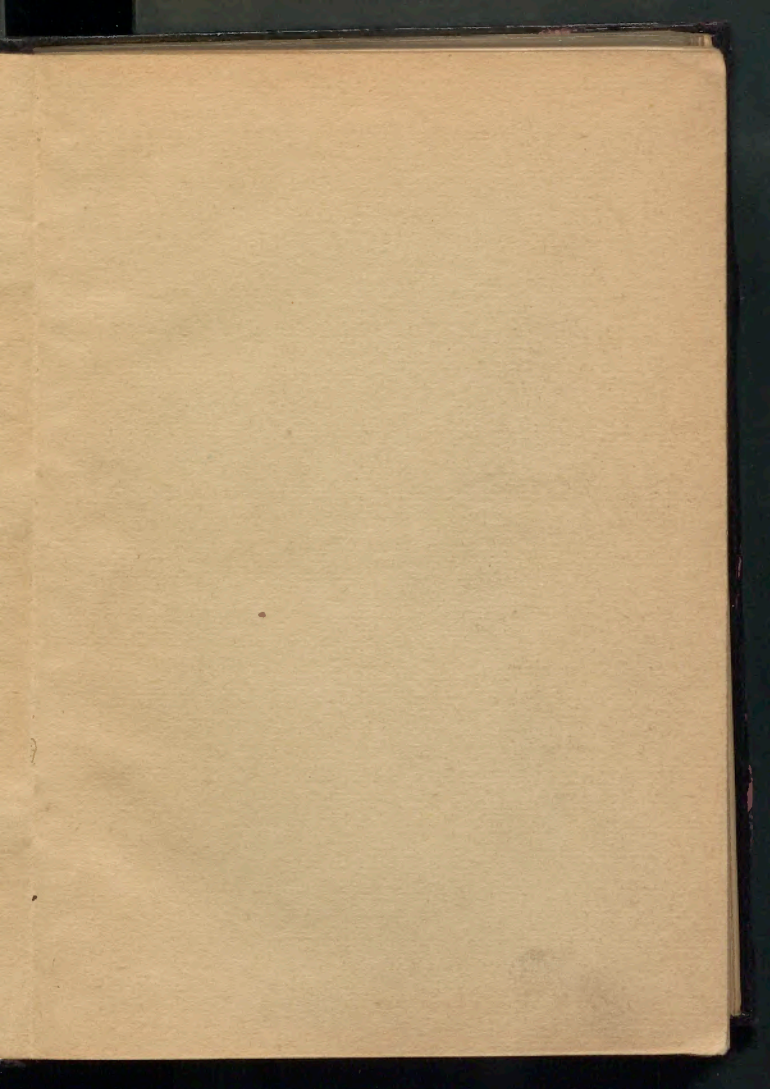

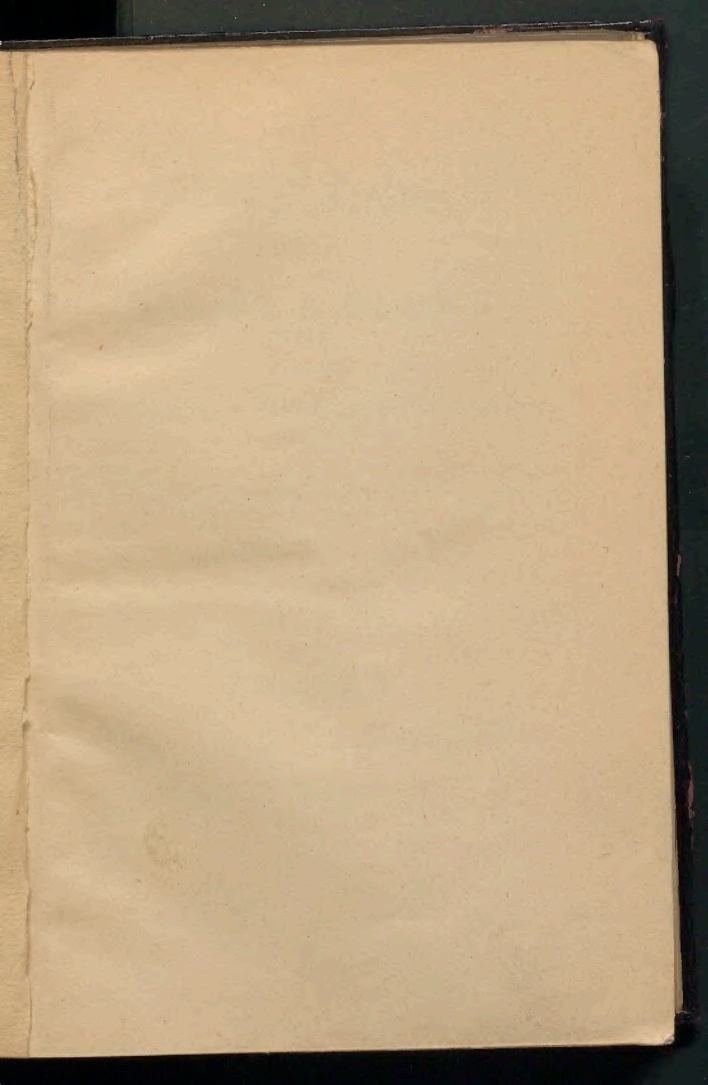
m/207

~~JP~~

412,545

4

4

~~~~~  
~~~~~  
ش

ՄԱՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ԵԱ՛ՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՖ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՌԻՆԱՆԻՏԷՆ ՊԻԹ ԹԷՐՃԷՄԷ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۶ محرم ۱۳۰۹ و ۲۹ تہوز
۳۰۷ تاریخلی و ۴۱۳ نومرولی رخصتنامہ سیلہ نشر اولنشد
مصارفی آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویہ اولنہرق طبع اولنشد

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍԸՆՏԱ

ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ

1891

1848 9 28

1848

1848 9 28

1848 9 28

1848 9 28

1848 9 28

1848 9 28

1848 9 28

1848

ՄԱՆՏ Ը ՃԵՏԻՏԻՆ

ՖԻԶՐԻՍԹԻ

			Պայ Իւ ասէֆէ	
Ինձիւ	Մատթէոսըն	Թահթիւրի Եւդրէ	28	4
"	Մարկոսըն	" "	16	104
"	Ղուկասըն	" "	24	163
"	Յովհաննէսին	" "	24	269
Ամալ Ի Բուսուլ			28	350
ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ				
Բամալըլարա	Բիսալէսի		16	453
Գօրըն/Թօսըլարա	1 Բիսալէսի		16	495
"	2	"	13	536
Գաղատիալըլարա		"	6	563
Եփեսոսըլըլարա		"	6	577
Փիլիպպէլիլէրէ		"	4	594
Գօլօսսիլիլէրէ		"	4	604
Սէլանիլիլիլէրէ	1	"	5	614
"	2	"	3	620
Տիմոթէոսա	1	"	6	625
"	2	"	4	636
Տիտոսա		"	3	644
Ֆիլիմոնա		"	4	649
Իպրանիլիլէրէ		"	13	654
Յակոբոս	Բէս. 'ում. Բիս.		5	682
Պետրոս	" 1 "	"	5	693
"	" 2 "	"	3	705
Յովհաննէս	" 1 "	"	5	712
"	" 2 "	"	4	723
"	" 3 "	"	4	724
Յուդա	" 'ում. "	"	4	726
Վահի Ի Եուհաննա		"	22	729

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՏԹԵՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

→→→○○○○←←←

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Բրիստոս, իպն ի Տառւտ, իպն ի Աբրահամն նէսեպինին քիթապը տըր:
- 2 Աբրահամ իսահակը թեվլիտ էյլէտի. վէ իսահակ Յակոբը թեվլիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Յուդայը
- 3 վէ անըն դարնտաշարընը թեվլիտ էյլէտի. վէ Յուդա թամարտան Ֆարէս իլէ Զարահը թեվլիտ էյլէտի. վէ Ֆարէս Հասրուընը թեվլիտ էյլէտի. վէ
- 4 Հասրուըն Աբամը թեվլիտ էյլէտի. վէ Աբամ 'Ամմինատապը թեվլիտ էյլէտի. վէ 'Ամմինատապ Նահշոնը թեվլիտ էյլէտի. վէ Նահշոն Սալմոնը
- 5 թեվլիտ էյլէտի. վէ Սալմոն Բահապտան Պո'ապը թեվլիտ էյլէտի. վէ Պո'ապ Հուլթտան 'Օպէտի թեվլիտ էյլէտի. վէ 'Օպէտ Յեսսէյի թեվլիտ էյլէ-
- 6 տի. վէ Յեսսէ Դաւիթ մէլիյի թեվլիտ էյլէտի. վէ Դաւիթ մէլիք Ուրիյանըն զէվճէսինտէն Սողո-
- 7 մոնը թեվլիտ էյլէտի. վէ Սողոմոն Բէհոպը'ամը թեվլիտ էյլէտի. վէ Բէհոպը'ամ Ապիյայը թեվլիտ էյլէտի. վէ Ապիյա Ասայը թեվլիտ էյլէտի. վէ Ասա Եհոշաֆաթը թեվլիտ էյլէտի. վէ Եհոշաֆաթ Եօրամը թեվլիտ էյլէտի. վէ Եօրամ 'Ուղ-

- 9 զիսայր թէվլիտ էլէտի . վէ 'Ուզգիյա Եօթամբ
 թէվլիտ էլէտի . վէ Եօթամ' Ահազը թէվլիտ էլ-
 10 լէտի . վէ Ահազ Եզեկիսայր թէվլիտ էլէտի . վէ
 Եզեկիսա Մանասէյի թէվլիտ էլէտի . վէ Մանասէ
 Ամօնը թէվլիտ էլէտի . վէ Ամօն Յովսիայր թէվ-
 11 լիտ էլէտի . վէ Յովսիա Պապէլ էսարէթի զէմա-
 նընտա Եէքօնէայր վէ անըն գարնտաշլարընը թէվ-
 12 լիտ էլէտի . վէ Պապէլ էսարէթինտէն ոօկրա
 Եէքօնէա Շաալթիյէլի թէվլիտ էլէտի . վէ Շաալ-
 13 թիյէլ Զօրաբարէլի թէվլիտ էլէտի . վէ Զօրաբա-
 բէլ Ապիհոօտը թէվլիտ էլէտի . վէ Ապիհոօտ
 Էլէազիմի թէվլիտ էլէտի . վէ Էլէազիմ' Ազուրը
 14 թէվլիտ էլէտի . վէ 'Ազուր Սատուզը թէվլիտ
 էլէտի . վէ Սատուզ Աիիմի թէվլիտ էլէտի . վէ
 15 Աիիմ' Էլիյոօտը թէվլիտ էլէտի . վէ Էլիյոօտ
 Էլ'ազարը թէվլիտ էլէտի . վէ Էլ'ազար Մաթթանը
 թէվլիտ էլէտի . վէ Մաթթան Յակոբը թէվլիտ
 16 էլէտի . վէ Յակոբ Մարիամըն զէվճի Յովսէփի
 թէվլիտ էլէտի . վէ Մէրգուճէտէն Քրիստոս տէ-
 17 նիլէն Յիսուս թէվլէլիտ էթտի : Իմտի նէպլէրին
 ճիւմէսի Աբրահամտան Դաւիթէ գատար օն տէօրթ
 նէսլ , վէ Դաւիթտէն Պապէլ էսարէթինէ տէյին
 օն տէօրթ նէսլ , վէ Պապէլ էսարէթինտէն Քրիս-
 տոս գատար օն տէօրթ նէսլ տիր :
- 18 վէ Յիսուս Քրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ
 իւզրէ օլտու . եա'նի վալիտէսի Մարիամ Յովսէփէ
 նիշանը իքէն , իճթիմա'լէրինտէն եվվէլ , Բուհ իւլ
 19 Գուտտոսն համիլէ պուլուշտու : Իմտի անըն զէվ-
 ճի Յովսէփ ոալիհ օլտըզընտան վէ անը ըիւսվայ
 էթմէք իւթէմէտիյինտէն , անը կիզլիճէ թաթրիգ

- 20 Էթմէք նիյէթինտէ իտի : Ամմա պունու տիւշիւ-
նիւր իքէն, իշթէ Բապպըն մէլէյի ըւլյատա անա
կէօրիւնիւպ՝ Էյ Յովսէփ իպն ի Տաուա, զէվճէն
Մարիամը գապուլ Էթմէյէ գօրգմա. զիրա անըն
րաճմիտէ մէվճուա օլան՝ Բուհ իւլ Գուտտան
- 21 տըր : Վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ, վէ անա
Յիսուս թէսմիյէ էտէճէքսին. զիրա Օ գալմընը
կիւնաշլարընտան խէլաս էտէճէք տիր՝ տէտի :
- 22 Իմտի պունուն ճիւմլէսի Բապպ թարաֆընտան
- 23 փէյղամպեր վասըթասըյլէ, իշթէ պաքիրէ հասիլէ
օլուպ պիր օղուլ տօղուրաճագ տըր. վէ անա
Իմմանուէլ (քի թէրճէմէ օլունաս՝ Ալլահ պիզիմ՝
իլէ տէմէք տիր) թէսմիյէ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
պույուրըլան քէլամըն իթմում օլունմասը իչիւն
- 24 վազը՝ օլտու : Իմտի Յովսէփ ույգուտան ույան-
տըգտա, Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ Էթտիյի
- 25 էմրէ իմթիսալէն՝ զէվճէսինի գապուլ էյլէտի : Վէ
անը իք օղընը տօղուրընճայատէք պիլմէզ իտի.
վէ օլ Բա՛ս-Բա Յիսուս թէսմիյէ էյլէտի :

- 1 Վէ Յիսուս Հերովդէս մէլիյին կիւնլերինտէ Ե-
հուտիյէնին Բիթլէհէմ լէհլինտէ տօղտըղը զէման,
իշթէ շարգ թարաֆընտան Երուսաղէմէ հիւքէմա
- 2 կէլիպ, Եհհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէլիյի նէ-
րէտէ տիր. զիրա շարգտա անըն Էրտըղընը կէօր-
տիւք վէ անա սէճտէ գըլմաղա կէլտիք՝ տէտիլէր :

- 3 Վէ Հերովդէս մէլիք պուճուռ իշխութիւնէ, քէնտիսի վէ անին իլէ պերապեր պիւթիւնն Երուսաղէմ
- 4 տախի միւզլթարիպ օլտու: Վէ ճիւմէ պաշ քեաւ հինդեր իլէ գաւմըն 'իւլէմասընը ճէմ' էտիպ անլէրտէն Քրիստոսըն ներէտէ տօղաճաղընը իսթիֆա
- 5 սար էլլէտի: Անլէր տախի անա տէտիլէր քի' Եհոտիյէնին Բեթլէհէմ լէհրինտէ Գօղէմֆ. զիրա փէյղամպէր վասըթասըլլէ պէյլլէ եազըլմըշ տըր.
- 6 Եա'նի' Եյ Յուդա տիյարը Բեթլէհէմ, Յուդա էմիրլէրի արասընտա սէն տախի ասլա քիւչիւք տէյլլսին. զիրա գաւմըմ' Խարայէլի կիւտէճէք պիր
- 7 էմիր սէնտէն զուհուր էտէճէք տիր: Օ զէման Հերովդէս հիւքէմայը կիզլիճէ չաղըրըպ' երլտըզըն նէ զէման կէօրիւնտիւլլինիւ անլէրտէն թասգիգ
- 8 էթտի. Վէ' Լիտինիզ, մա'սուամ տա'իր տիգգաթլէ մա'լիւմաթ ալըպ, անը պուլտըղընըզ զէման պանա խապէր վէրինիզ, քի պէն տախի կիտիպ անա սէճտէ գըլսյըմ' տէյերէք, անլէրի Բեթլէհէմէ
- 9 կէօնտէրտի: Անլէր տախի մէլիյի տիկլէյիպ կիթտիլէր. վէ իշթէ շարգտա կէօրտիւքլէրի երլտըզ' վարըպ մա'սուամըն պուլտընտըղը եէրին իւզէրինտէ
- 10 տուրուճայա տէյլն էօնլէրինճէ կիթտի: Վէ երլտըզը կէօրտիւքլէրինտէ, զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտը-
- 11 լար: Վէ էվէ կիրիպ' մա'սուամը վալիտէսի Մարիամ իլէ պուլտըլար, վէ տիւչիւպ անա սէճտէ գըլտըլար, վէ խազինէլէրինի աչըպ անա, հէտիյէ օլարագ, ալթուճ վէ քիւնդիւք վէ միւրը ի սաֆի թագտիմ
- 12 էթտիլէր: Վէ Հերովդէսին եանընտ 'ալտէթ էթմէմէլէրի անլէրէ ըիւյատա վասի օլընմաղլէ, քէնտի տիյարլարընա տիկէր պիր Խօլտան 'ազիմէթ էթտիլէր:

- 13 Վէ անդէրին 'ազիմէթինտէն սօհրա, իշթէ Բապ-
պըն մէլէյի ըրւյատա Յովսէփէ կէօրիւնիւպ' Գալգ,
մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ' Մըսրա ֆիրար էյ-
լէ, վէ պէն սանա սեօյլէյինճէյէ տէյին օրատա
գալ. զիրա Հերովգէս մա'սոււմը հէլաք էթմէք ի-
- 14 չիւն արայաճագ տըր' տէտի: Օ տախի գալգըպ վէ
կէճէլէյին մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ' Մըսրա
- 15 կիթտի. Վէ Հերովգէսին վէֆաթընա տէյին օ-
րատա գալտը. Թա քի' Օղլըմը Մըսրատան չաղըր-
տըմ' տէյիւ փէյղամպէր վասըթաօըյլէ Բապպ
Թարաֆընտան պույուլըլան քէլամ իթմամ օ-
լունա:
- 16 Օ զէման Հերովգէս հիւքէմա Թարաֆընտան իս-
թիհզա օլունտըղընը կէօրտիւքտէ, զայէթլէ զմ-
ղապա կէլտի. վէ հիւքէմատան Թահգիգ էթտիյի
զէմանա կէօրէ, Բէթլէհէմ իլէ հէփ սինօրլարըն-
տա, իքի եաշընտան աշաղը պուլունան ճիւմլէ չօ-
- 17 ճուգլարը գաթլ էթտիրտի. Օ զէման' Բամատա
պիր սէտա, եա'նի ֆէրեատ վէ աղլսյըշ վէ զիյա-
- 18 տէ ֆիղան իշիտիլտի. Բահէլ էվլատընա աղլսյըպ'
նամէվճուտ օլտըգլարը իչիւն թէսէլլի գապուլ
էթմէզ իտի' տէյիւ Երեմիա փէյղամպէրին սեօյ-
լէտիյի քէլամ իթմամ օլունտու:
- 19 Վէ Հերովգէսին վէֆաթընտան սօհրա, իշթէ
Բապպըն մէլէյի Մըսրատա Յովսէփէ ըրւյատա կէօ-
- 20 ըիւնիւպ, Գալգ' մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ'
Խոբայէլ տիյարընա կիթ, զիրա մա'սոււմըն ճանը-
- 21 նա գաստ էտէնլէր էօլտիւլէր' տէտի: Օ տախի
գալգըպ վէ մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ' Խո-
- 22 բայէլ տիյարընա կէլտի. Լաքին Եէհուտիյէտէ

Արքեպիսկոպոսն՝ քէնտի փետերի Հերովդէսին եերինէ մէլիք օլտըղընը իշխմէքլէ, օրսոյս կիթմէյէ գօրգ-տու. վէ ըւյատա քէնտինէ վահի օլունմաղլէ
 23 Գալիլէա սէմթլէրինէ կիթտի. վէ կելիպ Նազա-
 ըթ տէնիլէն շէհրտէ սաքլին օլտու, քի՛ Նազա-
 ըթլի տէնիլէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպերլէր վա-
 սթատըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլունա:

ՊԱՊ 3

1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս՝
 թէվպէ էյլէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմալտթ
 2 եազլաշմըշ տըր՝ տէյիպ, Եէհուտիյէ պերրիյէսին-
 3 տէ վա՛զ էտէրէք զուհուր էյլէտի. Զիրա՝ Բապ-
 պըն եօլընը հազըրլայընըզ, անըն թարիգլէրինի
 տօղրուլընըզ՝ Դէյէրէ+, պերրիյէտէ նիտա էտէնին
 սէտասը՝ տէյիւ Եսայի փէյղամպեր վասթթատըյլէ
 4 խապեր վէրիլէն զաթ պու տըր. Պու Յովհաննէս
 տախի տէվէ թիւյիւնտէն լիպա՝ կիյմիշ, վէ պէ-
 լինէ գայիշ գուշանմըշ իտի. թա՛ամը տախի չէ-
 5 քիրկէլէր իլէ եապան պալը իտի. Օ զէման Երու-
 տաղէմ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէ հէմ իրտանըն
 պիւթիւն ճիվարընըն էհալիսի անըն եանընա չը-
 6 դըպ, կիւնասլարընը իգրար էտէրէք, իրտանտա
 7 անըն էլիլէ վաֆթիզ օլունուրլար իտի. վէ ֆէ-
 ըիսիլէր իլէ սատուգիլէրտէն նիլէլէրինին քէնտի
 վաֆթիգինէ կէլտիքլէրինի կէօրտիւքտէ, անիլէրէ
 տէտի քի՛ Էյ էնկէրէք նէսլի, կէլէճէք զազապ-
 8 տան գաշմաղը սիզէ քի՞մ էօյրէթտի. իմտի թէվ-
 9 պէյէ լայըգ մէյվէ հուսուլէ կէթիրինիզ, վէ՛ փէ-

- տերիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէմէյի քէնտի քէնտի-
նիզէ տիւշիւնմէյինիզ. զիւր սիզէ տերիմ՝ քի՝ Աւ-
լահ Աբրահամա շու թաշլարտան պիլէ եվլատ հու-
10 սուլէ կէթիրմէյէ գատիր տիր. վէ հէմ տէ հալա
պալթա աղաճլարըն քէօքիւնիւն եանընա գօնուլ-
մըշ տըր. իմտի էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ
11 քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր. Պէն սիզի թէվպէ իշիւն
սու իլէ վաֆթիզ էտէրիմ, ամմա պէնտէն սօկրա
կէլէն պէնտէն գուտրէթլի տիր. անըն պյագ գապ-
լարընը Պիէ թաշըմաղա լպըգ տէյիլ իմ. օ սիզի
Բահ իւլ Գուտս վէ աթէշէ վաֆթիզ էտէճէք
12 տիր. Եապասը տախի էլինտէ օլուպ քէնտի խար-
մանընը թէմմաթլէ սալուրաճագ, վէ պուղտայընը
տէր անպար էյլէյիպ, սամսըր սէօնմէզ աթէշէ
եագաճագ տըր:
- 13 Օ զէման Յիսուս Յովհաննէսին էլիլէ վաֆթիզ
օլունմագ իւզրէ՝ Գալիլէատան իրտանա անըն եա-
14 նընա կէլտի. Լաքին Յովհաննէս՝ Պէն սէնին էլինլէ
վաֆթիզ օլունմաղա միւհթաճ օլտըղըմ հալտէ
սէն պանա՞մը կէլիյօրսըն՝ տէյերէք, անը մէն՝
15 էթմէքտէ իքէն, Յիսուս տախի անա ճէվապէն՝
Շիմտի պրագ, չիւնքի հէր հագգը պէօյլէ եերինէ
կէթիրմէմիզ կէրէք տիր՝ տէտի. օ զէման անը
16 պրագտը. վէ Յիսուս վաֆթիզ օլունտըգտան
սօկրա տէր՝ ագապ սուտան չըգտը, վէ իշթէ անա
սէմավաթ աչըլտը, վէ Բուհուլլահը՝ կէօյերճին
կիպի էնէրէք քէնտինին իւզերինէ կէլմէքտէ՝ կէօր-
17 տիւ. վէ իշթէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, ան-
տէն ըագի իմ՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա
կէլտի:

- 1 **Օ** զէման Յիսուս՝ Շէյթան թարաֆընտան թէճ-
րիպէ օլըւնմագ իւզրէ՝ Բուհըն սէվգիլէ պէրրիյէյէ
2 կիթտի. Վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ օրուճ թուլթուպ՝
սօնրա ածըգտը :
- 3 Վէ թէճրիպէ էտիճի անըն եանընա կելիւմ
էյէր իպնուլլահ իսէն, էմր էթ պու թաշլար էք-
4 մէք օլսուլլար՝ տէտի : Օ տախի ճէվապէն՝ ինսան
եալընըզ էքմէքէ հաշամաղ, անճագ Ալլահըն
աղղընտան սատըր օլան հէր պիր քէլամէ էաշ-
տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 5 Օ զէման Շէյթան անը մուգատտէն շէհրէ կէօ-
թիւրիւպ՝ հէյքէլին պուրճու իւզէրինէ տուրտը-
6 րարագ, Անա՝ էյէր իպնուլլահ իսէն, քէնտիկի
աշաղըյա աթ. զիրա՝ Սէնին հագգընտա քէնտի
մէլա՝ իքէսինէ էմր էտէճէք տիր, վէ սյաղընը թաշա
չարփմամագ իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինէ գալտըրս-
7 ճագլսր տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի : Յիսուս անա՝
Քէզալիք Ալլահըն օլան Բապպը թէճրիպէ էթմէյէ-
սին տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 8 Թէքըրար Շէյթան անը զայէթ եիւքսէք պիր
տաղա կէօթիւրիւպ՝ անա տիւնեանըն ճիւմէ մէ-
9 մալիքի իլէ անլէրին շանընը կէօթէրէէք, Անա՝
էյէր տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլար իսէն, պուշու-
10 րըն ճիւմէսինի սանա վէրիրիմ՝ տէտի : Օ զէման
Յիսուս անա՝ Արտըմա չէքիլ, էյ Շէյթան, զիրա
Ալլահըն օլան Բապպա սէճտէ գըլասըն, վէ եա-
լընըզ անա իպատէթ էտէսին տէյիւ եաղըլմըշ
11 տըր՝ տէտի : Օ զէման Շէյթան անը թէքք էթտի :

- վէ իշթէ մէլէքլէր կելիպ անա խըտմէթ էթտիլէր :
- 12 Իմտի Յիսուս Յովհաննէսին էլէ վերելտիլինի ի-
շիթտիքտէ, Գալիլեա թարաֆընա 'աղիմէթ էյլէ-
- 13 տի : Վէ Նազարէթի թէրք էտէրէք՝ կիտիպ Զէ-
պուլօն իլէ Նէֆթալիմ սինօրլարընտա, վէ տէնիզ
քէնարընտա պուլուճանն Կափառնայուճտա սաքին
- 14 օլտու . թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ ,
15 իրտանըն էօթէ թարաֆընտա, տէնիզ եօլընտա
պուլուճանն Զէպուլօն տիյտըր վէ Նէֆթալիմ տի-
- 16 յարը, եա'նի թա'իֆէլէրին Գալիլեասը, Զուլմէթ-
տէ օթուրան գալմ 'աղիմ նուր կէօրտիւ, վէ էօ-
լիմ տիյտըր վէ կէօլկէսինտէ օթուրանլարա նուր
- 17 տօղտու՝ պուլուրըլան քէլամ իթմամ օլունա : Օ
զէմանտան Յիսուս վա'զ էթմէյէ վէ՝ թէվպէ է-
տինիզ, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ եազլաշմըշ
տըր՝ տէմէյէ պաշլատը :
- 18 Վէ Յիսուս Գալիլեա տէնիզի քէնարընտա կէ-
զէր իքէն՝ իքի գարնտաշ, եա'նի Պետրոս տէնիլէն
Սիմոն իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ
աթմագտա իքէն կէօրտիւ . չիւնքի անլէր պալըգ
- 19 ալճըսը իտիլէր . Վէ անլէրէ՝ Արտըմճա կէլինիզ
20 վէ սիզի ինսան ալճըսը էտէճէյիմ՝ տէտի : Անլէր
տաիի տէր'ազապ աղլարը պրադըպ անըն արտըն-
- 21 ճա կիթտիլէր : Վէ օրատան իլէրի կիտիպ՝ փէ-
տէրլէրի Զերեգէոս իլէ պերապէր գալըգտա աղ-
լարընը թա'միր էթմէքտէ պուլուճանն տիկէր իքի
գարնտաշը, եա'նի Զերեգէոս օղլու Յակոբոս իլէ
գարնտաշը Յովհաննէսի կէօրիւպ, անլէրի տաիի
- 22 չաղըրտը : Վէ պուճար Տէման գայըղը վէ փէտէր-
լէրինի թէրք էտէրէք անըն արտընճա կիթտիլէր :

- 23 Վէ ցիսուս պիւթիւն Գալիլեայը տօլնշարագ սինաղօղլարընտա թա'լիմ, վէ մէլէքիւթիւն միւթ-տէսինի թէպշիր, վէ խալգ արասընտա պուլունան հէր մարագը վէ հէր խաւթալըղը տէֆ' էտէր իտի:
- 24 Վէ անըն շէօհրէթի Սիւրիանըն հէր պիր թարա-ֆընա շայը' օլմասըյլէ, ճիւմլէ 'իլլէթլիլէրի, եա'նի տիւրլիւ տիւրլիւ մարագա վէ աղըրլարա միւպ-թէլա օլանլարը, վէ ճիննլիլէր իլէ սար'ալըլարը վէ քէօթրիւմլէրի անըն եանընա կէթիրտիլէր, օ տա-
- 25 իի անլէրէ շիֆա վէրտի: Վէ Գալիլեա իլէ Տէգա-փօլիստէն վէ Երուսաղէմ իլէ Եէհուտիլէտէն, վէ իրտանըն էօթէ թարաֆընտան պիր չօգ ճէմա'աթ-լար անըն ուրտընճա կիթտիլէր:

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ ճէմա'աթլարը կէօրմէքլէ տաղա չըգտը. վէ օթուրտըղընտա շայիրտլէրի եանընա կէլտիլէր:
- 2 Վէ աղղընը աչըպ անլէրէ թա'լիմ էտէրէք տէտի
- 3 քի, Նէ միւպարէք տիր րուհճա Փագիր օլանլար,
- 4 զիրա մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ անլէրին տիր, Նէ միւպարէք տիր մահգուն օլանլար, զիրա անլէր
- 5 թէսէլլի պուլաճագլար: Նէ միւպարէք տիր հա-լիմլէր, զիրա անլէր զէմինի միրաա ալաճագլար:
- 6 Նէ միւպարէք տիր սալահա աճըգըպ սուսայան-
- 7 լար, զիրա անլէր տօյուրուլաճագլար: Նէ միւ-պարէք տիր մէրհամէթլիլէր, զիրա անլէր մէրհամէ-
- 8 թէ մագհար օլաճագլար: Նէ միւպարէք տիր գալ-պի փաք օլանլար, զիրա անլէր Սլահը կէօրէճէք-
- 9 լէր: Նէ միւպարէք տիր սուհէ էտիճիլէր, զիրա

- անլերէ եվլատ Ուլլահ թէսմիյէ օլունաճագ տըր:
- 10 Նէ միւպարէք տիր սալահ սէպէպիյլէ թէ'ատտի կէօրէնլէր, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմովաթ անլէ-
- 11 ըին տիր: Պէնիմ սէպէպիմէ սիզէ սիթէմ էտիպ թէ'ատտի էթտիքլէրի վէ եալան եերէ 'սալէյհինիզ-տէ հէր կէօնէ Ֆէնա սէօզ սէջլէտիքլէրի զէման,
- 12 Նէ միւպարէք սինիզ: Մէսրուր ու շոտման օլունըղ, զիրա սէմովաթտա էճրինիզ չօգ տըր. չիւնքի սիզ-տէն եվվէլ օլան փէյլամպէրլէրէ պէջլէ թէ'ատտի էթտիլէր:
- 13 Սիզ եերին թուզու սընըղ. լաքին թուզ թաթ-սըղ օլտըղը թագտիրտէ նէ' իլէ թուզլանաճագ տըր. արթըզ սըշարըյա աթըլըպ ատէմլէրին պաղլարը ալթընտա պասըլմագտան պաջգա պիր
- 14 շէյէ եարամաղ, Սիզ տիւնեանն նուրու սընըղ.
- 15 տաղ իւզէրինտէ վագը' պիր շէհր կիզլէնէմէզ: Վէ չըրաղը եագըպ քիլէ ալթընա դօմազլար, ամմա շէմ'տան իւզէրինէ գօրլար, վէ խանէտէ պուլու-
- 16 նանլարըն ճիւմլէսինէ զիյա վէրիր: Պու վէճՏլէ նուրունըղ ատէմլէրին էօնիւնտէ զիյա վէրսին, քի սիզին էյի 'ամէլլէրինիլի կէօրիւպ սէմովաթտա օլան փէտէրինիլի թէմճիտ էտէլէր:
- 17 Պէն շէրի'աթը եա փէյլամպէրլէրի իպթալ էթ-մէք իչիւն կէլտիմ զանն էթմէյինիզ. անլէրի իպ-թալ իչիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իչիւն կէլտիմ:
- 18 Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի' Եեր իլէ կէօք զա'իլ օլմոտըղճա, շէրի'աթըն ճիւմլէսի իթմամ օլունճայա տէյին' անտէն պիր հարֆ եա պիր նօգ-
- 19 թա զա'իլ օլմայաճագ տըր: Իմտի հէր քիմ պու-էն քիւչիւք էմըլէրին պիրինի նագզ էտիպ տէ, ա-

- տէմէրէ եօյլէ թա՛ղիմ՝ էտէրսէ, մէլէքիւթ իւս
սէմաւլաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք տիր, ամմն
հէր քիմ՝ 'ամիլ օլուպ տա թա՛ղիմ՝ էտէր իսէ,
մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթտա պէօյիւք տէնիլէճէք
- 20 տիր: Զիրա սիզէ տէրիմ՝ քի՛ իշէր սալահընըզ
'իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընտան զիյատէ օլ-
մազ իսէ, մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթտա սալա կիր-
մէյէճէքսինիզ:
- 21 Միւթէգատտիմինէ՛ Գաթլ էթմէյէսին, վէ հէր
քիմ՝ գաթլ էտէրսէ հիւքմէ միւսթահազգ օլա-
- 22 ճագ արը՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիզ: Ֆագաթ պէն
սիզէ տէրիմ՝ քի՛ Հէր քիմ՝ գարնտաշընա սէպէպ-
սիզ զազապ էտէրսէ, հիւքմէ միւսթահազգ օլուր.
վէ հէր քիմ՝ քէնտի գարնտաշընա՝ Բագա տէրսէ,
միլլէթ մէճլիսինին հիւքմիւնէ միւսթահազգ օլուր,
վէ հէր քիմ՝ Ահմազ տէրսէ, ճէհէննէմ՝ աթէշինէ
- 23 միւսթահազգ օլուր: Իմտի թագտիմէնի մէզպահա
կէթիրտիյինաէ՝ օրատա գարնտաշընն սէնին՝ 'ա-
լէյհինտէ պիր շէյի օլտըզը խաթրընա կէլիրսէ,
- 24 թագտիմէնի օրատա մէզպահըն էօնիւնտէ պրագ,
վէ կիտիպ էվլէլա գարնտաշըն իլէ պարըշ. անտէն
- 25 սօլրա կէլիպ թագտիմէնի թագտիմ՝ էյլէ: Խառ-
մին իլէ պէրապէր հօլտա իքէն՝ չապուգ անըն իլէ
սուլճ օլ. քի, խառմին սէնի գատըյա, գատը տա-
խի սէնի մէ՛մուրա թէպիմ՝ էտիպ՝ զընտանա ա-
- 26 թըլմայասըն: Հագիգաթէն սանա տէրիմ՝ քի, սօկ
մանլըրը էտա էթմէյինճէ՝ օրատան չըգմայա-
ճագսըն:
- 27 [Միւթէգատտիմինէ՛] Զինա էթմէյէսին՝ տէնիլ-
- 28 տիյինի իշիթտինիզ: Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ՝

- քի՛ Հէր քիմ նիստատան պիրինէ շէհվէթլէ պա-
 դարսա, գալպինտէ անըն իլէ զինա էթմիշ օլուր :
 29 Իմտի սաղ կէօզիւն պէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օ-
 լուրսա, անը չըգարըպ քէնտիկտէն տէֆ՝ էթ . զի-
 րա ա՛ղանտան պիրինին զսյ՝ օլմասը պիւթիւն ճէ-
 սէտիկին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սոնա խսյը-
 30 լը տըր : Վէ էյէր սաղ էլին պէնին սիւրչմէնէ սէ-
 պէպ օլուրսա, անը քէսիպ քէնտիկտէն տէֆ՝ էթ .
 զիրա ա՛ղանտան պիրինին զսյ՝ օլմասը պիւթիւն
 ճէսէտիկին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սոնա
 31 խսյըլը տըր : Հէր քիմ զէվճէսինի թաթլիգ է-
 տէրսէ, անա թաղազնամէ վէրսին՝ տէնիլմիշ տիր :
 32 Ֆադաթ պէն սիգէ տէրիմ քի՛ Հէր քիմ զինա-
 տան ղսյրի պիր սէպէպէ մէպնի զէվճէսինի թաթ-
 լիգ էտէրսէ, անա զինա էթտիրիր . վէ հէր քիմ
 թաթլիգ օլունանը թէզէվիւլ ճէտէրսէ, զինա էթ-
 միշ օլուր :
 33 Եինէ միւթէգատտիրինէ՝ Եալսն եերէ եէմին
 էթմէյէսին, անճագ եէմինլէ վա՛տ էթտիյինի
 րապպա էտա էտէսին՝ տէնիլտիյինի իշիթալինիզ :
 34 Ֆադաթ պէն սիգէ տէրիմ քի՛ Ասլա եէմին էթ-
 մէյէսինիզ . նէ սէմա հագգը իչիւն, զիրա Ասլա-
 35 հըն թաթլը տըր . Նէ տէ զէմին հագգը իչիւն,
 զիրա անըն այագլարընըն պասամաղը տըր . նէ
 Երուսաղէմ հագգը իչիւն, զիրա մէլիք ի 'աղիմին
 36 շէհրի տիր . Նէ տէ պաշըն հագգը իչիւն եէմին
 էտէսին, զիրա պիր գըլը ագ Եաթօտ գարա էյլէ-
 37 մէյէ գատիր տէյիլ սին : Լաքին սէօզիւնիւզ Էվ-
 վէթ՝ էվվէթ, խսյը՝ խսյը օլուն . պաշլարտան
 զիյատէսի շէրիրտէն տիր :

- 38 կէօզէ կէօզ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիլիսի իշիթ-
 39 տինիզ : Յագաթ պէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Գէմիլյէ
 դարշը տուրմայասընդ : լաքին հէր քիմ սէնին
 սաղ եանաղընկա վուրուրսա , սնա օլ պիրինի տէ
 40 չէվիր : Վէ սէնին իլէ տա՛վա էտիպ՝ էնթարինի
 41 ալմադ իսթէյէնէ ճիւպպէնի տէ պրադ : Վէ սէնի
 պիր միլ կիթմէյէ իճպար էտէն քիմնէ իլէ իքի
 42 Բլ կիթ : Սէնտէն տիլէյէնէ վէր , վէ սէնտէն էօ-
 տիւնճ ալմադ իսթէյէնտէն եիւզ չէվիրմէ :
 43 Գօնշընը սէվէսին վէ տիւշմէնիկէ պուզդ էտէ-
 44 սին՝ տէնիլտիլիսի իշիթտինիզ : Յագաթ պէն սի-
 ղէ տէրիմ՝ քի՝ Տիւշմէնլէրինիզի սէվինիզ , սիզէ
 պէտ տու՛ա էտէնլէրէ խայր տու՛ա էյլէյինիզ . սի-
 ղէ պուզդ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիզ , վէ սիզի ին-
 ճիւտէնլէր հէմ սիզէ թէ՛ստտի էտէնլէր իշիւն
 45 տու՛ա էտինիզ . Թա քի սէմալաթտա օլսն փէ-
 տէրինիզին էվլատը օլսաընըդ . զիրա քէնտի կիւ-
 նէշինի ֆէնալար իլէ էյիլէր իւզէրինէ սօղտըրըր .
 հէմ սալիհ վէ Ֆասըգ քիմնէլէր իւզէրինէ եաղ-
 46 մուր եաղտըրըր : Զիրա սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէ-
 նիզ , նէ՞ էճրինիզ օլուր . կէօմրիւքճիւլէր տախի
 47 հէման էջլէ էթմէզլէ՞ր մի : Վէ էյէր եալընըզ
 դարնտաշարընըզա սելամ՝ վէրիրսէնիզ , զիյաուէ
 նէ՞ էթմիշ օլուրսընըդ . կէօմրիւքճիւլէր տախի
 48 էջլէ էթմէզլէ՞ր մի : Իմտի սէմալաթտա օլսն փէ-
 տէրինիզ քեամիլ օլտըզը կիպի՝ սիզ տախի քեա-
 միլ օլուընըզ :

ՊԱՊ 6

1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իշիւն , սատագանըզը ան-

- լերին էօնիւնտէ վերմէքտէն սագընընըլ. եօգոսս
սէմավաթտա օլան փէտերինիզին 'ինտինտէ էճրի-
- 2 նիզ օլմազ: Իմտի սատագա վերտիյնտէ, միւ-
րա'իլերին սինաղօղլարտա վէ սօգագլարտա, ա-
տէմլէր թարաֆընտան մէտճ օլունմագ իչիւն էթ-
տիքլէրի կիպի, էօնիւնճէ պօրու չալմայասըն.
Հագիգաթէն սիզէ տերիմ քի, անլէր էճրլէրինի
- 3 ալմըչլար տըր: Ամմա սէն սատագա վերտիյն-
տէ՝ սօլ էլինկ սաղ էլինկին էթտիյինի պիմէսին.
- 4 Քի սատագանկ կիզլիտէ օլա, վէ կիզլիտէ կէօրէն
Փէտերինկ սանա 'ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք
տիր:
- 5 Վէ տու'ա էթտիյինտէ, միւրա'իլէր կիպի օլ-
մայասըն. զիրա անլէր ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն՝
սինաղօղլարտա վէ քէօշէ պաշլարընտա տուրուպ
տու'ա էթմէյի սէվէրլէր. Հագիգաթէն սիզէ տէ-
- 6 բիմ քի անլէր էճրլէրինի ալմըչլար տըր: Ամմա
սէն տու'ա էթտիյինտէ խալվէթինկէ կիր, վէ գա-
փուկը գափայլպ՝ կիզլիտէ օլան Փէտերինկէ տու'ա
էյլէ. վէ կիզլիտէ կէօրէն Փէտերինկ սանա 'ալէ-
- 7 նէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր: Վէ տու'ա էթ-
տիյինիզտէ փուլթփերէթլէր կիպի պիհուտէ եերէ
սէօզ չօղալթմայընըլ. զիրա անլէր չօգ սէյլէ-
տիքլէրի իչիւն միւսթէճապ օլաճագլարընըլ զանն
- 8 էտէրլէր: Սիզ անլէրէ միւշապիհ օլմայասընըլ. զի-
րա Փէտերինիզ միւհթաճ օլտըղընըլ շէյլէրի՝ սիզ
քէնտիսինտէն թալէպ էթմէզտէն էվվէլ պիլիր:
- 9 Իմտի սիզ պու մինվալ իւզրէ տու'ա էտինիզ.
- 10 Եյ սէմավաթտա օլան Փէտերիմիզ, իամինկ մու-
գատտէս օլունն. Մէլէքիւթիւնկ կէլինն. իրատէ-

- 11 թինչ սեմսովաթտա օլտըղը կիպի, եէր իւզէրինտէ
 12 տախի իճրա օլունսուն. Եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ
 13 պու կիւն վէր. Վէ պիզէ՝ *սուչլու օլանլարա պա-
 14 ղըշատըղըմըզ միսիլիւ, պիզիմ †սուչլարըմըզը
 15 պաղըշլա. Վէ պիզի իզվայա կէթիրմէ, լաքին պի-
 16 ղի շէրիրտէն գուրթար. զիրա մէլէքիւթ վէ գուտ-
 17 րէթ վէ 'իզզէթ իլէլէպէտ սէնին տիր: Ամին,
 18 Զիրա տտէմլէրէ սուչլարընը պաղըշլատըղընըզ
 19 թագտիրտէ, սեմսովի փէտէրինիզ տախի սիզէ
 20 պաղըշլայաճագ տըր: Ամմա տտէմլէրէ սուչլարընը
 21 պաղըշլամտըղընըզ սուրէթտէ, փէտէրինիզ տա-
 22 խի սիզին սուչլարընըզ պաղըշլամայաճագ տըր:
 23 Վէ օրուճ թուլթաղընըզ ղէման, միւրա՝իլէր
 24 կիպի միսհպան չէհրէլի օլմայընըզ. զիրա անլէր օ-
 25 րուճ թուլթաղընըզ տտէմլէրէ կէօսթէրմէք
 26 իչիւն չէհրէլէրինի պօղարլար. հագիդաթէն սիզէ
 27 տէրիմ քի, անլէր էճըլէրինի ալմըշլար տըր: Ամ-
 28 մա սէն օրուճ թուլթար իքէն՝ պաշընը հաղլսըպ
 29 եիւզիւնիւ եըյգա. Շէօյլէ քի օրուճ թուլթաղը-
 30 նը տտէմլէրէ տէյիլ, անճագ կիզլիտէ օլան փէտէ-
 31 րիկէ կէօսթէրէսին. վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրիկ
 32 ոանա ('ալէնէն) միւքեաֆաթ էտէճէք տիր:
 33 Քէնտիրինիլ իչիւն եէր իւզէրինտէ խաղինէլէր
 34 ճէմ՝ էթմէյինիլ. օրատա կիւվէ վէ փաա պօզար,
 35 վէ խըրսըզլար տիվարը տէլիպ սըրգաթ էտէրլէր:
 36 Ամմա քէնտիրինիլ իչիւն սեմատա խաղինէլէր ճէմ՝
 37 էտիրինիլ. օրատա նէ կիւվէ վէ նէ փաա պօզար, նէ
 38 տէ խըրսըզլար տիվարը տէլիպ սըրգաթ էտէրլէր:

*Եւան. պօրճլու

†Եւան. պօրճլարըմըզը

- 21 Զիրա խաղինէնիզ հէր ներէտէ իսէ, գալլինիզ
22 տախի օրատա օլաճագ տըր: Ճէսէտին չըրաղը
կէօղ տիր. իմտի էյէր կէօղիւն սաֆ իսէ, պիւ-
23 թիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուր. Լաքին կէօղիւն
ֆէնա օլտըղը հալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտին գարան-
լըգ օլուր. իմտի սէնտէ օլան նուր գարանլըգ իսէ,
24 օլ գարանլըգ նէ՞ գտտար օլաճագ տըր: Հիչ պիր
քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գուլլըգ էտէմէզ. զիրա ես
պիրինէ պուզզ էտիպ՝ տիկերինի սէվէճէք տիր,
հախօտ պիրինէ միւլաղէմէթ էտիպ՝ տիկերինի թահ-
գիր էտէճէք տիր. հէմ Ալլահա հէմտէ մալէ
գուլլըգ էտէմէղսինիզ:
- 25 Պինա՛էն 'ալէյհ սիզէ տերիմ քի՝ Հայաթընըզ.
իչիւն նէ եէյէճէյինիզի վէ նէ իչէճէյինիզի, վէ հէմ
տախի ճէսէտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի էնտիչէ
էթմէյինիզ. հայաթ թա՛ամտան՝ վէ ճէսէտ էլլի-
26 սէտէն էվլա տէյի՛լ մի տիր: Հավա գուշլարընա
պագընըզ. զիրա նէ էքէրլէր, նէ պիչէրլէր վէ նէ
տէրանպար էտէրլէր, վէ սէմուվի ֆէտէրինիզ ան-
լէրի պէսլէր. սիզ անլէրտէն էֆզալ տէյի՛լ մի սի-
27 նիզ: Վէ սիզտէն քի՛մ էնտիչէ էթմէքլէ՝ *պոյունա
28 պիր արչըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր: Էլպիսէ
իչիւն տախի նի՛չիւն էնտիչէ էտէրսինիզ. սահ-
րանըն զամպագլարընա տիգգաթ էտինիզ, նա՞սըլ
պէօյիւրլէր. նէ չալըշըրլար, նէ իփլիք պիւքէրլէր.
29 Լաքին սիզէ տերիմ քի, Սոզոմնի պիլէ ճիւմլէ
տարաթըյլէ անլէրտէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ
30 իտի: Պու կիւն մէվճուտ օլուպ հարըն ֆուրուհա

*Ետեօր՝ եաշընա

- աթըլան սահրա օթուհու Ալլահ պէշլէ կիյինտիր-
տիյի հալտէ, սիզի տահա զիյատէ կիյինտիրմէ՞զ
31 մի, էյ իմանը նօգսան օլանլար: Իմօի՝ Նէ՞ եէյէճէ-
յիզ վէ նէ՞ իչէճէյիզ վէ նէ՞ կիյէճէյիզ՝ տէյերէք,
32 էնտիշէ էթմէյինիզ. Զիւնքի պուհլարըն ճիւմլէսի
թա՛իֆէլէրին մաթլուպը տըր. զիրա սէմափի ֆէտէ-
րինիզ պուհլարըն ճիւմլէսինէ միւհթաճ օլտըղընը-
33 զը պիլիր: Լաքին եվլէլա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ
վէ անըն սալահընը թալէպ էյլէյինիզ, վէ պուհ-
լարըն ճիւմլէսի տախի սիզէ իհսան օլուհաճազ
34 տըր: Իմօի ետըն իչիւն էնտիշէ էթմէյինիզ. զիրա
եարընքի կիւն քէնտի շէյլէրի իչիւն էնտիշէ էտէ-
ճէք տիր. հէր կիւնէ քէնտի տէրտի քեաֆի տիր:

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէյինիզ, քի հիւքմ օլուհմայասընըլ.
2 Զիրա էթտիյինիզ հիւքմլէ սիզ տախի հիւքմ օ-
լուհաճազսընըլ, վէ էօյտիւյիւնիւզ էօյէքլէ սիզէ
3 էօյիւլէճէք տիր: Վէ նի՞չիւն գարնտաշըկըն կէօ-
զիւնտէքի չէօփէ պաղըյօրսըն տա՝ քէնտի կէօ-
4 զիւնտէ օլան մերթէյէ տիզգաթ էթմէգսին: Եա-
խօտ քէնտի կէօզիւնտէ մերթէք վար իքէն, գարն-
տաշըկա՝ կէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարսյըմ՝
5 նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին: Էյ միւրա՛ի, եվլէլա մեր-
թէյի քէնտի կէօզիւնտէն չըգար, վէ պա՛տէհու
գարնտաշըկըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարմազ իչիւն
էյիճէ կէօրէճէքսին:
6 Մուգատտէս նէսնէյի քէլպլէրէ վէրմէյինիզ, վէ
ինճուլէրինիզ խընզըրլարըն էօնիւնէ աթմայընըլ.

օլմայա քի անլէրի ալազլարըյէ չիյէյէլէր, վէ տէօնիւպ սիգի երթալար :

- 7 Թալէպ էտինիզ, սիգէ վէրիլէճէք տիր. արայընըզ, պուլաճագսընըզ. գափույը չալընըզ, վէ սիգէ աչը-
 8 լաճագ տըր : Զիրա հէր թալէպ էտէն ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
 9 տըր : 'Աճէպա սիզտէն հաճնկը տտէմ' պուլուռնուր քի օղլու քէնտիսինտէն էքմէք թալէպ էթտիյի
 10 հալտէ, անա թաշ վէրէ. Վէ պալըզ թալէպ էթ-
 11 տիյի հալտէ, անա երլան վէրէ : Իմտի էյէր սիզ եարամազ իքէն' էվլաորնըզա էյի 'աթիյէլէր վէր-
 մէյի պիլիրսէնիզ, սէմավաթտա օլան Փէտէրինիզ նէ' գատար զիյատէ' քէնտինտէն թալէպ էտէնլէրէ նի'մէթլէր վէրէճէք տիր :
- 12 Իմտի տտէմլէրին սիգէ հէր նէ մու'ամէլէ էթմէ-
 լէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ էտի-
 նիզ. զիրա շէրի'աթ վէ փէյղամպէրլէր պուռնտան 'իպարէթ տիր :
- 13 Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքա կէօ-
 թիւրէն գափու կէնիշ վէ եօլ վասի' տիր, վէ ան-
 14 տէն կիրէնլէր չօդ տըր : Զիրա հայաթա կէօթիւ-
 րէն գափու տար վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ անը պուլանլար ազ տըր :
- 15 Եալանճը փէյղամպէրլէրտէն սագընընըզ. անլէր սիգէ գօյուռն իիպասըյլէ կէլիրլէր, ամմա պաթընէն
 16 գափըճը գուրտ տըրլար : Անլէրի մէյվլէրինտէն թանըյաճագսընըզ. տիքէնլէրտէն իւզիւմ' եա
 17 տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվլիրիլի'օ մի : Պէզյ-
 լէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվլէ վէրիւր, վէ Ֆէնա
 18 աղաճ Ֆէնա մէյվլէ վէրիր : Էյի աղաճ Ֆէնա մէյվլէ

- վերեմեզ, ֆէնա աղաճ տախի էյի մէյվէ վերէ-
 19 մէզ, էյի մէյվէ վերմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ՝
 20 աթէշէ աթըլըր : Իմօի անլէրի մէյվէլէրինտէն
 Թանըյաճագսընըզ :
- 21 Պանա՝ Եւմ՝ Բապպ, Եւմ՝ Բապպ՝ տէյէն հէր քիմնէ
 մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթա կիրէճէք տէյիլ տիր .
 անճագ սէմաւլաթտա օլան փէտէրիմին իրատէթինի
- 22 Ֆի'իլէ կէթիրէն իէրէ : Օլ կիւնտէ պանա չօգ
 քիմնէլէր՝ Եւմ՝ Բապպ, Եւմ՝ Բապպ, սէնին իսմինլէ
 փէյղամպէրլիք էթմէտիք մի, վէ սէնին իսմինլէ
 ճիննլէր չըգամրմասըգ մը, վէ սէնին իսմինլէ չօգ
- 23 միւ՝ճիզէլէր իճրա էթմէտիք մի՝ տէյէճէքլէր : Պէն
 տախի օ զէման անլէրէ՝ Սիդի ասլա Թանըմատըմ .
 պէնիմ՝ Եանըմտան կիտինիզ, էյ Ֆըսգ իլլէյէնլէր՝
 տէյիւ 'ալլէնէն սէցլէյէճէյիմ :
- 24 Իմօի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի Ֆի'իլէ
 կէթիրէնի՝ քէնտի խանէսինի գայա իւզէրինտէ պինա
- 25 էտէն 'ադիլ պիր տտէմէ Թէշպիհ էտէրիմ . Վէ
 Եաղմուր Եաղտը վէ սէյլլէր կէլտի վէ բիւզկեարլար
 էստի տէ, օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա, Թէմէլի
 գայա իւզէրինտէ գուրուլտըզը սէպէպտէն Եըզըլմա-
- 26 աը : Վէ պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի Ֆի'իլէ
 կէթիրմէյէն՝ քէնտի խանէսինի գուլմ իւզէրինտէ
 պինա էտէն ահմագ պիր տտէմէ Թէշպիհ օլուհուր :
- 27 Վէ Եաղմուր Եաղտը վէ սէյլլէր կէլտի վէ բիւզ-
 կեարլար էստի տէ, օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա
 Եըզըլտը . վէ անըն Եըզըլմասը 'ապիմ՝ իտի :
- 28 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի Թէքմիլ էթտիյի զէ-
 ման, խազգ անըն Թա'լիմինէ հայրան գալտըլար :
- 29 Զիրա անլէրէ՝ 'իւլէմա կիպի տէյիլ, անճագ

հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ էտեր ի-
տի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ տաղտան էնտիյինտէ՝ անըն արտընճա պիր
2 չօդ ճէմս'աթլար կիթտի : Վէ իշթէ պիր ճիւզամը
կելիպ, Եա Բապպ, էյեր իսթէրսէն՝ պէնի թաթ-
հիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէյերէք, անա սէճտէ
3 էլլէտի : Վէ Յիսուս՝ իսթէրիմ, թահիր օլ տէյէ-
րէք, էրինի ուզատըպ անա մօգուհտու, օ տախի
4 տէր'ադապ ճիւզամընտան թահիր օլտու : Վէ Յի-
սուս անա՝ Սադըն քիմսէյէ սէջլէմէյէսին, լաքին
կիտիպ քէնտիկի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ
չէհատէթ օլմագ իչիւն՝ Մովսէսին էմր էլլէտիյի
թագտիմէյի թագտիմ էյլէ՝ տէտի :
- 5 Վէ [Յիսուս] կափառնայուամ կիրտիյինտէ, Եա-
նընա պիր Եիւզ պաշը կէլտի, վէ րէճա էտերէք,
6 Եա Բապպ, խըտմէթքեարըմ խանէտէ քէօթըրիմ
Եաթըպ՝ զիյատէսիյլէ էզիյէթ չէքմէքտէ տիր՝ տէ-
7 տի : Յիսուս տախի անա՝ Պէն կէլիր անա շիֆա
8 վէրիրիմ՝ տէտի : Եիւզ պաշը իսէ ճէվապէն՝ Եա
Բապպ, տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն լու-
յրգ տէյիլ իմ. անճագ պիր սէօլ սէջլէ, խըտ-
9 մէթքեարըմ շիֆա պուլլըր : Զիրա պէն թահթը
հիւքիւմէթտէ պուլլընմըշ պիր ատէմ օլըպ,
պէնիմ տէ թահթը իտարէմտէ 'ասքեր պուլլըն-
մաղլէ պիրինէ՝ կիթ տէտիյիմտէ՝ կիտեր, վէ տի-
կէրինէ՝ կէլ Դէրիյիմէ՝ կէլիր. վէ գուլլըմա՝ Շուհու
10 Եափ՝ Դէրիյիմէ, Եափար՝ տէտի : Յիսուս տախի

- պահպանել իշխութիւնստէ՝ թէ՛ աճծիւպ ետերէք ար-
տընճա կէլէնէրէ՝ Հագիգաթէն սիգէ տերիմ՝ քի՝
պէնի իսրայէլտէ պիլէ պու գատար իման պուլմա-
- 11 տըմ: Վէ սիգէ տերիմ՝ քի՝ շարգտան վէ զարպտան
չօգ քիմնէլէր կէլիպ, Աբրահամ վէ Իսահակ վէ
Յակոբ իլէ պերապէր մէլէքիւթ իւս՝ սէմաւաթտա
- 12 սօֆրայա օթուրաճագլար: Ամմա մէլէքիւթիւն էվ-
լաար խարիճի զուլմէթէ աթըլուճագ տըր. օրոտա
աղլայըշ վէ տիշ զըճըրտամնուր օլաճագ տըր՝ տէ-
- 13 տի: Վէ Յիսուս եիւզ պաշըյո՝ իլիթ, վէ սանա
ինանաըղըկա կէօրէ օլտուն՝ տէտի. վէ օլ սո՛ւաթ
խըտմէթ քեարը շիֆա պուլտու:
- 14 Վէ Յիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կէլիպ, անըն
գայն վարիտեսինի հիւմմայա թուլթուլըշ վէ եաթ-
- 15 մըշ կէօրտիւլիւնտէ, Անըն էլինէ սօգուկմաղլէ՝
հիւմմասը վա՛իլ օլտու. օ տախի գալգըպ անլէրէ
խըտմէթ էյլէտի:
- 16 Վէ ագշամ օլտըգտա՝ եանընա չօգ մէճնուկ
քիմնէլէր կէթիրիլաի. օ տախի բուհլարը քէլամլէ
ըգարըպ ճիւմլէ՝ իլլէթլի օլանլարա շիֆա վէրտի.
- 17 Թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ՝ Օ խա-
թալըգլարըմըգը ալտը, վէ մարաղլարըմըգը եիւք-
լէնտի՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իթմամ օլուհա:
- 18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա պիր չօգ ճէմա՛ւաթլար
կէօրմէքլէ, օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմր
- 19 էթտի: Վէ իւլէմատան պիրի եագլաշըպ անա՝ Ես
մու՛ալլիմ, հէր նէրէյէ կիտէրսէն՝ պէն արտըկճա
- 20 կէլիւրիմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, Յիսուս անա՝ թիւքի-
լէրին ինլէրի վէ հաւա գուշարընըն եուվալարը
վար տըր, լաքին իպն իւլ ինսանըն քէնտի պա-

- 21 չընը գոյաճագ եերի եօգ տըր՝ տէտի . Վէ շայիրտ-
լէրինտէն պուլունան տիկեր պիրի անա՝ Էֆէնտի ,
պանա իզն վէր , եվվէլա կիտիպ փէտէրիմի տէֆն
- 22 էտէյիմ՝ տէտի : Ամնա Յիսուս սնա՝ Արաբմա
կէլ . պրագ էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրինի տէֆն էթ-
սինլէր՝ տէտի :
- 23 Վէ գայըղա կիրտիյինտէ՝ շայիրտլէրի տաիի ս-
- 24 նըն արաբնճա կիրտիլէր : Վէ իշթէ տէնիզտէ օլ
տէրէճէ շիտտէթլի ֆուլթունա զուհուր էթտի
քի , գայըգ տալալարլէ էօրթիւլիւյօր իտի : քէն-
- 25 տիսի իսէ ույուամագտա իտի : Վէ շայիրտլէրի եա-
նընա կէլիպ՝ Էֆէնտի , պիզի գուրթար , հէլաք օ-
- 26 լույօրըզ՝ տէյերէք , տնը ույանտըրտըլար : Օ տա-
խի անլէրէ՝ Էյ իմանը նօգսան օլանլար , նի՞չիւն
գօրգագսընըլ՝ տէտի . օ զէման գալգըպ , ըիւզկեար-
լար իլէ տէնիզի ազարլատը . վէ զայէթ լիմանլըգ
- 27 օլտու : Վէ օլ ատէմլէր՝ Պու նոսըլ քիմնէ տիր
քի՝ հէմ ըիւզկեարլար վէ հէմ տէ տէնիզ անա
իթա՛աթ էտէր՝ տէյերէք թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր :
- 28 Վէ էօթէ թարաֆա ճէրճէսիլէրին տիյարընա
կէլտիյինտէ , մէզարլարտան չըգմըլ էքի մէճնու
անը գարչըլատը . վէ զայէթ ազղըն օլմուլարը ճի-
հէթիլլէ օ էօլտան քիմնէնին կէլմէսի միւմքին տէ-
- 29 յիլ իտի : Վէ իշթէ՝ Եա Յիսուս Իպնուլլահ , պի-
զիմ իլէ սէնին նէ՞ իչին վար . պուրայա վագթըն-
տան եվվէլ պիզէ՝ ազա՞պ էթմէք իչիւն մի կէլտին՝
- 30 տէյերէք ֆերեսառ էթտիլէր : Վէ անլէրտէն ու-
զագտա օթլանըր վաֆիր պիր տօնուզ սիւրիւսիւ
- 31 վար իտի : Վէ ճիննլէր անա եաղվարըպ՝ Էյէր պի-
զի չըգարըր իսէն , պիզէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիր-

- 32 մէյէ իզն վէր՝ տէտիլէր : Օ տախի տնէրէ՝ Կիտի-
նիզ, տէտիքտէ, չրգրպ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիր-
տիլէր . վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւրիւսիւ
ուչրումտան տէնիզէ աթըլըպ՝ սուլարտա թէլէֆ
33 օլտու : վէ աւէրի օթլատանլար ֆիրարլէ շէհրէ
վարըպ, պիւթիւն վագր'այը, վէ մէճնուշլարըն
34 քէյֆիյէթինի նագլ էթտիլէր : վէ իշթէ պիւթիւն
շէհր էհալիէ Յիսուսը գարշըլամազա չրգրպ, անը
կէօրտիւքլէրինտէ՝ հուտուտլարընտան չրգմասընը
րէճա էթտիլէր :

ՊԱՊ 9

- 1 վէ գայըզա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչէրէք,
2 քէնտի շէհրինէ կէլտի : վէ իշթէ անա տէօշէքտէ
եաթար պիր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր . վէ Յիսուս
անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ,
ճէսարէթլէն, կիւնահլարըն պանա 'աֆզ օլուն-
3 տու՝ տէտի : վէ իշթէ 'իւլէմատան պա'գըլարը
քէնտի քէնտիլէրինէ՝ Պու ատէմ՝ քիւֆր էտիյօր՝
4 տէտիլէր : վէ Յիսուս անլէրին էֆքէարընը պիւ-
մէքլէ տէտի քի՝ Նիճիւն գալպլէրինիգտէ ֆէնա
5 շէյլէր տիւշիւնիւյօրսընը : Չիւնքի հաճկըսը գօ-
լայ տըր՝ կիւնահլարըն 'աֆվ օլունտու՝ տէմէտի
6 մի, եօգաա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէտի մի : Ամնա իպն
իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆվ
էթմէյէ հիւքիւմէթի վար էտիյինի պիլմէնիզ ի-
չիւն, (օ զէման քէօթրիւմէ,) Գալգ տէօշէյինի
7 գալըրըպ խանէկէ կիթ՝ տէտի : Օ տախի գալգըպ
8 խանէտինէ կիթտի : վէ խալգ պանա կէօրմէքլէ

Թէ՛ աճճիւպ էտիպ, ատէմլերէ պէզլէ գուարէթ վէրէն Ալլահա համա էյլէտիլեր :

- 9 Վէ Զիսուս օրատուն իլերի կէչէր իքէն կէօմրիւք մահալինտէ օթուրրէր Մատթէոս նամ պիր ատէմ կէօրտիւքտէ անա՛ Արտըմճա կէլ՝ տէտի . օ տա-
- 10 Իի դալգըպ անըն արտընճա կիթտի : Վէ Խանէտէ «ֆրայա օթուրտըղընտա , իշթէ չօգ կէօմրիւք-ճիւլէր վէ կիւնահ.քեարլար կէլիպ՝ Զիսուս վէ անըն շայիրտլէրի իլէ պէրապէր «ֆրայա օթուրտըլար :
- 11 Վէ Ֆերիսիլէր պահա՛ կէօրմէքլէ անըն շայիրտլէրինէ՛ Սիզին Մու՛ալլիմինիզ նի՛ջիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահ.քեարլար իլէ Թա՛ամ էտիյօր՝ տէտիլեր :
- 12 Զիսուս տախի պահա՛ իշիթտիքտէ , անլէրէ՛ Սաղ օլանլար տէլիլ , անճագ 'իլլէթլի օլանլար հէքիմէ
- 13 Միւհթաճ տըր : Իմոի կիտիպ՝ Գուրպան տէլիլ , անճագ մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամընըն՝ մահա-սընը էօյրէնինիզ . զիրա սաղիհլէրի տէլիլ , Ֆագսթ կիւնահ.քեարլարը Թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի :
- 14 Օ գէման Զովհաննէսին շայիրտլէրի անըն եանընա կէլիպ՝ Պիզ վէ Ֆերիսիլէր չօգ օրուճ Թուլթարդըմըզ հալտէ , նի՛ջիւն սէնին շայիրտլէրին Թուլթ-
- 15 մազլար՝ տէտիլեր : Զիսուս տախի անլէրէ խիթապէն՝ կիւվէյի եանլարընտա պուլունտըգճա , տիւյիւն-ճիւլէրին մահզուն օլմալարը միւմքի՛ն մի տիր . ամմա կիւվէյինին անլէրտէն ալընճազը կիւնլէր
- 16 կէլիր , վէ օ գէման օրուճ Թուլթաճագլար : Վէ հիշ պիր քիմսէ եէնի չուխա փարչտընը էսկի լիպտոա եամմա գօմսզ . զիրա լիպասըն Թա՛միրի ի-ջիւն Գօնալան Խա՛տ՝ անտէն գօփարմագլէ երըթըզը

- 17 տահա ֆէնա օլուր: Վէ եէնի շէրապը էսկի թու-
լումարա գօմազլար. եօգսա թուլումար երրթըրպ
շէրապ տեօքիւլիւր, վէ թուլումար տախի թէ-
լէֆ օլուր. լաքին եէնի շէրապը եէնի թուլումարա
գօրլար, վէ իքիսի տէ մահֆուզ օլուր՝ տէտի:
- 18 Պու շէյլէրի անլէրէ սէզլէմէքտէ իքէն, իշթէ
պիր քէ'իս կէլիպ անա սէճտէ էտէրէք՝ Գըզըմ՝ էլ ան
վէֆաթ էթմիշ տիր. լաքին սէն կէլ, անըն իւ-
պէրինէ էլինի գօ, վէ հայաթ պուլաճագ տըր՝
- 49 տէտի: Յիսուս տախի գալգըպ՝ շայիրտլէրի իլէ պե-
րապէր անըն արտընճա կիթտի:
- 20 Վէ իշթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէգֆ ի տէմէ
միւպթէլա օլան պիր գարը՝ սարգասընտան եագլա-
- 24 շըպ լիպասընըն էթէյինէ մօգուհտու: Ջիրա քէն-
աի քէնտինէ՝ Եպընըզ լիպասընա մօգուհսամ,
- 22 խէլաս պուլուրըմ՝ տէր խի: Վէ Յիսուս տեօ-
նիւպ անը կէօրտիւքտէ՝ Ճէսարէթլէն, էյ գըզըմ,
իմանըկ սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի. գարը տախի
օլ սա'աթ խէլաս պուլտու:
- 23 Վէ Յիսուս օլ քէ'իսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյ-
զէնլէր իլէ վէլվէլէ էտէն խալգը կէօրտիւքտէ,
- 24 Անլէրէ՝ Ձէքիլինիլ, զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի,
- 25 անճագ ույույօր՝ տէտի. վէ անա կիւլտիւլէր, իմ-
տի խալգ չըգարըլտըգտա, քէնտիսի իշէրի կիրիպ՝
- 26 գըզըն էլինի թուլթտու. օ տախի գալգտը: Վէ
պու վազը'անըն խապէրի օլ տիյարըն հէր թարա-
ֆընա շայը՝ օլտու:
- 27 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն, արտըն-
ճա իքի ա'մա կէլիպ՝ Եա Իպն ի Տաուտ, պիզէ
մէրհամէթ էյլէ՝ տէյերէք ֆէրեատ էտէրլէր խի:

- 28 Վէ էվէ կիրտիյինտէ, օլ ա'մնլար տնըն եանընա
կէլտիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պուռնու էթմէյէ
գատիր օլտըղըմն ինանըր մը սընըզ՝ տէմէքլէ ան-
- 29 լէր անա՝ Պէլի, եա Բապպ, տէտիլէր: Օ զէմոն
կէօզլէրինէ տօգուռնուպ՝ Աիզէ իմանընըվա կէօրէ
- 30 օլտուն՝ տէտի: Վէ անլէրին կէօզլէրի աչըլտը. վէ
Յիսուս անլէրէ՝ Սագընըն, քիմնէ պիլմէսին՝ տէյիւ
- 31 էքիտէն թէնպիհ էյլէտի: Անլէր իսէ չըգըպ՝ պիւ-
թիւն օլ տիյարտա խապէրինի նէշը էթտիլէր:
- 32 Վէ անլէր չըգար իքէն, իշթէ եանընա տիլիզ
33 վէ մէճնուսն պիր տտէմ՝ կէթիրտիլէր: Վէ ճինն
չըգարըլտըգտա, օլ տիլիզ սէզլէտի. վէ խապ
թէ՝ աճճիւպ էտիպ՝ Իսրայէլտէ հիչ պիր վազըթ
- 34 պէզլէ շէյ կէօրիւմէմիշ տիր՝ տէտիլէր: Ֆազաթ
ֆէրիտիլէր՝ Ճիննլէրին ըէ՛իսի վաւըթաւըյլէ ճինն-
լէրի չըգարըր՝ տէտիլէր:
- 35 Վէ Յիսուս անլէրին սինաղօղլարընտա թա՛-
լիմէ պէշարէթ ի մէլէքիւթիւ վա՛զ էտէրէք, վէ
խալգտա հէր մարազը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՝
էտէրէք, ճիւմլէ շէհրլէրի վէ քէզլլէրի տօլաշըր ի-
- 36 տի: Վէ խալգը կէօրմէքլէ անլէրէ շէֆգաթ էթտի.
զիրա չօպանը օլմնյան գոյուռնլար կիպի եօրզուն վէ
- 37 փէրիշան իտիլէր: Օ զէմոն շալիրտլէրինէ խիթա-
պէն՝ կէրչի հաստտ չօգ, ամմա՝ ամէլէ ալ արը:
- 38 Իմտի հաստտըն Սահպինէ, քէնտի հաստտընա
՝ամէլէ կէօնտէրսին տէյիւ նիյազ էտիլիզ՝ տէտի:

1 Վէ օն իքի շալիրտինի եանընա չաղըրըպ, նա-

փաք բուհար իւզերինէ՝ անլերի չըգարմաղա վէ
հէր մարազը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՝ էթմէյէ
անլերէ գուարէթ վէրտի :

- 2 Վէ օն իքի բէսուլըն իսմլերի պուհլար տըր .
հա՛նի պիրննիսի Պետրոս թէսմիյէ օլունան Սիմոն
- 3 իլէ գարնտաշը Անդրէաս , Զեբեդէոս օղլու Յակո-
բոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէս , Փիլիպպոս վէ
Բարթողիմէոս , Թովմաս վէ կէօմրիւքճիւ Մատ-
թէոս , Հալֆա օղլու Յակոբոս վէ Թադէոս լադըպ-
- 4 լը Ղեբէոս , Գանափի Սիմոն վէ անը էլէ վերէն
Իսխարիօթի Յուդա :
- 5 Յիսուս պու օն իքիլերի կէօհտերիպ՝ անլերէ
թէնպիհ էտերէք տէտի քի՝ Թա՛իֆէլէրին հօլընա
կիթմէյինիզ , վէ Սամարիայըլարըն պիր շէհրինէ
- 6 կիրմէյինիզ : Պունտան իսէ պէյթ ի Իսրայէլն զայ՝
- 7 օլմուշ գոյունլարընա վարընըզ : Վէ վարաղընըզ-
տա՝ Մէլէքիւթ իւս սէմսվաթ հազլաշմըշ տըր՝
- 8 տէյերէք , վա՛յ էտինիզ : Խասթալարա շիֆա վէ-
րինիզ , ճիւզամլըլարը թաթհիր էտինիզ , [էօլիւլէ-
րի տիրիլտինիզ ,] ճիննլերի չըգարընըզ . մէճճանէն
- 9 ալտընըզ , մէճճանէն վերինիզ : Քէմէրլէրինիզտէ
- 10 նէ ալթուն վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պագրը , Վէ հօլ
իչիւն նէ տաղարճըզ վէ նէ իքի էնթարի վէ նէ
ոյյագ գապլարը վէ նէ յասա թէտարիք էտինիզ .
- 11 զիրա իշճի քէնտի թա՛ամընա լոյրգ տըր : Վէ
հանկը շէհրէ վէ հա քէզյէ կիրէրսէնիզ , անտէ
քիմ լոյրգ օլտըղընը սու՛ալ էտիպ , չըգընճայա
- 12 տէյին օրատա գալընըզ : Վէ խանէյէ կիրտիյի-
- 13 նիլտէ՝ անա սէլամ վերինիզ : Վէ էյեր օլ խանէ
լոյրգ իսէ , սէլամընըզ անըն իւզերինէ կէլմին . վէ

- էյէր լայրգ տէյիլ իտէ, սէլամընըդ սիգէ կէրի
 14 սէօնսիւն: Վէ սիգի հէր քիմ գապուլ էթմէյիպ՝
 սէօզլէրինիգի տինլէմէզսէ, օլ խանէտէն եսիստ օլ
 շէհրատէն չըգաղընըզտա՝ տյազլարընըզն թօզընը
 15 սիլքինիզ: Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ ըսզ ի
 ճէզատա Սոգոմ վէ Գոմնը տիյարընըն հալի օլ
 շէհրին հալինտէն էհվէն օլըւր:
- 16 Խշթէ պէն սիգի գոյունլար կիպի գուրտլար տ-
 ըրասնա կէօնտէրիբիմ. իմտի երլանլար կիպի՝ ագիլ
 17 վէ կէջէրճինլէր կիպի սաօտէտիլ օլընըզ: Լաքին
 առէմլէրտէն սագընընըզ. զիրա սիգի միլէթ մէճ-
 լիսլէրինէ թէպիմ էտիպ՝ սինաղօղլարընտա տէջէ-
 18 ճէքլէր: Հէմ տախի պէնիմ իչիւն՝ անլէրէ վէ
 թա՛իֆէլէրէ շէհատէթ օլմոգ իւզրէ հաքիմլէր վէ
 19 մէլիքլէր հուզըւրընա ճէլպ օլընաճագսընըզ: Խմ-
 տի սիգի թէպիմ էթտիքլէրի զէման՝ Նաորլ վէ նէ
 սէյլէյէլիմ՝ տէյիւ էհտիշէ էթմէյինիզ, չիւնքի նէ
 սէյլէյէճէյինիզ սիգէ օլ սա՛աթտա վէրիլէճէք
 20 տիր: Զիրա սէյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ, ամմա
 21 սիզտէ սէյլէյէն՝ փէտէրինիզին Բուհու տըր: Վէ
 գարնտաշ գարնտաշը, վէ փէտէր էվլատը Էօլիմէ
 թէպիմ էտէճէք. վէ էվլատ վալիտէյն՝ ալէյհինէ
 22 գալգընըպ՝ անլէրի էօլտիւրէճէքլէր: Վէ իսիմ ի-
 չիւն ճիւմլէ թարաֆընտան պուղզ օլընաճագսը-
 նըզ. լաքին քիմ քի նիհայէթէ գատար թէհամ-
 23 միւլ էտէրսէ, օ խէլաս պուլաճագ տըր: Վէ սիգէ
 պիր շէհրտէ թէհատտի էթտիքլէրի զէման՝ տիկէ-
 րինէ ֆիրար էտինիզ. զիրա հագիգաթէն սիգէ տէ-
 րիմ քի՝ իպն իւլ ինսան կէլինճէյէտէք Խուպէլ
 շէհրլէրինին տէվրինի թէքմիլ էթմէյէճէքսինիզ:

- 24 Շաղիբոտ մո՛ւսլլիմինէ վէ գուլ էֆէնտիսինէ ֆա'իզ
 25 տէյիլ տիր: Շաղիբոտէ մո՛ւսլլիմի կիպի՝ վէ գուլա
 էֆէնտիսի կիպի օլմագ քիֆայէթ էտէր. խանէ սա-
 հիպինէ Պա'ալվէպուլ տէտիքլէրի հալտէ, անըն
 խանէսի խալզընա նէ՝ գատար զիյատէ քէյէճէ+էր:
 26 Իմտի սնլէրտէն գօրգմայընըզ, զիրա քէշֆ օլուն-
 մայաճագ մախֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիզլի պիր շէյ
 27 եօգ տըր: Սիվէ գարանլըգտա տէտիքլիմի ալտըն-
 լըգտա սէջլէյինիզ, վէ գուլազընըզա սէջլէնիլէնի
 28 առմլար իւզէրինտէ ի'լան էտինիզ: Վէ ճանը եօլ-
 տիւրմէյէ գատիր օլմայըպ՝ ճէսէտի եօլտիւրէնլը-
 տէն գօրգմայընըզ. լաքին հէմ ճանը հէմ ճէսէ-
 տի ճէհէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտան
 29 գօրգուընըզ: Իքի սերչէ պիր փուլա սաթըլմա՞ղ մը.
 վէ անլէրտէն պիրի փէտէրինիզին իզնի օլմագսըզըն
 30 եէրէ տիւշմէզ: Սիզին իսէ պաշընըզըն գըլլարընըն
 31 ճիւմլէսի սայըլը տըր: Անըն իչիւն գօրգմայընըզ.
 32 սիզ չօգ. սէրչէլէրտէն էֆզալ սընըզ, Իմտի հէր
 քիմ առէմլէրին հուզուընտա պէնի իզրար էտէր-
 սէ, պէն տախի սէմալթաթտա օլան փէտէրիմին
 33 հուզուընտա անը իզրար էտէրիմ: Վէ հէր քիմ
 առէմլէրին հուզուընտա պէնի ինքեար էտէրսէ,
 պէն տախի սէմալթաթտա օլան փէտէրէմին հուզու-
 34 ընտա անը ինքեար էտէրիմ: Զէմինէ սէլամէթ
 կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն էթմէյինիզ. սէլամէթ
 35 տէյիլ, լաքին գըլըճ կէթիրմէյէ կէլտիմ: Զիրա
 առէմի փէտէրինտէն վէ գըզը վալիտէսինտէն վէ
 կէլինի գայն վալիտէսինտէն սլըրմազա կէլտիմ:
 36 Վէ առէմին տիւշմէնլէրի քէնտի խանէսի խալզըն-
 37 տան օլաճագ տըր: Փէտէրի վէ եա վալիտէյի

պէնտէն ղիյատէ սէվէն՝ պանա լայրդ տէյիլ տիր .
 վէ օղլու վէ եա գըզը պէնտէն ղիյատէ սէվէն՝ պանա
 38 լայրդ տէյիլ տիր : Վէ խաչընը ալըպ արտըմճա
 39 կէլմէյէն՝ պանա լայրդ տէյիլ տիր : Հայաթընը
 պուլան՝ տնը դայ՝ էտէճէք . վէ պէնիմ՝ իչիւն հայա-
 40 թընը զայ՝ էտէն՝ տնը պուլաճագ տըր : Սիզի
 գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էթմիշ օլուր , վէ
 պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ
 41 էթմիշ օլուր : Փէյղամպէր սըֆէթիյլէ պիր փէյ-
 ղամպէր գապուլ էտէն՝ փէյղամպէր էճըրինի ալա-
 ճագ , վէ սալիհ սըֆէթիյլէ պիր սալիհ գապուլ
 42 էտէն՝ սալիհ էճըրինի ալաճագ տըր : Վէ հէր քիմ
 պու քիւչիւքէրին պիրինէ շայիրտ սըֆէթիյլէ եա-
 լընըվ պիր քեասէ սօղուգ սու իչիրիրսէ , հագիգա-
 թէն սիզէ տէրիմ քի օլ քիմնէ էճըրինտէն ասլա
 մահրուլմ օլմայաճագ տըր :

ՊԱՊ 44

1 Վէ Յիսուս օն իքի շայիրտինէ էմը վէրմէյի թե-
 մում էթտիքտէ , շէհրլէրինտէ վա՛ղ ու թա՛լիմ
 էթմէք իւզրէ օրատան՝ ազիմէթ էթտի :
 2 Վէ Յովհաննէս ղընտանտա Քրիստոսըն տ՛մա-
 լընը իշիթմէքլէ՝ Օլ կէլէճէք քիմնէ սէ՞ն մի սին ,
 եօգսա տիկէր պիր քիմնէյէ՞ մի մունթագըր օլա-
 3 լըմ՝ տէմէք իչիւն , Քէնտի շայիրտլէրինտէն իքի-
 4 սինի տնըն եանընա կէօնտէրտի : Վէ Յիսուս անլէրէ
 ճէվապէն՝ Նիտիպ իշիթտիյինիվ վէ կէօրտիւյիւնիւզ
 5 շէյլէրի Յովհաննէսէ նազլ էտինիվ . Քէօրլէր կէօ-
 րիւր , թօփալլար եիւրիւր , ճիւզամլըլար թաթհիր

- օլունուպ՝ սաղըրլար իշխար, էօլիւլէր գըյամ է-
 տէր, ֆուգարայա պէշարէթ թէպշիր օլունուր,
 6 Վէ պէնիմ՝ հագգըմոտս սիւրշմէյէն նէ միւպարէք
 տիր՝ տէտի,
 7 Վէ անլէր կիթտիքտէ, ցիսուս ցովհաննէս հագ-
 գընտա խալգա սէջլէմէյէ պաշլատը. Պէրրիյէյէ
 նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըղ, ըիւղկեարտան սալ-
 8 լանան պիր գամը՞շ մը: Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըղ, զարիֆ էավապ կիյմիշ պիր ատէ՞մ մի. իշ-
 թէ վարիֆ է-վապ կիյէնլէր մէլիքլէրին խանէլէրին-
 9 տէ պուլընուրլար: Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտը-
 նըղ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի՝ սիզէ տէրիմ՝ քի
 10 փէյղամպէրտէն տէ տահա պէջիւք տիր: Զիրա՝
 իշթէ պէն սէնտէն իլէրի, էօլընը էօնիւնճէ հալըր-
 լայաճագ օլան ըեսուլըմը իրսալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ
 11 հագգընտա եաղըլմըշ օլան վաթ պու տըր: Հա-
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Նիսատուն թէվէլիւտ
 էտէնլէր արասընտա վաֆթիղ էտիճի ցովհաննէս-
 տէն պէջիւք քիմնէ զուհուր էթմէմիշ տիր. լաքին
 մէլէքիւթ իւս սէմաւաթտա էն քիւչիւյիւ անտէն
 12 պէջիւք տիր: Վէ վաֆթիղ էտիճի ցովհաննէսին
 կիւնլէրինտէն շիմտիյէտէք՝ մէլէքիւթ իւս սէմա-
 վաթ ճէպըր օլունուր, վէ ճէպպարլար անը զապթ
 13 էտէրլէր: Զիրա ճիւմէ փէյղամպէրլէր վէ շէրի՛աթ
 14 ցովհաննէսէ տէյին փէյղամպէրլիք էթտիլէր: Վէ
 էյէր գապուլ էթմէք իսթէրսէնիլ, կէլէճէք իշիս
 15 պու տըր: Իշխար գուլագլարը օլան իշիթսին:
 16 Ամմա պու նէպի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ. չար-
 17 շուլարտա օթուրուպ, արգատաշլարընա, Սիզէ
 տիւտիւք չալտըղ, ամմա ըադս էթմէտինիղ,

- սիզէ ֆիղան էթտիբ, ամմա տեօյիւնմէտինիզ՝ տե-
 18 յիւ չաղըրսն չոճուգլարա պէնզէր: Զիրա ցովճան-
 նէս կէլտի, նէ եէր՝ նէ իչէր, վէ Անտէ ճինն վար՝
 19 տերլէր. իպն իւլ ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ
 իչէր, վէ իշթէ պօղաղընա թապի՝ վէ մէյսօր պիր
 ատէմ, կեամբիւքծիւլէրին վէ կիւնասքեարլարըն
 տօսթը տըր՝ տերլէր. ֆադաթ հիքմէթ քէնտի էվ-
 լատը թարաֆընտան թաստիգ օլունտու:
- 20 Օ զէման միւ՛ծիզէլէրինին էքսէրիտի իճրա գըլըն-
 տըղը շէհըլէրի, թէվպէ էթմէտիքլէրի իչիւն թա՛-
 21 զիր էթմէյէ պաշլատը: Ա՛յ սանա, էյ ֆորագին,
 վա՛յ սանա, էյ բիթսայիդա, զիրա սիզաէ իզճար
 օլունան միւ՛ծիզէլէր Սուր վէ Սայտատա իզճար
 օլունմըշ օլսա իտի, չօգտան չուլ վէ քիւլ իլէ
 22 թէվպէ էթմիշ օլուրլար իտի: Ամմա սիզէ տերիմ
 քի՛ բուզ ի ճէղատա Սուր վէ Սայտանըն հալի
 23 սիզինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր: Ա՛է սէն, էյ
 կեօյէտէք եիւքսէլիշ օլսն կափառնայու՛մ, հա-
 վիյէյտէք էնտիրիլէճէքսին. զիրա սէնտէ իզճար
 օլունան միւ՛ծիզէլէր Սոգոմտա իզճար օլունմըշ օլ-
 սա իտի, պու կիւնէ գատար պագի գալըր իտի:
- 24 Ամմա սիզէ տերիմ քի՛ բուզ ի ճէղատա Սոգոմ
 տիյարընըն հալի սէնինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր:
- 25 Օ զէման ցիսու ճէվապ վէրիպ տէտի քի՛ իյ
 սէմա վէ զէմինին սահիպի Փէտեր, սանա շիւքը
 էտերիմ քի պու շէյլէրի՝ ալիմլէր վէ՝ արիֆլէրտէն
 խաֆի թուլթուպ՝ անլէրի մա՛սուվարա իզճար էյ-
 26 լէտին: Պէլի, էյ Փէտեր, զիրա ինտիկտէ պեօյլէ
 27 խօշ կէօրիւնտիւ: Փէտերիմտէն հէր շէյ պանա
 թէպիմ օլունտու. վէ Օղլու Փէտերտէն զայրի

- քիմնէ թանըմազ . փետերի տախի Օղուլտան՝ վէ
 Օղըն անը իզհար էթմէսինի միւրատ էյլէտէյի քիմ-
 28 սէտէն զայրիսի թանըմազ : Էյ ճիւմէ եօրղուն վէ
 եիւքիւլէր , պանա կէլինիզ , պէն տախի սիզէ րա-
 29 հաթ վէրերիմ : Պզյունտըրըղըմը իւզէրինիզէ ալը-
 նըզ , վէ պէնտէն էջրէնինիզ , չիւնքի հալիմ՝ վէ
 գալպէն միւթէվազը՝ իմ , վէ ճանլարընըզա րահաթ
 30 պուլուրսընըզ : Զիրա պզյունտըրըղմ առան՝ վէ
 եիւքիւմ խաֆիֆ տիր :

ՊԱՊ 12

- 1 **Օ** զէման Յիսուս սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան
 կէչէյօր իտի . վէ շայիրտէրի աճըգմաղլէ պաշադ-
 2 լարը գօփարարագ եէմէյէ պաշլատըլար : Վէ ֆէրի-
 սիլէր պաշա կէօրտիւքլէրինտէ անա իշթէ շայիրտ-
 լէրին սէպթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէլալ օլմնյան
 3 շէյի իշլէյօրլար՝ տէաիլէր : Օ տախի անլէրէ տէտի
 քի՝ Գաւիթին քէնտիսի իլէ պէրապէր պուլունան-
 լար իլէ՝ աճըգտըղը զէման նէ եափտըղընը օգո՞ւ-
 4 մատընըզ մը : Նա՛սըլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ եէ-
 մէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր օլան-
 լարա տէյիլ , անճագ եալընըզ քեահինլէրէ հէլալ
 5 օլան հուզուր էքմէքլէրինի եէտի : Էյախօտ սէպթ
 կիւնլէրինտէ քեահինլէրին հէյքէլտէ սէպթի պօ-
 զուպ՝ սուչսըզ օլտըղլարընը շէրի՛տթտա օգո՞ւմա-
 6 տընըզ մը : Ամմա սիզէ տէրիմ՝ քի՝ պուրատա հէյ-
 7 քէլտէն ա՛գամ օլան վար տըր . Վէ էյէր՝ Գուր-
 պան տէյիլ , անճագ մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամը-
 նըն մա՛նատընը պիլսէ իտինիզ , սուչսըզլարը հիւքմ

- 8 Էթմէզ իտինիզ . Զիրա իպն իւլ ինսան սէպթ կիւ-
 նիւնիւն [տախի] Սահպի տիր :
- 9 Վէ օրատան հարեքէթլէ՝ անլէրին սինաղօղընա
 10 կիրտիքտէ , իշթէ օրատա ելի գուրումըլ պիր առեմ՝
 պուլունմաղլէ անը [թէօհմէթլի չըգարմադ մերա-
 մըյլէ՝ Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրմէք հէլա՞լ մը
 11 տըր՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր : Օ տախի ան-
 լէրէ խիթապէն՝ Սիզտէն քի՞մ վար տըր քի պիր
 գօյունը օլուպ տա՝ սէպթ կիւնիւնտէ չըգուրա
 տիւլտիւլիւ հալտէ , անը [թուլթուպ չըգարմայա :
- 12 Իմտի առեմ՝ գօյունտան հէ՛ գատար էֆլալ տըր .
 պինա՛էն 'ալէյհ սէպթ կիւնիւնտէ խայր իշլէմէք
 13 հէլալ տըր՝ տէտի : Օ դէման օլ առեմէ՛ Էլիկի
 ուզաթ՝ տէտի . օ տախի ուզաթտը , վէ տիկերի
 14 կիպի սաղ օլտու : Ամմա ֆերիսիլէր չըգըպ՝ անը
 նասըլ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն 'ալէյհիտէ
 մէշվէրէթ էթտիլէր :
- 15 Վէ Յիսուս պա՛նս պիլմէքլէ՝ օրատան չէքիլտի .
 վէ անըն արտընճա խոյլի ճէմա՛տթ կիտերէք , ան-
 16 լէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրտի : Վէ քէնտիսինի
 շայը՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիտէն [թէնպիհ էյ-
 17 լէտի . Թա քի Եսայի փէյղամպէր վատըթատըյլէ
 18 պո՛յուրըլան քէլամ իթմամ օլունա . Եա՛նի՝ իշթէ
 ինթիխապ էթտիլիմ՝ գուլըմ՝ ճանըմըն բաղի օլ-
 տըղը սէվկիւլիւմ . Բուհըմը անըն իւզէրինէ գօյա-
 ճաղըմ , վէ [թա՛իֆէլէրէ շէրի՛աթ իլան էտէճէք
 19 տիր : Միւնազա՛ա վէ նիտա էթմէյէճէք տիր . անըն
 սէտասընը մէյտանլարտա քիմսէ իշիթմէյէճէք տիր :
 20 Թա շէրի՛աթը մոլզաֆֆէր էտինճէյէտէք՝ Էղիլմիշ
 գամըշը գըրմայաճադ , վէ [թիւթէն ֆիթիլի սէօն-

- 21 տիւրմէյեճէք տիր : Թա^սիֆէլէր տախի անըն իսմինէ
իւմիտ էտէճէքլէր տիր :
- 22 Օ գէման էանընա քէօր վէ տիլօիզ պիլ մէճնուռն
կէթիրիլտի . օ տախի անա շիֆա վէրտի , շէյլէ քի
- 23 օլ քէօր վէ տիլսիզ սէյլէտի վէ կէօրտիւ : Վէ
ճիւմլէ խալզ հայրան օլուպ^ս՝ Աճէպա Իպն ի Տաուտ
- 24 պո^ւ մը տըր՝ տէրլէր իտի : Ամմա ֆէրիսիլէր
պանա իշիթտիքլէրինտէ՝ Պու քիմնէ ճիննլէրի ան-
ճադ ճիննլէրին բէ^սիտի Պա՝ալզէպուլ վասըթասըյլէ
- 25 չըգարըյօր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս էֆքիարըարընը
պիլմէքլէ , անլէրէ տէտի քի՝ քէնտի ՝ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր հիւքիւմէթ խարապ
օլուր , վէ քէնտի ՝ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ
պուլուռնան հէր շէհր եա խանէ պազի գալամուզ :
- 26 Վէ էյէր Շէյթան Շէյթանը չըգարըրուա , քէնտի
՝ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլաղընտուն՝ հիւ-
- 27 քիւմէթի նա^սըլ պազի գալա պիլիր : Վէ էյէր պէն
ճիննլէրի Պա՝ալզէպուլ վասըթասըյլէ չըգարըրում ,
սիզին օղսլլարընը քիմի^օ վասըթասըյլէ չըգա-
րըրար . պուռնուռն իշիւն սիզին հաքիմլէրինիզ անլէր
- 28 օլաճադ տըր : Լաքին պէն ճիննլէրի Բուհուլլահ
վասըթասըյլէ չըգարաղըրմ հալտէ՝ մէլէքիւթ Ուլ-
- 29 լահ սիզէ վասըլ օլմուշ տըր : Ետիստ պիր քիմնէ
գուվվէթլի պիր տտէմին խանէսինէ կիլիպ՝ անըն
էշէասընը եաղմա էթմէյէ նա^սըլ գատիր օլա պի-
լիր , մէյէր օլ գուվվէթլի տտէմի էվվէլա պաղ-
լայըպ՝ պա՝տէհուռ անըն խանէսինի եաղմա էտէ :
- 30 Պէնիմ իլէ օլմայան պանա զըտտ տըր , վէ պէնիմ
- 31 իլէ ճէմ՝ էթմէյէն տաղըտըր : Անըն իշիւն սիզէ
տէրիմ քի՝ Հէր կիւնահ վէ քիւֆը տտէմլէրէ ՝աֆվ

- օլունուր, ֆաղաթ Բուհա օլան քիւֆր տտեմէրէ
- 32 'աֆվ օլունմալ: Վէ հէր քիմ' Իպն իւլ ինսան
'ալէյհինէ պիր սեօղ սեյլէրսէ, անա 'աֆվ օլու-
նուր, լաքին հէր քիմ' Բուհ իւլ Գուտտ 'ալէյհինէ
սեյլէրսէ, անա կերէք տիւնեատա' կերէք տիրէթ-
- 33 տէ 'աֆվ օլունմալ: Եւ աղաճը էյի վէ մէյվէսինի
էյի էտինիզ, եւ աղաճը ֆէնա վէ մէյվէսինի ֆէնա
էտինիզ. զիրա տղաճ մէյվէսինտէն մա'լիւմ տիր:
- 34 Էյ էնկերէք նէսի, սիզ քէօթիւ իքէն խսյըլը շէյ-
լէր նա'օրլ սեյլէյէ պիլիրսինիզ. զիրա աղըզ գալ-
- 35 պին ֆաղլասընտան սեյլէր: Էյի առէմ գալպինին
էյի խաղինէսինտէն էյի շէյլէր չըգարրը, վէ քէօ-
թիւ առէմ քէօթիւ խաղինէտէն քէօթիւ շէյլէր
- 36 չըգարրը: Լաքին սիզէ տէրիմ քի' տտեմէր սեյլէ-
տիլէրի հէր պաթըլ սեօղ իչիւն բուզ ի ճէզատա
- 37 հիսապ վերէճէլէր: Զիրա սէն քէնտի սեօղլէրին-
տէն թէպրիյէ օլունաճագաըն, վէ քէնտի սեօղլէ-
րիկտէն մա'հքիւմ օլաճագաըն:
- 38 Օ գէման 'իւլէմա վէ ֆերիսիլէրտէն պա'զըլարը
ճէվապ վէրիպ' Եւ մա'ալլիմ, սէնտէն պիր 'աղա-
- 39 մէթ կէօրմէք իօթերիզ տէտիլէր: Օ տախի ճէվա-
պէն անլէրէ տէտի քի' ֆէօթիւ վէ զինաքեւար նէսլ
'ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա' Յոֆան փէյ-
զամպլէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալամէթ վէ-
- 40 բիլմէյէճէք տիր: Զիրա Յոֆան իւչ կիւն իւչ կէճէ
ատա պալըզընըն գարնընտա օլտըզը կիպի' Իպն իւլ
ինսան տախի իւչ կիւն իւչ կէճէ գէմինին պաթ-
- 41 նընտա օլաճագ տըր: Նինիվէ տտեմէրի բա'լ ճէ-
զատա պու նէսլ իլէ գալըզպ 'ալէյհինէ հիւքմ' է-
տէճէք տիր. չիւնքի անլէր Յոֆանըն վա'զըլէ

- Թե՛վպէյէ կէլտիլէր . վէ իշթէ պուրատա Զոփնան-
 42 տան տաճա պէղիւշիւ վար տըր : Ճէնուպ մէլիքէսի
 ըստ է ճէղատա պու նէսլ իլէ գալգըպ 'ալէյճինէ
 Տիւքմ' էտէճէք տիւր . չիւնքի Սողոմոնըն Տիքմէ-
 Թինի տիկլէմէք իւղրէ զէմինին նիճայէթլէրինտէն
 կէլտի . վէ իշթէ պուրատա Սողոմոնտան տաճա
 պէղիւշիւ վար տըր :
- 43 Նափաք բուճ պիր ատէմտէն չըգտըղը զէման'
 գուրադ եէրլէրտէն կէչէրէք բաճաթ արար , ամմա
 44 պուլամաղ : Օլ վագըթ' Չըգտըղըմ խանէմէ 'ալ-
 տէթ էտէլիմ տէր . վէ կէլտիլինտէ աւշ պօշ վէ
 45 սիւփրիւլմիւշ վէ միւղէյյէն պուլմաղլէ , կիտիպ'
 պէրապէրինճէ քէնտիտինտէն տաճա քէօթիւ տի-
 կէր եէտի բուճ ալըր , վէ անլէր կիրիպ' օրատա
 սաքին օլուրլար , վէ օլ ատէմին 'ադըպէթի իպ-
 Թիտաւընտան պէտթէր օլուր . պու քէօթիւ նէսլէ
 տախի պէօյլէ օլաճագ տըր :
- 46 Վէ օ տաճա խալգա սէօյլէմէքտէ իքէն' իշթէ
 վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի անըն իլէ սէօյլէշմէք
 47 խթէյէրէք , խարիճտէ տուրույօրլար իտի : Վէ
 պիր քիմնէ անա' իշթէ վալիտէն իլէ պիրատէրլէրին
 սէնին իլէ սէօյլէշմէք արլուսըյլէ խարիճտէ տու-
 48 բույօրլար' տէտի : Օ տախի սէօյլէյէնէ ճէվապէն'
 Վալիտէմ քիմ տիր , վէ պիրատէրլէրիմ քիմլօր
 49 տիր' տէտի : Վէ էլինի շայիրալէրինէ տօղրու ու-
 50 զատըպ' իշթէ վալիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ . Զիրա
 Տէր քիմ սէմուվաթտա օլան Փէտէրիմին իրատէ-
 Թինի իճրա էտէրսէ , պիրատէրիմ վէ Տէմշիրէմ
 վէ վալիտէմ օ տըր' տէտի :

- 1 Վէ օլ կիւնտէ ցիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիլ
 2 քէնարընտա օթուրաու : Վէ եանընա խայլի ճե-
 մա՛ւթ ճէմ՝ օլմաղլէ քէնտիսի գայլըա կիրիպ օ-
 թուրտըգտա , պիւթիւն ճէմա՛ւթ սահլտէ տու-
 3 բույօր իտի : Վէ թէմսիլլէրլէ չօգ շէյլէր սեյլէյիպ՝
 4 անլէրէ տէտի քի՝ իշթէ պիր էքինճի էքին էքմէյէ
 5 չըգար : Վէ էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը եօլ քէնարընա
 6 տիւշմէքլէ գուշար կէլիպ անլէրի ետիլլէր : Վէ
 7 պա՛ղըսը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշլըգ մահալլէրէ
 8 տիւշիւպ , թօփրաղըն տէրինլիլի օլմատըղընտան՝
 9 չապուգ պիթսի . Ֆագաթ կիւնէշ տօղսըգտա՝
 10 եանըպ , քէօքիւ օլմատըղընտան գուրուտու : Վէ
 11 պա՛ղըսը տիքէնլէր արասընա տիւշմէքլէ , տիքէնլէր
 12 չըգըպ անը պօղտըլար : Վէ պա՛ղըսը էյի թօփրաղա
 13 տիւշիւպ՝ քիմի եիւզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի
 14 օթուգ գաթ մահսու վէրտի : իշիտիր գուլագլարը
 օլան իշիթսին :
 10 Վէ շայիրտլէրի եանընա կէլիպ անա՝ Նի՞չիւն
 11 անլէրէ թէմսիլլէրլէ սեյլէրսին՝ տէտիլլէր : Օ տախի
 12 ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ Չիւնքի մէլէքիւթ իւս
 սէմալաթըն էսրարընա վագըֆ օլմագ սիգէ վէրիւ-
 13 միշ տիր , ամմա անլէրէ վէրիլմէմիշ տիր : Չիրա
 քիմին վար իսէ , անա վէրիլէճէք վէ արթաճագ
 տըր . ամմա քիմին եօգ իսէ , էլինտէ օլանը պիլէ
 14 անտէն ոլընաճագ տըր : Պունուսն իչիւն անլէրէ
 թէմսիլլէրլէ սեյլլէրիմ , զիրա կէօրիւր իքէն կէօր-
 մէղլէր , վէ իշիտիր իքէն իշիթմէգլէր , վէ անլամագ-
 14 լար : Վէ անլէրին հագգընտա՝ իշիթմէքլէ իշիտէ-

- ճեքսինիզ, ամմա անկամայաճագսընդ, վէ պագա-
րագ պագաճագսընդ, ամմա կեօրմէյէճեքսինիզ.
- 15 Զիրա պու գամմըն գալպի դալիզ օլուպ, գուլագ-
լարըլէ աղըրճա իշիտիրէր, վէ կեօղէրինի տախի
գափասըլար, օլմայա քի կեօղէրիյէ կեօրիւպ, վէ
գուլագլարըլէ իշիտերէք, գալպէն անկայըպ ըիւ-
ճու՝ էտէլէր, պէն տախի անկէրէ շիֆա վէրէյիմ՝
տէյիւ Եսայինին վաճկյէ պույուրտըղը իթմամ օ-
- 16 լունմըշ տըր : Լաքին սիզին կեօղէրինիզ միւպա-
րէք տիր, չիւնքի կեօրիւրէր, վէ գուլագլարընդ
- 17 տախի Գալաթի Գալի, չիւնքի իշիտիրէր : Զիրա հա-
գիգալթէն սիզէ տերիմ քի՝ չօգ փէյղամպէրէր վէ
սալիհէր սիզին կեօրտիւյիւնիւզիւ կեօրմէյէ տըղու
էտիպ տէ կեօրմէտիրէր, վէ սիզին իշիթտիյինիզի
իշիթմէյէ աչլա Էթիպ Գի իշիթմէտիրէր,
- 18 Իմոի սիզ էքինճի թէմսիլինի տիկէյինիզ :
- 19 Հէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշիթտիյինտէ
անկամուզա, օլ շէրիբ կէլիպ գալպինտէ էքիլմիշ
օլանը գափար. եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օլան
- 20 պու տըր : Վէ թաշըրգ մահայլէրտէ էքիլէն շօլ
քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշիտիպ հէման անը մէ-
- 21 սէրրէթլէ գապուլ էտէր. Ամմա քէնտինտէ քէօք
օլմատըղընտան՝ աղ վագըթ տայանըպ, քէլամտան
տօլայը թագէիզ, եա թէ՛տտտի վուզու՝ պուլուն-
- 22 ճա՝ տէր հալ սիւրէր : Վէ տիքէնկէր արասընտա
էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլամը իշիտիր, լաքին
պու տիւնէանըն էտիլէսի վէ զէնկինիլին հիլէօի
- 23 քէլամը պօղար, օ տախի մահաուլըղ օլուր : Վէ
էյի թօփրագտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէ-
լամը իշիտիպ անկար, օ տախի մահաուլտար օլուպ՝

քիմի եիւղ, քիմի ալթմըշ վէ քիմի օթուղ դաթ
վէրիր :

- 24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ իրատ էտիպ տէտի
քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթ քէնտի թարլասըն-
25 տա էյի թօխում էքէն պիր ատէմէ պէնդէր : Վէ
ատէմլէր ուլուր իքէն՝ անըն տիւշմէնի կելիպ,
26 պուղտայ արասընա տէլիճէ էքիպ կիթտի : Վէ է-
քին պիթիպ պաշադ վէրտիյինտէ, տէլիճէ տախի
27 կէօրիւնտիւ : Վէ խոնէ սահիպինին գուլլարը եա-
նընա կելիպ անա՝ Էֆէնտիւմ, սէն թարլապտա էյի
թօխում է՞քմէտին մի . իմտի տէլիճէ նէ՞րէտէն
28 հասըլ օլտու՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝ Պունու-
պիր տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի . գուլլարը տախի
անա՝ Էօյլէ իսէ իսթէ՞ր մի սին, կիտիպ անը տէվ-
29 շիրէլիմ՝ տէտիլէր : Օ տախի՝ Խայր, օլմայա քի
տէլիճէյի թօփլար իքէն անըն իլէ պէրապէր պուղ-
30 տայը տախի գօփարասընըղ : Պրադընըղ, հասատ
վազթընտ տէյին իքիսի պէրապէր պէօյիւսին, վէ
հասատ վազթընտ օրագճըլարա՝ Էվվէլա տէլիճէ-
յի թօփլայըպ, անը եագմադ իչիւն տէմէտ տէ-
մէտ պաղլայընըղ, ամմա պուղտայը տնպարըմա
ճէմ՝ էտինիզ, տէյէճէյիմ՝ տէտի :
- 31 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ տահա իրատ էտիպ
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս ոէմաւլաթ պիր ատէմին
ալըպ թարլասընտա էքտիյի խարտալ տանէսինէ
32 պէնդէր . Ճիւմլէ թօխումլարըն էն քիւչիւլիւ իսէ
տէ, պէօյիւտիւլիւ դէման սէպղէվաթն քեաֆֆէ-
սինտէն պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր, շէօյլէ քի
հափա գուշլարը կելիպ անըն տալլարընա գօնարլար :
- 33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ տահա սէօյլէտի .

Մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ պիր գարընըն՝ ճիւմլէսի մայալանըն՝ ճայատէք, իւչ էօլչէք ուն իչինէ սըրպ կիղլէտի ի մայայա պէկզէր:

- 34 Յիսուս պուշլարըն ճիւմլէսինի խալգա թէմսիլլէրլէ սէջլէտի, վէ անլէրէ թէմսիլլէրլէ սէջլէմէզ
- 35 իտի. թա քի՝ Աղղըմը թէմսիլլէրլէ աչըպ, տիւն-եանըն թէ՝ սիսինտէն պէրու մախֆի օլան շէյլէրի պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյլամպէր վասըթա-սըյլէ պույուրըլան քէլամ իթմամ օլունա:
- 36 Օ զէման Յիսուս ճէմա՝ աթը պրազըպ խանէյէ կէլտի. վէ շայիրտլէրի եանընա կէլիպ՝ թարլանըն տէլիճէ թէմսիլլէրի պիղէ թէֆսիր էյլէ՝ տէտիլէր:
- 37 Օ տախի ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ էյի թօխու-
- 38 մը էքէն իպն իւլ ինսան տըր. վէ թարլա տիւն-եա տըր. էյի թօխում տախի մէլէքիւթիւն էվլա-
- 39 տը վէ տէլիճէ շէրիրին էվլատը տըր. Անը էքէն տիւշմէն՝ Շէյթան տըր, Հաուտ տախի տիւնեանըն
- 40 տիւրը՝ վէ օրաքճըլար մէլէքլէր տիր: Իմտի տէլի-ճէ տէվշիրիլպ աթէշէ հազըլտըղը կիպի, պու տիւնեանըն տիւրընտա տախի էօյլէ օլաճագ տըր:
- 41 Իպն իւլ ինսան մէլա՝ իքէսինի կէօնտէրէճէք տիր, վէ անլէր ճիւմլէ թէօքէղլէրի վէ ֆըսգ իշլէյիճիլ-
- 42 ըրի մէլէքիւթիւնտէն թօփլայըպ, Անլէրի աթէշ քիւլխանընա աթաճաղլար. օրատա աղլայըշ վէ
- 43 տիշ զըճըրտամասը օլաճագ տըր: Օ զէման սա-լիշլէր փէտէրլէրինին մէլէքիւթիւնտէ կիւնէշ կի-պի զիյա վէրէճէքլէր. իշիտիր գուլաղլարը օլան իշիթսին:
- 44 Եննէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ թարլատա կիղ-լէնմիշ պիր խաղինէյէ պէկզէր քի պիր ատէմ անը

պուլուպ կիզէր, վէ մէսէրրէթինտէն վարըպ՝ հէր
նէսի վար իսէ սաթարագ օլ թարլայը սաթըն
սլըր:

45 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ կիւզէլ ինճուէր
46 արայան պիր պազիրկեանա պէնզէր. Մէրգում գի-
գըլմէթ պիր ինճու պուլաղընտա, վարըպ հէր
նէսի վար իսէ սաթարագ անը սաթըն ալտը:

47 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ տէնիզէ աթըլըպ
48 հէր ճինստէն թօփլայան պիր աղա պէնզէր. Վէ
տօլտըգտա՝ անը սահիլէ չըգարտըլար, վէ օթու-
րուպ էյիլէրի գապլարա թօփլայարագ ֆէնսաընը

49 աթտըլար: Տիւնեանըն ախըրընտա էօյլէ օլաճագ
տըր. մէլէքէր չըգըպ սալիհէրին արասընտան ֆա-

50 արգլարը ոյըրարագ, Անլէրի աթէշ քիւլխանընա
աթաճագլար. օրատա աղլայըլ վէ տիշ զըճըրտա-
մուսը օլաճագ տըր:

51 Յիսուս անլէրէ՝ Պու շէյլէրին ճիւմլէսինի անլա-
տընըղ մը՝ տէտի. անա՝ Պէլի, Էֆէնտի՝ տէտի-

52 լէր: Օ տախի անլէրէ՝ Պուճուճն իչիւն մէլէքիւթ
իւս սէմավաթ խուսուսընտա թա՛լիմ օլուճմըլ օ-
լան հէր քեաթիպ՝ խաղինէսինտէն եէնի վէ էսքի
շէյլէր չըգարան պիր խանէ սահիպի քիմսէյէ պէն-
զէր՝ տէտի:

53 Վէ Յիսուս պու թէմսիլլէրի պիթիրաիքտէն սօկ-

54 րա, օրատան հարէքէթլէ, Գէնտի վաթանընա
կէլտի, վէ սինաղօղլարընտա անլէրէ թա՛լիմ է-
տէր իտի. շէյլէ քի անլէր հայրան օլուպ՝ Պու
հիքմէթ վէ միւ՛ճիզէլէր պուճա նէ՛րէտէն տիր:

55 Պու ատէմ տիւլկէրին օղլու տէլի՛լ մի, վալիտէ-
սինէ Մարիամ վէ պիրատէրլէրինէ Յակոբոս վէ

- 56 Յովսէս վէ Աիմոն վէ Յուդա տէմէզէ՞ր մի . Վէ Ճիւմէն հէմշիրէլէրի եանըմըգտա տէյիլ մի . իմտի անա պունուռն ճիւմէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյէրէք ,
- 57 Անըն հագգընաա սիւրչէրէր իտի . ֆագաթ Յիսաւս անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթաւ նընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զպրի եէրտէ ի՛ .
- 58 Թիպարսըզ տէյիլ տիր : Վէ օրատա անլէրին իմանսըզըզլարը սէպէպիյլէ չօգ միւ՛ճիզէլէր իճրա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 **Օ** զէման րէ՛իւ եր րուպ՝ օլան Հերովդէս Յիսուս .
- 2 սըն շէօհրէթինի իշիթմէքլէ , ֆէնտի խատէմէսինէ՝ Պու ատէմ՝ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս տիր . էօ . լիւլէրտէն գըյամ՝ էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպտէն անըն վասըթաւսըյլէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օլուսնույօր՝ տէտի :
- 3 Զիւնքի Հերովդէս , պիրատէրի ֆիլիպպոսըն զէվճէսի Հերօտիա սէպէպինտէն , Յովհաննէսի թու .
- 4 թուպ վէ պաղլայըպ զընտանա ամթմիշ իտի : Զիրա Յովհաննէս անա՝ Պունու ալմագ սանա հէլալ տէ .
- 5 յիլ տիր՝ տէր իտի : Վէ անը գաթլ էթմէք իս . թէր իտի իսէ տէ , խալգ անը փէյղամպէր մագաւմընտա թութառըզլարը իշիւն անլէրտէն գօրգար ի .
- 6 տի : Վէ Հերովդէսին վէլատէթ կիւնիւ գիյաֆէ . թինտէ՝ Հերօտիանըն գըզը օրթատա րագս էթտի .
- 7 Վէ Հերովդէսին խօշունա կիթմէքլէ՝ հէր նէ տի .
- 8 լէրսէ սնա վէրմէյի եէմինլէ վա՛տ էյլէտի : Գըզ տախի վալիտէսի թարաֆընտան թէշվիզ օլունմաղ .

- լէ՛ Պանա պուրատա պիր թէփսի իւզերինտէ վաֆ-
 թիզ Էտիճի Յովհաննէսին պաշընը վէր՝ տէտի։
- 9 Իմտի մէլիք միւքէտտէր օլտու իսէ տէ, Էէմինլէրի
 վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթուրանլար սէպէ-
- 10 պինտէն վէրիլմէսին Էմր Էյլէտի։ Ալէ կէօնտէրիպ՝
 11 զընտանտա Յովհաննէսին պաշընը քէստիրտի։ Ալէ
 անըն պաշը պիր թէփսի իւզերինտէ կէթիրիլիպ գը-
 զա վէրիլտիքտէ, օ տախի վալիտէսինէ կէօթիւր-
- 12 տիւ։ Ալէ շսյիրտլէրի կէլիպ ճէսէտինի գալտըրա-
 րադ տէֆն էթտիլէր, վէ վարըպ Յիսուսա խապէր
 վէրտիլէր։
- 13 Յիսուս տախի պաշա- իշիթտիլինտէ՝ օրատան
 գալըրգլէ պէհապան պիր մահալէ թէնհաճա 'ազի-
 մէթ էթտի, վէ ճէմա'աթ իշիթմէքլէ՝ շէհրլէրտէն
 Էսյա անըն արտընճա կիթտի։
- 14 Ալէ [Յիսուս] չըգտըգտա՝ պիր չօգ ճէմա'աթ
 կէօրմէքլէ, անլէրէ շէֆգաթ էթտիլինտէն խա-
 թալարընա շիֆա վէրտի։
- 15 Ալէ ագշամ օլտըգտա շսյիրալէրի անըն Էանընա
 կէլիպ՝ Պուրասը պէհապան մահալ տըր, վէ շիմ-
 տի վագըթ կէչմիշ տիր. ճէմա'աթը սալը վէր,
 քէօյլէրէ վարըպ քէնտիլէրինէ թա'ամ սաթըն ու-
- 16 ղընլար՝ տէտիլէր։ Լաքին Յիսուս անլէրէ՝ Նիթմէ-
 լէրինէ հաճէթ Էօգ տըր. սիզ անլէրէ թա'ամ
- 17 վէրինիզ՝ տէտի։ Անլէր տախի անա՝ Պէշ Էքմէք
 իլէ իքի պալըգտան մա'տա պուրատա պիր շէյիմիզ
- 18 Էօգ տըր՝ տէտիլէր։ Օ տախի Անլէրի պուրայա
- 19 պտնա կէթիրինիզ՝ տէտի։ Ալէ ճէմա'աթըն օթլար
 իւզերինէ օթուրմալարընը Էմր կէթաիքտէն սօկրա,
 պէշ Էքմէք իլէ իքի պալըզը ուլըս՝ սէմայա տօղ-

- րու նազար էտէրէք, պէրէքէթ տու'ասը օգույուպ
էքմէքլէրի փարէլէտի, վէ շայիրտլէրէ վէրիպ' շա-
- 20 յիրտլէր տախի ճէմա'աթտա լէրաիլէր: Ճիւմլէօի
տախի եէլիպ տօյտըլար, վէ փարչալարըն ֆաղլա-
սընը, օն իքի քիւֆէ տօլուսու օլարագ, գալտըր-
- 21 տըլար: Վէ նիսա իլէ չօճուգլարտան մա'տաւ եէ-
յէնլէր պէշ պիկ գատար տտէմ' իտի,
- 22 Վէ տէր'ագապ [Յիսուս] քէնտիսի ճէմա'աթը
սալը վէրինճէյէ տէյին շայիրտլէրինէ՝ գայըղա կի-
րիպ քէնտինտէն էվլէլ գարշը թարաֆա կէչմէլէ-
- 23 րի իչիւն իպրամ' էթտի: Քէնտիսի տախի ճէմա'ա-
թը սալը վէրտիքտէն սօկրա՝ եալընըզճա տու'ա
էթմէք իչիւն տաղա չըգտը. վէ ագշամ' օլսըգտու՝
- 24 օրատա եալընըզ իտի: Ամմա գայըգ չէման տէնիզ
օրթասընտա օլուպ' ըիւզկէար տախի մոլխալիֆ օլ-
մաղլէ, տալղալարտան սալլանըյօր իտի:
- 25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ՝ Յի-
սուս տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք, անլէրէ-
- 26 տօղրու կէլտի: Շայիրտլէր տախի անը տէնիզ իւ-
զէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ միւզթարիպ
օլուպ' իսպալ տըր՝ տէյէրէք, գօրգուլարընտան
- 27 ֆէրեստ էթտիլէր: Յիսուս իսէ տէր'ագապ անլէ-
րէ սէօյլէյիպ՝ ճէսարէթլէնինիզ, պէն իմ, գօրգ-
- 28 մալընըզ՝ տէտի: Վէ Պետրոս անա ճէվապէն, Էս-
րապպ, էյէր սէն իսէն, պանա էմը էյլէ, սուլար
- 29 իւզէրինտէ, եանըկա կէլէյիմ՝ տէտի: Վէ անըն՝
կէլ տէմէսի իւզէրինէ՝ Պետրոս գայըգտան էնիպ՝
Յիսուսըն եանընա կիթմէք իչիւն, սուլար իւզէ-
- 30 ըրինտէ եիւրիւտիւ: Լաքին ըիւզկէարը շիտտէթլի
կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պաթմաղա պաշխտըգտա՝

- Եւ Ռապա, պէնի գուրթար՝ տէյիւ ֆերեատ էյլէ-
 31 տի: Յիսուս տախի տէր՝ ագապ էլինի ուզատըպ՝
 անը թութաու, վէ անա՝ էյ իմանը նօգսան, նի՞-
 32 չիւն շիւպհէ էթտին՝ տէտի: Վէ անլէր գայըղա
 33 կիրինճէ բիւզկեար սաքին օլտու: Վէ գայըգտա
 օլտնլար կէլիպ՝ Ծիլ հագրիկէ սէն իպն Ուլլահ սըն՝
 տէյիւրէք անա սէճտէ էթտիլէր:
 34 Վէ գարշը թարաֆա կէչիպ՝ Գեհնեատարէթ տի-
 35 յարընա կէլտիլէր: Վէ օլ մահալին ատէմլէրի ա-
 նը թանըարգտա, պիւթիւն էթրաֆա ատէմ՝ կէօն-
 տէրիպ՝ ճիւմլէ 'իլլէթլի օլտնլարը անա կէթիրտի-
 36 լէր: Վէ եսլընըզ լիպասընըն էթէյինէ տօգունա-
 լար տէյիւ անտէն ըէճա էթտիլէր. վէ տօգունան-
 լարըն քեաֆֆէսի շիֆա պուլտըլար:

- 1 **Օ** գէման Երուսաղէմտէն օլան 'իւլէմա իլէ ֆերի-
 2 սիլէր Յիսուսըն եսնընա կէլիպ, Նի՞չիւն սէնին
 շսյիրսղէրին՝ միւթէգատտիմինին ըիվայէթինէ մու-
 խալիֆ հարէքէթ էտիյօրլար, զիրա էքմէք եկէ-
 ճէքլէրի էսնատէ էլլէրինի երյգամաղլար՝ տէտիլէր:
 3 Ո տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Նի՞չիւն սիզ տէ ըիվա-
 յէթինիյ սէպէպիլլէ Ալլահըն էմրինէ մուղսյիր
 4 հարէքէթ էտիյօրսընըզ: Զիրա Ալլահ՝ փէտէրինէ
 5 վէ վսլիտէկէ հիւրմէթ էյլէ. Հէմ տախի՝ փէտէ-
 րինէ վէ եա վսլիտէսինէ շէթմ էյլէյէն՝ մութլա-
 6 գա գաթլ օլտնսուն՝ տէյիւ պոլյուրտու: Ամնա
 սիզ Հէր քիմ փէտէրինէ եա վսլիտէսինէ՝ թարա-
 ֆըմտան ֆա՞րտէ կէօրէճէյին շէյ վագֆ օլմուշ

- աւր՝ տէրսէ, վէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ հիւր-
մէթ Լթմէզսէ տախի օլտէ՝ տէրսինիզ. վէ սիզին
րիվայէթինիզ սէպէպիյէ Ալլահնէ Էմրինի իպթալ
7 Էթտինիզ: Էյ միւրա՛իլէր, Եսայի սիզին հազգը-
8 նըզտա, Պու գազմ [Պանա աղըզէ եագլաշըպ]
պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր, Ֆուգաթ գալպլէրի
9 պէնտէն փէք ուզազ աւր: Հէմ ինսան թէնպիհաթը
օլան թա՛լիմաթը Էօյրէթմէքլէ՛ պանա պիհուտէ
եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ վահիյլէ կիւզէլճէ
տէմիշ տիր՝ տէտի:
- 10 Վէ ճէմնա՛աթը եանընա չաղըրըպ տնլէրէ՝ Տինլէ-
11 յինիզ, վէ աշլաշընը. Աղըզա կիրէն շէյ ատէմի
նափաք էթմէզ, լաքին ատէմի նափաք էտէն աղ-
զընտան չըգան աւր՝ տէտի:
- 12 Օ զէման շայիրալէրի եանընա կէլիպ սնա՝ Ֆէ-
րիսիլէր պու սէօզիւ իշիթտիքլէրինտէ կիւճէնտիք-
13 լէրինի պիլթը մի սին՝ տէտիլէր: Օ տախի ճէվապ
վէրիպ՝ Սէմավի փէտէրիմին տիքմէտիյի հէր Ֆի-
14 տան քէօքտէն սէօքիւլէճէք տիր: Անլէրի պրագը-
նըզ. քէօրլէրին քէօր գըլաղուղարը աւր. վէ էյէր
քէօր քէօրէ գըլաղուղլըզ էտէրսէ, իքիսի տէ չու-
15 գուրա տիւշէր՝ տէտի: Վէ Պետրոս սնա ճէվապէն՝
16 Պու թէմսիլի պիզէ թէֆսիր էյլէ՝ տէտի. Յիսուս
17 տախի՝ Հալա սի՛զ տէ մի Ֆէհմիզ սինիզ. Տահա
աշլամա՞զ մը սընըզ քի աղըզա կիրէն հէր շէյ
18 գարընա կիտիպ թաշրոյա չըգարըլըր: Ամնա ա-
ղըզտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր էթմէլէ-
19 րիյլէ, պունլար ատէմի նափաք էտէր: Զիրա
գալպտէն Ֆասիտ էֆքեար վէ գաթլ վէ զինա վէ
ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ շէհատէթ

- 20 վէ քիւֆր սիւտուր էտէր : Ատէմի նափաք էտէն
 շէյէր պուշլար տըր . ամնա երջգանմամըշ էլէրէ
 թա'ամ էթմէք տաէմի նափաք էթմէզ տէտի :
- 21 վէ ցիսուս օրատան չըգըպ' Սուր վէ Սայտա
 22 սէմթլէրինէ 'ազիմէթ էլէտի : վէ իշթէ օլ թա-
 րաֆլարտան պիր Քէն'անը գարը կէլիպ , անա' Եա
 րապպ , Իպն ի Տաուտ , պանա մէրհամէթ էլէ ,
 Գըզըմ' ճիննտէն շիտտէթլի 'ալապ չէքիյօր' տէյէ-
 23 րէք ֆէրեստ էլէտի : Օ իսէ անա հիչ պիր ճէ-
 վապ վէրմէմէքլէ , շայիրալէրի եանընա կէլիպ'
 Արտըմըզճա ֆէրեստ էտիյօր , անը ալը վէր'
 24 տէյիւ անա րէճա էլլէտիլէր : վէ օ ճէվապէն'
 Պէն պէյթ ի Խարայէլին զայ' օլմուշ գօյուշլարըն-
 25 տան զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ' տէտի : Լա-
 քին մէրգուճէ կէլիպ' անա սէճտէ էտէրէք' Եա
 26 րապպ , պանա իմուատ էլլէ' տէտի : Օ տախի ճէ-
 վապէն' Չօճուգլարըն էքմէյինի ալըպ' քէօփէքլէրէ
 27 աթմագ էյի տէյիլ տիր' տէտի : Լաքին մէրգու-
 ճէ' Պէլի , եա րապպ , չիւնքի քէօփէքլէր տախի
 ասհիպլէրինին ոօֆրասընտան տիւշէն գըրընթըլար-
 28 տան եէրլէր' տէտի : Օ զէման ցիսուս անա ճէվա-
 պէն' Էյ խաթուն , իմանըն չօգ տըր , սանա իսթէ-
 տիլըն կիպի օլսուն' տէտի . վէ գըզը օլ սա'աթ
 շիֆա պուլտու :
- 29 վէ ցիսուս օրատան հարէքէթլէ' Գալիլեա տէ-
 նիլինին քէնարընա կէլտի , վէ տաղա չըգըպ օրա-
 30 տա օթուրտու : վէ եանընա խայլի ճէմա'աթ կէ-
 լիպ' անլէր իլէ պէրապէր թօփալլար վէ քէօրլէր
 վէ տիլիլլէր վէ սագաթլար իլէ սա'իր նիչէ քիմ-
 սէլէր պուլունմաղլէ անլէրի ցիսուսըն ալագլարընա

- 34 պրագալըլար, օ տախի անլերէ շիֆա վերտի. Շէօյ-
լէ քի ճէմն'աթ տիսիզլերին սէօյլէտիյինի վէ սա-
գաթլարըն սաղալտըղընր վէ թօփալլարըն եիւրիւ
տիւլիւնիւ վէ քէօրլերին կէօրաիւլիւնիւ միւշահէ-
տէ կ'թտիքլերինտէ թէ'աճճիւպ էտիպ, Իսրայէլին
Ալլահընա համա էթտիլեր:
- 32 Վէ Գիսուս շայիրտլերինի եանընա չաղըրըպ՝ ճէ-
մն'աթա աճըրըմ, զիրա շիմտի իւշ կիւն տիր եա-
նըմտա պուրունույօրլար վէ եէյէճէք շէյլերի եօգ-
տըր. վէ անլերի աճ սալը վերմէք իսթէմէմ, օլ-
- 33 մայա քի եօլտա թագաթլարը քէսիլէ տէտի: Վէ
շայիրտլերի անա՝ Չէօլտէ պիզ պէյլէ պիր ճէ-
մն'աթը տօյուրաճագ գատար էքմէք նէրէտէն
- 34 պուլլըլըմ՝ տէտիլեր: Գիսուս տախի անլերէ՝ Գաճ
էքմէյինիզ վար՝ տէտիլինտէ, անլեր տախի՝ Եէտի
է+հէ+ վէ պիր գաշ քիւշիւք պալլըգ էւր՝ տէտիլեր:
- 35 Վէ ճէմն'աթըն եերէ օթուրմալարընը էմը էթ-
- 36 տիքտէն սօկրա, ՕԼ եէտի էքմէք իլէ պալլըգլարը
ալըպ թէշէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ շայիրտ-
լերինէ, շայիրտլեր տախի ճէմն'աթա վերտիլեր:
- 37 Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տօյտըլար, վէ փարչալարըն
ֆաղլասընը եէտի զէնպիլ աօլըւսը օլարագ գալ-
- 38 տըրտըլար: Վէ նիսա իլէ չօճուգլարտան մն'տա
եէյէնլեր տէօրթ պին պտէմ՝ իտի:
- 39 Վէ ճէմն'աթը սալը վերտիքտէն սօկրա՝ գալըղա
պինիպ Մէճտէլ հուտուտընա կէլաի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ ֆերիսիլեր իլէ սատուգիլեր անըն եանընա կէ-
լիպ՝ անը թէճրիպէ իչիւն քէնտիլերինէ սէմատան

- պիր 'ալամէթ կէօթերմէսինի թալէպ էթտիլէր :
 2 Օ տախի անլէրէ ճէվապէն , Ագշամ օլտրգտտ'
 Հափա կիւզէլ օլաճագ , զիրա կէօք գըղըլ տըր .
 3 Վէ սապահլայըն՝ Պու կիւն հափա պօզուզ օլաճագ ,
 զիրա կէօք փուս օլապ գըզարմըլ տըր՝ տէրսինիլ .
 Էյ միւրա'իլէր , կէօք եիւզիւնիւ թէմեիլ էթմէսի-
 նի պիլիրսինիլ , վէ վազըթլարըն 'ալամէթլէրինի
 4 Քէֆէյէ գատիր տէյիլ մի սինիլ : Քէօթիւ վէ զինա-
 քեար նէսլ 'ալամէթ տարար , վէ անա՝ Յոմէան փէյ-
 զամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալամէթ վէ-
 րիմէյէճէք տիր՝ տէտի . վէ անլէրի պրաղըպ կիթտի :
 5 Վէ շայիրտլէրի գարշը թարաֆա կէլտիքլէրինտէ ,
 6 էքմէք ալմաղը ունութմըշլար իտի : Վէ Յիսուս
 անլէրէ՝ Տիգգաթ էյլէյինիլ վէ Ֆէրիսիլէր իլէ սա-
 7 տուգիլէրին մայասընտան սազընընըլ՝ տէտի : Անլէր
 տախի՝ Էքմէք ալմատըղմըլ իչիւն տիր՝ տէյէրէք ,
 8 տրալարընտա թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի : Յիսուս
 պիւլէքլէ անլէրէ խիթապէն՝ Էյ իմնը
 նօգսան օլանլար , նիճիւն արտնըզտա էքմէք ալմա-
 տըղընըզտան տօլայը թէֆէքքիւր էտիյօրսընըլ :
 9 Պէշ պին քիշինին պէշ էքմէյինի՝ վէ գաչ քիւֆէ
 10 գալտըրտըղընըզը , Վէ տէօրթ պին քիշինին եէտի
 էքմէյինի՝ վէ գաչ զէնպիլ գալտըրտըղընըզը տահա
 11 անլամայըպ՝ տէր խաթըր էթմէլ մի սինիլ : Ֆէրի-
 սիլէր իլէ սատուգիլէրին մայասընտան սազընմագ
 իչիւն սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօլ էքմէք հազգընտա
 12 օլմատըղընը նա'սըլ անլամայօրսընըլ՝ տէտի : Օ
 զէման էքմէք մայասը հազգընտա տէյիլ , անճուգ
 ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրին թա'լիմինտէն , սա-
 գընմագ իչիւն սէօյլէտիյինի անլատըլար :

- 13 Վէ Յիսուս Գալսերիյէ ի Փիլիպպոս սեմթլերինէ վարտըղընտաւ, շայիրալէրինէ՝ Ատեմլերին տեափքլերինէ կէօրէ պէն իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ՝ տէյիւ
- 14 սու՛ալ էյլէտի: Անլէր տախի՝ Պա՛գըլարը վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս, վէ տիկերլէրի Եղիա, վէ սա՛իրլէրի՝ Երեմիա ետխօտ պաշգաւ փէյղամպերլէրտէն
- 15 պիրի սին Դեյօրլէ՛ր՝ տէտիլէր: Անլէրէ՛ Եա սիզին
- 16 տէտիլինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի: Վէ Սիմոն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ իպնուլլահ իւ
- 17 հայյ սըն՝ տէտի: Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Եյ Սիմոն իպն ի Յովսան, միւպարէք սին. զիրա պաշնսսանա թէն վէ դան տէյիլ, անճազ սէմաւաթտա
- 18 օլան Փէտերիմ իլհամ էթտի՝ տէտի: Պէն տախի սանա տերիմ՝ քի՛ Սէն Պետրոս սըն, վէ քիլիսէմի պու դայա իւզէրինէ պինա էտէճէյիմ, վէ հապիյէ գափուլարը անըն իւզէրինէ զալիպ օլմայաճազ տըր:
- 19 Վէ սանա մէլէքիւթ իւս սէմաւաթտան սնախթարլարընր վէրէճէյիմ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար իսէն, սէմաւաթտա պաղլանմըշ օլաճազ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօղէր իսէն, սէմաւաթտա
- 20 չէօղիւլմիւշ օլաճազ տըր՝ տէտի: Օ զէման շայիրալէրինէ՝ քէնտինին [Յիսուս] Գրիստոս իսիլինի քիմ սէյէ սեյլէմէմէլէրինի էմը էթտի:
- 21 Օլ վազըթտան սօհրա Յիսուս Երուսաղէմէ կիթմէք, վէ իթիպարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ իւլէմատան չօգ էլէմ չէքիպ գաթլ օլունմոգ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյոմ էթմէք կերէք իտիլինի
- 22 շայիրալէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատը: Վէ Պետրոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝ Հա՛շա, եա Բապպ, պու սանա ասլա վազը՝ օլմասըն՝ տէյերէք անը

- 23 Թա՛ղիր էթմէյէ պաշտառղընտա , Օ տախի տէօ-
նիւպ Պետրոսա՛ Սրաբմա չէքիլ , էյ Շէյթսն , պանա
թեօքէզսին . զիրա Սլլահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ
տէյիլ , անճադ տտէմլէրէ 'ա'իտ օլան շէյլէրէ
սարֆ և էֆքեար էտէրսին՝ տէտի :
- 24 Օ զէման Յիսուս շայիրալէրինէ տէտի քի՛ էյեր
պիր քիմնէ տրաբմա կէլմէք իսթերսէ , թէրք ի
նէֆա էտէրէք խաչընր եիւքլէնիպ՝ արաւմ՝ սըրա
- 25 կէլսին : Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուր-
թարմագ իսթերսէ , անը զայ՝ էտէճէք , վէ հէր քիմ
պէնիմ՝ իչին քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ , անը
- 26 պուլաճագ տըր : Զիրա պիր տտէմ՝ պիւթիւն տիւն-
եայը դաշանըպ տա՛ քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ ,
նէ՞ իսթիֆատէ էտէր . եախօտ տտէմ՝ քէնտի ճա-
- 27 նընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր : Զիրա իպն իւլ ին-
սան քէնտի մէլս՝ իքէսի իլէ ֆէտէրինին ճէլպիհտէ
կէլէճէք , վէ օ զէման հէր քէնէ 'ամէլինէ կէօրէ
- 28 միւքեաֆաթ էտէճէք տիր : Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՛ Պուրատա հազըր օլանլարատան պա՛ղըլարը
վար քի՛ իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքիւթիւնտէ
կէլտիյինի կէօրմէյինճէ՛ էօլիւմ՝ թաթմայաճագ-
լար տըր :

- 4 Վէ ալթը կիւնտէն սօկրա , Յիսուս՝ Պետրոս վէ
Յակօբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէսի պէրապէր
ալըպ՝ անլէրի թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւզէ-
- 2 րինէ կէօթիւրաիւ : Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէ-
պէտտիւլ էտիպ , եիւզիւ կիւնէշ կիպի զիյոտար՝

- 3 վէ էլպիսէսի նուր կիպի պէյազ օլտու : վէ իշթէ
Մովսէս իլէ Եղիա անըն իլէ սէօյլէշէրէք անլէրէ
4 կէօրիւնտիւ : վէ Պետրոս Յիսուսա խիթապէն՝
Եա Բապպ , պիզիմ պուրատա պուլունմամբզ էյի
տիր . էյէր իսթէրսէն՝ պիրի սէնին , վէ պիրի Մով-
սէս , վէ պիրի տախի Եղիա իշիւն , պուրատա իւչ
5 խայմէ եափալըմ տէտի : Օ տահա սէօյլէր իքէն ,
իշթէ պիր միւնէվվէր պուլուլթ անլէրի կէօյկէսի
ալթընա տլըպ , իշթէ պուլուլթտան՝ Սէվկիւլիւ Օղ-
լըմ պու տըր , անտէն րազի իմ . անը տիկլէյինիզ՝
6 տէյիւ պիր սէտա կէլտի : վէ շայիրտլէրի իշիտինճէ ,
7 եիւզ իւսթիւ տիւշիւպ՝ զայէթլէ գօրգտըլար : վէ
Յիսուս եազըսշըպ անլէրէ տօգունարադ՝ Գալզը-
8 նըզ , գօրգմայընըզ՝ տէտի : Անլէր տախի կէօյլէրինի
գալտըրտըզլարընտա՝ Յիսուստան պաշգա քիմնէյի
կէօրմէտիլէր :
9 վէ տաղտան էնէրլէր իքէն , Յիսուս անլէրէ՝
Թա իպն իւլ ինսան էմվլթտան գըյամ էտին-
ճէյէտէք , պու կէօրտիւյիւնիւզիւ քիմնէյէ սէօյլէ-
10 մէյինիզ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : վէ շայիրտլէրի
անա , Եա նիճիւն 'իւլէմա՝ Եվվէլա Եղիա կէլմէք
կէրէք տիր , տէրլէր՝ տէյիւ սուալ էյլէտիքլէրինտէ ,
11 Յիսուս ճէվապէն անլէրէ՝ կէրջի Եղիա էվվէլա կէ-
12 լիպ հէր շէյի թանգիմ էտէր . Լաքին սիզէ տէրիմ
քի՝ Եղիա ֆիլ վազը՝ կէլմիշ տիր , վէ անը թանը-
մայըպ՝ հազգընտա հէր իսթէտիքլէրի շէյի եափ-
տըլար . քէզալիք իպն իւլ ինսան տախի անլէրտէն
13 էլէմ չէքէճէք տիր՝ տէտի : Օ գէման շայիրտլէրի
քէնտիլէրէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս հագ-
գընտա սէօյլէտիլինի անլատըլար :

- 14 Վէ խաղաքն եանննա կէլտիբլէրինտէ, պիր ատէմ
աննն եանննա կէլիպ՝ էօնիւնտէ տիլ չէօքէրէք,
Էֆէնտի, օղլըմն մէրհամէթ էլլէ, զիրա սար'ալը
օլուպ փէք չօդ էլէմ չէքէր. չիւնքի չօդ տէֆ'ա
- 15 տթէշէ վէ չօդ տէֆ'ա սուլյա տիւշէր: Վէ անը
շպիրտլէրինկէ կէթիրտիմ իսէ տէ, անա շիֆա վէ-
- 16 րէմէտիլէր՝ տէտի: Վէ Յիսուս տախի ճէվապ վէ-
րիպ՝ Էյ իմննսըզ վէ 'աքսի նէսլ, նէ՞ վազթա
գատար սիզին իլէ օլպըմ. նէ՞ վազթա գատար
սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ. անը պուրայա պանա
- 17 կէթիրինիզ՝ տէտի: Վէ Յիսուս ճիննի թա'պիր էթ-
տիքտէ, անտէն չըգտը, վէ օղլան օլ սա'աթ շիֆա
- 18 պուլտու: Ս զէման շպիրտլէր թէնհաճէ Յիսուսն
եանննա կէլիպ՝ Պիլ նի՞չիւն անը չըգարամատըգ՝
- 19 տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ՝ Իմննսըզըղընըզ
իչիւն տիր, զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Էյէր խարտալ տանէսի գատար իմնննըզ օլուր-
սա, պու տաղա՝ Պուրատան էօթէյէ նագլ էթ՝
տէրսէնիզ, նագլ էտէճէք տիր, վէ սիզէ հիւ պիր
- 20 շէյ միւմքինսիզ օլմայաճադ տըր: Ամմա տու'ա վէ
օրուճտան զայրի եօլ իլէ պու մագուլէ չըգմազ՝
տէտի:
- 21 Վէ Գալիլէատա տօլըշըրլար իքէն, Յիսուս ան-
լէրէ՝ Իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէպիմ օլու-
- 22 նուպ, Անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ իւչիւնճիւ կիւն
դըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիլլէ, անլէր զայէթլէ
միւքէտտէր օլտըլար:
- 23 Վէ Կափառնայումա կէլտիբլէրինտէ, իքի տիր-
հէմ վէրի թահսիլ էտէնլէր Պետրոսն եանննա
կէլիպ՝ Մու'ալլիմինիզ իքի տիրհէմիլի վէրմէ՞լ մի՝

- 24 տէտիւէր. օ տախի, վէրիբ' տէտի: վէ խանէյէ
կիրտիբտէ, Յիսուս անը գտրչըլայլայ' Էյ Սիմոն,
նէ՞ զանն էտէրսին, տիւնեա մէլիքէրի բէսմ' եա.
խօտ վերկիյի քիմէրտէ՞ն ալըլար, էվլատլարըն.
տա՞ն մը, եօգսա պաշգալարընտա՞ն մը՝ տէտի:
25 Պետրոս անա՝ Պաշգալարընտան՝ տէտի. Յիսուս
26 տախի անա՝ Էյյէ իսէ էվլատ միւ'աֆ տըր: Լաքին
անէրէ թէօքէլ օլմամադ իչիւն՝ տէնիգէ կիրտիպ
պիր օլթա աթ, վէ իք չըգան պալըղը թութուպ
աղըընը աչտըղընտա, պիր տէօրթ տիրհէմլիք պու-
լուրսըն, անը ալըպ' անէրէ պէնիմ վէ սէնին իչիւն
վէր՝ տէտի:

ՊԱՊ 48

- 1 **Օ** զէման շայիրալէրի Յիսուսըն եանընա կէլիպ'
Մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն պէօյիւք քիմ' տիր'
2 տէտիւէր: Յիսուս տախի եանընա պիր չօծուդ չա-
ղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտուրուպ, տէտի
3 քի, Հադիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Էյէր տէօնիւպ
չօծուդլար կիպի օլմաղսանըղ, մէլէքիւթ իւս սէ-
4 մալաթա տալա կիրմէյէճէքսինիղ: Իմոի հէր քիմ'
պու չօծուդ կիպի միւթէվաղը՝ օլուրսա, մէլէքիւթ
5 իւս սէմալաթտա էն պէօյիւք օ տըր: վէ հէր
քիմ' պէօյլէ պիր չօծուղը պէնիմ իսմիմ իչիւն գա-
6 պուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օլուր: վէ
պանա իման էտէն պու քիւչիւքէրտէն պիրինի
հէր քիմ' սիւրչտիւրիւրսէ, պօյնընա պիր տէյիրմէն
թաղը աալըպ' տէնիգին տիպինէ զարգ էտիլմէսի
քէնտինէ խայըը տըր:

- 7 Թեօքէզլէր սէպէպինտէն վա՛յ տիւնեայա, զիրա
թեօքէզլէրին կելմէսի լազըմ տըր, ամմա վա՛յ թեօ-
- 8 քէզլին կելմէսինէ սէպէպ օլան առէմէ: Իմնի էյէր
էլին կա պյազըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա,
անը քէսիպ քէնտինկտէն տէֆ' էթ. հայաթա թօ-
փալ եա սագաթ կիրմէն' իքի էլին կա իքի պյազըն
օլուպ տա' էպէտի աթէշէ աթըլմագտան սանա
- 9 խսյըլը տըր: Վէ էյէր կէօզիւն սէնին սիւրչմէնէ
սէպէպ օլուրսա, անը չըգարըպ քէնտինկտէն տէֆ'
էթ. հայաթա թէք կէօզիւ կիրմէն' իքի կէօզիւն
օլուպ տա ճէհէննէմ աթէշինէ աթըլմագտան
սանա խսյըլը տըր:
- 10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն
սագընընըզ, զիրա սիզէ տէրիմ քի' անլէրին մէլէք-
լէրի սէմնվաթտա օլան փէտէրիմին եիւզիւնիւ սէ-
- 11 մնվաթտա տա'իմն կէօրիւրլէր: Զիրա Իպն իւլ
- 12 ինսան զայ' օլանը խէլաւ էթմէյէ կէլտի: Ոիզէ
նա'սըլ կէօրիւնիւր. էյէր պիր առէմին եիւզ
գօյաւնը օլուպ' անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըրսա,
օլ առէմ' տօգսան տօգուզը տաղլարտա պրագըպ
- 13 տա, վարըպ եօլու շաշըրանը արամա՞զ մը: Վէ
էյէր անը պուլաճագ օլուրսա, հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի' եօլու շաշըրմամըշ տօգսան տօգուզ
իչիւն «էվէթիլէթէն զիյատէ անըն իչիւն սէվինիր:
- 14 Քէզալիք սէմնվաթտա օլան փէտէրինիզին հուզու-
րընտա պու քիւչիւքլէրտէն պիրինին զայ' օլմասընա
րիզա եօգ տըր:
- 15 Էյէր պիրատէրին սանա քարշը պիր խաթա է-
տէրսէ, կիտիպ անը իքինիզին արաաընտա թէն-
հաճա թա'ղիր էյլէ. էյէր սէնի տինլէրսէ, պիրա-

- 16 տէրինի գաղանմըշ օլուրսըն : Վէ էյէր տինլէմէզսէ ,
 իքի եա իւչ շահիտին աղղընտան հէր սէօղիւն սա-
 պիթ օլմասը իչիւն , քէնտին իլէ պերապէր պիր
- 17 եախօտ իքի քիշի տաճա ալ : Վէ էյէր տնլէրի
 տինլէմէզսէ , քիլիսէյէ սէօյլէ . վէ էյէր քիլիսէյի
 տախի տինլէմէզսէ , անը փուլթփէրէսթ վէ կէօմ-
 րիւքճիւ կիպի 'ատտ էյլէ :
- 18 Ֆիլհազիգէ սիգէ տէրիմ քի' եէր իւզէրինտէ
 հէր նէ պաղլարտանըզ , սէմատա պաղլանմըշ օլա-
 ճագ , վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէրսէնիզ , սէ-
- 19 մատա չէօղիւլմիւշ օլաճագ տըր : Եինէ սիգէ տէ-
 րիմ քի' Սիզտէն իքի քիշի եէր իւզէրինտէ հէր
 հանկը շէյի տիլէմէք իչիւն իթթիֆագ էտէրլէրսէ ,
 տնլէրէ սէմավաթտա օլան փէտէրիմ թարաֆըն-
- 20 տան իհսան օլունաճագ տըր : Զիրա իքի եա իւչ
 քիշի պէնիմ իսմիմլէ հէր նէրէտէ ճէմ' օլուրլար
 իսէ , պէն օրատա տնլէրին արասընտա իմ :
- 21 Օ զէման Պետրոս անըն եանընա կէլիպ' Եա
 րապպ , գաճ տէֆ'ա պիրատէրիմ պանա խաթա
 էտէրսէ' անը 'աֆլ էտէյիմ . եէտի' տէֆ'սյա գա-
- 22 տար մը' տէտի : Յիսուս անա տէտի քի' Սանա
 եէտի տէֆ'սյատէք տէյիլ , լաքին եէթմիշ քէրրէ
- 23 եէտիյէ գատար' տէրիմ : Անըն իչիւն մէլէքիւթ
 իւս սէմավաթ պիր մէլիյէ թէշպիհ օլունմըշ տըր
- 24 քի' գուլլարը իլէ հիսապ կէօրմէք իսթէտի : Վէ
 մուհաստէպէյէ պաշլատըգտա եանընա օն պին թա-
- 25 լանթ պօրճլու պիր քիմսէ կէթիրտիլէր . Վէ անըն
 էտտյա գուտրէթի օլմատըղընտան , էֆէնտիսի անըն
 իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիւթիւն էմվալի
 սաթըլըս' պօրճա էտա օլունմատընը էմը էյլէտի :

- 26 Պառնոսն իւզէրինէ օլ գուլ եւրէ գափանըպ՝ Էֆէն-
տիմ՝ պանա միւսա՝ատէ էյլէ, սանա քեաֆֆէսինի
- 27 էտա էսէրիմ՝ տէյիւ անա րէճա էյլէտի: Վէ օլ
գուլըն էֆէնտիսի անա շէֆգաթ էտէրէք՝ անը սալը
- 28 վէրիպ պորճընը տախի պաղըշլատը: Ամա օլ գուլ
չըգըպ՝ քէնտինէ եիւզ տինար պորճլու օլան պիր
գափու եօլտաշընը պուլտու, վէ անը պօղտղընաան
թութուպ՝ Պանա պորճընը էտա էյլէ՝ տէմէսի իւ-
- 29 զէրինէ, Անըն գափու եօլտաշը սյաղընա տիւշիւպ՝
Պանա միւսա՝ատէ էյլէ, սանա [քեաֆֆէսինի] էտա
- 30 էտէրիմ՝ տէյիւ անա րէճա էյլէտի: Լաքին օ րապի
օլմամաղլէ վարըպ՝ պորճընը էտա էտինճէյէ տէյին
- 31 անը հապսխանէյէ աթտը: Վէ պու ատէմին գա-
փու եօլտաշլատը վուգու՝ ի հալի կէօրտիւքլէրինտէ,
ղայէթլէ միւքէտտէր օլմաղլէ, վարըպ էֆէնտիլէ-
- 32 րինէ ճիւմլէ վուգու՝աթը իֆատէ էթտիլէր: Օ զէ-
ման էֆէնտիսի անը չաղըրըպ, անա՝ Էյ շէրիր գուլ,
պանա եսլվարտըղըն իչիւն օլ պորճըն ճիւմլէսինի
- 33 սանա պաղըշլատըմ: Պէն սանա մէրհամէթ էթ-
տիյիմ կիպի, սէն տախի գափու եօլտաշընա մէր-
- 34 համէթ էթմէլի տէյիլ՝ մի իտին՝ տէտի: Վէ էֆէն-
տիսի զաղապա կէլիպ՝ պիւթիւն պորճընը էտա է-
տինճէյէ տէյին, անը իշքէնճէ էտինճիլէրէ թէսլիմ
- 35 էթտի: Քէզսլիք հէր պիրինիզ պիրտտէրլէրինիզէ
սուչլարընը գալպինիգտէն պաղըշլատաղընըզ հալ-
տէ, սէմալի ֆէտէրիմ տախի սիզէ եօլլէ էտէճէք
տիր:

1 Վէ քիսուս պու սէօղլէրի թէմամ էթտիլքտէն

- սօճրա, Գալիլեատան հարեքէթլէ Իրտանըն էօթէ
 Թարաֆընտաքի Եէհուտիյէ սինօրլարընա կէլտի:
 2 Վէ խալլի Քէմա՝ աթ անըն արտընճա կիթաիքլէ-
 րինտէ՝ օրատա անլէրէ շիֆա վէրտի:
 3 Վէ Ֆերիսիլէր անը Թէճրիպէ էթմէք իչիւն եա-
 նընա կէլիպ, անա՝ Հէր սէպէպէ պինա՝ էն զէվճէ-
 սինի Թաթլիգ էթմէք ատէմէ ճա՞ր՞ զ մի՝ տէաի-
 4 լէր: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Իպթիտատէ խալգ
 էտէն անլէրի էրքէք վէ տիշի խալգ էթտիլինի,
 5 Վէ՝ Պու սէպէպտէն ստէմ՝ փէտէրինի վէ վալիտէ-
 սինի Թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասարգ օլարագ,
 Իքիսի եէք վիւճուտ օլաճագլար՝ տէյիւ պույուր-
 6 տըղընը օգո՛ւմնատընըզ մի: Պինա՝ էն յալէյ՝ ար-
 Թըգ Իքի տէյիլ, լաքին եէք վիւճուտ տըրլար. Իմ-
 տի Ալլահըն ըսալթ էթտիլինի ինոան ոյըրմասըն՝
 7 տէտի: Անլէր տախի անա՝ Եա նի՞ջիւն Մովսէս
 Թալազնամէ վէրիլէրէք Թաթլիգ էթմէյի Թէնպիհ
 8 էթտի՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝ Մով-
 սէս սիդին գալպինիգին զըլպէթի սէպէպիյլէ սիգէ
 զէվճէլէրինիգի Թաթլիգ էթմէյէ իգն վէրտի. ամմա
 9 Իպթիտատէ պէօյլէ տէյիլ իտի: Պէն տախի սիգէ
 տէրիմ՝ քի՝ Հէր քիմ՝ զէվճէսինի գինատան զայրի
 պիր սէպէպլէ Թաթլիգ էտիպ տէ, պաշգառընը Թէ-
 զէվվիւճ էտէրսէ, զինա էտէր. քէզալիք Թաթլիգ
 10 օլուհանը Թէգէվվիւճ էտէն զինա էտէր: Շայիրտ-
 լէրի տախի անա՝ Էյէր զէվճ իլէ զէվճէ արասընտա
 հալ պէօյլէ իսէ, Թէգէվվիւճ խայրլը տէյիլ տիր՝
 11 տէտիլէր: Լաքին օ անլէրէ խիթապէն՝ Պու քէլա-
 մը ճիւմլէսի տէյիլ, անճագ քէնտիլէրէ հիտայէթ
 12 օլուհանլար գապուլ էտէ պիլիր: Զիրա անա ըահ-

մինտէն պա՛ղը խատըմ՝ տօղմնուշ օլանլար վար տըր , վէ տտէմլէր թարաֆընտան խատըմ՝ դըրընմը խատըմլար տախի վար տըր , վէ մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթ իչիւն քէնաի քէնտիլէրինի խատըմ՝ էթմիշ օլանլար վար տըր . գապուլ էտէ պիլէն գապուլ էթսին՝ տէտի :

13 0 զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գոյուպ տու՛ա էթսին տէյիւ կանընա քիւչիւք չօճուգլար կէթիրիլէ
14 տի , շայիրտլէրի իսէ անլէրի աղարլատըլար : Ամմա Յիսուս՝ Չօճուգլարը գոյ վէրինիզ , վէ անլէրի պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ , զիրա մէլէքիւթ
15 իւս սէմաւլաթ պու մադուլէլէրին տիր՝ տէտի : Վէ էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ դօտըգտան սօնրա՝ օրատան կիթտի :

16 Վէ իշթէ պիր քիմսէ կանընա կէլիպ անա՛ իյ քէրիմ մուսլլիմ , հայաթ ը էպէտիյէյէ նա՛իլ օլ

17 մադ իչիւն պէն նէ՞ խսյր իշլէյէյիմ՝ տէտի : 0 տախի անա՛ Նի՛չիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն . Պիրտէն , ետ՛նի Ալլահտան զայրի քէրիմ՝ եօգ տըր .

ամմա էյէր հայաթա նա՛իլ օլմուգ իթէրսէն ,

18 էմրէրի հըֆզ էյլէ՝ տէտի : 0 անա՛ Հա՛նկըլարընը տէտիքտէ , Յիսուս՝ Պուլնլարը , եա՛նի Գաթլ էթմէյէսին , Չինա էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէսին ,

19 Խալան շէհատէթ էթմէյէսին , Փէտէրիկէ վէ վալիտէկէ հիւրմէթ էտէսին , վէ Գօշընը քէնտին

20 կիպի սէվէսին՝ տէտի : Օլ նէվճիվան անա՛ Պուլնլարըն ճիւմլէսինի սէպաթէթիմտէն պէրու հըֆզ

21 էյլէտիմ . տահա նէ՞ հօգսանըմ վար՝ տէտի : Յիսուս անա՛ իյէր քէտմիլ օլմուգ իթէրսէն , կիտիպ նէկ վար իսէ սաթ , ֆուգարսյա վէր , վէ սէ-

- մատա խաղինէյէ մալիք օլաճագարն . վէ կէլ պա-
- 22 նա թապի՛ օլ տէտի : վէ օլ նէվճիվան պու սէօ-
ղիւ իշիթտիքաէ , միւքէտտէր օլարագ՝ կիթտի .
ղիրա չօգ մալի վար իտի :
- 23 վէ ցիսուս շայիրալէրինէ՛ Հագիգաթէն սիգէ
տէրիմ՝ քի՛ Զէնկին քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմավա-
- 24 թա կիւճլէ կիրէր : վէ եինէ սիգէ տէրիմ՝ քի՛
Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէվէ-
նին ինէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա գօլայ տըր՝
- 25 տէտի : Շայիրալէրի տախի պաշա իշիթտիքաէ ,
ղայէթլէ հայրսն օլուպ՝ էջլէ իսէ քի՛մ խէլաս
- 26 օլա պիլի՛ր տէտիլէր : վէ ցիսուս անլէրէ նազար
էտիպ՝ Պու շէյ ինսան ինտինտէ միւմքինսիզ տիր ,
լաքին ինտ Ալլահ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի :
- 27 Օ զէման Պէարոս սահա ճէվապէն՝ իշթէ պիգ
հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սահա թապի՛ օլտըգ . իմտի
- 28 նէյէ՞ մալիք օլուրըզ՝ տէտի : վէ ցիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՛ սիգ պա-
նա թապի՛ օլանլար թէքվին ի ճէտիտաէ , իպն իւլ
ինսան քէնտի ճէլալի թախթընտա օթուրտըր զէ-
ման . սիգ տախի օն իքի թախթ իւզէրինաէ օթու-
րուպ՝ Իւրայէլին օն իքի սըպթընա հիւքմ՝ էտէ-
- 29 ճէքսինիզ : վէ հէր քիմ խանէլէր եա պիրատէր-
լէր եա հէմշիրէլէր եա փէտէր եա վալիտէ եա
զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը պէնիմ իսմիմ
իչիւն թէրք էթմիշ օլուրոս , եիւզ գաթընը ալա-
ճագ , հէմ հայաթը էպէտիյէյէ վարիս օլաճագ
- 30 տըր : Լաքին չօգ էվէլէլէր սօնրաքի վէ սօն-
րաքիլէր էվէլէլի օլաճագ տըր :

- խի ճէվապէն, անլէրին պիրինէ՝ Տօլթըմ, սանա
ղատը էթմէյօրըմ. սէն պէնիմ իլէ պիր տինարու
44 մուգալէլէ էթմէտին մի. Հոգգընը ալ, կիթ.
պէն պու սօնրաքինէ սանա Վերդէյէ՛ գատար վեր-
45 մէք իսթէրիմ: Մալիմէ իսթէտիյիմի եափմագ պա-
նա ճա՛իզ տէյի՛լ մի. եօգսա պէն քէրիմ օլտը-
ղըմ իչիւն սէնին կէօզիւն քէօթի՛լ մի տիր՝ տէտի:
46 Պէզլէճէ սօնրաքիլէր էվիլէքի, վէ էվիլէքիլէր սօն-
րաքի օլաճագ ալը. զիրա տա՛վէթլիլէր չօգ, տա՛-
մա ինթիխապ օլունանլար աղ տըր՝ տէտի:
47 Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ չըգար իքէն, եօլտա օն
իքի շայիրախին թէն՛հոյա ալըպ, անլէրէ խիթապէն,
48 իշթէ Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ խա՛ն իւլ ինսան
պաշ քեահինլէր իլէ ՛իւլէմանըն էլլէրինէ թէսլիմ
օլունուպ, անլէր գաթլինէ հիւքմ էտէճէքլէր.
49 Վէ անը իսթիհզա էտիպ գամչըյլէ տէջմէք վէ
խաչա կերմէք իւզրէ, թա՛իֆէլէրէ թէսլիմ էտէ-
ճէքլէր. օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյում էտէ-
ճէք տիր՝ տէտի:
20 Օ գէման Ձեքեդէոս օղուլլարընըն վալիտէսի օ-
ղուլլարը իլէ պէրապէր եանընա կելիպ՝ սէճտէ է-
21 տէրէք, անտէն պիր լութֆ տիլէտի: Օ տախի ա-
նա՛ Նէ՞ իսթէրսին տէտիքտէ, մէրգումէ անա՛
Մէլէքիւթիւնտէ պու իքի օղուլլարըմըն պիրի սա-
ղընտա վէ պիրի սօլընտա օթուլմալարընը էմը էյ-
22 լէ՛ տէտի: Վէ Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ տիլէտիլինի-
զի պիլմէզսինիզ. պէնիմ իչէճէյիմ քեաստէն իչմէ-
յէ վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ՝ վաֆթիզլէ
վաֆթիզ օլունմաղա մուգթէտի՛ր մի սինիզ՝ տէ-
23 տիքտէ, Մուգթէտիլ իլ՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՛

- կերչի քետտեմտէն իշէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆ-
թիզ օլունաճաղըմ՝ վաֆթիզ վաֆթիզ օլունա-
ճաղսընըզ. ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա օթու-
մաղը իհսան էթմէք՝ պանա բաճի՝ տէյիլ տիր,
անճագ փէտէրիմ թարաֆընտան քիմէր իշիւն
հաղըրլանմըշ իսէ, ալիբէ լէրէլէճէ+ Դէ՝ տէտի:
24 Վէ Դիլէր օն լայրէրէր պանա՝ իշիթտիքտէ, օլ ի-
25 քի գարնտաշա կիւճէնտիլէր: Լաքին Յիսուս ան-
լէրի եանընա չաղըրըպ՝ Թափֆէլէրին հիւքմտար-
լարը անլէր իւղէրինէ թէսալիւթ էտիպ, պէզիւք-
լէրի անլէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ իճրա էթտիլէ-
26 րինի պիլիրսինիզ: Ամմա արանըզտա պէզլէ օլմա-
սըն, անճագ արանըզտա պէզիւք օլմագ իսթէյէն՝
27 խըտմէթքեարընըզ օլտուն. Վէ արանըզտա պիլրին-
28 ճի օլմագ իսթէյէն գուլունըզ օլտուն: Նիթէքիմ
Իպն իւլ ինսան՝ քէնտինէ խըտմէթ օլունմագ իշիւն
տէյիլ, անճագ խըտմէթ էթմէք վէ ճանընը չօգ
քիմնէլէր պէտէրինէ ֆիտիյէ վէրմէք իշիւն կէլտի՝
տէտի:
29 Վէ Երիբովտան չըգարլար իքէն, անըն արաըն-
30 ճա խալլի ճէմա՛աթ կիթաի: Վէ իշթէ եօլ քէնա-
րընտա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յիսուսըն կէչտիյինի
իշիթտիքտէ՝ Եա Բապպ՝ Իպն ի Տաուտ, պիղէ
31 մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիլ ֆէրեատ էթտիլէր: Վէ
ճէմա՛աթ սիւքիւթ էթմէլէրի իշիւն անլէրի թա՛-
զիր էթտի իսէ տէ, անլէր՝ Եա Բապպ՝ Իպն ի
Տաուտ, պիղէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիլ տահա զի-
32 յատէ ֆէրեատ էտէրլէր իտի: Վէ Յիսուս տու-
րուպ անլէրի չաղըրտը, վէ Նէ՞ իսթէրսինիզ քի
33 սիղէ եափայըմ՝ տէտիքտէ, Անա՛ Եա Բապպ,

34 կեօղլէրիմիլ աչըլըն՝ տէտիլէր : Վէ ցիսուս շէֆ-
գաթ էտիպ՝ անլէրին կեօղլէրինէ սօգաւատու , վէ
տէր՝ ագապ կեօղլէրի աչըլըպ՝ անըն արտընճա կիթ-
տիլէր :

ՊԱՊ 21

1 Վէ Երուսաղէմէ եագլաշըպ՝ Զէյթուն տաղը
գուրպիկնտէ Պէյթֆաճիյէ կէլտիքլէրինտէ , ցիսուս
2 իքի շայիրտ կեօնտէրիպ , Անլէրէ՝ Գարշընըզտաքի
քէօյէ կիտինիլ , վէ տէրհալ պաղը պիր մէրքէպ՝
վէ եանընտա պիր սըփա պուլուրսընըզ . չէօզիւպ
3 պանա կէթրիքինիլ , Վէ էյէր պիր քիմնէ սիզէ պիր
շէյ սէօյլէրսէ՝ Պունլար էֆէնտիյէ լաղըմ տըր՝
տէյինիլ . վէ ֆիլ հալ անլէրի կեօնտէրէճէք տիր՝
4 տէտի : Վէ պունուս ճիւմլէսի փէյզամպէր վասը-
5 թասըյլէ , Սիօն գըզընսա տէյինիլ քի՝ իշթէ Մէ-
լիյին հալիմ՝ օլարազ , վէ մէրքէպէ՝ պէլի , մէրքէպ
եամրուսը սըփայա ըսքիպէն սանա կէլիյօր՝ տէյիւ
պոչյուրըլան քէլամըն իթմամը իչիւն վագը՝ օլտու :
6 Վէ շայիրտլէր վարըպ՝ ցիսուսըն քէնտիլէրինէ
7 պոչյուրտըղը կիպի հարէքէթլէ , Մէրքէպի վէ սը-
փայը կէթրիպ , իւզէրլէրինէ էլպիսէլէրինի գօտը-
8 լար , օ տախի իւզէրլէրինէ պինտի : Վէ փէք չօգ
խալզ տախի քէնտի էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր .
վէ պաշգալարը աղաճլարտան տալլար քէսիպ , եօ-
9 լա տէօշէյէրէք , Էօնտէն կիտէն վէ արգատան կէ-
լէն խալզ՝ իպն ի Տաուտա՝ Օսաննա , Բապպըն իս-
միյլէ կէլէն միւպարէք օլտուն , եիւճէլէրտէ Օսան-
նա՝ տէյէրէք նիտա էտէրլէր իտի :

- 10 վէ Երուսաղէմէ կիրտիյնտէ՝ Պու քիմ տիր՝
տէյերէք, պիւթիւն շէհր թահրէք օլունտու :
- 11 Խալզ տախի՝ Պու վալիլետաա վազը՝ Նազարէթ-
տէն օլան Զիսուս փէյդամպէր տիր՝ տէտիլէր :
- 12 վէ Զիսուս Ալլահն հէյ.քէլինէ կիրպ, հէյ-
քէլտէ տիզ ու իթա էտէնլէրին ճիւմէսինի չըգա-
րարագ, սարրաֆլարն փիշթաթալարընը, վէ
կէօյերճին սաթըճըլարըն իպէմէլէրինի ալթ իւսթ
- 13 էթաի. վէ անլէրէ՝ Խանէմ 'Իպատէթիսանէ թէ-
միյէ օլունաճագ տըր՝ տէյիւ հազըլմըշ աըր. ֆա-
զաթ սիզ անը հարամիլէր միսղարասը էթաինիզ՝
տէտի :
- 14 վէ հէյ.քէլտէ հանընա ա՛մալար վէ թօփալլար
- 15 կէլտիլէր, օ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի : Լաքին
պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմա անըն իճրա էյլէտիլի
միւ՛ճիգէլէրի վէ չսճուգլարըն հէյ.քէլտէ՝ Խպն ի
Տաուտա Օսաննա՝ տէյիւ նիտա էթաիլէրինի
- 16 կէօրտիւքլէրինտէ, փէք կիւճլէրինէ կիտէրէք, Անա՝
Պունլարըն նէ սէօյլէտիլինի իշիտի՛օր մը սըն՝ տէ-
տիլէր. Զիսուս տախի անլէրէ՝ Պէ՛լի, Մա՛սումլար
իլէ մէմէ էմէնլէրին աղզընտան համուր թէքմիլ
էթաին՝ քէլամընը հիչ պիր վազըթ օգո՛ւմատընըլ
մը, տէտի :
- 17 վէ անլէրի պրագաը վէ շէհրին խարիճինէ Բե-
թանիպա չըգըպ օրատա կէճէլէտի :
- 18 վէ սապահլայըն շէհրէ 'ալտէթ էտէր իքէն ու-
- 19 ճըգաը : վէ եօլ քէնարընտա պիր ինճիր աղաճը
կէօրիւպ ետնընա վարտըղընտա՝ անտէ ետփրագ-
տան մա՛տա պիր շէյ պուլմամաղլէ անա՝ Պունտան
սօնրա էպէտէն սէնտէ մէյվէ օլմասըն՝ տէտի. վէ

- 20 Ինճիր աղածը տէր'ագապ գուրուտու: Վէ շա-
յիրալէրի պուհու կէօրիւնճէ թէ'աճճիւպ էտիպ'
Ինճիր աղածը նա'սըլ տէր'ագապ գուրուտու' տէ-
- 21 տիքէրինտէ, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն' Հագիգա-
թէն սիգէ տէրիմ' քի' էյէր իմննընըլ օլուպ տա,
շիւպհէ էթմէգսէնիլ, տէյիլ էալընըլ պու ինճիր
աղածընա վագը' օլանը իճրա էտէճէքսինիլ, ան-
ճագ շու տաղա պիլէ' Գալգ քէնտինի տէնիգէ
- 22 աթ' տէսէնիլ, վագը' օլաճագ տըր: Վէ տու'ա-
տա իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիլ, ալաճագ-
սընըլ տէտի:
- 23 Վէ հէյ.քէլէ կէլտի, վէ թա'լիմի էսնաորնտա
էանընա պաշ քեահինլէր իլէ գալմըն իխթիյարլա-
րը կէլէրէք' Պուհլարը նէ' սէլահիյէթլէ ետիլըյօր-
սըն. վէ պու սէլահիյէթի սանա քի'մ վէրտի' տէ-
- 24 տիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն' Պէն տախի
սիգէ պիր շէյ սու'ալ էտէյիմ', էյէր անը պանա
սէյլէրսէնիլ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլա-
- 25 հիյէթլէ ետիտըղըմը սիգէ սէյլէրիմ'. Յովհան-
նէսին վաթթիլի նէ'րէտէն իտի. սէմուտա'ն մը,
- 26 եօգուս ինսանտա'ն մը իտի' տէտի: Անլէր տախի'
Էյէր սէմուտան տէսէք, պիգէ' Նիճիւն անա իմնն
էթմէտինիլ տէյէճէք. վէ էյէր' ինսոմտան տէ-
սէք, խալգտան գօրգարըլ. զիրա ճիւմլէսի Յով-
հաննէսի փէյլամպէր մագամընտա թուլթար տէյիւ-
- 27 քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտիպ, Յիսուսա
ճէվապէն' Պիլմէյիլ տէտիլէր. օ տախի անլէրէ'
Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ ետիտըղըմը
սիգէ սէյլէմէմ' տէտի:
- 28 Լաքին նէ' գըյաս էտէրսինիլ, պիր ատէմին իքի,

- էվլատը վար իտի . վէ պիրինճիսինէ կէլիպ՝ Օղլըմ,
 29 կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ՝ տէտի . վէ օ ճէ-
 վապ վէրիպ՝ իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ , սօնրա
 30 փէշիմանն օլուպ կիթտի : վէ իքինճիսինէ կէլիպ՝
 օլ մինվալ իւզրէ սէջլէտի , վէ օ ճէվապ վէրիպ՝
 փէք էյի , էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ տէ , կիթմէտի :
 31 Իքիսինտէն հաճկըսը փէտէրինին միւրատընը իճրա
 էյլէտի՝ տէտի . ահա՝ Պիրինճիսի՝ տէտիլէր . Յի-
 սուս տախի անլէրէ՝ Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի
 կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆասիշէլէր Ալլահըն մէլէքիւ-
 32 թիւնէ սիզտէն էվվէլ կիւրէլէր : Զիրա Յովսան-
 նէս սիզէ սալահ թարիգինտէ կէլտի , սամնա ահա
 ինանմատընը . կէօմրիւքճիւլէր վէ ֆասիշէլէր իսէ
 ահա ինանտըլար . վէ սիզ պահա կէօրտիւլիւնիւզ-
 տէ , ահա ինանմագ իչիւն , սօնրա նատիմ՝ օլմա-
 տընըլ :
- 33 Տիկէր պիր թէմնիլ տինլէյինիւ . իսանէ սահիպի
 պիր տտէմ՝ վար իտի քի՝ պաղ տիքիպ առնն էթ-
 րաֆընա չիթ չէվիրտի , վէ իչինտէ պիր մա՛սէրէ
 գազտը , վէ գուլլէ պինա էթտի , վէ տնը պաղճը-
 34 լարա թէտիմ՝ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթտի : վէ մոհ-
 սուլ վազթը հազաշտըգտա գուլլարընը , մահսու-
 35 լը տլմագ իւզրէ , պաղճըլարա կէօնտէրտի : վէ
 պաղճըլար գուլլարընը թուլթուպ՝ քիմինի տէգյ-
 տիւլէր : քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի տախի
 36 թաշլատըլար : Թէքըսը էվվէլքիլէրտէն զիյատէ
 տիկէր գուլլար կէօնտէրտի , վէ անլէրէ տէ օլ մին-
 37 վալ իւզրէ մո՛ւամէլէ էյլէտիլէր : Սգըպէթ՝ Օղլը-
 մա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք , անլէրէ քէնտի
 38 օղլընը կէօնտէրտի : Ամնա պաղճըլար օղլընը կէօ-

- րիւնձէ, արաւարնոտ, Պու՝ վարիս տիր, կէլինիզ
 անը հօտիւրիւպ միւսարնը զապթ էտելիմ՝ տէտի-
 39 լէր: Վէ անը թութուպ՝ պաղտան չըգարարազ,
 40 հօտիւրտիւլէր: Իմտի պաղ սահիպի կէտիյի զէման,
 41 օլ պաղճըլարա նէ՝ եսփաճագ տըր՝ տէտի: Անա՝
 Ոլ քէօթիւլէրի հէյպէթլի թարղլէ հէլաք էտիւպ,
 պաղըն մահսուլընը մէվսիմինտէ վէրէճէք օլան
 պաղզա պաղճըլարա թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտի-
 42 լէր: Յիսուս տախի անլէրէ խիթապէն՝ Եսփուճը-
 լարն ըէտտ էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու-
 պու Բապպ թարաֆընտան օլուպ, կէօղլէրիմիզ
 էօնիւնտէ 'աճա'իպ տիր՝ քէլու՛ն պիր վագըթ քի-
 43 թապլարտա օգո՞ւմատընըզ մը: Պունուն իչիւն
 սիղէ տէրիմ՝ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սիղտէն ալը-
 նըպ՝ մահսուլընը կէթիւրէն պիր իւմմէթէ վէրիլէ-
 44 ճէք տիր: Վէ պու թաշ իւղէրինէ տիւշէն փարէ-
 լէնէճէք տիր, օ տախի քիմին իւղէրինէ տիւշէրտէ,
 անը էղէճէք տիր՝ տէտի:
 45 Վէ պաշ քեսահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր անըն թէմ-
 սիլլէրինի իշիթտիքլէրինտէ, քէնտիլլէրի հագգընտա
 46 սէօյլէտիլինի տիլատըլար: Վէ անը թութմաղա
 գատտ էթտիլէր իսէ տէ, խաղգտան գօրգտըլար,
 զիրա անը փէյղամպէր մագտմընտա թութարլար
 իտի:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ թէքրար թէմնիլ-
 2 լէրլէ սէօյլէյէրէք, տէտի քի, Մէլէքիւթ իւս սէ-
 մափլաթ՝ օղլընա տիւշիւն էտէն պիր մէլիյէ միւշա-

- 3 պի՛հ տիր : Վէ տա՛վէթլիւէրի տիւյիւնէ չաղըրմագ
 իչիւն գուլլարընը կէօնտէրտի . անլէր տախի կէլմէք
 4 իսթէմէտիլէր : Թէքրար տիկէր գուլլար կէօնտէ-
 րիպ , Տա՛վէթլիւէրէ՝ տէյինիլ քի՛ իշթէ թա՛ամը-
 մը հաղըրլատըմ , սըղըրլարըմ՝ վէ պէսլի տափար-
 լարըմ՝ պօղաղանտը , վէ հէր շէյ հաղըր տըր ,
 5 տիւյիւնէ կէլինիլ , տէտի : Ամմա անլէր վազիֆէ
 էտինմէյիպ՝ քիմի քէնտի թարլատընա՝ վէ քիմի
 6 թիճարէթինէ կիթտի : Պագիլէրի տախի անլն գուլ-
 լարընը թութուպ հագարէթ էտէրէք , էօլտիւր-
 7 տիւլէր : Վէ մէլիք պահա իչիտինճէ , զազապա
 կէլմէքլէ , 'ապէրինի սէվգ էտիպ՝ օլ գաթիլլէրի
 8 հէլաք էթտի , վէ շէհրէրինի հագտը : Օ զէման
 գուլլարընա՝ Վագըր՝ա տիւյիւն հաղըր տըր , ամմա
 9 տա՛վէթլիւէր լայրգ տէյիլ իտի : Հէման էօլ
 աղըզլարընա վարըպ , հէր քիմի պուլուրսանըզ
 10 տիւյիւնէ տա՛վէթ էտինիլ՝ տէտի : Օլ գուլլար
 տախի էօլլարա չըգըպ՝ կէրէք քէօթիւ , կէրէք էյի ,
 հէր քիմի պուլտըլար իսէ ճէմ՝ էթտիլէր . վէ տիւ-
 11 յիւն Խահալէ *տա՛վէթլիւէրլէ տօլտու : Վէ մէլիք
 տա՛վէթլիւէրի կէօրմէյէ կիրտիքտէ՝ օրտտա տիւ-
 յիւն լիպասը կիյմէմիշ պիր ատէմ՝ կէօրմէքլէ ,
 12 Անա՝ էյ տօվթըմ , իւզէրինկտէ տիւյիւն լիպասը օլ-
 մտտըղը հալտէ , նա՛սըլ պուրայա կիրտին՝ տէմէ-
 սի իւզէրինէ , օլ ատէմին նութգու թութուլտու :
 13 Օ զէման մէլիք խըտմէթճիլէրէ տէտի քի՛ Պունուն
 պագլարընը վէ էլլէրինի պաղլայընըզ , վէ գասլտը-
 րըպ խարիճի զուլմէթէ չըգարընըզ . օրտտա աղլա-

* Խահալէ . օթուրսանլարլէ

14 յըշ վէ տիշ զըճըրտամասը օլաճագ տըր : Զիրա տա՛վէթ օլուհանլար չօգ , ամմա ինթիխապ օլու-
հանլար սալ տըր :

15 Օ զէման ֆէրիսիլէր վարըպ՝ անը քէլամէ նասըլ տուզաղա տիւշիւրսիւնէր տէյիւ մէշվէրէթ էթտի-

16 լէր : Վէ Հէրօտէսիլէր իլէ պէրապէր քէնտի շպիրտ-
լէրինի անա կէօնտէրիպ՝ Եա մու՛սպլիմ, սէնին հադգ օլաըղընը վէ Ալլահն թարիգինի հադիգաթ իւզրէ
թա՛լիմ էթտիյիլի վէ քիմնէյի վազիֆէ էտինմէ-
տիյիլի պիլլիրիլ :

17 Դմազըն . Իմտի պիզէ սէօյլէ , սանա նա՛սըլ կէօրիւ-
նիւր՝ Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա՛լիզ մի , Էօգսա

18 տէյիլ մի տիր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրին հի-
լէլէրինի անլալըպ՝ Էյ միւրա՛իլէր , պէնի նի՞չիւն

19 թէճըրիպէ էտիյօրսընըզ : Պանա վէրկինին ուք.քէ-
սինի կէօսթէրինիլ՝ տէտի . վէ անա պիր տինասը

20 կէթիրտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝ Պու թաավիր վէ
21 Էաղը քիմի՞ն տիր՝ տէտիյինտէ , Գայսէրին տիր՝
տէտիլէր . օ զէման անլէրէ՝ Էյյլէ իսէ Գայսէրէ

'ա՛իտ օլանը Գայսէրէ՝ վէ Ալլահա 'ա՛իտ օլանը

22 Ալլահա էտա էյլէյինիլ՝ տէտի : Վէ պուհու իշիթ-
տիլլէրինտէ՝ թէ՛ աճճիւպ էտէրէք , անը թէրք էտիպ
կիթտիլէր :

23 Գըյամէթ Էօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր օլ կիւն-
տէ անըն Էանընա կէլիպ՝ անա սու՛սլ էտէրէք ,

24 Եա մու՛սպլիմ, Մովաէս տէտի քի՛ Էյէր պիր քիմնէ
էվլասսըզ վէֆաթ էտէրսէ , անըն զէվճէսինի գարն-
տաշը սլըպ , գարնտաշընա զիւրրիյէթ փէյտա էյ-

25 լէսին : Պիզտէ տախի Էէտի գարնտաշ վար իտի ,
վէ պիրինճիսի Էվլէնտիքտէն ոօհրա զիւրրիյէթի օլ-

- մայարագ, վէֆաթ էտիպ զէվճէսինի դարնտաշընա
- 26 պրագտը: Քէղալէք իքինճի վէ իւչիւնճիւսիւ տախի՝
- 27 թա եէտինճիսինէտէք պէջլէ օլտու: Վէ ճիւմ-
լէսինտէն սօնրա օլ գարը տախի վէֆաթ էթտի:
- 28 իմտի գըյամէթտէ, օլ եէտիտէն հա՞նկըսընն
զէվճէսի օլուր. չիւնքի ճիւմլէսինին մէնքուհէսի
- 29 օլտու՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
ֆիթապլարը վէ Ալլահն գուտրէթինի պիլմէտիլի-
- 30 նիգտէն զէլալէթտէ սինիլ. Զիրա գըյամէթտէ նէ
թէզէվիւնճ էտէրլէր, նէ տէ թէզվիճ օլուսուլլար,
անճագ Ալլահն սէմատաքի մէլա՛իքէսի կիպի տիր-
- 31 լէր: Ամմա գըյամէթ իւլ էմլաթ խուսուսընտա՝
- 32 Ալլահ թարաֆընտան սիզէ, Պէն Աբրահամըն Ալ-
լահը վէ իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝
պույուրըլան քէլամը օգո՞ւմատընըլ մը. Ալլահ
էօլիւլէրին տէյիլ, անճագ հայաթտա օլանլարըն
- 33 Ալլահը տըր՝ տէտի: Վէ խալգ պա՛նս իշիթտիքտէ՝
անըն թա՛լիմինտէն հայրան օլուրլար:
- 34 Լաքին ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւքիւթ
էթտիրտիլինի իշիթտիքլէրինտէ, պիր եէրէ ճէմ՝
- 35 օլուրլար: Վէ անլէրտէն պիրի, էրպապ ը շէրի՛աթ-
- 36 տան օլուպ՝ անը թէճրիպէ իչիւն, Եա մու՛ալլիմ՝,
շէրի՛աթտա էմըլէրին հա՞նկըսը պէջիւք տիր՝ տէյիւ
- 37 սու՛ալ էթտի: Յիսուս տախի անա՝ Ալլահը՞ օլան
Բապպը պիւթիւն գալպինդտէն վէ պիւթիւն ճանըլ-
- 38 տան վէ պիւթիւն ֆիքրինդտէն սէվէսին: Պիրինճի
- 39 վէ պէջիւք էմը պու տըր: Վէ իքինճիսի պուհա
միւշապիհ տիր, Խա՛նի Գօնշընը քէնտին կիպի սէ-
- 40 վէսին: Պիւթիւն շէրի՛աթ վէ ֆէյղամպէրլէր պու
իքի էմըն միւթէ՛ալլըգ տըր՝ տէտի:

- 41 Վէ ֆերիսիւէր ճէմ՝ օլտըգլարընտա Յիսուս ան-
 42 լէրէ, Գրիստոս հադգընտա զաննընդ նէ՞ տիր,
 քիմի՞ն օղլու տըր՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտի. անլէր
 43 տախի անա՛ Դաւիթին՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՛
 էջլէ իսէ Դաւիթ նա՞սըլ անա Բուհ էլէ Բապպ
 44 Թէսմիյէ էտիպ, Բապպ Բապպըմա՛ թա պէն սէնին
 տիւշմէնլէրինի պապլարընի պասամագ գոյուն-
 ճայատէք սաղըմտա օթուր՝ պույուրտու, տէր:
 45 Իմաի Դաւիթ անա Բապպ Թէսմիյէ էտէրսէ, նա՞-
 46 սըլ անըն օղլու օղլու՛ր տէտի: Վէ քիմնէ անա պիր
 սէօղ ճէվապ վէրէմէտի. վէ օլ կիւնտէն սօկրա
 արթըգ անա պիր քիմնէ սու՛ալ էթմէյէ ճէտա-
 րէթ էթմէտի:

ՊԱՊ 23

- 1 **Օ** գէմնն Յիսուս խալգա վէ քէնտի շայիրտլէրինէ
 2 խիթապէն տէտի քի, 'Իւլէմա վէ ֆերիսիւէր Մով-
 3 սէսին քիւրսիւսիւնտէ օթուրուրար: Իմտի սիզէ՛
 Հըֆղ էտինիզ՝ տէտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի
 հըֆղ ու իճրա էյլէյինիզ, ամմա անլէրին 'ամէլ-
 ւէրի կիպի իճրա էթմէյինիզ. չիւնքի սէզլէրլէր,
 4 ամմա իճրա էթմէզլէր: Զիրա աղըր վէ Թաշընմասը
 յիւշքիլ հիւքլէր պաղլայրպ ատէմլէրին օմուզա-
 րընա գօրլար իսէ տէ, անլէրի փարմագլարըյլէ գը-
 5 մըլտաթմագ իսթէմէզլէր: Վէ ճիւմլէ 'ամէլլէրինի
 ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն իճրա էտիպ՝ համայիլ-
 ւէրինի կէնիշլէտիրլէր, վէ էլպիսէլէրինին էթէքլէ-
 6 րինի պէօյիւտիւրլէր: Զիյաֆէթլէրտէ տախի պաշ
 սէտիրլէրի, վէ սինաղօղլարտա պաշ քիւրսիւլէրի,

- 7 Վէ փապարարտա սելամյարը, վէ ատեմլէր թա-
րաֆընտան՝ Բապպի, Բապպի թէսմիյէ օլունմադը
8 սեվէրլէր։ Սիգ իսէ՝ Բապպի թէսմիյէ օլունմայա-
սընըզ։ զիրա սիգին Միւտերրիսինիզ պիր, եա՛նի
Քրիստոս տըր, վէ ճիւմլէնիզ պիրատերլէր սինիզ։
9 Վէ եէր իւզէրինսէ Կէֆէյէ փետերմիզ տեմէյէ-
սինիզ։ զիրա Փետերինիզ պիր տիր։ օ տախի սե-
10 մավաթտա տըր։ Վէ միւտերրիսլէր թէսմիյէ օլուն-
մայասընըզ։ զիրա սիգին Միւտերրիսինիզ պիր,
11 եա՛նի Քրիստոս տըր։ Վէ սիգին էն պէցիւյիւնիւզ
12 խրամէթքեարընըզ օլուն։ Վէ հէր քիմ՝ քի քէն-
տինի եիւքսէլտիրսէ, ալչադլանըր, վէ հէր քիմ՝ քի
քէնտինի ալչադլատըրոս, եիւքսէլիր։
13 Լաքին վա՛յ սիգէ, էյ միւրա՛ի իւլէմա վէ Ֆէրի-
սիլէր, զիրա տտեմլէրին էօնիւնճէ մէլէքիւթ իւս
սեմավաթը դափարսընըզ։ չիւնքի սիգ կիրմէզսի-
նիզ, կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքտէն մէն՝ է-
14 տերսինիզ։ Վա՛յ սիգէ, էյ միւրա՛ի իւլէմա վէ Ֆէ-
րիսիլէր, զիրա տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝
կեօսթերիշ իչիւն ուզուն տու՛ա էտերսինիզ։ պու
էճլտէն տաճա շիտտէթլի լազապա տիւչար օլա-
15 ճադսընըզ։ Վա՛յ սիգէ, էյ միւրա՛ի իւլէմա վէ
Ֆէրիսիլէր, զիրա պիր տտեմի իմանա կէթիրմէք
իչիւն տէնիդի վէ գարսյը տօլաշըրսընըզ, վէ իմանա
կէլտիյիտտէ, անը քէնտինիզտէն իքի գաթ զիյատէ
16 հէ՛լ ի ճէհէննէմ գըլարսընըզ։ Վա՛յ սիգէ՝ Պիրի
հէյքէլ հազգը իչիւն եէմին էտերսէ, պիր շէյ
տէյիլ տիր, տամա հէյքէլին ալթոււնը հազգը իչիւն
եէմին էտերսէ, պօրճլու օլուր՝ տէյէն քէօր գըլա-
17 դուզար։ էյ ահմադլար վէ քէօրլէր, զիրա հա՞ն-

- կըսը պէջիւք տիր, ալթո՞ւն մը, եօգոս ալթո՞ւնը
 18 Թագտիս էտէն հէյքէլ մի: Վէ՛ Պիրի մէզպահ
 հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պիր շէյ աէյիլ տիր,
 ամմա անըն իւղէրինտէ օլան Թագտիմէ հագգը
 իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճլու օլուր՝ Դէրմէնէլ:
 19 Էյ ահմագլար վէ քէօրէր, զիրա հա՞նկըսը պէջիւք
 տիր, Թագտիմէ՞ մի, եօգոս Թագտիմէյի Թագտիս
 20 էտէն մէզպահ մը: Իմնի մէզպահ հագգը իչիւն
 եէմին էտէն՝ անըն վէ իւղէրինտէ օլան ճիւմէ
 21 շէյլէրին հագգը իչիւն եէմին էթմիշ օլուր: Վէ
 հէյքէլ հագգը իչիւն եէմին էտէն՝ անըն վէ անտէ
 սաքին օլանըն հագգը իչիւն եէմին էթմիշ օլուր:
 22 Վէ սէմա հագգը իչիւն եէմին էտէն՝ Ալլահըն
 Թախթը վէ իւղէրինտէ օթուրանըն հագգը իչիւն
 23 եէմին էթմիշ օլուր: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՞ի՛ իւ-
 լէմա վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա նա՛նա՛ վէ անիսօն իլէ
 քիմիսինն իւշըրիւնիւ վէրիսինիլ, ամմա շէրի աթըն
 տահա մուհիմմ շէյլէրինի, եա՛նի հագգանիյյէթ
 վէ մէրհամէթ վէ իմանը Թէրք էթտինիլ, պու-
 լարը էթմէլի՛ վէ անլէրի պրագմամալը իտինիլ:
 24 Էյ սիզի սինէյի սիւզիւպ՝ տէվէյի եուտան քէօր
 25 գըլաղուղլար: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՞ի՛ իւլէմա վէ
 Ֆէրիսիլէր, զիրա քեսսէնին վէ չանաղըն տըշընը
 Թէմիզլէրսինիլ, լաքին անլէրին իչի զուլմ՝ վէ Ֆըսզլէ
 26 տօլու տըր: Էյ քէօր Ֆէրիսի, էվվէլա քեսսէնին
 վէ չանաղըն իչինի Թէմիզլէ, քի անլէրին տըշը տախի
 27 Թէմիզլ օլա: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՞ի՛ իւլէմա վէ
 Ֆէրիսիլէր, զիրա սիզ տըշարըտան կիւզէլ կէօրիւ-
 նիւպ՝ իչէրիտէն էօրիւ քէմիքլէրի վէ հէր մուրտար-
 լըզլէ տօլու օլան պատանալը գապըլարա պէկզըր-

- 28 սինիզ, Քեզալեք սիզ տախի ատեմէրէ զահրերն
սալիճ կէօրիւնիւրսիւնիւզ, ամմա պաթընէն միւ-
- 29 բա'իլեք վէ ֆըսզէ տօլու սընըզ, Վս'յ սիզէ, էյ
միւրա'ի 'իւլէմա վէ ֆերիսիլէր, զերա փէյղամպերէ-
րին թիւրպէլէրինի պինա էտիպ' սալիճէրին գապը-
- 30 լարընը թէգէին էտէրսինիզ, Վէ' էյէր էճասաղը-
մըզըն կիւնլէրինտէ օլմուշ օլսա իտիք, անլէր իլէ
պէրապէր փէյղամպերէլէրին գանընա կերմէլ իտիք'
- 31 տերսինիզ, Պաւ վէճՏէ' փէյղամպերէլէրին գաթիւ-
լէրինին էվլատը օլտըզընըզա քէնտինիզ շէհատէթ
- 32 էտէրսինիզ, Սիզ տախի էճասաղընըզըն էօլշէյինի
33 տօլտուրընըզ, էյ էբլանլար, էյ էնկէրէք նէսիլ,
ճէհէնէմ' տըզազընտան նա'սըլ գաշա պիլիբոսինիզ,
- 34 իշթէ անըն իշիւն պէն սիզէ փէյղամպերէլէր իլէ
հիւքէմա վէ 'իւլէմա իրսալ էտէրիմ, վէ անլէրտէն
պա'զըսընը գաթլ էտիպ խաշա կէրէճէքսինիզ, վէ
անլէրտէն պա'զըսընը սինաղօղլարընըզտա տէջիւպ'
- 35 շէհրտէն շէհրէ գօվաճագսընըզ, Թա քի սալիճ
Արէլին գանընտան հէյքէլ իլէ մէզպաճ արասըն-
տա գաթլ էթաիլինիզ Զաքարա խպն ի Պարաք-
եանըն գանընա տէլին եէր իւզէրինտէ տէօքիւլէն
սալիճէր գանընըն քէաֆֆէսի սիզին իւզէրինիզէ
- 36 կէլէ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի' պուշլարըն
ճիւմլէսի պու նէսլ իւզէրինէ կէլէճէք տիր:
- 37 էյ փէյղամպերէլէրի գաթլ էտէն վէ սանա կէօն-
տերիլէնլէրի թաշլայան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ,
թափուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընըն ալ-
թընա թօփլատըղը կիպի' գա'ջ տէֆ'ա սէնին էվ-
լատընը թօփլամսգ խթէտիմ, վէ սիզ իսթէմէ-
- 38 տինիզ, իշթէ խանէնիզ սիզէ վերան պրազըլըր:

- 39 Զիրա սիղէ տերիմ՝ քի՝ պուճնտան սօկրա սիղ՝ Բապ-
պըն իսմիյլէ կելէն միւպարէք օլտուն՝ տէյինճէյէ-
տէք , պէնի ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ ցիսուս հէյքէլտէն չըգըպ կիտէր իքէն ,
շայիրալէրի անա հէյքէլին պինալարընը կէօմթեր-
2 մէք իւզրէ եանընա կելտիլէր : ցիսուս տախի ան-
լէրէ՝ Պուճնլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞ղ մի սինիզ .
հագիգաթէն սիղէ տերիմ՝ քի , պուրատա եըգըլ-
մասըգ պիրի պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր թաշ դալ-
մայաճագ տըր՝ տէտի :
3 Վէ Զէյթուն տաղը իւզէրինտէ օթուրուր իքէն ,
շայիրալէրի թէնհաճէ եանընա կելիպ՝ Պու շէյլէրին
նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղընը , վէ սէնին կելի-
շինին վէ տիւնեանըն ախրընըն 'ալամէթի նէ օլա-
4 ճաղընը պիզէ սէգլէ՝ տէտիլէր : ցիսուս տախի ան-
լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սագընընըգ , սիզի պիր
5 քիմնէ իզլալ էթմէսին : Զիրա չօգ քիմնէլէր՝ Մէ-
սիհ պէն իմ տէյերէք՝ պէնիմ իսմիյլէ կելիպ , չօգ
6 քիմնէլէրի իզլալ էտէճէքլէր : Սիզ տէ ճէնքլէր վէ
ճէնք թէվաթուրլարը իշիտէճէքսինիզ . սագընընըգ
միւզթարիպ օլմայասընըգ , չիւնքի պուճնլարըն ճիւմ-
լէսի վուգու՝ պուլմագ կերէք տիր , լաքին տահա
7 նիհայէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթէ գարըն ,
վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթէ գարըն գալգընըպ՝ չօգ
եերլէրտէ գըթլըգ վէ թա՛ուն իլէ զէյգէլէլէր օլա-
8 ճագ տըր : Ամա պուճնլարըն ճիւմլէսի էլէմլէրին
9 իպթիտասը տըր : Օ զէման սիզի մազպադայա կի-
րիֆթար էտիպ , սիզի էօլտիւրէճէքլէր . վէ իսմիմ

իջիւն ճիւղէ միլէթլէր թարաֆընտան պուղղ օլու-
 10 նաճագսընը: Վէ օ զէման չօգ քիմնէլէր սիւրչէ-
 ճէրլէր, վէ պիրի պիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքսիկէրինէ
 11 պուղղ էտէճէքլէր: Վէ չօգ եաղանճը փէյղամպէր-
 լէր զուհուր էտիպ՝ նիչէ քիմնէլէրի իղլալ էտէճէք-
 12 լէր: Վէ Ֆըսդըն չօղալաճաղը էճլտէն, չօգ քիմնէ-
 13 լէրին մուհապպէթի սօղույաճագ տըր: Ամմա նի-
 14 հայէթէ տէյին սապր էտէն խէլաս պուլուր: Վէ
 մէլէքիւթիւն պու պէշարէթի պիւթիւն տիւնհատա,
 ճիւղէ միլէթլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ վա՛ղ
 օլունաճագ. վէ օ զէման նիհայէթ կէլէճէք տիր:
 15 Իմտի Գանիէլ փէյղամպէր վասըթասըյլէ խա-
 պէր վէրլիլէն խարապիլէթ մէքրուհէսինին մուգատ-
 տէս մէքէանտա տուրտըղընը կէօրտիլիւնիւզտէ,
 16 (օգույսն անկասըն,) Օ զէման Եէհուտիյէտէ օլսն-
 17 լար տաղլարա գաչսըն, Վէ տամտա օլսն՝ քէնտի
 18 էվինտէն պիր շէյ ալմաղա էնմէսին. Վէ թարլատա
 օլսն տախի էլպիսէսինի ալմագ իջիւն կէրի տէօն-
 19 մէսին: Լաքին վա՛յ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմ-
 20 զիքլի օլանղարա: Վէ Ֆիրարընը գըշտա եա սէպթ
 24 կիւնիւնտէ օլմասըն տէյիւ տու՛ա էտինիզ: Զիրա
 տիւնեանըն իպթիտատընտան շիմտիյէ տէյին միսլի
 վուգու՝ պուլմամըշ վէ ասլա պուլմայաճագ շիտ-
 22 տէթլի մուզպաղա օ զէման օլաճագ տըր: Վէ
 էյեր օլ կիւնլէր գըսալմասա խտի, հիչ պիր պէշէր
 գուրթուլմազ խտի. ամմա միւնթէխապլար իջիւն
 23 օլ կիւնլէր գըսալաճագ տըր: Օ զէման էյեր պիր
 քիմնէ սիզէ՝ իշթէ Մէսիհ շուրատա եա պուրատա
 24 տըր՝ տէրսէ, ինանմայասընը. Զիրա եաղանճը մէ-
 սիհլէր վէ եաղանճը փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ՝

- պէջիւք 'ալամէթլեր վէ միւ'ճիղէլէր կէօսթէրէ-
ճէքլէր, շէյլէ քի միւմքին օլտա, միւնթէխապլարը
- 25 պիլէ իղլալ էտէճէքլէր տիր: Իշթէ սիղէ եվվէլա
- 26 խապէր վէրիյօրըմ: Իմտի սիղէ՝ Իշթէ չէօլտէ տիր՝
տէրլէրսէ, չըգմայասընդ. Իշթէ խալվէթլէրտէ՝
- 27 Դէրլէրէ, ինանմոյասընդ: Զիրա շիմճէք շարգտան
չըգըպ տա զարպա գատար կէօրիւնտիւլիւ կիպի,
Իպն իւլ ինսանըն կէլիշի տախի պէյլէ օլաճագ
- 28 տրր: Զիրա լաշէնին պուլուխորղը եէրէ գարթալ-
լար ճէմ՝ օլուրլար:
- 29 Վէ օլ կիւնլէրին մուզպագատը 'ագապինտէ
կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
ճէք, վէ եըլորղլար կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօքլէրին
- 30 գուվվէթլէրի սարսըլաճագ տրր: Վէ պա՝տէհու
Իպն իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէմատա կէօրիւնիւպ՝
օ զէման զէմինին ճիւմլէ գոպիլէլէրի տէյիւնէճէք,
վէ Իպն իւլ ինսանը կէյիւն պուլուլթլարը իւզէ-
րինտէ, գուտրէթ վէ 'ագիմ՝ ճէլալէթլէ կէլիր կէօ-
- 31 րէճէքլէր: Օ տախի մէլա՝իքէսինի սուրըն 'ագիմ՝
սէտասըլլէ կէօնտէրէճէք, վէ սնլէր անըն միւն-
թէխապլարընը տէօրթ ըիւզկէարտան, կէօքլէրին
պիր ուճընտան տիկէր ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէք-
լէր տիր:
- 32 Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էյրէնինիզ. տալ-
լարը եումշայըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատըղը
- 33 վազըթ, եազ եագըն օլտըղընը անլարսընըզ: Քէ-
զպիք սիզ տախի պուլլարըն ճիւմլէսինի կէօր-
տիւլիւնիւզտէ, եագըն, վէ հէման գափուլարտա
- 34 օլտըղը մա՝իւմիւնիւզ օլտուն: Ֆիլհագիգէ սիղէ
տէրիմ՝ քի՝ պուլլարըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմպըն-

- 35 ճա պու հեալ զէվալ պուլմայաճագ տըր : կէօք վէ եէր զա'իլ օլուր , լաքին պէնիմ սէօղէրիմ ապա զա'իլ օլմայաճագ տըր :
- 36 Ամմա օլ կիւն վէ սա'աթ հազգընտա եալընըզ փեռերտէն մա'տա պիր քիմէնին , վէ հաթթա սէմովաթտա օլան մէլա'իքէնին տախի մա'իլմամթը
- 37 եօգ տըր : վէ Նոյըն կիւնլերի օլտըզը կիպի' իպնիլ ինսանըն զուհուրը տախի պէջլէ օլաճագ տըր :
- 38 Զիրա թուֆանտան եվվէլ օլան կիւնլերտէ , թա Նոյըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէյիպ իչտիքլէրի , վէ թէզէվիւճ հտիպ թէզվիճ էյլէտիքլէրի ,
- 39 վէ թուֆան կէլիպ ճիւմլէսինի կէօթիւրիւնճէյէ տէյին պլիմէտիքլէրի միսիլլիւ , իպնիլ ինսանըն
- 40 զուհուրը տախի էզլէ օլաճագ տըր : Օ գէման թարլատա իքի քիշի պուլուհարագ պիրի ալընըր
- 41 վէ տիկերի պրագըլըր : Տէյիրմէն չէքէն իքի գարընըն պիրի ալընըր վէ տիկերի պրագըլըր :
- 42 Իմտի ույանըգ տուրընըզ , զիրա էֆէնտինիգին
- 43 հա'նկը սա'աթտա կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Ամմա մա'իլմիւնիւլ օլսուն քի' էյէր խանէ սահիպի խըրսըզըն հա'նկը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիլմէ խտի , ույանըգ տուրուպ խանէսինի տէլմէյէ պրագմազ
- 44 խտի : Պուհուհն իչիւն սիզ տէ հազըր օլուհըզ , զիրա մուհթազըր օլմատըզընըզ սա'աթտա իպնիլ ին-
- 45 սան կէլիր : Իմտի վազթընտա թա'ամլարընը վէրմէք իչիւն խըրսթէթարլարը իւզէրինէ էֆէնտիսի թարաֆընտան նասպ օլուհան շօլ սատըզ վէ 'ազիլ
- 46 գուլ քի'մ տիր : Նէ' միւպարէք տիր օլ գուլ քի' էֆէնտիսի կէլտիյինտէ , անը պու հարէքէթտէ
- 47 պուլուր : Ֆիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի' անը պիւ-

Թիւն էմվարի իւզերինէ նազըր նասպ էտէճէք տիր :
 48 Ամմա էյեր օլ քէօթիւ գուլ քէնտի գալպինտէ՝
 էֆէնտիմ՝ կելմէսինի կէճիքտիրէյօր՝ տէյիպ տէ ,
 49 Գափու եօլտաղարրնա վուրմաղա , վէ սերխօղար
 50 իլէ եէյիպ իլմէյէ պաղար իսէ , Օլ գուլըն էֆէն-
 տիրսի անըն մեւնթագըր օլմատըղը կիւնտէ վէ պիլ-
 51 մէտիյի սա՛ւթտա կէլէրէք , Անը իքի շադդ էտիպ՝
 նասիպինի միւրս՛իլէր իլէ պերասպէր գոյաճագ
 տըր . օրտտա աղլայըշ վէ տիշ զըճըրտամասը օլա-
 ճագ սըր :

ՊԱՊ 25

1 **Օ** զէման մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ քէնտի գան-
 տիլէրինի ալըպ՝ կիւվէյիյի իսթիգպալէ չըգան օն
 2 նէֆէր պաքիրէյէ միւշապիճ օլուր : Վէ տնլէրտէն
 3 պէշի՝ ագիլէ վէ պէշի սէֆիճէ իտի . Վէ սէֆիճէ օ-
 լանլար գանտիլէրինի ալտըղլարրնտա՝ պերասպէր
 4 եաղ ալմատըլար : Լաքին՝ ագիլէ օլանլար գան-
 տիլէրի իլէ պերասպէր գապլարընտա եաղ ալտըլար :
 5 Վէ կիւվէյի կէճիքմէքլէ ճիւմէսինին ույդուսու
 6 կէլիպ՝ ույուտըլար : Վէ կէճէ եարըսընտա՝ իշթէ
 կիւվէյի կէլիյօր , անը իսթիգպալէ չըգընըզ՝ տէյիւ
 7 պիր նիտա օլմասը իւզէրինէ , Օլ պաքիրէլէրին
 ճիւմէսի գալգըպ՝ գանտիլէրինի տօնաթտըլար :
 8 Վէ սէֆիճէլէր՝ ագիլէլէր՝ Պիզէ եաղընըգտան վէ-
 րինիզ , զիրա գանտիլէրիմիզ սէօնիւյօր՝ տէտիլէր :
 9 ՝Ագիլէլէր տախի ճէվտպէն՝ Օլմայա քի՝ պիզէ ճէմ՝
 սիզէ եէթիշմէյէ . տոճա էյի տիր քի՝ սաթըճըլա-
 րա վարըպ քէնտինիզ իչիւն ալասընըզ՝ տէտիլէր :

- 10 Անէր տախի սաթըն ալմաղա կիթմէքտէ իքէն,
կիւվէյի կէլաի. հազըր օլան գըպար տախի անըն
իլէ պէրապէր տիւյիւնէ կիրտիքլէրի կիպի՝ գափու
11 գափանտը: Պա'տէհսու օլ պիր պաքիրէլէր տախի
12 կէլիպ՝ Էֆէնտի, էֆէնտի, պիզէ աչ՝ տէտիլէր: Օ
տախի ճէվապ վէրիպ՝ Հազիգաթէն սիզէ տէրիմ
13 քի՝ սիզի թանըմամ՝ տէտի: Իմտի ուլյանըգ տու
րընըգ, զիրա [իպն իւլ ինսանըն կէլէճէյի] կիւնիւ
վէ սա'աթը պիլմէգսինիզ:
14 Զիրա Բլէ+Բլէ Խ-ս Խ-ս Խ-ս՝ զուրպէթէ կիթմէք
իւզրէ իքէն, քէնտի գուլլարընը չաղըրըպ՝ էմիլյի-
նի անլէրէ թէսլիմ էտէն պիր ատէմէ պէնզէր:
15 Վէ հեր պիրինէ քէնտի գապիլիյէթինէ կէօրէ, քի-
մինէ պէշ, քիմինէ իքի, քիմինէ տէ պիր թալանթ
16 վէրիպ՝ տէր հալ զուրպէթէ կիթտի: Վէ պէշ
թալանթը սլան վարըպ՝ անլէրէ թիճարէթ էտէ-
17 ըէք, պէշ թալանթ տահա գազանտը: Պէզլէճէ
18 իքիյի ալան տախի իքի տահա գազանտը: Ամնա
պիրի ալան վարըպ եէրի գազարագ, էֆէնտիսինին
19 ագչէսինի կիզլէտի: Վէ խալլի զէմնատան սօնրա
օլ գուլլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ անլէր իլէ հիսապ
20 կէօրտիւ: Վէ պէշ թալանթը ալան կէլիպ պէշ
թալանթ տահա կէթիրէրէք՝ Էֆէնտիմ, պանա
պէշ թալանթ թէսլիմ էթտին, իշթէ անլէրին իւ-
զէրինէ պէշ թալանթ տահա գազանտըմ՝ տէտի:
21 Էֆէնտիսի տախի անա՝ Աֆէրին, էյի վէ սաարգ
գուլ, աղ շէյլէրտէ սաարգ պուլուհարն, սէնի չօգ
շէյլէր իւզէրինէ նազըր նապ էտէճէյիմ. էֆէնտի-
22 նին շէնլիյինէ կիր՝ տէտի: Վէ իքի թալանթը ա-
լան տախի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ, պանա իքի թալանթ

- [Թէսղիմ էթտին, իշթէ անլէրին իւզէրինէ իքի Թա-
 23 լանթ տաՀա գազանտըմ՝ տէտի: Էֆէնտիտի անա՝
 Աֆէրին, էրի վէ սատըգ գուլ, ալ շէյլէրտէ սա-
 տըգ պուլունարն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ նա-
 զըր նասպ էտէճէյիմ. էֆէնտինյին շէնյիյինէ կիր՝
 24 տէտի: Վէ պիր Թալանթը ալան տախի կէլիպ՝
 Էֆէնտիմ, սէնին էքմէտիյինէ եէրտէն պիչէր, վէ
 սաՀամտըղըն եէրտէն տէվշիրիր սէրթ պիր աաէմ՝
 25 իտիյինի պիլմէքլէ, Գօրգտըղըմտան վարըպ՝ սէնին
 Թալանթընը եէրտէ կիզլէտիմ, իշթէ մալին՝ տէտի:
 26 Էֆէնտիտի տախի անա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյ
 քէօթիւ վէ Թէնպէլ գուլ, պէնիմ էքմէտիյիմ՝
 եէրտէն պիչիպ՝ սաՀամտըղըմ՝ եէրտէն տէվշիրտիյի-
 27 յի պիլտիյին Հալտէ, Սանա վաճիպ օլան՝ ագչէմի
 տարրաֆլարա վէրմէք իտի. պէն տախի՝ ալտէթիմ-
 28 տէ մալիմի ֆա՛իզիյլէ ալըր իտիմ: Իմտի անտէն
 Թալանթը ալըպ՝ օն Թալանթը օլանա վէրինիզ:
 29 Զիրա Հէր քիմին վար իսէ, անա վէրիլիպ՝ տըթա-
 ճագ տըր, ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը
 30 պիլէ անտէն ալընաճագ տըր: Վէ օլ ֆա՛իտէսիզ
 գուլու խարիճի ղուլմէթէ չըգարընը. օրատա աղ-
 լայրշ վէ տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ տըր:
 31 Վէ Իպն իւլ ինտան ճիւմլէ [մուգատտէս] մէլա՛ի-
 քէ իլէ պէրապէր՝ քէնտի ճէլալիյլէ կէլտիյի գէ-
 ման, ճէլալինին Թախթը իւզէրինտէ օթուրաճագ
 32 տըր. Վէ ճիւմլէ յիլլէթլէր անըն Հուզուրընտա
 ճէմ՝ օլընտարագ, չօպան գօյուլարըր քէչիլէրտէն
 տյըրարըր կիպի, անլէրի պիրիպիրինտէն տյըրըպ՝
 33 Գօյուլարըր սաղընտա, վէ քէչիլէրի «օլընտա
 տուրտուրաճագ տըր:

- 34 Օ զէման Մելիք սաղընտա օլանլարա խիթապէն՝
կելինիզ, էյ փէտէրիմին միւպարէքլէրի, տիւնեա-
նըն թէ՛ սիսինտէն պերսւ սիզին իչիւն հազըրլանմըշ
- 35 մէլէքիւթիւ միրաս տընըզ, Զիրա աճըգտըմ, պա-
նա թա՛ամ վերտինիզ. սուսատըմ, պանա սու վեր-
տինիզ. զարիպ իտիմ, պէնի էվէ գապուլ էթտի-
- 36 նիզ. Զըպլազ իտիմ, պէնի կիյտիրտինիզ. խասթա
օլտըմ, պէնի զիյարէթ էթտինիզ. հապստա իտիմ,
- 37 եանըմա կէլտինիզ՝ տէյէճէք տիր: Օ զէման սա-
լիհէր տնա՝ Եա Բապպ, սէնի նէ՞ զէման աճ կէօ-
րիւպ՝ պէպէտիք. եախօտ սուսամըշ կէօրէպ՝ սու
- 38 վէրտիք. վէ նէ՞ զէման սէնի զարիպ կէօրիւպ՝ էվէ
գապուլ էթտիք, եա չըպլազ կէօրէպ՝ կիյտիրտիք.
- 39 վէ նէ՞ զէման սէնի խասթա եա հապստա կէօ-
րիւպ՝ եանընա կէլտիք՝ տէյիւ ճէվապ վէրէճէքլէր
- 40 տիր: Մելիք տախի տնէրէ ճէվապէն՝ Յիւ հագիգէ
սիգէ տէրիմ՝ քի՝ մատամ քի պու էն էանա գարն-
տաշլարըմըն պիրինէ էթտինիզ, պանա էթմիշ օլ-
տընըզ՝ տէյէճէք տիր:
- 41 Օ զէման սօլընտա օլանլարա տախի՝ Էյ մէլուն-
լար, Շէյթան իլէ տնըն մէլա՛իքէսինէ հազըրլան-
մըշ շօլ էպէտի աթէշէ հուզուրըմտան կիտինիզ.
- 42 Զիրա աճըգտըմ, պանա թա՛ամ վէրմէտինիզ.
- 43 սուսատըմ, պանա սու վէրմէտինիզ. Ղարիպ ի-
տիմ, պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիզ. չըպլազ ի-
տիմ, պէնի կիյտիրմէտինիզ. խասթա վէ հապստա
իտիմ, պէնի զիյարէթ էթմէտինիզ՝ տէյիւ պուլու-
- 44 րաճազ տըր: Օ զէման անլէր տախի անա ճէվա-
պէն՝ Եա Բապպ, սէնի նէ՞ զէման աճ եա սուսամըշ
եա զարիպ եա չըպլազ եա խասթա եա հապստա

- կէօրտիւք տէ, սանա խըտմէթ էթմէտիք՝ տէյէ-
 45 ճէքէր տիր: Օ ղէմանն անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Հա-
 գիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ մատամ քի պու էն
 էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիզ, պանա տախի էթ-
 մէմիշ օլաընըզ՝ տէյէճէք տիր:
 46 Վէ պուշլար էպէտի՝ ազապա, վէ սալիհէր է-
 պէտի հայաթա կիտէճէքէր տիր:

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Յիսուս պու սէօղէրին ճիւղէտինի թէքմիլ
 2 էթտիքտէն սօկրա, շայիրտլէրինէ, Իքի կիւնտէն
 սօկրա ֆրահ պայրամը օլաճաղընը պիլիրսինիզ. վէ
 Իպն իւլ ինսան տախի սալպ օլունմադ իչիւն թէս-
 լիմ օլունաճադ տըր՝ տէտի:
 3 Օ ղէմանն պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա իլէ գազ-
 մըն իխթիյարլարը կայիտփա համ՝ քեահին ի ու-
 4 ղամըն գօնաղընա ճէմ՝ օլտըլար: Վէ Յիսուսը հի-
 լէ իլէ թուլթուպ՝ գաթլ էթմէյի միւշազէրէ էթ-
 5 տիլէր: Լաքին՝ խալզ արասընտա վէլվէլէ օլմամադ
 իչիւն պայրամտա օլմտըն՝ տէտիլէր:
 6 Վէ Յիսուս Բէթանիատա, ճիւզաճը Սիմօնըն
 7 խանէտինտէ պուլունտըղընտա, Անըն էտնընա պիր
 շիշէ զիգըյմէթ խօշ րա'հիշալը հաղ իլէ պիր գարը
 կէլիպ՝ Օ սօֆրատա թթուրուր իքէն, անըն պաշը-
 8 հա տէօքտիւ: Շայիլտլէրի տախի պանա կէօր-
 տիւքտէ, տարըլըզ՝ Պու խարաֆ նիճիւն օլտուն:
 9 Զիրա պու հաղ չօգ պահայա՝ սաթըլըպ ֆազիրլէրէ
 10 վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտիլէր: Ամնա Յիսուս պանա
 անլամաղլէ անլէրէ տէտի քի՝ Նիճիւն խաթունը

- պիհնուզուր էտիյօրսընըզ . չիւնքի հագգըմնոս կիւ-
- 11 զէլ պիր իշ իշէտի . Զիրա ֆագիրդէր տա'իմա սի-
զին իլէ պերապէր պուլըւնուր , տամա պէն տա'իմա
- 12 սիզին իլէ պերապէր պուլըւնմամ : Զիրա պու խա-
թուն պու եաղը վիւճուտիմ իւզէրինէ տէօքտիւ
- 13 խսէ , պէնիմ տէֆնիմ իչիւն եափաւ : Հագգըմթէն
սիզէ տէրիմ քի' պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնեա-
նըն հէր նէրէսինտէ իլան օլըւնուրսա , պու խա-
թունըն էթտիյի տախի թիզքեարը իչիւն ըիվայէթ
օլըւնաճագ տըր :
- 14 Օ զէման օն իքիլէրտէն պիրի' իսխարիօթի Յու-
դա նամ քիմնէ պաշ քեահինլէրին եանընա վա-
- 15 ըրպ , Անը սիզէ թէսլիմ էթմէմ իչիւն պանա
նէ՞ վերիւսինիզ տէտի . անլէր տախի անա օ-
- 16 թուզ դըթա կիւմիւշ վա'տ էթտիլէր : Վէ օ զէ-
մանտան սօկրա անը ելէ վերմէյէ ֆուրաթ արար
իտի :
- 17 Վէ ֆէթիր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ
շայիրալէր Յիսուսըն եանընա կելիպ , անա՝ Սէնին
իչիւն ֆըսհ թա'ամընը նէրէտէ իսթէրսին քի հա-
- 18 ղըրլայալըմ տէտիլէր : Օ տախի՝ Շէհրէ կիտիպ
ֆիլան քիմնէյէ տէլինիզ քի , Մու'ալլիմ՝ Վազ-
թըմ եագըն տըր , ֆըսհը շայիրալէրիմ իլէ պերա-
պէր սէնին եանընտա էտէճէյիմ տէյօր՝ տէտի :
- 19 Շայիրալէրի տախի Յիսուսըն քէնտիլէրինէ էմր
էթտիյի կիպի հարէքէթլէ ֆըսհը հագըրլաալըար :
- 20 Վէ ազշամ օլըրգտա՝ օն իքիլէր իլէ պերապէր
- 24 սօֆրայա օթուրտու : Վէ անլէր թա'ամ էտէր ի-
քէն՝ Հագգըմթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիղտէն պիրի
- 22 պէնի ելէ վերէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր խսէ զիյա-

- տեսիլյէ միւքէտտէր օլուպ՝ անլէրտէն հէր պիրի
 23 անա՝ էֆէնտի, պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշլատը : Օ
 տախի ճէվապ վէրիպ՝ էլինի սահանա պէնիմ իլէ
 պէրապէր պաթըրան՝ հէման օ պէնի ելէ վէրէճէք :
 24 Վազը՝ ա իպն իւլ ինսան քէնտի հագգընտա եա-
 ղըմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր, ամմա վա՛յ օլ ատէ-
 մէ քի՝ անըն էլիլյէ իպն իւլ ինսան ելէ վէրիլի .
 օլ ատէմ՝ տօղմամըշ օլտա իտի, քէնտինէ խայրլը
 25 օլուր իտի՝ տէտի : Վէ անը ելէ վէրէն Յուդա ճէ-
 վապէն՝ Եա Մու՛ալլիմ, պէ՞ն մի իմ՝ տէտիլինտէ,
 սնա՝ Սէօյլէտիլիկ կիպի տիր՝ տէտի :
 26 Վի անլէր թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս էքմէյի
 ալըպ պէրէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօնրա փա-
 րէլէտի, վէ շայիրտլէրինէ վէրիպ՝ Ալընըզ, Էէյինիզ,
 27 պու պէնիմ ճէտէտիմ տիր՝ տէտի : Վէ քեստէյի
 ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն սօնրա անլէրէ վէրիպ՝ տէ-
 28 տի քի՝ Ճիւմլէնիզ պուշտան իչինիզ . Զիրա պու
 պէնիմ գանըմ, Էա՛նի կիւնասլար ՛աֆիլ օլուշմագ
 իւզրէ, չօգ քիմնէլէր իչիւն տէօքիւլէն ՛աճտը ճէ-
 29 տիտին Գանը տըր : Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտէն
 սօնրա, թա անը փէտէրիմին մէլէքիւթիւնտէ սի-
 ղին իլէ թազէ օլարադ իչէճէյիմ կիւնէ տէյին՝
 արթըգ ամմանըն պու մահսուլընտան իչմէյէճէյիմ :
 30 Պա՛տէհու իլաճի օգուլուպ՝ Զէյթուն տաղընա
 չըգտըլար :
 31 Օ ղէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պու կէճէ
 ճիւմլէնիզ պէնիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ,
 զիրա՝ Զօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գօ-
 յուշլարը տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ եաղըմըշ տըր :
 32 Ամնա պէն գըյամ էթտիքտէն սօնրա, սիղտէն

- 33 եվմէլ Գալիլեայա կիտէճէյիմ: Վէ Պետրոս անա
ճէվապէն՝ Էյեր ճիւմէսի սէնին հագգընտա սիւրչ-
սէլէր պիլէ, պէն ասլա սիւշմէյէճէյիմ՝ տէտի:
- 34 Յիսուս անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու
կէճէ խօրօս էօթմէզտէն եվմէլ, սէն պէնի իւչ
35 քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի: Պետրոս անա՝
Էյեր պանա սէնին իլէ էօլմէք լաղըմ՝ կէլէ պիլէ,
սէնի ասլա ինքեար էթմէմ, տէտի. քէզալիք շա-
յիրալէրին՝ ճիւմէսի պունու տէտիլէր:
- 36 Օ գէման Յիսուս անլէր իլէ պէրապէր Գեթսե-
մանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտի, վէ շայիրալէ-
րինէ՝ Պէն վարըպ օրատա տուա էտինճէյէտէք՝
- 37 սիզ պուրատա օթուրընը՝ տէտի: Վէ Պետրոս
իլէ Զէբէդէոսըն իքի օղընը պէրապէր սլըպ՝ միւ-
- 38 քէտտէր վէ մահգուն օլմաղա պաշլատը: Օլ վա-
գըթ անլէրէ՝ Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ փէք
միւքէտտէր տիր. պուրատա գալըպ՝ պէնիմ իլէ
- 39 պէրապէր ույանըգ տուրընը՝ տէտի: Վէ պիր ազ
իլէրի վարըպ՝ եիւզիւ իւղէրինէ գափանտը վէ՝ Էյ
Փէտէրիմ, էյեր միւմքին իսէ՝ պու քեաւէ պէնտէն
կէչսին. լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի տէյիլ,
անճագ սէնին Էսթէպէյէ կիպի օլտուն՝ տէյիւ տուա
- 40 էյլէտի: Վէ շայիրալէրին հանընա կէլիպ՝ անլէրի
ույգուտա պուլմաղլէ, Պետրոսս խիթսպէն՝ Պէօյ-
լէճէ, պիր սա՝աթ պէնիմ իլէ ույանըգ տուրա՞-
- 41 մատընը մը: Իզվայա տիւշմէմէք իչիւն ույանըգ
տուրուպ՝ տուա էյլէյինիզ. վագա՝ա բուհ հաղըր,
- 42 տամա թէն զա՝իֆ տիր՝ տէտի: Թէքրար իքինճի
տէֆ՝ա վարըպ՝ Էյ Փէտէրիմ, պէն պու քեաւէյի
իւմէքսիզին պէնտէն կէչմէսի միւմքին տէյիլ իսէ,

- սէնին իրատէթին օլսուն՝ տէյիւ տու՛ա էյլէտի :
- 43 Վէ կէլիպ եինէ անլէրի ուլգուտա պուլտու, զիրա
- 44 կէօզլէրի աղբուլաշմը իտի : Վէ անլէրի պրազըպ
թէքրար կիթտի, վէ իւչիւնճիւ տէֆ՛ա հէմանն օ
- 45 քէլամը սէջլէյերէք տու՛ա էյլէտի : Օ զէման շա-
յիրտլէրինէ կէլիպ անլէրէ տէտի քի՛ Արթըգ ու-
յուլուպ իսթիրասաթ էտինիզ . իշթէ սա՛աթ էազ-
լաշոր, վէ Խպն իւլ ինսան կիւնասքեարլարըն է-
- 46 լինէ թէսլիմ՝ օլուհուլօր . Գալգընըզ կիտէլիմ . իշ-
թէ պէնի էլէ վէրէն էազլաշոր :
- 47 Վէ օ տասա սէջլէր իքէն, իշթէ օն իքիլէրտէն
պիրի օլան Յուդա՛ պաշ քեասհինլէր վէ գաւմըն
իսթիյարլարը թարաֆընսան գըլըճլը վէ սօփալը
վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլարապ՝ կէլտի :
- 48 Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ՝ վէրիպ՝ Գիմի
էօփէրսէմ օ տըր, անը թուլթընը՝ տէմիշ իտի :
- 49 Վէ տէր՛ազապ Յիսուսա էազլաշըպ՝ Սէլամ սանա,
- 50 Բապի, տէյերէք անը էօփտիւ : Յիսուս տախի
անա՛ Տօսթըմ, նէ՞ իչիւն կէլտին՝ տէտի : Օ զէման
անլէր էանաշըպ՝ էլլէրինի Յիսուս իւզլէրինէ սալա-
- 51 բադ, անը թուլթարլար : Վէ իշթէ Յիսուս իլէ
պէրապէր պուլընանլարտան պիրի էլինի ուզա-
տըպ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ քեասհին ի ա՛ղամըն
- 52 պէնտէսինէ վուրուպ դուլաղընը քէստի : Օ զէման
Յիսուս անա տէտի քի՛ Գըլըճըլը եինէ եէրինէ
գօ, զիրա գըլըճ թուլթանլարըն ճիւմէսի գըլըճլէ
- 53 հէլաք օլուր : Եօգսա պէն Փէտէրիմէ շիմտի րէ-
ճա էտէ՛մէզ մի իմ զանն էտէրսին, օ տախի
պանա օն իքի ալսյտան զիյատէ մէլա՛իքէ եէթիշ-
- 54 տիրիր : Լաքին պէջլէ օլմագ վաճիպ տիր՝ պու-

յուրան քիթապլար նա՞սըլ իթմամ՝ օլունա պի-
լիւ :

55 ՕԼ սա՛տթտա Յիսուս խաղա տէտի քի՛ Հարա-
մի՞ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի , պէնի թուլթմադ ի-
չիւն գըլըճլը վէ սօփալը չըգտընըզ . պէն հէր կիւն
հէյքէլտէ հանընդտա օթուրուպ՝ թա՛լիմ՝ էտէր
56 իտիմ , վէ պէնի թուլթմատընըզ : Լաքին պուռն
ճիւմէսի փէյլամպէրէրին քիթապլարը իթմամ օ-
լունամադ իչիւն վազը՝ օլտու : Օ զէման շարիւրտէրին
ճիւմէսի անը պրագըպ գաչտըլար :

57 Վէ Յիսուսը թուլթմալար անը քեահին ի ա՛ղամ՝
կայիափանըն հանընա կէօթիւրտիւէր , օրոտա
տախի ՚իւլէմա իլէ իիթիյարլար ճէմ՝ օլմուշ իտի :

58 Վէ Պետրոս ուզադտան , քեահին ի ա՛ղամըն հալ-
լաւընատէք անըն աբտընճա կիթտի . վէ իչէրի կի-
րիպ՝ նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն , խըտմէթքեարլար

59 իլէ պէրապէր օթուրտու : Վէ պաշ քեահինլէր ի-
լէ իիթիյարլար վէ պիւթիւն միլէթ մէճլիսի Յի-
սուսըն դաթլի իչիւն , 'ալէյհինէ եալան շէհատէթ

60 արատըլար իսէ տէ , պուլամատըլար : Վէ չօգ եա-
լանճը շահիտլէր կէլտիլէր իսէ տէ , երինէ պուլա-
մատըլար . նիհայէթ իւլ էմը իքի եալանճը շահիտ

61 կէլիպ , Պու քիմնէ Ալլահըն հէյքէլինի երզըպ՝ անը
իւշ կիւնտէ պինա էտէ պիլիրիմ՝ տէտի , տէտիլէր :

62 Քեահին ի ա՛ղամ տախի գալզըպ անս՝ Հիշ ճէ-
վապ վէրմէ՞զ մի սին . պուռլար սէնին 'ալէյհինէ

63 նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի : Ամնա Յիսուս
սիւքիւթ իւզրէ տուրմաղլէ քեահին ի ա՛ղամ անա
իիթապէն՝ Ալլահ իւլ հսյյ հազգը իչիւն սանա
էէմին վէրիրիմ . սէն Մէսիհ Իպն Ուլլահ՝ մը սըն ,

- 64 պիղէ սեօյլէ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ Սեօյլէտիյնկ կի-
պի տիր։ Տէմ սիզէ տէրիմ քի, Շիմտէն սօնրա,
իպն իւլ ինսանը Գուարէթին սաղընտա օթուր-
մագտա վէ կեօյիւն պուլութլարը իւզէրինտէ կել-
65 մէքտէ կէօրէճէքսինիզ, տէտի։ Պուսուս իւզէրինէ
քեաճին ի տ՛գամ քէնտի էլպիսէսինի երըթըպ Պո-
տէ՛ քիւֆր էթտի, արթըգ պիղէ շաճիտէր նէ՞
66 լաղըմ։ իշթէ շիմտի քիւֆրիւնիւ իշիթտինիզ։ Սիզէ
նոսըլ կէօրիւնի՛ր՝ տէտի։ անլէր տախի ճէվապ
67 վէրիպ՝ Էօլիւմէ միւսթաճագգ արը՝ տէտիլէր։ Օ
զէման անրն եիւզիւնէ թիւքիւրիւպ՝ անա եուսմ-
րուգ վուրտըլար։ պա՛ղըլարը տա սիլլէ վուրուպ,
68 Էյ Մէսիճ, պիղէ փէյղամպէրլիք էյլէ, սանա վու-
րան քի՛մ տիր՝ տէտիլէր։
69 Վէ Պետրոս արշարըտա ճափուտա օթուրուր
իքէն, եսնընա պիր ճարիյէ կելիպ՝ Ոէն տախի Գա-
70 լիւեալը՝ Յիսուս իլէ պերապէր իտին՝ տէտի։ Լաքին օ
ճիւմլէսինին հուզուրընտա՝ Սէնին նէ սեօյլէտիյնի
71 պիլմէմ՝ տէյերէք ինքեար էյլէտի։ Վէ գափույա
չըգտըղընտա, անը տիկէր պիր ճարիյէ կէօրիւպ՝ օրա-
տա օլանլարա՝ Պու տախի Նազարէթի Յիսուս իլէ
72 պերապէր իտի՝ տէտի։ Օ տախի՛ Պէն օ առէմի թանը-
մում՝ տէյերէք եէմինլէ թէքրար ինքեար էթտի։
73 Վէ պիր ազ սօնրա օրտտա տուրանլար եսնաչըպ,
Պետրոսա՝ Սաճիճէն սէն տախի անլէրսէն սին։ չիւն-
քի սեօյլէյիշիկ տախի սէնի պէյանէտիյօր՝ տէտիլէր։
74 Օ զէման Պետրոս՝ Օլ առէմի թանըմում՝ տէյերէք,
պէտ տու՛ա վէ եէմին էթմէյէ պաշլտըր։ վէ սմի-
75 տէ խօրօս էօթտիւ։ Վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտի-
նէ՛ խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ պէնի իւչ քէրրէ ին-

քեար էտեճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթրընա կէ-
թիրմէքլէ, տըշարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը:

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ սապաս օլունճա, ճիւմլէ պաշ քեաճինլէր ի-
լէ գալմըն իխթիյարըարը Յիսուսը դաթլ էթմէք
- 2 իչիւն, 'ալէյճինտէ միւշալէրէ էթտիլէր: Վէ անը
պաղլայըպ Պոնտոսը Պիղատոս նամ՝ վալիյէ կէօ-
- 3 թիւրէրէք թէպիմ էթտիլէր: () զէման անը էլէ
վերէն Յուգա անըն մաճքիւմ՝ օլտըղընը կէօրտիւք-
տէ, փէշիման օլմաղլէ, օթուզ գըթ'ա կիւմիւշիւ
պաշ քեաճինլէր իլէ իխթիյարըարա կերի վերիպ,
- 4 Սուչսըղ գոն էլէ վերմէքլէ կիւնաճ իշլէտիմ՝
տէտի. անլէր տախի՝ Պիզէ նէ՞, սէն տիւշիւն՝ տէ-
- 5 տիլէր: Վէ օ՝ ագչէյի ճէյքէլին իչինտէ եւրէ ա-
- 6 թըպ կիթտի, վէ վարըպ քէնտիսինի աոտը: Վէ
պաշ քեաճինլէր ագչէյի ալըպ՝ Անը ճէյքէլին խա-
ղինէսինէ գօմադ ճա'իլ տէյիլ տիր, չիւնքի գոն
- 7 պահասը տըր՝ տէտիլէր: Վէ միւշալէրէ էթտիք-
տէն սօկրա, զարիպլէրէ մէզարըղ օլմադ իւզրէ,
անընլէ չէօմլէքճինին թարըլաընը սաթըն ալտըլար:
- 8 Պաւնուն իչիւն պու կիւնէ տէյին օլ թարըլայա՝
- 9 Գան թարըլաը՝ տէնիլիր: () զէման Երեմիա փէյ-
ղամպեր վասըթասըյլէ, Վէ պահասը թա'իին է-
տիլմիշ, եա'նի պէնի Իսրայէլտէն պա'ղըլարընը
պահտ թա'իին էթտիլէրի զաթըն գըյմէթի օլան
- 10 օթուզ գըթ'ա կիւմիւշիւ ալըպ, Անլէրի Բապպըն
պանա էմը էթտիյի կիպի չէօմլէքճինին թարըլաը
իչիւն վերտիլէր՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իթմում
օլունտու:

- 11 Վէ ցիսուս վարինին հօգուրընտա տուրարդը
 հալտէ, վարի անա՝ Եէհուտիւերին մէլիսի սէօն մի
 սին՝ տէյիւ սուալ էթտի։ ցիսուս տախի անա՝
 12 Սեզլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի։ Վէ պաշ քեահին-
 լէր իլէ իսթէյարլար թարափընտան իթթիհամ օ-
 13 լունարգտա, հիչ ճէվապ վէրմէտի։ Օ վէման Պի-
 ղատոս անա՝ Սէնին՝ ալէյհինէ նէ գատար շէյլէր
 շէհատէթ էթտիքլէրինի իշիթմէյօր մը սըն՝ տէտի։
 14 Վէ անա հիչ պիր սէօզ պիլէ ճէվապ վէրմէտիյին-
 տէն, վարի ղայէթլէ թէ՛ աճճիւպ էթտի։
 15 Լաքին պայրամտա խալգըն իսթէտիյի պիր մահ-
 16 պուսը սալը վէրմէք վարինին՝ տտէթի օլմաղէ, Օ
 վէման Բարաբբա նամընտա մէշհուր պիր մահ-
 17 պուպարը վար իտի, Վէ անլէր ճէմ՝ օլտըզարըն-
 տա, Պիղատոս անլէրէ՝ Սիզին իչիւն հաճկըսընը
 սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ, Բարաբբայը՝ մը, Խօգտա
 18 Քրիստոս տէնիլէն ցիսուսը՝ մը՝ տէտի։ Զիրա անը
 հառտտէն նաշի թէտիմ էթտիքլէրինի պիլիր իտի։
 19 Վէ մահքէմէտէ օթուրուր իքէն, զէվճէսի անա
 Խալէր կէօնտէրիպ՝ Օլ սալիհ քիմնէ իլէ սէնին իշին
 օլմասըն, զիրա պու կիւն ըիւյատա անըն իչիւն չօգ
 զահմէթ չէքտիմ՝ տէտի։
 20 Ամմա պաշ քեահինլէր իլէ իսթէյարլար Բա-
 րաբբայը տիլէյիպ՝ ցիսուսը տախի հէլաք էթմէք ի-
 21 չիւն խալգը իզնա՝ էթտիլէր։ Վէ վալի անլէրէ իս-
 թապէն՝ Իքիսինտէն հաճկըսընը սիզին իչիւն սալը
 վէրմէմի իսթէրսինիզ՝ տէտիքտէ, անլէր՝ Բարաբ-
 22 բայը՝ տէտիլէր։ Պիղատոս անլէրէ՝ Եա Քրիստոս
 տէնիլէն ցիսուսը նէ՞ Խափայրմ՝ տէտիքտէ, ճիւմ-
 23 լէսի անա՝ Սալպ օլունսուն՝ տէտիլէր։ Վալի տախի՝

- Եա նէ՞ քեօթիւիւք իշխմիշ տիր՝ տեմէսի իւզէրի-
 նէ, անլէր՝ Սաղպ օլունսուն՝ տէյիւ տաճա գիյատե
 24 նիտա էտէրլէր իտի։ Վէ Պիզատոս՝ ֆա՛խտէ հա-
 սըլ օլմայրպ՝ անճագ տաճա գիյատե վէլվէլէ օլ-
 տըզընը կէօրմէրլէ սու տըպ՝ խալզըն էօնիւնտէ
 էլլէրինի երյգպարագ՝ Պու սալիհին գանընտոն
 25 պէն պերի իմ. սիզ տիւշիւնիւնիւզ՝ տէտի։ Վէ
 պիւթիւն գաւմ՝ Անըն գանը պիզիմ իւզէրիմիզէ վէ
 էվլատըմըզըն իւզէրինէ օլսուն՝ տէյիւ ճէվապ վէր-
 26 տիլէր։ Օ գէման անլէրէ Բարաբրպը սալը վէր-
 տի, Լաքին Յիսուսը տէօյտիւքտէն սօկրա սաղպ
 օլունմագ իչիւն թէսլիմ էթտի։
- 27 Օլ վազըթ վալինին՝ ապէրլէրի Յիսուսը սերայա
 ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ անըն իւզէրինէ ճէմ
 28 էթտիլէր։ Վէ անը սօյուպ՝ անա դըրմըզը պիր
 29 խի՛ւաթ կիյտիրտիլէր։ Վէ տիքէնլէրտէն պիր թաճ
 էօրիւպ պաշընա, վէ պիր դամըշ տախի սաղ էլի-
 նէ դօաըլար. վէ էօնիւնէ տիպ չէօքիւպ՝ Սէլամ
 սանա, էյ Եէհուտիլէրին մէլիյի, տէյերէք անը
 30 իսթիհզա էթտիլէր։ Վէ իւզէրինէ թիւքիւրտիւք-
 տէն սօկրա, դամըշը տըպ պաշընա վուրտըլար։
 31 Վէ անը իսթիհզա էթտիքտէն սօկրա, խի՛ւաթը
 իւզէրինտէն չըգարըպ՝ անա քէնտի էլպիսէսինի կիյ-
 տիրերէք, խաչա կէրմէք իչիւն կէօթիւրտիւլէր։
- 32 Վէ տըշարըյա չըգարըլար իքէն, Սիմոն նամ Գի-
 րինէլի պիր տտէմէ թէսատիւֆ էթմէլէրիյլէ, պու-
 նու՝ անըն խաչընը թաշըմաղա իճպար էթտիլէր։
- 33 Վէ Գողգօթա, եա՛նի գաֆա մահալի տէնիլէն եէ-
 34 րէ կէլտիլլէրինտէ, Անա իչմէք իչիւն էօտ իլէ գա-
 րըշմըշ սիրքէ վէրտիլէր. վէ օ թաթընճա իչմէք

- 35 Իսթեմէտի, վէ անը խաչա կերտիքտէն՝ ոգիրա,
էլպիսէսինի գուր'ա աթարադ Թագսիմ՝ էթտիլէր.
Թա քի փէյղամպերին՝ Էլպիսէսի արաւարընտա
Թագսիմ էտիպ, գաֆթանըմ իւղէրինէ գուր'ա
աթտըլար՝ տէյիւ պուլլուրտըղը քէլամ իթմամ օ.
- 36 լունա: Վէ օրատա օթուրուպ անը կէօղէտիրլէր
- 37 Իտի: Վէ պաշը իւղէրինէ՝ ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ
ՄԷԼԻՅԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏԸՐ՝ Եագըլը ճիւրմ՝ Եաֆթա.
- 38 սընը գօտըլար: Օ զէման անըն իլէ պերապեր, պիրի
սաղընտա վէ տիկերի սօլընտա, Իքի հարամի սալպ
օլունտու:
- 39 Վէ Եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալպըպ՝
- 40 անա քիւֆր էտէրէք, Էյ հէյքէլի երգըպ իւչ
կիւնտէ պինա էտէն, քէնտիկի գուրթար, էյեր
սէն Իպն Ուլլահ իսէն խաչտան էն՝ տերլէր Իտի:
- 41 Քէզալլէք պաշ քեահիլլէր տախի՝ իւլէմա վէ Իսթի-
- 42 յարլար իլէ պերապեր իսթիհզա էտէրէք՝ Պաշգա-
լարընը գուրթարտը, քէնտիկի գուրթարմաղա դա-
տիր տէյիւ տիր. էյեր Իսրայէլին մէլիլի իսէ, շիմ-
- 43 տի իաչտան էնսին, վէ անա իման էտէրիզ. Աւ-
լահա Թէվէքքիւլ էթտի, էյեր անտէն րազի իսէ,
շիմտի անը խէլաս էթտին, զիրա՝ Պէն Իպն Ուլլահ
- 44 Իմ՝ տէտի, տէտիլէր: Անըն իլէ պերապեր սալպ
օլունտան հարամիլէր տախի պու սուրէթլէ անա
շէթմ էտէրլէր Իտի:
- 45 Վէ սա՛աթ ալթըտտան սա՛աթ սօգուզա գատար
- 46 պիւթիւն Եեր իւղէրինտէ գարանըղ օլտու: Վէ
սա՛աթ սօգուզ րատտէլէրինտէ Յիսուս Եիւքսէք
սէպէ Ֆերեատ էտէրէք՝ Էլի, Էլի, լամա սապագ-
թանի, Եանի Էյ Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի

- 47 Նիճիւն թերք էթտին՝ տէաի : Վէ օրատա տուրան-
լարն պա՛ղըը պա՛ղը իշիթտիքտէ՛ Պու տտէմ
- 48 Եղիայը չաղըըըը յօր՝ տէտիլէր : Վէ տէր՝ ագապ ան-
լէրտէն պիրի սէյիրթտի , վէ պիր սիւնկէր ալըպ
սիրքէ իլէ տօլտուրարագ , պիր գամըչա թագըպ
- 49 անա իչիրտի : Տիկէրլէրի տախի՛ Պրագ , պագալըմ
Եղիա անը գուրթարմողա կէլի՛ր մի՛ տէտիլէր :
- 50 Վէ Յիսուս թէքրար եիւքսէք սէպէ ֆէրեատ
- 51 էտիպ՝ թէպիմ՝ ի բուհ էյլէտի : Վէ իշիթէ հէյքէլին
փերտէսի եօգարըտան աշաղըյա դատար երթիլըպ
իքի փարէ օլտու . վէ եէր տիթրէյիպ գայալար շաղգ
- 52 օլտնտրլար : Վէ գապըլար տախի աշըլըպ՝ ույումըշ
օլան նիչէ մուգատտէպլէրին ճէսէտլէրի գըյամ՝
- 53 էթտի : Վէ անըն գըյամընտան սօկրա դապըլար-
տան չըգըպ՝ մուգատտէս շէհրէ կիրէրէք , չօգ քիմ
սէլէրէ կէօրիւնտիլէր :
- 54 Վէ եիւզ պաշը վէ անըն իլէ պէրապէր Յիսուսը
կէօգէտէնլէր զէլգէլէյի վէ վագը՝ օլան շէյլէրի կէօ-
րիւնճէ , դայէթլէ գօրգուպ՝ Հագիպաթէն պու իպն
Ուլլահ իտի՛ տէտիլէր :
- 55 Վէ Գալիլէատան Յիսուսըն արտընճա՝ անա խրա-
մէթ էտէրէք կէլմիշ օլան չօգ գարըլար օրատա
- 56 պուլուհուպ՝ ուզագտան պագըըըըլար իտի : Անլէ-
րին արտաընտա Մէճտէլի Մարիամ , վէ Յակօրոս
իլէ Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ , վէ Ջեբէգէոս
օղըլլարընըն վալիտէսի պուլուհուր իտի :
- 57 Վէ աղչամ օլտըգաա , Յիսուսա շայիրտ օլան
Արիմաթիայը Յովսէփ նամընտա պիր զէնիկն տտէմ՝
- 58 կէլտի : Վէ Պիղատոսըն եանընա կիտէրէք , Յիսու-
սըն ճէսէտիկն թալէպ էյլէտի . օ զէման Պիղատոս

- 59 ճէսէտին վերլիմէսինի էմր էթտի: Վէ Յովսէփ ճէսէտի ալըպ՝ անը թէմիղ քէթէն պէզինէ սարտը ,
- 60 Վէ անը գայատա քէտտիրմիշ օլտըղը քէնտինին եէնի գապըննա գօտու . վէ գապըն գափուսընա
- 61 պէջիւք պիր թաշ եուվարլայըպ՝ կիթտի: Վէ Մէճտէլի Մարիամ իլէ օլ պիր Մարիամ օրատա պուլունուպ՝ գապըն գարշըսընտա օթուրույօրլար իտի:
- 62 Վէ էրթէսի կիւնիւ , եա՛նի թէտարիք կիւնիւնիւն Ֆերտասը՝ պաշ քեաճինէր իլէ Ֆերիսիլէր
- 63 Պիղատոսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ , էյ էֆէնտի , օլ իղլալ էտիճի սաղ իքէն , իւշ կիւնտէն սօկրա գըյամ էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթըրմըղա կէլիյօր :
- 64 Իմտի իւշիւնճիւ կիւնէտէք գապըն կէօզէտիլմէսինի էմր էյլէ , օլմնյա քի շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝ անը սըրգաթ էտէրէք՝ խուլգա էմվաթտան գըյամ էթտի՝ տէյլէր . վէ սօկրաքի զէլայէթ էվ
- 65 վէլքինտէն պէտթէր օլուր՝ տէտիլէր : Պիղատոս անլէրէ՝ Պէքճիլէրինիղ վար տըր . կիտիպ պիլտիյի-
- 66 նիղ կիպի մուհաֆաղա էյլէյինիղ՝ տէտի : Անլէր տախի կիտիպ թաշը միւհըլէյերէք , գապըր պէքճիլէրլէ մուհաֆաղա էյլէտիլէր :

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն խիթամընտա , հաֆթտանըն իւք կիւնիւ շաֆազ սէօքեր իքէն , Մէճտէլի Մարիամ իլէ օլ պիր Մարիամ գապըր կէօրմէյէ կէլ-
- 2 տիլէր : Վէ իշթէ շիտտէթլի պիր զէլզէլէ օլտու , զիրա Բապպըն մէլէյի կէօքտէն էնտի , վէ կէլիպ գափուտտան թաշը եուվարլայարադ , անըն իւզէրինէ

- 3 օթուրտու : Վէ չէճրէսի շիմէք կիպի՝ վէ լիպատը
 4 գար կիպի պէյաղ իտի : Վէ պէքճիլէր անտէն
 գօրգտըգլարընտան՝ տիթրէյիպ էօյիւ կիպի օլտը-
 5 լար : Մէլէք տախի գարըլարա խիթապէն՝ Աիղ գօրգ-
 մայընըզ, զիրա սալպ օլունան Յիսուսը արատըղը-
 6 նըզը պիլիրիմ : Պուրատա տէյիլ տիր, զիրա տէ-
 տիյի կիպի գըյամ էթտի. կէլինիզ, Բապպըն հաթ-
 7 տըղը մահայի կէօրիւնիւզ : Վէ չապուգ կիտիպ
 շայիրտլէրինէ՝ Էմվաթտան գըյամ էթմիշ տիր,
 վէ իշթէ սիդտէն էվվէլ Գալիլեայա վարաճագ, անը
 8 օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ. իշթէ սիզէ սէջ-
 լէտիմ՝ տէտի : Անլէր տախի գօրգուպ վէ 'ազըմ
 մէսէրրէթլէ տէր'ազապ գտպրտան չըգըպ անըն
 շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ գօշտըլար :
 9 Վէ շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր իքէն,
 իշթէ Յիսուս գարշըլարընա չըգըպ՝ Մէլամ սիզէ՝
 տէտի. անլէր տախի հազլաշըպ սյազլարընա սա-
 10 ըլլարագ, անա սէճտէ գըլտըլար : Օ զէման Յիսուս
 անլէրէ՝ Գօրգմայընըզ. կիտիպ պիրատէրլէրիմէ,
 Գալիլեայա կիթսինլէր, վէ պէնի օրատա կէօրէ-
 ճէքլէր՝ տէյիւ խապէր վէրինիզ՝ տէտի :
 11 Վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն, իշթէ պէքճիլէրտէն
 պա'ղըլարը շէճրէ կէլիպ վուգուսթըն ճիւմլէսինի
 12 պաշ քեահնիլէրէ նազլ էթտիլէր : Անլէր տախի
 իխթիյարըլար իլէ ճէմ՝ օլուպ միւշալլէրէ էթտիք-
 13 տէն սօնրա, 'ապքէրլէրէ վաֆիր ազէէ վէրիպ, Պիղ
 ույուր իքէն, անըն շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝
 14 անը սըրգաթ էթտիլէր՝ տէյինիզ : Վէ էյէր վալի
 թարաֆընտան իշիտիլէճէք օլուրսա, պիղ անը
 15 իգնա՝ էտիպ՝ սիզի էմին գըլարըզ՝ տէտիլէր : Անլէր

ւտիւի ագչէյի գապուլ էտիպ՝ ալտրգլարը թա՛լի-
մաթա կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր . վէ պու քէլամ՝
թա պու կիւնէաէք Եէհուտիլէր արասընտա շայը՝
օլմուշ տըր :

- 16 Վէ օն պիր շայիրտլէր Գալիլէայա , Յիսուսըն
17 անլէրէ էմր էթտիլի տաղա վարտըլար : Վէ անը
կէօրիւնճէ՝ անա սէճտէ գըլտըլար . լաբին պա՛ղըսը
18 շիւպհէ էթտիլէր : Վէ Յիսուս եանլարընա կէլիպ՝
անլէրէ խիթապէն տէտի քի՝ Սէմատա վէ ղէմինտէ
19 պիւթիւն հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի : Իմտի կի-
տինիզ . ճիւմլէ միլլէթլէրի շայիրտ էտինիզ , վէ ան-
լէրի Փէտէր վէ Խպն վէ Րուհ իւլ Գուտսըն իսմինէ
20 վաֆթիզ էտինիզ . Վէ սիզէ էմր էթտիլիմ շէյլէրին
ճիւմլէսինի հըֆզ էթմէյի անլէրէ թա՛լիմ էտի-
նիզ . վէ իշթէ տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին պէն
տո՛լիմ էլ էվգաթ սիզին իլէ պէրապէր իմ : Ամին

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

→→→○○○○←←←

ՊԱՊ 1

- 1 Իպն Ուլլահ Յիսուս ֆրիստուրն ինճիլինին իպթի-
- 2 տասը տըր : Փէյղամպէրլէրտէ՝ իշթէ պէն եօլընը
էօնիւկճէ հաղըրլայաճափ օլտն ըսուլըմը սէնին
- 3 էօնիւնտէն իրալ էտէճէյիմ՝ Վէ՝ Բապպըն եօլընը
հաղըրլայընը, թարիգլէրինի տօղրուլտընը՝ տէյէ-
րէք պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէյիւ-
- 4 թահըր օլունտըղը իւղրէ, Յովհաննէս պէրրիյէտէ
վաֆթիղ էտիպ՝ կիւնահլարըն 'աֆվը իչիւն թէվպէ
- 5 վաֆթիղինի իլան էտէր իտի : Վէ պիւթիւն Եէ-
հուտիյէ տիյարը վէ Երուսաղէմ՝ էհալիսի չըգըպ՝
անըն եանընա կիթտիլէր, վէ ճիւմլէսի կիւնահլա-
- 6 վաֆթիղ օլունուլար իտի : Վէ Յովհաննէս տէվէ
թիւյիւ կիյմիշ, վէ պէլինէ գայըշ գուշանմըշ օլուպ՝
- 7 չէքիլկէլէր վէ եապան պալը եէր իտի : Վէ վա՛ղ
էտէրէք՝ Պէնտէն սօնրա տահա գուտրէթիլիսի կէ-
լիյոր քի՝ պէն էյիլիպ՝ անըն այագ գապլարընըն
- 8 թասմուսընը չէօղմէյէ լայըգ տէյիլ իմ : Պէն սիղի
սու իլէ վաֆթիղ էթտիմ, ամմա օ սիղի Բուհ իււ
Գուտսլէ վաֆթիղ էտէճէք տիր՝ տէր իտի :
- 9 Վէ օլ կիւնլէրտէ, Յիսուս Գալիլէաստա վաքը՝

- Նազարէթտէն կելիպ՝ Իրաւանտա Յովհաննէսին է-
 10 լիլլէ վաֆթիլ օլուհտու: Վէ սուտան չըգաղը
 անտէ կէօքլէր շագգ օլուպ՝ Բուհըն կէոյերճին կիպի
 11 քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիլինի կէօրտիւ: Վէ՝
 Բաղի օլտըղըմ՝ սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ սէն սին՝ տէյիւ
 սէմա վաթտան պիր սէտա կէլտի:
 12 Վէ տէր՝ ադապ Բուհ անը պէրրիյէյէ սէվգ էթ-
 13 տի: Վէ Շէյթան թարաֆընտան թէճրիպէ օլու-
 նարագ, գըրգ կիւն օրատա պէրրիյէտէ գալտը,
 վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրապէր պուլուհուպ՝
 մէլէքլէր անա խըտմէթ էտէր իտի:
 14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլտիքտէն սօհրա, Յի-
 15 սուս Գալիլէայա կելիպ, Վադըթ թէմամ օլտու,
 վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ եագլաշմըշ տըր. թէվպէ
 էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիզ՝ տէյերէք մէ-
 լէքիւթ Ուլլահըն պէշարէթինի վա՛ղ էտէր իտի:
 16 Վէ Գալիլէա տէնիզի քէնարընտա կէզէր իքէն,
 Սիմոն իլէ գարնտաշը Անգրէասը, տէնիզէ աղ աթ-
 տըգլարը վադըթտա կէօրտիւ. զիրա պալըգ ավ-
 17 ճըսը իտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմճա կելի-
 նիզ, վէ սիզի ինսան ավճըսը էտէյիմ՝ տէտի:
 18 Անլէր տախի տէր՝ ադապ աղլարընը պրադըպ՝ անըն
 19 արտընճա կիթտիլէր: Վէ օրատան պիր աղ իլէրի
 կիտիպ՝ Զերեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ գարնտաշը
 Յովհաննէսի կէօրտիւ. պուհլար տախի գայրգտա
 20 աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիլէր: Վէ տէր հալ
 անլէրի չաղըրտը. անլէր տախի փէտէրլէրի Զերե-
 դէոսը իշճիլէր իլէ պէրապէր գայրգտա պրադըպ՝
 անըն արտընճա կիթտիլէր:
 21 Վէ Կափառնայոււմա կիրտիլէր. քէնտիսի տախի

- տէր՝ ագապ սէպթ կիւնիւ սինաղոզա կիտիպ թա՝
- 22 իմ էտէր իտի։ Անլէր տախի թա՛լիմինէ հայրոսն
օլտըլար։ զերա անլէրէ ՚իւլէմա կիպի տէյիլ, ան-
ճագ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ էտէր իտի։
- 23 Վէ սինաղոզլարընտա նափաք բուհլըւ պիր ատէմ՝
- 24 պուլըւնուպ, պոււ տախի պաղըրարագ, Պրագ՝ սէ-
նին պիպիմ իլէ նէ՞ իշնկ վար, էյ Նագարէթի Յի-
սուս, պիպի հէլա՞ք էթմէք իշիւն մի կէլտին։ սէ-
նին քիմ՝ իտիյիկի պիլիբրիմ, սէն Ալլահըն Մու-
- 25 գատտէսի սին՝ տէտի։ Վէ Յիսուս անը ազարաւ-
- 26 յըպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէտի։ Իմտի
օլ նափաք բուհ անը սարսըպ եիւքսէք սէպլէ պա-
- 27 ղըրարագ՝ անտէն չըգար։ Վէ ճիւմլէսի հայրան
օլտըլար, շէօյլէ քի պիրի պիրինէ սու՛ալ էտիպ՝
Պու նէ՞ տիր, պու եէնի թա՛լիմ նէ՞ օլա։ չիւնքի
նափաք բուհլարա պիլէ հիւքիւմէթլէ էմր էտէր,
- 28 վէ անա իթա՛աթ էտիյօրլար՝ տէրլէր իտի։ Վէ
անըն շէօհրէթի տէր հալ Գալիլէսանն պիւթիւն
էթրաֆընա շայը՝ օլտու։
- 29 Վէ անլէր սինաղօզտան չըգորգլարը կիպի։ Յա-
կորոս վէ Յովհաննէս իլէ պերապեր, Սիմոն վէ
- 30 Անդրէասըն խանէսինէ կիթտիլէր։ Վէ Սիմոնըն
գայն վալիտէսի հիւմմնյա թուլթուլմըշ էաթըյօր
իտի, վէ տէր հալ մէրգումէնին հալինի անա իֆա-
- 31 տէ էթտիլէր։ Օ տախի էանընա վարըպ՝ անը էլին-
տէն թուլթարագ, գալտըրտը։ վէ օլ սա՛աթ հիւմ-
մասը տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտի։
- 32 Վէ ագլամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթարդտա, ճիւմ-
լէ ՚իլլէթիլիլէր իլէ մէճնուլարը։ անա կէթիւրտիլէր։
- 33 Վէ պիւթիւն շէհր եհալիէ գափուլըն էօնիւնտէ

- 34 ճէմ՝ օլմնւշ իտի : Վէ տիւրլիւ տիւրլիւ մարազ-
լարա միւպթէլա օլմնւշ չօդ 'իլլէթլի քիմնէլէրէ
շիֆա վէրիպ՝ չօդ ճիննլէր տախի չըգարալը : վէ
ճիննլէրի սէջլլէթմէզ իտի , զիրա անը թանըլօր-
լար իտի :
- 35 Վէ սոպասլալըն փէք էրքէն գալգարագ , չըգըպ
պիր էապան մոհալէ կիթտի , վէ օրատա տոս'ա
36 էթտի : Վէ Սիմնն վէ անըն իլէ պէրապէր պոլլու-
37 նանլար արտընճա կիտիպ , Անը պոլլտըզլարընտա ,
38 տնա՝ Հէր քէս սէնի տըպօր՝ տէտիլէր : Օ տախի
անլէրէ՝ Եագըն օլան գասապալարա կիտէլիմ՝ քի՝
օրատա տախի վա՛զ էաէլիմ , զիրա պէն պոլնուռն
39 իջիւն չըգտըմ՝ տէտի : Վէ պիւթիւն Գալիլէտտա
սինաղօղլարընտա վա՛զ էտէր վէ ճիննլէրի չըգարըր
իտի :
- 40 Վէ էանընա պիր ճիւզամլը կէլիպ էալվարարագ
վէ տիզ չէօքէրէք , անա՝ Էյէր իսթէրսէն , պէնի
41 թաթճիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Յիսուս տա-
խի շէֆգաթ էթմէքլէ , էլինի ուզատըպ անա տօ-
դունտու , վէ անա՝ իսթէրիմ , թահիր օլ տէտի :
- 42 Վէ պէջլէ պոլլուրտըղընտա , հէման ճիւզամ՝ 'իւ-
43 լէթի անտէն տէֆ՝ օլարագ՝ թահիր օլտու : Վէ
անա էքիտէն թէնպիճ պիրլէ՝ ֆիլ հալ անը տըշա-
44 րը չըգարըպ՝ անա , Սագըն քիմնէյէ պիր շէյ սէջ-
լէմէյէսին . լաքին կիտիպ քէնտիկի քէտահինէ կէօս-
թէր . վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ թաթ-
հիրիկ իջիւն , Մովսէսին պոլլուրտըղը շէյլէրի թագ-
45 տիմ էլլէ՝ տէտի : Ամմա օ չըգտըղը կիպի , պո-
շէյի զէյատէսիլլէ պէյան վէ իլան էթմէյէ պաշ-
լատը , շէջլէ քի Յիսուս արթըգ պիր շէհրէ 'ալէ-

նէն կիրեմէյիս՝ անճող խարիճտէ եապոն մահալ-
լէրտէ գալը խի, վէ հէր թարափտան անա կե-
լիւլէր խի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սօնրա Յիւսէն թէքրար
- 2 Կափառնայումն կիրտի . Վէ պիր խանէտէ օլտըղը
իշիտիլմէքլէ, տէր հալ գափուհն էթրաֆընա սըզ-
մաղ տէրէճէտէ չօդ քիմնէլէր ճէմ՝ օլտու . վէ ան-
- 3 լէրէ քէլամը սէօյլէր խի : Վէ տէօրթ քիշինին
եիւքլէնմիշ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէթիւրէրէք՝
- 4 եանընա կէլտիլէր : Վէ գալապալըգ սէպէպիլլէ ա-
հա եազլաշամաորգլարընտան, անըն պուլունարղը
մահալին տամընը սէօքիւպ պիր տէլիք աշտըգտան
սօնրա, քէօթրիւմին եաթտըղը եաթաղը էնտիր-
- 5 տիլէր : Յիսուս տոխի անլէրին իմնընը կէօրմէք-
լէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ՝ կիւնահլարըն սանա 'աֆվ
- 6 օլունտու՝ տէտի : Վէ օրատա 'իւլէմատան պո'ղը-
- 7 սը օթուրմըշ պուլունմաղլէ, Նի՞ջիւն պու քիմնէ
պէօյլէ քիւֆը էտիյօր . եալընըգ Ալլահտան զայրի՝
կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ քի՞մ գատիր տիր՝ տէ-
յիւ տէրուիլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր խի :
- 8 Վէ տէր հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինէ պէօյլէ
թէֆէքքիւր էթտիքլէրինի բուհընտա պիլմէքլէ,
անլէրէ տէտի քի՝ Նի՞ջիւն տէրուիլէրինիլտէ պու
- 9 շէյլէրի թէֆէքքիւր էտիյօրսընըգ, Հա՞նկըսը գօ-
լայ տըր, քէօթրիւմէ՝ կիւնահլարըն սանա 'աֆվ
օլունտու՝ տէմէսի՞ մի, եօգոս՝ Գալգ, եաթաղընը
- 10 գալտըր վէ կէզ՝ տէմէսի մի : Լաքին իպն իւլ ին-

- սանըն եւեր իւզերինտէ կիւնասլար 'աֆվ էթմէյէ
գուտարէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ քէօթ-
- 11 ռիւմէ, Սանա տէրիմ քի՝ Գալգ, եաթաղընը գալ-
- 12 տըր վէ էվիկէ կիթ՝ տէտի: Օ տախի տէր 'ազապ
գալգտը, վէ եաթաղընը գալտըրըպ ճիւմլէսինին
էօնիւնտէ չըգալը. շէօյլէ քի ճիւմլէսի հայրան օ-
լուպ՝ Ալլահա համտ էտէրէք՝ Ասլա պէօյլէ պիր
շէյ կէօրմէտիք՝ տէտիլէր:
- 13 Վէ Յէ...-... թէքրար տէնիզ քէնարընա չըգըպ
խալգըն ճիւմլէսի եանընա կէլմէքլէ, անլէրէ թա'-
- 14 իմ էտէր իտի: Վէ կէչէր իքէն, Հալֆա օղլու
Լէվիյի պիր կէօմրիւք մահապինտէ օթուրուր կէօ-
րիւպ, անա՝ Արտըմճա կէլ՝ տէտի. օ տախի գալ-
- 15 գըպ անըն արտընճա կիթտի: Վէ պուհուհ խանէ-
սինտէ սօֆրատա օթուրտըղընտա, Յիսուս վէ շա-
յիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնասքեարլար տախի սօֆրապա օթուրտըլար.
- 16 դիրա քէսրէթ իւզրէ արտընճա կիտէրլէր իտի: Վէ
'իւլէմա իլէ ֆէրիսիլէր անըն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւ-
նասքեարլար իլէ պէրապէր թա'ամ էթտիյինի
կէօրմէքլէ, շայիրտլէրինէ՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր
վէ կիւնասքեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իլէր՝ տէ-
- 17 տիլէր: Վէ Յիսուս պուհուհ իշիթտիքտէ, անլէրէ՝
Հէքիմէ սաղ օլանղար տէյիլ, անճաղ 'իլէթլի օլան-
լար միւհթաճ տըր. պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամմա
կիւնասքեարլարը [թէվպէյէ] տա՝ վէթ էթմէյէ կէլ-
տիմ՝ տէտի:
- 18 Վէ Յովհաննէսին վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օ-
րուճ թութարլար իտի. վէ կէլիպ անա՝ Յովհաննէ-
սին վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օրուճ թութարղ-

- լարը հալտէ, սէնին շայիրտէրին նի՞չին օրու՞ծ
 19 ԹուԹմազլար՝ տէտիէր, Յիսուս տախի անլէրէ
 տէտի քի՛ Տիւլինճիւլէր կիւվէյի եանլարընտա
 պուլունտըգճա, օրու՞ծ ԹուԹա պիլիւլէ՞ր մի. կիւ-
 վէյի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր պուլունտըգճա, օ-
 20 րու՞ծ ԹուԹմազլար, Լաքին կիւվէյինին անլէր-
 տէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլիւր, վէ օլ վազըթ,
 21 օլ կիւնլէրսէ օրու՞ծ ԹուԹաճազլար: Պիր քիմնէ
 եէնի չուգա փարչասընը էսքի լիպաս իւզէրինէ եա-
 մա տիքմէզ, եօգսա օլ եէնի եամա էսքիտէն էա-
 22 ռա գօփարմազլէ, երթըղը պէտթէր օլուր: Վէ
 պիր քիմնէ եէնի շէրապը էսքի Թուլումլարա գօ-
 մազ, եօգսա եէնի շէրապ Թուլումլարը երթար,
 վէ շէրապ տէօքիւլիւր, Թուլումլար տախի Թէլէֆ
 օլուր. լաքին եէնի շէրապ եէնի Թուլումլարա գօ-
 նուլմազ կէրէք տիր:
 23 Վէ սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան կէչտիյին-
 տէ, շայիրտէրի եիւրիւր իքէն՝ պաշազլարը գօ-
 24 փարմազա պաշլատըլար: Ֆէրիսիլէր տախի անա՝
 Պասգ սէպթ կիւնիւ նէ՞ եափըյօրլար. պու ճա՛իզ
 25 տէյիլ տիր՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ տէտի քի՛
 Դաւիթին միւհթա՞ծ օլուպ՝ քէնտիլի վէ պէրապէր
 պուլունանլար աճըգտըղը զէման, նէ եափտըղընը
 26 հիւ պիր վազըթ օգո՞ւմատընըզ մը. Նէ՛ վէճճլէ
 քեահին ի ա՛զամ՝ Ապիաթարըն վազթընտա Պէլթ
 Ուլլահա կիրիպ՝ եէմէսի քեահիլլէրտէն զայրի քիմ-
 սէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէլլէրինի եէտի
 վէ հէմ պէրապէրինճէ օլանլարա տախի վէրտի:
 27 Վէ անլէրէ՛ ինսան սէպթ կիւնիւ իչիւն տէյիլ,
 28 անճազ սէպթ կիւնիւ ինսան իչիւն օլտու. իմտի

Իպն իւլ ինսան սեպթ կիւնիւնիւն տախի Սահիպի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղոզա կիրտի . վէ օրոտա էլի գու-
- 2 բումըշ պիր առեմ վար իտի : Անէր տախի անը
իթթիհամ էթմէք իւզրէ , պունա սեպթ կիւնիւնտէ
- 3 շիֆա վերի՞ր մի աէյիւ կէօղէտիրլէր իտի : Օ իսէ ,
էլի գուրումըշ առեմէ՝ Գալգ օրթատա քաւ՝ տէ-
- 4 տիքտէն սօհրա , Անէրէ խիթապէն՝ Սեպթ կիւ-
նիւնտէ խա՛յր իշլէմէք մի , եօգսա շէրր իշլէմէք մի ,
թախլիս ի նէֆա մի , եօգսա գաթլ ի նէֆա մի հէ-
լալ տըր՝ տէտի . անէր տախի սիւքիւթ էթախլէր :
- 5 Վէ գալլլէրինն զըլլէթինէ թէ՛սսիւֆ էտէրէք ,
էթրաֆընտա պուլունանլարա զաղապլէ պադտըգ-
տան սօհրա , օլ առեմէ՝ Էլիկի ուզաթ՝ տէտի . օ
տախի ուզաթտը , վէ էլի [տիկէրի կիպի] սաղ օլ-
- 6 տու : Ֆերիսիլէր տախի տէր հալ աըշարը չըգըպ՝
անը նէ վէճհլէ հէլաք էտէլէր տէյիւ Հերօտէսիլէր
իլէ 'ալէյհինտէ միւշավէրէ էթախլէր :
- 7 Յիսուս իսէ շալիրտլէրի իլէ տէնիզ քէնարընա
- 8 չէքիլիպ , Գալիլէատան վէ Եհնուտիյէտէն , վէ
Երուսաղէմտէն վէ Էսօմտան վէ իրտանըն էօթէ
թարաֆընտան վաֆիր խալգ արտընճա կիթաի . վէ
Սուր իլէ Սալտա ճիվարընտան պուլունան վաֆիր
խալգ իճրա էյլէտիյի շէյլէրի իշլթմէքլէ՝ եանընա
- 9 կէլտիլէր : Վէ գալլապալըգ սէպէպիլլէ քէնտինի
թազէիգ էթմէսիլէր տէյիւ , եանընտա պիր գալը-
- 10 զըն պէքլէմէօրինի շալիրտլէրինէ էմը էթաի : Ջիրա
չօգ քիմնէլէրէ շիֆա վերմիշ օլտըղը ճիհէթլէ ,

- ճիւղէ տէրտի օլանլար անա տօգունմագ իչիւն
- 11 իւղէրինէ տիւշէրլէր իտի : Նափաք բուշլար տախի
անը կէօրտիւքտէ՝ պյաղընա տիւշիւպ պաղըրարագ՝
- 12 Սէն Իպն Ուլլահ սըն՝ տէրլէր իտի : Վէ քէնտիսինի
շայը՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյ-
լէտի :
- 13 Վէ տաղա չըգըպ իսթէտիլի քիմնէլէրի չաղըր-
14 տըղընաա եանընա կէլտիլէր : Վէ քէնտիսի իլէ պէ-
րապէր պուլըւնմալարը իչիւն , վէ մարաղլարը տէֆ՝
էթմէյէ վէ ճիննլէրի չըգարմաղա գուտրէթլէրի օլա-
- 15 բագ , Անլէրի վա՛ղ էթմէյէ կէօնտէրմէք իչիւն օն
16 իքի քիշի , Եա՛նի Պետրոս լազապ վէրտիլի Սիմոնը ,
17 Վէ Պօստէրճէս , Եա՛նի երլարըրմ՝ օղըւլլարը լա-
զապ վէրտիլի Զերեգէոս օղըւլլարը Յակոբոս իլէ
- 18 գարնաաշը Յովհաննէսի , Վէ Անդրէասը վէ փիլիպ-
պոսը վէ Բարթողիմէոսը վէ Մատթէոսը վէ Թոմ-
մասը վէ Հալֆա օղըւլ Յակոբոսը վէ Թագէոսը վէ
- 19 Գանափի Սիմոնը , Վէ քէնտիսի էլէ վերէն Իսխա-
րիօթի Յուդայը թա՛ւին էյլէտի :
- 20 Վէ պիր խանէյէ կէլտիլէր , վէ եինէ խալգ օլ
տէրէճէ ճէմ՝ օլտու քի էքմէք եւմէյէ պիլէ վա-
- 21 գըթլարը եօգ իտի : Վէ սգրապասը պուճու իշիթ-
տիքտէ , անը թութմաղա չըգտըլար . զիրո՝ Սգ-
- 22 լընա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տէրլէր իտի : Վէ Երու-
սաղէմտէն էնէն իւլէմա՝ Անտէ Պա՛ղգէպուլ վար ,
վէ հէմ՝ ճիննլէրին ըէ՛լտի վասըթասըլլէ ճիննլէրի
- 23 չըգարըյօր՝ տէտիլէր : Վէ անլէրի եանընա չաղը-
րը՛ պ՝ անլէրէ թէմնիլլէրլէ սէզլէտի քի՝ Շէյթան
- 24 Շէյթանը նա՛սըլ չըգարա պիլիր : Վէ էյեր պիր
հիւքիւմէթ քէնտի ՛ալէյհինտէ մուխալէֆէթ իւղրէ

- 25 պուլունուրսա, օլ հիւքիւմէթ պագի օլամազ, վէ
էյեր պիր խանէ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ
իւզրէ պուլունուրսա, օլ խանէ պագի գալամազ,
26 վէ էյեր Շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ գալգըջլպ'
մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա, պագի օլա-
27 մայըպ' անըն նիհայէթի կէլմիշ տիր: Հիչ քիմնէ
գուվլէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ' անըն
էշեսարընը եաղմա էթմէյէ գատիր օլամազ, մէյեր
էվլէլա օլ գուվլէթլի ատէմի պաղլայըպ' պա'տէ-
28 հու անըն խանէսինի եաղմա էտէ: Հազիգաթէն
սիգէ տէրիմ քի Պէնի ատէմէ հէփ կիւնահլար իլէ
29 էթտիքլէրի քիւֆրլէր 'աֆվ օլունուր. Ամմա հեր
քիմ Բուհ իւլ Գուսսա քիւֆր էտէրսէ, իլ էլ
էպէտ 'աֆվ օլունմայըպ' անճագ էպէտի 'ազապա
30 միւսթահազգ օլուր: Զիւնքի անլէր' Անտէ նափաք
բուհ վար' տէմիշլէր իտի:
31 Պա'տէհու վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ
տըշարըտա տուրարագ, անը չաղըրմաղա աբէֆ
32 կէօնտէրտիլէր: Խալգ տաիի անըն էթրաֆընտա
օթուրուր իքէն, անա' իշթէ վալիտէն վէ պիրա-
տէրլէրին տըշարըտա սէնի իսթէյօրլար' տէտիլէր:
33 Օ տաիի անլէրէ ճէվապէն' վալիտէմ ետիստ պի-
34 րատէրլէրիմ քիմլէ' տիր' տէտի: վէ էթրաֆընտա
օթուրանլարա պագըպ' իշթէ վալիտէմ վէ պիրա-
35 տէրլէրիմ. Զիրա հեր քիմ Ալլահն իրատէթինի
իճրա էտէրսէ, պիրատէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վա-
լիտէմ օ տըր' տէտի:

ՊԱՊ 4

1 Վէ եինէ տէնիզ քէնարընտա թա'լիմ էթմէյէ

- պաշխատը . վէ եանընա խալլի ճէմն'աթ ճէմ' օլ-
մաղլէ , քէնտիսի տէնիզ իւզէրինտէ գալըղա կիրիպ
օթուրտու . պիւթիւն ճէմն'աթ տախի տէնիզ քէ-
2 նարընաա գարատա իտի : Վէ թէմնիլէրլէ անլէրէ
չօդ շէյլէր թա'լիմ էտիպ , թա'լիմինտէ անլէրէ
3 տէտի քի , Տինլէյինիզ , իշթէ էքինճի էքին էքմէյէ
4 չըդտը : Վէ էքէր իքէն՝ պա'զըսը եօլ քէնարընա
5 տիւշմէքլէ , [հավա] գուշարը կէլիպ անը եէտի : Վէ
պա'զըսը չօդ թօփրաղը օլմայտն թաշըղա տիւշիւպ՝
թօփրաղըն տէրինլիյի օլմատըղընտան չապուզ պիթ-
6 տի իսէ տէ , կիւնէշ տօղտըգաա եանտը , վէ քէօ-
7 քիւ օլմատըղընտան գուրուտու : Վէ պա'զըսը տի-
քէնլէր արասընա տիւշմէքլէ , տիքէնլէր չըգըպ անը
8 պօղտըգլարը իչիւն մահսուլ վէրմէտի : Վէ պա'զըսը
էյի թօփրաղա տիւշմէքլէ , չըգըպ պէօյիւտիւքտէ՝
պաշադ վէրէրէք քի'ի օթուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ
9 քիմի տախի եիւզ դաթ մահսուլ կէթիրտի : Վէ
անլէրէ՝ իշիտիր գուլտըլարը օլան իշիթսին՝ տէտի :
10 Վէ եալընըզ գաղտըղընտա , օն իքիլէր իլէ պէ-
րապէր եանընտա օլանլար պու թէմնիլէ տա'իր
11 անտէն իսթիֆտար էթտիլէր : Օ տախի անլէրէ
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահըն սըրըրնա վադըֆ
օլմագ սիզէ իհոան օլուհմըշ տըր , ամմա օլ խա-
րիճտէ օլանլարա հէր շէյ թէմնիլաթլէ սէօյլէնիլիր .
12 Թա քի պադարագ պազալտը վէ կէօրմէյէլէր , վէ
իշիտէրէք իշիտէլէր վէ անլամայալտը , օլմայա քի
րիւճու՝ էտէլէր տէ կիւնահլարը 'աֆվ օլուհա :
13 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պու թէմնիլի անլամայօր
մը սընըզ . էօյլէ իսէ ճիւմլէ թէմնիլէրի նա'ուրլ
14 ֆէհմ էտէճէքսինիլ : Էքինճի քէլամը էքէր :

- 15 Վէ եօլ քէնարընտա օլուպ՝ քէնտիլէրինէ քէլամ
էքիլմիշ օլանլար շունլար տըր քի՝ իշիթտիքլէրի
անտէ, Շէլթան կէլիպ՝ գալպլէրինտէ էքիլմիշ օլան
- 16 քէլամը գալտըրըր : Վէ քէգալիք թաշլըգտա էքի-
լէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլամը իշիթտիքլէրի անտէ,
- 17 անը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրլէր . Ամմա քէնտի-
լէրինտէ քէօք օլմոտըղընտան՝ աղ վագըթ տայա-
նըպ, պա՛տէհու. քէլամտան տօլայը թաղեիք ու
թէ՛ատտի վուգու՝ պուլունճա՝ հէման սիւրչէրլէր :
- 18 Վէ տիքէնլէր արասընտա էքիլէնլէր շունլար տըր
19 քի՝ քէլամը իշիթտիքտէն սօնրա, Պու տիւննահըն
էնտիշէլէրի վէ զէնկինլիլին հիլէսի վէ զտյի նէսնէ-
լէրին արգուտը արայա կիրիպ՝ քէլամը պօղտըգլարը
- 20 իչիւն մահսուլըզ օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէնլէր
շունլար տըր քի՝ քէլամը իշիտիպ գապուլ էտէր-
լէր, վէ քիմի օթուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի
տախի եիւզ գաթ մահսուլ վէրիլլէր :
- 21 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Չըրաղ քիլէ եախօտ եա-
թա՞գ ալթընա գօնուլմագ իչիւն մի կէթիլիլի .
շէմ՝տան իւզէրինէ գօնուլմագ իչիւն տէյլլ մի :
- 22 Զիրա աշիքեար օլմայաճագ կիլլի պիր շէյ եօգ
տըր, վէ մէյտանէ կէլմէյէճէք մախֆի պիր շէյ եօգ
- 23 տըր : Էյէր պիրինին իշիտիր գուլագլարը վար իսէ՝
իշիթսին :
- 24 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ իշիթտիլինիլ շէյէ տիգ-
գաթ էտինիլ . էօլտիւլիւնիւզ էօլչէրլէ սիլէ էօլ-
չիւլէճէք տիր, վէ սիլ իշիտէնլէրէ զամմ՝ օլունա-
- 25 ճագ տըր : Զիրա քիմին վար իսէ՝ անա վէրիլլէճէք
վէ քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը տախի անտէն
ալընաճագ տըր :

- 26 Վէ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ պէջլէ տիր ,
 27 կէջա պիր առեմ՝ թօխմու եէրէ աթար . Վէ կէճէ
 վէ կիւնտիւղ ուլուլուպ՝ գալգար , վէ թօխում ա-
 նըն պիլմէտիյի սուրէթտէ պիթէր վէ պէջիւր :
 28 Զիրա եէր քէնտիլիյինտէն էվլէլա օթու , սօյրա
 պաշաղը , վէ տահա սօհրա պաշադտա միւքէմմէլ
 29 պուղտոյը հուսուլէ կէթիրիր . Վէ մահասուլ քէ-
 մալէ էրտիյի կիպի օրաղը սալար , զիրա հասաա
 վաղթը եէթիշմիշ տիր :
 30 Վէ տէտի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ նէյէ՞
 թէշպիհ էտէլիմ , եախօտ անը նէ՞ միսսլէ թէմնիլ
 31 էտէլիմ : Պիր խարտալ տանէսի կիպի տիր քի՝ եէ-
 րէ էքիլտիքտէ , եէր իւղէրինտէ օլան թօխումա-
 32 րըն ճիւմլէսինտէն քիւչիւք տիր : Ամմա էքիլտի-
 յինտէ պիթիպ՝ հէփ սէպղէլէրտէն պէջիւք օլուր ,
 վէ պէջիւք տալլար սալար , շէջլէ քի սնըն կէօլ-
 կէսի ալթընտա հավա գուշլարը գօնա պիլիլէր :
 33 Իմտի անլէրէ՝ իշիթմէյէ գատիր օլտըզլարընա
 կէօրէ , պունուռն կիպի չօգ թէմնիլէրլէ քէլամը
 34 սէջլէր իտի . Վէ անլէրէ թէմնիլսիզ սէջլէմէզ
 իտի , լաքին թէնհատէ շայիրալէրինէ ճիւմլէսինի
 թէֆսիր էտէր իտի :
 35 Վէ օլ կիւն ագշամ օլտըգտա , անլէրէ՝ Գարշը
 36 թարաֆա կէչէլիմ՝ տէտի : Անլէր տախի ճէմա՛ա-
 թը պրադըպ՝ սնը գայըգտա պուլունտըղը հալ
 իւզրէ ալաըլար . վէ սնըն իլէ պէրապէր սա՛իր ու-
 37 ֆազ գայըզլար տախի վար իտի : Վէ պիր շիտ-
 տէթլի պօրա գուհուր էթմէքլէ , տալլար գա-
 յըղա հիւճում էթտիլէր , շէջլէ քի հէման տօլ-
 38 մագտա իտի : Վէ քէնտիսի գըչ թարաֆտա օ-

լուպ՝ պաշը ավթընտա եիւզ կասթըղը օլարագ ու-
 յույօր իտի . վէ անը ուշոնտըրըպ , անա՝ իա
 Մու'ալլիմ , հէլաք օլույօրըզ , վաղիֆէ էտի'նմէյօր
 39 մը սըն՝ տէտիլէր : Օ տախի դալղըպ բիւզկեարը ա-
 զարլատը , վէ տէնիզէ՝ Սուս , բահաթ օլ տէյինճէ ,
 բիւզկեար սաքին օլուպ , 'ալիմ լիմանլըզ օլտու :
 40 Վէ անլէրէ՝ Նի'չիւն պէզլէ գօրգազ սընըզ . նի՞-
 44 չիւն իմանընըզ եօգ տըր՝ տէտի : Անլէր տախի զի-
 յատէսիյլէ խավֆէ էտիպ , պիրիպիրինէ՝ 'Աճէպա
 պուլ քի՞մ տիր քի՞ հէմ բիւզկեար վէ հէմ տէնիզ
 անա իթա՛տթ էտիյօր՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 5

1 Վէ տէնիզին դարշը թարաֆընա ճատարանիլէրին
 2 տիյարընա կէլտիլէր : Վէ գայըգտան չըգտըղը կի-
 պի , նափաք բուհլու պիր ատէմ գապըլարտան ա-
 3 նա գարշը կէլտի . Պու տախի գապըլարտա մէսքէն
 թուլթուու , վէ անը քիմնէ զէնճիրլէրլէ պիլէ պաղ-
 4 լայամազ իտի : Չիւնքի չօգ տէֆ՝ա պուգաղըլար վէ
 զէնճիրլէրլէ պաղլանտը իսէ տէ , զէնճիրլէրի գը-
 րար վէ պուգաղըլարը փարէլէր իտի . վէ քիմնէ
 5 անը զապթ էթմէյէ գատիր տէյիլ իտի : Վէ
 տա՛իմա կէճէ վէ կիւնտիւզ տաղլարտա վէ գապը-
 լարտա պաղըրըպ՝ քէնտինի թաշլարլէ մէճրուհ է-
 6 տէր իտի : Վէ Յիսուսը ուզադտան կէօրտիւքտէ ,
 7 սէյիրտիպ անա սէճտէ էյլէտի . Վէ եիւքսէք սէս-
 լէ ֆերեաա էտիպ՝ Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար ,
 էյ Յիսուս իպն Ուլլահ իլ միւթա՛ալ . սանա Աւ-
 լահ հագգը իշիւն եէմին վէրիրիմ քի՞ պէնի 'աղապ

- 8 էթմէյէսին՝ տէտի: Զիրա տնա՝ էյ նափաք բուհ,
 9 պու առամտէն չըգ՝ տէմիշ իտի: Վէ տնա՝ իսմին
 նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիքտէ՝ իսմիմ Ալայ
 10 տըր, զիրա չօգ իղ՝ տէտի: Վէ քէնտիլէրինի օլ
 տիյարտան տըշարը կէօնտէրմէմէսինի անտէն զի-
 11 յատէսիյլէ բէճա էտէրլէր իտի: Վէ օրատա տու-
 զըն ետնընաա օթլանըր պիր պէօյիւք տօնուղ սիւ-
 12 բիւսիւ պուլլունուպ, ճիննլէրին ճիւլէսի՝ Պիզի
 տօնուղլարա եօլլա քի անլէրէ կիրէլիմ՝ տէյերէք,
 13 անտէն բէճա էթտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ տէր-
 'ազուպ իզն վէրմէքլէ, նափաք բուհլար չըգըպ՝ տօ-
 նուղլարա կիրտիլէր, վէ օլ սիւրիւ, թազրիպէն ի-
 քի պինգ դատար օլարադ, ուչրումտան քէնտիլէրի-
 14 նի տէնիզէ տթըպ՝ տէնիզաէ պօղըւլտըլար: Վէ
 տօնուղլարը օթլատանլար գաչըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթ-
 լիքլէրտէ խապէր վէրտիքլէրինտէ, էհալէ տախի
 15 վազը՝ օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար: Վէ Յիսուսն
 ետնընա կէլէրէք, տէրունինտէ ալայ պուլլունան
 մէճնունը կիլինմիշ վէ 'աղըլլանմըշ օթուրուր
 16 կէօրմէլէրիյլէ՝ դօրգտըլար: Վէ միւշահէտէ կթ-
 միշ օլանլար մէճնունա վազը՝ օլանը վէ տօնուղ-
 լարըն քէյֆիյէթինի անլէրէ հիքեայէ էթտիլէր:
 17 Անլէր տախի քէնտի հուտուտլարընտան կիթմէսի-
 18 նի տնա բէճա էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ գայըղս
 կիրտիլինտէ, մուգատտէմա մէճնուն պուլլունան
 տտէմ՝ անըն իլէ պէրապէր պուլլունմազըղընը եալ-
 19 վարտը: Ամմա Յիսուս անը պրագմատը, Փա-
 գաթ՝ էյվինէ էհլ ու 'այալընկա վարըպ՝ անլէրէ
 բապպըն սանա հէր ետփտըղընը վէ սանա մէրհա-
 20 մէթ էյլէտիլինի նազլ էյլէ՝ տէտի: 0 տախի կի-

տիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ հէր ետփտըղընը Տէգա-
փօղիտէ նիտաւ էթմէյէ պաշլատը. ճիւմէսի տախի
թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր :

- 21 Վէ Յիսուս գայրգլէ եինէ գարշը թարաֆա կէչ-
տիքտէ, եանընա խպլի ճէմա՛ւթ ճէմ՝ օլուպ՝
քէնտիսի տէնիզ քէնարընտա պուլընմասըյլէ,
22 իշթէ սինազօղ ըէ՛խլէրինտէն Յայրոս նամ պիր
քիմնէ կէլտի, վէ անը կէօրիւնճէ, պյազարընա
23 գափանըպ, Անա չօգ եալվարարադ՝ Գըզճըղաղըմ՝
սօն նէֆէստէ տիր, խէլաս պուլմասը իչիւն կէլիպ՝
անըն իւզէրինէ էլլէրինի գօ վէ եաշպաճադ տըր՝ տէ-
24 տի : Ս տախի անըն իլէ կիթտի, վէ արտընճա խպլի
ճէմա՛ւթ կիտիպ՝ անը թազէիզ էտէրլէր իտի :
- 25 Վէ օն իբի սէնէտէն պէրու նէզֆ ի տէմէ միւպ-
26 թէլա օլմուշ պիր գարը, Չօգ հէքիմէրտէն խպլի
զաճմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմվալինի սարֆ էթ-
միշ իքէն, պիր ֆա՛խտէ կէօրմէյէրէք՝ պիլ՝ աքս
27 տահա ֆէնա օլմաղլէ, Յիսուսըն խապէրինի ալ-
տըգտա, գալապալըղըն իչինտէ անըն արգասընտան
28 կէլիպ՝ լիպտարնա տօգոււտու : Զիրա՝ Լիպտարնա
պիլէ տօգոււտամ խէլաս պուլաճաղըմ՝ տէր իտի :
- 29 Վէ տէր՝ ագապ անըն գանընըն ագմասը քէսիլիպ,
քէնտի վիւճուտինտէ ՚իլլէթինտէն խէլաս պուլտը-
30 ղընը հիսս էյլէտի : Վէ անիտէ Յիսուս քէնտիսին-
տէն սաւտըր օլան գուվլէթի տէրուինտէ հիսս էթ-
մէքլէ, ճէմա՛ւթա տէօնիւպ՝ Էսվապըմա քի՛մ տօ-
31 գոււտու՝ տէտի : Շպիրտլէրի տախի՝ ճէմա՛ւթըն
սէնի թազէիզ էթտիլինի կէօրիւյօր իքէն՝ Պանա
32 քի՛մ տօգոււտու մը տէրսին՝ տէտիլէր : Վէ պու-
նու էթմիշ օլանը կէօրմէք իչիւն էթրաֆա պագար

- 33 Իբէն, Գարբ տախի քէնտինէ վագը՝ օլանը պիւ-
մէքէ, գորգարագ վէ տիթրէյերէք կէլիպ՝ սնըն
հուզըւրընտա եէրէ գափանտը, վէ սնա հագի-
- 34 գաթը հալի թէմամէն սեզլէտի: Օ տախի սնա՝
Գըզըմ, իմանըն սէնի գուրթարտը. սէլամէթլէ
կիթ, վէ 'իլէթիկտէն խէլաս օլ տէտի:
- 35 Օ տահա սեզլէր Իբէն, սինաղօղ ըէ'իսինին խա-
նէսինտէն ատէմլէր կէլիպ՝ Գըզըն վէֆաթ էթտի,
արթըգ մու'ալլիմէ նի՛չիւն զահմէթ վէրիսին՝ տէ-
- 36 տիլէր: Լաքին ցիսուս սեզլէնիլէն սէօզիւ իշիթ-
տիլի կիպի, սինաղօղ ըէ'իսինէ՝ Գօրգմա, անճագ
- 37 իման էլլէ՝ տէտի: Վէ Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ
Յակոբոսըն գարնտաշը Յովհաննէստէն մա'տա քիմ-
սէնին քէնտիսի իլէ պերապէր կիթմէսինէ իզն վէր-
- 38 մէտի: Վէ սինաղօղ ըէ'իսինին խանէսինէ կիրտի,
վէ վէլվէլէյի վէ չօգ աղլայըպ ֆիղան էտէնլէրի
- 39 կէօրտիւ: Վէ իչէրի կիրէրէք անլէրէ՝ Նի՛չիւն վէլ-
վէլէ էտիպ աղլայօրսընըպ. չօճուգ վէֆաթ էթմէ-
տի, անճագ ուլյույօր՝ տէմէսիլլէ, անը իսթիհգա
- 40 էթտիլէր: Օ իսէ ճիւմլէսինի տըշարը չըգարըպ՝ չօ-
ճուզըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիսի իլէ
պերապէր օլանլարը ալարագ, չօճուզըն եաթտըզը
- 41 եէրէ կիրտի: Վէ չօճուզըն էլինի թութուպ սնա՝
Տալիթա գումի տէտի, քի թէրճէմէսի՝ էյ զըզ,
- 42 սանա՝ Գալզ տէրիմ՝ տէմէք տիր: Վէ գըզ տէր
'ազապ գալգտը վէ կէզտի, զիրա օն իքի եաշընտա
իտի. վէ անլէր զիյատէսիլլէ հայրէթտէ գալտըլար:
- 43 Վէ անլէրէ՝ Պուճու պիր քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիպ
էքիտէն թէնպիհ էլլէտի. պա'տէհու գըզա թա'ամ
վէրիլմէսինի էմր էլլէտի:

- 1 Վէ օրատան չըգըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի .
- 2 շայիրալէրի տախի արտընճա կելտիլէր : Վէ սեպթ կիւնիւ օլտըգտա , սինաղօղտա թա'լիմ էթմէյէ պաշլատը , վէ չօգ քիմնէլէր իշիթտիքլէրինտէ հայրան գալարագ' Պու շէյլէր պուճա նէրէտէն կելիյօր , վէ պու քէնտիսինէ վերիմիշ օլան հիքմէթ նէ' տիր , քի սնըն էլիլէ պէօյլէ միւճիգէլէր իճրա
- 3 օլունսօյօր : Պու՝ Մարիամըն օղլու վէ Յակոբոս վէ Յովսէփ վէ Յուդա վէ Սիմոնըն պիրատէրի շօլ տիւկէր տէյի'լ մի . վէ հէմշիրէլէրի պուրատա եանըմըզտա տէյիլէ'ր մի՝ տէյէրէք սնըն հազգընտա
- 4 սիւրչէլէրէր իտի : Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտան վէ ագրուպատը տրտաընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զսյրի
- 5 էէրտէ ի'թիպարսըզ տէյիլ տիր : Վէ օրատա պիր գաւ խտաթալար իւզէրինէ էլլէրինի գօյուպ շիֆա վէրտիյինտէն զսյրի պիր միւճիգէ իճրա էտէմէտի .
- 6 Վէ իմանաըզըգլարընա թէ'տճիւպ էտէր իտի . վէ թա'լիմ էտէրէք , էթրաֆտա պուլունան քէօյլէրի տօլաշըր իտի :
- 7 Վէ օն իքիլէրի եանընա չաղըրըպ սնլէրի իքիշէր իքիշէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը . վէ անլէրէ նափաք
- 8 բուհլար իւզէրինէ գուտրէթ վէրիպ , եօլ իչիւն , նէ տաղարճըգ վէ նէ էքմէք վէ նէ քէմէրտէ ագ-
- 9 չէ , Անճաօ չարըգ պաղլանըպ՝ իքի էնթարի կիլմէյէրէք , պիր 'տոտտան մա'տա պիր շէյ ալմամա-
- 10 լարընը թէնպիհ էլլէտի : Վէ անլէրէ տէտի քի՝ շէր հանլը խանէյէ կիրէրսէնիզ , օլ մահալտէն չը-

- 11 զընծայա տէյին՝ օրատա դալընըզ։ Վէ սիզի հէր
 քիմ՝ դապուլ էթմէյիպ տինլէմէզսէ, օրատան
 չըգտըղընըզտա, անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ
 ալագլարընըզն ալթընտաքի թօղըւ սիլքինիզ. ֆիլ
 հագիգէ սիգէ տէրիմ՝ քի՝ ըուզ ի ճէզատա Սոգոմ
 վէ Գոմօրըն հալի օլ շէհըն հալինտէն էհվէն օլուր։
 12 Անլէր տախի չըգըպ՝ թէվպէ էթմէլէրի իշին վա՛ղ
 13 էտէրլէր իտի։ Վէ չօգ ճինլէր չըգարըպ, եաղ սիւ-
 րէրէք՝ չօգ խասթալարա շիֆա վէրիլէր իտի։
 14 Վէ անըն իսմի շէօհըթ պուլուպ, Հերովդէս մէ-
 լիք տախի իշիթմէքլէ՝ Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս
 էմվլթտան գըյամ՝ էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպ-
 տէն անըն վասըթասըյլէ միւ՛ճիգէլէր իճրա օլու-
 15 նույօր՝ տէտի։ Վէ տիկէրլէրի՝ Եղիա տըր՝ տէրլէր,
 տիկէրլէրի տախի՝ Պիր փէյղամպէր եախօտ փէյ-
 16 ղամպէրլէրտէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր իտի։ Ամն
 Հերովդէս պուհու իշիթտիքտէ, Պու՝ պաշընը քէս-
 տիրտիյիմ Յովհաննէս տիր, էմվլթտան գըյամ՝
 էթմիշ տիր՝ տէտի։
 17 Զիրա Հերովդէս քէնտիսի պիրատէրի Փիլիպպոս-
 սըն զէվճէսի Հերօտիպը թէզէվվիւճ էթմիշ օլմագ-
 լէ, անըն սէպէպինտէն աթէ՛ կէօնտէրիպ Յովհան-
 նէսի թութմուշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի։
 18 Զիրա Յովհաննէս Հերովդէսէ՝ Պիրատէրինին զէվ-
 ճէսինի ալմագ սանա ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ ի-
 19 տի։ Վէ Հերօտիա անա քին թութուպ՝ անը
 դաթլ էթտիրմէք արզուսընտա իտի իսէ տէ, մուգ-
 20 թէտիր տէյիլ իտի։ Զինքի Հերովդէս Յովհաննէ-
 սին սալիհ վէ մուգատտէն պիր ատէմ՝ օլտըղընը
 պիլմէքլէ, անտէն գօրգարագ՝ անը կէօլէտիր իտի։

- վէ անը տինկլէմէքլէ չօդ շէյլէր իճրա էտէր իտի,
 21 վէ անը իսթէքլէ տինկլէր իտի: Վէ պիր միւնաւիպ
 կիւն կէլտիքտէ, եա'նի Հերովդէս քէնտի վէլաւտէ-
 թի կիւնիւնտէ, պէզիւք մէ՞ միւրլարընա վէ պին
 պաշըլարը իլէ Գալիլէանըն ա'յանընա պիր զէյաֆէթ
 22 վէրտիլինտէ, իշպու Հերօտիանըն գըզը կիրիպ ըադս
 էթմէքլէ՝ Հերովդէսին վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա
 օթուրանլարըն խօշընա կիտէրէք, մէլիք գըզա՝ Պէն-
 տէն հէր նէ իսթէրսէն թալէպ էյլէ, սանա վէրիրիմ՝
 23 տէտի: Վէ պէնտէն հէր նէ թալէպ էտէրսէն, մէ-
 մալիքիմին նըսֆընա գատար սանա վէրիրիմ՝ տէ-
 24 յիւ անա եէմին էթտի: Մէզպուրէ տախի չըզըպ
 վալիտէսինէ՝ Նէ՞ թալէպ էտէյիմ՝ տէտիքտէ,
 Վաֆթիդ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը՝ տէտի:
 25 Վէ գըզ 'աճէլէթէն մէլիլին հուղուրընա կիրիպ՝
 Շիմտի պանա թէփսի իւզէրինտէ վաֆթիդ էտիճի
 Յովհաննէսին պաշընը վէրմէնիզի իսթէրիմ՝ տէյիւ
 26 թալէպ էյլէտի: Վէ մէլիք զէյատէսիլլէ միւքէտ-
 տէր օլտու իսէ տէ, եէմինլէրի վէ սօֆրատա պէ-
 րապէր օթուրանլար օէպէպինտէն, անը ըէտտ էթ-
 27 մէք իսթէմէտի: Վէ մէլիք տէր 'ազապ ճէլլատ
 կէօնտէրիպ անըն պաշընըն կէթիրլմէսինի էմր էյ-
 28 լէտի: Օ տախի վարըպ զընտանտա պաշընը քէտիպ,
 պիր թէփսի իւզէրինտէ կէթիրէրէք գըզա վէրտի,
 29 գըզ տախի վալիտէսինէ վէրտի: Վէ անըն շայիրտ-
 լէրի պունու իշիթտիքտէ, կէլտիլէր վէ ճէսէտինի
 դալտըրըպ պիր գապրա գօտըլար:
 30 Վէ ըէսուլլէր Յիսուսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ անա
 իճրա վէ թա'լիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէսինի
 31 նազլ էթտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Սիդ քէնտինիզ

- 32 Թէնհաճէ պէտապան պիր մահալէ կելիպ՝ պիր աղ
 իսթիրահաթ հտինիլ՝ տէտի . զիրա կելիպ կիտէն-
 33 լէր չօդ օլմաղլէ՝ Թա'ամ էթմէյէ պիլէ վադըթլարը
 34 հօդ իտի : Վէ Թէնհաճէ պէտապան պիր մահալէ
 35 դայըզլէ 'ազիմէթ էթտիլէր : Վէ [ճէմա'աթ] ան-
 լէրի կիտէր իքէն կէօրտիւ , վէ չօդ քիմնէլէր անը
 36 Թանըմաղլէ , ճիւմլէ շէհրլէրտէն օրայա եայա սէ-
 յիրտիպ՝ անլէրտէն եվլէլ եէթիշէրէք , անըն եա-
 37 նընա ճէմ՝ օլտըլար : Վէ Յիսուս չըզըպ՝ խայլի ճէ-
 մա'աթ կէօրտիւ , վէ չօպանըղ դըյուշլար կիպի
 38 օլաըզլարը իչիւն անլէրէ շէֆգաթ հտէրէք չօդ շէյ-
 լէր Թա'լիմ էթմէյէ պաշլատը :
 39 Վէ արթըզ վադըթ կէշմիշ օլմաղլէ , շայիրտլէրի
 40 անըն եանընա կելիպ՝ Պա-բա-ը պէտապան պիր մա-
 41 հալ տըր , վէ արթըզ վադըթ կէշմիշ տիր . Անլէ-
 42 րի սալը վէր , էթրաֆտաքի չիֆթլիքլէրէ վէ քէշ-
 43 լէրէ վարըպ՝ քէնտիլէրինէ էքմէք ալընլար . զիրա
 44 եէյէճէքլէրի հօդ տըր՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ
 45 ճէվապէն՝ Պուշլարա սիզ Թա'ամ վէրինիլ՝ տէտի .
 46 վէ անա՝ Կիտիպ իքի եիւզ տինարըդ էքմէք սա-
 47 թըն ալըպ անլէրէ Թա'ամ վէրէլիմ մի՝ տէտիլէր :
 48 Օ տախի անլէրէ՝ Գաճ էքմէյինիլ վար , կիտիպ
 49 պադընըղ՝ տէմէսի իւզլէրինէ , անլէր պադարդտան
 50 սօկրա՝ Պէշ է+է+ վէ իքի պալըզ վար՝ տէտիլէր :
 51 Վէ անլէրէ՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւզլէրինէ պէօ-
 52 լիւք պէօլիւք օթուրմաղլարընը հմր էլլէտի : Անլէր
 53 տախի եիւզլէր վէ էլլիշէր , Թադըմ Թադըմ օթուր-
 54 տըլար : Վէ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէ-
 55 մայա տօղրու պադարադ պէրէքէթ տու'ասը օգու-
 56 տու , վէ էքմէքլէրի փարէլէտիքտէն սօկրա է-պէն

- էօնլէրինէ դօմագ իւզրէ, շայիրալէրինէ վէրտի. վէ
 իքի պալըզը տախի ճիւմլէսինէ թագսիմ էյլէտի:
 42 Վէ ճիւմլէսի եէյիպ սոյտըլար: (43) Վէ փարչա-
 լարը օն իքի քիւֆէ տօլուսը օլարագ, պալըզլար-
 44 տան տախի գալտըրտըլար: Վէ պու էքմէքլէրտէն
 եէյէնլէր պէշ պինգ գատար առէմ իտի:
 45 Վէ տէր'ագապ շայիրալէրինէ իպրամ էթտի քի'
 քէնտիսի ճէմա'աթը սալը վէրինճէյէտէք, անլէր
 գալըղա կիրիպ' էվվէլճէ գարշը թարաֆա, Բէթ-
 46 սայիգայա տօղրու կիտէլէր: Քէնտիսի տախի ան-
 լէրի սալը վէրտիքտէն սօնրա, տու'ա էթմէք իւզրէ
 47 տաղա կիթտի: Վէ ագշամ օլտըգտա, գալըգ տէ-
 նիլին օրթասընտա օլուպ' քէնտիսի գարստա եա-
 48 լընըզ իտի: Վէ ըիւզկեար մուխալիֆ օլմաղլէ,
 քիւրէք չէքէրէք' զաճմէթտէ օլտըզլարընը կէօ-
 ըիւպ, կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գարալա-
 րընտա տէնիզ իւզլէրինտէ եիւրիւյէրէք եանլարընա
 49 կէլտի, վէ անլէրի կէչմէք իսթէր իտի: Անլէր տախի
 անը տէնիզ իւզլէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ,
 պիր խայալ տըր զանն էտէրէք' ֆէրեսա էյլէտիլէր:
 50 Զիրա ճիւմլէսի անը կէօրիւպ' միւզթարիպ օլտըլար.
 օ տախի անիտէ անլէր իլէ սէյլէշիպ, անլէրէ' ճէ-
 51 սարէթլէնինիզ. պէն իմ, գօրգմայընըզ տէտի: Վէ
 գալըղա եանլարընա չըգտըգտա, ըիւզկեար սաքին
 օլտու. անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ
 զայէ հայրան օլուպ' թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի:
 52 Զիրա օլ էքմէքլէրին քէյֆիլէթինի ֆէհմ էթմէ-
 միշլէր իտի, չիւնքի գալպլէրի զալիզ օլմուշ իտի:
 53 Վէ գարշը թարաֆա կէչտի, վէ Գեննեսարէթ
 54 տիյարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար: Վէ անլէր

- գայրգտան չըգտնողտա՝ տէր հալ անը թանըտըլար .
- 55 վէ ճիվար պուլունան ճիւմլէ մահալլէրէ սէյիրտիպ՝
 'իլլէթիլլէրի եաթագլար իւզէրինտէ թաշըյարագ ,
 հէր նէրէտէ պուլունտըղընը իշիթտիլլէր իսէ՝ օլ
- 56 մահալլէ կէթիրմէյէ պաշլատըլար : վէ հէր տաթիլ
 օլտըղը քէյյ եա շէհր եա չիֆթիլլէրտէ , խասթալարը
 մէյտանլարա դոյուպ՝ պարի լիպատընըն էթէյինէ
 տօգուլնալար տէյիւ անտէն ըէճա էտէրլէր իտի .
 անա ճիւմլէ տօգուլնալար տաթի չիֆա պուլուր-
 լար իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 վէ ֆերիսիլլէր իլէ 'իւլլէմատան պա՛ղըլարը երու-
 սաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա ճէմ՝ օլ
- 2 տըլար : վէ շայիրտէրինտէն պա՛ղըլարընըն նափաք ,
 եա՛նի երյգանմամըշ էլլէրլէ եքմէք եէտիքլէրինի
- 3 կէօրմէքլէ , անլէրի թագալիհ էթտիլլէր : Զիրա ֆէ-
 րիսիլլէր վէ ճիւմլէ Նէհուտիլլէր միւթէգատտիմինին
 ըիվայէթինի թուլթմագտա օլուպ , էլլէրինի պիր
- 4 էյիճէ երյգամատըղճա՝ եէմէք եէմէգլէր : վէ չար-
 շըտան իւլլէթիլլէրտէ , երյգանմատըղճա եէմէք եէ-
 մէգլէր . վէ հըֆզ էթմէք իւզրէ գապուլ էթտիք-
 լէրի սա՛իր չօգ շէյլէր , քեաուէլլէր վէ պարտագլար
 վէ պագըր գապլար վէ եաթագլար երյգամալարը
- 5 վար տըր : Պա՛տէհու ֆերիսիլլէր իլէ 'իւլլէմա անա՝
 Նի՛չիւն սէնին շայիրտէրին միւթէգատտիմինին ըի-
 վայէթի մուճէպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ՝ երյգան-
- 6 մամըշ էլլէրլէ եէրլէր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիլլէր : Օ
 տաթի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սիզ միւրա՛նլէր

- Հաղորնտա եազըլտըզը իւզրէ՝ Պու գալմ՝ պանա
լիսանէն հիւրմէթ էտէր, ֆագաթ գալպլէրի պէն-
- 7 տէն փէք ուզադ տըր: Վէ ինսան թէնպիհաթը
օլան թա՛լիմաթը էջրէթմէքլէ, պանա պիհուտէ
եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ Եսայի վահէյլէ
- 8 էյի սէզյլէմիշ տիր: Զիրա Ալլահըն էմրինի թէրքլէ,
ինսուն ըիվպլէթինի, եա՛նի պարտազլար վէ քեա-
սէլէր եըյգամասընը հըֆլ էտիպ՝ պունլարտան
- 9 պաշգա չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիզ: Վէ անլէրէ
տէտի քի՝ ըիվպլէթինիզի թութմադ իչիւն Ալլահըն
- 10 էմրինի նէ՝ կիւզէլ ըէտտ էտէրսինիզ: Զիրա Մով-
սէս՝ փէտէրինկէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ, հէմ
տէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ շէթմ՝ էտէն մութ-
- 11 լադա գաթլ օլունսուն՝ տէտի: Ամմա սիզ տէրսի-
նիզ քի՝ Էյէր պիր ատէմ փէտէրինէ եա վալիտէ-
սինէ՝ Թարաֆըմտան սանա ֆա՛խտէ օլաճադ շէյ
- 12 գուրպան, եա՛նի վագֆ օլունմըշ տըր՝ տէրսէ, Օլ-
վագըթ անը արթըզ փէտէրի եա վալիտէսի իչիւն
- 13 պիր շէյ էթմէյէ պրադմազընըզ: Վէ թա՛լիմ էթ-
տիյինիզ ըիվպլէթինիզլէ Ալլահըն քէլամընը ֆէսի
էտէրէք, պունսուն կիպի չօգ շէյլէր էտէրսինիզ:
- 14 Վէ պիւթիւն ճէմա՛աթը եանընա չաղըրըպ, ան-
լէրէ տէտի քի՝ Ճիւմէնիզ պէնի տինլէյիպ անլայը-
- 15 նըզ: Ինսանըն տըշարընընտան իչէրիսինէ կիրիպ
անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ Էօգ տըր. ան-
ճազ ինսանը նափաք էտէնլէր իչէրիսինտէն չըգան
- 16 շէյլէր տիր: Իչիտիր գուլագլարը օլան իչիթսին:
- 17 Վէ ճէմա՛աթտան չէփիւ խանէյէ կիրտիյինտէ,
չայիրտլէրի պու թէմնիլի անտէն իսթիֆասը էյլէ-
- 18 տիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէզյլէ ֆէհմ

- սիղ սինիզ . անկլամնձ մը արնրզ քի՝ տըշարըտան
ինսանըն իչէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ անը նափաք
- 19 էտէմէզ : Զիրա գալպինէ տէյիլ , ամմա տնըն գար-
նընա կիրէր , վէ ճիւմլէ թա՛ամլարը թէմիլլէյէրէք ,
- 20 խալսյա չըգար՝ տէտի : Վէ տախի ինսանը նափաք
- 21 էտէն ինսանտան չըգան շէյ տիր : Զիրա տէրուն-
տէն , է՛նի առէմլէրին գալպինտէն ֆասիտ էֆքեար
- 22 վէ զինա վէ ֆահչ վէ գաթլ , Վէ սըրգաթ վէ
թամոն՝ վէ ֆըսգ վէ հիլէ վէ ֆիւճուր վէ սու՛ի նա-
ղար վէ քիւֆր վէ զուրուր վէ խէպատէթ չըգար :
- 23 Պու ֆէնսլըգլարըն ճիւմլէսի տէրունտէն չըգըպ
ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի :
- 24 Վէ օրատան գալգըպ՝ Սուր վէ Սայտա հուտու-
տընա կիթտի , վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմնէյէ
մա՛լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տէ կիզլէնէմէտի :
- 25 Զիրա նափաք բուհլու գըզը օլտն պիր գարը անըն
հագգընտա խապէր ալարագ՝ կէլիպ այագլարընա
- 26 գափանտը : Օլ գարը տախի Սիրօֆինիք թա՛իֆէ-
սինտէն Եունանիյէ օլուպ , գըզընտան ճիննի չըգար-
- 27 մասընը անտէն բէճա էյլէտի : Ամմա ցիսուս տնա՝
Պրագ , էվվէլա էվլատ տօյսուն . զիրա էվլատըն էք-
մէյինի ոլըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմագ էյի տէյիլ տիր՝
- 28 տէտի : Մէրգումէ տախի անա ճէվապէն՝ Պէլի , էտ
Բապպ , չիւնքի քէօփէքլէր տախի սօֆրանըն ալ-
թընտա , էվլատըն գըզընթըլարընտան եէրլէր՝ տէտի :
- 29 Օ տախի անա՝ Պու սէօզ իչիւն կիթ . ճինն սէնին
30 գըզընտան չըգմըշ տըր՝ տէտի : Վէ մէրգումէ խա-
նէսինէ վարտըգտա , ճինն չըգմըշ վէ գըզը տէօ-
շէքտէ եաթմըշ պուլտու :
- 31 Վէ եինէ Սուր վէ Սայտա հուտուտընտան չը-

- գըպ՝ Տէգափօլիս հուտուտընըն արասընտան Գա-
 32 լիւեա տէնիլլինէ կէլտի : Վէ սաղըր վէ փէթէք պիր
 քիմնէյի կէթիրիպ՝ իւզէրինէ էլինի գօմասընը անտէն
 33 րէճա էյլէտիլէր : Օ տախի անը ճէմա՛աթ իջինտէն
 թէնհայա չէքիպ , փարմագլարընը անըն գուլագլա-
 րընա գօյարադ՝ թիւքիւրիւպ տիլինէ տօգոււնտու :
 34 Վէ սէմայա տօղրու նագարլէ ահ էտիպ , անա՛ իջ-
 35 ֆաթա , ետ՛նի աչըլ՝ տէտի : Վէ տէր հալ անըն
 գուլագլարը աչըլըպ վէ տիլինին պաղը չէօղիւլիւպ՝
 36 տօղրու թէքէլլիւմ էթտի : Վէ անլէրէ պոււնու
 քիմնէյէ «էօյլէմէմէլէրինի թէնպիհ էթտի . ամմա
 անլէրէ հէր նէ գատար թէնպիհ էթտի իսէ տէ ,
 37 օլ գատար զիյատէ նէշը էտէրլէր իտի : Վէ ֆէզգ
 էլ զայէ հայրան գալըպ՝ Հէր շէյի էյի էյլէտի .
 հէմ սաղըրլարը իշիթտիրի հէմ տէ տիլիլլէրի
 «էօյլէտիր՝ տէրլէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 **Օ**լ կիւնլէրտէ փէք չօգ ճէմա՛աթ պուլոււնուպ՝
 եէյէճէքլէրի օլմատըղընտան , [Յիսուս] շայիրտլէ-
 2 րինի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէտի քի , Պու ճէ-
 մա՛աթա աճըրմ , չիւնքի շիմտի իւչ կիւն տիր ,
 եանըմտա պուլոււնույօրլար վէ եէյէճէքլէրի եօգ
 3 տըր : Վէ էյէր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիր-
 սէմ , եօլտա թագաթլարը քէսիլիր . զիրա պա՛ղը-
 4 լարը ուզագտան կէլտիլէր : Վէ շայիրտլէրի անա
 ճէվապէն՝ Պոււնլարը պուրատա , չէօլտէ պիր քիմնէ
 5 էքմէքլէ նա՞սըլ տօյուրա պիլիր՝ տէտիլէր : Վէ ան-
 լէրէ՝ Գա՞չ էքմէյինիզ վար՝ տէյիւ սու՛ալ էթ-

- 6 տիյինտէ, անլէր՝ Եւտի տանէ՝ տէտիլէր : Վէ ճէմա՛ւաթըն եէր իւզէրինտէ օթուրմասընը էմը էթտի , վէ օլ եէտի էքմէյի ալըպ՝ թէշէքքիւր էթտի , վէ փարէլէյիպ՝ էօնլէրինէ գօմագ իւզրէ շայիրտլէրինէ վէրտի . անլէր տախի ճէմա՛ւաթըն էօնլւնէ գօտը .
- 7 լար : Վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըզլարը օլմաղլէ , պէրէքէթ տու՛ասը օգույուպ՝ Պուշլարը տա էօն .
- 8 լէրինէ գօյուհըլ՝ տէտի : Վէ եէյիպ տօյտըլար , վէ փարչալարըն ֆազլասընտան եէտի վէնպիլ գալտըր .
- 9 տըլար : Ե՛յէնլէր տախի տէօրթ պինչ գատար իտի .
- 10 վէ անլէրի սալը վէրտի : Վէ տէր՛ազապ շայիրտլէրի իլէ գայըզա պինիպ՝ Տալմանուլթա թարաֆընա կիթտի :
- 11 Վէ ֆէրիսիլէր չըգըպ՝ անը թէճրիպէ իչիւն , քէնտիսինտէն սէմատան պիր 'ալամէթ թալէպ էտէրէք , անըն իլէ միւպաճէսէ էթմէյէ պաշլտըլար :
- 12 Վէ տէրուհինտէն աճ չէքիպ՝ Պու նէսլ նի՞չիւն 'ալամէթ թալէպ էտէր . Տագիգաթէն սիզէ տէրիմքի՛ պու նէսլէ պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝
- 13 տէտի : Վէ անլէրի պրագըպ՝ եինէ գայըզա կիրմէքէ , գարշը թարաֆա կէչտի :
- 14 Վէ էքմէք սլմասընը ունուլթմըշլար իտի . գայըգտա տուխի եանլարընտա պիր էքմէքտէն պաշգա
- 15 եօգ իտի : Վէ անլէրէ՝ Պագընըզ , ֆէրիսիլէրին մայասընտան վէ Հերովդէսին մայասընտան սագը .
- 16 նընըլ՝ տէյիւ թէնպիճ էյլէտի : Վէ պիրիպիրի իլէ սէօյլէչիպ՝ Էքմէյիմիզ օլմատըզը իչիւն տիր՝ տէ .
- 17 տիլէր : Վէ Յիսուս պուհուս պիլմէքէ անլէրէ տէտի քի՛ նի՞չիւն էքմէյինիզ օլմատըզը իչիւն սէօյլէչիրսինիզ . տաճա ֆէճմ էթմէ՞զ մի սինիզ , վէ իտրաք

- էթմէ՞ղ մի սինիզ . դալալինիզ տաճա դալմի՞զ մի տիր :
 18 Կէօզլէրինիզ վար իբէն կէօրմէ՞զ մի սինիզ , վէ դու-
 լադարընըզ վար իբէն իշիթմէ՞զ մի սինիզ , խաթ-
 19 րընըզ տախի կէթիրմէ՞զ մի սինիզ : ՕԼ պէշ պինկ
 ատէմէ պէշ էքմէյի փարէլէյիպ՝ թէվզի՝ էյլէտիյիմ-
 տէ , գա՞նջ քիւֆէ տօլուսը արօն փարչա գալտըր-
 20 տընըզ . անա՞ Օն իքի՝ տէտիլէր : Վէ օլ տէօրթ պինկ
 քիշէյէ եէտի ե+ժէյէ թէւչէ՝ էյլէրէյի՝տէ , գա՞նջ վէն-
 պիլ տօլուսը փարչա գալտըրտընըզ . անլէր տէ՝
 24 Եէտի՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Նըլչիւն խալաք էթ-
 մէզ սինիզ՝ տէտի :
 22 Վէ Բէթսայիդայա կէլտի . վէ Էանընա պիր ա՛մա
 23 կէթիրիպ՝ անա տօգուհիմասընըր րէճա էթտիլէր : Օ
 տախի ա՛մայըր էլինտէն թուլթուպ՝ քէօյաէն արշարը
 չըդարտը . վէ կէօզլէրինէ թիւքիւրիւպ՝ էլլէրինի
 անըն իւզէրինէ գօմաղլէ , անա՞ Պիր շէյ կէօրի՛յօր
 24 մը սըն՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Օ տախի պագըպ՝
 Աղաճլարա պէնկզէր ատէմլէրի եիւրիւր կէօրիւյօրմ՝
 25 տէտի : Պա՛տէհու էլլէրինի թէքքար անըն կէօզլէրի
 իւզէրինէ գօյուպ՝ պագտըրտը . օ տախի իֆադաթ
 26 պուլուպ՝ հէր շէյի աշիքեարէ կէօրտիւ : Վէ՝ քէօյէ
 կիրիպ՝ քէօյտէ քիմնէյէ սէօյլէմէյէսին՝ տէյերէք
 անը խանէսինէ կէօնտէրտի :
 27 Վէ Յիսուս շայիրտլէրի իլէ Գայսէրիյէ ի Փիլիպ-
 պոս քէօյլէրինէ կիրիպ՝ եօլտա շայիրտլէրինէ՝ Ատէմ-
 լէրին տէտիլքլէրինէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէյիւ
 28 սու՛ալ էթտի : Անլէր տախի՝ Վաֆթիզ էտիճի
 Յօզհաննէս , վէ պա՛ղըլարը Եղիա , վէ պա՛ղըլարը
 տախի՝ Փէյղամպէրլէրտէն պիրի սին՝ Դէյօրլու՝ տէյիւ
 29 ճէվապ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Եա սիզին տէտիլի .

- նիզէ կէօրէ պէն քիմ իմ տէտի . Պետրոս տախի
 30 տնա ճեվապէն՝ Սէն Մէսիճ սին, տէտի: Վէ անլէրէ՝
 Հոգգըմտա քիմնէյէ պիր շէյ սեօյլէմէյինիզ՝ տէյիւ
 եքիտէն թէնպիճ էլլէտի:
- 31 Վէ Իպն իւլ ինտան չօգ էլէմ չէքիպ՝ իսթէյար-
 րար իլէ պաշ քեաճինլէր վէ 'իւլէմա թարաֆընտան
 րէտտ օլունուպ՝ գաթլ օլունմադ, վէ իւշ կիւնտէն
 սօկրա գըյամ՝ էթմէք կէրէք իսիյինի անլէրէ թա՝
- 32 իմ էթմէյէ պաշլատը: Վէ պու սեօգիւ աշիքեարէ
 սեօյլէտի . վէ Պետրոս անը պիր թարաֆա պըպ՝
- 33 թա՛գիր էթմէյէ պաշլատը: Օ տախի տէօնիւպ
 շայիրտլէրինէ պապարգտա, Պետրոսը թա՛գիր էտէ-
 րէք՝ Արտըմա չէքիլ, էյ Շէյթան, զիրա Ալլաճա
 'ա՛խտ օլուն շէյլէրէ տէյիլ, անճազ տտէմլէրէ 'ա՛խտ
 օլան շէյլէրէ սարֆը էֆքեար էտէրսին՝ տէտի:
- 34 Վէ ճէմնա՛աթը շայիրտլէրի իլէ պերապեր էանընա
 չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ Հէր քիմ արտըմճա
 կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէֆա էտէրէք՝ խաշընը
- 35 եիւքլէնիպ արտըմ սըրա կէլսին: Զիրա չէր քիմ
 ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք,
 վէ չէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ
 իչիւն զայ՝ էտէրսէ, անը գուրթարաճադ տըր:
- 36 Զիրա պիր առէմ պիւթիւն տիւննայը գաղանըպ
 տա, քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ
- 37 էտէր: Եսսուտ առէմ քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞
- 38 վէրէ պիլիր: Զիրա չէր քիմ պու զինաքեար վէ
 կիւնաճքեար նէսլ իչինտէ՝ պէնտէն վէ սեօյլէրիմ
 տէն տօլայը ութանըրտա, Իպն իւլ ինտան տախի
 մուգատտէս մէլա՛իքէսի իլէ քէնտի փէտէրինին ճէ-
 լպինտէ կէլտիյի զէմանն՝ անտէն տօլայը ութանա-

39 ճագ տըր : Վէ անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի՝ պուրատտ հագըր օլանլարտան պա՛ղըր վար
տըր քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահըն գուարէթլէ կէլտիյի-
նի կէօրմէյինճէ էօլիւմ ասլա թաթմայսճագ տըր՝
տէտի :

ՊԱՊ 9

1 Վէ ալթըր կիւն սօնրա Յիսուս Պետրոս իլէ Յա-
կոբոս վէ Յովհաննէսի պերապէր ալըպ՝ անլէրի եա-
լընըզ վէ թէնհաճէ եիւքոէք պիր տաղ իւզէրինէ
2 կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէպէտ-
3 տիւլ էտիպ, Էլպիսէսի փարլագ՝ եէր իւզէրինտէ
հիչ պիր գասսարըն պէյազ էտէմէյէճէյի տէրէ-
ճէտէ, հէման գար կիպի զայէթ պէյազ օլտու :
4 Վէ անլէրէ Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւնիւպ՝ Յիսուս
5 իլէ սէօյլէշիօրլար իտի : Վէ Պետրոս Յիսուսա խի-
թապէն՝ Բապպի, պիզէ պուրատտ պուլունմագ էյի
տիր . վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մովսէս վէ պիրի տէ
6 Եղիա իչիւն իւչ խայմէ հափալըմ՝ տէտի : Զիւնքի
զիյատէոհլէ խափ էթմիշ օլմալարըյլէ, նէ սէօյ-
7 լէյէճէյինի պիլմէտի : Վէ պիր պուլութ անլէրի
կէօրկէսի ալթընա ալըպ՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ պու տըր,
պուհու տիլլէյինիզ՝ տէյիւ պուլութտան պիր սէտա
8 կէլտի : Վէ հէման անլէր էթրաֆա պագըպ՝ հալը-
նըզ Յիսուստան մա՛տա եանլարընտա արթըգ քիմ
9 սէյի կէօրմէտիլէր : Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն,
իպն իւլ ինսան էմվաթտան գըյամ էտինճէյէտէք,
կէօրտիւքէրինի քիմնէյէ նագլ էթմէոնլէր տէյիւ
10 անլէրէ թէնպիհ էթտի : Վէ պու սէօղիւ տրալա-

- ընտա սագլայրպ՝ էմթաթաան դըյում էթմէք նէ
 11 տէմէք օլտըղընը միւպասէսէ էտէրլէր խի : Վէ
 'իւլէմա նի՛չիւն՝ էվվէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր ,
 12 տէրլէր՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր : Օ տախի
 անլէրէ ճէվապէն՝ Կէրչի Եղիա էվվէլա կէլիպ , Տէր
 շէյի Թանդիմ էտէր , վէ Իպն իւլ ինսան Տագգըն-
 տա , չօգ էլէմ չէքիպ Տագարէթ կէօրէճէք տիր՝
 13 տէյիւ եաղըլմըլ տրր . Պէն իսէ սիղէ տէրիմ քի՝
 Եղիա կէլմիլ տիր , վէ անըն Տագգընտա եաղըլտըղը
 իւզրէ , անա Տէր իսթէտիլէրի շէյի եափտըլար՝
 տէտի :
 14 Վէ շայիրալէրին եանընա կէլտիլինտէ , անլէրին
 էթրաֆընտա խայլի ճէմն՝աթ վէ անլէր իլէ միււ
 15 պասէսէ էթմէքտէ օլտն 'իւլէմայր կէօրտիւ : Վէ
 պիւթիւն ճէմն՝աթ անը կէօրտիւյիւ կիպի , Տայրան
 օլուպ՝ եանընա սէյիրտէք , անը սէլամաւորլար :
 16 Օ տախի 'իւլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՞ մուպասէսէ է-
 17 տիյօրօընը՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէսի իւզէրինէ , ճէ-
 մն՝աթտան պիր ատէմ ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛ալ-
 լիմ , օղըմը սանա կէթիրտիմ , անտէ պիր տիլսիղ
 18 բուճ օլմաղլէ , Հէր նէրէտէ ԹուԹարսա , անը եէրէ
 չարփար . օ տախի քէօփիւրիւպ տիլլէրինի դըճըր-
 տատըր , վէ գուրուր . վէ՝ Անը չըգարընըլ տէյիւ
 շայիրալէրիկ սէօյլէտիմ իսէ տէ , մուգթէտիր օլ-
 19 մատըլար՝ տէտի : Օ տախի անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝
 էյ իմննըլ նէսլ , նէ՞ վազթա գատար սիղին իլէ
 պէրապէր օլայըմ . նէ՞ վազթա գատար սիղէ Թէ-
 Տամիւլ էտէյիմ . անը պանա կէթիրինիզ՝ տէտի :
 20 Վէ եանընա կէթիրտիլէրինտէ , անը կէօրտիւյիւ
 կիպի բուճ անը սարստը . օ տախի եէրէ տիւշիւպ ,

- 32 տէտի : Ամմա անդէր պու սէօղիւ անկումայրպ՝ ան-
տէն սու՛ալ էթմէյէ տախի դօրգաբլար :
- 33 Վէ կափառնայրումն կէլտի . վէ խանէտէ իքէն
անդէրէ՝ Եօլտա պիրիպիրինիդ իլէ նէ՞ միւպահէսէ
- 34 էթտինիդ՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Անդէր տախի սիւ-
քիւթ էթտիլէր . զիրա՝ Պէջիւք քի՛մ տիր՝ տէյիւ
եօլտա պիրիպիրի իլէ միւպահէսէ էթմիշլէր իտի :
- 35 Օ տախի օթուրտու , վէ օն իքիլէրի չաղըրըպ ան-
լէրէ՝ Էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմագ իսթէրսէ ,
ճիւմլէսինին մու՛ախսերի վէ ճիւմլէսինին խրտմէթ-
- 36 քեարը օլտուն՝ տէտի : Վէ պիր չօճուգ ալըպ օր-
թաւարընտա տուրտուրտու , վէ անը գուճաղընա
- 37 ալըպ անլէրէ , Հէր քիմ պէջլէ չօճուգլարտան
պիրինի պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ էտերսէ , պէ-
նի գապուլ էթմիշ օլուր . վէ հէր քիմ պէնի գա-
պուլ էտերսէ , պէնի տէյիլ , ֆագաթ պէնի իրսուլ
էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր՝ տէտի :
- 38 Վէ Յովհաննէս անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛ալ-
լիմ , արտըմըզճա կէլմէյէրէք , սէնին իսմինլէ ճինն-
լէր չըգարան պիր քիմսէ կէօրտիւք , վէ արտըմըզճա
- 39 կէլմէտիլինտէն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի : Յիսուս
իսէ տէտի քի՛ Անը մէն՝ էթմէյինիդ , զիրա իսմիմլէ
միւ՛ճիգէ իճրա էտիպ տէ , ֆիլհալ պէնիմ հագ-
- 40 զըմտա ֆէնա տէջլէյէ պիլէն եօգ սըր : Զիւնքի
պիգէ մուխալիֆ օլմայան պիպիմ թարաֆըմըլտուն
- 41 սըր : Զիրա Քրիստոսա միւթէ՛սլլըգ օլտըղընըլտան
հէր քիմ սիղէ պէնիմ իսմիմ իչիւն պիր քեասէ սու
իչիրիւրսէ , հագիգաթ էն սիղէ տէրիմ քի՛ Էճրինի
- 42 ասլա դայ՝ էթմէյէճէք տիր : Վէ պանա ինսանն
քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրիւրսէ ,

պոյնսւնա պիր տէրիւմէն թաշը ասըլըպ՝ տէնիզէ
 43 աթըլմասը քէնտիսէ տաճա խայրը տըր: Վէ էյեր
 էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը քէս.
 Հայաթա սագաթ կիրմէք՝ իքի էլին օլուպ ճէհէն-
 նէմէ, օլ սէօնմէզ աթէշէ կիթմէքսէն սանա խայրը
 44 տըր. Օրատա անլէրին գուրտու էօլմէզ վէ աթէշի
 45 սէօնմէզ: Վէ էյեր պյաղըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ
 օլուրսա, անը քէս. Հայաթա թօփալ կիրմէք՝ իքի
 պյաղըն օլուպ ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէզ աթէշէ
 46 աթըլմագտան սանա խայրը տըր. Օրատա անլէրին
 47 գուրտու էօլմէզ վէ աթէշի սէօնմէզ: Վէ էյեր կէօ-
 ղիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը չըգար.
 մէլէքիւթ Ուլլաճա թէք կէօլլիւ կիրմէք՝ իքի կէօ-
 ղիւն օլուպ ճէհէննէմ՝ աթէշինէ աթըլմագտան
 48 սանա խայրը տըր. Օրատա անլէրին գուրտու էօլ-
 49 մէզ վէ աթէշի սէօնմէզ: Զիրա հէր քէս աթէշէ
 թուզլանաճադ, վէ հէր գուրպան թուզլէ թուզլա-
 50 նաճագ տըր: Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ թաթ-
 ոըզ օլուրսա, անը նէ՞ իլէ թէրպիյէ էտէճէքսինիզ.
 քէնտիլէրինիզտէ թուզընըզ օլուպ՝ պիրպիրինիզ
 իլէ միւսալէմէթ իւզրէ օլունըզ:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ օրատան գալգըպ՝ իրտանըն գարշը թարա-
 ֆընտան, Էէհուտիյէ հուտուտընա կէլտի. վէ խալգ
 թէքըսար անըն էանընա ճէմ՝ օլտըգտա, քէնտի
 'ատէթի իւզրէ եինէ անլէրէ թա'լիմ էտէր իտի:
- 2 Վէ Ֆէրիսիլէր անըն էանընա կէլիպ, անը թէճ-
 րիպէ էտէրէք՝ Զէվճէսինի թաթլիգ էթմէք ատէմէ
- 3 ճա'ի'զ մի՝ տէյիւ անտէն սու'ալ էթաիլէր: Օ տաթի

- անկերէ ճէվապէն՝ Մովսէս սիզէ նե՞ Էմը էյլէտի՝
 4 տէտի : Վէ անկեր՝ Մովսէս թալապնամէ Կազըպ
 5 թաթլիզ էթմէյէ իզն վերտի՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս
 անկերէ ճէվապէն՝ Սիզէ պու Էմրի զըլզէթ ի գաւ-
 6 պնիզ սէպէպիլէ Կազար : Ամնա խաթիտա ի խիւ-
 7 գաթտա Ալլա՛ճ անկերի Էրքէք վէ տիշի խալզ էթտի :
 8 Դու սէպէպտէն առէմ՝ փէտէրնի վէ վալիտէսնի
 9 թէրք Էտիպ՝ զէվճէսնէ միւլսարզ օլարագ, Իքիսի
 10 եէք վիւճուս օլաճագլար : պինս՝էն՝ 'սըլէյճ արթըզ
 11 իքի տէյիլ, լաքին եէք վիւճուս տիրլէր : Իմտի Աւ-
 12 լաճն բապթ էյլէտիլինի ինսան օյըրմասըն՝ տէտի :
 13 Վէ խանէտէ շալիրալէրի եինէ պունու անտէն
 14 սու՛ալ էթտիլէր : Օ առխի՝ Հէր քիմ զէվճէսնի
 15 թաթլիզ Էտիպ տիկէրնի թէզէվվիւճ Էտէրսէ, անըն
 16 'սըլէյճնէ զինա Էտէր : Քէզալիք պիր գարը գօճա-
 17 սընը թաթլիզ Էտիպ տիկէրնի թէզվիճ օլունուրոս,
 18 զինա Էտէր՝ տէտի :
 19 Վէ անկերէ սօգունմասը իշիւն Կանընա քիւչիւք
 20 չօճուգլար կէթիրտիլէր : շալիրալէրի իսէ կէթիրէն-
 21 լէրի ազարլատըլար : Վէ Յիսուս պունու կէօր-
 22 տիւքտէ կիւճէնիպ՝ անկերէ խիթապէն՝ Պրազընըզ,
 23 չօճուգլար Կանըմա կէլիլիլէր, վէ անկերի մէն՝ էթ-
 24 մէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլա՛ճ պու մագուլէլէրնի
 25 տիր : Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլ-
 26 լաճն Տէր քիմ քիւչիւք չօճուգ կիպի գապուլ էթ-
 27 մէզէ, անա ապլա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի : Վէ
 28 անկերի գուճաղընա ալըպ, իւզէրլէրնի էլլէրնի
 29 գոյարագ՝ անկերէ խալը տու՛ա էյլէտի :
 30 Վէ Կօլա չըգարղընտա, պիր քիմնէ Կանընա
 31 սէլիրտիպ՝ Տուղուրընտա տիլ չէօքտիւ : վէ անա՝

- Էյ քերիմ՝ մո՛ւ՛ ալլիմ, էպէտի հայաթա վարիս օւ-
 մագ իջիւն նե՞՞ եափայրմ՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտի :
 18 Յիսուս տախի անա՛ Նի՛ջիւն պանա քերիմ տէյօր-
 սըն . պիրտէն, եա՛նի Ալլահոտան զսյրի քերիմ եօգ
 19 տըր : Էյմըլէրի պիլիւսին . Զինա էթմէյէսին, Գաթլ
 էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհա-
 տէթ էթմէյէսին, Ղատր էթմէյէսին, Փէտէրնէյէ
 20 վէ վալիտէյէ հիւրմէթ էյլէ՛ տէտի : Օ տախի անա
 ճէվապէն՝ Էյ մո՛ւ՛ ալլիմ, պու՛նլարըն ճիւմլէսինի
 21 սէպալէթիմտէն պէրու հըֆղ էյլէտիմ՝ տէտի : Վէ
 Յիսուս անա պագըպ անը սէվտի, վէ անա խիթա-
 պէն՝ Պիր նօգասնըն վար . կիտիպ՝ նէն վար իսէ
 սաթ, ֆուգարայա վէր, վէ սէմաւա խաղինէյէ
 մուլիք օլուրսըն . վէ խաչը եիւքլէնիպ կէլ, պանա
 22 թապի՛ օլ տէտի : Օ տախի պու սէօզտէն զամնաք
 օլտու, վէ միւքէտտէր օլարագ կիթտի, չիւնքի չօգ
 23 մալի վար իտի : Յիսուս տախի էթրաֆընա պագըպ
 շայիրտլէրինէ՛ Մալտար քիմնէլէր մէլէքիւթ Ուլ-
 24 լահա նէ՛ կիւճլէ կերէրլէր՝ տէտի : Շայիրտլէրի իսէ
 անըն սէօզլէրինէ հայրան գալմալարըլէ, Յիսուս
 թէքրար անլէրէ ճէվապէն՝ Էյ չօճուգլարըմ, մալէ
 ի՛թիմաստ էտէնլէրին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի
 25 նէ՛ կիւճ տիր : Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէ-
 սինտէն, տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա
 26 գօլլայ սըր՝ տէտի : Վէ տնլէր զիյատէսիյլէ հայրան
 օլուպ, աքալարընտա՝ Էյլէ իսէ քի՛մ խէլաս պուլա
 27 պիլիւր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ պագըպ՝ ին-
 սան 'ինտինտէ պու զայր ի միւմքին տիր, լաքին
 Ալլահըն 'ինտինտէ տէյիլ տիր, զիրա 'ինտ Ալլահ
 28 հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Պէտրոս անա՛ իշթէ

- պիղ հեր շէյի թերք էտիպ սանա թապի՝ օլաբզ՝
 29 տեմէյէ պաշլատը՝ Յիսուս տախի ճեվապէն՝ Հագի-
 գաթէն սիղէ տերիմ՝ քի՝ պէնիմ իչիւն վէ պէշա-
 րէթ իչիւն խանէ եա պիրատեր եա հեմշիրէ եա
 փետեր եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա թար-
 30 լալարը թերք էթմիշ օլուպ տա, Շիմտի պու զէ-
 մանտէ թէ՛ատտիլէր իլէ պերապէր եիւզ գաթ
 զիյատէ խանէ վէ պիրատեր վէ հեմշիրէ վէ վալիտէ
 վէ էվլատ վէ թարլալարա, վէ ախրէթտէ հայաթը
 էպէտիյէյէ հա՛իլ օլմայաճագ պիր քիմնէ եօգ տըր՝
 31 լաքին չօգ էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ սօնրաքիլէր էվ-
 վէլքի օլաճագ տըր՝ տէտի՝
 32 Վէ անլէր Երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա
 իքէն, Յիսուս էօնլէրինճէ կիտեր իտի, վէ անլէր
 հայրան գալարագ, արտընճա կիտեր իքէն գօրգար-
 լար իտի. վէ եինէ օն իքիլէրի եանընա ալըպ՝ քէն-
 տինէ օլաճագ վուգու՛աթը անլէրէ սէզլէմէյէ պաշ-
 33 լատը. Եա՛նի՝ իշթէ պիղ Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ,
 վէ Իպն իւլ ինստի պաշ քեահինլէր իլէ ՚իւլէմայա
 թէտիլիմ օլունաճագ, անլէր տախի անըն գաթլինէ
 հիւքիմ՝ էտիպ, անը թա՛իֆէլէրին էլինէ թէտիլիմ
 34 էտէճէքլէր. Պունլար տախի անը իսթիհզա էտիպ՝
 գամշըյէ տէզյերէք իւզլէրինէ թիւքիւրէճէքլէր, վէ
 անը գաթլ էտէճէքլէր. օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ
 գըյամ էտէճէք տիր՝ ԽԵԽԵ՝
 35 Վէ Զերեդէոս օղուլարը Յակոբոս իլէ Յովհան-
 նէս եանընա կէլիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ, թալէպ էտէ-
 ճէլիմիզ շէյի պիղէ իճրա էթմէնի խթերիլ՝ տէ-
 36 տիլէր։ Ս տախի անլէրէ՝ Սիղէ նէ՞ իճրա էթմէմի
 37 խթերսինիլ՝ տէտի։ Անլէր տախի անա՝ ճէլայինտէ

- պիլիմիզ սաղընկտա վէ պիլիմիզ սաղընկտա օթուր-
 38 մաղը պիզէ իհասն էլլէ՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս ան-
 լէրէ՝ Նէ թալէպ էթտիյինիլի պիլմէզսինիլ . պէնիմ
 իչէճէյիմ քետտէտէն իլմէյէ , վէ վաֆթիլ օլունա-
 ճաղըմ վաֆթիլլէ վաֆթիլ օլունամաղա մուգթէտի՛ր
 մի սինիլ՝ տէտիքտէ , Մուգթէտիլ իլ՝ տէտիլէր :
 39 Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Կէրչի պէնիմ իչէճէյիմ քեա-
 սէտէն իչէճէքսինիլ , վէ պէնիմ վաֆթիլ օլունա-
 40 ճաղըմ վաֆթիլլէ վաֆթիլ օլունաճաղսընըլ . Լա-
 քին սաղըմտա վէ սաղըմտա օթուրմաղը իհասն էթ-
 մէք պսնա բաճի՛ օլմալըպ , անճադ քիմլէր իչիւն
 41 հաղըրլանմըլ իսէ անլէրէ վէրէլէ՛ տէտի : Վէ Գէր-
 օն Լալէրալէր պունու իչիթտիքտէ , Յակոբոս վէ Յով-
 42 հաննէսէ կիւճէնմէյէ պաշլատըլար : Ամնա Յիսուս
 անլէրի չաղըրըպ՝ թա՛իֆէլէրին հիւքմաղալըր
 'տոտ օլունամաղ անլէրին իւզէրինէ թէսալլիւթ
 էտիպ , պէզիւքլէրի տոխի անլէր իւզէրինէ իճրա ի
 43 հիւքիւմէթ էթտիքլէրինի պիլիսինիլ . Ամնա արա-
 նըզտա պէզլէ օլմաղն , լաքին արանըզտա պէզիւք
 44 օլմադ իսթէյէն՝ խրտմէթքեաղընըլ , Վէ սիզտէն
 պիլինճի օլմադ իսթէյէն՝ ճիւմէսինին գուլու օլ-
 45 սուն : Զիրա իպն իւլ ինսան տախի քէնտինէ խրտ-
 մէթ օլունամադ իչիւն տէյիլ , անճադ խրտմէթ էթ-
 մէք , վէ Նէֆսինի չօդ քիմնէլէրին պէտէլինէ ֆի-
 տիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի՛ տէտի :
 46 Վէ Երիքովա կէլիպ քէնտիսի՛ շալիտլէրի իլէ
 պիլ խալլի ճէմնա՛ւթ տախի պէրապէր օլարադ , Երի-
 քովտան չըգար իքէն , Տիմէօս օղլու Պարաիմէօս
 նամընտա պիլ ա՛մն եօլ քէնարընտա օթուրուպ
 47 տիլէնիյօր իտի : Վէ Նազարէթլի Յիսուս օլարըլընը

իշխութիւնէ՝ Եւ Յիսուս իպն ի Դաւիթ, պանա
մերհամէթ էլլէ՝ տէյիւ ֆերեաւ եթմէյէ պաշլատը:
48 Վէ սիւքիւթ եթմէսի իչիւն չօդ քիմնէլէր ոնը ա-
զարլատը իսէ տէ, օ տահա դիյատէ՝ Եւ իպն ի
Դաւիթ, պանա մերհամէթ էլլէ՝ տէյիւ ֆերեաւ
49 էտէր իտի: Վէ Յիսուս տուրուպ՝ չաղըրլմանը
էմը էլլէտի. վէ ա՛մայը չաղըրըպ ոնա՝ ճէստրէթ-
50 լէն, գալգ, սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր: Օ տտիխ
՝ապտընը աթարագ գալգըպ՝ Յիսուսն հանընա
51 կէլտի: Վէ Յիսուս անա խիթապէն՝ Նէ՞ խիթէրօին
քի սոնա հափայըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, ա՛մա անա՝
52 Բապպուհի, կէօզլէրիմ աչըլըն՝ տէտի: Վէ Յիսուս
անա՝ Կիթ, իմանըն սէնի խէլա՝ եթտի՝ տէտիքտէ,
անըն կէօզլէրի տէր հալ աչըլըպ, եօլտա Յիսուսն
արտը սըրա կիթտի:

1 Վէ Երուսաղէմէ հազլաշարագ, Զէյթուն տա-
ղընըն գուրպինտէ վազը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Բեթա-
նիայա հազըն կէլտիքլէրինտէ, շայիրալէրինտէն
2 իքիսինի կէօնտէրիպ, Անլէրէ խիթապէն՝ Գառը-
նըզտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իչինէ կիրտիլինիզ
կիպի, իւզէրինէ հիչ պիր քիմնէ պինմէմիշ, պաղը
պիր սըփա պուլուրսընըզ. անը չէօզիւպ կէթիքինիզ:
3 Վէ էյէր պիր քիմնէ սիզէ՝ Պու եթտիլինիզ Նէ՞
տիր՝ տէրսէ, Էֆէնտիյէ լաղըմ՝ տըր՝ տէլինիզ. օ
տտիխ ոնը հէման պուրայա կէօնտէրէճէք տիր՝
4 տէտի: Անլէր տտիխ կիտիպ՝ սըփայը տըշարըտա
գափուըն հանընտա եօլ իւզէրինտէ պաղը պու-

- 5 Լուպ չեօզտիւէր : Վէ օրատա տուրանլարըն պա՛-
 զըսը տնէրէ՝ Սըփայը չեօզմէքլէ նէ՞ եափըյօրսընըզ ,
 6 աէտիւէր : Անէր տախի Յիսուսըն էմը էթտիյի
 կիպի անէրէ սէջլէմէլէրիյլէ՝ անլէրի պրագաւըլար :
 7 Վէ սըփայը Յիսուսա կէթիւրիպ , անըն իւզէրինէ
 էլպիսէլէրինի գօտըզլարընտա , անըն իւզէրինէ պին-
 8 տի : Զօգ քիմնէլէր տախի էլպիսէլէրինի եօլա սեր-
 տիլէր . վէ պա՛զըլարը աղաճլարտան տալլար քէ-
 9 սիպ՝ եօլա տէօշէյերէք , Էօնտէն կիտէնլէր վէ
 արտտան կէլէնլէր՝ Օսաննա , Բապպըն իսմիլլէ կէ-
 10 լէն միւպարէք օլսուն : [Բապպըն իսմիլլէ] կէլէն
 փէտէրիմիզ Դաւիթին մէլէքիւթիւ միւպարէք օլ-
 սուն . եիւճէլէրտէ Օսաննա՝ տէյերէք նիտա էտէր-
 11 լէր իտի : Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ կէլիպ Տէյքէլէ
 կիրտի . վէ էթրաֆընտա Տէր շէյէ նազար գըլլպ ,
 արթըզ վագըթ կէճ օլմաղլէ , օն իքիլէր իլէ պէ-
 րապէր Բեթանիայա չըգտը :
 12 Վէ էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըզլա-
 13 րընտա աճըգտը : Վէ ուզագտան իւզէրինտէ եափ-
 րազը պուլունան պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ ,
 անտէ պիր շէյ պուլուր մը իմ տէյիւ , անըն եա-
 նընա կիթաիքտէ , եափրագլարտան պաշգա պիր
 շէյ պուլմատը , զիրա ինճիր վագթը տէյիլ իտի :
 14 Վէ [Յիսուս] անա խիթապէն՝ Պուռնտան պէջլէ
 էպէտէն պիր քիմնէ սէնտէն մէյվէ եէմէսին՝ տէ-
 տի . շայիրտլէրի տախի պունու իշիթտիլէր :
 15 Վէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ , Յիսուս Տէյ-
 քէլէ կիրիպ՝ Տէյքէլտէ տիզ ու ի՛թա էտէնլէրի
 չըգարմաղա պաշլատը , վէ սարրաֆլարըն փիշթաթ-
 թալարընը , վէ կէջէրճին սաթանլարըն իսքէմէ-

- 16 Լէրնի ալթ իւսթ էթտի : Վէ պիր քիմնէնին հէյ-
քէլտէն պիր դապ կէչիրմէսինի պրադմադ իտի :
- 17 Վէ թա'լիմ էտերէք անլերէ՝ խանէմ ճիւմլէ միլ-
լէթլէր իչիւն 'իպասէթխանէ թէսմիյէ օլունաճագ
տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տէյի'լ մի , ֆագաթ սիզ
- 18 անը հարամիլէր մաղարասը կէթտինիզ՝ տէտի : Վէ
'իւլէմա իլէ պաշ քեաճինլէր պունու իշիթմէլէ-
րիլլէ անը հէլաք կէթմէյէ ֆուրուսթ արարլար իտի .
չիւնքի անտէն գօրգարլար իտի , զիրա պիւթիւն
ճէմա'աթ անըն թա'լիմինտէն հայրան օլմուշ
- 19 իտի : Վէ ագշամ՝ օլտըգաս շէհրտէն տըշարը
չըդտը :
- 20 Վէ սապասլայըն ինճիր տղաճընըն եանընտան
կէչեր իքէն , անը քէօքիւնտէն գուրումըշ կէօր-
- 21 տիւլէր : Վէ Պեսորու թէգէքքիււր էտերէք տնա՝
էյ Մու'ալլիմ , պագ լա'նէթ կէթտիլիկ ինճիր ա-
- 22 զաճը գուրումըշ տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի ան-
լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլ-
- 23 սուն : Զիրա հագիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր
քիմ պու տաղա խիթապէն՝ Գալզ քէնտիլի տէ-
նիզէ աթ՝ տէյիպ տէ գալպինտէ շիւպհէ կէթմէյէ-
րէք , անճագ տէտիլի շէյլէրին վազը՝ օլաճաղընա
իման էտերսէ , տէտիլի հէր նէ իսէ անա վազը՝
- 24 օլաճագ տըր : Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Տու'ա
իլէ տիլէտիլինիզ հէր շէյի ալաճաղընըզա իթի-
- 25 գատ էտինիզ , վէ սիզէ օլաճագ տըր : Վէ տու'այա
տուրարղընըզտա էյեր պիր քիմնէ 'ալէյհնտէ պիր
շէյինիզ վար իսէ , 'աֆվ էտինիզ . թա քի սէմա-
վաթտա օլան փէտէրինիզ տախի սիզին սուչլարը-
- 26 նըզը սիզէ 'աֆվ էտէ : Ամա էյեր սիզ 'աֆվ

էթմեզսէնիզ, սեմաւլաթտա օլան փեռերնիզ տա-
խի սիդին սուչլարընըզը 'աֆիլ էթմէյէճէք տիր'
տէտի:

- 27 Վէ երնէ Երուսաղէմէ կելտիքլէրինտէ, քէնտի-
սի հէյքէլտէ կեղէր իքէն, պաշ քեահինլէր իլէ
'իւլէմա վէ իթիյարլար անըն եանընա կելիպ:
- 28 Սնա՝ Պուռնլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ իճրա էտիյօրսըն,
վէ պուռնլարը էթմէք սէլահիյէթիւնի սանա քլմ
- 29 վէրտի՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սուալ էտէյիմ. պանա
ճէվապընը վէրտիյնիզ հալտէ, պէն տախի պու
շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյիմի սիզէ
- 30 սէզլէրիմ. Յովհաննէսին վաֆիթիզի սէմատա՞ն մը,
եօգուս ինսանտա՞ն մը իտի. պանա ճէվապ վէրնիզ՝
- 31 տէտի: Այդէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէք-
քիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝ էյէր Սէմատան տէ-
սէք՝ Ես նի՞չիւն անա ինսանտընըզ՝ տէյէճէք,
- 32 Վէ էյէր՝ ինսանտան տէսէք. . . գալմտան դօր-
գարլար իտի. զիրա ճիւմլէսի Յովհաննէսին ֆիլ
հագիգէ փէյզլամպէր օլտըզը իթիգաաընտա իտի-
- 33 էր: Օլ վագըթ Յիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ տէ-
տիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տա-
խի պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյիմի
սիզէ սէզլէմէմ՝ տէտի:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ անլէրէ թէմսիլաթլէ սէզլէմէյէ պաշլատը.
Պիր ատէմ պաղ տիքիպ էթրաֆընա չիթ չէվիրտի,
վէ պիր մա՞սէրէ գաղըպ գուլլէ պինա էթտի, վէ
անը պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ դուրպէթէ կիթ-

- 2 տի: Վէ մեզմիմիտէ, պաղծըլարոտան պաղըն մահ-
 ուղընտան ալմագ իւղրէ, պաղծըլարա պիր գուլ
 3 կէօնտէրտի: Ամմա անլէր անը թուլթուպ տէզյէ-
 4 րէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր: Վէ եինէ անլէրէ պաշգա-
 պիր գուլ կէօնտէրտի: անը տախի թաշլայըպ պա-
 շընը եարալայարագ՝ հագարէթլէ կէօնտէրտիլէր:
 5 Վէ թէքրար պաշգասընը կէօնտէրտի, անը տախի
 գաթլ էթտիլէր, վէ տահա նիչէ քիմսէլէր կէօնտէր-
 6 րէնը գաթլ էթտիլէր: Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու-
 տախի պուլլունմողլէ՝ Օղլում հիւրմէթ էտէրլէր՝
 տէյէրէք, ճիւմլէսինտէն սօկրա անը տախի ետն-
 7 լարընա կէօնտէրտի: Լաքին օլ պաղծըլար պիրիպի-
 րինէ, Պու վարիս տիր: կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ,
 8 վէ միբաս պիդիմ օղլու տէտիլէր: Վէ անը թուլթուպ
 էօլտիւրտիւլէր վէ պաղտան տըշարը սթտըլար:
 9 Իմտի պաղ սահիպի նէ՝ ետփաճագ տըր: կէլիպ օլ
 պաղծըլարը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը պաշգա-
 10 քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր: Ետփուճըլարըն րէտտ
 11 էթտիլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու: Պու Բասպ
 թարաֆընտան օլտու, վէ կէօզլէրիմիզ էօնիւնտէ
 'աճա'իպ տիր՝ տէյիւ մուհարրէր օլանը օգոճմու-
 տընըղ մը:
 12 Վէ պու թէմսիլի քէնտիլէրի հագգընտա սէզյ-
 լէտիլինի անլամալարըյլէ անը թուլթումաղա ֆուր-
 սաթ սրատըլար իսէ տէ, ճէմմ'սթտան գօրգաղը-
 լարընտան, անը պրագըպ կիթտիլէր:
 13 Վէ անը քէլամլէ թուլթմագ իւղրէ, եանընա
 ֆէրիսիլէր իլէ Հերօտէսիլէրտէն պա'զըլարընը կէօն-
 14 տէրտիլէր: Անլէր տախի կէլիպ անա՝ Էյ մոմ'ալ-

- լիմ, սէնին հազգ օլուպ՝ քիմնէյի վազիֆէ էտին.
մէտիյինի պիլիրիզ. զիրա ստեմէրին խաթրքնը
սոյմայլպ՝ Ալլահն թարիգինի հազիգաթ իւզրէ
թա'լիմ էտէրսին. Գայսերէ վէրկի վերմէք ճա'րօզ
մի, եօգսա տէյիլ մի. վէրէլիմ մի, եօգսա վէր-
- 15 մէյէլիմ մի՝ տէտիլէր: Օ տախի անլերն միւրա'ի-
լիյինի պիլմէքէ, անլերէ՝ Պէնի նի'չիւն թէճրիպէ
էտիյօրսընզ. պանա պիր տինար կէթիրինիզ կէօ-
- 16 ռէյիմ՝ տէտի: Անլէր տախի կէթիրտիլէր, վէ ան-
լէրէ՝ Պու սուրէթ վէ հազը քիմի'ն տիր՝ տէտիյին-
- 17 տէ, Գայսերին՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Գայսերէ 'ա'իտ օլտնը Գայսերէ, վէ Ալլա-
հա 'ա'իտ օլտնը Ալլահա էտա էտինիլ տէտի. վէ
անա թէ'աճճիւպ էթտիլէր:
- 18 Վէ գըյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր եու-
- 19 նընա կէլիպ՝ անա սու'ալ էտէրէք, էյ մո'ալլիմ,
Մովսէս պիզէ՝ էյէր պիր քիմնէնին գարնատաշը էվ-
լատսըզ վէֆաթ էտէրէք, զէվճէսինի թէրք էտէր-
սէ, գարնատաշը անըն զէվճէսինի ալլպ քէնտի գարն-
տաշընա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէյիւ հազտը:
- 20 Իմտի եէտի գարնատաշ վար իտի. պիրինճիսի պիր
զէվճէ ալտը վէ զիւրրիյէթ պրազմոյարագ վէֆաթ
- 21 էյլէտի: Իքինճիսի տախի մէզպուրէյի ալլպ՝ զիւր-
րիյէթ պրազմոյարագ վէֆաթ էյլէտի. քէզալիք
- 22 իւչիւնճիւսիւ պէոյլէ օլտն: Պա սա'րէլէ եէտիսի
տախի մէզպուրէյի ալլպ զիւրրիյէթ պրազմոյարագ.
ճիւմլէսինտէն սօկրա օլ դարը տախի վէֆաթ էթտի:
- 23 Իմտի գըյամէթտէ, գըյամ էթտիլէրէրի զէման,
անլէրաէն հա'նկըսընըն զէվճէսի օլաճագ. չիւնքի
- 24 եէտիսինին տախի մէնքուհէսի օլտու՝ տէտիլէր: Վէ

- 3 Յիսուս անկերէ ճէվապէն՝ Զէլալէթինիզ Գիթապ-
 արը վէ Ալլահըն գուտրէթինի պիլմէտիյինիզտէն
 25 տէյի⁹ մի տիր : Զիրա էմվաթտան գըյամ էթաիք-
 լէրինտէ նէ թէզէվիլէճ էտէրլէր , նէ տէ թէզվիճ
 օլունուրլար . անճագ սէմալաթտա օլան մէլէքլէր
 26 կիպի տիրլէր : Ամնա էմվաթըն գըյամը խուսու-
 սընտա՝ Մովսէսին քիթապընտա , չալը ֆըգըսսընտա
 Ալլահըն անա սէջլէյիպ՝ Պէն Աբրահամըն Ալլահը
 վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէ-
 27 տիյինի օգ⁹ւմատընիզ մը : Ալլահ էօլիւլէրին Ալլահը
 օլմայըպ , Հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր . պու-
 ճիհէթլէ սիզ զիյատէսիյլէ զէլալէթտէ սինիզ՝ տէտի :
 28 Վէ 'իւլէմատան պիրի կէրիպ անլէրին միւպահսէ-
 սինի իշիտէրէք , անըն անլէրէ կիւզէլ ճէվապ վէր-
 տիյինի կէօրմէքլէ , անա՝ ճիւմլէ էմրլէրին պիրին-
 29 ճիսի համկըսը տըր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Վէ
 Յիսուս անա ճէվապէն՝ ճիւմլէ էմրլէրին պիրինճիսի
 Կա՛րը . էյ Իսրայէլ , տիկլէ , Ալլահըմըզ Բապպ՝
 30 Բապպը վահիտ տիր . Վէ Ալլահըն օլան Բապպը
 պիւթիւն գալպիկտէն վէ պիւթիւն ճանըկտան վէ
 պիւթիւն Ֆիքրիկտէն վէ պիւթիւն գուվլէթիկտէն
 31 սէվէսին . պիրինճի էմր պու տըր : Վէ պունա պէկ-
 զէր իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնշընը քէնտիկ կիպի
 սէվէսին . պունլարտան պէջիւք տիկէր պիր էմր եօգ
 32 տըր՝ տէտի : Վէ օլ՝ ալիմ՝ անա՝ լիւզէլ , էյ միւ՛ալ-
 լիմ , Հագիգաթ իւզրէ սէջլէտին , զիրա Ալլահ պիր
 33 տիր , վէ անտէն զայրի եօգ տըր : Վէ անը պիւթիւն
 գալպտէն վէ պիւթիւն՝ ագըլտան վէ պիւթիւն ճան-
 տան վէ պիւթիւն գուվլէթտէն սէվէք , վէ գօն-
 շըյը քէնտի կիպի սէվէք ճիւմլէ միւհրադալար-

- 34 տան վէ դէպիճէրտէն էյի արբ՝ տէտի : Յիսուս տախի անըն՝ ադիլանէ ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէքէ , Ալլահն մէլէքիւթիւտէն ուզադ տէյիլ սին՝ տէտի . վէ անա արթըգ պիր քիմնէ ուռ՝ալ էթմէյէ ճէսա-րէթ էտէմէտի :
- 35 Վէ Յիսուս ճէյքէլտէ թա՛լիմ՝ էտեր իքէն ճէ-վապ վէրիպ՝ իւլէմա նա՞սըլ Մէսիճ Դաւիթին օղ-
- 36 լու տըր՝ տէրլէր : Զիրա Դաւիթ քէնտիսի Րուճ իւլ Գուտալէ տէտի քի՝ Րապպ Րապպըմա՝ թա պէն սէնին տիւշմէնլէրինի պադլարընիս պասամագ էտին :
- 37 Ճէյէտէք սաղըմաա օթուր՝ պույուրտու : Իմնի Դաւիթ քէնտիսի անա Րապպ տէտիյի ճալտէ , նա՞սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի . վէ պիր չօգ ճէմա՛աթ իսթէքէ անը տինլէր իտի :
- 38 Վէ անլէրէ թա՛լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ էլպիտէ
- 39 իլէ կէզմէք վէ չարշըլարտա սէլամլար , վէ սինա-ղօղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրտէ պաշ սէտիրլէր իսթէյէն իւլէմատան սագընընը :
- 40 Պուշլար տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօ-թէրիշ իչիւն ուզուն տու՛ալար էտէրլէր . անլէր տաճա շիտտէթի ՛ազապա տիւչար օլաճագ տըր :
- 41 Վէ Յիսուս խաղինէնին գարշըսընտա օթուրուպ՝ ճէմա՛աթըն խաղինէյէ նասըլ ագէւ ամարդլարընիս նազար էտիյօր իտի . վէ չօգ զէնկինլէր չօգ ամթար-
- 42 լար : Վէ պիր ֆադիր տուլ գարը կէլիպ պիր ման-
- 43 կըր գըյմէթինտէ իքի փուլ ամթար : Վէ շալիրու-լէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հադիգամթէն սիգէ տէրիմ քի՝ պու ֆադիր տուլ գարը խաղինէյէ ամթանլարըն
- 44 Ճիւմէսինտէն զիյատէ ամթար . Զիրա ճիւմէսի քէն-տիլէրին ֆաղլասընտան ամթարլար . պու գարը իտէ

քէնտի եօզըղընտան, հէր նէսի վար իսէ, պիւթիւն
նափաղասընը աթար՝ տէտի :

- 1 Սէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն, շարիրտ-
լէրինտէն պիրի անա՝ էյ Մու'աղլիմ, պագ, նա'սըլ
- 2 Թաշլար վէ նա'սըլ պինալար տըր՝ տէտի : Յիսուս
տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէզյիւք պինալարը
կէօրիւճօր մը սըն . երգըլմատրգ պիրիպիրի իւզէ-
րինտէ հիչ պիր Թաշ գալմայաճագ տըր՝ տէտի :
- 3 Վէ Զէյթուն տաղընտա հէյքէլին գարշըսընտա
օթոււրաղընտա, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ Յով-
հաննէս վէ Սնդրէաս անա Թէնհաճէ սու'ալ էտիպ,
- 4 Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղընը,
վէ ճիւմլէ պու շէյլէրին իթմամ՝ օլաճաճաղը վագ-
- 5 Թըն 'ալամէթինի պիզէ սեզլլէ՝ տէտիլէր : Յիսուս
տախի ճէվապա պաշլույրպ անլէրէ տէտի քի՝ Սա-
- 6 գընընըզ, սիյի քիմնէ իղլալ էթմէսին : Զիրա չօգ
քիմնէլէր՝ Մեւէհ պէն իմ՝ տէյերէք, պէնիմ իս-
- 7 միմլէ կէլիպ չօգ քիմնէլէրի իղլալ էտէճէրլէր : Վէ
ճէնքլէր իլէ ճէնք Թէվաթուրլարը իշիթախլինիզ
վադըթ, միւզթաթիպ օլմայասընըզ . զիրա պուշլար
վուգու՝ պուլմագ կէրէք տիր, լաքին տահա նի-
- 8 հայէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ 'ալէյ-
հինէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյհինէ գալ-
գըշլայ՝ նիչէ մահալլէրտէ զէլզէլէլէր օլաճագ, վէ
զըթլլգ իլէ իթիւլալար օլաճագ . պուշլար էլէմ-
- 9 լէրին իպթիասար տըր : Աիզ տախի սագընընըզ,
զիրա սիզի միլլէթ մէճիսլէրինէ Թէպիմ էտէճէք-

- Լէր, վէ սինաղոգլարտա տէօյիւլիւպ պէնիմ իչիւն
 վայիլէր վէ մէլիքէր հուգուրընա, անլէրէ շէհատէթ
 10 օլմագ իւգրէ ճէլպ օլունաճագսընը, վէ եվմէլա
 պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթլէրէ վա'զ օլունմագ կերէք
 11 տիր: վէ սիզի թէսլիմ էթմէք իչիւն կէօթիւր-
 տիւքլէրի վագըթ, եվմէլճէ էնտիշէ էտիպ տէ' հէ
 սէօյլէյիւմ տէյիւ տիւշիւմէյինիզ, լաքին օլ
 սա'աթտա սիզէ նէ վէրիլիւսէ անը սէօյլէյինիզ.
 զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ տէյիւ սինիզ, անճագ Բուհ
 12 իւլ Գուտա տըր: Իմտի գարնտաշ գարնտաշը, վէ
 փէտէր եվլատը էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ եվ-
 լատ վայիտէյն իւզէրինէ գալգըպ' անլէրի գաթլ
 13 էտէճէքլէր: վէ իսմիմ իչիւն ճիւմլէ թարաֆըն-
 տան պուզզ օլունաճագսընը, ամմա նիհայէթէ
 տէյին սապը էտէն խէլաս պուլուր:
 14 վէ Գամիէլ փէյլամպէր վասըթասըյլէ խապէր
 վէրլիւն խարապիյէթ մէքրուհէսինին ճա'իզ օլ-
 մայան եէրտէ տուրտըղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ,
 (օգուէյան աղլասըն,) օ զէման Եէհուտիյէտէ օլան.
 15 լար տաղլարա գաչըպ, Տամտա օլան' խանէյէ էն-
 մէտին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմաղա իչէրի
 16 կիրմէսին: Թարլատա օլան տախի լիպարընը ալ-
 17 մաղա կէրի տէօնմէսին: վէ վա'յ օլ կիւնլէրտէ
 18 համիլէ վէ էմգիլի օլանլարա: վէ ֆիրարընըզ
 գըշա թէսատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու'ա էտինիզ.
 19 Զիրա Ալլահըն խալզ էյլէտիյի խիզաթըն իպթի-
 տասընտան պու ոնէտէք միսլի վուգու' պուլմամըշ
 վէ տալա պուլմայաճագ շիտտէթլի մուզայադա օլ
 20 կիւնլէրտէ օլաճագ տըր: վէ էյէր Բապպ օլ կիւն-
 լէրի գըսաաթմասա խտի, հիչ պիր պէշէր գուր-

- Թուլմադ խոի . լաքին ինթիխապ էթտիյի միւնթե-
 21 խապլար իչիւն օլ կիւնլէրի գըսապթմըշ տըր : Վէ
 օ զէման էյէր պիր քիմսէ սիղէ՝ իշթէ Մէսիհ պու-
 րատա եսխօա՝ իշթէ օրատա տըր՝ տէրսէ, ինսն-
 22 մայսսընըզ : Զիրա եալանճը մէսիհլէր վէ եալանճը
 փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ, միւմքին օլտա՝
 միւնթէխապլարը պիլէ իզլալ իչիւն 'ալամէթլէր
 23 վէ միւ՛ճիզլէր իճրա էտէճէքլէր : Ամմա սիզ սա-
 գընընըզ . իշթէ սիղէ ճիւմլէսինի էվվէլա խապէր
 վէրիյօրըմ :
- 24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայագտտան սօկրա
 կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի զէյտսընը վէրմէյէճէք
 25 տիր : Վէ կէօքտէքի եըլտըզլար տիւշիւպ՝ սէմա-
 26 վաթտա՝ օլան գուվվէթլէր սարսըլաճագ տըր : Վէ
 օ զէման իպն իւլ ինսանը պուլլութլարտա 'աղիմ
 27 գուվվէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր : Օ
 զէման մէլա՛խքէսինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի միւնթէ-
 խապլարընը տէօրթ ըիւզկեարտան, եէրին ուճըն-
 տան թա կէօյիւն ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէք տիր :
- 28 Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ . անըն
 տալարը եումշայըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատըղը
 29 վագըթ, եազ եագըն օլտըղընը անլարսընըզ : Քէ-
 զալիք սիզ տախի պուշլարըն վուգու՝ պուշլարընը
 կէօրտիւշիւնիւզտէ, եագըն, հէման գափուլարտա
 30 օլտըղը մա՛րիւմիւնիւզ օլտ : Հագիգաթէն սիղէ
 տէրիմ՝ քի պուշլարըն ճիւմլէսի վուգու պուլ-
 31 մայընճա պու նէսլ կէշմէյէճէք տիր : Կէօք իլէ
 եէր զա՛իլ օլուր, ամմա պէնիմ սէօզլէրիմ ապլա
 32 զա՛իլ օլմայաճագ տըր : Ամմա օլ կիւն վէ սա՛աթ
 հագգընտա . փէտէրտէն մա՛տա պիր քիմսէնին վէ

- սէմնատա օրան մէլա՝ իքէնին վէ հաթթա Օղլըն տա-
- 33 խի մա՛լիւմաթը եօդ տըր : Սադընընըղ, ուշանըգ տուրուպ տու՛ա էախիղ . զիրա օլ վազթըն նէ
- 34 զէման կէլէճէյինի պիլմէզսինիղ : Նիճէ քի զուրպէթէ կիտէն պիր առէմ՝ խանէսինի պրադարազ , գուլարընա իշլէրինին խտարէսինի , վէ հէր քէսէ քէնաի իշլինի թախսիս էաիպ՝ գափուճույա տախի
- 35 ուշանըգ տուրմասընը թէնպիհ էտէր : Իմտի ուշանըգ տուրուընըղ . զիրա խանէ սահիպինին նէ զէման՝ ագչամ՝ եա կէճէ եարըսը եա խօրօս էօթաիւյունտէ եա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզսինի
- 36 նիղ : Օլմույա քի անսըզըն կէլիպ սիղի ուշգուտա
- 37 պուլա : Վէ սիղէ սէյլէտիլիմ՝ շէյլէրի ճիւմէյէ սէյլէրիմ՝ Ռւշանըգ տուրընըղ :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ ֆըս՝ վէ ֆէթիր պարսէ իքի կիւն սօկրա վուգու՝ պուլմազ իւզրէ իքէն՝ պաշ քեահինլէր իլէ՝ իւլէմա տնը հիլէ իլէ թուլթուպ գաթլ էթմէյէ
- 2 Ֆուրսաթ արարլար իտի : Ֆադաթ՝ խալդ արասընտա վէլվէլէ ղմամազ իշիւն պայրամտա օլմասըն՝ տէտիլէր :
- 3 Վէ Յէսսս Բեթանիատա , ճիւզամըր Սիմնըն խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր իքէն էլինտէ պիր շիշէ զիգըլմէթ խալիս նարախն եաղը օլարազ պիր գարը կէլտի . վէ շիշէյի գըրըպ՝ սնըն
- 4 պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ : Վէ պաղը քիմնէլէր տէրուշլէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եաղ նիճիւն խա
- 5 բաֆ օլունտու . Զիրա պու եաղ իւշ եիւզ տինարտան զէյատէյէ սաթըլըպ Գէյիթի ֆադիլլէրէ վէ-

- 6 րիւն պիւրիւր իտի՝ տէյերէք ժերգումէյէ թա՛ղիր էթ-
 7 թիւեր : Լաքին Յիսուս՝ Պրագընըզ, նի՛ջիւն անը
 պիհոսգըւր էտիյօրսընըզ : պանա կիւղէլ պիր իշ
 8 իշէտի : Զիրա ֆագիրլէր տա՛րմա սիղին ինէ պէ-
 րապէր պուլունուպ՝ իսթէտիյինիղ վագըթ անյէրէ
 9 էյիլիք էտէ պիւրսինիղ : ամմա պէն տա՛րմա սիղին
 10 ինէ պերապէր տէյիլ իմ : Մէրգումէ էյինտէն կէլ-
 տիյինի իճրա էտէրէք ճէսէտիմի տէֆն օլունմասը
 11 իշիւն էվվէլճէ մէս՝ էթտի : Հագիգաթէն սիղէ
 տէրիմ քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն տունէսնըն
 չէր նէրէսինտէ վա՛ղ օլունուրսա, պու խաթունըն
 էթտիյի տախի թիղքետարը իշիւն ըիվայէթ օլունա-
 ճագ տըր՝ տէտի :
- 12 Վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան իսխարիօթի Յուդա
 պաշ քեսհինլէրէ անը թէպիմ էթմէք իւզրէ հան-
 13 լարընա կիթտի : Անլէր տախի պուսու իշիթտիքտէ,
 սէվինէրէք անա ազչէ վէրմէյի վա՛տ էթտիլէր : օ
 տախի անը թէպիմ էթմէլէ ույղուն պիր վագըթ
 արար իտի :
- 14 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ, եա՛նի
 ֆըս՝ գուրպանընը զէպ՝ էթտիլէրի զէման,
 շպիրտլէրի անա՝ ֆըս՝ թա՛ամընը կէմէք իշիւն
 նէ՛րէտէ իսթէրսին քի կիտիպ սանա հագըրլայալըմ՝
- 15 տէտիլէր : Վէ շպիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ
 անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիղ, վէ պիր տէպթի սու կէօ-
 թիւրէն պիր տտէմ սիղէ բասթ կէլէճէք : անըն
- 16 արաընճա կիտիպ, Նէրէյէ կիրէրսէ, խանէ սահի-
 պինէ տէյինիղ քի՝ Մուսլիմ՝ Շպիրտլէրիմ ինէ
 պերապէր ֆըս՝ եէյէճէյիմ օտա նէ՛րէտէ տիր՝
- 17 տէյօր : 0 տախի սիղէ տէօլէնմիլ, հագըր, պիր

- պէոյիւք ի ֆէվզանի օտաւ կէօթէրէճէք. պիղէ
 16 օրատա հազըր էտինիզ՝ տէտի: Վէ շայիրտ-
 լէրի չըգըպ շէհրէ կիթտիքլէրինտէ, անըն քէն-
 տիլէրէ տէտիյի կիպի պուլմաղլէ ֆըսհը հազըրլա-
 տըլար:
- 17 Օ տախի ազշամ՝ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
 18 րապէր կէլտի: Վէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
 թա՛ամ էտէր իքէն, ցիսուս՝ Հագիգաթէն սիղէ տէ-
 րիմ քի՝ սիզտէն պիրի, եա՛նի պէնիմ իլէ թա՛ամ
 19 էտէն՝ պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի: Անլէր տախի
 միւքէտտէր օլմաղա վէ պիրէր պիրէր անա՝ Պէ՛ն
 մի իմ, վէ պաշգասը՝ Պէ՛ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշ-
 20 լատըլար: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Օն իքիլէր-
 տէն պիրի, եա՛նի պէնիմ իլէ սահանա էլնի պա-
 21 թըրան տըր. Վազա՛ա Իպն իւլ ինսան քէնտի
 հագգըրնտա եազըլմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր. լաքին
 վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիլլէ Իպն իւլ ինսան
 էլէ վէրիլիր. օլ ցտէմ տօղմամըշ օլսա իտի,
 քէնտիսինէ խայրլը օլուր իտի՝ տէտի:
- 22 Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն՝ ցիսուս էքմէք
 ալտը վէ պիրէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօկրա
 փարէլէտի, վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ, [էէյինիզ.]
- 23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի. Վէ քետուէյի
 ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօկրա, անլէրէ վէրտի.
- 24 ճիւմլէսի տախի անտէն իչտիլէր: Վէ անլէրէ՝ Պու
 պէնիմ գանըմ, եա՛նի չօգ քիմսէլէր իչիւն տէօ-
- 25 քիւլէնի հէնի՝ ահտըն գանը տըր: Հագիգաթէն սիղէ
 տէրիմ քի՝ թա անը Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ
 թազէ օլարադ իչէճէյիմ կիւնէ տէյին, արթըզ
 սամանըն մահսուլընտան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի:

- 26 Պա՛տէհու անլէր իւահի օգույուալ՝ Զէյթուն տա-
ղընա չըգտըլար :
- 27 Վէ ցիսուս անլէրէ՝ Ճիւմլէնիզ պու կէճէ պե-
նիմ հադդըմտա սիւրչէճէքսինիզ, դիրա՛ Զօպանը
վուրաճաղըմ, վէ գոյուշար տաղըլաճագ տըր՝
- 28 տէյիւ եաղըլմըշ տըր : Լաքին պէն գըյամ էթ-
տիքտէն սօկրա սիզտէն էվվէլ Գալկիւայա կիտէ-
- 29 ճէյիմ՝ տէտի : Վէ Պետրոս անա՛ Էյէր ճիւմլէսի
30 սիւրչալէր պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի : Վէ ցիսուս
անա՛ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՛ պու կիւն,
հէման պու կէճէ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն
էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
- 31 տէտի : Օ տախի՛ Էյէր պանա սէնին իլէ պերապէր
էօլմէք լաղըմ կէլտէ պիլէ, սէնի ապա ինքեար
էթմէմ՝ տէյէրէք թէ՛քիտ էյլէտի . քէզալիք ճիւմ-
լէսի տախի պէօյլէ տէտիլէր :
- 32 Վէ Գեթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիքլէ-
րինտէ, շայիրտլէրինէ՛ Պէն տու՛ա էտինճէյէ տէյին
- 33 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի : Վէ Պետրոս վէ
Յակոբոս իլէ Յովհաննէսի պերապէր ալըպ՝ հայրան
- 34 վէ մահգուն օլմաղա պաշլատը : Վէ անլէրէ՛ ճա-
նըմ էօլիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտէր տիր . պու-
- 35 ըատա գալըպ, ույանըգ տուրընըզ՝ տէտի : Վէ պիր
աղ իլէրի վարըպ եէրէ գափանաը . վէ էյէր միւմ-
քին իսէ քէնտիսինտէն պու սա՛աթ կէչաին տէյիւ
- 36 տու՛ա էտէրէք տէտի քի, Ապպա, Փէտէր, սէնին
'իտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր . պու քեասէյի
պէնտէն կէչիր . լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ տէյիլ,
- 37 անճագ սէնին էսթէրէյէն օլտուն : Վէ կէլիպ անլէրի
ույգուտա պուլմաղլէ, Պետրոսա՛ Էյ Սիմոն, ու-

- 38 Եւ յոր մը սըն . պիր սա'աթ ուշանըգ տուրումն .
 39 Թէն զա'իֆ տիր' տէտի : Վէ թէքբար կիտիպ' հէ-
 40 ման օ սեօյիւ սեօյէյէրէք տու'ա էյլէտի : Վէ
 'ալտէթ էտիպ' եինէ սնլէրի ուշգուտա պուլաու ,
 զիրա կէօղլէրի աղբըլաշմըշ իտի , վէ անա նէ ճէ-
 41 վապ վէրէճէքլէրինի պիլմէղլէր իտի : Վէ իւչիւնճիւ
 քէրբէ կէիպ անլէրէ' Արթըգ սւյուլուպ իսթիրա-
 հաթ էտինիլ . քիֆայէթ էտէր , սա'աթ կէլտի .
 իշթէ իպն իւլ ինսան կիւնասքեարլարըն էլինէ
 42 Թէպիմ' օլունույօր : Գալգընըլ կիտէլիմ' . իշթէ
 պէնի էլէ վէրէն եաղլաշտը' տէտի :
 43 Վէ օ տահա սեօյլէր իքէն , տէր 'ադապ օն իքի-
 լէրտէն պիրի օլուն Յուդա , պաշ քեահինլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իխթիյարլար թարաֆընտոն' դըլըճը
 վէ սօփալը վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլա-
 44 բադ , կէլտի : Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ
 վէրիպ' Փիմի էօփէր իսէմ' օ տըր , անը թուլթընըլ
 45 վէ տիգգալթլէ կէօթիւրիւնիւզ' տէմիշ իտի : Վէ
 կէլտիյինտէ անա հէման եաղլաշտ' Բապպի , Բապ-
 46 պի , տէյրէք անը էօփտիւ : Անլէր տախի անըն
 47 իւղէրինէ էլլէրինի սալըպ թուլթաւըլար : Վէ հապըր
 պուլունանլարտան պիրի դըլըճընը չէքիպ վէ քեա-
 հին ի ա'զամըն պէնտէսինէ վուրուպ գուլաղընը
 48 քէստի : Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն' Պէնի
 թուլթմագ իչիւն հարամի' իւղէրինէ կէլիր կիպի մի
 49 դըլըճըլ վէ սօփալը չըգտընըլ : Հէր կիւն հէյքէլտէ
 թա'լիմ' էտէրէք եանընըզտա պուլունուր իտիմ ,
 վէ պէնի թուլթմատընըլ . ամմա քիթապլար իթ-

- 50 մամ՝ օլունմագ կերէք տիր՝ տէտի։ ՕԼ վազբթ
- 51 ճիւմէսի անը պրագբայ գաշտըլար։ Վէ անըն սրտը
սըրա չըպլագ ճէսէտի իւղէրինէ քէթէն պէզի սա-
րընմըշ պիր նէվճիվան կիտիյօր իքէն, ելիթվէր
- 52 անը թուլթարըլար։ Օ տախի քէթէն պէզինի պրա-
գբայ անյէրտէն չըպլագ գաշտը։
- 53 Վէ Յիսուսը քեաճին ի ա՛ղամըն հուզուրընա
կէթիւրտիլէր։ վէ պունուէն եանընա ճիւմէ պաշ
քաճինլէր իլէ իխթիյարըլար վէ 'իւլէմա ճէմ' օլտը-
- 54 լար։ Վէ Պետրոս ուզադտան քեաճին ի ա՛ղամըն
հավըուսըն իչէրիսինէտէք անըն արտընճա կիտիպ
խըամէթքեարըլար իլէ պերապէր օթուրարագ աթէշ
- 55 եանընտա ըսընրյօր իտի։ Վէ պաշ քեաճինլէր
իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսուսըն գաթլի ի-
չիւն 'ալէյճինէ շէհատէթ արատըլար իսէ տէ,
- 56 պուլամատըլար։ Զիրա անըն 'ալէյճինտէ նիչէ
քիմնէլէր եալան շէհատէթ էթտիլէր իսէ տէ, շէ-
հատէթլէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըդ տէյիլ իտի։
- 57 Վէ պա՛ղըլարը գալգբայ 'ալէյճինտէ եալան շէհա-
- 58 տէթ էտէրէք, Պու առէմին՝ էլ իլէ եափըլմըշ շու-
հէյքէլի երգբայ, իւշ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըլմամըշ
պիր զայրիսինի պինա էտէճէյիմ՝ տէտիլինի իշիթ-
- 59 տիք՝ տէտիլէր։ Վէ պու վէճճէ տախի շէհատէթ-
- 60 լէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըդ տէյիլ իտի։ Վէ
քեաճին ի ա՛ղամ՝ օրթատա ալաղա գալգբայ Յի-
սուսա՝ Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞գ մի սին։ պունըլար
սէնին 'ալէյճինտէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրըլար՝ տէյիւ-
- 61 սու՛ալ էթտի։ Օ տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ
պիր ճէվապ վէրմէմէսիլէ, քեաճին ի ա՛ղամ թէք-
րար՝ Մէսիհ իսին իւլ Միւպարէք սէն մի սին՝ տէ-

- 62 յիւ անա սուտլ էթտի: Յիսուս տախի՝ Պէն իմ,
վէ իսկն իւլ ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթու-
րուր, վէ կէզիւն պուլութլարը իլէ կէլիբ կէօրէ-
- 63 ճէքսինիզ՝ տէտի: Իմտի քեասին ի ա՛ղամ քէնտի
էսվապընը երթըպ՝ Արթըզ պիզէ շասիտլէր նէ՞
64 լազըմ. Գիւֆրիւնիւ իշիթտինիզ. սիզէ նա՞սըլ
կէօրիւնիւր՝ տէտի. անլէրին ճիւվէսի տախի՝ Էօ-
լիւմէ միւսթահազգ տըր՝ տէյիւ անը հիւքմ էթ-
տիլէր:
- 65 Վէ պա՛զըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ,
վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եումրուզ վուրարագ,
Փէյղամպէրլիբ էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատըլար. խըտ-
մէթքեարլար տախի անա սիլլէ վուրտըլար:
- 66 Վէ Պետրոս աշաղըտա հավլուտա իբէն, քեա-
- 67 հին ի ա՛ղամըն ճարիյէլէրինտէն պիբի կէլիպ, Պետ-
րոսը ըսընըր կէօրտիւյիւնտէ անա պազըպ՝ Սէն
տախի Նազարէթլի Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝
- 68 տէտի: Լաքին օ՝ Նէ սէյլէտիյինի պիլմէմ վէ ան-
լամամ տէյերէք, ինքեսոր էթտի. վէ տըշարըյա
- 69 տէհլիզէ չըգտըգտա՝ խօրօս էօթտիւ: Վէ ճարիյէ
եինէ անը կէօրմէքլէ, օրատա տուրանլարա՝ Պու-
- 70 անլէրտէն տիր՝ տէմէյէ պաշլատը: Օ տախի թէք-
րար ինքեսար էթտի: Վէ պիբ միւտտէթ սօզրա,
եինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝ Սասիհէն ան-
լէրտէն սին, զիրա Գալիլէալը սըն վէ սէյլէյիլին
- 71 պէնզէյօր՝ տէտիլէր: Օ իսէ՝ Պու տէտիյինիզ ա-
տէմի թանըմամ տէյերէք պէտ տու՛ա վէ եէմին
- 72 էթմէյէ պաշլատը: Վէ իբինճի քէրրէ խօրօս էօթ-
տիւ. վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝ խօրօս իբի
քէրրէ էօթմէզտէն սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեսար

էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօղիւ խաթրընա կէթիրմէքլէ,
աղլամաղա պաշլատը :

- 4 Վէ սապահ օլտըղը կիպի, պաշ քեահինլէր, իս-
թիյարլար վէ 'իւլէմա իլէ՝ վէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
լիսի միւշավէրէ էտիպ՝ Յիսուսը պաղլատըգտան
սօնրա կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէպիմ՝ էթտիլէր :
- 2 Վէ Պիղատոս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի սէն մի
սին՝ տէյիւ սու՝ալ էթտի . օ տաիի տնա ճէվապէն՝
- 3 Սէզլէտիլիկ կիպի տիր՝ տէտի : Վէ պաշ քեահին-
լէր անը չօգ շէյլէրտէն տօլայը իթթիհամ՝ էթտիք-
- 4 լէրինտէ, Եինէ Պիղատոս անա սու՝ալ էտէրէք՝
Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞ղ մի սին . պագ, 'ալէյճինլտէ
նէ գատար շէյլէր շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի :
- 5 Վէ Յիսուս արթըգ հիչ պիր ճէվապ վէրմէմէքլէ՝
Պիղատոս թէ՛ աճճիւպ էթտի :
- 6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիքլէրի
- 7 պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի : Վէ իսթիլալ
էսնասրնտա դաթլ Ֆի՛իլինտէ պուլըւնուպ, Ֆիթնէ
չըգարան րէֆիգլէրի իլէ պէրապէր մահպուս օլան
- 8 Քարարբա նամընտա պիր քիմնէ վար իտի : Վէ
խալդ պաղըրըպ՝ քէնտիլէրէ օլան 'ատէթինին իճ-
րասընտա պուլըւնմասընը թալէպ էթմէյէ պաշ-
- 9 լատը : Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզին իչիւն
Եէհուտիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէմի իսթէր մի
- 10 սինիզ՝ տէտի . Զիրա պաշ քեահինլէրին անը հա-
սէտտէն նաշի թէպիմ էթտիքլէրինի պիլիր իտի :
- 11 Լաքին պաշ քեահինլէր անըն եւրինէ քէնտիլէրի

- իչիւն Բաբաբաբայր սալը վերմէսինի Բաւէլ տէրէ՛ք Լաւրէ
 12 խաղաղ թահրիք էթտիլէր : Վէ Պիղատոս թէքրար
 տնիլէրէ ճէվապէն՝ Եօյլէ իսէ Եէհուտիլէրին մէլիլի
 տէտիլինիլ քիմսէյէ նէ՞ Էսափմամը իսթէրսինիլ
 13 տէտի : Անլէր տախի՝ Անը սալալ էյլէ՛ տէյիւ թէք-
 14 րալը նիտա էթտիլէր : Լաքին Պիղատոս տնիլէրէ՛ Ես
 նէ՞ քէօթիւլիւք իչլէմիշ տիւր՝ տէտի իսէ տէ, տն-
 լէր՝ Անը սալալ էթ՝ տէյերէք տահա զիյատէ նիտա
 15 էյլէտիլէր : Վէ Պիղատոս խաղաղ խօշնուտ էթմէք
 իսթէմէքլէ, տնլէր իչիւն Բաբաբաբայր սալը վէրտի,
 վէ Յիսուսը տէգյտիւքտէն սօկրա՝ սալալ օլունմադ
 իչիւն թէպիմ՝ էթտի :
 16 Վէ՛ 'ապէրլէր տնը տիվան մահալի օլսն հավլու
 իչէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիպիւ ճէմ՝
 17 էթտիլէր : Վէ տնա Էրղավանի խիլ'աթ կիյտիւրտի-
 լէր, վէ տիքէնտէն պիւր թաճ էօրիւպ պաշընա դօ-
 18 տըլար : Վէ՛ Սէլամ սանա, էյ Եէհուտիլէրին մէ-
 լիլի, 'էյէրէ՛ տնը սէլումլամադա պաշլատըլար :
 19 Վէ դամըշլէ տնըն պաշընա վուրուպ՝ իւղէրինէ
 թիւքիւրիւրլէր, վէ տիղ չէօքիւպ տնա թէմէննա
 20 էտէրլէր իտի : Վէ տնը իսթիհզա էթտիքտէն սօկ-
 րա, իւզէրինտէն Էրղավանի խիլ'աթ չըգարըպ՝ ա-
 նա քէնտի էլպիսէսինի կիյտիւրտիլէր, վէ խաչա կէր-
 մէք իչիւն տըշտըլյա կէօթիւրտիւլէր :
 21 Վէ՛ Իսքէնտէր իլէ Բուֆօսըն փէտէրի Սիմոն
 նամընտա Գիրէնէլի պիւր քիմսէ թարլատան կէլիպ
 կէչէր իքէն, պունու տնըն խաշընը թաշըմադա իճ-
 22 պար էթտիլէր : Վէ տնը Գաֆա եւրի թէրճէմէ
 օլունան Գողգոթա նամ՝ մահալէ կէօթիւրտիւրլէ-
 23 րինտէ, Անա իչմէյէ միւրը ի սաֆի իլէ գարըշմըշ

- 24 շէրապ վերտիւէր, ամմա գապուլ էթմէտի: Վէ
անը խաչա կերտիքտէն ոճերա, հէր քէսին հիսսէսի
հա'իւ-ժ օլմագ իւզրէ գուր'ա աթարադ էլպիսէսինի
- 25 Թադսիմ' էթտիւէր: Վէ անը խաչա կերտիքէրի
26 վազըթ սա'աթ իւչ իտի: Վէ անըն ճիւրմ' հաֆ-
թասը' ԵՆՆՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԵԼԻՑԻ տէյիւ իւզէ-
- 27 ընտէ եազըլմըշ իտի: Վէ պիրի սաղընտա վէ պի-
րի սօլընտա անըն իլէ պէրապէր իքի հարամի խաչա
- 28 կերտիւէր: Վէ' Միւճըրիմէր սըրասընտա 'տտո
օլընտու' տէյիւ մուհարրէր օլան իթմամ' օլընտու:
- 29 Վէ եանընտան կէչէնէր պաշլարընը սաղլըպ
անա քիւֆը էտէրէք' Վա'յ, հէյքէլի Էրգըպ իւչ
- 30 կիւնտէ պինտ էտէն. ֆէնտիկի գուրթար վէ խաչ-
31 տան էն' տէրէր իտի. ֆէզուլիք պաշլ քեա՛հիլէր
իլէ 'իւլէմա քէնտի արապարընտա իսթիհզա էտէ-
րէք' Պաշգապարընը գուրթարտը, քէնտիսինի գուր-
- 32 Թարմաղա գատիր տէյիլ տիր. Խարայէլին մէլիյի
Մէսիհ շիմտի խաչտան էնտին, պիզ տախի կէօրիւպ
ինանալըմ' տէրէր իտի: Անըն իլէ պէրապէր սաղպ
օլընտանլար տախի անա շէթմ' էտէրէր իտի:
- 33 Վէ սա'աթ սղթըյա կէլտիքտէ, թա սա'աթ
սօգուզա գատար պիւթիւն հէր իւզէրինտէ գա-
- 34 ըսնըգ օլտու: Վէ սա'աթ սօգուզտա Յիսուս
հիւքսէք սէպէ ֆէրեատ էտիպ' Էլօի, Էլօի, լամա
սապաղթանի, հա'նի թէրճէմէ օլընտըգտա' Էյ
Ալլահըմ', էյ Ալլահըմ', պէնի նի՛չիւն թէրք էթտին'
- 35 տէտի: Վէ օրատա տուրսնլարըն պա'զըսը պոնու
իշիթտիքտէ' իշթէ Եղիպը չաղըրըյօր, տէտիւէր:
- 36 Վէ պիրի սէյիրտիպ սիրքէ իլէ պիր սիւնկէր տօլ-
տուրտու, վէ պիր գամըշա թազըպ' Պրազընըլ

պագալըմ՝ Եղիա անը էնտիրմէյէ կելի՞ր մի՛ տէյէ-
րէք անա իչիրտի :

- 37 Վէ Զիսուս եիւքսէք սէսլէ ֆերեատ էտիպ թէս-
38 լիմ ի ըուհ էթտի : Վէ հէյքէլին փերտէսի եօգա-
րրտան աշաղըյա դատար երթըլլայ էքի շագգ
39 օլտու : Վէ գարշըսընտա տուրան եիւզ պաշը անին
պէջլէ ֆերեատ էտիպ թէսլիմ ի ըուհ էթտիյինի
կէօրտիւյիւնտէ՝ Հագիգաթէն պու առէմ իպն
40 Ուլլահ իտի՝ տէտի : Վէ ուզագատան նազար էտէն
նիսվան տախի պուլընուպ , արալարընտա Մէճ-
տէլի Մարիամ վէ քիւչիւք Յակորոս իլէ Յովսէփին
վալիտէսի Մարիամ վէ Սալոմի տախի վար իտի .
41 Գէնտիսի Գալիլեաաա իքէն տախի մէրգուձէլէր ու-
նըն արտընճա կիտիպ անա խըտմէթ էտէրլէր իտի .
վէ անըն իլէ պէրապէր Երուսաղէմէ չըգմըշ օլսն
պաշգա չօգ նիսվան տախի վար իտի :
42 Վէ ագշամ օլտրգատա , թէտարիք , եա՛նի սէպթ-
43 տէն էվվէլ օլսն կիւն օլմաղլէ , Շուրա ա՛ղասըն-
տան օլուպ միւթէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա
մոռնթաղըր պուլընան Արիմաթիպը Յովսէփի կէ-
լիպ ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիրէրէք , Յի-
44 սուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի : Վէ Պիղատոս
անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ՛աճճիւպլէ
եիւզ պաշըյը չաղըրըպ՝ Չօգտոսն մը վէֆաթ էթ-
45 տի՝ տէլիւ անա սու՛ալ էթտի : Վէ եիւզ պաշը-
տան լւսէ՛ա՛ ի հալի աղլամաղլէ , ճէսէտի Յովսէփի
46 պաղըրչատը : Օ տախի քէթէն պէղի սաթըն ալա-
րագ , հէ՛տի էնտիրիպ անը օլ պէղէ սարտը , վէ
գայատա օյուլմուշ պիր գապրա գօյուպ գոպըն
47 գափուսընա պիր թաշ եուվարլատը : Վէ Մէճ-

տէլի Մարիամ իլէ Յովսէփին լաւրէսի Մարիամ
անըն դօնուլարըը եէրէ պագըլօրլար իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէշտիքտէն սօհրա , Մէճտէլի
Մարիամ վէ Յովսէփին լաւրէսի Մարիամ իլէ
Սալօմի կէլիպ անա սիւրմէք իւզրէ , պէհարլար
2 սաթըն ալմըշ օլմալարըլէ , Հաֆթանըն իլք կիւ-
նիւ , սապահլայըն կիւնէշ տօղար իքէն գապրա
3 կէտիլէր : Վէ պիրիպիրինէ՝ Գապըն գափուսըն-
տան թաշը պիղէ քըմ եռվարլայածագ տըր՝ տէյօր-
4 լար իտի , (վէ պագարգլարընտա թաշը եռվար-
5 լանմըշ կէօրտիւլէր ,) զիրա փէք պէջիւք իտի : Վէ
գապրա կիրտիքլէրնտէ , պէյազ լիպաս կիյմիշ
սաղ թարաֆտա օթուրուր պիր նէվճիվան կէօրմէ-
6 լէրիլէ հայրան օլարլար : Օ տախի անլէրէ՝ Հայրան
օլմայընըզ , սիզ սալ օլունմըշ Նազարէթի Յի-
սուսը արայօրսընըզ գըյամ էթտի , պուրատա
7 տէյիլ տիր , իշթէ անը գօտըգլարը եէր . Լաքին
սիզ կիտիպ , անըն շայիրտլէրի իլէ Պէարոսա՝ Օ
սիզտէն եվվէլ Գալիլէայա վարաճագ , սիզէ տէտիլի
կիպի անը օրատա կէօրէճէքանիլ տէյինիզ տէտի :
8 Վէ [սէրիէն] գապրտան չըգըպ գաշտըլար , վէ քէն-
տիլէրինի թիթրէմէ վէ հայրէթ օլմազլէ գօրգու-
լարընտան հիշ պիր քիմնէյէ պիր շէյ սէյլէմէտիլէր :
9 Վէ Յիսուս հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ ,
սապահլայըն գըյամ էթտիքտէն սօհրա , եվվէլա՝
տէրունինտէն եէտի ճինն չըգարմըշ օլտըզը Մէճ-
10 տէլի Մարիամն կէօրիւնտիւ : Մերգումէ տախի կի-

- տիպ մոռագատուէմն անրն իլէ պերապէր օլանլարա,
 եսս չէքիպ աղլամագտու օլտրդլարը հալտէ խապէր
- 11 վէրտի: Անլէր խէ անրն տիրի օլուպ' պունա կէօ-
 րինտիւլինիւ իշիթտիքլէրինտէ, ինանմատըլար:
- 12 Վէ պունտան սօկրա անլէրին իքիսինէ, պիր քեօյէ
 եքլըլիւյէրէք կիտէրլէր իքէն, պաշգա հէյ'էթտէ կէօ-
- 13 րինտիւ: Անլէր տախի վարըպ' սա'իրլէրէ խապէր
 վէրտիլէր խէ տէ, պունլարա տախի ինանմատըլար:
- 14 Պա'տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուրար
 իքէն կէօրինիւպ, գըյամ էթմիշ օլտրդընը կէօ-
 րէնլէրէ ինանմատըլարընտան տօլայը, իմանսըզ-
 ւըդլարը վէ գալպլէրինին զըլզէթի իշին անլէրի
 թէվպիս էյլէտի:
- 15 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տինեպայա կի-
 տիպ' հէր մախլուգա պէշարէթի վա'զ էտինիզ:
- 16 Իման էտիպ վաֆթիզ օլունան խէլաս պուլաճագ,
 վէ իման էթմէյէն 'ալէյհինէ հիւքմ' օլունաճագ
- 17 տըր: Վէ իման էտէնլէր իլէ շու 'ալամէթլէր պե-
 րապէր պուլունաճագ, ետ'նի պէնիմ խամմէ ճինն-
 լէր չըգարաճագլար, եէնի լիսանլար սէօյլէյէճէքլէր:
- 18 Երլանլար թութաճագլար, վէ միւհլիք շէյ իշէլէր
 տախի ապա անլէրէ զարար վէրմէյէճէք. խաթա-
 լար իւզէրինէ էլլէրինի գոյաճագլար, անլէր տախի
 շիֆա պուլաճագ տըր:
- 19 Իմտի Բապպ անլէրէ սէօյլէտիքտէն սօկրա, սե-
 մայա րէֆ' օլունուպ' Ալլահըն սաղընտա ճիւլուս
- 20 էթտի: Անլէր տախի չըգըպ հէր եերտէ վա'զ է-
 տէրլէր իտի, Բապպ տախի անլէր իլէ 'ամիլ օլուպ'
 պերապէր պուլունան 'ալամէթլէր վաւրթատըլէ
 քէլամը խապաթ էտէր իտի: Ամին:

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

→ 333 00000 ←

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ ֆաղիլէթըւ թէօֆիլօս, իպթիտասէն կեօղէ-
րիլէ կեօրէնիլէրին վէ քէլամբն խտտէմէսի օլանլա-
- 2 րն, Արամբզտա եագինէն միւսէլլէմ օլան նէսնէ-
- 3 լէրի պիգէ նագլ էթմիշ օլտրզլարընա կեօրէ, Նիչէ
քիմնէլէր անլէրին թէրթիպլէ թէ՛ լիֆինէ պաշլամըշ
օլտրզլարը ճիճէթլէ, պէն ասիսի էն էվվէլինտէն
ճէր շէրի քէմալ ք տիգզաթլէ թէֆասճիւս էթ-
- 4 տիյիմտէն, Սանա թա՛լիմ օլուհան շէյլէրին ճա-
ղիգաթընը պիլմէն իչիւն, սանա ճիւմլէսինի սըրա-
սըյլէ եազմոգ պոնա միւնասիպ կեօրիւնտիւ :
- 5 Եէճուտիյէ մէլիյի Հերպգէսին կիւնլէրինտէ,
Ապիա նէվպէթիւտէն Զաքարիա նամընտա պիը
քեասին պուլուհուպ ղէվճէսի տաթի Աճարոն գըզ-
- 6 լարընտան օլարագ, խմի Եղիսարէթ իտի : Իքիտի
տաթի Ալլահըն հուզուրընտա սալիճ օլուպ՝ Բապ-
պըն ճիւմլէ էմրլէր վէ տճքեամընըն պիլա գուսուը
7 իճրասընտա պուլուհուրլար իտի : Վէ Եղիսարէթ
'ազիր օլտրզընտան էվլատլարը օլմայըպ, իքիտի տէ
8 խալլը եաշը իտիլէր : Վէ մէրգուլմ քէնտի նէվպէթի
սըրասընտա, Ալլահըն հուզուրընտա քեասինլիք
9 խըտմէթիին իճրա էտէր իքէն, քեասինլիք 'ատէթի

- իւզրէ Բապպըն հէյքէյինէ կիրիպ՝ պուխուր եազ-
 10 մագ գուր'աոր քէնտինէ տիւշտիւ : Վէ գալմըն
 պիւթիւն ճէմա'աթը տախի պուխուր վագթընտա
 11 խարիճտէ տու'ա էթմէքտէ իքէն, Բապպըն մէլէյի
 պուխուր մէզպահընըն սաղընտա տուրուպ՝ անա
 12 կէօրիւնտիւ : Վէ Զաքարիա անը կէօրիւնճէ միւզ-
 13 թարիպ օլուպ՝ քէնտիսինէ գորգու կէլտի : Վէ մէ-
 լէք անա՝ Գորգմա, էյ Զաքարիա, զիրա նիյաղըն
 գապուլ օլունմաղլէ զէվճէն Եղիսարէթտէն սէնին
 պիր օղըն օլաճագ, վէ անա *Յովհաննէս թէսմիյէ
 14 էտէճէքսին : Վէ սանա մէսէրրէթ վէ շատըզ օլուպ՝
 անըն վէլատէթինտէն չօգ քիմսէլէր մէսրուր օլա-
 15 ճագ տըր : Զիրա Բապպըն հուզըւրընտա պէցիւք
 օլուպ՝ աշլա շէրապ վէ միւսքիր իջմէյնճէք, վէ հէ-
 ման վալիտէսինին բահմինտէն Բուհ իւլ Գուտպէ
 16 մէմլու օլաճագ տըր : Վէ պէնի իարայէլտէն չօգ
 քիմսէլէրի՝ քէնտիլէրին Ալլահը օլան Բապպա ըիւ-
 17 ճու՝ էթտիրիպ, փէտէրլէրին գալլէրինի էվլատա,
 վէ 'տսիլէրի սալիհլէրին 'ազլընա տէօնտէրիպ՝ Բապ-
 պա հազըրլանմըշ պիր գալմ՝ թէհիյէ էթմէք իւզրէ,
 Եղիանըն բուհու վէ դուտրէթիյէ անըն էօնիւնճէ
 18 կիտէճէք տիր՝ տէտի : Զաքարիա տախի մէլէյէ՝
 Պուհու նէտէ'ն պիլէյիմ, զիրա պէն իթթիյար իմ,
 19 զէվճէմ տախի խալլը եաշլը տըր՝ տէտի : Վէ մէլէք
 անա ճէվապէն՝ Պէն Ալլահըն հուզըւրընտա տու-
 րան Գաբրիէլ իմ, վէ սանա սէցլէյիպ պու շէյլէրի
 20 թէպշիր էթմէյէ իրսալ օլունտըմ : Վէ իշթէ սէն
 վագթընտա իթմամ օլունաճագ սէօղլէրիմէ ինան-

- մատըղըն՝ իչիւն, պունկարըն վուգու՝ պուլաճաղը
կիւնէ տէյին տիլսիղ օլուպ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր
24 օլմայաճագսըն՝ տէտի: Վէ դավմ Զաքարիայը պէք-
լէմէքտէ օլուպ՝ հէյքէլտէ թէ՛էխսուրընա թէ՛աճ-
22 ճիւպ էտիյօրլար իտի: Օ տախի տըշարըյա չըգ-
տըգտա, սնլէրէ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր օլմատը-
ղընտան, հէյքէլտէ պիր ըիւյա կէօրմիւշ օլտըղընը
անկատըլար: օ տախի սնլէրէ իշարէթլէ թէ՛ֆհիմ
23 էտէրէք՝ տիլսիղ գալար: Վէ խըտմէթինին կիւն-
լէրի թէմամ օլմաղլէ, քէնտի խանէսինէ կիթտի:
24 Վէ օլ կիւնլէրտէն սօնրա, զէվճէսի Եղիսաբէթ
25 համիլէ օլուպ, Բապպ խալգ արտսընտա հագարէ-
թիմի կիտէրմէք իչիւն, պանա հիւան ի նազար գըլ-
տըղը կիւնլէրտէ պէօյլէ էյլէտի՝ տէյէրէք քէնտինի
պէշ այ կիղլէտի:
26 Վէ ալթընճը այտա մէլէք Գաբրիէլ Ալլահ թա-
րաֆընտան, Գալիլեատա վագը՝ Նազարէթ նամ
27 պիր շէհրէ: Դաւիթ խանէտանընտան Յովսէփի իս-
մինտէ պիր ատէմէ նիշանլը օլան պիր պաքիրէնին
նէզտինէ կէօնտէրիլտի: վէ օլ պաքիրէնին իսմի Մա-
28 ըրիամ իտի: Վէ մէլէք մերգուսմէնին էտնընա կէլիպ՝
Սէլամ սանա, էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ աւաբէ,
Բապպ սէնին իլէ տիր: սէն նիսա պէյնինտէ միւ-
29 պարէք սին՝ տէտի: Օ իսէ Ֆէյլէ կէօրտիւքտէ, քէ-
լամընտան միւգթարիպ օլուպ՝ Պու նաճըլ սէլամ
30 օլա՝ տէյիւ թէ՛ֆէքքիւր էտէր իքէն, Մէլէք անա՝
Գօրգմա, էյ Մարիամ, զիրա Ալլահըն ի՛նտինտէ
31 լութֆ պուլտըն: Վէ իշթէ համիլէ օլուպ՝ պիր
օղըլ տօղուրաճագսըն, վէ անա Յիսուս թէմմիյէ
32 էտէսին: Օ պէօյիւք օլուպ՝ անա իպն իւլ Միւ-

- թա'ալ տէնիլէճէք, վէ Բապպ Ալլահ աճա փետերի
 33 Դաւիթին թախթընը վերէճէք տիր: Վէ պէյթ ի
 Յակորըն իւզէրինէ իլ էլ էպէտ հիւքիւմէթ սիւ-
 34 տէտի: Մարիամ իսէ մէլէյէ՝ Պու նաճըլ օլա պիլիր,
 35 չիւնքի պիր էր պիլմէմ՝ տէտի: Մէլէք տախի աճա
 ճէվապէն՝ Սէնին իւզէրինէ Բուհ իլ Գուտս կէլիպ
 Միւթա'ալըն գուտրէթի սանա կէօլկէ օլաճադ.
 պու էճլտէն ոէնտէն տօղաճադ մուգատտէս զաթա
 36 տախի իպն Ուլլահ տէնիլէճէք տիր: Վէ իշթէ ադ-
 րապանտան օլան Եղիսաբէթ տախի իիթիյարլըղն-
 տա պիր օղլա համիլէ օլուպ՝ պու ա օլ 'ադիր տէ-
 37 նիլէնին ալթընճը այը տըր: Զիրա 'ինտ Ալլահ հիչ
 38 պիր շէյ զայր ի միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտի: Վէ
 Մարիամ՝ իշթէ Բապպըն ճարիյէսի, պանա սէօ-
 ղիւնէ կէօրէ օլաւն՝ տէմէսիյլէ մէլէք անըն նէղ-
 տինտէն կիթտի:
 39 Վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ դալգըպ՝ 'աճէլէթէն
 40 տաղլար ճիվարընա, Յուգա շէհրինէ կիտիպ, Զա-
 քարիսնըն խանէսինէ կիրէրէք, Եղիսաբէթէ սէ-
 41 լամ վէրտի: Վէ Եղիսաբէթ Մարիամըն սէլամընը
 իշիթտիյի կիպի, չօճուգ անըն բահմինտէ սըչրատը
 վէ Եղիսաբէթ Բուհ իլ Գուտսլէ մէմլու օլուպ,
 42 Եիւքէք սէսլէ չաղըրարադ տէտի քի՝ Սէն նիսա
 պէյնինտէ միւպարէք սին, վէ սէնին բահմինին
 43 մահսուլը միւպարէք տիր: Վէ պու պանա նէճրէ-
 տէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիտէսի եանըմա
 44 կէլէ: Զիրա իշթէ սէլամընըն սէսի գուլաղըմա
 տէյտիյի կիպի, չօճուգ բահմիմտէ շատլըգտան
 45 սըչրատը: Վէ նէ՝ միւպարէք տիր իման էթմիչ

- 46 օլան . զիրա Բապպ թարաֆընտուն անա սեջլէնիլէն
 47 շէյլէր իթմիւմ օլունաճագ տըր : Մարիամ տախի՝
 48 քեարըմ օլան Ալլահտա շատման օլուու : Զիրա
 ճարիյէսինին էտնա հալինէ նազար գըլտը , վէ
 49 իշթէ շիմտէն սօնրա ճիւմլէ նէսլլէր պսնա՝ Նէ՝
 50 միւպարէք տէյէճէքլէր . Զիւնքի Գատիր պանա
 պէջիււք շէյլէր էյլէտի . Անըն իսմի տախի գուու-
 51 տուս տըր : Վէ մերհամէթի նէսլտէն նէսլէ քէն-
 52 տինտէն գօրգանլարըն իւզէրինտէ տիր : Քէնտի
 պագուսքլլէ գուտրէթ իպրաղ էյլէտի . միւթէ-
 53 քէպպիրլէրի գալսլլէրինին էֆքեարընտա փերիշաւ
 54 էյլէտի : Գուտրէթ սահիպլլէրինի թախթլարընտան
 55 էնտիրիպ՝ էտնալարը եիւքսէլթտի : Աճ օլտնլարը
 նի՛մէթլըլէ տօյուքուպ՝ զէնկինլէրի պօշ կէօնտեր-
 56 տի : Էճտատըմըզա սեջլէտիյի իւզրէ՝ Աբրահամ
 իլէ անըն զիւրիյէթինէ իլ էլ էպէտ օլան մերհա-
 57 մէթի թէգէքքիւր էտիպ , Գուլու Խարալէլ իմաաա
 էյլէտի՝ տէտի :
 58 Վէ Մարիամ տնըն էանընտա իւչ այ դալ-
 տըգտան սօնրա , քէնտի խսնէսինէ 'ալտէթ էյ-
 լէտի :
 59 Վէ Եղիսաբէթին վազլը համլը միւտտէթի թէ-
 60 մամ օլտըգտա , պիր օղուլ տօղուրտու : Վէ
 գօնշուլարը իլէ տգրապասը Բապպըն անա 'ազիմ
 մերհամէթ էյլէտիյինի իշիթտիքլէրինտէ անըն իլէ
 պէրապէր սէվինիլլէր իտի :
 61 Վէ սէքիզինճի կիւնտէ մա'տումը խիթտն էթ-
 մէյէ կէլիպ անա փէտէրինին իսմիլլէ Զաքարիա
 62 թէսմիյէ էթտիլէր : Լաքին վալիտէսի ճէվապ վէ-

- րիպ՝ խայր, անճադ ցովճաննէս թէսմիյէ օլունա-
 61 ճագ տըր՝ տէտի: Անլէր տախի մերգուսէյէ՝ Աբ-
 րապապնտա պու իսմլէ թէսմիյէ օլունմըշ պիր
 62 քիմնէ եօդ տըր՝ տէտիլէր: Վէ՝ Նէ՞ իսմլէ թէս-
 միյէ օլունմասընը իսթէրսիկ՝ տէյիւ իշարէթլէ
 63 փէտէրինտէն սու՛ալ էթտիլէր: Օ տախի պիր
 լէվճա իսթէյիպ՝ իսմի ցովճաննէս տիր՝ տէյիւ
 եազտըզընտա, ճիւմլէսի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր:
 64 Վէ հէման ազզը վէ տիլի աչըլըպ՝ Ալլահա համտ
 65 էտէրէք թէքէլլիւմ էյլէտի: Վէ էթրաֆտա թէ-
 մէքքիւն էտէնլէրին ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշիւպ՝
 պու շէյլէրին քէաֆֆէսի Եէհուտիյէնին պիւթիւն
 66 տաղիսթանընտա շայր՝ օլարագ, իշիտէնլէրին
 ճիւմլէսի ՝Աճէպա պու մա՛սոււմ Նէ՞ օլաճագ տըր՝
 տէյէրէք, Է-հ-հ-հ իսթըրըլարընտա հըֆլ էթ-
 տիլէր: վէ Բապսըն էլի անըն իլէ իտի:
 67 Փէտէրի Զաքարիա տախի Բուհ իւլ Գուտսլէ
 մէմլու օլուպ իլճամլէ սեյլէյէրէք, տէտի քի,
 68 Իսրայէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլուն, չիւնքի
 գաւմընը գիյարէթ էտիպ՝ անը ֆիտիյէ իլէ խէ-
 69 լաս էյլէտի: Վէ գաաիմտէն պէրու մուգատտէս
 փէյլամպէրլէրինին ազզըլէ սեյլէտիյի իւզրէ,
 70 Տիւշմէնլէրիմիզտէն վէ պիզէ հէփ պուզլ էտէն-
 71 լէրին էլինտէն խէլաս օլմագ իւզրէ, Գուլու Գա-
 ւիթին խոնէտանընտա պիզիմ իչիւն *խէլասը՝ ա-
 72 զիմ՝ իզհար էյլէտի: Թա քի էճուտարմըզա մեր-
 ճամէթ էտիպ՝ քէնտի մուգատտէս ՝աճտընը,
 73 Եա՛նի տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն գուլթուլմըշ

- օլորագ, [էօմբիւմիւղիւն] ճիւղէ կիւնլէրինտէ,
 74 ֆէնտի հուզուրընտա, գուտսիյէթ վէ սալահէ
 պիլա խավֆ քէնտինէ 'իպատէթ էթմէմիդի իհսան
 75 էյլէմէք իչիւն, փէտէրիմիղ Աբրահամա էթտիյի
 76 եէմինի խաթըրա կէթիրէ: Սէն տուի, էյ մա'սոււմ,
 Միւթա'ալըն փէյղամպէրի թէսմիյէ օլունաճագ-
 77 սըն. Ջիրա սէն զուլմէթ իլէ էօլիւմ կէօլկէսինտէ
 օթուրանլարա զիյա վէրմէք վէ սյազլարըմըք սէ-
 լամէթ թարիդինէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ալլահըմը-
 զըն շէֆգաթ ու մէրհամէթինտէն նաշի տօղան
 իւնէլ եիւճէլէրտէն զիյարէթիմիղ իչիւն կէլմէքլէ,
 78 Գալմընա կիւնահլարըն 'աֆմը իլէ օլան խէլասը
 79 ի'լամ էթմէք իչիւն, Բապպըն էօլլարընը հազըր-
 լամագ իւզրէ անըն էօնիւնտէն կիտէճէքօին:
 80 Վէ մա'սոււմ պէօյիւյիւպ Բուհտա գուվիլէթլէ-
 նիր, վէ իսրայէլէ զուհուրը կիւնիւնէ տէյին չէօլ-
 լէրտէ տուրուր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 **Օ**Լ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեանըն թահրիր ի
 նուֆուսը իչիւն Գալլէր Ավղուլթօս թարաֆընտան
 2 Ֆէրման սիւտուր էթտի. Պու իւք թահրիր Գիւրի-
 3 նիօս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտու: Վէ ճիւղէսի
 թահրիր օլունմագ իչիւն, հէր քէս քէնտի շէհ-
 րինէ կիտէր իտի:
 4 Իմտի Յովսէփ տախի Դաւիթին պէյթ ու նէս-
 լինտէն օլմաղլէ, համիլէ օլան նիշանլըսը Մարիամ
 5 իլէ պէրապէր թահրիր օլունմագ իչիւն, Գալիլեա-
 տան Նազարէթ շէհրինտէն Եէհուտիյէյէ, Բեթ-
 լէհէմ տէնիլէն Դաւիթին շէհրինէ չըգտը:

- 6 Վէ անէր օրատա իբէն, մերգուսէնին վազ' ը
 7 համը միւտութի թէմամ օլաբդատ, իւք օղլընը
 տօղսւրտու, վէ անը գուհտագլայըպ' քէնտիլէրէ
 խանտա եէր օլմամաղլէ, եէմիլքտէ եաթըրտը:
- 8 Վէ օլ ճիվարտա, օվատա գալըպ սիւրիւլէրինի
 9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իտի: Վէ
 իշթէ Բապպըն մէլէյի իւզէրլէրինէ էնիպ' էթրաֆ-
 լարընտա Բապպըն ճէլալի զիյա վէըմէքլէ, զիյա-
- 10 տէսիլէ գօրգտըլար: Վէ մէլէք անլէրէ՝ Գօրգմա-
 յընըզ, զիւրա իշթէ պիւթիւն գաւմնօ վուգու'
 պուլաճագ պիր 'աղիմ' մէսէրրէթի սիզէ թէպշիր
- 11 էտէրիմ. Չիւնքի սիզէ պու կիւն Դաւիթին շէհ-
 12 րինտէ Մէսիհ վէ Բապպ օլուն խէլասքետը տօղ-
- 12 մուշ տըր: Վէ գուհտագլանիմը վէ եէմիլքտէ եա-
 թար պիր մա'սուլմ պուլմանըզ սիզէ նիշան օլա-
- 13 ճագ տըր՝ տէտի: Վէ անսըզըն մէլէք իլէ պէրապէր
 ճիւհուտ ի սէմազիլէնին պիր ճիւմհուրը հաղըր
- 14 պուլուհուպ' Ալլահա սէնա էտէրէք, էն եիւճէ-
 լէրտէ Ալլահա համտ, եէր իւզէրինտէ սէլամէթ,
 տաէմլէրտէ հիւան ի ըիզա՝ տէտիլէր:
- 15 Վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմայա չըգտըզա-
 րընտա, օլ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմտի Բեթ-
 լէհէմէ գտտար վարըպ, Բապպըն պիզէ պիլտիրտիլի
- 16 պու վագը'պը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր: Վէ 'աճէլէթէն
 կիտիպ' Մարիամ իլէ Յովսէփի վէ եէմիլքտէ եա-
- 17 թան մա'սուլմը պուլտըլար: Վէ կէօրտիւքտէն
 սօհրա, պու մա'սուլմըն հագգընտա քէնտիլէրէ
- 18 սէզլէնիլէն շէյի էթրաֆա նէշը էթտիլէր: Վէ ի-
 շիտէնլէրին ճիւմլէսի չօպանլարըն քէնտիլէրէ սէզյ-
- 19 լէտիքլէրի շէյլէրի թէ'աճճիւպ էթտիլէր: Մարիամ

- տախի պու շէյլէրին ճիւղէսինի գալլինաէ թէ-
 20 ֆէքթիւր էտէրէք հըֆղ էտէր իտի: Վէ չօպան-
 լար՝ քէնտիլէրինէ սէյլէնիլտիյի վէճճէ, իշիտիպ
 կէօրտիւքլէրի ճիւղէ շէյլէրտէն տօլսյը Ալլահա
 համտ ու սէնա էտէրէք 'ապտէթ էթտիլէր:
- 21 Վէ մա'սումըն խիթանը իշիւն սէքիլ կիւն թէ-
 մամ՝ օլտըգտա, օ տուհա աւա րահմինտէ մէվճուտ
 օլմազտան էվվէլ մէլէք թարաֆընտան թէսմիյէ
 օլունարըր իւզրէ ցիտու թէսմիյէ օլունաու:
- 22 Վէ Մովսէսին շէրի'աթը մուճէպինճէ անլէրին
 թաթհիր կիւնլէրի թէմամ օլտըգտա, հէր իլք
 տօղան էրքէք չօճուգ րապպա մուգատտէս տէ-
 23 նիլէ աէյիւ, րապպըն շէրի'աթընտա մուհարրէր
 օլտըղը իւզրէ մա'սումը րապպա թագտիմ էթ-
 24 մէք, Վէ րապպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆթ գուճ-
 րու, ետիտ իքի կէզյէրճին ետվրուսը պուլու-
 րուլտըր իւզրէ, գուրպան 'արղ էթմէք իշիւն
 անը Երուսաղէմէ չըգարտըլար:
- 25 Վէ իշթէ Երուսաղէմտէ Սիմէսն իսմինտէ սա-
 լիհ վէ միւթթադի պիր տտէմ պուլունուպ՝ իս-
 րայիլին թէսէլլիսինէ մունթազըր օլարագ, րուհ
 26 իւլ Գուտս անըն իւզէրինտէ իտի. Վէ րապպըն
 Մէսիհինի կէօրմէյինճէ էօլիւմ՝ կէօրմէյէճէյի՝ րուհ
 իւլ Գուտս թարաֆընտան քէնտիսինէ վահի օ-
 27 լունմըլ իտի: Վէ 'ատէթ ի շէրի'աթ իգթիզասընը
 հագգընտա իճրա էթմէք իւզրէ՝ վալիտէնի մա'-
 սում ցիտուսը իշէրի կէթիւրտիլէրինտէ, մէգքիւր
 28 տախի րուհըն տէլալէթիյլէ հէքէլէ կէլիպ, Անը
 29 գուճաղընա ալարագ՝ Ալլահա համտ էտիպ, Եա
 րապպ, շիմտի սէնին քէլումընա կէօրէ գուլընը

- 30 սելամէթլէ սալը վերերսին . Զիրա կեօղէրիմ հեփ
 31 միլլէթլէր հուզուրընտա , թա'իֆէլէրին թէնիլիրի
 իչին նուր՝ վէ գավմըն իսրայէլէ շոն օլմագ իւզ-
 32 րէ , Հազըրլատըղըն խէլասընը կէօրտիւ՝ տէտի :
 33 Վէ վալիտէսի իլէ ցովսէփ անըն հագգընտա
 սեզլէնիլէն շէյլէրէ թէ՛ տճճիւպ էտէրլէր իտի :
 34 Սիմէն տախի անյէրէ խալլ տու՛ա էտիպ անըն
 վալիտէսի Մարիամա տէտի քի՛ իշթէ պու յա՛ւաւ
 իսրայէլէ չօգ քիմնէլէրին տիւշմէսի վէ գալգմա-
 սը իչին վէ 'ալէյհինտէ սեզլէնիլէճէք պիր 'ալա-
 35 մէթ օլմագ իւզրէ գօնուլմըշ տըր . (վէ սէնին
 քէնտի ճանընա տախի պիր գըլըճ կէչէճէք .) թա
 քի չօգ գալպլէրին էֆքէարը քէշֆ օլուտա :
 36 Վէ Աշէր սըպթընտան՝ Ֆանուէլին գըղը Աննա
 նամ պիր նէպիլէ վար իտի . մէրգումէ խալլը եաշ-
 ւը օլուպ պէքէարէթի վագթընտան եէտի եըլ գօ-
 37 ճա իլէ եաշամըշ օլուպ , թագրիպէն սէքսէն
 տէօրթ սէնէտէն պէրու տուլ գալարագ , կէճէ
 կիւնտիւզ օրուճ վէ տու՛ա իլէ 'իպատէթ էտէ-
 38 րէք , հէյքէլաէն պըրըմագ իտի : Օ տախի օ սա-
 'աթտա հագըր պուլունուպ՝ րապալա համո էտէ-
 րէք , Երուսաղէմտէ խէլասա մունթագըր օլանլա-
 րըն ճիւմլէսինէ անըն հագգընտա սեզլէր իտի :
 39 Անլէր տախի րապպըն շէրի'աթը մուճէպիւնէ
 ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտէն
 սօհրա , Գալիլէայա , քէնտի շէհըլէրի Նազարէթէ
 40 'ափտէթ էթտիլէր : Մա'սոււմ տախի պէզլիւլուպ
 վէ րուհտա գուվվէթլէնէրէք վէ հիքմէթլէ մէմ-
 լու օլարագ , Ալլահըն լութֆու անըն իւղէրինտէ
 իտի :

- 41 Վէ անըն վալիտէյնի հէր սէնէ ֆըսհ պայրա-
 42 մընտա , Երուսաղէմէ կիտէրլէր իտի : Վէ Յէ-
 օն իբի եաշընտա իբէն , անլէր պայրամըն 'տտէթի
 43 իւզրէ Երուսաղէմէ չըգտըլար : Վէ կիճլէրինի
 թէմամ էտիպ 'ափտէթ էթտիբլէրինտէ , չօճուգ
 Յիսուս Երուսաղէմտէ գալտը . վէ Յովսէփ իլէ վա-
 44 լիտէսի պուճու պիլմէյէրէք , Եօլտալար արաւըն-
 տա տըր զաննըյլէ պիբ կիւնլիւք եօլ կիթմիշլէր
 իբէն , անը ագրապա իլէ աշինալարընըն արաւըն-
 45 տա արաւտըլար իսէ տէ , Պուլմամաղլէ , անը ա-
 46 րայարագ Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր : Վէ իւչ կիւն-
 տէն սօկրա , անը հէյբէլտէ մու'պլիմիէր արաւըն-
 տա օթուրմագտա , վէ անլէրի տիկլէյիպ անլէրէ
 47 սու'ալլար իրաւ էթմէքտէ պուլտըլար : Վէ անը
 իշիտէյլէրին ճիւմլէսի տախի տիրայէթինէ վէ ճէ-
 48 վապլարընա հայրէթտէ գալըլար իտի : Վէ անը
 կէօրտիւբլէրինտէ հայրան օլուպ վալիտէսի անա'
 Էյ օղուլ , պիգէ նիճիւն պէոյլէ էթտին . իշթէ
 փէտէրիկ վէ պէն էլէմ չէքէրէք սէնի արայօր ի-
 49 տիք՝ տէտի : Օ տախի անլէրէ՝ Պէնի նիճիւն արա-
 յօր իտինիլ . ֆէտէրիմին պէյիինտէ պուլտընմագլը-
 ղըմ վաճիպ իտիյինի պիլմէ՞ղ մի իտինիլ՝ տէտի :
 50 Վէ անլէր քէնտիլէրէ սէոյլէտիյի սէօգիւ ֆէհմ
 51 էթմէտիլէր : Օ տախի անլէր իլէ պէրապէր էնիպ
 Նազարէթէ կէլտի , վէ անլէրէ իթա'աթ էտէր ի-
 տի . վալիտէսի տախի պու սէօգլէրին ճիւմլէսինի
 գալպինտէ հըֆղ էտէր իտի :
 52 Վէ Յիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Սլլահըն
 վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընտա իլէրիլմէքտէ
 իտի :

- 1 Վէ թիպարիօս Գոյսէրին սալթանաթըննն Օն
պէշինճի սէնէսինտէ Պոնտոսը Պեղատոս Եւհո-
տիյէ վալտի, վէ Հերովդէոս Գալիլէաննն ըէ'իս էր
րուպ'ը, վէ գարնտաշը Փիլիպպոս Իթուրիա իճէ
Թրախօնիթիս տիյարըննն ըէ'իս էր րուպ'ը, վէ Լիւ-
- 2 սանիաս Ապիլինէնին ըէ'իս էր րուպ'ը, վէ Աննա
իլէ Կայիափա քեաճին ի ս'զամ' օլարգլարը վա-
գըթտա պէրրիյէտէ Զաքարիաննն օղլու Յովճան-
- 3 նէսէ Ալլահըն քէլամը կէլտի. Օ տախի Իրտան
Ճիվարընտա վագը' ճիւմլէ մահալլէրէ կէլիպ' կիւ-
նահլարըն 'աֆիը իչիւն թէվպէ վաֆթիդինի վա'ղ
- 4 էտէր իտի. Նիթէքիմ' Եսայի փէյղամպէրին քե-
լամլարըննն քիթապընտա' Բապպըն Եօլընը հալլըր-
- 5 լայըպ, թարիգլէրինի տօղրուլտընը. Հէր տէրէ
տօլըւպ' հէր տաղ վէ թէփէ ալչազլանաճագ, էյ-
րիլէր տօղրու վէ սարփ Եօլլար տիւղ օլաճագ աըր.
- 6 Վէ ճիւմլէ պէշէր Ալլահըն խէլասընը կէօրէճէք
տիը' տէյէրէք, պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտա-
սը' տէյիւ թահրիր օլըննմըշ աըր :
- 7 Իմտի քէնտի էլիլլէ վաֆթիղ օլընմաղա չըգըպ
կէլէն ճէմա'աթլարա' Էյ էնկէրէք նէսլի, կէլէճէք
ղազապտան գաչմաղը սիղէ քիմ' կէօսթէրտի :
- 8 Իմտի թէվպէյէ լայըգ սէմէրէ հուսուլէ կէթիրի-
նիղ. վէ քէնտի քէնտինիլլէ' փէտէրիմիղ Աբրա-
համ' աըր' տէմէյէ պաշլամալընը, զիրա սիղէ տէ-
րիմ' քի' Ալլահ Աբրահամա շու թաշլարտան պէլէ
- 9 էվլատ վիւճուտէ կէթիրմէյէ գատիր տիը : Հէմ
տախի հալա պալթուտ աղաճլարըն քէօքիւնիւն եա-

- նընա գօնուամբը տըր . իմտի էյի մէյվէ վերմէյէն
 հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր՝ տէր իտի :
 10 չէմա'աթ տախի՝ Պու սուրէթտէ պիլ Նէ՞ իշլէ-
 11 յէլիմ՝ տէյիւ անտէն սու'ալ էթտիլէր : Օ տտիի
 անլէրէ ճէվապէն՝ իքի էնթարիսի օլան, պիրիսինի
 օլմայանա վէրսին, թա'ամը օլան տախի պէօյլէ էյ-
 12 լէսին՝ տէտի : Վէ վաֆթիլ օլունմադ իւզրէ
 կէօմրիւքճիւլէր տախի կէլիպ անա՝ էյ մու'ալ-
 13 իմ, Նէ՞ իշլէյէլիմ՝ աէտիքլէրինին իւզէրինէ, Սի-
 ղէ էմը օլունանտան զիյատէ պիր շէյ թալէպ էթ-
 14 մէյինիլ՝ տէտի : 'Աքքէրլէր տախի՝ Պիլ տէ Նէ՞ իշ-
 լէյէլիմ՝ աէյիւ անա սօրալար . վէ անլէրէ՝ Գիմ-
 սէյէ զուլմ էթմէյինիլ, վէ իֆթիրա պիրլէ զատր
 էթմէյինիլ, վէ 'իւիւֆէնիլգէ գանա'աթ էյլէյի-
 նիլ՝ տէտի :
 15 Վէ գավմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմլէսի Յով-
 հաննէսին հադգընտա՝ 'Աճէպա Բրիստոս պո՞ւ մը
 տըր՝ տէյիւ դալլլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր
 16 իքէն, Յովհաննէս ճիւմլէսինէ ճէվապէն՝ կէրչի
 պէն սիլի սու իլէ վաֆթիլ էտիյօրըմ, ամմա
 պէնտէն տահա գուտրէթլի օլան կէլիլօր, քի պէն
 անըն այագ գապլարընըն թասմաորըն չէօզմէյէ
 լլայրդ աէյիլ իմ . օ սիլի Բուհ իւլ Գուտս վէ ա-
 17 թէշէ վաֆթիլ էտէճէք տիր : Եապասը տախի է-
 լինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանընը թէմամիլլէ սա-
 վուրարադ, պուղտայը լանպարընա տէվլիրիպ՝ սա-
 մանը իսէ սէօնմէլ աթէշէ էադաճագ տըր՝ տէտի :
 18 Պէօյլէճէ տահա պաշդա նիլէ շէյլէր գավմա նասի-
 հաթ էտիպ՝ թէպշիր էտէր իտի :
 19 Վէ բէ'իւ էր բուպ՝ Հերովդէս՝ դարնտաշը [Փի-

- [Իսպարսըն] զէվճէսի Հերօտիատան, վէ Հերովդէսին
էթմիշ օլտըղը հէփ Ֆէնալըգլարտան տօլայը Յով-
- 20 հաննէս թարաֆընտան թարգպիհ էտիլմէքլէ, Ճիւմ-
լէսինին իւղէրինէ անը հասպտանէյէ աթմաղը տախի
'իլավէ էթտի:
- 21 Վէ խալգըն ճիւմլէսի վաֆթիզ օլունտըղը սըրա-
տա՝ Յիսուս տախի վաֆթիզ օլունտպ տու'ա էտէր
- 22 իբէն, կէօք աչըլըպ, Բուհ իւլ Գուտս անըն իւղէ-
րինէ հէյ'էթ ի ճիսմիյէ իլէ կէօյէրճին կիպի նազիլ
օլտու, վէ կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ՝ սէն սին, սէն-
տէն բազի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա վուգու՝ պուլտու:
- 23 Վէ Յիսուս քէնտիսի թադրիպէն օթուզ եաշընա
կիրմէյէ պաշլատը, վէ զանն օլունտըղընա կէօրէ
- 24 իպն ի Յովսէփ, իպն ի 'Էլի, իպն ի Մաթթաթ,
իպն ի Լէվի, իպն ի Մէլքի, իպն ի Եսաննա, իպն ի
- 25 Յովսէփ, իպն ի Մատաթիա, իպն ի Ամսլս, իպն ի
- 26 Նաւոււմ, իպն ի Հէսլի, իպն ի Նաճճայ, իպն ի
Մահաթ, իպն ի Մատաթիա, իպն ի Շիմ'ի, իպն ի
- 27 Յովսէփ, իպն ի Յուգա, իպն ի Յովհաննա, իպն ի
Բիսա, իպն ի Զօրաբարէլ, իպն ի Շաալթիէլ,
- 28 իպն ի Նէրի, իպն ի Մէլքի, իպն ի Ատտի, իպն ի
- 29 Գօռամ, իպն ի Էլմօտամ, իպն ի 'Էր, իպն ի Յով-
սէս, իպն ի Էլի'աղար, իպն ի Եօրիմ, իպն ի Մաթ-
- 30 թաթ, իպն ի Լէվի, իպն ի Սիմէոն, իպն ի Յու-
գա, իպն ի Յովսէփ, իպն ի Յովնան, իպն ի Էլէա-
- 31 դիմ, իպն ի Մէլիյա, իպն ի Մայնան, իպն ի
Մաթթաթա, իպն ի Նաթան, իպն ի Տաուտ,
- 32 իպն ի Յեսսէ, իպն ի 'Օպէտ, իպն ի Պօ'աղ, իպն ի
- 33 Սալմօն, իպն ի Նահշօն, իպն ի 'Ամմինատապ,
իպն ի Արամ, իպն ի Հաարօն, իպն ի Ֆարէս, իպն ի

34 Յուդա, իպն ի Յակոբ, իպն ի Խաճակ, իպն ի
 35 Աբրահամ, իպն ի Թարաճ, իպն ի Նահօր, իպն ի
 Սէրուճ, իպն ի Րա՛ռւ, իպն ի Ֆալէճ, իպն ի 'Ա-
 36 պիր, իպն ի Շալաճ, իպն ի Գէյնան, իպն ի Աբ-
 Ֆաիշատ, իպն ի Սեմ, իպն ի Նոյ, իպն ի Լամէք,
 37 իպն ի Մաթուսաղա, իպն ի Ենոք, իպն ի Եա-
 38 րէտ, իպն ի Մահլալէլ, իպն ի Գէյնան, իպն ի
 Էնօշ, իպն ի Սեթ, իպն ի Ադամ, իպն Ուլլաճ իտի:

ՊԱՊ 4

1 Վէ Յիսուս Րուճ իւլ Գուտայէ մէմուլ օլարադ,
 իրտանտան 'ավաթէմ էտիպ' Րուճըն սէվգիլէ պեր-
 2 ըիյէյէ կիթտի. վէ Շէյթան թարաֆընտան
 գրրգ կիւն թէճրիպէ օլունարադ, օլ կիւնլէրտէ
 Տիշ պիր շէյ եէմէտի, վէ միւտտէթ ի մէգքիւրէ
 թէմամընտա նիճայէթ աճըգտը:
 3 վէ Շէյթան անա՝ Էյէր իպն Ուլլաճ իսէն, էմը
 4 էթ, շու թաշ էքմէք օլուն՝ տէտի: Յիսուս տա-
 խի անա ճէվապէն՝ ինսան եալընըվ էքմէքլէ եա-
 շամուդ, անճադ Ալլաճըն Տէր պիր քէլամըյլէ էա-
 շա՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի:
 5 վէ Շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըգա-
 ըրպ պիր անտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալի-
 6 քիիի կէօսթէրտի: վէ Շէյթան անա՝ ճիւմլէ պու
 Տիւքիւմէթի վէ անլէրին շանընը սանա վէրէյիմ,
 զիրա պանա թէպիմ՝ օլունմըշ տըր, պէն տախի
 7 քիմէ իւթէրսէմ վէրէրիմ: Իմտի էյէր սէն պանա
 սէճտէ գըլար իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլուն՝ տէ-

- 8 տի : Վէ ցիսուս անա ճեվապէն՝ [Արարմա չէբիւ,
էյ Շէյթան . զիրա] Ալլահն զլան Բապպա սէճտէ
գըլաորն , վէ եալընըզ անա 'իպատէթ էտէսին՝
տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 9 Վէ անը Երուսողէմէ կէօթիւրիւպ հէյթելին
պուրճու իւզէրինտէ տուրտուրադ անա՝ Էյէր
իպն Ուլլահ իսէն , քէնտինի պուրատան աշաղը
10 աթ . Զիրա՝ Սէնի հըֆլ էթմէք իւզրէ՝ սէնին
հադգընտա քէնտի մէլա՝իքէսինէ թէնպիհ էտէ-
11 ճէք . Վէ սնլէր տաիի պյաղըն թաշա չարփմա-
մասը իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինտէ դալտըրաճագ-
12 լար՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի : Վէ ցիսուս ա-
նա ճեվապէն՝ Ալլահն զլան Բապպը թէճրիպէ
13 էթմէյէսին՝ Դէյէ- սէյլէնիլմիշ տիր՝ տէտի : Վէ
Շէյթան ճիւմլէ թէճրիպէլէրի թէմամ էթտիք-
տէն սօղրա , պիր միւտտէթ անտէն պրըլտը :
- 14 Վէ ցիսուս Բուհըն դուվվէթիլլէ Գալիլէայա
'ավտէթ էտիպ՝ էթրաֆտա զլան ճիւմլէ մահալ-
15 լէրէ շէօհրէթի շայը՝ զլուու : Վէ քէնտիսի անլէրին
սինաղողարընտա թա՛լիմ էտիպ՝ ճիւմլէ թարա-
ֆընտան թա՛ղիմ զլուուր իտի :
- 16 Վէ փէրվէրտէ զլաղը Նաղարէթէ կէլտի , վէ
'ատէթի իւզրէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղողա կի-
17 ըիպ զդումաղա գալգաը : Վէ անա Եսայի փէյ-
ղամպէրին քիթապը վէրիլտի . օ տաիի քիթապը
18 աշտըգտա , Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր ,
չիւնքի պէնի ֆուգարայա պէշարէթի թէպչիր էթ-
մէք իչիւն մէսհ էտիպ , գալպի միւնքէսիր զլանլարա
շիֆա վէրմէք , վէ էսիրլէրէ՝ հիւրրիյէթի , վէ ա՛մա-
լարա կէօղլէրին աչըլմասընը իլան էթմէք , վէ

- զուլմ ալթընտա էգիլէնէրի ազատըզլէ սալը վէր-
 19 մէք, Վէ Բապպըն մագպուլ սէնէսինի իլան էթ-
 մէք իչլան իրաւը էյլէտի՝ տէյիւ մուհարրէր օլան
 20 մահալի պուլտու: Վէ քիթապը գափալըպ խըտ-
 մէթծիյէ վէրէրէք, օթուրտու: վէ սինաղօղտա
 պուլունանլարըն ճիւմլէսինին նազարը տիգգաթը
 21 անըն իւզէրինտէ իտի: Օ տախի անլէրէ՝ Պու
 թահրիրաթ պու կիւն գուլաղլարընըզ իշիթալիյի
 հալտէ իթմամ օլունմըշ տըր՝ տէմէյէ պաշլատը:
 22 Վէ ճիւմլէսի անա շէհատէթ էտիպ՝ անըն աղղըն-
 տան սատըր օլան լաթիֆ քէլամլարա թէ՛աճծիւպ
 էտէրէք՝ Պու Յովսէփին օղլու տէյիլ՝ մի տիր՝
 23 տէրէր իտի: Օ տախի անլէրէ՝ Ելպէթթէ սիզ պա-
 նա՝ էյ հէքիմ, քէնտիկէ շիֆա վէր՝ թէմիլինի
 սէյլէյէճէքսինիզ: Կափառնպուլմտա վուգու՝
 պուլտըղընը իշիթալիյիմիզ շէյլէրի պուլրատա քէն-
 տի վաթանընտա տախի իճրա էյլէ Դէյէէթսինէ՛զ
 24 տէտի: Վէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հիչ
 պիր փէյլամպէր քէնտի վաթանընտա մագպուլ
 25 տէյիլ տիր: Վէ հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
 Եղիանըն կիւնլէրինտէ կէօք իւչ երլ վէ ալթը պ
 գափանմաղլէ, պիւթիւն հէրտէ 'ազիմ՝ գըթըզ
 վագը՝ օլտըզը զէման, իսրայէլտէ չօգ տուլ գա-
 26 բըլար վար իտի իսէ տէ, Եղիա Սայտայա թապի՝
 Սարէփթատա օլան պիր տուլ գարըտան մա՛տա
 27 անլէրին հիչ պիրիսինէ կէօնտէրիլմէտի: Վէ Եղի-
 սէ փէյլամպէրին զէմանընտա, իսրայէլտէ չօգ
 ճիւզամըլար վար իտի իսէ տէ, Սիւրեանի Նա՛-
 մանտան զայրի անլէրաէն պիրի թաթհիր օլունմա-
 28 տը՝ տէտի: Վէ սինաղօղտա պուլունանլարըն ճիւմ

- լէսի պոռնու իշխութիւնէ, փիւր զաղապ օլարադ,
 29 Գաղգալըւար վէ անը շէհրտէն չըգարըպ, անը ա-
 շաղը աթմագ իւզրէ շէհրլէրինին պինա օլուհտըը
 30 տաղըն ուշրումընա կէթիւրաիւլէր: Օ իսէ արա-
 լարընտան կէչիպ կիթտի:
 31 Վէ Գալիւետատ վագը՝ Կափառնայոլմ շէհրինէ
 էնիպ՝ սէպթ կիւնլէրինտէ անլէրէ թա՛լիմ էտէր
 32 իքէն, Քէլամը հիւքմիւ օլտըղընտան՝ թա՛լիմինէ
 33 հայրան գալըրլար իտի: Վէ սինաղօղտա, տէրու-
 նինտէ նափաք ճինն ըուհու օլան պիր տտէմ պու-
 34 լունուպ՝ եիւքսէք սէպլէ պաղըրարագ, Պրագ՝ սէ-
 նին պիզիմ իլէ նէ՞ իշին վար, էյ Նաւարէթլի Զի-
 սուս, պիզի հէլաք էթմէք իչիւն մի կէլտին. սէ-
 նին քիմ իտիյինի պիլիրիմ, Ալլահըն մուգատտէ-
 35 սի սին՝ տէտի: Վէ Զիսուս անը աղարլայըպ՝ Սիւ-
 քիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէմէսի իւզէրինէ ճինն
 անը օրթայա աթըպ՝ պիր զարար վէրմէքսիզին
 36 անտէն չըգտը: Վէ ճիւմլէսինէ հայրէթ կէլէրէք՝
 Պու նէ՞ քէլամ տըր քի նափաք ըուհլարա հիւ-
 քիւմլէթ վէ գուտրէթլէ էմը էթմէսիլլէ չըգարլար՝
 37 տէյերէք արալարընտա սէգլէշիւլէր իտի: Վէ անըն
 շէօհրէթի պիւթիւն ճիվար օլան մահալլէրէ շայլը՝
 օլտու:
 38 Վէ սինաղօղտան գաղղըպ՝ Սիմնըն խանէսինէ
 կիրտի. վէ Սիմնըն գայն վալիտէսի շիտտէթլի
 հիւմմայա թուլթուլըշ օլմասըյլէ անլէր տախի
 39 մէրգուսէ իչիւն տնա ըէճա էթտիլէր. Օ տախի
 իւզէրինէ տուրուպ՝ հիւմմայը աղարլատըգտա,
 անտէն հիւսա տէֆ՝ օլտու. մէրգուսէ տախի տէր
 'ազապ գաղղըպ անլէրէ խըտմէթ էթտի:

- 40 Վէ կիւնէշ պաթարգտա, հէր քիմին մուխթէ-
լիֆ մարազլարա կիրիֆթար օլմուշ խաթթասը վար
խէ, էանընա կէթիրտի, օ տախի հէր պիրինին
իւզէրինէ էլլէրինի գօյարագ անլէրէ շիֆա վէրտի :
- 41 Վէ չօդ քիմնէլէրտէն ճիննլէր տախի չըգըպ պա-
ղըրարագ՝ Սէն Մէսիճ Իպն Ուլաճ սըն՝ տէրլէր
խտի . վէ անլէրի ազարլայըպ սէջլէմէյէ պրագմագ
խտի, զիրա քէնտինին Մէսիճ Խախինի պիլիրլէր
խտի :
- 42 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա, չըգըպ պէեապան պիր
մաճալէ կիթտի . վէ խալգ տնը արայարագ՝ թա
եանընա կէլիպ՝ քէնտիլէրինտէն կիթմէմէսի իչիւն
- 43 անա իպրամ էթտիլէր խէ տէ, Անլէրէ՝ Ալլաճըն
մէլէքիւթիւնիւ սա՛իր շէճըլէրտէ տախի թէպշիր
էթմէքիլիմ՝ կերէք տիր, զիրա պուռուս իչիւն իր-
- 44 սալ օլունտըմ՝ տէտի : Վէ Գալիլէանըն սինաղօղ-
լարընտա վա՛ղ էտէր խտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ խալգ Ալլաճըն քէլամընը տիկլէմէք իչիւն ա-
նը սըգըշտըրարագ քէնտիսի Գէննէսարէթ կէօլիւ-
- 2 նիւն քէնարընտա տուրտըղը սըրատա, կէօլիւն
քէնարընտա իքի գայըգ տուրտըղընը կէօրտիւ .
պալըգճըլար խէ չըգմըշ օլուպ՝ աղլարընը երյոգա-
- 3 յօրլար խտի : Վէ գայըգլարտան պիրինէ, Էա՛նի
Սիմոնըն Գալլաճ՝ կիրիպ, գարատան պիրազ աշըլ-
մապընը անտէն թալէպ էտէրէք, օթուրուպ գայըգ-
տան խալգա թա՛լիմ էյլէտի :
- 4 Վէ քէլամտան Փարիշ օլտըգտա, Սիմոնա՝ Էն-

- կինէ աչըլըպ աղլարընըզը ավ իչիւն ամթընըզ՝ տէտի:
 5 Սիմոն տախի անա ճէվապէն՝ Եա Մու՛ալլիմ, պիւ-
 թիւն կէճէ չալըշտըք իսէ տէ, պիր շէյ թութա-
 մատըք. լաքին սէնին սէօզիւնլէ աղը ամթայրմ՝
 6 տէտի: Վէ պուռնու եափաղգլարընտա քիւլլիյէթի
 7 պալըք չէվիրտիլէր. վէ աղլարը երթըլմաղլէ, Նէլիպ
 քէնտիլէրինէ եարտըմ՝ էթմէլէրի իչիւն, տիկէր
 գայըգատ օլտն օրթաղգլարընա իշարէթ էթտիլէր.
 անլէր տախի կէլիպ գայըգլարըն իքիսինի պաթմադ
 8 տէրէճէսինէտէք տօլտուրալլար: Վէ Սիմոն Պեսու-
 բոս պուռնու կէօրմէքլէ, Յիսուսըն տիվլէրինէ տիւ-
 շիւպ՝ Եա Բապպ, պէնտէն պրըլ, զիրա պէն կիւ-
 9 նահքեար ատէմ իմ՝ տէտի: Զիրա պալըգլարըն
 ավլանըշընտան տօլայը օ վէ պէրապէրինճէ օլան.
 10 լարըն ճիւմլէսի, Վէ Սիմոնըն օրթաղգլարը՝ Զերե-
 դէօսըն օղուլլարը Յակարոս իլէ Յովհաննէս տախի
 հայրէթէ տիւշտիւլէր. Յիսուս տախի Սիմոնա՝
 Գօրգմա, պուռնտան պէզլլէ ինսան ավճըսը օլա-
 11 ճագսըն՝ տէտի: Վէ գայըգլարը գարայա չէքտիք-
 տէն սօնրա, հէր շէյլ պրադըպ անըն արտը սըրա
 կիթտիլէր:
 12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինտէ իքէն, իշթէ
 ճիւզամլէ տօլու պիր ատէմ վար իտի, վէ Յիսուսը
 կէօրտիւլիւ կիպի, եիւզիւ գօյուլն գափսնըպ անա
 եալվարարագ՝ Եա Բապպ, էյէր իսթէրսէն, պէնի
 13 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի: Օ տախի
 էլինի սլգատըպ անա տօգուհարագ՝ իսթէրիմ,
 թաշիր օլ՝ տէտի. վէ տէր՝ ագտալ ճիւզամը տէֆ՝
 14 օլտու: Վէ անա՝ Քիմնէյէ սէզլլէմէ, լաքին կիտիպ՝
 քէնտիլի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ

- օլմագ իւզրէ, թաթհիրին իչիւն Մովսէսին պուլու-
 տըղը վէճհէ թագաւակի թագաւիմ էյլէ՝ տէյիւ
 15 թէնպիհ էյլէտի։ Վէ անըն շէօհրէթի զիյատէ շայը՝
 օլուպ՝ աւլ տինյլէմէք վէ անըն էլիյլէ խաթալըգ-
 լարընաւան շիֆա պուլմագ իչիւն չօգ խալգ ճէմ՝
 16 օլուր իտի։ Քէնտիսի իսէ չէօլէրէ չէքիլիպ տոււա
 էտէր իտի։
 17 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի թա՛լիմ էթ-
 մէքտէ իքէն, Երուսաղէմ իլէ Եհշուտիյէ վէ Գա-
 լիլէանըն հեր պիր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլան Փէրի-
 սիլէր վէ Էրպսոպ ը շէրի՛աթ օթուրույօրլար իտի.
 վէ անլէրէ շիֆա վէրմէք իչիւն Բապպըն գուտրէթի
 18 հաղըր իտի։ Վէ իշթէ պա՛ղը քիմէլէր տէօշէք իւ-
 ղէրինտէ քէօթիւրիւմ պիր ատէմ կէթիրէրէք, անը
 իչէրի կէթիրիպ՝ հուզուրընա գօմաղա ֆուրսաթ
 19 աըատըլար իսէ աէ, Քէսրէթ ի խալգ սէպէպիլէ
 անը իչէրի կէթիրմէյէ եօլ պուլամամաղլէ, տամա
 չըգըպ՝ քիրէմիտլէրին աըսսընտան անը տէօշէյի իլէ
 պէրապէր օրթայա, Յիսուսըն հուզուրընա էնտիր-
 20 տիլէր։ Օ տուսի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ անա՝
 էյա տտէմ, կիւնահլարըն սոնտ 'աֆիլ օլունտու՝
 21 տէտի։ Վէ 'իւլէմա իլէ Փէրիսիլէր՝ Պու քիւֆր
 սէօյլէյէն քի՛մ տիր. եալընըզ Ալլահտան զայրի
 կիւնահլար 'աֆիլ էթմէյէ քի՛մ գատիր տիր՝ տէյէ-
 22 րէք թէֆէքքիւր էթմէյէ պաշլատըգլարընտա, Յի-
 սուս տուսի անլէրին էֆէհարընը պիլմէքլէ, անլէրէ
 ճէվապէն՝ Գալլլէրինիպտէ նէ՞ թէֆէքքիւր էտիյօր-
 23 սընըզ։ Հա՛նկըսը գօլայ տըր. կիւնահլարըն սոնտ
 'աֆիլ օլունտու՝ տէմէսի՞ մի, Եօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝
 24 տէմէսի մի։ Ամմա Իպն իւլ ինսանըն էէր իւզէ-

- րինտէ կիւնասչար 'աֆվ էթմէյէ գուարէթի վար
խտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ՝ Սանա
տերիմ, Գալգ, տէօշէյինի գալտըր վէ էվինէ կիթ՝
- 25 տէտի: Օ տախի հէման անլէրին հուզուրընտա
գալգըւ՝ իւզէրինտէ ետթաըղը շէյի գալտըրտը,
- 26 վէ Ալլահա համա էտէրէք էվինէ կիթտի: Վէ
ծիւմէսի հայրան օլոււ՝ Ալլահա համա էթտիլէր,
վէ գորգու իլէ մէմըւ օլարագ՝ Պու կիւն 'ածիպ
շէյլէր կէօրտիւք՝ տէտիլէր:
- 27 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա՝ տըշարըյա չըգըւ,
լէվի նամընտա պիր կէօմրիւքծիւյիւ պիր կէօմրիւք
մահալինտէ օթուրուր կէօրմէսիլլէ, անա՝ Արտըմա
- 28 կէլ՝ տէտի: Օ տախի հէր շէյի թէրք էտէրէք, գալ-
- 29 գըւ արտընճա կիթտի: Վէ լէվի քէնտի խանէ-
սինտէ անա պէջիւք պիր զիյաֆէթ էտիպ՝ անլէր
իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան կէօմրիւքծիւ-
լէրտէն վէ սա՛իլլէրտէն վաֆիր խալգ վուր իտի:
- 30 Վէ 'իւլէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր տնըն շայիրտլէրինէ
սէջլէնէրէք՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքծիւլէր վէ կիւնահ-
քեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իլէրսինիզ՝ տէտիլէր:
- 31 Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Հէքիմէ սաղ օլան-
լար տէյիլ, անճագ 'իլլէթլի օլանլար միւհթաճ տըր,
- 32 Սալիհէրի տէյիլ, անճագ կիւնահքեարլարը թէվ-
պէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի:
- 33 Անլէր տախի անա՝ Նի՞չիւն Յոլհաննէսին վէ ֆէ-
րիսիլէրին շայիրտլէրի չօգ տէֆա օրուճ թուլթուպ
տու՛ալար էթտիլլէրի հալտէ, սէնին շայիրտլէրին
- 34 եէյիպ իլէրլէր՝ տէտիլէր: Վէ անլէրէ՝ Տիւյիւնծիւ-
լէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պէրապէր օլտըգճա, օրուճ
- 35 թուլթուրա պիլի՞ր մի սինիզ, լաքին կիւվէյինին

- անլերտէն ալընաճաղը կիւնդէր կէլիր, վէ օ զէման,
- 36 օլ կիւնդէրտէ օրուճ թուլթաճագլար՝ տէտի: Վէ
անլերէ պիր թէմնիլ տախի սէզլէտի, եա'նի՝ Հիչ
պիր քիմնէ եէնի լիպաս եամասընը էպքի լիպասա
գօմազ, եօգոս օ հէմ էսքիսինի երըթար վէ հէմ
- 37 եէնիտէն օլան եամա էսքիյէ եագըշմազ: Վէ հիչ
պիր քիմնէ էսքի թուլլումլարա եէնի շէրապ գօմազ,
եօգոս եէնի շէրապ թուլլումլարը երըթըպ տէօքիւ-
- 38 լիւր, հէմ թուլլումլար տախի թէլէֆ օլուր: Լաքին
եէնի շէրապը եէնի թուլլումլարա գօմազ կերէք տիր.
- 39 վէ իքսի տոխի մահֆուզ գալլըր: Վէ հիչ պիր
քիմնէ էսքիյի իչաքքաէն սօկրա, տէր հալ եէնիսինի
իսթէմէզ, զիրա՝ էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ իքինճի պիրինճի սէպթ կիւնիւնտէ, Յիս-
- էքինլէր արասընտան կէչտիյինտէ, շայիրտլէրի պա-
- շագլարը գօփարըպ՝ էլլէրիյէ օղալպարաք եէյօր-
- 2 լար իտի: Վէ ֆէրիսիլէրտէն պա'զըլարը անլերէ՝
Նո'չիւն սէպթ կիւնիւ իշլէմէսի ճա'իզ օլմայանը
- 3 իլլէյօրսընըզ՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլերէ ճէվա-
պէն՝ Դաւիթին կերէք քէնտիսի վէ կերէք պէրա-
- պէրինճէ օլանլար աճըգտըղը զէման նէ էթտիյինի
- 4 օգո՞մաաընըզ մը: Նասըլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ՝
քեահինլէրտէն զայրիսինէ եէմէսի հէլալ օլմայան
- հուզուր էքմէքլէրինի ալըպ եէտի, վէ եամընտա
- 5 պուլլունանլարա տախի վէրտի՝ տէտի: Վէ անլերէ՝
իպն իւլ ինսան սէպթ կիւնիւնիւն տախի Սահիպի
տիր՝ տէտի:

- 6 Վէ տիկէր պիր սէպթ կիւնիւնտէ տախի սինա-
ղողա կիրիպ՝ թա՛լիմ էտէր իքէն, օրատա սաղ էլի
- 7 գուրու պիր ատէմ՝ պուլունմաղլէ, 'իւլէմա իլէ ֆէ-
րիսիլէր անը իթթիհամա վէսիլէ պուլմադ իլիւն,
սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի՛ր մի տէլիւ անը կէօ-
- 8 զէտիրէր իտի։ Ամա քէնտիսի անլէրին էֆքեարընը
պիլմէքլէ, էլի գուրումըջ օլան ատէմէ՝ Գալգ, օր-
թատա տուր՝ տէմէսիլլէ, օ տախի գալգըպ տուր-
- 9 տու։ Պա՛տէհու Յիսուս անլէրէ՝ Սէպթ կիւնիւնտէ
հա՞նկըսը, խա՛յր իլլէմէք մի, եօգսա շէրր իլլէմէք
մի, թախլիս ի նէ՞ֆս մի, եօգսա գաթլ ի նէֆս մի
- 10 հէլալ տըր։ սիլէ սու՛ալ էտէրիմ՝ տէտի։ Վէ
էթրաֆընտա պուլունանլարն ճիւմլէսինէ պազըպ
անա՛ իլիկի ուզաթ՝ տէմէսիլլէ, օ տախի էզլլէ էյ-
- 11 լէտիքտէ՝ էլի օլ պիրի կիպի սաղ օլտու։ Վէ անլէր
զիյաաէսիլլէ զազապլանարազ, Յիսուսա նէ՛ էտէ-
լիմ՝ տէլիւ արալարընտա սէզլլէշիրլէր իտի։
- 12 Վէ օլ կիւնլէրտէ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա
չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՛ա է-
- 13 տէրէք կէշիրտի։ Վէ սապահ օլտըգտա, քէնտի
շայիրալէրինի եանընա չաղըրըպ՝ անլէրտէն օն իքի
- 14 քիմնէ, Էա՛նի Պետրոս թէսմիլլէ էթտիլի Սիմոն
իլէ գարնտաշը Անդրէաս, վէ Յակոբոս իլէ Յով-
- 15 հաննէս, վէ Փիլիպպոս իլէ Բարթողիմէոս, Վէ
Մատթէոս իլէ Թովմաս, վէ Հալֆա օղլու Յակո-
- 16 բոս իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմոն, Վէ Յակոբոսըն
է-ր-ու-ն Յուդա իլէ խա՛լին օլան Խախարիօթի
Յուդայը ինթիխապ էտէրէք՝ անլէրէ ըեսուլ թէս-
- 17 միլլէ էլլէտի։ Վէ անլէր իլէ էնիպ պիր տիւղ
էերտէ տուրտու, վէ շայիրալէրինն ճէմա՛աթը

- իւլ, պիւթիւն Եւհուտիյէտէն վէ Երուսաղէմտէն,
 18 վէ Սուր իւլ Սայտաննն սաշիլինտէն, Անը տիկլէ-
 մէք վէ մարագլարընտան շիֆա պուլմագ իւզրէ,
 գալմտան վաֆիր խալգ՝ վէ նաֆաք ըուհլարտան
 'ազապ չէքէնլէր տախի կելիպ շիֆա պուլըւրար
 19 իտի: Վէ պիւթիւն խալգ անա տօգուհմագ իս-
 թերլէր իտի, չիւնքի անտէն գուվլէթ չըդըպ
 ճիւմլէսինէ շիֆա վէրիւր իտի:
- 20 Օ տախի շայիրտլէրինէ նազար գըլարագ, տէտի
 քի՝ Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ ֆադիրլէր, զիրա
 21 մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին տիր: Սիզ նէ միւպարէք
 սինիզ, էյ շիմտի աճըգանլար, զիրա տօյաճագսը-
 նըզ: Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ շիմտի աղլա-
 22 յանլար, զիրա կիւլէճէքսինիզ: Իսն իւլ ինսան
 իչիւն ատէմլէր սիզէ պուզզ էթտիքլէրի վէ սիզի
 թարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլէրի, վէ իսմինիդի
 քէօթիւ կիպի չըգարտըզլարը ղէման, նէ միւ-
 23 պարէք սինիզ: Օլ կիւնտէ սէվինիպ սըչրայլընզ,
 չիւնքի իշթէ սէմատա էճրինիզ չօդ տըր. զիրա
 էճտատլարը փէյղամպլէրլէրէ պու վէճհ իւզրէ է-
 24 տերլէր իտի: Լաքին վայ սիզէ, էյ ղէնկինլէր,
 25 զիրա թէսէլլինիդի ալտընըզ: Վայ սիզէ, էյ թօգ
 օլանլար, զիրա աճըգաճագսընըզ. վայ սիզէ, էյ
 շիմտի կիւլէնլէր, զիրա մահզուհ օլուպ աղլայա-
 26 ճագսընըզ: [Ճիւմլէ] ատէմլէր սիզին հագգընըզտա
 խայր սէջլէտիքլէրի ղէման, վայ սիզէ. զիրա ան-
 լէրին էճտատը եալանճը փէյղամպլէրլէրէ պու
 վէճհ իւզրէ էտերլէր իտի:
- 27 Ամնա, էյ տիկլէյէնլէր, սիզէ տէրիմ քի՝ Տիւշ-
 մէնլէրինիդի սէվինիզ, սիզէ պուզզ էտէնլէրէ էյի-

- 28 լիք էտինիզ : Սիղէ պէտ տու'ա էտէնլէրէ իսպր
տու'ա էյլէյինիզ , վէ սիղի ինճիտէնլէր իչիւն
- 29 տու'ա էյլէյինիզ : Սէնին պիր էանաղընիս վուրանա
օլ պիրինի տէ տուն . վէ ճիւպպէնի տլանը էնթա-
- 30 ընի տլուգոն մէն' էթմէ : Վէ սէնաէն հէր տի-
լէյէնէ վէր . վէ սէնին մալինի տլանտան աւ կերի
- 31 իսթէմէ : Վէ ատէմլէրին սիղէ նէ մու'ամէլէ էթ-
մէլէրինի իսթէրսէնիզ , սիզ տախի անլէրէ էյլէ
- 32 էտինիզ : Վէ էյէր սիղի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ ,
նէ՞ ֆաղիլէթինիզ օլուր . զիրա կիւնաճքեարլար
- 33 տախի քէնտիլէրինի սէվէնլէրի սէվէրլէր : Վէ էյէր
սիղէ էյլիք էտէնլէրէ էյլիք էտէրսէնիզ , նէ՞ ֆա-
- 34 հէման պու շէյի էտէրլէր : Վէ էյէր պէտէլինի
ալմաղը իւմիտ էթտիյինիզ քիմփէլէրէ էօտիւնճ
վէրիւսէնիզ , նէ՞ ֆաղիլէթինիզ օլուր . զիրա կիւ-
- 35 նաճքեարլար տախի կիւնաճքեարլարա , մուգա-
պիլինի կերի ալմագ իւզրէ , էօտիւնճ վէրիլէր :
- 36 Ամմա տիւշմէնլէրինիղի սէվիպ' էյլիք էտինիզ , վէ
հիչ պիր պէտէլ իւմիտ էթմէյէրէք էօտիւնճ վէ-
րինիզ , վէ էճրինիզ չօգ օլուպ' Միւթա'ալըն օ-
- 37 ղուլարը օլաճագսընիզ . զիրա օ' նանքէօրլէրէ վէ
քէօթիւլէրէ նի'մէթ վէրիճի տիր : Իմտի փէտէրի-
- 38 նիզ մէրհամէթլի օլտըղը միսիլիւ սիզ տախի մէր-
համէթլի օլունիզ : Հիւքմ էթմէյինիզ , վէ սիղէ
հիւքմ օլունմայաճագ . քիմսէնին 'ալէյհինէ հիւքմ
էթմէյինիզ , վէ սիվին 'ալէյհինիզտէ հիւքմ օլուն-
մայաճագ . 'աֆվ էյլէյինիզ , վէ սիղէ 'աֆվ օլու-
- 39 նաճագ : Վէրինիզ , վէ սիղէ վէրիլէճէք տիր , պա-
սըլմը ճէմ սիւքնիմիշ վէ թաշղըն էյի էօլէքէ

գուճաղընըզա վերեճէքլէր . զիրա սիգէ հէմոն էօլչ-
տիւյիւնիւզ էօլչէքլէ էօլչիւլէճէք տիր :

39 Վէ անլէրէ պիր թէմնիլ սէօյլէտի . Ա' մա ա' մա-
յա զըլաղըւզլըզ էտէ պիլիւր մի . իքիսի տէ չուգու-
40 րա տիւլմէ' զ մի : Շայիրտ մու' ալլիմիտէն էֆզալ
տէյիլ տիր . լաքին հէր քեամիլ պուլունան չա-
յեր մու' ալլիմի կիպի օլուր :

41 Վէ նի' չիւն գարնտաղչըն կէօզիւնտէ պուլունան
չէօփէ պագըպ տա' քէնտի կէօզիւնտէ օլան մէր-

42 թէյէ տիգգաթ էթմէզ սին . Խախօտ սէն քէնտի
կէօզիւնտէ պուլունան մէրթէյի կէօրմէյիպ տէ
գարնտաղչա' Էյ գարնտաղ , պրագ , կէօզիւն-
տէքի չէօփիւ չըգարայըմ' նա' սըլ տէյէ պիլիրսին :
Էյ միւրա' ի , էվլէլա քէնտի կէօզիւնտէն մէրթէյի
չըգար , վէ օլ վադըթ գարնտաղչըն կէօզիւնտէ
պուլունան չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյիճէ կէօրէ-

43 ճէքսին : Զիրա ֆէնա մէյվէ վէրիր էյի աղաճ եօգ
տըր . վէ էյի մէյվէ վէրիր ֆէնա աղաճ եօգ տըր :

44 Զիրա հէր պիր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն պիլի-
նիր . չիւնքի տիքէնլէրտէն ինճիր տէվչիրմէզլէր ,

45 վէ չալըտոն իւզիւմ գօփարմաղլար : Էյի տտէմ
գալպինին էյի խազինէսինտէն էյի շէյ չըգարըր ,
վէ քէօթիւ տտէմ գալպինին քէօթիւ խազինէ-
սինտէն քէօթիւ շէյ չըգարըր . զիրա աղզը գալպին
ֆաղլասընտոն սէօյլէր :

46 Վէ նի' չիւն պոնա' Էֆէնտի , Էֆէնտի , չաղը-
րըպ տա' սէօյլէտիյիմ շէյլէրի իճրա էթմէզսինիզ :

47 Պանա կէլիպ' սէօզլէրիմի տիկլէյէրէք , իճրա էտէ-
նին քիմէ միւշապիհ իտիյինի սիգէ կէօսթէրէյիմ :

48 Տէրին գաղըպ թէմէլի գայա իւզէրինէ գօյարագ ,

խանէ պինա էտէն պիր ատէմէ միւշապիճ տիր . վէ սուլար ճօշարդտա , սէյլ օլ խանէյէ հիւճուժ էթտիքտէ՝ դայա իւզէրինտէ թէ՛սիս օլունտըրն .

49 տան , անը սարսմաղա դատիր օլմատը : Ամմա տինկէյիպ տէ իճրա էթմէյէն ատէմ՝ թօփրագ իւզէրինտէ թէմէլթիզ խանէ պինա էտէն ատէմէ միւշապիճ տիր . վէ անա սէյլ հիւճուժ էթտիյի կիպի տիւշտիւ , վէ օլ խանէնին խարապիյէթի՝ աղիմ՝ օլտու՝ տէտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ճիւմլէ սէօզլէրինի դաւմ՝ տինկէր իքէն , թէմմաժ էթտիքտէն ոճիրա Լյափառնայյուժա կիրաի :
- 2 Վէ պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւլիւ պիր գուլու
- 3 խասթա օլարագ էօլմէք իւզրէ իտի : Վէ Յիսուսըն խապէրինի ալմաղլէ կէլիպ գուլընա շիֆա վերմէսինի բէճա էթմէք իւզրէ , եանընա Եէհուտիլէրին
- 4 պա՛ղը իխթիյարլարընը կէօնտերտի : Վէ անլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ զիյատէսիլլէ եալվարարագ՝
- 5 Պու իհսանը կտէճէյինլ զաթ լայրգ տըր . Զիրա միլլէթիմիդի սէվէր , վէ սինաղօղըմըղը օ պինա
- 6 էթմիշ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէր իլէ պերապէր կիտէր իքէն , հէման խանէյէ եաղլաշարղընտա , եիւզ պաշը անըն եանընա տօթլար կէօնտերիպ՝ Եա Բապպ , զահմէթ չէքմէ , զիրա տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն լայրգ տէյիլ
- 7 իմ՝ Պու սէպէպտէն եանընա կէլմէյէ քէնտիմի լայրգ կէօրմէտիմ , ֆադաթ պիր սէօղ սէօյլէ , վէ
- 8 խլտմէթքիարըմ՝ շիֆա պուլուր . Զիրա պէն տախի թահթը ճիւքիւմէթտէ պիր ատէմ՝ օլուպ՝ պէնիմ՝

- տէ թռչիւ ը խտարեմտէ 'ապեր պուլունմաղէ,
պիրինէ՝ Լիթ տէտիյիմտէ կիտէր, վէ տիկերինէ՝
Լէլ ԴէԴիյիտէ կէլիր. վէ գուլըմա՝ Շունու ետի
9 ԴէԴիյիտէ ետփար՝ տէտի: Վէ Յիսուս պունու ի-
շիթտիքտէ, տնա թէ՛ ածծիւ պէթտի. վէ տէօնիւ պ
արտը սըրա կէլէն խալգա՝ Սիդէ տէրիմ՝ քի՝ պէնի
իւրսյէլտէ պիլէ պու դատար իման պուլմատըմ՝
10 տէտի: Վէ կէօնտէրիմիշ օլանլար խանէյէ 'ալ-
տէթ էտիպ, խասթա օլմուշ օլան գուլու սաղսղ-
մըշ պուլտըլար:
- 11 Վէ էրթէտի կիւն Յիսուս՝ Նային նամ պիր շէճ-
րէ կիտէր իքէն, շայիրտլէրինտէն չօգ քիմնէլէր ի-
լէ վաֆիր խալգ տնն իլէ պէրապէր կիտիյօրլար
12 իտի: Վէ շէճրին գափուսընա եազլաշտըգտա, իշ-
թէ տնասընն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլիւ աը-
շարըյա կէօթիւրիւլիյօր իտի. մէրգումմէ տախի
տուլ իտի. վէ տնն իլէ պէրապէր շէճրտէն չօգ
13 խալգ վար իտի: Վէ Բապպ մէրգումմէյի կէօրտիւ-
յիւնտէ, տնա շէֆգաթ էտիպ, Ալլամա՝ տէտի:
14 Վէ եանաշըպ թապուլթա տօգունընճա, տնը կէօ-
թիւրէնլէր տուրտըլար. օ տախի՝ Էյ Նէվճիվան,
15 տնա գալգ տէյօրըմ՝ տէյինճէ, Էօլիւ գալգըպ
օթուրտու վէ սէյլէմէյէ պաշլատը, վէ Յիսուս
16 տնը վալիտէսինէ թէսիմ էյլէտի: Ճիւմէսինին
իւզէրինէ տախի խալֆ կէլիպ՝ Ալլահա համտ էտէ-
րէք՝ Արամըգտա պէօլիւք պիր փէյլամպէր զու-
հուր էթմիշ, վէ Ալլահ քէնտի գալմընը զիյարէթ
17 էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէր: Վէ տնն հագգընտա պու-
լապէր պիւթիւն Եհհուտիյէտէ վէ ճիւմլէ էթ-
րաֆ մահալէրտէ շայր՝ օլտու:

- 18 Վէ Գովհաննէսէ քէնտի շայիրալէրի պու շէյլէ-
 19 րին ճիւմէսինի նագլ էթմէլէրիյլէ, Գովհաննէս
 շայիրալէրինտէն իքի քիշի չաղըրըպ՝ ՕԼ կէլէճէք
 քիմնէ սէն մի սին, եօգսա տիկէր պիր քիմնէյէ
 մի մոնթազըր օլալըմ՝ տէմէք իջիւն Գիսուսըն եա.
 20 նընա կէօնտէրտի՝ ՕԼ առէմէր տախի սնըն եա.
 նընա կէլիպ՝ Վաֆթիզ էտիճի Գովհաննէս՝ ՕԼ
 կէլէճէք քիմնէ սէն մի սին, եօգսա տիկէր պիր
 քիմնէյէ մի մոնթազըր օլալըմ՝ տէմէք իջիւն պի-
 21 զի սանա կէօնտէրտի՝ տէտիլէր՝ Վէ հէման օլ
 սա՛աթ նիչէ քիմնէլէրի մարաղլարը իլէ տէրտէ-
 րինտէն վէ շէրիր ըուհլարտան ինէլաւ էտիպ՝ չօգ
 22 ա՛մալարա պասար իհսան էթտի՝ Վէ Գիսուս ան.
 լէրէ ճէվապէն՝ Կիտինիզ Գովհաննէսէ կէօրտիւ.
 յիւնիւզ վէ իշիթտիլինիզ շէյլէրի, եա՛նի ա՛մա-
 լարըն կէօրտիւյիւնիւ, թօփալլարըն էիւրիւտիւյիւ-
 նիւ, ճիւղամլըլարըն թաթհիը օլունտըղընը, սաղըր-
 լարըն իշիթտիլինի, էօլիւլէրին գըյում էթտիլինի,
 ֆուգարսյա պէշարէթին թէպշիր օլունտըղընը նագլ
 23 էտիլիզ. Վէ պէնիմ հագգըմտա սիւրշմէյէն նէ
 միւպարէք տիր՝ տէտի:
 24 Վէ Գովհաննէսին կէօնտէրտիլի տտէմէր կիթ-
 տէքտէն սօնրա, Գովհաննէսէ տա՛իր խալգա սէյ-
 լէմէյէ պաշլայըպ՝ Պէրրիյէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ
 չըգտընըզ, ըիւզկիւարտան սալլանան պիր գամըշ
 25 մը: Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ, զարիֆ էլլի-
 սէ կիյմիշ պիր տտէ՛մ մի. իշթէ վիյնէթլի լիպաս
 կիյիպ գէվգ ու սէֆատա օլանլար փատիշահ սէրայ-
 26 լարընտա պուլունուրլար: Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի, սիզէ տէրիմ

- 27 քի փէյղամպերտէն տէ տահա պէօյիւք տիր : Իշթէ պէն սէնին եօլընը էօնիւնճէ հազըրլայաճադ մուսպիրիմի սէնտէն իլէրի իրապ էտէճէյիմ՝ տէյիւ
- 28 հազգընտա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր : Զիրա սիգէ տէրիմ՝ քի՝ Նիստտան թէվէլլիւտ էտէնլէր որասընտա վաֆթիզ էտիճի Զովճաննէստէն պէօյիւք պիր փէյղամպեր եօգ տըր . լաքին մէլէքիւթ Ուլլէ լահտա էն քիւչիւյիւ անտէն պէօյիւք տիր՝ տէտի :
- 29 Վէ պիւթիւն դալմ իլէ կէօմրիւքճիւլէր պուսու իշիթտիքտէ, Զովճաննէսին վաֆթիզիլէ վաֆթիզ օլունմըշ օլմաղլէ *Ալլահը թա՛ղիզ էթտիլէր՝ :
- 30 Ամմա ֆէրիսիլէր վէ էրպապ ը շէրի՛թթտան օլան լար անըն էլիլէ վաֆթիզ օլունմամըշ օլմաղլէ, Ալլահըն միւրատընը քէնտի 'ալէյճլէրինէ օլարադ, բէտտ էթտիլէր :
- 31 [Վէ Բապպ տէտի քի] Իմտի պու նէսլին ատէմլէրինի քիմէ՞ թէշպիճ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ միւշապիճ
- 32 տիրլէր : Զարշուլարտա օթուրուպ՝ Սիգէ տիւտիւք չալըդ, ամմա բադս էթմէտինիզ, սիգէ ֆիզան էթտիք, ամմա աղլամտաընը՝ տէյիւ պիրպի-
- 33 րինէ չաղըրան չօճուգլարա միւշապիճ տիր : Զիրա վաֆթիզ էտիճի Զովճաննէս կէլտի, նէ եէր նէ
- 34 իչէր, վէ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ : Իպն իւլ ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իշթէ պօղազընա թապլի՛ վէ մէյիսօր պիր տտէմ, կէօմրիւքճիւլէրին վէ կիւնասքէարլարըն տօսթու տըր՝
- 35 տէրսինիզ : Ֆազաթ հիքմէթ ճիւմլէ քէնտի եվլասը թարաֆընտան թաստիզ օլունտու :

*Եւան. Ալլահա հազգ վէրտիլէր

- 36 Վէ ֆերիսիւրտէն պիրի քէնտիսի իլէ պերապէր
 Թա'ամ' էթմէսինի անտէն բէճա էթմէրէ, ֆերի-
- 37 սինին խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուրտու: Վէ
 իշթէ օլ շէհրտէ կիւննահքեար պիր գարը պուլու-
 նուպ, անրն' ֆերիսինին խանէսինտէ սօֆրատա
 օթուրտըղընն խապէրինի ուլտըգտա, պիր շիշէ
- 38 խօշ բա'իհալը եաղ կէթիրտի: Վէ արգատան
 պյադլարը եանրնտա տուրուպ ողլայարադ' սյադ-
 լարընը կէօզ եաշլարըյլէ ըսլաթմաղա պաշլատը,
 վէ պյադլարընը աւլընն սաշըյլէ սիլիպ' էօփէրէք,
- 39 խօշ բա'իհալը եաղլէ եաղլատը: Վէ անը տա'վէթ
 էտէն ֆերիսի պուսու կէօրտիւքտէ, քէնտի քէն-
 տինէ սէջլէյիպ' էյէր պու քիմնէ փէյղամպէր
 օլտա իտի, քէնտինէ տօգուհան գարընն քիմ' վէ
 նէ մագուլէ օլտըղընը պիլիր իտի, զիրա կիւննահ-
- 40 քեար տըր' տէտի: Վէ Յիսուս անա ճէվապէն'
 էյ Սիմոն, անա պիր սէջլէյէճէյիմ' վար' տէտի.
- 41 օ տախի էյա միււ'ալլիմ', սէջլէ' տէտի: Պիր ա-
 լաճագլընն իքի պօրճլուսը օլուպ' պիրինին պէշ
 եիւզ վէ տիկերինին էլլի տինար պօրճու վար իտի:
- 42 Վէ անլէրին էօտէմէյէ պիր շէյլէրի օլմամաղլէ,
 իքիսինէ տախի պաղըշլատը. պու սուրէթտէ ան-
 լէրտէն հա'նկըսը անը տահա զիյատէ սէվէճէք
- 43 տիր, սէջլէ' ԴէԿի: Սիմոն տախի ճէվապէն' Զանն
 էտէրիմ' օլ տահա զիյատէ պաղըշլատըղը քիմնէ
 տէտի. օ տախի անա' Տօղրու հիւքմ' վէրտին' տէտի:
- 44 Վէ գարըյա տօղրու տէօնիւպ, Սիմոնա տէտի քի'
 Պու գարըյը կէօրի'յօր մը սըն. պէն սէնին խանէնէ
 կիրտիմ', պյադլարըմ' իչիւն սու վէրմէտին, պու իսէ
 պյադլարըմը կէօզ եաշլարըյլէ ըսլատըպ, [պաշընն]

- 45 սաշըյլէ տիւտի : Սէն պէնի էօփմէտին , պու իսէ
պէն իչէրի կիրէլիտէն պէրու սյադլարըմը էօփմէք-
46 տէն ֆարիղ օլմատը : Սէն պաշըմը դէյթ հաղըյլէ
հաղլամատըն , պու իսէ սյադլարըմը խօշ ըա'խշալը
47 հաղ իլէ հաղլատը . Պինա'էն 'ալէյհ սանա տէրիմ'
քի' կիւնասլարը չօգ օլարըը հալտէ 'աֆվ օլըն-
տու , զիրա չօգ սէվտի . լաքին ալ 'աֆվ օլընան
48 քիմնէ աղ սէվէր . վէ մէրգուժէյէ' կիւնասլարըկ
49 'աֆվ օլընտու' տէտի : վէ պերապէր սօֆրատա
օթուրանլար քէնտի քէնտիլէրինէ' կիւնասլար
տախի 'աֆվ էտէն պու քի'մ տիը' տէմէյէ պաշ-
50 լատըլար : Օ տախի գարըյա' իմանըկ սէնի խէլաս
էթտի , սէլամէթլէ կիթ' տէտի :

ՊԱՊ 8

- 1 վէ պուստան սօնրա Յէհա շէհրտէն շէհրէ վէ
քէյտէն քէյէ կէչիպ մէլէքիւթ Ուլլահը վա'ղ ու
2 թէպչիր էաէր իտի : վէ օն իքիլէր իլէ' շէրիր ըուհ-
լար վէ մարազլարտան շիֆա պուլմիւշ պա'ղը գա-
րըլար , հա'նի քէնտինտէն եէտի ճինն չըգմըշ օլտի
3 Մէճաէլի տէնիլէն Մարիամ , վէ Հերովդէսին քէթ-
իււտասը խուզանըն գէվճէսի Յովհաննա վէ Սու-
սաննա վէ սա'իր նիչէ գարըլար անըն իլէ պերապէր
պուլլուհուպ , անա մէրգուժէյէր քէնտի մալլէրիլէ
խըտմէթ տախի էաէրլէր իտի :
4 վէ նիչէ շէհրլէրտէն վաֆիր խալդ ճէմ' օլուս'
անըն իանընա կէլտիքլէրինտէ , թէմսիլլէ տէտի
5 քի , Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգտը , վէ
էքէր իքէն' պա'ղըսը հօլ քէնտըրնա տիւշտիւ . վէ
6 չիյնէնմէքլէ հափա գուշլարը անը եէտիլէր . վէ

- պա՛ղըսը գայա իւղէրինէ տիւշիւպ՝ բուԹուպեԹի
 7 օլմաորղընտան պիԹտիյի կիպի գուրուտու : Վէ
 պա՛ղըսը տիքէնլէր արասընա տիւշմէքլէ , տիքէնլէր
 8 պերասպէր պիԹիպ անը պօղտըլար : Վէ պա՛ղըսը
 էյի Թօփրադ իւղէրինէ տիւշմէքլէ , պիԹիպ եիւզ
 գաԹ մաճսուլ վէրտի . պուշլարը սէջլէր իքէն՝
 իշիտիր գուլադլարը օլան իշիԹոին՝ տէյիւ նիտա
 էԹտի :
 9 Վէ շայիրալէրի՝ 'Աճէպա պու Թէմնիլ նէ՞ տէմէք
 10 տիր՝ տէյիւ անտէն սու՛ալ էԹտիլէր : Օ տախի
 տէտի քի՝ ՄէլէքիւԹ Ռւլլաճըն էարարընա վադըֆ
 օլմագ սիզէ վէրիլմիշ տիր , ամմա զայրիլէրէ Թէմ
 սիլաԹլէ -եօյլէնիլի . Թա քի պագար իքէն կէօր-
 մէյէլէր , վէ իշիտիր իքէն անլամայալար :
 11 Թէմնիլ պու տըր . Թօխում՝ Ալլաճըն քէլամը
 12 տըր : Վէ եօլ քէնարընտա օլանլար օլ քիմնէլէր
 տիր քի՝ իշիԹտիքտէն սօկրա , իման էտէրէք խէլու
 օլմասընլար տէյիւ ՇէյԹան կելիպ անլէրին գալպ-
 13 լէրինտէն քէլամը գալտըրըր : Վէ գայա իւղէրինտէ
 օլանլար օլ քիմնէլէր տիր քի՝ իշիԹտիքլէրինտէ
 քէլամը մէսէրէԹլէ գաղուլ էտէրլէր իոէ տէ ,
 քէնտիլէրինտէ քէօք օլմատըղընտան , պիր միւտ-
 տէԹ իման էտիպ՝ Թէճրիպէ վաղԹընտա կէրի չէ-
 14 քիլիրլէր : Վէ տիքէնլէր արասընա տիւշէնլէր օլ
 քիմնէլէր տիր քի՝ իշիԹտիքտէն սօկրա կիԹտիքճէ
 էնտիշէլէր իլէ զէնկինլիք վէ 'էօմրիւն զէվզ ու սէ-
 ֆալարընա պօղուլարագ մաճսուլ եէԹիշտիրմէղլէր :
 15 Վէ էյի եերտէ օլանլար օլ քիմնէլէր տիր քի՝ քէ-
 լամը էյի վէ սաֆի գալլլէ տիկլէյիպ ճըֆզ էտէ-
 րէք , սապրլէ մաճսուլ վէրիրլէր :

- 46 Վէ պիր քիմնէ չըրաղը եադարդատան սօկրա՝ անը
պիր գապլէ էօրթմէզ, հախօտ հաթադ պլթընա
գօմաղ. ամմա իչէրի կէլէնլէր ըշըղը կէօրսիւնլէր
- 47 տէյիւ շէմ՝ տան իւզէրինէ գօր : Զիրա աշիքետր
օլմայաճադ կիզլի պիր շէյ եօգ տըր . վէ պիլինիպ
մէյառնա կէլմէյէճէք մախֆի պիր շէյ եօգ տըր :
- 48 Իմտի նէ վէճճլէ տիկլէտիյինիզէ տիգգաթ էտի-
նիլ . զիրա քիմին վար իսէ , անա վէրիլէճէք տիր .
վէ քիմին եօգ իսէ , օլ վար զանն օլունսն տախի
քէնտինտէն ալընաճադ տըր :
- 49 Վէ վալիտէսի իլէ պիրատըրլէրի կէլիպ՝ քէսրէթ ի
20 խալգ սէպէպիլլէ հանընա վարամաուրլար : Վէ
անա՝ Վալիտէն իլէ պիրատըրլէրին սէնի կէօրմէք
իսթէմէքլէ , տըշարաա տուրույօրլար՝ տէյէրէք
- 21 խապէր վէրլտի : Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Վա-
լիտէմ՝ վէ պիրատըրլէրիմ Ալաճըն քէլամընը
տիկլէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ կիւնլէրին պիրինաէ քէնտիսի շայիրալէրի
իլէ պէրապէր պիր գայըղա պինիպ , անլէրէ՝ կէօ-
լիւն գարը թարաֆընա կէչէլիմ՝ տէտիքտէ , տ-
- 23 չըլաըլար : Վէ կիտէրլէր իքէն քէնտիսի ույգույա
վարաը . վէ կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էմմէքլէ ,
հայէ տօլմադտա՝ վէ քէնտիլէրի թէճլիքէտէ իտի-
- 24 լէր : Վէ հանընա կէլիպ անը ույսանաըրարադ՝ Եա
Մու՛ալլիմ , հա Մու՛ալլիմ , Տէլաք օլույօրլը՝ տէ-
տիլէր . օ տախի գալգըպ՝ ըիւզկետարը վէ սուլըն
տալըլալարընը ազարլատըրգտա , սաքին օլմալարըլլէ
- 25 իմանլըգ օլաու : Վէ անլէրէ՝ Իմանընըլ նէրէտէ
տիր՝ տէտի . անլէր տախի գօրգուպ թէ՛ աճճիւպ
էտէրէք պիրիպիրինէ՝ Աճէպա պու քիմ տիր

քի ընդկենարլարա վէ սույա տախի էմը էթմէսիյ-
լէ, ահա իթա'աթ էտերլէր՝ տէտիլէր :

- 26 Վէ գայրգլէ Գայլիլէանըն գարշըսընտա վազը՝
27 Ճատարանիլէրին տիյարընա վարարլար : Վէ սա-
հիլէ չըգտըգտա օլ շէհրտէն, խայլը զէմանտան
պէրու տէրուհինտէ ճիննլէր պուլունմաղլէ էսվապ
կիյմէյիպ էվտէ տէյիլ, ահճագ գապըլարտա օթու-
28 ըան պիր տտէմ ահա բասթ կէլտի : Վէ Յիսուսը
կէօրտիւքտէ, ֆերեստ էտէրէք էօհիւնէ տիւշտիւ .
վէ էիւքտէք սէսլէ՝ Եա Յիսուս, Իպն Ուլլահ իլ
միւթա'ալ, պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար . սանա
եալվարըրըմ քի պանա 'ազապ էթմէյէսին՝ տէտի :
29 Զիրա նափաք բուհա՝ օլ ատէմտէն չըգմաարը
էմը էթմիլ իտի . չիւնքի ահը խայլի վագըթտան
պէրու զապթ էթմիլ օլմաղլէ, օլ ատէմ զէնճիւ-
լէր վէ պուգաղըլարլէ պաղլը օլարագ՝ մահֆուլ
օլուր իտի իսէ տէ, պաղլարը դըրըպ ճինն թարա-
30 Ֆընտան չէօլէրէ սէվգ օլունուր իտի : Վէ Յիսուս
անա՝ Սէնին իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու'ալ էթ-
տիքտէ, Ալայ տըր՝ տէտի . զիրտ տէրուհինէ չօգ
31 ճիննլէր կիրմիլ իտի : Վէ քէնտիլէրէ հալիյէյ-
կիթմէյի էմը էթմէմէսինի անտէն ըէճա էտերլէր
32 իտի : Վէ օրոտա, տաղտա օթլանըր վաֆիր պիր
տօնուլ սիւրիւսիւ պուլունմաղլէ, ահլէրին իշինէ
կիրմէլէրինէ իզն վէրմէսինի անտէն ըէճա էթմէլէրի
33 իւղէրինէ՝ իզն վէրտի : Վէ ճիննլէր օլ ատէմտէն
չըգըպ տօնուլարա կիրմէքլէ, օլ սիւրիւ ուչըում-
տան աշաղը քէնտիլէրինի կէօլէ աթըպ՝ պօղըլ-
34 տու : Վէ ալէրի օթլատանլար պու վագը'այը
կէօրտիւքտէ, գաչըպ շէհրտէ վէ չիֆթլիքլէրտէ

- 35 խապեր վերտիլէր : Էհալէ տախի վազը՝ այլ կէօրմէյէ
չըգըպ՝ Յիսուսն հանընա կէլէրէք , տերունինտէն
ճիննլէր չըգմըշ օլան առէմի կիյինմիշ վէ 'ազըլ-
լանմըշ օլարագ Յիսուսն պագլարը հանընտա օ-
- 36 Թուրուր պուլմաղլէ գօրգտըլար : Վէ Էհալէ՝ այլ
միւշահէտէ էթմիշ օլանլար տախի մէճնունըն
նտարլ խէլա պուլտըղընը անլէրէ նագլ էթտիլէր :
- 37 Վէ Ճատարանիլէրին ճիվար պուլունան մաճաղլէ-
րինն ճիւմէէ հճալիսի զիյատէսիյլէ խազֆ էթմիշ
օլմալարըլլէ , հանլարընտան կիթմէսինի անտէն
րէճա էթտիլէր . օ տախի գայըղա կիրիպ 'ալտէթ-
- 38 էյլէտի : Վէ տերունինտէն ճիննլէր չըգմըշ օլան
առէմ՝ պերապէր պուլունմագլըղընը անտէն րէճա
- 39 էյլէտի իսէ տէ , Յիսուս անը սալը վէրիպ՝ Էվինէ
տէօն , վէ Ալլահն սանա էթտիյի շէյլէրի նագլ
էյլէ՝ տէտի . օ տախի կիտիպ պիւթիւն շէհրտէ
Յիսուսն քէնտինէ էթտիյինի իլան էտէր իտի :
- 40 Վէ Յիսուս 'ալտէթ էթտիլքտէ՝ խալգ անը գա-
պուլ էթտի , զիրա ճիւմլէսի անա մուլթագըր
- 41 իտի : Վէ իշթէ սինաղօղ րէ՛իսի օլան Յայրոս իս-
մինտէ պիր առէմ՝ կէլիպ՝ Յիսուսն պագլարընա
գափանարագ , խանէսինէ կէլմէսինի րէճա էյլէտի :
- 42 Ձիրա Թագրիպէն օն իքի հաշընտա պիրիճիք պիր
գըզը օլապ՝ մէզքիւրէ էօլմէք իւզրէ իտի . օ տախի
կիտէր իքէն խալգ անը Թալէիգ էտիյօր իտի :
- 43 Վէ օն իքի սէնէտէն պերու նէզֆ ի տէմէ միւպ-
թէլա օլարագ , պիւթիւն մալինի հէքիմլէրէ սարֆ
էթմիշ իսէ տէ , հիչ պիրինտէն շիֆա պուլամամըշ
- 44 պիր գարը , Արգատան հագլաշըպ՝ լիպասընըն է-
թէյինէ սօգունտու , վէ տէր հալ նէզֆ ի տէմի

- 45 քէսիտի : Վէ ցիսուս՝ Պանա տօգուհան քիմ տիր՝ տէտիյինտէ, ճիւմլէսի ինքեար էթմէքլէ, Պետրոս վէ անքն իլէ պերոպեր օլանլար՝ Էս Մու- 'ալլիմ, գալապալըգ սէնի պասըպ թազլէիգ էտէր իքէն՝ Պանա տօգուհան քիմ տիր՝ տէյօր մը արն,
- 46 տէտիլէր : Ամմա ցիսուս՝ Պանա պիր քիմնէ տօգուհուու, զիրա պէնտէն գուզվէթ սասըր օլտը.
- 47 զընը անլատըմ՝ տէտի : Իմտի գարը կիզլէնէմէտի- յինի կէօրտիւքտէ, թիթրէյերէք կէլտի, վէ հու- ղուրընա տիւշիւպ, պիւթիւն խալզըն էօնիւնտէ անա նէ սէպէպտէն տօգուհտըզընը, վէ նասըլ
- 48 անիտէ շիֆա պուլտըզընը նագլ էթտի : Օ տաիի մէզքիւրէյէ՝ ճէսարէթլէն, գըզըմ, իմնըն սէնի խէլաս էյլէտի, սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի :
- 49 Օ տահա սէօյլէր իքէն՝ սինաղօղ րէ՛խսինին խա- նէսինտէն պիր տաէմ կէլիպ, սնա՝ Գըզըն վէֆաթ
- 50 էթտի, մու՛ալլիմէ զասմէթ վէրմէ՝ տէտի : Վէ ցիսուս պուհու իշիթտիքտէ, սնա ճէվասպէն՝ Գօրգւ մա, անճագ իմն էյլէ, օ խէլաս պուլըւր՝ տէտի :
- 51 Վէ խանէյէ կիրտիքտէ, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ Յովհաննէստէն, վէ գըզըն փէտէրի իլէ վադիտէ- սինտէն մա՛տա քիմնէյի իչէրի կիրմէյէ պրագմատը :
- 52 Վէ ճիւմլէսի գըզ իչիւն աղլայըպ տէյիւնմէքտէ իքէն՝ Աղլամայընըզ, վէֆաթ էթմէտի, անճագ
- 53 ուլոյօր՝ տէտի : Վէ անլէր վէֆաթ էթմիշ օլ-
- 54 տըզընը պիւմէքլէ, անը իսթիհզա էթտիլէր : Լաքին ճիւմլէսինի տըշարըյա չըգարըպ՝ մէզքիւրէնին է- լինի թութարագ՝ Էյ գըզ, գալգ՝ տէյիւ չաղըր-
- 55 տը : Վէ անըն րուհու ըիւճու՝ էթմէքլէ, անիտէ պաղա գալգտը, վէ ցիսուս՝ անա եէմէք վէրիլմէ-

56 սինի էմր եթտի : Վէ մեղքիւրէնին վախտէնի
 Տայրան օլտըլար . օ տախի՝ Պու վագը՝այը քէմնէյե
 սեզյէմէյեսինիզ՝ տէյիւ անլէրէ թէնպի՛ճ էթտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքի շայիրտինի պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ՝
 անլէրէ ճիւմէ՛ ճիննլէր իւզէրինէ, վէ մարտղլարըն
 տէֆի իչիւն գուվէթ վէ գուտրէթ վէրերէք :
- 2 Անլէրի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ էտիպ խոսթա-
 3 լարա շիֆա վէրմէյէ կէօնտերտի . Վէ անլէրէ՝ Եօլ
 իչիւն պիր շէյ յամայընըզ . նէ տէյնէք, նէ տա-
 զարճըզ, նէ էքմէք, նէ ադչէ, նէ տէ իքիշէր էն-
- 4 թարինիզ օլտուն : Վէ հէր հանկը էվէ կերերսէ-
 5 նիզ, օրատա գալըպ՝ օրատան չըգընըզ : Վէ սիզի
 հէր քիմ՝ գապուլ էթմէզսէ, օլ շէհրտէն չըգ-
 տըզընըզտա, 'սալէյ՛լէրինէ շէհատէթ օլմազ իչիւն ,
 պազլարընըզտան թօզու պիլէ սիլքինիզ՝ տէտի :
- 6 Անլէր տախի չըգըպ հէր եէրտէ պէշարէթի թէպ-
 շիր էտէրէք, վէ Խալալա շիֆա վէրերէք, քէոյ-
 տէն քէոյէ կէչէրլէր իտի :
- 7 Վէ րէ՛խ էր բուպ՝ օլան Հերովգէս անըն էլիլէ
 իճրա օլունտան շէյլէրին ճիւմէսինի իշիթտիքտէ՝
 շիւպհէ էթտի . զիրա պա՛ղը քիմնէլէր՝ Յովհաննէս
- 8 էմվաթտան գըյամ էթմիշ տիր, Վէ պա՛ղըլարը՝
 Եղիա զուհուր էթմիշ տիր, պա՛ղըլարը տախի՝
 Գատիմ՝ փէյղամպերլէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ
- 9 տիր՝ տէրլէր իտի : Վէ Հերովգէս՝ Պէն Յովհաննէ-
 սին պաշընը քէստիրտիմ, վէ պու քիմնէ քիմ՝
 տիր քի պէն անըն հազգընտա պէոյլէ շէյլէր իշի-
 տիյօրըմ՝ տէյերէք, անը կէօրմէք իսթէր իտի :

- 10 Վէ ըեսուլէր Գիւստիոս 'ափտեթ էտիպ' իճրա
եթտիքլերի ճիւմլէ շէյլերի անա հիքեայէ եթտի-
լէր. օ տախի անլերի ալըպ' թէնհաճէ Բեթսայիդա
տէնիլէն շէհրին պիր պէհապան մահալինէ չէքիլտի :
- 11 Խալզ տախի պուհու պիլմէքլէ անըն տարը սըրա
կիթտիլէր. վէ անլերի գապուլ էտիպ անլէրէ մէ-
լէքիլթ Ուլլահ հագգընտա քէլամ էտէրէք, շի-
ֆայա միւհթաճ օլանլարա շիֆա վէրիր իտի :
- 12 Վէ կիւն գէվալ պուլմաղա պաշլատըգտա՝ օն
իքիլէր անըն հանընա կելիս' Խալզը սալը վէր քի,
եթրաֆտա պուլընհան քէյլէր իլէ չիֆթիլէքլէրէ
վարըպ գօնալար, վէ եէյէճէք պուլալար. գիրա
- 13 պուրատա պէհապան եէրտէ իզ' տէտիլէր : Օ տա-
խի՝ Սիլ անլէրէ թո'ամ վէրինիզ' տէտի. անլէր
տախի՝ Պիլիմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգտսն զի-
յատէ պիր շէյիմիզ եօգ տըր, մէյէր կիտիպ պու
գամմըն ճիւմլէսինէ եէյէճէք սաթըն սալըմ' տէ-
տիլէր : Զիրա պէշ պին դատար տտէմ վար իտի.
օ տախի շայիրտլէրինէ՝ Անլերի էլլիշէր էլլիշէր օլա-
- 15 ըագ, պէօլիւք պէօլիւք օթուրտընը՝ տէտի : Վէ
16 անլէր էյլէ էտիպ՝ ճիւմլէսինի օթուրթտըլար : Վէ
քէնտիսի պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը տլըպ' սէմա-
յա տօղրու նազար էտէրէք, իւգէրլէրինէ պէրէ-
քէթ տու'ասը օգուտու, վէ փարէլէյիպ՝ խալզըն
- 17 էօնիւնէ գօմագ իւզրէ՝ շայիրտլէրինէ վէրտի : Վէ
ճիւմլէսի եէյիպ տօյտըլար. վէ օն իքի քիւֆէ տօ-
լըսը ֆաղլա փարչա օլարագ գալտըրըլտը :
- 18 Վէ քէնտիսի եալընըճա տու'ա էտէր իքէն,
շայիրտլէրի տէ պէրապէր պուլընտըգլարը հալտէ,
Խալզըն տէտիլինէ կէօրէ պէն քի'մ իմ' տէյիւ

- 49 անլերէ սու՛ալ էյլէտի: Անլեր տախի ճէվապէն՝
 Պա՛ղւաբէ՛ վաթթիւ էտիճի Յովհաննէս, վէ սա՛իր-
 լէրի՛ Եղիս, տիկերլէրի տէ՛ Գատիմ՝ փէյղամպեր-
 լէրտէն պիրի գըյամ՝ էթմիշ տիր Գեյօրլը՛ տէտի-
- 20 լէր: Օ տախի անլերէ՛ Ես սիզին տէտիլինիզէ կէօ-
 րէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի. վէ Պետրոս ճէվապէն՝
- 21 Սէն Ալլահըն Մէսիհի սին՝ տէտի: Օ տախի անլէ-
 րէ՛ Պաւստոս քիմնէյէ սէյլէմէյէսինիլ՝ տէյիւ եքի-
- 22 տէն թէնպիհ էտիպ, Իպն իւլ ինսան չօգ էլէմ՝
 չէքմէք, վէ իսթիյարլար իլէ պաշ քեահհինլեր վէ
 'իւլէմա թարաֆընտան րէտտ էտիլիպ դաթլ օ-
 լուհմագ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք
 կերէք տիր՝ տէտի:
- 23 Վէ ճիւմլէսինէ՛ Էյեր պիր քիմնէ արտըմճա
 կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէֆա էտերէք, խաչընը
- 24 հեր կիւն գալտըրըպ արտըմ ոըրա կէլմին. Զիրա
 հեր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, անը
 զպ՝ էտէճէք. վէ հեր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն
- 25 զպ՝ էտէրսէ, անը գուրթարաճագ տըր: Զիւնքի
 պիր տտէմ պիւթիւն տիւնեպը գազանըպ տա՛
 քէնտիինի զպ՝, ետթօտ զիյանա կիրիֆթար էտեր-
- 26 սէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտեր: Զիրա հեր քիմ պէնտէն
 վէ պէնիմ՝ սէօզլէրիմսէն տօլպը ութանըրսա, Իպն
 իւլ ինսան տախի քէնտիտիին վէ փէտէրին վէ մու-
 գաւտտէս մէլա՛իքէնին ճէլալիլէ կէլտիլի զէման
- 27 անտէն տօլպը ութանաճագ տըր: Վէ հագիգա-
 թէն սիզէ տէրիմ քի՛ պուրատա հազըր օլանլար-
 տան պա՛ղըսը վար քի՛ մէլէքիւթ Ուլլահը կէօ-
 րիւնճէյէտէք տալա էօլիւմ թաթմայաճագ տըր՝
 տէտի:

- 28 Վէ պու քելամտան թագրիպէն սէքիզ կիւն
սօկրա, Պետրոս իլէ Յովհաննէս վէ Յակոբոսը պէ-
րապէր ալըպ տու'ա էթմէք իւզրէ տաղա չըգտը :
- 29 Վէ քէնտիսի տու'ա էտէր իբէն, եիւզիւնիւն
հէյ'էթի թէպէտտիւլ էտէրէք, էլպիտէսի պէյազ
- 30 վէ փարլազ օլտու : Վէ իշթէ իբի ատէմ, եա'նի
Մովսէս վէ Եղիա անըն իլէ սեջլէշիրլէր իտի :
- 31 Պունլար ճէլալ իլէ կէօրիւնիւպ' Երուսաղէմտէ
վուզու' պուլաճազ ինթիզալը հազդընտա սեջլէ-
- 32 յօրլար իտի : Վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր
պուլունտնլարը ուլգու պամըշ օլմաղլէ, ուլան-
տըզլարընտա' անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տուրան
- 33 իբի ատէմի կէօրտիւլէր : Վէ անլէր անտէն պըրլ-
մազ իւզրէ իքէն, Պետրոս նէ սեջլէմէլինի պիմէ-
յէրէք, Յիսուսա' Եա Մու'ալլիմ, պուրտտա պու-
լունմամըզ էյի տիր . վէ պիրի սէնին, պիրի տէ
Մովսէս վէ պիրի տէ Եղիա իչիւն, իւչ իսայմէ եա-
- 34 փալըմ' տէտի : Վէ օ պուհու սեջլէմէքտէ իքէն,
պիր պուլուլթ կէլիպ' անլէրի կէօլկէսի ալթընա
ալար . վէ անլէր պուլուլթա կիրտիքլէրինտէ, լա-
- 35 յերալէ գօրգտըլար : Վէ պուլուլթտան Սէվկիւլիւ
Օղլըմ' պու տըր, անը տիլլէյինիզ' տէյէն պիր
- 36 սէտա կէլտի : Վէ պու սէտա օլտըգտա, Յիսուս
եալընըզ պուլունտու . անլէր տալի սիւքիւլթ է-
տիպ կէօրտիւլէրի շէյլէրտէն օլ կիւնլէրտէ քիմ
սէյէ պիր շէյ խապէր վէրմէտիլէր :
- 37 Վէ էրթէսի կիւն տաղտոն էնտիքլէրինտէ ,
- 38 իսայլի ճէմա'աթ անը գարշըլայըպ, իշթէ ճէմա'աթ-
տան պիր ատէմ ֆէրեսառ էտէրէք' Եա մու'ալ-
լիմ, սանա եալվարըրըմ, օղլըմա նազար գըլ, զիրա

39 պիր տանեմ տիր : Վէ իշթէ անը պիր բուհ թու-
 թուպ՝ անարգըն պաղըրտարագ վէ քէօփիւրտէրէք՝
 40 սարսըպ էղտիքտէն սօնրա կիւճ իլէ պրըլըր : Վէ
 անը չըգարսընլար տէյիւ սէնին շայիրալէրինտէն
 րէճա էթտիմ իսէ տէ, մուգթէտիր օլմատըլար՝
 41 տէտի : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ էյ իմանարզ
 վէ թէրա նէսլ, նէ՞ վադթա գատար սիղին եա-
 նընրզտա օլուպ՝ սիվէ թէհտամիւլ էտէյիմ : օղ-
 42 լընը պուրպայ կէթիւր՝ տէտի : Վէ օ տահա եանը-
 նա կէթիւ իքէն, ճինն անը եէրէ չարփըպ շիտտէթ-
 լէ ոարտար, տամա Յիսուս նափաք բուհու ազար-
 ւայարագ, չօճուղա շիֆա վէրիպ՝ անը փէտէրինէ
 43 թէսլիմ էթտի : Վէ ճիւլէսի Ալլահն 'ազամէ-
 թինէ հայրան օլարլար :

Վէ ճիւլէսի Յիսուսըն էթտիլն շէյլէրին քեաֆ-
 44 ֆէսինէ թէ՛ աճճիւպտէ իքէն, շայիրալէրինէ, Սիզ
 պու սէօղլէրի գուլադլարընըղա գօյուլնըզ, զիրա
 իպն իւլ ինսան տտէմլէրին էլինէ թէսլիմ օլու-
 45 նաճագ տըր՝ տէտի : Անլէր տախի պու սէօղիւ ան-
 լամատըլար : վէ ֆէհմ էթմէմլէրի իշիւն անլէր-
 տէն կիզլէնմիշ իտի, վէ պու սէօղիւ անտէն սու՛ալ
 էթմէյէ գօրգարլար :

46 Վէ քէնտիլէրտէն հա'նկըսը պէզիւք օլաճաղը
 47 միւպուհէսէսի արալարընա կիւմիշ իտի : Յիսուս
 տախի գալլլէրինին էֆքեարընը պիլմէքլէ, պիր չօ-
 48 ճուգ աղըպ քէնտի ետնընտա տուրտուրտու : Վէ
 անլէրէ՛ Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ ի-
 չիւն գապուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օ-
 լուր, վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ, պէնի
 իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր : զիրա ճիւմ

լէնիզտէն էն քիւչիւք պուլունտն՝ պեղիւք օլաճագ տըր՝ տէտի :

- 49 Վէ ցովՏաննէս ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛սալիմ, սէնին իսմինլէ ճիննլէր չըգարան պիր քիմնէ կէօրտիւք, վէ պիզիմ իլէ պերապէր «էնն» արաւընճա
- 50 կէլմէտիյի իչիւն անը մէն՝ էթաիք՝ տէտի : Վէ ցիսուս անա ճէվապէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա պիվէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆըմըլտան տըր՝ տէտի :
- 51 Վէ անըն՝ ուրուճընըն կիւնլէրի թէմում՝ օլմագ իւզրէ իքէն, Երուսաղէմէ կիթմէյէ գալիյ,յէն եիւզ
- 52 թութուպ, Էօնիւնտէն խապէրճիլէր կէօնտէրտի. անլէր տախի կիտիպ անա թէտարիք կէօրմէք իւզ
- 53 ըէ Սամաբիալըլարըն պիր քէօյիւնէ կիրտիլէր : Վէ Երուսաղէմէ թէվէճճիւՏ էթմէքտէ օլաըզընտան,
- 54 անը գապուլ էթմէտիլէր : Վէ անըն շայիրտիլէր ցակորոս իլէ ցովՏաննէս պունու կէօրտիւքտէ՝ Եա Բապպ, իսթէ՞ր մի սին քի՝ Տէման Եղիանըն էթաիյի կիպի կէօքտէն աթէշ էնիպ անլէրի թէ
- 55 լէֆ էթսին տէյիւ էմը էտէլիմ՝ տէտիլէր : Օ տախի տէօնիւպ անլէրի թա՛զիր էտէրէք՝ Սիզ նէ
- 56 մագուլէ բուՏտան օլաըզընըզը պիլմէզսինիզ : Զիրա Իպն իւլ ինսան ատէմլէրին ճանլարընը Տէլաք տէյիլ, անճագ խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի տէտի : պա՛տէՏու տիկէր պիր քէօյէ կիթտիլէր :
- 57 Վէ Խօլտա կիտերլէր իքէն, պիրի անա՛ Էֆէնտի, Տէր նէրէյէ կիտէրսէն, արաւը սըրա կէլիրիմ՝ տէ
- 58 տի : ցիսուս տախի անա՛ թիլքիլէրին ինլէրի, վէ Տափտ գուշարընըն Խուվալարը վար, լաքին Իպն իւլ ինսանըն պաշընը գօյաճագ եերի եօգ տըր՝ տէտի :

- 59 Վէ պիւր զայրիտինէ՝ Աւտում սըրա կէլ՝ տէտի . օ
տտիխ՝ Իֆէնտի , պանա իզն վէր , եվվէլա կիտիպ
60 փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի : Յիսուս տախի
անա՝ Պրագ , էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրինի տէֆն
էթտինլէր . սէն իսէ կիտիպ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ
էյլէ՝ տէտի :
61 Վէ տիկէր պիւր քիմսէ տախի՝ Իֆէնտի , սէնին
արտըն սըրա կէլիւրիմ , լաքին եվվէլա պանա իզն
վէր , էհլ ի պէլթիմ իլէ վէտա՝ էտէյիմ՝ տէտի :
62 Ամնա Յիսուս անա՝ Էլինի սապան իւզէրինէ գօյուպ
տա կէրիյէ պագան հիշ պիւր քիմսէ մէլէքիւթ Ուլ-
լահա միւհասիպ տէյիլ տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 40

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօկրա , Բապպ տիկէր եէթ-
միշ քիմսէ տահա թա՝ եին էտիպ՝ վարաճաղը հէր
շէհրէ վէ մահալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ իքիշէր
2 իքիշէր կէօնտէրտի : Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Յիլհա-
գիգէ հասատ չօգ , սամնա իշճիլէր ազ տրր . իմտի
հասատ Սահպինէ՝ քէնտի հասատընա իշճիլէր
3 կէօնտէրմէսի իշիւն նիյազ էտինիզ , Վիտինիզ ,
իշթէ պէն սիգի գուզուլար կիպի գուրտար արա-
4 սընա կէօնտէրիյօրըմ . Գէսէ եա տաղարճըգ , եա-
խօտ սյագ գապլարը թաշըմայընըզ , վէ եօլտա պիւր
5 քիմնէյէ սէլամ վէրմէյինիզ : Վէ հէր հանկը խա-
նէյէ կիւրէսէնիզ եվվէլա՝ Պու խանէյէ սէլամ՝ օլ-
6 տուն՝ տէյինիզ . Վէ էյէր օրատա սէլամա միւս-
թահագգ քիմսէ վար իսէ , սէլամընըզ անըն իւզէ-
րինտէ գալաճագ տրր . եօգ իսէ՝ սիգէ ըիւճու՝ է-
7 տէճէք տիր : Վէ օլ խանէտէ գալըպ պուլուճան

- շէյլէրինտէն եէյիպ իշինիզ, զիրա իշճի քէնտի իւճ.
 րէթինէ միւսթահազգ տըր . խանէտէն խանէյէ
 8 նազլ էթմէյինիզ: Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէ-
 նիզ, անլէր տախի սիզի գապուլ էթտիքլէրի հալ-
 9 տէ, էօնիւնիւզէ գօնուլան շէյլէրի եէյինիզ. Վէ
 իշինտէ պուլուհան խաթթալարա շիֆա վէրիպ, ան-
 լէրէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ հազլաշմըշ տըր՝ տէյի.
 10 նիզ, Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, սիզի գա-
 պուլ էթմէտիքլէրի հալտէ, ճատտէլէրինէ չըգըպ,
 14 Սիզին շէհրինիզտէն պիզէ հափըշան թօղու պիլէ
 սիզէ սիլքէրիզ. լաքին պուհու պիլինիզ քի՝ Մէ-
 լէքիւթ Ուլլահ սիզէ հազլաշմըշ տըր՝ տէյինիզ.
 12 Սիզէ տէրիմ՝ քի՝ օլ կիւնտէ Սոգոմըն հալի օլ շէհ-
 13 րին հալինտէն էհվէն օլաճազ տըր: Վայ սանա,
 էյ ֆորաղին, վայ տանա, էյ Բեթսայիդա. զիրա
 էյէր սիզտէ իզհար օլուհան միւճիզլէր Սուր վէ
 Սայտատա իզհար օլուհմըշ օլա իտի, չօդտան չուլ
 14 վէ քիւլտէ օթուրուպ՝ թէվպէ էտէրլէր իտի: Լա-
 քին բուզ ի ճէզատա Սուր վէ Սայտանըն հալի
 15 սիզին հալինիզտէն էհվէն օլաճազ տըր: Վէ սէն,
 թա կէոյէտէք եիւքսէլմիշ օլան Կափառնայոււմ,
 16 ճէհէննէմէ գատար էհտիրիլէճէքսին: Սիզի տիկլէյէն
 պէնի տիկլէմիշ օլուր, վէ սիզի բէտտ էտէն պէնի
 բէտտ էթմիշ օլուր, վէ պէնի բէտտ էտէն պէնի
 իրաւ էտէնի բէտտ էթմիշ օլուր:
 17 Վէ օլ էէթմիշլէր մէսէրրէթլէ՝ 'ալտէթ էտիպ'
 Էա Բապպ, ճիննլէր պիլէ սէնին իսմինլէ պիզէ ի-
 18 թա՝աթ էտիյօր՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Շէյ-
 թանըն սէմատան երլադըրմ կիպի տիւշտիւշիւնիւ
 19 կէօրտիւմ: Իշթէ սիզէ երլանլար իլէ՝ 'ազրէպլէր

- իւզէրինէ, վէ տիւշմէնին պիւթիւն գուզվէթի իւզէրինէ պասմաղա գուտրէթ վէրիւրիմ. վէ սիզէ հիչ
- 20 պիւ շէյ դարար վէրմէյէճէք տիր: Ամմա պուշնա, եա'նի ճիննէրին սիզէ 'իթա'աթ էթտիքլէրինէ, սէվինմէյինիզ, լաքին իսմէրլինիզին սէմալաթտա գոյտ օլունարդընա սէվիննիզ՝ տէտի:
- 21 Օլ սա'աթ Յիսուս րուհընտա մէսրուր օլուպ' էյ սէմա վէ զէմինին Բապպը փէտէր, սանա շիւքը էտէրիմ քի պու շէյլէրի 'ալիմէր իլէ 'տրիֆլէրտէն խաֆի թուլթուպ' անլէրի մա'սուվլարա իզճար էյլէտին. պէլի, էյ փէտէր, զիրա 'ինտիկտէ պէյլէ
- 22 խօշ կէօրիւնտիւ: Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէսլիմ օլունտու. վէ Օղլըն քիմ իտիյինի փէտէրտէն զայրի քիմնէ պիլմէզ, վէ փէտէրին քիմ իտիյինի Օղուլտան վէ Օղլըն անը իզճար էթմէսինի միւրոտ էթտիյի քիմնէտէն զայրիսի պիլմէզ՝ տէտի:
- 23 Վէ շայրտլէրէ տէօնիւպ' Նէ միւպարէք տիր
- 24 կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի կէօրէն կէօյլէր: Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ փէյզամպէրլէր իլէ մէլիքլէր կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր, լաքին կէօրմէտիլէր. վէ իշիթտիյինիզ շէյլէրի իշիթմէք իւթէթէ, լաքին իշիթմէտիլէր՝ տէյիւ թէնհաճէ սէզլէտի:
- 25 Վէ իշթէ էրպապ ը շէրի'աթտան պիրի դալգըպ' անը թէճըրիպէ էթմէք իւզըէ՝ էա մու'ալլիմ, էպէտի հայաթա վարիս օլմադ իշիւն նէ՞ եափայլմ՝
- 26 տէտի: Օ տախի անա՝ Շէրի'աթտա նէ՞ եազըլմըշ
- 27 տըր. նա'սըլ օգուրսըն՝ տէտի: Օ տախի ճէվապ վէրիպ' Ալլահըն օլտն Բապպը պիւթիւն գալլիկտէն վէ պիւթիւն ճանըկտան վէ պիւթիւն գուզ-

- վէթիկտէն վէ պիւթիւն 'ադլընդտան, գօնշընը տախի
 28 քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտի : Օ տախի անա՝ Տօղ-
 րու ճէվապ վէրտին, պունու իճրա էյլէ վէ եաշայա-
 29 ճազարն՝ տէտի : Օ իսէ քէնտինի թէպրիբ էթմէք
 իսթէմէքլէ, Զիսուսա՝ Եա գօնշըմ՝ քի՞մ տիր՝ տէտի :
 30 Վէ Զիսուսա ճէվապէն տէտի քի՝ Պիր ատէմ՝ Երու-
 սաղէմաէն Երիքովա էնէր իքէն, հարամիլէր էլինէ
 տիւշտիւ . վէ անլէր անը սօյուպ՝ հարալատըգտան
 31 սօհրա հարը էօլմիւշ պրազըպ կիթտիլէր : Վէ
 րասթ կէլէ օլ եօլտան պիր քեհճին էնէր իքէն,
 անը կէօրսիւքտէ՝ օլ պիր թարաֆտան կէչիպ կիթ-
 32 տի : Քէզալիք օլ մահալէ պիր Լէվիլի տախի կէլ-
 մէքլէ, վարըպ՝ անը կէօրիւնճէ օլ պիր թարաֆտան
 33 կէչիպ կիթտի : Լաքին պիր Սամարիալը եօլա կի-
 տէր իքէն, պուլունտըղը եէրէ կէչիպ՝ անը կէօր-
 34 տիւքտէ աճըտը . Վէ հանընա կէչիպ հարալարընա
 զէյթ հաղը իլէ շէրապ տէօքէրէք անլէրի սարտը,
 վէ անը քէնտի հայվանընա պինտիրէրէք, պիր խանա
 35 կէօթիւրիւպ անա մուգայլէտ օլտու : Վէ էրթէսի
 կիւն եօլա կիթմէք իւզրէ իքէն, իքի տինար չըգա-
 րըպ խանճըյա վէրէրէք՝ Պունա մուգայլէտ օլ, վէ
 զիյատէ հէր նէ խարճ էտէրսէն, պէն թէքըար կէլ-
 36 տիյիմտէ սանա էտա էտէրիմ՝ տէտի : Իմտի սանա
 պու իւշտէն հասնկըսը հարամիլէրին էլինէ տիւշէ-
 37 նին գօնշըսը օլմուշ կէօրիւնիւր : Օ տախի՝ Անա
 մէրհամէթ էտէն՝ տէտի . Զիսուսա տախի անա՝ Աթ,
 սէն տէ պէզլէ եափ՝ տէտի :
 38 Վէ անլէր եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի պիր
 քէջէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր գարը անը խանէ-
 39 սինէ գապուլ էթտի : Վէ պունուն Մարիամ իս-

մինտէ պիր հէմշիրէսի օլուպ, մէրգուլմէ ցիսուսըն
 պյաղլարը հանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը տիկլէյօր
 40 իտի: Մարթա իսէ չօգ խրոմէթտէն տօլպը թե-
 լաշտա պուլունմաղլէ, հանընա կէլիպ՝ էֆէնտի,
 հէմշիրէմ պէնի հալընըզ խրոմէթ էթմէյէ պրագ-
 տըղընը վազիֆէ էտինմէ՞ղ մի սին. իմտի անա սէյլէ,
 41 պսնա եարտըմ էթսին՝ տէտի: Վէ ցիսուս անա
 ճէվապէն՝ էյ Մարթա, էյ Մարթա, չօգ շէյլէր
 42 իչիւն էնտիշէ էտիպ՝ պիհուզըլը օլուսըն. լաքին
 լաղըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ Մարիամ քէնտին-
 տէն ալընմայաճազ օլ էյի հիսսէյի ինթիխապ էթ-
 միշ տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 41

1 Վէ պիր մահալտէ օլուպ տու՛ա էթմէքտէ իքէն,
 ֆարիդ օլտըղընտա, շալիրաղէրինտէն պիրի անա՝
 եա Բապպ, ցովհաննէս քէնտի շալիրաղէրինէ թա՛-
 լիմ էյլէտիյի կիպի, սէն տախի պիղէ տու՛ա էթ-
 2 մէյի թա՛լիմ էյլէ՛ տէտի: Օ տախի անղէրէ տէտի
 քի՛ Տու՛ա էթտիյինիդ զէման պէօյլէ տէյինիդ. էյ
 սէմավաթտա օլան փէտէրիմիդ, իսմին մուգաատտէս
 օլտուն, մէլէքիւթիւն կէլսին. իրատէթին սէմատա
 օլտըղը կիպի եէր իւզէրինտէ տախի իճրա օլուն-
 3 տուն. Ետվմի էքմէյիմիյի կիւնտէն կիւնէ պիղէ վէր.
 4 Վէ կիւնաշլարըմըղը պիղէ պաղըշլա, չիւնքի պիղ
 տախի պիղէ հէր պօրճըլ օլանա պաղըշլարըղ. վէ
 պիղի իղվոյա կէթիրմէ, լաքին պիղի շէրիրտէն
 գուրթար:
 5 Վէ անղէրէ տէտի քի՛ Սիզտէն քիմլոն պիր տօս-

- Թու օրուր տա, կէճէ եարըսընտաւ եանընա վարըպ՝
 6 Տօութըմ՝, պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ վէր, Զիրա
 պանա եօլտան պիր տօութըմ՝ կէլսի, անըն էօնիւնէ
 7 գօյաճազ պիր շէյիմ՝ եօդ տըր՝ տէսին տէ, Օ տախի
 իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ վէրմէ. արթըզ
 դափու գափանմըշ, չօճուդլարըմ՝ տախի պէնիմ՝ իլէ
 եաթազտա տըր, գալգըպ սանա վէրէմէմ՝ տէսին:
 8 Սիզէ տէրիմ՝ քի՝ տօութու օլտըզը իչիւն գալգըպ
 անա վէրմէզ իսէ տէ, եինէ անըն թա՝ճիզի սէպէ-
 պիյլէ գալգըպ անա լաղըմ՝ օլտըզը գատար վէրէ-
 9 ճէք տիր: Պէն տախի սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Տիլէյինիզ,
 սիզէ վէրիլէճէք. արալընըզ, պուլաճազսընըզ. գա-
 10 փուլը չալընըզ, սիզէ աչըլաճազ տըր: Զիրա չէր
 տիլէյէն ալըր, վէ արալսան պուլուր, վէ գափուլը
 11 չալանա աչըլաճազ տըր: Վէ սիզտէն չա՞նկը փէ-
 տէր վար քի, օղլու էքմէք տիլէտիյինտէ՝ անա
 թաշ վէրէ. եախօտ պալըզ ԴէլէԴէյնԴէ՝ անա պա-
 12 լըզ եւրինէ երլան վէրէ. Վէ եախօտ եումնըթա
 13 տիլէտիյինտէ՝ անա 'ազրէպ վէրէ: Իման սիզ քէօ-
 թիւ օլտըզընըզ չալտէ, էվլատընըզա էյի 'աթիյէ
 վէրմէյի պիլիր իսէնիզ, սէմափի փէտէր քէնտիւտէն
 տիլէյէնլէրէ նէ՝ գատար զիյատէ Բու՛ճ իւլ Գուտար
 վէրէճէք տիր:
 14 Վէ տիլսիզ պիր ճինն չըգարտըղընտա, ճինն չըգ-
 տըգտան ոճիրա տիլսիզ քիմնէ սէզյլէտի, խալզ
 15 տախի թէ՛ աճճիւլ էթտիլէր: Ամմա անլէրտէն պա՛-
 ղըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին ըէ՛խի Պա՛ալզէպուլ
 16 վասըթաալլէ չըգարըյօր՝ տէտիլէր: Պա՛ղըլարը
 տախի թէ՛ճրիպէ իչիւն, սէմատան պիր 'ալամէթ
 17 անտէն թալէպ էթտիլէր: Օ տախի անլէրին էփ-

- քեարընը պիլմէքէ, անլէրէ տէտի քի՝ Բէնտի 'ա-
 լէյՏինէ մոլխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր հիւքիւմէթ
 խարապ օլուր, վէ քէնտի 'ալէյՏինէ Դաւալէֆէթ
 18 Իւզրէ պուլունան խանէ երգըլըր, Վէ էյեր Շէյթան
 քէնտի 'ալէյՏինէ մոլխալէֆէթ իւզրէ օլմուշ իսէ,
 անըն մէլէքիւթիւ հաւսըլ պագի գալաճագ տըր.
 չիւնքի պէնիմ հագգըմտու՝ Ճիննէրի Պա'ալզէպուլ
 19 վասըթասըյլէ չըգարըյօր տէյօրսընըլ: Վէ էյեր
 պէն ճիննէրի Պա'ալզէպուլ վասըթասըյլէ չըգա-
 րըյօր իսէմ, սիզին օղուլարընըլ քիմի՞ն վասըթա-
 սըյլէ չըգարըլար. պուլուն իչիւն սիզին հաքիմ
 20 լէրինիզ անլէր օլաճագ տըր: Լաքին էյեր պէն
 ճիննէրի Ալահըն փարմաղըյլէ չըգարըր իսէմ,
 էլպէթթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ վասըլ օլմուշ
 21 տըր: Գուվվէթլի վէ սիլահլանմըլ պիր քիմնէ
 քէնտի գօնաղընը պէքլէտիյի զէման, էշեասը սէ-
 22 լամէթտէ օլուր: Ամնա անտէն գուվվէթլիսի անըն
 իւզլէրինէ կէլիպ անա զալէպէ էտէրսէ, ի'թիմաս
 էթտիյի ճիւմլէ սիլահլարընը ալըպ՝ անըն եաղմա-
 23 սընը թագսիմ էտէր: Պէնիմ իլէ օլմայան պանա
 զըտտ տըր. վէ պէնիմ իլէ տէվշիրմէյէն տաղըտըր:
 24 Տափաք բուհ պիր տաէմաէն չըգտըղը զէման՝
 գուրագ եերլէրտէն կէչիպ բահաթ արար, վէ պու-
 լամատըղընտա՝ Չըգտըղըմ էյիմէ տէօնէյիմ՝ տէր:
 25 Վէ կէլտիյինտէ աւ ռիւփրիւլմիւշ վէ միւզէյէն
 26 պուլմաղլէ, կիտիպ պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն
 տահա քէօթիւ եէտի տիկէր բուհ ալըր, վէ կիրիպ
 օրատա սաքին օլուրլար, վէ օլ ատէմին 'ազըպէթի
 իպթիտտընտան պէտթէր օլուր:
 27 Վէ օ պուլու սէզլէր իքէն, խալգտան պիր գարը

- երևաւք սէսլէ անա՝ Նէ մուծլու սէնի համիլ ոլան
 28 րահմէ վէ էմտիյին մեմէլէրէ՝ տէտի : Օ տախի՝
 Տահա զիյատե նէ մուծլու Ալլահըն քէլամընը
 տինյէյիպ հըֆզ էտէնլէրէ՝ տէտի :
 29 վէ խալդ քէտրէթլէ աւըն էնընա ճէմ՝ ոլտըգտա ,
 սէօղէ պաշլալարադ տէտի քի՝ Պու նէսլ շէրիր օլ-
 տըղընտան 'ալամէթ թալէպ էտէր , ամմա անա
 Յոֆնան փէյղամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր
 30 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր : Զիրա Յոֆնան Նինիվէ
 էհալիսինէ 'ալամէթ օլտըղը կիպի , իպն իւլ ինսան
 31 տախի պու նէսլէ էօյլէ օլաճադ տըր : Ճէնուպ մէ-
 լիքէսի բաւ է ճէզատա պու նէսլին տաէմլէրի իլէ
 պէրսպէր դալգըպ՝ 'ալէյհէրինէ հիւքմ էտէճէք
 տիր . չիւնքի մէրգոււմէ Սոզմոնըն հիքմէթինի տին-
 լէմէք իւզըրէ՝ զէմինին միւնթէհալարընտան կէլաի .
 վէ իշթէ պու մահալաէ Սոզմոնտան տահա
 32 պէօյիւյիւ վար : Նինիվէ տաէմլէրի բաւ է ճէզատա
 պու նէսլ իլէ դալգըպ՝ 'ալէյհէրինէ հիւքմ էտէճէք
 տիր . չիւնքի տնլէր Յոֆնանըն վաճըլլէ թէվալէյէ
 կէլաիլէր . վէ իշթէ պուրատա Յոֆնանտան տահա
 պէօյիւյիւ վար :
 33 Պիր քիմնէ չըրաղը եազըպ՝ կիզլիյէ եախօտ քիլէ
 ալթընա տէյիլ , անճադ իշէրի կիրէյլէրին ըշըղը
 34 կէօրմէլէրի իչիւն շէմ՝ տան իւզէրինէ գօր : Ճէսէտին
 չըրաղը կէօլ տիր , իմտի էյէր կէօզիւն սաֆ իսէ ,
 պիւթիւն ճէսէտին տախի միւնէվվէր օլուր . լաքին
 էյէր ֆէնա իսէ , ճէսէտին տախի դարանլըգ օլուր :
 35 Իմտի սազըն , սէնտէ օլան հուր դարանլըգ օլմնյա :
 36 վէ էյէր պիւթիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուպ՝ հիչ
 պիր դարանլըգ թարաֆը ևօգ իսէ , չըրաղըն քէնտի

դիտարդէն սէնի թէնվիր գըլարդը միսկլիւ, քեաֆ-
ֆէսի միւնէվէր օլուր :

- 37 Վէ օ սէջլէր իքէն, պիր ֆէրիսի քէնտիսի իլէ
պէրապէր թա'ամ էթմէսինի անտէն րէճա էթ-
38 մէքլէ, կիրիպ սօֆրայա օթուրտու : Օլ ֆէրիսի
տախի թա'ամտան էվվէլ անըն եըյգանմասըղընը
39 կէօրտիւքտէ թէ'աճճիւպ էթտի : Բապպ տախի
անա տէտի քի' Հալա սիվ, ֆէրիսիլէր, քեասէնին
վէ թէփսինին տըշընը թէմիլլէրսինիլ, ամմա իչի-
40 նիլ գըւլմ վէ ֆըսգլէ տօլու տըր : Էյ 'ազըլըզ-
լար, տըշընը եափան իչինի տախի եափմասը մը :
41 Լաքին պուլունան շէյլէրտէն սասագա վէրինիլ,
42 վէ իշթէ սիզէ հեր շէյ փաք օլուր : Ամմա վա՛յ
սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա նա'նէ' իլէ սէտէֆ օթը-
նըն վէ հեր նէվ' սէպզէնին 'իւշըիւնիւ վէրիսինիլ,
ամմա հագգը վէ Ալլահին մուհապպէթինի իհմալ
էտէրսինիլ. պուշլարը իճրա էթմէլի, անլէրի տախի
43 պրագմամալը իտինիլ, Վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր,
զիրա սինաղօղլարտա պաշ քիւրսիւյիւ վէ չարշու-
44 լարտա սէլամլանմաղը սէվէրսինիլ : Վա՛յ սիզէ, էյ
միւրա'ի 'իւլէմա իլէ ֆէրիսիլէր, զիրա տաէմլէր
պիլմէյէրէք' իւղէրլէրինտէ կէզտիքլէրի պէլի օլ-
մայան գապըլար միսկլիւ սինիլ :
- 45 Վէ երպապը շէրի'աթտան պիրի տնա ճէվա-
պէն' Եա մու'ալլիմ, պուշլարը սէյյլէմէքլէ սիզէ
46 տախի շէթմ էտիյօրսըն' տէտի : Օ տախի տէտի
քի' Վա՛յ սիզէ տախի, էյ երպապը շէրի'աթ,
զիրա տաէմլէրէ թաշըմասը միւշքիւլ էիւքլէր
էիւքլէտիպ' քէնտինիլ փարմաղլարընըղըն պիլիլլէ
47 օլ էիւքլէրէ տօգուշմաղսընըլ, Վա՛յ սիզէ, զիրա

- էճտատընըզըն դաթլ էթտիքլէրի փէյղամպերլէրին
 48 թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիզ: Վէ պէօյլէճէ
 էճտատընըզըն 'ամէլլէրինէ շէհատէթ էտէրէք ըիզա
 վէրիսինիզ. զիրա անլէր դաթլ էթտիլէր, սիզ
 49 տախի թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիզ: Պուռնուն
 իչիւն Ալլահըն հիքմէթի տախի տէտի քի՝ Անլէրէ
 փէյղամպերլէր վէ ըէսուլլէր կէօնտէրէճէյիմ, վէ
 անլէրտէն պա՛ղըսընը դաթլ էտիպ՝ պա՛ղըսընա
 50 թէ՛ատտի էտէճէքլէր, Թա քի տիւնեսանըն թէ՛
 սիսինտէն պերու ճիւմլէ փէյղամպերլէրին տէօ.
 51 քիւլմիւշ օլան գանը, Հաքէլին գանընտան թա
 մէզպահ իլէ հէյքէլին արասընտա գաթլ օլունան
 Զաքարիանըն գանընատէք, պու նէսլտէն թալէպ
 օլունա. պէլի, սիզէ տէրիմ քի՝ պու նէսլտէն թա.
 52 լէպ օլունաճադ տըր: Վա՛յ սիզէ, էյ էրպապը
 շէրի՛տթ, զիրա 'իլմին անաթթարընը գալտըրտը-
 նըզ, քէնտինիզ կիրմէյիպ՝ կիրէնլէրի տախի մէն՝
 էթտինիզ:
 53 Վէ անլէրէ պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, 'իւլէմա
 վէ Ֆէրիսիլէր Ֆուրսաթ պէքլէյիպ՝ իթթիհամը
 իչիւն աղզընտան պիր շէյ գափմաղա չալըջմագտտ
 54 օլարագ, Հիտտէթլէնիպ զայէթլէ չօդ շէյլէր հադ-
 դընտա աղզընը արամաղա պաշլատըլար:

ՊԱՊ 12

- 1 Պու էոնատէ, պիրիպիրինի պասար տէրէճէտէ
 օն պինլէրճէ խալգ ճէմ՝ օլմաղլէ, շալիրտլէրինէ
 ոէօղէ պաշլայարագ տէտի քի՝ Էյվէլա քէնտինիզի
 Ֆէրիսիլէրին մայասընտան, էա՛նի միւրա՛լիքտէն
 2 սագընընըզ: Քէշֆ օլունամայաճադ մախֆի, վէ պի-

- 3 ինմէյեճէք կիզլի պիր շէյ եօգ տըր : Անըն իջին
գարանըգտաւ հէր տէտիլինիզ շէյ սյտընըգտաւ
իշիտիլիպ՝ խալվէթլէրտէ գուլաղաւ սեզյլէտիլինիզ
4 շէյ տամլարտաւ նիտաւ օլունաճագ տըր : Լաքին ,
էյ տօսթլարըմ՝ սիզէ տէրիմ քի՝ ճէսէտի եօլտիււ
րիւպ՝ անտէն սօկրա զիյտտէ պիր շէյ եափմաղա
մուզթէտիր օլմայտն քիմսէլէրտէն գօրգամայընըզ :
5 Լաքին քիմտէն գօրգամաղընըզը սիզէ կէօսթէրէ-
յիմ՝ եօլտիււքտիւքտէն սօկրա ճէհէննէմէ աթմաղա
գուտրէթի օլսնտան գօրգուլնըզ . պէլի , սիզէ տէ-
6 րիմ քի՝ անտէն գօրգուլնըզ : Պէշ սերչէ իքի փուլա
սաթըլմամզ մը , անլէրտէն պիրի պիլէ Ալլահըն
7 ինտիստէ ունուտուլմըշ տէյիլ տիր . Լաքին սի-
զին պաշընըզըն գըլլարընըն ճիւմլէսի պիլէ սպլըլը
տըր . իմտի գօրգամայընըզ , սիզ չօգ սերչէլէրտէն
8 էֆգալ սընըզ : Վէ սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ
ատէմլէրին հուզուլընտաւ պէնի իգրար էտէրսէ ,
իպն իւլ ինսան տուի անը Ալլահըն մէլա՝իքէսինին
9 հուզուլընտաւ իգրար էտէճէք տիր : Լաքին ատէմ-
լէրին հուզուլընտաւ պէնի ինքեար էտէն՝ Ալլահըն
մէլա՝իքէսինին հուզուլընտաւ ինքեար օլունաճագ
10 տըր : Վէ հէր քիմ իպն իւլ ինսանըն 'ալէյհինէ
պիր սէօզ սեզյլէրսէ , անա 'աֆվ օլունուր . ամմա
րուհ իւլ Գուտս 'ալէյհինէ քիւֆր էտէնէ 'աֆվ
11 օլունմազ . Վէ սիզի սինաղօղլարու վէ րէ՛իպլէր իլէ
հիւքմտարլար հուզուլընա ճէլպ էթտիքլէրի վա-
գըթ , նաաըլ եախօտ նէ՝ ճէվտպ վէրէլիմ , եա նէ՝
12 սեզյլէյլիմ տէյիւ էնտիչէ էթմէյինիզ : Զիրա
րուհ իւլ Գուտս սիզէ սեզյլէնմէսի վաճիպ օլան
շէյլէրի օլ սա՛աթ էզրէտէճէք տիր :

- 13 Վէ խաղադատան պիրի անա՝ Եա մու՛ալլիմ, գարն-
 տաշըմա սէզլէ, միրասը պէնիմ իլէ Թազսիմ
 14 Էթսին՝ տէտի: Օ տախի անա՝ Էյ առէմ, իւզէ-
 րինիզէ քիմ պէնի գատը եա գասսամ Թա՛եին
 15 Էթտի՛ տէտի: Վէ անլէրէ՛ Պազընըզ վէ Թամա՛տան
 սազընընըզ, զիրա պիր քիմնէնին 'եօմիւ էմվա-
 լինին չօղալմասընա մէհուլթ տէյիլ տիր՝ տէտի:
 16 Վէ անլէրէ պիր Թէմսիլ սէզլէյիպ տէտի քի՛
 Պիր զէնկին տտէմին Թարլասը չօգ մաճսուլ վէր-
 17 միշ օլմաղլէ, Օ քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ՝
 Նէ՞ եափայլմ, զիրա մաճսուլլարըմը Թօփլայա-
 18 ճագ էէրիմ եօգ տըր՝ տէտի: Պա՛տէհու՛ Շէզյ-
 լէ եափայլմ, անպարլարըմը երգըպ՝ տաճա պէօ-
 յիւքէրինի պինա էտէյիմ, վէ ծիւմլէ մաճսու-
 19 լաթ իլէ էմվալիմի օրատա Թօփլայըպ, Ճանըմա՛
 Էյ ճան, չօգ սէնէլէր իչիւն Թօփլանմըշ չօգ էմ-
 վալինյ վար տըր. իսթիրաճաթ էյլէ, եէ, իշ, սէֆա
 20 սիւր տէյէյիմ՝ տէտի: Ամմա Ալլաճ անա՛ Էյ
 'ազըլսըզ, պու կէճէ սէնտէն ճանընը Թալէպ է-
 տէճէքէր, վէ Թէտարիք Էթտիյինյ շէյլէր քիմի՞ն
 21 օլաճագ՝ տէտի: Նէֆսի իչիւն խաղինէ երզըպ՝
 'ինտ Ալլաճ զէնկին օլմայան քիմնէ պէզլէ տիր,
 22 Վէ շայիրտլէրինէ տէտի քի՛ Պու սէպէպէ մէպնի
 սիղէ տէրիմ քի՛ Տայաթընըզ իչիւն նէ էէյէճէյի-
 նիզի, վէ վիւճուտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի
 23 էնտիշէ Էթմէյինիզ: Հայաթ Թա՛ամուտն վէ վիւ-
 24 ճուտ լիպաստան էվլա տըր: Գուզըլընլարա պա-
 գընըզ. նէ էքէրլէր վէ նէ պիչէրլէր, վէ անլէրին
 նէ քիլէրի վէ նէ անպարը վար, եինէ Ալլաճ ան-
 լէրի պէսլէր. սիզ դուշլարտան նէ՛ գատար էֆզալ

- 25 սընըզ : Վէ սիղտէն քիմ՝ էնտիշէ էթմէքլէ , քէն-
տի պոյընա պիր արշըն զամմ՝ էթմէյէ գատիր
- 26 տիր : Իմտի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գատիր
տէյիլ իսէնիլ , պապի շէյլէր հազգընտա նիջիւն
- 27 էնտիշէ էտէրսինիլ : Զանպագլարա պապընըզ , նա-
սըլ պէզլիւրէր . նէ չսղըըըլար նէ տէ իփլիք պիւ-
քէրլէր , լաքին սիղէ տէրիմ՝ քի՝ Սողոմն պիլէ
ճիւմլէ տարաթըյլէ անլէրտէն պիրի կիպի կիյին-
- 28 միշ տէյիլ իտի : Վէ պու կիւն մէվճուտ օլըւպ
հարըն ֆուրուհա տթըլան սահրա օթուշը Ալլահ
պէզլէ կիյինտիրաիյի հալտէ , սիզի տահա զէյատէ
- 29 ինիւրիւֆ՝ Վ , էյ իմանը նօգսան օլտնլար . Վէ
սիզ նէ եէյէճէյինիզի հախօտ նէ իչէճէյինիզի տ-
- 30 րամայընըզ , վէ վէսվէսէտէ օլմայընըզ , Զիրա պու
շէյլէրին ճիւմլէսինի տիւնհանըն իւմմէթլէրի տ-
րար . վէ սիզին ֆէտէրինիլ պուշլարա միւհթաճ
- 31 օլտըզընըզը պիլիր : Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը տ-
րայընըզ , վէ պուշլարըն ճիւմլէսի տախի սիղէ
- 32 իհսան օլտնահադ տըր : Էյ քիւչիւք սիւրիւ ,
գօրգմա , զիրա սիզէ մէլէքիւթիւ վէրմէք ֆէտէ-
- 33 րինիպին հիւսն ի րիզասը տըր : Վէ էմվալինիզի
սաթըպ՝ տատագա վէրինիլ . քէնտիլէրինիզէ էսքի-
մէզ քէսէլէր , տիւքէնմէզ խազինէ սէմալաթտա
թէտարիք էյլէյինիլ . օրատա խըրսըզ հազլաշա-
- 34 մազ վէ կիւվէ պօղամազ : Զիրա խազինէնիլ նէ-
րէտէ իսէ , գալպինիլ տէ օրատա օլաճադ տըր :
- 35 Պէլլէրինիլ գուշանմըշ օլարագ , չըրաղընըզ հա-
- 36 նար պուլունսուն : Սիզ տախի էֆէնտիլէրինին
տիւյիւնտէն 'ալտէթիյլէ կէլիպ՝ գափու չալտըզըն-
տա , տէր հալ անա գափու աչմագ իջիւն մուն-

- Թաղըր պուլունոն տտեմլէրէ միւշապի՛հ օլունըզ :
 37 Նէ միւպարէք տիր՝ էֆէնտիլէրի կէլաիլի զէման
 ույանըգ պուլաղըր գուլլար . հագիգաթէն սիդէ
 տերիմ՝ քի՛ քէնտիսի գուշանըպ անլէրի սօֆրայա
 օթուրտաճագ, վէ կէչիպ անլէրէ խըտմէթ էտէճէք
 38 տիր : Վէ էյէր էքինճի նէվպէթտէ կէլիւսէ, եա-
 խօտ իւչիւնճիւ նէվպէթտէ կէլիպ՝ պէշլէ պու-
 39 լուրսա, օլ գուլլար նէ միւպարէք տիր : Ամնա
 մնա՛լիւմիւնիւղ օլտուն քի՛ էյէր էվ սահիպի խըր-
 սըզըն սա՛աթ գաչտա կէլէճէյինի պիւսէ իտի, ու-
 յանըգ տուրուպ քէնտի էվինի տէլտիրմէվ իտի :
 40 Իմտի սիվ տախի հաղըր օլունըզ, զիրա զանն էթ-
 մէտիլինիլ սա՛աթտա իպն իւլ ինսան կէլիր :
 41 Վէ Պետրոս անա՛ Էրա Բապպ, պու թէմսիլի
 պիղէ՞ մի, եօգսա ճիւմլէյէ՛ մի սախի սէշլէյօրսըն՝
 42 տէտի : Վէ Բապպ տէտի քի՛ Իմտի էֆէնտիսին
 քէնտի խըտմէթքեարլարը իւզէրինէ, թա՛եհիլէրինի
 վադթընտա վէրմէք իչիւն նասպ էտէճէյի շօլ
 43 սատըգ վէ 'ազիլ քէթիւիւտա քի՞մ տիր : Էֆէն-
 տիսի կէլտիլի զէման, պէշլէ էթմէքտէ պուլաղըր
 44 գուլ նէ միւպարէք տիր : Հագիգաթէն սիդէ տէ-
 րիմ՝ քի՛ ճիւմլէ էմվալի իւզէրինէ անը նասպ է-
 45 տէճէք տիր : Ամնա էյէր օլ գուլ քէնտի գալ-
 պինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիքաթիլօր՝ տէյիպ
 աէ խըտմէթքեարլար իլէ ճարիյէլէրի տէօյմէյէ,
 վէ եէյիպ իւմէյէ վէ սերխօշ օլմաղա պաշլարսա,
 46 Օլ գուլըն էֆէնտիսի անըն մէ՛մուլ էթմէտիլի
 կիւնտէ վէ պիլմէտիլի սա՛աթտա կէլէրէք, անը էքի
 շադգ էտիպ նասիպինի խա՛ինլէր իլէ թա՛եհն էտէ-
 47 ճէք տիր : Վէ էֆէնտիսինին իրօտէթինի պիլիպ

- տէ թէտարիք կէօրմէյէն վէ իրատէթինէ կէօրէ
 հարէքէթ էթմէյէն գուլ չօգ տէօյիւլէճէք տիր :
- 48 Ամնա պիլմէյերէք տէօյիւլմէյէ միւսթահազգ հա-
 րէքէթտէ պուլունտն ազ տէօյիւլէճէք տիր . վէ
 հէր քիմէ չօգ վէրիլմիշ իսէ , ահտէն չօգ թալէպ
 օլունաճագ , վէ քիմէ չօգ էմննէթ վէրիլմիշ իսէ ,
 ահտէն պիլատէ թալէպ օլունուր :
- 49 Պէն եերէ աթէշ պրագմաղա կէլաիմ , վէ էյեր
- 50 հալա թուլթուլմըշ իսէ , նէ' իսթէրիմ : Ամնա պէ-
 նիմ վաֆթիզ օլունաճագ պիր վաֆթիզիմ վար .
 վէ թէմում օլունաճայա տէյին նէ' գատար սըգըլը-
- 51 բըմ : Եերէ սէլամէթ մի վէրմէյէ կէլտիմ դանն
 էտէրսինիզ . սիզէ տէրիմ քի' խսյը , իլլա մուխա-
- 52 լէֆէթ . Զիրա պունտան սօկրա' պիր խանէտէ օ-
 լան պէշ քիշի մուխալէֆէթ էտիպ , իւչիւ իքիսի ,
 վէ իքիսի իւչիւ 'ալէյհնտէ պուլունաճագ տրր :
- 53 Փէտէր օղուլ , վէ օղուլ փէտէր 'ալէյհնտէ , վա-
 լիտէ գըզ , վէ գըզ վալիտէ 'ալէյհնտէ , գայն վա-
 լիտէ կէլինի , վէ կէլին գայն վալիտէսի 'ալէյհնտէ
 մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունաճագ տրր :
- 54 Վէ հէմ տէ խալգա տէաի քի' Ղարպ թարա-
 ֆընտան պուլլութըն զուհուրընը կէօրալէյիւնիւզաէ'
 Եաղմուր կէլիյօր' տէրսինիզ , վէ պէօյլէ օլուր :
- 55 Վէ լուտու էստիյինի կէօրտէյէնէպէ' Սըճագ օլա-
- 56 ճագ տէրսինիզ , վէ վազը' օլուր : Էյ միւրա'իլէր ,
 զէմին իլէ սէմանըն էիւզիւնիւ թէմէիզ էթմէյի
 պիլիւրսինիզ տէ պուլ վազթը նամըլ թէմէիզ էթ-
- 57 մէզսինիզ : Վէ նի'չիւն քէնտիլիյինիզտէն տալի
- 58 հազգը թէմէիզ էթմէզսինիզ , իմտի խաւթիլ իլէ
 հաքիմէ կիթտէյինզ զէման , Եօլտա ահտէն գուր-

Թուլմանդա ճէհտ էլլէ, օլմայա քի սէնի դատըյա սիւրիւքլէյիպ՝ դատը սէնի մէ՞մուրա թէպիմ էտէ, մէ՞մուր տախի սէնի զընտանա իլգա էտէ:

59 Սանա տէրիմ քի՝ ո՞ն փուլու տախի էտա էթ մէյինճէ, օրատան սուլա չըգմայաճագսըն:

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ օլ վագըթ պա՛ղը քիմսէլէր հագըր պուլու հուպ՝ Պիղատոս գանլարընը քէնտի զէպիհէլէրի իւլէ գարըշաբրաղը Գալիլեալըլար հագըրնտա անա
- 2 խապեր վէրտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օլ Գալիլեալըլար պէջլէ շէյլէրէ միւպթէլա օլ աըգլարը իջիւն ճիւմլէ Գալիլեալըլարտան զիյատէ
- 3 կիւնահքեա՞ր մը իտիլէր՝ զանն էտէրսէնիզ: Սիգէ տէրիմ քի՝ խայր, լաքին էյեր թէվպէ էթմէզսէ-
- 4 նիզ, ճիւմլէնիզ էջլէ հէլաք օլաճագսընըզ: Ետ խօտ Սիլոամտաքի գուլլէ իւզէրլէրինէ տիւշմէքլէ էօլտիւրտիւյիւ օլ օն սէքիզ քիմսէ՝ Երուսաղէմ տէ սաքին օլան հէփ սաէմլէրտէն զիյատէ գապա-
- 5 հաթլը՞ մը իտիլէր՝ զանն էտէրսէնիզ: Սիգէ տէրիմ քի՝ խայր, ամմա էյեր թէվպէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էջլէ հէլաք օլաճագսընը՞ տէտի:
- 6 Պու թէմսիլի տախի սէջլէտի. Պիր քիմսէնին քէնտի պաղընտա տիքիլմիշ պիր ինճիր աղաճը օլ մաղլէ անտէ մէյվէ արամաղա կէտի իսէ տէ՝
- 7 պուլմատը: Վէ պաղպանա՝ իշթէ իւշ սէնէ տիր պու ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիյօր իսէմ տէ, պուլամայօրըմ. անը քէս, նի՞ջիւն եէրի
- 8 տէ պաթթալ էտէ՝ տէտի: () տախի անա ճէվա-

- պէն՝ Էֆէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրադ, Թա
 9 քի Էթրաֆընը գազըպ կիւպրէ գոյսյըմ: Վէ էյէր
 մէյվէ վէրիւսէ՝ Խօշ, Եօգ իսէ, անտէն սօնրա անը
 քէսէճէքսին՝ տէտի:
- 10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինաղօղլարըն պիրինտէ Թա՝
 11 լիմ էտէր իքէն, իշթէ օն սէքիզ սէնէտէն պէրու
 զա՝աֆ ըուհընու միւպթէլա օլմաղլէ, պիւքիւլմիւշ
 օլուպ քէնտիսինի ասլա տօղրուլթմաղա միւգթէ-
- 12 տիր օլմայան պիր դարը վար իտի: Յիսուս տախի
 անը կէօրտիւքտէ, Էաշըն չաղըրըպ սնա՝ Էյ խա-
 Թուշ, զա՝իֆլիյիկտէն դուրթուլարն՝ տէյէրէք,
- 13 Էլլէրինի անըն իւզէրինէ դօտըգտա, մէգքիւրէ տէր
 14 'աղապ տօղրուլուպ՝ Ալլահա համու էյլէտի: Վէ
 սինաղօղլ ըէ՝իսի Յիսուսըն սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա
 վէրաիյի իշիւն տարըլարադ, խալգա խիթապէն՝
 իշ իշէմէսի ճա՝իզ օլան ալթը կիւն վար, իմտի
 սէպթ կիւնիւնտէ տէյիլ, ամմա օլ կիւնդէրտէ կէ-
- 15 լիպ շիֆա պուլուհըզ՝ տէտի: Իմտի Բապպ անա
 ճէվապէն Էյ միւրա՝ի, սիզին հէր պիրինիզ սէպթ
 կիւնիւ Էօքիւզիւնիւ եա մէրքէպինի եէմիքտէն
- 16 չէօղիւպ տուվարմաղա կէօթիւրմէ՞վ մի: Պու իսէ
 Աբրահամ գըզը իքէն՝ իշթէ Շէյթան անը օն սէ-
 քիզ սէնէտէն պէրու պաղլաւըշ օլմաղլէ, սէպթ
 կիւնիւնտէ պու պաղլաւն չէօղիւլմէսի ճա՝իզ տէ-
- 17 յիլ մի իտի՝ տէտի: Վէ պուհու սէզյլէտիյինտէ,
 անա ի՛թիրազ էտէնլէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլուպ՝
 պիւթիւն խալգ տախի էյլլէ իճրա էտիլէն ա՝մալը
 ճէլիլէնին ճիւմլէսինտէն տօլսյը սէվինիլլէր իտի:
- 18 Օ տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ նէյէ՞ միւշապիհ
 19 տիր, վէ անը նէյէ՞ Թէշպիհ էտէյիմ: Պիր խար-

- տալ տանէսինէ միւշապիճ տիր քի պիր ասէմ
անը ալըպ քէնտի պաղչէսինէ էքմէսիյէ, պիթիպ
պէջիւք աղաճ օլտու, վէ հավա գուշարը անըն
տալլարընա գօնարլար խի' տէտի :
- 20 Եինէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը նէյէ՞ թէշլիճ էտէ.
24 յիմ : Մոյոյա միւշապիճ տիր քի՝ պունու պիր գու-
րը ալըպ թա ճիւմլէսի մնյալանընճայա տէյին,
իւչ էօյէք ուն իչինէ կիվլէտի՝ տէտի :
- 22 Վէ շէհրէր իլէ քէյլէրի տօլաշըպ թա'լիմ է-
տէրէք, Երուսաղէմէ տօղրու կիթմէքտէ իքէն,
23 Պիր քիմսէ անա՝ Էֆէնտի, 'տճէպա խէլաս պու-
լանլար ա՞լ մը արը՝ տէտի. օ տախի անլէրէ տէ.
24 տիր քի, Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էյլէյի-
նիզ. զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ քիմնէլէր կիրմէք
25 իսթէյէճէքլէր, ամմա գաաիր օլմյաճադլար : Էլ
սահիպի գալգըպ գափուշը գափատըգտան սօնրա,
սիզ խարիճտէ տուրուպ վէ գափուշու չալմաղա
պաշլարըպ՝ Էֆէնտի, էֆէնտի, պիզէ աչ՝ տէյէ-
ճէքսինիզ. վէ օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիվին քիմ վէ
26 նէրէտէն օլարղընըզը պիլմէմ՝ տէյէճէք տիր : Օ
զէմնան՝ Պիզ սէնին հուզուրընտա եէյիպ իչտիք,
սէն տախի էօլլարըմըզտա թա'լիմ էթուն՝ տէմէյէ
27 պաշլարաճադսընըզ : Օ տախի՝ Սիզէ տէրիմ քի՝
սիվին քիմ վէ նէրէտէն օլարղընըզը պիլմէմ. պէն-
տէն ուզադ օլունըզ, էյ ճիւմլէ հազգսըզըզ իլլէ-
28 յէնլէր՝ տէյէճէք տիր : Աբրահամ վէ Խահահա վէ
Յուդոք իլէ ճիւմլէ վէյզամպլէրլէրի մէլէքիւթ Ուլ-
լահտա, վէ քէնտիսիզի խարիճէ աթըլմըշ կէօր-
տիւյիւնիւղտէ, օրատա աղլարըշ վէ տիշ զըճըր-
29 տամասը օլաճադ տըր : Վէ շարգ իլէ զարպտան,

- վէ շիմալ իլէ ճէհուպտան կէլիպ՝ մէլէքիւթ Ուլ-
 30 լահտա սօֆրատա օթուրաճագլար: Վէ իշթէ էվ-
 վէլէքի օլաճագ սօհրաքիլէր վար, վէ սօհրաքի օլա-
 ճագ էվվէլէքիլէր վար արը:
- 31 Օլ կիւնտէ ֆերիսիլէրտէն պա՛ղըսը էանընա կէ-
 լիպ անա՝ Պուրատան չըգըպ կիթ, զիրա չիւրփէս
 32 սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէսիլէր: Օ սախի
 տնլէրէ տէսի քի՝ վարըպ օլ թիլէքիլէ տէյինիլ
 քի՝ իշթէ պու կիւն վէ էարըն ճինլէր չըգարըպ՝
 շիֆալար վէրիլմ, վէ իւչիւնճիւսիւնտէ թէմամ՝
- 33 օլսըրմ, Լաքին պանա պու կիւն իլէ էարըն վէ
 էրթէսի Իւն կէզմէք կէրէք տիր. զիրա Երուսա-
 ղէմտէն տըշարը պիւր փէյղամպէրին Տէլաք օլմասը
 34 միւմքին տէյիլ տիր: Էյ փէյղամպէրլէրի գաթլ
 էտէն՝ վէ սանա կէօնտերիլէրի թաշլայան Երու-
 սաղէմ, Երուսաղէմ, թափուգ քէնտի փիլիճէրինի
 գանաալարընըն ալթընա Բաշլաշ կիպի, գա՛ն
 տէֆա սէնին էվլատընը թօփլամագ իսթէտիմ,
- 35 ամմա սիզ իսթէմէտինիլ: Իշթէ սիզէ խանէնիլ
 [փրան] պրագըլըր. հաղիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝
 սիլ Բապպըն իսմիլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝
 տէյէճէյինիլ վազըթ կէլինճէյէտէք, պէնի կէօր-
 մէյէճէքսինիլ:

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնտէ ֆերիսիլէրին միւթէպէրա-
 նընտան պիրինին խանէսինէ թա՛ամ էթմէք իւզրէ
 կէլալինտէ, տնլէր անը կէօզէթմէքտէ իտիլէր:
 2 Վէ իշթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր տաէմ՝ վար
 3 իտի: Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ էրպապ ը շէրի՛աթ

- իւն ֆերիսիէրէ սեզլէյերէք՝ Սեպթ կիւնիւնտէ
 4 շիֆա վերմէք ճա՛րճ մի տիր՝ տէտի։ Վէ անլէր
 սիւքիւլթ էթտիքլէրնտէ, անը թուլթուպ շիֆա
 5 վերէրէք սալը վէրտի։ Վէ անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝
 Սիզտէն քի՞մ քէնտի մերքէպի վէ եա էօքիւզիւ
 գոյուլա տիւշտիւքտէ, սեպթ կիւնիւ տիր՝ տէ-
 6 յերէք, անը տէր հալ չըգարմազ՝ տէտի։ Վէ
 անա պու շէյլէրէ ճէվապ վերմէյէ գատիր օլմա-
 տըլար։
 7 Վէ տա՛վէթ օլունանլարըն պաշ սէտիրլէրի սէշ-
 տիքլէրնի կէօրմէքլէ անլէրէ պիր թէմսիլ սեզլէ-
 8 յիպ, Պիր քիմնէ թարաֆընտան աիւյիւնէ տա՛վէթ
 օլունտըղնիտա պաշ սէտիրտէ օթուլմա, օլմայա
 քի սէնտէն միւ՛թէպէր պիր տա՛վէթլիսի օլմաղլէ,
 9 Սէնի վէ անը տա՛վէթ էտէն կէլիպ սանա խիթա-
 պէն՝ Պուլնա եէր վէր՝ տէտիքտէ, օ զէման խէճու-
 լէթլէ աշաղըրի եէրի թուլթմողա պաշայաաըն։
 10 Ամմա տա՛վէթ օլունտըղնի վէման վարըպ աշաղըքի
 մահուլտէ օթուլ քի՛ սէնի տա՛վէթ էտէն քիմնէ
 կէլաիյինտէ սանա՝ Տօթըմ, տահա եօգաղը պու-
 յուր՝ տէյէ. օ զէման սօֆրատա սէնին իլէ պէ-
 րապէր օթուլունլարըն հուզըւրընտա սանա շէրէֆ
 11 օլուր։ Զիրա հէր քիմ քի քէնտինի եիւքսէլտիրսէ՝
 սոլապլանըր. վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալլապլա-
 տըրսա՝ եիւքսէլիր՝ տէտի։
 12 Վէ անը տա՛վէթ էտէնէ տալսի տէտի քի՛ Էյյէ
 եա ադշամ թա՛ամը էթալիյնտէ, տօթլարընը
 եա գարնտաշարընը եախօտ թէ՛սպլուգաթընը եա
 զէնկին գօնշրլարընը տա՛վէթ էթմէ, օլմայա քի
 անլէր տալսի պիլ միւգապէլէ սէնի տա՛վէթ էթ-

- 13 մէլերիլէ սանա միւքեաֆաթ օլա: Լաբին դիյա-
ֆէթ էթտիյին դէման, ֆադիրլէր վէ սագաթլար
- 14 վէ թօփալլար վէ ա'մալարը տա'վէթ էլլէ. Վէ
միւպարէք օլուրսն, զիրա անլէրին սանա միւ-
քեաֆաթ էթմէյէ իգթիաարը հօդ արը. չիւնքի
սանա սալիճլէրին գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ է-
տիլէճէք տիր:
- 15 Վէ սօֆրատա պերապէր օթուրանլարտան պիրի
պուհու իշիթտիքտէ, անա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա
- 16 էքմէք եէյէն նէ՝ միւպարէք տիր՝ տէտի: Օ տախի
սնա տէտի քի՝ Պիր սաէմ՝ պէոյլւք պիր դիյաֆէթ
թէրթիպ էտիպ՝ չօդ քիմնէլէրի տա'վէթ էլլէտի:
- 17 Վէ ագշամ թա'ամը վազթընտա, տա'վէթ օլու-
հանլարա՝ Լէլինիզ, զիրա շիման հէր շէյ հազըր
- 18 տըր՝ սէմէք իւզրէ գուլընը կէօնտէրտի: Վէ ճիւմ-
լէի պիրտէն 'էօզր տիլէմէյէ պաշլայըպ՝ էվվէքիսի
սնա՝ Պիր թարլա սաթըն ալտըմ, կիաիպ սնը
կէօրմէքլիյիմ իճապ էտէր, բէճա էտէրիմ, պէնի
- 19 մա'զուր թուլթ՝ տէտի: Վէ տիկէր պիրի՝ Պէշ
չիֆթ էօքիւզ սաթըն ալտըմ, վէ անլէրի թէճրիպէ
էթմէյէ կիտիյօրըմ. սանա բէճա էտէրիմ, պէնի
- 20 մա'զուր թուլթ՝ տէտի: Վէ տիկէր պիրի՝ Պէն
թէ'էհհիւլ էթտիմ, պու սէպէպէ մէպնի կէլէմէմ՝
- 21 տէտի: Վէ օլ գուլ կէլիպ էֆէնտիտինէ պու շէյ-
լէրի խապէր վէրտի. օ դէման խանէ սահիպի զա-
զապա կէլիպ գուլընա՝ Չար չապուզ շէհրին ճատ-
տէլէրի իլէ սօգազլարընա չըգըպ՝ ֆուգարա վէ
սագաթ վէ թօփալ վէ ա'մալարը պուրսյա իլէրի
- 22 կէթիր՝ տէտի: Գուլ տախի՝ Էֆէնտիմ, էմրին
իւզրէ իճրա օլուհտու, վէ սահա էէր վար՝ տէտի:

- 23 Վէ էֆէնտիսի գուլա՝ Եօլարա վէ չիթլերին եա-
նընա չըգըպ՝ իչերի կէլմէյէ իպրամ էյլէ, քի
24 խանէմ տօլա. Զիրա սիպէ աերիմ քի՞ օլ տա՛վէթ
օլունան առեմէքտէն ճիչ պիրի թա՛ամըմոան
թաթմայաճագ սըր՝ տէտի:
- 25 Վէ անըն իլէ պերապեր վաֆիր խալգ կիթմէքտէ
26 իքէն՝ աէօնիւպ անլերէ տէտի քի, Էյէր պիր
քիմնէ պոնա կելիպ տէ քէնաի փէաէրինէ, վէ
փալիտէսինէ, վէ զէվճէսինէ, վէ Էվլաոընա, վէ
պիրատերլէրինէ, վէ Տէմչիքէլէրինէ, Տէմ տախի
քէնաի ճոնընա պիլէ պուղղ էթմէգտէ, պէնիմ
- 27 շայիրտիմ օլամաղ: Վէ Տէր քիմ խաչընը թաշը-
լըպ՝ արաղմ՝ սըրա կէլմէգտէ, պէնիմ շայիրտիմ
28 օլամաղ: Զիրա սիպտէն քի՞մ պիր գուլլէ պինա
էթմէք իսթէտիյինտէ, թէքմիլ էթմէյէ լալըմ
օլանը վո՞ր մը տէյիւ Էվիլլա օթուրուպ մասրաֆը
29 Տիսապ էթմէղ. Օլմոյա քի թէմէլ պրագտըգաոն
սօնրա թէքմիլ էթմէյէ գաաիր օլմամաղլէ, ճիւմէ
30 կէօրէնլէր անը իսթիճլա էթմէյէ պաշլատըպ, Պու
առեմ պինա էթմէյէ պաշլատը, ֆագաթ թէքմիլ
31 էթմէյէ գաաիր օլմատը՝ աէյէլէր: Եախօտ Տո՞նկը
փաաիշաճ տիկէր փաաիշաճ իլէ մուհարէպէյէ
կիթմէք իւզրէ իքէն, օթուրուպ Էվիլլա իւզերիմէ
Էիրմի պին նէֆէր իլէ կէլէնէ գարըր օն պին իլէ
32 չըգա պիլթօրմիլիմ՝ տէյիւ մէշվէրէթ էթմէղ: Եօգա
օ տաճա ու զադտա իքէն, էլլիլէր կէօնաէրիպ՝ միւ-
33 սալէՏէ թալէպ էաէր: Խմտի պէշլէճէ սիպտէն Տէր
քիմ պիւթիւն Էմլալինտէն վաղ կէշմէգտէ, պէնիմ
34 շայիրտիմ օլամաղ: Թուղ էյի տիր, մամա թուղ
թաթմաղլանըր իսէ, նէ՞ իլէ թէրպիյէ օլունաճագ:

35 Օ՛հե թօիրաղա, հէ տէ կիւպրէյէ եարար. անը տըշարըյա տթարլար. իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ ճիւմէ կէօմրիւքճիւէր իլէ կիւնահքետրլար անը տիկլէմէք իւզրէ եանընա եագլաշըրլար իքէն ,
- 2 Ֆէրիսիլէր իլէ 'իւլէմա՝ Պու քիմսէ կիւնահքետրլարը գապուլ էտիպ , անլէր իլէ թա՛ամ էտիյօր՝ տէյերէք սէջլէնիլլէր իտի :
- 3 Օ տախի անլէրէ շու թէմսիլի սէջլէյիպ տէտի
- 4 քի, Սիզաէն հո՞նկը տտեմ՝ եիւլ գօյունու օլուպ տա անլէրտէն պիրինի զայպ էթտիլինտէ , տօգսան տօգուզընը չէօլտէ պրազըպ օլ զայպ օլանը պու-
- 5 լուննայա տէյին անըն արտընճա կիթմէզ , վէ անը պուլտրգտա՝ սէվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ
- 6 գօյարագ , խանէյէ կէլիպ վէ տօթլարը իլէ գօնշըլարընը եանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ գօյունըմը պուլտըզըմ՝ իչիւն պէնիմ իլէ մէսրուր
- 7 օլունըզ՝ տէր : Սիզէ տէրիմ քի քէզպիք թէվպէ էտէն պիր կիւնահքետր իչիւն սէմտա օլան մէսէրրէթ՝ թէվպէյէ միւ հթաճ օլմայան տօգսան տօգուզ սաչի հիչիւն օլան մէսէրրէթաէն զիյատտէ օլուր :
- 8 Եսիսա հո՞նկը գարընըն օն տիրհէմ իէ-թ-իւ-օ-լուպ տա , պիր տիրհէմինի զայպ էթտիքտէ , չըրաղ եագըպ՝ խանէյի սիւփիւրէրէք տնը պուլուննայա-
- 9 տէք տիգգաթլէ տրամալ : վէ պուլտըզընտա , տօթ վէ գօնշու գարըլարը չաղըրըպ՝ Ղայպ էթտիլիմ տիրհէմի պուլտըզըմ՝ իչիւն պէնիմ իլէ
- 10 մէսրուր օլունըզ՝ տէր : Սիզէ տէրիմ քի՝ քէզպիք

- թէ՛ վաչէ էտէն պիր կիւնասքեար իշիւն Ալլահըն
 մէլա'իքէսի հուզուրընտա մէսերրէթ օլուր :
 11 Վէ էինէ տէտի քի՝ Պիր ասէմին իքի օղլու
 12 պուլունուպ, քիւչիւյիւ փէտերինէ, էյ փէտէր,
 մալտէն պանա խապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր՝
 տէտի. օ տախի անլէրէ էմվսլինի թազսիմ էյ-
 13 լէտի : Վէ չօգ կիւն կէշմէքսիդին՝ քիւչիւք օղլու
 հէր շէյի տէվշիրիպ՝ ուզադ պիր տիյարա կիթտի.
 վէ օրատա սէֆիհսանէ եաշայարադ մալինի թէլէֆ
 14 էթտի : Վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօկրա,
 օլ տիյարտա շիտտէթլի գըթլըգ զսահուր էթմէք-
 15 լէ, դարուրէթ չէքմէյէ պաշլատը : Վէ վարըպ օլ
 տիյարըն էհալիսինտէն պիրինէ ինթիսապ էթմէքլէ,
 օ տախի անը տօնուզլար օթլաթմադ իշիւն, քէնտի
 16 չիֆթլիյինէ կէօնաէրտի : Վէ տօնուզլարըն եէտիք-
 լէրի խառնուպլարտան գարնընը տօյուրմաղա արզու
 էտէր իտի իսէ տէ, անա քիմնէ վէրմէլ իտի :
 17 Ամմա քէնտինէ կէլիպ տէտի քի՝ փէտէրիմին դա'չ
 ըրզաալարընըն էքմէքլէրի արթար պիլէ, պէն իսէ
 18 աճլըգտան հէլաք օլույօրըմ : Գալգըպ փէտէրիմէ
 վարայըմ, վէ անա՝ էյ փէտէր, սէմոյա վէ սէնին
 19 հուզուրընտա կիւնաս իշլէտիմ. Արթըգ սէնին օղ-
 լըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըր-
 20 զատլարընըն պիրի կիսլի թուլթ՝ տէյէյիմ : Վէ
 գալգըպ՝ փէտէրինէ կէլտի. ամմա տահա ուզադ
 իքէն փէտէրի անը կէօրիւպ շէֆգաթ էթտի, վէ
 սէյիրտիպ պօյնընա սարըլարադ, անը էօփուր :
 21 Վէ օղլու անա՝ էյ փէտէր, սէմոյա վէ սէնին
 հուզուրընտա կիւնաս իշլէտիմ, վէ արթըգ սէնին
 22 օղլըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի : փէտէրի

- տախի գուլարընա խիթապէն՝ էն ա'ւա խիլաթը
 չըգարըպ՝ անա կիտիրինիւ, վէ անըն էլինէ եիւ-
 զիւք վէ պարզարընա պագ գապլարը վէրինիւ :
- 23 վ է պէպլի օլան պուղաղըյը կէթիրիպ պօղաղլարըն
- 24 տա եէյիպ շատ օլարմ : Զիրա պու օղըմ էօլմիւշ
 իտի, տիրիլտի, զոյպ օլմիւշ իտի, պուլունտու :
- 25 տէտի : վէ շաա օլմաղա պաշլատըլար : վէ անըն
 պէօյիւք օղու թարլատա պուլունմաղէ՝ կէլիպ
 խանէյէ եազլաշտըղընտա բագս իլէ չաղը սէտա :
- 26 սընը իչիթտի : վէ ուշագլարըն պիրինի չաղըրըպ՝
- 27 Պունլար նէ՞ տիր՝ տէյիւ ոււ'ալ էթտի : Օ տախի
 անա՝ Գարնտաշըն կէլտի : վէ փէտէրին տիր սաղ
 սալիմ պուլտըղը իչիւն, պէպլի պուղաղըյը պօ-
- 28 ղաղլատը՝ տէտի : Օ տախի կիւճէնիպ՝ իչէրի կիր-
 մէք իսթէմէտիյի էճլաէն, փէտէրի տըշարըյա չը-
- 29 դըպ՝ անա րէճա էթտի : Օ տախի փէտէրինէ ճէ-
 վապէն՝ իչթէ պունճա սէնէտէն պէրու սանա
 խըամէթ էտիյօրըմ, վէ պիր վագըթ սէնին էմընիկէ
 միւխալէֆէթ էթմէտիմ, վէ պիր քէրրէ տօսթ-
- 30 պլիլէ վէրմէտին : Ամնա սէնին էմվալինի Ֆաշիշէլէր
 իլէ եէյէն պու օղըն կէլտիյի գէման, անա պէպլի
- 31 պուղաղըյը պօղաղլատըն՝ տէտի : Օ տախի անա
 տէտի քի՝ էյ օղուլ, սէն տա'իմա պէնիմ իլէ
 պէրապէր օլուպ՝ պէնիմ օլանըն ճիւմլէսի սէնին
- 32 տիր : Ամնա շատ ու մէսրուր օլմագ վաճիպ իտի,
 ղիրա պու գարնտաշըն էօլմիւշ իտի, տիրիլտի,
 չէմ ղա'իպ օլմիւշ իտի, պուլունտու :

- 1 Վէ շալիրալէրինէ տէտի քի՝ Պեր զէնկին ատէմին
պիր քէթխիւտապը վար իտի . վէ պունուռն 'ալէյ-
հինտէ՝ Սէնին էմվալինի թէլէֆ էտիյօր՝ տէլիւ ու-
- 2 նա շիքէսյէթ օլունտու : Օ տախի անը չաղըրըպ՝
Սէնին հազգընտա պու իշիթտիյիմ նէ՞ տիր . քէթ-
խիւտալըղընն հիսապընը վէր, զիրա արթըգ քէթ-
- 3 խիւտա օլամազըն՝ տէտի : Քէթխիւտա տախի քէն-
տի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ եափայլմ, չիւնքի է-
ֆէնտիմ քէթխիւտալըղը պէնտէն ալըյօր . դազմա-
ղա գատիր տէյիլ իմ, տիլէնմէյէ ութանըրմ :
- 4 Նէ եափաճաղըմը պիլիրիմ քի քէթխիւտալըգտան
'աղ օլունտըղըմ՝ զէման պէնի խանէլէրինէ գա-
- 5 պուլ էտէլէր : Վէ էֆէնտիսինէ պօրծլու օլանլարը
պիրէր պիրէր չաղըրըպ էվվէլքինէ՝ էֆէնտիմէ նէ՞
- 6 դատար պօրծըն վար՝ տէտի : Վէ օ՝ Եիւզ *ճէրբէ
զէթուռն եաղը՝ տէտիքտէ , օ տախի անա՝ թէմէն-
սիւլիւնիւ ալ, վէ օթուրուպ սէրի՞էն էլլի եալ՝
- 7 տէտի : Պա՛տէհու տիկէրինէ՝ Սէնին նէ՞ դատար
պօրծըն վար՝ տէտի . օ տախի՝ Եիւզ †քօր պուղ-
տայ տէտիքտէ անա՝ թէմէսսիւլիւնիւ ալ, սէքսէն
- 8 եալ՝ տէտի : Վէ էֆէնտիսի նահազգ քէթխիւտա-
յը 'ազիլանէ հարէքէթ էթտիյի իչիւն մէտհ էյլէ-
տի, զիրա պու տիւնեանըն օղուլարը քէնտի նէսլ-
լէրինտէ էհլ ի նուրտան զիյատէ 'ազիլ տիրէր :
- 9 Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝ Քէնտիսիզէ ֆատիտ

*Պիր հէրբէ օն սէքիզ եախօտ եիրմի օգգա

†Պիր †քէր եիւզ սէքսէն եախօտ իքի եիւզ օգգա

- մալտան տօթլար գաղափրնրդ քի՛ միւհթաճ օլ-
տըղընրդ գէման սիդի էպէտի մէսքէնլէրէ գապուլ
- 10 էտէլէր : Ին ճիւղի շէյտէ սաաթգ օլան՝ չօգտա
տախի սաաթգ օլուր . վէ էն ճիւղի շէյտէ նաճադդ
- 11 օլան՝ չօգտա տախի նաճադդ օլուր : Իմօի ֆասիտ
մալտա սաաթգ օլմաւտըղընրդ հալտէ , հադիդի օ-
- 12 լանը սիգէ քի՛մ ինանաճադ տըր : Վէ ախէրին
նէսնէսինտէ սաաթգ օլմաւտըղընրդ հալտէ , սիգին-
- 13 քինի սիգէ քի՛մ վէրիւր : Հիչ պիր խըտմէթքտար
իքի էֆէնտիյէ գուլլըգ էտէմէզ , զիրա եա պիրինէ
պուղզ էտիպ՝ տիկերինի սէվէճէք տիր , եախօտ
պիրինէ միւլաղէմէթ վէ տիկերինի թասգիր էտէ-
ճէք տիր . հէմ Ալլահա հէմ մալէ գուլլըգ էտէ-
մէզ սինիզ :
- 14 Վէ ֆերիսիլէր մալփերէթ օլարագ , պուռնն
ճիւմլէսինի իշիթմէքլէ , աւը խաթիհլա էթալիլէր :
- 15 Օ տախի անլէրէ տէտի քի՛ Սիզ ասէմլէրին հու-
ղուրնտա քէնտիլէրինի թէպրիւր էտէն քիմսէլէր
սինիզ . տմմա Ալլահ գալպլէրինիդի պիլիր , զիրա
նապէյնինտէ ալա օլան շէյ 'ինտ Ալլահ մէքրուհ
- 16 տըր : Շերի'աթ իլէ փէյղամպէրլէր Յովհաննէսէ
գատար օլուպ՝ օլ վազըթտան պէրու մէլէքիւթ
Ուլլահ թէպշիր օլունուր , վէ հէր քէս անա ճէհալէ
- 17 կիրէր : Շերի'աթտան պիր հօդթա տիւշմէտէն իսէ ,
սէմա իլէ գէմինին զա'իլ օլմաւր տաճա գօլայ տըր :
- 18 Հէր քի՛մ քի քէնտի գէվճէսինի թաթլիգ էտիպ
ղայրիսինի թէգէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր , վէ
հէր քի՛մ քի թաթլիգ օլունանը թէգէվվիւճ է-
տէրսէ՝ զինա էտէր :
- 19 Էրղավանի իլէ զարիֆ գուլմաշ կիյիպ՝ հէր կիւն

- ի Տիշխամիէ սեփա սիւրէն՝ զէնկին պիր տտէմ՝ վար
 20 իտի։ Վէ անըն գափուսընտա, չըպանլարլէ տօլու
 օլարագ, պրագըլմըշ Ղազարոս նամընտա պիր ֆա-
 24 զիր պուլունուպ, Զէնկինին սօֆրասընտան տիւշէն
 գըրընթըլարտան տօյմաղը արզու էտէր իտի։ վէ
 քէօփէքլէր տախի կէլիպ՝ անըն չըպանլարընը հա-
 22 լարլար իտի։ Վէ օլ Ֆագիրին վէֆաթը վուգու՝
 պուլմաղլէ, մէլէքլէր վասըթասըյլէ Աբրահամըն
 գուճաղընա կէօթիւրիւլտիւ։ վէ զէնկին տախի վէ-
 23 ֆաթ էթմէքլէ տէֆն օլունտու։ Վէ Ճէհէննէմտէ
 'ազապտա իքէն, նազար էտիպ՝ ուզադտան Աբրա-
 համը վէ անըն գուճաղընտա Ղազարոսը կէօրտիւ։
 24 Վէ Ֆէրետա էտիպ՝ Եա Աբրահամ փէտէր, պտիա
 մէրհամէթ էյլէ, վէ Ղազարոսը կէօնտէր քի՝ փար-
 մաղընըն ուճընը սույա պաթըրըպ՝ տիլիմի սէրին-
 լէթսին։ զիրա պու 'ալէվտէ 'ազապ չէքիյօրըմ՝
 25 տէտի։ Աբրահամ տախի՝ Էյ օղուլ, սէն 'էօմ-
 րիւկտէ էյի շէյլէրինի, Ղազարոս տախի քէզալիք
 քէօթիւ շէյլէրի ալտըղընը խաթըրընա կէթիւր։ վէ
 շիմտի օ միւթէսէյլի օլուպ, սէն 'ազապ չէքիյօր-
 26 սըն։ Հէմ պուհուն ճիւմլէսինտէն մա՝տա, սիզին
 իլէ պիլիմ արամըղտա պէջիւք պիր կիրտապ սա-
 պիթ գըլընմըշ տըր, շէյլէ քի պուրատան սիզէ
 կէչմէք իսթէյէնլէր գատիր օլմայալար, վէ օրատան
 27 պիլէ իւլէ+ Էմէյէնլէր կէչէմէյէլէր՝ տէտի։ Օ տախի
 Էյլէ իսէ, էյ փէտէր, սէնտէն տիլէրիմ, անը փէ-
 28 տէրիմին խանէսինէ կէօնտէրէսին։ Զիրա պէշ գարն-
 տաշըմ՝ վար։ Թա քի անլէրին տախի պու 'ազապ
 մահալինէ կէլմէմէլէրի իչիւն անլէրէ շէհատէթ էտէ՝
 29 տէտի։ Աբրահամ տախի անա՝ Մովսէս իլէ փէյ-

- 30 զամպերէրի վար, անլէրի տիկլէսինլէր՝ տէտի : 0
տախի՝ խպր, էյ Աբրահամ փետեր. լաբին էյէր
անլէրէ էմվաթտան պիրի կիտերսէ, թէվպէ էտեր-
31 լէր՝ տէտի : 0 տախի անա՝ էյէր Մովսէս իլէ փէյ-
զամպերէրի տիկլէմէզլէրսէ, էմվաթտան պիրի գը-
յամ էթսն տախի իլզամ օլըւնմայաճագլար՝ տէտի :

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ շալիրալէրինէ խիթապէն՝ թէօքէզլէրին կէլմէ-
մէսի միւմքին տէյիլ տիր. տմնա վա՛յ կէլմէլէրինէ
2 սէպէպ օլանա . Պու քիւլիւքլէրսէն պիրինի սիւրճ-
տիւրմէքսէն իսէ, պոյնընա պիր *տէյիրմէն թաշը
սուրլպ տէնիզէ աթըլմասը անա տոհա էյի տիր :
3 Քէնտինիզի սագընընզ . էյէր գարնտաշըն սէնին՝ ա-
լէյհինտէ խաթա էտերսէ, անը թա՛զիր էյլէ, վէ է-
4 յէր թէվպէ էտերսէ, անը՝ աֆվ էյլէ . Վէ էյէր սէ-
նին՝ աղէյհինտէ կիւնտէ եէտի քերրէ խաթա էտիպ՝
կիւնտէ եէտի քերրէ, թէվպէ էտերիմ՝ տէյերէք
սոնա րիւճու՝ էտերսէ, անը՝ աֆվ էտէսին՝ տէտի :
5 Վէ րէսուլլէր Բապպա՝ իմանըմըզը արթըր՝ տէ-
6 տիլէր : Բապպ տախի՝ էյէր խարտալ տանէսի գա-
տար իմանընըզ օլսա իտի, պու ճիւմմէզ աղաճընա՝
Քէօքսէն սէօքիւլիւպ տէնիզ իչինէ աիքիլ՝ տէտիյի-
նիզ կիպի, սիզէ իթա՛աթ էտեր իտի :
7 Վէ սիզտէն քիմ վար քի՝ չիֆթ սիւրէն եա սիւ-
րիւ կիւտէն գուլու օլըւպ տա՝ թարլատան կէլտիյի
8 կիպի՝ կէչիպ սօֆրայա օթուր՝ տէյէճէք տիր . լա-
քին անա՝ թա՛ամըմը հազըրլա, վէ գուշանըպ՝ պէն

*Եւն. մէրքէպ տէյիրմէնի

- եւ յիպ իշինճէյտեք, պահա խլտմէթ էյլէ, անտէն
 9 սօկրա սէն տէ եւ յիպ իշէրսին՝ տէմէ՞զ մի: Աճէպա
 օլ գուլա, պուլուրըլան շէյլէրի իճրա էթտիյի իշին
 10 միւթէշէքքիւր օլո՞ւր մը. զանն էթմէմ, Բեղալիք
 սիղ տախի սիզէ ճիւմլէ պուլուրըլան շէյլէրի եափ-
 տըղընըզ վագըթ՝ Ֆա՛խտէսիզ գուլարըզ, զիրա իճ-
 րասը պիզէ Ֆարղ օլանը եափտըզ՝ տէյինիզ, տէաի:
 11 Վէ քէնտիսի Երուստղէմէ կիտէր իքէն, Սամա-
 րիա իլէ Գալիլէանըն օրթտաընտան կէշմէսի վագը՝
 12 օլտու: Վէ պիւր քէյէ կիրէր իքէն, անըն գարըը-
 սընա օն նէֆէր ճիւզամլը ատէմ չըգըզ՝ սւզադտան
 13 տուրարագ, եիւքսէք սէսլէ, Եա մու՛ալլիմ Յիսուս,
 14 պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէաիլէր: Օ տախի անլէրի
 կէօրտիւքտէ՝ Վարըպ քէնտինիզի քեահինլէրէ կէօս-
 թէրինիզ՝ տէաի. վէ անլէր կիտէր իքէն, թահիր
 15 օլտըլար: Վէ անլէրտէն պիւրի շիֆա պուլտըղընը
 կէօրտիւքտէ, եիւքսէք սէսլէ Ալլահա համտ էտէրէք
 16 ըիւճու՝ էթտի. Վէ անըն ալադըլարընա գափանըզ՝
 անա թէշէքքիւր էյլէտի. պուլ տախի Սամարիալը
 17 իտի: Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Օն քիշի թաթհիր
 18 օլո՞ւնմատը մը, տօգուզը նէ՞րէտէ տիր. Պու էճ-
 նէպիտէն զասրի՝ Ալլահա համտ էթմէյէ ըիւճու՝
 19 էտէնլէր պուլո՞ւնմատը մը՝ տէտի: Վէ անա՝ Գալզ
 կիթ, իմանըն սէնի խէլաս էյլէտի տէտի:
 20 Վէ ֆէրիսիլէր թարաֆընտան մէլէքիւթ Ուլլահ
 նէ վագըթ կէլէճէյի սու՛ալ օլունմաղլէ, անլէրէ
 ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի զահիրէտէ
 21 կէլմէզ. Վէ իշթէ պուլրատա՝ եա, իշթէ օրատա՝
 տէմէյէճէքլէր, զիրա իշթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին
 իշինիզտէ տիր՝ տէտի:

- 22 Վէ շայիրտէրինէ տէտի քի՝ իպն իւլ ինսանըն
կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյի-
նիզ, ամմա կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլէր կէլէճէք :
- 23 Վէ սիզէ՝ իշթէ պուրատա, եա՝ իշթէ օրատա
տէյէճէքլէր . կիթմէյինիզ վէ թապի՝ օլմայընըզ .
- 24 Զիրա շիմէք կէօք ալթընտա պիր թարաֆտան
լէմ՝ան էտիպ կէօք ալթընտա օ պիր թարաֆա
զիյա վէրտիյի միսիլլիւ, իպն իւլ ինսան տախի
- 25 քէնտի կիւնիւնտէ պէզլէ օլաճագ արը : Ամմա
էվլէլա անըն չօդ շէյլէր չէքիպ՝ պու նէսլ թարա-
- 26 ֆընտան րէտտ օլւնմասը լազըմ տըր : Վէ Նոյըն
կիւնլէրինտէ օլազըր կիպի, իպն իւլ ինսանըն
- 27 կիւնլէրինտէ տախի էջլէ օլաճագ տըր : Զէ-սէ
Նոյ սէֆինէյէ կիրիպ՝ թուֆտն կէլէրէք ճիւմլէ
խաղը ճէլաք էյլէտիյի կիւնէ տէյին, եէյիպ իշէր-
լէր վէ թէզէվիւճ էտիպ թէզվիճ օլւնուրլար
- 28 իտի, Քէզալիք Ղովտըն կիւնլէրինտէ տախի օլ-
ազըր կիպի, եէյիպ իշէրլէր իտի, ախզ ու ի՛թա
էտէրլէր իտի, էքէրլէր վէ պինա էտէրլէր իտի :
- 29 Ամմա Ղովտ Սոդոմտան չըգազըր կիւնտէ սէմա-
տան աթէշ իլէ քիպրիթ եաղըպ՝ ճիւմլէսինի ճէ-
- 30 լաք էթաի : իպն իւլ ինսանըն զուհուր էտէճէյի
- 31 կիւնտէ տախի պէզլէ օլաճագ տըր : Օլ կիւնտէ
ճէր քիմ տամտա օլուպ սա, էշեասը խանէտէ
օլուր իսէ, անլէրի ալմազա էնմէսին, քէզալիք թար-
- 32 լատա օլան կէրիյէ տէօնմէսին : Ղովտըն զէվճէսինի
- 33 խաթըրըզա կէթիլինիզ, շէր քիմ ճանընը գուր-
թարմագ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ ճէր
- 34 քիմ անը զայ՝ էտէրսէ, իճեա էտէճէք տիր : Սիզէ
տէրիմ քի՝ Օլ կէճէտէ պիր եաթագասա իքի քիշի

- պուլունուպ, պիւրի ալընաճագ վէ օլ պիւրի պրա-
 35 գըլաճագ տըր: Իքի գարը պիւրլիքտէ տէչիւրմէն
 չէքմէքտէ պուլունուպ, պիւրի ալընաճագ վէ օլ
 36 պիւրի պրադըլաճագ տըր: Թարլատա իքի քիչի
 պուլունուպ, պիւրի ալընաճագ վէ օլ պիւրի պրա-
 37 գըլաճագ տըր: Վէ անա ճէվապէն՝ Եւ Բապպ,
 նէ՞րէտէ՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ Լաշէ նէ՞րէ-
 տէ իսէ՝ դարթալլար օրպյա ճէմ՝ օլուր՝ տէտի:

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օսանմամագ կէրէք
 իտիյինէ տա՛իւր տախի անլէրէ պիր թէմնիլ սէյ-
 2 լէյիպ տէտի քի, Պիր շէհրտէ Ալլահտան գօրգմուղ
 վէ ինսանա ըի՛այէթ էթմէզ պիր գատը վար իտի:
 3 Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ դարը պուլունամաղէ,
 եանընա կիտիպ՝ Խասմիմտէն հագգըմը իհգագ
 4 էլլէ՝ տէր իտի: Օ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէտի
 իսէ տէ, պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝
 էյէրչի Ալլահտան գօրգմուղ վէ ինսանա ըի՛այէթ
 5 էթմէզ իսէմ տէ, Պարի շու տուլ գարը պէնի
 թա՛ճիզ էթտիլի էճլտէն անըն հագգընը իհգագ
 էտէյիմ, տա՛իմա կէլիպ պանա պաշ աղըըսը վէր-
 6 մէտին: Վէ Բապպ տէտի քի՝ Նահագգ դատընին
 7 նէ տէտիլինի տիկլէյինիզ: Իմտի Ալլահ կէճէ
 կիւնտիւզ քէնտինէ ֆէրեստ էտէն միւնթէխապ-
 լարընըն հագգընը, անլէր իչիւն սապը էտէր իսէ
 8 տէ, իհգագ էթմէյէճէք մի: Սիզէ տէրիմ քի՝
 չապուդ հագգլարընը իհգագ էտէճէք տիր, լաքին
 Իպն իւլ ինսան կէլտիլինտէ՝ 'աճէպա եէր իւզէ-
 րինտէ իման պուլաճագ մը:

- 9 Վէ սալիճ իդ տէյիւ քէնտիւղերնէ կիւվէնիպ՝
 զայրելերի թաճգիր էտէն պա՛ղը քիմսէլէրէ տախի
 10 շու թէմնիլի սէջլէտի . իքի առէմ՝ տու՛ա էթմէյէ
 Տէյքէլէ չըգաը . պիրի ֆերիսի վէ տիկէրի կէօմ՝
 11 բիւքհիւ խտի : Գերիսի տուրուպ՝ քէնտի քէնտինէ
 պու վէճՏէ տու՛ա էյլէտի . Եա Ալլա՛հ , սանա
 շիւքը էտէրիմ քի պէն սա՛իր տտէմլէր կիպի դա-
 փըճը , նաճադգ վէ զինաքեար վէ ետիօտ շու կէօմ՝
 12 բիւքհիւ կիպի տախի տէյիլ իմ . Հաֆթատա իքի
 քերբէ օրուճ թուլթուպ՝ պիւլթիւն իրաարմըն 'իւշ-
 13 բինիւ վէրբիմ , կէօմբիւքհիւ իսէ ուզադտան
 տուրուպ՝ կէօզլէրինի պիլէ կէօյէ գալարբմադ իս-
 թէմէզ իտի . սամնա կէօքսիւնէ վուրուպ՝ Եա Ալ-
 լա՛հ , պէն կիւնաճքեարա մաղֆէրէթ գըլ՝ տէտի :
 14 Աիդէ տէրիմ քի՝ օլ պիրինտէն իսէ պու՛ թէպրիր
 օլունիմըլ օլարադ խանէսինէ էնտի . զիրա Տէր քիմ՝
 քի քէնտինի եիւքսէլտիրսէ ալչադլանաճադ , վէ
 Տէր քիմ՝ քի քէնտինի ալչադլատրրսա եիւքսէլէճէք
 տիր :
 15 Վէ անլէրէ տօգունմաար իչիւն եանընա մա՛սոււմ
 լար տախի կէթիրտիլէր . շայիրտլէրի իսէ պունու
 16 կէօրմէքլէ անլէրի թա՛գիր էթտիլէր : Ամնա Յիսուս
 անլէրի եանընա չաղբըրպ՝ Պրագընըզ , չօճուղլար
 եանըմա կէլտինյէր , վէ անլէրի մէն՝ էթմէյինիզ ,
 զիրա մէլէքիւթ Ուլլա՛հ պու մագուլէլէրին տիր :
 17 Հագիգալթէն սիդէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլա՛հ
 Տէր քիմ՝ չօճուգ կիպի դապուլ էթմէզսէ , սանա
 ապա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի :
 18 Վէ պիր բէ՛խ՝ էյ քէրիմ մու՛ալլիմ , էպէտի
 Տայյոթա վարիս օլմադ իչիւն նէ՛ ետփայըմ՝ տէյիւ

- 19 անա սուսալ էյլէտի: Վէ ցիսուս անա, Նիօչին
պանա քերիմ տէյօրսըն. պիրտէն, եա'նի Ալլաճ-
- 20 տան զայրի քերիմ եօգ տըր: Իմրլէրի պիլիրսին.
Զինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
էթմէյէսին, Եալան շէհաւէթ էթմէյէսին, Փէ-
տէրիկէ վէ վալիտէկէ հիւրմէթ էտէսին՝ տէտի:
- 21 Օ տախի՝ Պուշարըն ճիւմէսինի տէպավէթիմտէն
- 22 պերու հըֆզ էյլէտիմ՝ տէտի: Գիսուս պուշու
իշիթտիքտէ, անա՝ Տաճա պիր նօգսանըն վար.
նէկ վար իսէ սաթըպ՝ ֆուգարայա թէվլի՝ էյլէ
վէ սէմատա խաղինէյէ մալիք օլուրսըն. վէ կէլ
- 23 պանա թապի՝ օլ՝ տէտի: Վէ օ պուշու իշիտինճէ
- 24 միւքէտտէր օլտու, զիւս զայէթ զէնկին իտի: Վէ
Գիսուս անըն միւքէտտէր օլարդընը կէօրտիւքտէ՝
Զէնկինլէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՝ կիւճէ կիրէր-
- 25 լէր. Զիւս զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէ-
սինտէն տէվէնին իյնէ տէլիյնտէն կէշմէսի տահա
- 26 գօլայ տըր՝ տէտի: Վէ իշիտէնլէր՝ էյլէ իսէ քիմ
- 27 խէլաս օլա պիլիր՝ տէտիլէր: Օ տախի՝ Խնսան ին-
տինտէ միւմքին օլմայան շէյլէր ինտ Ալլահ միւմ-
- 28 քին տիր՝ տէտի: Վէ Պիտրոս՝ իշթէ պիզ հէր
- 29 շէյի թէքք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլարգ՝ տէտի: Օ
տախի՝ անլէրէ՝ Հաղիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ մէ-
լէքիւթ Ուլլահ իշին խանէ եա վալիտէյն եա գու-
րընտաշար եա զէվճէ եա էվլատ թէքք էթմիշ
- 30 օլուպ, Պու զէմանտէ չօգ գաթընա վէ ախրէթտէ
էպէտի հայաթա նա'իլ օլմայաճագ հիշ պիր քիմ-
տէ եօգ տըր՝ տէտի:
- 31 Վէ օն իքիլէրի եանընա ալըպ անլէրէ՝ իշթէ
Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ Իպն իւլ Խնսան հագ-

- գընտա փեղաճկերէր վասնթաօըյլէ մնւհարրեր
 օլան շէյլէրին ճիւմէսի իթմամ օլունամագ տոր :
- 32 Ձիւրա թա՞իֆէլէրէ թէսլիմ օլունարագ՝ իսթիհզա
 վէ շէթմ օլունուս, իւղէրինէ թիւքրիւլէճէք տիր :
- 33 Վէ տնը գամհըյլէ տէգյոթիւքտէն սօ՛ղրա գաթլ
 էտէճէքլէր . օ տախի իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ
- 34 էտէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր իսէ պու շէյլէրին հիւ
 պիւրինի ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօղ տնլէր-
 տէն մախֆի օլմաղլէ, սէզլէնիլէն շէյլէրի իտրաք
 էթմէզլէր իտի :
- 35 Վէ Երիքսվա եազլաշտըղընտա, եօլ քէնարընտա
- 36 պիր ա՛մա օթուրուպ տիլէնիյօր իտի : Վէ խաղզըն
 կէշտիլինի իշիթմէքլէ՝ Պու նէ՞ տիր, տէյիւ սու՛ալ
- 37 էյլէմէսի իւղէրինէ, Անա՝ Նաղարէթլի Զիսուս
- 38 կէշիյօր տէյիւ խապեր վէրաիլէր : Օ տախի՝ Եա
 Զիսուս՝ Իպն ի Տաուտ, պանա մերհամէթ էյլէ՝
- 39 տէյիւ ֆերեստ էյլէտի : Վէ էօնտէ կիտէնլէր
 սիւքիւթ էթմէսի իչիւն տնը թա՛ղիր էյլէտիլէր
 իսէ տէ, տահա զիյատէ՝ Եա Իպն ի Տաուտ,
 պանա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆերեստ էտէր
- 40 իտի : Վէ Զիսուս տուրուպ՝ քէնտի եանընա կէ-
 թիւրիւմէսինի էմը էթտի . վէ օ եազլաշտըղընտա ,
- 41 Սանա նէ՞ եափմամը իսթէրսին՝ տէյիւ տնտէն
 սու՛ալ էթտիլինտէ, օ տախի՝ Եա Բապպ, կէօղլէ-
- 42 րիմ աչըլաըն՝ տէտի : Զիսուս տախի անա՝ Աչըլաըն ,
- 43 իմանըն սէնի խէլաա էթտի՝ տէտի : Վէ տէր հալ
 կէօղլէրի աչըլաը, վէ Ալլահա համտ էտէրէք՝
 տնըն արտը սըրա կիթտի . ճիւմլէ խալգ տախի
 պուհու կէօրմէքլէ՝ Ալլահա համտ էթտիլէր :

- 1 Վէ Երեքովա կիրիպ՝ իշինտէն կէշէր իքէն,
 2 Իշթէ Զաքէոս իսմինաէ պաշ կէօմրիւքճիւ վէ դէն.
 3 Կին պիր տուէմ պուլունուպ, Յիսուսն քիմ օլտը-
 ղընը կէօրմէք իսթէտի իսէ տէ, պօյու գըստա օլտը-
 ղընտան՝ խալզըն չօդըղը սէպէպիյլէ գատիր օլ-
 4 մատը: Վէ իլէրի սէլիրտիպ՝ անը կէօրմէք իշիւն պիր
 ճիւմմէզ աղաճընա չըդտը. զիրա օրատան կէշէճէք
 5 իտի: Յիսուս տախի օլ մահալէ կէլտիքտէ, Եօգարը
 պագըպ անը կէօրմէքլէ անա՝ Իյ Զաքէոս, չա-
 պուգ ոշաղը էն, զիրա պու կիւն սէնին խոնէնտէ
 6 գալմամ լաղըմ տըր՝ տէտի: Օ տտիխ չապուգ ա-
 7 շաղը էնիպ մէսէրրէթլէ անը գապուլ կթտի: Վէ
 ճիւմմէսի պուշու կէօրտիւքտէ՝ ԿիւնաՏքէար պիր
 ատէմին խանէսինէ միւսաֆիր օլմագ իշիւն կիրտի՝
 8 տէյիւ սէօյլէնաիլէր: Վէ Զաքէոս տսւրուպ, Բապ-
 պա՝ Իֆէնտի, իշթէ մալիմին նըօֆընը ֆուգարայա
 վէրիրիմ, վէ քիմէ իֆթիրա իլէ ղատր էթտիմ ի-
 9 սէ, տէօրթ միսլինի էաա էտէրիմ՝ տէտի: Վէ Յի-
 սուս անա՝ Պու կիւն պու խանէյէ խէլաա կէլտի,
 10 չիւնքի պու տտիխ Աբրահամ օղլու տըր: Զիրա
 իպն իւլ ինսան զայ՝ օլանը արայըպ խէլաա էթմէ-
 յէ կէլտի տէտի:
 11 Վէ անլէր պու շէյլէրի իշիթմէքտէ իքէն, քէն-
 տիսի Էրուսաղէմէ Էագըն օլտըղը, անլէր տախի
 մէլէքիւթ ՈւլաՏ ֆիլ հալ ղուհուր էտէճէյինի
 ղանն էթտիքլէրի իշիւն՝ Թէքրար պիր թէմ-
 12 սիլ սէօյլէյիպ՝ տէտի քի, Պիր աալլզատէ պիր
 Տիւքմտարըգ սէլահիյէթինի տըպ 'ափտէթ էթ-

- մէք իւզրէ ուզադ պիր տէյարա 'ազլմէթ էթտի-
- 13 յինտէ, Օն նէֆէր պէնտեմնի չաղըրըպ' անլէրէ
օն մընա վէրէրէք՝ Պէնիմ 'ավտէթիմէ տէյին թի-
- 14 ճարէթ էյլէյինիլ տէտի: Ամնա անըն հէմէհհրի-
լէրի անա պուզզ էթմէքլէ՝ Պուհուհն իւզէրիմիլէ
հիւքմտար օլմասընը իսթէմէյիլ տէմէք իչիւն ար-
- 15 տընճա վէքիլէր կէօնտէրտիլէր: Վէ հիւքմտարլըդ
սէլահիյէթիինի ալըպ 'ավտէթ էթտիյինտէ, քիմին
նէ թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն ազչէյի
վէրմիշ օլարըը պէնտէլէրինին քէնտի եանընա
- 16 չաղըրլմասընը էմը էթտի: Վէ պիրինճիսի եաղլա-
շըպ' էֆէնտիմ, սէնին մընան օն մընա գաղանաը՝
- 17 տէտի: Օ տախի անա՝ Աֆէրին, էյի պէնտէ, էն
ճիւղի շէյտէ սաաըդ պուլուհտըղըն իչիւն օն շէհր
- 18 իւզէրինէ հիւքիւմէթիլ օլտուն՝ տէտի: Վէ իքին-
ճիսի կէլիպ' էֆէնտիմ, սէնին մընան պէշ մընա
- 19 գաղանաը՝ տէտի: Վէ պուհա տախի՝ Սէնին տէ
պէշ շէհր իւզէրինէ հիւ-+ի-մէթիլ օլտուն՝ տէտի:
- 20 Վէ տիկէր պիրի կէլիպ' էֆէնտիմ, իշթէ պիր մէն-
- 21 տիլ իչինտէ հըֆղ էյլէտիյիմ սէնին մընան Զիրա
սէրթ պիր ատէմ օլարըղըն իչիւն, սէնտէն գօրգ-
տըմ. սէն գօմաստըղըն շէյի ալըրսըն, վէ էքմէտի-
- 22 յինի պիչէրսին՝ տէտի: Օ տախի անա՝ էյ եարա-
մաղ պէնտէ, սէնի քէնտի աղըրլտան հիւքմ է-
տէրիմ. սէն պէնիմ գօմաստըղըմ շէյի ալըպ' էքմէ-
տիյիմի պիչէն սէրթ պիր ատէմ իտիյիմի պիլիր ի-
- 23 քէն, Նիչիւն պէնիմ ազչէմի սորրաֆլարա վէր-
մէտին, պէն աախի կէլտիյիմտէ՝ անը ֆայիգի իլէ
- 24 թահսիլ էտէր իտիմ՝ տէտի: Վէ օրատա հաղըր
պուլուհանլարա՝ Անտէն մընալը ալըպ օն մընաաը

- 25 օլանա վերինիդ՝ տէտի : (վէ անա՝ էյ էֆէնտի,
 26 անըն օն մընաւ վար տէտիլէր :) Զիրա սիգէ տէ-
 րիմ քի՝ Հէր քիմին վար իսէ , անա վերիլիր , վէ
 քիմին եօգ իսէ , օլանը տախի քէնտխանտէն ալը-
 27 նաճադ ալը : Ամմա իւզէրլէրինէ հիւքմաւար օլմա-
 մը իսթէմէյէն տիւշմէնլէրիմի պուրայա կէթիրիպ՝
 հուզուրմա գաթլ էտինիդ՝ րէրէ :
 28 վէ Յիսուս պու շէյլէրի սէոյլէտիքտէն սօնրա ,
 երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ իլէրի կիթմէքտէ իքէն ,
 29 Զէյթուռն րաղը տէնիլէն տաղըն գուրպինտէ վագը՝
 Պէթֆաճէ իլէ Բէթանիայա եազլաշտըգտա , շա-
 յիրալէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ տէտի քի ,
 30 Գաւրշտաքի քէոյէ կիտինիլ , վէ իչինէ կիրտիյինիլ
 կիպի , իւզէրինէ ապլա պիր ատէմ պինմէմիշ՝ պաղ-
 ւը պիր սըփա պուլուրսընըզ . անը չէօղիւպ կէթի-
 31 րինիլ , վէ էյէր պիր քիմնէ սիգէ՝ Նիճիւն չէօղիւ-
 յօրսընըզ՝ տէյիւ սուտլ էտէրսէ , անա պէոյլէ
 սէոյլէյինիլ , ետինի՝ Էֆէնտիյէ լաղըմ ալը՝ րէյէ-
 32 «իւէլ : Կէօնտէրիլէնլէր տախի կիտիպ՝ քէնտիլէրէ
 33 տէտիյի կիպի պուլուրլար . վէ սըփայը չէօզէրլէր
 իքէն , սահիպլէրի անլէրէ՝ Սըփայը նիճիւն չէօղիւ-
 34 յօրսընըզ՝ տէտիլէր : Անլէր տախի՝ Էֆէնտիյէ լա-
 35 զըմ ալը՝ տէտիլէր : վէ անը Յիսուսըն եոմընա
 կէթիրիպ՝ քէնտի էլպիսէլէրինի սըփանըն իւզէրինէ
 36 աթարագ , Յիսուսը պինտիրտիլէր : վէ օ կիտէր
 37 իքէն , էլպիսէլէրինի եօլա տէօշէրլէր իտի : վէ հէ-
 ման Զէյթուռն տաղընըն էնիչինէ եազլաշտըղընտա ,
 շայիրալէրին պիւթիւն ճէմա՝ աթը կէօրտիւքլէրի
 միւ՝ ճիզաթըն ճիւմլէսի իչիւն մէսըուր օլարագ ,
 եիւքսէք սէսլէ Ալլահա հոմտ էթմէյէ պաշլուրպ :

- 38 Բապպըն իսմիլէ կէլէն մէլիք միւսպարէք օլտուն.
սէմասա սէլամէթ վէ էն եիւճէլէրտէ համա օլ-
- 39 սուն տէրլէր իտի: Վէ խալգ իչինտէն պա'ղը ֆէ-
րիսիլէր անա' Ես մու'ալլիմ', շայիրալէրինի թա'ղիր
- 40 էլլէ' տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն' Սիզէ
տէրիմ' քի' էլէր պուշար սիւքիւթ էտէրլէրտէ,
թաշլար նիտա էտէճէլլէր' տէտի:
- 41 Վէ եազլաշարգտա, շէհրի կէօրմէլլէ անըն իւ-
- 42 զէրինէ աղլայըպ, ֆես'շքի սէն տախի, պարի սէ-
նին պու կիւնիւնտէ սէլամէթինկէ միւթէ'ալլըք օլտն
շէլլէրի պիլէ իտին. շիմտի կէօզլէրինկտէն նիհան օլ-
- 43 տու: Զիրա իւզէրինկէ կիւնլէր կէլէճէք քի' տիւշ-
մէնլէրինկ մէթէրիս չէքիպ' սէնի իհալթա էտէրէք,
- 44 հէր թարաֆտան թազէիգ էտէճէլլէր տիր: Վէ
սէնի, հէմ տէրունիկտէ օլտն էվլատըկը խաք իլէ
եէքսան էտիպ' սէնտէ թաշ իւզէրինտէ պիր թաշ
պրադմոյաճազլար. չիւնքի զիյարէթինկին վազթը-
նը պիլմէտին' տէտի:
- 45 Վէ հէլքէլէ կիրիպ' իչինտէ ախլ ու ի'թա էտէն-
- 46 լէրի չըգար:նաղա պաշլատը: Վէ անլէրէ' խանէմ
'իպատէթխանէ տիր' տէլիւ եազըլմըշ իքէն, սիլ
անը հարամիլէր մաղարատը էթաինիլ' տէտի:
- 47 Վէ հէր կիւն հէլքէլտէ թա'լիմ' էտէր իտի.
լաքին պաշ քեսհինլէր վէ 'իւլէմա իլէ գալմըն
րէ'իսլէրի անը հէլաք էթմէյէ ֆուլսալթ աբարլար
- 48 իտի իսէ տէ, Էսէճէք պիր շէյ պուլմալլար իտի.
զիրա պիւթիւն խալգ անը տինլէմէյէ փէք մու-
գայյէտ իտի:

- 1 Վէ ոչ կիւնլերին պիւրինտէ ցեալս հէյրէլտէ
խաղաթաղիմ էտիպ՝ պէշարէթի թէպշիր էտէր
իբէն, պաշ քեահինլեր վէ 'իւլէմա իլէ իսթիյար-
լար պիւրիքտէ իւզերինէ կելիպ, անա խիթապէն,
- 2 Պուշլարը նէ՝ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյինի, եա-
խօտ պու սէլահիյէթի սանա վէրէն քի՛մ իտիյինի
- 3 պիզէ սէջլէ՝ տէտիլէր: Վէ անլէրէ ճէվապէն՝
- 4 Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սու՛ալ էտէյիմ: Յով-
հաննէսին վաֆթիզի սէմատա՛ն մը, եօգստ ինսան:
- 5 տա՛ն մը իտի: պանա սէջլէյինիլ՝ տէտի: Անլէր
տախի պիրի պիրի իլէ միւղաքէրէ էտիպ՝ էյէր սէ-
մատան տէսէք՝ էա նի՛ջիւն անա ինսանտաղնըլ՝
- 6 տէյէճէք տիր: Վէ էյէր ինսանտան տէսէք, պիւ-
թիւն խաղ պիզի թաշլար: զիրա Յովհաննէսին
փէյղամպէր ոլարղընա գանմըշլար տըր՝ տէտիլէր:
- 7 Վէ Ներէտէն ոլարղընը պիլմէյիլ ճէվապընը վէր-
- 8 տիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Պէն տախի պուշլարը
նէ՝ սէլահիյէթլէ եափարղըմը սիզէ սէջլէմէմ՝ տէ-
- 9 տի: Վէ գաւմա պու թէմնիլի սէջլէմէյէ պաշլա-
ար: Պիր ատէմ պիր պաղ տիքիպ՝ անը պաղճըլա-
րա թէպիմ էտէրէք խալլի զէման զուրպէթէ կիթ-
- 10 տի: Վէ պաղըն մահսուլընտան վէրմէյէրի իջիւն,
մէվաթինտէ պաղճըլարա պիր գուլ կէօնտէրտի:
ամմա պաղճըլար անը տէջիւպ՝ պօշ կէօնտէրտի-
- 11 լէր: Վէ Թէքրար տիկէր պիր գուլ կէօնտէրտի,
ամմա պոնու տախի տէջիւպ՝ հագարէթ էթտիք-
- 12 տէն սօկրա պօշ կէօնտէրտիլէր, Վէ Թէքրար իւ-
ջիւնճիւ ոլարապ՝ պիրինի տահա կէօնտէրտի: ամմա

- 13 անը տախի եարալայըպ տըշարը աթառըլար : Վէ
 պաղ սահիպի՝ Նէ՞ եափայըմ . սեվկիւլիւ օղըմը
 կեօնտէրէյիմ, պէլքի անը կեօրտիւքէրինտէ անա
 14 հիւլմէթ ետէրէր՝ տէտի : Պաղճըլար իսէ անը
 կեօրտիւքէրինտէ , պիրի պիրի իլէ սեօյլէշիպ՝ Պու՝
 վարիս տիր , միրաւըն պիղէ գալմասը իչիւն կէլինիլ
 15 անը էօլտիւրէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ անը պաղտան
 չըգարըպ էօլտիւրտիւլէր . իմտի պաղ սահիպի սն-
 16 լէրէ նէ՞ եափաճագ տըր : Նէլիպ պու պաղճըլարը
 հէլաք էտէճէք . վէ պաղը պաշգալարա վէրէճէք
 տիր՝ րէրի . վէ անլէր իշիթ տիլէրինտէ , Հաշա՝ տէ-
 17 տիլէր : Վէ անլէրէ նազար էտիպ՝ իմտի Եափու-
 ճըլարըն ըտտ էթաիլէրի թաշ քեօլէ թաշը օլ-
 18 տու՝ տէյիւ մնահարրէր օլան նէ՞ տիր : Հէր քիմ՝
 օլ թաշ իւզէրինէ տիւշէրտէ , փարէլէնէճէք , վէ օ
 քիմին իւզէրինէ տիւշէրտէ , անը եղէճէք տիր՝ տէ-
 19 տի : Վէ պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմա պու թէմ՝
 սիլի քէնտիլէրինին հազգընտա սեօյլէտիլինի ահ-
 լամալարըյլէ , օլ սա՝տթ անը տէր տէսթ էթմէյէ
 ֆուրսսթ արաալար իսէ տէ , գալմասն գօրդ-
 տըլար :
- 20 Վէ անը կեօղլէյիպ՝ հիւքիւմէթէ վէ վալինին
 էլինէ թէպիմ էթմէք իւզրէ անը պիր սեօղլէ տիւ-
 շիւրմէք իչիւն , սալիհ սուրէթինտէ օլան ճասուու-
 21 լար կեօնտէրտիլէր : Վէ անա սու՝ալ էտիպ՝ Էյ
 մո՝ալիմ , պիլիլիլ քի տօղրու սեօյլէյիպ՝ թա՝լիմ
 էտէրսին , վէ խաթրա պազմայըպ՝ Ալլահն թա-
 22 րիլինի հազիգաթ իւզրէ թա՝լիմ էտէրսին . Պիղէ՝
 Գայսէրէ խարաճ վէրմէք ճա՝լիլ մի , եօգսա տէյիլ
 23 մի՝ տէտիլէր : () տախի հիլէլէրինի ֆէհմ էթմէքլէ ,

- անդէրէ՛ Պէնի նի՞ջիւն թէճրիպէ էտիյօրսընդ .
- 24 Պանա պիր տինար կէօսթէրինիզ . անտէ օլան սու-
րէթ իլէ հազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիքտէ , Գայսէրին՝
- 25 տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ՛ իմտի Գայ-
սէրէ՛ 'ա՛խտ օլանը Գայսէրէ , վէ Ալլահա 'ա՛խտ
- 26 օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի : Վէ անլէր
գալմըն հուզուրընտա անը սէօզլէ թուլթմաղա
գատիր օլմայըպ՝ անըն ճէվապընա թէ՛ աճճիւպ է-
տէրէք սիւքիւթ էյլէտիլէր :
- 27 Վէ գըյամէթի ինքեար էտէն սատուգիլէրտէն
պո՛ղըսը անըն ետնընա կէլիպ անա սու՛ալ էտէ-
- 28 րէք , էյ մու՛ալլիմ , Մովսէս պիզէ՛ էյէր պիր քիմ
սէնին գարնտաշը էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ , զէվ-
ճէսինի գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա զիւրրիլէթ
- 29 փէյտա էթսին՝ տէյիւ եազմըշ տըր : իմտի եէտի
գարնտաշ վար իտի , վէ պիրինճիսի պիր գարը ալըպ՝
- 30 էվլատսըզ վէֆաթ էթտի : Վէ օլ գարըյը իքին-
ճիսի ալըպ՝ պու տախի էվլատսըզ վէֆաթ էթտի :
- 31 Վէ իւջիւնճիւսիւ , վէ հաքէվա եէտիսի տէ անը
ալըպ՝ էվլատ պրագմայարագ վէֆաթ էթտիլէր :
- 32 Վէ ճիւմլէսինտէն սօկրա , գարը տախի վէֆաթ
- 33 էթտի : իմտի գըյամէթտէ , անլէրտէն հա՞նկըսը-
նըն զէվճէսի օլըր . չիւնքի եէտիսինին մէնքուհէսի
- 34 օլտու՛ տէտիլէր , Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն
տէտի քի՛ Պու տիւնեանըն էվլատը թէզէվիւճ
- 35 էտիպ թէզվիճ օլընուրլար , Ամմա օլ տիւնեայա ,
վէ գըյամէթ իւլ էմվաթա նա՛իլ օլմաղա լայըգ
ի՛թիպար օլընանլար նէ թէզէվիւճ էտէրլէր , նէ
- 36 տէ թէզվիճ օլընուրլար . Զիրա արթըգ վէֆաթ
էտէմէզլէր . չիւնքի մէլա՛իքէ իլէ միւսապի օլուպ՝

- էվլատ Ուլլահ տըրլար, մնտամ քի էհլ է գըյա-
 37 մէթ տիրէր: Ամմա Մովսէս տախի չալը ֆըգըա-
 սընտա, Բապպա՝ Աբրահամըն Ալլահը վէ իսահա-
 կըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը՝ տէմեսիյէ էմ-
 վաթըն գըյամ էտէճէյինի պէյանն էթմիշ տիր:
 38 Ալլահ իսէ էմվաթըն տէյիլ, ամմա հայաթտա օ-
 լանլարըն Ալլահը տըր. զիրա ճիւմլէսի անա տիրի
 39 տիրէր: Վէ 'իւլէմատան պա'գըսը ճէվապ վէրիպ'
 40 Ետ մու'ալլիմ, կիւզէլ սէզլէտին՝ տէտիլէր: Վէ
 տրթըգ անա պիր շէյ սու'ալ էթմէյէ ճէսարէթ
 էտէմէտիլէր:
 41 Վէ անլէրէ՝ Մէսիհ նա՞սըլ Դաւիթին օղլու տըր՝
 42 տէրլէր. Դաւիթ քէնտիսի Մէզամիր քիթոպլընտա,
 43 Բապպ Բապպըմա՝ պէն սէնին տիւշմէնլէրինի պյադ-
 լարընա պասամագ էտինճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝
 44 պույուրտու: Իմաի Դաւիթ անա Բապպ թէսմիյէ
 էտէր իսէ նա՞սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի:
 45 Վէ պիւթիւն գալմ իշիտիր իրէն, շսյիրալէրինէ
 46 տէտի քի, Կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք իսթէյէն վէ
 չարշաւլարտա սէլամլանմողը վէ սինաղօղլարտա
 պաշ քիւրսիւլէր վէ զէյաֆէթլէրտէ պաշ սէտիր-
 47 լէրի սէվէն 'իւլէմատան սագընընըզ, Անլէր սուլ
 գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօթէրիշ իշիւն ու-
 ղուն տու'ալար էտէրլէր. անլէր տահա շիտտէթլի
 'աղապա տիւշար օլաճաղլար սլըր:

- 1 Վէ նաղար էտիպ զէնկինլէրին խալինէյէ հէտիյէ-
 2 լէրինի աթտըզլարընը կէօրտիւ: Վէ օրայա ֆագիր
 պիր տուլ գարընըն իքի փուլ աթտըղընը տախի

- 3 կէօրիւս, Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ պու ֆա.
գիր տուլ գարը ճիւմէսինտէն ղէյատէ աթար:
- 4 Զիրա պունլարն ճիւմէսի Ալլահա մահսուս օլան
հէտիլէ սանտըղընա ֆաղլարընտան աթարլար.
պու գարը իսէ եօգըղընտան պիւթիւն նաֆադա.
սընը աթար՝ տէտի:
- 5 Վէ պաղըլարըն հէյթէլ հագընտա՝ կիւղէլ
թաշլար վէ վագըֆլարլէ միւղէյէն տիր՝ տէտիլլէ.
6 բինտէ, Օ տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւղ շէյլէրտէն,
պիրիպիրի իւղէրինտէ երգըլմատըգ հիւ պիր թաշ
7 դալմայաճաղը կիւնլէր կէլէճէք տիր՝ տէտի: Իմտի
անա սու՛ալ էտիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ՝ պու շէյլէր
նէ՞ գէման վուգու՝ պուլաճագ, վէ պու շէյլէրին
վագը՝ օլաճաղը գէմանըն՝ ալամէթի նէ՞ տիր՝ տէ.
8 տիլէր: Օ տախի՝ Սագընընըղ, իզլալ օլունմայաաը.
նըղ. գիրա չօգ քիմնէլէր իմտիմէ կէլիպ՝ Մէնի
պէն իմ՝ վէ վագըթ եագլաշմըլ տըր՝ տէյէճէքլէր.
9 Իմտի անլէրէ թապի՝ օլմայընըղ: Վէ ճէնքլէր իլէ
իւթիլլալ խապէրլէրինի իշիթտիյինիլտէ խապֆ էթ.
մէյինիլ. գիրա պունլար էվվէլա վագը՝ օլմագ կէրէք
տիր, ամմա նիհայէթ տէր՝ ագապ կէլմէղ՝ տէտի:
10 Օ գէման անլէրէ տէտի քի՝ Միլլէթ միլլէթ՝ ալէյ.
հինէ վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ՝ ալէյհինէ գալղը.
11 շըպ, Նիլէ մահալլէրտէ շիտաէթլի գէլգէլէլէր իլէ
գըլթըղլար վէ թա՛ունլար օլուպ՝ սէմատան հէյ.
պէթլի շէյլէր վէ պէզլիւք՝ ալամէթլէր օլաճագ տըր:
12 Ամմա պունլարն ճիւմէսինտէն էվվէլ, սիգի տէր
տէսթ էտիպ՝ սինաղօղլարա վէ հապսլարա թէսլիմ
էտէրէք՝ թէ՛ատտի էտէճէքլէր, վէ պէնիմ իմիմ
իչիւն մէլիքլէր իլէ վիլիլէր հուղուրընա ճէլպ օլու.

- 13 նաճագաւորդ : Պու իսէ սիղին իչիւն շէհատէթ եւ .
 14 ըինէ կէշէճէք տիր : Իմտի խաթըրըղտա օլտուն քի՝
 վէրէճէյինիզ ճէվապը էվվէլճէ թէֆէքքիւր էթ .
 15 մէյէսինիզ : Զիրա պէն սիզէ աղըզ վէ հիքմէթ վէ-
 ըէճէյիմ քի սիզէ մուխալիֆ օլանլարըն ճիւմէսի
 անը ճերհ վէ մուգավէմէթէ մուգթէտիր օլմայա :
 16 Վէ վալիտէյն իլէ գարնտաշար վէ աղրտպա վէ
 տօթլար թարաֆընտան տախի էլէ վէրիլէճէքսի-
 նիզ , վէ սիգաէն պա՛ղըլարընր գաթլ էտէճէքլէր .
 17 Վէ պէնիմ իսմիմ իչիւն ճիւմէ թարաֆընտան
 18 պուղզ օլունաճագաւորդ : Լաքին պաշընըղտան պիր
 19 գըլ վաթ՝ օլմայաճագ տըր : Ճանլարընըլը սապըր-
 նըլլէ գազանաճագաւորդ :
 20 Լաքին Երուսաղէմի օրտուլարլէ իհաթա օլուն-
 մըշ կէօրտիչիւնիւղտէ , օ զէման անըն խարապիլէ-
 21 թինին եազըն օլաըղընր պիլէսինիզ : Օ զէման Եւ-
 հաւալլէտէ օլանլար տաղլարա գաչըպ՝ անըն օր-
 թասընտա պուլլունանլար աըշարը չըգսընլար . վէ
 ճիվըլլարտա օլանլար տախի անըն իչինէ կիրմէսին-
 22 լէր : Զիրա ճիւմէ մուհարրէր օլան շէյլէրին իթ-
 մամը իչիւն , պունլար ինթիգամ կիւնլէրի տիր :
 23 Ամմա վա՛յ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմգիքիլ օլան-
 լարա . զիրա եէր իւզէրինտէ պէցիւք մուսիպէթ
 24 վէ պու գաւմա զազապ օլաճագ տըր : Վէ գըլըճ
 աղըրնա տիւշէճէքլէր , վէ ճիւմէ միլլէթլէր իչինէ
 էսիր կէօթիւրիւլէճէքլէր . վէ թա՛իֆէլէրին վաղըթ-
 լարը թէմամ օլունճայատէք՝ Երուսաղէմ թա՛ի-
 25 ֆէլէր թարաֆընտան փայիմալ օլաճագ : Վէ կիւ-
 նէշ իլէ սյ վէ եըլըղլարտա ալամէթլէր օլաճագ .
 վէ եէր իւզէրինտէ թա՛իֆէլէրին հայրէթ իլէ իւ-

- [Թիրապը օլուպ' տէնիզ վէ տալդալար սէտա վերէ-
 26 բէք, Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնեա իւզէրինէ
 կէլէճէք շէյլէրէ մունթաղըր օլմագտան պայըլա-
 ճաղար: զիրա սէմալթաթըն գուզվէթլէրի սարսը-
 27 լաճագ տըր: Վէ օ զէման իպն իւլ ինսանը պու-
 լութտա գուտրէթ վէ 'աղիմ' ճէլալ իլէ կէլիր կէօ-
 28 րէճէքլէր: Վէ պու շէյլէր վաղը' օլմաղա պաշլալըն-
 ճա, պաշլարընըր գալտըրըպ եօգարըյա պագընըլ,
 զիրա խէլասընըլ եաղլաշըյօր:
 29 Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէջլէտի: Ինճիր ա-
 30 ղաճընա վէ ճիւմլէ աղաճլարա պագընըլ: Ֆիլիս-
 լէնտիքլէրի զէման, պագըպ' արթըգ եաղ եաղն
 31 օլտըղընը քէնտիլիլիսիզտէն տնլարսընըլ: Քէզա-
 լիք սիզ տախի պուշլարըն վաղը' օլտըղընը կէօր-
 տիսիւնիւզ զէման մէլէրիւթ Ուլասըն եաղլաշ-
 32 տըղը մա'իւսիւնիւզ օլա: Հագիզաթէն սիգէ տէ-
 րիմ քի' ճիւմլէսի վաղը' օլմալընճա պու նէսլ
 33 զէվալ պուլմալյաճագ տըր: Սէմա վէ զէմին զա'իլ
 34 օլուր, ամմա սէօղլէրիմ ապա զա'իլ օլմազ: Վէ
 քէնտիլէրինիզի սագընընըլ, գալպլէրինիզ սէրիօշ-
 լըգ վէ պէքրիլիք վէ տիւնեկի էնտիշէլէրլէ աղըր-
 լաշըպ' օլ կիւն իւզէրինիզէ անսըղըն եէթիշմէսին:
 35 Զիրա պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օլմալարըն
 ճիւմլէսի իւզէրինէ քէմէնտ կիպի կէլէճէք տիր:
 36 Իմաի սիզ պու վաղը' օլաճագ շէյլէրին ճիւմլէ-
 սինտէն գուրթուլըպ' իպն իւլ ինսանըն հուզու-
 րընտա տուրմաղա լայըգ օլմագ իչիւն, հէր վաղըթ
 տու'ա էտէրէք ույանըգ տուրընըլ:
 37 Վէ կիւնտիւզ հէյքէլտէ թա'իմ էտիպ' կէճէ-
 լէրի չըղըպ' Զէյթուն Կազ տէնիլէն տաղտա կէ-

38 Ճէլէր իտի : Վէ սապահլարը երբէն պիւթիւն գալմ
անը տիկէմէք իջիւն հէյքէլտէ եանընա կէլիւլէր
իտի :

ՊԱՊ 22

4 Վէ ֆըս տէնիլէն ֆէթիւր պայրամը եազլաշտըգ-
2 տա, Պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմն անը հէլաք էթ-
մէք իջիւն պիւր վէսիլէ արայօրլար իտի . զիրա
գալմտան գօրգարլաշ իտի :

3 Վէ օն իքիլէրտէն սայըլան խաարիօթի լազապլը
4 Յուգանըն տէրունինէ Շէյթան կիրմէքլէ, Օ տախի
կիտիպ' պաշ քեահինլէր վէ պաշ մուհաֆըզլար
իլէ անլէրէ նէ վէճհլէ անը թէսլիմ էտէճէլինէ
5 տա'իւր սէջլէշտի : Անլէր տախի սէվինէրէք, անա
6 աղէք վէրմէյի թէ'ահհիւտ էթաիլէր : Օ տախի
վա'տ էաիպ' անը քէնտիլէրինէ, խալգ թէճէմիւ'
էթմէքսիլին թէսլիմ էթմէյէ ֆուրսաթ արար
իտի :

7 Վէ ֆըս գուրպանընը զէպհ էթմէսի լազըմ
8 օլան ֆէթիւր կիւնիւ կէլտիքտէ, Պետըս իլէ Յով-
հաննէսի կէօնտէրիպ' կիտինիլ, պիզէ ֆըսը հա-
9 ղըրլայընըլ տա եէյէլիմ' տէտի : Անլէր տախի
անա' Նէօրէտէ իսթէրսին հազըր էտէլիմ' տէ-
10 տիլէր : Օ տախի անլէրէ' իշթէ շէհրէ կիրտիյի-
նիլտէ պիւր տէսթի սու կէօթիւրէն պիւր ատէմ սի-
զէ բասթ կէլէճէք տիւր . անըն կիրէճէյի էվէ արտը
11 սըրա կիրիպ, Օլ էվին սահիպինէ տէյինիլ քի'
Մու'ալիմ սանա' Շայիրալէրիմ իլէ պէրապէր
ֆըսը եէյէճէյիմ, օտա նէօրէտէ տիւր' տէյօր :
12 Վէ օ սիզէ տէօշէնմիշ ֆէվգանի պիւր օտա կէօս-

- 13 Թերեճէք տիր . օրատա հազըրլայընը՝ տէտի : Վէ
անլէր տախի վարըպ՝ քէնտիլէրինէ տէտիյի կիպի
պուլմաղլէ , Ֆըսճը հազըրլատըլար :
- 14 Վէ վազթը կէլտիքտէ՝ քէնտիսի օն իքի լէսուլ
- 15 Իլէ պերապէր սօֆրույս օթուրտու : Վէ անլէրէ՝
Պէն էլէմ չէքմէզտէն էվվէլ , պուլ Ֆըսճը սիզին
- 16 Իլէ պերապէր եէմէյի զայլթլէ արզուլէտիմ : Զիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահասա իթմամ
օլունճայատէք , արթըգ անտէն եէմէյէճէյիմ՝
- 17 տէտի : Վէ քեասէյի սլըպ շիւքը կթտիքտէն սօն .
րա՝ Պունու ալըպ արանըզտա թագսիմ էտինիլ .
- 18 Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ կէլին .
ճէյէ տէյին , աոմանըն մահսուլընտան իչմէյէճէ .
յիմ՝ տէտի :
- 19 Վէ էքմէք սլըպ շիւքը կթտիքտէն սօնրա փարէ .
լէտի , վէ՝ Պու սիզին իչիւն վէրիլէն պէնիմ ճէսէ .
տիմ տիր . պունու պէնիմ զիքրիմ իչիւն էլլէյի .
- 20 Նիյլ տէյերէք անլէրէ վէրտի : Քէզպիք ազշամ
թա՝ամընտան սօնրա , քեասէյի տախի ալը՝ Պու
քեասէ սիզին իչիւն տէօքիւլէն գանըմ իլէ օլան
'ահսը ճէտիտ տիր՝ տէտի :
- 21 Լաքին իշթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
- 22 պերապէր սօֆրանըն իւզէրինտէ տիր : Վէ վագա՝ա
իպն իւլ ինսան թագտիր օլունտըղը իւզրէ կիտէր .
լաքին վաճ էլէ վէրիլմէսինէ վաթըթա օլան առէմէ՝
- 23 Դէրէ : Անլէր տախի՝ աճէպա քէնտիլէրինտէն հաճ .
կըսը պունու էտէճէք տիր՝ տէյիւ պիրիպիրինէ
սու՝ալ էթմէյէ պաշլաալըլար :
- 24 Վէ անլէրտէն հանկըսը պէոյիւք ի՛թիպար օլու .
նաճաղընա տա՛իր արալարընտա միւճատէլէ տալի

- 25 վազը՝ օլմուշ իտի . Օ տախի անլէրէ խիթապէն՝
 Միլլէթլէրին մելիքլէրի անլէր իւղէրինէ թէսալլիւթ
 էտէրլէր , վէ հիւքիւմէթ իճրա էտէնլէրէ վէլի ի
- 26 նի՛մէթ տէնիլիր . Ամմա սիզ պէզլէ օլմայընըզ .
 արանըզտա պէզլիւք օլմն՝ էն քիւչիւք կիպի , վէ
- 27 ըէ՛իս օլմն՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլմուն : Զիրա
 հա՞նկըսը պէզլիւք տիր , սօֆըատա օթուրսն մը ,
 եօզսա խըտմէթ էտէն մի . սօֆըատա օթուրան
 տէլի՛լ մի . պէն խոէ սիզին արանըզտա խըտմէթ
- 28 էտէն կիպի իմ , վէ սիզ թէճըպէլէրիմոէ պէնիմ՝
 իլէ պէրապէր թէհամմիւլ էտէն քիմնէլէր սինիզ ,
- 29 վէ փէտէրիմ պանա մէլէքիւթ թէ՛ահհիւտ էթ-
 տիլի կիպի , պէն տէ սիզէ թէ՛ահհիւտ էտէրիմ .
- 30 թա քի մէլէքիւթիւմտէ սօֆրամտան նէլիպ իչէ-
 սինիզ , վէ թախթլար իւղէրինտէ օթուրուպ՝ Խ-
- 31 վէ Բապպ՝ էյ Սիմն , էյ Սիմն , իշթէ Շէյ-
 32 թան սիզի պուզտայ կիպի էլէմէք իսթէտի . վէ
 պէն իմաննիլ զա՛իլ օլմասըն՝ տէլիւ սէնին իլիւն
 տու՛ա էթտիմ . սէն տախի ըիւճու՛ էթտիլիկտէ
- 33 գարնտաշլարընը սապիթ էլլէ՛ տէտի : Օ իսէ սնա՝
 էա Բապպ սէնին իլէ կէրէք հապսա՝ կէրէք էօլիւմէ
- 34 կիթմէյէ հազըք իմ՝ տէտի : Օ տախի՛ էյ Պէարոս ,
 սանա տէրիմ՝ քի՛ սէն պէնի թանըտըզընը իւչ
 քէրրէ ինքեար էթմէտիքճէ , պու կիւն խօրօս
 էթմէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 35 վէ անլէրէ՛ Սիզի քէսէնիզ վէ տաղսարճընը
 վէ պլազ գապընըզ օլմայարազ կէճտէրտիլիմտէ ,
 պիւ շէյէ իհթիյաճընըզ օլտո՞ւ մը՝ տէմէսի իւղէ-
 ըրինէ , անլէր տախի՛ Խայր , օլմասը՝ տէտիլէր :

- 36 Պա՛տէհո՜ւ անլէրէ՛ Լաքին շիմտի հէր քիմին քէ-
սէսի, եախօտ տաղարճաղը վար իսէ, ալարն, վէ
հէր քիմին գըլըճը եօգ իսէ, լիպասընը սաթըպ
- 37 սաթըն ալըն: Զերա սիգէ տերիմ՝ քի՛ վէ միւճ.
ըիմլէր արասընտա՝ տատ օլունտու՝ տէյիւ մուհար-
րէր օլան պու քէլամ տահա պէնտէ իթմամ
օլունմագ կերէք տիր. չիւնքի պէնիմ հազգըմտա
օլան շէյլէրին նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտի:
- 38 Վէ՛ անլէր՝ Եա Բապպ, իշթէ պուրատա իքի գըլըճ
վար՝ տէտիլէր. օ տախի անլէրէ՛ ֆեաֆի տիր՝
տէտի:
- 39 Վէ՛ չըգըպ՝ տտէթի իւզրէ Զէյթուն տաղընա
վարտը. շայիրալէրի տախի անրն աբարնճա կիթ-
- 40 տիլէր: Վէ՛ օլ եէրէ վասըլ օլարգտա, անլէրէ՛
իզվայա տիւշմէմէնիզ իչիւն տու՛ա էտինիզ՝ տէտի:
- 41 Վէ՛ անլէրտէն պիր թաշ աթըմը գատար չէքիլտի,
42 վէ տիզ չէօքիւպ, էյ փէտէր, էյեր իսթէրսէն,
պու քէտտէյի պէնտէն կէչիր. լաքին պէնիմ իրա-
տէթիմ տէյիլ, անճագ սէնինքի օլունն՝ տէյիւ
- 43 տու՛ա էյլէտի: Վէ՛ անտ սէմատան պիր մէլէք
44 կէօրիւնիւպ՝ անը գուվլէթլէնտիրիր իտի: Վէ՛ ա,
ղիմ իզթիրապտա պուլունուպ՝ քէմսըլ կէրմիլէ
տու՛ա էտէրէք թէրի եէր իւզլէրինէ տիւշէն իրի
- 45 գան տամլալարը կիպի իտի: Վէ՛ տու՛ատան գալ-
գըպ շայիրալէրինն եանընա կէլտիքտէ, անլէրի
- 46 քէտէրտէն ույումըշ պուլտու: Վէ՛ անլէրէ՛ Նի՛-
չիւն ույույօրսընըզ. իզվայա տիւշմէմէնիզ իչիւն
գալգըպ տու՛ա էտինիզ՝ տէտի:
- 47 Վէ՛ օ տահա սէջլէր իքէն, իշթէ պիր գալապա-
լըգ վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Յուգա նամ

- քիմնէ Էօնէրինճէ կէլերէք, Յիսուսը Էօփմէք իչիւն
 48 Էսնընա կէլտի: Վէ Յիսուս անա՝ ԷՅ Յուգա,
 Իպն իւլ ինսանը Էօփմէքէ մի կէլ վերիբսին՝ տէ-
 49 տի: Վէ Էթրաֆընտա օլանլար նէ վուգու՝ պու-
 լաճաղընը անլատըգլարընտա, անա՝ Եա Բապպ,
 50 գըլըճլէ վուրալը՝ մը՝ տէտիլէր: Վէ անլերտէն
 պիւրի քեաճին ի ա՛ղամըն պէնտէսինէ վուրուպ,
 51 անըն սաղ գուլաղընը քէստի: Վէ Յիսուս ճէվապ
 վերիպ՝ Պու գատար *քեաֆի տիր՝ տէլերէք, գու-
 52 լաղընա սօգունուպ՝ անա շիֆա վերտի: Վէ Յի-
 սուս քէնտի իւղէրինէ կէլէն պաշ քեաճինլէր իլէ
 Տէյըէլին պաշ մուհաֆըղլարընա վէ իսթիյարլարա
 խիթապէն՝ Հարամի՝ իւղէրինէ կիտեր կիպի մի
 53 գըլըճլը վէ սօփալը չըգտընը: Պէն Տէր կիւն
 սիղին իլէ պերապէր Տէյըէլտէ իքէն, պէնիմ
 իւղէրիմէ Էլ ուղաթմաւընը: ամնա պու սիղին
 սա՛աթընը վէ զուլմէթին Տիւքիւմէթի տիր՝
 տէտի:
 54 Վէ անը թութուպ կէօթիւրտիւլէր, վէ քեա-
 ճին ի ա՛ղամըն խանէսի իչինէ կէօթիւրտիւլէր:
 Պետրոս տախի ուղապտան արտը սըրա կիտիյօր ի-
 55 տի: Վէ Հավլունըն օրթասընտա աթէշ Էսգըպ՝
 պիւրիքտէ օթուրտըգլարընտա, Պետրոս տախի ա-
 56 րալարընտա օթուրտու: Վէ պիր ճարիյէ անը ա-
 թէշին Էանընտա օթուրուր կէօրմէքլէ, անա տիգ-
 գաթլէ պագըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պերապէր ի-
 57 տի՝ տէտի: Օ իսէ՝ ԷՅ գարը, պէն անը թանը-
 58 մսմ՝ տէյիւ անը ինքեար Էթտի: Վէ պիր ալ

*Եւան. պրագընը

- սօնրա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի ան-
 լէրտէն սին՝ տէտիլինտէ, Պէտրոս՝ Էյ ատէմ,
 59 տէյիլ Խմ՝ տէտի: Վէ Թագրիպէն պիր սա՛աթ
 միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմնէ Թէ՛քիտ էտիպ՝
 Ֆիլ Տագիգէ պու տախի անըն իլէ պէրապէր իտի,
 60 չիւնքի Գալիլէալը տըր՝ տէտի: Ամնո Պէտրոս՝ Էյ
 ատէմ, նէ սէջլէտիլիկ պիլմէմ՝ տէտի. վէ տէր
 'ադասպ քէնտիսի տաճա սէջլէր իքէն, խօրօս էօթ.
 61 տիւ: Վէ Րապպ տէօնիւպ Պէտրոսա պագալը. վէ
 Պէտրոս Րապպըն քէնտիլնէ՝ խօրօս էօթմէգտէն էվ
 վէլ, սէն պէնի՝ իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
 62 տէտիլի սէօգիւ խաթրընա կէթիրտի: Վէ Պէտրոս
 տըշարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատոր:
 63 Վէ Յիսուսը պէքլէյէն տաէմլէր անը իսթիճզա
 64 էտէրէք՝ տէջլէրլէր իտի: Վէ պաշընը էօրթիւպ
 էիւգիւնէ վուրարագ, անա սու՛ալ էտիպ՝ Սանա
 վուրան քի՛մ իտիլինի փէյլամպէրլիք էյլէ՝ տէր-
 65 լէր իտի: Վէ քիւֆր էտէրէք, 'ալէյճինտէ տաճա
 նիչէ շէյլէր սէջլէրլէր իտի:
 66 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա, միլլէթ իսթիյարլարը
 իլէ պաշ քէաճինլէր վէ 'իւլէմա ճէմ՝ օլտըլար վէ
 անը քէնտիլէրին միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւրիւպ,
 67 Մէսիճ սէ՞ն մի սին, պիղէ սէջլէ՝ տէտիլլէր. օ տա-
 խի անլէրէ՝ Էյէր սիղէ սէջլէսէմ, ճիչ ինանմաղ
 68 սընըզ. Վէ էյէր սու՛ալ էթսէմ տախի՝ նէ ճէվապ
 69 վէրիւր, նէ տէ սալը վէրիւրինիւզ: Պուհտան պէջլէ
 իպնիւլ ինուան գուտրէթ Ուլլաճըն սաղընտա օ.
 70 Թուրաճագ տըր՝ տէտի: Վէ ճիւմլէսի՝ Էյլէ իսէ
 սէն իպն Ուլլա՞ճ մը սըն՝ տէտիլլէր. օ տախի անլէ-
 71 րէ՝ Տէտիլինիւղ կիպի իմ՝ տէտի: Վէ անլէր՝ Ար-

Թըգ պիզէ շէհատէթ նէ՞ լազըմ տըր . զիրա քէն-
ախմիզ անըն աղղընտան իշիթտիք՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ անլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը գալգըպ անը
- 2 Պիղատոսա կէօթիւրտիւլէր : Վէ անը իթթիհամ
էթմէյէ պաշայըպ՝ Պուռու միլլէթի ազտըրմազ-
տա վէ՝ Պէն մէսիհ մէլիք իմ տէյերէք՝ Գայսերէ
խարաճ վերմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըգ՝ տէ-
- 3 տիլէր : Վէ Պիղատոս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի
սէ՞ն մի սին տէյիւ սու՛ալ էյլէտիքտէ , օ տախի
անա ճէվապէն՝ Սեօյլէտիլին կիպի տիր՝ տէտի :
- 4 Վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու-
տտէմտէ հիշ պիր ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ՝ տէտի :
- 5 Ամմա անլէր իարար էտէրէք՝ Գալիլէատան պաշլա-
յըպ թա պուրայա գատար , պիւթիւն Եէհուտի-
յէտէ թա՛լիմ իլէ դավմը թահրէք էտիյօր՝ տէտի-
- 6 լէր : Վէ Պիղատոս Գալիլէա լաֆղընը իշիթմէքլէ՝
Օլ տտէմ Գալիլէալը՞մը տըր՝ տէյիւ սու՛ալ է-
- 7 տիպ , Հերովդէսին տա՛իրէ ի հիւքիւմէթինտէն օլ-
տըղընը անլատըգտա , Հերովդէս՝ օլ կիւնլէրտէ
Երուսաղէմտէ պուլլուտըղը ճիհէթլէ՝ անը անըն
եանընա կէօնտէրտի :
- 8 Վէ Հերովդէս Յիսուսը կէօրտիւքտէ , զիյատէ-
սիլլէ մէսրուր օլտու , զիրա անըն հազգընտա չօդ
շէյլէր իշիթտիլի իշիւն՝ անը խայլի զէմանտան պէ-
րու կէօրմէք իսթէյերէք , անըն էլիլլէ իճրա օլու-
նան պիր ՝ալաթէթ միւշահէտէ էթմէք իւմիտինտէ
- 9 իտի : Վէ անա չօդ սէօղլէրլէ սու՛ալ էթտի իսէ տէ ,
- 10 պիր ճէվապ վէրմէտի : Վէ պաշ քեահինլէր իլէ

- 'իւլէմա տուրուպ' անը շիտտէթլէ իթթիհամ էտեր-
- 11 լէր իտի . Հերովդէս տափի 'ասքերլէրի իլէ պերա-
պէր անը թահգիր վէ իսթիհզա էթտիքտէն սօնրա,
անա փարլադ պիր լիպաս կիյտիրիպ' Պիղատոոս
- 12 կերի կէօնտերտի : Վէ օլ կիւնտէ Պիղատոոս իլէ
Հերովդէս պիրիպիրի իլէ տօսթ օլտըլար , գիրա մու-
գատտէմա արտլարընտա 'ատավէթ վար իտի :
- 13 Վէ Պիղատոոս պաշ քեսահինլէր վէ ըհ'իսլէր իլէ
դավմը պիր եէրէ ճէմ' էտիպ , անլէրէ խիթապէն ,
- 14 Պու ատէմի խալգը աղտըրըյօր' տէյիւ պանա կէ-
թիրտինիզ . վէ իշթէ պէն սիլին հուզուրընըզտա
թէֆթիշ էտիպ պու ատէմ 'ալէյհիտէ շիքէայէթ
էթտիյինիզ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ' անտէ պուլմա-
- 15 տըմ . հէ տէ Հերովդէս պուլմա . . . գիրա սիլին անըն
եանընա կէօնտերտիմ իսէ տէ , իշթէ անըն էլիլէ
գաթլէ միւսթահազդ պիր շէյ ետփըլմամըլ տըր :
- 16 Պու էճլտէն անը թէ'տիպ էթտիքտէն սօնրա սալը
- 17 վէրէյիմ' տէտի : Վէ հէր պայրամտա անլէրէ պիր
- 18 քիմնէ սալը վէրմէտի լաղըմ' իտի : Վէ ճիւմլէտի
պիրտէն' Պուհու գալտըր վէ Բարաբբայը պիզէ սալը
- 19 վէր' տէյիւ պաղըրտըլար : Պու քիմնէ տախի շէհրտէ
վուգու' պուլմաըլ պիր իիթիլալ վէ գաթլ իշին
- 20 հապսխանէյէ տթըլմըլ իտի : Իմտի Պիղատոոս Յիւ-
սուսը սալը վէրմէք իսթէմէքլէ' թէքրար քէլամ
- 21 իրատ էյլէտի իսէ տէ , Անլէր' Սալպ էյլէ , անը սալպ
- 22 էյլէ' տէյիւ պաղըրըրլար իտի : Օ տախի իւհիւնճիւ
տէֆ'ա օլարագ անլէրէ' Ես պու ատէմ' նէ՞ քէօ-
թիւլիւր իշլէտի , անտէ գաթլի մուճիպ պիր ճիւրմ'
պուլմատըղըմ' ճիհէթլէ , անը թէ'տիպ էթտիքտէն
- 23 սօնրա սալը վէրէյիմ' տէտի : Ամմա անլէր 'ազիմ

- սէտալարիւ մեւսիրբանէ անըն սալպ օլունմասընը
 թալէպ էտերլէր իտի . վէ անլէրին վէ պաշ քեա-
 24 Տինլէրին սէտալարը զպիպ կէմէքլէ , Պիղատոս
 25 մաթլուպլարըն իճրասընա հիւքմ' էթտի . Շէօյլէ
 քի իխթիլալ վէ գաթլ իչիւն մահպուս պուլունուսպ
 թալէպ էթտիքլէրի քիմնէյի անլէրէ սալը վէրտի ,
 վէ Յիսուսը անլէրին միւրատընա թէսլիմ' էթտի :
 26 Անլէր տախի անը կէօթիւրիւր իքէն թարլատան
 կէլէն Աիմնն համընտա Գիրինէլի պիւր քիմնէյի թու-
 թուպ , խաչը Յիսուսըն արտը սըրա կէօթիւրմէք
 27 իչիւն անըն իւղէրինէ գօտըլար : Վէ կերէք խաղ-
 տան վէ կերէք անըն իչիւն աղլայըպ տէգյիւնէն
 գարըլարտան պիւր պէգյիւք ճէմա'աթ արտը սըրա
 28 կիտեր իքէն , Յիսուս մէրգուսմէլէրէ թէվէճճիւհ
 էտիպ' էյ Երուսաղէմ գըղլարը , պէնիմ' իչիւն աղ-
 լամայընըղ , անճագ քէնտինիղ իլէ էվլատընըղ իչիւն
 29 աղլայընըղ : Զիրա իշթէ' Նէ մութլու 'ագիրլէրէ
 վէ տօղըրմամըշ րահմէրէ , վէ էմգիրմէմիշ մէմէ-
 30 լէրէ' տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէլիյօր' Օ գէման տաղ-
 լարա' իւղէրիմիղէ տիւշիւնիւղ , վէ պայըլլարա'
 31 Պիղի էօրթիւնիւղ' տէմէյէ պաշլոյաճագլար : Զիրա
 էյրէ եաշ աղաճա պու շէյլէրի էտերլէրի , գու-
 րույա նէ' օլաճագ արը' տէտի :
 32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմագ իւղրէ ,
 33 տիկէր իքի միւճրիմ' կէօթիւրիւլտիւ , վէ Գաֆա
 տէնիլէն մահալէ կէլտիքլէրինտէ , օրատա անը վէ
 պիւրի սաղընտա վէ օլ պիւրի սօլընտա օլարագ' օլ
 34 միւճրիմլէրի խաչա կերտիլէր : Յիսուս տախի' էյ
 Փէտեր , անլէրի 'աֆիլ էյլէ , զիրա նէ եափտըղլա-
 րընը պիլմէղլէր' տէտի : Վէ էլպիսէսինի' գուրա

- 35 աթարագ թագոսմ էթտիլէր : Խալգ տախի տու-
րուպ սէյր էտէրէք, անլէր իլէ պէրապէր ըէ'իպէր
տախի աւը իսթիհզա էտիպ' Ղայրիլէրինի գու-
թարաը, էյէր Ալլահն միւնթէխապը օլուն Մէսիհ
իւէ, քէնտի քէնտինի գուրթարսըն' տէրլէր իտի :
- 36 Վէ 'աօքէրլէր տախի եազլաշըպ' անա սիրքէ Թու-
37 նարագ, Էյէր Եէհուաիլէրին մէլէյի սէն իսէն, քէն-
տինի գուրթար' տէյիւ անը իսթիհզա էտէրլէր իտի :
- 38 Վէ անըն իւզէրինտէ Եւանանի վէ Ղաթինի վէ
'իպրանի հարֆլարըյլէ' ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ
ՄԷԼԻՅԻ ՏԻՐ' տէյիւ եաղըլը պիր եաֆթա վար
իտի :
- 39 Վէ սարլմըշ միւճրիմլէրին պիրի անա քիւֆր
էտիպ' Էյէր սէն Մէսիհ իսէն, քէնտինի վէ պիզի
40 գուրթար' տէտի : Վէ տիկէրի ճէվապ վէրիպ անը
թէքտիր էտէրէք' Սէն հէման օլ մահքիւմլէթ ալ-
41 թընտա իքէն Ալլահտան գօրգմա՞լ մը սըն : Վէ
պիզ հագգ իւզրէ, Դահիւմ էլ. զիրա ա'մալըմըզըն
ճէզասընը չէքիյօրըզ. տմնա պու ասէմ' եօլսըզ
42 պիր հարէքէթտէ պուլունմատը' տէտի : Վէ Յի-
Թուսա խիթապէն' Եա Րապպ, մէլէքիւթիւկտէ կէլ-
43 տիլն վազըթ պէնի թէզէքքիւր էյլէ' տէտի : Յի-
տուս տախի անա' Հադիգաթէն սանա տէրիմ' քի'
պու կիւն պէնիմ իլէ պէրապէր ճէննէթտէ օլա-
ճադսըն' տէտի :
- 44 Վէ սա'աթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի, վէ սա'աթ
տօգուզատէք պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գարանլըզ
45 օլուպ, կիւնէշ գարարաը, վէ հէքէլին փէրտէսի
46 օրթասընտան եըրթըլտը : Վէ Յիտուս էիւքսէք
սէսլէ ֆէրեատ էտիպ' Էյ Փէտէր, ըուհըմը սէնին

էլլերինէ թէպիմ՝ էտէրիմ՝ տէտի . վէ պունու սէյ-
լէյիպ թէպիմ ի բուհ էթտի :

- 47 Վէ եիւղ պաշը վազը՝ պը կէօրտիւքտէ , Ալլահ
համտ էտիպ՝ Հագիգաթէն պու ատէմ՝ սալիհ իտի՝
48 տէտի : Վէ պունու թէմաշա իջիւն ճէմ՝ օլան
պիւթիւն խալգ վազը՝ օլան շէյլէրի կէօրմէքլէ ,
49 կէօքպէրինի տէյէրէք 'ապտէթ էթտիլէր : Վէ
ճիւմլէ աշինալարը վէ Գալիւտտան անըն որտը
սըրա կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք , ու-
զագտան տուրույօրլար իտի :

- 50 Վէ իշթէ Եէհուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
51 րինտէն օլուպ՝ շըրա ա՛ղասընտան , Վէ ֆաթ-
մէշվէրէթ վէ Ֆի'իլլէրինէ ըրգա վէրմէմիշ օլան ցով-
սէփ իսմինտէ սալիհ վէ 'ատիլ վէ մէլէքիւթ Ուլ-
52 լահա մունթազըր պիւր ատէմ , Պիղատսըն էանընա
53 կիտիպ՝ ցիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էլլէտի : Վէ
անը էնտիրիպ պիւր քէթէն պէգինէ սարտը , վէ անը
գոյատա օյուլմըշ վէ հիշ պիւր վազըթ քիմնէ գօ-
54 նուլմամըշ պիւր գապը իջինէ գօտու : Վէ օլ կիւն
թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթ կիւնիւ տտիսի եագ-
լաշըյօր իտի :

- 55 Վէ Գալիւտտան անըն իլէ պէրապէր կէլէն գա-
րըլար արտը սըրա վարըպ՝ գապըր վէ անըն ճէսէ-
56 տինին նասըլ գօնուլտըղընը կէօրտիւլէր : Վէ տէօ-
նիւպ պէհարլար վէ խօշ րա՛իհալը եաղլար հաղըր-
լայըպ՝ էմր մուճէպինճէ սէպթ կիւնիւնտէ իսթիրա-
հաթ էթտիլէր :

- 1 Վէ հաթթանըն պիրինճի կիւնիւ սէհէր վագթըն-

- տա հազարլատը գլարը պէհարլարը կէթիրիպ՝ դապրա
կէտիլէր : վէ անլէր իլէ պէրապէր սա'իրէլէր տախի
2 վար իտի : վէ թաշը գապրտանն հուվարլանմըշ
3 պուլուպ, իչէրիյէ կիրտիքլէրինտէ՝ Բապպ Յիսուսըն
4 ճէսէտինի պուլմատըլար : վէ անլէր պուստանն սո-
լպը հայրէթտէ իքէն, իշթէ եանլարընտա նուրանի
5 էլպիսէլի իքի ատէմ տուլտու . Մէրգուվէլէր տախի
ղիյատէսիլէ գօրգուպ էիւզլէրինի եէրէ էյմէքտէ
իքէն, անլէրէ տէտիլէր քի՝ Նիճիւն հայաթտա օ-
6 լանը էօլիւլէր արասընտա արայօրսընըզ . Պուրատա
տէյիլ տիր, ամմա գըյամ էթտի . քէնտիսի տա-
7 հա Գալիլէտտա իքէն, իպն իւլ ինսան կիւնահ-
քեար ատէմլէր էլինէ թէսլիմ՝ օլունուպ՝ սալպ օ-
լունմադ վէ իւչիւնծիւ կիւնիւ գըյամ էթմէք կէ-
րէք տիր՝ տէյիւ սիզէ նասըլ սէգլէտիլինի խաթ-
8 ընըզա կէթիրինիպ : Անլէր տախի սէօզլէրինի խա-
9 թըրա կէթիրտիլէր : վէ գապրտանն տէօնիւպ՝ պու
շէյլէրին ճիւմլէսինի օն պիրէրէ վէ սա'իրէրին
10 ճիւմլէսինէ նազլ էթտիլէր : վէ պու շէյլէրի րէ-
սուլլէրէ սէգլէյէնլէր Մէճտէլի Մարիամ իլէ Յով-
հաննա վէ Յակոբոսըն անաս Մարիամ վէ անլէր
11 իլէ պէրապէր տիկէր գարըլար իտի : վէ մէրգու-
մէլէրին սէօզլէրի անլէրին 'ինտինտէ պօշ լազըրտը
12 կիպի կէօրիւնմէքլէ , անլէրէ ինանմատըլար : Ամմա
Պետրոս գալգըպ՝ գապրա սէյիրթտի, վէ էյիլիպ
քէֆինին հալընըզ տուրտըղընը կէօրմէսիլէ, վագը՝
օլան շէյէ քէնտի քէնտինն թէ՛ աճճիւպ էտէրէք
կիթտի :
13 վէ իշթէ օլ կիւնտէ՝ անլէրտէն իքի քիմնէ Երու-
սաղէմտէն ալթմըշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ վագը՝

- 14 'Եմմաուս նամ' պիր քեզյէ կիթմէքտէ իքէն, ճիւմլէ
պու վուգու'աթըն հագգընտա պիրիպիրի իլէ սեզյ-
- 15 լէշխօրլար իտի: Վէ անլէր սեզլէշիպ միւպա-
հէսէ էտէր իքէն, Յիսուս պիզզաթ եազըն կէլիպ'
- 16 պերապէր կիտիօր իտի: Վէ կէօզլէրի թուլթուլ-
- 17 մըշ օլմաղլէ, անը թանրյամատըլար: Վէ անլէրէ՝
Սիզ եիւրիւր իքէն մահղուն օլարագ, պիրիպիրի-
նիզ իլէ շու սեզլէշտիյինիզ սեօզլէր նէ՞ տիր՝
- 18 տէտի: Վէ անլէրտէն պիրի օլան Քլէօփաս նամ'
քիմնէ տնա՝ ճէվապէն՝ Երուսաղէմտէ պու կիւն-
լէրտէ վուգու' պուլան շէյլէրտէն խապէրտար օլ-
- 19 տի: Վէ անլէրէ՝ Հա՞նկը շէյլէր՝ տէմէսի իւզլէրի՞նէ,
անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝ Ալլահըն վէ պիւ-
թիւն գալմըն 'ինտիմտէ 'ամէլտէ վէ քէլամտա
գուվլէթլի պիր փէյղամպէր օլան Նաղարէթլի Յի-
- 20 սուսըն հագգընտա վուգու' պուլան շէյլէր: Վէ
պաշ քեհահինլէր իլէ ըէ՛խլէրիմիզ անը գաթլէ
հիւքմ' օլունմագ իչիւն թէպիմ՝ էտիպ՝ սալպ էթ-
- 21 տիլէր: Պիզ իսէ Իսրայէլի խէլաս էտէճէք օ տըր՝
տէյիւ իւմիտ էտիօր իտիք: Փագաթ պու ճիւմ-
- 22 լէտէն մա՛տա, պու շէյլէր վագը՝ օլալը պու կիւն
- 23 ճէսէտիւնի պուլմայըպ տա, Հայաթտա օլաղըրնը
խապէր վէրէն մէլէրլէր զուհուրընը կէօրտիւք՝ տէ-
- 24 մէլէրիլէ կէրիպ պիզի հայրէթտէ պրադաղլար: Վէ
պիզիմ՝ իլէ պերապէր օլանլարտան պա՛ղըսը գապրա
վարըպ՝ հէման գարըլարըն տէտիլէրի կիպի պուլ-
- 25 տըլար իսէ տէ, քէնտիսինի կէօրմէտիլէր: () տախի

- անկերէ՛ ԷՅ ֆէհմիդ վէ փէյլամպերէրէն ճիւմէ
 «եղլէտիքէրինէ ինանմագտա գալպի զալիզ օլան».
- 26 լար, փրիստուսըն պու շէյլէրի շէքիպ՝ քէնտի ճէ-
- 27 լալինէ կիրմէսի կերէք տէյի՛Լ մի իտի՛ տէտի՛ վէ
 Մովլէստէն վէ հէփ փէյլամպերէրտէն պաշլալպ
 ճիւմէ քիթապլարտա քէնտինին հագգընտա պու-
- 28 լունան շէյլէրի անկերէ Թէֆսիր էյլէտի՛ վէ վա-
 րաճագլարը քէոյէ եազլաշտըզլարընտա, քէնտիսի
- 29 տահա իլէրի կիտէր կիպի կէօսթէրտի՛ Անլէր
 տախի սնա իպրամ՝ էտիպ՝ Պիպիմ՝ իլէ գալ, գիրա
 ազշամ իւսթիւ օլուպ կիւն զէվալ պուլմագտա
 տըր՝ տէտիլէր. օ տախի անկէր իլէ պէրապէր գալ-
- 30 մագ իչիւն իչէրի կիրտի՛ վէ օ անկէր իլէ սօֆրա-
 տա օթուրտըղընտա, էքմէյի սլըպ պէրէքէթ
 տու՛աաը օգուտըգտան սօնրա՝ փարէլէյիպ անկերէ
- 31 վէրտիքտէ, Անլէրին կէօզլէրի աշըլպ՝ անր թանը-
- 32 տըլար, օ իսէ անկէրտէն նիհան օլտու՛ վէ պիրի-
 պիրինէ՛ Եօլտա քէնտիսի պիզէ «եղլէր վէ քի-
 թապլարը Թէֆսիր էտէր իքէն, գալպիմիզ տէրու-
 նիմիզտէ հանմն՝ մը իտի՛ տէտիլէր:
- 33 վէ օԼ սա՛աթ գալգըպ՝ Երուսաղէմէ՛ «ավտէթ
 էտէրէք, օն պիրլէր իլէ բէֆիգլէրինի ճէմ՝ օլմուշ
- 34 պուլտըլար. Անլէր տախի՛ Հագիգաթէն Բապպ գը-
 յամ էթմիշ տիր, վէ Սիմնա կէօրիւհտիւ՛ տէյօր-
- 35 լար իտի՛ Պուշլար տախի Եօլտա օլան վուգու՛աթը
 վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլէրինէ նասըԼ
 մա՛լիւմ օլտըղընը նագլ էթտիլէր:
- 36 վէ անկէր պու շէյլէրի «եղլէր իքէն, Յիսուս
 պիզզաթ օրթալարընտա տուրուպ անկերէ՛ Սէլամ՝
- 37 «իզէ՛ տէտի՛ Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարագ, պիր

- 38 բուհ կէօրտիւքէրի զաննընտաւ իտիւեր: Վէ ան-
լերէ խիթապէն՝ Նիջիւն միւղթարիպ օլտընըզ, վէ
նիջիւն գալլէրինիպտէ եֆքեար զուհուր էտիօր:
- 39 Ելլէրիմէ վէ պաղլարըմա պագընըզ քի պիզաթ
պէն իմ. պէնի լէմն էտիպ պագընըզ, զիրա բուհըն
էթի վէ քեմիքէրի եօգ տըր, նասըլ քի պէնտէ
- 40 վար իտիլինի կէօրիւօրսընըզ՝ տէտի: Վէ պուհու
սէջլէյիպ՝ անլերէ էլլէրի իլէ պաղլարընը կէօս-
- 41 Թէրտի: Անլէր տախի մէսէրրէթլէրինտէն հէնուզ
ինանմայըպ՝ Թէ՛աճճիւպ էթմէքտէ իքէն, անլերէ՝
- 42 Պուրտտա պիր եէյէճէյինիզ վաճը մը՝ տէտի: Վէ
անլէր անա պիր փարչա փիշմիշ պալըգ վէ պիր
- 43 մըգտար կէօմէճ պալը վէրտիլէր: Վէ սլըպ էօնլէ-
- 44 ընտէ եէտի: Պա՛տէհու անլերէ խիթապէն՝ Տահա
սիգին իլէ պերապեր իքէն, պէնիմ հաղգըմտա
Մոփսէսին Թէվրաթընտա վէ փէյղամպէրլէրտէ վէ
մէզամիրտէ ճիւմլէ մուհարբեր օլան չէյլէր իթմամ
օլուհմապ կերէք տիր՝ տէյիւ սիգէ սէջլէտիլիմ՝
- 45 սէօզլէր պուհլար տըր՝ տէտի: Օ ղէման քիթապ-
- 46 լարը անլամապ իչիւն զիհնլէրինի աչտը: Վէ ան-
լերէ խիթապէն՝ Պէջլէ եազըլմըշ տըր, վէ Քրիս-
տոսա պէջլէ էլէմ չէքիպ՝ իւչիւնճիւ կիւնիւ էմ՝
- 47 վաթտան գըյամ էթմէք, Վէ Երուսաղէմտէն
պաշլանարապ, ճիւմլէ Թա՛իֆէլլէրէ անըն իամինտէ
Թէվպէ վէ կիւհաշլար՝ աֆվը վա՛զ օլուհմապ կէ-
- 48 ըէք իտի: Վէ սիզ պա՛ւ չէյլէրին շահիտլէրի սինիզ:
- 49 Վէ իշթէ պէն իւզէրինիզէ փէտէրիմին վա՛տընը
կէօնտէրիբիմ. սիզ իսէ եօգարըտան գա՛ւվվէթլէ
կիյաիրիլինճէյէ տէյին Երուսաղէմ չէհրինտէ իգա-
մէթ էտինիզ՝ տէտի:

- 50 Վէ անէրի թա Բեթանիայա գատար տըշարը
 չըգարըպ, էլէրինի գալտըրարագ՝ անէրէ խայր
 51 տու՛ա էյլէտի: Վէ անէրէ խայր տու՛ա էտէր
 իքէն, անէրտէն պըրըպ սէմայա 'ուրուճ էյլէտի:
 52 Վէ անէր տնա տէճտէ գըլըպ՝ քէմալը մէսէրրէթ-
 53 Է Երուսաղէմէ 'ալտէթ էթտիլէր: Վէ տա՛իմ էլ
 էվգաթ հէքէլտէ Ալլահա համա ու սէնա էթ-
 մէքտէ իտիլէր: Ամին:

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 4

- 1 Քելամ իպթիտատէ մէվճուտ իտի, վէ Բելամ
Ալլահըն նէզտինտէ իտի, վէ Բելամ Ալլահ իտի:
- 2 Պու Բելամ իպթիտատէ Ալլահըն նէզտինտէ իտի:
- 3 Հէր շէյ անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի, վէ
վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ
- 4 վիւճուտէ կէլմէտի: Հայաթ անտէ իտի, հայաթ
- 5 տախի ասէմէրին նուրու իտի: Վէ նուր զուլմէթ-
տէ զիյա վէրբի, զուլմէթ տախի անը իտրաք էթ-
- մէզ իտի:
- 6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմըշ Յովհան-
- 7 նէս իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի: Իշպու ատէմ
շէհատէթ իչիւն կէլտի, թա քի Նուրըն հագգընտա
- շէհատէթ էթմէսիյլէ, ճիւմլէ ատէմլէր անըն վա-
- 8 սըթասըյլէ իմանա կէլէլէր: Քէնտիսի օլ Նուր օլ
մայրպ, անճագ Նուր հագգընտա շէհատէթ էթ-
- մէք իչիւն իտի:
- 9 Տիւնէսայա *կէլէն հէր պիր ատէմի թէնվիր էտէն
- 10 Նուր ք հագիգի օ իտի: Տիւնէատա իտի, տիւնէա
տախի անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի իտէ
- 11 տէ, տիւնէա անը թանըմատը: Քէնտինիքինէ կէլ-
տի, վէ քէնտինիքիլէր անը գապուլ էթմէտիլէր:

*Եսիօր՝ կէլէրէք

- 12 Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ, անլէրէ,
 եա'նի իսմինէ իման էտէնլէրէ էվլատ Ուլլահ օլ-
 13 մագլըղա սէլահիյէթ վէրտի: Պունլարըն թէվէլլիւ-
 տիւ տախի նէ գանտան վէ նէ թէն իրտտէթինտէն,
 վէ նէ տէ ինսան իրտտէթինտէն, անճագ Ալլահ-
 14 տան իտի: Վէ ֆէլամ թէն օլուպ' ինայէթ վէ
 հադիգաթլէ մէմու օլարագ, արամըղտա սաքին
 օլտու. պիղ տախի անըն ճէլալինի ֆէտէրին իպն ի
 վահիտինին ճէլալի տէյիւ կէօրտիւք:
 15 Յովհաննէս անըն հագգընտա շէհատէթ էտիպ
 նիտա էտէրէք, տէտի քի՝ Պէնտէն ոօկրա կէլիպ,
 պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէտիյիմ զաթ պու-
 16 տըր, չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի: Վէ անըն
 ֆագլընանան պիղ ճիւմլէմիլ ինայէթ իւզէրինէ
 17 ինայէթէ նա'իլ օլտըգ: Ձիրա շէրի'աթ Մովսէս
 վասըթասըլլէ վէրիլտի, մամ ինայէթ իլէ հադի-
 18 գաթ Յիսուս ֆրիստոս վասըթասըլլէ օլտու: Աւ-
 լահը ապա պիր քիմնէ կէօրմէմիշ տիր. ա՛նա՜ ֆէ-
 տէրին գուճողընտա օլան իպն ի վահիտ քէնտիսի
 ա՛ն պէյան էլլէտի:
 19 Վէ Եհնուտիլէր Երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ՝
 Սէն քի՞մ սին՝ տէյիւ սու'ալ էթմէք իւղրէ, քեա-
 հնլէր իլէ Լէվիլիլէր կէօնտէրտիքլէրի զէման, անըն
 20 շէհատէթի պու տըր, Եա'նի իգրար էտիպ ինքար
 էթմէյէրէք՝ Պէն Մէսիհ տէյիւ իմ՝ տէյիւ իգրար
 21 էթտի: Վէ անա՝ Էջլէ իսէ նէ՞, սէն Եղիա՞ մը սըն՝
 տէյիւ սու'ալ էթտիքլէրինտէ, օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝
 տէտի. Սէն շօլ փէյղամպէ՞ր մի սին՝ ԴէԴէԴէԴէԴէԴէ,
 22 իպըր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի: Օլ վագըթ տան՝
 Սէն քի՞մ սին. «Եյլէ քի պիղի կէօնտէրէնլէրէ ճէ-

- վապ վերելիմ. քէնտի հագգընտա նէ՞ տէրսին՝ տէ-
 23 տիէր : Պէն Եսայի փեյղամպերին տէտիյի կիպի՝
 Բապպըն եօլընը տօղրուլտընը՝ տէյիւ պերրիյէտէ
 24 նիտա էտէնին սէտասը իմ՝ տէտի : Վէ օլ կէօն-
 25 տերիլէնէր ֆերիսիլէրտէն իտիլէր . Վէ անա սու՛ալ
 էտիպ՝ Էյլէ իսէ սէն Մէսիհ, Էախօտ Եղիա , Էա
 օլ փեյղամպեր օլմատըղըն հալտէ , նի՛չիւն վաֆ-
 26 թիզ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Յովհաննէս անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պէն սու իլէ վաֆթիզ էտերիմ, ամմա
 սիզին արանըզտա պիլմէտիյինիզ պիւր քիմնէ տու-
 27 ռույօր , Պէնտէն սօկրա կելիպ՝ պանա թէգատտիւմ
 էտէն օ տըր , պէն տախի անըն պյագ գապընըն
 թաամասըն չէօղմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի :
 28 Պու շէյլէր Իրտանըն էօթէ թարաֆընտա , Յով-
 հաննէսին վաֆթիզ էթմէքտէ օլտըղը Պէյթ՛ա-
 պարա նամ՝ մահալտէ վագը՛ օլտու :
 29 Էթթէսի կիւն Յովհաննէս քէնտիլնէ Յիսուսըն
 կէլտիյինի կէօրտիւքտէ՝ Խշթէ տիւնեանըն կիւնա-
 30 չընը րէֆ՝ էտէն Ալլահըն Գուզըլսը . Պէնտէն սօկրա
 պիւր տտէմ՝ կելիյօր , պէնտէն մուգատտէմ՝ իտիյին-
 տէն պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէյէրէք հագգըն-
 31 տա սէջլէտիյիմ ղաթ պու տըր : Պէն տախի անը
 պիլմէզ իտիմ . ամմա անըն պէնի Իսրայէլէ իզհար
 օլրունմասը իչիւն սու իլէ վաֆթիզ էտերէք կէլ-
 32 տիմ՝ տէտի : Վէ Յովհաննէս շէհատէթ էտերէք՝
 Բուհըն սէմտտան կէջէրճին կիպի էնիպ անըն իւ-
 33 գերինտէ գարարլաշտըղընը կէօրտիւմ . Վէ պէն
 անը պիլմէզ իտիմ . լաքին պէնի սու իլէ վաֆթիզ
 էթմէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝ Բուհըն քիմին
 իւղէրինէ էնիպ գարարլաշտըղընը կէօրիւքտէն , Բուհ

- 34 ԻԼԼ ԳՈՒՄԱՆԷ ՎԱՖԹԻԳ ԷՄԷՆ Օ ՄԵՐ՝ ՄԷՄԻԻ : ՊԷՆ
տախի կեօրիւպ՝ Իպն Ուլլահ պու աբր՝ տէյիւ շէ-
հասէթ էթտիմ՝ տէտի :
- 35 Էրթէսի կիւն եինէ Յովհաննէս քէնտի շայիրա-
- 36 Էրինտէն իբի քիշի իլէ տուրույօր իքէն, Յիսուսը՝
կեղմէքտէ օլտըղը հալտէ պազարագ՝ Իշթէ Ալլա-
- 37 հըն Գուզուսը՝ տէտի : Վէ օլ իբի շայիրա տնըն
սեյյէտիյինի իշիթմէլէրիլէ, Յիսուսըն արտընճա
- 38 կիթտիլէր : Վէ Յիսուս տէօնիւպ արտընճա կել-
տիքլէրինի կեօրտիւքտէ, անլէրէ՝ Նէ՝ արսյօրսընը՝
տէտի : վէ անա՝ Բապպի (քի պու թէրճէմէ օլու-
նարագ, Մուալլիմ տէմէք տիր) նէրէտէ իգամէթ
- 39 էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Անլէրէ՝ կելիպ պագընըզ տէ-
տիքտէ, կելտիլէր, վէ ներէտէ իգամէթ էթտիյինի
կեօրիւպ՝ օլ կիւն եանընտա գալտըլար : վէ սաթթ
- 40 օն րատտէլէրինտէ իտի : Վէ Յովհաննէստէն իշի-
տիպ՝ Յիսուսըն արտը սըրա կիտէն իբի քիշիտէն
պիրի Աիմն Պետրոսըն գարնտաշը Անդրէաս իտի :
- 41 Պու տախի էվվէլա քէնտի գարնտաշը Աիմնը պու-
լուպ անա՝ Մէսիհի (քի թէրճէմէսի Գրիստոս տէ-
մէք տիր) պուլտըգ՝ տէտի : Վէ անը Յիսուսըն եա-
նընա կէթիրտի : Յիսուս տախի անա պազըպ՝ Սէն
Յովհաննէն օղլու Աիմն սըն, սէն Կեփաս (քի թէրճէ-
մէսի Պետրոս տըր) թէսմիյէ օլունաճագ սըն՝ տէտի :
- 43 Էրթէսի կիւն, Յիսուս Գալիլէայա 'ազիմէթ էթ-
մէք իսթէտիյինտէ, Փիլիպպոսը պուլուպ անա՝ Ար-
- 44 տըմ սըրա կէլ տէտի : Փիլիպպոս տախի՝ Անդրէաս
- 45 իլէ Պետրոսըն շէհրի Բէթսայիդատան իտի : Փիլիպ-
պոս Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մովսէսին թէվ-
րաթտա, Փէյղամպէրլէրին տախի հադգընտա եազ-

տրգլարը զաթը, եւ'նէ Նազարէթտէն օլան Յիսուս
 46 իպն ի Յովսէփի պուլտըդ' տէտի: Վէ Նաթանայէլ
 անա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հասըլ օլմասը
 միւմքի'ն մի տիր' տէտի: Փիլիպպոս անա՝ կէլ տէ
 47 պագ' տէտի: Յիսուս Նաթանայէլի քէնտի եանընա
 կէլիր իքէն կէօրիւպ, անըն հագգընտա՝ իշթէ տէ-
 բունինտէ հիլէ պուլունմայան հագիգաթտա պիր
 48 իսրայէլի' տէտի: Նաթանայէլ անա՝ Պէնի նէ'րէ-
 տէն թանըյօրսըն՝ տէտի: Յիսուս անա ճէվապէն՝
 Փիլիպպոս սէնի չաղըրմազտան էվվէլ, սէն ինճիր
 աղաճը ալթընտա իքէն, սէնի կէօրտիւմ՝ տէտի:
 49 Նաթանայէլ անա ճէվապէն՝ Բապպի, սէն իպն
 50 Ուլլա հ սըն, սէն իսրայէլին Մէլէյի սին՝ տէտի: Յի-
 սուս տախի անա ճէվապէն, Սանա՝ ինճիր աղաճը
 սլթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ՝ տէտիյի'մ իլլին մի
 ինտնըյօրսըն. պունլարտան տահա՝ աղմի' շէյլէր
 51 կէօրէճէքսին՝ տէտի: Վէ անա՝ Հագիգաթէն, հա-
 գիգաթէն սիվէ տէրիմ քի՝ շիմտէն սօկրա սէմանըն
 աշըրըղընը, վէ իպն իւլ ինսանըն իւգէրինէ Ալլա-
 հըն մէլտ'իքէսինին էնիպ չըգտըգլարընը կէօրէճէք-
 սինիգ՝ տէտի:

ՊԱՊ 2

1 Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ Գալիլէանըն Գանա լէհրին-
 տէ տիւյիւն օլուպ՝ Յիսուսըն վալիտէսի օրատա խտի:
 2 Վէ Յիսուս իլէ շայիրալէրի տախի տիւյիւնէ տա՝ վէթ
 3 օլունտու: Վէ շէրապ էքսիլմէքլէ, Յիսուսըն վալի-
 4 տէտի անա՝ Շէրապլարը կօգ տըր՝ տէտի: Յիսուս
 անա՝ էյ խաթուն, սէնին պէնիմ իլէ նէ' իլլին վար:

- 5 վաղթըմ տաճա կեմեաի տէտի: Վաղիտէսի խրտ-
 մէթծիլէրէ՝ Սիղէ հէր նէ տէրսէ, եափընը՝ տէտի:
 6 Վէ Եէհուաիլէրին թաթհիրի 'ատէթինճէ օրատա
 գօնոււմը, հէր պիրի իբիշէր, եա իւչէր մէտրէ ալըր
 7 ալթը 'ատէտ թաշ քիւփ պուլունմաղլէ, Յիսուս
 անլէրէ՝ Գիւփլէրի սու իլէ տօլտուրընը՝ տէտի.
 վէ անլէրի աղըղլարընա գատար տօլտուրընը:
 8 Վէ անլէրէ՝ Շիմաի չըգարըպ զիյաֆէթ ըէ՛խսինէ
 9 կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմէսիլէ, կէօթիւրտիւլէր: Վէ
 զիյաֆէթ ըէ՛խի շէրապա թէպտիլ օլունան սույու
 թաթընճա, (օ իսէ նէրէտէն օլտըղընը պիլմէզ,
 աման սույու չէքէն խըտմէթծիլէր պիլիլէր իտի.)
 10 զիյաֆէթ ըէ՛խի կիւվէյիյի չաղըրըպ, Անու՝ Հէր
 քէս էվվէլա ա՛լա շէրապը, վէ զիյատէ իշիտիլինտէ
 էանաուրըն չըգարըր, սէն է-է ս՛լա շէրապը շիմ-
 11 տիյէտէք սազլատըն՝ տէտի: Յիսուս Գալիլէանըն
 Գանա չէհրիտէ իշպու իյք միւ՛ծիղէյի իճրա էյ-
 լէյիպ՝ քէնտի ճէլալինի իղճար էթտի, շայիրտլէրի
 12 տախի անա իման էթտիլէր: Պա՛տէհու քէնտիսի
 իլէ վաղիտէսի վէ գարնտաշլարը վէ շայիրտլէրի
 կափառնայուամա էնիպ՝ օրատա անճագ պիր գառ
 կիւն գալտըրըր:
 13 Վէ Եէհուաիլէրին ֆըսհ պայր-իւ եազըն օլմաղլէ,
 14 Յիսուս Երուսաղէմէ չըգտը: Վէ հէյքէլտէ սըղըր
 վէ գօյուն վէ կէօյէրճին սաթանլարը՝ վէ սարրաֆ-
 15 լարը օթուլմագտա պուլուպ, իփլէրտէն պիր գամը
 եափարադ, ճիւմլէսինի գօյուն վէ սըղըրլար իլէ
 պէրապէր հէյքէլտէն չըգարտը. վէ սարրաֆլարըն
 ագչսինի տէօքիւպ՝ փիշթախթալարընը ալթ իւթ
 16 էթտի, Վէ կէօյէրճին սաթանլարա՝ Պունլարը պու-

- բառան գալորընդ. փեաերիմին խանէսինի թիճա-
 17 րէթխանէ եթմէյինիդ՝ տէտի : Շայիրտլէրի տաթի՝
 Սէնին խանէսին զայրէթի պէնի ետտի՝ տէյիւ մու-
 հարէր օլորընը խաթըրլարընա կէթիրտիլէր :
 18 Իմտի Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիղէ նէ՞ 'ալա-
 մէթ կէօսթէրիբին քի պու շէյլէրի էտէրսին՝ տէ-
 19 տիլէր : Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի եը-
 դընդ, վէ անը իւչ կիւնտէ իգամէ էտէրիմ՝ տէտի :
 20 Պուհուս իւղէրինէ Եէհուտիլէր՝ Պու հէյքէլ գըրգ
 ալթը սէնէտէ եափըլմագտա օլուպ, սէն անը
 իւչ կիւնտէ մի իգամէ էտէճէքսին՝ տէտիլէր :
 21 0 իսէ քէնտի ճէտէտինին հէյքէլի հազգընտա
 22 սէյլէյօր իտի : Իմտի էմվլաթտան գըյամ՝ էթ-
 տիյի զէման, անըն շայիրտլէրի պուհու [քէն-
 տիլէրինէ] սէյլէտիյինի խաթըրլարընա կէթիրիպ՝
 քիթապա վէ Յիսուսըն սէյլէտիյի քէլամա ինան-
 տըլար :
 23 Վէ Ֆըս հայրամընտա Երուսաղէմտէ իքէն,
 չօգ քիմսէլէր իճրա էթտիյի միւ՝ ճիղէլէրինի միւ-
 շահէտէ էթմէլէրիյլէ՝ անըն իսմինէ իման էթտիլէր :
 24 Ամմա Յիսուս ճիւմէսինի պիլտիյի, վէ ինան հագ-
 գընտա հիչ պիր քիմսէնին շէհատէթինէ միւհթամ՝
 օլմասըղը ճիհէթլէ, քէնտինի անլէրէ ինանմաղ
 25 իտի : Զիրա քէնտիսի ինսանըն տէրուհինտէ նէ օլ-
 տըղընը պիլիր իտի :

- 1 Վէ Ֆէրիտիլէրտէն օլուպ Եէհուտիլէրին պիր րէ՞իսի
 2 Նիկագեմուս իսմինտէ պիր տտէմ վար իտի : Մէր-

- գում կեճէլէյնն Յիսուսն եաննա կելիպ սնա՝
 Բապպի, Ալլահ թարաֆընտան կելմիշ պիր մու՛ալ
 լիմ իտիյնի պիլիբիզ, զիրա հիշ պիր քիմսէ, Ալ-
 լահ սնըն իլէ օլմասրգճա, պու սէնին էթտիյին
 3 մի՛ ճիզէլէրի իզհար էտէմէզ՝ տէտի: Յիսուս տնա
 ճէվապէն՝ Հազիգաթէն, հազիգաթէն սանա տէրիմ
 քի՛ պիր քիմսէ եէնիտէն սողմայընճա, Ալլահըն
 4 մէլէքիլթիւնիւ կէօրէմէզ՝ տէտի: Նիկոդեմոս անա՝
 Պիր ատէմ իլթիյար իքէն նա՛սըլ սողա պիլիբ.
 Թէքրար վալիտէսինին ըահմինէ կիրիպ սողա պիլիբ
 5 մի՛ տէտի: Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Հազիգաթէն,
 հազիգաթէն սանա տէրիմ՝ քի՛ էյէր պիր քիմսէ
 սուտան վէ Բուհտան սողմազա, Ալլահըն մէլէ-
 6 քիլթիւնէ կիրէմէզ: Թէնտէն սողան թէն տիր,
 7 վէ Բուհտան սողան՝ Բուհ տլը: Սանա՝ Եէնիտէն
 սողմանըզ լազըմ տըր՝ տէտիյիմէ թէ՛աճճիւպ
 8 էթմէ: Բիւզկեսար իսթէտիյի եէրտէ էսէր, վէ սնըն
 սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէրէտէն կելիպ՝ նէրէյէ
 կիթտիյինի պիլմէզսին: Բուհտան սողմուշ օլան
 9 հէր քիմսէ պէջլէ տիր՝ Դէրի: Նիկոդեմոս անա
 ճէվապէն՝ Պու շէյլէր նա՛սըլ օլա պիլիբ՝ տէտի:
 10 Յիսուս տնա ճէվապէն տէտի քի՛ Սէն Իսրայէլին
 պիր մու՛ալլիմի իքէն՝ պու շէյլէրի պիլմէ՞զ մի սին:
 11 Հազիգաթէն, հազիգաթէն սանա տէրիմ քի՛ պիզ
 պիլթիյիմիզի սէջլէր, վէ կէօրտիւյիլմիւզէ շէհա-
 տէթ էտէրիզ. վէ շէհատէթիմիզի գապուլ էթմէզ
 12 սնիզ. էյէր սիզէ գէմինի շէյլէրի սէզլէտիյիմսէ
 ինանմազանըզ, սէմալի շէյլէրի սիզէ սէջլէսէմ՝
 13 նա՛սըլ ինանաճազ սընըզ: Վէ սէմալա հիշ պիր
 քիմսէ չըգմամըշ, անճազ սէմատան նիւզուլ էտէն

- 14 Իպն իւլ ինսան քի սեմաստա տըր . վէ Մովսէս
պերրիյէտէ երլանը եիւքսէյէ գալտըրաղը միսի-
լիւ , Իպն իւլ ինսան պէոյլէ եիւքսէյէ գալտըրըլ-
- 15 մագ կերէք տիր . Թա քի անա հէր իման էտէն
հէլաք օլմայըպ , անճագ էպէտի հայաթա մալիք
- 16 օլա : Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու գատար սէվտի
քի քէնտի Իպն ի վահիտինի վէրտի , Թա քի անա
հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ , անճագ էպէտի
- 17 հայաթա մալիք օլա : Զիւնքի Ալլահ քէնտի Օղլընը
տիւնեանըն հիւքմիւ իչիւն տէյիլ , անճագ տիւնեա
անըն վասըթասըյլէ խէլաս պուլմասը իչիւն տիւն-
- 18 եսյա կէօնտերտի : Անա իման էտէն հիւքմ օլըն-
մաղ , ամմա իման էթմէյէն հալա մահքիւմ տիր .
զիրա Ալլահըն Իպն ի վահիտինին իսմինէ իման էթ-
- 19 մէմիլ տիր : վէ հիւքմ պու տըր քի նուր տիւն-
եայա կէլաի . վէ ասէմլէր , 'ամէլլէրի շէրի օլտըղը
սէպէպտէն , զուլմէթի նուրտան տահա զիյատէ
- 20 սէվտիլէր : Զիրա հէր քէօթիւլիւք իշլէյէն' նուր-
տան իքրահ էտէր , վէ 'ամէլլէրի մէյտանա դօնուլ-
- 21 մամագ իչիւն նուրա կէլմէզ : Ամմա հոգը իշլէյէն
ատէմ 'ամէլլէրի Ալլահ իլէ իշլէնմիլ իտիլի աշի-
քեար օլսուն' տէյիւ նուրա կէլիր :
- 22 Պա'տէհու Յիսուս շայիրալէրի իլէ պերապեր Եէ-
հուտիյէ տիյարընա կէլիպ անլէր իլէ օրատա մէքս
- 23 էտերէք , վաֆթիզ էտէր իտի : վէ Սալիմին գուր-
պինտէ վագը' 'Եյիօնտա չօգ սուլար պուլունտը-
ղընտան , Յովհաննէս տախի օրատա վաֆթիզ էտէր
իտի . վէ Իւլէ կէլիպ վաֆթիզ օլընուրլար իտի :
- 24 Զիւնքի Յովհաննէս տահա հապսխանէյէ աթըլմա-
մըշ իտի :

- 25 Օ զէման Յովհաննէսին շալիրտլերի իլէ Եէհու.
տիւերին արասընտա թաթհիր խուսուսընտա միւ
26 պահէսէ վագը՝ օլմաղլէ, Յովհաննէսին եանըն
կելիպ անա՝ Եա մու՛ալլիմ, Իրտանըն էօթէ թա.
րաֆընտա սէնին իլէ պերապէր պուլոււմըլ վէ
հագգընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըղըն քիմսէ իշթէ
վաֆթիզ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն եանընա կի
27 տիյօր՝ տէտիլէր: Յովհաննէս ճէվապէն տէտիլէ
Պիր ատէմ՝ քէնտինէ սէմատան վէրիլմէտիքճէ,
28 հիշ պիր շէյ ալմաղա գատիր տէյիլ տիր: Աիլ
քէնտինիզ պէնիմ հագգըմտա՝ Պէն ֆրիտոս
տէյիլ իմ, անճագ անըն էօնիւնճէ իրաալ օլոււ.
29 տըմ՝ տէտիլիմ շէհատէթ էտէրսինիզ: Կէլին քի.
մին իսէ, կիւվէյի օ տըր. ամմա կիւվէյինին տօ.
թու հագըր պուլոււնուպ կիւվէյի իշիթտիլինտէ,
անըն սէտասընտան զիյատէսիլլէ մէսըուր օլուր.
իմտի պէնիմ պու մէսէրրէթիմ թէմամ սլմուշ
30 տըր: Անա պէօյիւմէք, պսնա իսէ քիւչիւմէք կէ.
31 ռէք տիր: Եօգարըտան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա՛լա
տըր. զէմինտէն օլան՝ զէմինի օլուպ՝ զէմինտէն
պահս էտէր. սէմատան կէլէն ճիւմլէտէն ա՛լա օ.
32 լարագ, Հէման կէօրիւպ իշիթտիլի շէյլէրէ շէհա.
տէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիշ պիր քիմսէ գա.
33 պուլ էթմէզ: Անըն շէհատէթինի գապուլ էտէն՝
Ալլահըն հագգ իտիլինէ միւհը պասմըլ օլուր:
34 Զիրա Ալլահըն իրաալ էյլէտիլի քիմսէ Ալլահըն
սէօղլէրինի սէյլէր, չիւնքի Ալլահ աւա րուհու
35 էօյնիլլէ վէրմէզ: Փէտէր Օղլու սէվէր, վէ հէր
36 շէյի տնըն էլինէ թէսլիմ՝ էթմիշ տիր: Օղլա իմն
էտէն՝ էպէտի հոյաթա մալիք տիր. ամմա Օղլա

իմա՛նք էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք, վէ լաքին
Ալլահըն զազապը անըն իւզէրինտէ գալըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի ցիսուսըն ցովհաննէստէն զիյաւտէ շայիրտ-
լէր փէյտա էտիպ՝ վաֆթիզ էթտիյինի ֆէրիսիլէր
իշիթմիշ օլտըղը Բապպըն մա՛լիւմիւ օլտըգտա ,
- 2 (Վազա՛ա պիղզաթ ցիսուս տէյիլ, անճագ շայիրտ-
լէրի վաֆթիզ էտէր իտի,) Եէհուտիյէյի թէրք
էտիպ թէքըար Գալիլէա թարաֆընա՝ ազիմէթ էյ-
- 4 լէտի : Վէ Սամարիա իշինտէն կէչմէսի իճապ էթ-
- 5 մէքլէ, ցակորըն քէնտի օղլու ցովնէփէ վէրտիյի
արապի գուրպինտէ՝ Սամարիատա վագը՝ Աիսար
- 6 նամ՝ պիր շէհրէ կէլտի : Վէ օրատա ցակորըն պիր
գույուսը վար իտի . իմտի ցիսուս եօջըլըգտան
նաշի եօրուլմըշ պուլունմասը հասէպիյլէ, սա՛նթ
- 7 ալթը գարարլարընտա գույունըն էանընտա օթուր-
- 7 տըղը հալտէ, Սամարիատան պիր գարը սու չէք-
մէյէ կէլիպ, ցիսուս անա՝ Պանա սու վէր, իշէյիմ՝
- 8 տէտի . Ձիւնքի շայիրալէրի եէյէճէք սաթըն սլմագ
- 9 իւզրէ շէհրէ կիթմիշլէր իտի : Օլ Սամարիալը գարը
սախի անա՝ Սէն Եէհուտի՝ պէն տէ Սամարիալը
պիր գարը իքէն, նասըլ պէնտէն սու իսթէյօրսըն՝
տէտի . զիրա Եէհուտիլէր Սամարիալըլար իլէ իւ-
- 10 թիլաթ էթմէզլէր : ցիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր
Ալլահըն՝ աթիյէսինի վէ՝ Պանա սու վէր՝ տէյիւ
սանա սէօյլէյէնին քի՛մ իտիյինի պիլտէ իտին, սէն
սնտէն իսթէր իտին, օ տախի սանա տիրի սու վէ-
- 11 ըրի իտի տէտի : Գարը անա՝ Էֆէնտիմ՝, սէնին սու
չէքէճէք գապըն եօգ տըր, գույու տախի տէրին

- 12 տիր . իմտի օլ տիրի սուշու չէրէտէն ալըրսն . Սէ
 պիզէ պու գուշուշու վէրիպ , անտէն քէնտիտի վէ
 օղուլարը վէ տավարլարը իշմիշ օլան փէտերիմիզ
 13 Յակոբատան պէջիւք մի սին՝ տէտի : Յիսուս անա
 ճէվապէն՝ Պու սուտան հէր իչէն էինէ սու տը
 տամա հէր քիմ՝ պէնիմ քէնտիտինէ վէրէճէյիմ
 14 սուտան իչէրսէ , իլ էլ էպէտ սուսամազ : Ամն
 անա վէրէճէյիմ սու անըն տերուինտէ հայաթ լ
 էպէտիյէ իչիւն գայնայան սու փուկարը օլաճազ
 15 տըր՝ տէտի : Գարը անա՝ էջէնտիմ , օ սուշու
 պանա վէր քի սուսամայսլըմ՝ վէ պուրպայ սու
 16 չէքմէյէ կէլմէյէյիմ՝ տէտի : Յիսուս անա՝ Կիթ
 17 զէվճիկի չաղըր վէ պուրպայ կէլ՝ տէտի : Գարը
 տախի՝ Զէվճիմ եօգ տըր տէյիւ ճէվապ վէրտի :
 Յիսուս անա՝ Զէվճիմ եօգ տէտիյինտէ տօղրու
 18 սէջլէտին . Զիրա պէշ զէվճէ վարտըն , վէ շիմտի
 սէնին իլէ օլան քիմաէ զէվճիկ տէյիլ տիր . պուշուտ
 19 կէրչէք սէջլէտին՝ տէտի : Գարը անա՝ էյ էջէն
 տիմ , կէօրիւյօրըմ քի սէն պիր փէյղամպէր սին .
 20 էճտատըմըզ պու տաղտա սէճտէ գըլտըլար , վէ
 սիզ՝ Սէճտէ գըլմազ լաղըմ օլան մահալ Երուսա
 21 ղէմաէ տիր՝ տէրսինիզ , տէտի : Յիսուս անա՝ էյ
 խաթոււն , պանա ինան , սա՛աթ կէլիյօր քի՝ փէտէրէ
 նէ՛ պու տաղտա , նէ՛ տէ Երուսաղէմտէ սէճտէ
 22 գըլաճագսընըզ : Սիզ պիլմէտիյինիզէ սէճտէ գը
 լարսընըզ , պիզ պիլտիյիմիզէ սէճտէ գըլարըզ .
 23 զիրա խէլաս Եէհուտիլէրտէն տիր : Լաքին սա՛աթ
 կէլիր վէ հալա հաղըր տըր քի՝ կէրչէքտէն սէճտէ
 գըլանլար փէտէրէ ըուհ վէ հագիգաթլէ սէճտէ
 գըլաճագլար . զիրա փէտէր տախի քէնտիտէ պէջլէ

- 24 սեճտե գըլանլար իսթէր : Ալլահ ըուհ տըր , վէ
անա սեճտե գըլանլար ըուհ վէ հագիգաթլէ սեճտե
- 25 գըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի : Գարը անա՝ Գըրսաուս
թէսմիլէ օլունան Մէսիհին կէլէճէլինի պիլիրիմ , օ
կէլաիլի զէման պիզէ հէր շէյի իիսպար էտէճէք տիր՝
- 26 տէտի : Գիսուս անա՝ Պէն , քի սէնին իլէ քէլամ
- 27 էաիյօրըմ , օ իմ՝ տէտի : Վէ պու սըրասուս շսյիրու-
լէրի կէլիպ՝ գարը իլէ սէօյլէշտիլինէ թէ՛ աճճիւպ
էթտիլէր իսէ տէ , հիչ պիրի՝ Նէ՞ արայօրսըն , վէ
եաթօսա՝ Անըն իլէ Նէ՞ սէօյլէշիյօրսըն՝ տէմէտի :
- 28 Օլ վագըթ գարը տէսթիսինի պրագըպ շէհրէ
- 29 վարաը , վէ էհալիյէ , կէլինիզ՝ էթտիլիմ շէյլէրին
ճիւմլէսինի պանա սէօյլէյէն պիր ատէմ՝ կէօրիւ-
- 30 նիւզ . 'աճէպա Մէսիհ պու մը տըր՝ տէտի : Անլէր
տաթի շէհրտէն չըգըպ անըն եանընա կէլիյօրլար
իտի :
- 34 Պու արալըգ շսյիրտլէրի անա՝ Եա Մու՛ալլիմ ,
- 32 թա՛ամ էյլէ՝ տէյիւ ըէճա էթտիլէր : Օ տաթի ան-
լէրէ՝ Սիզին պիլմէտիլինիզ պէնիմ եէյէճէք թա՛ա-
- 33 մըմ վար՝ տէտի . իմտի շսյիրտլէրի պիրիպիրինէ՝
'Աճէպա անա պիր քիմսէ եէյէճէք կէթիրմի՛շ մի՝
- 34 տէտիլէր : Գիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ թա՛ա-
մըմ պէնի իրալ էտէնին իրատէթիլինի իճրա վէ
- 35 անըն իշինի իթմամ էթմէք տիր : Սիպ՝ Հասաու
վագթը կէլմէսինէ տահա տէօրթ այ վար տըր՝
տէմէ՞զ մի սինիզ . իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ կէօյլէրի-
նիզի աչըպ թարլալարա պագընըզ . զիրա հալա
- 36 հասաու իշիւն պէյազլանմըշ տըրլար : Վէ պիլէն
իւճրէթ ալըպ էպէտի հայաթա մահաու ճէմ՝
էտէր , քի հէմ էքէն հէմ տէ պիլէն պէրապէր

- 37 սեփնիւէր : Զիրա՝ Պիրի էքեր , տիկերի պիչեր՝ քէ . 48
 38 լամը պունտա հագգ տըր : Պէն սիզի էմէք չէքմէ .
 տիյնիդ շէյի պիչմէյէ կէօնտերտիմ . պաշդալար
 էմէք չէքտիւր , սիզ անլերին էմէյինէ կիրտինիդ :
 39 Վէ՛ էթտիյիմ շէյլերին ճիւմէսինի պանա սէօյ .
 լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն գարընըն սէօզիւ
 իչիւն , օլ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար անա իման
 40 էթտիւր : Վէ Սամարիալըլար անըն եանընա կէ .
 լիպ՝ եանլարընտա գալմասընը անտէն ըէճա էթմէ .
 41 լերի իւզէրինէ , օրատա իքի կիւն գալտը : Վէ անըն
 քէլամը իչիւն տահա չօգ քիմնէլը իման էտիպ ,
 42 Գարըյա խիթապէն՝ ինանմամըդ արթըգ սէին
 սէօզիւնէ մէպնի տէյիւ տիր . զիրա պիզ քէնտի .
 միզ իշիթտիք վէ տիւնեանըն խէլսքեարը Մէֆֆ
 հագիգաթէն պու իտիյնի պիլիւրիդ՝ տէտիւր :
 43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօյրա օրատան չըգըդ
 44 Գալիլէայա կիթտի : Զիրա Յիսուս քէնտիսի՝ Պի
 փէյղամպերին քէնտի վտթանընտա իթիպարը եօգ
 45 տըր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտի : Վէ Գալիլէայա
 կէլտիյնտէ , Գալիլէալըլար պայրամ վտգթը երու
 սաղէմտէ հէփ իճրա էթտիյնի կէօրմիւշ օլմալու
 րըյէ , անը գապուլ էթտիւր . զիրա քէնտիլըր
 տաիի պայրամ իչիւն կիթտիւր :
 46 Իմտի Յիսուս սույու շէրապա թէպտիլ էթտիյի
 Գալիլէատա վագը՝ Գանայա թէքրար կէլտիյնտէ ,
 օրատա տարլլատէ պիր ատէմ վար իտի քի օղու
 47 Կափառնայոււմտա խասթա իտի : Պու զաթ՝ Յի
 սուսըն Եհհուտիյէտէն Գալիլէայա կէլտիյնի ի
 շիթտիքտէ եանընա վարտը , վէ էնիպ օղընա շիֆա
 վէրմէսինի անտէն ըէճա էյլէտի . զիրա եօլմէք իւզրէ

- 48 իտի : ՕԼ վազըթ Զիսուս անա 'Արամէթէր վէ միւ-
 ճիղէլէր կէօրմէյինճէ իման էթմէյէճէքսինիզ' տէտի :
- 49 ՕԼ ասըզատէ անա' էյ էֆէնտի , չօճըղմ' էօլմէզ-
- 50 տէն էվվէլ էն' տէտի : Զիսուս անա' կիթ, օղլն
 հայաթ պուլտու' տէտի . վէ օլ ատէմ' Զիսուսըն
 քէնտինէ տէտիյի քէլամս իման էտիպ կիթտի :
- 51 Վէ օ տահա էնէր իքէն , գուլլարը քէնտինի գար-
 շըլալապ , Չօճըղն հայաթ պուլտու' տէյէրէք անա
- 52 խապէր վէրտիլէր : Անլէրտէն սա'աթ գաչտա իֆա-
 գաթ պուլտըղընը սու'ալ էթմէսիյլէ' Տիւն սա'աթ
- 53 եէտիտէ հիւմմասը տէֆ' օլտու' տէտիլէր : ՕԼ վա-
 գըթ փէտէրի Զիսուսըն քէնտինէ' Օղլն հայաթ
 պուլտու' տէտիյի սա'աթտա օլտըղընը տնլատը .
 վէ քէնտիսի պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ պէրապէր
- 54 իման էթտի : Զիսուս էէհուտիլէտէն Գալիլէտայ
 կէլալքտէն սօհրա , իճրա էյլէտիլի իքինճի միւ'-
 ճիղէ պու տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Պա'տէհու էէհուտիլէրին պայրամը օլուպ , Զիսուս
- 2 Երուսաղէմէ չըգտը : Վէ Երուսաղէմտէ , Գօյուն
 գա'ալ գուրպինտէ 'Իպրանիճէ Բէթհէգգա տէ-
 նիլէն պիւր հավուզ օլուպ' անըն պէշ էյվանի վար
- 3 իտի : Անլէրտէ տ'մա վէ թօփալ վէ գա'ալ գու-
 րումըշ օլան փէք չօգ խաթթալար սուլուն թահ-
 րիքինէ մունթաղըր օլարագ էաթըյօրլար իտի :
- 4 Զիրա վազըթ վազըթ հավուզա պիւր մէլէք էնիպ'
 սուլուն թահրիք էտէր իտի . իմտի սու թահրիք
 օլունտըղտան սօհրա էն էվվէլ էնէն քիմտէ հէր

- 5 Ի՛նչ 'իլլէթի վար իսէ, շիֆա պուլուր իտի: Վէ օ.
 րատա օթուլ սէքիզ սէնէտէն պերու խաթա
 6 օլան պիր ատէմ՝ վար իտի: Յիսուս անը եաթմը
 օլտըղը հալտէ կէօրիւպ, չօգ զէմանտան պերու
 պէոյլէ օլտըղընը պիլմէքլէ, անա՝ Սըհհէթ պուլ
 7 մագ իսթէր մի սին՝ տէտի: Խաթա անա՝ Էֆէն.
 տիմ՝ սու Թահրիք օլունտըգտա պէնի հափուգա
 գոյաճագ ատէմիմ՝ օլմատըղընտան, պէն կիթ-
 մէքտէ իքէն պէնտէն Էվիլէլ պաշգասը Էնէր՝ Ճէ,
 8 վապընը վէրտի: Յիսուս անա՝ Գաղգ, եաթաղընը
 9 դալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի: Օլ ատէմ՝ տախի տէր
 հալ սըհհէթ պուլտու, վէ եաթաղընը գալտըրըպ
 10 եիւրիւտիւ. վէ օլ կիւն սէպթ կիւնիւ իտի: Պու-
 նուն իչիւն Եէհուտիլէր շիֆա պուլան քիմնէյէ
 Սէպթ կիւնիւ տիր, սանա եաթաղը գալտըրմագ
 11 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝
 Պանա շիֆա վէրէն քիմնէ քէնտիսի պանա՝ Ե-
 թաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի Ճէվապընը վէր-
 12 տի: Իմտի անա, Սանա՝ Եաթաղընը գալտըրըպ
 եիւրիւ՝ տէյէն ատէմ՝ քի՞մ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ
 13 Էթտիլէր: Շիֆա պուլան քիմնէ իսէ, սուլն քիմ
 իտիյինի պիլմէղ իտի. զիրա Յիսուս օլ մահալտէ
 խալըն չօգըղը սէպէպէյլէ պիր Թարաֆա չէքիմիլ
 14 իտի: Պա՛տէհու Յիսուս անը հէքէլտէ պուլուպ,
 անա՝ իշթէ սըհհէթ պուլտըն. արթըգ կիւնա՛հ
 իչլէմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիր շէ/
 15 վագը՝ օլա՝ տէտի: Օլ ատէմ՝ վարըպ Եէհուտի-
 լէրէ քէնտիմնէ շիֆա վէրէն Յիսուս իտիյինի խապէր
 վէրտի:
 16 Վէ պու սէպէպաէն Եէհուտիլէր Յիսուսա թէ-

- 'ատտի էտիպ' պու շէյլէրի սէպլթ կիւնիւնտէ էթ-
 17 տիյի իչիւն գաթլինի արարլար իտի : Ամնա Զիսուս
 անլէրէ ճէվսպէն՝ փէտէրիմ շիմտիյէտէք իշլէյօր ,
 18 պէն տախի իշլէյօրըմ՝ տէտի : Պու սէպէպէ մէպնի
 Եէհուաթլէր սնըն գաթլինի տահա զիյատէ արու-
 տըլար , զիրա սէպլթի նազգ շէյլտիքտէն մա'տա'
 Ալլահ փէտէրիմ տիր՝ տէյերէք , քէնտինի Ալլահա
 19 միւսալի գըլար իտի : Իմտի Զիսուս անլէրէ ճէ-
 վսպէն տէտի քի՝ Հագիգաթէն , հագիգաթէն սի-
 զէ տէրիմ քի՝ փէտէրին պիր շէյ էթտիյինի կէօր-
 մէտիքճէ Օղուլ քէնտիլիյինտէն պիր շէյ էտէմէզ ,
 զիրա օ նէ էտէրուէ , Օղուլ տախի հէմնն անը
 20 էտէր : Չիւնքի փէտէր Օղուլ սէվէր վէ քէնտի
 էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի սնա կէօթէրի .
 վէ սիզին թէ'աճճիւպ էթմէնիզ իչիւն տնա պուն-
 լարտան տահա պէյիւք 'ամէլլէր կէօթէրէճէք
 21 տիր : Զիրա փէտէր էմլաթը իգամէ վէ իհետ
 էթտիյի միսիլիւ Օղուլ տախի պէյլէճէ էսթէ-
 22 տիյի քիմսէլէրի իհետ էտէր : Զիրա փէտէր հիչ
 պիր քիմսէյի հիւքմ էթմէզ , ամմա պիւթիւն
 23 հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիշ տիր . Թա քի
 ճիւմլէսի փէտէրէ իհթիրամ էթտիքլէրի միսիլ-
 լիւ , Օղլա տախի իհթիրամ էտէլէր . Օղլա իհ-
 թիրամ էթմէյէն՝ անը իրսալ էտէն փէտէրէ իհ-
 24 թիրամ էթմէմիշ օլուր : Հագիգաթէն , հագիգա-
 թէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ քէլամըմը տիյլէյիպ ,
 պէնի իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմսէ հայաթը
 էպէտիյէյէ մալիք օլուր , վէ մահքիւմիյէթէ տիւ-
 չար օլմազ , Փազաթ էօլիւմտէն հայաթա ինթի-
 25 դալ էթմիշ տիր : Հագիգաթէն , հագիգաթէն

- սիղէ տէրիմ՝ քի՛ վագրթ կելիյօր, վէ հալա հաղըր
տըր քի՛ էմվաթ Իպն Ուլլահն սէտասընը իշիտիպ
- 26 իշիտէնկէր տախի տիրիլէճէքլէր տիր: Զիրա փէտէր
քէնտի զաթընտա հայաթա մալիք օլտըղը միսիլիւ,
Օղլա տախի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա
- 27 մալիք օլմաղը վէրմիշ տիր: Վէ ստէմ օղլու օլ-
տըղը իչիւն, հիւքմ էթմէյէ տախի անա սէլուհի-
- 28 յէթ վէրմիշ տիր: Պունա թէ՛ աճճիւպ էթմէյիհիլ-
զիրա վագրթ կելիյօր քի գապըլարտա օլանլարն
- 29 ճիւմլէսի անըն ալագընը իշիտէճէքլէր: Վէ խայր
իշլէյէնկէր դըյամէթ իւլ հայաթա, շէրը իշլէյէն-
լէր իսէ դըյամէթ ի մահքիւմիյէթէ չըգաճազլար
- 30 տըր: Պէն քէնտիլիյիմտէն պիր շէյ էտէմէմ. ի-
շիթտիյիմէ կէօրէ հիւքմ էտէրիմ. պէնիմ հիւք-
միւմ տախի հագգ տըր, զիրա քէնտի իրստէ.
թիմի տէյիլ, տնճագ պէնի իրսալ էտէն [փտէ.
- 31 ըն] իրստէթինի արարըմ: Էյէր պէն քէնտի
հագգըմտա շէհատէթ էտէրսէմ, շէհատէթիմ
- 32 հագգ տէյիլ տիր: Պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ
էտէն՝ պաշգասը տըր. վէ պէնիմ հագգըմտա էթ-
- 33 տիյի շէհատէթ հագգ օլտըղընը պիլիբիմ: Սիլ
Յովհաննէսին եանընա աթէլէր կէօնտէրաինիլ, օ
- 34 տախի հագիդաթա շէհատէթ էյլէտի: Պէն իսէ
ինսան թարաֆընտան շէհատէթ ալմամ, տնճագ
խէլաօ պուլմանըլ իչիւն պու շէյլէրի սէօյլէյօրըմ:
- 35 Օ եանար վէ զիյատար չըրաղ խտի, վէ սիլ պիր
միւտտէթ անըն զիյասընտա շատ օլմագ իսթէտի-
- 36 նիլ: Ամմա պէնիմ՝ Յովհաննէսին շէհատէթիտէն
պէօյլէք շէհատէթիմ վար, զիրա իթմամ էթմէք
իւզրէ փէտէրին պանա վէրտիյի տմալ, հէման

- պուռ իշխեալիմ՝ ա՛մալ՝ փետերին պէնի իրսալ իթ-
- 37 տիլինէ հազգըմտա շէհատէթ էտէր։ Վէ պէնի
 իրաալ էտէն փետեր քէնտիսի տախի հազգըմտա
 շէհատէթ էթմիշ տիր. սիզ հիչ պիր վազըթ ա-
- 38 տինիզ։ Վէ քէլամը տախի սիզտէ դա՛րիմ տէյիլ
 տիր, չիւնքի սիզ անըն իրսալ էթտիլի քիմսէյէ
- 39 իման էթմէյօրսընըզ։ Քիթապլարը թէթէպպիւ՝
 էտինիզ. զիրա անլէրլէ էպէտի հայաթա մալիք
 օլուրըզ զանն էտէրսինիզ, վէ պէնիմ իշիւն շէհա-
- 40 տէթ էտէն անլէր տիր։ Վէ սիզ հայաթա մալիք
 օլմադ իշիւն պանա կէլմէք իսթէմէյօրսընըզ։
- 41 Ատէմլէրտէն ՚իզղէթ ալմամ։ (42) Լաքին սիզի
 պիլիրիմ քի տէրուռնիիզտէ Ալլահ մուհապպէթի
- 43 եօզ տըր։ Պէն փետերին իսմիլլէ կէլտիմ, վէ պէնի
 դապուլ էթմէյօրսընըզ. էյէր տիկէր պիր քիմսէ
 քէնտի իսմիլլէ կէլիրսէ, տնը գապուլ էտէրսինիզ։
- 44 Սիզ պիրպիրինիզտէն ՚իզղէթ ալըպ՝ եսլընըզ Աւ-
- 45 լահտան կէլէն ՚իզղէթի արամազ իքէն նա՛սըլ
- 46 իմոն էտէ պիլիրսինիզ։ Փէտերէ՝ սիզի պէն իթթի-
 համ էտէճէյիմ՝ զանն էթմէյինիզ. սիզի իթթի-
 համ էտէն վաբ տըր, օ տա սիզին իթիմատ էթ-
- 47 տիլինիզ Մովսէս տիր։ Զիրա էյէր Մովսէսէ ինան-
 մըշ օլա իտինիզ, պանա ինանըր իտինիզ. զիրա օ
- 47 պէնիմ հազգըմտա եազտը։ Ամմա անըն քիթապ-
 լարընա ինանմաուրընըզ հալտէ, պէնիմ սէօղլէ-
 րիմէ նա՛սըլ ինանաճադսընըզ։

- պերիյէ Դէնիլէնն էօթէ թարաֆընա՝ աղիմէթ է.
- 2 տիպ, խամթալարտա կէօթէրոկի յալամէթլէրի
կէօրտիւքլէրի իչիւն, արտը սըրա չօգ խալգ կիտէր
- 3 խտի: Վէ Յիսուս տաղա չըգըպ՝ շայիրտլէրի իլէ
- 4 պէրապէր օրատա օթուրտու: Ենհնտիլէրին ֆըսհ
պայրամը տախի եադըն խտի:
- 5 Իմտի Յիսուս նազար էտիպ՝ եանընա չօգ խալգ
կէլտիլինի կէօրտիւքտէ, ֆիլիպպոսո՝ Պուշլարըն
եմէլէրի իչիւն նէրէտէն էքմէք սաթըն ալալըմ՝
- 6 տէտի: Պուշու տախի անը թէճրիպէ իչիւն սէօյ-
լէտի: զիրա քէնտիսի նէ էտէճլինի պիլիը խտի:
- 7 Փիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պուշլարըն հէր պիլի
ալ պիր շէյ եմէսի իչիւն, իքի եիւզ տինալըգ
- 8 էքմէք քիֆայէթ էթմէզ՝ տէտի: Շայիրտլէրինտէն
պիլի՝ Սիմոն Պետրոսըն գարնտաշը Անդրէաս անա
- 9 տէտի քի, Պուրատա պէշ արփա էքմէյի իլէ իքի
պալըղը պուլունան պիր չօճուգ վար, լաքին պու
- 10 գատար քիշիյէ պուշլար նէ՞ օլուր: Ամմա Յիսուս՝
Ատէմլէրի օթուրտընը՝ տէտի: Վէ օլ մահայտէ
չօգ օթ պուլունուպ՝ օլ ատէմլէր թագրիպէն պէշ
- 11 պինչ քիշի օլարագ, օթուրտըլար: Վէ Յիսուս էք-
մէքլէրի ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն սօկրա, շայիրտ-
լէրէ, վէ շայիրտլէր տախի օթուրանլարա թէվզի՝
էթտիլէր, պալըգլարտան տախի խթէաիքլէրի գա-
- 12 տար վերտէլէ: Վէ տօյտըգլարընտա, շայիրտլէրինէ
խիթապէն՝ Ֆաղլա գալան փարչալտըր թօփալընըզ,
- 13 պիր շէյ զպ՝ օլմուսըն՝ աէմէսի իւզէրինէ, Անլէր
տախի տէվշիրիպ՝ օլ պէշ արփա էքմէյինտէն եւյէն-
լէրտէն արթան փարչալարլէ օն իքի քիւճէ տօլ-
տուրտըլար:

- 14 Վէ օլ ատեմէր Յիսուսըն իյհար էթտիյի 'ալա-
մէթի կէօրմէքլէ՝ Յիւ հադիգէ տիւնեայա կէլէճէք
- 15 շօլ փէյղամպէր պու տըր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի
անլէրին կէրիպ՝ մէլիք էթմէք իչիւն քէնտինի ճէպ-
րէն կէօթիւրէճէքլէրինի պիլմէսիյլէ, թէքրար եա-
- 16 լընըզճա տաղա չէքիւտի : Վէ ագշամ՝ օլտըգտա,
17 շայիրտլէրի սահիլէ էնտիլէր . Վէ գայըղա կիրիպ՝
տէնիզին էօթէ թարաֆընա, իսփառնայուճա կի-
տիյօրլար իտի . վէ գարանլըգ պասմըլ օլուպ՝ Յի-
- 18 սուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի . Տէնիզ
տախի շիտաէթլի պիր րիւզկեար էսմէսինտէն գա-
- 19 պարմագտա իտի : Իմտի անլէր քիւրէք չէքէրէք,
էիրմի պէշ վէ եա օթուզ օգ աթըմը գատար կիթ-
տիքլէրինտէ, Յիսուսը տէնիզին իւզէրինտէ էիւ-
րիւյէրէք գայըղըն եանընա կէլիր կէօրիւպ՝ գօրգ-
- 20 տըլար : Օ տախի անլէրէ՝ Պէն իմ, գօրգմայընըլ՝
- 21 տէտի : Օ զէման սէվինէրէք անը գայըղա ուտըլար :
վէ տէր՝ ագապ գայըգ կիտէճէքլէրի եէրէ վաւըլ
օլտու :
- 22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ թարաֆընտա աու-
րան խալգ օրատա անըն շայիրտլէրինին պինմիշ օլ-
տըգլարը պիր գայըգտան պաշգա օլմատըղընը, վէ
Յիսուսըն՝ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր գայըղա կիր-
մէմիշ, անճագ շայիրտլէրինին եայընըլ կիթմիշ
- 23 օլըզլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, (Հալ պու քի
Րապպ շիւքը էթտիքտէն սօկրա, էքմէք ետիքլէրի
մահալէ եագըն թէպէրիյէտէն պաշգա գայըգլար
- 24 կէլտի,) Իմտի խալգ Յիսուսըն վէ շայիրտլէրինին
օրատա օլմատըղընը կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէրի
տախի գայըգլարա պինիպ՝ Յիսուսը արայարագ,

- 25 Կափառնայոււմա կելտիլէր: Վէ անը տէնիղին էօթէ
 թարաֆընտա պուլուպ, տնա՝ Եա մու՛ալլիմ, պու-
- 26 րայա նէ՞ վաղըթ կելտին՝ տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ
 ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ տերիմ
 քի՝ 'ալամէթլէր կէօրտիւլինիւզ իչին տէյիլ, ան-
- 27 պէնի արայօրսընը: Յանի օլան թա՛ամա տէյիլ,
 անճագ Իպն իւլ ինսանըն սիղէ վէրէճէյի հայաթը
 էպէտիյէ իչին պագի գալան թա՛ամա սա՛յ էտի-
- նիզ, զիրա փէտէր Ալլահ անը միւհրէմիշ տիը՝
- 28 տէտի: Օ զէման տնա՝ Ալլահըն ա՛մալընը իճրա
- 29 էթմէք իչին նէ՞ էտէլիմ՝ տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ
 ճէվապէն՝ Ալլահըն 'ամէլի պու տըր քի՝ անըն իր-
- սալ էթտիլի քիմէյէ իման էտէսինիլ՝ տէտի:
- 30 Իմտի տնա՝ Եա սէն, պիղիմ կէօրիւպ սանա իման
 էթմէմիզ իչին նէ՞ 'ալամէթ կէօթէրիսին. նէ՞
- 31 իշլէրսին: Էճտատըմըզ պէրրիյէտէ մէննի եէտի-
- լէր, նիթէքիմ՝ Անլէրէ եէմէյէ սէմատան էքմէք
- 32 վէրտի՝ տէյիլ Էաղըմըշ տըր՝ տէտիլէր: Յիսուս
 տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ
 տերիմ քի՝ սէմատան օլան էքմէյի սիղէ Մովլէս
- վէրմէտի, լաքին սէմատան օլան հագիգի էքմէյի
- 33 սիղէ փէտէրիմ վէրի: Զիրա Ալլահըն էքմէյի սէ-
- մատան նաղիլ օլուպ տիւնետայա հայաթ վէրէն տիը՝
- 34 տէտի: Իմտի տնա՝ Եա Բապպ, պիղէ պու էքմէյի
- 35 տա՛իմա վէր՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ տէտի
 քի՝ Օլ հայաթ էքմէյի պէն իմ. պանա կէլէն տալա
- աճըզմայաճագ, վէ պանա իման էտէն տալա սու-
- 36 սամայաճագ տըր: Լաքին սիղէ տէտիմ քի՝ պէնի
 հէմ կէօրտիւնիւզ, հէմ տէ իման էթմէյօրսընը:

- 37 փետերին ճիւմլէ պանա վերտիյի պանա կելիւր . վէ
 38 պանա կելլնի ասլա տըշարը աթմամ : Զիրա քէնտի
 իրատէթիմի տէյիւ , անճագ պէնի իրսալ էտէնին
 իրատէթիմի իճրա էթմէք իւզրէ սէմատան նիւզոււ
 39 էթտիմ : Վէ պէնի իրսալ էտէն փետերին իրատէթի
 պու տըր քի՝ ճիւմլէ պանա վերտիյինտէն հիչ պի-
 րինի զպ՝ էթմէյիպ , անճագ անը սօն կիւնտէ իհեա
 40 էտէյիմ : Վէ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթի պու
 տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր
 քիմնէ էպէտի հայաթա մալիք օլա , պէն տախի
 անը սօն կիւնտէ իհեա էտէյիմ :
 41 Պոււնուս իւզէրինէ Եէհուտիլէր՝ Սէմատան էնէն
 էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իչիւն անըն հագգընտա
 42 սէյլէնէրէք , Պու քիմնէ Յիսուս իպն ի Յովսէփ
 տէյիւ մի քի պիզ անըն փէտերի իլէ վաղիտէսինի
 պիլիւրիզ . պու հալտէ նա՛սըլ՝ Սէմատան նիւզոււ
 43 էթտիմ՝ տէյօր տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
 վապէն տէտի քի՝ Արանըզտա սէյլէնմէյինիզ .
 44 Պէնի իրսալ էտէն փէտեր անը չէքմէյինճէ՝ պիր
 քիմնէ պանա կելլմէզ , պէն տախի անը սօն կիւնտէ
 45 իհեա էտէճէյիմ : Ճիւմլէսի Ալլահ թարաֆընտան
 թա՛լիմ օլոււմըշ օլաճագլար՝ տէյիւ փէյլամպեր-
 լէրտէ մուհարրէր տիր . պունա պինտէն փէտեր-
 46 տէն հէր իշիտիպ էյյրէնէն պանա կելիւր : Տէյիւ քի
 պիր քիմնէ փէտերի կէօրմիւշ տիր , իլլա Ալլահ
 թարաֆընտան օլան զաթ փէտերի կէօրմիւշ տիր :
 47 Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիզէ տերիմ քի պանա
 48 իման էտէն էպէտի հայաթա մալիք տիր : Հայաթ
 49 էքմէյի պէն իմ : Իճտատընըզ պէրրիյէտէ մէննի
 50 եէյիպ վէֆաթ էթտիլէր : Սէմատան նագիւ օլան

- էքմէք պու տըր, քի անտէն պիր քիմնէ եկյիպ տէ
 51 վէֆաթ էթմէյէ: Սէմատան նիւզուլ էտիպ հայյ
 օլան էքմէք պէն իմ. էյեր պիր քիմնէ պու էքմէք-
 տէն եերսէ, իլ էլ էպէտ Կաշայաճագ տըր, վէ պէ-
 նիմ վերէճէյիմ էքմէք՝ տիւնեանըն հայաթը իչիւն
 վերէճէյիմ թէնիմ տիր:
- 52 Իմտի Եէհուտիլէր՝ Պու ատէմ նոսըլ թէնինի
 եէմէմիզ իչիւն վէրէ պիլիր՝ տէյիւ արալարընտա
 53 մո՛ւ արազա էթտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ տէտի
 քի՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի,
 էյեր իպն իւլ ինտանըն թէնինի եէմէզ, վէ գանընը
 54 իչմէզսէնիզ, քէնտինիզտէ հայաթ օլմազ: Պէնիմ
 թէնիմի եէյիպ գանրմը իչէն՝ էպէտի հայաթա մա-
 լիք տիր, պէն տախի անը սօն կիւնտէ իհեա էտէ.
 55 ճէյիմ: Զիրա թէնիմ հագիգաթէն թա՛ւամ տըր,
 56 վէ գանրմ հագիգաթէն շուրպ տըր: Թէնիմի եէյիպ
 գանրմը իչէն պէնտէ, պէն տախի անտէ սաքին
 57 օլուրմ, Հայյ օլան փէտէր պէնի իրսալ էթտիլի,
 պէն տախի փէտէրին սէպէպիլէ հայաթտա օլտը-
 ղըմ միսիլիւ, պէնի եէյէն տախի պէնիմ սէպէ-
 58 պիմլէ հայաթտա օլաճագ տըր: Սէմատան նապիլ
 օլան էքմէք պու տըր. էճաատընըզ մէննի եէյիպ
 վէֆաթ էթտիլէրի կիպի տէյիլ տիր. պու էքմէյի
 եէյէն իլ էլ էպէտ հայաթտա օլաճագ տըր:
- 59 Պու շէյլէրի Կափառնայուստա թա՛լիմ էտէրէք,
 սինաղօղտա սէօյլէտի:
- 60 Վէ շայիտլէրինտէն նիչլէրի պուսու իշիթտիք-
 լէրինտէ՝ Պու սէօզ սղըր տըր, պուսու քի՞մ
 61 տիկլէյէ պիլիր տէտիլէր: Վէ Յիսուս շայիտլէրի-
 նին պուսուն իւղէրինէ սէօյլէտիլէրինի քէնտի

- տերունին տէ պիլմէքլէ, անլերէ խիթապէն՝ Արդի
 62 պու շէյ սիւրչտիւրիւր՝ Եօր մը. Էյեր Իպն իւլ ին-
 սանըն մուգատտէմա օլտըղը մահալէ 'ուրուճ
 63 էթտիլինի կէօրիւրսէնիզ. . . Իհհա էտէն Բուհ
 տըր, Թէն հիչ պիր ֆա'իտէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ
 64 սէօյլէտիլիմ սէօղլէր Բուհ վէ հայաթ տըր, Լաքին
 սիզտէն պա'ղը ինանմայան քիմսէլէր վար տըր՝
 տէտի. չիւնքի Յիսուս ինանմայանլար քիմլէր օլ-
 տըղընը վէ քէնտինի էլէ վէրէճէք օլան քիմ իտի-
 65 յինի իպթիտատէն պիլիր իտի: Վէ տախի, պու-
 նուն իչիւն սիզէ՝ Հիչ քիմսէ փէտէրիմ թարա-
 ֆընտան քէնտինէ վէրիլմէտիքճէ պանա կէլէմէզ՝
 տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի:
 66 Պունսն իւզէրինէ շայիրալէրինտէն նիչէլէրի կէրի
 չէքիլիպ՝ ուրթըգ անըն իլէ պէրապեր կէզմէղլէր
 67 իտի: Իմտի Յիսուս օն իքիլէրէ՝ Ահգ տախի մի
 68 կիթմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի: Սիմոն Պետրոս անա
 ճէվապէն՝ Եա Բապպ, քիմէ՞ կիտէլիմ, հայաթը
 69 էպէտիլէ սէօղլէրի սէնտէ տիր: Պիզ տախի իմոն
 էտիպ, Իպն Ուլահ [իւ հայկ] Մէսիհ սէն իտի-
 70 յինի պիլտիք՝ տէտի: Յիսուս անլերէ խիթապէն՝
 Պէն սիզ օն իքիլէրի ինթիխապ էթմէտիմ մի. վէ
 71 սիզտէն պիրի Շէյթան տըր՝ տէտի: Վէ պունու
 Ամոն օղլու Իսխարիօթի Յուգա հագգընտա սէօյ-
 լէր իտի. զիրա պու քիմսէ օն իքիլէրտէն պիրի
 իքէն՝ անը էլէ վէրէճէք իտի:

կեզէր իտի . զիրա ԵՏՏՈՒԽԻԷՐ զաթլինէ դաստ
էթտիքէրի իշիւն , ԵՏՏՈՒԽԵՏԷ կեզմէք իսթէ-
մէզ իտի :

- 2 Վէ ԵՏՏՈՒԽԻԷՐԻՆ խայմէ պայրամը եագըն օւ-
3 մաղէ , Գարնտաշլարը անա՝ Շայիրտլէրկին տախի
իշէտիյիկ 'ամէլէրի կէօրմէլէրի իշիւն պուրատան
4 չըգըպ՝ ԵՏՏՈՒԽԵՏԷ կիթ . Զիրա հիչ պիր քիմէ
քէնտիսի աշիքէար օլմագ իսթէր իքէն , կիզլիճէ
պիր շէյ իշէմէզ . էյէր պուշլարը իշէրսէն , քէն-
5 տիկի տիւնեպա իզՏար էյլէ՝ տէտիլէր : Զիրա
գարնտաշլարը պիլէ անա իման էթմէզլէր իտի :
6 Վէ Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վագթըմ
տահա կէմէտի , Փագաթ սիզին վագթընը տա՛ի-
7 մա հագըր տըր : Տիւնեա սիզէ պուղղ էտէմէզ ,
տամա պանա պուղղ էտէր . չիւնքի պէն անըն
հագգընտա ա՛մալընն Փասիտ օլտըղընա շէհատէթ
8 էտէրիմ : Սիզ պու պայրամա չըգընըզ . պէն պու
պայրամա [տահա] չըգմամ . զիրա պէնիմ վագթըմ
9 տահա թէմամ օլմամըշ տըր : Վէ անլէրէ պու
10 շէյլէրի սէջլէյիպ՝ Գալիլէատա գալտը : Ամմա գա-
րնտաշլարը չըգտըգտան սնրա , օ զէման քէն-
տիսի տախի աշիքէար օլմայարագ , կիզլիճէ կիպի
պայրամա չըգտը :
- 11 ԵՏՏՈՒԽԻԷՐ տախի անը պայրամտա արայըպ ,
12 Նէրէտէ տիր՝ տէրլէր իտի : Վէ անըն հագգընտա
խաղըն արատընտա չօգ գիյլ ու գալ վագը՝ օլտ-
րագ , պա՛ղըլարը՝ Սալիհ տիր՝ տէյիպ , տիկէրլէրի տէ՝
իայր , անճագ իսղը իզլալ էտիյօր՝ տէրլէր իտի :
13 Ամմա ԵՏՏՈՒԽԻԷՐԻՆ դօրգուսընտան հաշի պիր
քիմէ 'ալէնէն անըն լագըրտըսընը էթմէզ իտի :

- 14 Վէ արթըդ պայրամըն նըսֆը օլտըգտա, Յիսուս
 15 հէյթէլէ չըգըպ թա'լիմ' էտէր իտի: Վէ Եհնուտի-
 լէր թէ'աճճիւկ էտէրէք՝ Պու քիմնէ թա'լիմ' օ-
 լունմըլ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա'սըլ պիլիր
 16 տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէնիմ
 թա'լիմիմ' քէնտիմին տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ
 17 էտէնին տիր: Էյէր պիր քիմնէ անըն իրատէթինի
 իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու թա'լիմ' Ալլահտաճն
 մը օլտըղընը, վէ ետխօա պէն քէնտիլիյիմտէ'ն մի
 18 սէյլէտիյիմի պէլէճէք տիր: Քէնտիլիյիմտէն սէյ-
 լէյէն քէնտի 'իզզէթինի արար. ամմա քէնտինի
 իրսալ էտէնին 'իզզէթինի արայան հագգ տըր, վէ
 19 անտէ հագգսըղըդ եօգ տըր: Մէվսէս սիզէ շէրի'ա-
 թը վէ'րմէտի մի, վէ սիզտէն հիչ քիմնէ շէրի'աթը
 իճրա էթմէզ. նի'չիւն գաթլիմի արայօրսընըզ՝ տէ-
 20 տի: Խալզ տախի՝ Մէճնոււն սըն, սէնին գաթլինի
 21 քիմ' արայօր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր: Յիսուս
 անլէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշլէտիմ վէ ճիւմլէնիզ
 22 թէ'աճճիւկ էտիյօրսընըզ: Մովսէս սիզէ խիթանը
 վէրտի, (պու տախի Մովսէստէն տէյիլ տիր, ան-
 ճագ էճտատտան տըր,) վէ սիզ սէպթ կիւնիւ
 23 ատէմ խիթան էտէրսինիզ: Էյէր Մովսէսին շէրի'ա-
 թը նագզ օլունմամագ իչիւն սէպթ կիւնիւ ատէմ
 խիթան օլունուրսա, սէպթ կիւնիւ պիր ատէմէ
 քէնամիլէն սըհհէթ վէրտիյիմ իչիւն պանա տարը-
 24 լլօր մը սընըզ: Սիւրէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ'
 էթմէյինիզ, անճագ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմ' էյ-
 լէյինիզ՝ տէտի:
 25 Օ ղէման Երուսաղէմիլէրտէն պա'զըլարը տէրլէր
 իտի քի՝ Գաթլինի արատըզլարը պու տէյիլ մի

- 26 տիր. Վէ իշթէ 'ալէնէն սեօյէյօր, վէ անա հիչ պիր շէյ տէմէյօրլար. 'աճէպա րէ'իպէր պունուճ հազիգաթէն Մէսիհ խախինի եազինէն պիտիլէ՞ր
- 27 մի: Լաքին պիզ պունուճ ներէտէն օլտըղընը պի- լիրիզ. ամմա Մէսիհ կէլտիյի զէման՝ ներէտէն օլ- տըղընը քիմնէ պիլմէզ:
- 28 Վէ Յիսուս հէյբէլտէ թա'լիմ էտեր իքէն, նիտա էտերէք՝ Հէմ պէնի պիլիրսինիզ վէ հէմ տէ ներէտէն օլտըղըմը պիլիրսինիզ. վէ պէն քէնտի- լիյիմտէն կէլմէտիմ, Ֆազաթ պէնի իրսալ էտէն
- 29 հազգ տըր, քի սիզ անը պիլմէզսինիզ: Պէն անը պիլիրիմ, զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի օ
- 30 իրսալ էյլէտի՝ տէտի: Պունուճ իւզէրինէ տնը թուլթմաղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ, հիչ պիր քիմնէ անա էլ ուզաթմատը, չիւնքի անըն վազթը
- 31 տահա կէլմէմիշ իտի: Վէ խալգտան նիչէլէրի անա իման էտիպ՝ Մէսիհ կէլտիյի զէման՝ պունուճ իճրա էթտիյի միւ'ճիզաթտան զիյատէ՞ մի էտէճէք տէ- տիլէր:
- 32 Ֆերիսիլէր խալգըն անըն հազգընտա պու միսիլ- լիւ գիյլ ու գալ էթտիյինի իշտիպ՝ Ֆերիսիլէր իլէ պաշ քեահինլէր անը թուլթմազ իւզրէ մէ՛-
- 33 մուրլար կէտնտէրտիլէր: Վէ Յիսուս [անկէրէ'] Տահա պիր ազ միւստէթ սիզին իլէ պերապէր իմ,
- 34 պա'տէհու պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ: Սիզ պէնի արայըպ տա պուլամայանազսընըզ. վէ պէնիմ պուլունտըղմ եերէ սիզ կէլմէզսինիզ՝ տէտի:
- 35 Պունուճ իւզէրինէ Եէհուտիլէր պիրիպերինէ՝ Պու նէրէյէ կիտէճէք տիր քի պիզ քէնտինի պուլմա- յաճաղըզ. 'աճէպա Եունանիլէր իչինէ տաղըլմըշ

օլանլարա կիտիպ տէ, Եռնանիլէրէ՞ մի թա'լիմ
 36 էտէճէք: Պէնի արայրպ տա պուլամայաճադսընըզ,
 վէ պէնիմ պուլունտըղմ էերէ սիզ կէլէմէզսինիզ
 տէտիլի պու քէլամ նէ՞ տիր' տէտիլէր:

37 Վէ պայրամըն ոսն վէ պէջիւք կիւնիւնտէ Յի-
 սուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ Էյէր պիր քիմսէ

38 սուսամըշ իսէ, պանա կելիպ իչսին: Հէր քիմ քի
 պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պուլուրտըղը
 վէճճլէ պաթնընտան տիրի սու ըրմադլարը ճէրէ-

39 յան էտէճէք տիր' տէտի: Պուսու տախի քէնտինէ
 իման էտէնլէրին ալաճադլարը Բուհըն հագգընտա
 սէջլէտի. զիրա Յիսուս հէնուզ իճլալ օլանմա-
 տըղը իչիւն Բուհ իւլ Գուտս տահա մերիւլ տէ-

40 յիլ իտի: Խսպգտան նիլէլէրի պու սէօզիւ իչիթ-
 տիլլէրինտէ՝ Ֆիլ հագիգէ պու օլ փէյլամպէր

41 տիր' տէտիլէր: Պաշգալարը՝ Պու Մէսիհ տիր' տէ-
 տիլէր. զայրիլէրի իսէ՝ Եա, Մէսիհ Գալիլէատա՞ն

42 մը կելիր: Մէսիհ Գաւիթին նէպինտէն վէ Գաւի-
 թին օլտըղը Բէթլէհէմ նամ քէջտէն կելիր՝ տէ-

43 յիւ քիթապ պուլուրմա՞զ մը տէտիլէր: Պէջլէճէ
 անըն հագգընտա խալզ պէյնինտէ իիթիլաֆ վու-

44 գու՝ պուլտու: Վէ անլէրտէն պա'ղըսը անը թութ-
 մադ իսթէտիլէր իսէ տէ, հիչ քիմսէ անա էլ
 ուզաթմատը:

45 Վէ մէ'մուրլար պաշ քէուհինլէր իլէ ֆերիսիլէ-
 րին եանընա կէլտիլլէրինտէ, անլէրէ՝ Նի՞չիւն անը

46 կէթիրմէտինիզ՝ տէտիլէր: Մէ'մուրլար ճէվապէն՝
 Պու առէմ կիպի տալա պիր քիմսէ սէջլէմէմիշ տիր՝

47 տէտիլէր: Վէ պուսուս իւղէրինէ ֆերիսիլէր ան-
 48 լէրէ ճէվապէն՝ Սի՞զ տէ մի ալտանտընըզ. Բէ'իւ-

լերտեն, եախօտ ֆերիսիլերտեն պիր քիմնէ անա
 49 իմանն էթտի՞ մի. Ամնա շերի՛ աթը պիլմէյէն պու
 50 խալգ մէլուն տըր՝ տէտիլէր: Կէճէլէյին անըն եա-
 նընա կէլմիշ օլան Նիկողիմոս անլերտեն պիրի օլ-
 51 մաղլէ, անլէրէ, 'Աճէպա պիղիմ շերի՛ աթըմըլ
 պիր ասէմի եվկէլա տիլլէյիպ նէ էթտիլինի անլա-
 52 մայընճա, Տիւքմ էտէ՞ր մի՛ տէտի: Պունա ճէվա-
 պէն՝ Սէ՞ն տէ մի Գալիլէատան սըն. թահգիգ էյլէ
 վէ պաք քի՛ Գալիլէատան փէյղամպէր զուհուր
 53 էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր: Վէ հեր քէս քէնտի է-
 վինէ կիթտի:

ՊԱՊ 8

1 Վէ Յիսուս Զէյթուն տաղընա կիթտի: (2) Վէ
 սէհեր վազթընտա թէքրար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւ-
 թիւն գալմ՝ եանընա կէլմէքտէ օլարագ, օթուրուպ
 3 անլէրէ թա՛լիմ էտէր իտի: Վէ 'իւլէմա իլէ ֆերի-
 սիլէր զինատա թուլթուլմըշ պիր գարը անըն եա-
 4 նընա կէթիլիպ՝ օրթատա տուրտուրարագ, Անա՛
 Եա մու՛ալլիմ, պու գարը իրթիքեապ ը զինա ֆի՛ի-
 5 լինտէ թուլթուլտու: Վէ Մովսէս շերի՛ աթտա
 պիղէ պէջլէ քիմնէլէրին րէճմ՝ օլունմասընը էմր
 6 էթտի. սէն նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր: Իթթիհամընա
 Դիւ Կէ՛նէ պուլմագ իւզրէ, անը թէճրիպէ իչիւն
 պունու սէջլէտիլէր. լաքին Յիսուս էյիլիպ փար-
 7 մաղըյլէ եերէ եազը եազար իտի: Վէ անա մու-
 սիրարնէ սու՛ալ էթմէլէրիյլէ, տօղրուլուպ անլէրէ՛
 Սիլտէն հանկըս պիկիւնաս իսէ, անըն իւզէրինէ
 8 էվկէլա թաշը օ աթսըն՝ տէտի: Վէ եինէ էյլիլպ
 9 եերէ եազը եազար իտի: Վէ պունու իշիթտիքլէ-

- ընտէ, զամիրէրինտէն իրզամ օլունարագ, իւ-
թիյարլարտան պաշլայըպ էն սօկրաքիւէրէ վարըն-
ճայատէք, պիրէր պիրէր չըգտըլար, վէ Յիսուս
եալընըզ գալտը. գարը տախի օրթատա տուրույօր
40 իտի, վէ Յիսուս տօղրուլուպ գարըտան պաշգա
պիր քիմնէյի կէօրմէմէքլէ, անա՝ Էյ գարը, օլ
տա՛վաճըլարըն նէ՛րէտէ տիր, հիչ պիրի 'սղէյհիկէ
44 հիւքմ էթմէտի մի՝ տէտի: Օ տախի Հիչ պիրի,
Էֆէնտի, տէմէսիլլէ, Յիսուս անա՝ Պէն տախի
'ալէյհիկէ հիւքմ էթմէմ. կիթ, արթըզ կիւնաս
իլէմէ՝ տէտի:
- 42 վէ երնէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէն տիւն-
եանըն նուրու իմ. պանա թապի՝ օլան զուլմէթտէ
եիւրիւմէյիպ, անճագ հայաթ նուքընա մալիք օլու-
- 43 ճագ տըր՝ տէտի: Ֆէրիսիլէր տախի անա՝ Սէն
քէնտի հագգընտա շէհատէթ էտերսին, սէնին շէ-
- 44 հատէթին հագգ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր: Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Հէր նէ գատար պէն քէնտի
հագգըմտա շէհատէթ էտերսէմ տէ, շէհատէթիմ
հագգ տըր, զիրա ներէտէն կէլտիյիմի վէ ներէյէ
կիտէճէյիմի պիլիրիմ. սիլ իսէ ներէտէն կէլտիյիմի,
45 եա ներէյէ կիտէճէյիմի պիլմէգսինիլ: Սիզ ճիսմու-
նիճէ հիւքմ էտերսինիլ. պէն հիչ քիմնէյի հիւքմ
46 էթմէմ, վէ էյէր պէն հիւքմ էթմէմ տէ, պէնիմ
հիւքմիւմ հագգ տըր. զիրա եալընըզ տէյիլ իմ,
ամմու պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէր պէրպէր էլ:
- 47 վէ իքի առէմին շէհատէթի հագգ օլտաղը շէրիա-
- 48 թընըզտա տախի մուհարրէր տիր: Պէն քէնտի
հագգըմտա շէհատէթ էտերիմ. պէնի իրսալ էտէն
փէտէր տախի պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ էտէր՝

- 19 տէտի : Օլ վագրթ անա՝ փետերինչ նէ՞րէտէ տիր՝
տէտիլէր . Յիսուս՝ Նէ՛ պէնի , նէ՛ տէ փետերիմի
պիլիրսինիզ . էյէր պէնի պիլսէ իտինիզ , փետերիմի
տախի պիլիր իտինիզ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :
- 20 Յիսուս պու սեօյլէրի հէյքէլտէ թա՛լիմ էտեր
իքէն՝ խաղինէտէ սեօյլէտի , վէ անը հիչ քիմնէ
թութմատը , գիրա վաղթը տահա կէլմէմիշ իտի :
- 21 Պա՛տէհու Յիսուս թէքրար անլէրէ խիթապէն՝
Պէն կիտերիմ , վէ պէնի արայրպ տա կիւնահընըզ-
տա էօլէճէքսինիզ . պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ
- 22 կէլէմէզսինիզ՝ տէտի : Պուռուռն իւզէրինէ Եէհուտի-
լէր՝ Սճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէ՞ք մի
տիր քի՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլէմէզսի-
- 23 նիզ՝ տէյօր՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝ Սիզ աշա-
ղըտան սընըզ , պէն էօգարըտան իմ . սիզ պու
տիւնհատան սընըզ , պէն պու տիւնհատան տէյիլ
- 24 իմ : Պու էճլտէն սիզէ՝ կիւնահալարընըզտա էօլէճէք-
սինիզ՝ տէտիմ . գիրա էյէր պէն իտիյիմէ ինանմազ-
սանըզ , կիւնահալարընըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէտի :
- 25 Պուռուռն իւզէրինէ անա՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէտիլէր .
Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Իվվէլտէն պէրու
- 26 հէման սիզէ սեօյլէտիյիմ զաթ իմ : Սիզին հագ-
գընըզտա սեօյլէմէյէ վէ հիւքմ էթմէյէ չօգ շէյ-
լէրիմ վար . լաքին պէնի իրսալ էտէն հագգ տըր .
վէ պէն տիւնհալա անտէն իշիթտիյիմ շէյլէրի սեօյ-
- 27 լէրիմ : Սիլէր՝ քէնտիլէրինէ փետեր հագգընտա
սեօյլէտիյինի սոլլամատըլար :
- 28 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Իպն իւլ ինսանը
եիւքսէյէ գալտըրտըղընըզտա , պէն իտիյիմի վէ
քէնտիլիյիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյիպ , լաքին

- Փետերիմին պահա թա՛ղիմ էթտիյի իւզրէ՝ պու-
- 29 շէյլէրի սեղլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ, Վէ պէնի իր-
աւ էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիր . փետեր պէնի
եալընըզ պրագմատը , չիւնքի պէն տա՛իմա անըն
րիզաւը օլսն շէյլէրի իճրա էտերիմ՝ տէտի :
- 30 Պու շէյլէրի սեղլէր իքէն՝ չօզ քիմնէլէր անա
- 31 իման էթտիլէր : Օլ վազըթ Յիսուս քէնտինէ իման
էտէն Եէհուտիլէրէ խիթապէն՝ Էյեր սիզ պէնիմ
քէլամըմաա գալըրսանըզ , Ֆիլհադիգէ շայիրալէ-
- 32 րիմ օլուպ , Հադիգաթը պիլէճէքսինիզ , հադիգաթ
33 տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէտի : Անա՝ Պիզ
Աբրահամ զիւրրիյէթի իզ , վէ հիչ պիր վազըթ
քիմնէյէ գուլըգ էթմէտիք . սէն նա՛մըլ՝ Ազատ օ-
լաճագսընըզ՝ տէյօրսըն տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր :
- 34 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հադիգաթէն , հադիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ կիւնաս իշլէրսէ ,
- 35 կիւնասըն գուլըւ տրը : Գուլ տախի խանէտէ իլ
էլ էպէտ պազի գալմայըպ՝ օղուլ իլ էլ էպէտ գա-
- 36 լըր : Իմոի էյեր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ , Ֆիլ
37 վազը՝ ազատ օլաճագսընըզ : Աբրահամ զիւրրիյէթի
օլտըղընըզ պիլիրիմ . ամմա գաթիլիմի արայօրսընըզ ,
չիւնքի քէլամըմ տէրսնինիզտէ եէր թուլթմայօր :
- 38 Պէն Փետերիմին եանընտա կէօրտիւյիլմիւ սեզյ-
լէրիմ , սիզ տախի փետերինիզին եանընտա կէօր-
- 39 տիւյիւնիւզ շէյլէրի եափարսընըզ՝ տէտի : Անա
ճէվապէն՝ Պիզիմ Փետերիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէ-
տիլէր . Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Աբրահամըն էվ-
լատը օլսա իտինիզ , Աբրահամըն՝ ամէլլէրիլէ՝ տաիլ
- 40 օլուր իտինիզ . Ֆագաթ շիմտի պէնիմ , եա՛նի Աւ-
լահ թարաֆընտան իշիթաիլիմ հադիգաթը սիզէ

- սեղլէյէն պիւր ատէմին գաթիկնի արայօրսընըլ .
- 41 Աբրահամ պուռու եափմատը : Սիւլ փետերինիզին
'ամէլլէրիլէ 'ամէլ էտերսինիզ : Իմտի անա՝ Պիւլ
վէլէտի զինա տէյիլ իզ, պիզիմ պիւր Փէտերիմիլ
- 42 վար, օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր : Յիսուս տաթի
անլէրէ տէտի քի՝ Էյէր Ալլահ Փէտերինիզ օլտա
իտի, պէնի սէվէր իտինիզ . չիւնքի պէն Ալլահտան
խուրուճ էտիպ կէլտիմ . զիրա քէնտիլիյիմէն կէլ
- 43 մէտիմ, լաքին պէնի օ իրսալ էթտի : Նի՞չիւն պէ-
նիմ սէօզիւմիւ անլլամայօրսընըլ . չիւնքի պէնիմ
- 44 քէլամըմը տինլէյէմէզսինիզ : Սիւլ պապանըլ Շէյ-
թանտան սընըլ, վէ պապանըլն շէճլէթլէրինի
Ֆիլլէ կէթիւմէք իսթէրսինիզ . օ իպթիտատէն պէ-
րու գաթիլ իտի, վէ հագիգաթտա սէպաթ էթ-
մէտի, զիրա անտէ հագիգաթ էօգ տըր . եալան
սէջլէտիլի վագըթ քէնտի շէյլէրինտէն սէջլէր,
- 45 զիրա եալանճը վէ եալան պապասը տըր : Ամմա պէն
հագիգաթը սէջլէտիլիմ իչիւն պանա ինանմազըր-
- 46 նըլ : Աիզտէն քի՞մ իւզէրիմտէ կիւնահ իոպաթ էտէ
պիլիւր . վէ հագիգաթը սէջլէյօր իսէմ, նի՞չիւն պանա
- 47 ինանմազընըլ : Ալլահտան օլտան՝ Ալլահն քէլամ-
լարընը տինլէր . սիւլ Ալլահտան օլմատըղընըլտան
- 48 տինլէմէզսինիզ : Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Ստան
Սամարիալը վէ մէճնուլն տէտիլիմիզ տօղրու տէյիլ
- 49 մի՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն մէճնուլն տէյիլ
իմ, լաքին Փէտերիմէ հիւրմէթ էտերիմ, սիւլ իսէ
- 50 պէնի թահգիւր էտիյօրսընըլ : Վէ պէն քէնտի 'իզ-
զէթիմի արամամ . աւը արայըպ հիւքմ էտէն վար
- 51 տըր : Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիլէ տէրիմ քի՝
Էյէր պիւր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը ճըֆլ էտէրսէ,

- 52 ԻՆ ԷԼ Էպէտ Էօրիւմ կէօրմէյեճէք տիր՝ տէտի։ ՕԼ վազըթ Եհհուտիլէր անա՝ Մէճնուէն օլաղղընը շիմտի պիլիրիզ։ Աբրահամ վէ փէյղամպէրլէր վէֆաթ Էթտիրլէր, վէ սէն՝ Էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը հըֆղ Էտէրսէ, ԻՆ ԷԼ Էպէտ Էօրիւմ Թաթմայյաճագ՝
- 53 տէյօրսըն։ Սէն վէֆաթ Էթմիշ օլան փէտէրիմիզ Աբրահամտան պէյլիւք մի սին։ փէյղամպէրլէր տախի վէֆաթ Էթտիրլէր։ սէն քէնտիկի քիմ՝ 'ատտ
- 54 Էտիյօրսըն՝ տէտիրլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ Էյէր պէն քէնտիմի Թա՛ղիզ Էտէրսէմ՝ 'իզլէթիմ՝ պիր շէյ տէյիլ տիր։ պէնի Թա՛ղիզ Էտէն՝ Փէտէրիմ տիր, քի սիզ անըն հագգընտա Ալլահըմըզ տըր՝ տէյօր-
- 55 սընըզ։ Վէ անը Թանըմաղսընըզ։ տմմա պէն անը պիլիրիմ, վէ անը պիլիէմ՝ տէսէմ, սիզին կիպի եալնճը օլուրըմ։ Լաքին անը պիլիրիմ վէ անըն քէ-
- 56 լամընը հըֆղ Էտէրիմ։ Փէտէրինիզ Աբրահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արղուքէշ օլուպ՝ կէօր-
- 57 տիւ վէ մէսրուր օլտու՝ Դեթի։ Վէ Եհհուտիլէր անա՝ Տահա Էլլի եաշնտա տէյիլ իքէն, Աբրա-
- 58 համը՝ տախի մի կէօրտիւն՝ տէտիրլէր։ Յիսուս անլէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Աբրահամ մէվճուտ օլմնղտան ագտէմ պէն մէվ-
- 59 ճուտ իմ՝ տէտի։ ՕԼ վազըթ իւզէրինէ աթմագ իւզրէ Թաշլար գալտըրտըլար։ Յիսուս իսէ կիզլէնտի, վէ արալարընտան կէչէրէք, հէյքէլտէն չըգըպ պէյլէճէ կիթտի։

- 1 Վէ կէչէր իքէն, անատան տօղմա քէօր պիր ատէմ
2 կէօրտիւ։ Շայիրտլէրի տախի անա՝ Եա Մու՛սլլիմ,

- պուճուճն քէօր տօղմասընա քէնտինի՞ն մի, եօգսա
վալիտէյնինի՞ն մի կիւնաս իշլէմէսի սէպէպ օլտու՛
- 3 տէյերէք սու՛ալ էթտիլէր: Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ
անըն վէ նէ տէ վալիտէյնինին կիւնաս իշլէմէսի,
Փադաթ Ալլահըն իշլէրի անտէ պէյան օլունմասը
- 4 իշիւն օլտու՛: Կիւնտիւզ օլտըզճա պէնի իրսալ է-
տէնին իշլէրինի իշլէմէքլիյիմ՝ լազըմ տըր. կէճէ
- 5 կէլիր քի՛ օ զէման պիր քիմսէ իշ իշլէյէմէզ: Պէն
տիւնեատա պուլունտըզճա, տիւնեանըն նուրու իմ՝
- 6 տէտի: Պու շէյլէրի տէտիքտէ, երէ թիւքիւրիւպ՝
թիւքիւրիւքէ պալչըզ եափտը, վէ պալչըզը քէօրիւն
- 7 կէօղլէրի իւզէրինէ օիւրիւպ, անա, Կիթ, Աիօհա
հափուզընա (քի իրսալ օլունմըշ տէմէք տիր)
երյգան՝ տէտի. օ տախի կիտիպ երյգանտը, վէ
- 8 կէօրիւր օլտըզը հալտէ կէլտի: Պուճուճ իւզէրինէ
դօնըլարը վէ անըն քէօր իտիյինի էվվէլտէն կէօ-
րէնլէր՝ Օլ օթուրուպ տիլէնճիլիք էտէն պու տէյի՛լ
- 9 մի՛ տէտիլէր: Պա՛զըլարը՝ Պու տըր, վէ պա՛զըլարը՝
Անա պէկզէր՝ տէտիլէր. քէնտիսի՛ Պէն իմ՝ տէտի:
- 10 Օլ վադըթ անա՛ Սէնին կէօղլէրին նա՛սըլ աչըլտը՝
- 11 տէտիլէր: Օ ճէվապ վէրիպ՝ Յիսուս տէնիլէն պիր
ատէմ՝ պալչըզ եափըպ կէօղլէրիմէ սիւրտիւ, վէ
պոնա՛ Աիօհա հափուզընա կիտիպ երյգան՝ տէտի,
պէն տախի կիտիպ երյգանտըլմաա կէօղլէրիմ՝
- 12 կէօրիւր օլտու՛ տէտի: Անլէր տախի անա՛ Օլ ատէմ՝
նէ՛րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Պիլմէմ՝ տէտի:
- 13 Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը Ֆէրիսիլէրէ կէօ-
- 14 թիւրտիւլէր: Յիսուսըն պալչըզը եափըպ անըն
- 15 կէօղլէրինի աչտըզը զէման սէպթ կիւնիւ իտի: Վէ
եինէ Ֆէրիսիլէր՝ կէօղլէրիկ նա՛սըլ աչըլտը՝ տէյիւ

- անա սու՛ալ էթտիլէր . օ տաիի անլէրէ՛ կէօզլէ-
 րիմէ պալլըդ գօտու, երյգանտըմ տա կէօրիւյօրըմ՝
 16 տէմէսի իւղէրինէ , Ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլարը տէ-
 տիլէր քի՛ Պու ատէմ՝ Ալլահտան տէյիլ տիր ,
 չիւնքի սէպթ կիւնիւնէ ըի՛պէթ էթմէզ . պաշգա-
 լարը՝ կիւնահճքեար ատէմ պէօյլէ միւ՛ճիղէլէր նա՛-
 սըլ իճրա էտէ պիլիբ՝ տէտիլէր . պէօյլէճէ արալա-
 17 ընտա իխթիլաֆ օլտու : Թէքրար քէօրէ՛ Սէնին
 կէօզլէրինի աչտըղընտան տօլսյը անըն հագգընտա
 նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր . օ տաիի՛ փէյլամպէր տիր՝
 18 տէտի : Լաքին Եէհուտիլէր կէօզլէրի աչըլանըն վա-
 լիտէյնինի չաղըլընճայա դատար , անըն քէօր օլուպ
 19 տա կէօզլէրի աչըլտըղընա ինանմայարագ , Անլէրէ
 սու՛ալ իէ՛ Սիզին օլ քէօր տօղտու՛ տէտիլինիզ
 օղլընըզ պսու մը տըր . շիմտի եա նա՛սըլ կէօրիւյօր՝
 20 տէտիլէր : Անըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվապէն՝ Պու
 պիզիմ օղլըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը պիլիբիզ .
 24 Ֆադաթ շիմտի նասըլ կէօրտիւյիւնիւ պիլմէյիզ .
 եախօտ անըն կէօզլէրինի քիմ՝ աչտըղընը պիզ պիլ-
 մէյիզ . քէնտիսի պալիղ տիր , անա սու՛ալ էտի-
 նիզ . քէնտի հագգընտա քէնտիսի սէօյլէսին՝ տէ-
 22 տիլէր : Անըն վալիտէյնի Եէհուտիլէրտէն գօրգ-
 տըզլարը իչիւն պէօյլէ սէօյլէտիլէր . զիրա Եէհու-
 տիլէր՝ էյէր պիր քիմնէ անըն մէսիճ օլտըղընը իգ-
 րար էտէրսէ , ճէմա՛աթտան իիւրաճ օլընմար
 իչիւն ագտէմճէ պիլ իթթիֆագ դարար գըլմըշար
 23 իտի : Պու սէպէպտէն վալիտէյնի՛ Քէնտիսի պալիղ
 24 տիր , անա սու՛ալ էտինիզ՝ տէտիլէր : Պա՛տէհու
 մուգատտէմա քէօր օլտն ատէմի Թէքրար չաղը-
 րըպ , անա՛ Ալլահա համտ էյլէ . պիզ օլ ատէմին

- 25 կիւնահքեար իտիյինի պիլիրիզ՝ տէտիլէր : Օ տախի
ճէվապ վէրիպ՝ կիւնահքեար օլուպ օլմատրղընր
պիլմէմ, պիր շէյ պիլիրիմ քի՝ պէն քէօր իտիմ,
26 շիմտի կէօրիւյօրըմ՝ տէտի : Վէ եինէ անա խիթա.
պէն Սանա նէ՞ եափաը, կէօղլէրինի նա՞սըլ աչար՝
27 տէտիլէր : Օ իսէ անլէրէ ճէվապէն՝ Սիղէ շիմտի
սէօյլէտիմ վէ իշիթմէտինիզ, նի՞չիւն թէքրար ի-
շիթմէք իսթէյօրսընըզ. 'աճէպա սի՞զ տէ մի անա
28 շայիրտ օլմագ իսթէրսինիզ՝ տէտի : Պուշլար անա
շէթմ՝ էտիպ՝ Անըն շայիրտի սէն սին, պիզ իսէ Մո՛ւ
29 սէսին շայիրտի իզ : Պիզ Ալլահն Մոզեսէ սէօյ-
լէտիյինի պիլիրիզ, ամնա պուշուշն նէրէտէն օլտը-
30 զընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր : Օլ ատէմ՝ անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Պու 'աճիպ պիր շէյ տիր. օ պէնիմ կէօղ-
լէրիմի աչմըշ իքէն, սիզ անըն նէրէտէն օլտրղընը
31 պիլմէզրինիզ : Վէ պիլիրիզ քի՝ Ալլահ կիւնահ-
քեարլարը տիկլէմէզ, անճագ պիր քիմսէ. էՏԼ ի
թագվա օլուպ տա անըն իրատէթինի իճրա էտերսէ,
32 անը տիկլէր : Պիր քիմսէնին՝ անատան տօղմա քէօ-
րիւն կէօղլէրինի աչտրղը եզէլտէն պերու իշիտիլ-
33 մէտի. Էյէր պու քիմսէ Ալլահտան օլմասա իտի,
34 պիր շէյ էտէմէզ իտի՝ տէտի : Անա ճէվապէն՝ Սէն
քիւլլիյէն կիւնահլարտա տօղմուշ իքէն, սէ՞ն մի
պիղէ թա՛լիմ էտերսին՝ տէյերէք, անը թարտ էթ-
տիլէր :
35 Յիսուս անը թարտ էթտիքլէրինի իշիթմէքլէ,
անը պուլուպ՝ Սէն Իպն Ուլլահա իման էտէ՞ր մի սին՝
36 տէտի : Օ տախի ճէվապէն՝ Էքէնտի, քի՞մ տիր քի՝
37 անա իման էտէլիմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝ չէմ
անը կէօրտիւն, չէմ տէ սէնին իլէ սէօյլէշէն օ տըր՝

38 տէտի: Օ տախի՝ իման էտերիմ, ետ Բապպ, տէյէ-
 39 րէք՝ անա սէճտէ էյլէտի: Վէ Յիսուս՝ Պէն հիւքմ
 իչիւն պու տիւնեայա կէլտիմ, քի կէօրմէյէնլէր
 40 կէօրէլէր, վէ կէօրէնլէր քէօր օլալար՝ տէտի: Վէ
 եանընտա պուլունան Ֆէրիսիլէրտէն պա՛ղըսը պու
 շէյլէրի իշիթտիքլէրինտէ, անա՝ 'Աճէպա պի՞ղ
 41 տախի մի քէօր իղ՝ տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ՝ Էյէր
 քէօր օլտա իտինիղ՝ կիւնաճընըղ օլմաղ իտի. ամմա
 շիմտի՝ կէօրիւյօրըղ՝ տէրսինիղ, անըն իչիւն կիւնա-
 ճընըղ պագի տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 40

1 Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի գօյուն-
 լարըն աղըլընա գափուտան կիրմէյիպ տէ տիկէր
 2 մահալտէն կիրէն՝ խըրըղ վէ հարամի տիր: Ամմա
 գափուտան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպանը տըր:
 3 Պունա տախի գափուճը աչար, վէ գօյունլար անըն
 սէսինի տիլլէր. օ տախի քէնտի գօյունլարընը իամ
 4 լէրիլէ չաղըրըպ՝ անլէրի տըշարը չըգարըր: Վէ
 քէնտի գօյունլարընը չըգարաղըղ զէման՝ էօնլէրինճէ
 կիտիպ, գօյունլար տախի անըն սէսինի թանըտըգ-
 5 լարը ճիհէթլէ, արտընճա կիտէրլէր: Ամմա եա-
 պանճընըն արտընճա կիթմէյիպ անտէն գաչարլար.
 ղիրա եապանճըլարըն սէսինի թանըմաղլար:
 6 Յիսուս անլէրէ պու թէմաիլի սէօյլէտի իսէ տէ,
 անլէր քէնտիլէրինէ սէօյլէտիլի շէյլէրին նէ տէմէք
 7 օլտըղընը Ֆէհմ էթմէտիլէր: Վէ Յիսուս թէքրար
 տնլէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի
 8 գօյունլարըն գափուսը պէն իմ. Պէնտէն էվվէլ կէ-
 լէնլէրին ճիւմլէտի խըրըղ վէ հարամի տիրլէր:

- 9 ամեն գոյունլար անլէրի տիկլէմէտիլէր : Գափու
պէն իմ. էյէր պիր քիմնէ պէնտէն կիրերսէ, խէլաս
- 10 օլուր, վէ կիրիպ չըգարագ՝ մեր'ա պուլուր : Խըրսըզ
չալմագ վէ եօլտիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէքտէն զայրի
պիր սէպէպ իչիւն կէլմէզ. պէն հայաթա մալիք օլ-
մալարը, հաթթա զիյատէսիյլէ մալիք օլմալարը
- 11 իչիւն կէլտիմ : Էյի չօպան պէն իմ. էյի չօպան
- 12 գոյունլարն եօլնա ճանընը ֆէտա էտէր : Լաքին
գոյունլար քէնտի մալի օլմայրպ՝ չօպան օլմայրսն
պիր իւճրէթլի քիմնէ գուրտուն կէլտիյինի կէօր-
տիւքտէ, գոյունլարը պրագըպ գաչար. գուրտ
- 13 տախի գոյունլարը գափըպ տաղըտըր : Իւճրէթլի
գաչար, չիւնքի իւճրէթլի տիր, վէ գոյունլարը վա-
- 14 զիֆէ էտինմէզ : Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէնիմքի-
լէրի թանըրըմ, պէնիմքիլէր տախի պէնի թանըրլար :
- 15 Փէտէր պէնի թանըտըրը միսիլլիւ, պէն տէ փէտէրի
թանըրըմ, վէ գոյունլարն եօլնա ճանըմը ֆէտա
- 16 էտէրիմ : Վէ պէնիմ պու աղըլտան օլմայան պաշգա
գոյունլարըմ վար տըր, անլէրի տախի կէթիւրմէմ
կերէք տիր, վէ պէնիմ սէսիմի տիկլէյէճէքլէր. վէ
- 17 պիր սիւրիւ իլէ պիր չօպան օլաճագ տըր : Թէքըտար
ալմագ իւզրէ ճանըմը ֆէտա էթտիյիմ իչիւն՝ փէ-
- 18 տէր պէնի սէվէր : Անը պէնտէն քիմնէ ալմաղ,
ֆագաթ պէն քէնտիլիյիմտէն ֆէտա էտէրիմ. անը
ֆէտա էթմէյէ գուտրէթիմ վար, վէ թէքըտար ալ-
մաղա գուտրէթիմ վար. պու էմքի փէտէրիմտէն
ալտըմ՝ տէտի :
- 19 Վէ եինէ պու սէօղլէր սէպէպինտէն Եհհուտիլէր
- 20 տրասընտա իիթիլաֆ վագը՝ օլտու : Վէ անլէրտէն
նիչէլէրի՝ Մէճնուն վէ տիվանէ տիր, անը նիճիւն

- 21 տիկլէյօրսընը՝ տէրէր իտի : Տիկերլէրի իսէ՝ Պոռւ-
լար մէճնուռն սէօղլէրի տէյիլ տիր . ճիհն քէօրլէ-
րին կէօղլէրինի աշմաղա մուգթէտիր մի տիր՝ տէր-
լէր իտի :
- 22 Վէ Երոսաղէմտէ հեյտէլն թագտիս պայրամը
23 ոլտու , վէ գըշ իտի : Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սողո-
24 մոնըն էյվանընտա կէղէր իքէն , Եէհուտիլէր անը
իհաթա էտէրէք , տէտիլէր քի՝ ճանըմըզը նէ՞
վապթա գատար մոլ՝ալլագտա պրագըյօրսըն . էյեր
25 Մէսիհ սէն իսէն , պիղէ աշիքեարէ սեօլէ : Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Սիղէ սեօլլէտիմ , լաքին ինսն
մայօրսընըզ . Փէտէրիմին իամիլլէ իճրա էյլէտիյիմ
'ամէլլէր պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ էտէրլէր :
26 Լաքին սիզ ինսնմաղսընըզ . զիրա սիզէ տէտիյիմ
27 կիպի՝ պէնիմ գօյուռլարըմտան տէյիլ սինիզ : Պէ-
նիմ գօյուռլարըմ սէսիմի տիկլէրլէր , պէն տաիի
անլէրի թանըրըմ , վէ պէնիմ աբաըմճա կէլիրլէր :
28 Վէ պէն անլէրէ հայաթ ք էպէտիյէ վէրիրիմ ,
վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օրմայաճագլար , վէ անլէրի
29 պէնիմ էլիմտէն քիմնէ գափմայաճագ տըր : Անվէրէ
պանա վէրէն Փէտէրիմ ճիւմլէտէն պէզիւք տիր ,
վէ Փէտէրիմին էլինտէն քիմսէ գափմաղա դատիր
30 տէյիլ տիր : Պէն վէ Փէտէր պիր իզ՝ տէտի :
- 31 Օլ վագըթ Եէհուտիլէր անը թաշլամագ իւզրէ
32 էինէ թաշլար գալտըրտըլար : Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Սիղէ Փէտէրիմ թարաֆընտան նիլէ էյի
'ամէլլէր կէօսթէրտիմ , անլէրին հա՞նկըսը իչիւն
33 պէնի թաշլայօրսընըզ՝ տէտի : Եէհուտիլէր անա
ճէվապ վէրիպ՝ Սէնի էյի՝ 'ամէլ իչիւն տէյիլ , ան-
ճագ քիւֆը իչիւն , վէ սէն ինսն իքէն քէնտիկի

- Այլահ մտգամբնա գօտըղըն իչիւն թաշարըզ՝ տէ.
 34 տիկէր: Գիտուս անլէրէ ճէվապ վէրտի քի՝ Շէրիւ.
 Թընըզտա՝ Պէն, Աիզ իւհալար սընըզ տէտիմ,
 35 տէյիւ մուհաւրրէր տէյիւ՞ մի: Էյէր Այլահըն քէ-
 լամընըն վարիտ օլորըղը քիմնէլէրէ իւհալար տէտի
 36 իսէ, (վէ քիթապըն նէսիսի մուհալ տըր,) Փէտէ-
 ըին թագտիս էտիպ՝ տիւնէպոյս իրսալ էյլէտիյի
 զաթա իպն Ուլլահ իմ տէտիյի իչիւն սիզ՝ Գիւֆը
 37 էտիյօրսըն՝ տէ՛ր մի սինիզ, Էյէր Փէտէրիմին՝ ա-
 մէլլէրինի իճրա էթմէզսէմ, պանա ինանմազսընըզ
 38 Ամմա էյէր իճրա էտէրսէմ, պանա ինանմազսընըզ
 օլ՝ 'ամէլլէրէ ինանընըզ, թա քի՝ Փէտէր պէնտէ,
 պէն տաիս անտէ իտիյիմի ֆէհմ էտիպ՝ իմանն է-
 տէսինիզ:
 39 Պուշուսն իւզէրինէ թէքրար անը թութմագ իս-
 40 թէտիլէր իսէ տէ, էլլէրինտէն գուրթուլտուս: Վէ
 էինէ իրտսնըն էօթէ թարաֆընտա Յովհաննէսին
 մուգատտէմա վաֆթիզ էթտիյի մահալէ կիտիպ
 41 օրատա իգամէթ էյլէտի: Վէ նիչէ քիմնէլէր էա-
 նընա կէլիպ՝ Ֆիլ վագը՝ Յովհաննէս Տիչ պիր
 միւ՝ ճիզէ իճրա էթմէտի, լաքին Յովհաննէսին պու-
 նուն հագգընտա ճիւմիէ սէջլէտիյի հագգ իմիշ
 42 տէտիլէր: Վէ օրատա նիչէլէր անա իմանն էթտիլէր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Մարիամ իլէ հէմշիրէտի Մարթանըն քէջիւ
 Բիթանիա էհալէ-էնտէն՝ Ղազարոս նամընտա պիր
 2 քիմնէ խաթա իտի: Վէ գարնտաշը Ղազարոս
 խաթա օլան Մարիամ Բապպը խօշ Բահհալը
 էաղլէ մէսհ էտիպ՝ պագլարընը սաշարըլլէ սիւ-

- 3 միշտ օլան խաթուն իտի : իմտի հեմերերէրի՝ Եա
 րապպ, իշթէ սեվտիյին քիմնէ խաթա տըր՝ տե-
 4 յիւ անա խապէր կէօնտերտիլէր : Վէ ցիսուս պու-
 նու իշիթաիքտէ՝ Պու էօրիւմ խաթալըղը օլմա-
 յըպ, անճագ իպն Ուլլահ անըն վասըթալըյէ
 թէմճիտ օլունմագ իւզրէ Ալլահն մէճտի իշին
 5 տիւր՝ տէտի : Վէ ցիսուս Մարթայը վէ հեմերէսի
 6 իլէ Ղազարոսը սէվէր իտի : Վէ անըն խաթա օլ-
 տըղընը իշիթաիյինտէ պուլունտըղը մահալտէ իքի
 7 կիւն տահա մէքս էտիպ, Պա՛տէհու շայիրտլէրին՝
 8 Եինէ Եէհուտիյէյէ կիտէլիմ՝ տէտի : Շայիրտլէրի
 անա՝ Եա Մուսլիմ, Եէհուտիլէր սէնի շիմտի
 թաշլամաղա գաստ էտիյօրլար իտի, Եինէ օրայա՞
 9 մը կիտէրսին՝ տէտիլէր : ցիսուս ճէվապէն՝ կիւնիւն
 օն իքի սա՛աթը Եօ՞գ մը, էյեր պիր քիմնէ կիւն-
 տիւզ կէզէրսէ՝ սիւրչմէզ, գիրա պու տիւնհտնըն
 10 նուրընը կէօրիւր : Ամմա էյեր պիր քիմնէ կէճէլէ-
 յին կէզէրսէ՝ սիւրչէր, գիրա քէնտինտէ նուր Եօգ
 11 տըր՝ տէտի : Պու շէյլէրի սեյլէտիքտէն սօկրա
 անլէրէ՝ Տօթըմըզ Ղազարոս ույուլմըշ տըր, ամմա
 12 պէն անը ույանտըրմաղա կիտիյօրըմ՝ տէտի : Շա-
 յիրտլէրի տախի՝ Եա րապպ, էյեր ույուլմըշ իսէ
 13 շիֆա պուլուր՝ տէտիլէր : Լաքին ցիսուս վէֆաթը
 հազգընտա սեյլէմիշ, ամմա անլէր ույուլ ույուլ-
 14 մառնտան պահա էտիյօր զաննընտա իտիլէր : Օ
 զէման ցիսուս անլէրէ աշիքեարէ օլարագ՝ Ղազար-
 15 օս վէֆաթ էթմիշ տիր : Վէ օրատա պուլունմա-
 տըղըմա սիզին իշին սէվինիրիմ՝ քի՝ իման էտէսի-
 16 նիզ, Ֆազաթ Եանընա կիտէլիմ՝ տէտի : Իքիզ
 տէնիլէն Թուվմաս րէֆիգի պուլունմա շայիրտլէրէ՝

- Պիզ տախի կիտիպ անըն իլէ պերապէր վէֆաթ
էտէլիմ՝ տէտի :
- 17 Վէ Յիսուս կէլտիքտէ անը տէօրթ կիւնտէն
պէրու գապրտա եաթար պուլտու :
- 18 Վէ Բեթանիա Երուսողէմէ եագըն, եա'նի Թագ-
19 ըիպէն օն պէշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ օլուպ, Ե-
հուտիլէրտէն չօգ քիմնէլէր գարնտաշլարընտան
տօլայը Թա'գիյէ իչիւն Մարթա իլէ Մարիամըն
20 նէզտիւնէ կէլմիշլէր իտի : Իմտի Մարթա՝ Յիսուս
կէլիյօր տէյիւ իշիթտիքտէ, անը իսթիգպալէ
չըգտը . Մարիամ՝ իսէ խանէտէ օթուրույօր իտի :
- 21 Օլ վագըթ Մարթա Յիսուսա՝ Եա Բապպ, էյէր
սէն պուրտաա օլտա իտին, գարնտաշլամ վէֆաթ
22 էթմէզ իտի . Լաքին շիմտի պիլէ Ալլահտան հէր
նէ տիլէրսէնչ, Ալլահըն սանա վէրէճէյինի պիլիլիմ՝
23 տէտի : Յիսուս անա՝ Գարնտաշլըն գըյամ էտէճէք
24 տիլ՝ տէտի : Մարթա անա՝ Պիլիլիմ՝ քի սօն կիւն-
տէ, գըյամէթտէ գըյամ էտէճէք տիլ՝ տէտի :
- 25 Յիսուս անա՝ Գըյամէթ վէ հայաթ պէն իմ .
պանա իման էտէն էօլմիւշ օլտա պիլէ, հայաթտա
26 օլաճագ տըր . Վէ հէր հայաթտա օլուպ պանա
իման էտէն իլ էլ էպէտ էօլմէյէճէք տիլ . պունա
27 ինանը՝ մը սըն՝ տէտի : Անա՝ Պէլի, եա Բապպ,
պէն սէնին տիւնետայա կէլէճէք օլան Մէսիհ Իպն
28 Ուլլահ իտիյիկէ իման էթտիմ՝ տէտի : Վէ պու
շէյլէրի սէյլէտիքտէն սօնրա, կիտիպ հէմշիլէտի
Մարիամը կիզլիճէ չաղըրաբագ՝ Մու'ալլիմ կէլտի,
29 վէ սէնի իսթէյօր՝ տէտի : Մէրգուլմէ իշիթտիյի կի-
30 պի, չապուղ գալգըպ անըն եանընա կէլտի : Յիսուս
իսէ տահա քէյէ կէլմէմիշ օլուպ՝ Մարթանըն

- քէնտինի խթիգպալէ չըգտըղը մահալտէ իտի :
- 31 Խանէտէ Մարիամ իլէ պերապեր օլուպ՝ անա
թաղիյէ էտէն Եհնուտիլէր իսէ մերգուճէնին չա-
պուգ գալգրպ տըշարը չըգտըղընը կէօրտիւքէրին-
տէ՝ Աղլամադ իչիւն գապրա կիտիյօր՝ տէյերէք :
- 32 անըն արտը սըրա կիթտիլէր : Մարիամ տախի Յի-
սուսըն պուլընարըղը մահալէ կէլիպ անը կէօր-
տիւքտէ սյազլարընա գափանարագ, անա՝ Եա
Բապպ, էյէր սէն պուրատա օլսա իտին, գարնտա-
- 33 չըմ վէֆաթ էթմէզ իտի՝ տէտի : Վէ Յիսուս ա-
նըն աղլատըղընը վէ պերապեր կէլէն Եհնուտիլէ-
րին աղլատըղլարընը կէօրտիւքտէ, տէրունինտէն
- 34 աճ չէքիպ միւզթարիպ օլարագ, Անը նէ՞րէյէ գօ-
տընըզ՝ տէտի . անա՝ Էֆէնտի, կէլ տէ պագ՝ տէ-
- 35 տիլէր : Յիսուս աղլատը : (36) Պուճուճ իւղէրինէ
Եհնուտիլէր՝ Պագընըզ, անը նէ տէրէճէ սէվէր
- 37 իմիչ՝ տէտիլէր : Պա՛ղըլարը իսէ՝ Ա՛մանըն կէօզլէ-
րինի աչան պու զաթ պուճուճ վէֆաթ էթմէմէսի
- 38 իչիւն պիր շէյ Կափամազ մը իտի՝ տէտիլէր : Վէ
Յիսուս եինէ տէրունինտէն աճ չէքերէք, գապրա
կէլտի . պու տախի պիր մաղարա օլուպ՝ իւղէրինէ
- 39 պիր թաշ գօնուլմըշ իտի : Յիսուս՝ թաշը գալար-
ընըզ՝ տէտի . էօլմիւշ օլանըն ճէմիլերսի Մարթա
անա՝ Եա Բապպ, շիմտիյէ գատար թէ՛աֆֆիւն
էթմիշ տիր, զիրա տէօրթ կիւնլիւք տիր՝ տէտի :
- 40 Յիսուս անա խիթապէն՝ Սանա՝ Էյէր իման էտեր-
սէն, Ալլաճըն ճէլալինի կէօրէճէքսին՝ տէ՛մէտիմ
- 41 մի, տէտի : Իմտի [էօլիւնիւն Եաթարըղը եէրտէն]
թաշը գալարըրտըլար . Յիսուս տախի Էօգարըյա
նաղար էտերէք տէտի քի՝ Էյ Փէտեր, պէնի տիկ-

- 42 լէտիյնի իջին սանա շիւքը էտերիմ. վէ պէնի տա՛իմա տիյլէտիյնի պէն պիւիր իտիմ. լաքին պէնի սէն իրաւ էյլէտիյնէ ինանմալարը իջին էթրաֆըմոա տուրան խալգ սէպէպինտէն սէզլէ. 43 տիմ. վէ պու շէյլէրի սէզլէտիքտէն սօկրա, եիւք. սէք սէպէ՛ էյ Ղազարոս, սըշարը չըգ՝ տէյիւ նի. 44 տա էյլէտի. վէ էօլմիւշ օլան սյազլարը իլէ էլ լէրի քէֆիյլէ պաղը, վէ եիւզիւ մէնտիլլէ սարըլ մըշ օլարագ չըգտը. Յիսուս անլերէ՛ Պաղլարընը չէօզիւպ պրագընըղ, կիթսին՝ տէտի. 45 Օ զէման Մարիամըն նէզտինէ կէլէն Եէհուտի. լէրտէն նիլէլէրի [Յիսուսըն] էթտիյի շէյլէրի միւ. 46 շահէտէ էթմէլէրիլլէ անա իման էթտիլէր. Ամմա պա՛ղըլարը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթտիլի շէյլէրի անլերէ նագլ էթտիլէր. 47 Պուռուռն իւզէրինէ պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսի. լէր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիլ նէ՞ եափըյօլըլլ ղերա պու ատէմ չօգ միւ՛ճիզէլէր իճրա էտիյօր. 48 էյէր անը պէզլէ պրագսագ՝ անա հէր քէս իման էտէճէք, Բօմալըլար տախի կէլիպ՝ հէմ եէրիմիլի վէ հէմ միլլէթիմիլի գալտըրաճագլար՝ տէտիլէր. 49 վէ Կայիափա նամ քիմնէ՛ անլէրտէն պիրի օլա. րագ՝ օլ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ օլտըղը հալտէ, 50 անլերէ՛ Սիզ հիշ պիր շէյ պիլմէզընիլ. վէ հէմ տախի պիւթիւն միլլէթին հէլաք օլմամասը իջին գալմ՝ էօլընա պիր տտէմին էօլմէսի պիզէ ֆա՛ի. 51 տէլի օլտըղընը տիւշիւնմէզսինիլ՝ տէտի. վէ պու. նու քէնտիլիլինտէն սէզլէմէտի. ֆազաթ օլ սէ. նէտէ քեահին ի ա՛ղամ օլտըղը հալտէ, միլլէթ ի. 52 չիւն Յիսուսըն էօլէճէյինի, վէ հալընըղ օլ միլ.

լէթ իշխն տէյիւ, անճագ տաղըլմըշ օլան էվլատ
Ուլասը պիր եերէ ճէմ' էթմէք իշխն Էօլէֆէյնի
վասիյէ իսպար էյլէտի :

53 Վէ օլ կիւնտէն ոօկրա տնըն դաթլինէ մէշվէ-

54 րէթ էթտիլէր : Պուռնուն իշխն Յիսուս Եէհուտի-
լէրին արասընտա արթըգ 'ալէնէն կէզմէյիպ' օրա-
տան պերրիյէյէ եագըն պիր մահալէ, եա'նի Էֆ-
րայիմ նամ շէհրէ վարըպ' շապիրտլէրի իլէ պերա-
պեր օրատա իգամէթ էթտի :

55 Վէ Եէհուտիլէրին ֆըսըն եագլաշմաղլէ օլ ճի-
վարտան չօգ քիմնէլէր քէնտիլէրինի թաթհիր ի-
շխն ֆըստան էվվէլ Նրուսաղէմէ չըգտըլար :

56 Վէ Յիսուսը արայարագ, հէյքէլտէ տուրուպ
պիրի պիրինէ՝ Սիզէ նա'ուլ կէօրիւնիւր, 'աճէպա

57 պայրամա կէլմէյէճէք մի' տերլէր իտի : Վէ պաշ
քեահիլէր իլէ ֆերիսիլէր անը թաթհիմագ իշխն,
Պիր քիմնէ էյեր անըն ներէտէ օլտըղընը պիլիրսէ,
խապեր վէրսին՝ տէյիւ էմը էթմիշլէր իտի :

ՊԱՊ 12

4 Վէ Յիսուս ֆըստան ալթըր կիւն էվվէլ, Բե-
թանիպա, Կա'նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն-
տիսինին էմվաթտան իհեա էթտիյի Ղազարասըն

2 պուլուռնտըղը մահալէ կէլտի : Վէ անա օրատա
պիր զիյաֆէթ էթտիլէր, վէ Մարթա խըտմէթ է-
տիպ' Ղազարոս տախի անըն իլէ պերապեր սօֆ-

3 րատա օթուրանլարտան պիրի իտի : Վէ Մարիամ
պիր լիթրա զիգըյմէթ խալիս նաբտին եաղը ալըպ'
Յիսուսըն ալագլարընա սիւրերէք, քէնտի սաչտ-

- րըյլէ աննն ոյագլարընն սիւտի . խանէ տախի եաղըն
 4 րա՛հհասըյլէ տօլտու : Օլ վագըթ շսյրտալերինտէն
 պիրի , եանի անը էլէ վէրէճէք օլան Սիման օղլու
 5 խախարիօթի Յուգա , Պու եաղ նի՛ջիւն իւչ եիւլ
 տինարա սաթըլըպ ֆուգարայա վէրիլմէտի տէտի :
 6 Պունու տախի ֆուգարայը դայըրտըղը իջիւն տէ-
 յիլ , անճագ խըրսըզ օլուպ վէ քէսէ քէնտինտէ
 պուլունարագ , իչինէ գօնուլանը թաշըտըղը իչիւն
 7 տէտի : Պունուլն իւզէրինէ Յիսուս՝ Անը պրագ ,
 տէֆն օլունաճաղըմ՝ կիւն իչիւն սագլամըշ տըր :
 8 Զիրա ֆուգարա տա՛իմա սիլին իլէ պէրապէր պու-
 լունուպ , պէն տա՛իմա սիլին իլէ պէրապէր տէյիլ
 իմ՝ տէտի :
 9 իմտի Եէհուտիլերտէն վաֆիր խալդ աննն օրա-
 տա օլարղընը տուլմաղլէ , եալընըզ Յիսուս իչիւն
 տէյիլ , անճագ էմվաթտան իհեա էթտիյի Ղա .
 10 զարոսը տախի կէօրմէք իւզրէ կէլտիլէր : Պաշ
 քեհհինլէր իսէ Ղազարոսըն տախի դաթլի իչիւն
 11 մէշվէրէթ էթտիլէր : Զիւնքի աննն սէպէպիյլէ Եէ-
 հուտիլէրտէն չօք քիմնէլէր կիտիպ՝ Յիսուսա իման
 էտէրլէր իտի :
 12 Էրթէսի կիւն պայրամ իչիւն կէլմիշ օլան պիր
 չօք խալդ Յիսուսըն Երուսաղէմէ կէլմէքտէ օլար-
 13 ղընը իշիթմէլէրիյլէ , Խուրմա տալարը ալարագ ,
 անը իսթիգպալէ չըգըպ՝ Օսաննա , Բապպըն իսմիյ-
 լէ կէլէն Խարայիլին Մէլիյի միւպարէք օլտուն՝ տէ-
 14 յիւ նիտա էտէրլէր իտի : Վէ Յիսուս պիր քիւլիւք
 15 մէրքէպ պուլուպ՝ անա րաքիպ օլտու . Նիթէքիմ՝
 Էյ Աիօն գըզը , գօրգմի , իշթէ Մէլիյին՝ մէրքէպ
 սըփասընա րաքիպ օլարագ կէլիյօր՝ տէյիւ մնէհար-

- 16 րէր տիր : Լաքին անըն շայիրալէրի պոռնու եվկէլա
անլամատըլար իսէ տէ, Յիսուս իճլալ օլունտըգ-
տան սօնրա, օ զէման պու շէյլէրին անըն հագ-
գընտա մուհարրէր օլտըղընը, վէ քէնտիլէրինին
անա պու շէյլէրի էթտիլլէրինի խաթըրլարընա կէ-
17 Թիրտիլէր : Վէ անըն իլէ պերապեր պուլունան
խալգ՝ Ղազարոսը դապրտան չաղըրըպ էմլաթ տան
18 իհէա էթտիլլինէ շէհատէթ էտէրլէր իտի : Պու սէ-
պէպտէն անըն պու միւ՝ ճիղէյի իճրա էյլէմիշ ի-
տիլլինի իշիթմիշ օլմալարըյլէ, խալգ անը իսթիգ-
19 պալէ չըգաը : Օլ վազըթ ֆերիսիլէր պիրիպիրինէ՝
Հիչ պիր ֆա՛րտէ էթմէտիլլինիլի կէօրլէյօր մը սը-
նըլ. իշթէ 'ալէմ՝ արտը սըրա կիթտի՝ տէտիլէր :
20 Վէ պսյըամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար արա-
21 սընտա պա՛ղը Եունանիլէր վար իտի : Պունլար
Գալիլէանըն Բիթասյիլա լէհրինտէն օլան ֆիլիպ-
պոսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Էֆէնտի, Յիսուսը
22 կէօրմէք իսթէրիլ տէյիւ րէճա էթտիլէր : ֆիլիպ-
պոս կէլիպ Անդրէասա սէյլէտի, վէ Անդրէաս իլէ
23 ֆիլիպպոս տախի Յիսուսա սէյլէտիլէր : Վէ Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ ինաս-
24 նըն իճլալ օլունաճաղը ոա՛աթ կէլտի : Հագիգա-
թէն, հագիգաթէն սիլգէ տէրիմ՝ քի, պուղտայ
տանէսի եերէ տիւշիւպ էօլմէտիլքճէ՝ եալընըլ գա-
25 լըր, ամմա էօրիւրսէ՝ չօգ մահասուլ վէրիր : Քէնտի
ճանընը սէյլէն անը զայ՝ էտէճէք տիր, վէ պու-
տիւնեառա քէնտի ճանընա պուղղ՝ էտէն՝ անը
հայաթը քէպտիլէ իշիւն հըֆղ էտէճէք տիր :
26 Էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, ար-
տըմճա կէլին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ, խըտմէթ-

- քեարըմ տախի օրատա օլաճադ տըր . էյէր պիր քիմնէ պտնա խըսմէթ էտէրսէ , փէտէր անը միւ .
- 27 շէրրէֆ դըլար : Շիմտի ճանըմ միւզթարիպ օլմուշ տըր , վէ նէ՞ տէյէյիմ . էյ փէտէր , պէնի պու սա'աթտան գուրթար . լաքին պու սա'աթտա պու .
- 28 Պուռն իչիւն կէլտիմ : Էյ փէտէր , քէնտի իւմինի թա'ղիզ էյլէ : Ոլ վազըթ սէմատուն՝ չէմ թա'ղիզ էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա'ղիզ էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ .
- 29 պիր սէտա կէլտի : Հազըր պուլունուպ իշիտէն խալզ տախի՝ կէօք կիւրլէտի՝ տէյիպ , պաշգալարը՝
- 30 Անա պիր մէլէք սէօյլէտի՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէ վապէն՝ Պուռ սէտա պէնիմ իչիւն տէյիլ , անճադ
- 31 սիղին իչիւն կէլտի : Շիմտի պու տիւնեանըն հիւք միւ օլույօր . շիմտի պու տիւնեանըն բէ'խի խա .
- 32 բիճէ աթըլաճադ տըր : Վէ պէն եերտէն եիւքոյէ գալտըրըլտըրմտա , ճիւմլէյի քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝
- 33 տէտի : Վէ պուռնու՝ նէ տիւրլիւ էօյիւմլէ էօլէ .
- 34 ճէյինի իմա իչիւն սէօյլէտի : Խալզ անա ճէվապէն՝ Պիզ շէրի'աթտան՝ Մէսիհին իլ էլ էպէտ պազի օլաճադընը իշիթտիք , վէ սէն նա'սըլ՝ Իպն իւլ ինսան եիւքոյէ գալտըրըլմագ կերէք տիր՝ տէր . սին . պու Իպն իւլ ինսան քի՞մ տիր՝ տէտիլէր :
- 35 Յիսուս անլէրէ՝ Տասա պիր ազ վազըթ նուր սի . զին իլէ տիր . նուր սիղտէ պուլունտըգճա եիւրիւյիւնիւզ , օլմնյա քի վուլմէթ սիղի իհաթա էտէ . զիրա գուլմէթտէ կէզէն ներէյէ կիթտիյինի
- 36 պիլմէզ : Նուր սիղտէ պուլունտըգճա նուրա իման էտինիզ , քի էհլ ի նուր օլապընը՝ տէտի : Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօկրա , կիտիպ անլէր . տէն կիզլէնտի :

- 37 Վէ հէր նէ գատար էօնէրինտէ պու գատար
'ալամէթէր կէօթէրմիշ իտի իսէ տէ, երնէ անա
- 38 իման էթմէղլէր իտի. Թա քի Եսայի փէյղամպէ-
րին՝ Ես Բապպ խապէրիմիզէ քի՞մ ինանտը, վէ
Բապպըն պապըւօր քիմէ՞ աշիքէար օլտու՝ տէյիւ
- 39 սէջլէտիյի քէլամ՝ իթմամ օլունա: Պունուն իչիւն
- 40 իման էտէմէտիլէր. զիրա Եսայի երնէ, Անլէրին
կէօղլէրինի ա՛մա վէ գալպինի զալիզ էթտի, օլ-
մայա քի կէօղլէրիլէ կէօրիւպ՝ գալպէն Ֆէհմէ
տէօնէլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝
- 41 տէտի: Անըն ճէլալինի կէօրիւպ հազգընտա խա-
պէր վէրտիյի զէման Եսայի պու շէյլէրի սէջլէտի:
- 42 Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր ըէ՛խլէրտէն չօգ քիմնէ-
լէր անա իման էթտիլէր, տնճագ ճէմն՝աթտան
իխրա՞ծ օլունմամազ իչիւն, ֆերիսիլէր սէպէպինտէն՝
- 43 իգրար էթմէղլէր իտի: Զիրա ինանըն՝ իզգէթինի
Ալլահըն՝ իզգէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր:
- 44 Վէ Բիսուա նիտա էտիպ տէտի քի՛ Պանա իման
էտէն պանա տէյիլ, ամմա պէնի իրաալ էտէնէ
- 45 իման էթմիշ օլուր: Վէ պէնի կէօրէն պէնի իրաալ
- 46 էտէնի կէօրմիւշ օլուր: Պանա հէր իման էտէնին
զուլմէթտէ գալմամաօր իչիւն, պէն տիւնեայա
- 47 նուր կէլտիմ: Վէ էյեր պիր քիմնէ սէօղլէրիմի ի-
շիտիպ տէ ինանմազա, պէն անը հիւքմ՝ էթմէմ.
- զիրա տիւնեայը հիւքմ էթմէք իչիւն տէյիլ, ամմա
- 48 տիւնեայը խէլաս էթմէք իչիւն կէլտիմ: Պէնի
թահգիր էտիպ՝ սէօղլէրիմի գապուլ էթմէյէնի
հիւքմ էտէն վար տըր. պէնիմ սէջլէտիյիմ քէ-
- 49 լամ անը ոօն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք տիր. Զիրա
պէն քէնտիլիյիմտէն սէջլէմէտիմ. լաքին պէնի

իրսալ էտէն փետեր նէ տէյեճէյիմի վէ նէ սէօյլէյէ-
 50 ճէյիմի պանա քէնտիսի էմր էյլէտի : Պէն տախի
 տննն էմրինին հայաթ ք էպէտիյէ օլտըղընը պի-
 լիրիմ : պուռուսն իչիւն հէր նէ սէօյլէրոհմ, փէտէրին
 պանա տէտիյի կիպի սէօյլէրիմ :

ՊԱՊ 13

1 **Ֆ**ըսհ պայրամընտան էվվէլ, Յիսուս պու տիւն-
 ետտան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իչիւն քէնտի
 սա'աթընըն կէլաիյինի պիլմէքլէ, տիւնեառա օլն
 քէնտինինքիլէրի սէվմիշ օլտրագ տնլէրի նիհայէ-
 թէտէք սէվտի :

2 **Վ**է ագշամ թա'ամը օլունճա, (Շէյթան հալա
 Սիմնն օղլու Խախարիօթի Յուգաննն գալպինէ անը

3 **էլէ** վերմէսինի իլգա էթմիշ օլտրագ,) Յիսուս
 փէտէրին հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսլիմ էթ-
 տիյինի վէ Ալլահտան կէլմիշ վէ Ալլահա կիթմէք

4 **իւզրէ** օլտըղընը պիլմէքլէ, Ագշամ թա'ամընտան
 գալգըպ էլաիսէսինի պիր թարաֆա գօյարուդ, պիր

5 **փէշկիր** ալըպ գուշանտը : Պա'տէհու լէյէնէ սու
 գօյուպ՝ շայիրտլէրին այագլարընը երյգամաղա,

6 **տը** : Իմտի Սիմնն Պետրոսա կէլաիքտէ, օ տնա՝
 Ես Բապպ, պէնիմ այագլարըմը սէ՞ն մի երյգայտ-

7 **ճագ** սըն՝ տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ
 էթտիյիմի սէն շիմտի պիլմէզսին, տմմա սօնրա

8 **անկայաճագսըն՝** տէտի : Պետրոս անա՝ Պէնիմ
 այագլարըմը էպէտէն երյգամայաճագսըն՝ տէտի :

Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր սէնի երյգամաղաւմ,

- 9 պէնիմ իլէ նասիպին՝ եօգ տըր՝ տէտի : Սիմոն Պետ-
րոս անա՝ Նա Բապպ, եալընըզ պյադլարըմը տէյիլ,
ամմա էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի եւյգա՝ տէտի :
10 Գիսուս անա՝ երյգանմըշ քիմնէ պյադլարընըն
երյգանմուսընտան զւոյրի պիր շէյէ միւհթամճ տէյիլ
տիր, չիւնքի քիւլլէյէն փաք տըր : սիզ տախի փաք
11 սընըզ, լաքին ճիւմլէնիզ տէյիլ տէտի : Զիրա քէն-
տինի էլէ վերէճէք քիմնէյի պիլիւր իտի : սնըն իչիւն՝
12 ճիւմլէնիզ փաք տէյիլ սինիզ՝ տէտի : Վէ անլէրին
պյադլարընը երյգայըպ՝ էլլիսէսինի ալտըգտան
սօնրա, եինէ սօֆրոյա օթուրուպ անլէրէ տէտի քի՝
13 Սիզէ նէ էթտիյիմի անլայօր մը սընըզ : Սիզ պանա՝
Մու՛ալլիմ վէ Բապպ Թէսմիյէ էտերսինիզ, վէ էյի
14 տերսինիզ : զիրա էօյէ իմ : Իմտի պէն Բապպ վէ
Մու՛ալլիմիիզ օլտըզըմ՝ հալտէ՝ պյադլարընըզ
երյգաաըմ իտէ, պիրիպիրինիզին պյադլարընը երյ-
15 գամազ սիզէ կէրէք տիր : Զիրա սիզէ պիր էօրնէք
վերտիմ քի՝ սիզ տախի պէնիմ սիզէ էյլէտիյիմ
16 կիպի էյլէյէսինիզ : Հազիգաթէն, հազիգաթէն
սիզէ տերիմ քի՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն վէ իրսալ
օլունան իրսալ էտէնտէն պէզիւք տէյիլ տիր :
17 Պուհլարը պիլաիքտէն սօնրա իճրա էյլէտիյինիզ
18 հալտէ նէ՝ միւպարէք սինիզ : ճիւմլէնիզին հազ-
գընտա սէօյլէմէյօրըմ : պէն ինթիխապ էթտիլլէ-
րիմի պիլիւրիմ : լաքին՝ Պէնիմ իլէ եքմէք եէյէն
էօքչէսինի իւզէրիմէ գալտըրտը՝ տէյիւ մնահարեր
19 օլան քէլում իթմամ օլունա : Վադը՝ օլմաղտան
էվվէլ շիմտի սիզէ սէօյլէրիմ, Թա քի վադը՝ օլ-
20 տըզը գէման պէն իտիյիմէ ինանասընըզ : Հազիգա-
թէն, հազիգաթէն սիզէ տերիմ քի՝ Պէնիմ իրսալ

էտէճէյիմ՝ քիմնէյի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր:

- 21 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրունինտէն միւզթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հագիգա. թէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ սիգտէն պիրի
- 22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի: Պունուն իւզէրինէ շայիրալէր, քիմին հագգընտա սէօյլէտիյինէ շիւպհէ էտէրէք, պիրիպիրինէ պագըյօրլար իտի:
- 23 Վէ շայիրալէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի քիմնէ Յի.
- 24 սուսըն եանընտա օթուրույօր իտի: Վէ հագգընտա սէօյլէտիյի քիմնէնին քիմ իտիյինի սու՛ալ էթմին
- 25 տէյիւ Սիմոն Պետրոս անա իշարէթ էթտի: Օ տախի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տայանըպ անա՝ Ես
- 26 Բապպ, քի՞մ տիր՝ տէտի: Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն լօգմայը պաթըրըպ քիմէ վէրիրսէմ, օ տըր՝ տէտի. վէ լօգմայը պաթըրըպ՝ Սիմոն օղլու իսխարիօթի
- 27 Յուդայա վէրտի: Վէ պու լօգմատան սօկրա Շէյթան անըն տէրունինէ կիրտի. Յիսուս տախի անա՝
- 28 Եսփաճաղընը չապուգ եափ՝ տէտի: Ամմա պունու անա նիչիւն սէօյլէտիյինի սօֆրատա օթուրանլա.
- 29 րըն հիչ պիրի անլամատը. Զիրա պա՛գըլարը՝ քէսէ Յուդատա օլտըղը իչիւն, Յիսուս անա՝ Պայրամտա պիգէ լաղըմ՝ օլան շէյլէրի սաթըն ալ, եախօտ ֆու.
- 30 գարսյա պիր շէյ վէր՝ տէյօր զանն էթտիլէր: Օ տախի լօգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը, վէ կէճէ իտի:
- 31 Վէ օ չըգտըգտան սօկրա, Յիսուս տէտի քի՝ Շիմտի իպն իւլ ինսան թա՛գիզ օլունուպ՝ Ալլահ
- 32 տախի անտէ թա՛ղիզ օլունտու. Էյէր Ալլահ

- անտէ թա՛ղիզ օլունտու իսէ, Ալլահ տախի անը
քէնտինտէ թա՛ղիզ էտիպ թէզ անը թա՛ղիզ էյ-
- 33 լէյէճէք տիր: Եյ չօճուզլոր, տահա պիր ազ վա-
դըթ սիզին իլէ իմ. պէնի արայաճագսընըզ, վէ Եէ-
հուտիլէրէ՛ Պէնիմ կիթտիյիմ եերէ սիզ կէլէմէզ-
սինիզ՝ տէտիյիմ կիպի շիմտի սիզէ տախի սէյլէրիմ:
- 34 Սիզէ եէնի պիր էմը վէրիւրիմ քի պիրիպիրինիզի սէ-
վէսինիզ. պէն սիզի սէվտիյիմ կիպի՝ սիզ տէ պի-
- 35 ըպիրինիզի սէվէսինիզ: Հէր քէս պէնիմ շայրտ-
լէրիմ օլտըզընըզը պիրիպիրինիզէ օլան մուհապպէ-
- 36 թինիզտէն անկայաճագ տըր: Սիմն Պէտրոս անա՝
Եա Բապպ, նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն՝ տէտի: Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եերէ սէն շիմտի
արտըմճա կէլէմէզսին, ամմա սօնրա արտըմճա կէ-
- 37 լէճէքսին՝ տէտի: Պէտրոս անա՝ Եա Բապպ, նի՞չիւն
շիմտի սէնին արտընճա կէլէմէմ. սէնին իչիւն ճա-
- 38 նըմը ֆէտա էտէրիմ՝ տէտի: Յիսուս անա ճէվա-
պէն՝ Պէնիմ իչիւն ճանընչը՝ մը ֆէտա էտէրսին,
հագիզալթէն, հագիզալթէն սսնա տէրիմ քի, պէնի
սէն իւչ քէրրէ ինքեսար էթմէյինճէ, խօրօս էթթ-
մէյէճէք տիր՝ տէտի:

- 1 Գալպինիզ միւզթարիպ օլմասըն. Ալլահ իման
2 էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ: Փէտէրիմին
խանէսինտէ չօգ մէսքէնլէր վար տըր. օլմասա իտի,
սիզէ տէր իտիմ: Սիզէ եէր հազըրլամաղա կիտիյօ-
- 3 ըրմ: Վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հազըրլատըղըմտա՝
եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եանըմա ալըրըմ, թա քի
- 4 պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տախի օլտսընըզ: Վէ

- սիզ ներկայե կիտեճէյիմի պիլիրսինիզ, վէ թարիգի տախի պիլիրսինիզ՝ րէրի :
- 5 Թողմնաւ անա՝ Եա Բապպ, սէնին ներկայե կիտեճէյիկի պիլմէյիզ, վէ թարիգի պիլմէյե նա՞սըլ
- 6 մուգթէտիր օլուրըզ՝ տէտի : Յիսուս անա՝ թարիգ վէ հագիգաթ վէ հայաթ պէն իմ. պէն վասըթա
- 7 օլմատըգճա, փէտէրէ քիմնէ կէլէմէզ : Եյէր պէնի թանըսա իտինիզ, փէտէրիմի տախի թանըմըլ օլուր իտինիզ, վէ պուշտան պէջլէ անը թանըրպընըզ, վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէտի :
- 8 Փիլիպպոս անա՝ Եա Բապպ, փէտէրի պիզէ
- 9 կէօսթէր, վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի : Յիսուս անա տէտի քի՝ Եյ Փիլիպպոս, պուշտա միւտտէթ պէն սիզին իլէ իմ, վէ պէնի թանը՞մա տըն մը. պէնի կէօրմիւշ օլան՝ փէտէրի կէօրմիւշ օլուր, վէ սէն նա՞սըլ՝ Պիզէ փէտէրի կէօսթէր :
- 10 տէյօրսըն : Ինանմազ մը սըն քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, վէ փէտէր պէնտէ տիր. պէն սիզէ սէջլէտիյիմ սէօզլէրի քէնտիլիյիմտէն սէջլէմէյօրըմ. ամմա պէնտէ թէմէքքիւն էտէն փէտէր քէնտիսի 'ամէլ
- 11 լէրի իլէյօր : Պանա ինանընըզ քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, փէտէր տախի պէնտէ տիր. վէ իլլա հէման
- 12 օլ 'ամէլլէր իլիւն պանա ինանընըզ. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պանա իման էտէն պէնիմ իճրա էթտիլիմ 'ամէլլէրի քէնտիսի տախի իճրա էտիպ, անլէրտէն պէջիւյիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր. չիւնքի պէն փէտէրիմէ կիտիյօրըմ :
- 13 Վէ պէնիմ իսմիմլէ հէր նէ տիլէրսէնիզ, անը իճրա էտէրիմ, թա քի փէտէր Օղուլտա թա՛գիզ օլու
- 14 նա : Պէնիմ իսմիմլէ էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիզ,

- 15 պէն իճրա ետերիմ, Էյեր պէնի սեվերսէնիզ, պե-
 16 նիմ էմբլէրիմի Տըֆզ էտինիզ, Վէ պէն փետեր-
 տէն տիլէրիմ, օ տախի իլ էլ էպետ սիզին իլէ թէ-
 մէքքիւն էթմէք իւզրէ՝ սիզէ տիկէր պիր թէ-
 17 սէլլի էտինճի, Ես'նի Տազիգաթ Բուհընը վերէճէք
 տիր. պուշու տախի տիւնեա կէօրմէտիյի վէ թա-
 նըմատըզը էճլտէն դապուլ էտէմէզ, ամմա սիզ
 տնը թանըրսընըզ, զիրա եանընըզտա թէմէքքիւն
 18 էտէր, վէ տէրուհնիզտէ օլաճագ տըր: Սիզի եէ-
 19 թիմ պրագմամ. սիզէ կէլիրիմ: Պիր ազ միւտ-
 տէթ սօկրա տիւնեա պէնի արթըզ կէօրմէզ, ամմա
 սիզ պէնի կէօրիւրսիւնիւզ. չիւնքի պէն Տայաթ-
 20 տա իմ, սիզ տախի Տայաթտա օլաճագսընըզ: Օլ
 կիւնտէ պէն փետերիմտէ, վէ սիզ պէնտէ, պէն
 21 տախի սիզտէ օլտըղըմը անկայաճագսընըզ: Հէր
 քիմ քի էմբլէրիմ քէնտինտէ պուլուշուպ՝ անլէրի
 Տըֆզ էտէրսէ, պէնի սէվէն օ տըր: վէ պէնի սէ-
 վէն՝ փետերիմ թարաֆընտան սէվիլէճէք տիր.
 պէն տախի տնը սէվիպ՝ քէնտիմի անա իզհար է-
 տէճէլիմ:
 22 Իսխարիօթի օլմայան Յուդա անա՝ Եա Բապպ,
 նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնտինի տիւնեայա իզհար էթ-
 23 մէլիպ տէ, պիզէ իզհար էտէճէքսին՝ տէտի: Յի-
 սուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյեր պիր քիմնէ
 պէնի սէվէրսէ, քէլամըմը Տըֆզ էտէր, փետերիմ
 տախի տնը սէվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ եանընտա
 24 թէմէքքիւն էտէճէլիզ, Պէնի սէվմէյէն քէլամըմը
 Տըֆզ էթմէզ, վէ իշիթտիյինիզ քէլամ պէնիմ
 տէլիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն փետերին տիր:
 25 Եանընըզտա պուլուշուր իքէն՝ պու շէյլէրի սիզէ

- 26 սեօյլէտիմ: Լաքին Թէսէլլի էտիճի, եա՛նի փէտե-
րին պէնիմ իսմիմլէ կէօնտէրէճէլի Բուհ իւլ
Գուտտ սիզէ հէր շէյի Թա՛լիմ էտիպ՝ սիզէ սեօյ-
լէտիլիմ ճիւմլէ շէյլէրի իսթար էտէճէք տիր:
- 27 Սիզէ սէլամէթ պրադըրըմ, սիզէ պէնիմ սէլամէ-
թիմի վէրիւրիմ. պէն սիզէ տիւնեանըն վէրտիլի
կիպի վէրմէմ. գալլինիզ խալֆ ու իզթիրապտա
- 28 օլմասըն: Պէն սիզէ խիթապէն՝ էիտէրիմ վէ սիզէ
կէլիրիմ՝ տէտիլիմ սէօզիւ իշիթտինիզ. էյէր պէնի
սէվսէ խտինիզ, փէտէրէ կիտիյօրըմ՝ [տէտիլիմ]
իշիւն մէսրուր օլուր խտինիզ, զիրա փէտէրիմ
- 29 պէնտէն պէօյիւք տիր: Վէ վազը՝ օլտըզը գէման
ինանասընը տէյիւ, վուգու՝ պուլմազտան էվիլէ
- 30 սիզէ շիմաի սեօյլէտիմ: Արթըզ սիզին իլէ չօգ
սեօյլէշմէմ. զիրա պու տիւնեանըն ըէ՛խի կէլիյօր,
- 34 վէ պէնտէ սինըն հիւլ պիր շէյի եօգ տըր. Սնճագ
փէտէրի սէվտիլիմի, վէ փէտէրին պանաւ էմր էթ-
տիլի կիպի իճրա էթտիլիմի տիւնեա անլայա.
գալգընըզ, պուրատան կիտէլիմ:

ՊԱՊ 15

- 1 Պէն հագիգի ասմա իմ, վէ փէտէրիմ պաղպան
- 2 տըր: Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուզը գալ-
տըրըր, վէ հէր մէյվէ վէրէնի տահա զիյատէ մէյ-
- 3 վէ վէրմէսի իշիւն փաքլէր: Սիզէ սեօյլէտիլիմ
- 4 սէօզլէ սիզ հալա փաք սընըզ: Պէնտէ գալընըզ,
պէն տախի սիզտէ Բուլլըմ. չըպուզ ասմատա գալ-
մատըգճա, քէնտիլիլինտէն մէյվէ վէրմէզ, քէ-
զալիք սիզ տախի էյէր պէնտէ գալմազտանըլ՝ մէյլէ
- 5 վէրէմէլլինիլ: Պէն ասմա իմ, սիզ չըպուզլար

- սընրդ, հէր քիմ պէնտէ գալըր, պէն տախի անտէ
 գալըրսամ, օ չօգ մէյվէ վէրեր, զիրա պէնսիզ պիր
 6 շէյ ետփամագսընրդ: Էյէր պիր քիմսէ պէնտէ
 գալմագաա, չըպուգ կիպի տըշարը աթըրլպ գու-
 րուր. վէ անէրի տէվշիրիպ՝ աթէշէ աթարլար, վէ
 7 եանար: Էյէր պէնտէ գալըրսանրդ, վէ սեօղլէրիմ
 սիզտէ գալըրսա, իսթէտիյինիղի տիլէյէճէքսինիզ,
 8 վէ սիզէ օլաճագ տըր: Փէտէրիմ պուռնօւնլէ,
 եա՛նի սիզին չօգ մէյվէ վէրմէնիզլէ, թա՛ղիզ օ-
 րուռուր, պէզլէճէ պանա շոյիրտլէր օլաճագսընրդ:
 9 Փէտէր պէնի սէվտիյի կիպի, պէն տախի սիզի
 10 սէվտիմ. պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալընրդ: Պէն
 Փէտէրիմին էմըլէրինի հըֆլ էտիպ՝ անըն մուհապ-
 պէթինտէ գալտըղըմ միսիլլիւ, սիզ տախի էմըլէ-
 րիմի հըֆլ էթտիյինիզ թագտիրտէ, մուհապ-
 11 պէթիմտէ գալաճագսընրդ: Պէնիմ մէսէրրէթիմ
 սիզտէ գալմասը վէ սիզին մէսէրրէթինիզ միւքէմ:
 մէլ օլմասը իչիւն, պու շէյլէրի սիզէ սէզլէտիմ:
 12 Պէնիմ էմըրիմ պու տըր քի՛ պէն սիզի սէվտիյիմ
 13 միսիլլիւ պիրիպիրինիզի սէվէսինիզ: Պիր առէմին
 քէնտի տօսթլարընըն եօլընա, ճանընը ֆէտա էթ-
 մէսինտէն զիյատէ պիր քիմսէտէ մուհապպէթ
 14 եօգ տըր: Էյէր սիզէ էմը էթտիյիմ շէյլէրին
 ճիւմլէսինի իճրա էտէրսէնիզ, տօսթլարըմ օլըւր-
 15 ունրդ: Արթըգ սիզէ գուլ թէսմիյէ էթմէմ, զիրա
 գուլ էֆէնտիսինին նէ էթտիյինի պիլմէզ. ամմա
 սիզէ տօսթ թէսմիյէ էթտիմ, զիրա Փէտէրիմտէն
 իշիթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիլտիրտիմ:
 16 Սիզ պէնի ինթիսապ էթմէտինիզ, անճագ պէն
 սիզի ինթիսապ էթտիմ, վէ կիտիպ մէյվէ հու-

- սուրբ կեթիրմէնիզ վէ մէյվէնիզ պագի գալմասը
իչիւն սիզի թա'եին էթտիմ. թա քի պէնիմ իս.
միմէ փետերտէն հեր նէ տիլէյէճէք օլուրսանըզ
17 սիզէ վէրէ: Սիզէ, պիրիպիրինիզի սէվէսինիզ՝ տէ.
յիւ պու շէյլէրի էմը էտէրիմ:
- 18 Էյէր տիւնեա սիզէ պուզզ էտէրսէ, սիզտէն
էվվէլ պանա պուզզ էթտիյինի պիլմիշ օլունըզ:
- 19 Էյէր տիւնեատան օլա իտինիզ, տիւնեա քէնտի-
նին օլանը սէվէր իտի. լաքին սիզ տիւնեատան
օլմայըպ, անճագ պէն սիզի տիւնեատան ինթիխապ
էթտիյիմ էճլտէն տիւնեա սիզէ պուզզ էտէր:
- 20 Սիզէ՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն պէյիւք տէյիլ տիր՝
տէտիյիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ. պանա
թէ'ատտի էթտիքլէրի թագտիրտէ, սիզէ տախի
թէ'ատտի էտէրլէր. պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էթ-
տիլէր իսէ, սիզին քէլամընըզ սախի հըֆզ էտէր:
- 21 Էր: Լաքին պու շէյլէրին ճիւմլէսինի, պէնի իրսալ
էտէնի պիլմէտիքլէրինտէն, սիզէ պէնիմ իսմիմ
- 22 իչիւն էտէճէքլէր: Էյէր պէն կէլիպ անլէրէ սէյ-
լէմէմիշ օլա իտիմ, կիւնահլարը օլմազ իտի.
ամմա շիմտի կիւնահլարը իչիւն պէհանէլէրի եօզ
- 23 տըր: Պանա պուզզ էտէն՝ փէտէրիմէ տախի պուզզ
- 24 էտէր: Էյէր արալարընտա պաշգա պիր քիմսէնին
իճրա էթմէտիյի 'ամէլլէրի էթմիշ օլմասա իտիմ,
կիւնահլարը օլմազ իտի. լաքին շիմտի հէմ կէօր-
տիւլէր վէ հէմ տախի պանա վէ փէտէրիմէ պուզզ
- 25 էթտիլէր: Ամմա շէրի'աթլարընտա՝ Պանա պիլա սէ-
պէպ պուզզ էթտիլէր՝ տէյիւ մուհարրէր օլան քէ-
- 26 լամ իթմամ օլունմագ իչիւն պէօյլէ օլա: Յա-
գաթ փէտէր թարաֆընտան պէնիմ իրսալ էտէ-

ճէյիմ թէսէլլի էտիճի, եա'նի փէտէրտէն խուրուճ
էտէն հադիգաթ Բուհու կէլտիյի զէման, պէնիմ
27 հադգըմաա օ շէհատէթ էտէճէք տիր: Վէ սիզ
տաթի շէհատէթ էտէրսինիզ, զիրա իպթիտատէն
պէրու պէնիմ իլէ պերապէրսինիզ:

ՊԱՊ 46

- 1 Պու շէյլէրի սիզէ սէջլէտիմ, քի սիւրջմէյէսինիզ:
- 2 Սիզի ճէմա'աթտան իխրաճ էտէճէքէր. պէլի' սիզի
հէր գաթլ էտէն քիմնէ Ալլահա 'իպատէթ 'արզ
- 3 էտիյօրըմ զանն էտէճէյի վադըթ կէլիր: Վէ պու
շէյլէրի փէտէրի վէ պէնի թանըմաարզլարը իչիւն
- 4 էտէճէքէր: Լաքին վադթը կէլտիյինտէ, պէնիմ
անլէրի սիզէ սէջլէտիյիմի թէզէքքիւր էթմէնիզ
իչիւն պու շէյլէրի սիզէ սէջլէտիմ. ամմա սիզին իլէ
պերապէր պուլունտըղըմ իչիւն պունլարը սիզէ իպ-
թիտատէն սէջլէմէտիմ:
- 5 Ֆազաթ շիմտի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօրըմ,
վէ սիզտէն հիչ պիրի պանա' Նէ'րէյէ կիտիյօրսըն'
- 6 տէյիւ սու'ալ էթմէզ: Ֆազաթ պու շէյլէրի սիզէ
սէջլէտիյիմ իչիւն գալպինիզի քէտէր տօլտուրմըշ
- 7 տըր: Լաքին պէն սիզէ հադգը սէջլէյօրըմ. պէնիմ
կիթմէմ սիզէ խայրը տըր. զիրա պէն կիթմէյինճէ'
սիզէ թէսէլլի էտիճի կէլմէզ, ամմա կիթտիյիմ
- 8 հալտէ անը սիզէ կէճնտէրիրիմ: Վէ օ կէլտիյինտէ,
տիւննայը կիւնաճ վէ սալաճ վէ հիւքմ խուսուս-
- 9 լարընտա իլզամ էտէճէք տիր: Լիւնաճ խուսուս-
սընտա իլզա' երէճէ+ րէր, չիւնքի պանա իման էթ-
- 10 մէզլէր. Վէ սալահ խուսուսընտա իլզա' երէճէ+ րէր,
զիրա փէտէրիմէ կիտիյօրըմ, վէ պէնի արթըգ կէօր-

- 11 Մեզսինիդ . Վէ հիւքմ խոստումսն տա իլլամ երբեք
 քեր, չիւնքի պու տիւնեանն ընդ իսի մահքիւմ օլ .
- 12 մուշ տըր : Սիղէ սեօյլէյէճէյիմ տահա չօգ շէյլէր
 վար, լաքին շիմտի թէհամմիւլ էտէմէզսինիդ .
- 13 Ամմա օլ հագիգաթ Բուհու կելիլիյի զէման, սիղի
 ճիւմլէ հագիգաթա իրշատ էտէճէք տիր . զիրա
 քէնտիլիյինտէն սեօյլէմէյիպ, իշիթտիլի շէյլէրին
 ճիւմլէսինի սեօյլէյէճէք, վէ վուգուլ պուլաճադ .
- 14 շէյլէրի սիղէ խապեր վէրէճէք տիր : Օ պէնի թա՛ .
 զիդ էտէճէք, չիւնքի պէնիմքինտէն ալըպ՝ սիղէ
- 15 իրպար էտէճէք տիր : Փէտէրին հեր նէսի վար իսէ՛
 պէնիմ տիր . պու սէպէպտէն՝ Պէնիմքինտէն ալըպ՝
- 16 սիղէ իրպար էտէճէք տիր՝ տէտիմ : Պիր ազ միւտ .
 տէթ սօնրա պէնի կէօրմէզսինիդ . վէ եինէ պիր ազ
 միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիդ, զիրա պէն
 փէտէրէ կիտիյօրմ :
- 17 Պուհուն իւզէրինէ շսյիրտլէրինտէն պա՛ղլուլ
 պիրիպիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօնրա
 պէնի կէօրմէզսինիդ, վէ եինէ՝ Պիր ազ միւտտէթ
 սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիդ, վէ՝ Զիրա պէն փէ-
 տէրէ կիտիյօրմ՝ տէտիլի նէ՞ տիր՝ տէտիլէր :
- 18 'Աճէպա պու՝ Պիր ազ միւտտէթ՝ տէտիլի նէ՞ օլա .
- 19 նէ սեօյլէտիլինի ալլամայօրը՝ տէտիլէր : Վէ Յի-
 սուս քէնտիլինէ սու՛ալ էթմէք իսթէտիքլէրինի
 պիլմէքլէ, աշլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ՝ Պիր ազ միւտ-
 տէթ սօնրա պէնի կէօրմէզսինիդ, վէ եինէ՝ Պիր ազ
 միւտտէթ սօնրա պէնի կէօրէճէքսինիդ՝ տէտիլիմ
 հագգընտա՞ մը պիրիպիրինիզէ սու՛ալ էտիյօրը-
 նըզ : Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՛
 Սիդ աղալըպ Ֆիզան էտէճէքսինիդ, ամմա տիւնեա

- մէսրուր օլաճազ տրր . սիզ մահզուն օլաճազսընըզ ,
 լաքին հիւզնիւնիւզ մէսէրրէթէ տէօնէճէք տիր :
 24 Պիր գարը վազ՝ ը համլ էտէճէյի զէման մահզուն
 օլուր , զիրա վազթը կելմիշ տիր , լաքին չօճուղը
 տօղուրաղը զէման , տիւնեպյա ատէմ տօղաղը
 իչիւն , արթըգ մէսէրրէթտէն տէրտինի խաթրընա
 22 կէթիրմէզ , Ֆիլ վազը՝ սիզ տախի շիմտի մահզուն
 սընըզ , լաքին սիզի թէքրար կէօրէճէյիմ . վէ գալ-
 պինիզ մէսրուր օլաճազ , վէ մէսէրրէթինիզի սիզ-
 23 տէն քիմնէ ըէֆ՝ էտէմէզ : Վէ օլ կիւնտէ պէնտէն
 հիչ պիր շէյ ըէճա էթմէյէճէքսինիզ . հազիգա-
 թէն , հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իսմիմլէ
 փէտէրտէն հէր նէ թալէպ էտէճէք օլուր իսէնիզ ,
 24 սիզէ վէրէճէք տիր : Շիմտիյէտէք պէնիմ իսմիմլէ
 պիր շէյ թալէպ էթմէտինիզ . թալէպ էյլէյինիզ ,
 ալաճազսընըզ , քի մէսէրրէթինիզ միւքէմիլ օլա :
 25 Պու շէյլէրի սիզէ թէմսիլաթլէ սէզյլէտիմ . լաքին
 սիզէ արթըգ թէմսիլաթլէ սէզյլէմէյիպ՝ անճազ
 փէտէր հազգընտա սիզէ աշիքեարէ խապէր վէրէ-
 26 ճէյիմ վազըթ կէյիյօր : Օլ կիւնտէ պէնիմ իսմիմլէ
 թալէպ էտէճէքսինիզ . վէ սիզէ՝ փէտէրէ սիզին
 27 իչիւն ըէճա էտէճէյիմ՝ տէմէմ . Ջիրա պէնի սէվիպ՝
 Ալլահտան խուրուճ էթտիյիմէ ինանաղընըզ ի-
 28 չիւն , փէտէր քէնտիսի սիզի սէվէր : փէտէրտէն
 խուրուճ էտիպ տիւնեպյա կելտիմ , եինէ տիւնեպյը
 թէրքլէ փէտէրէ կիտիյօրմ :
 29 Շայիրալէրի անա՝ իշթէ շիմտի աշիքեարէ սէզյ-
 30 լէյօրսըն , վէ հիչ թէմսիլ սէզյլէմէյօրսըն : Շիմտի
 պիւ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյինի , վէ պիր քիմնէնին
 սանա սու՛ալ էթմէքիյինէ միւհթաճ օլմաաղընը

- անկատարգ . պուս սէպէպէ մէպնի Ալլահտան խուրուճ
 31 էթտիյինէ ինանըյօրըլ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ
 32 ճէվապէն րէրի րի՝ Շիմտի ինանըյօր մը սընըլ ,
 իշթէ հէր պիլինիլ քէնտի մահալինէ տաղըլարագ ,
 պէնի հալընըլ պրադաճաղընըլ վազըթ կէլիյօր , վէ
 հաթթա կէլիլ տիր . ֆազաթ հալընըլ տէյիլ իմ ,
 33 զիրա ֆէտէր պէնիմ իլէ պէրապէր տիր : Պէնտէ
 սէլամէթինիլ օլտուն տէյիլ պու շէյլէրի սիզէ սէզյ-
 լէտիմ . տիւնհատա մուզպագանըլ օլաճագ , լաքին
 ճէսարէթլէնինիլ , պէն տիւնհայա զալիպ օլտըմ :

ՊԱՊ 17

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէզլէտիքտէ , սէմայա տօղրու
 նազար էտէրէք տէտի քի՝ էյ ֆէտէր , սա՛աթ
 կէլիլ տիր . Օղլընթ թա՛ղիլ էյլէ , թա քի Օղլըն
 2 տախի սէնի թա՛ղիլ էյլէյէ : Նիթէքիմ անա ճիւմլէ
 պէշէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին , թա քի անա
 վէրտիյին ճիւմլէ քիմնէլէրէ էպէտի հայաթ վէրէ :
 3 Վէ էպէտի հայաթ սէն հալընըլ հազգ Ալլահ
 վէ իրսալ էյլէտիյին Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք տիր :
 4 Պէն սէնի եէր իւզէրինտէ թա՛ղիլ էյլէտիմ . իճրա
 էթմէք իչիւն պանա վէրտիյին իշի թէմամ էյլէ-
 5 տիմ : Վէ շիմտի , էյ ֆէտէր , տիւնհա մէվճուտ
 օլմազտան էվվէլ ոէնին նէզտինտէ մալիք օլտըղըմ
 6 իղզէթլէ սէն պէնի նէզտիյտէ թա՛ղիլ էյլէ : Սէնին
 իսմինի տիւնհատան պանա վէրտիյին ատէմլէրէ
 պէյան էյլէտիմ . անլէր ոէնին իտիլէր , անլէրի
 պանա վէրտին . վէ սէնին քէլամընը հըֆզ էյլէտի-
 7 լէր : Պանա վէրտիյին շէյլէրին ճիւմլէտինին սէնին

- 8 Թարափընտան օլտըղընը շիմտի պիտիլէր : Զիրա
պանա վէրտիյին քէլամլարը անլէրէ վէրտիմ, ան-
լէր տախի գապուլ էտէրէք, սէնտէն խուրուճ էթ-
տիյիմի եագիսէն պիլիպ՝ պէնի սէն իրսալ էթտիյինէ
- 9 ինանտըլար : Պէն անլէր իչիւն րէճա էտէրիմ.
տիւնեա իչիւն տէյիլ, անճագ պանա վէրտիյին
քիմսէլէր իչիւն րէճա էտէրիմ, զիրա անլէր սէնին
- 10 տիլէր : Վէ պէնիմքիլէրին քեաֆֆէսի սէնին՝ վէ
սէնինքիլէրին քեաֆֆէսի պէնիմ տիր, պէն տախի
- 11 անլէրտէ Թա՛ղիզ օլունտըմ : Վէ արթըգ տիւն-
եատա տէյիլ իմ, վէ պունլար տիւնեատա օլուպ,
պէն տախի սանա կէլիյօրըմ. էյ Գուտտուս ֆէ-
տէր, պանա վէրտիյին քիմսէլէրի սէնին իսմինլէ
ճըֆզ էյլէ, Թա քի պիզիմ կիպի պիր օլալար :
- 12 Տիւնեատա անլէր իլէ պէրապէր պուլունտըգճա,
անլէրի սէնին իսմինլէ ճըֆզ էտէր իտիմ. պանա
վէրտիյին քիմսէլէրի ճըֆզ էյլէտիմ վէ անլէրտէն,
իպն ի Տէլաքտուն մա՛տա, Տիչ պիրի Տէլաք օլմատը,
- 13 Թա քի քիթապ իթմամ օլունտ : Ամմա շիմտի
սանա կէլիյօրըմ. վէ պու շէյլէրի տիւնեատա սէջ-
լէրիմ քի՝ պէնիմ մէսէրրէթիմի քէնտիլէրինտէ միւ-
- 14 քէմմէլ պուլալար : Պէն անլէրէ սէնին քէլամընը
վէրտիմ, վէ պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միսիլ-
լիւ՝ անլէր տախի տիւնեատան օլմատըղալըրնտան,
- 15 տիւնեա անլէրէ պուզղ էթտի : Անլէրի տիւնեա-
տան գալտըրմանը տէյիլ, անճագ անլէրի շէրիրտէն
- 16 ճըֆզ էթմէլի րէճա էտէրիմ : Պէն տիւնեատան
օլմատըղըմ միսիլլիւ՝ անլէր տախի տիւնեատան
- 17 տէյիլ տիրէր : Անլէրի Տագիգաթընլէ Թապտիս
- 18 էյլէ. սէնին քէլամըն Տագիգաթ տըր : Սէն պէնի

- տիւնեայա իրսալ էթտիյին կիպի, պէն տախի ան.
- 19 լէրի տիւնեայա իրսալ էթտիմ: Վէ պէն քէնտիմի
անլէր իչիւն թագտիս էտէրիմ, քի անլէր տախի
- 20 հագիգաթ վասրթասըյլէ թագտիս օլունալար: Վէ
եալընըզ անլէր իչիւն տէյիլ, անճագ անլէրին քէ-
լամըյլէ պանա իման էտէճէք օլանլար իչիւն տախի
- 21 իէճա էտէրիմ, փի ճիւմլէսի պիր օլալար. սէն էյ
Փէտէր, պէնտէ, վէ պէն սէնտէ օլտըղըմ միսիլլիւ,
անլէր տախի պիզտէ պիր օլալար. թա քի պէնի
- 22 սէն իրսալ էյլէտիյինկէ տիւնեա ինանա: Պանա
վէրտիյինկէ իզգէթի անլէրէ վէրտիմ, քի պիզիմ պիր
- 23 օլտըղըմըզ կիպի՝ անլէր տախի պիր օլալար. Պէն
անլէրտէ վէ սէն պէնտէ, քի պիր օլմագըրգտա
քեամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթտիյինկի,
վէ պէնի սէվտիյինկէ միսիլլիւ անլէրի տախի սէվտիյինկի
- 24 տիւնեա անլայա. էյ Փէտէր, պանա վէրտիյինկէ
քիմսէլէրին տախի՝ պուլունտըղըմ էէրտէ պէնիմ
իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ. թա քի պանա
վէրտիյինկէ ճէլալիմի միւշահէտէ էտէլէր. զիրա պէնի
- 25 տիւնեանըն թէ՛ սիսինտէն էվվէլ սէվտին: էյ 'ատիլ
Փէտէր, տիւնեա սէնի թանըմատը, ամմա պէն
սէնի թանըտըմ, պունլար տախի պէնի սէն իրսալ
- 26 էթտիյինկէ անլատըլար: Վէ սէնին իսմինի անլէրէ
հէմ պիլտիրտիմ, վէ հէմ տէ պիլտիրէճէյիմ. թա
քի պանա օլան մուհապպէթինկէ անլէրտէ օլա, պէն
տախի անլէրտէ օլսըմ:

ՊԱՊ 18

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէջլէտիքտէն սօհրա, շա-
յիրտլէրի իլէ պէրապէր կիդրոն տէրէսինին էօթէ

- Թարափընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պուլուն-
 2 մաղէ, շայիրտլերի իլէ պերապեր իչինէ կիրտի: Վէ
 անը էլէ վերէն Յուդա տախի օլ մահալի պիլիբ
 իտի, զիրա Յիսուս շայիրտլերի իլէ պերապեր օրա-
 տա չօգ տէֆա թէճէմմիւ՝ էթմիշ իտի:
- 3 Իմտի Յուդա պիր պէօլիւք 'ասիւր վէ պաշ քեա-
 ճինլեր իլէ ֆերիսիլեր Թարափընտան մէ'մուրլար
 ալըպ ֆէնէրլեր վէ մաշ'ալալար վէ սիւսլարլէ օրա-
- 4 յա կէլտի: Վէ Յիսուս քէնտի հագգընտա վուգու՝
 պուլաճագ շէյլերին ճիւմլէսինի պիլմէքլէ, չըգըպ
 5 անլերէ՝ ֆիմի՞ արայօրսընը՝ տէտի: Անլեր տախի
 անտ՝ Նազարէթլի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ վերմէք-
 լէ, Յիսուս անլերէ՝ Պէն իմ՝ տէտի. վէ անը էլէ
 վերէն Յուդա տախի անլեր իլէ պերապեր տուրու-
- 6 յօր իտի: Վէ անլերէ՝ Պէն իմ՝ տէտիյի անտէ,
 7 անլեր կերի չէքիլիպ եերէ տիւշտիւլէր: Պա՛տէհու
 անլերէ՝ ֆիմի՞ արայօրսընը՝ տէյիւ Թէքրար սու՛ալ
 էյլէտիլինտէ, անլեր Նազարէթլի Յիսուսը՝ տէտի-
- 8 լեր: Յիսուս ճէվապէն՝ Սիզէ՝ Պէն իմ՝ տէտիմ. իմ-
 տի էյեր պէնի արայօր իսէնիզ, պուլնարը սալը վէ-
- 9 ընիլզ կիթսինլէր՝ տէտի. Թա քի՛ Պանա վէրտի-
 յիկ քիմնէլերտէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէտիմ՝ տէ-
- 10 յիւ սէյլէտիյի քէլամ էթմամ օլունա: Օլ վա-
 գըթ Սիմոն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղլէ, անը
 չէքիպ քեահին ի ա՛ղամըն պէնտէսինէ վուրարագ,
 ուղ գուլաղընը քէսիպ տիւշիւրտիւ. օլ պէնտէ-
- 11 նին իմի տախի Մալիսս իտի: Վէ Յիսուս Պետ-
 րոսա՝ Գըլըճընը գընընա գօ. ֆէտէրին պանա վէր-
 տիյի քեատէյի ի՞ջմէյէճէք մի իմ՝ տէտի:
- 12 Օլ վագըթ պէօլիւք իլէ պին պաշը վէ Եէհու-

- տիկերին մէ՛ մուրլարը Յիսուսը թուժուպ պաղա-
- 13 տրլար : Վէ անը եւվէլա Հաննայա կեօթիւրտիւ-
- լէր, զիրա մէրգումօ օ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ
- 14 օլան Կայրիփանըն գայն փէտէրի իտի : Պու Կայրա-
- փա տախի՝ Գաւմ իչիւն պիր ատէմին հէլաք օլ-
- մասը խայրլը տըր՝ տէյիւ Եէհուտիկէրէ նասիհաթ
- 15 վէրմիշ օլան քիմնէ իտի : Վէ Սիմոն Պետրոս իլէ
- տիկէր պիր շայիրտ Յիսուսըն արտը սըրա կիտլօյրլըր
- իտի . վէ օլ շայիրտ քեահին ի ա՛ղամըն պիլտիյի
- օլուպ՝ Յիսուս իլէ պէրապէր քեահին ի 'աղամըն
- 16 հափլուսընա կիրտի . Լաքին Պետրոս գափուս կանըն-
- տա տըշարլտա տուրմաղլէ , քեահին ի ա՛ղամըն
- պիլտիյի օլան տիկէր շայիրտ չըգըպ՝ գափուճըյա
- 17 սէօյլէյէրէք , Պետրոսը իչէրիյէ ալտը : Վէ գա-
- փուճը գըզ Պետրոսա՝ Սէն տախի պու ատէմին
- շայիրտլէրինտէն տէյի՛լ մի սին՝ տէտիքտէ , օ տա-
- 18 ին՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի : Վէ հափա սօղուգ օլտըղըն-
- տան՝ խըտմէթքեարլտը իլէ մէ՛ մուրլար աթէշ եագ-
- մըշ օլմաղլէ տուրուպ ըսընըյօրլըր իտի . Պետրոս
- տախի անլէր իլէ պէրապէր տուրուպ ըսընըյօր իտի :
- 19 Վէ քեահին ի ա՛ղամ՝ Յիսուսա շայիրտլէրի իլէ
- 20 թա՛լիմինէ տա՛իր սու՛ալ էթմէքլէ , Յիսուս անա
- ճէվապէն՝ Պէն տիւնեայա 'ալէնէն սէօյլէտիմ, պէն
- տա՛իմա սինաղօլտա վէ Եէհուտիկէրին հէր թա-
- րաֆտան ճէմ՝ օլարգլարը հէյքէլտէ թա՛լիմ է-
- 21 տիպ՝ կիզլիտէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ : Նի՛չիւն
- պանա սու՛ալ էտիյօրսըն . իշիթմիշ օլանլարտան՝
- քէնտիկէրինէ նէ սէօյլէտիյիմի սու՛ալ էյլէ . իշթէ
- անլէր պէնիմ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի պիլիլլէր՝ տէտի :
- 22 Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիյինտէ , օրատա տուրան

- մէ՛մուրլարտան պիբի ցիսուսա պիբ սիլլէ վուրուպ՝
 Բեաճին ի ա՛ղամա պեղլէ՞ մի ճեվապ վերերսին՝
 23 տէտի։ ցիսուս անա ճեվապէն՝ էյէր սեղլէտիյիմ՝
 Ֆէնա իսէ, Ֆէնալղղնա շէհատէթ էյլէ։ ամմա
 էյէր էյի իսէ, պանա նի՞ջիւն վուրույօրսըն՝ տէտի։
 24 Վէ Հաննա անը պաղլը օլարագ, քեաճին ի ա՛ղամ
 25 Կայիափայա կէօնտէրմիշ իտի։ Վէ Սիմնն Պետրոս
 տուրուպ ըսընմագտա իքէն, անա՝ Սէն տէ անըն
 շայիւրտլէրինտէն տէյի՞լ մի սին՝ տէտիլէր։ օ տախի՝
 26 Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար էթտի։ Բեաճին ի ա՛ղա-
 մըն պէնտէլէրինտէն օլուպ՝ Պետրոսըն տախի գու-
 լաղընը քէստիյի քիմնէնին ագրապասընտան պիբի՝
 Պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պերապեր կէ՞օրմէ-
 27 տիմ մի՝ տէտի։ Պուռնուռն իւզէրինէ Պետրոս եինէ
 28 ինքեար էթտի։ վէ տէր՝ ագապ խօրօս էօթտիւ։ Օլ
 վագըթ ցիսուսը Կայիափանըն եանընտան հիւքիւ-
 մէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւլէր, վէ վագըթ սա-
 պաճ իտի։ վէ անլէր նափաք օլմամալարը վէ Ֆըսը
 եէմէլէրի իջիւն հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրմէտիլէր։
 29 Պինա՛նն 'ալէյճ, Պիղատոս անլէրին եանընա չըգըպ՝
 Պու ատէմին 'ալէյճինտէ նէ՞ շիքեայէթինիզ վար՝
 30 տէտի։ Անլէր տախի անա ճեվապէն՝ էյէր պու
 քիմնէ միւճրիմ օլմասա իտի, անը սանա թէսլիմ՝
 31 էթմէզ իտիք՝ տէտիլէր։ Օլ վագըթ Պիղատոս ան-
 լէրէ՛ Անը սիզ ալըպ՝ քէնտի շէրի՛աթընըզ կէօրէ
 հիւքմ էտինիզ՝ տէտի։ լաքին Եէհսուտիլէր անա
 Բիմնէյի գաթլ էթմէմիզէ բուխաթ եօգ տըր՝ տէ-
 32 տիլէր։ Թա քի ցիսուսըննէ տիւրլիւ էօլիւմլէ վէ-
 Ֆաթ էտէճէյինի իմա էթմէք իւզրէ սեղլէտիլի
 33 քէլամ իթմամ օլունա։ Վէ Պիղատոս թէքրար

- հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրտի, վէ ցիսուսը չաղը-
րըպ անա՝ Եէհուտիւէրին մէլիյի սէն մի սին՝ տէտի:
- 34 Գիսուս անա ճէվապէն՝ Պաւնու սէն քէնտիլիյիկտէն
մի սէջլէյօրսըն, եօգսա պէնիմ հազգըմնա անա
- 35 պաշպալարը՝ մը սէջլէտի՝ տէտի: Պիղատոս ճէվա-
պէն՝ Պէն Եէհուտի՞ մի իմ. սէնի քէնտի միլլէթին
վէ պաշ քէահիւէր պանա թէսլիմ էթտիլէր. նէ՞
- 36 եափտըն՝ տէտի: Գիսուս ճէվապէն՝ Պէնիմ մէլէ-
քիւթիւմ պու տիւնեատան տէյիլ տիր. էյէր
պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան օլսա իտի,
պէնիմ խըտմէթճիլէրիմ միւճահէտէ էտէրլէր իտի
քի Եէհուտիլէրէ թէսլիմ օլունմայայրմ. ամմա
շիմտի պէնիմ մէլէքիւթիւմ պուրատան տէյիլ տիր՝
- 37 տէտի: Օլ վազըթ Պիղատոս անա՝ Էյլէ իսէ պիր
մէլլէք մի սին՝ տէտի: Գիսուս ճէվապէն՝ Սէյլէ-
տիլիյի կիպի տիր, չիւնքի պէն մէլիք իմ. պէն պու
նոււն իչիւն, եա՛նի հազիգաթա շէհասալէթ էթմէք
իչիւն տօղտըմ, վէ պոււնոււն իչիւն տիւնեայա կէտիմ.
հազիգաթատան օլան հէր քիմնէ պէնիմ սէօզիւմիւ
- 38 տիլլէր՝ տէտի: Պիղատոս անա՝ Հազիգաթ նէ՞
տիր՝ տէտի. վէ պոււնու սէջլէտիքտէն սօկրա
եինէ Եէհուտիլէրին եանընա չըգըպ, անլէրէ՝
- 39 Պէն անտէ հիչ պիր ճիւրմ պոււմայօրըմ. Ամմա
Ֆըսատա սիզին իչիւն պիր քիմնէ սալլ վէրմէքի-
յիմ սիզտէ՝ ատէթ տիր. իմտի սիզէ Եէհուտիլէ-
րին մէլիլիյի սալլ վէրմէմի իսթէ՞ր մի սինիզ՝ տէ-
- 40 տի: Օլ վազըթ եինէ ճիւմլէտի պաղըրըպ՝ Պոււնու
տէյիլ, անճադ Բարաբբայը՝ տէտիլէր: Բարաբբա
իսէ պիր հարամի իտի:

- 1 **Օ** զէման Պիղատոս Յիսուսը ալըպ գամջըյլէ տէր-
 2 տիւ : 'Ասքերլէր տախի տիքէնլէրտէն պիր թաճ
 էօրիւպ՝ անըն պաշընա գօտըլար, վէ անա էրզա-
 3 վանի պիր լիպաս կիյտիրիպ, Սէլամ սանա, էյ
 Եէհուտիլէրին մէլիյի՝ տէյէրէք, անա սիլլէ վու-
 4 բուրլար իտի : Պիղատոս թէքրար տըշարը չըգըպ
 անլէրէ՝ իշթէ անտէ պիր ճիւրմ՝ պուլմատըղըմը
 պիլմէնիզ իչիւն անը սիզէ տըշարըյա չըգարըյօ-
 5 բըմ՝ տէտի : Օլ վազըթ Յիսուս տիքէն թաճը
 վէ էրզավանի լիպասը կիյմիշ օլարադ՝ տըշարըյա
 չըգարըգտա, Պիղատոս անլէրէ՝ իշթէ օլ ատէմ՝
 6 տէտի : Պաշ քեահինլէր իլէ մէ՞մուրլար տախի
 անը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Սալպ էյլէ, սալպ էյլէ՝
 տէյիւ պաղըրըրլար իտի : Պիղատոս անլէրէ՝ Անը
 սիզ ալըպ սալպ էյլէյինիզ, զիրա պէն անտէ
 7 ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ՝ տէտի : Եէհուտիլէր անա
 ճէվապէն՝ Պիզիմ շէրի՛տթըմըզ վար, վէ շէրի՛ա-
 թըմըզ մուճէպինճէ գաթլի վաճիպ տիր, զիրա
 քէնտիսինի իպն Ուլլաճ մագամընտա թուլթտու՝
 8 տէտիլէր : Պիղատոս պու սէօզիւ իշթատիլինտէ՝
 9 տահա զիյատէ գօրգարադ, թէքրար հիւքիւմէթ
 գօնաղընա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՞րտէն սին՝ տէ-
 տի : Ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէիլլէ,
 10 Պիղատոս անա խիթապէն՝ Պանա սէյլէմէ՞զ մի սին .
 պիլմէ՞զ մի սին քի սէնի սալպ էթմէյէ գուտրէ-
 թիմ վար, վէ սէնի սալը վէրմէյէ տախի գուտրէ-
 11 թիմ վար՝ տէտի : Յիսուս՝ Էյթը սանա Էօգարըտան
 վէրիլմիշ օլմասա իտի, պէնիմ իւզէրիմէ հիչ պիր

- գուտրէթիկ օլմազ իտի . պու սէպէպտէն՝ պէնի
 անա թէպիմ՝ էտէնին կիւնասը տասա պէօյիւք
 12 տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Պուշտան սօկրա Պի-
 ղատու անը սալը վէրմէյէ վէսիլէ արար իտի իսէ
 տէ , Եէհուտիլէր՝ Էյէր պուշու սալը վէրիսէն ,
 Գայսերին տօսթու տէյիլ սին . հէր քիմ քի
 քէնտիսինի մէլիք՝ տատ էտէր իսէ Գայսէրէ մու-
 13 խալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի : Պիղա-
 տու տախի պու սէօգիւ իշիթտիքտէ՝ Յիսուսը ար-
 շարըյա չըգարըպ , 'Իպրանիճէ Ղապպաթա տէնի-
 լէն թաշ տէօշէմէ նամ մահալտէ մահքէմէտէ օ-
 14 թուրտու : Վէ ֆըսհն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝
 սս'աթ ալթը բատտէլէրինտէ իտի . Եէհուտիլէրէ՝
 15 իշթէ մէլիյինիզ՝ տէտի : Ամմա անլէր՝ Գալտըր ,
 գալտըր , անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրարլար .
 Պիղատու անլէրէ՝ Մէլիյինիզի սալպ էտէյիմ մի՝
 տէտի . պաշ քէահիլէր՝ Գայսէրտէն պաշգա մէ-
 16 լիյիմիզ եօգ տըր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Օլ
 վազըթ անը՝ սալպ օլունմազ իւզրէ անլէրէ թէս-
 լիմ էթտի , անլէր տախի Յիսուսը ալըպ կէօթիւր-
 տիւլէր :
 17 Քէնտիսի տախի խալընը թաշըյարագ , 'Իպրա-
 նիճէ Գողգոթա տէնիլէն Գաֆա եէրի նամ մա-
 18 հալէ չըգտը : Վէ անը , վէ անըն իլէ պէրապէր
 տիկէր իքի քիմէ , պիրի պիր եանընտա վէ պիրի
 օլ պիր եանընտա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատու
 19 օլարագ , օրատա խաշա կէրտիլէր : Վէ Պիղատու
 պիր եաֆթա եազըպ՝ խաշն իւզէրինէ գօտու , եա-
 ղըսը տախի՝ ԵէՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷԼԻՅԻ ՆԱԶԱ-
 20 ՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՍ իտի : Վէ Յիսուսն խաշա կէ-

- րիւտիյի մահալ շէհրէ հագըն, վէ պու ետֆթա տախի 'իպրանիճէ վէ Եսկանիճէ վէ Լաթիհիճէ հագըլը օլմաղէ, Եէհուտիլէրտէն նիչէլէրի անը օ-
- 21 գուտըլար: Օլ վագըթ Եէհուտիլէրին պաշ քեհ-
հինլէրի Պիղատոսա՝ Եէհուտիլէրին մէլէյի տէյիլ,
ամմա քէնտիսի՝ Պէն Եէհուտիլէրին մէլէյի իմ՝
- 22 տէտի՝ տէյիլ հագ՝ տէտիլէր: Պիղատոս՝ Նէ հագ-
տըմ՝ իսէ հագտըմ՝ տէյիլ ճէվապ վէրտի:
- 23 Վէ՝ ապէրլէր Յիսուսը խաչա կէրտիքտէն սօկրա,
անըն էլպիսէսինի ալըպ՝ հէր պիր՝ ապէրէ պիր հիս-
սէ ալմագ իւզրէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր. էնթա-
րիյի տախի ալլալ, Ֆագաթ էնթարի տիքիշսիզ,
պաշտան պաշա պիւս պիւթիւն տօգուամ օլմասըյ-
- 24 է, Պիրիպիրինէ՝ Անը երթմալարմ, ամմա քիմին
օլսճաղընա գուր՝ա աթալըմ՝ տէտիլէր. թա քի՝
էլպիսէմի արալարընտա թագսիմ էտիպ՝ էնթարիմ
իւզէրինէ գուր՝ա աթտըլար՝ տէյիլ մուհարրէր
օլսն իթմամ օլընա. 'ապէրլէր տախի պու շէյ-
լէրի էթտիլէր:
- 25 Վէ Յիսուսըն խաչը հանընտա վալիտէսի իլէ
վալիտէսինին հէմշիրէսի, Կղէովպասըն զէճէ՝ Մա-
րիամ՝ վէ Մէճտէյի Մարիամ՝ տուրույօրլար իտի:
- 26 Իմտի Յիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիյի շպիրտի ես-
նընտա տուրուր կէօրմէքլէ, քէնտի վալիտէսինէ՝
- 27 Էյ խաթոււն, իշթէ օղըն՝ տէյիպ, Սօկրա շայիր-
տէ տախի՝ իշթէ վալիտէն՝ տէտի. վէ օլ վագըթ-
տան սօկրա պու շպիրտ անը քէնտի խանէսինէ
գապուլ էթտի:
- 28 Պատէհու Յիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ
օլտըղընը պիլմէքլէ, մուհարրէր օլանըն իթմամը

- 29 իշխեն՝ Սուսանորմ՝ տէտի։ Վէ օրատա սիրքէ իլէ
տօլու պիր գապ պուլունմաղլէ, անլէր սիրքէ իլէ
պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր զուֆայա թագա-
- 30 բագ, անըն աղղընա սունտուլար։ Յիսուս տախի
սիրքէյի պլորղը կիպի՝ թէմամ՝ օլտու՝ տէտի։ վէ
պաշընը էյիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտի։
- 31 Իմաի թէտարիք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէսէտ-
լէրին սէպթ կիւնիւ խաչ իւղէրինտէ գալմամաւր
իշխեն, (շիւնքի օլ սէպթ պէօյիւք կիւն իտի)։
Եէհուտիլէր՝ անլէրին ինճիլլէրի գըրըլլու, գալտը-
- 32 ըրմասընը Պիղատոստան բէճա էթտիլէր։ Պուշուն
իւղէրինէ 'սաքէրլէր կէլիպ անըն իլէ պէրապէր
սալպ օլունան էվլէլքի վէ տիկէրինին ինճիլլէրինի
- 33 գըրտըլար։ Ամմա Յիսուսա կէլտիքլէրինտէ, անըն
վէֆաթ էթմիշ օլտըղընը կէօրմէլէրիլլէ, ինճիլլէ-
- 34 րինի գըրմասըլար։ Լաքին 'սաքէրլէրտէն պիրի
անըն եանընը մըգրապլէ տէլտի։ վէ տէր՝ ագապ
- 35 գան իլէ սու չըգար։ Վէ պաշա կէօրէն սիզին
իման էթմէնիլ իշխեն շէհատէթ էթտի, վէ անըն
շէհատէթի հագգ տըր, վէ քէնտիսի տախի հագգ
- 36 սէօլլէտիլինի պիրի։ Զիրա պու շէյլէր՝ Անտէն
պիր քէմիք գըրըլմայաճագ՝ տէյիւ մուհարրէր օ-
- 37 լանըն իթմամը իշխեն վագը՝ օլտու։ Վէ եինէ
պաշգա պիր եէրտէ՝ Տէլտիլլէրի քիմնէյէ նաղար
էտէճէլլէր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր։
- 38 Պա՛տէհու Յիսուսըն շալիւտի օլուպ՝ Եէհուտի-
լէրին գօրգուսընտան քէնտիսի խաֆի թուլթան
Արիմաթիպլը Յովսէփ Յիսուսըն ճէսէտիսի գալ-
տըրմաղա Պիղատոստան բուխաթ թալէպ էյլէտի։
Պիղատոս տախի բուխաթ վէրմէլլէ, կէլիպ Յի-

- 39 սուսըն ճէսէտինի գալտըրտը: Վէ մնգատտէմա
 Գիսուսա կէճէլէյին կէլմիշ օլան Նիկոգեմնա տախի
 կէլիպ՝ երւզ լիթրա գատար միւրը ի սաֆի իլէ
 40 'ուտ աղաճը թէրքիպի կէթիրտի: Օլ վագըթ
 Գիսուսըն ճէսէտինի ալըպ՝ Եէհուտիլէրին տէֆն
 էթմէք խուսուսընտա 'ատէթլէրի իւղրէ, անը
 պէհարլար իլէ պերապէր քէթէն պէզլէրինէ սար:
 41 տըլար: Վէ սալպ օլունտըղը մահալտէ պիր պաղ-
 չէ, վէ պաղչէտէ՝ իչինէ տահա պիր քիմնէ դօնուլ-
 42 մամըշ եէնի պիր գապը պուլունտըղընտան, Եէ-
 հուտիլէրին թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէպիլյէ,
 գապը տախի եագըն օլտըղը իչիւն Գիսուսը օրայա
 գօտըլար:

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահալյըն
 տահա գարանլըգ իքէն, Մէճտէլի Մարիամ գապրա
 կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալտըրըմըշ կէօրմէքլէ,
 2 Գօշուպ Սիմնն Պետրոսա, վէ Գիսուսըն սէվտիյի
 օլ պիր շայիրտէ կէլիպ, անլէրէ՝ Բապպը գապրտան
 գալտըրըմըշլար վէ անը նէրէյէ գօտըգլարընը պիլ-
 3 մէյիլ՝ տէտի: Օլ վագըթ Պետրոս իլէ օլ պիր
 4 շայիրտ չըգըպ գապրա կիթաիլէր: Իքիսի տախի
 պերապէր գօշույօրլար իտի, Ֆագամթ օլ պիր շա-
 յիրտ Պետրոստան չապուգ իլէրի գօշտըղընտան՝
 5 էվիլէճէ գապրա վարտը: Վէ էյիլիպ քէթէն պէզ-
 լէրինի պիր թարաֆա դօնուլմըշ կէօրտիւ իսէ
 6 տէ, իչէրի կերմէտի: Սիմնն Պետրոս տախի անըն
 արտը սըրա կէլիպ գապրա կիրտի, վէ քէթէն
 7 պէզլէրի դօնուլմըշ, Վէ անըն պաշընտա օլան մէն.

- տիլի քէթէն պէզլէրի իլէ պէրապէր դօնուլմոյրպ՝
անճագ այրըճա պիր մահալտէ տիւրիւլիւ կէօր-
- 8 տիւ: Օ զէման՝ գապրա եվվէլճէ կէլէն օլ պիր
- 9 շայիրտ տախի կիրիպ կէօրտիւ վէ ինանտը: Զիրա՝
Անա էմվաթտան գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէ-
յիւ մուհարրէր օլանը տահա պիլմէզլէր իտի:
- 10 Պա՛տէհու պու շայիրտլէր թէքրար քէնտի եէր-
լէրինէ կիթտիլէր:
- 11 Ամնա Մարիամ գապրն էանընտա տըշարըտա
տուրուպ աղլայօր իտի: վէ աղլար իքէն, պադմագ
- 12 իչիւն, գապրա էյիլիպ, Յիսուսըն ճէսէտինին գօ-
նուլմըլ օլտըղը մահալտէ, պիրի պաշ թարաֆըն-
տա վէ տիկէրի պյագ թարաֆընտա օթուլմըլ
- 13 պէյազ էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ: Վէ պուռ-
լար անա՝ էյ խաթուն, նիճիւն աղլայօրսըն՝ տէ-
մէլէրի իւզէրինէ՝ Բապպըմը գալտըրտըզլարը վէ
անը նէրէյէ գօտըղլարընը պիլմէտիլիմ՝ իչիւն՝
- 14 տէտի: Պուռու սէջլէտիքտէ արգասընա տէօնիւպ
Յիսուսը տուրուր կէօրտիւ իսէ տէ, Յիսուս իտի-
- 15 յինի պիլմէտի: Յիսուս անա՝ էյ խաթուն, նիճիւն
աղլայօրսըն, քիմի՞ արսայօրսըն՝ տէտի. օ տախի
պաղէվան տըր զանն էտէրէք անա՝ էֆէնտիմ,
անը սէն գալտըրտըն իսէ, նէրէյէ գօտըղընը պանա
- 16 սէջլէ, պէն տախի անը գալտըրայըմ՝ տէտի: Յի-
սուս անա՝ էյ Մարիամ, տէմէսի իւզէրինէ, տէօ-
նիւպ անա՝ Բապպուռնի, (էա՛նի Մու՛սլիմ) տէտի:
- 17 Յիսուս անա խիթապէն՝ Պանա տօգուռմա. զիրա
տահա փէտէրիմին նէզտինէ՝ ուրուճ էթմէտիմ.
լըքին պիրատէրլէրիմին էանընա վարըպ անլէրէ
սէջլէ. Պէնիմ փէտէրիմ վէ սիզին փէտէրինիզէ,

- վէ պէնիմ Ալլահըմ վէ սիզին Ալլահընըզա 'ու-
 18 բուճ էտերիմ տէտի : Մեճտէլի Մարիամ կելիպ՝
 շայիրտէրէ Բապպը կէօրտիւշիւնիւ, վէ քէնտիսինէ
 պու շէյլէրի սէօյլէտիյինի նազլ էյլէտի :
- 19 Վէ Տէման օլ կիւնտէ, եա'նի հաֆթանըն պի-
 րինճի կիւնիւնտէ ազշամ օլտըզտա, շայիրտէրին
 ճէմ՝ օլտըզլարը մահալին գափուլարը տախի Եէ-
 հուտիլէրին գօրգուսընտան գափալը օլտըզը հալ-
 տէ, Յիսուս կելիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝
- 20 Սիզէ սէլամէթ օլտուն՝ տէտի : Վէ պուսուս սէօյլէ-
 տիքտէն սօկրա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ եանընը կէօս-
 թէրտի. օլ վազըթ շայիրտէր Բապպը կէօրմէքլէ
- 21 մէսրուր օլտըլար : Վէ Յիսուս եինէ անլէրէ՝ Սիզէ
 սէլամէթ օլտուն. Փէտէր պէնի իրսալ էյլէտիյի
 կիպի, պէն տախի սիզի իրսալ էտերիմ՝ տէտի :
- 22 Վէ պուսուս սէօյլէտիքտէ, նէֆիս էտիպ անլէրէ՝
- 23 Բուճ իւլ Գուտսը ալընըզ. Քիմլէրին կիւնահլա-
 րընը 'ավֆ էտերսէնիզ, անլէրէ 'ավֆ օլունմըշ օ-
 լուր, վէ քիմլէրինքինի թէվգիֆ էտերսէնիզ, թէվ-
 գիֆ օլունմըշ օլուր՝ տէտի :
- 24 Ամմա օն իքիլէրտէն պիրի օլուպ՝ իքիզ տէնիլէն
 թուվմաս՝ Յիսուսըն կելտիյի զէման անլէր իլէ պէ-
- 25 րապէր տէյիլ իտի : Վէ տիկէր շայիրտէր անա՝
 Բապպը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ Անըն
 էլլէրինտէ մըխլարըն էսէրինի կէօրիւպ, փարմաղըմը
 մըխլարըն էսէրինէ գօմնազ իսէմ, էլիմի տախի
 եանընա սօգմազ իսէմ, տալա ինանմամ՝ տէտի :
- 26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօկրա եինէ շայիրտէր ի-
 չէրիտէ օլուպ, թուվմաս տախի անլէր իլէ պէրապէր
 իտի, վէ գափուլար գափալը օլտըզը հալտէ, Յի-

- սուս կելիպ օրթատա տուրարագ՝ Սիգէ սէլամէթ
 27 օլթուն՝ տէտի։ Անտէն ոճկրա թովմասա՝ փարմա-
 ղըկը պուրայա ուզաթ վէ էլէրիմէ պագ, վէ
 էլիկի ուզատըպ էանըմա սօգ, վէ իմանսըղ օլմա,
 28 անճագ միւլ՝մին օլ՝ տէտի։ Թովմաս անա ճէվապէն՝
 29 Բապլըմ՝ վէ Ալլահըմ՝ տէտի։ Յիսուս անա՝ [էյ
 թովմաս] պէնի կէօրտիւլիւն իջիւն իման էթտին,
 կէօրմէքսիզին իման էտէնլէր նէ՝ միւպարէք տիր՝
 տէտի։
 30 Յիսուս շայիրտլէրինին էօնիւնտէ պաշգա չօդ
 'սլամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ, պու քիթապտա
 31 մուհարրէր տէյիլ տիր։ Անճագ Յիսուսըն Մէսիհ
 Իպն Ուլլահ իտիյինէ իման էթմէնիզ, վէ իման է-
 տէրէք անըն իսմիյլէ հայաթա մալիք օլմանըղ ի-
 չիւն պուշլար Թահրիր գըլընմըշ տըր։

ՊԱՊ 21

- 1 Պա՛տէհու Յիսուս թէպէրիյէ տէնիպինին քէնա-
 րընտա քէնտիսինի շայիրտլէրինէ թէքըր իզհար
 2 էլլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի, Եսա՛նի Ան-
 ման Պետրոս իլէ Իքիզ տէնիլէն թովմաս, վէ Գա-
 լիլէատա վադը՝ Գանա լէհրէնտէն օլան Նաթա-
 նայէլ, վէ Զէբէդէոս օլըւլլար իլէ անըն շայիրտ-
 լէրինտէն տիկէր իքի քիչի պիրլիքտէ պուլլունուպ,
 3 Սիմոն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըգ ավընա կիտէճէյիմ՝
 տէտի. անա՝ Պիզ տախի սէնին իլէ պէրապէր կի-
 տէրիզ՝ տէյէրէք, չըգըպ տէր 'ազապ գայըղա
 պինտիլէր, վէ օլ կէճէ պիր շէյ թուլմատըլար,
 4 վէ սապահ օլտըգտա՝ Յիսուս տէնիզ քէնարընտա

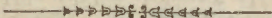
- տուրույօր իտի . ամեն շայիրտէր Յիսուս խոյիյնի
 5 պիլմէտիլէր : Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Չօճուգլար , պիր
 եէյէճէյիյնիզ վա՞ր մը՝ տէտի . անա՛ խայր՝ տէյիւ
 6 ճէվապ վերտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝ Աղը գայըղըն
 սաղ թարափընա աթընըզ վէ պուլուրսընըզ՝ տէ-
 մէսիյլէ աթտըլար , վէ պալըզլարըն քէսրէթինտէն
 7 նաշի անը չէքէմէտիլէր : ՕԼ վազըթ Յիսուսըն սէվ-
 տիյի շայիրտ Պետրոսա՝ Պու Բապպ տըր՝ տէտի .
 Սիմոն Պետրոս տախի Բապպ իտիյիյնի իշիթտիքտէ ,
 չըպլազ օլտըղը իչիւն 'ապասընը գուշտնըպ՝ տէ-
 8 նիզէ աթըլար : Տիկէր շայիրտէր իսէ գարատան
 ուզազ օլմայըպ՝ անճազ իքի եիւզ արշըն գատար
 տըգտա պուլունմալարըյլէ , աղը պալըզլարըն իլէ
 9 չէքէրէք , գայըզլէ կէտիլէր : Վէ գարայա չըգ-
 տըզլարընտա , հազըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնէ
 10 գօնուլմըշ պալըզ վէ էքմէք կէօրտիւլէր : Յիսուս
 անլէրէ՝ Շիմօի թուլթտըղընըզ պալըզլարտան կէ-
 11 թիրիւնիլ՝ տէտի : Սիմոն Պետրոս գայըղա կերիպ՝
 եիւզ էլլի իւչ 'ստէտ պէօյիւք պալըզլէ տօլու
 աղը գարայա չէքտի , վէ պու գատար չօգ իքէն
 12 աղ էըրթըլմատը : Յիսուս անլէրէ՝ կէլիւնիզ , թա՛ամ
 էտիւնիզ՝ տէտի . վէ շայիրտէրտէն հիչ պիրի՝ Սէն
 քի՞մ սին՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ
 13 էտէմէտի . զիրա Բապպ իտիյիյնի պիլտիլէր : ՕԼ
 վազըթ Յիսուս կէլիպ՝ էքմէյի վէ քէզալիք պա-
 14 լըղը տախի ալըպ անլէրէ վէրտի : Յիսուս էմվաթ-
 տան գըյամ էթտիքտէն սօկրա՝ պու իւչիւնճիւ
 տէֆ՛ա շայիրտէրիւնէ կէօրիւնտիւ :
 15 Վէ անլէր թա՛ամ էթտիքտէն սօկրա , Յիսուս
 Սիմոն Պետրոսա խիթապէն՝ Եյ Սիմոն իպն ի Յովէ

- նան, պէնի պոռնկարտան զիյատէ սեվէ՞ր մի սին՝
տէտի. անա՛ Պէլի, եա Բապպ, սէնի սեվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի. անա՛ Գուգուլարըմը օթ-
- 16 լաթ՝ տէտի: Եինէ անա իբլինճի տէֆ՛ա՝ ԷՅ Սի-
մոն իպն ի Յովնան, պէնի սեվէ՞ր մի սին՝ տէտի.
անա՛ Պէլի, եա Բապպ, սէնի սեվտիյիմի սէն պի-
լիրսին՝ տէտի. անա՛ Գոյունկարըմա չօպան օլ՝ տէ-
- 17 տի: Անա իւչիւնճիւ տէֆ՛ա՝ ԷՅ Սիմոն իպն ի
Յովնան, պէնի սեվէ՞ր մի սին՝ տէտիքտէ, Պետրոս
քէնտիսինէ իւչիւնճիւ տէֆ՛ա՝ օլարաք՝ Պէնի սեվէ՞ր
մի սին՝ տէտիյի իչիւն մահզըւն օլուպ, անա՛ Էա
Բապպ, սէն հէր շէյի պիլիրսին. սէնի սեվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի. Յիսուս անա՛ Գոյունկարըմը
- 18 օթլաթ: Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէ-
րիմ քի՛ սէն կէնճ իքէն, քէնտի քէնտիկէ գու-
շանըպ՝ իսթէտիյիկէ եէրէ կիտէր իտին. ամմա իս-
թիյար օլտըղըկ գէման էլլէրիկի ուղատաճազսըն
տա սէնի պաշգասը գուշատըպ՝ իսթէմէտիյիկէ եէրէ
- 19 կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտի: Վէ նէ տիւրլիւ էօ-
լիւմէ Ալլահը թա՛ղիզ էյլէյէճէյինի իմա էթմէք
իչիւն պունու սեզյէտի. վէ պունու տէտիքտէն
- 20 սօնրա անա՛ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի: Վէ Պետ-
րոս տէօնիւպ, օլ ագշամ թա՛ամընտա Յիսուսըն
կէօքսիւնէ տիւշէրէք՝ Էա Բապպ, սէնի էլէ վէրէ-
ճէք քի՞մ տիր՝ տէյէն, անըն սեվտիյի շայիրտին
- 21 արգատան կէլտիյինի կէօրտիւ: Պետրոս մէրգումը
կէօրիւնճէ, Յիսուսա՛ Էա Բապպ, պու տախի նէ՞
- 22 օլաճաք՝ տէտի: Յիսուս անա՛ Պէն կէլինճէյէտէք
պունուռն գալմասընը իսթէրսէմ, սէնին նէ՞ վաղի-
- 23 ֆէն, սէն արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի: Իմտի օլ շա-

յիրտ վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ քէլամը պիրա-
տէրլէր արասընտա շայը՝ օլտու իսէ տէ, ֆադաթ
Յիսուս անա՝ Պու վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ տէ-
մէյիպ, անճագ՝ Պէն կէլինճէյէտէք անըն գալմա-
սընը իսթէրսէմ, սէնին նէ՞ վաղիֆէն՝ տէմիշ իտի:

24 Պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտիպ՝ պու
շէյլէրի թահրիր էտէն հէման պու շայիրտ տիր,
վէ անըն շէհատէթի հագգ օլտըղընը պիրիրիզ:

25 Վէ Յիսուսըն իճրա էյլէտիյի տահա նիչէ շէյլէր
վար քի՝ էյէր պիրէր պիրէր թահրիր օլուհաճագ
օլտա, թահրիր օլուհան քիթապլար տիւնիսյա
պլլէ սըղմուզ զանն էտէրիմ: Ամին:

ԱՄԱԼ Ի ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

- 1 Եւ թէօֆիլոս, ցիրուս ինթիխապ էյլէտիյի ը-
սուլլէրէ րուհ իւլ Գուտոս վտօրթաօրլէ վտօրլէթ
2 էյլէտիքտէն սօկրա, 'Ուրուճ կիւնիւնէ գատար
կերէք իծրասընա վէ կերէք թա'լիմինէ պաշտարղը
շէյլէրին ճիւմլէսի հազգընտա, էվվէլքի քիթապը
3 թասնիֆ էյլէտիմ. Օ տախի էլէմ չէքտիքտէն սօկրա,
գըրգ կիւն անլէրէ զաշիր օլտրագ, վէ մէլէքիւթ
Ուլլահա միւթէ'ալլիգ շէյլէր սէյլէյէրէք չօդ
պուրհանլարլէ քէնտինի անլէրէ տիրի կէօսթէրտի:
4 Վէ անլէր իլէ ճէմ' օլտրգտա' Երուսաղէմտէն
պրըլմայրայ' փէտէրին պէնտէն իշիթտիյինիզ վա'-
5 տընա մունթազըր օլունըզ. Ջիրա ցովհաննէս սու իլէ
վաֆթիզ էյլէտի, ամմա սիզ' չօդ կիւն կէյմէքսիզին,
րուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ օլունահազգսընըզ'
6 տէյէրէք, անլէրէ թէնպիհ էյլէտի: Վէ անլէր
ճէմ' օլտրգլարը հալտէ, անա' Եա Բապպ, Իսրա-
յէլէ մէլէքիւթիւ պո'ւ վազըթտա մը ի'ատէ էտէ-
7 ճէքսին' տէյիւ սու'ալ էթտիլէր: Օ տախի անլէ-
րէ' փէտէրին քէնտի թահթ ը հիւքմիւնէ գօտըր
վազըթ վէ զէմանլէրի պիմէք սիզէ 'ա'իտ տէյիւ
8 տիր: Լաքին իւզէրինիզէ րուհ իւլ Գուտոս կէլտի-
յինտէ քէսպ ի գուտրէթ էտէրէք, Երուսաղէմտէ

- վէ պիւթիւնն Եւհոստիյէտէ վէ Սամարիտաա վէ
 զէմիինն միւնթէհասընա գատար պանա շահիտ օ.
- 9 լաճագարնը՝ տէտի: Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիք-
 տէ, անլէր նազար էթմէքտէ իքէն՝ 'ուրուճ էյլէ-
 տի, վէ պիր պուլութ անը կէօյլէրի էօնիւնտէն
- 10 սէթր էթտի: Վէ օ կիթմէքտէ, անլէր տախի սէ-
 մայա տօղրու տիգգաթլէ նազար էթմէքտէ իքէն,
 իշթէ հանլարընտա պէյազ. էլպիսէլի իքի քիմնէ
- 11 տուրուպ, Էյ Գալիլէալը ատէմլէր, նի՞չիւն սէ-
 մայա պագըպ տուրույօրսրնը. հանընըզտան սէ-
 մայա 'ուրուճ էտէն պու Յիսուս՝ նասըլ սէմայա
 չըգտըղընը կէօրտիւնիւզ իսէ, օ վէճհլէ կէլէճէք
 տիր՝ տէտիլէր:
- 12 Օ զէման, անլէր Երուսաղէմէ սէպթ կիւնիւ
 եօճըլըղը գատար եագըն օլան Զէյթուչըզ տէնի-
- 13 լէն տաղտան Երուսաղէմէ 'ապտէթ էթտիլէր: Վէ
 կիրտիլէրինտէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յովհան-
 նէս վէ Անդրէաս, վէ Փիլիպպոս վէ Թովմաս վէ
 Բարթոլղիմէոս վէ Մատթէոս վէ Հալֆա օղլու
 Յակոբոս վէ Սիմոն Էլ Դայուր վէ Յակոբոսըն
 Գալիլէալը Յուդանըն իգամէթ էթտիլէրի ֆէվգանի
- 14 օտայա չըգտըլար: Պուշլարըն ճիւմլէսի գարըլար
 վէ Յիսուսըն վալիտէսի Մարիամ վէ անըն գարըն-
 տաշլարը իլէ պիւ իթթիֆագ տու'ա վէ նիյազա
 տէվամ էտէրլէր իտի:
- 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հաղըր պուլուճան ճէմա'աթ
 թագրիպէն եիւզ եիրմի քիշի օլտըղը հալտէ,
 Պետրոս շալիրտլէրին օրթասընտա այաղա գալգըպ
- 16 տէտի քի, Էյ պիրատէրլէր, Բուհ Իւլ Գուտսըն
 Դաւիթին աղղըյլէ Յիսուսը թուլթանլարա գըլա-

- զուգ օլան ցուգա հագգընտա մուգատտեմա պու-
 յուրտըր պու քելամըն իթմնամ օլունմասը կերէք
 17 իտի. Զիրա օ պիգտէն սայըլը օլուպ՝ պու խըտ-
 18 մէթտէ տախի նասիպի օլմուշ իտի: Իմտի պու
 քիմնէ խապասէթ իւճրէթիլէ պիր թարլա էտին-
 տի, վէ պաշ աշաղը տիւշմէքլէ, օրթասընտան
 փաթլայարագ հէփ պաղըրսագլարը տէգքիւլտիւ:
 19 Պու տախի Երուսաղէմ՝ էհայիսինին ճիւմէսինէ
 մա՛խլամ օլտու, շէջլէ քի օլ թարլա անլէրին լի-
 սանընճա Հագալ տամա, եա՛նի Գան թարլասը
 20 թէսմիյէ օլունտու: Զիրա Մէզամիր քիթապընտա՝
 լինըն մէսքէնի վիրան օլուպ՝ անտէ քիմնէ սաքին
 օլմասըն. վէ տախի՝ Մանսէպինի պիր պաշգասը ալ-
 21 սըն՝ տէյիւ մուհարրէր տիր: Պու էճլտէն Րապպ
 ցիսուսըն արամըզա կերիպ չըգտըղը պիւթիւն
 22 միւտտէթտէ, Եա՛նի ցովհաննէսին վաֆթիգինտէն
 պաշլայըպ՝ պիպիմ արամըզտան՝ ուրուճ էթտիյի
 կիւնէ տէյին, պիգիմ իլէ րէֆագաթ էթմիշ օլան
 պու ատէմլէրտէն պիրի պիգիմ իլէ պէրապէր գը-
 23 յամընա շահիտ օլտա կերէք տիր: Վէ իքի քէշի՝
 եա՛նի Եուսթօս լագըպլը վէ Պարսապա տէնիլէն
 24 ցովսէփի վէ Մատաթիայը իհզարլէ, Տու՛ա էտէ-
 րէք՝ Էյ ճիւմէնին գալպլէրինի պիլէն Րապպ,
 ցուգանըն քէնտի մահալինէ կիթմէք իւզրէ տիւշ-
 տիւլիւ պու խըտմէթ վէ րէսալէթին նասիպինի
 25 ալմագ իչիւն, Պու իքի քիմնէտէն հանկըսընը ին-
 26 թիխապ էյլէտիյիկի պէյան էյլէ՝ տէտիլէր: Վէ
 գուր՝ ալարընը վէրտիքլէրինտէ գուր՝ա Մատաթիայա
 տիւշմէքլէ, մերգու՛մ օն պիր րէսուլլէր իլէ սայըլտը:

- 1 Վէ խամսին պայրամը կիւնիւ կելտիքտէ, ճիւմ-
 լէսի պիւ իթթիֆազ պիր եերտէ հազըր օլտըզլարը
 2 հալտէ, Անսըզըն սէմատան շիտտէթլէ էսէն ըիւզ-
 կեար «է» կիպի պիր սէտա կելիպ, օթուրտըզլարը
 3 խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու: Վէ աթէշ քլէրէ
 կիպի թազսիմ օլունմըշ տիլլէր անլէրէ զահլը օ-
 4 լուպ՝ հէր պիրի իւզէրինէ գօնմասըյլէ, ձիւմլէսի
 Բուհ իւլ Գուտպլէ մէմլու օլարագ, Բուհըն քէն-
 տիլէրինի նութգ էթտիրտիլինէ կէօրէ տիւէր լիսան-
 5 լար թէքէլլիւմ էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ սէմա
 ալթընտա պուլունան հէր իւմմէթտէն կէլմիշ
 էհլ ի թագվա Եէհուտիլէր Երուսաղէմտէ սաքին
 6 իտիլէր: Վէ պու սէտանըն վուգուլընտա ճիւմհուր
 թէճէմմիւ էտէրէք, հայրէթէ տիւշտիւլէր չիւնքի
 հէր պիրի քէնտի լիսանընը անլէրին թէքէլլիւմ
 7 էթտիրքլէրինի իշիթտիլէր: Վէ ճիւմլէսի շաշըպ
 թէ՛աճճիւպ էտէրէք, պիրիպիրինէ՝ իշթէ պու
 սէյլէյէնլէրին ճիւմլէսի Գալիլէալը տէյիլ մի:
 8 Իմտի նա՛սըլ հէր պիրիմիզ քէնտի սնա լիսանը-
 9 մըզը իշիտիլօրըզ: Պիզ փարթի, վէ Մատի, վէ
 Էլամի, վէ Արամ ը նէհրէյն իյէ Եէհուտիլէ, վէ
 10 Գափատօգիա, վէ Պոնտոս, վէ Ասիա, Վէ Փռիւ-
 գիա, վէ Փամֆիլիա, վէ Մըսըր, վէ Գիրինէ թա-
 րաֆընտա օլան Լիպիլէյնին սէմթլէրինին էհալտի
 իլէ՝ կերէք Եէհուտի կերէք միւհթէտի միւսաֆիը
 11 Բօմալըլար, կիրիտիլէր վէ Սըրպլար Ալլահըն
 պէօյիւք իշլէրինի քէնտի լիսանլարըմըզտա պու-
 լարըն թէքէլլիւմ էթտիրքլէրինի իշիտիլօրըզ տէ-

- 12 տիւրէր : Վէ ճիւղնէսի հայրան օլուպ շիւպհէ էտէ-
րէք, պիրպիրինէ՝ Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրէր իտի :
- 13 Տիկերէր իւթիհզա էտէրէք՝ Եէնի շէրապլէ մէմլու
տըրլար՝ տէրէր իտի :
- 14 Իմտի Պետրոս օնպիրէր իլէ պէրապէր այագտա
տուրուպ, երւքսէք սէպլէ անկէրէ խիթապէն տէտի
քի՝ Էյ Եէհուտի ատէմլէր վէ ճիւղնէ Երուսաղէմ
տէ սաքին օլանլար, պու սիգէ մալիւմ օլուռն,
- 15 վէ սէօզլէրիմի տիկլէյինիզ : Զիրա սիգին զանն էթ-
տիյինիզ կիպի պուշլար սէրիսշ տէյիլ տիրէր :
- 16 Հիւնքի կիւնիւն իւչիւնճիւ սա՛աթը տըր : Անճագ
պու վագը՛ա ցովէլ փէյդամպէր վասըթասըյէ
- 17 պույուրլան շէյ տիր, Եա՛նի Ալլահ պույուրըր քի՝
Սոն կիւնլէրտէ Բուհըմտան ճիւղնէ պէշէր իւզէրինէ
տէօքէճէյիմ, վէ օղըւլարըրնը վէ գըզլարըրնը իւ-
համլէ սէջլէյէրէք, կէնճլէրինիզ վահի վէ իւ-
- 18 Թիյարըրըրնըր ըրւյա կէօքէճէքլէր : Վէ օլ կիւն-
լէրտէ պէն գուլարըմ իւզէրինէ վէ ճարիյէլէրիմ
իւզէրինէ տախի Բուհըմտան տէօքէճէյիմ, վէ ան-
- 19 լէր իլհամլէ սէջլէյէճէք տիր : Վէ Խօգարըտա սէ-
մուտա ՛աճիպ շէյլէր, վէ աշագըտա զէմինտէ ՛ալտ-
մէթլէր, Եա՛նի գան վէ աթէշ վէ Թիւթիւն տիւ-
- 20 մանը վէրէճէյիմ. Բապպըն ՛աղիմ վէ բուշէն կիւ-
նիւ կէլմէզտէն էվլէլ կիւնէշ զուլմէթէ վէ այ
- 24 գանա Թահվիլ օլունաճագ տըր : Վէ հէր քիմ
Բապպըն իսմինէ տու՛ա էտէրտէ, խելաա պուլաճագ
- 22 տըր : Էյ պէնի Խորայէլ, պու սէօզլէրի տիկլէյի-
նիզ. Նազարէթլի ցիսուսը, Եա՛նի Ալլահն աբա-
նըզտա անըն վասըթասըյէ իճրա գըլտըղը, վէ սի-
գին պիլտիյինիզ գուտրէթլու ՛ամէլլէր վէ միւճի-

- ղէկէր վէ՛ ալաժէթէրէ Ալլահ թարաֆընտան սիզէ
- 23 թառտիգ օլունմը զաթը, Ալլահն միւրատը մու-
գատտէրի վէ՛ իմ՝ ի եղէլիսի մուճէպլինճէ թէսլիմ՝
օլունարագ ալաընըզ, վէ՛ շէրիւրէր էլիլէ իսլա-
- 24 միլայարագ գաթլ էթտինիզ: Ալլահ տախի էօ-
լիմ աղըլլարընը հալլ էտէրէք, անը իգամէ էյ-
լէտի, չիւնքի անըն վասըթասըլէ զապթ օլուն-
- 25 մասը միւմքին տէյիլ իտի: Զիրա Դաւիթ անըն
հագգընտա իսլաթը վէրէրէ՝ Էօնիւմէ Բապպը
տախմա կէօրիւր իտիմ, զիրա սաղըմտա տըր քի
- 26 սարսըլմայըմ: Պու սէպէպտէն գալպիմ մէսըւր
վէ լիսանըմ շատման օլտու, վէ՛ հէմ տախի թէնիմ՝
- 27 իւմիտ իւզրէ սաքին օլաճագ տըր: Զիրա ճանըմը
հալլիյէտէ թէրք էթմէյիպ՝ Մուգատտէսիկի չիւ-
- 28 ըրմէքլիք կէօրմէյէ պրագմայաճագսըն: Պանա
հայաթ թարիգլէրինի պիլտիրիպ՝ տիտարընլէ պէնի
- 29 փիւր սիւրուր էտէճէքսին՝ տէյիլ պուլլուրըր: Էյ
պիրատէրէր, խանէտան ճէտտի Դաւիթ հագգըն-
տա սիզէ ճէսարէթլէ սէջլէմէք ճա՛իզ տիր քի՝
հէմ վէֆութ էթտի, հէմ տէ տէֆն օլունտու,
գապըր տախի պու կիւնէ տէյին էանըմըզտա տըր:
- 30 Իմտի փէյլամպէր օլուպ վէ՛ ճէսէտ ճիհէթիլէ
քէնտի սուլպընըն մէյվէսինտէն թախթընտա օ-
թուրմագ իչիւն Ալլահն Բըրիստուր իգամէ էտէ-
ճէյինէ գասէմլէ քէնտիսինէ եէմին էթտիլինի պի-
- 31 լէրէք, Էվլէլտէն կէօրմէսիլէ՝ ճանը հալլիյէտէ
թէրք օլունմայըպ, ճէսէտի տախի չիւրիւմէքլիք
կէօրմէտի՝ տէյիլ Բըրիստուրն գըյամը հագգընտա
- 32 սէջլէտի: Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի,
- 33 պունա տախի պիզ ճիւմէմիզ շահիտ իզ: Իմտի

- Ալլահն սաղ էլիյէ թերֆի՝ օլունուպ՝ փետեր
 թարաֆընտան վա՛տ օլունմըշ րուն իւլ Գուտսը
 ալմաղէ, սիզին շիմտի պու կէօրիւպ իշիթտիյինիզի
 34 տէօքտիւ։ Զիրա Դաւիթ սէմաւաթա՝ ուրուճ էթ-
 35 մէտի, ամմա քէնտիտի, Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն
 սէնին տիւշմէնլէրինի այագլարընչա պասամազ գօ-
 յունճոյա տէյին, սաղըմտա օթուր՝ տէյիւ պու-
 36 յունտու՝ տէտի։ Պենա՛էն՝ ալէյ՝ պիւթիւն պէյթ ի
 Խարայէլ պիւտին քի՝ սաղպ էյէտիյինիզ պու Յիսու-
 սը Ալլահ Տէմ Բապպ վէ Տէմ Մէսի՝ գըլմըշ աըր,
 37 վէ պունու իշիթտիքլէրինտէ դապլէրի գըրըլպ
 Պետրոս իլէ տիկեր րէսուլլէրէ՝ էյ պիրատէրէր,
 38 նէ՞ եափալըմ՝ տէտիլէր։ Վէ Պետրոս անլէրէ՝
 թէվպէ էտինիզ, վէ Տէր պիրինիզ կիւնահլարըն
 'աֆլը իշիւն Յիսուս Քրիստոսըն իամինէ վաֆթիզ
 օլունուուն։ վէ րուն իւլ Գուտս 'աթիյէսինի ալա-
 39 ճագսընըզ։ Զիրա վա՛տ սիզէ վէ էվլատընըզա վէ
 Ճիւմլէ ուղադտա օլանլարա, եա՛նի Ալլահըմըզ
 Բապպըն տա՛վէթ էտէճէյի Տէր քիմնէյէ տի՛ր՝
 40 տէտի։ Վէ պաշգա չօգ սէօզլէրլէ շէհատէթ վէ
 նատիհաթ էտէրէք՝ Պու 'աքսի նէսլտէն գուրթու-
 41 լընըզ՝ տէտի։ Վէ տնըն քէլամընը ճան ու տիւտէն
 գապուլ էտէնլէր վաֆթիզ օլունուպ, օլ կիւն
 թադրիպէն իւչ պիկ նուֆուս զամմ օլունտու։
 42 Վէ րէսուլլէրին թա՛լիմինէ վէ միւշարէքէթէ վէ
 էքմէք փարէլմէսինէ վէ տու՛ալարա տէվամ է-
 տէրլէր իտի։
 43 Վէ Տէր քէսէ խավֆ կէլիպ՝ րէսուլլէրին վասը-
 թասըյէ չօգ միւ՛ճիզլէր իլէ 'ալամէթլէր իճրա
 44 գըլընըր իտի։ Վէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի պիր

եւերտէ օլուպ՝ անդէրին ճիւմլէ էշեսար արալարընտա
 45 միւշթերէք իտի : Վէ էմլաք իլէ էմվալլէրինի ոա-
 թըպ՝ հէր պերինին իհթիյաճընա կէօրէ ճիւմլէսինէ
 46 թէվլի՝ էտէրլէր իտի : Հէր կիւն տախի պիլ իթ-
 թիֆազ հէյքէլէ տէվամ էտէրէք, վէ խանէլէրինտէ
 էքմէք փարէլէյերէք մէսէրրէթլէ վէ խուլուս ի
 47 գալլլէ թա՛ամ էտիպ, Ալլահա համտ էթմէքտէ՝
 վէ ճիւմլէ գալմըն 'ինտինտէ մազհարը լութֆ
 օլմագտա իտիլէր . Բապպ տախի հէր կիւն խէլաս
 պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

1 Վէ Պետրոս իլէ Յովհաննէս պիրլիքտէ տու՛ա
 վազթը օլան սա՛աթ տօգուզտա հէյքէլէ չըգմադ-
 2 տա իքէն, Հէյքէլին իլիւղէլ աէնիլէն գափուսը
 էանընա, հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սատագա տիլէմէք
 իւզրէ, կիւնտէն կիւնէ գոյա կէլտիլլէրի անատան
 տօղմա թօփալ պիր աաէմ՝ կէօթիւրիւլմէքտէ ի-
 3 տի : Պու քիմնէ Պետրոս իլէ Յովհաննէսի հէյքէլէ
 կիրէրլէր իքէն կէօրիւպ՝ պիր սատագա տիլէտի :
 4 Պետրոս տախի Յովհաննէս իլէ անա նազար էտիպ՝
 5 Պիղէ պադ՝ տէտի : Օ տախի անլէրտէն պիր շէյ
 6 ալմադ իւմիւտիլլէ անլէրէ տիգգալթ էթտի . Վէ
 Պետրոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն էօգ տըր, լա-
 քին պէնտէ օլանը սանա վէրիւրիմ . հազարէթլի Յի-
 սուս Քրիստոսըն իւմիլլէ գալգ վէ եիւրիւ՝ տէտի :
 7 Վէ անը սազ էլինտէն թութուպ գալտըրտը . վէ
 տէր՛ագապ թապանլարըլլէ թօփուլլարը քէսպ ի
 8 գուլվէթ էթմէքլէ, Սըչըպըպ այադ իւզէրի տուր-

- տու վէ եւրբւտիւ, վէ եւրբւտիւ պ սըչրպարագ
 վէ Ալլահա համա ետերէք՝ անէր իլէ պերապեր
 9 հէյքէլէ կիրտի: Վէ պիւթիւն գալմ՝ անըն եււ
 բիւտիւ պ Ալլահա համա էթտիլինի կէօրտիւէր:
 10 Վէ անըն՝ հէյքէլին կիւղէլ գափուսընտա սառա.
 գա իլինն օթուրան քիմնէ օլտըղընը պիւերէք
 անա վագը՝ օլան շէյտէն տօլայը թէ՛ ածծիւ պ վէ
 հայրէթլէ մէմու օլտըլար:
- 41 Վէ [շիֆա պուլան [թօփալ] Պետրոս իլէ Յով-
 հաննէստէն այրըլմասըղը հալտէ, ճիւմէ գալմ
 հայրէթլէ Սողոմոնըն էյվանը տէնիլէն էյվաւս եան.
- 42 լարընա սէյիրտերէք ճէմ՝ օլտըլար: Օլ վագըթ
 Պետրոս աւաւս կէօրտիւքտէ, գալմա ճէվապէն
 տետի քի՝ էյ պէնի իարայէլ, պուհա նիճիւն
 թէ՛ ածծիւ պ էտիյօրսընը, հախօտ պիղիմ՝ քէնտի
 գալմէթիմիլ հա թագվամըղլէ պուհու եւրբւթ.
 միւշ իլ կիպի՝ պիղէ նիճիւն կէօլ տիքիյօրսընը:
- 43 Էճտատըմըղըն Ալլահը, եւ՝նէ Աբրահամ վէ Իսա.
 հակ վէ Յակոբըն Ալլահը քէնտի Օղլու Յիսուսը
 թա՛ղիլ էյլէտի, քի սիլ անը ելէ վերտինիլ, վէ
 Պիզատոս անը սալը վէրմէյէ գարար վէրմիշ իքէն:
- 44 անըն հուղուրընաւ անը ինքեար էթտինիլ. Սիլ
 իսէ Մուգատտէս վէ Հագգ օլանը ինքեար պիլլէ,
 քէնտինիլ պիր գաթիլ տտէմին պաղըլլանմասընը
- 45 թալէպ էթտինիլ, Վէ Բէ՛իս իւլ հայաթը գաթլ
 էթտինիլ. ամմա Ալլահ անը էմվաթտան գըյամ
- 46 էթտիրտի, քի պիլ տախի անա շահիտ իլ: Վէ
 իամինէ օլան իման վասըթասըլլէ՝ անըն իամի պու
 կէօրիւ պ պիլտիլինիլ քիմնէյի գուլմէթլէնտիրտի.
 վէ անըն վասըթասըլլէ օլան իման ճիւմէնիլին

- 17 հուղուրընտա անա պու սըհհէթի վերտի : վէ
 շիմտի , էյ պիրատերլէր , պիլիբիմ քի հիւքմուոր-
 լարընը կիպի սիզ տախի պիլմէյերէք իշլէտինիզ .
- 18 Ամմա Ալլահ ճիւմլէ փէյղամպերլէրինն աղղըյլէ
 Մեսիհին էլէմ՝ չէքմէսի խուսուսընտա մուգատա-
 տէմճէ իսպար էթտիյի շէյլէրի պէյլէճէ իթմամ
- 19 էյլէտի : իմտի կիւհասլարընըղըն մահվ օլունմուսը
 20 իշիւն թէվպէ էտիպ ըիւճու՝ էտինիզ . թա քի Րապ-
 պըն հուղուրընտան ֆէրահպախշ վազըթլար կէլիպ ,
 օ սիզէ ագտէմճէ թէպշիր օլունմըշ օլան Յիսուս
- 21 Քրիստոսը կէօնտէրէ . Քի Ալլահըն գատիմ վա-
 գըթլարտսն պէրու մուգատտէս փէյղամպերլէրի-
 նին աղղըյլէ պույուրաղը ճիւմլէ շէյլէրին իսլահ
 օլունահաղը վազըթլարա տէյին՝ սէմա անը գա-
- 22 պուլ էթմէք կէրէք տիր : [Զիրա] Մուսէս ճճտատը-
 մըզա՝ Ալլահընը Րապպ պիրատերլէրինիզտէն սիզէ
 պէնիմ կիպի պիր փէյղամպեր զուհուրա կէթիլէ-
 ճէք տիր . անը , սիզէ սէյլէյէճէյի ճիւմլէ շէյլէր
- 23 խուսուսընտա , տինլէյէսինիզ : վէ հէր քիմ քի օլ
 փէյղամպերի տինլէմէզսէ գալմըն արասընտան մահվ
- 24 օլունահագ տըր՝ տէտի : վէ Սամուէլ իլէ անտէն
 սօնրա սէյլէյէն փէյղամպերլէրին ճիւմլէսի տախի
 պու կիւնլէրի [ագտէմճէ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր :
- 25 Սիզ փէյղամպերլէրին վէ Ալլահըն Աբրահամա՝
 Զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի սէնին նէսլինլէ միւ-
 պարէք գըլնահագ տըր՝ տէյերէք , էճտատըմըլ
- 26 իլէ էյլէտիյի 'ահտըն օղուլլարը սընըզ : Ալլահ քէն-
 տի Օղլու [Յիսուսը] գըյամ էթտիրիպ սիզին հէր
 պիրինիզ շէրլէրինիզտէն տէօնտէրէրէք՝ միւպարէք
 գըլմագ իշիւն անը էվլէլ սիզէ իրսալ էյլէտի :

- 1 Վէ անլեր գաղմա սեղլեր իբէն, քեահինլեր վէ
հէյքէլին սերտարը իլէ սատուգիլեր՝ իւզերլերինէ
2 կէիլպ, Գաղմա թա՛լիմ էթտիքլերի վէ Յիսուս
վասըթասըյլէ էմվաթտան գըյամը թէպշիր էյլէ-
3 տիքլերի իչիւն կիւճէնէրէք, Անլերէ էլ սալըպ ագ-
շամ օլտըղը իչիւն էրթէսի կիւնէ տէյին հապաս
4 գօտըլար. Ամմա քէլամը իշիտէնլերտէն նիչէլերի
իման էտիպ՝ օլ ատէմլերին միգտարը թագրիպէն
պէշ պիկ օլտոււ :
- 5 Վէ էրթէսի կիւնիւ անլերին բէ՛իսլերի իլէ իի-
6 թիյարլարը վէ իւլէմասը, Վէ քեահին ի ա՛ղամ
Հաննա իլէ կայիափա վէ Յովհաննէս վէ Իսքէնտեր,
վէ քեահին ի ա՛ղամ ագրապասընտան օլանլարըն
7 ճիւմլէսի Երուսաղէմտէ ճէմ՝ օլտըլար, Վէ անլերի
օրթատա տուրտուրարագ՝ Պուսու նէ՞ գուտրէթ
վէ նէ՞ իսմլէ էթտինիզ՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիլեր :
- 8 Օ գէման Պետրոս Բուհ իւլ Գուտալէ մէմու օլուպ,
անլերէ՛ Էյ գաղմըն բէ՛իսլերի իլէ Իսրայէլին իի-
9 թիյարլարը, Պիզ, պու կիւն պիր ՝ալիլ ատէմէ
վուգու՝ պուլան իհսան խուսուսընտա, նէ՛ վէճլէ
շիֆա պուլտըղընա տա՛իր թէֆթիշ օլուսույոր
10 իսէք, Ճիւմլէնիզէ վէ պիւթիւն գաղմ՝ ք Իսրայէլէ
մա՛լիւմ օլտուն քի, հազարէթլի Յիսուս Քրիստո-
սըն, եա՛նի սիզին սալպ էթտիլինիզ վէ Ալլահն
գըյամ էթտիրտիլի զաթըն իսմիլլէ պու ատէմ՝
11 հուզուրընըղտա սաղ տուրույոր : Սիզ մի՛մարլար
թարաֆընտան թահգիր օլուսուպ՝ քէօշէ թաշը օլ-
12 մուշ օլան թաշ պու տըր : Վէ պաշգա պիր զաթտա

- խելաս եօգ տըր . չիւնքի սէմա ալթընտա , նաս ա-
րասընտա վէրիլէն պաշգա պիր իսմ եօգ տըր քի՝
13 անընլէ խելաս պուլա պիլէլիմ՝ տէտի : Վէ անլէր
Պետրոս իլէ Յովհաննէսին ճէսարէթինի կէօրիւպ ,
անլէրին օգուամմըշ վէ իւմմի ատէմ օլտըզլարընը
անլամաղլէ թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր , վէ Յիսուս իլէ
14 պերսպէր պուլոււնմըշ օլտըզլարընը պիլտիլէր : Վէ
շիֆա պուլմնւշ ատէմին անլէր իլէ պերսպէր տուր-
տըղընը կէօրմէլէրիլէ , ի՛թիւազ էտէճէք պիր շէյ-
15 լէրի գալմատը . Վէ միլլէթ մէճլիսինտէն չըգմալա-
րընը էմր էթտիքտէն սօնրա , պէյլէրինտէ միւշա-
16 վէրէ էտէրէք , Պու ատէմլէրէ նէ՞ հասփալըմ՝ ղիրա
պոււնլարըն վասըթտալլէ պէլլի պիր միւ՛ճիղէ իճրա
օլմնտըղը Երուսաղէմտէ սաքին օլմնլարըն ճիւմ-
լէսինէ մա՛լիւմ տիր , պիլ տաիս ինքեար էտէ-
17 մէլիզ . Ֆազաթ գալմ արասընտա ղիյատտէ շայը՝
օլմմասաը իչիւն , պոււնտան պէզլլէ պու իսմլէ պիր
ատէմէ սէզլլէմէմէլէրի իչիւն , անլէրի շիտտէթլէ
18 թէհտիտ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ անլէրի շաղըրըպ՝
Յիսուսըն իսմիլլէ ապլա սէզլլէմէմէլէրինի վէ թա՛լիմ
19 էթմէմէլէրինի թէնպիհ էթտիլէր : Ամմա Պետրոս ի-
լէ Յովհաննէս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահտան ղիյատտէ
սիզի տիլլէմէք ՚ինա Ալլահ հա՞գգ մը տըր , սիլ
20 հիւււմ էտինիլ . Զիրա պիլ կէօրիւպ իշիթտիլի-
միլ շէյլէրի սէզլլէմէմէյէ մնւղթէտիր տէլիլ իլ՝
21 տէտիլէր : Վէ անլէր խալզըն սէպէպինտէն անլէրի
թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ պուլամտալարընտան ,
եինէ անլէրի թէհտիտ էտիպ՝ սաը վէրտիլէր ,
չիւնքի վաղը՝ օլան շէյ իչիւն հէր քէս Ալլահը
22 թէմճիտ էտիյօր իսի : Զիրա իւղէրինտէ շիֆա

միւ՛ճիգէսի իճրա օլուհանն ատէմ՝ գըրդ եաշընը
թէճաւոլուզ էթմիշ իտի :

- 23 Անլէր տախի սալը վէրիւտիքտէ , բէֆիգէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քեաճինլէր իլէ իթիյարլարըն
24 քէնալէրէ սեզլէտիքլէրինն նազլ էթալիէր : Վէ
անլէր պուհու իշիթտիքլէրինտէ , պիլ իթիթիֆագ
Ալլահա սէս գալտըրտարագ՝ Եա Բապպ , սէմա իլէ
զէմինի վէ տէնիգի վէ անլէրտէ պուլուհանն շէյլէրին
25 ճիւմլէսինի խալդ էյլէյէն Ալլահ սէն սին . Սէն գու-
լըն Գաւիթին աղգըյլէ՝ Նի՛շիւն թա՛իֆէլէր վէլվէլէ
էտիպ՝ գաւմլար պաթըլ շէյլէր թէսաւվուր էթտի-
26 լէր . Տիւնեա մէլիքլէրի հազըր տուրուպ , բէ՛խլէր
պիրիլքտէ Բապպըն՝ ալէյճինտէ վէ անըն Մէսիճի
'ալէյճինտէ թէճէմմիւ՛ էթտիլէր՝ տէյիւ պուլուր-
27 տըն : Զիրա *հագիգաթէն Հերովդէս վէ Պոնտոսը
Պիզատոս , թա՛իֆէլէր վէ Խարայէլ գաւմլարը իլէ ,
28 Մէսճ էթտիլին մուգատտէս Օղլըն Յիսուս իւզէ-
րինէ թէճէմմիւ՛ էթտիլէր , քի սէնին էլինին վէ
թէտպիրիկին վագը՝ օլմաղա թագաւոր էյլէտիյի
29 շէյլէրին ճիւմլէսինի իճրա էտէլէր : Վէ շիմոի,
եա Բապպ , անլէրին թէհտիտլէրինն նազար գըլ
վէ շիֆա վէրմէք վէ մուգատտէս Օղլըն Յիսուսըն
իամիլէ՝ ալամէթլէր վէ միւ՛ճիգէլէր իճրա էթմէք
30 իշիւն էլինի ուղատարագ , Սէնին քէլամընը քէ-
մալը ճէսարէթլէ սեզլէմէյի պու գուլլարընիւ իհ-
31 սան էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր տու՛ա էթտիքտէ ,
ճէմ՝ օլտըրգլարը եէր սարսըլըպ , ճիւմլէսի Բուճ
իւլ Գուտալէ մէմլու օլտրագ՝ Ալլահըն քէլամընը
ճէսարէթլէ սեզլէրլէր իտի :

*Պա՛ղււրը՝ հագիգաթէն պու շէհրտէ

- 32 Վէ իմանն էտէնէրին ճէմա'աթը եէք տիւ վէ
 եէք ճանն օլարագ պիրի քէնտի էմիլարնտան օլան
 պիր շէյի՝ Պէնիմ տիր՝ տէմէզ իտի . լաքին ճիւմէ
 33 շէյլէրի տարալարնտա միւշթէրէք իտի : Բէսոււ-
 լէր տախի Բապպ Յիսուսըն գըյամընա քէմալը
 գոււլվէթլէ շէհատէթ էտէրլէր , վէ ճիւմէսինին
 34 իւղէրինտէ լութֆը 'ազիմ վար իտի : Վէ իշլէրին-
 տէ միւհէթաճ պիր քիմնէ պուլունմալ իտի . չիւնքի
 թարլա վէ եա խանէ սահիպի օլանլարնն ճիւմէսի
 Բիւլլէրին սաթըպ՝ սաթըլանն շէյլէրին ագչէսինի
 35 կէթիրէրէք , Բէսոււլէրին այագլարնա գօրլար իտի ,
 վէ հէր քէսէ քէնտի իշթիյաճընա կէօրէ թէվզի՝
 36 օլունուր իտի : Վէ Բէսոււլէր թարաֆընտան Բաա-
 նաբաա (թէրճէմէսի՝ թէնէլի օղլու) լագըպըյլէ
 լագըպլանն Յովսէս իսմինտէ Գըպըպը պիր Լէ-
 37 վիլինին պիր թարլաթը օլուպ , Անը սաթաթը , վէ
 ագչէսինի կէթիրիպ Բէսոււլէրին այագլարը եանընա
 գօտու :

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին Անանիա իսմինտէ պիր ատէմ՝ զէվճէսի
 2 Սափիրա իլէ պիր միւլք սաթաթը , Վէ զէվճէսինին
 տախի խապէրի օլարղը հալտէ , պահաաընտան պիր
 միգտարընը ալը գօտու , պիր միգտարընը տախի կէ-
 թիրէրէք , Բէսոււլէրին այագլարը եանընա գօտու :
 3 Վէ Պիտրոս՝ Էյ Անանիա , Բուհ իւլ Գուստա
 եալանն սէղլէմէք , վէ թարլանըն պահաաընտան
 ալը գօմադ իշիւն Շէյթանն սէնին գալպինի նիճիւն
 4 տօլտուրտու : Գալարղը զէմանն սոնա գալմաճ մը
 իտի , սաթըլարգտա տախի սէնին հիւքմիւնտէ

- տէյի՞լ մի իտի. նի՞ջիւն պու շէյի գալպինէ գօտրն.
 ատէմլէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա եալան սէջլէ.
 5 տին՝ տէտի: Վէ Անանիա պու քէլամը իշիթտիքտէ,
 տիւշիւպ թէսլիմ՝ ի բուհ էթտի. վէ պու շէյլէրի
 իշիտէնլէրին ճիւմլէսինէ պէյիւք գօրգու տիւշտիւ:
 6 Վէ կէնճլէր գալգըպ անը քէֆինլէտիլէր վէ տը.
 7 շարը չըգարըպ տէֆն էթտիլէր: Վէ արասը թագ-
 րիպէն իւչ սա՛տթ կէչտիքտէ, դէվճէսի վապը՝ օլանը
 8 պիլմէյէրէք իչէրի կէլմէքլէ, Պիտրոս մէրգոււմէյէ
 խիթտապէն՝ Պանա սէջլէ, թարլայր պո՛ւ գատարա
 մը սալթտընըվ տէտի. օ տաթի՝ Պէլի, պու գատարա՛
 9 տէտի: Ամնա Պիտրոս անա՛ Նի՞ջիւն սիղ Բապպըն
 Բուհընը թէճրիպէ էթմէյէ իթթիֆագ էթտիինղ.
 իշթէ սէնին գէվճինի տէֆն էտէնլէրին պապլարը
 գափունըն հօնիւնտէ տիը, սէնի տէ տըշարը չըգա.
 10 Բաճագլար՝ տէտի: Մէրգոււմէ տաթի տէր՝ ագապ
 անըն պապլարը եանընտա տիւշիւպ թէսլիմ՝ ի բուհ
 էթտի. վէ կէնճլէր իչէրի կէլիպ անը էօլմիւշ պոււ-
 տըլար, վէ տըշարը չըգարըպ գէվճինին եանընտ
 11 տէֆն էթտիլէր: Վէ պիւթիւն քիլիսէ իլէ պոււնու
 իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւղէրինէ պէյիւք գօրգու
 տիւշտիւ:
 12 Վէ բէսուլլէրին էլլէրիլլէ գալմտա չօգ՝ ալամէթ-
 լէր վէ միւ՛ճիղէլէր իճրա օլոււնույօր իտի. վէ ճիւմ-
 լէսի պիւ իթթիֆագ Սոզոմնըն էյվանընտա պու-
 13 լոււուպ, Սա՛իրլէրտէն պիր քիմնէ սնլէր իլէ պիր-
 լէշմէյէ ճէսարէթ էթմէղ իտի իսէ տէ, գալմ՝ ան-
 14 լէրի թա՛ղիմ էտէր իտի: Վէ Բապպա իմնն էտէն
 էրքէքլէրին վէ գարըլարըն՝ ատէտի կիթտիքճէ չօ-
 15 զալմագտա իտի: Շէջլէ քի խասթալարը մէյտտն.

- լարա չըգարըպ, Պետրոս կելիր իբէն պարի կեօկէսի
անլերին պիրի իւզերինէ տիւշսիւն տէյիւ տեօշէքլէր
16 վէ քերէվէթլէր իւզերինէ գօրլար իտի: Վէ էթ-
րաֆտա օլան շէհրլէրտէն պիր չօգ խալգ տախի
խասթալարը վէ նափաք բուհլարտան 'ազապ չէ-
քէնլէրի կէթիրէրէք, Երուսաղէմէ ճէմ' օլուպ'
ճիւմլէսի շիֆա պուլուր իտի:
- 17 Ամմա քեսահին ի ա'ղամ իլէ պերապէր օլանլարըն
ճիւմլէսի, Կա'նի սաաուգիլէր ֆըրգասը զայրէթլէ
18 մէմլու օլարապ գալգարլար, Վէ բեսուլլէրին իւ-
ղէրինէ էլ ուղատըպ' անլերի հապսխանէ ի 'ուսու-
19 միյէ աթարլար: Լաքին Բապպըն մէլէյի կէճէլէյին
զընտանըն գափուսընը աչըպ անլերի չըգարտարապ,
20 Կիտինիլ վէ հէյքէլտէ տուրուպ, գափմա պու-
հայաթըն ճիւմլէ սէօղլէրինի սէօյլէյինիլ տէտի:
21 Անլէր տախի պուհու իշիթաիքտէ, սապահլայըն
հէյքէլէ կիրիպ' թա'լիմ էտերլէր իտի. ամմա քես-
ահին ի ա'ղամ վէ անըն իլէ պերապէր օլանլար կելիպ
միլլէթ մէճլիսինի վէ պէնի Խարայէլին ճիւմլէ իի-
թիյարլարընը ճէմ' էտերէք, անլերի ճէլլ իշիւն
22 հապսխանէյէ ապէ' կէօնտերտիլէր: Ամմա մէ'մուր-
լար վարտըգտա անլերի հապսխանէտէ պուլմա-
23 մաղլէ, տէօնիւպ, Վաղա'ս հապսխանէյի քէմալը
տիդգաթլէ գափալը, վէ պէքճիլէրի գափուլարըն
էօնիւնտէ տուրմագտա պուլտըգ. ամմա տչորզը-
մըլլ զէման իչէրիտէ քիմնէյի պուլմատըգ' տէյիւ
24 խապէր վէրտիլէր: Քեսահին ի ա'ղամ վէ հէյքէլին
սէրտարը վէ պաշ քեսահինլէր տախի պու սէօղլէրի
իշիթ տիքլէրինտէ, պու նէ օլաճապ' տէյիւ անլեր-
25 տէն տօլայը շիւպհէտէ գալտրլար: Վէ պիր քիմնէ

- կելիպ՝ իշթէ օլ հապսա գօտըղընըզ ասէմէր
հէյքէլէ տուրուպ գալմա թա՛լիմ էտիյօրլար՝
- 26 տէյիւ անէրէ խապէր վէրտի։ Օ զէման սերաար՝
մէմուրլար իլէ կիտիպ՝ անլէրի ճէպը էթմէքսիզին
կէթիրտի, զիրա թաշլանըըզ տէյիւ գալմաան
- 27 դօրգարլար իտի։ Վէ անլէրի կէթիրիպ՝ միլլէթ
մէճիսինին հուզուրընա կէօթիւրտիւլէր, վէ քեա-
- 28 հին ի ա՛ղամ անլէրէ սու՛ալ էտիպ, Սիզէ պու
խամէ թա՛լիմ էթմէմէյի էքիտէն թէնպիհ էթ-
մէտիք մի. վէ իշթէ Երուսաղէմի թա՛լիմինիզլէ
աօլտըրտընըզ, վէ օլ ատէմին գանընը պիզիմ՝
իւզէրիմիզէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի։
- 29 Վէ Պետրոս իլէ րէսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմէր-
տէն զիյատէ Ալլահա իթա՛աթ էթմէք կէրէք
- 30 տիր։ Սիզին աղաճա սարպ ի՛տամ էյլէտիյինիզ
Յիսուսը էճտատըմըղըն Ալլահը դըյամ էթտիր-
- 31 տի։ Իսրայէլէ թէվպէյի վէ կիմահալարըն՝ աֆվընը
վէրմէք իչիւն Ալլահ անը րէ՛իս վէ խէլապէտար
- 32 օլմաղա քէնտի սաղ էլիլլէ թէրֆի էյլէտի։ Պիզ
տախի պու շէյլէր խուսուսընտա անըն շահտլէրի
իզ, վէ Ալլահըն քէնտինէ իթա՛աթ էտէնլէրէ
վէրտիյի րուհ իւլ Գուստ տախի լահիդ Դիբ՝ տէ-
- 33 տիլէր։ Վէ պուռու իշիթտիլքլէրինտէ, զպլէթլէ
հիտտէթլէնիպ անլէրին գաթլի իչիւն մէշվէրէթ
- 34 էտէրլէր իքէն, Պիւթիւն գալմըն՝ ինտինտէ միւ՛-
թէպէր օլան շէրի՛աթ մու՛ալլիմի Գամաղիէլ նամ
պիր Ֆէրիսի միլլէթ մէճիսինտէ գալզըպ՝ րէսուլ-
լէրին պիր աղ վազըթ տըշարը չըգարըմալարընը
- 35 էմր էյլէտիքտէն սօկրա, Անլէրէ տէտի քի՛ էյ
պէնի Իսրայէլ, պու քիմսէլէրէ էտէճէյինիզ մու՛ա-

- 36 մէլէ խուսուսընտա քէնտինիզի սագըրնըրզ: Ջիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ թեւդաւ գալգըպ՝ քէնտինի պիր շէյ կէօթերերէք, անա թաղըրիպէն տէօրթ եիւզ նէֆէր թապի՝ օլտու, քէնտինի գաթլ օլընտը, վէ անա թապի՝ օլանլարըն ճիւմ:
- 37 լէսի տաղըրպ եօգ հիւքմիւնտէ օլտըլար: Վէ պու ատէմտէն սօնրա թահրիր ի նուֆուս կիւնլէրնտէ, Գալիլէալը Յուդա գալգըպ, քէնտինէ պիր չօգ խալգ ճէլպ էթտի իսէ տէ, օ տախի հէլաք օլտու, վէ անա թապի՝ օլանլարըն ճիւմլէսի թար ու մար
- 38 օլտըլար: Վէ շիմաի սիզէ տէրիմ քի՝ պու ատէմլէրտէն վաղ կէչիպ անլէրի պրագըրնըզ. զիրա էյէր պու թէտպիր եախօտ պու իշ ինսանտան իսէ,
- 39 պօզըւլուր. Ամնա էյէր Ալլահտան իսէ, անը պօզմաղա գատիր օլմաղսըրնըզ. օլմայա քի Ալլահա
- 40 գարշը տախի ճէնք էթմէքտէ պուլուհասըրնըզ: Վէ անա դաիլ օլարագ՝ ըհուլլէրի չաղըրըպ տէղտիւքտէն սօնրա, Յիսուսըն իսիյլէ սէօյլէմէմէյի
- 41 թէնպիհ էտիպ՝ անլէրի սալը վէրտիլէր: Անլէր տախի, անըն իսի իչիւն հագարէթ կէօրմէյէ լույրդ սայըլտըրլարընտան տօլայը մէսըրուր օլարագ,
- 42 միլլէթ մէճիսինին հուզըրընտան չըգտըլար: Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ վէ եվլէրտէ թալիմ էտիպ՝ Յիսուս Գրիստոսը թէպչիր էթմէքտէն ֆերաղաթ էթմէզլէր իտի:

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ չալիրտլէր չօղալմագլէ, Եունա-նիճէ թէքէլիւմ էտէնլէր թարաֆընտան, քէնտի

- տուլ գարըլարընըն թանէ ի եեվմիյէտէ իճմալ օւ
լունարգլարը իչիւն, 'իպրանիլէր 'ալէյճինէ գիյլ ու
2 գալ վազը' օլտու: Վէ օն իբիլէր' շայիրտլէրին
ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ' Ալլահըն քէլամընը
թէրքլէ սօֆրալարա խըտմէթ էթմէմիզ միւնասիպ
3 տէյիլ տիր: Անըն իչիւն, էյ պիրատէրլէր, աիզ
տէն հագգլարընտա հիւսն ի շէհատէթ օյունան
վէ Բուհ իւլ Գուտա վէ հիքմէթլէ մէմլու պուլու
նան եէտի ատէմ ինթիխապ էտիհիզ, պիզ տախի
4 անլէրի պու իշէ թա'եին էտէլիմ: Պիզ իսէ տու'ա
իլէ քէլամըն խըտմէթինէ տէվամ էտէճէյիզ' տէ-
5 տիլէր: Վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'աթըն խօ-
շընա կիտէրէք' իման վէ Բուհ իւլ Գուտալէ մէմլու
օլան Ստեփաննոս նամ պիր տտէմ իլէ Փիլիպպոս
վէ Փրօքօրօս վէ Նիգանօր վէ թիմն վէ Փարմէնա
իլէ Անթաքիալը միւհթէտի Նիգօլասօք ինթիխապ
6 էտիպ: Անլէրի բէսուլլէրին հուզուընա կէթիրտի-
լէր: անլէր տախի տու'ա էտիպ' էլլէրինի իւզէրլէ-
7 ըինէ գօտըլար: Վէ Ալլահըն քէլամը իլէրիլէյիպ
շայիրտլէրին 'ատէտի Երուսաղէմոնէ դայլէթլէ չօ-
ղալարադ, քեահինլէրտէն պիր չօդ խալզ տախի
իմանա իթա'աթ էտէրլէր իտի:
8 Վէ Ստեփաննոս իման վէ գուտրէթլէ մէմլու օ-
լարագ, գալմ' արասընտա 'ազիմ միւ'ճիզլէր վէ
9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի: Վէ Լիպէրթիլլէր
վէ Գիբրինէլլէր վէ Իսքէնտէրիլլէր Բիւաղլու տէ-
նիլէն սինազօղտան վէ Կիլիկիալը վէ Ասիալլարտան
պա'զըլարը գալգըպ' Ստեփաննոս իլէ միւպահէսէ
10 էտէրլէր իտի: Վէ վազըթասըյլէ սէյլէտիյի հիք-
11 մէթ վէ Բուհա մուգալէմէթ էտէմէտիլլէր: 0 զէ-

- ման՝ Պիղ պուճուճն Մովսէսէ վէ Ալլահա քիւֆրէր
սէջլէտիյինի իշիթտիք՝ տէմէք իշիւն պա՛գը տտէմ-
- 12 լէրի՛ պարթալար : Վէ գալմ՝ իլէ իխթիյալարը
վէ ՚իւլէմայը թահրիք էթտիլէր , վէ իւզէրինէ հիւ-
ճումլէ անը թուլթուպ՝ միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւր-
- 13 տիւլէր : Վէ եալան շահիտլէր իհզար էտէրէք ,
անլէր տախի՛ Պու տտէմ պու մուգատտէս մահալէ
վէ շէրի՛տթա գարշը քիւֆրէր սէջլէմէքտէն ֆէ-
- 14 րաղաթ էթմէզ : Զիրա պուճուճն՝ Օլ Նազարէթլի
Յիսուս պու երի երգըպ , Մովսէսին պիզէ թէսլիմ՝
էթտիյի պիյնլէրի թէպտիլ էտէճէք տիր՝ տէտիյինի
- 15 պիղ իշիթտիք՝ տէտիլէր : Վէ մէճլիստէ օթուրան-
լարն ճիւմլէոի անա տիգգաթլէ պագըպ՝ անըն
եիւզիւնիւ մէլէք եիւզիւ կիպի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

- 1 **Օ** զէման քեահին ի ա՛ղամ՝ Պու շէյլէր ֆիլ վազը՝
- 2 պէջլէ՞ մի տիր՝ տէտի : Օ տախի տէտի քի՛ էյ
պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր , տիկլէյինիզ . փէտէրի-
միզ Արահամ Հարանտա սաքին օլմազտան էզվէլ ,
Արամ ը նէհրէյիտէ իքէն , Ալլահ ը զուլ ճէլալ
- 3 տնա կէօրիւնիւպ , Տէյարըկտան վէ ագրապանըն
եանընտան չըգ , վէ սանա կէօթէրէճէյիմ տիյարա
- 4 կէլ՝ տէտի : Օ զէման ֆիլտանիլէրին տիյարընտան
չըգըպ՝ Հարանտա սաքին օլտու . օրատան տախի ,
փէտէրի վէֆաթ էթտիքտէն սօնրա , անը պու
շիմտի սաքին օլտըղընըղ տիյարա նազլ էյլէտի :
- 5 Վէ տնտէ պյազ պասաճազ գատար պիլէ անա
միրաա վերմէյիպ՝ էվլատը օլմատըղը հալտէ անը

- քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն սօնրա զիւրրիյէթինէ
 6 միւլք օլմադ իւզրէ վէրմէյէ վա'տ էյլէտի : Վէ
 Ալլահ պու թարզ իւզրէ սէօյլէտի , եա'նի' Անըն
 զիւրրիյէթի տիյար ք զըւրպէթտէ միւսսաֆիր օլուպ ,
 անը տէօրթ եիւզ սէնէ եսիր վէ անա ճէֆա էտէ-
 7 ճէքլէր : Վէ Ալլահ' Շօլ էսիրի օլաճազարը թաի-
 ֆէյի պէն հիւքմ' էտէճէյիմ' , վէ անտէն սօնրա
 չըգըպ' պու մահալտէ պանա 'իպատէթ էտէճէքլէր
 8 տիր' տէտի : Վէ անա 'ահտ ք խիթանը վէրտի . օ
 տաիի իսահակը թէվլիտ էյլէյիպ' պէզլէճէ անը
 սէքիզինճի կիւնտէ խիթան էյլէտի . իսահակ Յա-
 կոբը վէ Յակոբ օն իքի էճտաորը Բէվլէր էյլէրէ :
 9 Վէ էճտաա Յովսէփէ հասէտ էտիպ' անը Մըսրա
 10 սաթտըլար . լաքին Ալլահ անըն իլէ օլուպ , Անը
 ճիւմլէ մուզայագալարընտան խէլաս էտէրէք , անա
 Մըսրը մէլիյի փարաւոնըն հուզըւրընտա լուժֆ
 վէ հիքմէթ իհսան էթտի , օ տաիի անը Մըսրը
 վէ ճիւմլէ քէնտի խանէտի իւզէրինէ նազըր նապ
 11 էթտի : Վէ պիւթիւն Մըսրը իլէ Բէն'ան տիյարը
 իւզէրինէ գըթլըգ վէ 'ազիմ' մուզայագա կէլմէքլէ ,
 12 էճտաորմըզ զաիիրէ պուլամազլար իտի : Վէ Յա-
 կոբ Մըսրտա պուզտայ վար իտիյինի իշիթտիրտէ ,
 13 պիրինճի տէֆ'ա էճտաորմըզը կէօնտէրտի : Վէ
 իքինճի տէֆ'աաա' Յովսէփ քէնտինի գաքնտաշա-
 րընա պիւտիրտի . վէ Յովսէփին նէսէպի փարաւոնա
 14 մա'լիւմ' օլտու : Վէ Յովսէփ կէօնտէրիպ' քէնտի
 փէտէրի Յակոբ իլէ ճիւմլէ թէ' ալլուգաթընը , եթ-
 15 միշ պէշ քիշի օլարագ , տա'վէթ էյլէտի : Վէ Յա-
 կոբ Մըսրա էնտի վէ քէնտիսի վէ հէմ' տէ էճտա-
 16 տըմըզ վէֆաթ էթտիլէր . Վէ Շէքիմէ կէօթիւրիւ-

- իււայ, Շէքիմին Բեթէրէ Համօրնն օղուլարննտան
 Արրահամնն պիւր մըգտար ագչէ իլէ սաթմնն ալմըշ
 17 իտիյի գապրա վազ՝ օլուհտըլար: Ամնն Ալլահն
 Արրահամն եւմին էթտիյի վա՛տնն զէմննը եագ-
 18 լաշտըգտա, Յովսէփի պիլմէյէն պաշգա պիւր մէլիք
 զուհուր էտինճէյէ տէյին, գաւմ՝ Մըսըրտա սըթըպ
 19 չօղալտը: Օ տաթի պիզիմ՝ միլլէթիմիզ՝ 'ալէյհինէ
 հիլէ գուլլանըպ մա՛սուլարննը եաշաթմամագ ի-
 չիւն անլէրի տըշարը աթտըրմագ տէրէճէսինէ գա-
 20 տար էճտատըմըզա ճէֆա էլլէտի: Վէ օլ վա-
 գըթտա Մովսէս տօղուպ Ալլահնն նազարննտա
 կիւզէլ իտի, վէ իւչ այ փէտէրինին խանէսինտէ
 21 պէսլէնտիքտէն սօնրա, Տըշարը աթըլտըզնտա
 անը ֆարաւոնն գըզը ալըպ՝ քէնտինէ օղուլ օլ-
 22 մագ իչիւն պէսլէտի: Վէ Մովսէս Մըսըրըլարնն
 հէր՝ իլմինտէ թէրպիյէ օլուհուպ՝ քէլամ՝ վէ 'ամէլ-
 23 տէ իգթիտարը իտի: Վէ գըրգ հաշնը թէքմիլ
 էթտիքտէ, գարնտաշարը օլան պէնի իսրայէլի
 24 զիյարէթ էթմէք գալլինն կէլտի: Վէ պիւրինին
 զուլմ՝ չէքտիյինի կէօրմէքլէ, աււ հիմայէ էտէրէք,
 Մըսըրըլը գաթլ էտիպ մազլումնն ինթիգամննը
 25 ալտը: Վէ Ալլահ անլէրէ քէնտի էլիլլէ իւլտա իհ-
 սան էտէճէյինի գարնտաշարը ֆէհմ էտէրլէր զանն
 26 էտէր իտի իսէ տէ, ֆէհմ էթմէտիլէր: Վէ էր-
 թէտի կիւն անլէրէ՝ նիզա՛ էտէրլէր իքէն կէօրիւ-
 նիւպ՝ էյ առէմլէր, սիզ գարնտաշարսընըզ, նիփ-
 չիւն պիւրիպիւրինիզէ զուլմ՝ էտիյօրսընըզ՝ տէյերէք
 անլէրի պարըշտըրմազա զայրէթ էթտի իսէ տէ,
 27 Գոնշըսընա զուլմ էտէն անը ըէտտ էտիպ՝ Սէնի
 պիզիմ իւզէրիմիզէ քիմ՝ ըէ՛խ վէ գատը նաապ

- 28 էթտի . Տիւն Մըսըրըյը գաթլ էթտիյին կիպի՝
 29 պէնի՞ տէ մի գաթլ էթմէք իսթէրսին՝ տէտի : Վէ
 պու սէօղ իւղէրինէ Մովսէս ֆիրար էտէրէք ,
 Միտեան տիյարընտա միւսաֆէրէթէն իգամէթլէ՝
 30 օրատա իրի օղուլ թէվիտ էյլէտի : Վէ գըրգ սէնէ
 թէմամ՝ օլտըգտա , Թուր ի Սինա պէրրիյէսինտէ
 չալը աթէշի 'ալէվինտէ անա Բապպըն մէլէյի կէօ .
 31 ըիւնտիւ : Վէ Մովսէս անը կէօրտիւյիւնտէ , կէօ .
 ըիւնիւշիւնէ թէ՛ ածծիւպ էտէրէք , նաղար գըլմագ
 32 իւղրէ ետգլաղըր իքէն , անա , Պէն սէնին էճտաուր .
 նըն Ալլահը , Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն
 Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ Բապպըն
 սէտասը կէլտի . վէ Մովսէս լէրղան օլմաղլէ , նա .
 33 զար գըլմաղա ճէսարէթ էտէմէտի : Վէ Բապպ ա .
 նա՝ Այադլարընտան սյագ գապընը չըգար . զիրա
 34 տուրտըղըն եէր մուգատտէս թօփրագ տըր : Հա .
 գիգաթէն պէն Մըսըրտա օլան գալմըմըն ճէֆտ .
 սընը կէօրիւպ՝ անլէրին ահընը իշիթտիմ , վէ ան .
 լէրի խէլաս էթմէք իշիւն նիւղուլ էյլէտիմ , վէ
 շիմտի կէլ , սէնի Մըսրա կէօնտէրէյիմ՝ տէտի :
 35 Սէնի քի՞մ ըէ՛իս վէ գատը նասպ էթտի՝ տէյերէք
 ինքեար էթտիքլէրի պու Մովսէսի , Ալլահ Տէման
 անը չալըտա անա կէօրիւնէն մէլէյին էլիյլէ ըէ՛իս
 36 վէ գուրթարըճը իրսուլ էյլէտի : Պու տտէմ՝ ան .
 լէրի չըգարըպ Մըսըր տիյարը իլէ Պահըր Ահմէր .
 տէ վէ գըրգ սէնէ պէրրիյէտէ միւ՛ ճիգլէր վէ 'ա .
 37 լամէթլէր իգհար էյլէտի : Պէնի Իսրայէլէ իիթա .
 պէն՝ Ալլահընը Բապպ պիրատէրլէրինիղտէն պէ .
 նիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէք
 տիր , անը տինլէյէսինիլ՝ տէյէն պու Մովսէս տիր :

- 38 Թուր ի Սինատա քէնտիսինէ սեյլէյէն մէլէք իլէ
վէ էճատտըմըզ իլէ պերապէր պերրիյէտէ օլան
ճէմա՝աթտա օլարագ, պիզէ Թէսլիմ՝ էթմէք իւղ-
րէ հայաթ քէլամլարը ալմըլ օլան զաթ պու
- 39 տըր : Էճատտըմըզ անա միւթի՝ օլմագ իսթէմէյիպ
րէտա էթտիլէր, վէ գալլէրիլէ Մըսրա կերի
40 տէօնիւպ, Ահարոնա՝ Պիզէ էօնիւմիւղճէ կիտէճէք
իլաճլար եափ. զիրա շու պիզի Մըսըր տիյարընտան
չըգարան Մովսէսէ նէ օլտըղընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր :
- 41 Վէ օլ կիւնլէրտէ պիր պուզաղը եափտըլար, վէ
պու փուլթա գուրպան թագտիմ՝ էտիպ՝ էլլէրիին
- 42 ա՝մալըյլէ մէսրուր օլուրլար իտի : Վէ Ալլահ բիւ-
ճու՝ էտէրէք անլէրի ճիւնուտ էս սէմայա իպա-
տէթ էթմէյէ Թէսլիմ՝ էյլէտի, նիթէքիմ՝ փէյլամ-
պերլէրին՝ քիթապընտա՝ էյ պէլթ ի Խարայէլ, պեր-
րիյէտէ գըրգ սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ գուրպան-
- 43 լար թագտիմ՝ էթտիինիզ մի : Վէ Մօլօխըն չատը-
րընը վէ իլահընըզ Բէմֆանըն երլտըղընը, եա՝ նի
սէճտէ գըլմագ իչիւն շօլ եափտըղընը սուրէթլէրի
թաշըտընըզ. պէն տախի սիզի Պապէլտէն էօթէյէ
- 41 նագլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ եալըլմըլ տըր : Շէհա-
տէթ մէսքէնի պերրիյէտէ էճատտըմըզ արասընտա
իտի. նիթէքիմ՝ Մովսէսէ սէզլէյէն՝ Անը կէօր-
աիւյիւն նիւմսնէյէ կէօրէ եափաաըն՝ տէյիւ էմը
- 45 էյլէմիշ իտի. Քի էճատտըմըզ անը սըրա իլէ գա-
պուլ էտիպ Յեսու իլէ պերապէր, էճատտըմըզըն
էօնիւնտէն Ալլահըն՝ Դաւիթին կիւնլէրինէ գատտը
թարտ էթտիյի թա՝իֆէլէրին միւլէիւ իչինէ կէ-
- 46 Թիրտի : Օ տախի Ալլահըն հուզուրընտա մագճարը
լութֆ օլուպ, Յակոբըն Ալլահընա պիր իգամէթ-

- 47 կեահ հաւանագ իսթէտի իսէ տէ, Սողոմոն անա
 48 պիր խանէ պինա էլլէտի: Լաքին Միւթա՛ալ էլ
 իլէ ետփըմբշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմաղ. նիթէքիմ
 49 փէյղամպէր՝ Բապպ պույսուրըր քի, Սէմա թախթըմ՝
 զէմին տախի պյազլարըմա պասամագ տըր. պահա
 նա՛սըլ խանէ պինա էտէճէքսինիզ վէ եա՛ ըսհա-
 50 թըմըն մահալի նէքէսի տիր. Պուշլարըն ճիւմլէսինի
 51 պէնիմ էլիմ՝ եա՛փմատը մը՝ տէտի: Էյ պոյնու
 սէրթ, վէ գալպի իլէ գուլագլարը խիթանսըզ օլան-
 լար, սիզ տախի էճտատընըզ կիպի տա՛իմա Բուհ
 52 իւլ Գուտաս մուխալէֆէթ էտիյօրսընըզ: Էճտա-
 տընըզ փէյղամպէրլէրին հա՛նկըսընա թէ՛ատտի
 էթմէտի. վէ անլէր օլ Սալիհին զուհուրը հազ-
 գընտա մուգատտէմա խապէր վէրէնլէրի գաթլ
 էթալէր. սիզ տախի շիմտի անըն խա՛նլէրի վէ
 53 գաթիլլէրի օլտընըզ: Սիզ շէրի՛աթը մէլա՛իքէ
 թէրթիպաթը իւզրէ ալտընըզ, վէ հըֆզ էթմէ-
 տինիզ:
 54 Անլէր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիլլէ, գալպլէրինտէ
 զայէթլէ հիտտէթլէնիպ՝ տիշլէրինի զըճըրտաթտը-
 55 լար: Օ իսէ՛ Բուհ իւլ Գուտալէ մէմուլ օլտուգ,
 սէմայա տօղուլ կէօզ տիքիպ՝ Ալլահըն ճէլպինի
 վէ Յիսուսը Ալլահըն սաղընտա տուրուր կէօրտիւ.
 վէ՛ իշիթէ պէն սէմալաթը ալըմբշ վէ Իպի իւլ ին-
 տանը Ալլահըն սաղընտա տուրուր կէօրիյօրըմ՝
 56 տէտի: Անլէր տախի էիւքուէք սէպլէ պաղըրըպ՝
 գուլագլարընը թըգատըլար, վէ ճիւմլէսի պիրտէն
 57 անըն իւզէրինէ հիւճուլէ, Անը շէհրտէն տըշարը
 չըգարըպ րէճմ՝ էթտիլէր. վէ շահիտլէր քէնտի էլ-
 պիսէլէրինի Սօղոս նամ՝ պիր նէվճիլանըն պյուգ-

- 58 լարը եաննա գօտըլար : Վէ Ստեփաննոս՝ Եա
 Բուպպ Յիսուս, բուհըմը գապուլ էյլէ՝ տէյերէք
 տուա էթմէքտէ օլտըղը հալտէ, անը բէճմ էթ-
 59 տիլէր : Վէ տիզ չեօքիւպ եիւքսէք սէսլէ՝ Եա
 Բապպ, պու կիւնահը անլէրէ սայմա՝ տէյիւ ֆեր-
 եատ էթտի . վէ պուհու սէյլէտիյի կիպի ույգու-
 յա վարտը . Սօղոս տախի աննը գաթլինէ բիզա
 վէրմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլ վազըթ, Երուսաղէմտէ օլան քիլիսէ՝ 'տ-
 լէյհինտէ 'աղիմ՝ թէ՛ատտի վուգու՝ պուլմաղլէ,
 2 բէսուլլէրտէն մա՛տա ճիւմլէսի Եէհուտիյէ իլէ Սա-
 մարիաննը տիյարլարնա տաղըլտըլար : Վէ պա՛ղը
 էհլ ի թագվա տտէմլէր Ստեփաննոսը գալտըրըպ՝
 3 իւզէրինէ պէյիւք մաթէմ՝ էթտիլէր : Լաքին Սօ-
 զոս խանէլէրէ կիրիպ էրքէք վէ գարըլարը սիւրիւք-
 լէյերէք՝ հապսխանէյէ աթմաղլէ . քիլիսէյի խա-
 4 բապ էթմէքտէ իտի :
 5 Վէ տաղըլան քիմնէլէր քէլամը թէպչիր էտէ-
 6 բէք՝ հէր թարաֆտան կէչէրլէր իտի . Փիլիպպոս
 տախի Սամարիաննը պիր շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ
 7 Քրիստոսը վա՛զ էտէր իտի : Վէ խաղգ ֓իլիպպո-
 սըն սէօլլէրէնի իշիտիպ՝ իճրա էյլէտիյի՝ ալամէթլէ-
 րի կէօրմէլէրլէյէ, պիլ իթթիֆադ աննը սէյլէ-
 7 տիլէրինէ տիգգաթ էտէրլէր իտի : Զիրա նափաք
 բուհըլար եիւքսէք սէսլէ պաղըրարադ՝ զապթ էթ-
 տիլէրի չօդ քիմնէլէրտէն չըգըպ, չօդ քէօթրիւմ
 վէ թօփալ քիմնէլէր տախի շիֆա պուլուրլար իտի :

- 8 Վէ օլ շէհրտէ 'ազիմ' մէսէրրէթ օլտու : (9) Վէ
էօթէտէն պերու օլ շէհրտէ՝ Պէն պէօյիւք պիր
զաթ ըմ՝ տէյերէք սիհրպաղըզ էտիպ, Սամարիա
էհալիսինի հայրան գըլմըշ օլան Սիմն նամ պիր
- 10 քիմնէ պուլունուր իտի. Վէ պէօյիւք քիւչիւք
ճիւմէսի՝ Պու ատէմ Ալլահն 'ազիմ' գուվէթի
- 11 տիր՝ տէյերէք անա գուլազ վէրիրլէր իտի : Վէ
պունա գուլազ վէրմէլէրինն սէպէպի խայլի զէման.
տան պերու սիհրլէրլէ անլէրի հայրէթ տէ պրագմա.
- 12 սը իտի : Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահն վէ Յիսուս Բրիս.
տոսըն իսմինէ միւթէ'ալլիզ շէյլէրի թէպշիր էտէն
Փիլիպպոսա ինանորգլարընտա, կէրէք երքէքլէր
վէ կէրէք գարըլար վաֆթիզ օլունուրլար իտի :
- 13 Սիմն քէնտիսի տախի ինանոր, վէ վաֆթիզ օ-
լունուկ՝ Փիլիպպոսա միւլազէմէթ էտէրէք, իճրա
օլունան 'ալամէթլէր իլէ միւ՝ճիզլէրի կէօրմէքտէ
- 14 հայրան օլուր իտի : Վէ Երուսաղէմոն պուլունան
րէսուլլէր Սամարիալլարըն՝ Ալլահն քէլամընը
գապուլ էթտիլինի իշիթմէլէրիլլէ, անլէրէ Պետ.
- 15 րոս իլէ Յովհաննէսի կէօնտէրտիլէր : Անլէր տախի
էնիպ Բուհ իլ Գուտոսա նա'իլ օլալար՝ տէյիւ
- 16 անլէր իշիւն տու'ա էթտիլէր : (Զիրա անլէրին հիչ
պիրինին իւզլէրինէ նազիլ օլմայըպ՝ անճազ Բապպ
- 17 Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմըշլար իտի : 0
զէման իւզլէրլէրինէ էլլէրինի գօմալարըլլէ Բուհ
- 18 իլ Գուտոսա նա'իլ օլտըլար : Սիմն տախի րէ-
սուլլէրին էլլէրինին գօնուլմասըլլէ Բուհ իլ Գուտ.
- 19 սըն վէրիլտիլինի կէօրտիւքտէ, Պու գուտրէթի
պանա տախի վէրինիզ, Թա քի էլլէրիմի քիմին իւ-
զլէրինէ գօյաճազ օլուր իսէմ, Բուհ իլ Գուտոսա

- նա՛իւ օլա՛ տէյերէք անլերէ ագչէ 'արզ էյլէտի :
 20 Լաքին Պետրոս անա՛ Ագչէն սէնին իլէ հէլաք օլ-
 սուն, զիրա Ալլահն 'աթիյէսի ագչէ իլէ Թահսիլ
 21 օլունուր զանն էթտին : Պու շէյտէ սէնին հիսսէն
 եա նասիպին եօգ տըր, զիրա գալպին 'ինտ Ալլահ
 22 տօղրու տէյիլ տիր : Իմտի պու շիրրէթինտէն
 Թէվպէ էտիպ՝ Ալլահա նիյազ էյլէ, օլա քի գալ-
 23 պինին միւլահազասը սանա՛ աֆվ օլունա : Զիրա
 սէնի էօտ ածըլըղնտա վէ հազգսըղըղն պէնտին-
 24 տէ կէօրիւյօրմ՝ տէտի : Սիմն տախի ճէվապէն՝
 Սէյլէտիյինիզ շէյլերին պիրի իւզէրիմէ կէլէսին
 տէյիւ պէնիմ իչիւն սիզ Բապպա նիյազ էյլէյի-
 25 նիզ՝ տէտի : Անլեր տախի շէհատէթլերինի իֆա
 պիրլէ՝ Բապպն քէլամընը սէյլէտիքտէն սօկրա,
 Սամարիպըլարըն նիչէ քէյլերինտէ պէշարէթի
 Թէպշիր էտերէք՝ Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթտիլէր :
 26 Վէ Բապպն մէլէյի Փիլիպպոսա սէյլէյիպ
 տէտի քի՝ Գալգ, ճէնուպէ, ետ՛նի Երուսաղէմտէն
 27 Ղազպայա էնէն եօլա կիթ : օրասը չէօլ տիր : Օ
 տախի գալգըպ կիթտի : վէ իշթէ Հապէշ մէլիքէսի
 Գոնտաքէնին քիւպէրաւորնտան պիրի օլուպ՝ ճիւմլէ
 խաղինէսի իւզէրինէ նաղըր օլան Հապէշի պիր
 խատըմ՝ Երուսաղէմէ 'իպատէթ էթմէյէ կէլիշ
 28 իտի : Վէ 'ավտէթինտէ 'արապասընտա օթուրուպ՝
 29 Եսայի փէյղամպերին իլիււնը օգույօր իտի : Վէ
 Բուհ Փիլիպպոսա խիթապէն՝ Եագլաշըպ պու 'ա-
 30 բապայա ետփըշ՝ տէտի : Փիլիպպոս տախի եանընա
 սէյիրտիպ՝ Եսայի փէյղամպերին իլիււնը օգուտը-
 ղընը իչիթմէքլէ՝ Օգուտըղնը անլա՛յօ մը սըն՝
 31 տէտի : Օ տախի՝ Պիր քիմնէ պանա տէլալէթ էթ-

- մէտիքճէ, նա՞մըլ գատիր օլայըմ՝ տէյերէք, փի-
լիպպոսա՝ չըգըպ եանընտա օթուլմասընը ըէճա
32 էթտի: Վէ քիթապտա օգուտըղը ֆասլ շու խտի
քի՝ Գոյուն կիպի պօղաղլանմաղա կէօթիւրիւտիւ,
վէ գուզու՝ գըրգան քիմնէնին էօնիւնտէ սիւքիւթ
33 էյլէտիյի միսիլլիւ, պէօյլէճէ աղգընը աշմազ. Հալ ք
թէվազու՛նտէ անըն հագգը ըէֆ՝ օլունտու, վէ
անըն նէսլինի քի՛մ պէյան էտէճէք տիր, զիրա
34 հայաթը եէրտէն ըէֆ՝ օլունտու: Վէ խատըմ
ճէվապ վէրիպ փիլիպպոսա՝ Սանա ըէճա էտէրիմ,
փէյղամպէր պունու քիմն հագգընտա սէօյլէյօր.
քէնտիսը՝ հագգընտա մը, եօգսա տիկէր պիր քիմնէ
35 հագգընտա մը՝ տէտի: փիլիպպոս տախի աղգընը
աշըպ, պու քէլամնտան պաշլայարագ՝ անա Յիսուսը
36 թէպշիր էյլէտի: Վէ եօլտա կիտէրլէր իքէն՝ պիր
սուլա կէլտիլէր. խատըմ տախի՝ իշթէ սու, վաֆ-
թիզ օլունմագըղըմա նէ՞ մանի՛ վար՝ տէտի:
37 [փիլիպպոս տախի՝ էյէր պիւթիւն գալպիկտէն ի-
ման էտէրոնէ, ճա՛իզ օլուր տէտի. վէ օ ճէվա-
պէն՝ Յիսուս Քրիստոսըն իպն Ուլլահ խտիյինէ ի-
38 ման էտէրիմ՝ տէտի:] Վէ 'արտպանըն տուրմա-
սընը էմը էտիպ՝ փիլիպպոս իլէ խատըմ իքիսի
պիրտէն սուլա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիզ էյլէտի:
39 Վէ սուտան չըգտըգըրընտա, Բապպըն Բուհը
փիլիպպոսը անսըղըն կէօթիւրտիւ, վէ խատըմ
անը արթըգ կէօրմէտի. վէ սէվինէրէք քէնտի եօ-
40 լընա կիթտի: փիլիպպոս իտէ Աշտօտտա պուլուն-
տը, վէ տօլտշարագ՝ Գայսէրիյէյէ կէլինճէյէ գա-
տար ճիւմլէ շէհրլէրտէ պէշարէթի թէպշիր էտէր
իտի:

- 1 Լաքին Սօղոս Բապպըն շալիրտէրի իւղէրինէ տա-
 2 չաթէհտիտ վէ գաթլտան տեմ՝ վաւրորագ, քեա-
 3 չին ի ա՛ղամըն եանընա կիտիպ, Անտէն Տըմըշգտա
 4 օլան սինաղօղլարա մէքթուպլէր տիւէտի, թա քի՛
 5 էյէր պու թարիգտէն պա՛ղը քիմսէլէր պուլաճագ
 6 օլուր խէ, կերէք երքէք՝ կերէք գարը, անլէրի
 7 պաղը օլարագ Երուսաղէմէ կէթիրէ, Վէ եօլտա
 8 Տըմըշգա եաղլաշտըղընտա, էթրաֆընա սէմաւտան
 9 սնսըղըն պիր նուր լէմ՝ան էթտի, Վէ եէրէ տիւ-
 10 շիւպ, քէնտիսինէ՝ էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանա
 11 նի՛չին թէ՛ատտի էտիյօրսըն՝ տէյիւ պիր սէտա
 12 իշիթտի, Օ տախի՛ էյ էֆէնտի, սէն քի՛մ սին՝
 13 տէտի, վէ Բապպ՝ Պէն սէնին թէ՛ատտի էթտիյին
 14 Յիսուս իմ, իւկէնտէրէլէրէ գարը տէփմէք սանա
 15 կիւճ տիր՝ տէտի, Օ տախի թիթրէյիպ հայրան
 16 օլարագ՝ Եա Բապպ, նէ՞ իսթէրսին քի պէն
 17 եափայըմ՝ տէտի, Բապպ տախի սնա՝ Գալգ շէհրէ
 18 կիր, վէ նէ եափմաղլըղըն կերէք իտիյի սանա
 19 սէյլէնիլէճէք տիր՝ ԴէԴէ, Վէ անըն իլէ պերապէր
 20 եօլա կիտէն ատէմլէր սէտալը իշիտիպ՝ տմնա
 21 քիմսէյի կէօրմէյէրէք, նութգլարը թութուլըշ
 22 տուրույօրլար իտի, Վէ Սօղոս եէրտէն գալգըպ
 23 կէօղլէրի աշըմըշ օլտըղը հալտէ պիր քիմսէյի
 24 կէօրէմէտի, վէ սնը էլինտէն թութաբագ՝ Տըմըշ-
 25 գըն իչինէ կէօթիւրտիւլէր, Վէ իւշ կիւն կէօրմէ-
 26 յիպ՝ նէ եէտի նէ իշտի,
 27 Վէ Տըմըշգտա Անտիա իսմինտէ պիր շալիրտ
 28 պուլուհուպ, պուհա Բապպ ըիւյպտա՝ էյ Անանիա,

- տէտիքտէ, օ տախի՝ Լէպպէք, եա Բապպ՝ տէտի:
- 11 Վէ Բապպ անա՝ Գալք, Տօղրու տէնիլէն սօգաղա վար, վէ Յուգանըն խանէսինտէ Թարսուսը Սօղոս նամ քիմնէյի պուլ, զիրա իշթէ օ տուա՝ էտիյօր:
- 12 Վէ բիւյատա Անանիա իսմինտէ պիր տտէմին իւէրի կէլտիյինի, վէ կէօզլէրի կէօրմէսի իչիւն իւ:
- 13 զէրինէ էլինի գօտըղընը կէօրմիւշ տիր՝ տէտի: Վէ Անանիա ճէվապէն՝ Եա Բապպ, պու տտէմին հագգընտա Երուսաղէմտէ օլան սէնին մուգատտէս: Լէրինէ նէ գատար քէօթիւլիւքլէր էթտիյինի չօգ:
- 14 քիմնէլէրտէն իշիթտիմ: Վէ սէնին իսմինէ տուա էտէնլէրին ճիւմլէսինի պաղլամաղա պաշ քեահինլէր Թարաֆընտան պուրատա տախի հիւքմիւ վար՝
- 15 տէտի: Վէ Բապպ անա՝ Կիթ, զիրա օ՝ միլլէթլէր վէ մէլիքլէրին վէ պէնի Խարայէլին հուգուընտա իսմիմի Թաշշմագ իչիւն, պանտ ինթիխապ օլուն:
- 16 մըշ պիր գապ տըր: Զիրա պէնիմ իսմիմ իչիւն նէլէր չէքմէք կէրէք իտիյինի պէն քէնտիսինէ:
- 17 կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի: Իմտի Անանիա կիտիպ օլ էվէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն իւգէրինէ գօյուպ՝ Էյ Սաւուղ պիրատէր՝ Բապպ, եանի կէլտիյին եօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուա՝ կէօզլէրին կէօրտիւն վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմուլ օլասըն՝
- 18 տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի: Վէ տէր հալ անըն կէօզլէրինտէն սանքի փուլար տիւշիւպ՝ ա նիտէ կէօրիւր օլտու, վէ գալգըպ վաֆթիղ օլուն:
- 19 տու: Վէ Թա՝ամ էտիպ քէսպ ի գուլվէթ էյլէտի: Վէ [Սօղոս] Տըմըշգտա օլան շայիրալէր իւ պիր գաշ կիւն գալտը:
- 20 Վէ տէր՝ագապ սինաղօղլարտա Յիսուսը՝ իպն

- 21 Ուլլահ տըր՝ տէյիւ վա՛ղ էտէր իտի : Վէ իշի-
տէնլէրին ճիւմլէսի հայրան օլուպ՝ Երուսաղէմտէ
պու իսմէ տուտ էտէնլէրի խարապ էտէն պու
տէյի՞ւ մի, հէմ տէ պուրոյա տնլէրի պաղլը օ-
լարագ՝ պաշ քիտահինլէրէ կէօթիւրմէք իշիւն կէ՞ւ
22 մէտի մի՝ տէրլէր իտի : Ամնա Սօղոս կիթտիքճէ
քէսպ ի գուլվէթ էթտի, վէ Մէսիհ պու տըր՝
տէյիւ իսպաթ էտէրէք Տըմըշգտա սաքին օլան
23 Եէհուտիլէրի հայրէթտէ պրագըր իտի : Վէ պիր
չօգ կիւնլէր միւրուրինտէ Եէհուտիլէր անըն
24 գաթի իշիւն միւշալլէրէ էթտիլէր : Ամնա անլէրին
սու՛ի գասալէրի Սօղոսա մա՛լիւմ օլաու . վէ անը
գաթլ էթմէք իշիւն գափուլարը կէճէ կիւնտիւղ
25 պէքլէրլէր իտի իսէ տէ, Շայիրալէր անը կէճէլլին
ալըպ, զէնպիլ իշինտէ, հիսարտան աշաղը սար-
գըտարագ էնտիրտիլէր :
- 26 Վէ Սօղոս Երուսաղէմէ կէլտիյի զէման շայիրա-
լէր իլէ պիրլէշմէյէ զայրէթ էթտի իսէ տէ, ճիւմ
լէսի անըն շայիրա օլտըղընա ի՛թիմնա էթմէտիք-
27 լէրինտէն, անտէն գօրգարլար իտի : Ամնա Բաու-
նարա անը ալըպ՝ ըէսուլլէրին եանընա կէթիւրէրէք,
անըն եօլտա Բապպը նասըլ կէօրտիւլիւնիւ, վէ
Բապպն անա սէջլէտիյինի վէ Տըմըշգտա Յիսուսըն
իսմիլլէ նասըլ ճէսուրանէ սէջլէմիշ օլտըղընը
28 անլէրէ հիքեսպէ էլլէտի : Վէ Երուսաղէմտէ անլէր
29 իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի : Վէ Բապպ Յիսուսըն
իսմիլլէ ճէսարէթ պուլուպ, Եոււնանիճէ թէքէլ-
լիւմ էտէնլէր իլէ սէջլէշիպ միւպասէսէ էտէր
իտի . անլէր իսէ անըն գաթիլինէ ճէհտ էտէրլէր
30 իտի : Լաքին պիրատէրլէր պոււնա վագըֆ օլմաղլէ՝

անը Գալսէրիկէյէ էնտիրիպ թարսուսա կէօնտէր-տիլէր :

- 31 Օ զէման քիլիսէլէր պիւթիւն Եէհուտիյէտէ վէ Գալիլէատա վէ Սամարիատա սէլամէթ պու-լուպ քէսպ ի մա՛մուրիյէթլէ Բապպըն դորգու-սընտա վէ Բուհ իւլ Գաւտսըն թէսէլլիսինտէ սիւ-լուք էտէրէք չօղալմադտա իտիլէր :
- 32 Վէ Պետրոս հէր թարաֆտան կէչէր իբէն , Լիտատաու սաքին օլան մուգատտէսլէրին էանընա
- 33 տախի էնտի . Վէ օրատա սէքիլ Երլտան պէրու եաթադտա գալմըշ Էնեա իսմինտէ պիր քէօթ-
- 34 բիւմ տտէմ պուլուպ , Պետրոս անա՛ Էյ Էնեա , Յիսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր . գալգ , քէնտին իչիւն տէօշէյիի եափ՝ տէտիքտէ , տէր
- 35 հալ գալգտր : Վէ Լիտատա վէ Սարօնտա սա-քին օլանլարըն ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա տէօնտիլէր :
- 36 Վէ Եաֆատա թապիթա (թէրճէմէսի ճէյրան տէմէք տիր) նամընտա նիսատան պիր շալիրտ վտր իտի . մէրգումէ իշլէտիյի էյի 'ամէլլէր վէ սատա-
- 37 դալարլէ մէմլու իտի . Վէ օլ կիւնլէրտէ պու իտթուն խասթա օլուպ վէֆաթ էյլէտի . վէ անը երյգատրգտան սօյրա՝ Ֆէվգանի պիր օտայա գօ-
- 38 տրլար : Վէ Լիտա Եաֆայա եադըն պուլուն-մաղլէ , շալիրտլէր Պետրոսըն օրատա օլտըղընր ի-շիթմէլէրիլէ , էանլարընա կէլմէքտէ թէ՛էիսիւր էթմէմէսինի րէճա իչիւն անըն թարաֆընա իքի
- 39 ատէմ կէօնտէրտիլէր : Վէ Պետրոս գալգըպ անլէր իլէ պէրապէր կէլտի . վէ վառլ օլտըղընտա , անը Ֆէվգանի օտայա չըգարտրլար : վէ ճիւմլէ տուլ

գարըլար եանընա կելիպ աղլայարագ, ձէյրան սն-
 ւէր իլէ պերապէր իքէն, եափտըղը էնթարիլէր իլէ
 40 լիպապլարըն քեաֆֆէսինի կեօթէրիլէր իտի: Վէ
 Պետրոս ճիւմլէսինի տըշարը չըգարըպ՝ տիզ չէօքէ-
 րէք տու՛ա էյլէտի, վէ ճէսէտէ տէօնիւպ՝ էյ Թա-
 պիթա, գալգ՝ տէտի. օ տախի կեօզլէրինի աչըպ
 41 Պետրոսը կեօրիւնճէ՝ գալգըպ օթուրտու: Օ տախի
 մերգումէյէ էլինի վէրիպ՝ գալտըրտը. վէ մնգատ-
 տէսլէր իլէ տուլ գարըլարը չաղըրըպ՝ սնը տիրի
 42 օլարադ թապտիմ՝ էյլէտի: Վէ պու վազը՛ա պիւ-
 թիւն Եաֆատա մա՛լիւմ օլուպ, նիչէ քիմնէլէր
 43 Բապպա իման էթտիլէր: Վէ Պէրրոս Եաֆատա
 Սիմոն նամընտա պիր տապպաղըն եանընտա պիր
 չօգ կիւնիլէր մէքս էյլէտի:

ՊԱՊ 10

1 Վէ Գայսերիյէտէ, իթալիոզը տէնիլէն թապուր-
 2 տան եիւզ պաշը օլարադ, է՛՛՛՛ ի թագվա վէ պիւ-
 թիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգար, վէ գապմա
 չօգ սատագա վէրիպ՝ Ալլահա տա՛իմա տու՛ա էտէր
 3 Գօրնիլիօս իսմինտէ պիր ատէմ՝ պուլունուպ, Մեր-
 գում՝ կիւնտիւզ սա՛աթ տօգուզ րատտէլէրինտէ
 րիւյատա Ալլահըն պիր մէլէյինին՝ էյ Գօրնիլիօս՝
 տէյերէք, իչէրի անըն եանընա կէլտիլինի՝ ալանէն
 4 կեօրտիւ: Օ տախի անա կեօզ տիքիպ զիյատէսլիլէ
 գօրգարագ՝ էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւզէ-
 րինէ, Դէէ+ անա՝ Տու՛ալարըն վէ սատագալարըն
 թիզքեսըր իչիւն Ալլահըն հուզուրընա չըգարըլար:
 5 Վէ շիմտի Եաֆայա ատէմլէր կէօնտէրիպ, Պետրոս
 6 լաղըպլը Սիմոնը տա՛վէթ էյլէ: Օ տախի Սիմոն

- նամընտա պիր տապալաղըն՝ եանընտա միւսաֆիր
 օլուպ, անըն խանէսի տախի տէնիզ քէնարընտա
 տըր, [վէ նէ եափմագլըղըն կերէք իտիլինի օ սանա
 7 սէջլէյէճէք տիր,] տէտի: Վէ [Գօրնիլիօսա սէջ-
 լէյէն մէլէք պյրըլտըգտա, խըտմէթքեարլարընտան
 իքի քիշի վէ մա'կյէթինտէ պուլունանլարտան
 8 էճլ ի թագվա պիր 'աւքէր չաղըրըպ, Անլէրէ ճէր
 շէյի պէյանլէ՝ անլէրի Եաֆայա կէօնտերտի:
 9 Վէ երթէսի կիւն անլէր եօլտա կիտերէք շէճրէ
 եաղլաշմագտա իքէն, Պետրոս սա'աթ ալթը բա-
 տէլէրինտէ տոռ'ա էթմէք իւզրէ տամա չըգտը:
 10 Վէ զիյատէսէլլէ աճըգմըշ օլմաղլէ՝ թա'ամ էթ-
 մէք իսթէյիպ, անլէր տախի ճազըր էթմէքտէ իքէն,
 11 քէնտինէ ճալը վէճա վազը՝ օլտոռ: Վէ սէմանըն
 աչըլտըղընը վէ պէջիւք չարչաֆ կիպի պիր գապ
 տէօրթ ուճընտան պաղլը օլարադ, քէնտինէ տօղ-
 12 բու կէլէրէք՝ եէրէ էնտիրիտիլինի կէօրտիւ: Վէ
 իչինտէ զէմինին ճէր տիւրլիւ տէօրթ պաղլը վէ
 վաճի ճալվանաթ վէ ճաշէրաթը վէ ճալա գուշ-
 13 լարը վար իտի: Վէ տնա՝ Եյ Պետրոս, գաղդ, պօ-
 14 ղազլա վէ եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի: Լաքին
 Պետրոս՝ Հաշա, եա Բապպ, չիւնքի ճիչ պիր վա-
 գըթ ճարամ՝ եա նափաք պիր շէյ եէմէտիմ՝ տէտի:
 15 Վէ թէքրար իքինճի տէֆ'ա անա՝ Ալլաճըն թաթ-
 ճիր էլլէտիլի շէյլէրի սէն ճարամ սոյմա՝ տէյիւ
 16 պիր սէտա լէլտի: Վէ պու իւչ քէրրէ վազը՝ օլուպ
 17 օլ գապ եինէ սէմայա բէֆ՝ օլունտոռ: Վէ Պետ-
 ռոս օլ կէօրտիւյիւ բիւյա նէ՞ օլա՝ տէյիւ քէնտի
 տէրունինտէ շիւպճէ ետէր իքէն, իշթէ Գօրնիլիօս
 թարաֆընտան կէօնտերիլէն ատէմլէր Սիմոնն խա-

նեւինին խապերինի ալմըշ օլարագ, գափու էօնիւն-
 18 տէ տուրալլար. վէ չաղըրըպ՝ Պետրոս լագըպլը
 Սիմոն պոճւրատա մը միւսաֆիր տիր՝ տէյիւ սու՞ալ
 19 էթտիլէր: վէ Պետրոս բիւյատան տօլայը թէֆէք-
 քիւր էտէր իքէն, Բուճ անա՝ իշթէ սէնի իւչատէմ
 20 արայօր: Սէն տէ գալգ աշաղը էն, վէ թէրէտտիւտ
 էթմէյերէք անլէր իլէ պերապէր կիթ. ղերա անլէրի
 24 պէն կէօնտէրաիմ՝ տէտի: վէ Պետրոս [Գօրնիլիօս
 թարաֆընտան քէնտինէ կէօնտէրիլէն] տտէմլէրին
 ետնընա էնիպ՝ իշթէ արատըղընը քիմնէ պէն իմ.
 22 կէմէնիղին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտի: Անլէր տախի՝
 Եիւզ պաշը Գօրնիլիօս սալիճ վէ Ալլահտան գօր-
 գար վէ հագգընտա պիւթիւն Եէհուտի միլլէթի
 թարաֆընտան հիւսնի շէհատէթ օլուհմըշ պիր
 ատէմ, սէնի խանէսինէ տա՝վէթ էտիպ՝ սէնին սէօյ-
 լէյէճէյինի տիկլէմէսի պիր մուգատտէս մէլէք վա-
 սըթասըլլէ քէնտիսինէ վահի օլուհտու՝ տէտիլէր:
 23 Օլ վագըթ անլէրի իչէրի տա՝վէթ էտիպ ալը գօ-
 տու. վէ էրթէսի կիւն Պետրոս անլէր իլէ պերա-
 պէր չըգըպ՝ Եաֆալը գարնտաշարտան պա՝ղըլարը
 24 տախի անա ըէֆագաթ էտէրէք, Ֆէրտասը կիւնիւ
 Գայսերիյէյէ կիրտիլէր. Գօրնիլիօս տախի ագրու-
 պասը իլէ խաս տօսթլարընը տա՝վէթ էթմիլ օլա-
 25 րագ՝ անլէրէ մօւնթաղըր իտի: վէ Պետրոս իչէրի
 կիրտիքտէ, Գօրնիլիօս անը իսթիգպալ էտիպ
 26 պագլարընա տիւլէրէք սէճտէ էյլէտի: Պետրոս
 իսէ՝ Գալգ, պէն քէնտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյէ-
 27 րէք անը գալըրտը: վէ անըն իլէ սէօյլէշէրէք
 իչէրի կիրտիքտէ, ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմնէլէրի պուլ-
 28 մողլէ, Անլէրէ՝ Պիր Եէհուտի ատէմէ սա՞իր միւ-

- ընթացին պիտի իլէ իսթ իլաթ էթմէք, ետխօտ եա-
նընա կէլմէք ճա՛իզ օլմաւորղընը պիլիւսինիզ. աւմա
Ալլահ պանա պիր առէմէ հարամ եա նափօր
29 տէյէմէյէճէյիմի պէյան էթմիչ տիր : Պինա՛էն
'ալէյհ տա՛վէթ օլունտըղմտա տախի մուկալէ-
ֆէթ էթմէքսիզին կէլաիմ. իմտի պէնի նէ՛ սէպէպէ
մէպնի չաղըրտըղընըզը սու՛ալ էտէրիմ՝ տէտի :
30 Գօրնիլիօս տախի՝ Պունտան տէօրթ կիւն մուգատ-
տէմ հէման պու սա՛ւթա տէյին օրուճ թուլթ-
մադտա օլուպ՝ սա՛ւթ տօգուզտու խանէմտէ տու՛ա
էտէր իքէն, իլթէ էօնիւմտէ փարլազ էլպիսէլի պիր
31 առէմ տուրուպ, իյ Գօրնիլիօս, տու՛ան զապուլ
օլունուպ ստտագալարըն Ալլահն հուզըրընտա
32 զիքք օլունտըլար : Իմտի Եաֆայա կէօնտէրիպ,
տէնիզ քէնարընտա տապպաղ Աիմնըն խանէ-
սինտէ միւսաֆիր օլան Պետրոս լազըպլը Աիմնը
տա՛վէթ էյլէ . օ կէլաիլինտէ սանա սէօյլէյէճէք
33 տիր՝ տէտի : Պունուն իւզէրինէ ֆիլհալ սանա
կէօնտէրտիմ, սէն տէ կէլտիլնէ էյի էյլէտին . վէ
չիմտի ճիւմլէմիզ Ալլահ թարաֆընտան սանա էմ
օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի տիլլէմէք իւզրէ՝ Ալ-
լահն հուզըրընտա հազըր ըզ՝ տէտի :
34 Վէ Պետրոս աղղընը աչըպ տէտի քի՛ Հագիգա-
թէն ՚ինտ Ալլահ խաթրա ըի՛պլէթ էթմէք օլ-
35 մայըպ, Անճազ հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուպ
սալահ իլլէյէն քիմնէ անա մազպուլ օլտըղընը
36 անլայօրըմ : Սիզ Յիսուս Քրիստոսըն վաւթաւթյլէ
(0 ճիւմլէնին Բապըր տըր) սէլամէթ թէպչիր է-
տէրէք, պէնի Խորայլէ կէօնտէրտիլի քէլամը,
37 Եա՛նի Յովհաննէսին վա՛զ էթտիլի վաֆթիղտէն

- ոճերա, Գալիլեաստան պաշլպըպ՝ պիւթիւն ԵՏՀՈւ-
 տիյէտէ Նազարէթի Բիսուս Տազգընտա օլան
 38 վուգու՛ւթը պիլիրսինիզ. Շէզլէ քի Ալլահ անը
 Բուհ իւլ Գուտս վէ գուվէթլէ մէս էթտի, օ
 տախի հէր թարաֆտան կէչէրէք՝ էյիլիք էտիպ
 Շէյթանըն մոսալլաթ օլտըղը քիմնէլէրին ճիւմ-
 լէսինէ շիֆա վէրեր իտի. զիրա Ալլահ անըն իլէ
 39 իտի: Պիզ տախի ԵՏՀՈւտիլէրին տիյարը իլէ
 Երուսաղէմտէ անըն իճրա էթտիյի շէյլէրին ճիւմ-
 լէսինէ շահիտ իզ. վէ աղաճա ոսըպ գաթլ էթ-
 40 տիքլէրի պու զաթը, Ալլահ իւչիւնճիւ կիւնտէ
 41 իհհա էտիպ, Պիւթիւն զավմա տէյիլ, անճազ
 Ալլահ թարաֆընտան մոզոտտէմա թա՛եին օլու-
 նան շահիտլէրէ մշիքեսըր կէօթէրտի. վէ էմվաթ-
 տան գըյամ՝ էթտիքտէն ոճիրո՛ պիլ տախի անըն
 42 իլէ պերուպէր եէտիք վէ իչտիք: Ալէ տիլիլէր վէ
 էօլիւլէրին՝ Ալլահ թարաֆընտան թա՛եին օլուն-
 մըշ Հաքիմի քէնտիսի իտիյինի զավմա վա՛զ է-
 43 տիպ շէհատէթ էթմէմիդի պըղէ էմր էթտի: Ճիւմ-
 լէ փէյղամպէրլէր պու զաթա շէհատէթ էտէրլէր
 քի անա իման էտէնլէրին ճիւմլէսի անըն իմի
 վաւըթաւըլէ կիւնահլարըն՝ աֆվընա նա՛իլ օլուր:
 44 Պետրոս պու շէյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, քէլամը
 իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւզլէրինէ Բուհ իւլ Գուտս
 45 նաղիլ օլտու: Ալէ Պետրոս իլէ պերուպէր կէլմիշ
 օլուպ՝ էհլ ի խիթանտան օլան միւ՛մինլէր Բուհ
 իւլ Գուտս մէվհիպէսի թա՛իֆէլէր իւզլէրինէ տա-
 46 խի տէօրիւլտիյիւնտէն հայրան օլտըլար: Զիրա
 անլէրին լիսանլէր սէօյլէյիպ՝ Ալլահը թա՛յիմ
 47 էթտիքլէրինի իշիտիլլէր իտի: Օ յէման Պետրոս

ճէվապէն՝ Բուհ իւլ Գուտսա պիգիմ՝ կիպի նա՛իլ
 օլան պու քիմնէլէր վաֆթիզ օլունմամալարը ի-
 չիւն, պիր քիմնէ ոույու մէն՝ էտէ պիլի՛ր մի՛ տէյէ-
 48 րէք, Բապպըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմալարընը
 էմը էթտի. օ զէման՝ պիր գաչ կիւն գալմասընը
 րէճա էյլէտիլէր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եէհուտիյէտէ պուլունան րէտուլլէր իլէ պի-
 րատէրլէր՝ Թա՛իֆէլէրին տախի Ալլահըն քէլամընը
- 2 գապուլ էթտիքլէրինի իչիթտիլէր: Վէ Պետրոս
 Երուսաղէմէ չըգտըղը վազըթ էհլ ի խիթանտան
- 3 օլանլար, Սէն խիթանսըզ ատէմլէր եանընա կիբիպ՝
 անլէր իլէ պէրապէր Թա՛ամ էթտին՝ տէյիւ ի՛թի-
- 4 րազ էտէրլէր իտի: Պետրոս տախի անլէրէ սըրա-
- 5 ՛ըլլէ հիքեսյէ էթմէյէ պաշլայըպ, Պէն Խաֆա
 շէհրինտէ պուլունարագ տու՛ա էթմէքտէ իքէն,
 հալ ը վէճատէ պիր ըիւյա, եա՛նի պէջիւք չար-
 շաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճընտան աորլը օ-
- 6 կէօրտիւմ: Վէ անա տիգգալթլէ պագմագտա իքէն,
 զէմինին հէր Դիւլիւ տէօրթ պագլը վէ վահչի հայ-
 վանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ հալա գուշարընը
- 7 կէօրտիւմ: Վէ պանա՝ Էյ Պետրոս, գապ, պօ-
- 8 ղաղլա վէ եէ՛ տէյէն պիր սէտա իչիթտիւմ: Ամմա
 պէն՝ Հա՛շա, եա Բապպ, զիրա հիչ պիր վազըթ
 հարամ, եա նափաք պիր շէյ աղղըմա կիրմէտի՛
- 9 տէտիւմ: Վէ օլ սէտա սէմատան իքինճի տէֆա՛
 Ալլահըն Թաթհիր էյլէտիյի շէյլէրի սէն հարամ

- 10 սայմն՝ տէյիւ պաննա ճէվապ վէրտի : Պու իւչ
տէֆ'ա վազը՝ օլուպ՝ եինէ ճիւմլէսի սէմնյա չէ-
11 քիտի : Վէ իշթէ օլ անտէ՝ Գայսերիյէտէն պանն
կէօնտերիմիշ իւչ ատէմ՝ պուլոււնտըղըմ խանէնին
12 էօնիւնտէ տուրտըլար : Վէ Բուհ պանն՝ թերէտ-
տիւտ էթմէյերէք անլէր իղէ պերապէր կիթ՝ տէտի .
վէ պու ալթը պիրատէր տախի պէնիմ՝ իլէ պերա-
13 պէր կիտիպ՝ օլ ատէմին խանէսինէ կիրաիք : Օ
տախի մէլէյի նասըլ կէօրտիւյիւնիւ վէ անըն
քէնտի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝
Եաֆայա [ատէմլէր] կէօնտերիպ Պետրոս լազըպըլը
14 Սիմոնը տա՝ վէթ էյլէ . Օ տախի սէնին վէ պիւթիւն
խանէկին խէլասընա վասըթա օլաճադ սէօզլէր սէյ-
15 լէյէճէք տիր՝ տէտիյինի պիղէ նագլ էթտի : Պէն
տախի սէյլէմէյէ պաշլատըղըմտա , Բուհ իւլ
Գուտս իպթիտատէ պիղիմ իւղէրիմիղէ նագիլ օլ-
տըղը կիպի , անլէր իւղէրինէ տախի նագլ օլա-
16 Օլ վազըթ Բապպըն՝ Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիղ
էթտի , սիղ իսէ Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիղ օ-
լոււնաճագսընըլ՝ տէտիյի քէլամը խաթըրմա կէ-
17 թիրտիմ : Իմտի Ալլահ պիղէ վէրտիյի մէվճիպէնին
'այնինի ԲԱՊՊ Յիսուս Գրիստոսս իման էթմէլէրի
իւղէրինէ անլէրէ տախի վէրտի իսէ , պէն քիմ
իտիմ քի՝ Ալլահ մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝
18 տէտի : Անլէր տախի պուճու իշիտինճէ սիւքիւթ
էթտիլէր , վէ՝ Եյլէ իսէ Ալլահ հայաթ իչիւն թէվ-
պէյի թա'իֆէլէրէ տախի իհսան էթմիշ տիր՝ տէյիւ
Ալլահը թէմճիտ էյլէտիլէր :
19 Վէ Ստեփաննոս վազը՝ասը իւղէրինէ զուհուր
էտէն մուղպագա սէպէպիլլէ թոր ու մար օլան-

- լար, քէլամը Եէհուտիլէրտէն մա'տա հիչ պիր քիմէյէ սեյլէմէյէրէք, Յինիգէյէյէ վէ Գըպընսա
- 20 վէ Անթաքիոյա գատար կէշտիլէր, վէ անէրտէն պա'զըլորը Գըպընսլը վէ Գիրինէլի իտիլէր, վէ Անթաքիոյա վիւսուլլէրինտէ *Եունանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլէրէ" խիթուպ էտէրէք, Բապպ Յինուսը թէպ-
- 24 շիր էտէրլէր իտի: վէ Բապպըն էլի անլէր իլէ օլէ մաղլէ, խալլի քիմէ իման էտիպ' Բապպա տէճն-
- 22 տիւ: վէ պունլարըն խապէրի Երուսաղէմ քիլիսէ-սինին գուլաղընա վտարլ օլտըգտա, Բառնաբասը Անթաքիոյա գատար կէշմէք իւղրէ' կէճոտէրտի-
- 23 լէր: Օ տախի վտարլ օլուպ, Ալլահն լուլթընը կէօրտիւքտէ մէսըսըր օլտու: վէ Բապպն ճան ու կէճոնլէտէն սատըգ գալլալըր' տէյիւ ճիւմլէսինէ
- 24 նասիհատ էթտի: Ջիրա քէնտիսի էյի վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ վէ իմանլէ մէմլու պիր տտէմ իտի:
- 25 վէ պիր չօգ խալգ Բապպա միւնգումմ օլտու: Օ զէմնն Բառնաբաս Սօղոսը տրամադ իւղրէ, Թարսուսա չըգըպ' անը պունլարագ Անթաքիոյա կէ-
- 26 թիրտի: վէ անլէր թէմմա՝ պիր սէնէ զարֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ' օլուպ' չօգ խալգա թա'լիւմ էթտիլէր: վէ շալիրտլէրին Խրիսթիյան թէսմիյէ օլունմալարը էվվէլա Անթաքիտա օլտու:
- 27 վէ օլ կիւնլէրտէ Երուսաղէմտէն Անթաքիոյա
- 28 իլճամլէ սեյլէյէնլէր էնիպ, Անլէրտէն Աղապոս նամընտա օլան պիրի գալգըպ' պիւթիւն տիւնեատա պիր պէյիւք գըթըլըգ օլաճաղընը Բուհն գուվվէ-թիլլէ պէյան էթտի: պու տախի Գըսուտիոս [Գայ-
- 29 սէրին] կիւնլէրինտէ վաղը' օլտու: վէ շալիրտլէր

*Պ'չըւ' Եունանիլէրէ

հէր պիտի իգթիտարնա կէօրէ Եհնաւայէտէ մոռ-
գիմ պիտաւելլէրէ ի'անէ կէօնտէրմէյէ գարար
30 վերտիէր . վէ պուհու Բառնարաս վէ Սօղոս ելիլէ
իխթիյարլար կէօնտէրէրէք, իճրա տախի էթտիլէր:

ՊԱՊ 12

- 1 **Վ**է օ զէման Հերովդէս յիլիսէտէն պա'.
- 2 զըլարնա զուլմ էթմէք իչիւն էլ աւգաււայ, Յով-
հաննէսին գարնտաշը Յակոբոսը գըլլճէ գաթլ էթ-
- 3 տի: Վէ Եհնաւայէրին պու շէյտէն խօշուտ օլ-
- տըգլարընր կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թուլթաու.
- 4 (վէ Ֆէթիր կիւնլէրի իտի.) վէ անը թուլթադ-
տա, Փըսհտան սօկրա խալգըն էօնիւնէ չըգարմագ
նիլէթիլլէ, անը պէքլմէք իչիւն հէր պիտի տէօրթ
նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թագըմ 'ասքէրէ
- 5 թէպիմէն՝ հապսխանէյէ աթտը: Պու սուրէթլէ
Պետրոս հապսխանէտէ մահփուղ իտի, վէ անըն
իչիւն քիլիսէտէն տէվամ իւզրէ Ալլահա տու'ա օ-
- 6 լունույօր իտի: Վէ Հերովդէս անը իհզար էտէ-
ճէք օլտըղընտա, օլ կէճէ Պետրոս իքի զէնճիլլէ
պաղլը օլարագ իքի 'ասքէրին աըսաընտա ույու-
յուպ' պէքճիլլէր տախի գափուհըն էօնիւնտէ
- 7 հապսխանէյի պէքլմէքտէ իքէն, իշթէ Բապալըն
պիր մէլէյի եանընտա տուրուպ' օլ խանէտէ պիր
նուր լէմ'ան էթտի. վէ Պետրոսըն եանընա վու-
րարագ անը ույանտըրըպ, թէզ գուլգ' տէմէսիլլէ,
- 8 էլլէրինտէն զէնճիլլէր տիւշտիւ: Վէ մէլէք անա՝
Գուշաղընր գուշան, վէ չարըղլարընր կիլ' տէտի.
օ տախի պէօյլէ էթտիքտէն սօկրա, եինէ անա՝

- 9 Էս վապարհը կիյեպ արտըմ սըրա կել՝ տէտի։ Օ տախի
 չըգըպ արտը սըրա կիթտի, վէ մէլէք վասըթասըյէ
 վագը՝ օլան շէյ հագիգի օլաղղընը պիլմէյիպ՝ ըիւյա
- 10 կէօրինյօրըմ՝ զանն էտէր իտի։ Վէ պիրինձի վէ
 իրինձի գարաղըլը կէչիպ շէհրէ չըգըլսն տէմիր գա.
 փույա կէլտիլէր, պու տախի քէնտիլիլինտէն տնլէրէ
 աչըլմաղլէ, չըգըպ սօգաղրն չէլրին կէչտիլէրի կի.
- 11 պի, մէլէք անտէն՝ պըրըլըլ, Վէ Պետրոս քէնտինէ
 կէյիպ՝ Բապպ քէնտի մէլէյինի իրսալ էտիպ, պէնի
 Հերովէտին էլինտէն վէ Եէհուտի գավմընըն մէ.
 մուլ էթտիլէրինին ճիւլմէտինտէն գուլթարաղըլ.
- 12 նը շիմտի եագինէն պիլիրիմ՝ տէտի։ Վէ Թէֆէք.
 քիւր էտիպ՝ Մարկոս լագըպլը Յովհաննէտին վալի.
 տէտի Մարիամըն խանէտինէ կէլտի. օրատա տալի.
 չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլըպ՝ տուա էտէրլէր իտի.
- 13 [Պետրոս] հավլըլ գափուսընը չալտըգտա, Բօտա
 իսմինտէ պիր խատիմէ գուլագ վէրմէյէ կէլտի,
- 14 Վէ Պետրոսըն սէսինի Թանըլմաղլէ, մէսէրրէթին.
 տէն գափուլը աչմայըպ իչէրի սէյիտէրէք, Պետ.
 րոսըն գափուլ էօնիւնտէ տուրաղղընը խապէր վէր.
- 15 տի։ Վէ տնլէր մէրգուլմէյէ՝ Չըլտըրմըշ սըն՝ տէ.
 տիլէր. օ իսէ՝ Պէյլէ տիր՝ տէյիւ Թէքիտ էթտիք.
 տէ, անլէր տալի՝ Անըն մէլէյի տիր՝ տէտիլէր։
- 16 Պետրոս իսէ պիր տիւղիւյէ գափուլը չալմագտա
 օլըպ՝ աչտըղլարընտա անը կէօրիւպ հայրան գալ.
- 17 տըլըր։ Օ իսէ էլիլէ՝ Սիւքիւթ էտինիլ՝ տէյիւ
 իշարէթ էտէրէք, Բապպըն քէնտիլինի հապսա.
 նէտէն նէ վէճ՛լէ չըգարաղղընը անլէրէ նագլ էթ.
 տի. վէ՝ Պու շէյլէրի Յակոբոսս վէ պիրատէրլէրէ
 խապէր վէրինիլ՝ տէտիքտէն սօկրա, չըգըպ տիկէր

- 18 պիր մահալէ կիթտի : Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա ,
Պետրոս նէ՞ օլտու՝ տէյիւ 'տաքէրէր արասընտա
- 19 պիր ջօդ իզթիրապ վազը՝ օլտու : Հերովդէս տախի
անը արայըպ պուլամատըղընտան , իսթինթագ-
տան «օնրա պէքճիլէրին գաթլ օլունմալարընը էմը
էյլէտի . պա՛տէհու Եէհուտիյէտէն Գայսէրիյէյէ
էնիպ՝ օր-պա իգամէթ էյլէտի :
- 20 Վէ Հերովդէս Սուր իլէ Սայտա էհալիսինէ զա-
ղապլանմըլ օլմաղլէ , պունլար քէնտի տիյարլարը
մէլիյին Դիւրը թարաֆընտան պէսլէնմէքտէ օլտը-
ղընտան , պիլ իթթիֆագ անըն հուզուրընա կէլ-
տիլէր , վէ մէլիյին մապէյնճիսի օլան Պլասթօը
- 21 իգնա՛ էտէրէք՝ սուլճ թալէպ էթտիլէր : Վէ պիր
մու՛սլլէն կիւնտէ՝ Հերովդէս միւլիւքեանէ էլլի-
սէսինի կիյիպ՝ քիւրսիւտէ օթսուրարագ , անլէրէ
- 22 պիր հուլթգ իրատ էյլէտի : Խալգ տախի՝ իլահ սէ-
սի տիր , վէ ինսան «էսէ տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտա
- 23 էտէր իտի : Վէ մէճտի Ալլահա վէրմէտիյի իչիւն
տէր՛ագապ Բապպըն մէլէյի անը վուրտու , վէ անը
- 24 գուրտլար եէմէսիլլէ թէսլիմ ի բուհ էթտի : Վէ
Ալլահըն քէլամը իսէ իլէրիլէյիպ նէշը օլունմագտա
իտի :
- 25 Վէ Բառնարաս իլէ Սօղոս խըտմէթի թէքմիլ
էթտիքտէն «օնրա , Մարկոս լազըպլը Յովհաննէսի
տախի պէրտպէր ալարագ , Երուսաղէմտէն 'ալ-
տէթ էթտիլէր :

1 Վէ Անթաքիատա պուլունան քիլիստէ պա՛զը

- իշխամէն սեղլէյէնէր վէ մու'ալլիմէր, եա'նի Բառ-
 նարաս վէ Նիքէր տէնիլէն Սիմոն վէ Գիրինէրի
 Լուքիոս հէմ ըէ'իս էր ըուպ' Հերովդէս իլէ պէրա-
 պէր պէսլէնմիշ օլան Մանայէն վէ Սօղոս վար ի-
 2 տի: Վէ անլէր Բապպա 'իպատէթ էտիպ' օրուճ
 թուլթուրգլարը սըրատա, Բուհ իւլ Գուտոս' Տա-
 վէթ էթտիյիմ իշ իշիւն Բառնարաս իլէ Սօղոսը
 3 պանա թախսիս էտինիզ' տէտի: Օ զէման օրուճ
 թուլթուպ վէ տու'ա էտիպ' էլլէրինի անլէր իւզէ-
 րինէ գօտըգտան սօհրա կէօնտէրտիլէր:
 4 Իմտի պուշլար Բուհ իւլ Գուտոս թարաֆընտան
 իրաւլ օլունմաղլէ' Սէլէվգիյէյէ էնիպ, օրատան
 5 կէմիլլէ Գըպըրսա կէչտիլէր: Վէ Սալամինայա
 վիւսուլլէրինտէ Եէհուտիլէրին սինաղօղլարընտա
 Ալլահըն քէլամընը վա'զ էտէրլէր իտի, Յովհան-
 6 նէս տախի անլէրին խըտմէթինտէ իտի: Վէ փա-
 ֆօսա դատար ատատան կէչիպ' Պարեէսու' իս-
 մինտէ սիհրպազ վէ եպլանճը փէյղամպէր պիր
 7 Եէհուտի պուշտըլար, Պու տտէմ 'ազիլ պիր զաթ
 օլան Սէրգիոս Պօղոս վալինին եանընտա պուշու-
 նուր իտի. պու զաթ Բառնարաս իլէ Սօղոսը տա'-
 վէթ էտիպ' Ալլահըն քէլամընը տիլլէմէյէ արզու-
 8 էթտի. Ամմա էլիմաս, եա'նի սիհրպազ, (չիւնքի
 իսմի պէզլլէ թէրճէմէ օլունուր,) վալիյի իման-
 տան տէօնտէրմէյէ չալըչարագ, անլէրէ գարը
 9 տուրտու: Վէ Սօղոս, եա'նի Պօղոս Բուհ իւլ
 Գուտալէ մէմլու օլուպ' անա տիգգաթլէ նաղար է-
 10 տէրէք, Հէր հիլէ վէ հէր շիրէթլէ մէմլու օլան
 Շէյթան օղլու, հէր սալահըն տիւշմէնի, Բապպըն
 տօղրու եօլլարընը իֆսատ էթմէքտէն ֆէրաղաթ

- 11 էթմէ՞զ մի սին: Վէ շիմոի իշթէ Բապպըն էլի սէ-
նին իւղէրինտէ օլուպ՝ պիր միւտտէթ կիւնէշ
կէօրմէյէրէք, քէօր օլաճագսըն՝ տէտիյի կիպի,
իւղէրինէ տիւման վէ գարահլըգ տիւշմէքլէ, տօլա-
- 12 չըպ էլինտէն թու[թաճագ ատէմ՝ արար իտի: Օ
ղէման վալի վագը՝ օլանը կէօրտիւքտէ, Բապպըն
թա՛լիմինէ թէ՛ աճճիւպ էտէրէք՝ իման էյլէտի:
- 13 Վէ Պօղոս բէֆիզլէրի իլէ փաֆօստան հարէ-
քէթ էտիպ՝ փամֆիլիատտ քեա՛ին փէրզայա կէլ-
տիլէր. ամմա Յովհաննէս անլէրտէն պյրլըպ՝ Ե-
- 14 ռուսաղէմէ 'ավտէթ էթտի: Անլէր տտիի փէր-
զատան կէչիպ փիսիաիատա վագը՝ Անթաքիայա
վասըլ օլաըլար, վէ սէպլթ կիւնիւնտէ սինաղղա
- 15 կիրիպ օթուլտըլար: Վէ թէվրաթ իլէ փէյղամ
պէրլէր օգուհորգտան սօկրա, սինաղղ քէ՛իպլէրի
անլէրէ խապէր կէօնտէրիպ՝ Էյ պիրատէրլէր, էյէր
գավմա նասիհատ թօլլու պիր քէլամընըվ վար ի-
- 16 սէ, սէօյլէյինիվ՝ տէտիլէր: Օլ վագըթ Պօղոս գալ-
գըպ՝ էլիլէ իշարէթ էտէրէք տէտի քի՛ Էյ պէնի
իւրայէլ վէ Ալլահաան գօրգանլար, տիկլէյինիվ:
- 17 Պու Իւրայէլ գավմընըն Ալլահը էճատաըմըրը ին-
թիխապ էյլէտի. վէ գավմը Մըսըր տիյարընտապ
զուրպէթտէ իքէն եիւքսէլտիպ, անլէրի օրատան
- 18 եիւքսէլմիշ պազուլըյլէ չըգարտը: Վէ անլէրի
թագրիպէն գըրգ սէնէ միւտտէթ պէրրիյէտէ
- 19 պէպլէտիքտէն սօկրա, Բէն՝ան տիյարընտա եէտի
թա՛իֆէ հէլաք էտէրէք, եէրլէրինի անլէրէ միւրաս
- 20 օլմադ իւզրէ վէրտի: Պա՛տէհու թագրիպէն տէօրթ
եիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյղամպէրէ տէյլին
- 21 հաքիմլէր վէրտի: Անտէն սօկրա մէլիք թալէպ

- էթտիքլէրինտէ, Ալլահ անլէրէ գրրգ սէնէ Բենիա.
- 22 Մին ուրպթընտան Գիւօ օղլու Սաուուղը վէրտի: Վէ
անը 'աղլ էթտիքտէ, անլէրէ մէլիք օլմադ իւզրէ
Դաւիթի զուհուրա կէթիքիպ' անըն հագգընտա
շէհասէթ տախի էտէրէք, Դաւիթ իպն ի Յեսսէլի
քէնտի դալպիմէ մուվաֆրգ պիր ատէմ պուլտում.
հէր պիր միւրատըմը իճրա էտէճէք տիր' տէտի:
- 23 Պուսուսն նէսլինտէն Ալլահ վա'տա կէօրէ Խարայէէ
պիր խէլաքետը, եա'նի Յիսուսը զուհուրա կէ.
- 24 Թիրտի. Վէ օ մէ'մուրիյէթ իճրատընա պաշա-
մազտան էվվէլ Յովհաննէս պիւթիւն Խարայէլ
գալվմընա թէվպէ վաֆթիլինի վա'ղ էթմիշ իտի:
- 25 Վէ Յովհաննէս մէ'մուրիյէթինի իթմամ էթմէք
իւզրէ իքէն տէտի քի' Պէնի քի'մ զանն էտէրսի-
նիղ. պէն Մէ'նէ տէլիլ իմ. լաքին իշլէ պէնտէն
սօկըա' պէն սյադգապլարընը չըգարմաղա լայրգ
- 26 օլմատըղըմ զաթ կէլիյօր: Էյ պիրատէրլէր, պէնի
Աբրահամ նէսլի իլէ արանըզտա Ալլահտան գօր-
գանլար, պու խէլասըն խապէրի սիղէ իրսալ օ.
- 27 լուսմըշ տըր: Զիրա Երուսաղէմ էհալիսի իլէ
րէ'իսլէրի անը վէ հէմ տէ հէր սէպթտէ օգուսնան
փէյլամպէրլէրին քէլամլարընը պիլմտիքլէրի ի-
չիւն, իւղէրինէ հիւքմ էթմէքլէ օ Կէլալու իթ-
- 28 մամ էթտիլէր: Վէ գաթլէ հիչ պիր սէպէպ պուլ-
մատըգլարը հալտէ, Պիղատոստան անըն գաթլինի
- 29 թալէպ էթտիլէր: Անըն հագգընտա մուհարրէր օլան
շէյլէրին ճիւմլէսինի իթմամ էթտիքտէն սօկրա,
- 30 անը աղաճտան էնտիրիպ գապրա գօտըլար: Ամնա
- 31 Ալլահ անը էմլաթտան իհէա էյլէտի: Օ տախի
քէնտիսի իլէ պէրապէր Գալիլեատան Երուսաղէմէ

- չբզանլարաւ չօգ կիւնէր կէօրիւնիւպ՝ անկէր տախի
- 32 գալմ՝ իչիւն անըն շաճիտէրի տիր : Վէ պիզ էճ-
տատըմըզա օլան վա՛տը սիզէ թէպչիր էտիյօրըզ .
- 33 Շէջլէ քի Ալլահ Յիսուսը իճեա էթմէքլէ , անը
պիզ անլէրին էվլատընա իթմամ էթմիշ տիր , նի-
թէքիմ՝ իքինճի Մէղմնւրտա տախի՝ Սէն օլլըմ՝ սըն ,
«էնի պու կիւն թէվլիտ էլլէտիմ» տէյիւ մուհար-
- 34 ըէր տիր : Վէ անը էմվաթտան իճեա էտիպ՝ աք-
թըզ չիւրիւմէքլիյէ ըիւճու՝ էթմէյէճէյինէ տա՛իւր՝
Դաւիթէ օլան 'ազիզ վէ էմին լա՛ւարը սիզէ վէ-
- 35 ըէճէյիմ՝ տէմիշ տիր : Անըն իչիւն պաշգա Մէհ-
հաւտա տախի՝ Մուգատտէսինի չիւրիւմէքլիք
- 36 կէօրմէյէ պրազմնյաճագսըն՝ տէտի : Զիրա Դա-
ւիթ քէնտի 'ասընտա Ալլահըն իրատէթինէ խըտ-
մէթ էթմիշ օլարազ , ույդույա վարըպ էճտատը-
նա մուհզամմ՝ օլմտըյլէ չիւրիւմէքլիք կէօրտիւ :
- 37 Ամմա Ալլահըն իճեա էթտիյի զաթ չիւրիւմէքլիք
- 38 կէօրմէտի : Իմտի , էյ պիրատէրլէր , սիզէ մա՛լիւմ
օլտուն քի կիւնաճլար 'աֆվը սիզէ պուշուն վատը-
- 39 թատըյլէ վա՛ղ օլուշուր : Վէ Մովսէսին շէրի՛աթը
վատըթատըյլէ թէպրիյէ օլուշամատըղընըզ ճիւմլէ
շէյլէրտէն՝ ճէր իման էտէն պուշուն վատըթատըյլէ
- 40 թէպրիյէ օլուշուր : Իմտի սադընընըզ , օլմայա քի
- 41 փէյլամպէրլէրտէ , էյ թաճգիր էտիճիլէր , պազը-
նըզ , վէ թէ՛աճճիւպ էտիպ թէլէֆ օլուշըզ . զիրա
սիզին կիւնլէրինիզտէ պիր իշ իչէրիմ , էջլէ պիր
իշ քի էյէր պիրի սիզէ նագլ էտէրսէ , ինտնմայա-
ճագսընըզ՝ տէյիւ պույուլըլան քէլամ իւզէրինիզէ
կէլէ :
- 42 Վէ [Եէհուտիլէրին սինաղօղընտան] չբգաղըլա-

- բընտա, [Թա'իֆէլէր] պու սեօյլէրին կէլէճէք սէպթ
- 43 քէնտիլէրինէ սեօյլէնիլմէսինի րէճա էթտիլէր: Վէ
ճէմա'աթ տաղըլտըգտա, Եէհուտիլէր իլէ էհլ Ի
թադվա միւհթէտիլէրտէն նիլէլէրի Պօղոս իլէ
Բառնարաւսըն աբտը սըրա կէթտիլէր. պուշլար
տախի անլէրէ սեօյլէյիպ, Ալլահըն լութֆընտա
սապիթ օլմալարը իլիւն նասիհաթ էտէրլէր իտի:
- 44 Վէ էրթէսի սէպթ կիւնիւնտէ թադրիպէն պիւթիւն
շէհր էհալէսի Ալլահըն քէլամընը տիլլէմէյէ ճէմ'
- 45 օլտու: Վէ Եէհուտիլէր խալդը կէօրտիւքտէ հա-
սէտլէ տօլմաղլէ, Պօղոսըն սեօյլէտիյի շէյլէրէ
Իթիւրաղ վէ քիւֆր էտէրէք, մուխալէֆէթ էտէր-
- 46 լէր իտի: Օլ վադըթ Պօղոս իլէ Բառնարաւս ճէսու-
րանէ սեօյլէյէրէք՝ Ալլահըն քէլամընը էվվէլա սիլէ
սեօյլէմէք վաճիպ իտի. Փադաթ սիղ անը րէտո
էտիպ՝ քէնտինիդի էպէտի հայաթա լպըդ կէօրմէ-
տիյինիլ հալտէ, իշթէ թա'իֆէլէրէ թէվլէճճիւհ
- 47 էտէրիլ: Ջիւրա Բապպ պիլլէ պէօյլէ, էա'նի Ջէմի-
նին նիհայէթինէ գոտար պա'իս Ի խէլաւ օլաւըն՝
տէյիւ սէնի թա'իֆէլէրէ նուր օլմագ իւղրէ նասպ
- 48 էթտիմ՝ տէյիւ էմը էթմիշ տիր՝ տէտիլէր: Վէ
թա'իֆէլէր պուշու իշիթտիլքտէ, մէսրուր օլուպ
Բապպըն քէլամընը թա'ղիլ էթտիլէր. վէ էպէտի
հայաթա թա'եին օլունանլար իմանա կէլտիլէր:
- 49 Վէ Բապպըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյարաւա նէշը
- 50 օլունմոգտա իտի: Ամմա Եէհուտիլէր էհլ Ի թադ-
վա վէ միւթէպէր գարըլար իլէ շէհրին պէօյիւք-
լէրինի թահրիք էտիպ՝ Պօղոս իլէ Բառնարաւս 'ա-
լէյինէ թէ'ատտի չըդտարադ, անլէրի քէնտի
- 51 սինօրլարընտան թարա էթտիլէր: Պուշլար տախի

այսպիսիքն թողընը անկերէ գարշը սիւքիպ Գօն-
 52 եայա կէլտիւէր, Շսյիրտէր իսէ մէսէրէթ վէ
 Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմու օլուրլար իտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ Գօնեատա անլէր պիրլիքտէ Եհնուտիւերին
 սինաղօղընա կերիպ շէզլէ սեզլէտիւէր քի կերէք
 Եհնուտիւէր վէ կերէք Եոնանիւէրտէն պիր չօգ
- 2 խալգ իմանա կէլտի : Ամմա միւ՛մին օլմայան Եհ-
 չուտիւէր թա՛հֆէլէրին գալպլէրինի պիրատերլէր
- 3 'ալէյճինէ թահրէք էտիպ՝ իֆսատ էթտիւէր : Անլէր
 իսէ քէնտի 'ինսյէթինին քէլամընա շէհատէթ է-
 րտէն՝ վէ անլէրին էլլէրիլէ 'ալամէթլէր վէ միւ՛ճի-
 զէլէր իճրուսընը իհսան էտէն Բապպա թէվէքքիւլ
 էտէրէք ճէսուրանէ սէօլէտիւէր, վէ օրատա խալլը
- 4 գէման մէքս էթտիւէր : Ամմա շէհրին ճիւմհուրը
 իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա՛ղըլարը Եհնուտիւերին վէ
 տիկերլէրի ըտպլլէրին թարաֆտարը օլտըլար :
- 5 Վէ թա՛հֆէլէր վէ Եհնուտիւէր իլէրէ՛իպլէրի ան-
 լէրի թահգիր էտիպ թաշլամագ իչիւն հիւճու՛մ
- 6 էթմէք իւղրէ իքէն, Անլէր խապէր տըպ Լիգուօ-
 նիանըն շէհրլէրի օլան Լիսթրա վէ Տէրպէ վէ էթ-
- 7 րաֆ սէմթլէրէ ֆիրարլէ, Օրատա պէշարէթի
 թէպչիր էտերլէր իտի :
- 8 Վէ Լիսթրատա՝ այսպիւրը գուվլէթտիլ, անա-
 տան տօղմա սազաթ վէ հիչ պիր վազըթ եիւրիւ-
- 9 մէմիշ պիր ատէմ՝ օթուրույօր իտի : Պու քիմնէ
 Պօղոսըն սեզլէտիլինի տիկլէտիլինտէ, օ տախի անա
 տիգգաթլէ նաղար էտիպ՝ ջիֆա պուլմագ իչիւն ի-

- 10 մանր օլտըղընը կէօրէրէք, երեքսէք սէսլէ, Գալգ
այազլարընի իւղէրինէ տուր՝ տէմէսի իւղէրինէ սը-
11 ռայըլ պ երւրիւտիւ: Վէ խալգ Պօղոսըն եափտըղընը
կէօրիւնճէ, սէս գալտըրարադ, Լիգաօնիյա լիսանը
իւղըն՝ իլահլար ինսան ժուրէթինտէ նիւղուլ էթ-
12 տիլէր՝ տէյէրէք, Բառնարատա Զէֆո, Պօղոսա
տախի պաշլըճա սէջլէյէն օ օլտըղընտան՝ Հէրմէս
13 թէամիյէ էթտիլէր: Վէ շէհրին էօնիւնտէ օլան
Զէֆո քոն-թըն քեաշինի գափուլարըն էօնիւնէ
պուղալար իլէ չիլէքտէն եափըլմըլ թաճլար կէթի-
րիպ՝ խալգ իլէ պէրապէր դուրպան էթմէք իսթէտի
14 իսէ տէ, Բառնարատա իլէ Պօղոս րէսուլլէր պուռու
իլիթմէլէրիլէ՝ լիպաշլարընը եըրթարադ, խալգըն
15 սրասընա աթըլըպ նիտա էտէրէք, Էյ ատէմլէր,
պուլ շէյլէրի նիշիւն էտիյօրսընըլ: պիզ տախի սի-
զին իլէ հէմհալ ատէմլէր օլուպ սիզէ թէպշիր է-
տէրիզ քի պու պաթըլ շէյլէրտէն վազ կէչիպ՝
սէմա իլէ զէմինին վէ տէնիզին վէ անլէրտէ պու-
լընսան ճիւմլէ շէյլէրին խալիզի օլսն հայլ Ալլահա
16 րիւճու՝ էտէսինիզ: Վէ Օ՝ կէչմիշ տէվըլէրտէ
ճիւմլէ իւմլէթլէրի քէնտի եօլլարընա սիւլուք էթ-
17 մէյէ պրազտը իսէ տէ, Պուռուս իլէ պէրապէր քե-
րէմ՝ էտէրէք սէմատան պիզէ եաղմուր իլէ մահ-
սուլտար մէվսիմլէր իհսան էթմէքլէ գալպլէրիմիզի
թա՛ամ վէ մէսէրրէթլէ տօլտուրարադ, քէնտինի
18 շէհատէթսիզ պրազմատը՝ տէտիլէր: Վէ պու
սէօզլէրլէ քէնտիլէրինէ գուրպան էթմէքտէն խալ-
գը կիւճլէ մէն՝ էթտիլէր:
19 Ամմա Անթաքիա վէ Գօնէատան Եէհուտիլէր
կէլիպ խալգը դանտըրարադ Պօղոսը թաշլատըլար,

- վէ էօլմիւշ զանն էտէրէք՝ անը շէհրտէն տըշարը
 20 սիւրիւքլէտիլէր : Օ իսէ , շայիրտլէր անը իհաթա
 էթմիշ օլտըղը հալտէ , գալգըպ շէհրէ կիրտի , վէ
 էրթէսի կիւն Բառնարաա իլէ պէրապէր Տէրպէյէ
 'ազիմէթ էյլէտի :
- 21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպշիր էտիպ' նիչէ
 քիմնէլէրի շայիրա էթտիքտէն սօնրա , Լիւթրա վէ
 22 Գօնեա վէ Անթաքիտյա 'ալտէթ էտիպ , իմանտա
 սապիթ օյմալարը իչիւն նասիհատ Վէրէքէք , վէ՝
 Պիզէ մէլէքիւթ Ուլլահա չօգ մուզապալարլէ կիր-
 մէք կէրէք տիր՝ տէյէրէք , շայիրտլէրին գալպլէրինի
 23 գուզվէթլէնտիրրլէր իտի . Վէ անլէր իչիւն հէր
 պիր քիլիսէյէ իխթիյարլար նասպ էթտիլէր , վէ
 օրուձ թուլթուպ տու'ա էթտիքտէն սօնրա , անլէ-
 24 ըի իման էթտիլէրի Բապպա ըսմարլատըլար : Վէ
 25 Փիսիտիատան կէչիպ Փամֆիլիտյա կէլտիլէր . Վէ
 Փէրդատա քէլամը սէջլէտիքտէն սօնրա Անտալ-
 26 ետյա էնիպ , Օրատտն պիթիւրմիշ օլտըզլարը իշ
 իչիւն , Ալլահըն լութֆընա ըսմարլանտըզլարը մու-
 27 հալէ , եա'նի Անթաքիտյա տէնիզտէն կէլտիլէր : Վէ
 վասըլ օլտըզլարընտա՝ քիլիսէյի ճէմ՝ էտիպ՝ վա-
 սըթալարըյլէ Ալլահըն իճրա էթտիլի ճիւմլէ շէյ-
 լէրի , վէ թա'իֆէլէրէ իման գափուսընը աշտըղընը
 28 հիքեայէ էթտիլէր : Վէ օրտտա շայիրտլէր իլէ
 խսյըլ միւտտէթ իգամէթ էթտիլէր :

- 1 Վէ Եէհուտիյէտէն պա'զը քիմնէլէր էնիպ՝ Էյէր
 Միվսէսին այնի իւզրէ խիթան օլուհմաղսանըլ խէ-
 լաս պուլամաղսընըլ տէյիւ պիրատըլէրէ թա'լիմ՝

- 2 Էտերէր իտի : Իմտի Պօղոս վէ Բառնարատն ան-
լէր իլէ չօգ միւսադա՛ա վէ միւսաճէսէլէրի օլմաղէ,
պու մէս՛էլէտէն տօլայր՝ Պօղոս վէ Բառնարատս իլէ
քէնտիլէրինտէն տիկէր պա՛զը քիմնէլէրին Երու-
սաղէմէ րէսուլլէր վէ իխթիյարլարըն Էաննիս չըգ-
- 3 մալարընա գարար վէրտիլէր : Անլէր տաիի քիիսէ
Թարաֆընտան Թէշէի՛ օլունմաղէ Ֆինիգիա վէ
Սամարիտան կէչիպ՝ Թա՛իֆէլէրին իմանա կէլ-
տիքլէրինի իֆատէ Էտէրէք, Ճիւմլէ պիրատերլէրէ
- 4 'ազիմ մէսէրրէթ վէրիլէր իտի : Վէ Երուսաղէմէ
վասըլ օլտըգլարընտա, քիլիսէ վէ րէսուլլէր վէ
իխթիյարլար Թարաֆընտան դապուլ օլունուպ՝
Ալլահն քէնտի վտարթալարըլէ իճրա Էթտիլի
- 5 շէյլէրին Ճիւմլէսինի նազլ Էթտիլէր : Վէ Ֆէրիսի-
լէր Ֆըրդաւընտան իմանա կէլմիլ պա՛զը քիմնէլէր
գալգըպ՝ Անլէրի խիթան Էթմէք վէ Մովսէսին շէ-
րի՛աթընը չըֆզ Էթմէլէրինի Թէնպիճ Էթմէք լա-
զըմ տըր՝ տէտիլէր :
- 6 Պունուն իւզէրինէ րէսուլլէր ՚իլէ իխթիյարլար
պու մէս՛էլէնին միւզաքէրէսի զըմնընտա ճէմ՝ օլ-
- 7 տըլար : Վէ չօգ միւսաճէսէտէն սօնրա Պէարոս
գալգըպ անլէրէ խիթապէն՝ Էյ պիրատերլէր,
Թա՛իֆէլէր պէշարէթին քէլամընը պէնիմ աղըմ-
տան իշտիտպ իման Էթմէլէրի իչիւն Ալլահ տրա-
մըզտան Էվվէլքի կիւնլէրտէ, պէնի ինթիխապ Էյ-
- 8 լէտիլինի պիլիրոսինիզ : Վէ գալլպլէրի պիլէն Ալլահ
Բուհ իւլ Գուտսը պիզէ վէրտիլի կիպի՝ անլէրէ
- 9 տաիի վէրմէքլէ, անլէրէ շէհատէթ Էթտի, Վէ
գալլպլէրինի իմանլէ փաքլէյէրէք, պիլիմ իլէ ան-
- 10 լէրի Թէֆրիգ Էթմէտի : Հալ պէզլէ իքէն, նի՞-

- չիւն շարտաւերին պոյնընա կերեք էճոատըմըզն՝
 կերեք պիղիմ՝ թէհամալիւ էտէմէտիյիմիլ պիր
 պոյունարըզ գօմաղէ, Ալլահը թէճրկպէ էտէրսի-
- 11 նիզ, Լաբին անէր միսիլիւ, պիղիմ տախի Բապպ
 Յիսուս [Բրիստաւըն]՝ ինայէթիլլէ խէլաս պուլաճա-
 ղըմըզա ինանըրըղ՝ տէտի:
- 12 Օ գէման պիւթիւն ճէմանսթ սիւքիւթ էտիպ՝
 Բառնարաս իլէ Պօղոսըն քէնտի վասըթալարըյլէ
 թա՛իֆէէր տրասընտա Ալլահն իզհար էյլէտիյի
 ճիւմլէ՝ տլամէթէրի վէ միւ՝ ճիղէլէրի հիքեայէ էթ-
- 13 տիքէրինի տիկէր իտի: Անէր տախի քէլամը թէ-
 մամ էթտիքտէն սօկրա, Յակոբս ճէվապէն՝ էյ
- 14 պիրտտէրլէր, պէնի տիկէլինիլ. Ալլահն թա՛ի-
 ֆէլէր արասընտան քէնտի իսմի իչիւն պիր գավմ
 ալմազ իւզրէ, էվվէլտէն անլէրի նասըլլ զիյարէթ
- 15 էթտիյինի Աիմն հիքեայէ էյլէտի: Պունտա տախի
 16 փէյղամպէրլէրին քէլամլարը մաթապըզ տըր: Նի-
 թէքիմ՝ Պունտան սօկրա տէօնիւպ՝ Դաւիթին
 տիւշմիւշ մէսքէնինի թէքրար պինա, վէ երգըմըշ
 եէրլէրինի թա՛միր էտիպ՝ անը թէքրար գուրաճա-
- 17 ղըմ. Թա քի ատէմլէրին պաղիլէրի իլէ իսմիմ իւ-
 ղէրլէրինտէ անըլտըղը թա՛իֆէլէրին ճիւմլէսի
 Բապպը արայապար՝ տէյիւ պունլարըն ճիւմլէսինի
 իճրա էտէն Բապպըն պուլոուրտըղը մուհարէր տիր:
- 18 Քէնտի իլլէրինին ճիւմլէսի էղէլտէն պէրու Ալլահա
 19 մա՛լիւմ տիր: Պու էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւ-
 րիւմ քի՝ Ալլահա իման էտէն թա՛իֆէլէրէ էղիյէթ
- 20 վէրմէյէլիմ: Անճապ փութլարըն քէրահէթէրին-
 տէն վէ զինատան վէ պօղուլմըշ նէսնէտէն վէ
 գամտան իճթիւսպ էթտիլլէր՝ տէյիւ մէքթուպ

- 24 Եւզաւրմ: Զիրա գատիմ՝ զէմանլարտան պերու,
 Մովսէս հէր սէպթ կիւնիւ սինաղողարտա օգուն,
 մագատ օլուպ, հէր շէհրտէ անը վա՛ղ էտէնէր
 վար տըր՝ տէտի:
- 22 Օ զէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ րէսուլէր վէ իւ-
 թիյարլարա, քէնտիլէրինտէն պա՛ղը ատէմէր,
 եա՛նի պիրատերլէր արաւընտա միւթէպէր օլան
 Պարսապաս լազըպը Յուգա իլէ Շիղայը ինթիխտպ
 էտիպ Պօղոս վէ Բառնարաս իլէ պէրապէր Ան-
 թաքիայա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ:
- 23 Վէ անլէրին էլիլէ ամի իւզ զիքը վէճճէ պիր
 մէթուպ կէօնտէրտիլէր:
 Բէսուլէր վէ ինթիյարլար վէ պիրատերլէր թա-
 րաֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատա
 թա՛իֆէլէրտէն օլան պիրատերլէրէ սէլամ՝ օլու-
- 24 նուր: Պիզ քէնտիլէրինէ էմը էթմէմիշ իքէն թա-
 րաֆըմըզտան պա՛ղը քիմնէլէր չըքքպ՝ ինթան օ-
 լունմագ վէ շէրիւթը հըֆզ էթմէք վաճիպ տիր՝
 տէմէլէրիլէ նէֆսլէրինիզի իզլալ էտէրէք, սիզի
 միւզթարիպ գըլմըշ օլառգլարընը իշիթտիյիմիզտէն,
- 25 Պիզ պիւ իթթիֆագ ճէմ՝ օլուպ՝ ատէմէր ինթի-
- 26 խոպ էտէրէք, վէ ճանլարընը Բապպըմըզ Յիսուս
 Բրիստոսըն իսի իշիւն ֆէտա էթմիշ օլան սէվկիւ-
 լիւլէրիմիզ Բառնարաս վէ Պօղոս իլէ պէրապէր
- 27 կէօնտէրմէյի միւնասիպ կէօրէրէք, Յուգա իլէ Շի-
 ղայը կէօնտէրտիք. անլէր տախի հէման պու շէյ-
- 28 լէրի շիֆասէն խապէր վէրէճէքլէր: Զիրա սիզին իւ-
 ղէրինիզէ շու լազըմ՝ օլան շէյլէրտէն մա՛տա էիւք
 էիւքլէթմէմէք Բուհ իւլ Գուտոս վէ պիզէ միւ-
- 29 նասիպ կէօրիւնտիւ. Եա՛նի փութ գուրպանընտան

վէ գանտան վէ պողուժըշտան վէ զինատան իճթի-
նապ էտեօնիդ, վէ պու շէյլերտէն սագընտըղընը.
հալտէ էյի էթմիշ օլուրսընը. 'աֆիյէթտէ օլունըզ:

30 Անլեր էօլա չըգարըլտըգտան սօկրա Անթաքիայա
կէտիլէր. վէ ճէմնաթը ճէմ' էտիպ' մէքթուպը

31 Թէպիմ էթտիլէր: Վէ անլեր տախի օգուտըգտա,

32 Թէսէլիսինտէն տօլայը մէսըուր օլտըլար: Վէ
Յուգա իլէ Շիդա քէնտիլէրի տախի իլհամա մալիք
օլտըգլարընտան չօգ քէլամլէ պիրատերլէրէ նասի-

33 հաթ վերիպ' Թագվիլէթ վէրտիլէր: Վէ պիր միւտ-
տէթ էյլէնտիքտէն սօկրա, պիրատերլէր Թարա-
ֆընտան սէլամէթլէ րէսուլլէրէ իրսուլ օլունտըլար

34 իսէ տէ, Շիդայա օրատա գալմաք միւնասիպ կէօ-

35 րիւտիւ: Վէ Պօղոս իլէ Բառնաբաս սա'իւր նիչէ
քիմնէլէր իլէ պերապէր Անթաքիատա իգամէթ
էտիպ, Բապպըն քէլամընը Թա'լիմ ու Թէպչիւր է-
տերլէր իտի:

36 Վէ պիր գաչ կիւն սօկրա, Պօղոս Բառնաբասա
իթտապէն Տէօնիւպ Բապպըն քէլամընը վա'զ էթ-
տիյիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրատերլէրի զիյարէթ
էտերէք, նէ հալտէ պուլունտըգլարընը կէօրէլէմ'

37 տէտի: Վէ Բառնաբաս Մարկոս տէնիլէն Յովհան-

38 նէսի պերապէր ալմաք իսթէտի իսէ տէ, Պօղոս
Փամֆիլիատա քէնտիլէրինտէն պրըլըպ' քէնտիլէրի
իլէ պիրլիքտէ իշէ կիթմէյէն քիմնէյի պերապէր

39 ալմաղը լայըզ կէօրմէտի: Պունտան տօլայը միւ-
նաղա'ա վուգու' պուլտու, շէյլէ քի պիրիպիրին-
տէն պրըլտըլար. վէ Բառնաբաս Մարկոսը հա-

40 նընա ալըպ' կէմիլլէ Գըպրըսա կիթտի: Պօղոս
տախի Շիդայը ինթիխապ էթտի, վէ պիրատերլէր

Թարաֆընտան Ալլահըն 'ինայէթինէ հէվալէ օլուն.
41 արդտան սօկրա, 'Ազիմէթ էտիպ' Սիւբիս իլէ Կի-
լիկիպը տօլաշարադ, քիլիսէլէրէ Թազվիյէթ վե-
րիւր իտի:

ՊԱՊ 46

- 1 Վէ Տերպէ իլէ Լիթրայա վասըլ օլտու, վէ
իշթէ օրատա Տիմիթուս իսմինտէ պիր շայիրտ վար
իտի. մէրգուժ միւժին պիր Եէհուտի գարընըն
- 2 օղլու օլուպ' փէտէրի իսէ Եունանի իտի: Պու տալի
Լիթրա իլէ Գօնէատա օլան պիրատըլէրին հիւսնի
- 3 շէհատէթինէ մագհար օլմաղլէ, Պօղոս պունուն
քէնտիսի իլէ պէրապէր չըգմասընը իսթէյէրէք, օլ
մոհապլէրտէ պուլունան Եէհուտիլէր սէպէպինտէն
անը ալըպ խիթան էյլէտի. զիրա փէտէրի Եունա-
- 4 նի իտիլինի ճիւմլէսի պիլիւրլէր իտի: Վէ շէհրլէր-
տէն կէշէրլէր իքէն, Երուսաղէմտէ օլան ըհուլլէր
իլէ իսթիյարլար Թարաֆընտան գարար վէրիլէն
գանուշլարը հըֆլ էթմէլէրի իշիւն՝ անլէրէ թէս-
- 5 իմ էտէրլէր իտի: Իմոի քիլիսէլէր իմանտա
քէսպ ի մա՛մուրիյէթլէ կիւնտէն կիւնէ 'ատէտի
արթմագտա իտի:
- 6 Վէ Յըիճիատան վէ Գաղատիա տիյարընտան
կէչիպ' Ասիատա քէլամը սէյլէմէլէրի Բուհ իւլ
- 7 Գուտա Թարաֆընտան մէն՝ օլունմաղլէ, Միսիա
ճիվարընա կէլիպ' Բիւթանիայա տօղրու կիթմէյէ
- 8 ճէհտ էթտիլէր իսէ տէ, 'Բուհ անլէրէ իզն վէր-
մէտիլինտէն, Միսիայը կէչիպ' Թրօսաա էնտիլէր:
- 9 Վէ կէճէլէրին Պօղոս ըիւյասընտա՝ Մաքէտօնիայա

*Պա'րէլըրէ՝ Յիսուսըն ըգւհգը

- կէջիպ պիղէ Խարտըմ էյլէ՝ տէյիւ քէնտինէ եալ-
վարան Մաքէտօնիալը պիր ատէմի էօնիւնտէ տու-
- 10 բուր կէօրտիւ : Վէ պու բիւյայր կէօրտիւքտէ ,
Բապպ պիղի անլէրէ պէշարէթի թէպշիր էթմէյէ
տա՛վէթ էթմիշ իտիյինի անլայարագ , տէր հալ
Մաքէտօնիայա չըգմաղա սա՛յ էյլէտիք :
- 11 Պէջլէճէ պիղ Թրօտտան աչըլըպ՝ տօղրու Սա-
մօթրագիյէ կիթտիք , վէ էրթէսի կիւն Նէափօ-
- 12 իսէ , Օրատան տախի Մաքէտօնիա սէմթինին պաշ
շէհրի , վէ մուհաճիրլէր մահալի օլան Ֆիլիփիյէ
Լարէֆ , վէ պու շէհրտէ պիր գաշ կիւն մէքս էյ-
- 13 լէտիք : Վէ սէպթ կիւնիւնտէ , շէհրտէն տըշարը
ըրմաղըն քէնարընա , 'ատէթ իւղրէ տու՛ա էթ-
տիրլէրի մահալէ չըգըպ օթուրտըգ , վէ ճէմ՝ օլ-
- 14 մուշ գարըլարա սէջլէտիք : Վէ Թիաթիրալը էր-
ղալտանի սսթան , վէ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Լի-
տիա նամ պիր գարը տինլէյօր իտի . Բապպ տախի
Պօղոսըն սէջլէտիյի շէյլէրէ տիգգաթ էթմէք իւղ-
- 15 րէ , մէրգուճէնին գալպինի աչտը : Վէ քէնտիսի
իլէ խանէսի խաղըր վաֆթիղ օլունտըգտա՝ էյէր
պէնի Բապպա միւ՛մինէ 'ատտ էթտինիղ իսէ , է-
վիմէ կիրիպ իգամէթ էտինիպ՝ տէյիւ րէճա էթտի ,
վէ իպրամ էտէրէք պիղի կէօթիւրտիւ :
- 16 Վէ պիղ տու՛այա կիտէր իքէն , քէնտիսինտէ
Փալճը պիր բուհ օլան , վէ Փալ աշմասըյլէ աղա-
լարընա չօգ քիտըր կէթիրէն պիր ճարիյէ պիղէ
- 17 րատթ կէլտի : Մէզպուրէ Պօղոս իլէ պիղիմ տը-
տըմըղա տիւշիւպ նիտա էտէրէք՝ Պու ատէմլէր
Ալլահ ը միւթա՛ալըն գուլլարը օլուպ՝ պիղէ իւ-
- 18 լաս Թարիգինի վա՛ղ էտիյօրլար՝ տէր իտի , Վէ

- չօգ կիւնդէր պու եօլտա հարեքէթ էթմիշ օլմաղ-
 լէ, Պօղոս միւքէտտէր օլտրադ, տէօնիւպ օլ բու-
 հա՝ Զիսուս փրիստոսըն իսմիյլէ սանա էմր էտէ-
 ըիմ, անտէն չըգ՝ տէտիքտէ օլ սա՛աթ չըգտր:
 19 Մէզպուրէնին աղալարը տախի քեառլարընըն իւ-
 միտի քէսիլտիյինի կէօրտիւքտէ, Պօղոս իլէ Շի-
 ղայը թութուպ՝ մէյտանա ըէ՛իլէրին հուղուրնա
 20 սիւրիւքլէյէրէք, Անլէրի զապիթլէրէ իհզարլէ՝ Պու
 առէմլէր Եէհուտի իքէն, շէհրիմիզի ալթ իւսթ է-
 21 տիյօրլար, Վէ Բօմալը օլտըղըմըզ հալաէ, պիզէ
 դապուլ վէ իծրա էթմէսի ճա՛իզ օլմոյան ալին.
 22 Լէր վա՛զ էտիյօրլար՝ տէտիլէր, Վէ իալզ իւզէր-
 լէրինէ հիւճում էյլէմէքլէ, զապիթլէր տնլէրին
 լիպալարընը ճէպրէն սօյտըգտան սօկրա՝ տէօյմէ-
 23 լէրինի էմր էթտիլէր, Վէ անլէրի տառպլէ մէճ-
 բուհ էթտիքտէն սօկրա, հապսխանէյէ ալթըպ ան-
 լէրի տիգգաթլէ հըֆզ էթմէսինի հապսխանէ միւ-
 24 տիրինէ թէնպիհ էթտիլէր: Օ տախի պէօյլէ պիր
 թէնպիհ ալմաղլէ, անլէրի իշ զընտանա ալթըպ
 պոյգլարընը թօմրուզա վուրտու:
 25 Վէ կէճէ եառըսընտա Պօղոս իլէ Շիզա տու՛ա
 էտիպ՝ Ալլահա համու էթմէքտէ, մահպուսլար
 26 տախի անլէրի տնկլէմէքտէ իքէն, հալէտահ ՚ազիմ
 պիր հարեքէթ ի տրզ վըւգու՝ պուլարուդ, զըն-
 տանըն թէմէլլէրի սառսըլտը, վէ տէր հալ ճիււմէ
 դափուլար աչըլըպ հէր քէսին պաղարը չէօզիււ-
 27 տիւ: Վէ հապսխանէ միւտիրի ուշանըպ՝ հապս-
 խանէնին դափուլարընը աչըգ կէօրմէքլէ, մահ-
 պուսլար ֆիրար էթտի զաննըյլէ գըլըճ չէքիպ՝
 28 քէնտի քէնտինի եօլտիւրէճէք օլտու: Ամնա Պօ-

- ղոս եկեքսէք սէպէ չաղըրըպ՝ Բէնտինէ պիր զարար
- 29 էթմէ, զիրա ճիւղէմիզ պուրատա իզ տէտի: Օ
տախի բշգէ իսթէյիպ իչէրի գօշտու, վէ տիթրէ-
յէրէք՝ Պօղոս իլէ Շիղաննն այագլարննա գափսն-
- 30 տը: Վէ անլէրի տըշարը չըգարըպ՝ էյ էֆէնտիլէր,
նէ՞ հափմայը իմ քի խէլաս պուլայըմ՝ տէտի:
- 31 Անլէր տախի՝ Բապպ Յիսուս Գրիստոսս իման էթ,
վէ քէնտին Վէ էհլ ի պէյթին խէլաս պուլաճագ-
- 32 սընը՝ տէտի: Վէ անա վէ խանէսինտէ պուլու-
նանլարնն ճիւղէսինէ Բապպըն քէլամընը սէջլէ-
- 33 տիլէր: Օ տախի անլէրի կէճէնին հէմանն օլ սա՛ա-
թընտա տըպ՝ հարալարընը եըյգատը. վէ քէն-
տիսի իլէ ճիւղէ թէ՛ ալլիւգաթը տէր՝ ագապ վաֆ-
- 34 թիզ օլունտըլար: Վէ անլէրի խանէսինէ չըգա-
րըպ՝ սօֆրա գուրտու, վէ Ալլահա իման էտէրէք
- 35 պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ մէսրուր օլտու: Վէ
սապահ օլտըգտա՝ զապիթլէր չափուշլարը կէօնտէ-
- 36 բիպ՝ Օլ տախիլէրի սալը վէր՝ տէտիլէր: Վէ
հապսխանէ միւտիրի պու սէօզլէրի Պօղոսս նագլ
էտիպ՝ Զապիթլէր սալը վէրիմէնիզ իչիւն խապէր
կէօնտէրտիլէր. աննն իչիւն շիմտի չըգըպ սէլա-
- 37 մէթլէ կիտինիզ տէտի: Պօղոս իսէ անլէրէ՝ Պիզ
Բօմայը տախիլէր իքէն, պիզի մոհհաքէմէ էթ-
մէյէրէք՝ ալլէնէն տէջիւպ զընտանա աթտըլար,
շիմտի տէ պիզի կիզլի՝ մի չըգարըյօրլար. էջլէ օլ-
մազ, ամմա քէնտիլէրի կէլիպ պիզի չըգարսընլար՝
- 38 տէտի: Վէ չափուշլար պու սէօզլէրի զապիթլէրէ
իւպար էթտիլէր. անլէր տախի Բօմայը օլտըգա-
- 39 րընը իչիթմէքլէ՝ գօրգտըլար, Վէ կէլիպ իլթիֆաթ
էտէրէք՝ անլէրի տըշարըյա չըգարըպ, շէհրտէն

40 'աղիմէթլերինի րեճա էթտիլեր: Վէ անլեր զըն-
տանտան չըզըպ՝ Լիտիոնըն Խանիէն կիրտիլեր, վէ
պիրատերլեր իլէ կէօրիւշիւպ՝ անլերն թէսէլլի վեր-
տիքտէն սօկրա կիթտիլեր:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Ամֆիփօլիս իլէ Ափօլլօնիատան կէշիպ Սէլա-
նիլէ կէլտիլեր: օրատա տախի Եէհօւտիլերին սի-
- 2 նազօղը վար իտի: Վէ Պօղոս 'ատէթի իւզրէ եան-
լարընա վարըպ՝ Մէսիհին էլէմ չէքմէսի վէ էմ-
- 3 վաթտան գըյամ էթմէսի լազըմ իտի: Հէմ տախի
պէնիմ սիլէ թէպշիր էթտիլիմ Յիսուս՝ Մէսիհ
տիր՝ տէյիւ թէֆսիր ու պէյան էտերէք, քիթապ-
լարտան իւշ սէպթ կիւնիւ անլեր իլէ միւպահէսէ
- 4 էտեր իտի: Վէ անլերտէն պա՛ղըլարը վէ էհլ ի
թազվա Եւանանիլերտէն պիր պէօյիւք ճէմա՛աթ
վէ միւթէպեր գարըլարտան նիշէլերի տախի իթի-
գաթ էտիպ՝ Պօղոս վէ Շիղա իլէ միւթթէհիտ օլ-
- 5 տըլար: Ամնա իմանա կէլմէյէն Եէհօւտիլեր հասէտ
էտիպ, քէնտիլերի իլէ պերապեր պազ թազըմըն-
տան պա՛ղը եարամազ քիմնէլերի թօփլայըպ՝ չէհրի
վէլվէլէյէ վէրտիլեր, վէ Եասօնրն խանէսինէ հիւ-
ճումլէ՝ խալգըն հազըլընա կէթիրիլմէլերինի թա-
- 6 լէպ էթտիլեր: Ամնա անլերի պուլմատըզլարընտան՝
Եասօնը վէ պիրատերլերտէն պա՛ղըսընը չէհրին
հաքիմլէրինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւնեսյը ֆէսատա վէ-
- 7 րէն օլ ատէմլեր պուրայա տախի կէլտիլեր: Եասօն
տախի անլերի գապուլ էթտի, վէ անլերին ճիւմլէ-
սի՝ Յիսուս իամնտէ տիկեր պիր փատիշաճ վար

- տրը՝ տէյերէք, Գոյսերին ֆերմանլարնա մուխա-
- 8 լէֆէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ չաղըրըրլար իտի: Վէ
պու շէյլերի իշիտէն գալապայըղը վէ շէհրին հա-
- 9 քիմէրինի միւզլթարիպ էթտիլէր: Վէ անլեր Եա-
սօն իլէ ոսիլըրտէն քէֆալէթ ալըպ՝ անլերի սա-
- 10 լը վէրտիլէր: Պիճտաէրլէր տախի տէր հալ կէճէ-
լէյին Պօղոսիլէ Շիղայը Պէրիյէյէ կէօնտէրտի-
լէր. պուլլար տախի օրայա վասըլ օլուպ՝ Եէհու-
- 11 տիլէրին սինաղօղընա կիթտիլէր: Անլեր իսէ Սէ-
լանիքտէ պուլուհանլարտան էշրէֆ օլմալարըյլէ;
քէլամը ճան ու կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ՝ Պու
շէյլեր պէօյլէ՞ մի տիր՝ տէյիւ հէր կիւն Բիթապ-
- 12 լարը թէթէպպիւ՝ էտէրլէր իտի: Պուսուն իւզէ-
րինէ անլերտէն չօգ քիմէլէր վէ միւ՝ թէպէր Եու-
նանի գարըլարտան վէ էրքէքլէրտէն նիշէլէրի իմա-
- 13 նա կէլտիլէր: Վէ Սէլանիք Եէհուտիլէրի Պօղո-
սըն Պէրիյէտէ Ալլահըն քէլամընը թէպշիր էթ-
տիյիլի պիլտիքլէրինտէ, օրայա տախի կէլիպ խալ-
- 14 զը թահըրք էթտիլէր: Օ զէման՝ պիրատէրլէր Պօ-
ղոսը տէնիզ թարաֆընա կիթմէք իւզըէ՝ տէր՝ ա-
գապ Խօյա չըգարտըլար. ամմա Շիղա իլէ Տիմն-
- 15 թէոս օրատա գալարլար: Վէ Պօղոսա ըէֆտգաթ
էտէնլէր անը Աթինայա տէյին կէթիլիպ, պիր ան
էվվէլ Եանընա կէլմէլէրի խուսուսընտա Շիղա իլէ
Տիմնթէոսա էմը ալըպ կիթտիլէր:
- 16 Վէ Պօղոս Աթինատա անլէրէ մունթագըր իքէն,
շէհրի փութլարլէ մէմլու կէօրիւպ՝ բուհու տէրու-
- 17 նինտէ հիտաթթլէնմէքլէ, Սինաղօղտա Եէհուտի-
լէր վէ միւթթագիլէր իլէ վէհհէր կիւն չարշուտա
թէսատիւֆ էթտիլի քիմնէլէր իլէ միւպահէսէ

- 18 Էտէր իտի : Վէ Էփիգուրօսյը վէ Իսթօդի ֆիլօ-
սօֆլարտան պա՛ղըսը անըն իլէ միւպասէսէ Էտիպ,
պա՛ղըլարը՝ Պու լաֆզէն նէ՞ տէմէք իսթէյօր, վէ
պա՛ղըլարը՝ Ղարիպ իլաճլար վա՛իդի օլմալը տըր՝
տէրլէր իտի. զիրա անլէրէ Յիսուսը վէ գըլամէթի
- 19 Թէպշիր Էտէր իտի : Վէ անը ալըպ՝ Արիօփաղօսս
կէթիլարտիւքտէ՝ Սէնին սէօյլէտիյին պու եհնի
Թա՛լիմ նէ օլտըղընը անկամամըզ միւմքի՞ն մի տիր.
- 20 Զիրա սէն գուլաղլարըմըզա զարիպ շէյլէր իրատ
Էտիյօրսըն. պու էճլտէն անլէրին նէ օլտըղընը անկ-
- 21 լամագ իսթէրիզ՝ տէտիլէր : Զիրա Աթինալըլարըն
քեաֆֆէտի վէ օրատա իգամէթ Էտէն էճնէպիլէր
եհնի պիր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տինլէմէքտէն
պաճգա՝ շէյէ վազըթ սարֆ էթմէղլէր իտի :
- 22 Օլ վագըթ Պօղոս Արիօփաղօս օրթասընտա տու
րուպ տէտի քի՝ Էյ Աթինալը ատէմլէր, սիդի հէր
վէճճլէ զիյատէսիյլէ էճլ ի իպատէթ կէօրիւյօրըմ.
- 23 Զիրա տօլաշըպ սիդին մա՛պուլարընըզա նաղար
Էտէր իքէն, իւղէրինտէ՝ Նամա՛լիւմ իլաճա՝ տէյիւ
եազըլմըշ պիր մէզպաս զուլտըմ. իմտի պէն սիդին
Թանրմայարագ իպատէթ էթտիյինիդի, սիզէ հէ-
- 24 ման անը վա՛զ Էտիյօրըմ : Տիւնեսյը վէ անտէ
պուլուճանըն քեաֆֆէսինի խալզ Էտէն Ալլաճ,
քէնտիսի սէմա իլէ զէմինին Րապպը օլմաղլէ էլ իլէ
- 25 Էափըլմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմաղ : Վէ պիր
շէյէ միւճթաճ կիպի անա ինսան էլիյլէ խըտմէթ
օլուճմաղ, չիւնքի ճիւմլէյէ հայաթ վէ նէֆէս վէ
- 26 հէր շէյի իհսան Էտէն Օ տըր. Վէ նէվ՝ ի պէշէրին
ճիւմլէ միլլէթլէրինի պիւթիւն եհր եիւզիւնտէ սա-
քին օլմաղարը իչիւն, պիր գանտան խալզ Էտիպ՝

- մուգատտեմճէ մոռ'այլէն վազըթլարը վէ մէսքէն-
- 27 լէրինին հուտուտլարընը թահտիտ էլլէտի, թա քի
հէր նէ գատար Ալլահ հէր պիրիմիզտէն ուղանգ
տէյիլ իսէ տէ, անը արայալար, պէլքի լէմլէ անը
- 28 պուլուրլար. Զիրա անընլէ եաշարըզ վէ հարէքէթ
էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ, նիթէքիմ սիզին շա'իր-
լէրինիզտէն պա'զըլարը՝ Զիրա պիզ տէ անըն նէսլի
- 29 իզ՝ տէյիւ սէզլէմիշ տիր: Իմտի պիզ Ալլահն
նէսլի օլտըղըմըզ թագտիրտէ, Ուլուհէթի ինսուն
սէն'սթը վէ հիւնէրիլլէ օլուլմըշ օլսն ալթուն եա
կիւմիւշ եա թաշա պէնիզէր զանն էթմէմէլի իզ:
- 30 Վէ Ալլահ իշպու ճէհալէթ զէմանլարընտան իղմազ
էթտի իսէ տէ, շիմտի հէր եէրտէ ատէմլէրին ճիւմ-
- 31 լէսինէ թէվպէ էթմէլէրինի թէնպիհ էտիյօր: Զիրա
քէնտիտի թա'եին էթտիյի ատէմ վասըթասըլլէ
տիւնեսայը 'ատալէթ իւզրէ հիւքմ էթմէք իշիւն
պիր կիւն թախսիս էթմիշ օլուպ, անը տա էմվաթ-
տան գըյամ էթտիրմէսիլլէ ճիւմլէնին իման էթ-
մէլէրինէ սէպէպ վէրտի:
- 32 Վէ էմվաթտան գըյամը իշիթտիլլէրինտէ պա'-
զըլարը իսթիհզա էտիպ՝ պա'զըլարը տախի՝ Պու-
- 33 խուտուտա սէնի թէքրար տիլլէրիզ՝ տէտիլէր: Վէ
- 34 պէզլէճէ Պօղոս արալարընտան չըգտը: Ամնա պա'զը
ատէմլէր անըն իլէ միւթթէհիտ օլուպ իմանա կէլ-
տիլէր. վէ պուշլարըն արասընտա Արիօփազօսը
Տիօնիսիօս իլէ Տամարիս նամընտա պիր գարը վէ
անլէր իլէ սա'իրլէր տախի վար խտի:

- 1 Պատէհու Պողոս Աթինատան մեղաբարձութե
- 2 Գործնթօսա կելտի, վէ հէփ Եհնուտիւրին Բօմս-
տան չըգմարար իշին Գլաուտիօս Գալիէրին սիւ-
տուր էտէն էմրի սէպէպիլլէ՝ Իթալիատան հէնուզ
կէլիլ Օլան 'ան աարլ Պանտար Ակիւղան նամ
պիր Եհնուտի իլէ վէվճէսի Պրիսկիղսյը պուլուպ
- 3 անլէրին էանընա կիթտի, վէ սէն'աթլարը պիր
օլմաղլէ, էանլարընտա գալըպ իշլէր իտի. զիրա
- 4 սէն'աթլարը չատըրճըլըգ իտի, վէ հէր սէպթ
կիւնիւ սինաղօղտա միւպատհէսէ էտիպ՝ Եհնուտի-
- 5 լէրի վէ Եուհանիլէրի իլղամ էտէր իտի: վէ Շիլա
իլէ Տիմիթէոս Մարէտօնիտատան էնտիքլէրինտէ,
Պօղոս բուհընըն թէշվիգիլլէ, Եհնուտիլէրէ Յիսու-
սըն Մէսիհ իտիլինէ գալի'էն շէհատէթ էտէր իտի:
- 6 վէ անլէր մուգավէմէթլէ քիւֆր էթմէլէրիլլէ,
քէնտիսի էլպիսէսինի սիլքիպ սնլէրէ՝ Դանընըզ
պաշընըզ իւղէրինէ օլտուն, պէն փաք իմ. շիմտէն
- 7 սօկրա թա'իֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի: վէ օրատան
չըգըպ՝ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Եուսթօս նամ
պիր քիմէնին խանէսինէ կելտի. օլ խանէ սինա-
- 8 ղօղա միւթթատըլ իտի: վէ սինաղօղ ըէֆիս
Գրիսփօս պիւթիւն էհլ է պէլթի իլէ Բապպա
իման էթտի. Գօրնթօսլըլարտան տախի չօգ քիմ
սէլէր իշիտիպ իման էտէրէք՝ վաֆթիլլ օլունտըլար:
- 9 վէ Բապպ կէճէ ըիւյտտա Պօղոսա՝ Գօրգմա, լա-
- 10 քին սէօլլէ վէ սիւքիւթ էթմէ. Զիրա պէն սէնին
իլէ իմ, պիր քիման տախի ըէնճիտէ էթմէք իշին
սանա հիւճուլմ էթմէլէճէք տիր, շիւնքի պու

- 11 չէ՛հրատէ պէնիմ՝ գաղմըմ չօդ տըր՝ տէտի : Վէ արա-
լարընտա Ալլահըն քէլամընը թա՛լիմ էտէրէք, պիր
սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էյլէտի :
- 12 Վէ Ղալլիօն Ախսայեա վալիսի իքէն, Եէհուտիլէր
պիլ իթթիֆադ Պօղոսըն 'ալէյհնէ գալգըպ՝ անը
13 մահքեմէյէ ճէլպլէ, Պու քիմնէ շէրի՛աթըն խիլաֆը
վէճճլէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ ատէմլէրի թէշ-
14 վիգ էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ Պօղոս աղգընը աշմագ
իւզրէ իքէն, Ղալլիօն Եէհուտիլէրէ՛ էյ Եէհուտի-
լէր, էյէր մէս՛էլէ պիր հագգսըզլըգ, Էախօտ պիր
ֆէնա իշ օլտա իտի, սիզէ հագգ իւզրէ թէհամ-
15 միւլ էտէր իտիմ : Ամնա մէս՛էլէ սէօզ Էա իսմլէր
Էա շէրի՛աթընըզա տա՛իւր իսէ, սիզ քէնտի՛նիզ
կէօրիւնիւզ. զիրա պէն պու շէյլէրէ հաքիմ՝ օլմագ
16 իսթէմէմ՝ տէյէրէք, Անլէրի մահքեմէտէն թարտ
17 էյլէտի : Օլ վագըթ ճիւմլէ Եուհանիլէր սինազօզ
րէ՛խի Սօթէնէսի թութուպ՝ մահքեմէնին Էօ-
նիւնտէ տէյէրլէր իտի. Ղալլիօն իսէ պու շէյլէրին
հիշ պիրինի վազիֆէ էտինմէտի :
- 18 Պօղոս տախի խալլի վագըթ տահա էյլէնիպ՝ պա՛-
տէհու պիրատէրլէր իլէ վէտա՝ էտէրէք նէզրի օլ-
տըղը ճիհէթլէ քէնիւրիատա պաշընը թըրաշ էթ-
տիքտէն սօկրա, Պրիսկիզա վէ Ակիւզա քէնտիսի
իլէ պէրապէր օլարագ, պահրէն Սիւրիայա՝ 'աղի-
19 մէթ էյլէտի : Վէ Եփեսոսա վատըլ օլտըգտա,
անլէրի օրատա պրագտը. քէնտիսի տախի սինա-
զօղա կիրպ՝ Եէհուտիլէր իլէ միւպոհսէն էթտի :
20 Վէ Էանլարընտա պիր միւտտէթ տահա մէքս
էթմէսինի րէճա էթտիլէր իսէ տէ, բազի օլմայրպ,
21 Անճագ՝ կէլէճէք պպրամը մութլագա Երուսաղէմ

- տե էթմէլի իմ. ամմա Ալլահն իրատէթիյլէ եինէ սիգէ տեօնէրիմ տէյէրէք, անլէր իլէ վէտա՝ էտիպ
- 22 Եփեսոստան պահրէն չըգտը : Վէ Գայսէրէյէլէ վասըլ օլտըգտա, Երասալէ չըգըպ՝ քիլիսէյի
- 23 Նէլամլատըգտան սօնրա՝ Անթաքիայա էնտի : Վէ պիր միւստէթ մէքս էթտիքտէն սօնրա, չըգըպ Գաղատիա էյալէթի իլէ Ֆրիճիայը սըրա իլէ տօլաշարաք, ճիւմլէ շայիրտլէրէ թաքվիյէթ վէրիր իտի :
- 24 Վէ էհլի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ափօլլոս իսմինտէ՝ 'ան ասըլ խքէնտէրիյէլի պիր
- 25 Եէհուտի Եփեսոսա կէլտի : Պու տտէմ՝ Բապպըն թարիգինտէ թալիմ օլունմըլ վէ բուհճա դայրէթլի օլմասըլէ, Բապպա միւթապլիք շէյլէրի Նէյլէյիպ՝ տիգգաթլէ թալիմ էտէր իտի. ֆագաթ եալընըլ Յովհաննէսին վաֆթիլինի պիլիր իտի :
- 26 Վէ սինազօղտա ճէսարէթլէ Նէյլէմէյէ պաշլատըղընտա Ակիւղաս իլէ Պրիսկիդա տախի անը իշիթմէլէրիլէ եանլարընա ալըպ՝ Ալլահն թարիգինի անա տահա զիյատէ պէյան էթտիլէր :
- 27 Մէրգուլմ Ախայեայա կէչմէյի միւրատ էթմէլէ, պիրատէրլէր Նա հիւլ վէրէրէք, շայիրտլէրէ անը գապուլ էթմէլէրի խուսուսընտա եաղտըլար, օտախի վասըլ օլտըգտա՝ 'ինայէթլէ իման էտէնլէ :
- 28 Ըէ չօք եարտըմ էյլէտի : Զիրա քիթապլարտան Յիսուսն Մէսիհ իտիլինի պէյան էտէրէք, Եէհուտիլէրի 'ալէնէն վէ էքիտէն իսքետթ էտէր իտի :

ՊԱՊ 19

1 Վէ Ափօլլոս Գօրընթօստա իքէն Պօղոս եօգարը

- սեմթէրի տօլաշարագ Եփեսոսա կելիս, պիր դաշ
- 2 շալիրտ պուլարդատա անլէրէ, Իման էթաիլինիդտէ
 Բուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օլտընը՞լ մը՝ տէտի,
 անլէր տախի անա՝ Բուհ իւլ Գուտս մէվճուտ ի-
- 3 տիլինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլէր: Օ տախի ան-
 լէրէ՝ Էյյլէ իսէ նէյէ՞ վաֆթիդ օլտնտընը՞ տէ-
 տիքտէ, անլէր Յովհաննէսին վաֆթիդինէ՝ տէմէ-
- 4 լէրի իւղէրինէ, Պօղոս՝ Յովհաննէս գալմա՝ Պէն-
 տէն սօկրա կէլնէ, եա'նի Քրիստոս Յիսուսա իման
 էտինիդ՝ տէյէրէք, թէվպէ վաֆթիդիլլէ վաֆթիդ
- 5 էյլէտի՝ տէտի: Անլէր տախի պուհու իշիթաիքտէ,
 Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիդ օլտնտըլար:
- 6 Վէ Պօղոս իւղէրլէրինէ էյլէրինի դօտրդատա, Բուհ
 իւլ Գուտս անլէր իւղէրինէ կէլմէքլէ լիսանլար
- 7 թէքէյլիւմ՝ էտէրէք իլհամլէ սեգյլէրլէր իտի: Վէ
 8 ճիւմլէսի թագրիպէն օն իքի տտէմ՝ իտի: Վէ սի-
 նաղօղա կիրիս՝ իւշ սյ միւտտէթ մէլէքիւթ Ուլ-
- 9 էսհա միւթա՝ալիդ շէյլէրտէն ճէսուրտնէ պահս
 էտէրէք, տտէմլէրի իլզամ՝ էտէր իտի: Վէ պա՛գը
 քիմնէլէր ինատ վէ մուխալէֆէթ էտէրէք, խալպըն
 հուղուրընտա պու թարիդ հազգընտա քէօթիւ
- 10 սեգյլէտիքլէրինտէ, անլէրտէն չէքիւտի, վէ շալիրտ-
 լէրի այլըրըպ հէր կիւն թիրանսա նամ պիր քիմնէ-
- 11 նին մէտրէսէսինտէ միւպահէտէ էտէր իտի: Պու
 տախի իքի սէնէ տէվամ էթմէքլէ, Ասիատա իգա-
 մէթ էտէնլէրին քեաֆֆէսի, կէրէք Եհնուտիլէր,
 կէրէք Եռնանիլէր, Բապպ [Յիսուսըն] քէլամընը
- 12 իշիթաիլէր: Վէ Ալլահ Պօղոսըն էլիլէ Ֆէվզ էլ
 'ատէ միւ՝ճիդէլէր իճրա էտէր իտի. Շէյլէ քի
 անըն ճէսէտինտէն խասթալարա մէնտիլլէր, եախօտ

փէշթիմալար կէօթիւրիւմէքէ, անէր մարալա-
րընտան շիֆա պուլուպ՝ շէրիր բուհլար տախի չը-
գար իտի:

- 13 Վէ տօլաշմադտա օլան էֆսուհնճը Եէհուտիւր-
տէն պա՛ղըլարը շէրիր բուհլու քիմսէլէր իւզէրինէ
Բապպ Յիսուսըն իսմինի օգուժաղա ճէստրէթ էտիպ՝
Պօղոսըն վա՛ղ էթտիլի Յիսուս իլէ իւզէրինիզէ գա-
14 սէմ օգուլըզ՝ տէրլէր իտի: Վէ պուհու էտէնլէր
պաշ քեահին Իսքէվա նամընտա պիր Եէհուտինին
15 եէտի օղու իտի: Վէ օլ շէրիր բուհ ճէվապէն՝
Յիսուսը թանըրըմ, Պօղոսը տա պիլիբըմ, լաքին
16 սիզ քիմլէ՞ր սինիզ՝ տէտի: Վէ շէրիր բուհլու
ատէմ անէր իւզէրինէ սըչըպըպ անէրէ թէսալ-
լութ էտէրէք, զալիպ կէլմէսիլէ, օլ խանէտէն
17 չըփըզ փէ էարալը օլարադ ֆիրար էթտիլէր: Պու
տախի Եփեռոտա իգամէթ էտէն ճիւմլէ Եէհու-
տիլէր իլէ Եուհանիլէրէ մա՛լիւմ օլուպ ճիւմլէսինէ
գօրգու տիւշմէքէ՝ Բապպ Յիսուսըն իսմի թա՛ղիմ
18 օլուհուր իտի: Վէ իման էթմիշ օլան նիչէ քիմսէ-
լէր կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի ի՛թիրաֆլէ հիքեայէ էտէր-
19 լէր իտի: Վէ սիհրպաղըզ էտէնլէրտէն չօգ քիմ-
սէլէր քիթապլարընը թօփլայըպ, փէ ճիւմլէնին էօ-
նիւնտէ էադըպ անլէրին պահատընը հիսապ էթ-
20 տիքտէ՝ էլլի պին Խէհէմ կիւմիւշ պուլտըլար: Պու
մինվալ իւզրէ Բապպըն քէլամը զիյատէսիլէ թէ-
րազգի էտիպ գուլվէթլէնիր իտի:
21 Վէ պու շէլլէր թէմնամ օլարգտա, Պօղոս Մա-
քէտօնիա իլէ Ախայիայը տօլաշտըգտան սօնրա
Երուսաղէմէ՝ 'ազիմէթ էթմէլի բուհնտա թաամիմ
էտէրէք՝ Օրայա վարտըգտան սօնրա Բօմայը տախի

- 22 կէօրմէլիյիմ՝ տէտի : Վէ քէնտինէ խըտմէթ էտէն-
լէրտէն իքի քիշի , եա՛նի Տիմնթէոս իլէ Էրասթօսը
Մաքէտօնիայա իրաալ էտիպ՝ քէնտիսի պիր միւտ-
տէթ Ասիատա մէքս էթտի :
- 23 Վէ օլ էանատէ պու թարիգ խոլսուսընտա խսյլը
- 24 վէվէլէ օլտու : Զիրա Տիմիթրիօս իսմինտէ պիր
դուլումճը , կիւմիւշտէն Արտեմիս քա-լէնն հէյ-
քէլ ըէամլէրինի եափմուղլէ , էճլ ի սէն՝աթա խսյլը
- 25 քեար էթտիըրի իտի : Մէրգուժ անլէր իլէ պու մի-
սիլիւ շէյլէրի եափանլարը ճէմ՝ էտիպ՝ Էյ առէմ-
լէր , պու սէն՝աթըն պիղիմ՝ սէպէպ ի տէվլէթիմիլ
- 26 օլտըղընը պիլիըսինիլ : Վէ պու Պօղոսըն՝ Էլ իլէ
եափըլան էլահլար իլահ տէյիլ տիր՝ տէյէրէք , եա-
լընըլ Եփեսոստա տէյիլ , ամմա հէման պիւթիւն
Ասիատա պիր չօգ խալգը իգնա՝ էտէրէք , իզլալ
- 27 էթտիյինի կէօրիւպ իշիտիյօրսընըլ : Վէ եալընըլ
պու էանափըմըլ հազարէթէ տիւշար օլմագ թէհ-
լիքէսինտէ օլմայըպ , անճագ իլահ ը 'ազիմէ օլան
Արտեմիսին հէյքէլի տախի հիչ ի՛թիպար օլունուպ՝
պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մա՛պուտէսի պու-
լունանըն 'ազամէթի տախի մահվ էտիլէճէք տիր՝
- 28 տէտի : Վէ պուսու իշիթտիլէրինտէ՝ փիւր զազապ
օլարագ , Եփեսոսլըլարըն Արտեմիսի պէյիւք տիր՝
- 29 տէյիւ պաղըրըշտըլար : Պիւթիւն շէհր տախի տաղ-
տաղա իլէ սօլտու , վէ Պօղոսըն եօլտաշլարը օլան
Մաքէտօնիայը Գոյիոս իլէ Արիսթարխօսը գափըպ՝
- 30 ճիւմլէսի պիրտէն սէյր եէրինէ գօշտըլար : Վէ Պօ-
ղոս խալգըն արասընա կիրմէք իսթէտի իսէ տէ :
- 31 շալիրտլէր անը պրագմատըլար : Հէմ տախի Ասիա
ըէ՛իպլէրինտէն պա՛ղըլարը տօսթլարը օլտըղը ճի-

- 32 ճէթէ անա խապէր կէօնտէրիպ՝ սէյր հերինէ քէն-
 տիսինի կէօսթէրմէմէսինի րէճա էթտիլէր : Իմտի
 ճիւմհուր գարմագարըշ օլուպ՝ էքսէրիսի նէ սէ-
 պէպտէն մօլսյը ճէմ՝ օլաբգլարընը պիլմէյէրէք :
 33 քիմի պուհու վէ քիմի շուհու պաղըրըր իտի : Վէ
 Եէհուտիլէրին սէվգ էթտիլէրի իսքէնտէրի խալ-
 գըն աբասընտան իլէրի սիւրտիւլէր : Իսքէնտէր
 տախի էլիլէ իշարէթ էտիպ՝ ճիւմհուրա ճէվապ
 34 վէրմէք իսթէտի իսէ տէ, Եէհուտի օլաբգընը մի-
 լաառըղլարընտա, ճիւմլէսի պիր ալաղլէ՝ Եփեսաղլ-
 լարըն Արտեմիսի պէօյիւք տիր՝ տէյիւ էքի սա՛տթ
 35 գատար պաղըրշտըլար : Ամմա Վհրէն քեսթիպի
 խալգը թէսքին էտիպ՝ էյ Եփեսաղլը առէմլէր,
 հա՛նիլը առէմ վար տըր քի Եփեսաղլըլար շէհրինին
 իլահ ը՝ ազիմէ օլան Արտեմիսին վէ Զէֆս թարա-
 ֆընտան նաղիլ օլան սանէմին հէյքէլ խաաըմը օլ-
 36 տըղընը պիլմէյէ : Իմտի պուհըլար ի՛թիրաղ գապուլ
 էթմէղ շէյլէր օլմաղլէ, սիւքիւնէթ իւզրէ օլուպ՝
 թէտպիրտիղ հարէքէթ էթմէմէնիլ լազըմ տըր :
 37 Զիրա պու առէմլէրի կէթիրտինիղ, ամմա հէյքէլ
 սօյուհըլար, էախօտ իլահընըղա քիւֆը էտիճիլէր
 38 տէյիլէր տիր : Վէլհասըլ էյէր Տիմիթրիօս վէ
 անըն իլէ պերապէր պուըլնան էհլ ի սէն՝աթըն
 պիր քիման իլէ պիր տա՛վալարը վար իսէ, մահա-
 քէմէ կիւնլէրի օլույօր, հաքիմլէր տախի վար տըր :
 39 պիրիպիրի իլէ մուրաֆսա՛ա օլսուհըլար : Վէ էյէր
 մաթլուպընըղ պաշղա մատտէլէրէ տա՛իր իսէ,
 40 ճէմ՝ էլլէթ ի մէշրու՛էտէ ֆասլ օլուհուր : Զիրա պու
 կիւնքի վազը՛ատան տօլսյը ինթիլալ թէօհմէ-
 թիլլէ միւթթէհիմ պուլսնիմագ թէհլիքէսինտէ իղ :

չիւնքի պու գարըշքըդ իչիւն պէյան էտէ պիլէճէք
սէպէպիմիզ Էօգ տըր՝ տէտի. վէ պունու սէօյլէ-
տիքտէն սօնրա՝ ճէմն՝աթը տաղըթտը :

ՊԱՊ 20

- 1 **Վ**է վէլվէէ սաքին օլտըգտան սօնրա՝ Պօղոս
շայիրտլէրի չաղըրըպ վէտա՝ էտէրէք Մաքէտօ-
- 2 նիպա կիթմէք իւզրէ չըգտը : **Վ**է օլ սէմթլէրի
տօլաշըպ՝ անլէրէ չօգ քէլամլէ նասիհաթ վէրտիք-
- 3 տէն սօնրա, Եունանիսթանա կէլտի : **Վ**է իւչ պ
մէքս էթտիքտէն սօնրա, տէնիզտէն Սիւրիպա կէ-
չէճէյի սըրատա, Եէհուտիլէր անըն՝ ալէյհիէ պիր
հիլէ թէրթիպ էթմէլէրիլէ, Մաքէտօնիա իւզէ-
- 4 ընտէն՝ ալամէթ էթմէյէ գարտը վէրտի : **Վ**է Պէ-
րիյէլի՝ *Սօփաթրօս վէ Սէլանիքիլէրտէն Արիսթար-
խօս իլէ Սէգունուօս վէ Տէրպէլի Գայիոս վէ Տիմն-
թէոս, վէ Ասիալը Թիիիգօս իլէ Թրօֆիմօս Ասիպա
- 5 գատար անա ըէֆապաթ էթտիլէր : Պունլար իլէրի
- 6 կիտիպ՝ պիզի Թրօսատա պէքլէտիլէր : Պիզ տախի
ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօնրա, Ֆիլիփիտէն պահրէն
չըգըպ պէշ կիւնտէ եանլարընա Թրօսատա վարըպ,
օրատա ետի կիւն էյլէնտիք :
- 7 **Վ**է հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, [շայիրտլէր]
էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ՝ օլտըգլարընտա, Պօղոս
էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմաղլէ, անլէրէ վա՝զ է-
տէրէք, քէլամը կէճէ եարըսընատէք ուզտլթտը :
- 8 **Վ**է օլ ճէմ՝ †օլտըգլարը ֆէվգանի օտատա փէք

* Պա՛ղւա՛րէ՛ փերրօս օղլա Սօփաթրօս

† Պա՛ղւա՛րէ՛ օլտըղըմէզ

- 9 չօգ գանտիլէր վար իտի: Վէ Էվթիսոս իսմինտէ
պիր նէվճիվան փէնճերէտէ օթուրուպ տերին ույ-
գույա տալմը իտի, վէ Պօղոս վա՛ղընը ուզաթաւ-
ղընտա անըն ույգուսու զայէպէ Էթմէքէ, իւչին-
ճիւ Թապագատան աշաղը տիւչիւպ Էօլիւ օլարագ
- 10 դաւալըրըլաւ: Պօղոս տախի էնիպ՝ իւզէրինէ տիւչ-
տիւ, վէ անա սարըլըպ՝ Վէվէլէ Էթմէյինիզ, զիրա
- 11 ճանը տերուհինտէ տիր՝ տէտի: Վէ եինէ Էօգարը
չըզըպ Էքմէք փարէլէյէրէք եէտի, վէ սէհէր
վազլթընա տէյին չօգ քէլամ՝ Էթտիքտէն սօնրա՝
- 12 պէօյլէճէ չըգար: Վէ օլ նէվճիվանը սաղ կէթի-
- 13 ռիպ զիյատէսիյլէ միւթէսէլլի օլաւըլար: Պիզ տախի
կէմիյէ պինէրէք՝ Պօղոսը Ասօստան ալմնգ իւզրէ
օրայա կիթտիք, զիրա քէնտիիի Էայա կիտէճէյին-
- 14 տէն՝ պէօյլէ ըսմարլամը իտի: Վէ Ասօստա պիզէ
միւլադաթ Էթտիքտէ անը կէմիյէ ալըպ՝ Միտիլլէյէ
- 15 կէլտիք: Վէ օրատան աչըլըպ՝ Էրթէսի կիւն Սագըզ
ատասընըն գարչըսընա եէթիչտիք, վէ տահա Էր-
թէսի կիւն Սամօսա վաւըլ օլարագ, Թրօղլիօնտա
կէճէլէտիք, վէ Էրթէսի կիւն Մէլիտօսա կէլտիք:
- 16 Զիրա Պօղոս խամսին պայրամը կիւնիւ միւմքին
իսէ Երուսաղէմտէ պուլուճմագ իւզրէ 'աճէլէ էյ-
լէտիլինտէն, Ատիատա վագըթ կէչիրմէյէք իչին,
Եփեսոսըն Էօնիւնտէն պահրէն կէչմէյէ գարար
- 17 վէրմիչ իտի: Վէ Մէլիտօստան Եփեսոսա Խապէր
կէօնտէրիպ՝ քիլիսէնին իթիյարլարընը տա՛վէթ
- 18 էյլէտի: Վէ Էանընա կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ տէտի
քի՝ Ատիայա կէլտիյիմին իւք կիւնիւնտէն պէրու-
պիւթիւն վագըթ նասըլ սիզին իլէ պուլունուպ
- 19 քէմալ ը Թէվազու՝, Վէ չօգ կէօզ Էաշլարըլէ վէ

- ԵՔՏՈՒՄԻԷՐԻՆ ՏԻԼԷԷՐԻՆՈՒՆ ԽՈՒՅՅԵՐ ԿԱՆՈՒ ՎԱԳԵ՝
 ԵՐԱՆ ԹԵՃՐԻԿԵԼԵՐԷ ԲԱԿԱԿԱ ԽՐՈՒՄԵԹ ԷԹՈՒՅԻՄԻ,
 20 ՎԷ ԿԵՐԷՔ ԵՔՏՈՒՄԻԷՐԷ ՎԷ ԿԵՐԷՔ ԵՐԱՆԱՆԻԷՐԷ՝
 ԱՅԼԱՏԱՆ ԵՐԱՆ ԹԵՎԱԿԷ ՎԷ ԲԱԿԱԿԱՄԵՐ ՅԻՈՒՆ ՔՐԻՍ-
 ԽՈՍԱՆ ԵՐԱՆ ԻՄԱՆ ՏԱԳՁԵՐՆՈՒ ՇԵՏԱՄԵԹ ԷՄԵՐԷՔ,
 21 ՖԱՒՈՒԼԻ ԶԵՅԵՐԱՆՆԻ ՍԻՂԷ ԽԱԿԵՐ ՎԵՐԻԿԱ՝ ՎԱԼԵՆԷՆ
 ՎԷ ԽԱՆԷ ԿԷ ԽԱՆԷ ՍԻՂԻ ԹԱՒԻՄ ԷԹՄԷՔՈՒՆ ՈՍԼԱ
 22 ԶԵՔԻՆՄԵՏԻՅԻՄԻ ՔԵՆՈՒՆԻՂ ԿԻՐԻՍԻՆԻՂ՝ ՎԷ ՇԻՄՈՒ
 ԻՂԹԷ ԿԷՆ ԲՈՒՏԱՆ ԿԱՂՅՈՒ ԵՐԱՐԱԳ, ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷ
 ԿԻՐԻՅՈՐԵՄ, ՎԷ ՕՐԱՏԱՆ ԿԱՂՅՈՒՄ ԿԷԼԷՃԷՔ ԶԵՅԵՐԻ
 23 ԿԻՐԷՄ. ՖԱԳԱԹ ԲՈՒՏ ԻԼ ԳՈՒՆԱՆ ՏԵՐ ԶԵՏՐՈՒ
 ԿԱՆՈՒ ՇԵՏԱՄԵԹ ԷՄԻԿԱ՝ ՍԷՆԻ ԿԷՆՈՒԼԵՐ ՎԷ ՄՈՒ-
 24 ՂԱՅՈՒԿԱԼԱՐ ԿԷՔԵԼԵՅՐ՝ ՈՒՅԻԼ ԿՈՒՅՈՒՐԵՐԸ: ԼԱՔԻՆ
 ՏԻՂ ԿԻՐԻՆԻ ՍԱՅՄԱՄ, ՃԱՆԵՐՈՒ ՄԱԽԻ ՔԵՆՈՒՄԷ ԳԵՅ-
 ՄԵԹԻ ԹՈՒԹՄԱՄ. ԹԱ ՔԻ ՍԵՖԵՐԻՄԻ ՎԷ ԱՅԼԱՏՆՆԻ
 ՎԵՐԱԿԵԹԻՆԻՆ ԿԷՂԱՐԵԹԻՆԷ ԶԵՏԱՄԵԹ ԷԹՄԷՔ ԻՅԻՆ
 ԲԱԿԱ ՅԻՈՒՆԱՆՈՒՆ ԱՅԼՈՂԵՐՈՒ ԽՐՈՒՄԵԹԻ ՄԵՍԵՐԵԿԵԹԷ
 25 ԻԹՄԱՄ ԷՄԵՅԻՄ, ՎԷ ՇԻՄՈՒ ԻՂԹԷ ՍԻՂ ՔԻ ԿԷՆ
 ԱՐԱՆԵՐՈՒՄ ՄԵԼԷՔԻԼԹ ՈՒՅԼԱՏՆԵՐ ՎԱՂ ԷՄԵՐԷՔ ՄՈ-
 ԼԱՅՈՒՄ, ՏԻՂ ԿԻՐԻՆԻՂ ԵՐԼՂԻԼՄԻՆ ԱՐԹԵՐԳ ԿԵՐ-
 26 ՄԷԵՃԷՐԻՆԻՂԻ ԿԻՐԻՐԻՄ: ՊՈՒ ԷՃԼՈՒՆ ԿԷՆ ՃԻԼՄԷՆԻՆ
 ԳԱՆԵՐՆՈՒՆ ԿԵՐԻ ԵՐՈՂԵՐՄԱՆ ՍԻՂԷ ԿՈՒ ԿԻՆ ԶԵՏԱ-
 27 ՄԵԹ ԷՄԵՐԻՄ: ԶԻՐԱ ՍԻՂԷ ԱՅԼԱՏՆՆԻ ԿԻԼԹԻՆԻ ԻՐԱ-
 28 ՄԵԹԻՆԻ ԽԱԿԵՐ ՎԵՐՄԵՔԱՆ ԶԵՔԻՆՄԵՏԻՄ: ԻՄՈՒ
 ՔԵՆՈՒՆԻՂԷ, ՎԷ ԱՅԼԱՏՆՆԻ ՔԵՆՈՒՆ ԳԱՆԵՐԵՐ ՍԱԹԵՐՆ
 ԱՅԼՈՂԵՐ ՔԻՐԻՍԵՆԻՆԻ ԿԻԼԹՄԷՔ ԻՅԻՆ, ԲՈՒՏ ԻԼ
 ԳՈՒՆԱՆՆԻ ՍԻՂԻ ԻԼՂԵՐԻՆԷ ՆԱՂԵՐ ԹԱՒԻՆ ԷՅԼԵՏԻՅԻ
 29 ԿԻԼԹԻՆԻ ՍԵՐԻԿԵՐ ՄՈՒԳԱՅԵՐ ԵՐՈՒՆԵՐԸ: ԶԻՐԱ ԿԷՆ
 ԿԻՐԻՐԻՄ ՔԻ՝ ԿԷՆ ԱՅՐԵՐԵՐԳԱՆՆԻ ՍՈՂԵՐԱ, ԱՐԱՆԵՐՈՒ
 ԱՂԵՐՆ ԳՈՒՐԱՅՈՒՐ ԿԻՐԻԿԱ՝ ՍԵՐԻԿԵՐ ԷՄԵԼԵԵՃԷՔ

- 30 տիր : Վէ քէնտի արանըզտան տախի, շայիրտլէրի
քէնտի արգալարը սըրա չէքմէք իչիւն, ֆասիտ շէյ-
- 31 լէր սէջլէյէն ստէմլէր զուհուր էտէճէք տիր : Պու
էճլտէն ույանրգ տուրընը. վէ իւչ սէնէ կէճէ
կիւնտիւղ հէր պիրինիղէ կէօղ եաշըյլէ նատիհաթ
վէրմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէտիյիմի տէր խաթըր
- 32 էտինիղ : Վէ շիմտի, էյ պիրատէրլէր, սիդի Ալլահա
վէ անըն 'ինայէթինին քէլամընա ըամարլարըմ, օլ
քի սիդի պինա էտիպ' ճիւմլէ մուդատտէսլէր իլէ
- 33 պէրապէր սիզէ միրաս վէրմէյէ գատիր տիր : Հիչ
պիր քիմնէնին կիւմիւշիւնէ եա ալթուշընա եա էա-
- 34 վապընա թամա' էթմէտիմ' ֆէնտի իհթիյաճա-
թըմա վէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլտնլարա պու էլ-
լէրին խըտմէթ էթտիյինի քէնտինիղ պիրլուսինիղ :
- 35 Պէջլէ էմէք վէրիպ' զա'իֆլէրէ իմտաս էթմէք,
վէ Բապպ Զիսուսըն' Վէրմէք ալմագտան զիյատէ
միւպարէք տիր' տէտիյի քէլամը տէր խաթըր էթ-
մէք կէրէք իտիյինի սիզէ հէր վէճլէ կէօթէրտիմ :
- 36 Վէ պու շէյլէրի սէջլէտիքտէն սօհրա' տիղ չէօ-
- 37 քիւպ ճիւմլէսի իլէ պէրապէր տու'ա էյլէտի : Վէ
ճիւմլէսինտէն պիր չօգ աղլայըշ վադը' օլտու, վէ
- 38 Պօղտըն պօյնընա սարըլըպ անը էօփտիւլէր : Վէ
խուսուսա' Եիւղիւմիւ արթըգ կէօրմէյէճէքսինիղ'
տէտիյի սէօզտէն տօլայը զիյատէսիյլէ միւքէտտէր
օլտըլար : պա'տէհու անը կէմիյէ գատար թէշի'
էթտիլէր :

ՊԱՊ 21

1 Վէ պիղ անլէրտէն այրըլտըգտան սօհրա ալըլըպ :

- 1 տօղրու Գօս ասասընա, վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա,
 2 օրատան տախի փաթարայա կէլտիք: Վէ Ֆինի-
 գիյէյէ կիտէճէք պիր կէմի պուլմաղլէ, պինիպ ա-
 3 չըլարգ: Վէ Գըպըրս կէօրիւնիւպ, անը սօլտա
 պրագարուգ, Սիւրիա թարաֆընա կիտիպ, կէմի
 էիւքիւնիւ Սուրտա պօշալտաճագ օլտըղընտան՝ օ-
 4 ռայա չըգտըգ: Վէ շոյիրտլէրի պուլուպ՝ օրատա
 եէտի կիւն գալտըգ. պուշլար տախի Բուհըն վա-
 սըթասըլլէ Պօղոսա՝ Երուսաղէմէ չըգմա՝ տէրլէր
 5 իտի: Պիզ իսէ օլ կիւնլէրի կէչիրտիքտէն սօչրա,
 չըգըպ Խօլա րէվան օլտըղըմըգտա, Ճիւմէսի գարը-
 լար վէ չօճաղլար իյէ պերապէր շէհրին տըշարը-
 սընա տէյին պիզի թէշէի՝ էտիպ, տէնիզ սաշիլին-
 6 տէ տիզ չէօքէրէք տու՝ա էյլէտիք: Վէ պիրի պի-
 րիմիզ իյէ վէտա՝ էթտիքտէն սօչրա՝ պիզ կէմիյէ
 պինտիք, անլէր տէ քէնտի մահալլէրինէ՝ ալտէթ
 7 էթտիլէր: Վէ պիզ տէնիզ սէֆէրինի թէքմիլ է-
 տէրէք, Սուրտոն փթօլէմաիսէ վասըլ օլտըղըմըգ-
 տա, պիրատէրլէրի սէլամլայըպ՝ պիր կիւն անլէրին
 8 Էանլարընտա գալտըգ: Վէ պիզ [Պօղոսըն րէֆիգ-
 լէրի] էրթէսի կիւն չըգըպ՝ Գայսէրիյէյէ կէլտիք.
 վէ եէտիլէրտէն օլան միւպէշիւր փիլիպպօրն խա-
 9 նէսինէ կիրիպ՝ Էանընտա գալտըգ: Պուշուլն տախի
 իլհամլէ սէջլէյէն տէօրթ պաքիւրէ գըզը վար իտի:
 10 Վէ պիզ օրատա խալլը վազըթ մէքս էտէր իքէն,
 Եհհուտիյէտէն Աղապօս իսմինտէ պիր փէյղամպէր
 11 էնիպ, Էանըմըգա կէլտի, վէ Պօղոսըն գուշաղընը
 ալըպ քէնտի էլլէրի իյէ ալագլարընը պաղլայուրուգ՝
 Պու գուշաղըն սահիպի օլան աստմի Եհհուտիլէր
 Երուսաղէմտէ պէջլէ պաղլայըպ՝ թա՛իֆէլէր էլինէ

- Թէպիմ՝ էտէճէքէր տէյիւ Բուհ իւլ Գուտս պուլու-
 12 ըրը՝ տէտի : Վէ պու շէյլէրի իշիթտիյիմիզտէ,
 պիզ վէ եերիլէր Երուսաղէմէ տնըն չըգմամաւընը
 13 Բէճա էյլէտիք : Ամմա Պօղոս ճէվապէն՝ Աղապա
 գալպիմի գըրարագ նէ՞ էտիյօսընըզ . զիրա պէն
 Երուսաղէմտէ եալընըզ պաղլանմաղա տէյիւ,
 ամմա Բապպ Յիսուսըն իսմի իշիւն էօլմէյէ տախի
 14 հաղըր իմ՝ տէտի : Վէ քէնտիսի գանմատըղընտա,
 պիզ՝ Բապպըն միւրատը օլսուն՝ տէյերէք սիւքիւթ
 15 էթտիք : Վէ պու կիլնիլէրտէն սօնրա հաղըրլանըպ
 16 Երուսաղէմէ չըգաղզ : Վէ Գալսերիյէտէն պա՛ղը
 շայրիտլէր պիզիմ իլէ պերապեր կէլիպ՝ պիպի եանըն-
 տա միւսաֆիր օլաճաղըմըզ Մընասօն նամ՝ էսքի
 շայրիտ վէ Գըպըւլը պիր ատէմէ կէթիւրտիւլէր :
 17 Վէ Երուսաղէմէ վասըլ օլտըղըմըզտա , պիրա-
 18 տերլէր պիզի մէսերընթլէ գապուլ էթտիլէր : Վէ
 էրթէսի կիւն Պօղոս պիզիմ իլէ պերապեր Յակո-
 բոսըն եանընա կիթտի . հէփ իխթիյարլար տախի
 19 հաղըր իտիլէր : Վէ անիլէրէ սէլամ՝ վէրտիքտէն
 սօնրա , քէնտի խըտմէթի վասըլթասըլէ Ալլահն
 Թա՛իֆէլէր արասընտա իճրա էթտիյի շէյլէրի պի-
 20 ըրը պիրէր հիքեայէ էյլէտի : Անլէր տախի իշիթ-
 տիլէրիտէ , Բապպա համտ էտիպ՝ անա տէտիլէր
 քի՝ Էյ պիրատեր , իմանա կէլմիշ օլան նէ՞ գատար
 պիլ Եհհուտիլէր մէվճուտ օլտըղընը կէօրիւյօսըն .
 ճիւմլէսի տէ շէրի՛տթըն զայրէթիւնի չէքերլըր :
 21 Լաքին սէնին հազգընտա իշիթմիշլէր տիր քի սէն
 Թա՛իֆէլէրին արասընտա օլան ճիւմլէ Եհհուտիլէրէ՝
 Էյվատընըզ խիթան էյլէմէյինիզ , վէ պիլիլէր իւզրէ
 հարէքէթ էթմէյինիզ՝ տէյերէք , Մովսէստէն իր-

- 22 Թիտաա եթմէլէրինի թա'լիմ' էտէրսին : Իմտի
նաճարլ օլաճագ, սէնին կէլտիլինի իշտէճէքլէրին-
- 23 տէն ելպէթթէ խալգ ճէմ' օլաճագ տըր : Պու
էճլտէն սանա շու տէյէճէլիմիլի իճրա էյլէ .
- 24 եանըմըզտա նէզրի օլան տէօրթ ատէմ' վար . Պու
ատէմլէրի ալըպ' անլէր իլէ պէրապէր քէնտիլի
թաթճիր էտէրէք, պաշլարընը թըրաշ էթմէլէրի
իչիւն մասրաֆլարընը կէօր . ճիւմլէսի տախի սէնին
հադգընտա իշիթտիքլէրի շէլլէրին աւը օլմայըպ'
քէնտիլ տախի շէրի'աթը հըֆըլ էտէրէք հարէքէթ
- 25 էթտիլինի անլայաճագլար : Ամմա իմանա կէլմիշ
թա'իֆէլէր խուսուսընտա, պիզ մէքթուպ կէօն-
տէրէրէք պէօյլէ պիր շէյ հըֆըլ էթմէլիպ, անճագ
փութ գուրպանլարընտան վէ գանաան վէ պօզըւլ-
մուշ նէննէտէն վէ զինատան իճթինապ էթմէլէրի-
- 26 նի միւնասիպ կէօրտիւք : Օ զէման Պօղոս օլ ա-
տէմլէրի ալըպ' էրթէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր
թաթճիր օլունտըգտան սօկրա, պուշլարըն հէր
պիրի իչիւն գուրպան թադտիմ' օլունաճաղը վազ-
թա տէյին թաթճիր կիւնլէրինին իքմալընը խապէր
վէրէրէք հէյքէլէ կիրտի :
- 27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ' պուլմագ իւզրէ ի-
քէն, Ասիսըր Եէհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօր-
մէրլէ, պիւթիւն խալգը թահրիք էտիպ' իւզէրինէ
- 28 էլ ուղատարագ, Էյ ըիճալ ը Խորայէլ, եարտըմ'
էտինիլ . հէր եէրտէ գալմ' վէ շէրի'աթ վէ պու
մահալին 'ալէյհինտէ ճիւմլէյէ թա'լիմ' էտէն ա-
տէմ' պու տըր . հաթթա հէյքէլին իչինէ պիլէ
Եունանիլէր կէթիրիպ' պու մուգատտէս մահալի
- 29 նափաք էյլէտի տէյիւ պաղըրըրլար խտի : (Զիրա

- պունտան եվկէլ շէհրտէ անըն իլէ պերապեր Եփե-
սոսը Թորօֆիմօսը կէօրմիւշ օլմալարըյլէ, Պօղոս
անը հէյքէլին իչինէ կէթիրտի զանն էթտիլէր։)
- 30 Վէ պիւթիւն շէհր Թահրիք օլունարադ, խալդ
գօշուշուպ՝ Պօղոսը ԹուԹարապ, հէյքէլտէն տը-
շարը չէքտիքէրի կիպի՝ գափուար գափանտը։
- 31 Անլէր տախի գաթլինէ գաստ էթմէքտէ իքէն, ա.
լայըն պին պաշըսընա՝ Պիւթիւն Երուսաղէմ ալթ
32 իւթ օլտու՝ տէյիւ խապեր եէթիշտի։ Օ տախի ֆիլ
հալ՝ 'ապքէրլէր իլէ եիւղ պաշըլար ալըպ՝ իւզէր-
լէրինէ գօշտու, վէ անլէր պին պաշը իլէ 'ապքէրի
կէօրաւիքտէ, Պօղոսը տէջմէքաէն վաղ կէչտիլէր։
- 33 Օ զէման պին պաշը եազլաշըպ անը ԹուԹտու,
վէ իքի զէնճիրլէ պաղլանմասըն եմը էտիպ՝ քիմ
Խոխլինի վէ նէ՝ եափմըշ օլտըղընը սու՝ալ էյլէտի։
- 34 Վէ գալապալըդտա պա՝ղըսը շէյլէ վէ պա՝ղըսը
պէյլէ պաղըրմալարըյլէ, կիւրիւլթիւտէն հա-
գիգաթը ը հալէ վազըֆ օլամատըղընտան, անըն
- 35 գալայա կէօթիւրիւլմէսինի եմը էթտի. Վէ նէր-
տիպանա կէլտիլինտէ՝ գալապալըղըն շիտտէթին-
- 36 տէն տօլայը 'ապքէրլէր անը կէօթիւրտիւլէր։ Զիրա
ճէմ՝ օլան գալմ՝ Անը գալտըր, տէյիւ պաղըրա-
- 37 րադ, արտը սըրա կէլիլէր իտի։ Վէ Պօղոս գալա-
նըն իչինէ կէօթիւրիւլմէք իւլրէ իքէն, պին պա-
շըյա խիթապէն՝ Բուխտաթ վա՞ր մը քի սանա պիթ
- 38 շէյ սէյլլէյէյիմ՝ տէտի։ Օ տախի՝ Երուսնիճէ պի-
լի՞ր մի սին. սէն պունտան միւգատտէմ ֆէսատ չը-
գարըպ՝ պէրըյէյէ տէօրթ պին նէֆէր հայտուտ
- 39 կէօթիւրէն Մըսըրը տէյի՞լ մի սին՝ տէտի։ Վէ
Պօղոս՝ Պէն կիլիկիանըն մէշճուր շէհրի օլան Թար-

սուս էհայիտնտէն Եհհուտի իմ. վէ սանա ըէճա
 40 էտերիմ՝ իղն վէր, գազմա սէօլէյէյիմ՝ տէտի: Օ
 տախի իղն վէրտիքտէն սօչրա, Պօղոս ներտի-
 պոնտա տուրարագ՝ գազմա էլ իլէ իշարէթ էթտի.
 վէ 'տղիմ սիւքիւթ օլտըգտա, 'իպրանիճէ նուլթգ
 իրատ էտերէք՝ տէտի քի,

ՊԱՊ 22

1 Եյ պիրտտերլէր վէ փետերլէր, շիմտի սիզէ վէ,
 2 ըէճէյիմ ճէվապը տիկլէյինիզ: Անլէր քէնտիլէրէ
 'իպրանիճէ նուլթգ իրատ էթտիյինի իշիթտիքլէ-
 3 ըինտէ առհա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր: Օ տա-
 խի տէտի քի՝ Պէն Լիլիկիտաա վագը՝ թարսուստա
 աօղմուշ, վէ Ֆագաթ պու շէհրտէ Գամաղիէլին
 պաղլարնտա փերվէրտէ օլմուշ Եհհուտի պիր
 4 տտէմ իմ, վէ էճտատըն շէրի'աթընտա տիգգալթ-
 լէ թէրպիյէ օլունուայ՝ ճիւմլէնիզին պու կիւն օլ-
 4 տըղը միսիլիւ, Ալլահ իչիւն զայրէթլի իտիմ: Վէ
 էրքէքլէր իլէ գարըլարը պաղլարպ հապալարա
 թէպիմ էտերէք պու թարիգէ էօլիւմ տերէճէ-
 5 սինէ գատար թէ'տտտի էյլէտիմ. հապըլ քի
 քիւահին ի ա'ղամ իլէ ինթիյարլարըն պիւթիւն
 հէյ'էթի հագգըմոտ շէհատէթ էտերլէր, չիւնքի
 տնլէրտէն պիրտտերլէրէ մէթուպլար տախի ալըպ,
 Տըմըշգտա պուլունանլարը տախի թէքտիբ օլուն-
 մալարը իչիւն՝ պաղլը օլարագ Երուսաղէմէ կէթիւ-
 6 մէք իւղրէ, օլ թարաֆա կիտիյօր իտիմ: Վէ պէն
 էօլտա կիտէր իքէն Տըմըշգա էագլաշարըմտա,
 էօլլէ վագթընտա տնսըղըն էթրաֆըմա սէմատան
 7 'տղիմ պիր նուր լէմ'ան էյլէտի: Վէ էերէ տիւշ-

- տիւմ, վէ պաննա՝ Էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պաննա
 նի՞ջին թէ՛ ատտի էտիյօրսըն՝ տէյէն պիր սէտա
 8 Իշիթտիւմ: Պէն տախի ճէվապէն՝ Էֆէնտի, սէն
 քի՛մ սին՝ տէտիւմ. օ տախի պաննա՝ Պէն սէնին
 թէ՛ ատտի էյլէտիյին Նաղարէթլի Յիսուս իմ՝
 9 տէտի: Ամնա պէնիւմ իլէ պէրապէր օլսնլար նու-
 րու կէօրիւպ զիյատէսիյլէ գօրգտըլար իսէ տէ,
 10 պաննա սէօյլէյէնին սէտասընը իշիթմէտիլէր: Պէն
 տախի՝ Եա Բապպ, նէ՞ Եափալըմ՝ տէտիւմ. Բապպ
 տախի պաննա՝ Գալգ, Տըմըշգա կիթ, վէ օրատա
 Եափամն իշիւն թա՛ւին օլունսն շէյլէրին ճիւմլէսի
 11 սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ տէտի: Վէ օլ նուրըն
 զիյասը սէպէպիլլէ կէօրէմէզ օլտըղըմտան պէնիւմ
 իլէ պէրապէր օլսնլար էլիմտէն թութաքազ, Տը-
 12 մըշգա կիթտիւմ: Վէ օրապա սաքին օլսն ճիւմլէ
 Եէհուտիլէրտէն հիւսն ի շէհաթէթէ նա՛իլ օլմուշ
 վէ շէրի՛աթ իւղրէ էհլ ի թազվա Անանիա նամըն-
 13 տա պիր ատէմ, Կէլիպ Եանըմտա տուրարազ,
 պաննա՝ Սաւուղ պիրատէր, կէօղլէրին կէօրսին՝
 14 տէտի. վէ պէն օլ սա՛աթտա անա պաղտըմ: Օ
 տախի՝ Էճտաաղըմըզըն Ալլահը՝ քէնտի իրատէթինի
 պիւմէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք վէ անըն աղզընտան
 15 սէն իշիթմէք իշիւն սէնի ինթիխապ էյլէտի: Ջիրա
 կէօրիւպ իշիթտիյին շէյլէր հազգընտա ճիւմլէ ա-
 16 տէմլէրէ անըն շահիտի օլաճաղսըն: Վէ շիմտի
 նի՞ջին թէ՛ Էիսիլը Էտիյօրսըն. դալգ, վաֆթիղ
 օլ, վէ [Բապպըն] իսմինէ տու՛ա Էտէրէք կիւնահ-
 17 լարըկտան Էրյգան՝ տէտի: Վէ պէն Երուսաղէմէ
 'ալտէթ Էտիպ հէյքէլտէ տու՛ա Էտէր իքէն, հալը
 18 վէճտտէ պուլունուպ՝ անը կէօրտիւմ. Օ տախի

- պանա՝ Չապուգ օլ, վէ 'աճէլէթէն Երուսաղէմտէն
 չըգ, զիրա պէնիմ՝ հազգըմտա շէհատէթինի գա-
 19 պուլ. էթմէյէճէքլէր՝ տէտի: Պէն տախի՝ Եա
 րապպ, պէն սանա իման էտէնլէրի հապս էտիպ,
 20 սինաղօղլարտա տէօյմէքտէ օլտըղըմը, վէ սէնին
 շէհտիտին Ստեփաննոսըն գանը տէօքիւլիւր իքէն,
 օրատա հազըր պուլըւնուպ՝ անըն գտթլինէ ըիզա
 վէրտիյիմի, վէ անը էօլտիւրէնլէրին լիպասլարընը
 պէքլէմէքտէ օլտըղըմը քէնտիլէրի էյի պիլիլէր՝
 21 տէտիմ՝ իսէ տէ, Պանա ճէլպէն՝ Նիթ, զիրա պէն
 սէնի ուզազ մահալէ՝ թա'իֆէլէրէ իրաալ էտէ-
 ճէյիմ՝ տէտի:
 22 Վէ պու սէօլէ գատար անը տիկլէյիպ, եիւքսէք
 սէսլէ՝ Պու միսիլլիւ ատէմի եէր եիւզիւնտէն գալ-
 տըր, զիրա Խաշամասը ճա'իլ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր:
 23 Իմտի անլէր պաղըրշարագ, լիպասլարընը աթըպ
 24 հափպա թօլ սաչտըղլարը սըրատա, Պին պաշը նէ
 սէպէպտէն տօլայը 'ալէյհինէ պէօյլէ պաղըրշարգլա-
 րընը անլլամագ՝ իչիւն՝ Գամշըյլէ իսթինթագ օլըւն-
 սուն՝ տէյերէք գալ'անըն իչինէ կէօթիւրիւլմէսինի
 25 էմը էյլէտի: Վէ անը գայըշլարլէ կերիպ պաղլատըգ-
 լարընտա, Պօղոս օրատա տուրան եիւզ պաշըյա՝
 Բօմալը վէ զայրի մահքիւմ պիր ատէմի տէօյմէք սի-
 26 զէ ճա'ի'զ մի տիր՝ տէտի: Եիւզ պաշը տախի պու-
 նու իշիթտիքտէ, կիտիպ՝ Նէ էտէճէյիկէ [տիգգաթ
 էյլէ], զիրա պու ատէմ Բօմալը տըր՝ տէյիւ պին
 27 պաշըյա խապէր վէրտի: Պին պաշը տախի Պօղոս
 Խաննա կէլիպ, անա՝ Սէն Բօմալը՝ մը սըն, պանա
 28 սէօյլէ՝ տէտիքտէ, Էվվէթ՝ տէտի: Վէ պին պաշը
 ճէվապէն՝ Պէն պու հիմայէթ իմթիյաղընը պիր

- չօգ ագչէ իլէ էտինտիմ՝ տէտի. ֆազաթ Պօղոս
 29 պէն հէմանն օ հալտէ տօղտըմ՝ տէտի: Պուռնուն իւ-
 զէրինէ անը իսթիւթադ էտէճէք օլան քիմսէլէր
 տէր՝ ադապ անըն էանընտան չէքիլտիլէր. վէ պիկ
 պաշը անըն Բօմալը օլտըղընա ակեաճ օլտըղընտա՝
 անը պաղլատըղը իչիւն գօրղտու:
 30 վէ էրթէսի կիւն Եէհուտիլէր թարաֆընտան
 նէ իչիւն իթթիհամ օլուստըղընըն հագիգաթընը
 պիլմէք իսթէմէքլէ, անը [պաղլարընտան] չէօղլեպ՝
 պաշ քեահիլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսինին
 կէլմէսինի էմը էտէրէք, Պօղոսը էնտիրիպ՝ հու-
 զուրլարընա կէթիբտի:

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Պօղոս միլլէթ մէճլիսինէ տիգդաթլէ նալար
 էտիպ՝ Էյ պիրատէրլէր, պէն պու կիւնէ տէյին
 Ալլահըն հուգուրընտա քիւլլիյէն զամիր ի խալիսլէ
 2 հարէքէթ էյլէտիմ՝ տէտի: Քեահին ի ա՛ղամ Ա-
 նանիա տաթի անըն էանընտա տուրսնլարա՝ աղ-
 3 զընա վուրմալարընը էմը էթտի: Օ զէմանն Պօղոս
 անա՝ Էյ պատանապը տիվար, սէնի Ալլահ վուրա-
 ճագ տըր: սէն շէրի՛տթ մուճէպինճէ պէնի մու-
 հաթէմէ էթմէյէ թթուրուր իրէն, խիւաֆ ը շէր՝ օ-
 լարագ, պանա վուրմալարընը՝ մը էմը էտիյօրսըն՝
 4 տէտի: Վէ էանընտա տուրսնլար՝ Ալլահըն քեա-
 հին ի ա՛ղամընա՝ մը շէթմ էտէրսին՝ տէմէլէրիլլէ,
 5 Պօղոս՝ Էյ պիրատէրլէր, անըն քեահին ի ա՛ղամ
 իտիյինի պիլմէյօր իտիմ. զերա՝ Գալմընըն բէ՛խինէ
 քէօթիւ սէջլէմէյէսին՝ տէյիւ մուհարրէր տիր՝
 6 տէտի: Վէ Պօղոս անլէրին պիր քըսմը սատուգի-

- էր վէ տիկերի ֆերիսիւէր օլտըզընը պիլմէքէ, մէճ-
լիստէ՝ էյ պիրատերէրէր, պէն ֆերիսի օղլու ֆերիսի
իմ. գըյամէթ իւլ էմլաթըն իւմիտինտէն տօլայր
մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէյիւ նիտա էթտի:
7 Վէ պունու սեզլէտիյինտէ՝ ֆերիսիւէր իլէ սաաու-
գիւէր արասընտա միւնապա՝ա զուհուր էտիպ՝ ճիւմ-
8 հուր իքի ֆըրգա օլտու: Զիրա սաաուգիւէր՝ Գըյա-
մէթ վէ մէլէք վէ բուհ էօգ տըր՝ տէրլէր. ֆադաթ
9 ֆերիսիւէր իքիսինի տէ իգըար էտէրլէր: Վէ պեզիւք
կիւրիւլթիւ վուգու՝ պուլտու, վէ ֆերիսիւէր թա-
րաֆընըն 'իւլէմասը դալգըպ՝ Պու առէմտէ պիր
քէօթիւլիւք պուլմայօրըդ. ամմու էյէր սնա պիր
բուհ էա պիր մէլէք սեզլէտի իսէ, [Ալլահա գարշը
ճէնք էթմէյէլիմ] տէյէրէք միւնապա՝ա էտէրլէր
10 իտի: Վէ չօգ վէլվէլէ վուգու՝ընտա Պօղոս անլէր
թարաֆընտան փարէլէնիր տէյիւ պին պաշը խալֆ
էթմէսիյլէ, էնիպ անլէրին իչլէրինտէն անը դափըպ՝
գալ՝այա կէթիրմէլէրինի 'ապէրէ էմը էթտի:
11 Վէ էրթէտի կէճէ Բապպ ունըն էանընտա տու-
բուպ՝ էյ Պօղոս, ճէսուր օլ, զիրա Նըուսաղէմտէ
պէնիմ հադգըմտա շէհատէթ էթտիյին կիպի, Բ-
մատա տաիի էզլէ շէհատէթ էթմէլիսին՝ տէտի:
12 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա՝ Նէհաւտիլէրտէն պա՝ղըսը
իթթիֆադ էտէրէք, Պօղոսը էօլտիւրմէյինճէ պիր
շէյ եէյիպ իչմէյէճէյիվ տէյիւ քէնտիլէրինի լա՝նէթ
13 ալթընա դօտըլար: Վէ պու եէմինլէ իթթիֆադ
14 էտէնլէր գըրդ քիշիտէն զիյատէ իտի: Վէ պունլար
պաշ քեահինլէրին վէ իթիյարըլարըն էանընա կի-
տիպ՝ Պօղոսը էօլտիւրմէյինճէ հիչ պիր շէյ թաթ-
մայաճաղըլ՝ տէյիւ քէնտի քէնտիմիգի 'աղիմ լա՝

- 15 Նեթ ալթընա գօտրգ. Վէ շիմտի սիգ միլէթ մէճ-
լիսի իլէ պերապէր անըն հազգընտա օլան շէյլէրի
զիյատէ տիգգաթլէ թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիլէ
հարըն հանընըզա աշաղը կէթիրսին՝ տէյիւ պին պա-
շըյա խապէր վէրինիզ. պիզ տախի օ վասըլ օլմադ-
տան էվվէլ՝ անը էօլտիւրմէյէ հաղըր ըզ՝ տէտիլէր:
- 16 Ամմա Պօղոսըն հէմշիրէ զատէսի պու հիլէյի իշիթ.
մէքլէ, վարըպ գալայա կերէրէք Պօղոսա խապէր
- 17 վէրտի: Պօղոս տախի էիւզ պաշըլարըն պիրինի
հանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը պին պաշըյա կէօ-
թիւր, զիրա անա պիր իֆատէսի վար տըր՝ տէտի:
- 18 Օ տախի անը ալըպ պին պաշըյա կէօթիւրէրէք՝
Մահպուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ՝ Պու ճիվանըն
սանա իֆատէսի օլտըղը իշիւն, հանընա կէթիրմէմի
- 19 րէճա էյլէտի՝ տէտի: Պին պաշը տախի անը էլին.
տէն թութուպ թէնհա պիր մահալէ չէքիլտի, վէ՝
Պանա վէրէճէյին խապէր նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ
- 20 էյլէտի: Օ տախի՝ Եէհուտիլէր Պօղոսըն հազգընտա
տահա տիգգաթլէ պիր շէյ թէֆթիշ էթմէք պէ-
հանէսիլէ, անը հարըն միլէթ մէճլիսինէ էնտիրէ-
սին՝ տէյիւ սանա րէճա էթմէյէ իթթիֆազ էթ-
- 21 տիլէր. Ամմա սէն անլէրէ րազի օլմայասըն. զիրա
պուշըլարտան՝ անը էօլտիւրմէյինճէ եէյիպ իլմէմէյէ
քէնտիլէրինի լա՛նէթ ալթընա գօմնուշ գըրգտան
զիյատէ տատմ՝ անը փուսուտա պէքլէյօրըր. վէ
շիմտի հաղըր պուլուանարագ, սէնին հարինէ մուն.
- 22 Թաղըր տըրըր՝ տէտի: Իմտի պին պաշը օլ ճիվանա՝
Պու շէյլէրի պանա պէյան էթտիյինի քիմնէյէ
սէօյլմէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիքտէն սօյրա, անը
սալը վէրտի:

- 23 Վէ հիւզ պաշըլարտան իքի քիշի չաղըրըպ՝ կեճե
սա՛ւթ իւշտէ Գպտերիյէյէ կիթմէք իւզրէ, իքի
հիւզ փիյատէ վէ եէթմիշ սուվարի վէ իքի հիւզ
- 24 մըղրադըլը հազըրըսյընըզ. Վէ Պօղոսը պինտիւրիպ
սէլամէթլէ վալի փելիքսէ կէօթիւրմէլէրի իչիւն,
- 25 հայվանլար տախի թէտարիք էտինիզ՝ տէտի: Վէ
26 պէր վէճհ ի աթի պիր մէքթուպ հաղսը: Գըլաոււ
տիօս լիսիսա՝ տէվվէթլու վալի փելիքսէ պըլամ
- 27 էտէր: Պու ատէմ՝ Եէհուտիլէր թարաֆընտան
թուլթուլուպ էօլտիւրիւլմէք իւզրէ իքէն, Բօմալը
օլտըղընը էզյրէնտիյիմտէ, 'առքէր իլէ եէթիշիպ անը
- 28 գուրթարտըմ: Վէ անըն հազգընտա էթտիքէրի
շիքէայէթին սէպէպինի անլամագ մազսէտիլլէ անը
- 29 անիլէրին միլլէթ մէճլիսինէ էնտիրտիյիմտէ, Գաթլէ
հա զէնճիքէ միւլթահազգ պիր ճիւրմիւ օլմայըպ՝
անճագ քէնտի շէրի՛աթլարընա միւթէ՛ալլըզ մէո՛ւէ-
լէլէրտէն տօլայը անտէն շիքէայէթ օլուհաղընը
- 30 անլատըմ. Վէ Եէհուտիլէրին պու ատէմէ հիլէ
թէրթիպ էտէճէքլէրի պտնա պէյան օլուհաղլէ,
անը տէր հալ սանա կէօնտէրտիմ, վէ տա՛վաճը-
լարա տախի անըն 'ալէյհինտէ օլան շէյլէրի սէնին
հուզուրընտա իֆատէ էթմէլէրինի էմը էթտիմ.
- 'Աֆիյէթտէ օլուհըզ:
- 31 Օլ վագըթ 'առքէրլէր քէնտիլէրէ էմը օլուհաղը
վէճհ իւզրէ, Պօղոսը ալըպ կէճէլէյին Անթիփաթ-
- 32 ըիսէ կէօթիւրտիւքտէն ոօկրա, Էրթէսի կիւն անըն
իլէ պէրապէր կիթմէք իչիւն, սուվարիլէրի պրազըպ՝
- 33 գալ՛այա 'ավտէթ էթտիլէր: Պուհլար տախի Գայ-
սէրիյէյէ վասըլ օլուպ՝ մէքթուպը վալիյէ թէպիմլէ
- 34 Պօղոսը տախի անա թագտիմ էթտիլէր: Վալի

տախի Բեռնալը օգուելուպ հանկը էյալէթտէն օլտըղընը սուալ էթտի. վէ Լիլիկիստան օլտըղընը
 35 անլամաղլէ, Տա՛վաճըլարըն տախի կէլտիքտէ սէնի տինլէրիմ տէյիպ, Հերովդէսին սերայընպա հըֆլ օլունմասընը էմը էթտի:

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ պէշ կիւնտէն սօճրա՝ քեահին ի ա՛ղամ Անա. նիա, իխթիյարար վէ թերթուլլու Նաճիպա պիր խաթիպ ըէֆագաթընտա պուլունարագ՝ էհտի. վէ պուշլար Պօղոս ալէյհինտէ վալիյէ շիքեսայէթ էթ.
- 2 տիլէր: Օ տախի չաղըլտըգտա, թերթուլլու իթ. թիհամա պաշպըպ՝ էյ տէվլէթլու Փելիքա, պիզ սէնին վասըթանլէ չօգ սէլամէթէ նա՛իլ օլտըղըմըզ հալտէ, վէ սէնին թէտպիրինլէ պու միլլէթին ու.
- 3 մուրը թանդիմ օլունտըղընտան, Հէր զէման վէ մէքեսանտա քէմալ ի թէշէքքիւրլէ գապուլ էտէ.
- 4 ըիզ: Լաքին սէնի զիյատէ թա՛ճիզ էթմէմէք իչիւն, ըէճա էտէրիմ՝ պիզի լութֆէն պիր ազ տին.
- 5 լէյեսին: Զիրա պիզ պու տտէմին հէլ ի ֆէստա, վէ տիւնեատա օլան ճիւմլէ Եէհուտիլէր արասընտա սէպէպ ի իխթիլալ, վէ Նասարանի ֆըրգատընըն պիր
- 6 ըէ՛իսի օլտըղընը պուլտըգ. Վէ հաթթա հէյքելի պիլէ նափաք էթմէյէ չալըշտըղընտա, սնը թուլթ. տըգ վէ քէհտի շէրիաթըմըզ մուճէպինճէ մուհա.
- 7 քէմէ էթմէք իսթէտիք իսէ տէ, Պին պաշը Լիսիաս էէթիչիպ՝ ճէպը ի աղիմլէ էլիմիզտէն ալարագ.
- 8 Տա՛վաճըլարընըն սէնին թարաֆընա կէլմէլէրինի էմը էթտի. սէն տախի իսթինթագ էթմէքլէ՝ անը

- իթթիհամ եթաիյիմիզ շէյէրին ճիւմէսինէ վա-
 9 դըֆ օլա պիլիրսին՝ տէտի։ Եէհուտիլէր տախի՝ Պու
 շէյէր պէջլէ տիր՝ տէյերէք թաստիզ եթաիլէր։
 10 Պողոս պախի՝ Սէջլէ տէյիւ վալինին՝ քէնտիսինէ
 իշարէթ էյլէմէսի իւզէրինէ, ճէվապ վէրերէք տէտի
 քի՝ Չօգ սէնէտէն պերու սէնին պու միլլէթին հա-
 քիմի օլտըզընր պիլաիյիմնէն, պանա միւթէ՝ պլըզ
 շէյէրէ քէմալ ի խօշնուտիլէ ճէվապ վէրերիմ։
 11 Չիւնքի պէն՝ իպատէթ եթմէք իչիւն Երուսաղէմէ
 չըգալըտան պերու օն իքի կիւնտէն զիյատէ օլմա-
 12 տըզընա վադըֆ օլա պիլիրսին։ Վէ պէնի նէ հէյ-
 քէլտէ, նէ սինաղօղլարտա, նէ տէ շէհրտէ պիր
 քիմնէ իլէ միւպահէսէ եթմէքտէ, ետիստ խալզը
 13 պաշըմա թօփլամագաա պուլտըլար։ Վէ շիմտի պէ-
 նի իթթիհամ եթաիլէրի շէյէրին իսպաթընա գա-
 14 տիր տիլիլէր տիր։ Ամնա սանա պունու իգրար է-
 տերիմ քի՝ պունլարըն Ֆլըգա տէտիլէրի թարիզ
 մուճէպինճէ, թէվրաթ իլէ ֆէյզամպերլէրտէ մու-
 հարրէր օլտն շէյէրին ճիւմէսինէ իման էտերէք,
 15 էճտաաթըմըն Ալլահնա իպատէթ էտերիմ։ Վէ
 քէնտիլէրին տախի մունթագըր օլտըզըլըր միսիլիւ,
 կերէք սալիհլէրին վէ կերէք Ֆուրգըլըրն էմվաթ-
 տան գըյամ էտէճէլլէրինի Ալլահտան իւսիտ է-
 16 տերիմ։ Պունա պինա՛էն հէր վադըթ Ալլահն վէ
 ինսանըն ինտինտէ խալիս զամիրէ մալիք օլմաղա
 17 ճէհա էտերիմ։ Վէ չօգ սէնէ կէչտիքտէն սօհրա՝
 միլլէթիմէ սատագա վէ Ալլահ թագտիմէլէր թագ-
 18 տիմ՝ եթմէք իչիւն կէլտիմ։ Վէ պու սըրատա պա՛զը
 Ասիալը Եէհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ գալապալզը,
 ետիստ վէլվէլէ իլէ օլմպըպ՝ ամնա թաթ հիք օլուն-

- 19 մըշ պուլարլար՝ Վէ պուլար՝ 'ալէյհիմտէ պիր տէ-
յէճէքլէրի օլսախտի, հուղուրընիս կելիպ շիքէպլէթ
- 20 էթմէլի իտիլէր՝ Եախօտ պուլ հազըր պուլուանն
լար՝ պէնիմ արալարընտա տուրուպ՝ Պէն պուլ կիւն
սիզին թարաֆընըտան դըյամէթ իւլ էմվաթ տան
- 21 տօլսյը մուհաքէմէ օլուսույօրըմ՝ տէյիւ, Նիտա
էթտիլիմ պուլ պիր սէօզտէն դայրի, միլլէթ մէճ.
լիսի հուղուրընտա իքէն, պէնտէ նէ՝ դապասաթ
- 22 պուլարըլարընը սէօյլէսինլէր՝ Վէ փեղիքս [պուլ շէ-
լէրի իշիթտիլինտէ] պուլ թարիգ հազըրնտա մա-
լիւմաթ ը քեամիլէսի օլտըղընտան՝ Պինկ պաշը Լի-
սիաս էնտիլի զէման տա՛վանըզը թահգիգ էտէրիմ՝
տէյիպ, անլէրի վազթ ը ախէրէ թա՛լիգ էյլէտի:
- 23 Վէ Պօղոսը թահթ ը մուհաֆազասընա տըպ՝ անա
միւսա՛ատէ վէրմէքլէ, պինըն տօսթլարընտան քէն-
տինէ իըտմէթ էթմէք, եախօտ եանընա կէլմէքտէն
քիմնէյի մէն՝ էթմէմէսինի եիւզ պաշըյա թէնպիճ
էթտի:
- 24 Վէ պիր դաշ կիւն սօկրա փեղիքս Եէհուտի պու-
լուան զէվճէսի Տրուսիլլա իլէ կելիպ՝ Պօղոսը կէ-
թիրտէրէք, անը ֆրիստոսա օլան իման խուսուսըն.
- 25 տա տինկլէտի: Օ տախի սալահ վէ զապլթ ը նէֆս
վէ կէշէքէք ճէզաստան պահս էտէր իքէն, փեղիքս
զիյատէսիլլէ դօրգուպ՝ Շիմտիլիք կիթ, վազթըմ
օլուրսա սէնի եինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէր-
- 26 տի: Պուլնուլն իլէ պէրսապէր Պօղոս թարաֆընտան,
[սալը վէրիվէսի իշիւն] քէնտինէ ազէն վէրիլիր մէ-
մուլիլլէ՝ անը չօդ տէֆ՛ա կէթիրտիպ անըն իլէ
- 27 սէօյլէշիր իտի: Լաքին իքի սէնէ թէմամ օլտըգաս
փեղիքսին եէրինէ փօրքիօս փեստոս նասպ օլուլուպ,

փելիքն՝ Ե՛հՏՈւտիւէրին խաթրընը խօշ էթմէք մագ-
նէտիլէ՛ Պօղոսը մահպուս պրագտը :

ՊԱՊ 25

- 1 Իմոխ փեստոս վիլայէթէ վասըլ օլուպ , իւչ կիւն
- 2 սօկրա Գայսերիյետէն Երուսաղէմէ չըդտը . վէ
- քեահին ի ա'զամ իլէ Ե՛հՏՈւտիւէրին միւթէպէ-
- րանը Պօղոս 'ալէյհինտէ շէքեայէթ էտիպ' ըէճա Ե-
- 3 տերէք , Անըն Երուսաղէմէ ճէլպի իլիւն միւսա'ատէ
- թալէպ էյլէտիլէր . քէնտիլէր իսէ անը եօլտա Էօլ-
- 4 տիւրմէք իլիւն տուզագ գուրույօրլար իտի : Լաքին
- փեստոս ճէվապէն՝ Պօղոս Գայսերիյետէ թահթ ը
- մուհաֆազտտա պուլունուպ , քէնտիսի տախի եա-
- գընլարտա օրայա կիտէճէյինի պէյան էտերէք ,
- 5 Արանըզտան մուգթէտիր օլանլար պէնիմ իլէ պէ-
- րապէր էնիպ , օլ ատէմտէ պիր դապահաթ վար
- 6 իսէ , անը իթթիհամ էթսինլէր՝ տէտի : վէ եան-
- լարընտա օն կիւնտէն զիյատէ էյլէնտիքտէն սօկրա
- Գայսերիյէյէ էնտի . վէ էրթէսի կիւն մահքէմէտէ
- 7 օթուրուպ՝ Պօղոսըն կէթիրիլմէսինի էմր էյլէտի : Օ
- տախի կէլտիյինտէ , Երուսաղէմտէն էնէն Ե՛-
- հՏՈւտիլէր անըն էթրաֆընտա տուրուպ՝ Պօղոսըն
- 'ալէյհինտէ իսպաթընա դատիր օլմատըգլարը չըգ
- 8 վէ աղըր շէքեայէթլէր էթտիլէր իսէ տէ , *Օ տա-
- խի՝ Պէն նէ Ե՛հՏՈւտիւէրին շէրի'աթընա վէ նէ հէյ-
- քէլէ վէ նէ տէ Գայսերէ դարչը պիր ճիւրմտէ պու-
- 9 լունտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Լաքին փեստոս
- Ե՛հՏՈւտիւէրին խաթրընը խօշ էթմէք մագնէտիլէ ,

*Պա'զըն՝ Պօղոս

- Պօղոսս ճեվապ վերիպ՝ Սէն Երուսաղէմէ չըզպ
 պու շէյլէր իչիւն պէնիմ՝ հուզուրըմտա օրատա
 10 մուհաքէմէ օլմադ իսթէ՛ր մի սին՝ տէտի։ Պօղոս
 տախի՛ Պէն Գայսէրին մահքէմէսինտէ տուրույօրըմ՝
 պուրատա մուհաքէմէ օլունմազըզըմ՝ կէրէք տիր.
 սէնին տախի փէք էյի պիլտիյին կիպի՛ Եհհուտիլէրէ
 11 հիչ պիր հազգաըզըզ էթմէտիմ։ Զիրա էյէր հազգ.
 սըզըզ վէ գաթլէ միւթահազգ պիր շէյ իշլէմիշ
 իսէմ, էօլմէքտէն իմթինա՝ էթմէմ. տմմա էյէր
 պուշլարըն՝ 'ալէյհիմտէ շիքեպլէթ էթտիքլէրի շէյ-
 լէրին աշը եօգ իսէ և հիչ պիր քիմմէ պէնի աշլէրէ
 թէսլիմ՝ էտէմէզ. Գաթսէրէ րէֆ՝ ի տա՛վա էտէրիմ՝
 12 տէտի։ Օ ղէմուն փեմտոս մէճլիս իլէ միւզաքէրէ
 էթտիքտէն սօյրա՝ Գայսէրէ րէֆ՝ ի տա՛վա էթ-
 տին, Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի.
 13 վէ պիր գաշ կիւն միւրուրինտէն սօյրա, փես.
 տոսը թէպրիք էթմէք իւզրէ՛ Աղրիփփաս մէլիք իլէ
 14 Պէրնիգէ Գայսէրիյէյէ վասըլ օլտու։ վէ օրատա
 պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինտէ, փեստոս Պօղո-
 սըն մատտէսինի մէլիյէ իֆատէ էտիպ տէտի քի՛
 փեյլիքսին մահպուս պրապտըղը պիր ատէմ վար
 15 տըր. Պու ատէմին հազգընտա՝ պէն Երուսաղէմտէ
 իքէն Եհհուտիլէրին պաշ քեահիլէրի իլէ իսթի-
 յարլարը աշտէն տօլայը պանա՝ 'արզը շիքեպլէթ
 էտիպ՝ աշըն 'ալէյհիտէ հիւքմ՝ թալէպ էթտիլէր.
 16 Պէն տախի՛ Միւտտա՝ ի 'ալէյհ' միւտտա՝ իլէր իլէ
 եիւզ եիւզէ պուլունուպ՝ շիքեպլէթլէրինէ ճէվապ
 վէրմէյէ միւսա՝ ատէ օլմայընճա, պիր քիմմէյի գաթ-
 լէ թէսլիմ՝ էթմէք Բօմալլարըն՝ 'ատէթի տէյիլ
 17 տիր՝ տէյիւ աշլէրէ ճէվապ վէրտիմ։ Պուտուն իւ-

- զերինէ անկէր պուրայա պէնի՛ էլ վասըլ օլտըզլա-
րընտա, թէ՛ եխսիւր էթմէյերէք էրթէսի կիւն մահ-
քէմէտէ օթուրուպ՝ օլ տտէմին կէթիրիլմէսինի էմը
- 18 էթտիմ: Վէ տա՛վաճըլարը հուզուրտա անըն հագ-
դընտա պէնիմ գըյաս էթտիլիմ պիր շէքէայէթ
- 19 էթմէտիլէր: Ֆազաթ քէնտի տիյանէթէրինէ վէ
Պօղսըն՝ Տիրի տիր տէտիյի Յիսուս նամընտա վէ-
ֆաթ էթմիշ պիր քիմնէյէ տա՛իր անըն ՝ալէյհին-
- 20 տէ պա՛ղը մէս՝էլէլէրի վար իտի: Վէ պէն պու
մէս՝էլէին հալլընտա թէրէտտիւտ էթտիլիմտէն,
քէնտիսինէ՝ Երուսաղէմէ կիտիպ պու շէյլէրտէն
տօլայը օրատա մուհաքէմէ օլմադ իսթէ՛ր մի սին՝
- 21 տէտիմ: Վէ լաքին Պօղս Սվղըւսթօղն հիւքմիւնէ
պրադըմադ իւզրէ, բէֆ՝ ի տա՛վա էթտիլինտէ, պէն
անը Գայսէրէ կէօնտէրինճէյէ տէյին հըֆզ օլուն-
- 22 մասընը էմը էթտիմ: Վէ Ազրիփփաս փեստոսա՝
Պէն քէնտիմ տախի պու տտէմի տինյէմէյէ արզու
էտիյօրըմ՝ տէտիքտէ, Եարըն անը տինյէրսին՝ տէտի:
- 23 Էրթէսի կիւն Ազրիփփաս իլէ Պէրնիգէ քէմալը
իճթիշամէ կէլիպ՝ պին պաշըլար վէ շէհրին ըրճալ ու
քիպարը իլէ պէրապէր տիվանիսանէյէ կիրտիքտէն
սօնրա, փեստոսըն էմրի իւզէրինէ Պօղս կէթիրիլ-
- 24 տի: Վէ փեստոս տէտի քի՝ Էյ մէլիք Ազրիփփաս,
վէ պիզիմ իլէ հազըր պուլունան ճիւմլէ ըրճալ,
պունու կէօրիւյօրսընըլ. Եէհուտիլէրին պիւթիւն
ճիւմհուրը Երուսաղէմտէ վէ պուրատա էանըմա
կէլիպ, պունուն հագգընտա՝ Սըթըգ սաղ գալմաթը
- 25 ճա՛իղ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըրըլար իտի. Լա-
քին պէն անըն գաթլէ միւսթասհագգ պիր շէյ էթ-
մէտիլինի անլայըպ, քէնտիսի տախի Սվղըւսթօսա

- րէֆ'ի տա՛վա եթտիյինտէն՝ անը կէօնտերմէյէ
 26 հիւքմ' եթտիմ' Ամմա անըն հազգընտա եֆէնտի-
 միգէ եաղաճագ պիր թահգիգ օլունմըշ շէյիմ' օլ-
 մատըղընտան, անը սիգին հուզըւընըզա վէ պա-
 խուսուս, էյ մէլիք Աղրիփփաս, սէնին հուզըւընա
 կէթիւրիմ, քի իսթինթագ օլունտըգտան սօղրա,
 27 պիր եաղաճաղըմ' օլա: Զիրա պիր մահպուս կէօն-
 տերիպ՝ 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլէրի տախի
 պէյան էթմէմէք պանա նամա'գուլ կէօրիւնիւր:

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Աղրիփփաս Պօղոսա՝ քէնտիկ իչիւն սէջլէմէյէ
 սանա իլն վար՝ տէտիքաէ, Պօղոս էլինի ուզատըպ
 2 ճէվապ վէրէրէք, էյ մէլիք Աղրիփփաս, Եհհուտի-
 լէր թարաֆընտան շիքեայէթ օլունտըղըմ' շէյլէրին
 ճիւմլէսի հազգընտա, պու կիւն սէնին հուզըւըն-
 տա ճէվապ վէրէճէյիմտէն քէնտիմի պախթար
 3 'աստ էտէրիմ: Խուսուսա քի Եհհուտիլէրին հէփ
 պլիլէրի իլէ մէս'էլէլէրինէ վազըֆսըն. պու սէ-
 պէպտէն պէնի սապըլէ տինկլէմէնիդի ըէճա էտէրիմ:
 4 Իպթիտատէն Երուսաղէմտէ միլլէթիմին արաւընտա
 սէպաւլէթիմտէն պէրու նաուրլ եաշատըղըմը Եհ-
 5 հուտիլէրին ճիւմլէսի պիլիլէր: Զիւնքի (շէհատէթ
 էթմէք իսթերլէր իսէ) տինիմիդին էն տիգգաթըլ
 6 ֆըրգասընա կէօրէ ֆերիսի եաշատըղըմը էվլէլտէն
 պէրու պիլիլէր: Վէ պէն շիմտի Ալլահ թարաֆըն-
 տան էճատըղըմըզա վէրիլիպ օն իքի սըպլըմըղըն
 աախի կէճէ կիւնտիւզ տէվլամ իւզրէ 'իպատէթ
 էտէրէք նա'իլ օլմաղա իւմիտ էթմէքտէ օլտըգ:

- լարը վա՛տըն իւմիտի իչիւն մուհարեմէ օլունմագ
 7 իւզրէ տուրույօրըմ. Պէն օլ իւմիտ իչիւն Եէհու-
 տիլէր Թարաֆընտան շիքեայէթ օլունույօրըմ, էյ
 8 մէլիք Ազրիփփաս: Ալլահըն էմվաթը իհեա էյլէմէսի
 նի՛չիւն ինտինիդտէ ինանըլմագ շէյ՝ ատտ օլունուր:
 9 Վագա՛ա պէն քէնտիմ Նազարէթլի Գիսուսըն իս-
 մինէ մուխալիֆ փէք չօգ շէյլէր էթմէք պանա վա-
 10 ճիպ իտիյի զաննընտա իտիմ: Պունու տախի Երու-
 սաղէմտէ իճրա էտիպ՝ պաշ քեահինլէքտէն Թալ-
 սիյէ ալարագ, մուգատտէսլէրտէն նիշէլէրինի
 հապսիանէլէրտէ հապս էտիպ՝ դաթլ օլունտրգլա-
 11 րընտա պէն տախի րէյ վէրտիմ: Վէ ճիւմլէ սի-
 նաղօղլարտա չօգ տէֆ՝ա սնլէրէ 'ազապ էտիպ՝
 քիւֆըր էթմէյէ իճպար էտէր իտիմ. վէ 'ալէյհէ-
 րինէ զայէթլէ հիտտէթլէնէրէք՝ Թա էճնէպի շէհր-
 12 լէրէ տախի Թէ՛ատտի էտէր իտիմ: Վէ պու սըրա-
 տա պաշ քեահինլէր Թարաֆընտան վէրէլէն Թալ-
 սիյէ վէ մէ՛մուրիյէթլէ Տըմբըզա տախի կիտէր իքէն,
 13 Էյ մէլիք, եօլտա էօյլէ վագթը՝ սէմատան պէնիմ
 վէ եօլտաշլարըմըն էթրաֆընտա կիւնէշին զիյասըն-
 տան 'ազիմ պիր նուր լէմ՝ան էթմիշ կէօրտիւմ:
 14 Վէ ճիւմլէմիզ եէրէ տիւշիւպ՝ 'Իպրանի լիսանըն-
 տա՝ Էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանա նի՛չիւն Թէ՛ատ-
 տի էտիյօրսըն. սանա իւկէնտէրէլէրէ գարշը տէփ-
 մէք կիւճ տիր՝ տէյիւ պանա սէօյլէյէն պիր սէտա
 15 իշիթտիմ: Պէն տախի՝ Էֆէնտի, սէն քիմ սին՝ տէ-
 տիյիմսէ՝ Պէն սէնին Թէ՛ատտի էթտիյին Գիսուս
 16 իմ: Լաքին գալգ, այագ իւզէրի տուր. զիրա կէօր-
 տիւշիւշ վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ շէյլէրէ սէնի
 մէ՛մուր վէ շահիտ Թա՛եին էթմէք իչիւն, սանա

- 17 կէօրիւնտիւմ, վէ սէնի պու գաւմտան վէ թա'ի.
 18 Ֆէլէրտէն գուրթարաճաղըմ. վէ պանա իման էթ.
 մէլէրիլէ, կիւնաճլարն 'աֆվընա վէ մուգաւտէս.
 լէր արասընտա նաւիպէ նա'իլ օլմալարը իջիւն,
 կէօպէրիի աչըպ գուլմէթտէն նուրա, վէ Շէլթու.
 նըն թէսալլիւթիւնաէն Ալլաճա ըրւճու՝ էթտիբմէք
 իւզը՝ սէնի շիմտի անլէրէ իրաւ էտէրիմ՝ տէտի:
 19 Պիւնա'էն 'ալէյճ, էյ մէլիք Աղրիփիաս, սէմափի
 20 ըրւյայա իթա'աթարը օլմատըմ. Ֆազաթ թէվպէ
 էաիպ Ալլաճա ըրւճու՝ էտէրէք թէվպէյէ լայըդ
 'ամէլէր իլլէմէլէրի իջիւն՝ էվվէլա Տըմըշգըն վէ պ-
 րէհու- Երուսաղէմիւն էճաղիսիւնէ վէ պիւթիւն Եւ-
 ճուտիյէ աիյարընա վէ թա'իֆէլէրէ վա'ը էթտիմ:
 21 Պու սէպէպլէրտէն Եէճուտիլէր պէնի ճէքթէտէ
 22 թութուպ՝ դաթլիմէ սա'յ էթտիլէր: Նիճալէթ
 Ալլաճըն 'աֆընա մաղճար օլարապ մու կիւնէ տէյին
 պագի իմ, վէ քիւչիւյէ վէ պէջիւյէ շէճատէթ է-
 տէրէք, փէյղամպէրլէրին վէ Մովսէսին վագը՝ օլա-
 23 ճաղընը խապէր վէրտիքլէրի շէյլէրտէն, Եա'նի Մէ-
 սիճին էլէմ շէքէճէյի, վէ էմլաթտան էն էվվէլ
 գըյամ էտիպ՝ գաւմա վէ թա'իֆէլէրէ նուր թէպ-
 շիւր էտէճէյինտէն մա'տա ճիչ պիւր շէյ սէյլէտիլիմ
 էօգ տըր՝ տէտի:
 24 Վէ ճէվապ վէրէրէք պու շէյլէրի սէյլէտիլիստէ,
 փեստա էրւքսէք սէսլէ՝ Էյ Պօղոս, չըլարըրըյօրսըն-
 չօդ օդումապ սէնի տէլիլիյէ տիւչար էտիյօր՝ տէտի:
 25 Օ տաիլի՝ Էյ տէվլէթլու փեստա, չըլարըրմայօրըմ,
 ամմա ճաղիդաթ վէ 'ագլը սէլիմ սէօղլէրի սէյ-
 26 լէյօրըմ: Զիրա մէլիք պու շէյլէրէ վագըֆ օլմաղլէ,
 ճուղըրընտա ճէսուրանէ սէյլէյօրըմ, չիւնքի պու

- չէյ պիր քէօշէտէ վագը՝ օլմատըղընտան, գըյամ
 էտէրիմ՝ քի պու շէյլէրին հիչ պիրի պիլէ անա կիպի
 27 տէյիլ տիր։ Էյ մէլիք Աղրիփաս, փէյղամպէրլէրէ
 28 ինանը՝ մը սըն. ինանարըղըն պիլիբիմ՝ տէտի։ Վէ
 Աղրիփաս Պօղոսա՝ Պէնի Խըիսթիյան օլմաղմ
 29 ճիւղի իգնա՝ էտիյօրսըն՝ տէտի։ Պօղոս տախի՝
 ֆեաճքի Ալլահ վէրէ իտի, ճիւղի վէ քիւլլի, հա-
 լընըզ տէն տէյիլ, պէլքի պու կիւն պէնի տիլլէյէն-
 լէրին ճիւմլէսի տախի, շու պէնտլէրտէն մա՛տա,
 հէման պէնիմ օլտըղըմ կիպի օլա իտիլէր՝ տէտի։
 30 Վէ [պուհու սէջլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
 վէ Պէնիգէ վէ անլէր իլէ պէրապէր օթուրանլար
 31 դալգառլար։ Վէ պիր Թարաֆա շէքիտիլէրինտէ
 պիրիպիրի իլէ՝ Պու ստէմ՝ դաթլէ հա պէնտլէրէ
 միւսթահադգ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր՝ տէյիլ սէջ-
 32 լէշիրլէր իտի։ Աղրիփաս տախի փեօտոսա՝ Պու
 ստէմ՝ Գայսէրէ րէֆ՝ ի տա՛վա էթմէմիշ օլսու
 իտի, սալը վէրիլէ պիլիբ իտի՝ տէտի։

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ տէնիպտէն Իթալիայա կիթմէմիլ մուգարէր
 օլտըգտա, Պօղոսը վէ տիկէր պա՛գը մահպուստըր
 Ավղուսթօս Թապուրընըն Յուլիսս նամ պիր երւզ
 2 պաշըսընա Թէսիմ էթտիլէր։ Վէ Ասիա Թարաֆ-
 լարընտան կիթմէք իւզրէ, Խարէմիթլի պիր կէմիյէ
 պինիպ վէ Սէլանիքտէն օլան Մաքէտօնիալը Արիս-
 Թարիսօս պիզիմ իլէ պէրապէր օլտըրա՛դ՝ աշըրպ,
 3 Էրթէսի կիւն Սայասայա վասըլ օլտըգ, վէ Յու-
 լիսս Պօղոսա ինսանիյէթլէ մու՛ամէլէ էտէրէք,

- իսթիրահատ էջին, ասթլարընըն եանընա կիթ.
 4 մէսինէ բուխատ վերտի: Վէ օրատան ալըլըպ՝
 բիւզկեար մուխալիֆ օլմաղէ, Գըպրըսըն ալթ թա.
 5 րաֆընտան կէչիպ, Կիլիկիա վէ ֆամֆիլիա տէնի.
 ղինին օրթասընտան կէչէրէք, Լիգիատա վաթը՝
 6 Միրայա կէլտիք: Վէ եիւզ պաշը օրատա իթա.
 լիայա կիտէճէք Իսքէնտերիյէլի պիր կէմի պու.
 7 լուպ, պիլի անա պինտիրտի: Վէ պիր չօդ կիւնլէր
 աղըր աղըր կիտիպ կիւճլէ Գնիտօսըն գուրպինէ
 եթիթիշտիյիմիլտէ բիւզկեար պիլի պրազմատըն.
 տան Կիրիտին ալթ թարաֆընտան Սալմնիս էօ.
 8 Նիւնտէն կիտերէք, Անը կիւճլէ կէչիպ, Կիւզէլ
 լիմանլար տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիք. պուսուն
 գուրպինտէ Լասայա նամ պիր շէհը վար իտի:
 9 Վէ խայլը ղէման կէչտիքտէն ոօկրա, օրուճ
 վազթը հալա կէչմիշ օլտըղընտան, աթթըգ տէնիզ
 սէֆէրի մուխաթարալը օլմաղէ, Պօղոս անլէրէ
 10 նասիհատ էտիպ, Էյ ատէմլէր, պու տէնիզ սէ.
 ֆերինին եալընըլ եիւքէ վէ կէմիյէ տէյիլ, պէլ.
 քի քէնտի ճանլարըմըլա տախի մէշազգաթլը վէ
 չօդ զարարլը օլաճաղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէտի:
 11 Ամմա եիւզ պաշը կէմինին բէ'իսի իլէ սահիպինէ
 Պօղոսըն սէօզլէրինտէն ղիյատէ իթիմատ էթտի:
 12 Վէ օլ լիման դըշլամազ իչիւն միւնասիպ օլմատը.
 ղընտան, Էքսէրիսի՝ Կիրիտին ճէնուպա վէ զարպ ի
 շիմալա պազան Ֆինիքս լիմանընա դըշլամազ իչիւն
 վասըլ օլա պիլիբիզ՝ տէյիլ օրատան տախի ալըլ.
 13 մաղա բէյ վէրտիլէր. Վէ պիր ետվաշ լօտօս է.
 սիպ՝ մագսէտլէրինէ երտիլէր զաննըլէ, գալըլպ
 14 Կիրիտին դըյըսընտան կէչիյօրլար իտի: Ամմա պիր

- աղտան սօհրա անա գարշը Էվրօգլիտօն տէնիլէն
 15 պիր շիտտէթլի ըիւզկեար ղուհուր Էթմէքլէ, Կէմի
 պիրտէն գափըլտը, վէ օրսայա կիտէմէտիյիտէն,
 անը քէնտի հալինէ պրագըլ՝ սիւրիւքլէնիյօր Ի-
 46 տիք: Վէ Գլաուտա նամ պիր քիւչիւք ատանըն
 ալթընա սըղընտրագ, սանտալը կիւճլէ զապթ Էթ-
 մէյէ մուգթէտիր օլուպ իչէրի ալտըգտան սօհրա,
 47 Չարէլէր գուլլանարագ՝ կէմիյի ալթընտան գու-
 շաթտըլար: վէ սըղա տիւշմէք գօրգուսըյլէ եէլ-
 48 քէնի էնտիրիպ էջլէ սիւրիւքլէնիյիլէր իտի: Վէ
 շիտտէթլի ֆուրթուհաւա պուլուհաղըմըլտան,
 49 էրթէսի կիւն եիւքիւ տէնիզէ աթտըլար: Վէ իւ-
 չիւնճիւ կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիզլէ կէմինին թա-
 20 գըմլարընը աթտըգ: Վէ չօգ կիւնիլէր նէ կիւնէշ
 նէ եըլտըլար կէօրիւնիւպ շիտտէթլի ֆուրթուհա
 տախի իւզէրիմիզէ պասմաղլէ, արթըգ նէճաթ
 պուլմամըղըն իւմիտի քիւլլիյէն գաթ՝ օլուհաու:
 21 Վէ չօգտան պերու աճ գալմըշ օլմալարըյլէ Պօ-
 ղոս օրթալարընտա տուրուպ՝ Էյ տտէմլէր, ֆիլ
 վադը՝ պէնիմ սէջլէտիյիմի տիկլէյէրէք, պու մէ-
 շագգաթ վէ զարարա օղրամամագ իչիւն Կիրիտ-
 22 տէն աչըլմամալը իտինիզ: Ամնա շիմտի սիզէ նա-
 սիհաթ վէրիւրիմ քի՝ միւսթէրիհ օլաւընըգ, զիրա
 սիզտէն հիչ պիրի թէլէֆ օլմալըպ՝ ահճագ կէմի
 23 Բէլէֆ օլաճագ տըր: Զիրա սահիպիմ վէ մա՛պու-
 տըմ օլան Ալլահըն մէլէյի պու կէճէ Կանըմտա
 24 տուրուպ, Էյ Պօղոս, գօրգմա, Գայսէրին հուզու-
 րընտա տուրման լաղըմ տըր: վէ իշթէ Ալլահ սէ-
 նին իլէ պէրապէր կէմիտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի
 25 սանա պաղըշլամըշ տըր՝ տէտի: Պուհուհն իչիւն,

- էյ ատէմէր, միւսթերի՛ճ օլունըզ, զերա՛ Տէման
 պոնա՛ սեօյլէնիտիյի վէճ՛ իւզրէ՛ վազը՛ օլաճազը.
 26 նա պէն Ալա՛հա թիժմաա՛ էտէրիմ. Անճազ պիր-
 առայա տիւշմէմիզ լազըմ՛ տըր՛ տէտի:
 27 Վէ՛ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ՛ օլորգաա՛ Ատրիա
 տէնիզինտէ՛ սիւրիւքլէնմէքտէ՛ իքէն, կէճէնին՛ եա-
 րըսընտա՛ կէմիճիլէր պիր գարայա՛ եազլաշտըզլարընը
 28 զանն՛ էթտիլէր: Վէ՛ իսգանաիլ աթըպ՛ եիրմի գու-
 լաճ պուլտըլար: Վէ՛ պիր ազ իլէրի վարըպ՛ վէ թէք-
 29 բար աթըպ օն պէշ գուլաճ պուլտըլար: Վէ՛ գա-
 յալըղա տիւշմէք գօրգուսըլլէ՛, գըչտանն տէօրթ
 լէնկէր աթըպ կիւնտիւզ օլմաւընը աղզու՛ էթտի:
 30 Լէր: Վէ՛ կէմիճիլէր կէմիտէն գաչմազ մադսէտիլլէ՛,
 պաշտանն լէնկէրլէր աթմազ պէ՛հանէսիլլէ՛ սանտալը
 31 տէնիզէ՛ էնտիրտիլլէրինտէ՛, Պօղոս՛ եիւզ պաշըյա
 վէ՛ 'ափէրլէրէ՛՝ Էյէր՛ պուշլար կէմիտէ՛ գալմազսա,
 32 սիզ նէճաթ պուլաւմազսընը՛ տէտի: Օ՛ զէմանն՛ տա-
 քէրլէր սանտալըն իփլէրինի քէսիպ՛ անը պրագաը-
 33 լար: Վէ՛ սոպա՛ճ օլմապ իւզրէ՛ իքէն՛ Պօղոս՛ ճիւմ
 լէսինէ թա՛ամ էթմէլլէրինի՛ րէճա՛ էտէրէք՛ Պու
 կիւն օն տէօրթ կիւն տիր, պէքլէյիպ՛ Տիչ պիր շէյ
 34 եէմէյէրէք, աճ գալտընըզ. Պու՛ էճլտէն թա՛ամ
 էյլլէմէնիդի րէճա՛ էտէրիմ, զիրա՛ պու սիզին նէճա-
 թընըզ իչիւն տիր. չիւնքի պիրինիզին պաշընտան
 35 պիր գըլ տիւշմէյէճէք տիր՛ տէտի: Վէ՛ պէօյլէ՛ տէ-
 յէրէք էքմէք ալըպ քեաֆֆէսինին էօնիւնտէ՛ Ալա-
 հա չիւքը էթտի, վէ՛ փարէլէյիպ եէմէյէ՛ պաշլատը՛
 36 Վէ՛ ճիւմէսի միւսթերի՛ճ օլուպ՛ քէզալիք թա՛ամ
 37 էթտիլլէր: Վէ՛ պիզ կէմիտէ՛ ճիւմէմիզ իքի եիւզ
 38 եէթմիշ ալթը քիշի իտիք: Վէ՛ թա՛ամոտան տօյ-

տըգլարընտա, պուզտայը տէնիզէ աթարագ կէ-
միյի թախֆիֆ էթտիլէր:

- 39 Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա՝ օլ եերի թանըմայըպ,
ֆազաթ սահիլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիլէ,
էյէր միւմքին օլուրսա կէմիյի օրայա սեվզ էթմէյի
40 միւրատ էթտիլէր: Վէ լէնկէրլէրի քէսիպ տէնիզէ
պրագտըլար: Վէ տիւմէնլէրին պաղարընը չէօզիւպ
եէլքէնի բիւզկեարա գալտըրարագ, սահիլէ տօզ-
41 բու կիտիյօրլար իտի: Վէ իքի թարաֆտան տէնի-
ղին գալիւշտըղը պիր մահայէ տիւշիւպ կէմիյի
օթուրթտըլար: Վէ պաշը սափլանարագ, գըմըլ-
տանմազ օլտու: գըչ իսէ տալգալարըն շիտտէթին-
42 տէն տաղըլըյօր իտի: Վէ մահպուլարտան պիրի
հիւզիւպ ֆիրար էթմէմէսի իչիւն, 'ապէրլէր անլէրի
43 գաթլ էթմէյէ մէշվէրէթ էթտիլէր իսէ տէ, Նիւզ
պաշը Պօղոսը գուրթարմագ իսթէմէքէ, անլէրի
պու նիյէթտէն մէն՝ իլէ, հիւզմէք պիլէնլէրին էվ-
44 վէլա աթըլըպ գարայա չըգմալարընը, Պագիլէրի
տախի՝ քիմի թախթալար, քիմի տէ կէմինին պա՛ղը
փարչալարը իւզէրինտէ չըգմալարընը հմը էթտի: Վէ
պու վէճՆլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա չըգտըլար:

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ սալիմէն չըգտըգլարընտա, օլ տտանըն իսմի
2 Մալթա իտիյինի ալլալարըլար: Վէ պարպարըլար
պիզէ ֆէվզ էլ 'ատէ միւրիւվվէթ կէօսթէրտիլէր,
շէօլլէ քի եաղան եաղմուր վէ սօղուդ սէպէպինտէն
3 աթէշ եագըպ ճիւմլէմիլի գապուլ էթտիլէր: Վէ
Պօղոս չօգ չալը տէվշիլիպ աթէշ իւզէրինէ գօտը-
ղընտա, սըճագտան պիր էնկէրէք չըգըպ՝ անըն է-
4 լինէ եափըշտը: Վէ պարպարըլար ճանալտըր անըն

- երինտէն սարգըմբշ կէօրտիւքէրինտէ, պիրի պիրի-
 նէ՝ Պու ատեմ՝ էլպէթթէ գաթիլ օլմալը տըր քի
 տէնիդտէն գուրթուլուու իսէ տէ, 'աապէթ մնը
 5 եաշամաղա պրազմատը՝ տէրէր իտի: Օ տախի ճա-
 նավարը աթէշէ սիլքիպ՝ պիր զարար կէօրմէտի:
 6 Անէր անըն շիշէճէյինէ վէ եախօտ անսըզըն էօլիւ
 տիւշէճէյինէ պէքէտիլէր իսէ տէ, պիր չօդ պէք-
 լէտիքտէն սօնրա՝ անա պիր զարար օլմատըղընը
 կէօրտիւքէրինտէ, զաննլարընտան տէօնիւպ՝ իլաշ
 7 տըր՝ տէտիլէր: Վէ աաանըն պէօյիւյիւ պուլուան
 փօպլիօս նամ՝ քիմէնին օլ ճիվարլարտա ճիֆթիլք-
 լէրի պուլուանաղլէ՝ պիզի գապուլ էտիպ իւշ կիւն
 8 միւրիւվէթլէ միւսաֆիր էյլէտի: Վէ փօպլիօսըն
 փէտէրի հիւմմա իլէ գանլը իսհալէ թուլթուլարաֆ՝
 եաթմազտա իքէն, Պօղոս հոնընա վարտը, վէ
 տուա էտէրէք, էլլէրինի անըն իւղէրինէ գօմաղլէ
 9 անա շիֆա վէրտի: Վէ պու վազը՝ա իւղէրինէ
 աաաաա պուլուան սա՛իր խաթալար տախի կէլիպ
 10 շիֆա պուլուարար իտի: Անէր տախի պիզէ զիյա-
 տէսիլլէ իքրամ էթտիլէր, վէ կիտէճէյիմիզ վազըթ
 պիզէ լազըմ՝ օլան շէյլէրի թէտարիք էթտիլէր:
 11 Վէ իւշ այ սօնրա՝ օլ աաաաա գըշլամբշ վէ՝ա-
 լամէթի Տիօսքուրի օլան իսքէնտէրիյէլի պիր կէ-
 12 միլլէ աշլտըգ: Վէ Աիրադուսայա վաուր օլուպ՝
 13 իւշ կիւն գալտըգ: Օրատան տախի տօլաշարագ,
 Բէճիւումա վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօնրա լոտոս
 14 էամէքլէ, իքինճի կիւն փուլթիօյիյէ կէլտիք: Վէ
 օրատա պա՛զը պիրատէրլէր պուլտըգ. անէր տա-
 խի եանլարընտա եէտի կիւն գալմամբըր րէճա էթ-
 15 տիլէր. վէ պէօյլէճէ Բօմայա կէլտիք: Օրատան տա-

- խի պիրատերէր խապերիմիզի ալտրգլարընտա, պի-
զի իսթիգալալ իչիւն թա Ափփիոս պաղարընա վէ իւչ
խանլարա տէյին չըգտըլար. վէ Պողոս անլէրի կէօր-
տիւյիւնտէ, Ալլահա շիւքը հաիպ ճեսարէթլէնտի :
- 16 Վէ Բօմայա կէլտիյիմիզտէ, եիւզ պաշը մահ-
պուլարը սերտարա թէպիմ էթտի. Պողոսա իսէ
քէնտինի Տըֆզ էտէն 'ապէր իլէ պրըճա իգամէթ
- 17 էթմէյէ բուխսթ վէրիտի : Վէ իւչ կիւն սօկրա,
Պողոս Եէհուտիլէրին միւլթէպէրանընը տա' վէթ էյ-
լէտի. վէ անլէր ճէմ' օլտըգտա, անլէրէ' էյ պի-
րատէրլէր, պէն գալմն, հախօտ էճտատըմըզն ա-
յինլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ էթմէմիշ օլտըգըմ'
հալտէ, Երուսաղէմտէն Բօմայլարըն էլլէրինէ մահ-
- 18 պուս օլարագ թէպիմ օլունարմ: Պուշլար տախի
պէնի իսթինլթագ հաիպ' պէնտէ գալթլէ միւլթաւ-
հագգ հիշ պիր սէպէպ պուլունմատըզընա մէպնի
- 19 սալը վէրմէք իսթէտիլէր : Լաքին Եէհուտիլէր մու-
խալէֆէթ էթտիքլէրինտէ, հեր նէ գատար միլլէթի-
մին 'ալէյհինտէ շիքէպլէթ էտէճէք պիր շէյիմ եօգ
իտի իսէ տէ, Գայսէրէ րէֆի տա' վա էթմէյէ մէճ-
- 20 պուր օլարմ: Իմտի պու սէպէպէ մէպնի կէօրիւ-
շիւպ' սէյլլէշմէք մէրամըլլէ սիզի տա' վէթ էթտիմ'
զիրա Խարայէլին իւմիտի իչիւն պու գէնճիլլէ պաղլը
- 21 իմ' տէտի : Անլէր տախի անա' Պիզ սէնին հագ-
գընտա նէ Եէհուտիլէտէն մէքթուպ ալտըգ, նէ
տէ պիրատէրլէրտէն պիրի կէլիպ' սէնին հագգընտա
պիր քէօթիւ շէյ խապէր վէրմիշ եա սէյլլէմիշ տիր :
- 22 Լաքին նէ էֆքէարտա օլտըզընը սէնտէն իչիթմէք
իսթէրիզ. զիրա հեր եէրտէ պու ֆըրգայա մուխա-
լէֆէթ հաիլտիյի մա' իւմիւմիւզ տիր' տէտիլէր :

- 23 Վէ տնա պիր կիւն թա'եին էտիպ՝ չօդ քիմսէէր
 ետնընա՝ մէսքէնինէ կէլտիւէր. վէ սապահտան տգ-
 շամա գատար Մովսէսին թէվրսթը իլէ ֆէյղամ
 պէրլէրտէն Զիսուսա միւթէ'ալլըգ շէյլէր հագգըն-
 տա անյէրի իյղամ էտիպ, մէլէքիւթ Ուլլահա տա'իր
- 24 շէհատէթ էտէրէք՝ տնը պէյան էտէր իտի : Վէ
 սէօյլէնիլէն շէյլէրէ պա'գըլարը ինանըպ՝ պա'գըլարը
- 25 ինանմատըլար : Վէ պիրի պիրի իլէ իթթիֆադ էթ-
 մէյիպ՝ տաղըլմագ իւգրէ իքէն, Պօղոս պիր սէօյ
 սէօյլէտի. ետ'նի՝ Րուհ իւլ Գուսա Եսայի փէյղամ
- 26 պեր վաորթասըյլէ էճտատըմըզա խիթապէն, Պու
 գալմա կիթ, վէ տէ քի՝ իշիթմէքլէ իշիտէճէքսի-
 նիզ, ամմա անլամայաճագսընըզ, վէ պագարագ
- 27 պագաճագսընըզ, ամմա կէօրմէյէճէքսինիլ : Զիրա
 պու գալմին գալպի զալիզ օլուպ՝ գուլագլարըյլէ
 աղըրճա իշիտիլէր, վէ կէօյլէրինի տախի գափատը-
 լար, օլմայա քի կէօյլէրիլէ կէօրիւպ՝ վէ գուլագ-
 լարըյլէ իշիտէրէք, գալպէն ֆէհմիլէ բիւճու՝ էտէ-
 լէր, պէն տախի անյէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյէրէք
- 28 էյի պույուրտու : Իմտի սիզէ մա'լիւմ օլուռն քի՝
 Ալլահըն իէլասը թա'իֆէլէրէ իրսալ օլուռտու .
- 29 անլէր տախի տիլլէյէճէքլէր տիր : Վէ պու շէյլէ-
 րի սէօյլէտիքտէն սօկրա՝ Եհհուտիլէր պիրի պիրի
 իլէ չօգ միւպահէսէ էտէրէք կիթտիլէր :
- 30 Վէ Պօղոս իսթիճար էթտիլի խանէտէ թէմամ
 իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք, ետնընա կէլէնլէրին
- 31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ, Մէլէքիւթ Ուլլահ
 վա'զ էտէրէք, Րապպ Զիսուսա Քրիստոսա միւթէ'ալ
 լըգ շէյլէրի պիւլա մանի՝ վէ քէմալը ճէսարէթէ
 թա'լիմ էտէր իտի :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԲՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Յիսուս Բրիստոսըն գուլլու Պօղոս՝ ըէսուլլ օլմադ
- 2 իւզրէ տա՛վէթ, վէ Ալլահն պէշարէթինէ թախ-
- 3 սիս օլունմըշ օլուպ, ՕԼ Պէշարէթի քի ճէսէտ ճի-
հէթիլէ Դաւիթ նէպինտէն օլուպ՝ գուսսիյէթ
բուհու ճիհէթիլէ էմվաթտան պիլ գըյամ,
գուվվէթլէ իպն Ուլլահ պէյան օլունան քէնտի
Օղլու Բապարմըզ Յիսուս Բրիստոս հագգընտա,
- 4 Ալլահ մուգատտէս քիթապլարտա փէյլամպէրլէրի
վասըթասըլլէ մուգատտէմա վա՛տ էլլէմիշ տիր.
- 5 Արալարընտա Յիսուս Բրիստոսըն տա՛վէթլիսի
- 6 պուլունտըզընըզ, ձիւմլէ միլլէթլէր արասընտա
իոմի իչիւն իմանա իթա՛աթ օլունմադ իւզրէ, ա-
նըն թարաֆընտան ՚ինայէթ վէ ըսալլէթ ալտըգ.
- 7 Սիլ Ալլահն Բոմտտա պուլունան ճիւմլէ սէվիւ-
լիւլէրինէ, վէ մուգատտէս օլմադ իւզրէ տա՛վէթ
օլունանլարա՝ փէտէրիմիլ Ալլահ վէ Բապա Յիսուս
Բրիստոս թարաֆընտան ՚ինայէթ վէ սէլամէթ
օլուն,
- 8 Էվվէլա ճիւմլէնիլ իչիւն Յիսուս Բրիստոս վա-

- սըթսսըյլէ Ալլահհըմա շիւքը Էտէրիմ քի՝ իմանը-
 9 նըղ պիւթիւն տիւնեպա շսյը՝ օլմուշ տըր. Զիրա
 Օղլընըն պէշարէթինտէ բուհըմլէ խըտմէթ էթ-
 10 տիյիմ Ալլահ պսնա շահիտ տիր քի, Ալլահըն
 իրատէթիյլէ 'ազըպէթ թարաֆընըղա կէլմէք-
 լիյիմ միւյէսսէր օլա տէյիւ տա'իմա տու'ալարըմնա
 նիյաղ Էտիպ' ֆէրաղաթ էթմէյերէք սիզի եատ է-
 11 տէրիմ: Զիւնքի սիզի կէօրմէյէ իշթիյազըմ վար,
 թա քի սէպաթընըղ իչիւն սիզի պիր բուհանի
 12 մէվհիպէյէ նա'իլ Էտէյիմ. Եա'նի սիզին վէ պէ-
 նիմ օլուպ' պիրի պիրիմիզտէ պուլունան իմանլէ սի-
 13 զին իլէ պէրապէր միւթէսիլի օլսյըմ: Լաքին, էյ
 պիրատէրլէր, շիմտիյէտէք մէն՝ օլունտըմ իսէ տէ,
 սա'իր թա'իֆէլէր արսաընաա օլտըղը կիպի, սիզին
 արանըզտա տախի պիր մահսուլըմ օլմագ իւզըր՝
 թարաֆընըղա կէլմէյէ տէֆ'աթլէ միւրատ էյլէ-
 14 տիյիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ: Պէն Եունանիլէրէ
 վէ պարպարլարա, 'ալիմլէրէ վէ ճահիլէրէ պօրճու-
 15 իմ: Քէզալիք էլիմտէն կէլտիյի գաստար սիզէ,
 եա'նի Բօմատա պուլունանլարա տախի պէշարէթի
 16 թէպչիր էթմէք իչիւն հազըրըմ: Զիւնքի [Բիրս-
 տոսըն] պէշարէթինտէն տօլսյը ութանմամ, զիրա
 հէր իման Էտէնէ, Էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ տէ
 Եունանիյէ խէլաս իչիւն Ալլահըն գուվվէթի տիր:
 17 Զիրա անըն վասըթսսըյլէ Ալլահըն Էլհուր էյլէրէ
 սալահ, եա'նի իմանտան օլան ալահ իման իչիւն
 քէշֆ օլունմըշ տըր. նիթէքիմ՝ Սալիհ իմանլէ
 եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր:
 18 Զիրա հագիգաթը հագգսըզլըզլէ ալը գոյան ու-
 տէմլէրին հէր ֆըսզը վէ հագգսըզլըղը իւզէրինէ

- 19 Ալլահն զազապը սեմնտան քէշֆ օլընուր : Զիրա
Ալլահ հազգընտա պիլինմէսի միւմքին օլան շէյլէր
անլէրտէ զտհիր տիր . չիւնքի Ալլահ անլէրէ իզհար
- 20 էյլէմիշ տիր : Զիրա կէօրիւնմէյէն սըֆէթլէրի ,
էա'նի էպէտի գուտրէթի վէ Ուլուհէյէթի 'ալէմ'
խալգ օլընալըտան պերու իշլէրի վաարթաարյէ
տէրք օլընարագ աշիքեսրէ կէօրիւնիւր , շէյլէ
- 21 քի անլէր մա'զուր օլամաղլար : Զիւնքի Ալլահն
պիլտիլլէրի հալտէ , Ալլահա վաճիպ օլան մէճտ
ու չիւքրիւ էթմէյիպ , անճագ քէնտի ֆիքրլէրին-
տէ պէթալէթէ տիւշար օլարագ՝ ֆէհմիզ գալպ-
- 22 լէրի գարարտը : 'Ալիմ' իզ՝ տէրլէր իքէն ահմագ
23 օլտըլար : Վէ գէվալտէն միւնէզգէհ օլան Ալլահն
ճէլպիլինի գէվալ պուլան ինսան վէ գուշլար վէ
տէօրթ պլագլըլար վէ հաշէրաթ սուրէթինին միւ-
- 24 շապէհէթինէ թէպտիլ էթտիլէր : Պու էճլտէն
Ալլահ տաիի անլէրի՝ գալլլէրինին շէհվէթլէրիլլէ
ճէսէտլէրինի արալարընտա ըէզիլ էթմէք իցիւն՝
- 25 նափաքիլէ թէսլիմ էյլէտի . Անլէր քի Ալլահն
հադիգաթընը եսլանա թէպտիլ էտէրէք , մախ-
լուգա իալիգտէն զիյատէ իհթիրամ վէ 'իպտտէթ'
էթտիլէր . Օ իլ էլ էպէտ միւպարէք տիր : Ամին :
- 26 Պու սէպէպտէն Ալլահ անլէրի գապիհ հապէսլէրէ
թէսլիմ էյլէտի . զիրա անլէրին նիսաար տաիի
թտպի'ի իսթի'մալը թապի'ալթա մախալիֆ օլանա
- 27 թէպտիլ էթտիլէր : Քէզալիք էրքէքլէր տաիի նի-
սանն թապի'ի իսթի'մալընը թէրքլէ՝ քէնտի շէհ-
վէթլէրինտէ պերի պերի իլէ գըզըշլպ՝ էրքէք էրքէք
իլէ ֆահշիյաթ իշլէյէրէք , նէֆսլէրինտէ քէնտի
գէլպլէթլէրինէ լալգ օլան ճէզպա նա'իլ օլտըլար :

- 28 Վէ պիկիւնէրինտէ Ալլահըն պուլունմասընը մագ-
պուլ թուլթմատըգլարընտան, Ալլահ տախի լայըգ
օլմայան շէյլէրի իշլէմէք իւզրէ անլէրի նամագ-
- 29 պուլ գիհնէ թէպիմ էյլէտի. Շէյլէ քի անլէր
հէր տիւրիւ հագգօրղըգտան, զինա վէ քէօթիւ-
լիւք վէ թամա՝ վէ շէրարէթտէն տօլու, վէ հա-
սէտ վէ գալթլ վէ նիզա՝ վէ հիլէ վէ քէմիլքէ
- 30 մէմլու տըրլար, Ղամմազ, զըյպէթ էտիճի, Աւ-
լահա պուլզզ էտիճի, շէթմ էտիճի, մաղրուր,
միւֆթէխիւր, մուճիտի շէրը, վալիտէյնէ իթա՝աթ-
- 31 սըզ, Ֆէհմիզ, 'ահա պօզուճըլար, մէվէտտէթ-
սիզ, միւսալէհէ գապուլ էթմէզ, վէ մէհհամէթ-
- 32 սիզ տիրէր. Վէ պու միսիլիւ շէյլէրի իշլէյն-
լէրին էօլիւմէ միւսթահագգ օլտըգլարը հագգըն-
տա օլան հիւքմ Ուլլահը պիլտիլէրի հալտէ,
պու շէյլէրի քէնտիլէր իշլէտիքտէն պաշգա, իշ-
էյլէնլէրէ տախի ըրզա վէրիլլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Պինա՛էն 'ալէյհ, էյ հիւքմ էտէն ատէմ, հէր
քիմ իսէն, մա՛լուր օլամազըն. չիւնքի զայրիւէ
հիւքմ էթտիլիկ շէյտէ քէնտի 'ալէյհնէ հիւքմ
էթմիշ օլուրսըն. զիրա սէնքի հիւքմ էտիլօրսըն,
- 2 հէման օ շէյլէրի իշլէրսին: Ամմա պու կիպի շէյլէրի
իշլէյնլէր 'ալէյհնէ Ալլահըն հիւքմիւ հագգիգաթ
- 3 իւզրէ օլտըղընը պիլիլիլ: Էյ պու կիպի շէյլէրի
իշլէյնլէր 'ալէյհնտէ հիւքմ էտիպ տէ հէման օ
շէյլէրի իշլէյն ատէմ, զանն էտէր մի սին քի սէն
- 4 Ալլահըն հիւքմիւնտէն գուրթուլաճագսըն: Վէ

- Կախօտ Ալլահըն լուծֆու սանա մուճիպ ի թէվպէ
 օլտըղընը պիւմէյերէք՝ անըն քէմալը լուծֆ վէ
 սապը վէ թէհամմիւլիւնիւ թահգըն մի էտէրսին :
 5 վէ լաքին սէնին 'ինատըն վէ թէվպէ էթմէզ
 գալպինկէ զաղապըն, վէ Ալլահըն 'ատալէթի հիւք-
 միւ զուհուրընըն կիւնիւ իչիւն քէնտինէ զազապ
 6 պիրիքտիրիրին . Զիրա օ հեր քէսէ 'ամէլլէրինէ
 7 կէօրէ միւճաղաթ էտէճէք . Ես'նի էյի 'ամէլլէրտէ
 սապը ու տէվլամլէ մէճտ ու 'իզգէթ վէ էօլմէմէզ-
 լիյի թալէպ էտէնլէրէ հայաթը էպէտիյէ Վէրհէ+ .
 8 Ամմա միւնազա'ա էտիպ' հազիգաթա իթա'աթ
 էթմէյերէք, հազգսըզըզա միւթի' օլանլարա խըշմ'
 9 ու զազապ օլաճագ տըր . Շէրը իշէյէն հեր պիր
 ատէմէ, էվվէլա Եէհուտիյէ վէ տախի Եուհանիյէ
 10 մէշագգաթ վէ մուզայագա, Ամմա խայր իշէյէն
 հեր քիմնէյէ, էվվէլա Եէհուտիյէ վէ տախի Եու-
 հանիյէ մէճտ ու 'իզգէթ վէ սէլամէթ օլաճագ
 11 տըր . Զիւնքի 'ինտ Ալլահ խաթրա ըր'այէթ էթմէք
 12 էօգ տըր : Զիրա շէրի'աթսըզ կիւնահ իշէյէնլէր
 շէրի'աթսըզ տախի հէլաք օլաճագլար, վէ շէրի'աթ
 13 թահթընտա կիւնահ իշէյէնլէր, Ալլահըն Յիսուս
 Քրիստոս վաքթաթսըյէ պէշարէթիմէ կէօրէ տ-
 տէմէրին սըրըլարընա հիւքմ' էտէճէյի կիւնտէ,
 շէրի'աթ վաքթաթսըյէ հիւքմ' օլուհաճագլար :
 14 Զիրա շէրի'աթը իշիտինլէր 'ինտ Ալլահ սալիհ տէ-
 յիլլէր, անճագ շէրի'աթը իճրա էտէնլէր թէպըր
 15 օլուհաճագլար : Զիւնքի շէրի'աթը օլմայան թա'ի-
 ֆէլէր թապի'աթլէ շէրի'աթ մուճէպինճէ 'ամէլ
 էթտիքլէրի թագտիրտէ, անլէրին շէրի'աթը օլմա-
 մաղլէ քէնտիլէրի քէնտիլէրինէ շէրի'աթ օլարագ ,

- 16 Զամիրէրինն շէհատէթիյէ վէ էֆքեարարընն կեահ թա'ղիր, կեահ էթիղարըյէ շէրի'աթըն էսէրինի քէնտի գալլէրինտէ մուհարէր կէօռ. թէրիրէր :
- 17 Իշթէ սէն Շէհուտի թէսմիյէ օլունուլ՝ շէրի'աթա իսթինատ էտէրէք՝ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրսին.
- 18 Վէ շէրի'աթլէ թա'լիմ օլունտըղընտան իրատէթինի տասի պիլիպ՝ մուխթէլիֆ շէյլէրի ֆէրդ ու թէմէիլ
- 19 էտէրսին. վէ՝ Բէօրէրին գըլաղուղը, վէ դարան.
- 20 լըգտա օլանլարըն նուրու, ճահիլէրին մու'ալլիմի վէ ճոճուգլարըն խօճաար պէն իմ, վէ շէրի'աթտա օլան 'իլմ վէ հազիգաթըն սուրէթի պէնտէ տիր՝
- 21 էթիգաթընտա սըն, իմտի, էյ զսյրիյէ թա'լիմ էտէն, քէնտիկէ թա'լիմ էթմէզ մի սին. էյ սըրգաթ էթմէմէյի վա'ղ էտէն, սըրգաթ էտէ՞ր մի սին.
- 22 Էյ՝ Զինա էթմէ՝ տէյէն, քէնտիկ զինա էտէ՞ր մի սին. էյ փուլարտան նէֆրէթ էտէն, մուգատտէս
- 23 շէյլէրէ նագղ ը հիւրմէթ էտէ՞ր մի սին. էյ շէրի'աթլէ իֆթիխար էտէն, սէն շէրի'աթը թէճա. վուղ էթմէքլէ Ալլահը թահգի՞ր մի էտէր սին :
- 24 Զիրա մուհարէր օլտըղը իւզրէ՝ Սիզին սէպէպինիգէ տէն թա'իֆէլէր արասընտա Ալլահըն իսմինէ քիւֆր օլունուր :
- 25 Իմտի էյէր շէրի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէր իսէն, խիթան ֆա'իտէ էտէր. ամմա էյէր շէրի'աթը թէճա. վուղ էտէր իսէն, խիթանըն խիթանսըղլըդ օլ
- 26 մուշ օլուր : Իմտի էյէր խիթանսըղ ատէմ շէրի'աթըն աճքեամընը հըֆլ էտէրսէ, անըն խիթանսըղ.
- 27 լըղը խիթան 'ատտ օլունմա'ղ մը. վէ թապի'ի օլան խիթանսըղլըդ շէրի'աթը իճրա էտիպ տէ, սէն

- քիթապ վէ խիթանըն վար իքէն շերի'աթը թէճա-
 28 վաւ էտէր իսէն՝ սէնի հիւքմ' էթմէ՞զ մի։ Զիրա
 զահիրէն Եէհու-րէ օլան՝ Եէհուտի տէյիլ տիր. վէ
 զահիրէն ճէսէտտէ օլան խի'նա՝ խիթան տէյիլ
 29 տիր. Անճագ Եէհուտի պաթընէն օլան տրր. վէ
 խիթան տախի րէսմէն օլմայրպ' րուհէ օլան գալպ
 խիթանը տրր. վէ անըն մէտհի ինսանտան տէյիլ,
 անճագ Ալլահտան տրր։

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի Եէհուտինին Ֆաղիլէթի նէ՞ տիր, եախօտ
 2 խիթանըն Ֆա'իտէսի նէ՞ տիր։ Հէր վէճհէ չօգ տրր.
 Խուսուսա քի Ալլահըն քէլամլարը անէլէր էմանէթ
 3 օլունտու։ Զիրա էյէր պա'զըլարը իման էթմէտիլէր
 իսէ, նէ՞ օլուր. անէլին իման էթմէմէլէրի Աւ-
 րահըն սատապաթընը իպթա՞ւ մը էտէճէք տիր։
 4 Հա՛շա. լաքին Ալլահ հագգ օլուպ՝ հէր աուէմ եա-
 լանճը օլաուն, նիթէքիմ՝ Սէօղլէրիկտէ 'ատիլ, վէ
 մուհաքէմէկտէ զալիպ օլաորն՝ տէյիւ մուհարէր
 5 տիր։ Վէ լաքին էյէր պիղիմ հագգսըզըզմըզ Աւ-
 րահըն 'ատալէթինի իզհար էտէր իսէ, նէ՞ տէյէլիմ.
 ճէզա վէրէն Ալլահ հագգսըզ մը տրր. (ինսանճա
 6 սէյլէյօրլմ.) Հա՛շա. պէյլէ օլա՞ Ալլահ 'ալէմէ
 7 նա՞սըլ հիւքմ' էտէճէք տիր։ Զիրա էյէր Ալլահըն
 հագգիթաթը պէնիմ եալանըմ վասըթասըլլէ քէնտի
 'իզղէթի իչիւն զիյատէլէշտի իսէ, արթըզ պէն նի՞-
 8 չիւն կիւնհաքիար կիպի հիւքմ' օլունույօրլմ։ Վէ՛
 Շէրը իշէյէլիմ քի խայր կէլէ՛ նի՞չիւն տէմէյէլիմ.
 նասըլ քի պէյլէ տէմիշ իզ՝ տէյիւ պա'զըլար թա-

բաժնետան ղէմմ օլունույորըղ. պունջարըն հիւքմիւ
հագգ տըր :

- 9 Իմտի նէ՞ Կէյէլէ՞. Փազիլէթիմիղ վա՞ր մը . ապա
եօգ տըր . զիրա հէմ Եէհսուարիլէրի հէմ տէ Եու-
նանիլէրի՝ ճիւմէսի կիւնաս ալթընտա տըր՝ տէյիւ
- 10 պալատէ թէօհմէթլի չըգտորտըգ . Նիթէքիմ՝ Պիր
- 11 սալիհ հօգ , պիր պիլէ հօգ տըր . Ֆէհմ էտէն հօգ ,
- 12 Ալլահը արայան հօգ տըր . ճիւմէսի զէլալէթէ
տիւշիւպ հէփ Ֆասիտ օլտըլար . խայր իշլէյէն հօգ
- 13 տըր , պիր քիշի պիլէ հօգ տըր : Պողազլարը աջըգ
գապը տըր . տիլլէրիլէ հիլէ էտիպ՝ տուսագլարը
- 14 ալթընտա սաղըր երլանջար զէհրի վար տըր . Աղըզ-
- 15 լարը լա՛նէթ վէ մէրարէթլէ տօլըւ տըր . Այադ-
- 16 լարը գան տէօքմէյէ չապուգ տըր . Թարիգլէրնիտէ
- 17 խարապիյէթ վէ մէշագգաթ պուլունուպ , Սէլամէթ
- 18 Թարիգիւնի պիլմէտիլէր : Կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ Ալլահ
- 19 գօրգուսու հօգ տըր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր : Լաքին
պիլիրիղ քի շէրի՛աթ հէր պույուրաղընը շէրի՛աթ
թա՛հթընտա պուլունանլարա պույուրըր . Թա քի
հէր աղըղ գափանըպ՝ պիւթիւն 'ալէմ Ալլահըն
- 20 հուզըլընտա սուչլու օլա : Զիրա անըն հուզըլ-
ընտա շէրի՛աթ 'ամալլէրի վասթաալըլէ հիւ պիր
պէշէր թէպրիր օլունմաղ . չիւնքի շէրի՛աթ վասթ-
թաալլէ կիւնահը պիլմէք օլուր :
- 21 Լաքին չիմաի շէրի՛աթ տան վէ փէյղամպէրլէրտէն
- 22 շէհատէթ օլունարագ , Ալլահըն թէպրիրի , հա՛նի
Ֆիսուս Քրիստոսա օլան իման վասթաալըլէ Ալ-
լահըն թէպրիրի՝ իման էտէնլէրին ճիւմէսի իշլին
վէ ճիւմէսի իւզէրինէ շէրի՛աթսըղ իզհար օլուն-
- 23 տու . չիւնքի Ֆէրգ հօգ տըր : Զիրա ճիւմէսի կիւ-

- նահ իշխելիպ՝ Ալլահըն՝ իզգէթինտէն մահրում՝ գալ-
- 24 մալարըլէ, Բրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտիյէ վա-
սըթասըլէ անըն լութֆընտան մէճճանէն թէպրիր
- 25 օլունուրլար. Բի Ալլահըն թէհամիւլիւ վագթընտա
սապըգա իշխելիմիշ կիւնահլարտան սարֆը նազար
էթմէսիլէ քէնտի 'ատալէթինի պէյան իշիւն,
- 26 Եա'նի շիմտիքի զէմանտա քէնտի 'ատալէթինի
պէյան իշիւն, Ալլահ անը գանընտ օլան իման վա-
սըթասըլէ քէֆարէթ տէյիւ իզհար էյլէտի, քի
քէնտիտի 'ատիլ օլուպ՝ Յիսուսա իման էտէնի
- 27 թէպրիր էտէ, Իմտի իֆթիխար նէճէտէ տիր, իպ-
թալ օլունտու. հաճկը գա'իտէ վասըթասըլէ.
ս'մալ գա'իտէսի վասըթասըլէ մի. խայր, անճագ
- 28 իման գա'իտէսի վասըթասըլէ, Իմտի գարար գը-
լարըզ քի՝ տտէմ՝ շէրի'աթ 'ամէլլէրի օլմագսըզըն
- 29 իման վասըթասըլէ թէպրիր օլունուր: Վէ էախօտ
Ալլահ էալլընըզ Եէհուտիլէրի'ն Ալլահը մը, վէ թա'ի-
ֆէլէրին տախի տէյիլ մի տիր. պէլի, քէզալիք
- 30 թա'իֆէլէրին տիր: Զիւնքի խիթանը իմանլէ, վէ
խիթանսըզըզը իման վասըթասըլէ թէպրիր էտէն
- 31 Ալլահ պիր տիր: Իմտի իման վասըթասըլէ շէ-
րի'աթը իպթալ էտէճը մի իզ. հաճա. անճագ շէ-
րի'աթը սապիթ գըլարըզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի փէտէրիմիզ Աբրահամ ճէսէտ ճիհէթիլէ
- 2 նէճ պուլտու՝ տէյէլիմ: Զիրա էյէր Աբրահամ
ս'մալ իլէ թէպրիր օլունտու իսէ, ֆախը օլուր.
- 3 Լաքին 'ինտ Ալլահ տէյիլ տիր: Զիրա քիթապ նէճ

- պուշուրըր . վէ Աբրահամ Ալլահա իման էթտի ,
 4 վէ պու ահա սալահ 'ատտ օլունտու : Ամմա իշ-
 քէյէնէ իւճրէթ 'ինայէթ թարիգիյէ տէյիլ , ահ-
 5 ճագ պօրճ թարիգիյէ սայըլըր : Լաքին իշքէմէյիպ'
 Ֆագաթ Ֆասըղը թէպրիւր էտէնէ իման էտէնին
 6 իմանը քէնտիսինէ սալահ 'ատտ օլունտու : Նիթէ-
 քիմ' Դոււիթ տախի' Ալլահն 'ամէլիզ սուլիճ
 'ատտ էյլէտիյի ատէմին միւպարէքլիյինի զիքը
 7 էտէրէք , Նէ միւպարէք տիր շօլ ատէմէր քի'
 'իսեանլարը 'աֆվ , վէ կիւնահլարը սէթը օլուն-
 8 մըլ տըր . Նէ միւպարէք տիր շօլ ատէմ' քի
 9 Բապպ ահա կիւնահ սայմազ' տէտի : Իմտի պու
 միւպարէքլիք խիթա'ն իւզէրինէ մի , վէ էախօտ
 քէզալիք խիթանսըզլը'զ իւզէրինէ մի օլուր . զիրա
 Աբրահամա իման սալահ 'ատտ օլունտու' տէրիլ :
 10 Էյլէ իսէ նէ՞ վէճճլէ 'ատտ օլունտու . խիթանլը'
 մը , Խօգսա խիթանսըզ օլտըղը հալտէ մի . խիթանլը
 տէյիլ , Ֆագաթ խիթանսըզ օլտըղը հալտէ 'ապ-
 11 օլանտու . վէ խիթանսըզ օլտըղը հալտէ օլան ի-
 մանընըն սալահ միւհըիւ օլմագ իւզրէ' խիթան
 իշարէթինի ալտը . թա քի անլէրէ քէզալիք սալահ
 'ատտ օլունմագ իւզրէ , խիթանսըզ օլուպ տա'
 12 իման էտէնլէրին ճիւմլէսինին փէտէրի օլա . վէ
 էալընըզ խիթանլը օլանլարա տէյիլ , ահճագ փէ-
 տէրիմիզ Աբրահամին խիթանսըզ օլտըղը հալտէ
 օլան իմանընըն իզլէրինտէ սիւլուք էտէնլէրէ տախի
 13 խիթան փիրի օլա : Զիրա Աբրահամա , էախօտ նէս-
 լինէ տիւնէանըն վարիսի օլմագլըզ վա'տը' շէրի'աթ
 վասըթասըլլէ տէյիլ , ահճագ իման սալահ Վասը-
 14 թասըլլէ վէրիլտի : Զիրա էյեր էճլ ի շէրի'աթ օ-

- լանլար վարիսէր իսէ, իման ֆա'իտէսիզ վէ վա'տ
- 15 լաղվ օլմուշ օլուր: Զիրա շէրի'աթ մուճիպ ի դա-
զապ տըր, չիւնքի շէրի'աթ պուլունմատըղը եէրտէ
- 16 թէճափուզ տախի եօգ տըր: Պուշա պինա'էն լութֆ
իլէ օլմագ իւզրէ իմանտան տըր, քի վա'տ պիւթիւն
նէսլէ՝ եալընըղ շէրի'աթտան օլանլարա տէյիլ,
անճուգ Արրահամին իմանընտան օլանլարա տախի
- 17 սապիթ օլա. Վէ՝ Սէնի չօգ թա'իֆէլէրէ փէտէր
թա'իին էյլէտիմ՝ տէյիւ եազըլտըղը իւզրէ, օ քէն-
տինին իման էթտիյի, եա'նի էօլիւլէրի իճեա էտէն
վէ մէվճուտ օլմայան շէյլէրի մէվճուտ կիպի չաղը-
րան Ալլահին հուզուրընտա, ճիւմէմիզին փէտէրի
- 18 տիր: Օ տախի՝ Սէնին նէսլին պէզլէ օլաճագ տըր՝
տէյիւ պուլուրըլան քէլամա կէօրէ չօգ միլլէթլէրին
փէտէրի օլաճաղընա իւմիտին խիլաֆընտա իւմիտէ
- 19 իման էյլէտի: Վէ իմանտա զա'իֆլէնմէյիպ՝ թագ-
րիպէն եիւզ եաշընտա իքէն քէնտի ճէսէտինին
արթըղ էօլիւ կիպի պուլունտըղընա, Սարանըն
տախի րահմինին էօլիւ կիպի օլտըղընա տիգգաթ
- 20 էթմէտի. Վէ ի'թիգատաղըղըզլէ Ալլահին վա'տընա
չիւպհէ էթմէյիպ՝ խուսուսա Ալլահ համտ էտէ-
- 21 րէք, իմանտա գուզվէթլէնիպ, Վա'տ էթտիյինին
իճրաղընա տախի դատիր իտիյինի եազընէն պիլտի:
- 22 Պու էճլտէն անա սալահ 'ատտ օլունտու:
- 23 Վէ անա 'ատտ օլունտըղը եալընըղ անըն իչիւն
- 24 եազըլմատը, Լաքին պիզիմ՝ իչիւն տախի, եա'նի
Բապըլմըզ Յիսուսը էմվաթտան իճեա էտէնէ իման
- 25 էտէնլէր իչիւն 'ատտ օլունաճագ տըր: Օ տախի
խաթալարըմըղ իչիւն էլէ վէրիլիպ՝ պիզիմ՝ թէպրի-
րիմըղ իչիւն իճեա օլունտու:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի պիզ իմանլէ թէպրիր օլունմըշ օլմաղէ,
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյէ
- 2 'Ինտ Ալլահ սէլամէթէ մալիք իզ: Անըն վասըթա-
սըյէ տախի իմանլէ 'ինայէթէ նա'իլ օլտըզ, քի
անտէ սապիթ օլմուշ օլտապ Ալլահըն ճէլալինին
- 3 Իւմիտիյէ իֆթիխար էտէրիզ: Վէ էալընըզ պու
տէյիլ, անճագ մէշագգաթլարտա տախի իֆթիխար
էտէրիզ, զիրա պիլերիզ քի մէշագգաթտան սապր,
- 4 Վէ սապրտան թէճրիպէ, վէ թէճրիպէտէն տախի
- 5 Իւմիտ հասըլ օլուր: Իւմիտ իսէ ութանսըրմուզ,
զիրա պիղէ վէրիլէն Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըյէ
Ալլահըն մուհապպէթի գալպլէրիմիղէ տեօքիւմիւշ
- 6 տիր: Զիրա պիզ տահա զա'իֆ հալտէ իքէն,
Քրիստոս՝ Ֆասըզլար իչիւն վազթընտա ֆէտա ի
- 7 ճան էթտի: Զիրա սալիհ քիմնէ իչիւն ֆէտա ի
ճան էտէն նատիր պուլոււնուր: լաքին քէրիմ պիր
ատէմ իչիւն պէլքի պիր քիմնէ ֆէտա ի ճան էթ-
- 8 մէյէ ճէսարէթ էտէր: Ամմա պիզ տահա կիւնահ-
քեար իքէն Քրիստոսըն պիզիմ իչիւն ֆէտա ի ճան
էթմէսիյէ: Ալլահ պիղէ օլան քէնտի մուհապպէ-
- 9 թինի իզհար էտէր: Իմտի անըն գամըյէ շիմտի
թէպրիր օլունտըղըմըզ թագաիրտէ, նէ՛ գատար
զիյատէ անըն վասըթասըյէ զաղապտան խէլաս
- 10 պուլաճաղըզ: Զիրա էյէր տիւշմէն իքէն Օղլընըն
էօյիւմիւ վասըթասըյէ Ալլահ իլէ սուլշ օլտըզ իսէ,
սուլշ օլտըզտան սօկրա նէ՛ գատար զիյատէ անըն
- 11 հայաթըյէ խէլաս պուլաճաղըզ: Վէ էալընըզ պու
տէյիլ, Ֆագաթ շիմտի սուլշ օլմամըզա սէպէպ

օլան Բապպըմբզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրիզ :

- 12 Իմտի նասըլ քի պիր ատէմին վասըթասըյլէ տիւնհայա կիւնաս , վէ կիւնասըն վասըթասըյլէ էօլիւմ կիրտի իսէ , պու վէճճլէ տախի՝ ճիւմլէսի կիւնաս իշլէտիքլէրինտէն , էօլիւմ ճիւմլէ ինսանլարա
- 13 կէշտի : Զիրա շէրի՝աթատէք տիւնհատա կիւնաս վար իտի , Փազաթ շէրի՝աթ հօգ իքէն կիւնաս
- 14 'ատտ օլունմազ . Ալէ լաքին օլ կէլէճէք զաթըն նիւմնէնէսի օլան Ադամըն թէճափուզընա միւշապիհ կիւնաս իշլէմէյէնլէր իւզէրինէ տախի՝ Ադամտան Մովսէսէ վարընճոյատէք էօլիւմ սալթանաթ
- 15 էթտի : Լաքին խաթա նասըլ իսէ՝ մէվճիպէ պէշլէ տէյիլ տիր . զիրա էյէր պիրինին խաթասըյլէ չօզլար էօլտիւլէր իսէ , տաճա զիյատէ Ալլահն 'ի-նայէթի վէ պիր ատէմին , եա՝նի Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթիլէ օլան 'աթիյէ չօզլար իւզէրինէ
- 16 զիյատէլէշտի : Ալէ 'աթիյէ՝ կիւնաս էտէն պիր ֆերտին սէպէպիլլէ օլան լաֆէ՝այա միւշապիհ տէյիլ տիր . զիրա հիւքմ պիր իւթտան մաճքիւմիյէթ իչիւն օլտու . տամա մէվճիպէ չօզ խաթալարտան
- 17 Թէպրիր իչիւն օլտու : Զիրա էյէր պիրինին խաթասընտան նաշի էօլիւմ պիրինին սէպէպիլլէ սալթանաթ էթտի իսէ , նէ՝ գատար զիյատէ 'ինայէթ վէ սալահ 'աթիյէսինին ֆէյլինի պլանլար պիրինին , եա՝նի Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ հայաթտա
- 18 սալթանաթ էտէճէքլէր : Իմտի պու թազտիրտէ պիրինին խաթասը սէպէպիլլէ ճիւմլէ ատէմլէրէ նասըլ հիւքմ թէ՝ալլուգ էթտի իսէ , պէշլէճէ պիրինին սալահ Վասըթասըյլէ տախի՝ ճիւմլէ տ-

տէմէրէ թէպրիր ի հայաթ թէ՛ արլուդ էթտի :
 19 Զիրա պիր ատէմին իթա՛ւաթսըզըզը սէպէպէլէ
 20 չօզլար կիւնահ, քէար օլտըզը կիպի, պիրինին իթա՛ւա-
 20 թըյէ տախի չօզլար սալի՛հ օլաճագլար տըր : Վէ
 խաթանըն արթմասը իչիւն շէրի՛ւթ արայա կիրաի .
 21 լաքին կիւնահըն արթտըզը եւրտէ 'ինսյէթ ղիյա-
 21 տէսիյէ արթտը . Թա քի կիւնահ էօլիւմէ սալ-
 թանաթ էթտիյի միսիլիւ , 'ինսյէթ տախի , Բապ-
 պըմըզ Յիսուս Գրիստոս վասթթա օլարագ , սա-
 լահէ էպէտի հայաթ իչիւն սալթանաթ էտէ :

ՊԱՊ 6

1 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ, 'ինսյէթին արթմասը իչիւն
 2 կիւնահատ տէվամ՝ էտէլիմ՝ մի : Հա՛շա . պիզ
 կիւնահատ նիսպէթլէ էօլմիւշ պսւլունտըզըմըզ
 հալտէ՛ արթըգ անտէ նսրըլ էաշայա պիլիրիզ :
 3 Պիզտէն Գրիստոս Յիսուսա վաֆթիզ օլունանլա-
 րըն՝ անըն էօլիւմիւնէ վաֆթիզ օլունտըզլարընը
 4 պիլմէ՛զ մի սինիզ : Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆթիզին
 վասթթատըյլէ անըն իլէ պերապեր տէֆն օլունտըգ,
 թա քի Գրիստոս՝ Փէտերին ճէլսիյլէ էմվաթտան
 իհեա օլունտըզը կիպի , քէզալիք պիզ տախի եէնի
 5 հայաթտա երւրիւյէլիմ : Զիրա էյեր էօլիւմիւնին
 միւշապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք վիւճուտ օլ-
 տըզ իսէ , գըյտմէթի Վալպէհէթիտէ տախի օլա-
 6 ճաղըզ . Զիրա արթըգ կիւնահատ գուլըգ էթմէմէք
 իւզրէ , կիւնահ ճէսէտի իպթալ օլունմասը իլիւն՝
 պիլիմ էսքի ատէմիմիզ անըն իլէ պերապեր սալզ
 7 օլունտըզըն պիլիրիզ : Զիւնքի կիւնահ էօլմիւշ օ՞

- լան ատեմ կիւնահատան թէպրիյէ օլուճմըլ օլուր :
- 8 Ալէ էյեր Գրիստոս իլէ պերապեր էօլտիւք իսէ ,
անըն իլէ պերապեր եաշայաճաղըմըլ տախի ինա-
- 9 նըրըլ : Զիւնքի Գրիստոս էմվաթտան իհեա օլուճ-
տըգտան սօկրա , թէքբար էօլմէյէճէյինի , վէ ար-
- 10 թըգ էօլիւմ անա մուսաղլաթ օլմայաճաղընը պի-
թըրիլ : Զիրա պուճուճ էօլմէսի պիր քերրէ կիւնահ
- 11 իլիւն էօլմէք օլուպ՝ եաշամասը տախի Ալլահ իլիւն
12 եաշամագ տըր : Քեղալիք սիլ տախի քէնտիլէրի-
- 13 նիլի կիւնահա էօլիւ , ամմա Բապպըմըլ Յիսուս
14 Քրիստոստա Ալլահա տիրի 'ատա էյլէյինիլ , Պի-
- 15 նա'էն 'ալէյհ ֆանի ճէսէտլէրինիլտէ՝ շէհվէթլէ-
րինճէ անա իթա'աթ էթմէնիլ իլիւն կիւնահ սալ-
- 16 թանաթ էթմէսին : Ա'ղանըլը տախի հազգսըլը-
ղըն ալէթլէրի օլարագ կիւնահա թէպիւմ էթմէյի-
- 17 նիլ . ամմա քէնտիլէրինիլի էմվաթտան հայաթ
պուլանըր կիպի Ալլահա , վէ ա'ղանըլը սալահ
- 18 ալէթլէրի օլարագ՝ Ալլահա թէպիւմ էտինիլ , Զիրա
շէրի'աթ թահթընտա օլմայըպ 'ինայէթ թահթըն-
- 19 տա պուլուճաղընըլտան , կիւնահ իւղէրինիլ
մուսաղլաթ օլմայաճագ տըր :
- 20 Իմտի նէ՞ Դէյէլէ' . շէրի'աթ թահթընտա օլմա-
- 21 յըպ 'ինայէթ թահթընտա պուլուճաղըմըլ իլիւն
- 22 կիւնահ իլլէյէլի'մ մի . հաշա : Պիլմէլ մի սինիլ
քի՝ քէնտիլիլի իթա'աթ իլիւն հէր քիմէ գուլ
- 23 օլմագ իւղրէ թէպիւմ էտէր իսէնիլ , իթա'աթ էթ-
- 24 տիլինիլ քիմնէյէ , եա էօլիւմիւ մուճիպ օլան
կիւնահա , վէ եախօտ սալահս մուճիպ օլան իթա'ա-
- 25 թա գուլ սընըլ : Ամմա Ալլահա շիւքը օլտուճ
քի կիւնահըն գուլարը իտինիլ իսէ տէ , սիլէ

- Թէպիմ՝ օլունան թո՛րիմին սուրէթինէ գալպտէն
 18 իթա՛աթ էլլէտինիզ. Վէ կիւնահտան ազատ օլ-
 19 սըգտան սօնրա, սալահա գուլ օլտընըզ: Թէնի-
 նիզին զա՛իֆլիյի սէպէպինտէն ինսանճա սէօյլէյօ.
 րըմ. զիրա ա՛ղանըզը ՚իսեան իչիւն նափաքլիք վէ
 ՚իսեանա գուլ օլմագ իւզրէ Թէսլիմ էթմիշ օլտը-
 ղընըզ վէճՏլէ, շիմտի տախի ա՛ղանըզը գուտսի-
 յէթ իչիւն սալահա գուլ օլմագ իւզրէ Թէսլիմ
 20 էտինիզ, Զիրա կիւնահճն գուլլարը պուլունտըղը-
 21 նըզ զէման սալահտան ազատ իտինիզ. Ամն
 շիմտի ութանտըղընըզ շէյլէրտէն օ զէման նէ՛ սէ-
 մէրէ կէօրտիւնիւզ. զիրա անլէրին նէթիճէսի էօ.
 22 իւմ տիր: Լաքին շիմտի կիւնահտան ազատ
 օլուպ՝ Ալլահա գուլ օլտըղընըզ հալտէ, սէմէրէ-
 նիզ վար, էա՛նի գուտսիյէթ, վէ նէթիճէսի
 23 տախի հայաթ ք էպէտիյէ տիր: Զիրա կիւնահճն
 վերտիյէ իւճրէթ էօլիւմ տիր. ամնա Ալլահճն
 մէվՏիպէսի Բապըմըզ Յիսուս Քրիստոս վարը-
 թաարըլէ հայաթ ք էպէտիյէ տիր:

ՊԱՊ 7

- 1 Էյ պիրատերլէր, ատէմէ 'էօմրիւ օլտըգճա՝ շէ-
 րի՛աթ հիւքիւմէթ էթտիյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ.
 2 (շէրի՛աթը պիլէնլէրէ սէօյլէյօրըմ.) Զիրա զէվճէ՛
 զէվճի հայաթտա իքէն՝ շէրի՛աթ մուճէպինճէ
 անա պաղը տըր. ամնա էյէր զէվճի վէֆաթ էտեր
 իսէ, զէվճի հագըղնաա օլան շէրի՛աթտան ազատ
 3 օլուր: Իմտի զէվճի սաղ օլարգճա, տիկէր պիր
 էրէ վարըր իսէ, անա զանիյէ տէնիլիր. ամնա զէվճի

- վեժաթ էտէր իսէ, օլ շէրի'աթտան ազատ օլուպ' հաթթա տիկէր պիր էրէ վարըր իսէ պիլէ՝ զանիյէ 4 օլմազ: Պէշլէճէ, էյ պիրատըրլէրիմ, սիզ տասի, Ալլահա սէմէրէ կէթիրմէմիզ իշիւն պիր զայրիյէ, եա'նի էմվաթտան գըյամ էտէնէ վարմազ իւզրէ, Քիրստուսն ճէսէտի վասըթասըյլէ շէրի'աթա էօլ 5 միւշ օլտընըզ: Զիրա պիզ ճիսմանի իքէն, շէրի'աթ վասըթասըյլէ վուզու'ա կէլէն կիւնահարըն հէ- վէյէրի էօլիւմէ սէմէրէ կէթիրմէք իւզրէ ա'զա- 6 մըզտա 'ամիլ իտի: Շիմտի իսէ պիզի վապթ էաէ- նէ էօլմէքլէ՝ շէրի'աթտան ազատ օլտըզ, թա քի հարֆ էսքիլիյինտէ տէյիլ, անճազ բուհ եէնի- իլիյինտէ խըտմէթ էտէլիմ:
- 7 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. շէրի'աթ կիւնահար մը տըր. հաշա. վէ լաքին շէրի'աթ վասըթա օլմասա իտի, կիւնահար պիլմէզ իտիմ, զիրա էյէր շէրի'աթ՝ թա- մա՝ էթմէյէսին՝ տէմիշ օլմասա իտի, թամա'ը 8 պիլմէզ իտիմ: Ամմա կիւնահար էմրին վասըթասըյ- լէ ֆուրսաթ պուլուպ' պէնտէ հէր նէվ՝ թամա՝ հուսուլէ կէթիրտի. զիրա շէրի'աթ էօզ իքէն, կիւ- 9 նահ էօլիւ տիր: Պէն իսէ պիր վազըթ շէրի'աթսըզ տիրի իտիմ. վէ լաքին էմր կէլտիքտէ կիւնահար 10 ըլտի, պէն տասի էօլտիւմ. վէ օլ հայաթա սէ- պէպ օլան էմր պանա էօլիւմէ սէպէպ պուլունտու: 11 Զիրա կիւնահար էմրին վասըթասըյլէ ֆուրսաթ պու- լուպ' պէնի իզլալ էտէրէք, անըն վասըթասըյլէ 12 պէնի էօլտիւրտիւ: Իմտի շէրի'աթ մուգատտէս, վէ էմր մուգատտէս վէ հազզ վէ էյի տիր:
- 13 Էջլէ իոէ էյի օլան շէյ պանա էօլիւմէմի սէպէպ օլտու. հաշա. անճազ էօլիւմէ սէպէպ օլան՝ կիւնահար

- տըր. Թա քի օլ էյի շէյ վասըթասըյլէ պանն էօ.
լիւմ հուսուլէ կէթիրմէքլէ՝ կիւնաս իտիյի ուշի.
քեսար օլա, շէգյլէ քի կիւնաս էմրին վասըթասըյլէ
14 հաստտէն զիյատէ գապիճ օլա: Զիրա շէրի'աթըն
բուհանի օլաղընը պիլերիզ, ֆագաթ պէն կիւնաս
15 ալթընտա սաթըլմըշ ճիսմանի իմ: Զիրա իշլէտիյի-
մի թանըմամ, շիւնքի իսթէտիյիմի իշլէմէյօրըմ,
16 ամմա պուզզ էթտիյիմ շէյի իշլէյօրըմ: Լաքին
էյէր իսթէմէտիյիմի իշլէյօր իսէմ, շէրի'աթըն էյի
17 իտիյինի թաստըգ էտիյօրըմ: Իմտի անը իշլէյէն
արթըգ պէն տէյիլ իմ, ամմա տէրուէրմտէ սաքին
18 օլան կիւնաս տըր: Զիրա պէնտէ, ես'նի թէնիմտէ
էյի շէյ սաքին օլմասըղընը պիլերիմ, զիրա իսթէ-
մէք պէնտէ հազըր իսէ տէ, էյի շէյի իճրա էթ-
19 մէյի պուլմայօրըմ: Զիրա իսթէտիյիմ էյիլիյի իշլէ-
մէյիպ, իսթէմէտիյիմ քէօթիւլիւյիւ իճրա էտիյօ-
20 ըմ: Վէ էյէր պէն իսթէմէտիյիմ շէյի իշ-
լէյօր իսէմ, արթըգ անը իճրա էտէն պէն տէյիլ
իմ, անճագ պէնտէ սաքին օլան կիւնաս տըր:
21 Իմտի պէն քէնտիմտէ պու գանուէր պուլլօրըմ,
եա'նի էյիլիք էթմէյի իսթէր իքէն՝ քէօթիւլիւք
22 պէնտէ հազըր տըր: Զիրա պաթընի տտէմէ կէօրէ
23 Ալլահըն շէրի'աթընտան հազզ էտէրիմ. Ամմ
ա'գամտա պուլլուէուպ 'ազըլմըն գանուէր իլէ ճէնք-
լէշէրէք, պէնի ա'գամտա օլան կիւնասըն գանու-
նընա էսիր էտէն պիր պաշգա գանուէն կէօրիւյօ-
24 ըմ: Պէն նէ՝ պիշարէ ատէմ իմ. պու էօլիւմիւն
ճէսէտինտէն պէնի քի'մ իշլաւ էտէճէք տիր:
25 Բապըլմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ Ալլա-
հա շիւքք էտէրիմ. վէլ հասըլ պէն քէնտիմ 'ազ

իլէ Ալլահըն շէրի'աթընա, վէ ֆազաթ թէն իլէ
կիւնահըն դանուներնա դուլլըդ էտիյօրըմ:

- 1 Իմաի Բրիստոս Յիսուստա օլըւպ՝ թէնճէ տէյիլ,
[անճադ բուհճա] սիւլուք էտէնլէր 'ալէյճինտէ
- 2 շիրա շիշ պիր հիւքմ էօգ տրր: Ձիւնքի Յիսուս
Բրիստոստա օլան հայաթ բուհճընն դանուներ պէնի
կիւնահ վէ էօլիւմ դանուներնաւան ազատ էյլէտի:
- 3 Ձիրա շէրի'աթ թէն սէպէպիյլէ 'աճիզ օլարզը
հալտէ՝ իճրա էտէմէտիյինի Ալլահ քէնտի Օղլընը
կիւնահըն թէն միւշապէհէթինտէ վէ կիւնահտան
սօլսլը իրաւ էտիպ, կիւնահ 'ալէյճինէ թէնտէ
- 4 հիւքմ էտէրէք իճրա էյլէտի: Թա քի շէրի'աթըն
ահքեամը պիզտէ, եա'նի թէնճէ տէյիլ, անճադ
- 5 բուհճա սիւլուք էտէնլէրտէ իթմամ օլունա: Ձիրա
ճիսմանի օլանլար ճիսմանի ումուրա վէ բուհճանի օ-
լանլար բուհճանի ումուրա սարֆը էֆքեար էտէրլէր:
- 6 Ձիրա ճիսմանի էֆքեար էօլիւմ տիր, ամմա բու-
- 7 հանի էֆքեար հայաթ վէ սէլամէթ տիր: Ձիւնքի
ճիսմանի էֆքեար Ալլահ 'ատալէթ տիր, զիրա
Ալլահըն շէրի'աթընա իթա'աթ էթմէզ, վէ հէմ-
- 8 տէ էտէմէզ, իմաի ճիսմանի օլանլար Ալլահա
- 9 մադպուլ օլամազ. Լաքին Ալլահըն բուհու սիզտէ
սաքին օլարզը թադաիրտէ, սիզ ճիսմանի տէյիլ
սինիզ, անճադ բուհճանի սինիզ. վէ էյէր պիր քիմ-
սէտէ Բրիստոսըն բուհու էօգ իսէ, օլ քիմսէ անըն
- 10 տէյիլ տիր: Վէ էյէր Բրիստոս սիզտէ իսէ, ֆիլ
վազը՝ ճէսէտ կիւնահ սէպէպինտէն էօլիւ տիր,

- 11 ամմա բուհ սալահ սէպէպինտէն հայաթ տըր: Վէ
 էյեր Յիսուսը էմվաթտան իհեա էտէնին Բուհու
 սիզտէ սաքին իսէ, Քրիստոսը էմվաթտան իհեա
 էտէն սիզտէ սաքին օլան քէնտի Բուհու վասըթա.
 Դըլէ սիզին Ֆանի ճէսէտլերինիզի տախի տիրիլտէ.
 Ճէք տիր:
- 12 Իմտի, էյ պիրատերլէր, պու սուրէթտէ թէնճէ
 13 Եաշամագ իչիւն թէնէ պօրճլու տէյիլ իզ, Զիրա
 էյեր թէնճէ Եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ. ամմա
 էյեր Բուհլէ ճիսմանի 'ամէլլէրի էօլտիւրիւր իսէնիզ
- 14 Եաշայաճագսընըզ, Զիրա Ալլահն Բուհու քիմէ-
 րէ տէլալէթ էտէրսէ, Ալլահն օղուլլարը անլէր
 15 տիր: Զիրա սիզ թէքրար դօրգույա սէպէպ օլան
 էսիրլէք բուհնը ալմատընըզ, անճագ օղուլլըզ
 բուհնը ալտընըզ, քի անընլէ Ապպա՝ Փէտէր տէ-
 16 յիւ նիտա էտէրիզ: Օլ բուհ քէնտիսի պիզիմ՝ Ալ-
 րահն էվատը օլտըղըմըզա բուհըմըզ իլէ պէրա-
 17 պեր շէհատէթ էտէր: Վէ էյեր էվատ իսէք, քէ-
 ղալէք վարիպէր իզ. Ալլահն վարիպէրի վէ Քրիս-
 տոսըն միրա շերիքլէրի իզ, թա քի անըն իլէ պէ-
 րապեր էլէմ շէքտիյիմիզ սուրէթտէ, պէրապեր
 տախի ճէլալէ նա՛իլ օլալըմ:
- 18 Զիրա հիսապ էտէրիմ քի՝ շիմտիքի զէմանըն է-
 լէմլէրի պիզիմ իչիւն քէշֆ օլունաճագ ճէլալէ դը-
 19 յասէն պիր շէյ տէյիլ տիր: Զիւնքի մախլուզ քէ-
 մալ ը հասրէթլէ Ալլահն օղուլլարընըն քէշֆ օ-
 20 լունմասընա մունթագըր տըր: Զիրա մախլուզ քէն-
 տի իրատէթիլլէ տէյիլ, անճագ քէնտիսինի թապի՝
 էթտիրէնին սէպէպինտէն պաթըլլըղա թա՛պի օլ-
 21 տու: Պու իւմիտլէ քի մախլուզ տախի պիզգաթ

- Ֆէստաւորն գուլլըղընտան գուրթուլուպ Ալլահըն
 22 ելլատընըն ճելիլ հիւրիյէթինէ նա'իլ օլա: Չիւն-
 քի մախլուղըն քեսֆֆէտի շիմտիյէ տէյին պիրիք-
 23 տէ ահ իլէ աղըր չէքտիյինի պիրիբիլ: Վէ եալը-
 նըլ պու տէյիլ, անճագ պիզ քի Բուհըն իլք մէյ-
 վէտինէ մալիք իզ, օղուլլըղա' եա'նի ճէսէտիմիզին
 խէլասընա մունթազըր օլաւագ, պիզ պիզպաթ տէ-
 24 բունիմիզտէ ահ չէքէրիլ: Ջիրա իւմիտլէ խէլաս
 պուլտըգ. լաքին կէօրիւնէն իւմիտ' իւմիտ տէյիլ
 տիր, զիրա պիր քիմնէ կէօրտիւյիւ շէյէ տահա նէ՞
 25 իչիւն իւմիտ էտէր: Լաքին էյէր կէօրմէտիյիմիլ
 26 շէյէ իւմիտ էտէր իսէք, սապրլէ պէքլէրիլ: Վէ
 քէզալիք Բուհ տախի զա'իֆլիքլէրիմիզէ մուն'ավէ-
 նէթ էտէր. զիրա վաճիպ օլաըղը կիպի նաալ
 տու'ա էտէճէյիմիզի պիլմէյօրըզ. ամմա Բուհ
 քէնտիսի քէլամլէ պէյան օլունմազ ահլարլէ պի-
 27 զիմ' իչիւն շէֆա'աթ էտէր: Վէ գալպլէրի թէֆ-
 թիշ էտէն տախի' մոլգատտէպլէր իչիւն Ալլահըն
 էրա'իլիէ կէօրէ շէֆա'աթ էթտիյինտէն' Բուհըն
 միւրատըր նէ իտիյինի պիրի:
 28 Վէ թագտիրի իւզրէ տա'վէթ օլունուպ' Ալլահը
 սէվէնլէրին էյիլէյի իչիւն հէր շէյին պիրիքտէ իշ-
 29 լէտիյինի պիրի իզ: Ջիրա էզէլտէն պիլտիյի քիմ-
 սէլէրի քէնտի Օղլընըն սուրէթինէ միւշապիհ օլ-
 մաղա թագտիր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրլէր
 30 արասընտա օ իլք օլա: Վէ թագտիր էթտիյի
 քիմնէլէրի տա'վէթ էյլէտի. վէ տա'վէթ էթտիյի
 քիմնէլէրի թէպրիւր էյլէտի. վէ տախի թէպրիւր
 31 էթտիյի քիմնէլէրի թա'զիզ էյլէտի: Իմտի պու
 շէյլէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիզիմ իլէ օլաըղը

- 32 Թագտիրտէ 'այէյհիմիդտէ քիմ' օլա պիլիր . Բէնտի
Օղլինը էսիրկէմէյիպ սնը պիդիմ ճիւմէմիդ իչին
Թէպիմ էյլէյէն' անըն իլէ պերապէր հէր շէյի
33 տախի պիզէ նա՛սըլ իհասն էթմէյէճէք տիր : Ալ-
լահնը միւնթէխապլարընը քիմ' Թէօհմէթիլ չըգա.
34 րաճագ տըր . Թէպրիր էտէն Ալլահ տըր . 'Ալէյհ-
լէրնտէ հիւքմ' էտէն քիմ' տիր . վէֆաթ էտիպ'
խուսուսա գըյամ' էտէն , վէ Ալլահնը սաղընսա
օլուպ' պիդիմ' իչին շէֆա'աթ էտէն տախի ֆրիս.
35 տոս տըր : Պիդի ֆրիստոսըն մոհհապպէթինտէն
քիմ' այըրաճագ տըր . էլէ՛մ մի , մուզայագա՛մ մը ,
Թէ'ատտի՛ մի , աճլ՛գ մը , չըփուգլլ՛գ մը , մու-
36 խաթարա՛ մը , գըլլ՛ճ մը . Նիթէքիմ' Սէնին իչին
հէր կին գաթլ օլունըրըզ . պօղազլսնաճագ գօ-
յունլար հիսապընտա իզ' տէյիւ մոհհապրէր տիր :
37 Ամնա պունլարըն ճիւմէսինտէ պիզի սէվէնին վա-
38 սըթասըլլէ պիլ քիւլլէյէ զալիպ օլուրըզ : Զիրա
եազընէն պիլիրիմ' քի' նէ էօլլում , նէ 'էօմը , նէ
մէլէքլէր , նէ ըէ'իսլէր , նէ դուփլէթլէր , նէ հա-
39 զըր , նէ կէլէճէք շէյլէր , նէ երեքսէքլիք , նէ տե-
րինլիք , նէ պաշգա պիր մախլուգ Բապպըմըզ Յի-
սուս ֆրիստոստա օլան Ալլահնը մոհհապպէթին-
տէն պիզի սյըրմազա գատիր օլմայաճագ տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Քրիստոստա հագիգաթ սէյլէրիմ , էալան սէյ-
լէմէմ , (պանա զամիրիմ' տախի Բուհ իւլ Գուտալէ
2 շահիտ տիր ,) ֆի 'ազիմ' հիւզնիւմ' վէ գալպիմտէ
3 տիւքէնմէլ տէրտիմ' վար տըր : Զիրա պիրատէր-

- լերիմ, եա'նի թէն ճիհէթիլէ ագրապամբն եերինէ
 պէն քէնտիմ ֆրիստոստան մահրում օլայրմ տէ-
 4 յիւ արզու էտէր իտիմ. Անէր իսրայելի օլուպ'
 օղուլլըպ վէ ճէլալ վէ 'ահալար վէ վաղ'ը շէրի'աթ
 5 վէ 'իպատէթ վէ վա'տար անլէրին տիր. Պապարար
 տախի անլէրին օլուպ' ֆրիստոս տախի թէն ճիհէ-
 թիլլէ անլէրտէն տիր. ճիւմլէնին իւզէրինէ 0 իլ
 6 էլ էպէտ Ալլահ'ը միւպարէք տիր. Ամին. Ամմա
 Ալլահ'ն քէլամը եերէ տիւշտիւ' տէմէք տէյիլ
 տիր. զիրա պէնի իսրայէլտէն օլանլարն ճիւմլէսի
 7 իսրայէլ տէյիլ տիր. Հէմ' տէ Աբրահամ նէսի
 օլաղլարը իջիւն ճիւմլէսի էվլատ տէյիլ, Ֆագաթ'
 Սանա իսահակտան նէսլ 'ատտ օլունաճագ տըր'
 8 Դէն'լէտ. Եա'նի թէն ճիհէթիլլէ էվլատ օլանլար
 Ալլահ'ն էվլատը օլմայրպ, անճագ վա'տ ճիհէ-
 9 թիլլէ օլան էվլատ նէսլ սայրլըր. Զիրա վա'տըն
 քէլամը պու իտի, եա'նի Պու վագթտա կէլէճէ-
 10 յիմ, վէ Սարայա պիր օղուլ օլաճագ տըր. Վէ
 եալընըզ պու տէյիլ, ամմա Ռեբեկա տախի պիր
 զաթտան, եա'նի փէտէրիմիլ իսահակտան համիլէ
 11 օլաղը հալտէ, Զոհ-լէտ տահա տօղմաղտան վէ
 պիր խայր եա շէրը իշլէմէղտէն էվլէ Ալլահ'ն
 քէնտի ինթիխապըյլէ թագտիրինին ('ամէլլէրտէն
 օլմայրպ, անճագ տա'վէթ էտէնտէն իտիյէ) սապիթ
 12 օլմտըր իջիւն, Մէրգուլէյէ Պէօյիլիւ քիւչիլիւնէ
 13 գուլլըզ էտէճէք տիր' պուլուրուլտու. Նիթէքիմ'
 Յակոբը սէվտիմ, Եսաւա իսէ պուլղզ էթտիմ'
 տէյիլ մոհհարէր տիր.
 14 Իմաի նէ տէյիլիմ. Ալլահ'տա հագգըզըզ վա'ր
 15 մը տըր. հա՛շա. Զիւնքի Մովսէսէ ինթապէն

- Մերհամէթ էտէճէյիմէ մերհամէթ էտէրիմ, վէ
 շէֆգաթ էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէրիմ՝ տէյիւ
 46 պուլուրուռ: Պու թադտիրտէ՝ իսթէյէնին, ես.
 խօտ գօշանըն էլինտէ տէյիւ, անճուգ մերհամէթ
 47 էտէն Ալլահըն էլինտէ տիր: Զիրա փթապ փա.
 բաւոնա՝ Սէնի հէման պուշուռն իչիւն, եա՛նի սէն.
 տէ գուտրէթիմի իզհար էթմէք, վէ իսմիմ պիւ.
 թիւն ղէմինտէ իլան օլուճմագ իչիւն իգամէ էյ.
 48 լէտիմ՝ տէյիւ պուլուրուռ: Պինա՛էն 'ալէյհ իսթէ.
 տիյինէ մերհամէթ էտէր, վէ իսթէտիյինի գաթը.
 49 լաշտըրըր: Իմտէ պանա տէյէճէքսին քի՝ Տահա
 նի՛չիւն գապահաթ պուլուր. զիրա անըն միւրա.
 20 տընա քի՛մ մուգաւվէմէթ էթմիշ տիր: Վէ լա.
 քին, էյ առէմ, սէն քի՛մ սին քի Ալլահա իթի.
 բազ էտէրսին. եափը եափըճըսընա՝ Պէնի նի՛չիւն
 21 պէօյլէ եափտըն՝ տէյէ պիլի՛ր մի: Պիր խամուրտան
 պիր գապ 'իզզէթ իչիւն, տիկէր պիրինի տախի
 հագարէթ իչիւն եափմաղա՝ չէօմլէքճինին պալըզ
 22 իւզէրինէ գուտրէթի եօ՞գ մը: Իմտի էյէր Ալլահ
 զաղապընը կէօթէրմէք վէ գուտրէթինի պիլաիր.
 մէք միւրատըրլէ, հէլաքա հազըր օլան զաղապ
 23 գապլարընա չօգ սապրլէ թէհամմիւլ էթտի, Վէ
 մուգատտէմա 'իզզէթէ հազըրլատըղը մերհամէթ
 24 գապլարը, Եա՛նի պիզ եալընըզ Եհհուտիլէրտէն
 տէյիւ, ամմա թա՛իֆէլէրտէն տախի տա՛վէթ էթ.
 տիյի քիմսէլէր հագգընտա 'իզզէթինին զանիլիլինի
 25 պիլտիրմէք իսթէտի իսէ, Զէ՞ Դէյէլէ՛. Նիթէքիմ
 Ովսէէ Էլիսալընտա՝ Գաւմըմ օլմայանա՝ գաւմըմ,
 վէ սէվկիւլիւ օլմայանա՝ սէվկիւլիւ տէյէճէյիմ:
 26 Վէ վազը՝ օլա քի՛ Սիզ գաւմըմ տէյիւ սինիզ՝

- տէնիլտիյի մահալտէ, օրատա հոյս օլան Ալլահըն
 օղուլլարը թէսմիյէ օլունահաղլար՝ տէյիւ պոչլու-
 27 բուր: Վէ Եսայի Խարայէլին հագգընտա նիտա
 էտէր քի՝ Էյէր պէնի Խարայէլին՝ ատէտի տէնիզին
 գումու գատար օլա, ահագ պագըլլայէսի խէլաս
 28 պուլահադ արը: Զիրա՝ ատալէթ իւզրէ էմրի գըս-
 սալարպ թէքմիլ էտէճէք տիր: չիւնքի Ռապպ եէր
 իւզէրինտէ մուխթասար էմրի իճրա էտէճէք տիր:
 29 Վէ տախի Եսայի մուգատտէմու պոչլուրտըզը
 կիպի՝ Էյէր Ռապպ իւլ ճիւնուտ պիզէ նէոլ
 պրագմասա իտի, Սոգոմ կիպի օլուպ Գոմորա
 պէկզէմիշ օլուր իաիք:
 30 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ: սալահը թա՛գիպ էթմէյէն
 թա՛իֆէլէր սալահա, էա՛նի իմնետան օլան սա-
 31 լահա նա՛իլ օլտըլար: Վէ լաքին Խարայէլ սալահ
 գա՛իտէսինի թա՛գիպ էտէր իքէն, սալահ գա՛ի-
 32 տէսինէ նա՛իլ օլմատը: Նի՞չիւն: զիրա՝ իմանլէ
 տէյիլ, կէոյա շէրի՛աթ՝ ամէլլէրիյլէ աբաբ: չիւն-
 33 քի օլ թէօքէզ թաշընա չարփտըլար: Նիթէքիմ՝
 իշթէ Սիօնտա պիր թէօքէզ թաշը վէ պիր սիւրջմէ
 գայասը գօրըմ, վէ ահա հէր իման էտէն խէճիլ
 օլմայահադ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր:

- 1 Էյ պիրատէրլէր, պէնիմ գալլիմին արղուսը,
 վէ Խարայէլ իչիւն Ալլահա նիյաղըմ խէլաս պոչլ-
 2 մալարը արը: Զիրա հագգըլարընտա շէհատէթ է-
 տէրիմ քի՝ աշէրտէ Ալլահ զայրէթի վար, լաքին
 3 իլմ ճիհէթիյլէ տէյիլ տիր: Զիւնքի աշէր Ալլա-

- Տըն էւհար եյէրէյէ սալահը պիլմէյիպ՝ քէնտիլէրի-
 նին սալահընը սապիթ էթմէյէ ճէհտ էթմէլէրիյէ
 4 Ալլահըն սալահընա միւթի՝ օլմաւորլար։ Զիրա
 հէր իման էտէնէ սալահը միւճիպ օլմագ իւզրէ
 շէրի՝ աթըն նիհայէթի Գրիստոս տըր։
 5 Զիւնքի Մովսէս շէրի՝ աթտան օլան սալահ հագ-
 դընտա՝ Պու շէյլէրի իծրա էտէն ասէմ պուշարլէ
 6 եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ Թահրիր էտէր։ Ամն
 իմանտան օլան սալահ պուշուրուր քի՝ Բէնտի գալ-
 պիկտէ տէմէյէսին քի՝ Սէմայա քի՞մ չըգաճագ
 7 տըր։ (եա՛նի Գրիստոսը էնտիրմէք իչիւն.) Եախօս՝
 Հալիլյէյէ քի՞մ էնէճէք տիր։ (եա՛նի Գրիստոսը
 8 էմվաթտան չըգարմագ իչիւն.) Ամն նէ՞ տէյօր։
 Բէլամ (եա՛նի վա՛զ էթտիյիմիզ իման քէլամը)
 սանա եագըն տըր, ազգընտա վէ գալպիկտէ տիր։
 9 Շէյլէ քի Յիսուսըն Բապպ իտիյինի ազգընլէ իգրար
 էտիպ՝ Ալլահ անը էմվաթտան իհեա էթտիյինէ
 գալպիկլէ ինանըր իսէն, խէլաս պուլաճագսըն։
 10 Զիւնքի սալահ իչիւն գալպլէ իման, վէ խէլաս իչիւն
 11 ազգըլէ իգրար էտիլիր։ Զիրա քիթապ՝ Անահէր
 քիմ իման էտէրոէ խէճիլ օլմայաճագ տըր՝ պու-
 12 յուրուր։ Զիւնքի Եէհուտի իլէ Եուհաննիսին Ֆէր-
 գի եօգ տըր։ զիրա ճիւմլէնին Բապպը քէնտիլի
 օլուպ՝ քէնտինէ տուա էտէնլէրին ճիւմլէնինէ զա-
 13 նի տիր։ Զիրա հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տուա
 էտէր իսէ՝ խէլաս պուլաճագ տըր։
 14 Իմտի իման էթմէտիքլէրի զաթա նա՞սը տուա
 էտէճէքլէր։ վէ հագգընտա իչիթմէտիքլէրի զաթա
 նա՞սըլ իման էյլէյէճէքլէր։ վէ վա՛զ էտէն եօգ
 15 իքէն՝ նա՞սըլ իչիտէճէքլէր։ Վէ իրսալ օլուհմտ-

- տըգճա՝ նա՞սըլ վա՛զ էտէճէքէր . նիթէքիմ՝ Սէ-
լամէթ Թէպշիր էտէ՛յլերին, խայրլը շէյլէր Թէպշիր
էտէ՛յլերին այագլարը նէ՛ կիւղէլ տիր՝ տէյիւ մու-
16 Տարրէր տիր : Լաքին պէշարէթէ ճիւմլէսի իթա՛տթ
էթմէտի, զիրա Եսայի՝ Ես Բապպ, վերախիմիզ
17 Խապէրէ քի՞մ ինանտը՝ տէր : Իմտի իման իշիթ-
մէքտէն, վէ իշիթմէք Ալլահն քէլամը վասըթա-
18 սըյլէ օլուր : Լաքին՝ Իշիթմէտիլէր մի՛ տէրիմ .
պէլի՛ անլէրին սէտաաը պիւթիւն զէմինէ վէ քէ-
լամլարը տիւնհանըն միւնթէհասընա գատար չըգ-
19 տը : Եիննէ՛ Խարայէլ պի՛լմէտի մի՛ տէրիմ . էվլէլա-
Մովսէս՝ Պէն սիզի գավմ՝ օլմայանլէ զայրէթէ Թէշ-
վիգ վէ Ֆէհմիզ Թա՛իֆէ իլէ զազապա Թահրէք
20 էտէճէյիմ՝ տէյիւ սէյլէտի : Ամնո Եսայի՝ Պէնի
արամայանլար Թարաֆընտան պէն պուլունտըմ .
պէնի Թալէպ էթմէյէնլէրէ զահիր օլտըմ՝ տէյիւ
21 ճէսուրանէ պուլուրուր : Վէ Խարայէլ հազգընտա՝
Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի՝ ասի վէ միւ՛թէրիզ պիր
գավմա ուզաթտըմ՝ տէյիւ պուլուրըր :

ՊԱՊ 44

- 1 Իմտի Ալլահ քէնտի գավմընը բէտա էթտի՞ մի՛
տէյօրըմ . հա՛շա . զիրա պէն քէնտիմ տաիի Աը-
րահամ նէսլինտէն, Բենիամին սըպթընտան պիր
2 Խարայէլի իմ : Ալլահ էվլէլտէն պիլտիլի քէնտի
գավմընը բէտա էթմէտի . Էօգսա Եզիա ֆէգրուս
Քիթապըն նէ տէտիյինի պի՛լմէյօր մը սընըզ . նիճէ-
քի Ալլահա Խարայէլին՝ ալէյնտէ շիքույէթ էտէ-
3 ըք : Ես Բապպ, սէնին փէյղամպէրլէրինի գաթլ
էտիպ՝ մէզպահարընը Էրգտըլար . վէ պէն Եսլընըզ

- գալարմ, պէնիմ ճանրմա տախի գաստ էտիյօրլար
 4 [տէր:] Լաքին ճէվապ ք իլաճի անա նէ՞ տէր.
 Պա՛ալ սանէմէ տիզ քէօքմէմիշ հէտի պիկ ասէմ
 5 քէնտիմ իչիւն ալք գօտրմ: Քէզալիք հալ ք հա.
 զըրտա տախի 'ինայէթ ինթիխապը իւզրէ պիր պա.
 6 գըյթ մէվճուտ տըր: Վէ էյէր 'ինայէթլէ իսէ,
 արթըգ 'ամէլլէրտէն տէյիլ տիր. եօգսա 'ինայէթ
 արթըգ 'ինայէթ օլմազ. վէ էյէր 'ամէլլէրտէն իսէ,
 արթըգ 'ինայէթ տէյիլ տիր. եօգսա 'ամէլ արթըգ
 7 'ամէլ օլմազ: Էյյլէ իսէ նէ՞ տիր. Իսրայէլ արա.
 տըղը շէյէ նա՛իլ օլմատը. սամա ինթիխապ օլու.
 նանլար նա՛իլ օլտու, վէ պագիլէրի թա պու
 8 կիւնէտէք քէօրլէնտիլէր. Նիթէքիմ մուհարրէր
 տիր քի՛ Ալլաճ անլէրէ զաֆլէթ բուհու, կէօրմէզ
 9 կէօզլէր վէ իշիթմէզ գուլագլար վէրտի: Պաւիթ
 տախի՝ Անլէրին սօֆրասը քէնտիլէրինէ տուզագ վէ
 10 քէմէնտ վէ թէօքէզ վէ ճէզա իչիւն օլա. կէօզլէրի
 կէօրմէմէք իչիւն գարարսըն, վէ պէլլէրինի տա՛իմա
 11 պիւք՝ տէր: Իմտի՛ Եանկըլմալարը տիւշմէ՞ք իչիւն մի
 օլտու՝ տէյօրլմ. հա՛շա. սանճագ քէնտիլէրի զայ.
 րէթլէնտիրմէք իւզրէ քէնտի խաթալարըյլէ իւլաս
 12 թա՛իֆէլէրէ կէլտի: Վէ էյէր անլէրին խաթասը
 'ալէմին զանիլիյի, վէ էքսիլմէլէրի թա՛իֆէլէրին
 զանիլիյի օլտու իսէ, անլէրին թէմումիյէթի նէ՛
 13 գատար զէյատէ օլաճագ տըր: Զիրա սիզ թա՛ի.
 ֆէլէրէ սէօյլէյօրլմ, պէն թա՛իֆէլէրին րէսուլը
 օլտըղմ միւնասէպէթլէ խըտմէթիմի միւշէրէֆ
 14 թուլթարմ: Պէլքի պիր վէճճլէ *գալմմը զպրէթ.

- լէնտիրիպ՝ անլէրտէն պա՛ղըլարընը խէլաս էտէյիմ՝
- 15 Զիրա էյեր րէտա օլունմալարը 'ալէմին միւսալէ-
հէսի օլտու իսէ, գապուլ օլունմալարը էմվաթ-
- 16 տան հայաթ պուլմագտան զայրի նէ՞ օլուր: Վէ
էյեր թուրֆանտա մուգատտէս իսէ, խամուր տա-
խի Բաֆադդէս րիւր. վէ էյեր քէօք մուգատտէս ի-
- 17 սէ, տալլար տախի էջլէ տիր: Վէ էյեր օլ տալ-
լարըն պա՛ղըսը գօփարըլըպ տա, սէն եապանի զէյ-
թունտան օլտըղըն հալտէ անլէրին արասընա աշ-
լանարագ, զէյթուն աղաճընըն քէօքիւնէ վէ սէ
միզլիյինէ հիսսէտար օլտըն իսէ, տալլար իւզէրինէ
- 18 թէֆախուր էթմէ. Ամմա էյեր թէֆախուր էտէր
իսէն, պէլ ի սէն քէօքիւ թաշըմնյօրսըն, ֆագաթ
- 19 քէօք սէնի Բալլայօր: Իմտի Պէնիմ աշլանմաղըղըմ
- 20 իչիւն օլ տալլար գօփարըլտը՝ տէյէճէքսին: Փէք
էյի. անլէր իմանըղըք սէպէպինտէն գօփարըլտը-
լար, ամմա սէն իմանլէ սապիթ սին. թէքէպպիւր
- 21 էթմէ, անճագ խավֆ էյլէ: Զիրա էյեր Ալլահ թա-
պիի տալլարը էսիրկէմէտի իսէ, սաֆէ սէնի տախի
- 22 էսիրկէմէսին: Իմտի Ալլահն քերէմինէ վէ շիտտէ-
թինէ պագ, աիւշէնլէր իւզէրինէ շիտտէթ, ամմա
սէնին իւզէրինէ քերէմ, էյեր օլ քերէմտէ սապիթ
գալըր իսէն, եօգսա սէն տախի քէսիլէճէք սին:
- 23 Վէ անլէր տախի իմանըղըղտա գալմատըղըսը
թագտիրտէ աշլանաճագ տըր, զիրա Ալլահ անլէրի
- 24 եինէ աշլամաղա գատիր տիր: Զիրա սէն էյեր թա-
պիաթճա եապանի օլան զէյթուն աղաճընտան քէ-
սիլիպ՝ թապիթա մուխալիֆ օլարագ, էյի զէյ-
թուն աղաճընա աշլանտըն իսէ, նէ գատար զէյա-
տէ պու թապիի օլանլար քէնտիլէրին զէյթուն ա-

- 25 զաճընա աշխնսա կերէք տիր : Զիրա, էյ պիւրատեր-
լէր, քէնտինիդի 'ազիլ կէօրմէմէնիզ իչիւն իսթէ-
մէմ' քի շու սրբր, եա'նի թա'իֆէլէրին թէմումիլէ.
թի կելինճէյէ տէյին իարայէլէ պիր մերթէպէ քէօր.
- 26 լիւք վուգուլ' պուլտրղը մէճճուլընըզ օլա. Շէջլէ
քի պիւթիւն իարայէլ իւլլա պուլաճագ տրր, նի.
թէքիմ' Սիօնտան իւլլաքեար կելիպ' Յակարտան
- 27 Փըսգը տէֆ' էտէճէք տիր : Վէ կիւնասլարընը տէֆ'
էթտիլիմ' ղէման, թարաֆըմտան անլէրէ օլան' աճտ
- 28 պու տրը' տէյիւ մուհարրէր տիր : Վալա'ա պէշա-
րէթէ նիսպէթլէ անլէր սիզին սէպէպինիղէ տիւշմէն
տիր. լաքին ինթիսապա նիսպէթլէ էճտատ սէպէպի.
- 29 նէ սէվկիւլիւ տիրլէր : Զիրա Ալլահըն մէվճիպէլէր
30 վէ տա'վէթի նէտամէթտէն պէրի տիր : Զիրա սիզ
պիր ղէման Ալլահա իման' էթմէտիլինիզ հալտէ,
շիմտի անլէրին իմանսրղընը սէպէպինտէն մէրհամէ.
- 31 թէ նա'իլ օլտրղընըզ միսիլիւ, Քէվայիք շիմտի ան-
լէր իման' էթմէտիլէր, թա քի մազհար օլտրղընըզ
մէրհամէթլէ քէնտիլէրի տախի մէրհամէթէ նա'իլ
- 32 օլալար : Զիրա Ալլահ ճիւմլէսինէ մէրհամէթ էթմէք
իւզրէ ճիւմլէսինի իմանսրղընըզ ալթընա գափատը :
- 33 Էյ Ալլահըն ղանիլիք վէ հէքմէթ վէ 'իլմինին տէ-
րինիլի. անըն հիւքմլէրի թէֆաճհիւտէն, վէ թա-
րիզլէրի թէֆթիլտէն նէ' գատար իւլթիւն տիր :
- 34 Զիրա Բապպըն ֆիքրինի քիմ' պիլտի, եախօտ անըն
35 միւլթէշարը քիմ' օլտու : Եախօտ անա քիմ' էվլէլ
36 վէրտի քի' քէնտինէ միւքեաֆաթ վէրիլէ : Զիրա
ճիւմլէ շէյլէր անտէն, վէ անըն վտարթաուրլէ, վէ
առըն իչիւն օլուպ, անա իլ էլ էպէտ մէճտ օլ-
տուն : Ամին :

- 1 Իմոսի, էյ պիւտտերլէր, Ալլահն ըստմէթէրի Ի-
չիւն սիգէ եալվարըրմ քի՝ ճէսէպէրինիզի տիրի
վէ մուգատտէս, վէ Ալլահա մագպուլ պիր գուր-
պան տէյիւ Թագտիմ՝ էտէսինիզ. ըուհանի 'իպա-
- 2 տէթինիզ պու տըր: Վէ պու 'ալէմին կիտիշինէ
ոչմայընըզ, տմմա Ալլահն խայրը վէ մագպուլ
վէ քեամիւ իրատէթի նէ օլտըղընը Թէճրիպէ Էթ-
մէք իչիւն 'աղլընըզըն Թէճտիտիյէ Թէպէտտիւլ
- 3 էտինիզ: Ջիրա պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ տըանըզ-
տա պուլունան հէր պիր տտէմէ տէրիմ քի՝ Գէ-
րէիէ լայըզընտան զիյատէ Իթիպար Էթմէսին.
տմմա Ալլահն հէր քէսէ Թէվլի՝ Էթտիյի իմանըն
մըգտարընա կէօրէ՝ Թամմ 'աղլ իւզրէ Իթիպար
- 4 Էթսին: Ջիրա պիր ճէսէտտէ չօգ ա՛ղամըզ պու-
լունտըղը, վէ լաքին ա՛ղանըն ճիւմլէսինին իշի
- 5 հէման պիր օլմատըղը միսիլիւ, Պիզ տախի չօգ
իքէն Քրիստոստա պիր ճէսէտ, վէ հէր պիրիմիզ
- 6 պիրի պիրիմիզին ա՛ղասը իզ: Ամմա պիլէ վէրիլէն
'ինայէթէ կէօրէ, տիւրլիւ տիւրլիւ մէվճիպէլէրի-
միզ օլմաղէ, էյէր իլհամլէ սէյլէմէք իսէ, իմանըն
- 7 մըգտարընա կէօրէ օլմա, էյէր շէմմասլըզ իսէ
շէմմասլըզտա, էյէր մուալլիմ իսէ, Թա՛լիմտէ:
- 8 էյէր նասիհատ վէրէն իսէ, նասիհատտա օլմա.
էյէր Թէվլի՝ էտէն իսէ, սատէլիքլէ, վէ ըրիյասէթ
էտէն՝ զպրէթլէ, վէ մէրհամէթ էտէն՝ ճան ու
- 9 կէօնիլտէն Էր-Էն: Մուհամպպէթ ըրիյասըզ օլմա.
քէմլիքտէն իքրահ էտիպ՝ խայրա եափըշընըզ:
- 10 Գարնաշ մուհամպպէթիյլէ պիրի պիրինիզի սէվի-

- հիզ. հիւրմէթ եթմէքտէ պիրի պիրինիզէ թէգառ.
- 41 տիւմ էտինիզ: Սա՛յ ու զայրէթտէ կէզէքլիք եթ.
մէյինիզ: բուհտա հերարէթլի օլունըզ. Բապպո
- 42 գուլլըզ էտինիզ: Իւմիտտէ մէսրուր օլուպ՝ մու.
զայադատա սապրլը օլունըզ. տու՛ատա տէվամ է.
- 43 տինիզ: Մուգատտէպէրին իհթէյաճաթընա մու՛ա.
վէնէթ էտիպ՝ միւսաֆիրփէրվէրլիյէ մուգայյէտ օ.
- 44 լունըզ: Սիզէ թէ՛ատտի էտէնլէրէ խայր տու՛ա է.
տինիզ. խայր տու՛ա էյլէյինիզ, վէ պէտ տու՛ա
- 45 էթմէյինիզ: Մէսրուրլար իլէ մէսրուր օլունըզ,
- 46 աղայանլար իլէ աղլայընըզ: Եէքտիկէրինիզ հագ.
գընտա հէմէֆքեար օլունըզ. եիւքսէք շէյլէրէ
սարֆ ը էֆքեար էթմէյիպ՝ սնճագ միւթէվազըլար
իլէ Եօլտաշ օլունըզ. քէնտինիզի՝ ագիլ կէօրմէյի.
- 47 հիզ: Հիշ պիր քիմնէյէ քէմլիյէ մուգապիլ քէմլիք
էթմէյինիզ, ճիւմլէ ատէմլէրին հուզուրընտա էյի
- 48 շէյլէրէ տիգգաթ էյլէյինիզ: Միւմքին մերթէպէ
էլինիզտէն կէլտիյի գատար ճիւմլէ ատէմլէր իլէ
- 49 սուհ իւզրէ օլունըզ: Էյ սէվկիւկիւլէր, Նէֆսինիզ
իչիւն ինթիգամ ալմայընըզ, Փագաթ զալպապ
մահալ վէրինիզ. զիրա Բապպ՝ Ինթիգամ պէնիմ
տիր, ճէզայը պէն վէրերիմ՝ տէյիւ պույուրադը
- 20 մուհարրէր տիր: Խմտի էյէր տիւշմէնիկ աճ խէր
անա թա՛ամ վէր. էյէր ոռուսամըշ իսէ, անա սու
վէր. զիրա պուհուռ էթմէքլէ՝ անըն պաշընա արթշ
- 21 գօրլարը երզմըշ օլուրսըն: Շէրրէ մազուպ օլմա,
ամմա խայրլէ շէրրէ զալիպ օլ:

ՊԱՊ 43

4 Հէր քէս էմրի ալթընտա պուլունտըղը հիւքիւ

- մէթլերէ իթա'աթ էթսին, զիրա Ալլահ թարա-
 ֆընտան օլմայան պիր հիւքիւմէթ եօգ տըր. վէ
 [հիւքիւմէթը] մէվճուտէ Ալլահ թարաֆընտան
 2 թէրթիպ օլտէնմըշ տըր: Պուշուշն իչիւն հիւքիւ-
 մէթէ մուհսպէֆէթ էտէն՝ Ալլահն թէրթիպինէ
 մուգալէմէթ էթմիշ օլուր. վէ մուգալէմէթ է-
 տէնդէր քէնտի 'ալէյհէրինէ հիւքմ տա'վէթ էտէ-
 3 ճէրլէր: Զիրա հիւքմտարլար էյի 'ամէյլէր իչիւն
 տէյիլ, անճագ քէօթիւ 'ալէյլէր իչիւն գօրգու տըր-
 ւար: հիւքիւմէթտէն գօրգմամագ իսթէր մի սին.
 էյի օլանը իշլէ, վէ անըն թարաֆընտան մէտօ օ-
 4 լունաճագարն. Զիւնքի սէնին էյիլիյին իչիւն Ալլահ
 թարաֆընտան մէ'մուր տըր. լաքին էյէր քէօթիւ
 օլանը իշլէր իսէն, գօրգ. չիւնքի գըլըճը պիհուտէ
 ետէր թաշըմայօր, զիրա Ալլահ թարաֆընտան մէ'-
 մուր օլուպ' քէօթիւլիւք իշլէյէն իւղէրինէ զապապ
 5 էհրաւ իչիւն ինթիգամ ալըճը տըր: Պու էճլտէն
 եալընըղ զապապ սէպէպիլլէ տէյիլ, անճագ զամիր
 6 սէպէպիլլէ տախի թապի' օլմագ լաղըմ տըր. Պու
 սէպէպտէն վէրկի տախի վէրիրսինիլ. զիրա հէման
 պու շէյէ մուգայյէտ օլարագ, Ալլահ թարաֆըն-
 7 տան մէ'մուր տըրլար: Իմտի ճիւմէյէ հագղա-
 րընը, եա'նի վէրկի հագղը օլանա վէրկի, կէօմրիւք
 հագղը օլանա կէօմրիւք, գօրգու հագղը օլանա
 գօրգու, հիւրմէթ հագղը օլանա հիւրմէթ էտա
 8 էյլէյինիլ: Եէքտիկերինիլի սէվմէքտէն մա'տա
 քիմնէյէ պիր վէճհլէ պօրճու օլմայընըղ. զիրա
 տիկերինի սէվէն քիմնէ շէրի'աթը իթմում էթմիշ
 9 օլուր: Զիրա' Զինա էթմէյէսին, Գալթլ էթմէյէսին,
 Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհուտէթ էթմէյէ-

- սին, Թամա՝ Էթմէյէսին, վէ տաճառնէ Էմր վար
 Իսէ, Հէմէյէսին պու, Էմրնի՝ Գօնշընը քէնտին կիպի
 10 սէվէսին՝ քէլամը շամիլ տիր: Մուհապպէթ գօն-
 շըյա քէմլիք Էթմէզ. Իմտի մուհապպէթ շէրիտ-
 թըն թէմամիլէթի տիր:
- 11 Վէ վագթը պիլէրէք, Էմրնի շիմտի պիլիմ ույ-
 գուտան ույանմամըզըն սա՛ւթը օլտըղընը պիլէրէ,
 պուռու Էմրնի. զիրա խէլաս պիլէ շիմտի՝ ինանտը-
- 12 զըմըզ վագթըթաա օլտըղընտան Էագըն տըր: Կէճէ
 կէշտի, կիւնտիւզ Էագլաշտը. Իմտի զուլմէթ՝ ա-
 մէլլէրինի պէր թարաֆ Էտիպ՝ նուր սիլաշլարընը
- 13 գուշանլըմ: Կիւնտիւզիւն կէզէր կիպի հիւսն ի
 հարէքէթլէ կէզէլիմ, մասիարալըզ վէ սէրիօլըզ-
 տա, վէ Փահլիաթ վէ Ֆըսգ ու Ֆիւճուրտէ վէ
- 14 տախի նիզա՝ ու հասէտտէ օլմայըպ, Անճագ Բապպ
 Յիսուս Բրիստոսը կիլիսինիզ վէ շէհվաթ իչիւն ճէ-
 սէտին գայտընտա օլմայընը:

ՊԱՊ 14

- 1 Իմանտա զա՛իֆ օլանը շէքք ու շիւպհէլէրէ հիւքմ
 Էթմէք մագսէտիյլէ օլմայարապ գապուլ Էտինիզ:
- 2 Պիրի հէր շէյի Էէյէ պիլիրիմ ի՛թիգատընտա տըր:
- 3 Լաքին զա՛իֆ օլան սէպզէվաթ Էէր: Եէյէն Էէմէյէնի
 թահգիր Էթմէսին. վէ Էէմէյէն Էէյէնի հիւքմ Էթ-
- 4 մէսին, զիրա Ալլահ անը գապուլ Էթմիշ տիր: Սէն
 քի՛մ սին քի՛ զայրինին խըտմէթքետընը հիւքմ Է-
 տէրսին. օ քէնտի Էֆէնտիսինին նազարքնտա տու-
 բուր վէ Էախօտ տիւշէր. վէ Լաքին տուրաճագ տըր,
 զիրա Ալլահ անը տուրտուրմաղա գատիր տիր:

- 5 Քիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւնտէն միւրէճճաճ
 [ԹուԹար . վէ քիմի հէր կիւնիւ Բաւաճի ԹուԹար .
- 6 հէր քէս քէնտի զիհնիտէ գանմըշ օլտուն : կիւնէ
 ի'Թիպար էտէն՝ Բապպ իչիւն ի'Թիպար էտէր , վէ
 կիւնէ ի'Թիպար էթմէյէն՝ Բապպ իչիւն ի'Թիպար
 էթմէզ . եէյէն՝ Բապպ իչիւն եէր , զիրա Ալլահա
 շիւքը էտէր , եէմէյէն տախի Բապպ իչիւն եէմէյիպ՝
- 7 Ալլահա շիւքը էտէր : Ձիրա պիզտէն քիմնէ քէն-
 տիսի իչիւն եաշամաղ , վէ քիմնէ քէնտիսի իչիւն
- 8 էօլմէզ : Ձիրա եաշամաղըմըզ հալտէ՝ Բապպ իչիւն
 եաշարըզ , վէ էօլտիւյիւմիւզ հալտէ՝ Բապպ իչիւն
 էօլիւրիւզ . իմտի եաշար իսէք տէ՝ էօլիւր իսէք տէ՝
- 9 Բապպըն ըզ : Ձիւնքի Քրիստոս պունուն իչիւն ,
 եա'նի էօլիւլէր վէ տիրիլէր իւզէրինէ սալ[Թանաթ
 էթմէք իչիւն էօլտիւ , վէ [գըյամ էտիպ] եինէ
- 10 եաշատը : Լաքին սէն նիճիւն գարնտաշընը հիւքմ
 էտէրսին , եախօտ սէն նիճիւն գարնտաշընը Թաճ-
 գիր էտէրսին . զիրա ճիւմլէմիզ Քրիստոսըն մահ-
- 11 քէմէսինէ իհզար օլունաճաղըզ : Ձիրա՝ Հայաթըմ
 հագգը իչիւն հէր քէս պանա տիզ չէօքէճէք , հէր
 տիզ Ալլահա համտ էտէճէք տիր՝ տէյիւ Բապպըն
- 12 պույուրտըղը մուհարրէր տիր : Պինա'էն 'ալէյհ
 պիզտէն հէր պիրի քէնտիսի իչիւն Ալլահա հիսապ
- 13 վէրէճէք տիր : Պու Թագտիրտէ՝ աթթըզ պիրի պի-
 րիմիզի հիւքմ էթմէյիլիմ , անճագ տահա զիյատէ
 պիրատէր էօնիւնէ Թէօքէզ եա սիւրչմէք սէպէպի
- 14 գամամաղա գարար վէրինիզ : Պիլիրիմ վէ Բապպ
 Յիսուստա գանտըմ քի՝ հիչ պեր շէյ քէնտի
 զաթընտա նափաք տէյիւ տիր , Ֆադաթ պիր
 շէյի նափաք 'ատտ էտէն քիմնէյէ՝ օլ շէյ տանա

- 15 նափաք տրր : Ամմա էյեր գարնատաշն թա՛ամ
սեպեպիյլէ միւքէտտէր օլուր իսէ , արթըգ սէն
մուհապպէթ իւզրէ սիւլուք էթմէյօրսըն . սէնին
թա՛ամընլէ՝ ուզուրընա ֆրիստուրն էօտիւյիւ . քիմ .
- 16 սէյի սէն հէլաք էթմէ : Իմաի սիզին խայրընդ
17 թազպիհ օլունմասըն : Ջիրա մէլէքիւթ Ուլլահ հէ .
յէճէք , իչէճէք տէյիլ , ահճազ սալահ վէ սէլա .
- 18 մէթ վէ Իռհ իւլ Գուտսլէ մէսէրրէթ տիր : Ջիրա
պունլարլէ ֆրիստուսա խըտմէթ էտէն . քիմսէ Ալլա .
հըն 'ինտինտէ մազպուլ , վէ նաու 'ինտինտէ միւս .
- 19 թահսէն տիր : Պինա՞էն 'ալէյհ սէլամէթէ վէ հէք .
տիկէրիմիզին մա՛մուրիյէթինէ պա՛իս օլան շէյլէրէ
20 սա՛յ էտէլիմ : Թա՛ամ սեպեպիյլէ Ալլահըն իշինի
խարապ էթմէ . վազա՛ա հէր շէյ թահսէր տիր , ֆա .
գաթ թէօքէզ վէրէրէք հէյէն ատէմէ քէօթիւ
- 21 տիր : Էթ հէմէմէք վէ շէրապ իշմէմէք վէ պիրա .
տէրինկէ թէօքէզ , եախօտ սիւրչմէ , եախօտ զա՛իֆ .
լիյէ սեպեպ օլան էլքէ պուլունմամադ էյի տիր :
- 22 Իմանըն վա՛ր մը , ահը Ալլահըն հուզուրընտա քէն
տիկտէ հըֆիլ էյլէ . նէ՛ միւպարէք տիր օլ քիմսէ
քի թահսին էթտիյի շէյտէ քէնտի 'ալէյհինէ
- 23 հիւքմ էթմէզ , Լաքին շիւպհէ էտէն . քիմսէ հէ .
տիյի թազպիւրտէ՝ իմանլէ հէմէտիյի իշին մահ .
քիւմ տիր . զիրա իմանտան օլմայան հէր շէյ կիւս
նահ տրր :

ՊԱՊ 15

1 Վէ պիզ քի գուվիէթլի իղ , քէնտի նէֆսիմիդի
խօշնուտ էթմէյիպ , զա՛իֆ օլմալարըն զա՛իֆիլէ
2 ըինէ - թէհամիլիւլ էթմէյէ պօրճուլ իզ , Պիզտէն

- հէր պիտի դօնըսընն մա'մուրիյէթի պապընտա
- 3 խայրը իջիւն տնը խօշնուտ էթսին: Զիրա՝ Սանա սիթէմ՝ էտէյէրին սիթէմէրի իւղէրիմէ տիւշտի՝ տէյիւ մուհարրէր օլտըղը իւղրէ, Գրիստոս տախի
- 4 նէֆսինի խօշնուտ էթմէտի: Զիրա մուգատաէմա մուհարրէր օլան շէյէր պիղիմ թա'լիմիմիղ իջիւն մուհարրէր իտի, թա քի սապր իլէ վէ քիթապլա-
- 5 րըն թէսէլլիսիլէ իւմիտէ մալիք՝ օլալըմ: Վէ սապր վէ թէսէլլի մէնպա'ը օլան Ալլահ սիղէ Զիսուս Գրիստոսս կէօրէ պիրի պիրինիղ իլէ հէմէֆ-
- 6 քէար օլմաղը իհասն էյլէյէ, Գի եէք տիլ ու եէք դէպան օլտրագ՝ Բապպըմըղ Զիսուս Գրիստոսըն
- 7 Փէտէրի Ալլահը թէմճիտ էտէսինիղ: Պու էճլտէն Գրիստոս տախի Ալլահըն՝ իղղէթի իջիւն պիղի գապուլ էյլէտիյի միսիլիւ, սիղ տախի պիրի պիրինիղի գապուլ էտինիղ:
- 8 Իմտի տէրիմ՝ քի Զիսուս Գրիստոս, էճտատոս օլան վա'տլարը սապիթ դըլմագ իւղրէ Ալլահըն հագիղաթը իջիւն խիթան խըտմէթճիսի օլտու:
- 9 Թա'իֆէլէր տախի Ալլահա՝ մէրհամէթի իջիւն համոտ էտէլէր. նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն թա'իֆէլէր արասընտա սանա համոտ էտիոյ՝ սէնին իսմինէ մէզմուր օդույաճաղըմ՝ տէյիւ մուհարրէր
- 10 տիր: Վէ եինէ՝ էյ թա'իֆէլէր, տնըն դավմը իլէ
- 11 պէրապէր մէսրուր օլունըղ՝ պույուրըր: Վէ եինէ՝ էյ ճիւմլէ թա'իֆէլէր, Բապպա թէսպիհ էտի-նիղ, վէ էյ ճիւմլէ դավմլար, տնա սէնա էյլէյի-
- 12 նիղ: Վէ եինէ Իսայի՝ Զեսսէտէն պիր քէօք հապըլ օլուպ՝ թա'իֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէր իջիւն զուհուր էտէճէք տիր. վէ թա'իֆէլէրին իւմիտի

- 13 անտէ օլաճադ տըր՝ տէյիւ պույուըրը : Վէ Բուճ
իւլ Գուտորն գուզվէթ իյլէ իւմիտինիզին արթմաար
իչիւն՝ իւմիտին մէնպա՛ը օլան Ալաճ սիզի ինան.
մագտա քէմալ ը մէսէրրէթ վէ սէլամէթլէ մէմլու
գըլսըն :
- 14 Էյ պիրատըրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի սիզին
հադգընըղտա գանտըմ քի՝ սիզ խայրլէ մէմլու,
վէ հէր 'իլմլէ տօլու օլուպ, պիրի պիրինիզէ նասի-
15 հաթ էթմէյէ գատիր սինիզ : Ամմա, էյ պիրա-
տըրլէր, թա՛իֆէլէր իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն
խատիմի օլուպ՝ թա՛իֆէլէր թագտիմէսի Բուճ իւլ
Գուտս վասըթասըյլէ թագտիս օլունարադ մադ-
պուլ օլմաար իչիւն Ալաճըն պէշարէթինտէ քեա-
16 հինիք իճրա էթմէքլիյիմ խուսուսընտա, Ալաճ
թարաֆընտան պսնա իհսան օլունան 'կոպէթ
սէպէպիյլէ, իիլթար էտէր կիպի սիզէ պա՛գը խու-
17 սուշարտա պիր աղ ճէսարէթլէ եաղտըմ, իմտի
Ալաճա միւթէալլըդ օլան շէյլէրտէ Յիսուս Քրիս-
18 տոս իլէ իթիթիսար էտէ պիլիրիմ : Զիրա թա՛իֆէ-
լէրին իթա՛տթը իչիւն, 'ալամէթլէր վէ միւճիդէ-
լէրին գուզվէթի վէ Բուճ Ուլաճըն գուտրէթիյլէ
գալվէն վէ ֆիլիէն Քրիստոսըն պէնիմ վասըթամլէ
իլլէմէտիյի պիր շէյի սէզյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէմ :
19 Պու վէճճլէ Քրիստոսըն պէշարէթինի Երուսաղէմ
տէն տօլաշարադ՝ իլլիրիգօնա գատար թէմամէն
20 թէպշիր էյլէտիմ : Վէ ասիւրին թէմէլի իւզլէրինէ
պինա էթմէմէք իչիւն, շու վէճճլէ զպրլէթ էթ-
տիմ քի՝ թէպշիր ի պէշարէթիմ Քրիստոսըն իմի
21 զիքըր օլունտըղը մահալտէ օլմայըպ, Անճադ՝ Անըն
հադգընտա խապէրի օլմայանլար կէօրէճէք, վէ

- 22 Ինիթմիշ օլմայանլար անլայաճագ տըր՝ տէյիւ
 մուհարրեր օլտըղը իւզրէ օլտան: Պուէճլտէն
 տախի Թարաֆընըզա կէլմէքտէն տէֆաթլէ մէն՝
 23 օլուստըմ խէ տէ, Շիմտի պու սէթլէրտէ ար-
 թըդ պանա եէր գալմայըպ, չօգ սէնէտէն պերու
 24 սիգէ կէլմէյէ արզուքէշ օլտըղըմուան, Խափանիայա
 կիտէճէյիմ գէման [սիգէ կէլիբիմ. զիրա] կէչէր
 իքէն էվլէլա սիգին իլէ կէօրիւշիւպ՝ պիր մըգտար
 սիգէ տօյտըգաան սօկրա, Թարաֆընըզտան օրա-
 25 յա տօղրու կէօնտէրիլմէք իւմիտինտէ իմ: Շիմտի
 խէ մուգատտէպլէրէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ Երու-
 26 սաղէմէ կիտիյօրըմ: Զիրա Երուսաղէմսէ օլան
 մուգատտէպլէրին ֆուգարասընա պիր ի՛անէ էթմէք
 Մաքէտօնիսլը վէ Ախպէպլըլարա խօշ կէօրիւն-
 27 տիւ: Խօշ կէօրիւնտիւ, վէ հէմ տախի անլէրէ
 պօրճլու տըրլար. զիրա Թա՛իֆէլէր պուսլարն
 րուհանի շէյլէրինէ հիսսէտար օլտըգլարը հասէ-
 պիլէ, ճիսմանի շէյլէրտէ տախի անլէրէ խըտմէթ
 28 էյլէմէյէ պօրճլու տըրլար: Իմտի պուսու Թէքմիլ
 էտիպ՝ անլէրէ պու մէյվէյի *Թէսլիմ էթտիքտէն՝
 սօկրա, Եանընըզտան Լէլէրէ+ Խափանիայա կիտէ-
 29 ճէյիմ: Վէ պիլիբիմ քի՝ սիգէ կէլտիյիմտէ, ֆրիս-
 տուսըն պէշարէթինին քէմալ և պէրէքէթիլլէ կէ-
 լէճէյիմ:
 30 Էյ պիրատերլէր, Բապըմըզ Յիսուս ֆրիստու
 իլէ վէ Բուհըն մուհապէթիլլէ սիգէ Խալաբըրըմ
 31 քի, Եէհուտիյէտէ պուլլուան իմանսըզ քիմսէ-
 լէրտէն խէլաս պուլլուպ՝ Երուսաղէմ իչիւն օլան

*Եւն. միւհրէտիքտէն

- խըտմէթիմ մուգատտէսլէրէ մադպուլ օլուն տէ-
 յիւ պէնիմ իչիւն վէ պէնիմ իլէ պերապէր Ալլահ
 32 տու'ա էթմէքտէ ճէհա էտէսինիզ. Թա քի Աւ-
 լահն իրատէթիլէ թարաֆընըզա մէսէրրէթէ
 կէլիպ' սիզին իլէ պերապէր միւթէրիհ օլայրմ'
 33 Վէ մէնպա' ք սէլամէթ օլան Ալլահ ճիւմէնիզ
 իլէ օլուն, Ամին :

ՊԱՊ 46

- 1 Քէնիսրիա քիլիսէսինտէ խաւիմէ օլան հէմշիրէ-
 2 միզ փիւրէյի սիզէ թափսիյէ էտէրիմ'. Քի մուգատ-
 տէսլէրէ լայրգ օլաըզը սուրէթլէ սնը Բապպա
 գապուլ էտիպ' հէր հանկը մապլահաթտա սիզէ
 միւհթաճ օլուր իտէ, ահա հարտըմ' էտէսինիզ,
 զիցա քէնտիսի տէ նիլէլէրէ վէ պանա տախի
 մու'ավէնէթ էթմիշ տիր :
- 3 Յիսուս Քրիստոստա էմէքտաշլարըմ' օլան Պրիս-
 4 կիզա վէ Ակիւղասա սէլամ' էտինիզ. Անլէր ճա-
 նըմ' իչիւն քէնտի պոյունլարընը գօտըլար. անլէրէ
 եպընըզ պէն տէյիլ, անճադ թա'իֆէլէրին ճիւմէ
 5 քիլիսէլէրի տախի միւթէշէքքիր տիրլէր : Վէ ան-
 լէրին խանէսինտէ օլան քիլիսէյէ, վէ Ախպանըն
 Քրիստոս իչիւն իլք մէյվէսի օլան սէվկիւլիւմ'
 6 Էփէնէթոսա սէլամ' էտինիզ. Պիզիմ' իչիւն չօգ
 էմէք չէքմիշ օլան Մարիամա սէլամ' էտինիզ :
 7 Ագրապամտան վէ հապս րէֆիզլէրիմ' օլուպ, րէ-
 սուլլէր արասընտա միւթէպէր, վէ հէմ' տէ պէն-
 տէն էվվէլ Քրիստոստա պուլունան Անարօնիզոս
 8 վէ Եունիպա սէլամ' էտինիզ : Բապպա սէվկիւ-

- 9 լիւմ օլան Ամիիլիասս սէլամ էտինիլ: Քրիստոս-
տա էմէքտաշըմը Ուրպանօսս, վէ սէվկիւլիւմ
10 իսթախիսէ սէլամ էտինիլ: Քրիստոստա միւս-
թահսէն Ափէլլէսէ սէլամ էտինիլ. Արիսթօպու-
լլսըն խանէսինտէն օլանլարա սէլամ էտինիլ:
11 Ագրապամտան օլան Հերօտիօնա սէլամ էտինիլ.
Նարգիսօսըն խանէսինտէն պուլլունուպ՝ Բապպտա
12 օլանլարա սէլամ էտինիլ: Բապպտա էմէք չէքէն
Թրիֆէնսյա վէ Թրիֆօսսյա սէլամ էտինիլ. Բապպ-
տա չօդ էմէք չէքմիշ օլան սէվկիւլիւ փերսիսէ սէ-
13 լամ էտինիլ: Բապպտա միւնթէխապ օլան Բու-
ֆօսս, վէ պէնիմ վալիտէմ օլան անըն վալիտէսինէ
14 սէլամ էտինիլ: Ասինդրիթօս վէ Ֆլէղոն վէ Հեր-
մաս վէ Փատրօպաս վէ Հերմիսէ, վէ անլէր իլէ
պերապեր օլան պիրատերլէրէ սէլամ էտինիլ:
15 Ֆիլօլօղօս իլէ Եուլիա վէ Նիրէաս իլէ անըն հէմ-
չիրէսինէ վէ Օլիմփասս, վէ անլէր իլէ պերապեր
պուլլունան ճիւմլէ մուգատտէպլէրէ սէլամ էտի-
16 նիլ: Պերի պիրինիլէ մուգատտէս էօփիւշլէ սէլամ
էտինիլ. Քրիստոսըն * քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ
էտերլէր:
17 Էյ պիրատերլէր, սիզէ բէճա էտերիմ քի՝ էյ-
րէնտիլինիլ թա՛լիմէ մուղայիր ֆրրգա վէ թէօ-
քէօղլէրէ սէպէպ օլանլարա տիզգաթ էտիպ՝ ան-
18 լէրտէն իճթինապ էտէսինիլ: Զիրա պու մադուլէ
քիմսէլէր Բապպըմըզ [Յիսուս] Քրիստոսս տէլիլ,
անճագ քէնտի գարնլարընա խըտմէթ էտիպ՝ խօշ
սէօղլէր վէ մէտհիլէլէրլէ սաֆտերունլարըն գալպ-

* Պա՛ղլէ՛ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Այլաճըն իրաւեթիլէ Յիսուս Գրիստոսըն բէսուլը
օլմագ իւղրէ տա՛վէթ օլունան Պօղոս վէ պիւրատէր
- 2 Սաթէնէս, Այլաճըն Գօրընթօստա օլան քիլիսէ-
սինէ, եա՛նի Յիսուս Գրիստոստա թագաւիս օլու-
նապ՝ մուգաւտտէսլէր օլմագ իւղրէ տա՛վէթ օլու-
նան քիմնէլէր իլէ, անլէրին վէ պիլիմ Բապպըմըզ
օլան Յիսուս Գրիստոսըն իսմինէ հէր եէրտէ տու՛ա
- 3 Էտէնլէրին ճիւմլէսինէ. փէտէրիմիզ Այլաճ վէ
Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան սիզէ ՚ի-
նայէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 4 Յիսուս Գրիստոստա սիզէ իհսան օլունան Այլա-
ճըն ՚ինայէթի իչիւն սիզին հագգընրզտա տա՛իմա
- 5 Այլաճըմա շիւքր Էտէրիմ, Գի Գրիստոսըն շէհա-
տէթի սիզտէ սապիթ օլունաւըզը կիպի, Անըն իլէ
- 6 հէր խուսուստա, հէր քէլամտա վէ հէր ՚իլմտէ
- 7 զանի օլընըզ, Շէջլէ քի Բապպըմըզ. Յիսուս Գրիս-

- տոսըն զուհւրննա մննթազըր օլարագ, հիւ պիր
 8 մէվհիպէտէ նօգսանընըզ հօգ տըր. Օ տախի Բապ.
 պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն կիւնիւնտէ թէօհմէթ.
 սիզ օլմանըզ իւզըէ, սիզի նիհայէթէ տէյին սա.
 9 պիթ զըլաճագ տըր: Սիզի քէնտի Օղլու Բապպը.
 մըզ Յիսուս Քրիստոսըն միւշարէքէթինէ տա'վէթ
 էտէն Ալլահ սատըգ տըր:
- 10 Էյ պիրատէրէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս.
 տոսըն իսիյլէ րէճա էտէրիմ քի ճիւմէնիզին սէօ.
 զիւ պիր օլոււն, վէ արանըզտա իսթիլաֆ օլմայըպ'
 քեամիլէն հէմէֆքեար վէ հէմրէյ պուլունասընըզ:
- 11 Զիրա, էյ պիրատէրէրիմ, Քլօէնին խանէսի թա.
 րաֆընտան սիզին հագգընըզտա պանա խապէր վէ.
 րիլտի քի' արանըզտա միւնազա'ալար վար տըր:
- 12 Պունու տէմէք իսթէրիմ քի' սիզտէն հէր պիրի'
 Պէն Պօղոսըն, վէ Պէն Ափօլլօսըն, վէ Պէն Կեփա.
 13 սըն, վէ Պէն Քրիստոսըն իմ' տէր: Քրիստոս թագ.
 սիմ մի օյունտու, սիզին իչիւն Պօղոս մը սալպ օ.
 լունտու, հօգսա Պօղոսըն իսմինէ մի վաֆթիզ օ.
 14 լունտընըզ: Սիզտէն' Գրիսփօս իլէ Գայիոստան
 մա'տա քիմնէյի վաֆթիզ էթմէտիյիմ իչիւն Ալ.
 15 լահա շիւքը էտէրիմ. Քի պիր քիմնէ պէնիմ հագ.
 գըմա' Բէնտի իսմինէ վաֆթիզ էթտի' տէմէտին:
- 16 Վէ իսթէֆանոսըն խանէսի խալզընը տախի վաֆ.
 թիզ էթտիմ, պունտան պաղզա պիր քիմնէյի
 վաֆթիզ էտիպ էթմէտիյիմի պիլմէմ:
- 17 Զիրա Քրիստոս պէնի վաֆթիզ էթմէք իչիւն
 տէյիլ, անճագ թէպչիր ի պէշարէթ իչիւն իրաւ
 էյլէտի. պու տախի Քրիստոսըն խաչը պիհուտէ օլ.
 18 մումագ իչիւն' քէլամ հիւմէթիյլէ օլմատը: Զիրա

- խաչա տա՛իր օլան քէլամ է՛՛՛՛ ի հէլաք օլանլարա
սէֆասէթ տիր . լաքին պիղ է՛՛՛ ի խէլաա օլանլարա
- 19 գուվէթ Ուլլահ տըր : Զիրա՝ Հիւքէմաննն հիքմէ-
թինն մահվ , վէ անլայըլըլարն անլայըլըն իպ-
- 20 թալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Նէրէտէ
հիքմէթ սահիպի , նէրէտէ քեաթիպ , պու 'ալէմին
միւպահիսի նէրէտէ տիր . Ալլահ տիւնեաննն հիք-
- 21 մէթինն սէֆասէթէ չէվի՛րմէտի մի : Զիրա Ալլահն
հիքմէթինն տիւնեա Կէրէ հիքմէթի վաորթա-
սըյէ Ալլահը պիլմէտիյինտէն՝ վա՛ղըն սէֆասէթի
վաորթասըյէ Ալլահ իման էտէնլէրի խէլաա էյլէ-
- 22 մէյի միւնասիպ կէօրտիւ : Զիւնքի Եէհուտիլէր 'ա-
լամէթ թալէպ էտէրլէր , վէ Եոռնանիլէր հիքմէթ
- 23 արարլար , Ֆադաթ պիղ սալպ օլունմըջ Գրիստուր ,
եա՛նի Եէհուտիլէրէ թէօքէզ վէ Եոռնանիլէրէ սէ-
- 24 ֆասէթ , լաքին տա՛վէթ օլունանլարա , Եէհուտի
օլուն , Եոռնանի օլուն , գուվէթ Ուլլահ վէ հիք-
- 25 մէթ Ուլլահ օլան Գրիստուր վա՛ղ էտէրիզ : Զիրա
Ալլահն սէֆիհ օլան շէյի ինսանլարտան հիքմէթլի
տիր . վէ Ալլահն զա՛իֆ օլան շէյի ինսանլարտան
- 26 գուվէթլի տիր : Էյ պիրատէրլէր , տա՛վէթինիզէ
պադընդ , թէն հասէպինն չօգ հիքմէթլիլէր , չօգ
գուվէթլիլէր , չօգ ասըլլատէլէր Գա՛վէթ օլունմատը .
- 27 Լաքին Ալլահ հիւքէմայը խէճիլ էթմէք իչիւն՝
տիւնեաննն սէֆիհ շէյլէրինն ինթիխապ էթտի , վէ
Ալլահ գուվէթլի շէյլէրի խէճիլ էթմէք իչիւն
տիւնեաննն զա՛իֆ շէյլէրինն ինթիխապ էյլէտի .
- 28 վէ Ալլահ մէվճուտ օլան շէյլէրի իպթալ էթմէք
իչիւն՝ տիւնեաննն էտնա շէյլէրինն վէ թահգիր օ-
լունան վէ հիչ հիւքմիւնտէ օլան շէյլէրի ինթիխապ

- 29 Էթտի. Քի Ալլահըն հուզուրընտա հիջ պիր պէշէր
 30 Իֆթիխար Էթմէյէ: Վէ սիզ անտէն Յիսուս Քրիս-
 տոստա սընըզ, օլ քի պիղիմ' իչիւն Ալլահ թարա-
 ֆընտան հիքմէթ վէ սալահ վէ թագտիս վէ Ֆիտիյէ
 31 օլտու. Թա քի մուհարրէր օլտըղը վէճՅէ' Իֆթի-
 խար էտէն քիմնէ Բապպ իլէ Իֆթիխար Էթմին:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պէն տախի, էյ պիրատերէր, տիգէ կէլտիլիմ-
 տէ, Ալլահըն շէհատէթինի քէլամ', եախօտ հիքմէթ
 2 Ֆադիլէթիյլէ ինպար Էթմէք իչիւն կէլմէտիմ': Ջիրա
 աբանըզտա Յիսուս Քրիստոստան, պէլի, սալպ օլու-
 նանտան զայրի պիր շէյ պիլմէմէյէ գարար գըլտըմ'
 3 Վէ պէն զա'իֆլիք վէ գօրգուտա վէ չօդ թիթրէմէ
 4 իլէ Էանընըզտա պուլունտըմ': Վէ քէլամըմ' վէ
 վա'զըմ' [ինսան] հիքմէթինին իգնա' էտիճի սէօզէ-
 րիյլէ տէյիլ, անճագ Բուհըն վէ գուտրէթին պուր-
 5 հանըլլէ իտի. Թա քի իմանընըզ ինսան հիքմէ-
 թիյլէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն գուտրէթիյլէ օլա:
 6 Լաքին քեամիլէրին աբասընտա հիքմէթ սէջլէրիլ-
 վէ Լաքին պու 'ալէմին հիքմէթինի, եախօտ պու 'ա-
 լէմին զէվալ պուլուր ըէ'իսլէրինին ճէ+Էրնէ տէյիլ:
 7 Անճագ Ալլահըն մախֆի օլան հիքմէթինի, եա'նի
 Ալլահըն 'իզլէթիմիլ իչիւն Էզէլտէն թագտիր էյ-
 8 լէտիլինի սըրր իլէ սէջլէրիլ. Անը տախի պու 'ալէ-
 մին ըէ'իսլէրինին հիջ պիրի պիլմէտի. զիրա էյէր
 պիլսէլէր իտի, Բապպ իւլ ճէլալի սալպ Էթմէղլէր
 9 իտի: Ֆագաթ մուհարրէր օլտըղը կիպի' կէզզ
 կէօրմէտիյի վէ գուլագ իշիթմէտիյի վէ ատէմին

- Ֆիքրինէ կելմէտիյի, եռ'նի Ալլահն քէնտինի սէ-
 10 վէնլէրէ հազըրլատըղը շէյլէրի, Ալլահ քէնտի Բու-
 հու վասըթատըյլէ պիզէ քէշֆէյլէտի. զիրա Բուհ
 հէր շէյի, Ալլահն տէրին շէյլէրինի պիլէ թէֆթիշ
 11 էտէր, Չիւնքի ինսանըն ումուրընը ինսանտա օլան
 քէնտի Բուհընտան զայրի հա՞նկը տտէմ պիլիր.
 քէզալիք Ալլահն ումուրընը Ալլահն Բուհընտան
 12 մոտա հիչ քիմնէ պիլմէղ, Պիզ իսէ տիւնէսանըն
 Բուհնա տէյիլ, անճագ Ալլահտան օլան Բուհա
 մալիք օլտըզ, թա քի Ալլահ թարաֆընտան պիզէ
 13 իհասն օլունան շէյլէրի պիլէլիմ, Պու շէյլէրի տախի
 Բուհանի շէյլէրի Բուհանի շէյլէր իլէ մուգայէսէ
 էտէրէք, հիքմէթ ի ինսանիյէնին թա'լիմ էթտիյի
 սէօղլէրլէ տէյիլ, անճագ Բուհ [իւլ Գուտսըն]
 14 թա'լիմ էթտիյի սէօղլէրլէ սէօղլէրիզ, Լաքին թա-
 պի'ի ինսան Ալլահն Բուհընըն շէյլէրինի դապուլ
 էթմէզ, զիրա պուշլարըն թէմէիզի Բուհանի օլտը-
 ղընտան քէնտինէ սէֆահէթ տիրլէր, վէ իտրաքընտ
 15 իզթիտարը եօզ տըր, Ամմա Բուհանի քիմնէ հէր
 շէյի թէմէիզ էտէր իսէ տէ, քէնտիսի հիչ պիրի
 16 թարաֆընտան թէմէիզ օլունմազ, Ջիրա Բապպըն
 Ֆիքրինի քի՞մ պիլտի քի անա թա'լիմ էտէ, ամմա
 պիզ Քրիստոսըն Ֆիքրինէ մալիք իզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բուհանիլէրէ
 կիպի սէօղլէյէմէտիմ, անճագ Ճիսմանիլէրէ կիպի,
 2 Քրիստոստա չօճուգլարա կիպի սէօղլէրի, Սիզէ
 թա'ամ տէյիլ, անճագ սիւտ վէրտիմ, զիրա

- տաճա թեհա՛միւնէ՛ գատիր տէյիլ իտինիլ, վէ
 3 շիմտի պիլէ տաճա գատիր տէյիլ սինիլ: Զիւնքի
 տաճա ճիսմանի սինիլ. զիրա արանըզտա հասէտ
 վէ նիզա՛ վէ թէֆրիգէլէր պուլունտըը հալտէ,
 ճիսմանի տէյիլ մի սինիլ, վէ ինսանճա սիւլուք
 4 էթմէյօր մը սընըզ: Զիրա պիրի՛ Պէն Պօղոսըն իմ,
 վէ տիկէրի՛ Պէն Ափօլլօսըն իմ՝ տէտիյինտէ ճիս.
 5 մանի տէյիլ մի սինիլ: Իմտի Պօղոս քիմ՝ վէ Ափօլ
 ւօս քիմ՝ տիր, անճագ Բապպըն հէր պիրինէ իհ.
 սան էթտիյինէ կէօրէ, իման էթմէնիզէ վասըթա
 6 օլան խատէմէ տիր: Պէն տիքտիմ, Ափօլլօս սու
 7 լատը, լաքին Ալլաճ եէթիշտիրտի. Շէջլէ քի տիքէն
 պիր շէյ տէյիլ, վէ սուլայան տախի պիր շէյ տէյիլ
 8 տիր, ամմա եէթիշտիրէն Ալլաճ տըր: Տիքէն վէ
 սուլայան տախի պիր տիր, լաքին հէր պիրի քէնտի
 9 էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճրինի պլաճագ տըր: Զիրա
 պիլ Ալլաճ իլէ էմէքտաշ ըլ. սիլ Ալլաճըն թար.
 10 լատը, Ալլաճըն պինատը սընըզ: Ալլաճ թարաֆըն.
 տան պանա իհսան օլունտն՝ ինայէթէ կէօրէ հալըզ
 միմար կիպի թէմէլ պրագտըմ, իւզէրինէ տիկէր
 քիմնէ տախի պինա եափար. ֆագաթ հէր քէս
 11 նասըլ պինա եափտըղընա տիգդաթ էթսին: Զիրա
 պրագըլան թէմէլտէն, եա՛նի Յիսուս Գրիստոստան
 մա՛տա պիր Բէ՛լէլ պրագմաղա հիշ պիր քիմնէ մուգ.
 12 թէտիր օլմազ: Վէ լաքին էյէր պիր քիմնէ պու
 թէմէլ իւզէրինէ ալթուն, կիւմիւշ, զիգըյմէթ
 13 թաշլար, աղաճ, օթ, դամըշ՝ պինա էտէրսէ, Հէր
 քէսին իշի աշիքեար օլաճագ, զիրա օլ կիւն անը
 պէյան էտէճէք տիր. չիւնքի աթէշլէ մէյտանա չը.
 դար, վէ հէր պիրինին իշի նէ մագուլէ օլտըրընը

- 14 ամէշ իմթիհան էտէճէք տիր : Էյէր պիր քիմնէնին
պինա էթտիյի իշ գալլըր իսէ , էճրինի ալաճադ .
- 15 Էյէր պիր քիմնէնին իշի եանար իսէ , զարար կէօ-
րէճէք , ամմա քէնտիսի ամթէշտէն կէշէր կիպի
- 16 գուրթուլաճադ տըր : Սիզ Ալլահն հէյքէլի օլուպ
տէրուհինիզտէ Ալլահն Ռուհու իգամէթ էթտիյինի
- 17 պիլմէ՞ղմի սինիզ : Էյէր պիր քիմնէ Ալլահն հէյ-
քէլինի պօզար իսէ , Ալլահ անը պօզաճադ տըր .
զիրա Ալլահն հէյքէլի մուգատտէս տիր , օլ հէյտէլ
տախի սիզ սինիզ :
- 18 Պիր քիմնէ քէնտի քէնտինի ալտաթմասըն .
էյէր արանըզտա պիր քիմնէ պուլ 'ալէմտէ քէն-
տինի հէլ ի հիքմէթ 'ատտ էտէր իսէ , էշլ ի հիք-
- 19 մէթ օլմագ իշիւն սէֆիհ օլսուն : Զիրա տիւնեա-
նըն հիքմէթի Ալլահն 'ինտինտէ սէֆահէթ տիր .
նիթէքիմ' Հիւքէմպը քէնտի հիլէլէրինտէ թու-
- 20 թան օ տըր . վէ հինէ' Րապպ հիւքէմանըն էֆ-
քեարը պաթըլ օլտըղընը պիլըր' տէյիւ մուհարրէր
- 21 տիր : վէլ հասըլ պիր քիմնէ ինսան իլէ իֆթի-
- 22 խար էթմէսին . Զիրա հէր շէյ սիզին տիր , կէրէք
Պօղոս , կէրէք Ափօլլօ , կէրէք Կիփաա , կէրէք
տիւնեա , կէրէք հայաթ , կէրէք Էօլիւմ , կէրէք
հազըր շէյլէր , կէրէք օլաճադ շէյլէր , ճիւմլէսի
- 23 սիզին տիր . Սիզ տէ Քրիստոսըն սընըզ , Քրիստոս
տախի Ալլահն տըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Հէր քէս պիզի Քրիստոսըն խատէմէսի վէ Ալլա-
հն էսրարընըն քէթխիւտալարը մազամընտա
- 2 թուլթսուն : Իմտի քէթխիւտալարտան մաթլուպ

- 3 օլան շէյ սատրդ պուլունմալարը տըր : Ամմա սիզին
թարաֆընըղտան, եախօտ ինսան հիւքմիւլէ հիւքմ
օլունմադ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւչիւք շէյ տիր.
հաթթա քէնտիմ քէնտիմ պիլէ հիւքմ էթմէմ :
- 4 Զիրա քէնտի հազգըմտա դամիրիմ պիր շէյ կէօս.
թէրմէզ իսէ տէ, եինէ պունուլէ քէնտիմ սալիհ
'տոտ էթմէմ. անճադ պէնի հիւքմ էտէն Բապպ
- 5 տըր : Իմտի վադթընտան էվվէլ, եա'նի Բապպ
կէլմէյինճէ հիչ պիր շէյի հիւքմ էթմէյինիլ. օ
տախի զուլմէթին կիզի շէյլէրինի այտընլըլա չը-
գարըպ' գալպլէրին միւրապլարընը աշիքեար էտէ-
ճէք տիր. օ զէման հէր քէսին մէտհի Ալլահտան
օլանճադ տըր :
- 6 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, պէն պու շէյլէրի սի-
զին իչիւն քէնտիմէ վէ Ափօլլօսա թէմնիլէն նազլ
էյլէտիմ, շու մադսէտլէ քի հիչ պիրինիլ պիրինիլ
թարաֆտարը օլարադ, տիկէրի 'ալէյհինէ թէքէպ.
պիւր էթմէմէք իչիւն մոհարրէր օլանտան ֆաղա
թէֆէքքիւր էթմէմէյի պիլտէն էյրէնէսինիլ :
- 7 Զիրա սէնի միւլթալ էտէն քիմ տիր. վէ սէնտէ
ալմաադընն նէ՞ շէյ վար. վէ էյէր ալտըն իսէ,
նի'չիւն ալմամըլ կիպի իֆթիլար էտէրսին :
- 8 Ալթըգ ադտընըզ, զէնլին օլտընըզ, պիզ պու-
լունմադսըզըն սալթանաթ սիւրտիւնիւլ. վէ քեաշ-
քի սալթանաթ սիւրէ իտինիլ քի պիզ տախի
սիզին իլէ պերապէր սալթանաթ սիւրէ իտիք :
- 9 Զիրա զանն էտէրիմ քի Ալլահ' գաթլէ մահքիւմ
օլանլար միսիլիւ պիզ ըէսսուլլէրի ոօկրատուն
կէօսթէրտի. չիւնքի տիւննայա վէ մէլա'իքէյ վէ
- 10 նաուա թէմնալ իչիւն օլտըգ : Պիզ Գըրեստս իչիւն

- սէֆիճ իզ, սիզ իսէ Բրիստոստա 'ազիլ սինիզ.
 պիզ զա'իֆ իզ, սիզ զաւվէթլի սինիզ. սիզ միւ-
 11 քէրբէմ' սինիզ, պիզ մուհազգէր իզ: Պու սա'ա-
 թա տէյին աճլըզ վէ սուսըղըզ չէքիպ' չըպլազ
 գալըրըզ, տարպ օլունըրըզ, վէ մէքեան ը իզամէ-
 12 թիմիզ հօգ տըր. Բէնտի էլլէրիմիլէ տախի իչլէ-
 յէրէք էմէք չէքէրիզ. շէթմ' օլունտըղըմըզտա
 խայր տու'ա էտէրիզ. թէ'ատտի կէօրտիւյիւմիւզտէ
 13 թէհհամիւլ էտէրիզ. Թազպիճ օլունտըղըմըզտա,
 հալվարըրըզ. շիմտիյէտէք տիւնհտնըն սիւփրիւն-
 14 թիւսիւ վէ ճիւմլէնին մէնֆուրը օլտըզ: Պուշլարը
 սիզի խէճիլ էթմէք իչիւն հազմայօրըմ', ահճազ
 սէվկիւլիւ էվլատըմ' կիպի ռիզէ նասիհատ թէտէրիմ':
 15 Զիրա էյէր Բրիստոստա օն պինչ մու'ալլիմինիզ
 օլսա պիլէ, չօգ փէտէրինիզ հօգ տըր. զիրա Յի-
 սուս Բրիստոստա պէշարէթ վատըթատըյլէ պէն
 16 սիզի թէվլիտ էթտիմ': իմտի պանա մուզթէտի
 17 օլմանըզ սիզտէն ըէճա էտէրիմ': Պու էճլտէն պէ-
 նիմ' սէվկիւլիւ վէ Բապպտա սատըզ օլան օղլըմ'
 Տիմթէոսը սիզէ կէօնտէրտիմ'. օ տախի հէր հէր-
 տէ հէր քիլիսէտէ թա'իմ' էթտիյիմ' իւզըէ'
 Բրիստոստա օլան թարիզլէրիմի սիզէ իխթար է-
 18 տէճէք տիր: Պա'ղը քիմսէլէր թէքէպպիւր էթտի-
 19 լէր, կէօյա քի սիզէ կէլմէյէճէյիմ': Լաքին էյէր
 Բապպ միւրատ էտէր իսէ, սիզէ թէզ կէլէճէյիմ',
 վէ թէքէպպիւր էտէնլէրին սէօղիւնիւ տէյիլ, ահ-
 20 ճազ գուվվէթիին պիլէճէյիմ'. Զիրա մէլէքիւթ
 Ուլլահ սէօղլէ տէյիլ, ահճազ գուվվէթլէ տիր:
 21 Նա'սըլ իսթէրսինիզ. սիզէ տէյնէքլէ մի, հօզսա
 մուհապպէթ վէ հիւմ' բուհը'յլէ մի կէլէյիմ':

ՊԱՊ 3

- 1 Հէր Թարաֆտա իշխողիւյօր քի տրանդատա զինա
 վար, պեջլէ զինա քի Թա'իֆէլէրտէ պիլէ [գիբը]
 օլընմայօր, հաթթա պիր տտեմ քէնտի փէտէ.
 2 Երնին զէվճէսինի սլըր, վէ սիզ պու ֆի'իլի իրթի.
 քեսապ էտէնին իշինիզտէն տէֆ' օլընմասը իշին
 ղամ չէքմէտիքտէն պաշգա, Թէքէպպիւր պիլէ
 3 էթտինիզ, Զիրա պէն ճէսէտճէ ղա'իպ, ամմա
 բուհճա հազըր օլարագ, շիմտի հազըր կիպի հիւքմ
 4 էթտիմ քի, Սիզ Թէճէմմիւ' էյլէտիյինիզտէ, պէ.
 նիմ բուհճմ տտիի Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստո.
 սըն գուտրէթիլէ պէրապէր հազըր պուլընարագ,
 5 պու ֆի'իլի պեջլէճէ իրթիքեսապ էտէնի, Թէնինին
 հէլաքը իշին Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոօրն իս.
 միլլէ Շէյթանա Թէպիմ էտէսինիզ. Թա քի Բապպ
 6 Յիսուսըն կիւնիւնտէ բուհճու խէլաս պուլա: Շու
 Թէֆտիւրիւնիւզ էյի տէյիլ տիր, պիր ազ մայա
 պիւթիւն խամուրը մայալատըղընը պիլմէ՞զ մի սի.
 7 Նիզ, Սիզ մայասըզ օլտըղընըզ միսիլիւ եէնի խա.
 մուր օլմագ իւղրէ՝ էքըր մայայը տէֆ' էտինիզ.
 չիւնքի ֆըսհըմըզ օլտն Գրիստոս պիլիմ իշին
 8 զէպհ օլընտու: Պու սուրէթլէ էսքի մայա իլէ
 տէյիլ, վէ շէրը վէ քէօթիւլիւք մայասըլլէ տէ.
 յիլ, անճագ խուլուս վէ հագիգաթ ֆէթիլիլլէ
 9 պայրամ էտէլիմ, Զինաքեսարալ իլէ իիթիլթ
 էթմէյէպինիզ՝ տէյիւ սիզէ մէթթուպտա եազտըմ.
 10 վէ եինէ պու տիւնեանըն զինաքեսարալըր եա
 Թամաս'քեսարալըր եա ղասապ էտիճիլէրի իլէ, եախօտ
 փուլթիւէրէսթլէրի իլէ տէյիլ, չիւնքի էջլէ օլտ'

- 11 պու տիւնեատան չըգմանել լաղըմ կելիր : Ամմա շիմտի էյեր պիրատեր անըլան պիր քիմնէ զինա-
քեար եա թամա՝ քեար եա փուծփերէսթ եա շէթմ էտիճի եա պէքրի եա զսոպ էտիճի օլուր
իսէ, իխթիլուծ էթմէտիքտէն մա՛տա պէզլէ քիմ-
սէ իլէ պէրսոպեր թա՛ամ պիլէ էթմէյէսինիզ՝
- 12 տէյիւ եազտըմ : Զիրտ խարիճտէ օլանլարը տախի
հիւքմ էթմէք նէ՞ վաղիֆէմ տիր . սիզ տախիլտէ
- 13 պուլունանլարը հիւքմ էթմէյօր մը սընըզ : Ամմա
խարիճտէ օլանլարը Ալլահ հիւքմ էտէր . իմտի օլ
քէօթիւ . քիմնէյի քէնտի արանըզտան տէֆ՝ է-
տինիզ :

ՊԱՊ 6

- 1 Սիզտէն պիր քիմնէնին տիկերի իլէ պիր տա՛վաուր
օլուր իսէ, մուգատտէսլէրին հուզուրընտա օլմայրպ,
հադգսըզլարըն հուզուրընտա մուհաքէմէյէ ճէսա-
- 2 ըէթ էտէ՞ր մի : Մուգատտէսլէր տիւնեայը հիւքմ
էտէճէքլէրինի պիլմէ՞զ մի սինիզ . վէ էյեր տիւնեա
սիզին թարաֆընըզտան հիւքմ օլունուր իսէ, էն
քիւչիւք տա՛վալարըն ֆոսլընա լիյադաթընըզ եօ՞գ
- 3 մը : Մէլա՛իքէյի հիւքմ էտէճէյիմիզի պիլմէ՞զ
- 4 մի սինիզ . նէ՞րէտէ գալըր տիւնեէվի շէյլէր . իմտի
էյեր տիւնեէվի շէյլէրէ միւթէ՛ալլըզ մուհաքէմէ-
լէրինիզ վար իսէ, քիլիսէտէ ի՛թիպարը օլմայսն-
- 5 լարը հաքիմ նոսպ էտինիզ : Սիզի խէճիլ էթմէք
իչիւն սէօյլէյօրըմ . սիզտէ 'արիֆ քիմնէ պիր պի-
լէ եօ՞գ մը տըր քի՝ պիրատերլէրինին արասընտա
- 6 հիւքմ էթմէյէ մուգթէտիր օլա : Լաքին պիրատեր

- պիրատէր իլէ՝ պու տախի միւ՛մին օլմայանլարն
 7 հուզըւրնտա մուհաքէմէ օլուր։ Իմտի եէքտիկէ-
 րինիզ իլէ տա՛վալարընըզ պուլունմասը սիզէ հէր
 վէճհէ գուսուր տըր. պունու էթմէտէն իսէ նի՞.
 չիւն հագգարզլըզա թէհամնիւլ էթմէգսինիզ. պու-
 տան իսէ, նի՛չիւն զատր կէօրմէյէ գա՛խլ օլմազ-
 8 սընըզ։ Լաքին սիզ հագգարզլըզ վէ զատր էտէր.
 9 սինիզ, պու տա պիրատէրէրինիզէ տիր։ Պիլմէզ
 մի սինիզ քի հագգարզլ օլանլար մէլէքիւթ Ուլ-
 լահա վարիս օլմայաճագլար տըր. ալտանմայընըզ,
 նէ գահպէգէնլէր, նէ փութփէրէսթլէր, նէ զինա-
 10 քեարլար, նէ մուխաննէպէր, նէ լութիլէր, նէ
 խըրսըզլար, նէ թամա՛քեարլար, նէ պէքրիլէր, նէ
 շէթմ էտիճիլէր, նէ զասպ էտիճիլէր մէլէքիւթ
 11 Ուլլահա վարիս օլաճագլար տըր. Պա՛զըլարընըզ
 տախի պէօյլէ իտինիզ. Լաքին Բապպ Յիսուսըն
 իսմիյլէ վէ Ալլահը՛րզըն Բուհըյլէ եըյգանտընըզ,
 թադախիս օլունտընըզ, հէմ տախի թէպրիւր օլուն-
 տընըզ։
 12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա՛ի-
 տէլի տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ,
 պէն հիչ պիր շէյին հիւքմիւ ալթընա կիրմէմ։
 13 Թա՛ամլար գարըն իչիւն, գարըն տախի թա՛ամլար
 իչիւն տիր. ամմու Ալլահ պունու տա, անլէրի տէ
 մահվ էտէճէք տիր. ֆագաթ ճէսէտ զինա իչիւն
 տէյիլ, անճագ Բապպ իչիւն տիր, վէ Բապպ ճէ-
 14 սէտ իչիւն տիր։ Վէ Ալլահ՛ Բապպը իհնա էյլէտիյի
 կիպի, պիզի տախի քէնտի գուտրէթիյլէ իհնա է-
 15 տէճէք տիր։ Ճէսէտլէրինիզ Քրիստոսըն ա՛զաաը
 օլտըլընը պիլմէզ մի սինիզ. Իմտի Քրիստոսըն ա՛-

- զաւրնը ալըպ' ֆաշիշէ ա'զաւը մը էտէյիմ'. հա՛շա :
- 16 Ֆաշիշէյէ միւլասըգ օլան անրն իլէ եէք վիւճուտ
օլաղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ. չիւնքի՝ իքիսի եէք
վիւճուտ օլաճազլար՝ տէյիւ Բիւսպ պուլուրըր :
- 17 Լաքին Բապպա միւլասըգ օլան Աւըն էլէ պիր
- 18 բուհ օլուր : Զինատան գաշընըզ. առէմին իրթի-
քեապ էթտիյի հէր կիւնահ ճէսէտինտէն խարիճ
տիր, ամմն զինայը իրթիքեապ էտէն, քէնտի ճէ-
- 19 սէտի 'ալէյհինէ կիւնահ էտէր : Պիլմէ՞զ մի սինիզ
քի ճէսէտինիզ՝ Ալլահ թարաֆընտան սիզէ իհսան
օլունուպ տա տերունինիզտէ պուլունտն Բուհ իւլ
Գուտսըն հէյքէլի տիր. սիզ տախի քէնտինիզին
- 20 տէյիլ սինիզ. Զիրա պահա իլէ սաթըն ալընտը-
նըզ. պու սէպէպտէն Ալլահ միւթէ'ալըզ օլան
ճէսէտինիզ վէ բուհընըզէ Ալլահ թա'զիզ էյ-
լէյինիզ :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պանա եազտըղընըզ մատտէլէրէ կէլինճէ՝
- 2 էր իչիւն գարըյա տօգնւնմամագ էյի տիր : Պու-
նուն իլէ պէրապէր Ֆաշիյաթտան վէգայէ իվն
հէր առէմին քէնտի զէվճէսի, վէ հէր գարընըն
- 3 քէնտի զէվճի օլսուն : Զէվճ զէվճէսի, վէ զէվճէ
տախի զէվճի հազգընաա օլան վէճիպէսինի իֆա
- 4 էթսին : Զէվճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ
տէյիլ, անճագ վէվճին հիւքմիւնտէ տիր. քէզալիք
զէվճին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէյիլ, անճագ
- 5 զէվճէնին հիւքմիւնտէ տիր : Պիրի պիրինիզի մահ-
բում էթմէյինիզ, մէյէր քի օրուճ վէ տու'ա իլէ

- մէշղուլ օլմագ իչիւն թարաֆէյնին ըրկասըյէ մուվագգաթէն օլա. պա'տէհու քէնտինիզի գապթ էտէմէմէղլիքտէն տօլպը Շէյթանն սիզի իղվա
- 6 էթմէմէսի իչիւն թէքրար պիր եէրէ կէլինիզ: Պու. նու տախի էմը թարիգիյէ տէյիլ, անճագ միւ.
- 7 սա'ատէ թարիգիյէ սէզլէրիմ: Զիրա ճիւմէ ա տէմէրին պէնիմ կիպի օլմալարընը իսթէրիմ, լա. քին քիմինի պիր սուրէթ, քիմինի տիկեր սու. բէթլէ հէր պիրինին Ալլահ թարաֆընտան քէնտինէ
- 8 մահսուս մէվհիպէսի վար տըր: Ամմա միւթէ'էհ. հիլ օլմայանլարա վէ տուլ գարըլարա տէրիմ քի'
- 9 պէնիմ կիպի գալմալարը խպրը տըր: Վէ լաքին էյեր քէնտի նէֆսէրինին գապթընա մուգթէտիր տէյիլլէր իսէ, թէ'էհհիլ էթսինլէր. զիրա թէ.
- 10 'էհհիլ էթմէք եանմագտան էվլա տըր: Լաքին միւթէ'էհհիլ օլմալարա պէն տէյիլ, անճագ Բապպ' զէվճէնին զէվճինտէն սյրըլմամասընը էմը էտէր.
- 11 (Վէ լաքին, սյրըլարըր թագտիրտէ զէվճսիզ գալ. սըն, եահսո զէվճի իլէ պարըշտըն.) զէվճ տտիթի
- 12 զէվճէյի թէրք էթմէսին: Պաշգա քիմսէլէրէ իսէ Բապպ տէյիլ պէն տէրիմ քի' էյեր պիր պիրա. տէրին միւ'մին օլմայան զէվճէսի օլտըրը հալտէ, օ տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր սաքին օլմաղա
- 13 ըադի իսէ, անը թէրք էթմէսին: Պիր զէվճէնին տախի միւ'մին օլմայան զէվճի օլտըրը հալտէ' օ տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր իղամէթէ ըալի
- 14 իսէ, անը թէրք էթմէսին: Զիրա միւ'մին օլմայան զէվճ զէվճէսիյէ թագտիս օլունուր, վէ միւ'մին օլմայան զէվճէ զէվճիյէ թագտիս օլունուր. եօգ. սա ճօճուգլարընըղ նափտը օլուն իտի, ամմա շիմտի

- 15 մուգատուտէս տիրէր : Լաքին էյեր միւմին օլմայան
այրըլըր իսէ , այրըլըն . պու միսիլիւ քէյֆիյաթտա
պիրատէր , եսխօտ հէմշիրէ էսիր տէյիլ տիր . ուն-
ճագ Ալլահ պիպի սէլամէթտէ պուլունմաղա տա' -
- 16 վէթ էյլէտի : Ձիրա , էյ զէվճէ , նէ պիլիրսին , պէլ-
քի զէվճէնի խէլաս էտէճէքսին . եսխօտ , էյ զէվճ ,
նէ պիլիրսին , պէլքի զէվճէնի խէլաս էտէճէքսին :
- 17 Ֆագաթ Ալլահ հէր պիրինէ նասըլ գըսմէթ էթ-
տի իսէ , եա'նի Բապպ հէր պիրինի նէ հալտէ տա' -
վէթ էթտի իսէ , օլ հալտէ սիւլուք էթսին . վէ
ճիւմէ քիլիսէլէրտէ պեյլէճէ թէնպիհ էտէրիմ :
- 18 Պիր քիմսէ մախթուն օլարագ տա'վէթ օլունտու
իսէ , խիթանսըլ օլմասըն . պիր քիմսէ զայր ի
մախթուն տա'վէթ օլունտու իսէ , խիթան օլուն-
- 19 մասըն : խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր , վէ խիթան-
սըլըզ պիր շէյ տէյիլ տիր , անճագ Ալլահն էմր-
- 20 լէրինին հըֆղը Էնէպ տիր : Հէր քէս նէ հալտէ
- 21 տա'վէթ օլունտու իսէ , օ հալտէ գալըն : Գուլ
օլարագ տա'վէթ օլունտըն իսէ , զամ չէքմէ . լա-
քին էյեր ազատ օլա պիլիր իսէն , ունը թէրճիհ
- 22 էյլէ : Ձիրա Բապպտա տա'վէթ օլունան գուլ
Բապպըն ազատըսը տըր . քէզալիք հուրր օլարագ
- 23 տա'վէթ օլունան Բրիատտսըն գուլու տըր : Պահա
իլէ սաթըն ալընտընըլ , ինսանա գուլ օլմայընըլ :
- 24 Էյ պիրատէրէր , հէր քէս նէ հալտէ տա'վէթ
օլունտու իսէ , Ալլահն հուզուրընտա օ հալտէ
գալըն :
- 25 Լաքին պաքիրէլէր խուսուսընտա Բապպ թա-
րաֆընտան պանա էմր եօզ տըր . ամնա պէն սա-
տըզ օլմաղա Բապպըն մէրհամէթ էյլէտիլի քիմսէ

- 26 կիպի ըէյ վերերիմ: Իմաի զանն էտերիմ քի՝ շիմ
տիքի զարուրէթ սեպէպինտէն պու էյի տիր,
27 եա՛նի ատեմէ պէօյլէ գալմադ խայրըլը տըր: Ձէվ-
ճէյէ պաղլը՞ մը սըն, չէօղիւլմէյի թալէպ էթմէ.
զէվճէտէն չէօղիւլմէ՞լ մի սին, զէվճէ թալէպ
28 էթմէ: Ամմա թէ՛հճհիւլ էտէր իսէն տէ, կիւնաճ
էթմէզոն. պաքիրէ տաիի թէ՛հճհիւլ էթսէ,
կիւնաճ էթմէզ. լաքին պու քիմսէլէր ճէսէտճէ
մուզայագա չէքէճէքլէր տիր, պէն իսէ սիզի էսիր:
29 կերիմ: Էյ պիրատէրլէր, պուճու տերիմ քի՝ վա-
գըթ գըսալմըլ տըր. գալաը քի՝ զէվճէսի օլանլար
30 զէվճէսի եօգ կիպի, Վէ աղլայանլար աղլամազ
կիպի, վէ սէվինէնլէր սէվինմէզ կիպի, վէ սոթըն
31 ալանլար մալիք օլմազ կիպի, Վէ պու տիւնէայը
իսթիմալ էտէնլէր իֆրաթլէ իսթիմալ էթմէզ
կիպի օլանլար. զիրա պու տիւնէանըն ճէյէթի
32 զա՛իլ օլուր: Պէն իսէ էնտիշէսիզ օլմանըզը իս-
թէրիմ. միւթէ՛հճհիւլ օլմայան քիմսէ րապպը
խօշուտ էթմէք իչիւն՝ րապպա միւթէ՛ալլըդ շէյ-
33 լէր հազգընտա էնտիշէ էտէր. Ամմա միւթէ՛հճհիւլ
օլան քիմսէ զէվճէսինի խօշուտ էթմէք իչիւն ու-
մուրը տիւնէէվիլէ հազգընտա էնտիշէ էտէր,
34 Ձէվճէ իլէ պաքիրէնին ֆէրգի վար. զայր ի մէն-
քուճէ ճէսէտճէ վէ րուճա մուզատտէս օլմագ
իչիւն՝ րապպա միւթէ՛ալլըդ շէյլէր հազգընտա
էնտիշէ էտէր. ամմա մէնքուճէ զէվճինի խօշուտ
էթմէք իչիւն ումուրը տիւնէէվիլէ հազգընտա
35 էնտիշէ էտէր: Պուճու նախի իւզերինիզէ քէմէնտ
աթմագ իչիւն տէիլ, անճագ սիպին ֆա՛խտէնիզ
իչիւն ճէմ լայըգը վէճճլէ զայլէսիզ րապպա միւ-

- 36 լաղէմէթինիզ իչիւն սէջլէյօրըմ: Ամնա էյեր պիր
քիմնէ քէնտի գըղը հազգընտա, վազթը կէջմիշ
օլտըղընտան շիւթեհընթ Վն' եթեհէյէ նսլայըգ մու-
'ամէլէ էթտիլինի զանն էտէր իսէ, պէզլէ իծապ
էթտիլի հալտէ իսթէտիլինի էթսին, կիւհաս էթ-
37 մէզ. թէգէվիււծ էթսինէր: Ալ էլ լաքին մեծպու-
րիյէթ թասթընտա օլմայարադ' իրատէթի քէնտի
հիւքմիւնտէ պուլուհուպ, դալլի սսպիթ օլան
քիմնէ քէնտի գըղընթ տըլը գօմաղը գալլինտէ
38 թասմիմ էթմիշ իսէ, էյի էտէր: Ալ էլ հասըլ
էվլէնտիրէն էյի էտէր, ամնա էվլէնտիրմէյէն տահա
էյի էտէր:
39 Զէվլէ, զէվլէինին 'էօմիւլ օլտըգճա, [շէրի'աթ
մուծէպինճէ] տնա պաղլը տըր. ամնա էյեր զէվլի
վէֆաթ էտէրսէ, իսթէտիլի քիմնէ իլէ էվլէնմէյէ
40 մէ'զըն տըր, ֆազաթ Բապպտա օլտուն: Ալքին
պէջլէ գալարըլը հալտէ, պէնիմ րէյիմէ կէօրէ,
տահա միւպարէք տիր. վէ զանն էտէրիմ քի
պէնտէ Ալլահըն Բուհու վար տըր:

ՊԱՊ 8

- 1 Ալէ փութլարա զէպհ օլունան նէսնէլէր խուսու-
սընտա, ճիւմէմիպին 'իլմէ մալիք օլտըղըմըղը պի-
լերիզ. 'իլմ' քիպը կէթիրիր, ամնա մուհապպէթ
2 իմար էտէր: Ալէ էյեր պիր քիմնէ պիր շէյ պիլի-
րիմ զանն էտէրսէ, վաճիպ օլան 'իլմէ տահա հիշ
3 պիր շէյ պիլմէզ: Ամնա էյեր պիր քիմնէ Ալլահը
սէվէրսէ, օլ քիմնէ անըն 'իլտինտէ մս'իլմ տիր:
4 իմտի փութլարա զէպհ օլունան շէյլէրի հէմէք

- պահանա կելինձէ, տիւնեատա փութըն պիր շէյ
 օլմատըղընը, վէ պիր Ալլահտան պաշգա Ալլահ
 5 օլմատըղընը պիլիրիզ, Զիրա կերէք կէօքտէ՝ կերէք
 եերտէ իլահ թէսմիյէ օլունանլար վար իսէ տէ,
 (նիթէքիմ չօգ իլահլար վէ չօգ բապսլար վար
 6 տըր,) Պիզէ պիր Ալլահ, եա՛նի փետեր վար տըր
 քի ճիւմէ քեա՛ինաթ անտէն օլուպ, պիզ տոխի
 *անըն իլէ՝ իզ, վէ պիր Բապպ Յիսուս Քրիստոս
 վար տըր քի անըն վասըթասըյլէ ճիւմէ մախլու
 գաթ վիւճուտէ կելիպ, պիզ տախի անըն վասը-
 7 թասըյլէ իզ, Ամմա պու 'իլմ՝ ճիւմէ ատէմէրտէ
 պուլունմազ, վէ պա՛զըլարը շիմիյէտէք փութու
 պիր շէյ զանն էտերէք փութա զէպ՝ օլունմը
 տէյիւ եերլէր, վէ զամիրլէրի զա՛իֆ օլմաղլէ մուր-
 8 տար օլուր: Լաքին թա՛ամ պիզի Ալլահա մագ-
 պուլ գըլմազ. զիրա եէտիյիմիզ հալտէ ֆազիլէ-
 թիմիզ օլմազ, վէ եէմէտիյիմիզ հալտէ եքսիք-
 9 լիյիմիզ օլմազ, Անճագ պու սերպէսթլիյինիզին
 զա՛իֆլէրէ թէօքէզ սէպէպի օլմամասընա տիզգաթ
 10 էտիհիզ, Զիրա պիր քիմնէ սէնին կիպի սահիպ ի
 'իլմի փութիսանէտէ սօֆրատա օթուրուր կէօր-
 տիւյիւ հալտէ, օլ զա՛իֆ օլանըն զամիրի փութ-
 լարա զէպ՝ օլունան շէյլէրի եէմէյէ ճէսարէթլէն.
 11 մէզ մի. վէ պէօյլէճէ հօլընա Քրիստոսըն հօլ-
 տիւյիւ զա՛իֆ պիրատեր սէնին 'իլմին սէպէպիլլէ
 12 հէլաք օլուր: Պէօյլէճէ պիրատէրլէր 'ալէյհնտէ
 կիւնահ էտիպ՝ անլէրին զա՛իֆ զամիրինի հարա-
 լպորագ, Քրիստոսա գարըր կիւնահ էտերտիհիզ.

- 13 Պինա'էն 'ալէյ՜հ էյէր թա'ամ պիրատէրիմէ թէօ-
քէզ օլուր իսէ, պիրատէրիմէ թէօքէզ օլմայպըմ'
տէյիւ իլ էլ էպէտ էթ հէմէյէճէյիմ'.

ՊԱՊ 9

- 4 Պէն ըեսուլ տէյի'լ մի իմ. պէն աղատ տէյի'լ մի
իմ. պէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը կէօրմէ-
տիմ մի. Բապպատ սիզ պէնիմ էսէրիմ տէյի'լ
2 մի սինիզ: Էյէր զայրիլէր իչիւն տէյիլ իսէմ, էլ-
պէթթէ սիզին իչիւն ըեսուլ իմ. զիրա Բապպատ
3 սիզ ըեսալէթիմին միւհրիւ սինիզ: Պէնի թէֆթիշ
4 էտէնլէրէ ճէվապըմ պու տըր. Եէյիպ իլմէյէ սէ-
5 լահէյէթիմիզ եօգ մը տըր: Սա'իր ըեսուլէր վէ
Բապպըն գարնաաշարը վէ Կեփաս կիպի' հէմշիրէ
օլան պիր զէվճէ հանըմըզտա կէզտիրմէյէ սէլա-
6 հէյէթիմիզ եօգ մը տըր: Եօգսա իշ իշլէմէմէյէ
հալընըզ պէնիմ իլէ Բառնաբասըն մը սէլահէյէթի
7 եօգ տըր: Մասրաֆը քէնտիսինտէն օլարագ քիմ'
'ասքէրիք էտէր. քիմ' պաղ տիքէր տէ սնըն
մահաուլընտան հէմէզ. հախօտ քիմ' սիւրիւ կիւ-
8 տէր տէ սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն հէմէզ: Պու
սէյլէտիյիմ ինսա'ն սէօզիւ մի տիր. եօգսա
9 պուշարը շէրի'աթ տախի սէյլէմէզ մի: Զիրա'
խարման տէօյէն էօքիւզիւն ազզընը պաղլամայա-
սըն' տէյիւ Մովսէսին շէրի'աթընտա մոհարէր
10 տիր. Ալլահ էօքիւզէրի' մի գայրըրը: Եօգսա հէր
վէճհէ պիզի'մ իչիւն մի սէյլէր. պէլի' պիզիմ'
իչիւն հաղըմըշ տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնին իւ-
միտլէ սիւրմէսի վէ խարման տէօյէնին քէնտի իւ-

- միտինտէն հիսսէտար օլմադ իւմիտիլէ տեղմէսի
- 11 կերէք տիր. Էյէր պիզ սիզէ բուհանի շէյլէրի էք տիբ իսէ, սիզին ճիւմանի շէյլէրինիզի պիզէճէյի-
- 12 միզ պէզլի^ն էք շէյ մի օլուր: Էյէր տիկեր քիմնէլէր իւզէրինիզէ օլան պու սէլահիլէթտէն հիսսէ տար օլարլար իսէ, պիզ տահա զիյատէ օլմալը տէյի^ն մի իզ. պիզ իսէ Գրիստոսըն պէշարէթինէ պիր վէճհէ մանի^ն օլմամադ իչիւն պու սէլահիլէթի իսթի^ն մալ էթմէյիպ՝ հէր շէյէ թէհամմիլ
- 13 էտերիզ: Պիլմէզ մի սինիզ քի՝ հէյքէլէ միւթէ՝ ալլըզ ումուրտա խրտմէթ էտէնլէր հէյքէլէնէ եերլէր, վէ մէզպահհըն խրտմէթինտէ պուլուան.
- 14 լար մէզպահհտան հիսսէտար օլուրլար: Պու սուրէթլէ տախի Բապպ պէշարէթի վա՛ղ էտէնլէրին՝ պէշարէթտէն թէ՛ պլիւշ էթմէլէրինի թա՛հին էյ-
- 15 լէտի: Պէն իսէ պու շէյլէրին հիչ պիրինի իսթի^ն մալ էթմէտիմ. վէ պանա պէզլէ մուամէլէ օլան. սըն՝ տէյիւ պու շէյլէրի հազմատըմ. գիրա պիր քիմնէ իֆթիխարըմը իպթալ էթմէտէն իսէ, էօլ-
- 16 մէք պէնիմ իչիւն էվլա տըր: Զիրա պէշարէթի թէպչիր էթտիլիմ հայտէ՝ պանա սէպէպ ի իֆթիխար տէյիլ տիր, չիւնքի մէճպուլըիլէթ ալթընտա իմ. պէլի՝ էյէր պէշարէթի թէպչիր էթմէզ իսէմ,
- 17 վայ պանա. Զիրա էյէր պուհու իսթէյէրէք էտեր իսէմ, էճրիմ վար. վէ լաքին էյէր իսթէմէյէրէք էտեր իսէմ, եինէ վէքէալէթի պանա էմանէթ օլան.
- 18 մըշ տըր. Իմտի էճրիմ նէ՞ տիր. պէշարէթի վա՛ղ էթտիլիմտէ, պէշարէթտէ օլան սէլահիլէթիմի սու՛ի իսթի^ն մալ էթմէմէք իչիւն՝ Գրիստոսըն պէ-
- 19 շարէթինի մէճճանէն թէպչիր էթմէք տիր: Զիրա

- ճիւմէնին հիւքմանտէն ազատ իբէն՝ տահա զիյա-
տէ քիմնէլէր գազանմագ իչիւն քէնտիմի ճիւմէ-
20 սինէ գուլ էթտիմ: Վէ Եէհուտիլէրի գազանմագ
իչիւն Եէհուտիլէրէ Եէհուտի կիպի օլտըմ. շէրի-
'աթ Թահթընտա օլտըլարը գազանմագ իչիւն *շէ-
րի'աթ Թահթընտա օլտըլարա շէրի'աթ Թահթըն-
21 տա կիպի օլտըմ. 'Ինտ Ալլահ քէնտիմ շէրի'աթ-
սըզ օլմայըպ՝ անճագ ֆրիտտոսըն շէրի'աթը Թահ-
թընտա օլտըագ, շէրի'աթսըզլարը գազանմագ ի-
չիւն, շէրի'աթսըզլարա շէրի'աթսըզ կիպի օլտըմ:
22 Զա'իֆլէրի գազանմագ իչիւն զա'իֆլէրէ զա'իֆ
կիպի օլտըմ. հէր պիր վէճճլէ պա'զըլարընը խելտու
23 էթմէք իչիւն ճիւմէյէ հէր շէյ օլտըմ: Պուռու
տախի պէշարէթ իչիւն էտէրիմ, քի անա միւշթէ-
24 բիք օլտըմ: Պիլմէ՞զ մի սինիլ քի՝ մէյտանտա
սէյիրտանլէրին ճիւմէսի սէյիրտիր իսէ տէ, միւ-
սապագաթ հիշանընը պիր քիմնէ ալըր. պէզլէ
25 սէյիրտինիլ քի նա'իլ օլտսընըզ: Վէ հէր փէհ-
լիվան հէր խուռուռտա նէֆսինի զապթ էտէր.
անլէր պիր ֆանի Թահ ալմագ իչիւն, պիզ իսէ
26 ֆանի օլմայան պիր Բահ իչիւն էտէրիլ: Իմնի
պէն պէզլէ սէյիրտիրիմ, Թէրէտտիւտ էտէր կիպի
տէյիլ. պէզլէ հումըսըզ վուրուրըմ, հաւայը
27 տէզլէր կիպի տէյիլ: Ամմա ճէսէտիմէ ճէֆա վէ-
րիպ՝ անը գուլըղա շէքէրիմ, Թա քի սա'իրլէրէ
վա'զ էթտիքտէն սօկրա՝ քէնտիմ մէրտուտ օլ-
մայայըմ:

*Պա'զընդա՝ շէրի'աթ Թահթընտա տէյիլ իբէն՝
շէրի'աթ

ՊԱՊ 40

1 Եւ պիտառերէր, պու շէյլէրտէն պիտապեր օլմա.
 նըզը իսթէմէմ, ես'նի էճուտարմըզըն ճիւմլէսի
 պուլուլթըն ալթընտա իտիլէր, ճիւմլէսի տէնիլտէն
 2 Կէչտիլէր: Վէ ճիւմլէսի պուլուլթտա վէ տէնիլտէ
 3 Մովսէսէ վաֆթիլ օլտըլար: Վէ ճիւմլէսի Տէման
 4 պիր բուհանի եէյէճէք եէյիպ, ճիւմլէսի Տէման
 պիր բուհանի իչէճէք իչտիլէր. զիրա բէֆալաթ
 էտէն բուհանի գոյտտան իչէրէր իտի, օլ գոյա
 5 տախի Բրիտոս իտի: Լաքին Ալլահ անլէրին էք.
 սէրինտէն բազի օլմաւոր. զիրա պէրրիլէտէ եէրէ
 6 սէրիլիպ գալտըլար: Պու շէյլէր պիզէ 'իպրէթ իչիւն
 օլտըլար, թա քի անլէրին թամա' էթտիլէրի մի.
 7 'իլլիւ քէօթիւ շէյլէրէ թամա' էթմէյէլիմ. Վէ
 անլէրին պա'զըլարը օլտըզը կիպի փուլփէրէսթ
 օլմայասընզ. 'նիթէքիմ' Գավմ' եէմէյէ վէ իչմէյէ
 օթուլուպ օյնամաղա գալգտըլար' տէյիւ մուհար.
 8 Բէր տիր: Վէ զինտ էթմէյէլիմ, 'նիթէքիմ' անլէր.
 տէն պա'զըլարը զինտ էթմէլէրիլէ պիր կիւնտէ
 9 Էրիմի իւչ պիկ տիւշտիւ: Վէ Բրիտոսը թէճրիպէ
 էթմէյէլիմ, 'նիթէքիմ' անլէրտէն պա'զըլարը տախի
 թէճրիպէ էթմէլէրիլէ' երլանլարտան թէլէֆ օլ
 10 տըլար: Վէ սէյլէնմէյիլիլ, 'նիթէքիմ' անլէրտէն
 պա'զըլարը տախի սէյլէնմէլէրիլէ Տէլաք էտիճինին
 11 Էլիլէ Տէլաք օլտըլար. Վէ պուլուլթըն ճիւմլէսի
 'իպրէթ իչիւն անլէրէ վուգու' պուլուլթ իտի, վէ
 պիզէ քի 'ապըլարըն նիհայէթինէ վասըլ օլտըդ'
 12 նոսիհաթ օլմագ իւզրէ եազըլտը: Իմտի տուրոյո-
 13 ըմ' զանն էտէն տիւշմէքտէն սագընսըն: Սիզէ ին.

սանա միւթէ՛ ալլըգ օլան թէ՛ճրիպէտէն զայրի պիր
 շէյ իսապէթ էթմէտի. ամմու Ալլահ սատրգ օլուպ՝
 սիզի իգթիտարընրզտան զիյատէ թէ՛ճրիպէյէ պրադ-
 մայաճագ, անճագ թէ՛համմիւլէ մուգթէտիր օլմա-
 նըղ իչիւն՝ թէ՛ճրիպէ իլէ պերապէր իսելաս չարէսի
 տաիսի վէրէճէք տիր:

- 14 Պուռուռն իչիւն, էյ սէվկիւլիւլէրիմ, փութփէ-
 15 րէսթիքտէն գաչընըղ: 'Ագըլըլարա -էօյէր կիպի
 16 սէօյլէրիմ. սէօյլէտիյիմի սիզ հիււքմ՝ էտինիզ, Պէ-
 րէքէթ օգուտըղըմըղ պերէքէթ քեասէսի Քրիս-
 տոսըն գանընըն միւշարէքէթի տէյիլ մի տիր.
 փարէլէտիյիմիզ էքմէք Քրիստոսըն ճէսէտինին միւ-
 17 շարէքէթի տէյիլ մի տիր: Զիւնքի պիզ չօգ օլա-
 րագ, պիր էքմէք, պիր ճէսէտ իզ. զիրա ճիւմլէ-
 18 միզ պիր էքմէքտէն հիսսէտար ըղ: Թէն ճիհէ-
 թիյլէ օլան իսրայէլէ տիգգամթ էտինիզ. զէպիհէ-
 լէրի հէյէնլէր մէզպահաս միւշթէրիք տէյիլլէ՛ր մի
 19 տիր: Իմտի նէ՞ տէյէյիմ. փութ պիր շէյ մի, ետ-
 խօտ փութա զէպհ օլուռան գուրպան պիր շէյ մի
 20 տիր. Լտքին թա՛իֆէլէր զէպհ էթտիքլէրի շէյլէրի
 Ալլահա տէյիլ, անճագ ճիննլէրէ զէպհ էտերլէր.
 վէ իսթէմէմ քի սիզ ճիննլէրէ միւշթէրիք օլասը-
 21 նըղ. Բապպըն քեասէսի իլէ ճիննլէրին քեասէսինի
 իլէմէզսինիզ. Բապպըն սօֆրասը իլէ ճիննլէրին սօֆ-
 22 րասընտան հիսսէտար օլամալընըղ: Բապպը զայ-
 րէթէ թահրէք մի էտելիմ. անտէն գուվիլէթլի մի իզ.
 23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա՛ի-
 տելի տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ,
 24 հէր շէյ իմար էթմէզ: Պիր քիմմէ քէնտինին
 տէյիլ, անճագ հէր քէս տիկերին Ֆէֆա՛ւթնը ա-

- 25 րաւըն: Գասասպ տիւքեանընտա հէր նէ քի ու.
 Թըլըր իսէ, զամիր իչիւն պիր շէյ Թէֆթիշ էթ.
 26 մէյերէք եէյինիզ. Զիրա զէմին իլէ անտէ պուլու.
 27 նանըն քեաֆֆէսի Բապպըն տըր: Միւ՛մին օլմայան.
 լարտան պիրի սիզի տա՛վէթ էթտիյի հալաէ, սիզ
 տախի կիթմէք իսթէր իսէնիզ, էօնիւնիւղէ հէր նէ
 գօնուլըր իսէ, զամիր իչիւն պիր շէյ Թէֆթիշ էթ.
 28 մէյերէք եէյինիզ: Վէ լաքին պիր քիմսէ սիզէ՛ Պու
 էթ փութա զէպ՛ճ օլունմըշ տըր՝ տէր իսէ, օլ խա.
 պեր վէրէն իչիւն վէ զամիր իչիւն եէմէյինիզ. [զիրա
 զէմին իլէ անտէ պուլունանըն քեաֆֆէսի Բապպըն
 29 տըր:] Տէտիյիմ՝ Ղաֆթ սէնին տէյիլ, անճագ օլ պի.
 րինին զամիրի տիր. զիրա պէնիմ սերպէսթիյիմ
 30 նի՛չիւն զայրինին զամիրիլէ հիւքմ օլունա: Էյէր
 պէն *՛ինայէթլէ հիսսէտար օլուր իսէմ, նի՛չիւն
 շիւքըր էթտիյիմ շէյտէն տօլայը Թազպիս օլու.
 31 նայըմ: Վէլ հասըլ կերէք եէր իսէնիզ, վէ կերէք
 իչէր իսէնիզ, վէ հէր նէ էտէր իսէնիզ, հէր շէյի
 32 Ալլահն 'իզզէթի իչիւն էյլէյինիզ: Նէ Եէհուտի.
 լէրէ վէ նէ Եուճանիլէրէ, վէ նէ տէ Ալլահն քի.
 33 լիսէսինէ՝ Թէօքէզէ սէպէպ օլմայընըզ: Նիթէքիմ
 պէն տախի քէնտի մէնֆա՛տթըմը տէյիլ, անճագ
 նիչէլէրին մէնֆա՛տթընը տրայարագ, հէր շէյտէ
 ճիւմլէյի խօշուտ էտէրիմ, քի խէլասա նա՛իլ
 օլալար:

ՊԱՊ 41

- 1 Պէն Գրիստոսա մուգթէտի օլտըղըմ միսիլլի՛ սիզ
 2 տախի պանա մուգթէտի օլունըզ: Իմտի, էյ պի-

*Եւթօթ՝ շիւքրանիյէթլէ

- բատերէր, պէնի հէր շէյտէ խաթրընըզա կէթիւրիպ՝ սիղէ թէպիմ էթտիյիմ վէճհէ թա՛լիմաթը հըֆը
- 3 էթտիյինիղ իչիւն սիգի մէտհ էտէրիմ: Լաքին հէր էրքէյլին պաշը Քրիստոս, վէ գարընըն պաշը էրքէք օլուպ՝ Քրիստոսըն պաշը տախի Ալլահ հոտիյի
- 4 մա՛լիւմիւնիւղ օլմասընը խաթէրիմ: Պաշը էօրթիւ- լիւ օլարագ տու՛ա էտէն եա իլհամլէ սէյլէյէն
- 5 էրքէք քէնտի պաշընը թահգիր էթմիշ օլուր: Վէ պաշը էօրթիւսիւղ օլարագ տու՛ա էտէն եա իլ- համլէ սէյլէյէն հէր գարը քէնտի պաշընը թահգիր էթմիշ օլուր, զիրա հէման թըրաշ օլմուշ կիպի
- 6 օլուր: Զիրա էյէր գարը էօրթիւնմէղ իսէ, սաշը տախի քէսիլին. տմմա էյէր գարընըն սաշընըն քէսիլմէսի եա թըրաշ օլմասը անա 'սյպ իսէ, էօր-
- 7 թիւնսիւն: Զիրա էրքէք՝ Ալլահըն սուրէթի վէ 'իզ- ղէթի օլմաղլէ՝ պաշընը էօրթմէմէք կէրէք տիր. գարը
- 8 իսէ էրքէյին 'իզզէթի տիր: Զիւնքի էրքէք գարըտան
- 9 տէյիլ, անճագ գարը էրքէքտէն տիր: Վէ տախի էր- քէք գարը իչիւն տէյիլ, անճագ գարը էրքէք իչիւն
- 10 խալգ օլունտու: Պու էճլտէն գարընըն պաշընտա մէլէքլէր սէպէպինտէն հիւքիւմէթ 'ալաֆիի օլմագ
- 11 իճապ էտէր: Ֆագաթ Բապպուտ գարը էրքէքսիղ,
- 12 էրքէք տախի գարընըղ տէյիլ տիր: Զիրա գարը էրքէքտէն օլտըղը միսիլլիւ, էրքէք տախի գարընըն վասըթասըյլէ տիր. Լաքին հէր շէյ Ալլահ տան տըր:
- 13 Քէնտի քէնտինիզտէ հիւքմ՝ վէրնիղ. գարընըն էօրթիւսիւղ օլարագ Ալլահ տու՛ա էթմէսի լսը՞գ
- 14 մը տըր: Էրքէյին ուղոն սաշը օլմասը անա 'սյպ օլտըղընը թապի՛աթ պիլէ սիղէ էյրէթմէ՞ղ մի:
- 15 Վէ Լաքին գարընըն ուղոն սաշը օլմասը քէնտինէ

- Հէրէֆ տիր. զիրա սաչ անա նիգապ իչիւն վէրիւմիշ
 16 տիր: Ամնա էյէր պիր քիմնէ միւնազա'ա էթմէք
 իսթէրուէ, նէ պիղիմ, նէ տէ Ալլահըն քիլիսէլէրի-
 նին պէոյլէ 'տաէթի վար տըր:
 17 Լաքին շունու թէնպի՜հ էտէր իքէն «իկէ մէտ՜հ
 էթմէմ, չիւնքի թէ՛ճէմմիւ'լինիլտէն ֆա'իտէ տէ-
 18 յիւ, անճադ զարար հասըլ օլույօր: Զիրա էվ-
 վէլա, սիզ քիլիսէտէ ճէմ' օլտըղընըզտա, արա-
 նըզտա իկթիլաֆլար օլտըղընը իշիտիյօրըմ, վէ
 19 պիր մէրթէպէ ինանըրըմ: Զիրա արանըզտա ֆըր-
 գալարըն տախի պուլունմասը լազըմ տըր, թա
 քի տրանըզտա միւսթահսէն օլանլար զահիր օլա-
 20 լար: Իմնի պիր եէրէ թէ՛ճէմմիւ'լինիլ 'աշա ի
 21 Բապպանիյի եէմէք իչիւն տէյիւ տիր. Զիրա հէր
 պիրինիլ թա'ամ էանասընտա քէնտի թա'ամընը
 էվվէլճէ ալըր, վէ պիրի աճ գալըր, տիկէրի տախի
 22 սէրիսշ օլըր: Եէմէք վէ իչմէք իչիւն խանէլէրինիլ
 եօ՞գ մը տըր. եօգսա Ալլահըն քիլիսէսինի թահգիր
 էտիպ' միւհթաճ օլանլարը խէճի'լ մի էտէրսինիլ.
 սիվէ նէ՞ տէյէյիմ, պու խուսուստա սիզի մէահ
 23 էտէյի'մ մի. մէտհ էթմէմ. Զիրա պէն սիզէ թէս-
 լիմ էթտիյիմի Բապպ թարաֆընտան ալտըմ,
 եա'նի Բապպ Յիսուս էլէ վէրիլտիյի կէճէտէ եք-
 24 մէք ալըպ, Շիւքըր էթտիքտէն ոօնրա փարէլէտի
 վէ' Ալընըզ, եէյինիլ, պու սիզին իչիւն փարէլէնէն
 ճէսէտիմ տիր, պունու պէնի զիքըր էթմէք իչիւն
 25 էյլէյինիլ տէտի: Քէզալիք ազշամ թա'ամընտան
 ոօնրա քեասէյի տախի «լըպ' Պու քեասէ պէնիմ
 գանըմ իլէ օլան 'ահտը ճէտիտ տիր, անը հէր
 իշտիյինիլտէ պէնի զիքըր էթմէք իչիւն էյլէյինիլ:

- 26 Զիրա հէր տէֆ'ա պու էքմէքտէն եէյիպ' պու
քեսսէտէն իչտիյինիդտէ, Բապպըն էօլիւմիւնիւ
27 քէնտիսի կէլինճէյէտէք ի'լան էտէրսինիզ: Պինա'էն
'ալէյճ հէր քիմ քի լայըգսըզ Թարղլէ պու էք-
մէքտէն 'եէրսէ, Խաիօտ Բապպըն քեսսէսինտէն
իչէրսէ, Բապպըն ճէսէտինէ վէ գանընա սուչլու
28 օլուր: Իմտի ատէմ քէնտիսի իմթիհանն էթսին,
վէ պու վէճհլէ օլ էքմէքտէն եէսին, վէ օլ քես-
29 սէտէն իչսին: Զիրա լայըգսըզ Թարղլէ եէյիպ ի-
չէն' Բապպըն ճէսէտինի ֆէրդ վէ Թէմիիզ Էթմէ-
տիյինտէն, քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ եէյիպ իչմիշ
30 օլուր: Պու սէպէպտէն սրառըզտա պիր չօգ զա'իֆ
վէ 'ալիւ քիմնէլէր պուլուռուպ' նիչէլէր տախի
31 ոչյուրլար: Զիրա էյէր քէնտի քէնտիսիդի հիւքմ
32 էթսէ խտիք, մահքիւմ օլմազ իտիք. Ամմա հիւքմ
օլուռաըրըմըզ հալտէ, տիւնեա ին պէրասպէր
'ալէյհիմիզէ հիւքմ օլուռմամադ իչիւն' Բապպ
33 Թարաֆքնտան Թէ'տիպ օլուռըրըզ. Վէլհասըլ, էյ
պիրատէրլէրիմ, Թս'ամ իչիւն ճէմ' օլտըրընըզտա'
34 պիրի պիրինիդի պէքլէյինիզ: Վէ էյէր պիր քիմնէ
աճ օլու' խանէտէ եէսին, քի հիւքմ իչիւն ճէմ'
35 օլմաշ օլմայասընըզ: Պաշգա շէյլէրի իսէ կէլ-
տիյիմտէ ԹէրԹիպ էտէրիմ:

- 1 Էյ պիրատէրլէր, բուհասնի Բէլէդէլէր հազգընտա
2 պիխասպէր օլմանըզը իսթէմէմ: Պիլիրսինիզ քի
Թա'իֆէլէր իքէն, կէօթիւրիւլտիւյիւնիզ կիպի
ղպր ի նաթըգ փուլթարա ճէլպ օլուռուր իտինիզ:

- 3 Աննն իչիւն սեղէ պիտրիբրիմ՝ քի՝ պիր քիմսէ Աւ-
լասնն Բուհըյլէ սեյլէյերէք՝ Յիսուս մէլ՝ուն տըր՝
տէմէզ. վէ պիր քիմսէ Բուհ իւլ Գուտսլէ օլմա.
- 4 յընճա, Յիսուս Բապպ տըր՝ տէյէմէզ, Մուխթէլիֆ
մէվէյպէլէր տախի վար իսէ տէ, Բուհ պիր տիր:
- 5 Վէ մուխթէլիֆ խըտմէթլէր վար իսէ տէ, Բապպ
6 պիր տիր. Վէ մուխթէլիֆ 'ամէլլէր վար իսէ տէ,
Ճիւմլէտէ՝ Ճիւմլէսին 'ամիլի հէման Ալլահ տըր:
- 7 Լաքին հէր քէսէ Բուհնն իզհարը մէնֆա'աթ ի.
8 չիւն իհսանն օլուհուր: Քիմինէ Բուհնն վասըթա.
սըյլէ հիքմէթ քէլամը, վէ քիմինէ հէմանն օլ
- 9 Բուհա կէօրէ 'իմ՝ քէլամը, Տիկերինն տախի հէ-
մանն օլ Բուհլէ իման, վէ ախերինն հէմանն օլ
- 10 Բուհլէ չիֆա վէրիճի մէվէյպէլէր, Վէ զայրիսինն
իճրա ի միւ՝ճիզաթ, վէ տիկերինն իլհամլէ սեյլէ-
մէք, ախերինն տախի բուհլարըն ֆէրզ վէ թէմ.
էիզի, վէ զայրիսինն մուխթէլիֆ լիսանլար, վէ
տիկերինն լիսանլար թէրճէմէսի պախշ օլուհուր:
- 11 Վէ պուհլարըն Ճիւմլէսինն 'ամիլի հէմանն օլ
Բուհը վահիտ օլուպ՝ քէնտի միւրատընա կէօրէ
հէր քէսէ այրըճա թէվլի՝ էտէր:
- 12 Ձիրա նասըլ քի ճէսէտ պիր վէ ա'զասը չօգ օ-
լուպ՝ պու պիր ճէսէտին Ճիւմլէ ա'զասը տախի
չօգ իսէ տէ, եինն պիր ճէսէտ տիր. Քրիստոս
- 13 տախի պէյլէ տիր: Ձիւնքի պիզ, կերէք Էհհուտի,
կերէք Եուհաննի, կերէք գուլ, կերէք հուրր՝ ճիւմ.
լէմիզ պիր Բուհ իլէ պիր ճէսէտ օլմագ իւզրէ
վաֆթիզ օլուհուրդ, Ճիւմլէմիզ տախի պիր Բուհ-
- 14 տան իչիրիլտիք: Ձիւնքի ճէսէտ տախի պիր 'աւ.
15 տէյիլ, անճագ չօգ ա'զա տըր: Էյէր պյագ՝ Պէն

- էլ օլմատըղըմ՝ իչիւն ճէսէտտէն տէյիլ իմ՝
տէրսէ, անըն իչիւն ճէսէտտէն տէյիլ մի տիր։
- 16 Վէ էյէր գուլագ՝ Պէն կէօղ օլմատըղըմ՝ իչիւն
ճէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տէրսէ, պունուսն իչիւն ճէ-
- 17 սէտտէն տէյիլ մի տիր։ Էյէր պիւթիւն ճէսէտ
կէօղ օլսա իտի, իշիթմէք նէօրէտէ օլուր իտի. վէ
էյէր քետֆֆէսի *գուլագ օլսա իտի, գոգլամագ
- 18 նէօրէտէ օլուր իտի։ Շիմտի իսէ Ալլահ ա՛ղանըն
հէր պիրինի իսթէտիյի վէճհէ ճէսէտտէ գօտու։
- 19 Վէ էյէր ճիւմլէսի պիր 'աղվ օլսա իտի, ճէսէտ
20 նէօրէտէ օլուր իտի։ Ամմա շիմտի ա՛ղա չօգ իսէ
- 21 աէ, ճէսէտ պիր տիր։ Վէ կէօղ էլէ՝ Սոնա միւհ-
թաճ տէյիլ իմ, եսիստ եինէ պաշ պյաղլարա՝
- 22 Սիղէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէղ։ Հսթթա
ճէսէտին զիյատէ զա՛իֆ 'ատա օլունան ա՛ղաուր
- 23 էն զիյատէ լաղըմ տըր։ Վէ ճէսէտին աղ շէ-
րէֆլի 'ատա էթտիյիմիղ ա՛ղասընա տահա զիյա-
տէ շէրէֆ վէրերիղ. վէ կիւղէլ օլմայան ա՛ղամըղն
- 24 տահա զիյատէ կիւղէլլիյի օլուր։ Ամմա կիւղէլ
ա՛ղամըղ իչիւն իհթիյաճ եօգ տըր. լաքին Ալլահ
նօգսանը օլանա տահա զիյատէ շէրէֆ վէրէրէք՝
- 25 ճէսէտի իսթիզաճ իւղրէ թէրթիպ էյէտի. թա
քի ճէսէտտէ իիթիլաֆ օլմայըպ՝ ա՛ղա իթթիֆադ
- 26 իւղրէ պիրի պիրինէ հիմմէթ էտէլէր։ Վէ ա՛ղա-
տան պիրի էլէմ չէքտիյի հալտէ, ա՛ղանըն ճիւմ-
լէսի պէրապէր էլէմ չէքէր. վէ ա՛ղատան պիրի
շէրէֆլի օլտըղը հալտէ, ա՛ղանըն ճիւմլէսի պէրա-
- 27 պէր ֆէրահլանըր։ Իմտի սիղ ֆիրուտսըն ճէսէտի

*Եսան. իշիթմէք

- 28 վէ պըրը պըրը ա'ղասը սընըզ. Ալլահ տախի քիլի-
սէտէ եվվէլաւ րէսուլլէր, սանիյէն իլհամա մալիք
օլանկար, սալիսէն մու'ալլիմլէր, անտէն սօկրա
միւ'ծիղէլէր, անտէն սօկրա շիֆապասիշ մէվճիպէ-
լէր, վէ մու'ավէնէթլէր, վէ իտարէլէր, վէ մուֆ-
29 թէլիֆ լիսանլար թա'եհնէյլէտի, ճիւմլէսի րէսուլ-
մը, ճիւմլէսի իլհամա մալիք մի, ճիւմլէսի մու'ալ-
30 լիմ մի, ճիւմլէսի միւ'ծիղաթ սահիպիմ մի, ճիւմ-
լէսի շիֆապասիշ մէվճիպէլէր սահիպիմ մի տիր,
ճիւմլէսի լիսանլար սէզլէր մի, ճիւմլէսի թէրճէմէ
31 էտէր մի. իմտի էն էյի մէվճիպէլէրէ րաղպէթ
էտիհիզ. վէ էիհէ սիղէ տահա ա'լա պիր էօլ
կէօթէրէյիմ:

ՊԱՊ 43

- 1 Էյէր ինսան վէ մէլա'իքէ լիսանլարըյլէ սէզլէր
իսէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա չընղըրտայան
2 պագըր, եախօտ չընլայան զիլ օլմուշ օլուրըմ: Վէ
էյէր պէնտէ իլհամ օլուպ տա՝ ճիւմլէ էսրար վէ
ճիւմլէ 'իլմի պիլսէմ, վէ էյէր տաղլարը եէրիտէն
նազլ էթմէյէ մուգթէտիր օլան իման ը քեամիլիմ
օլա, մուհապպէթիմ օլմատըգճա պիր շէյ տէյիլ
3 իմ: Վէ էյէր պիլթիւն էմլալիմի սոտազա վէր-
սէմ, վէ էյէր ճէսէտիմի եսնմաղա թէսլիմ էյէ-
սէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա պանա պիր ֆաի-
4 տէ էթմէզ: Մուհապպէթ թէ'էնիի էտիպ լավթ ֆլէ
մու'ամէլէ էտէր. մուհապպէթ հասէտ էթմէզ,
մուհապպէթ էջիւնմէզ, թէքէպպիւր էթմէզ,
5 Պէտ մու'ամէլէ էթմէզ, քէնտի ֆա'իտէսինի արա-

- 6 մագ, հիտտեթլէնմէլ, սու'ի զանն էթմէլ, Հագգ-
սրղլըգտան հագղ էթմէլիպ' հագիգաթլէ մահղուլ
7 օլուր. Հեր շէյէ թէհամմիւլ էտեր, հեր շէյէ ի-
նանըր, հեր շէյի իւմիտ էտեր, հեր շէյէ սապր
8 էտեր: Մուհապպէթ սալա զէվալ պուլմալ. իհա-
մաթ իսէ իպթալ օլունաճագլար, լիսանլար իսէ
նիհայէթ պուլաճագ, 'իլմ' իսէ իպթալ օլունաճագ
9 տըր: Զիրա ճիւզ'ի պիլիբիլ վէ իհամէն ճիւզ'ի
10 սէյլէրիլ. Ամնա քեամիլ օլան կէլտիլինտէ, օլ
վաղըթ պուլ ճիւզ'ի օլան իպթալ օլունաճագ տըր:
11 Պէն չոճուգ իքէն չոճուգ կիպի սէյլէր, չոճուգ
կիպի թէֆէքիւր էտեր, չոճուգ կիպի գըյաս
էտեր իտիմ. ամնա տտէմ օլտըգտա չոճուղա
12 մոսուու շէյլէրի թէրք էթտիմ: Զիրա շիմտի պինէ-
տէն ըէմղլէ, ամնա օ զէման էիւլ էիւզէ կէօրիւ-
րիւլ. շիմտի պեր ճիւզ'ի պիլիբիմ, ամնա օ զէման
13 պիլինտիլմ' միսիլիւ պիլէճէյիմ: Շիմտի իսէ իման,
իւմիտ, մուհապպէթ, իւչիւ տէ պագի գալըր, վէ
լաքին պուլալարըն պէյլիւյիւ մուհապպէթ տիր:

ՊԱՊ 14

- 1 Մուհապպէթէ սալ էտինիլ, վէ բուհանն Ֆէհէպէ-
լէրէ, խուսուսա իհամէն սէյլէմէյէ զայրէթ էտի-
2 նիլ. Զիրա լարէպ լիսան սէյլէյէն քիմսէ տտէմ
լէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա սէյլէր. չիւնքի քիմսէ
3 անլամալ, վագա'ա բուհէ էսրար սէյլէր. Ամնա
իհամէն սէյլէյէն մա'մուրիյէթ վէ նասիհաթ վէ
4 թէսէլլի իչիւն տտէմլէրէ սէյլէր: լիսան սէյլէյէն
քէնտիննի ի'մար էտեր, ամնա իհամէն սէյլէյէն

- 5 քիլիսէյի ի մար էտեր : Վէ իսթերիմ քի՝ սիդ ծիւմ
լէնիլ լիսանլար սեջլէյէսինիզ, ֆագաթ տահա
զիյատէ իլհամէ սեջլէյէսինիզ . զիրա իլհամէ սեջ-
լէյէն լիսանլար սեջլէյէստէն պեյլիւք տիր, մէյեր
քիլիսէնին մա՛մուրիյէթի իչիւն թէրճէմէ էտէ :
- 6 Վէ շիմտի, էյ պիրատերլէր, էյէր լիսանլար սեջ-
լէյէրէք եանընըզա կէլիր իսէմ, սիզէ եա վաշի,
եախօտ իլմ, եա իլհամ, եա թա՛լիմէ սեջլէմէ :
- 7 տիրճէ սիզէ նէ՞ ֆա՛խտէ էթմիշ օլուրլմ : Վէ սե
վէրէն ճանսը շէյլէր պիլէ, կէրէք տիւտիւք վէ
կէրէք թանպուր օլոււն, սէտալարընտա ֆերգ
կէօթէրմէտիրճէ, տիւտիւքլէ եա թանպուրլէ չա :
- 8 լընան շէյ նասըլ աշլաշլուր : Զիրա պօրու տախի
էյէր նամա՛լիւմ սէտա վէրիրսէ, ճէնկէ քի՞մ հա :
- 9 զըրլանաճադ տըր : Քէզալիք սիդ տախի լիսանլէ
աչըգ պիր սէօզ սեջլէմէզ իսէնիզ, սեջլէնիլէն
նասըլ աշլաշլուր . զիրա հափսյա սեջլէմիշ օլուր :
- 10 սընըզ : Վադա՛ա տիւնեատա պու գատար միւթէ.
նէվիլի՝ սէյլէր վար, վէ անլէրտէն հիչ պիրի մա՛նտարզ
- 11 տէյիլ տիր : Պու պէզլլէ իքէն՝ էյէր սէսին գուվ
վէթիին պիլմէզ իսէմ, պէն սեջլէյէնէ պարպար,
- 12 սեջլէյէն տախի պանա պարպար օլուր : Պէջլէճէ
սիզ տախի բուհանի յէլիւլէրէ բաղիպ օլտըղընըզ
ճիհէթլէ՝ քիլիսէնին մա՛մուրիյէթի իչիւն աթմա :
- 13 նըզը թալէպ էտինիզ : Պու էճլտէն լիսան սեջլէյէն
- 14 թէրճէմէ էթմէսի իչիւն տու՛ա էթսին, Զիրա էյէր
պիր ղըբիւ լիսանլէ տու՛ա էտէր իսէմ, բուհըմ
տու՛ա էտէր, ամմո զիհնիմ սէմէրէսիզ գալըր :
- 15 իմտի նէ՞ օլուր, բուհլէ տու՛ա էտէյիմ, վէ զիհնլէ
տախի տու՛ա էտէյիմ, բուհլէ մէզմուր օգուսյըմ :

- 16 վէ զիհնէ տախի մէղմուր օգույսյըմ: Եօգաս էյեր
րուհէ պերեքեթ օգուր իսէն, ճահիլ մագամընտա
տուրան սէնին նէ տէտիլինի պիլմէտիյի էճտէն:
սէնին թէշէքբիւրիւնէ՝ Ամին իսմըլ տէյէ պիլիր:
- 17 Վադա'ա սէն էյի թէշէքբիւր էտիյօրսըն, լաքին
18 տիկէրի մա'մուր օլմազ: Ալլահըմա շիւքը էտէրիմ
քի՝ ճիւմէնիգտէն զիյատէ լիսանլար սէզյլէրիմ:
- 19 Ֆագաթ զարէա լիսանտա օն պիկ սէօզ - էօյլէ-է-է-է-է
իսէ, տիկէրլէրէ տախի թա'լիմ էթմէք իւզրէ՝ զիհ-
նիմէ քիլիստէ պէշ սէօզ սէզյլէմէմի թէրճիհ
էտէրիմ:
- 20 Էյ պիրատերլէր, 'ադլ ճիհէթիլլէ չօճուգ օլ-
մայըպ, անճագ շէրր ճիհէթիլլէ մա'սուլ օլունըզ:
- 21 ամմա 'ադլ ճիհէթիլլէ քեամիլ օլունըզ: Շէ-
րի'աթտա մուհարրէր տիր քի՝ Պու գալմա զարիպ
լիսանլարլէ վէ զարիպ տուտագլարլէ սէզյլէյէճէք
իսէմ տէ, եինէ պէնի տիկլէմէյէճէք տիր՝ տէյիւ
- 22 Ռապպ պույուրըր: Հալ պու քի՝ լիսանլար միւ-
մինլէրէ տէյիլ, անճագ միւ'մին օլմայանլարա 'ա-
լամէթ իչիւն օլուպ, իլհամլէ սէզյլէմէք իսէ՝ միւ-
մին օլմայանլար իչիւն տէյիլ, անճագ միւ'մինլէր
- 23 իչիւն տիր: Իմտի պիւթիւն քիլիսէ պիր եէրէ ճէմ՝
օլաըզը դէման, ճիւմէսի լիսանլար սէզյլէր իսէ, վէ
ճահիլլէր եախօտ միւ'մին օլմայանլար իչէրիյէ կի-
- 24 րէր իսէ՝ Չըտըրմըշսընըզ տէ'մէյէճէքլէր մի: Վէ
լաքին էյեր ճիւմէսի իլհամլէ սէզյլէր իչէրիյէ
միւ'մին օլմայան եախօտ ճահիլ կիրէր իսէ, ճիւմ-
լէ թարաֆընտան իլզամ, ճիւմլէ թարաֆընտան
- 25 իմթիհսան էտիլիր: Վէ պու վէճհէ գալպինին կիզ-
լի շէյլէրի զահիր օլմաղլէ՝ Ֆիլ հագիդէ Ալլահ

- արանըզտա տըր՝ ահիւ իգրար էտէրէք, եիւզիւ
իւզէրի տիւշիւպ՝ Ալլահա սէճտէ գըլաճագ տըր :
- 26 Վէլհամալ, էյ պիրտտէրէր, հալ նէ՞ տիր.
ճէմ՝ օլտըղընըզ զէման սիգտէն հէր պիրիին մէզ.
մաւըր վար, թա՛լիմի վար, լիսանը վար, վահէի վար,
թէրճէմէսի վար. հէր շէյ մա՛ մուրիյէթ իջիւն օլտուն,
- 27 Վէ պիր քիմնէ լիսան սէջլէր իսէ, իքի վէ նիհայէթ
իւշ քիշի օլուպ՝ սըրա իլէ սէջլէսինլէր, վէ պիր
- 28 քիմնէ տախի թէրճէմէ էթսին : Ամմա թէրճիման
հօգ իսէ, քիլիսէտէ սիւքիւթ էթսին, վէ քէնտի
- 29 քէնտիլին վէ Ալլահա սէջլէսին : Իլհամէ սէջ-
լէյէնլէրտէն իքի հա իւշ քիշի սէջլէսին, վէ տիկէր-
- 30 լէրի թէմէիզ էթսինլէր : Վէ օթուրանլարաւան տի-
կէր պիրինէ վահի կէլէճէք օլուր իսէ, էլվէլքիսի
- 31 սիւքիւթ էթսին : Զիրա ճիւմլէսինին թա՛լիմ վէ
թէսէլլիսի իջիւն ճիւմլէնիզ պիրէր պիրէր իլհամէ
- 32 սէջլէյէ պիրսինիզ, Վէ իլհամէ սէջլէյէնլէրին
- 33 բուհլարը իլհամէ սէջլէյէնլէրէ միւթի՛ տիր, Զի-
րա Ալլահ թէշվիշէ պա՛խ օլմայըպ՝ մուգատտէս-
լէրին ճիւմլէ քիլիսէլէրինտէ օլտըղը կիպի, պա՛խի
սէլամէթ տիր :
- 34 Քիլիսէլէրտէ նիսանըզ սիւքիւթ էթսինլէր. զիրա
սէջլէմէյէ բուխսաթլարը օլմայըպ, անճագ շէրիւ-
թըն տախի պույուրտըղը իւզըէ՛ միւթի՛ օլմայը
- 35 տըրլար : Ամմա պիր շէյ էջրէնմէք իսթէտիքլէրին-
տէ, խանէտէ քէնտի զէվճլէրինէ սու՛ալ էթսինլէր.
- 36 զիրա քիլիսէտէ սէջլէմէք նիսայա 'այպ տըր : Ալ-
լահըն քէլամը սիգտէ՞ն մի չըգտը. Լախօտ Էայը-
- 37 նըզ սիզէ՞ մի եէթիշտի : Էյէր պիր քիմնէ քէնտի
քէնտինի իլհամա մալիք Էա բուհանի զանն էտէր

իսէ, սիգէ եազարդըմ շէյլէրին՝ Բապպըն թէն-
 38 պիհէրի օլտըղընը թաճգիգէն պիլսին : Ամնու էյէր
 39 պիր .քիմնէ պիլմէղ իսէ՝ պիլմէսին : Իմտի, էյ պիրա-
 տէրլէր, իլհամլէ սէջլէմէյէ ղայրէթ էտիպ՝ լիսան
 40 սէջլէմէյի տէ մէն՝ էթմէյինիլ : Հէր շէյ հիւսն ի
 հարէքէթ վէ ինթիզամ իւզրէ օլտուն :

ՊԱՊ 15

1 Եյ պիրատէրլէր, սիգէ թէպշիր էթտիյիմ, սիզին
 տտիսի գապուլ էտիպ՝ սնտէ գա՛իմ պուլունտըղը-
 2 նըղ պէշարէթի պիլտիրիրիմ. Պունուն վասըթա-
 սըյլէ տտիսի, էյէր պիհուտէ եէրէ ինանմատընըղ
 իսէ, սիգէ թէպշիր էթտիյիմ վէճհլէ .քէլամը միւհ-
 քէմ թութտըղընըղ հալտէ խէլաւ պուլուրսընըղ :
 3 Զիրա էվլէլ էմրտէ պէնիմ գապուլ էթտիյիմի
 սիգէ թէպիմ էյլէտիմ, եա՛նի ֆիթապլարտա մու-
 հարէր օլտըղը իւզրէ՝ ֆրիստոս կիւնահլարըմըղ
 4 իչիւն էօլտիւ . վէ տէֆն օլունուպ, ֆիթապլար-
 տա մուհարէր օլտըղը իւզրէ, իւչիւնճիւ կիւնտէ
 5 դըյամ էթտի . վէ կեփասաւ, վէ սօկրա օն իքի-
 6 լէրէ կէօրիւնտիւ . Պա՛տէհու հէմոն պէշ էիւզ-
 տէն ղիյատէ պիրատէրլէրէ պիր տէֆ՛ատա կէօ-
 րիւնտիւ . պունլարըն էքսէրի տտիսի շիմտիյէ գա-
 տար հայաթտա օլուպ՝ պա՛զըլարը ույուտըլար :
 7 Պունտոն սօկրա Յակսըոսա, սօկրա ճիւմլէրէ-
 8 սուլլէրէ կէօրիւնտիւ . վէ ճիւմլէսինտէն սօկրա
 9 պէն սըգթ կիպի օլտնա տտիսի կէօրիւնտիւ : Զիրա
 պէն րէսուլլէրին էն էտնտըր իմ, հաթթա րէսուլ
 թէմիյէ օլունմաղա լայրգ տէյիլ իմ, չիւնքի Աւ-

- 10 Լահըն քիլիսեսինէ թէ՛ ատտի էյլէտիմ: Ամնա հէք
նէ իսէմ, Ալլահըն 'ինայէթէյլէ իմ. վէ անրն
պանա իղճար էյլէտիլի 'ինայէթ պիհուտէ օլմատը,
լաքին անլէրին ճիւմլէսինտէն զիյատէ չալըշտըմ,
Ֆազաթ պէն տէյիլ, անճագ պէնիմ իլէ օլան Ալ-
- 11 Լահըն 'ինայէթի տիր: Վէյլապը կերէք պէն՝ կէ-
րէք անլէր պէջլէ վա՛ղ էտէրիզ, սիլ տախի
պէջլէ ինանտընը:
- 12 Վէ լաքին Բրիստոս էմվաթտան գըյամ էթտի
տէյիւ վա՛ղ օլունուր իսէ, սիղաէն պա՛ղըլալը՝
Գըյամէթ իւլ էմվաթ եօգ տըր՝ նա՛սըլ տերէր:
- 13 Վէ էյէր գըյամէթ իւլ էմվաթ եօգ իսէ, Բրիս-
- 14 տոս տախի գըյամ էթմէմիշ տիր: Վէ էյէր
Բրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսէ, հէմ պիղիմ
վա՛ղ էթմէմիզ պիհուտէ, հէմ տէ սիզին իմա.
- 15 նընըզ պիհուտէ տիր: Պիզ տախի Ալլահ հագ-
գընտա եալան շահիտ պուլունմըշ օլուրըզ. զիրա
Բրիստոսը իհեա էթտի տէյիւ Ալլահ հագգընտա
շէհատէթ էթտիք. հալ պուլ քի՝ էմվաթ հագի-
դաթէն գըյամ էթմէզլէր իսէ, անր իհեա էթմէ-
- 16 միշ տիր: Զիրա էմվաթ գըյամ էթմէզլէր իսէ,
- 17 Բրիստոս տախի գըյամ էթմէմիշ տիր: Վէ էյէր
Բրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսէ, սիզին իմանընըզ
պաթըլ օլուպ՝ սիզ տահա կիւնահլարընըլտա
- 18 սընըզ. Հէմ Բրիստոստա ույոլյանըլտա տախի հէ-
- 19 լաք օլմուշ տըր: Էյէր Բրիստոսա եալընըզ պուլ
'էօմր իչիւն իւմիտ էթմիշ իսէք, ատէմլէրին
ճիւմլէսինտէն սէֆիլ իզ:
- 20 Ֆազաթ շիմտի Բրիստոս էմվաթտան գըյամ
էտիպ՝ ույգույա վարանլարըն թուրֆանտապը օլ-

- 21 տու : Զիրա մատամ քի էօլիւմ ինսան վասթաւ-
 րըյլէ օլտու, գըյամէթ իւլ էմլաթ տախի ինսան
 22 վասթասըյլէ օլուր : Զիրա Արամտա ճիւմէսի
 էօլտիւքէրի միսիլիւ, Գրիստոստա տախի ճիւմէսի
 23 իհէա օլունաճագ տըր : Լաքին հէր քէս քէնտի
 սըրասընտա, Գրիստոս թուրֆանտա օլաւգ, սօկրա
 անըն գուհուրընտա Գրիստոսա միւթէ'ալլըդ օլան-
 24 լար պուլուռուր : Պա'տէհու' հէր ըիյասէթ վէ հէր
 հիւքիւմէթ վէ գուարէթի իպթալ պիրլէ, Փէտէր
 Ալլահա մէլէքիւթիւ թէպիւմ էթտիքտէն սօկրա
 25 նիհայէթ օլաճագ տըր : Զիրա ճիւմէս տիւշմէնլէ-
 ըինի քէնտի պաղլարը ալթընա գօյունճայատէք
 26 սալթանաթ էթսէ կէրէք տիր : իպթալ օլունաճագ
 27 սօկ տիւշմէն էօլիւմ տիր : Զիրա' հէր շէյի *անա
 թապի' էթտի. լաքին' Հէր շէյ թապի' օլմուշ տըր'
 տէտիյինտէ, հէր շէյի անա թապի' էտէն միւս-
 28 թէսնա օլտըղը աշիքետար տըր : Վէ հէր շէյ անա
 թապի' օլտըգտա, օ զէման Ալլահ քիւլ ֆիւ քիւլ
 օլա' տէյիւ Օղուլ տախի պիղզաթ' հէր շէյի անա
 29 թապի' էտէնէ թապի' օլաճագ տըր : Եօգտա էյէր
 մութլագա էօլիւլէր գըյամ էթմէզ իսէ, էօլիւլէր
 իչիւն վաֆթիզ օլանլար նէ' էտէճէքէր. նէյէ' էօ-
 30 իւլէր իչիւն վաֆթիզ օլուրլար : Պիզ տախի նի'չիւն
 հէր սա'աթ մուխաթարայա կիրիֆթար օլուրըզ :
 31 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոստա սիզին հագգընըտա
 օլան իֆթիխարըմ հագգը իչիւն հէր կիւն էօրիյօ-
 32 ըրմ : Էյէր պէն Եփեսոստա ինսանճա վուհուշ իլէ
 ճէնքլէշտիւմ իսէ, էօլիւլէր գըյամ էթմէտիյի

* Եւսն, անըն պաղլարը ալթընա

- Թագտիրտէ պաննա նէ՝ ֆափտէ օլուր . եէյլիմ
- 33 վէ իչլիմ . զիրա եարըն էօլիւրիւզ : Ալտանմայը
նըզ . քէօթիւ իւլֆէթ կիւզէլ ախլագը պօղար :
- 34 Սալիհանէ ուլանընըզ վէ կիւնաս էթմէլինիլ .
զիրա պաղըլարտա Ալլահըն հագգընտա մալիւ
մաթ եօգ աըր . սիզի ութանաըրմագ իչլան սեյ-
լէրիմ :
- 35 Ամմա պիր քիմնէ՝ Էօլիւլէր նաճըլ գըյամ՝ է
տէրլէր , վէ նէ՝ ճինս ճէսէտլէ կէլիրլէր՝ տէյծէք
- 36 տիր : Էյ՝ ագըլըզ . սէնին էքտիյին շէյ էօլմէլինճէ
- 37 տիրիլմէզ . Վէ պիր շէյի էքտիյինտէ՝ օլնճագ ճէ
սէտի էքմէյիպ , սնճագ պուղտայ օլունն վէ եախտ
պաշգա տիրլիւ օլունն չըպլագ տանէյի էտէրն :
- 38 Վէ Ալլահ անա իսթէտիյի կիպի պիր ճէսէտ , վէ
թօխուվարըն հէր պիրինէ քէնտինէ մախտուա պիր
- 39 ճէսէտ վէրիր : Հէր թէն պիր նէվ՝ թէն տէյիլ տիր .
անճագ ինսան թէնի պաշգա , վէ պէհայիմ թէնի
պաշգա , վէ պալըզ Բէնի պաշգա , վէ գուշ Բէնի
- 40 պաշգա տիր : Վէ սէմափի ճէսէտլէր վէ գէմինի
ճէսէտլէր վար . լաքին սէմափիլէրին շէրէֆի պաշգա :
- 41 վէ գէմինիլէրին շէրէֆի պաշգա տըր : Կիւնէշին շէ-
րէֆի պաշգա , վէ այըն շէրէֆի պաշգա , վէ եը
տըղարըն շէրէֆի պաշգա տըր . զիրա շէրէֆ ճիհէ-
- 42 թիյլէ եըլտըզ եըլտըզտան ֆերգի տիր : Գըյա-
մէթ իւլ էմվաթ տախի պէզյլէ տիր . ֆանի օլմաղա
- 43 էքիլիր , ֆանի օլմայարագ գըյամ էտէր . Զիլլէթտէ
էքիլիր , շէրէֆտէ գըյամ էտէր . զա՛ֆտա էքիլիր :
- 44 գուվվէթտէ գըյամ էտէր . Հայվանի ճէսէտ էքի-
լիր , բուհանի ճէսէտ գըյամ էտէր . հայվանի ճէ-
- 45 սէտ վար , բուհանի ճէսէտ տախի վար տըր : Պէզլէ

- տախի մուհարրէր տիր քի՝ Պիրինճի ինսան, եա'նի
Ագամ հայաթա մալիք զաթ օլտու. սօնրաքի
46 Ագամ հայաթ վերէն բուհ օլտու. Լաքին բու-
հանի տէյիլ, անճագ հայվանի մուգատտէմ օլուպ՝
47 բուհանի անտէն սօնրա օլտու. Պիրինճի ինսան
եւերտէն թիւրապի իտի, իքինճի ինսան սէմատան
48 օլան Բապպ տրր. թիւրապի նասըլ իտէ, թիւրա-
պիլէր տախի էջլէ տիր. վէ սէմալի նասըլ իտէ,
49 սէմալիլէր տախի էջլէ տիր. վէ թիւրապինին
սուրէթինի կէյաթիլմիլ միսիլիլ, սէմալինին սու-
50 րէթինի տախի կիլէճէյիլ. Պուհու տախի տէրիմ,
էյ պիրատտէրլէր, թէն վէ դան մէլէքիւթ Ուլլահա
վարիս օլամազ. վէ Ֆանի օլան Ֆանի օլմայանս
վարիս օլամազ.
51 Իլթէ սիզէ պիր սըրր սէջլէրիմ. Ճիւմլէմիլ ույու-
մայաճաղըլ, ամմա ճիւմլէմիլ սուր ք ախըրտա,
52 Պիր անտէ, պիր կէօզ գըրփմասընտա թէպէտտիւլ
էտէճէյիլ. չիւնքի սուր չալընաճագ տրր, վէ էօ-
լիւէր Ֆանի օլմայարագ տիրիլէճէք, պիլ տախի
53 թէպէտտիւլ էտէճէյիլ. Ջիրա պու Ֆանի օլան
Ֆանի օլմայանը կիլմէք, վէ պու էօլիւմէ միւպ-
թէլա օլան էօլիւմիւլպիւլիւ կիլմէք կերէք տիր.
54 վէ պու Ֆանի օլան՝ Ֆանի օլմայանը կիլաթտէն
սօնրա, վէ պու էօլիւմէ միւպթէլա օլան՝ էօլիւմ-
սիւպիւլիւ կիլաթտէն սօնրա, օ զէման՝ Էօլիւմ՝
զալէպտէն զարգ օլտու՝ տէյիւ մուհարրէր օլան
55 քէլամ վուգու՝ պուլաճագ տրր. Էյ էօլիւմ, սէ-
նին տիքէնին նէ՞րէտէ. էյ հալիլէ, սէնին զալէպէն
56 նէ՞րէտէ տիր. Էօլիւմիւն տիքէնի կիւհաս, վէ կիւ-
57 նահըն գուվլէթի շէրի՝աթ տրր. Լաքին Բապպը-

մըզ ԅրուս Գրիստոս վասըթասըյէ պիղէ զպէ.
 58 պէյի իհոան էտէն Ալլահա շիւքը օլտուն: Իմոի,
 էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, էմէյինիզ Բապպտա
 պիհոտտէ օլմատըղընը պիլէրէք, միւհքէմ վէ սապիթ
 դատէմ պուլլանուպ տա'իմա Բապպըն իշինտէ իլ
 տիյատ իւզրէ օլունըզ:

ՊԱՊ 16

- 1 Մուգատտէսլէր իշին օլան ի'անէ Թօփլանմասը
 խուսուսընտա՝ Գաղատիա քիլիսէլէրինէ Թէլթիզ
 էթտիյիմ կիպի, սիզ տախի պէզյէ եափընըզ:
- 2 Հէր հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիզտէն հէր
 պիրի նա'իլ օլտըղը պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ՝ էտիպ՝
 էանընտա ալը դօսուն, Թա քի վասըլ օլտըղըմտա՝
- 3 օ ղէման Թօփլամաղլըզ օլմայա: Վէ կէլտիլիմտէ
 միւնասիպ կէօրէճէյինիզ ատէմլէր քիմլէր խէ,
 իհոանընզը Երուսաղէմէ կէօթիւրմէք իշին մէք:
- 4 Թուպլարլէ սնլէրի կէօնտէրիրիմ: Պէնիմ տախի
 կիթմէքիլիմ միւնասիպ կէօրիւլիւր խէ, պէնիմ՝
- 5 իլէ պէրապէր կիտէճէքլէր տիր: Վէ Մաքէտօնիա.
 տան կէլտիքտէն սօկրա՝ սիղէ կէլէճէյիմ, չիւնքի
- 6 Մաքէտօնիատան կէլէճէյիմ. Վէ օլուր քի եա.
 նընզտա մէքս էտէրիմ. վէ պէլքի տէ գըշը կէլի-
 րիրիմ, Թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք օլուր խէմ,
- 7 պէնի սիզ եօլա չըգարասընըզ: Զիրա պու տէֆա
 եօլ իւզէրի սիղին իլէ կէօրիւշմէք խթէմէյիպ,
 Բապպ իզն վէրիքտէ, էանընզտա պիր միւտտէթ
- 8 էյլէնմէք իւմիտինտէ իմ: Լաքին խամսին պայրու-
- 9 մընատէք Եփեսոստա գալղաճաղըմ: Զիրա պանա

պէջիւք վէ քեարլը պիր դափու աչըլըպ, մուխա-
լէֆէթ էտէնլէր տախի չօգ տըր :

10 վէ էյէր Տիմէթէոս կէլէճէք օլուր իսէ, եանը-
նըզտա դօրգուսըզճա պուլունմասընա տիգգաթ
էտինիզ. զիրա օ տախի պէնիմ կիպի Բապպըն ի-

11 շիյլէ մէշըւււ տըր : Իմտի սնը քիմսէ թահգիր
էթմէսին, լաքին եանըմա կէլմէսի իչիւն սէլամէթ-
լէ եօլա չըգարընըզ. զիրա պիրատէրլէր իլէ սնը

12 պէքլէյօրըմ, Ափօլլօս պիրատէր հազգընտա իսէ,
պիրատէրլէր իլէ պերապէր եանընըզա կէլմէսինի
քէնտիսինտէն չօգ րէճա էթտիմ իսէ տէ, շիմտի
կէլմէյի գաթ'էն իսթէմէյօր, վէ լաքին միւնա-
սիպ վազթը օլտըգտա կէլէճէք տիր :

13 Ույանըգ տուրընըզ. իմանտա սապիթ օլունըզ.
մերտանէ հարէքէթ էտինիզ. միւհքէմ օլունըզ :

14 Ճիւմլէ ումուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլուն-

15 սուն : Էյ պիրատէրլէր, Իսթէֆանասըն խանէսի
Ախպեանըն թուրֆանտասը օլուպ՝ մուգատտէսլէ-
րին խըտմէթինէ կէօնիււ վէրտիքլէրի մալիւմիւ-

16 նիւզ իքէն, սիղէ րէճա էտէրիմ քի, Գէնտինիզ
տախի պու կիպի քիմսէլէրէ վէ պերապէր իշլէյիպ
էմէք չէքէնլէրին ճիւմլէսինէ միւթի՝ օլասընըզ :

17 Իսթէֆանաս վէ Ֆօրթուհաթօս վէ Ախայիգօսըն
վասըլ օլմալարընտան մէսրուր օլտըմ. զիրա սիղին

18 հօգսանընըզը սնլէր թէմամ էթտիլէր. Չիւնքի
պէնիմ րուհըմը վէ սիղինքինի տէ միւսթէրիհ
դըլտըլար. իմտի պէջլէ քիմսէլէրէ րիայէթ էյ-

19 լէյինիզ : Ասիա քիլիսէլէրի սիղէ սէլամ էտէրլէր.
Ակիւղաս վէ Պրիպկիզա իլէ խանէլէրինտէ պու-
լունան քիլիսէ սիղէ Բապպտա չօգ սէլամ էտէր-

- 20 ԷՐ: ՃԻԼԻՆ պիրատերէր սիզէ սէլամ էտէրէր.
մոլգատտէս էօփիւշէ պիրի պիրինիզէ սէլամ
էտինիզ:
- 21 Պէն Պօղոսըն էԼ Կաղըօրյէ սէլամ. (22) Էյէր
պիր քիմնէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը սէվմէղսէ:
- 23 Բապպըմըզըն կէլախիստէ մէլ'ուն օլսուն: Բապպ
Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի սիղին իլէ օլսուն:
- 24 Մոլհապպէթիմ Յիսուս Քրիստոստա ճիւմէնիզ
իլէ օլսուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթիյէ Յիսուս Քրիստոսըն ըստու
լը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր Ալլահըն Գօրըն-
թօստա օլսն քիլիսէսինէ վէ պիւթիւն Ուխայետաա
- 2 պոլլոնան մոլգատտէսլէրին ճիւմէսինէ. ֆէտէ-
րիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարա-
ֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:

- 3 Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փեռերի Ալլահ՝
 չեֆգաթլարըն փեռերի վէ ճիւմէ թէսէլլինին մէն-
- 4 պա'ը օլան Ալլահ միւպարէք օլտուն . 0 տախի Ալ-
 րահ թարաֆընտան պիզիմ թէսէլլի օլունտըղըմըզ
 թէսէլլիլէ հէր պիր մուզայագատա պուլունան
 քիմսէլէրէ թէսէլլի վէրէ պիլմէմիզ իչիւն , պիզէ
- 5 հէր պիր մուզայագամըղտա թէսէլլի վէրիր : Զիրա
 Քրիստոսըն էլէմէրի պիզտէ իզտիյատ պուլտըղը
 միսիլլիւ՝ թէսէլլիմիզ տախի Քրիստոսըն վասըթա-
- 6 սըլէ իզտիյատ պուլտըր : Ալէ էյէր մուզայագա
 չէքէր իսէք , հէման պիզիմ չէքտիյիմիզ օլ էլէմ-
 լէրէ թէհամմիւլլէ հուսուլէ կէլէն սիզին թէսէլլի-
 նիզ վէ խէլասընըզ իչիւն տիր . վէ միւլթէսէլլի օ-
- 7 տիր . Ալէ էլէմէրէ միւշթէրիք օլտըղընըզ միսիլլիւ ,
 թէսէլլիյէ տախի Դ-մէրէի օլտըլընըզ պիլմէքլէ՝ սի-
- 8 զին իչիւն իւմիտիմիզ գազի տիր : Զիրա , էյ պի-
 րատէրլէր , պիզէ Ասիատա վսգը՝ օլտն մուզայա-
 գատան , ես'նի հատտէն ղիյատէ թագաթըն
 ֆէվզինտէ՝ հաթթա եաշամագտան պիլէ մէյուս
 օլմագ տէրէճէսինտէ սըգըլմըշ օլտըղըմըղտան պի-
- 9 խապէր պուլունմանըղը իսթէմէյիզ , Լաքին քէնտի
 նէֆսիմիզտէ էօլիւմ իլլամընը ալտըգ , թա քի
 քէնտիմիզէ տէյիլ , անճագ էօլիւլէրի տիրիլտէն
- 10 Ալլահա իթիմատ էտէլիմ : 0 պիզի օլ գատար
 պէզիւք պիր էօլիւմտէն գուրթարտը , վէ գուր-
 թարըր , վէ պունտան պէզյլէ տախի պիզի գուր-
 թարաճագ տըր՝ տէյիւ անա թէվէքքիւլ էտէրիզ :
- 11 Սիզ տախի պիզիմ իչիւն տու'ատա մու'ավէնէթ
 էտէրսինիլ , թա քի նիչէ քիմսէլէր վէսիլէսիլէ

պիղէ օլան իհասն իւղէրինէ՝ նիչէլէր թարաֆընտան
պիղիմ իչիւն էտա ի շիւքը օլունա :

42 Զիրա իֆթիխաբմըզ պու տըր, եա՛նի զամիրի-
միղ շէհատէթ էտէր քի՝ ճիսմանի հիքմէթլէ տէ-
յիւ, անճագ Ալլահն 'ինայէթիլէ տիւնեատա
վէ պախուռուս սիզին հադգընըզտա սատէլիքէ՝
վէ Ալլահ օլան խուլուսլէ հարէքէթ էյլէտըր :

43 Զիրա օգուտըղընըզ, եախօտ թահգիգէն պիլտիլի-
նիզտէն, վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէ գատար
տախի թահգիգէն պիլէճէյինիզտէն զայրի պիւ լէ :

44 եալմայօրըզ. Նիթէքիմ Բապպ Զիսուսըն կիւնիւն-
տէ պիղէ Դաճիկ ի իֆթիւտը օլաճաղընըզ միսլիւլ,
պիղ տախի սիզէ մուճիպ ի իֆթիխար օլաբըզմըզը
պաղը մէրթէպէ գապուլ էթտիւնիլ :

45 Վէ պու իթիմատլէ, իքինճի աէֆ'ա պիր նի՝
մէթէ նա՛լ լ օլմանըզ իչիւն, էվլէլա սիզէ վար-

46 մադ, Վէ սիզտէն Մաքէտօնիպա կէչմէք, վէ եինէ
Մաքէտօնիատան սիզէ կէլմէք, վէ Եհուտիյէ
կիթմէք իւղրէ սիզին թարաֆընըզտան եօլա չըգա-

47 ըլլմադ միւրատընտա խտիմ. Խմտի պու նիյէթիմտէ
'աճէպա խըֆֆէթլէ մի հարէքէթ էթտիմ, եօգսա
պէնտէ էվլէթ՝ էվլէթ, խայր՝ խայր օլմադ իչիւն

48 թարիգ ի ճիսմանիլլէ մի նիյէթ էթտիմ. Ամն
Ալլահ սատըզ տըր քի՝ պիղիմ սիզէ օլան քէլամը-

49 մըզ էվլէթ վէ խայր օլմատըր : Զիրա պիղիմ, է-՛ն
պէնիմ իլէ Սիլվանօս վէ Տիմիթէոս վաարթաալլէ
արանըզտա վա՛զ օլունան Իպի Ուլլահ Զիսուս Գրիս-
տոս էվլէթ վէ խայր օլմայըպ՝ անճագ Էլմէնը

20 անտէ էվլէթ օլտու : Զիրա Ալլահն ճիւմլէ վա՛տ-
լարը վաարթաալլէ Ալլահն ճէլալի իչիւն անտէ

- 21 եզվէթ վէ ամին տիր : վէ պիզի սիզին իլէ պէրա-
պէր Գրիստոստա սապիթ էտիպ՝ պիզի մէսճ էտէն
22 Ալլահ տըր . վէ քեզալըք պիզի միւհըլէտի , վէ
23 գալպլէրիմիդէ Բուհըն փէյինի վէրտի . *Ալլահ
պանա շահիտ օլտուն քի՝ սիզի էսիրկէմէք իչիւն
24 տահա Գօրընթօսա կէլմէտիմ . Տէյիլ քի սիզին
իմանընդա թէսալլիւթ էտէրիզ , Ֆազաթ սիզին
մէսէրրէթինիզէ մու՛ամլէնէթ էտէրիզ . զիրա սիզ
իմանլէ գա՛իմ սինիզ :

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին պիր տահա եանընդա հիւզնլէ կէլմէմէյէ
2 քէնտիմօէ գարար վէրտիմ : Զիրա էյէր պէն սիզի
մահզուն էտէր իսէմ , պէնիմ թարաֆըմտան մահ-
զուն էտիլէն քիմսէտէն զայրի պէնի մէսրուր էտէ-
3 ճէք քի՛մ տիր : վէ հէման պունու սիզէ եազտըմ ,
քի կէլտիյիմօէ պանա մուճիպ ի մէսէրրէթ օլա-
ճազ քիմսէլէր թարաֆընտան մահզուն օլմոյայըմ ,
չիւնքի պէնիմ մէսէրրէթիմ ճիւմլէնիզին մէսէր-
րէթի տիր՝ տէյիլ . սիզին ճիւմլէնիզէ ի՛թիմատըմ
4 վար տըր : Զիրա մահզուն օլմանըզ իչիւն տէյիլ ,
տնճազ պէնիմ սիզէ օլան փէք զիյատէ մուհապ-
պէթիմի պիլմէնիզ իչիւն չօգ մուզայադա վէ իզ-
թիրապ ը գալպտէն վէ չօգ կէօզ եաշարըյլէ սիզէ
եազտըմ :
5 վէ էյէր պիր քիմսէ հիւզնէ սէպէպ օլտուն իսէ ,

*Եսն . Պէն իսէ Ալլահը ճանըմ իւզէրինէ շահիտ
թութարըմ քի

- պանա տէյիլ, անճադ պա՛ղը մէրթէպէ (քի զիյա.
 տէ սըգլէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմլէնիզէ հիւզնէ սէ.
 6 պէպ օլտու: Պէզյլէ քիմնէյէ էքսէր թարաֆընտան
 7 օլան պու թէքտիր քեաֆի տիր. Շէյլէ քի պի՛աքս
 պու միսիլիւ քիմնէնին իֆրաթ տէրէճէ հիւզնէ
 զարգ օլմամասը իչիւն, անը 'աֆվ էյլէյիպ՝ թէս.
 8 իյէ էթմէնիզ սէզա տըր: Պու էճլտէն անա մու.
 հապպէթ իսպաթ էթմէնիզի սիզտէն րէճա էտէ.
 9 րիմ: Զիրա հէր շէյտէ միւթի՛ օլուպ օլմատըղընըր
 պիմէք իւզրէ տախի սիզի թէճրիպէ իչիւն եազարմ:
 10 վէ հէր քիմէ պիր շէյ 'աֆվ էտէր իսէնիզ, պէն
 տախի էտէրիմ, զիրա պէն տախի պիր շէյ 'աֆվ
 էթմիշ իսէմ, ֆրիստուս թարաֆընտան սիզին իչիւն
 11 'աֆվ էթտիմ, թա քի Շէյթան թարաֆընտան
 զատը չէքմէյէլիմ, չիւնքի անըն զարազլարընտան
 զիխապէր տէյիլ իզ.
 12 Քրիստոսըն պէշարէթի իչիւն թրօտաա վարտը.
 զըմտա պանա Բապպ թարաֆընտան գափու ա.
 13 չըլտը իսէ տէ, Պիրատէրիմ Տիտոսը պուլմատըղըմ.
 տան րուհըմտա րահաթըմ եօգ իտի, վէ անլէր իլէ
 վէտա՛ էտիպ՝ Մաքէտօնիպյա կիթտիմ:
 14 Ամնա պիզի տա՛իմա ֆրիստոստա մուզաֆֆէր
 էտիպ՝ հէր եէրտէ պիզիմ վասըթամըզլէ անը պիւ.
 մէք րա՛իհասընը իզհար էյլէյէն Ալլահա շիւքը օլ.
 15 ոււն: Զիրա կէրէք խէլաս պուլան կէրէք հէլաք
 օլան քիմնէլէր հազգընտա 'ինտ Ալլահ ֆրիստոսըն
 16 խօշ րա՛իհասը իզ. Պուշլարա էօլիւմ իչիւն էօլիւմ
 րա՛իհասը, վէ անլէրէ հայաթ իչիւն հայաթ րա՛ի.
 հասը իզ. վէ պու իշլէրէ քի՛մ միւսթա՛իտ տիր:
 17 Զիրա նիչլէր կիպի, Ալլահըն քէլամընը թահրիֆ

էտէնէր տէյիլ իզ, անճագ խուլուտան վէ Ալլահ
Թարաֆընտան կիպի, վէ Ալլահըն հուզուրընտա
Քրիստոստա սէջլէրիզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Քէնտիմիդի եհնէ Թավսիյէ՞ Էթմէյէ մի պաշլայօ-
րըզ. եօգստ պա'ղըլարը կիպի Թարաֆընդա Թավ-
սիյէնամէլէրէ, եախօտ Թարաֆընդտան Թավսիյէ-
- 2 Էրէ՞ մի միւհթաճ ըզ: Գալլէրիմիզտէ եաղըլմըշ,
վէ ճիւմլէ տտէմլէրին Թանըյըպ օգուտըղը մէք-
- 3 Թուպըմըզ սիզ սինիզ. Զիւնքի պիզիմ խըտմէթի-
միզ վասըթասըյլէ միւրէքքէպլէ տէյիլ, անճագ
հայյ օլան Ալլահըն Բուհըյլէ, Թաշ լէվհալարընա
տէյիլ, անճագ գալլին էթ լէվհալարընա եաղըլ-
մըշ օլան Քրիստոսըն մէքթուպը սիզ օլտըղընըզ
- 4 աշիքեար տըր: Քրիստոսըն վասըթասըյլէ տախի
- 5 Ալլահա պէղլէ ի'թիմնատըմըզ վար տըր. վէ լա-
քին պիզղաթ քէնտիլիյիմիզտէն կիպի պիւր շէյի
քէնտիլիզ Թէֆէք քիւր էթմէյէ միւսթա'իտ օլ-
- 6 մայըպ' իսթի'տատըմըզ Ալլահտան տըր: Օ տախի
պիզի 'ահտը ճէտիտին, եա'նի հարֆըն տէյիլ,
անճագ բուհըն խատէմէսի օլալ- միւսթա'իտ գըլ-
տը. զիրա հարֆ էօլտիւրիւր, տամն բուհ իհեա
- 7 էտէր: վէ էյէր հարֆլարլէ Թաշլար իւզէրինէ
հէքք օլունան էօլիւմ խըտմէթի՝ պէնի խըպյէլ
Մովսէսին եիւզիւնէ, անըն ֆանի ճէլալի սէպէպլին-
տէն, նազար գըլամտարգլարը տէրէճէտէ ճէլիլ
- 8 օլտու իսէ, Բուհըն խըտմէթի տահա զիյատէ ճէ-
- 9 իլ օլմնամասը նամսըլ օլուր: Զիրա մահքիւմիյէթ

- խրտմէթի ճէլիլ օլտըղը թաղտիրտէ, տաճա զիյատէ սալաճ խրտմէթի ճէլալտէ իղտիյատս պուլաճագ
- 10 տըր: Զիրա ճէլալէ մաղճար օլան պիլէ պու խուսուստա, եա'նի ճէլալ ը ֆա'իգէ նիսպէթլէ ճէլիլ
- 11 տէլիլ իտի: Զիւնքի ֆանի օլան ճէլիլ օլտու իսէ, պագի օլան նէ՞ գատար զիյատէ ճէլիլ օլտը:
- 12 Իմտի պէզլէ իւմիտիմիզ վար իքէն, չօգ ճէսարէթ
- 13 իպրազ էտէրիզ: Վէ պէնի Իսրայէլ ֆանի նէսնէ. նին նիճայէթինէ նաղար գըլմամալարը իչիւն, Մովսէս քէնտի եիւզիւնէ նիգապ գօտըղը կիպի էթ.
- 14 մէլիզ: Ամմա անլէրին զիճնէրի քէօրլէնմիշ ի տիլինտէն, 'աճտ ը 'աթիգին օգուհտըղընտա օլ նիգապ պու կիւնէ գատար ըէֆ' օլուհմամըլ տուրույօր: օ տախի ֆըխտոտտա իպթալ օլուհուր:
- 15 Վէ լաքին թա պու կիւնէ տէլին Մովսէսին քիթազ օգուհտըղընտա' նիգապ անլէրին գալպի իւզէրինտէ
- 16 պագի տիր: Ամմա Բապպա բիւճու' էթտիքլէրինտէ
- 17 նիգապ գալտըրըլաճագ տըր: Իմտի Բապպ Բուճ տըր, վէ Բապպին Բուճու ճէր նէրտէ իսէ ճուր.
- 18 ըիլէթ օրատա տըր: Պիգիմ ճիւմլէմիզ իսէ Բապպըն ճէլալինի պլինէտէ կիպի նիգապսըղ եիւզ իէ սէյր էտէրէք, կէօյա Բապպըն Բուճու թարաֆըն տան ճէման օլ սուրէթէ ճէլալտէն ճէլալէ թէպ. տիլ օլուհուրըզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Պու էճլտէն իչպու խրտմէթ պիզտէ իքէն, մէրճամէթէ նա'իլ օլտըղըմըզա նազարէն օսանմայըլ,
- 2 Լաքին պա'իս ի ըէզալէթ օլան կիզլի շէլլէրի բէտտ

1 ետերէք, հիլէ իլէ հարեքէթ եթմէյիզ, վէ Ալլա-
 2 ճըն քէլամընը թահրիֆ եթմէյիզ, անճագ հագգը
 3 իզհար եթմէքլէ քէնտի քէնտիմիզի Ալլահըն հու-
 4 զուրընտա հէր պիր տտէմին զամիրինէ թավսիյէ
 5 ետերիզ: Ալէ պիզիմ պէշարէթիմիզ մէսթուր օլաա,
 6 հէլաք օլանլար հագգընտա մէսթուր տըր: Զիւնքի
 7 տնլէրտէ, Ալլահըն սուրէթի օլան ֆրիստուըն ճէ-
 8 լալի պէշարէթիինն նուրու տնլէրէ զիյա վէրմէմէսի
 9 իչիւն, պու տիւնէա իլահը իմանըզլարըն զիհնինի
 10 քէօր եթտի: Զիրա քէնտիմիզի տէյիլ անճագ
 11 րապպ Յիսուս ֆրիստուր վա'զ ետերիզ. վէ Յիսուս
 12 իչիւն քէնտիմիզի սիզէ գուլ 'ապ էրէիւ: Զիրա
 13 զուլմէթտէն նուր լէմ'ան էյլէմէսինի էմր էտէն
 14 Ալլահ քէնտիսի Յիսուս ֆրիստուըն երկզիւնտէ
 15 Ալլահըն ճէլալինի պիլմէք նուրընը վէրմէք իչիւն,
 16 գալլալէրիմիզտէ լէմ'ան էյլէտի: Լաքին գուլվիւ-
 17 թին ֆագիլէթի պիզտէն օլմոյըպ' Ալլահտան օլ-
 18 մասը իչիւն, պու խաղինէյէ թօփրազ գապլար ի-
 19 չինտէ մալիք իզ: Հէր շէյտէ մուզայագատա իզ,
 20 լաքին պիհուզուր տէյիլ իզ. միւզթարիպ իզ, լա-
 21 քին մէյուս տէյիլ իզ. թէ'ատտի կէօրիւրիւզ,
 22 տամա մէթրուք տէյիլ իզ. երէր վուրուլըրըզ,
 23 տամա հէլաք օլմուշ տէյիլ իզ. [րապպ] Յիսուսըն
 24 էօլիւմիւնիւ տա'իմա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ, քի
 25 Յիսուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզհար օ-
 26 լունա. Զիրա պիզ քի հայաթտա իզ, Յիսուսըն
 27 հայաթը տախի պիզիմ ֆանի թէնիմիզտէ իզհար
 28 օլունմագ իւզրէ, Յիսուս իչիւն հէր վագըթ էօլիւմէ
 29 թէպիմ օլունուրըզ: Իմտի պիզտէ էօլիւմ, սիզտէ
 30 իսէ հայաթ 'ամիլ տիր: Լաքին' իման էթտիմ,

- անքն իշխն սեփյէտիմ՝ տէյիւ մեհհարբեր օլտըղը
 իւզըէ, հէմանն օլ իմանն բուհհնա մալիք օլտըղը-
 մըզտան՝ պիզ տախի իմանն էտէր վէ սնըն իշխն
 14 սէփյէրիզ: Զիւնքի Րապպ Յիսուսը տիրիլտէն պիզի
 տախի Յիսուսըն վասըթասըյլէ տիրիլտիպ՝ սիզին
 15 իլէ պերապէր իհզար էտէճէյինի պիլիլիզ: Զիրա
 հէր շէյ սիզին իշխն տիր, թա քի 'ինսյէթ ջօղալ-
 մաղլէ էքսէրին 'արզը թէշէքքիւրիւ սէպէպիլլէ
 Ալլահն 'իզզէթի իշխն իզտիյատ պուլա:
 16 Պուռուռն իշխն օսանմայըզ: լաքին պիւրիմ զահիլի
 տտէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, պաթընի օլան
 17 կիւնտէն կիւնէ թէճտիտ օլուհուր: Զիրա պիզիմ
 պիր ան իշխն օլանն խաֆիֆ մուղայազամըզ պիլէ
 զայէթ իւլ զայէ 'ազիմ վէ էպէտի պիր ճէլլա հու-
 18 սուլէ կէթըրիւր: Մատամ քի կէօրիւնէն շէյլէրէ
 տէյիլ, անճագ կէօրիւնմէյէնլէրէ նազար գըլարըզ:
 զիրա կէօրիւնէնլէր մուվազգաթ վէ կէօրիւնմէյէն-
 լէր միւ'էպպէտ տիր:

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա պիլիլիզ քի էյէր քիւլպէ օլանն իշպու զէմինի
 խանէմիզ պօզուլուր իսէ, Ալլահ թարաֆընտան
 էպէտի պիր պինամըզ, էա'նի սէմալաթտա էլ իլէ
 2 էափըլմամըշ խանէմիզ վար տըր: Ֆիլ վագը' պուռ-
 տա սէմատան օլանն մէսքէնիմիզի կիլինմէք իշլիյա-
 3 գըյլէ ահ չէքէրիզ: Պարի կիլինմիշ օլտագ, չըպլագ
 4 պուլընմայաճաղըզ: Զիրա պիզ քի պու քիւլպէ-
 տէ իլ' էիւք ոլթընտա օլարագ ահ չէքիյօրըզ:
 չիւնքի սօյուհմագ տէյիլ, անճագ ֆանի օլանըն

հայաթա զարգ օլմասը իչիւն կիյինմէք իովէրիզ :
 5 Վէ պիզի հէման պու շէյէ հազըրլայան , հէմ տէ
 6 պիզէ Բուհըն փէյինի վէրէն՝ Ալլահ տըր : Պուռուռն
 իչիւն տա՛իմա ի՛թիմատ էտէր , վէ պիլիբիզ քի՛
 7 թէնտէ հազըր իքէն Բապպտան զա՛իպ իզ : Զիրա
 կէօրիւնէնէրլէ տէյիլ , անճագ իմանլէ սիւլուք է-
 8 տէրիզ : Իմտի ի՛թիմատ էտէրիզ վէ թէնտէն զա՛իպ
 վէ Բապպլն հանընտա հազըր պուլուհմազը տահա
 9 զիյատէ արզու էտէրիզ : Պու էճլտէն տախի կէրէք
 հազըր՝ կէրէք զա՛իպ իսէք , անըն՝ ինտիտէ մագ-
 10 պուլ օլմազա զայրէթ էտէրիզ : Զիրա Քրիստոսըն
 մահքէմէսինէ ճիւմլէմիզին չըգմասը լաղըմ տըր ,
 քի հէր պիլիմիզ քէնտի ա՛մաղընա կէօրէ՝ կէրէք
 խայր , կէրէք շէրր , ճէսէտտէ եափտըղը շէյլէրէ
 նա՛իլ օլա :

11 Պուռնա պինա՛էն պիզ Բապպ գօրգուսընը պիլէ-
 րէք , ատէմլէրի դանաըրըրըզ , վէ Ալլահն ինտին-
 տէ իզհար օլուհմըշ ըզ , վէ ումարըմ քի սիզին
 12 զամիրլէրինիզտէ տախի իզհար օլուհմըշ ըզ : Զիրա
 քէնտիմիզի եինէ սիզէ թափսիյէ էթմէյօրըզ . Ֆա-
 գաթ գալլատէ տէյիլ , անճագ զահիրտէ իֆթիխար
 էտէնլէրէ պիր մուխալէֆէթինիզ օլմագ իւզրէ ,
 պիզիմ հազգըմըղտա սիզէ իֆթիխար իչիւն պիր
 13 ֆուրտաթ վէրիյօրըզ : Զիրա էյէր տիվանէ օլմուշ
 իսէք , Ալլահ իչիւն տիր , վէ էյէր աղըմըզ թամմ
 14 իսէ , սիզին իչիւն տիր : Զիւնքի Քրիստոսըն մու-
 հապպէթի պիզի մէճպուր էտէր . չիւնքի էյէր պիրի
 ճիւմլէ իչիւն էօլտիւ իսէ , պուռնտան թահգիզ է-
 15 տէրիզ քի ճիւմլէսի էօլտիւ : Վէ Օ ճիւմլէնին էօ-
 լընա էօլտիւ , քի եաշայանլար արթըզ քէնտիլէրի

- իշխան տէյիլ, անճադ քենտիլէրին եօլընա եօլէն
 16 վէ գըյամ էտէն իշխան եաշայալար . Շէյյէ քի
 պուռտան պէյյլէ պիզ հիշ պիր քիմնէյի թէն հա.
 սէպիլլէ թանըմայըպ, հաթթա Գըհսաոսը թէն
 հասէպիլլէ թանըտըզ իսէ տէ շիմտի արթըզ թա.
 17 նըմայըզ, իմտի էյէր պիր քիմնէ Գըհսաոստա իսէ
 եէնի մախլըզ տըր, էպքի շէյլէր կէշտի, իշթէ հէր
 18 շէյ եէնի օլտու, Լաքին հէր շէյ՝ քենտիսի ին
 պիզի Յիսուս Գըհսաոս վասըթասըյլէ սուլճ էտէն
 վէ պիզէ միւսալէհա խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թա.
 19 ռաֆընտան տըր . Եա'նի Ալլահ տիւնէայը, սուշ
 լարընը սայմայըպ, քենտիսի ին Գըհսաոստա սուլճ
 էթմէքտէ օլարագ՝ միւսալէհա քէլամընը պիլէ
 20 թէպիմ էթտի, իմտի Գըհսաոս թարաֆընտան
 էլլիիք էտէրէք, Ալլահ պիզիմ վասըթամըզէ
 ըէճա էտէր կիպի, Ալլահ ին սուլճ օլմանըզը
 21 Գըհսաոս թարաֆընտան եալվարըրըզ, Զիրա պիզ
 անտէ Ալլահըն սալիհէրի օլպըմ՝ տէյիւ կիւնահ
 պիլմէյէնի պիզիմ իշխան կիւնահքեար՝ տտո էյլէտի

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի պիզ աւըն էլէ պէրապէր իշլէմէքտէ իքէն,
 ըէճա էտէրիզ քի Ալլահըն՝ ինայէթինի պիհուտէ
 2 գապուլ էթմիշ օլմայարընըզ : (Զիրա՝ Սէնի մագ
 պուլ վազըթտա միւսթէճապ գըլտըմ, վէ սանս
 խէլաս կիւնիւնտէ իմտատ էյլէտիմ՝ տէյիւ պու
 յուրըր, իշթէ շիմտի մագպուլ վազըթ, իշթէ
 3 շիմտի խէլաս կիւնիւ տիր) Ալէ պու խըտմէթ
 թէպիլի օլմնմամասը իշխան հիշ պիր շէյտէ պիր

- 4 կէօնէ թեօքեզ վերմէյիզ. Գաբութ հէր շէյտէ
 չօդ սապր իլէ, սըգլէթլէրտէ, զարուրէթլէրտէ,
 5 մոնկայազալարտա, Տարսլարտա, մահպէսլէրտէ,
 իխթիլալարտա, զահմէթլէր վէ ույգուսըզդ իլէ,
 6 եւմէքսիզլիքտէ, Փաքլիք վէ 'իւմ' վէ թէ'էնիլլէ,
 լուծֆլէ, Բուհ իւլ Գուտսլէ, ըիյասըզ մուհասլ-
 7 պէթլէ, Հագիգաթ քէլամը վէ Ալլահըն գուվլէ-
 թիլլէ, սաղտան վէ սօլտան սալահ սիւահլարըլլէ,
 8 'իզգէթ վէ գիլլէթլէ, պէտնամի վէ նիքնամիլլէ,
 9 տօզրու իքէն սլտատըճըլար կիպի, Մա'իււմ իքէն
 նամա'իււմ կիպի, վէֆաթ էտէնլէր կիպի՝ ամմօ
 իլթէ եաշսյօրըզ, թէ'տիպ օլունուպ տա՝ էօլտիւ-
 10 ըիւմէյէն քիմնէլէր, Մահգուն օլուպ տա՝ տա'իմա
 մէսրուր քիմնէլէր, ֆուգարա օլուպ, վէ լաքին նի-
 շէլէրի զէնկին էտէն քիմնէլէր, հիւ պիւր շէյի օլ-
 մայըպ տա հէր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ՝
 քէնտիմիդի Ալլահըն խատէմէսի կիպի կէօսթէրի-
 11 ըիզ: Էյ Գօրընթօսլըլար, աղգըմըզ սիզէ աջըմըշ,
 12 դալլիմիլ տախի վասի' օլմուշ տըր: Պիղտէ սը-
 գըմըշ տէյիւ սինիզ, անճագ քէնտի տէրունիհիզ-
 13 տէ սըգըմըշ սընըզ. (Էվլատըմա կիպի սէօյլէրիմ':)
 պուհա մուգուպիւ սիզ տախի վասի' օլունըզ:
 14 Միւ'մին օլմայան իլէ միւհասէպէթիսիզ պիւր պօ-
 յունտըրըղա կիրմէյիհիզ, զիրա ֆըսգ իլէ սալահըն
 նէ՞ 'ալագասը վար, վէ զուլմէթ իլէ նուրըն նէ՞
 15 միւշարէքէթի վար. Վէ Պէլի'ալ իլէ Գըիստոսըն
 նէ՞ մուվաֆագաթը, եախօտ միւ'մին օլմայան իլէ
 16 միւ'մինին նէ՞ հիսսէսի վար. Վէ փութլար իլէ Աւ-
 լահըն հէյքէլինին նէ՞ միւհասէպէթի վար. զիրա
 սիզ հայյ օլան Ալլահըն հէյքէլի սինիզ. նիթէքիմ

Ալլահ՝ Անլէրտէ սաքին՝ օլուպ արաւարընտա կէզէ-
 ճէյիմ, վէ պէն անլէրին Ալլահ՛ը օլաճաղըմ, անլէր
 տախի դավմըմ՝ օլաճաղ տըր՝ տէյիւ պուշուրտոււ:
 17 Պուճուճի իշիւն Բապպ՝ Անլէրին արասընտան չըգըպ
 պըրըլընըզ, նափաք շէյէ տօգուճմալընըզ՝ տէյիւ
 18 պուշուրըր. Վէ էնէ Տէր շէյէ գատիր Բապպ՝ Պէն
 տախի սիղի գապուլ էտիպ՝ սիղէ փէտէր օլաճա-
 ղըմ, սիղ տախի պանա օղուլլար վէ գըզլար օլա-
 ճաղ սընըզ՝ տէյիւ պուշուրըր:

ՊԱՊ 7

- 1 Իմտի, էյ սէվկիւլիւլէր, պու վա՛տլարըմըզ վար
 իքէն, քէնտիսիղի ճէսէտին վէ բուճըն Տէր Դէ՛ւ
 մուրտարըղընտան Թաթ՛ճիր էտէրէք, Ալլահ՛ գօր-
 գուսըյլէ գուտսիյէթի իքմալ էտէլիմ:
- 2 Պիղի գապուլ էտինիզ. քիմնէյէ հազգըղըզ
 էթմէտիք. քիմնէյի էֆսատ էթմէտիք, քիմնէյէ
- 3 զատր էթմէտիք: Սիղէ գարշը հիւքմ իշիւն սեղ-
 լէմէյօրըմ, զիրա սիղին իլէ պերապէր էօլմէք վէ
 պերապէր եռշամուգ իւզրէ գալլէրիմիզտէ սինիզ
- 4 տէյիւ մուգատտէմա սեղլէտիմ: Հազգընըզտա
 ճէնարէթիմ չօգ տըր. սիղին իշիւն իֆթիխարըմ
 չօգ տըր. Թէսէլլի իլէ մէմլու իմ. ճիւմլէ մուղա-
 յազամըզտա մէսէրրէթիմ զայէթլէ Թաշգըն տըր:
- 5 Չիւնքի Մաքէտօնիայա կէլտիյիմիզտէ, վիւճուտի-
 միզ հիչ պիր բահաթ պուլմատը. տըշարտան
 ղավլալար՝ իշերիտէն գօրգուլար, Տէր Թարաֆտան
- 6 մուգայազա չէքէր իտիք: Վէ լաքին միւթէվալը՝
 լարա Թէսէլլի վէրէն Ալլահ՛ Տիտոսըն վիւսուլիլէ

- 7 պիղի միւթեակլի գըլտը : Վէ եալընըզ՝ անըն վիւ-
սուլիլէ տէյիլ, անճադ անըն սիզտէն տօլայը միւ-
թեակլի օլտըղը թէսէլիլէ տասի Քեօրէօր օլտէ
չիւնքի պիղէ իշթիյադընըզ վէ ֆիզանընըզը, վէ
պէնիմ իչիւն օլան զայրէթինիղի խապէր վէրմէ-
- 8 սիլէ պէն զիյատէ մէսրուր օլտըմ. Զիրա էյէր
սիղի մէթուպլէ մաճղուն էթտիմ իսէ, հէր նէ
գատար փէշիման օլտըմ իսէ տէ չէփէ փէշիման
տէյիլ իմ. զիրա կէօրիւրիւմ քի օլ մէթուպ ազ
պիր միւստէթ իչիւն իսէ տէ, սիղի մաճղուն էյ-
- 9 լէտի: Ֆադաթ շիմտի մաճղուն օլտըղընըզ իչիւն
տէյիլ, անճադ մաճղուն օլմանըզ մուճիպ ի թէվ-
պէ օլտըղը իչիւն մէսրուր իմ. զիրա Ալլաճըն էր-
տէթիէ կէօրէ մաճղուն օլտընըզ, թա քի պիզտէն
- 10 պիր վէճճլէ պիր զարար կէօրմէյէսինիզ, Զիւնքի
Ալլաճըն էրտէթիէ կէօրէ օլան հիւզն՝ մուճիպ ի
խէլաո օլան վէ փէշիման օլունմայաճադ թէվպէ
հասըլ էտէր. ամմա տիւնեանըն հիւզնիւ էօլիւմ
- 11 հասըլ էտէր: Զիրա իշթէ հէման պու Ալլաճըն
էրտէթիէ կէօրէ մաճղուն օլմանըզ սիզտէ նէ գա-
տար ճէհտ, նէ գատար իթիզար, նէ գատար զա-
ղապ, նէ գատար գօրգու, նէ գատար իշթիյադ,
նէ գատար զայրէթ, նէ գատար ինթիզամ հասըլ
էթտի. հէր վէճճլէ քէնտինիղի պու խուսուստա
- 12 փաք կէօթէրտինիզ: Իմտի սիղէ եողըշըմ օլ
հազգսըղըզ իշէյէն իչիւն, եախօտ օլ հազգսըզ-
ըզ կէօրէն իչիւն օլմայըպ, Ալլաճըն հուզուրընտա
պիղիւմ սիզտէն տօլայը հիմմէթիմիղին սիղէ իղճար
- 13 օլունմասը իչիւն իտի: Պու սէպէպտէն սիղին թէ-
սէլինիզտէն տօլայը միւթեակլի օլտըզ. վէ Տիտո-

- սըն մէսէրրէթի իւզէրինէ տահա զիյատէ մէսրուր
 օլտըգ . չիւնքի անրն բուհու ճիւմլէնիզ վասթա.
 14 սըյէ իսթիրահաթ էյլէտի : Զիրա անա սիզին ի.
 չիւն պիր վէճճլէ իֆթիխար էթտիմ իսէ , մահ.
 ճուպ օլմատըմ . ֆագաթ սիզէ հեր շէյի տօղրու
 սէյլէտիյիմիզ միսիլլիւ , պիզիմ՝ Տիտոսըն եանըն.
 տու էթտիյիմիզ իֆթիխար տախի տօղրու պու.
 15 լունտու : վէ օ՝ ճիւմլէնիզին իթա՛տթընը , եա՛նի
 քէնտինի նասըլ գօրգու վէ թիթընէմէ իլէ գապուլ
 էթտիյինիզի խաթընա կէթիրտիյինտէ սիլէ օլան
 16 մուհապպէթի արթար : Իմտի հեր շէյտէ սիզէ թ.
 թիմատըմ՝ օլտըղը իչիւն մէսրուր ըմ :

ՊԱՊ 8

- 1 Իմտի , էյ պիրատերէր , Ալլահն Մաքէտօնիս
 քլիսէլէրինէ իհասն էթտիյի 'ինայէթի սիզէ իֆատէ
 2 էտերիզ . Զիւնքի 'ազիմ մուզայագա թէճրիպէսն.
 տէ մէսէրրէթլէրինին թաշղընլըղը վէ շիտտէթի
 ֆագիլլիքլէրի զանի ճեօմէրալիքլէրինին արթա.
 3 սընա պա՛խ օլտու : Զիրա շէհատէթ էտերիմ քի
 գուտրէթլէրինճէ վէ գուտրէթլէրինտէն զիյատէ
 4 իսթէքլի օլարագ , Պու իհասնլարը վէ մուգաստտէ.
 լէր իչիւն օլան խըտմէթին իշթիրաքընը գապուլ
 5 էթմէմիլի չօգ նիյաղլարլէրէնա էթտիլէր : վէ
 մէ՛մուլ էթտիյիմիզ տէրէճէտէ տէլիլ , անճագ
 քէնտի քէնտիլէրինի եվլէլա Բապպա , վէ հէմ տէ
 Ալլահն իրատէթիլլէ պիզէ տախի թէսլիմ էթտի.
 6 լէր . Հաթթա ագտէմճէ պաշլամըշ օլտըղը միսիլ
 լիւ պու իհասնը տախի սիզտէ իքմալ էթմէսինի

- 7 Տիտոստան ընճա եթտիք : Լաքին հէր խուսուստա,
 իմանտա վէ քէլամտա վէ 'իլմտէ վէ հէր պիր զայ-
 ընթտէ վէ սիգտէն պիգէ օլան մուհապպէթտէ ի-
 լէրիլէտիյինիլ միսիլիւ՝ պու 'ինայէթտէ տախի ի-
- 8 լէրիլէյէսինիլ : Էմր էտէր կիպի տէյիլ, անճագ
 զայրիլէրին ճէհտի սէպէպիլլէ վէ սիգին մուհապ-
 պէթինիլլին խուլլուսընր թէճրիպէ էթմէք իւզրէ
- 9 սէզլէյօրըմ : Զիրա Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոսըն
 'ինայէթինի պիլիրսինիլ, քի զէնկին իքէն սիգին
 իչիւն Ֆագիր օլտու, թա քի սիլ անըն Ֆագիր-
- 10 լիլլէ զէնկին օլտընըլ : Վէ պու խուսուստա
 ընթիմի վէրիյօրըմ. զիրա պու սիգէ Ֆա'իտէլի տիր
 քի կէչէն սէնէտէն պերու եալընըլ իճրասընա
 տէյիլ, անճագ նիլէթ էթմէյէ տախի ադտէմճէ
- 11 պաշլամըշսընըլ : Շիմտի իսէ իճրասընը իքմալ է-
 տինիլ. շէզլէ քի նիլէթ էթմէյէ շէվգ պուլուհ-
 տըղը միսիլլիւ, մալիք օլտըղընըլա կէօրէ իքմալ
- 12 տախի օլա : Զիրա էյէր էվվէլա շէվգ վար իսէ պիր
 տտէմին մալիք օլմատըղընա կէօրէ տէյիլ, անճագ
- 13 օլտըղընա կէօրէ Վէրֆէ մագպուլ տըր : Զիրա Գ-
 րա՝ զայրիլէրէ րահաթ, վէ սիգէ սըգէթ օլմատը
- 14 տէյիլ, անճագ միւսապաթ թարիգիլլէ, Շիմտիքի
 վտըրթտա սիգին Ֆագլանըլ անլէրին նօգսանը,
 անլէրին Ֆագլասը տախի պիւ Լաֆէ սիգին նօգսանը-
- 15 նըլ իչիւն օլմատը տըր. թա քի՝ Զօգ Դէլէրէնէ
 արթմատը, վէ ազ Դէլէրէնէ էքսիլմէտի՝ տէյիլ
- 16 մուհարըրէր օլտըղը իւզրէ միւսապաթ օլա : Լաքին
 սիգին իչիւն պու ճէհտի Տիտոսըն գալպինէ իլգա
- 17 էտէն Ալլահա չիւքը օլտու. Զիրա ընճայը գապուլ
 էթմէքէ պերապէր՝ զիյատէ զայրէթի հասէպիլլէ

- քէնտի իրատեթիլէ թարաֆընըզա՝ աղիմէթ էթ.
 48 տի՛ Վէ ճիւղէ քիլիսէէր արաւընտա պէշարէթտէ
 մէտհի պուլունան, վէ պունտան ֆաղլա Բապպըն
 'իզգէթի վէ սիզին շէվզինիզ իչիւն խըտմէթ էյ.
 49 Էտիլիմիզ իհսանը կէօթիւրմէք իւզրէ, Քիլիսէ.
 Էր թարաֆընտան պիզէ եօլտաշ ինթիխապ օլու.
 նան պիրատերի անըն իլէ պերապէր կէօնտէրտիք:
 20 Վէ պու պապտէ սազընըրըզ քի՛ խըտմէթ էթ.
 տիլիմիզ պու իհսան հազգընտա պիր քիմնէ պիզի
 21 Թէվպիլէ լէթմէյէ: Չիւնքի հալընըզ Բապպըն հու.
 զուրընտա տէյիլ, անճազ ինսան հուզուրընտա
 22 տախի էյի շէյէր գայտընտա իզ: Վէ չօգ տէֆա
 չօգ շէյէրտէ Թէճրիպէ իլէ զայրէթլի պուլտըզ.
 մըզ, վէ շիմտի տախի սիզէ օլան զէյատէ իթիմա.
 տընտոն նաշի՝ տահա զէյատէ զայրէթլի պուլու.
 նան պիրատէրիմիզի անլէր իլէ պերապէր կէօնտէր.
 23 տիք: Տիտու հազգընտա իսէ, պէնիմ՝ շէրէքիմ վէ
 սիզին իչիւն էմէքտաշըմ տըր. պիրատէրլէրիմիզ իսէ
 քիլիսէէր թարաֆընտան կէօնտէրիլէնլէր վէ Քրիս.
 24 տոսըն շէրէֆի տիլէր: Իմտի սիզին մուհապպէթի.
 նիզին, վէ պիզիմ՝ սիզին հազգընըզտա օլան իթի.
 խարըմըզն պուրհանընը անլէրէ վէ քիլիսէլէրին
 հուզուրընտա պէյան էտինիզ:

ՊԱՊ 9

- 1 Զիրա մուգատտէսլէր իչիւն օյաճազ *իանէ խու.
 2 սուսընտա սիզէ ետզմամա հաճէթ եօզ տըր: Չիւնքի

*Իանէ: խըտմէթ

- շէվգինիզի պիլիրիմ. վէ պու պապտէ՝ Ախայեա
 կէչէն սէնէտէն պերու հաղըր աըր՝ տէրիւ Մաքէ-
 տօնիալըլարա սիզին իչիւն իֆթիխար էախյօրըմ,
 վէ թարաֆընըղաան օլան զայրէթ էքսերինի թէշ-
 3 վիգ էյէմիշ տիր : Լաքին պիզիմ՝ հաղըրըղտա
 օլան իֆթիխարըմըզ պու խուսուստա պիհուտէ
 օլմայրպ, տէտիյիմ կիպի հաղըր պուլունմանըզ
 4 իչիւն պիրատերլէրի կէօնտէրտիմ. Օլմայա քի Մա-
 քէտօնիալըլար պէնիմ իլէ պերապեր կէլիպ տէ սիզի
 հաղըրլանմամըշ պուլարըղլարը թադտիրտէ, պիզ
 (տէմէյէլիմ սիզ) պու իթիմասլէ օլան իֆթիխար-
 5 տա մուհուպ օլալըմ : Իմտի պիրատերլէրէրէրէն
 էթմէյի մուգթէզա կէօրտիւմ քի էվիլէ էանընըզա
 կիտիպ՝ սիզին մուգատտէմա իսպար օլունան պէ-
 րէքէթինիզի հաղըրլայալար, շէօյլէ քի թամա՝ սու-
 րէթիլլէ տէյիլ, անճադ պերէքէթ սուրէթիլլէ
 6 հաղըր օլուն : Շունու Գերէ՛ քի դըլլէթլէ էքէն
 դըլլէթլէ պիչէր, վէ պերէքէթլէ էքէն պերէ-
 7 քէթլէ պիչէր : Հէր քէս հիւզն վէ եա մէճպու-
 րիլէթլէ տէյիլ, անճադ դալպինին նիլէթինէ
 կէօրէ վերէն. դիրա Ալլահ ճան ու կէօնիւտէն
 8 վերէն, սէվէր : Վէ Ալլահ սիզէ հէր ինայէթի
 ալթըրմաղա դատիր տիր, թա քի հէր վաղըթտա
 հէր շէյտէ քէմալ ք իքթիֆանըզ օլուպ հէր խայր
 9 ՝ամէլտէ իզտիյատ պուլասընըզ : Նիթէքիմ՝ թէվիլ՝
 էտիպ ֆուգարայա վէրտի, սալահը իլ էլ էպէտ
 10 պադի տիր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Վէ էքինճիլէ
 թօխում վէ թա՛ամ իչիւն էքմէք իհսան էտէն՝
 սիզէ թօխում իհսան էտիպ չօղալթսըն, վէ սալա-
 11 ճընըզն մահսուլաթընը ալթըրսըն. թա քի պիզիմ

- վասըթամըղլէ Ալլահա շիւքրիւ մուճիպ օլան հէր
 12 ճէօմէրալիք իչիւն հէր շէյտէ զանի օլասընըզ: Զի-
 րա պու խըտմէթին իտարէսի եալընըզ մուգաստ.
 տէսէրին նօգսանլարընը թէմնամլամայրպ, անճագ
 Ալլահա նիչէ շիւքրլէրին արթմասընը մուճիպ օ.
 13 Լուր: Զիւնքի պու խըտմէթին թէճրիպէսի վասը-
 թասըյլէ, Բրիստոսըն պէշարէթինէ օլան իգարը-
 նըզըն իթա'աթը վէ քէնտիլէրէ վէ ճիւմլէյէ օլան
 միւշարէքէթինիղին սէխավէթի իչիւն Ալլահա համո
 14 էտէրլէր: Վէ քէնտիլէրի տախի սիզտէ օլան Ալ-
 լահըն զայէթ 'աղիւմ իհասնընտան տօլայը սիղէ իւ-
 թիյադ էտէրէք, սիգին իչիւն տու'ա էտէրլէր:
 15 Իմտի Ալլահա թա'րիֆի նազուպիլ 'աթիյէսի իչիւն
 շիւքր օլտուն:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն Պօղոս քի արանըզտա իքէն միւթէվա.
 զը', ամնա զա'իպ իքէն սիղէ տօղրու ճէսարէթի
 իմ, Բրիստոսըն հիլմ ու լէթաֆէթիյլէ սիղէ քէն.
 2 Եթիմ բիճա էտէրիմ. Նիյազ էտէրիմ քի եանը-
 նըզտա պուլունտըղըմտա, պիղէ թէնճէ կէզէր նա.
 զարըյլէ պագան պա'ղը քիմսէլէր հագգընտա իճ.
 թիտար էթմէք նիյէթինտէ օլտըղըմ իթիմտալէ
 3 ճէսուր պուլունմայրըմ: Զիւրա թէնտէ օլարագ
 4 կէզէր իտէք տէ, թէնճէ ճէնք էթմէյօրըզ, Զիւնքի
 ճէնկիմիղին սիլահլարը ճիսմանի օլմայրպ' հիտար-
 լար երգմագ իչիւն Ալլահըն 'ալլըյլէ գուվլէթի
 5 տիր: Վէ Ալլահը պիլմէքիք 'ալէյհինէ գաղըլան
 թէսավվուրաթը վէ հէր եիւքսէք շէյի երգարագ,
 ճիւմլէ էֆքեարը Բրիստոսըն իթա'աթընա էսիբ

- 6 էտէրիւ: Սիզին իԹա'աԹընըդ տախի Թէմամ օլ-
տըղընտա, հէր իԹա'աԹսըղըդգտան ինԹիգամ ալ-
- 7 մաղա հաղըր ըզ: Սուրէթ ի զահիրէյէ մի պա-
գարսընըզ. էյէր պիր քիմնէ Քրիստոսըն իմ տէ-
յէրէք քէնտինէ իԹիմատ էտէրսէ, քէնտիլիլին-
տէն շունու տա տիւշիւնսին քի՝ քէնտիսի Քրիս-
տոսըն օլտըղը կիպի, քէզպիք պիզ տախի [Քրիս-
- 8 տոսըն ըզ]: Զիրա Բապպըն՝ խորապիլիթինիզ ի-
չիւն տէյիլ, անճադ մա'մուրիլիթինիզ իչիւն պիզէ
վէրտիլի հիւքիւմէԹիմիզտէն տօլսը՝ պիր ազ տա-
հա զիյատէ իֆԹիխար էտէճէք օլսուր իսէմ տէ
- 9 մահճուպ օլմայաճաղըմ. Պահառ Դէրէճ, Թա քի
մէքԹուպլարլէ սիզի գօրգուտըր կիպի կէօրիւնմէ-
- 10 յէյիմ: Զիրա պէրէ տէյօր քի՝ ՄէքԹուպլարը աղըր
վէ գուվվէԹիլ տիր, լաքին ճէսէտինին կէօրիւնիւ-
- 11 չիւ զա'իֆ վէ քէլամը հաքիր տիր: Պու մագուլէ
քիմնէ՝ պիզ զա'իպ իքէն մէքԹուպլար վասըԹա-
սըյլէ քէլամտա նասըլ իսէք, հուզուրտա 'ամէլ-
տէ տախի էջլէ պուլունանաղըմըղը տիւշիւնսին:
- 12 Զիրա քէնտիմիզի քէնտի քէնտիլէրինի Թավսիլի
էտէն պա'զը քիմնէլէր իլէ 'ատտ էԹմէյէ, հէմտէ
անլէրէ գըյաս էԹմէյէ ճէսարէԹ էԹմէյիլ. ֆա-
գաԹ անլէր քէնտիլէրինի քէնտիլէրիլէ էօլչիւպ,
քէնտիլէրինի քէնտիլէրինէ գըյաս էԹմէլէրիլէ
- 13 ֆէհմ էԹմէզլէր: լաքին պիզ էօլչիւտէն խարիճ
շէյլէրլէ տէյիլ, անճադ սիզէ գատար վասըլ օլ-
մուգ իւզըն՝ Ալլահըն պիզէ Թագսիմ էԹտիլի գա-
նունըն էօլչիւսինէ կէօրէ իֆԹիխար էտէճէյիլ:
- 14 Զիրա սիզէ վասըլ օլմատըգ կիպի հատտիմիզի
Թէճավուզ էԹմէյօրըզ. չիւնքի Քրիստոսըն պէ-

- շարեթինտէ սիղէ դատար պիլէ վասըլ օլտըգ.
 15 Պայրիւրին էմէքլէրի հագգընտա էօյչիւտէն խա-
 րիճ շէյլէլէ իֆթիխար էթմէքտէ օլմայրէպ' իմանը-
 նըզ արթտըգճա, գանուըմըզա կէօրէ սիզին իլէ
 16 զիյատէ վիւս'աթ քէսպ էտիպ, Պաշտարընըն գա-
 նուըլլէ հազըր շէյլէր իչիւն իֆթիխար էթմէյէ-
 րէք, պէշարէթի սիզտէն էօթէ օլան եերլէրտէ
 17 վա'լ էթմէք իւմիտինտէ իզ, Ղաքին իֆթիխար է-
 18 տէն՝ Բապպ իլէ իֆթիխար էթսին: Չիրա քէնտի
 քէնտինի թափսիյէ էտէն տէյիլ, տնճագ Բապպըն
 թափսիյէ էթտիյի քիմսէ միւսթաշսէն տիր:

ՊԱՊ 11

- 1 Քեաշքի 'ազըլաղըղըմա պիր աղ թէհամիւլ
 էտէ իտինիզ. վէ եինէ պանա թէհամիւլ էտինիզ:
 2 Չիրա սիզին իչիւն Ալլահըն զայրէթիլլէ զայրէթի
 իմ. չիւնքի սիզի պիր էրէ, եա'նի ֆրիստոսա փաք
 3 պաքիրէ 'արզ էթմէք իչիւն նիշանլատըմ: Ամա
 գօրգարըմ քի՝ եըլան քէնտի հիլէսիլլէ Եւայր աւ-
 տաթտըղը միսիլլիւ, պի'տյնիհի սիզին զիհինիլ
 տախի ֆրիստոստա օլան խուլլուստան իֆսատ օըւ-
 4 նաճագ տըր: Չիրա էյէք պիրի կէլիպ' պիզիմ վա'լ
 էթմէտիլիմիզ պաշգա պիր Յիսուս վա'լ էտէճէք
 օլուր իսէ, եախօտ ալմատըղընըզ պաշգա պիր
 րուհ, վէ եա գապուլ էթմէտիլիմիզ տիկէք պիր
 պէշարէթ ալաճագ իսէնիզ, պէօյէ Իհէնէ էյի թէ-
 5 համիւլ էտէր իտինիզ: Չիրա էն մէշհուր րէսուլ-
 լէրտէն հիլ պիր նօգսանըմ եօգ տըր զանն էտէ-
 6 րիմ: Վէ քէլամտա ճահիլ իսէմ տէ՝ իլմտէ տէլիլ

- 7 Իմ. վէ լաքին հէր շէյտե հէր վեճհէ սիգէ պէյան
 8 օլունտըգ: Ալլահն պէշարէթինի սիգէ պէլա 'իվաղ
 9 թէպչիր էթտիյիմտէ' եիւքսէլմէնիզ իչիւն քէնտիմի
 10 ալլադաթաղըմտա կիւնա՞հ մը էթտիմ: Սիղին
 11 խըտմէթինիզ իչիւն սա'իր քիլիտէլէրտէն 'իւլիւֆէ
 12 ալարագ անլէրի ոջտըմ. Վէ սիղին եանընդտա
 13 իքէն, միւհթաճ օլաըմ իսէ տէ' քիմսէյէ սըգլէթ
 14 վէրմէտիմ. զիրա Մաքէտօնիատան կէլէն պիրա-
 15 տըլէր նօգստնըմը թէմամլատըլար. վէ հէր շէյտէ
 16 սիգէ պար օլմագտան քէնտիմի հըֆլ էթտիմ վէ
 17 էտէճէյիմ. Քրիստոսըն հագիգաթը պէնտէ տիր
 18 քի' Ախայեա սէմթլէրինտէ պու իֆթիխարըմտան
 19 պէն մահըմ գալմայաճաղըմ: Նի՞չիւն. սիղի
 20 սէվմէտիյիմ իչիւն մի տիր. Ալլահ պիլիր: Ամմա
 21 ֆուրաթ արայանլաըն ֆուրաթընը քէսմէք ի-
 22 չիւն, վէ իֆթիխար էթտիլէրի շէյտէ պիլիմ կիպի
 23 պուլունմալարը իչիւն' ետիմագտա օլտըղըմ շէյի
 24 հէման ետիաճաղըմ: Զիրա պու մնագուլէ քիմսէ-
 25 լէր սախթէ բէսուլլէր օլուպ' Քրիստոսըն բէսուլլէրի
 26 սուրէթինէ կիրէն' հիլէպազ 'ամէլէ տիր: Պու տա
 27 'աճա'իպ տէյիլ: զիրա Շէյթան քէնտիսի նուր
 28 մէլէյի սուրէթինէ կիրէր: Իմտի անըն խըտմէթճի-
 29 լէրի տախի սալահ խըտմէթճիլէրի սուրէթինէ կի-
 30 բէրլէր իսէ, պէջիւք պիր շէյ տէյիլ տիր. անլէրին
 31 'ագըպէթի տախի 'ամէլլէրինէ կէօրէ օլաճագ տըր:
 32 Թէքրար տէրիմ. պէնի քիմսէ 'ագըլսըզ զանն էթ-
 33 մէսին, վէ հիչ օլմազ իսէ հէման 'ագըլսըզ կիպի
 34 պէնի դապուլ էտինիզ, թա քի պէն տախի պիր ազ
 35 իֆթիխար էտէյիմ: Պու սէջլէտիյիմի Բապպա
 36 կէօրէ տէյիլ, անճագ պու իֆթիխար ճէսարէթիլէ

- 18 'ազըլըզլըգտան կիպի սեզլէյօրըմ: Մատամ քի չօգ քիմսէլէր թէն ճիհէթիլէ իֆթիխար էտէրէր, 19 պէն տախի իֆթիխար էտէճէլիմ: Զիրա սիզ 'ազըլը օլմաղլէ, 'ազըլըզլարա խօշնուտիլէ թէհամիլէ 20 էտէրսինիլ: Զիրա էյէր պիր քիմսէ սիդի էսիր էտէրսէ, պիր քիմսէ մալինիդի եէր իսէ, պիր քիմսէ «էգռէ» Ղէր լէյ ալըր իսէ, պիր քիմսէ թէքէպպիւր էտէր իսէ, պիր քիմսէ եիւզիւնիւզէ վուրուր իսէ, 21 թէհամիլէ էտէրսինիլ: Թա'էիպ թարիդիլէ սէօլէյօրըմ, կէշյա քի պիզ զա'իֆ իսիք. ամմա պիր քիմսէին ճէսուրանէ հարէքէթ էթտիլի շէյտէ ('ազըլըզլըգլէ սէզլէրիմ) պէն տախի ճէսուրանէ: 22 հարէքէթ էտէրիմ: Անլէր 'իպրանի՞ մի տիր, պէն տախի. իսրայէլլի՞ մի տիր, պէն տախի. Աբրահամ 23 նէպինտէն՞ մի տիր, պէն տախի. Գրիստոսն խըտ. մէթճիլէրի՞ մի տիր, ('ազլը եօգ կիպի սէզլէրիմ) պէն տահա զիյատէ, էմէքտէ զիյատէսիլէ, տարպ. լարտա հատտէն զիյատէ, մահպէսլէրտէ զիյատէ. սիլլէ, էօլիւմ Ռէհլէէլէրինտէ տէֆ'աթլէ Ղ-ւ-լ-ւ- 24 րէմ. Եհհուտիլէր թարաֆընտան պէշ քէրրէ գըրգ. 25 տան պիրէր էքսիք րէշնէ+ եէտիմ, Գամլըյլէ իւշ տէֆ'ա տէզիւլտիւմ, պիր տէֆ'ա թաշլանտըմ, իւշ տէֆ'ա կէմիլլէ դարսյա տիւշտիւմ, պիր կիւն 26 պիր կէճէ էնկիհտէ գալտըմ: Զօգ տէֆ'ա եօթը. լըգտա, ըրմագլար թէհլիքէլէրինտէ, հարամիլէր թէհլիքէլէրինտէ, միլլէթիմ թարաֆընտան թէհ. լիքէլէրտէ, թա'իֆէլէր թարաֆընտան թէհլիքէլէրտէ, շէհրտէ թէհլիքէլէրտէ, չէօլտէ թէհլիքէլէրտէ, տէնիզտէ թէհլիքէլէրտէ, սաիթէ պիրտ. տէրլէր արասընտա թէհլիքէլէրտէ պուլլանտըմ:

- 27 Իմէք վէ ղահմէթտէ, չօգ տէֆ'ա ույդուսըզլըդտա,
աճլըդ վէ սուսըզլըդտա, չօգ տէֆ'ա եհմէքսիզլիք-
տէ, ոօղուգտա վէ չըպլագլըդտա պուլունտըմ.
28 Խարիճի շէյլէրտէն մա'տա հէր կիւն իւզէրիմէ պի-
29 ըիքէն՝ ճիւմէ քիյիսէլէրին էնտիշէսի տիր: Քի'մ
զա'իֆլէնիր տէ, պէն ղա'իֆլէնմէմ. քի'մ սիւրչէր տէ,
30 պէնիմ եիւրէյիմ եանմազ: Իֆթիխար էթմէք լա-
զըմ կէլսէ, ղա'իֆլէյիմէ միւթէ'ալլըգ շէյլէրլէ իֆ-
31 թիխար էտէրիմ: Իլէլէպէտ միւպարէք, վէ Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի օլան Ալլահ
32 եալան սէջլէմէտիյիմի պիլիր: Տըմըշգտա Արիթաս
մէլիյին վալիսի պէնի թուլթմազ գաստըյլէ Տըմըշգ-
լըլարըն շէհրինի թահթը մուհաֆազայա ալտը.
33 Պէն տէ փէնճէրէտէն պիր զէնպիլ իլէ հիւարտան
աշաղը էնտիրիլիպ, էլլէրինտէն գուլթուլտըմ:

ՊԱՊ 12

- 1 Վագա'ա իֆթիխար էթմէք պանա ֆա'իտէ էթ-
մէզ. իմտի Բապպըն ըիւյալարընա վէ վահիլէրինէ
2 կէլէյիմ: Քրիստոստա պիր ատէմ պիլիրիմ. պու-
տտէմ, (Ճէսէտտէ՞ մի՝ պիլմէմ, եօգսա ճէսէտտէն
խարիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր) օն տէօրթ սէնէ
մուգատտէմ անսըզըն իւջիւնճիւ կէյէ ալընտը.
3 Վէ պէյլէ պիր ատէմի պիլիրիմ, (Ճէսէտտէ՞ մի,
4 ճէսէտտէն խարիճ մի, պիլմէմ, Ալլահ պիլիր) Ան-
սըզըն ճէննէթէ ալընըպ՝ թա'պիր օլունմազ վէ սէյ-
լէմէսի ատէմէ ճա'իզ օլմայան սէօզլը իշիթտի:
5 Պէյլէ պիր քիմնէ հագգընտա իֆթիխար էտէճէ-
յիմ, ամմա քէնտի հագգըմտա ղա'իֆլիքլէրիմտէն
դայրի պիր շէյ իշիւն իֆթիխար էթմէյէճէյիմ.

- 6 Զիրա իֆթիսար էթմէք իսթէյէճէք օլուր իսէմ տէ, 'ազըլըզ օլմայաճաղըմ, չիւնքի հագիգաթը սէօյլէյէճէյիմ. լաքին պիր քիմսէ՛ պէնի կէօրտիւ. յիւնտէն եա պէնտէն իշիթտիյի շէյտէն զիյաոտ պանա ի'թիպար էթմէսին՝ տէյիւ իճթինապ էտէ.
- 7 բիմ: Վէ վահիլէրին քէսրէթինտէն նաղի թէքէպ. պիւր էթմէյէյիմ տէյիւ, թէնիմտէ պիր տի. քէն, եա'նի պէնի թա'ճիզ էթմէք իշիւն պիր Շէյ. թառն մէլէյի վէրիլտի, քի թէքէպպիւր էթմէյէ.
- 8 յիմ: Պոււնուն պէնտէն տէֆի հագգընտա Բապպա
- 9 իւչ տէֆ'ա րէճա էթտիմ իսէ տէ, Պանա՛ Պէնիմ 'ինայէթիմ սոնա քեաֆի տիր, զիրա գուվլէթիմ զա'իֆլիքտէ թէքմիլ օլուր՝ տէտի. պինա'էն 'ալէյհ խօշ խաթըրլէ զա'իֆլիքլէրիմտէն տօլայը իֆթիսար էթմէյի թէրճիհ էտէրիմ, թա քի ֆրիտտսըն
- 10 գուվլէթի պէնիմ իւզէրիմտէ սաքին օլա: Պու էճլաէն ֆրիտտոս իշիւն զա'իֆլիքլէրէ, սիթէմլէրէ, զարուրէթլէրէ, թէ'ատտիյէ վէ մուզայագալըրա րազի իմ. չիւնքի զա'իֆ օլտըղըմ զէման գուվլէթ.
- 11 լի իմ: [իֆթիսար էթմէքլէ] 'ազըլըզ օլտըմ, պէնի սիզ մէճպուր էթտինիզ, զիրա հիչ պիր շէյ տէյիլ իսէմ տէ, էն մէշհուր րէսուլլէրտէն պիր նօգասնըմ օլմատըղը իշիւն՝ պէն թարաֆընըզան
- 12 թափիյէ օլմանմալը իտիմ: Վազա'ա 'ալամէթլէր, միւ'ճիզլէր վէ գուվլէթլի իշլէրլէ արանըզտա րէսուլ 'ալամէթլէրի քէմալը սապրլէ իճրա օլմն.
- 13 տու: Զիրա սիզ սա'իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խոստուտա աշաղը գալտընըզ. շու գատար վար քի՞ պէն քէնտիմ սիզէ սըգլէթ վէրմէտիմ. պու հագգսըզլըղը պանա 'աֆվ էտինիզ:

- 14 Իշթէ իւչիւնճիւ քերրէ եանընդա կելմէյէ հա-
զըր իմ, վէ սիզէ սըգլէթ վերմէյէճէյիմ. զիրա
սիզտէ օլանը տէյիլ, տնճագ սիզի արարըմ. չիւնքի
էվլատըն վալիտէյն իչիւն տէյիլ, ամմա վալիտէյնին
- 15 Էվլատ իչիւն մալ ճէմ' էթմէսի իճապ էտէր: Վէ
էյերչի պէն սիզի զիյատէ սէվտիքճէ ազ սէվիլիյօր
իսէմ տէ, ճանլարընըզ իչիւն ճան ու կէօնիւլտէն
սարֆ էտէճէյիմ, հէմ սարֆ օլունաճաղըմ:
- 16 Լաքին ֆարզ էտէլիմ քի պէն սիզէ սըգլէթ վեր-
մէտիմ, տնճագ ֆէննպազ օլմաղլէ սիզի հիլէ իլէ
- 17 Թուլթ տըմ: Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմնէլէրին պիրի
- 18 վասըթասըյլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթտիմ: Տի-
տոսա ըէճա էթտիմ, վէ տնն իլէ պերապէր օլ
պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, 'աճէպա Տիտոս սիզ-
տէն իսթիֆատէ էթտի՞ մի. պիզ հէման պիր բուհ-
տա, հէման պիր թարիգտէ սիւլթէք էթմէտիք մի:
- 19 Եինէ սիզէ թէպրիյէ ի զիմմէթ մի էտիյօրըզ՝
զանն էտէրսինիզ, Ալլահըն հուզուընտա ֆրիս-
տոտա սէյլէյօրըզ. վէ պու շէյլէրին ճիւմլէսի,
էյ սէվկիւլիւլէր, սիզին մո'մուըրիյէթինիզ իչիւն
- 20 տիր: Զիրա գօրգարըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իս-
թէտիյիմ հալտէ պուլմայաճաղըմ, պէն տախի
սիզէ իսթէմէտիյինիզ հալտէ պուլընհաճաղըմ, վէ
նիզալար վէ հասէտլէր վէ զազապ վէ միւնազա'ա
վէ զըյպէթ վէ զամմաղըզ վէ թէքէպպիւր վէ իի-
- 21 Թիլլալ պուլ-լա-ն-ա-գ: Վէ եինէ կէլտիյիմտէ, Ալլա-
հըմ պէնի եանընդտա թէզլիլ էտէճէք, վէ մու-
գատտէմո կիւնահ էթմիշ օլուպ' էթտիքլէրի նա-
փաքիք վէ զինա վէ ֆիւճուըտէն թէվպէ էթմէմիշ
չօգ քիմնէլէր իչիւն մոհզընն օլաճաղըմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Թարաֆընըղա կելէճէյիմ պու իւչիւնճիւ տէֆա
տըր. իբի եա իւչ շահտին աղղըյէ հէր սեօլ
- 2 սապիթ գըլընաճագ տըր: Էվվէլա սեզյէտիմ, վէ
իբինճի տէֆա հազըր կիպի՝ փէշին սեզյէյօրըմ,
վէ զա՛իպ օլարագ՝ պէն մուգատտէմա կիւնահ է.
տէպէրէ վէ սա՛իրլէրին ճիւմլէսինէ շիմտի եռղա.
րըմ քի թէքրար կելտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ.
- 3 Զիւնքի Գըիստուրն պէնտէ սեզյէմէսինին պիր
պուրհանընը արպօրուրնըլ. օ տախի սիզին իչիւն
զա՛իֆ օլմայըպ՝ անճագ արաւըլտա գուվվէթլի
- 4 տիր: Զիւնքի զա՛իֆիքլէ սաղլ օլըւնտու իսէ տէ,
Ալլահըն գուտրէթիյէ եաշայօր. քէզպլք պիլ
տախի անտէ զա՛իֆ իսէք տէ, եինէ Ալլահըն գուտ.
րէթիյէ սիզին իչիւն անըն իլէ պերապէր եաշայա.
- 5 ճաղըլ: Իմանտա՞ մը օընըլ տէյիւ քէնտինիլի
թէճըրպէ էտինիլ. քէնտինիլի իմթիհան էյլէյինիլ.
եօգսա քէնտինիլի, եա՛նի Յիսուս Գըիստու սիզտէ
պուլըւտըղընը պիլմէ՛լ մի սինիլ, մէյէր քի մէր.
- 6 տուտ պուլըւնմիշ օլաքընըլ: Ամմա ումարըմ քի
պիզիմ՝ մէրտուտ օլմատըղըմըլ պիլէճէք սինիլ:
- 7 Վէ պիր քէմիք էթմէմէնիլ իչիւն Ալլահա նիյալ
էտէրիմ. Եւյալը՝ տախի պիզիմ մագպուլ կէօրիւն:
մէմիլ իչիւն տէյիլ, անճագ պիլ մէրտուտ կիպի
օլագ պիլէ, սիզին խայր իլլէմէնիլ իչիւն տիր:
- 8 Զիրա հագիգալթա մուղպիր պիր շէյ եափամայըլ:
9 անճագ հագիգալթ իչիւն եափա պիլիքիլ: Զիրա
պիլ զա՛իֆ օլուպ սիլ իսէ գուվվէթլի օլըղընըլ
ղէման մէրուր իլ. վէ նիյաղըմըլ տախի սիզին քէ-

10 մալինիլ իչիւն տիր . Պու սէպէպտէն ղա'իպ իբէն
պու շէյլէրի եազըյօրըմ, թա քի հազըր իբէն
Բապպըն՝ խարապիյէթ իչիւն տէյիլ, անճագ մա'
մուրիյէթ իչիւն պանա վերտիյի հիւքիւմէթէ կէօրէ
շիտտէթլէ մու'ամէլէ էթմէյէյիմ :

11 Նիհայէթ, էյ պիրատերլէր, սաղ օլասընըզ .
քեսամիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմէֆքեսար օլուպ՝ սէ-
լամէթ իւզրէ օլուհըզ . վէ մուհապպէթ վէ սէլա-
մէթ մէնպա'ը օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ տըր :

12 Մուգատտէս էօփիւշլէ եէքտիկէրինիզի սէլամլայը-

13 նըզ : Ճիւմլէ մուգատտէսլէր սիզէ սէլամ էտէր :

14 Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինսյէթի վէ Ալլահըն
մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուստըն միւշտրէքէթի
ճիւմլէնիզ իլէ օլուհն : Ամին :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳԱՂԱՏԻԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս, ինսան թարաֆընտան տէյիլ վէ ինսան
վասըթասըյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսըն
վէ անը էմվաթտան իհէա էտէն փէտէր Ալլահըն
2 Թարաֆընտան ըէսլլ օլարագ, վէ պէնիմ իլէ
պէրապէր պուլսւնան ճիւմլէ պիրատերլէր Գաղա-

- 3 տիա քիլսէլէրինէ . փէտեր Ալլահ թարաֆըրտան ,
վէ փէտէրիմիզ Ալլահն իրատէթինէ կէօրէ , պու
հազրը եարամալ տիւնհատան պիլի խէլաս էթ-
մէք իւզրէ , կիւնահլարըմըզ իչիւն քէնտինի թէս-
լիմ էթմիշ օլան Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս թա-
4 րաֆըրտան , Սիղէ 'ինպլէթ վէ սէլամէթ օլուն :
- 5 Ալլահ էպէտ իւլ ապատ համտ օլուն : Ամին :
- 6 Սիղի Քրիստոսըն 'ինպլէթինէ տա'վէթ էտէնտէն
պաշգա պիր պէշարէթէ պէջլէ սէրի'էն տէօնտիւլիւ-
- 7 նիւզէ թէ'աճճիւպ էտէրիմ : Պու տախի պաշգա
տէյիլ տիր , ահապ սիղի միւզթարիպ էտէն վէ
Քրիստոսըն պէշարէթինի թահրիֆ էթմէք իսթէյն-
- 8 պիր թազըմ քիմնէլէր վար արը . Լաքին էյեր պիլ
եախօտ սէմատան պիր մէլէք պիլէ պիլիմ սիզ
թէպշիր էթտիլիմիզ պէշարէթտէն զայրիսինի սիզ
- 9 թէպշիր էտէր իսէ , մէլուն օլուն : Մուգատտէմ
տէյիլիմիզ կիպի , շիմտի տախի եինէ տէրիմ քի'
էյեր պիր քիմնէ գապուլ էթտիլիսիզտէն պաշգա
պիր պէշարէթ սիզէ թէպշիր էտէր իսէ , մէլուն
- 10 օլուն : Ջիրա շիմտի ատէմէրի'ն ըրզասընը մը ,
եօգաս Ալլահն ըրզասընը մը արարըմ , եախօտ
ատէմէրի' խօշնուտ էթմէք արզուսընտա մի իմ .
զիրա էյեր ատէմէրի խօշնուտ էթսէ իտիմ , արթըգ
Քրիստոսըն գուլու օլմալ իտիմ :
- 11 Էյ պիրատէրլէր , թարաֆըրտան սիզէ թէպշիր
օլունան պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլմատըղը
- 12 պիտիլիրիմ : Ջիրա պէն նէ անը ինսանտան ալտըմ ,
նէ տէ թա'լիմ օլունտըմ , ահապ Յիսուս Քրիս-
- 13 տոսըն վահի իլէ ալլա : Ջիրա պէնիմ պիր ղէմնն
տիյանէթ ի Եէհուտիլէտէ օլան հարէքէթլէրիմ :

- եա'նի Ալլահըն քիլիսէսինէ հատտէն զիյատէ
 թէ'ատտի վէ անը խարապ էթմէքտէ օլտըղըմը ,
 14 վէ էճա'տտըմըն րիվայէթլէրինէ զիյատէսիլլէ զայ-
 րէթլի օլտորադ , միլլէթիմնէ պուլունան չօդ ադ-
 րանըմտան զիյատէ տիյանէթ ի Եէհ'ուտիյէտէ թէ-
 15 րադգի էյլէտիյիմի իշիթմիշսինիզ : Լաքին պէնի
 վալիտէմին րահմինտէն սյըրըպ' քէնտի 'ինայէթի
 16 վասըթասըյլէ տա'վէթ էտէն Ալլահ , Թա'իֆէլէր
 արապընտա թէպշեր էթմէմ իչիւն , քէնտի Օղլընը
 պանա քէշֆ էթմէյի միւնասիպ կէօրտիյիւ վա-
 գըթտա' տէր հալ թէնէ վէ զանա տանըշմատրմ :
 17 Հէմ տախի Երուսաղէմէ , պէնտէն էվվէլ րէսուլ
 օլանլարըն եանընա չըգմայըպ , ֆադաթ 'Արապիս-
 թանա կիթտիմ , վէ եինէ Տըմըշգա 'ալտէթ էթ-
 18 տիմ : Պա'տէհու իւչ սէնէ սօկրա , Պետրուս իլէ
 կէօրիւշմէք իւզրէ , Երուսաղէմէ չըգըպ' եանընտա
 19 օն պէշ կիւն մէքս էյլէտիմ : Վէ լաքին րէսուլլէր-
 տէն Բապպըն դարնտաշը Յակոբոստան զայրիսինի
 20 կէօրմէտիմ : Վէ սիզէ եազմագտա օլտըղըմ շէյլէր
 խուսուլընտա , եալան սէջլէմէտիյիմ Ալլահըն
 21 հուզուլընտա 'այան տըր : Պա'տէհու Սիւրիա իլէ
 22 Կիլիկիա սէմթլէրինէ կէլտիմ : Վէ Քրիստոստա
 օլան Եէհ'ուտիյէ քիլիսէլէրինէ շախսէն թանըլմըշ
 23 տէյիլ խտիմ : Անճադ' Պիզէ պիր զէման թէ'ատտի
 էտէն' մաւգատտէմա խարապ էթտիյի իմանը շիմտի
 24 թէպշեր էտիյօր' տէյիւ խապէր ալարադ , Հագգըմ-
 տա Ալլահա համտ էտէրլէր իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օն տէօրթ սէնէ ոօնրա Տիտոսը տախի պէ-
րապէր ալըպ՝ Բառնաբաս իլէ երնէ Երուսաղէմէ
- 2 չըգտըմ։ Վէ վաճի մոռնէպինճէ չըգտըմ, վէ ան.
լէրէ Թա՛իֆէլէր արաւընտա վա՛ղ էթմէքտէ օլտը-
ղըմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ։ Լաքին պօշ եերէ
սէյերթմէյէյիմ, եա սէյերթմիշ օլմայայըմ տէյիւ
ի՛թիպարլը օլտնլարա Թէնհաճէ պէյան էյլէտիմ։
- 3 Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան Տիտոս
Եռնանի իքէն, խիթան օլունմաղա մէճպուր օլ-
- 4 մասը։ Պու իսէ պիգի էսիր էթմէք իւզրէ, ցիսու
Քրիստոստա օլան հուրբիյէթիմիլի Թէճէսսիւս էթ-
մէյէ կիզլիճէ սիվիշէրէք իլէրի կիրէն սաթիթ պի-
- 5 բատէրլէր սէպէպինտէն իտի։ Լաքին պէշարէթին
հազիգաթը սիզտէ սապիթ դալմասը իչիւն, իթա՛սթ
եօլըյլէ անլէրի պիր սա՛սթ պիլէ տիլլէմէտիք։
- 6 Լաքին ի՛թիպարլը ՛ատտ օլունանլար հէր նէ իտի-
լէր իսէ՝ պէնճէ ֆէրգ եօգ տըր։ (Ալլաճ ինսան
խաթըրնա պագմազ։) զիրա ի՛թիպարլը օլանլար
- 7 պանա զիյատէ պիր շէյ իֆատէ էթմէտիլէր։ Լաքին
պիլ՛աքս խիթան ըեսալէթինտէ Պետրոսն վատը-
թաուըյլէ ՛ամիլ օլան Զաթ Թա՛իֆէլէրտէ տախի
- 8 պէնիմ վասըթամլէ ՛ամիլ օլտըղընտան, խիթանլը-
լարա օլան պէշարէթին Պետրոսա իհալէ օլունտըղը
միսիլլիւ, խիթանսըղլարա օլան պէշարէթին պանա
իհալէ օլունտըղընը կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն
՛ինայէթի անլամալարըյլէ, պիզ Թա՛իֆէլէրէ, քէն-
- 9 տիլլէրի իսէ խիթանլըլարա կիթմէք իւզրէ, Տիէք
ի՛թիպար օլունան Յակոբոս վէ Կեփաս վէ Յովհան-

- 10 նէս պահա վէ Բառնարասս միւշարէքէթ իշին
 11 ման պունոն իճրասնա հիմմէթ էյլէտիմ, Ամմա
 Պետրոս Անթաքիայա կէլտիյի զէման, Թա'զիրէ
 12 տուրտըմ, Զիրա Յակոբոս Թարաֆընտան պա'զը
 քիմնէլէր կէլմէզտէն ագտէմ, Թա'իֆէլէր իլէ պե-
 րապէր Թա'ամ էտէր իտի, լաքին անլէր կէլտիք-
 13 կէրի չէքիլիպ պյրլտը, Վէ սա'իր Եէհուտիլէր
 տախի անըն իլէ պերապէր ըիյա էթտիլէր, հաթթա
 անլէրին ըիյալարընա Բառնարաս տախի ալտանտը,
 14 Լաքին պէշարէթին հազիգաթընա կէօրէ տօղրու
 հարէքէթ էթմէտիքլէրինի կէօրտիւլիմմտէ, ճիւմ
 լէսինին հուզուրընտա Պետրոսս տէտիմ քի' էյէր
 սէն Եէհուտիլէքէն, Եէհուտի կիպի տէյիլ, անճագ
 Թա'իֆէ կիպի եաշար իսէն, Թա'իֆէլէրի Եէհուտի
 կիպի հարէքէթ էթմէյէ նա'սըլ իճպար էտէրսին,
 15 Պիզ 'ան ասըլ Եէհուտի օլուպ' Թա'իֆէլէրտէն
 16 կիւնահքեար օլմնյարագ, ինսան շէրի'աթ 'ամէլլէ-
 ըիլլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Քրիստոսս օլան իման
 վասըթասըյլէ Թէպրիւր օլուանճաղընը պիլտիլիմիլ-
 տէն, պիլ տախի շէրի'աթ 'ամէլլէրիլլէ տէյիլ,
 անճագ Քրիստոսս օլան իմանլէ Թէպրիւր օլունմագ
 իւզրէ, Յիսուս Քրիստոսս իման էթտիք. զիրա շէ-
 րի'աթ 'ամէլլէրիլլէ հիւ պիր պէշէր Թէպրիւր օլուն-
 17 մալ, Վէ էյէր Քրիստոսս վասըթասըյլէ Թէպրիւր
 օլունմագ իսթէր իքէն, պիլ քէնտիմիլ տախի
 կիւնահքեար պուլունուր իսէք, Քրիստոս կիւնա'հ

- 18 խատիմի մի տիր . հա՛շա : Զիրա էյեր երգադղըմ՝
 շէյլերի թեքրաք պինա ետեր իսէմ, քէնտիմի գա.
 19 պահաթլը կէօսթերիբիմ, Զիւնքի պէն Ալլահա եա.
 շամագ իւզրէ, շէրի'աթ վասըթասըյլէ շէրի'աթա
 20 եօլտիւմ . Քրիստոս իլէ պերապէր սալալ օլունարմ.
 վէ արթըգ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս
 պէնտէ եաշայօր . շիմտի իսէ թէնտէ եաշատըճա
 պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն թէսիմ
 21 էտէն իպն Ուլլահա օլան իմանլէ եաշարմ : Ալլա.
 հըն 'ինայէթինի իպթալ էթմէմ . զիրա էյեր սալահ
 շէրի'աթ վասըթասըյլէ օլաա, Քրիստոս պիհուտէ
 եէրէ էօլմիւշ տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Եյ 'ազըլըրը Գաղատիալըլար, Յիսուս Քրիստոս
 արանըզտա սալալ օլունմըշ կիպի կէօզլէրինիզին էօ.
 նիւնտէ ըէսմ օլունմըշ իքէն, [հազիգաթա իթա'աթ
 էթմէմէք տերէճէսինտէ] սիզի քիմ իզլալ էթտի :
 2 Սիզտէն եալընըզ պունու անլլամագ իսթէրիմ . Բու.
 հու շէրի'աթ 'ամէլլէրիյլէ մի, եօգսա տիկլէիկ
 3 իմա'ն էթմէքլէ մի սալալըրը : Պու գատար 'ազըլ.
 սը՞լ մը սընըզ, Բուհլէ պաշամըշ իքէն, շիմտի
 4 թէ'նլէ մի խիթամ պուլըլըրըրը : Պու գատար շէյ-
 լերի պիհուտէ՞ եէրէ մի չէքտինիզ, էյեր Ֆիլ վազը'
 5 պիհուտէ եէրէ իսէ : իմտի սիզէ Բուհու իհսան
 էտիպ' արանըզտա միւ' ճիզլէր իճրա էտէն՝ շէրի'աթ
 'ամէլլէրլյլէ մի, եօգսա տիկլէիկ իմմոն էթմէքլէ մի
 6 երէր : Նիթէքիմ՝ Արահամ Ալլահա իման էթտի,
 7 վէ ոնա սալահ 'ատտ օլունտու : Հալ պէօյլէ իքէն՝

- իմանտան օլանդարըն Արբաճամըն էվլառը օլտըգ-
- 8 լարընը պիլինիդ : Վէ թա'իֆէլէրի իմանլէ Ալլահըն
թէպրիբ էտէճէյինի Քիթապ էվլէլա պիլտիյինտէն,
Արբաճամա՝ ճիւմլէ միլլէթլէր սէնտէ միւպարէք
օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուգատտէմա թէպչիբ էյլէտի :
- 9 Իմտի էճլ ի իման օլանդար միւ'մին Արբաճամ իլէ
- 10 պերապէր միւպարէք օլուրլար : Չիւնքի շէրի'աթ
'ամէլլէրինէ կիւվէնէյլէրին ճիւմլէսի լա'նէթ ալ-
թընտա տըրլար . զիրա՝ Շէրի'աթ քիթապընտա
ճիւմլէ մուհարրէր օլան շէյլէրի իճրա էթմէքտէ
հէր տէվլամ էթմէյէն քիմնէ մէլ'ուն օլուսն՝ տէյիւ
- 11 մուհարրէր տիր : Վէ 'ինտ Ալլահ հիչ պիբ քիմնէ-
նին շէրի'աթլէ թէպրիբ օլուսմատըղը տէքքեար
տըր , չիւնքի՝ Սալիհ իմանլէ եաշայաճագ տըր :
- 12 Շէրի'աթ իսէ իման թարիգիյլէ օլմայըպ , անճագ՝
Էյ'էրէ իճրա էտէն ատէմ անլէրլէ եաշայաճագ
- 13 տըր : Քրիստոս պիգիմ իչիւն մէլ'ուն օլուպ՝ պիգի
շէրի'աթըն լա'նէթինտէն իսէլաս էյլէտի . (զիրա՝
Աղաճ իւզէրինտէ հէր ասըլան մէլ'ուն տըր՝ տէյիւ
- 14 մուհարրէր տիր .) Թա քի Արբաճամա վա'ր օլուսնան
պէրէքէթ Յիսուս՝ Քրիստոստա թա'իֆէլէրէ վասըլ
օլուպ՝ իման վասըլթասըլլէ Բուհըն վա'տընա նա'իլ
- 15 օլալլամ : Էյ պիբատէրլէր , ինսանճա սէյլէյօրլմ .
թաստըգ օլուսմըշ 'աճտը՝ վէլէվ ինսանըն պիլէ
օլտա , պիբ քիմնէ իպթալ , եաթօտ իւզէրինէ 'իւլալլէ
- 16 էթմէզ : Իմտի վա'տլար Արբաճամա վէ սնըն նէս-
լինէ էտիլտիլէր . չօղլար իչիւն «էյլէր կիպի՝ վէ
անըն նէսլլէրինէ տէմէյիպ , անճագ ֆէրտ իչիւն
«էյլէր կիպի՝ վէ սէնին նէսլինէ՝ Գէյօր , պու տախի
- 17 Քրիստոս տըր : Լաքին տէրիմ՝ քի՝ Տէօրթ էիւզ

- օթուղ սէնէ սօնրա վերիլէն շէրի'աթ, վա'տը իպ-
 թալ էթմէք իւզրէ, Ալլահ թարափընտան ֆրիս-
 տոստա էվլէտէն թաստըգ օլունմըլ օլան 'աջտը
 18 նէսն էտէմէլ, Զիրա էյէր միրաս շէրի'աթտան իռէ,
 արթըգ վա'տտան տէյիլ տիր. հալ պու քի Ալլահ
 անը Աբրահամա վա'տ թարիֆէյէ իհսան էյլէտի:
 19 Էյլէ իսէ շէրի'աթ նէ՞ իչիւն տիր. հաղպընտա
 վա'տ օլունան նէսլ զըւհուր էտինճէյէտէք, թէ.
 ճավուզաթ սէպէպինտէն 'իլալէ օլունուպ' մէլէք.
 Էր վասըթասըյլէ պիր միյանճընըն էլէյլէ թէրթիպ
 20 օլունտու: Լաքին միյանճը պիր Ռաբֆ իչիւն օլ-
 21 մազ, ֆազաթ Ալլահ պիր տիր: Իմտի շէրի'աթ
 Ալլահըն վա'տլարընա մուխալիֆ մի տիր. հաշա.
 զիրա էյէր հայաթ վէրմէյէ մուգթէտիր օլան շէ-
 րի'աթ վէրիլմիշ օլտա իտի, հաղիպաթէն սալահ
 22 շէրի'աթտան օլըւր իտի: Լաքին Յիսուս ֆրիստոս
 օլան իմանլէ վա'տըն միւ'մինլէրէ վէրիլմէսի իչիւն,
 ֆիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալթընա գափատը:
 23 Վէ իման կէլմէզտէն էվլէլ միւնքէշիֆ օլաճադ
 իման իչիւն շէրի'աթ ալթընտա գափանմըլ օլա-
 24 ռադ, մահֆուղ գալտըգ: Էլ հասըլ շէրի'աթ ֆրիս-
 տոսա Կէրէրէ+ իչիւն պիլիմ միւ'էտտիպիմիլ օլտու:
 25 Քի իմանտան թէպրիր օլունալըմ: Լաքին իման
 կէլմիշ օլտըգտան սօնրա արթըգ միւ'էտտիպին
 26 էրէ: ալթընտա տէյիլ իլ, Զիրա Յիսուս ֆրիստոս-
 տա օլան իմանըն վասըթասըյլէ, ճիւմլէնիլ Աւ-
 27 լահըն էվլատը սընըլ: Զիրա սիղին ճիւմլէնիլ քի
 ֆրիստոսա վաֆթիլ օլունտընըլ, ֆրիստոսը կիւ-
 28 միշ սինիլ, Նէ Եհհուտի, նէ տէ Եռնանի վար,
 նէ գուլ, նէ հուրը վար, նէ էրքէք, նէ տէ տիլի

վար, չիւնքի ճիւմէնիզ Յիսուս Բրիստոստոս պիւր
 29 սինիզ: Վէ էյէր սիզ Բրիստոսսին իսէնիզ, պու էճւ
 տէն Արուհամըն նէսլի վէ վա'տ մուճէպինճէ վա-
 րիսէր սինիզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Լաբին տէրիմ' քի՝ վարիս սապի օլտըգճա, հէր
 շէյին սահիպի իսէ տէ, գուլտան հիշ պիւր Ֆէրգի
- 2 օլմայրպ, Փէտէրինին թա'եին էթտիյի վազթա
 տէյին, վասիլէր վէ քէթիւհատալարըն էմրի ալթըն-
- 3 տա տըր: Քէզալիք պիզ տախի սապի պուլուհտը-
 ղըմըզ վազըթ, տիւնեանըն էրքեանը ալթընտա
- 4 գուլլըգտա իտիք: Լաբին վազթըն թէմամիյէթի
 օլուհճա, Ալլահ քէնտի Օղլընը գարըտան տօղ-
- 5 մուշ վէ շէրի'աթ թահթընա կիրմիշ օլարապ' իր-
 5 սալ էյլէտի, թա քի օղուլլըղա նա'իլ օլմամըզ
 իչիւն, շէրի'աթ թահթընտա օլանլարը խէլաս էտէ:
- 6 Վէ օղուլլար օլտըղընըգտան Ալլահ սիզին գալպէ-
 րինիզէ քէնտի Օղլընըն' Ապպա, Փէտէր, նիտա
- 7 էտէն Րուհընը իրսալ էյլէտի: Իմտի աթթըգ գուլ
 տէյիլ, անճապ օղուլ սըն. վէ էյէր օղուլ իսէն,
 Բրիստոսին վասթթատըյլէ տախի Ալլահըն վարիսի
- 8 սին: Լաբին օ ղէման Ալլահը պիլմէզ իքէն՝ զաթէն
- 9 իլահ օլմայանլարա գուլլըգ էտէր իտինիզ: Շիմտի
 իսէ սիզ Ալլահը պիլմիշ, վէ պախուսուս Ալլահ
 թարաֆընտան պիլինմիշ իքէն՝ նա'սըլ շօլ զա'իֆ
 վէ Ֆադիր էրքեանա թէքրար գուլլըգ էթմէք իս-
- 10 թէյէրէք, անլէրէ ըիւճու՝ էտէրսինիզ: Կիւնլէր վէ
 սցլար վէ վազըթլար վէ սէնէլէրէ ըի'այէթ էտէր-

- 11 սինիդ: Սիգին իչիւն գօրդարըմ՝ քի ուղրուրդտա
չէքտիյիմ էմէք պիհուտէ կիտէճէք տիր:
- 12 Էյ պիրատերլէր, սիղէ րէճա էտերիմ, պէնիմ
կիպի օլունըզ, զիրա պէն տախի սիղին կիպի օլըմ:
- 13 սիզ պանա պիր վէճճէէ զատր էթմէտինիզ: Մա.
լիւմինիւզ տիր քի իլք տէֆ'ա սիղէ թէն զա'իֆ.
- 14 լիյի իլէ պէշարէթի թէպշիր էյլէտիմ: Սիզ տախի
թէնիմտէ օլան թէճրիպէմի թահգիր վէ անտէն
իբրահ էթմէյիպ' պիլաքս պէնի Ալլահն պիր մէ.
լէյի կիպի, վէ Յիսուս Գրիստոս կիպի գապուլ էթ.
- 15 տինիզ: Իմտի սիղին միւպարէքիյինիզ նէ իտի.
զիրա սիղին իչիւն շէհատէթ էտերիմ՝ քի միւմֆին
օլտա իտի, կէօզլէրինիզ չըգարըպ պանա վէրլի ի.
- 16 տինիզ: Իմտի սիղէ հաղիգաթը սէօյլէտիյիմ իչիւն
17 տիւշմէնիլիզ մի օլըմ: Սիղին զայրէթինիզ չէ.
քիյօրլար իսէ տէ, խայր իչիւն օլմայըպ, անճադ
սիզ քէնտիլէրինին զայրէթինի չէքէսինիզ տէյիլ:
- 18 սիզի թէֆրիզ էթմէք իսթէրլէր: Ամմա էյի շէյէ
զայրէթի օլմադ, էպլընըզ հանընըզտա պուլուն.
տըղըմ վազըթ տէյիլ, անճադ հէր վազըթ էյի
- 19 տիր: Էյ չօճուգլարըմ, Գրիստոս սիզտէ տուրէթ.
լէնինճէյէ տէյին, սիղին իչիւն էինէ աղըր չէքմէք.
- 20 տէ օլարադ, Շիմտի հանընըզտա պուլունմադ վէ
սէսիմի տէյիլթիրմէք իսթէր իտիմ, զիրա սիղին
հազգընըզտա շիւպհէտէ իմ:
- 21 Էյ շէրի'աթ թահգընտա օլմադ իսթէյէնլէր,
պանա սէօյլէյինիզ, շէրի'աթը տինկէմէ'զ մի սինիզ:
- 22 Զիրա՝ Աբրահամն իքի օղու վար իտի, պիրի ճա.
րէյէտէն վէ տիկէրի հուրէտէն՝ տէյիւ մուհարըրէ
- 23 տիր: Լաքին ճարիյէտէն օլան՝ թէն հաստէյիլէ:

- 24 հոգորեմէն օլան խէ՛ վա՛տ իլէ տօղտու : Վէ պու
շէյլէր բէմը թարիգիյէ թէֆսիր օլունուր , զիրա
պունլար շօլ էքի 'ահտ տըր քի պիրի թուր ի Սի-
նատան օլուպ՝ օ տախի գուլլըգ իչին տօղուրան
- 25 Հագար տըր : Զիրա Հագար 'Արապիսթանտա պու-
լունան թուր ի Սինա օլուպ՝ շիմտիքի Երուսաղէմէ
միւշապիհ տիր , վէ քէնտի էվլատը իլէ պերապէր
- 26 գուլլըգ էտիյօր : Ամնա ճիւմէմիդին վալիտէսի
- 27 օլան եօգարըքի Երուսաղէմ՝ հոգորէ տիր : Զիրա՝
Էյ տօղուրմոյան 'ագիր սէն շատ օլ , էյ տղըր չէք-
մէմիշ օլան , էիւքսէք սէսլէ նիտա էյլէ . զիրա մէթ-
րուքէնին էվլատը զէվճի օլանն էվլատընտան
ղէյատէ օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարէր տիր :
- 28 Իմոի պիզ , էյ պիրատէրլէր , Իսահակ կիպի
- 29 վա՛տ էվլատը իզ : Լաքին օ զէման թէն հասէպիյ-
լէ տօղան՝ բուհ հասէպիյլէ տօղանա թէ՛ատտի
- 30 էթտիյի միսիլլիւ , շիմտի տախի պէօյլէ տիր : Լա-
քին Քիթապ նէ՞ պույուրըր . Ճարիյէ իլէ օղլընը
չըգար , զիրա ճարիյէնին օղլու հոգորէնին օղլու իլէ
- 31 պերապէր միրաս ալմայաճագ տըր : Վէլ հասըլ ,
պիրատէրլէր , պիզ ճարիյէնին տէյիլ , սնճագ
հոգորէնին էվլատը իզ :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի Քրիստոսըն պիզէ իհասն էթտիյի հոգ-
րիյէթտէ սապիթ գատէմ օլունըզ , վէ թէքրար
գուլլըգ պօյունտըրըզնա կիրիֆթար օլմայընըզ :
- 2 Իշթէ պէն Պօղոս սիզէ սէօյլէրիմ քի՝ Էյէր խի-
թան օլունուր խէնիզ , Քրիստոս սիզէ պիր Փա՛խտէ

- 3 եթմէզ: Վէ հէր պիր խիթան օլունան ատէմէ
պիւթիւն շէրի'աթը իճրա եթմէյէ պօրճլու օլադ:
- 4 զընա եհնէ շէհատէթ էտէրիւմ: Սիզ քի շէրի'աթէ
թէպրիր օլունմագտա սընըդ, Գըխտոստան պյըլըզ
- 5 'ինայէթտէն տիւշտիւնիւզ: Զիրա պիզ իման վա-
սըթասըյլէ թէպրիր իւսիտինէ Բուհլէ մոնթա-
- 6 զըրըզ: Զիւնքի Յիսուս Գըխտոստա նէ խիթան,
նէ տէ խիթանսըզլըզ պիր շէյէ էարար, անճագ
- 7 մոհհապպէթէ 'ամիլ օլան իման լազմ րը: Էյի
սէլիրտիյօր իտինիզ. սիզի հագիգտթա իթա'աթ
- 8 եթմէքտէն քիմ' մէն' էյլէտի: Պու թահըք սիզի
- 9 տա'վէթ էտէն թարաֆընտան տէյիլ տիր: Պիր
- 10 ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայալար: Ղալըի
ֆիքրտէ պուլունմամանըզ իչիւն հագընըզտա
Բապպատ իթիմատըմ վար. ամմա սիզէ իլթիրագ
վէրէն հէր քիմ' իսէ, ճէզասընը չէքէճէք տիր:
- 11 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, էյէր պէն տահա խիթան
վա'զ էտիյօր իսէմ, նիճիւն հալա թէ'ատտի կէօ.
րիւյօրըմ. օլ թագտիրտէ խաչըն թէօքէգի իպթալ
- 12 օլունու: Քեա'շքի սիզի իֆսատ էտէնլէր քիւ-
լիչէն միւնդաթի' օլա իտի:
- 13 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, հուրըլյէթէ տա'վէթ
օլունտընըզ. անճագ պու հուրըլյէթ թէնէ ֆուր-
սաթ իչիւն օլմասըն, լաքին մոհհապպէթլէ պիրի
- 14 պիրինիզէ խըտմէթ էտինիզ: Զիւնքի պիւթիւն չէ-
րի'աթ պիր քէլամտա իթմում օլունուր, էա'նի'
- 15 Գօնընըր քէնտին կիպի սէվէսին: Վէ լաքին էյէր
պիրի պիրինիզի ըսըրըզ եէյէճէք օլուրսանըզ, սա-
զընընըզ քի պիրի պիրինիզտէն թէլէֆ օլմայադ:
- 16 Նըզ, ֆագաթ տէրիմ քի' Բուհլէ սիւլուք էսի-

- նիզ, վէ թէն շէհվէթի իճրասընտա պուլունայա-
- 17 ճագարնըզ, Զիրա թէն բուհա գարշը, բուհ տախի
թէնէ գարշը արգըւ էտէր, պուլար տախի պիրի
պիրինէ մուխալիֆ տիր, շէջլէ քի սիզ հէման իս-
- 18 թէտիլինիզ շէյլէրի եափամագընըզ, Ամմա էյէր
բուհլէ տէլալէթ օլունուր իսէնիզ, շէրի'աթ թահ-
- 19 թընտա տէլիլ սինիզ, Վէ թէնին 'ամէլլէրի աշի-
քեար օլուպ' անլէր տախի զինա վէ ֆահշ վէ նա-
- 20 փաքլիք վէ ֆիւճուր, Վէ փութփէրէսթլիք վէ
սինր վէ 'ատապէթ վէ նիզա'լար վէ գըզգանճըզ վէ
ղազապ վէ միւնաղա'ա վէ իսթիլաֆ վէ ֆըրգալար,
- 21 Վէ հասէտ վէ գաթլ վէ սէրիսշըզլար վէ մաս-
խարալըզլար վէ պուլարըն էմսալի տիր, քի էվ-
վէտէն սիզէ սէջլէտիյիմ վէճհ իւզրէ, շիմոն
տախի սէջլէրիմ քի' պէջլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր մէ-
- 22 լէքիւթ Ուլլահա վարիս օլմայաճագլար տըր, Լա-
քին բուհըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէրրէթ
վէ սէլամէթ վէ թէ'էննի վէ լութֆ վէ խայրխահ-
լըզ վէ սըտգ վէ հիլմ վէ զապթը նէֆա տիր,
- 23 Պու մագուլէ շէյլէրէ գարշը շէրի'աթ հօգ տըր,
- 24 Վէ Գիրստուսըն օլան քիմնէլէր թէնի անըն հէվէս-
- 25 լէրի վէ շէհվէթլէրի իլէ սալպ էթտիլէր, Էյէր
բուհլէ եաշար իսէք, բուհլէ տախի սիւլուք էտէ-
- 26 լիմ, Պիրի պիրիմիպի թահրէք էտիպ' պիրի պիրիմի-
զէ հասէտ էտէրէք, պաթըլ իֆթիխարա մա'իլ
օլմայալըմ:

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ պիրատէրլէր, էյէր պիր ատէմ զաֆիլէն պիր
խաթատա թուլթուլուր իսէ, սիզ քի բոհ-հանի

- սինիդ, պէօյլէ քիմնէյի հիւմ՝ րուհըյլէ իսլահ էտի.
 նիզ, վէ պուհուհիւ պէրապէր քէնտինի սագրն,
 2 սէն տախի իղվա օլուհմայասըն: Պիրի պիրինիդին
 աղբրլըգլարընը թաղըյլընզ, վէ պէօյլէճէ Քրիստո.
 3 սըն շէրի՛աթընը իթմամ էյլէյինիդ: Զիրա էյեր պիր
 քիմնէ պիր շէյ տէյիլ էքէն, քէնտինի պիր շէյ
 4 զանն էտէրսէ, քէնտինի ալտատըր: Ամմա հէր քէս
 քէնտի 'ամէյինի միւվազէնէ էթսին, վէ օ ղէման
 զայրիսիյլէ տէյիլ, եալընը քէնտիսիյլէ իֆթի.
 5 խարը օլաճագ: Զիրա հէր քէս քէնտի եիւքիսիլ
 թաղըյլաճագ տըր:
 6 Քէլամտա թալիմ օլուհան քիմնէ մու՛ալլիմինի
 հէր կէօնէ նի՛մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին:
 7 Ալտանմայընըզ, Ալլահ իսթիհզա օլուհմազ. զիրա
 ատէմ հէր նէ էքէրսէ, հէման սնը պիչէճէք տիր:
 8 Զիւնքի քէնտի թէնի իչիւն էքէն՝ թէնտէն հէլաք
 պիչէճէք. վէ Բուհ իչիւն էքէն՝ Բուհտան հայաթը
 9 էպէտիյէ պիչէճէք տիր: Լաքին խայր իշլէմէք.
 տէն օսանմայալըմ. զիրա ըէխալէթտէ պուլուհմա.
 տըղըմըզ թաղտիրտէ, մէվսիմինտէ պիչէճէյիլ:
 10 Հալ պէօյլէ իքէն, վազթըմըզ օլտըգճա, հէր
 քէսէ՝ խուսուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլը
 էտէլիմ:
 11 Պագընըզ, քէնտի էլիմէ սիզէ նասըլ եաղըլոր
 12 եաղտըմ: Թէն հասէպիյլէ կիւզէլ կէօրիւնմէք խ-
 թէյէնլէր խիթան օլուհմանըզա իպրամ էտէրլէր,
 պու տախի սոճագ Քրիստոսըն խաղ սէպէպինտէն
 13 թէ՛ատտի կէօրմէմէլէրի իչիւն տիր: Զիրա իթման
 օլուհանլար քէնտիլէր պիլէ շէրի՛աթը հըֆը կթ-
 մէյիպ՝ սոճագ սիզին թէնինիդլէ իֆթիխար էթ-

- 2 Փետերիմիզ Ալլահ վե Բապպ Յիսուս Քրիստոս
Թարափընտանի սիզե 'ինայեթ վե սեւամեթ օլտուն:
- 3 Միւսպարեք օլտուն Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոս
սըն փետերի Ալլահ, քի պիզի սեմավիյաթտա փրիս-
տոս վասըթասըյլե հեփ րուհանի պերեքեթլերե
- 4 նա'իլ էյլէտի. Նիթեքիմ քէնտի հուզուընտոս
մուհապպեթտե մուգատտես վե լեքէսիզ օլմամըլ
իչիւն, տիւնեանըն դուրուլմասընտան եվվէլ պիզի
- 5 անտե ինթիխապ էյլէտի. Վէ Սեվկիւլիւսիւնտե
պիզի մազհար էյլէտիյի ճէլիլ 'ինայեթինին մէտհի
- 6 իչիւն, Քէնտի իրատեթինին ըիզասընա կէօրե, քէն-
տինե Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլե պիլի օղուլ-
- 7 լըլա թագտիր էյլէտի: Անտե տախի պիզ գանընըն
- 8 վասըթասըյլե ֆիտիյէյե, Եա'նի պիզե քեմալը
հիքմեթ վե ֆեհմէ պօլ պօլ վերտիյի 'ինայեթինին
ղանիլիյինե կէօրե, կիւնասլարըն 'աֆվընա մալիքիլ:
- 9 Վէ եզէլտէն պերու քէնտիսինտե թասմիմ էյլէ-
տիյի հիւնի ըիզասընա կէօրե քէնտի իրատեթի-
- 10 նին սըրընը, Եա'նի վազըթլարըն թեմամիյեթի
իտարեսինտե հեր շէյի, կերեք սեմավաթտա կերեք
եեր եիւզիւնտե պուլունան շէյլերի Քրիստոստա
- 11 պիլըշտիրեճէյինի պիզե պիլտիլտի: Անըն վասըթա-
սըյլե հեր շէյի քէնտի իրատեթինին թետպիրինե
կէօրե իճրա էտէնին միւրատը մուճէպինճե թագ-
- 12 տիր օլունմաղլե վերասեթե նա'իլ օլտըդ, Թա քի
պիզ Քրիստոսա եվվէլ իւմիտ էտէնլէր անըն ճէլա-
- 13 ինին մէտհի իչիւն օլալըմ: Վէ անա, սիզ տախի
հագիգաթըն քէլամը օլան իւլասընըզըն պէշարե-
թինի իչիտիպ է-ֆի էլ-ֆինիլ, վէ անա իման էթ-
մեքէ վա'տ օլունան րուհ իւլ Գուտսլե միւհըլէն:

- 14 տինիզ : Պու տախի միւլքիւմիւզիւնն ֆիտիյէ օլուն-
մասընատէք, անըն ճէլալինին մէտհի իչիւն վէրա-
սէթիմիզին փէյի տիր :
- 15 Պու էճլտէն, պէն տախի Բապպ Յիսուսա օլան
իմանընըզ վէ ճիւմէ մուգատտէսլէրէ օլան մու-
16 հապպէթինիզի իշիթմէքլէ, Սիզին իչիւն շիւքր էթ-
մէքտէն ֆէրաղաթ էթմէյէրէք, սիզի տու'ալա-
- 17 ըմտա գիքր էտէրիմ. թա քի Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն Ալլահ, ճէլալին փէտէրի, անը պիլմէք
խուսուսընտա սիզէ հիքմէթ վէ վահի բուհընը իհ-
- 18 սան պույուրմասըյլէ, Գալպինիզին կէօզլէրի թէն-
վիր օլունա, շէօյլէ քի անըն տա'վէթինին իւմիտի
նէ', վէ մուգատտէսլէրտէ անըն միրասընըն ճէլալի-
- 19 նին զանիլիյի նէ', վէ անըն գուտրէթինին գուվ-
վէթի իճրասընա կէօրէ, պիզ միւ'մինլէր հազգընտա
գուտրէթինին ֆէվզ էլ 'ատէ օլան 'աղամէթի նէ'
- 20 օլտըղընը պիլէսինիզ : Պուհու տախի Քրիստոստա ,
21 անը էմլաթտան իհեա էթմէքլէ, իճրա էտիպ, Անը
հէր ըիյասէթ վէ հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սալ-
թանաթըն վէ էալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ,
անճադ տիրէթտէ տախի էատ օլունան հէր իսմին
մաֆէվզինտէ, սէմալիյաթտա քէնտի սաղընտա
- 22 օթուրթտու : վէ հէր շէյի անըն սյազլարը ալ-
թընա միւթի' գըլարադ, անը հէր խուսուստա քի-
- 23 լիսէյէ ըէ'իս նասպ էյլէտի : Պու տախի անըն ճէ-
սէտի օլուպ' ճիւմէյի հէր շէյտէ իքմուլ էտէնին
քէմալիյէթի տիր :

1 վէ սիզի' խաթա վէ կիւնահլարտա էօլմիւշ իքէն

- 2 Աւահ Դեբեմբե . Անէրտէ սիւզ պիր զէման պու տիննանըն կիտիլինէ կէօրէ հալա հիւքիւմէթինին րէ'իսինէ, հա'նի իթա'աթսըլըդ օղուլլարընտա շիմտի 'ամիլ օլան բուհա կէօրէ հարէքէթ էտէր
- 3 իտինիւ : Պուռնարըն արասընտա պիզիմ ճիւմէմիլ տախի պիր զէման թէնիմիլին շէհլէթլէրինտէ սիւ լուք էտիպ' թէն վէ էքքեարըն միւրատլարըն իճրա էտէրէք, սա'իւլէր կիպի թապլ'աթլէ էհլ ի զազտպ
- 4 իտիք : Լաքին Ալահ մէրհամէթտէ զանի օլմաղէ, պիզէ կէօթէրտիյի քէնտի 'ազիմ մուհապպէթին.
- 5 տէն նաշի, Պիզ խաթապարտա էօլիւ պուլլուռը զըմըլ հալտէ, պիզի Քրիստոս իլէ պէրապէր տի.
- 6 բիլթտի . ('ինայէթլէ խէլաս պուլմուշարըլ .) վէ պէնէ անըն իլէ պէրապէր իհէա էտիպ' սէմալիյաթ:
- 7 տա Յիսուս Քրիստոս իլէ օթուրթտու . թա քի Յիսուս Քրիստոստա պիզէ էպրու էյէրէյի լութֆ իլէ քէնտի 'ինայէթինին ֆապիլէթի զանիլինի
- 8 կէլէճէք 'ասըլարտա իզհար էտէ : Ձիրա իման վա սըթա օլարադ 'ինայէթլէ խէլաս պուլլուռըլ . պու տախի սիզտէն օլմալըպ' Ալահըն 'աթիյէսի տիր.
- 9 'Ամէլլէրտէն տէյիլ տիր, քի քիմնէ իֆթիխար էթ.
- 10 մէյէ : Ձիրա պիզ անլէրտէ սիւլուք էյլմէմիլ իւզրէ' Ալահըն մուգատտէմա հազըրլատըլ էյի 'ամէլլէր իչիւն Յիսուս Քրիստոստա խալդ օլընմըլ օլարադ, անըն 'ամէլի իզ :
- 11 իմտի խաթըրըլա կէթիլինիլ քի' սիզ պիր վա գըթ թէնճէ թա'իֆէլէր օլուպ, վէ թէնտէ էլ իէ իճրա էտիլիպ տէ խիթանլը 'ատտ օլընան թարա.
- 12 Ֆընտան խիթանըլ 'ատտ օլընուր իտինիլ . 0 զէման Քրիստոսըլ օլուպ' իսըպէլ միլլէթինէ էճ.

- նէպի, վէ վա'տըն 'աճտլարընտան զարիպ պաւլու-
նարագ, պիր իւմիտէ մայիք օլմայրպ' տիւնեատա
- 13 Ալլահաբզ իտինիզ: Շիմտի իսէ Յիսուս Քրիստոստա'
սիզ քի պիր վագըթ ուզագ իտինիզ, Քրիստոսըն
- 14 գանըյլէ եագըն օլտընըզ: Զիրա պիզիմ' սէլամէ-
թիմիզ օ աըր, չիւնքի օ իքիսինի պիրլէշտիրիպ,
- 15 Քէնտի թէնիյլէ օրթա տիվարը, եա'նի 'ատավէթի
երգմաղէ, նիզամլար իլէ էմրլէրին շէրի'աթընը
նէսի էյլէտի. թա քի սէլամէթ հուսուլէ կէթիրէ-
րէք, իքիսինի քէնտինտէ պիր եէնի ինսան խալզ
- 16 էտէ. Վէ քէնտի խաչըյլէ 'ատավէթի հէլաք էթ-
միշ օլաբագ, անըն վասըթասըյլէ իքիսինի պիր ճէ-
- 17 սէտտէ Ալլահ իլէ պարըշտըրա. Վէ կէլիպ' սիզ
ուզագ օլանլարա վէ հէմ' տէ եագըն օլանլարա
- 18 սէլամէթի թէպչիր էյլէտի: Զիրա իքիմիզին պիր
րուհտա Փէտէրէ թէգարրուպու անըն վասըթա-
- 19 սըյլէ տիր: Պինա'էն 'ալէյհ' պուլնտան պէջլէ' զա-
րիպ վէ միւսաֆիր օլմայրպ, անճագ մուգատտէս-
լէրին միլէթտաշլարը վէ Ալլահըն էհլ ի պէյթին
- 20 տէն սինիզ. Սիզ րէսուլլէրին վէ փէյղամպէրլէրին
թէմէլի իւզէրինէ պինա օլունտընըզ. պուլնու տա
- 21 քէօշէ թաշը. պիզգաթ Յիսուս Քրիստոս տըր, Քի
պիւթիւն պինա անտէ թէրքիպ օլունմաղէ, Բապա-
տա մուգատտէս պիր հէլաքէլ օլմագ իւզրէ պէջիւ-
- 22 մէքտէ տիր: Վէ անտէ սիզ տախի Բուհլէ Ալլա-
հըն մէսքէնի օլմագ իւզրէ, պէրապէր պինա օլու-
նուլթօրսընըզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պու սէպէպտէն պէն Պօղոս սիղ Թա'իֆէլէր իչին
 2 Յիսուս Գրիստոսըն մահպուսը օլարագ, Ալլահն
 պանա սիզին իչին հէվալէ օլունմըլ օլան 'ինայէ-
 3 Թիսին խտարէսին, Եա'նի պանա պու սըրըր իւ-
 համլէ պիլտիրտիյինի շիւպհէսիզ իշիթիշսինիզ,
 4 նիթէքիմ էվլէլա մուխթաւարճա ետղտրմ. Անը
 օգուսուպ Գրիստոսըն սըրըր խուսուսընտա պէնիմ
 5 վուգուֆըմը անլայա պիլիրսինիզ: Պու շըր տախի,
 եա'նի Թա'իֆէլէրին պէշարէթ վասըթասըլէ Գրիս-
 տոստա միրաա շէրիքի վէ հէմճէսէտ վէ վա'տընա
 6 հիսսէտար օլմալարը, Շիմտի անըն մոլգատտէս ը-
 սուլէրինէ վէ փէլլամպէրլէրինէ Բուհլէ քէշֆ օ-
 լունտըր միսիլիւ սա'իր 'ասըլարտա պէնի ատէմէ
 7 պիլտիրիլմէտի: Պէն տախի Ալլահն գուտրէթինին
 ֆի'իլի իւզրէ, պանա վէրիլէն 'ինայէթ մէվհիպէսի
 8 մոլճէպինճէ օլ պէլաբէթին խատիմի օլտրմ. Պէն
 ճիւմլէ մոլգատտէսլէրին էն էտնասը պուլունտը-
 ղըմ հալտէ, պու 'ինայէթ, եա'նի Թա'իֆէլէր ա-
 րասընտա Գրիստոսըն 'ազլ էրմէյէն զանիլիյինի
 9 Թէպշիր էտիպ, Հէր շէյի [Յիսուս Գրիստոս վասը-
 Թասըլէ] խալգ էտէն Ալլահտա, էղէլտէն կիզլէն-
 միշ օլան սըրըրն նիզամը նէ օլտըրը հագգընտա՝
 ճիւմլէնի Թէնվիր էթմէքիք պանա իհսան օլունտու.
 10 Շէջլէ քի Ալլահն հիքմէթ ի միւթէնէվվի'էտի շիմ-
 տի քիլիսէնին վասըթասըլէ սէմափիյաթտա օլան
 11 ըկյասէթլէր վէ հիւքիւմէթլէրէ, Բապպըմըզ Յիսուս
 Գրիստոստա էթտիյի Թադտիր ի էղէլի մոլճէպինճէ

- 42 պիլաորիլէ . Պիղիմ տախի անըն վասըթասըյլէ քէն-
տիսինէ իման էտէրէք ի'թիմաստ իւզրէ ճէսարէթ
վէ թէգարըուպըմըլ վար տըր :
- 43 Պու էճլտէն րէճա էտէրիմ քի սիզէ մուճիպ ի
'իզզէթ օլարագ պէնիմ սիզին իչիւն չէքտիյիմ մու-
զայրալար սէպէպինտէն ֆիւթուր կէթիւմէյէսի-
- 44 նիլ : Պու սէպէպտէն, րէբի՛, Բապպըմըլ Յիսուս
Քրիստոսըն Փէտէրինին, Եա'նի սէմսվաթտա վէ եէր
եիւզիւնտէ պուլոււնան ճէր պիր դապիլէնին անըն
- 45 իսիյլէ միւսէմմա օլտըղը , Փէրէբի'ն Տուգուրընտա
- 46 տիզ չէօքէրէք Դիալ էտէրիմ քի , Քէնտի ճէլալինին
ղանիլիինէ կէօրէ քէնտի Բուհու վասըթասըյլէ
- 47 պաթընի ատէմտէ գուվվէթլէ սապիթ օլմաղը , Վէ
իման վասըթասըյլէ Քրիստոսըն գալպէրինիլտէ
- 48 սաքին օլմասընը իհասն էտէ : Հէմ տախի սիզ մու-
հապպէթտէ քէօքլէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլարագ ,
Ալլահըն ճիւմլէ քէմալիյէթիյլէ մէմլու օլմանըլ
իչիւն , ճիւմլէ մուգատտէսլէր իլէ պէրապէր , էյիլ-
իլք վէ ուզոււնըգ վէ տէրինիլք վէ եիւքօէքլէք նէ
- 49 օլտըղընը ֆէհմ էթմէյէ , Եա'նի Քրիստոսըն 'աղլ-
տան իւսթիւն օլան մուհապպէթինի ալլամաղա
- 20 մուգթէտիր օլասընըլ , Վէ պիզտէ 'ամիլ օլան
գուտրէթէ կէօրէ ճէր խուսուստա տիլէտիյիմիզ
եա տիւշիւնտիւյիւմիւզտէն զայէթ զիյատէ իճրա
- 21 էթմէյէ գատիր օլանա , Յիսուս Քրիստոս վասը-
թասըյլէ քիլիսէտէ ճիւմլէ տէհրլէրտէ էպէտ իւլ
ապատ համտ օլոււն : Ամին :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմո ի պէն Ռապպ իչիւն մահպուս օլան սիգէ րէ.
ճա էտերիմ քի տա՛վէթ օլունտըղընըղ տա՛վէթ
- 2 լայըգ օլտըղը վէճճ իւզրէ, ֆէմալ ը թէվազու՛ վէ
հիլմ՝ վէ սապր իլէ սիւլուք էյլէյիպ՝ պիրի պերինի.
- 3 զէ մուհապպէթլէ թէհամիլ շտէսինիզ. վէ սէ.
լամէթին պէնտիյլէ րուհըն մնւճիպ օլտըղը իթթի.
- 4 հատը հըֆզ էթմէյէ ճէհա էտէսինիզ. Տա՛վէթի.
նիզին հէման պիր իամիտինէ տա՛վէթ օլունտըղընըղ.
- 5 միսիլլիւ, ճէսէտ պիր, վէ րուհ պիր, Ռապպ պիր,
- 6 իման պիր, վաֆթիլ տախի պիր տիր. Ճիւմլէնին
իւզէրինտէ վէ ճիւմլէսի իլէ վէ ճիւմլէնիզտէ օլա.
րադ, ճիւմլէնին Ալլահը վէ փէտերի պիր տիր:
- 7 Ամմա հէր պիրիմիղէ ֆրիստուքն 'աթիյէսինին էզ.
- 8 չիւսիւնէ կէօրէ 'իւպլէթ իհսան օլունտու: Պու.
նա պինա՛էն՝ Եիւքուէյէ 'ուրուճ էտիպ՝ էսարէթի
էսիր էթտի, վէ ատէմլէրէ 'աթիյէլէր վէրտի՝ տէ.
- 9 յիւ պույուրըր: Իմո ի պու 'ուրուճ նէ՞ տէմէ
տիր. մէյէր քի էվվէլա եերին աշաղըքի մահալլէ.
- 10 րինէ նիւզուլ էթմիշ օլա: Օլ նիւզուլ էտէն, վէ
հէր շէյի մէմլու գըլմադ իւզրէ ճիւմլէ սէմալաթ.
- 11 տան էօգարը 'ուրուճ էտէն հէման պիր տիր: ֆէն.
տիսի մուգատտէսլէրին իքմալի մազսէտիլլէ խըտ.
մէթին իֆասը վէ ֆրիստուքն ճէսէտի մա՛մուրիյէ.
- 12 թի իչիւն, Պա՛ղըսընը րէսուլ, պա՛ղըսընը փէյլաւ.
պէր, պա՛ղըսընը միւպէշշիր, պա՛ղըսընը տախի չ.
պսն վէ մուալլիմ՝ օլմադ իւզրէ թա՛սին էյլէտի.
- 13 Թա քի ճիւմլէմիզ իման վէ Իպն Ուլլահը պիւմէք
իթթիհատընա, քեամիլ ատէմ՝ օլմադ իւզրէ ֆրէս.

- տոսըն քեմալինին գամէթի էօլչիւսիւնէ վասըլ օ-
 14 լալըմ. Շէօյլէ քի պուշտան պէօյլէ ատէմլէրին հի-
 լէլէրի վէ մէքը իլէ իզլալ էտիճի տէսիսէլէրիյլէ
 թա'լիմին հէր պէր ըիւզկէարընտան չալգանան վէ
 15 էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն չօճուզլար օլմայըպ, Ան-
 ճագ մուհապպէթլէ հագիգաթա թապի' օլարագ
 16 հէր վէճՅլէ անտէ նէմա պուլալըմ, Ես'նէ պաշ
 օլան Բըրիստոստա քի անտէն պիւթիւն վիւճուտ
 հէր էարտըմ էտէն իրթիպաթ վասըթասըլլէ թէր-
 քիպ ու թէշքիլ օլուշարագ, հէր գըմմընըն միդ-
 տարը 'ամէլինէ կէօրէ, ճէսէտ մուհապպէթլէ
 քէսպ ի մա'մնւրիյլէթի իչիւն նէմա պուլուր:
 17 Իմտի պուշուտ տէյիպ Րապպտա շէհաստէթլէ Կա-
 ռէ-Քէ էտէրիմ քի սիզ, արթըզ սա'իր թա'իֆէլէր
 քէնտի ֆիլըրլէրինին պութլանընտա սիւլուք էթ-
 18 տիքլէրի կիպի սիւլուք էթմէյէսինիզ. Չիւնքի
 գալլըրինին ղըլգէթիյլէ տէրուշլէրինտէ պուլու-
 նան ճէհալլէթ սէպէպինտէն, զուլմէթ անլէրին
 ղիհնլէրինի գափլամըշ օլարագ, Ալլահըն հայաթըն-
 19 տան զարիպ պուլուշմըշ օլտըլար. Վէ հէր հիսսի
 զա'իպ էտէրէք, թամա' իլէ հէր կէօնէ նափաքիյի
 իշլէմէք իւզրէ, քէնտիլէրինի ֆըսգ ու ֆիւճուրէ
 20 թէպլիմ էթտիլէր: Սիզ իսէ Բըրիստոսը պէօյլէ էօյ-
 21 ըննէտինիզ. Մատամ քի հագիգաթ Յիսուստա
 պուլուշտըղը վէճՅլէ՝ իշիտիպ անըն թարաֆընտան
 22 թա'լիմ օլուշտընըզ. Էվվէլքի հարէքէթինիպէ կէօ-
 ըն իզլալ էտէն շէհլէթլէրինճէ ֆէոստ պուլան էս-
 23 քի տտէմի թէրք էտիպ, 'Ագլընըզըն բուհըլլէ եէնի-
 24 լէնէրէք, Սալահտա վէ հագիգաթա 'ա'իտ գուտ-
 սիյէթտէ, Ալլահըն էրաֆէլէնէ կէօրէ խալգ օլուշան

- 25 եհնի ատէմի կիյէսինիզ, Պու էճլտէն եալանի թէրք
էտիպ՝ սիզ հէր պիրինիզ գօնչուր իլէ հապգ օլանը
սէյլէյինիզ. չիւնքի պիրի պիրիմիզին ա՛գտար իզ:
- 26 Ղազապա կէլտիյինիզտէ կիւնաս իշլէմէյինիզ. դա.
- 27 զապընըզ իւզէրինէ կիւնէշ պաթմասըն: Շէյթա.
- 28 նա տախի մահալ վէրմէյինիզ: Սրբաթ էտէն ար.
թըգ սըրգաթ էթմէսին. պիլ՝աքս միւհթաճ օլանը
հիսսէտար էթմէյէ մուզթէտիր օլմագ իւզրէ էլլէ.
- 29 բիյլէ հյի էշ իշլէյերէք էմէք չէքսին. Աղղընըպտան
պիր Ֆէնա սէօղ ապա չըգմասըն, Ֆազաթ իյի.
տէնլէրէ նի՛մէթ վէրմէք իւզրէ, մուզթաղի օլան
մա՛մուրիյէթ իչիւն խսյուրըսը նէ իսէ՝ աւջ «սօյլէյի.
- 30 ՚իւլ, Վէ Ալլահըն Բուհ իւլ Գուտասընը մահգուհ
էթմէյինիզ, քի անընլէ սիզ Ֆէտիյէ կիւնիւ իյին
- 31 միւհհընտինիզ: Հէր աճըլըգ վէ էրշմ ու զազապ
վէ պաղըրըշ վէ քիւֆր հէր քէօթիւլիւք իլէ պէ.
- 32 Բապեր սիզտէն տէֆ՝ օլմասըն: Վէ պիրի պիրի.
նիզէ հալիմ վէ չէֆիգ օլուպ, Ալլահ տախի
Քրիստոս վասըթասըյլէ սիզի՝ աֆվ էյլէտիյի կիպի
կէքտիկերինիզի՝ աֆվ էտինիզ:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի սէվկիւլիւ էվլատ կիպի, Ալլահա մուզթէտի
2 օլմընըզ. Վէ մուհասպպէթլէ սիւլուք էյլէյինիզ,
նէթէքիմ՝ Քրիստոս տախի պիղի սէվիպ՝ քէնտինի
պիղիմ իչիւն խօշ Բա՛իհա օլմագ իւզրէ Ալլահա
- 3 Թագտիմէ վէ զէպիհէ Թէսլիմ էյլէտի: Լաքին
մուգատտէպլէրէ վաճիպ օլտըղը իւզրէ, զինա վէ
հէր չկէօնա նափաքլէք, եախօտ Թամա՛քեարըղըն

- 4 Իսմի պիւէ արանըզտա անըմասըն . վէ պու նա-
 սեզա շէյլէր, եա'նի 'արսըղըզ վէ սեֆասէթ քէլամը
 եախօտ հէզլ պուլունմայըպ, անճագ պիթ թէրճիհ
 5 շիւքը 'արգ օլունսըն : Մա'լիւմիւնիւզ տիր քի հիչ
 պիր զինաքեար, եախօտ նափաք, եախօտ թամա'ն-
 քեարըն (քի պու փուլթփէրէսթ տիր) ֆրիստսըն
 վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ միրասը եօզ տըր :
 6 Պիհուտէ սեօզլէրլէ սիդի պիր քիմնէ ալտաթմասըն .
 զիրա պու շէյլէր սէպէպինտէն էհլ ի 'խսեան իւզէ-
 7 ըինէ Ալլահըն զազըսպը կէլիր : Իմտի անլէրին շէ-
 8 ըիքլէրի օլմայընըզ . Զիրա պիր զէման զուլմէթ իտի-
 նիզ, շիմտի իսէ Բապպտա նուր օլարագ, էհլ ի նուր
 9 կիպի սիւլուք էյլէյինիզ . Զիրա Բուհըն մէյվէսի հէր
 էյիլիք վէ սալահ վէ հադիգաթտան 'իպարէթ տիր :
 10 Բապպա մադպուլ օլան նէ իտիյինի թէճըրպէ է-
 11 տինիզ : Զուլմէթին սէմէրէսիզ 'ամլէլէրինէ միւշ-
 թէրիք օլմայըպ՝ պիթ թէրճիհ թա'ղիր էտինիզ :
 12 Զիրա անլէրտէն կիզլի իշլէնիլէն շէյլէրի սեօլլէմէք
 13 պիլէ 'այպ տըր : Ամմա թա'ղիր օլունան հէր շէյ
 նուր վաարթասըյլէ զահիր օլուր . զիրա իզհար օ-
 14 լունան հէր շէյ նուր տըր : Պուշա պինա'էն՝ Էյ
 ույդուտա օլան, ույան, վէ էմվաթտան զըյամ
 էյլէ, վէ ֆրիստոս սանա զիյա վէրէճէք տիր՝ տէյիւ
 պույուրըր :
 15 Իմտի 'ադըլըզլար կիպի տէյիլ, անճագ 'ադըլ-
 լըլար կիպի տիգգաթ իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ
 16 պադընըզ . վէ վագթը սաթըն ալընըզ, զիրա պու
 17 կիւնլէր ֆէնա տըր : Պու էճէլաէն ֆէհմթիզ օլմա-
 յըպ՝ անճագ Բապպըն իրատէթի նէ օլարըղըն ֆէհմ
 18 էտինիզ : վէ ֆիւճուրա պա'խ օլան շէրասլէ սէր-

- խօշ օլմայրնըզ, անճագ Բուհլէ մէմլու օլարագ,
 19 Պիրի պիրինիզ իլէ մէզմուր վէ իլահի վէ րուհանի
 Թէսպիհլէրլէ Թէքէլլիւմ վէ գալպլէրինիզտէ Բապ.
 20 պա Թէրէննիւմ վէ Թէզմիր էտէրէք, Տա'իմա հէր
 շէյ իչիւն փէտէր Ալլահա Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսըն իսմիլլէ շիւքը էտինիզ,
 21 Պիրի պիրինիզէ Ալլահ գօրգուսըյլէ միւթի' օլու.
 22 նըզ. էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզէ Բապպա
 23 ֆ-իլէ' օլու-ր կիպի միւթի' օլունըզ. Զիրա զէվճ
 զէվճէնի պաշը տըր, նիթէքիմ Քրիստոս քիլիսէնի
 24 պաշը վէ վիւճուտըն խէլասքետարը տըր: Իմտի քիլիսէ
 Քրիստոսա միւթի' օլտըզը միսիլլիւ, զէվճէլէր տալի
 հէր շէյտէ քէնտի զէվճէլէրինէ ֆ-իլէ' օլտուլար,
 25 էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզի սէվինիզ, նի.
 26 Թէքիմ Քրիստոս տալի քիլիսէյի սէվտի, Վէ անըն
 եօլընա քէնտինի Թէսիմ էյլէտի, Թա քի սու իլէ
 երյգամագտա քէլամլէ անը Թաթհիւր էյլէյիզ
 27 Թադտիս էտէ, Վէ լէքէ եա պիւրիւշիւք վէ պու
 միսիլլիւ շէյտէն 'արի օլարագ, մուգատտէս վէ լէքէ-
 սիզ օլմագ իւզրէ, քիլիսէյի քէնտինէ 'իզլէթի
 28 իհզար էտէ: Քէզալիք զէվճէլէր զէվճէլէրինի քէնտի
 վիւճուտլէրի կիպի սէվմէյէ պօրճլու տըրլար. քէնտի
 զէվճէսինի սէվէն, քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր:
 29 Զիրա պիր քիմնէ հիչ պիր վազըթ քէնտի վիւճու-
 տինէ պուզզ էթմէտի, անճագ Բապպ քիլիսէյի
 30 Գալլուրու միսիլլիւ անը պէսլէր վէ գալլըրը: Զիրա
 պիզ անըն Թէնինտէն վէ քէմիքլէրինտէն օլարագ,
 31 վիւճուտինին ա'զասը իզ: Պու սէպէպտէն առէմ
 փէտէրինի վէ վալիտէսինի Թէրք էտիպ զէվճէսինէ
 միւլասըզ օլարագ՝ իքիսի էէք վիւճուտ օլաճագ տըր:

- 32 ՊԻԼ սըրը պէօյիւք տիր, լաքին պէն Գրիստոս վէ
 33 քիլիսէ հագգընտա սէօյլէյօրըմ: Իմտի սիզտէն
 հէր պիրի քէնտի զէվճէսինի հէման քէնտի նէֆսի
 կիպի սէվսին, զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ
 էթսին:

ՊԱՊ 6

- 1 Եյ էվլատ, քէնտի վալիտէյնինիզէ Բապպտա միււ-
 2 թի՛ օլունըզ, զիրա պու հագգ տըր. Փէտէրինչէ վէ
 վալիտէնչէ հիւրմէթ էյլէ. (վա՛տ իլէ պիրինճի էմը
 3 պու տըր.) Թա քի սանա խայր կէլիպ՝ եէր իւզէրին-
 4 տէ 'էօմրիւնչ ուզուն օլա: Սիզ տախի, էյ փէտէր-
 լէր, էվլատընըզը զազապա կէթիրմէյիպ՝ անճագ
 Բապպլն թէրպիյէ վէ նասիհատթընտա անլէրի փէր-
 5 վէրտէ էտինիզ: Սիզ տախի, էյ գուլլար, թէն ճիհէ-
 թիլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա, Քրիստոսա Գ-
 6 նիզին սատէլիլի իլէ միւթի՛ օլունըզ. Կէօղէ կէգ-
 րիւնմէք իչիւն օլան խըտմէթէ, ինսանը խօշնուտ
 էտէր կիպի տէյիլ, անճագ Քրիստոսըն գուլլարը
 կիպի Ալլահն իրատէթինի ճանտան իճրա էյլէյէ-
 7 րէք, Ատէմլէրէ տէյիլ՝ անճագ Բապպա կիպի,
 8 նիլէթ ի սալիհէ իլէ գուլլըզ էտինիզ: Զիրա պիլիր-
 սինիզ քի՛ հէր քէս հէր նէ խայր իլլէր իսէ, կէրէք
 դուլ օլուն, կէրէք ազատ օլուն, հէման պունու
 9 Բապպ թարաֆընտան ալաճագ տըր: Վէ սիզ, էյ
 էֆէնտիլէր, սիզին տախի էֆէնտինիզ սէմտա պու-
 լունտըյընը, վէ անըն՝ ինտինտէ խաթըր սայմագ
 օլմատըյընը պիլէրէք, թէհատիտի թէրքէ՛ անլէրէ
 հէման պու մինվալ իւզրէ մու՛ամէլէ էյլէյնիզ:

- 40 Էւ հասըւ, էյ պիրատերէրիմ, Բապպ իլէ վէ ա.
 նըն գուտրէթինին գուվլէթիլլէ գուվլէթլէնինիլ,
 41 Եւթանըն տէսիսէլէրինէ գարշը տուրմաղա մուգ.
 Թէտիր օլմանըզ իչիւն Ալլահըն ճիւմլէ սիլահլու.
 42 Ընըն գուշանընըզ, Զիրա պիղիմ ճէնկիմիլ գան վէ
 Թէն իլէ օլմայրպ, անճադ ըիյասէթլէր վէ հիւքիւ.
 մէթլէր վէ պու 'ալէմին գուվլէթինին հիւքմաուր.
 Լարը վէ սէմավիլլաթտա օլան շէրիր րուհլար իլէ
 43 տիր: Պու սէպէպտէն շէրր կիւնիւնտէ մուգավլէմէթ
 էթմէյէ, վէ հէր շէյի Թէքմիլ էթտիքտէն ոսկրա,
 սապիթ գատէմ օլմաղա մուգթէտիր օլմանըզ ի.
 չիւն՝ Ալլահըն ճիւմլէ սիլահլարընը իւզէրինիլէ ա.
 44 Ընըզ: Իմիտի պէլինիլի հագիգաթլէ գուշատըպ վէ
 սալահ զըրհընը կիլիպ՝ սապիթ գատէմ օլմանըզ.
 45 Վէ այագլարընըզա սէլամէթ պէշարէթինին Թէ.
 46 տարիքինի կիլինիլ. Վէ քեաֆֆէսի իւզէրինէ ի.
 ման գալգանընը սլընըզ քի անընլէ շէրիրին ճիւմլէ
 գըզընն օգլարընը սէօնտիւրմէյէ գատիր օլաճադ.
 47 սընըզ, Վէ իւշասըն միդֆէրինի, վէ Բուհըն սէյֆի.
 48 Նի, Էա'նի Ալլահըն քէլամընը ալարադ, Հէր գէ.
 ման հէր տու'ա վէ Նիյաղլէ Բուհտա տու'ա էտի.
 Նիլ, վէ հէման պու'նա ճիւմլէ մուգատտէսլէր իչիւն
 քէմալը միւտավլէմէթլէ Նիյաղա ուշանըգ տուրը.
 49 Նըզ, Վէ պէնիմ իչիւն Նիյալ էդի'նէլ քի եօլմտա
 զէնճիրպէնտ օլարադ, էլիլիք էթտիլիմ պէշարէ.
 Թին սըրընը ճէսարէթլէ պիտիրմէք իչիւն աղզը.
 20 մըն ալըմասընա պսնա քէլամ վէրիլէ, Թա քի
 սէյլէմէք պանա վաճիպ օլտըղը իւզրէ, անտէ ճէ.
 սարէթլէնէյիմ,
 21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիլէթիմ սիլէ

- տախի մա'լիւմ՝ օլմագ իւզրէ, ճիւմլէսինի սիզէ
սէվկիւլիւ պիրատեր վէ Բապպտա սատրգ խըտ-
22 մէթճի Թիխիգօս իֆատէ էտէճէք տիր. վէ անը
հէման պուսնուն իչիւն Թարաֆընըզա կէօնտէրտիմ
քի հագգըմըզտա խապէրինիզ օլսուն, վէ գալպի-
նիզէ Թէսէլլի վէրսին:
- 23 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս Թա-
րաֆընտան պիրատերէրէ սէլամէթ, վէ իման իլէ
24 մուհապպէթ օլսուն: Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսը
խալիսանէ սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ 'ինայէթ օլսուն:
Ա/ին:

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՊՊԵԼԻԼԵՐԷ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլլարը Պօղոս վէ Տիմոթէոս
Փիլիպպէտէ Յիսուս Գրիստոստա օլան ճիւմլէ մու-
գատտէսլէր վէ էփիսգօփօսլար իլէ շէմմասլարա.
- 2 Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիս-
տոս Թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն:
- 3 Սիզին իլք կիւնտէն շիմտիյէ տէյին պէշարէթէ
- 4 օլան միւշարէքէթիհիզտէն տօլայը, Տա'լիմա ճիւմլէ-
նիզ իչիւն հէր պիր նիյազըմնա մէսէրրէթլէ նիյազ

- 5 Էտերէք, Սիգի հէր զիբը Էթտիյիմտէ, Ալլահըմն
 6 շիւքը Էտէրիմ: Վէ հէման շուհա, Էտ'նի սիզտէ
 պիր Էյի Էյէ պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Քրիստոսըն
 կիւնիւնէտէք անը թէքմիլ Էտէճէյինէ Էմին իմ:
 7 Նիթէքիմ ճիւմլէնիզ հագգընտա պու Էճքեարտա
 պուլունմագ պանա լսյըգ տըր. չիւնքի կերէք
 պէնտլէրիմտէ վէ կերէք պէշարէթի վիգայէ վէ իս.
 պաթ Էթտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պերապեր 'իւայէթէ
 միւշթէրէք օլտըղընըզ Էճլտէն, սիգի գալպիմտէ
 8 հըֆզ Էտէրիմ. Զիրա սիզին ճիւմլէնիզէ Յիսուս
 Քրիստոսըն տերունի մուհապպէթիյլէ նաալլ միւշ
 9 թագ օլտըղըմա Ալլահ շահիտիմ տիր: Վէ պու
 10 տու'այը Էտէրիմ քի, Մուլթէլիֆ շէյլէրի թէմիլզ
 Էթմէք իւզրէ՝ մուհապպէթինիզ 'իլմտէ վէ հէր
 ֆէհմտէ կիթտիքճէ արթսըն. թա քի սիզ Ալլահըն
 համտ ու սէնասը իչիւն Յիսուս Քրիստոս վասըթա.
 սըյլէ օլան սալահ մէյվլէրինտէն մէմլու օլարագ,
 11 Քրիստոսըն կիւնիւնէտէք իսպիս վէ գուսուրըզ
 պուլունասընըզ:
 12 Լաքին, Էյ պիրատերլէր, իսթէրիմ քի պէնիմ
 աշվալըմ պէշարէթին թէրագգի Էթմէսինէ տահա
 13 զիյատէ սէպէպ օլտըղընը պիլէսինիզ. Շէյյլէ քի
 Քրիստոս իչիւն օլան պէնտլէրիմ պիւթիւն սերայ-
 տա վէ սա'իր մահալլէրին ճիւմլէսինտէ զահիր օլ
 14 տու. Վէ Բապպտա օլան պիրատերլէրտէն նիչլէրի
 պէնտլէրիմտէն Էիւրէքլէնիպ' տահա զիյատէ ճէսա-
 րէթլէնիերէք, քէլամը գօրգուսըզ սէյլէմէքտէ պու-
 15 լունույօրլար: Վադա'ա պա'ղը քիմսէլէր հէման
 հասէտ վէ նիզա', վէ պա'ղըսը իսէ հիւսն ի իրզա իլէ
 16 Քրիստոսը վա'զ Էտէրլէր: Անլէր Քրիստոսը իսպի-

- սանէ տէյիլ, անճադ պէնտէրիմէ սըգլէթ 'իւալէ
 17 էտէճէքլէր զաննըյլէ միւնազա'ատան, Պոնշար իսէ
 պէշարէթին վիգայէսի իչիւն թա'եին օլընտըղըմը
 18 պիլէրէք, մուհապպէթտէն վա'ղ էտէրլէր, Հէր նէ
 իսէ վէ նէ վէճճլէ օլըր իսէ օլըուն, կերէք սու-
 րէթէն, կերէք հադիգաթէն ֆրիստոս թէպշիր օ-
 լընույօր վէ պունա սէվինիբիմ, հէմ տախի սէվի-
 19 նէճէյիմ, Զիրա տու'անըզ վէ Յիսուս ֆրիստոսըն
 բուհընն մու'ավէնէթիլէ պունուն պանա խէլաս
 20 սէպէպի օլաճաղընը պիլիբիմ. Նասըլ քի հիչ պիր
 շէյտէ մահճուպ օլմայաճաղըմա, ֆազաթ հէր վա-
 գըթ օլտըղը կիպի, շիմոի տախի, 'էօմը վասըթա-
 սըյլէ օլըուն, էօլիւմ վասըթասըյլէ օլըուն, ճէսէ-
 տիմտէ քէմալ ք ճէսարէթլէ ֆրիստոսա թա'զիմ
 էտիլէճէյինէ իշթիյազլէ մունթաղըր վէ իւմիտվար
 21 իմ, Զիրա պանա եաշամագ ֆրիստոս տըր, վէ էօլ-
 22 մէք քէար աըր, Վէ թէնտէ եաշամագ ֆիլ վազը'
 պանա իշին սէմէրէսի իսէ տէ, էինէ հանկըսընը իս-
 23 թիյար էտէճէյիմի պիլմէմ, Զիրա իքի թարաֆտան
 սըգըլըրըմ, ինթիգալ էտիպ ֆրիստոս իլէ պէրա-
 պէր պուլընմագ արգըսընտա իմ, քի պու զայլէթ
 24 զիյատէ էյլա տըր. Վէ լաքին սիզին իչիւն թէնտէ
 25 գալմագ էլզէմ տիր, Վէ պունա գանմըշ օլարագ,
 պիլիբիմ քի սիզին իմանտա թէրագգընըզ վէ մէ-
 սէրրէթինիզ իչիւն, ճիւմլէնիզ իլէ պիրիքտէ տու-
 26 բուպ գալաճաղըմ, Թա քի թէքրար եանընըզա
 կէլմէքիլիմ սէպէպիլլէ, Յիսուս ֆրիստոստա պէ-
 նիմ իչիւն իֆթիխարընըզ արթսըն:
 27 Անճագ ֆրիստոսըն պէշարէթինէ լայըգ օլտըղը
 վէճճ իւզրէ հարէքէթ էտինիզ, Թա քի կէլիպ սիզի

կէօրսէմ տէ, զա՛խպ օլսում տա, հազգընրզո
 պիր բուհտա սապիթ գալարընրզը պէշարէթէ օլան
 իման իչիւն կէօնիւ պիրիյի իլէ միւճահէտէ էտէ.
 րէք, մուխալէֆէթ էտէնէրտէն պիր խուսուստ
 28 խազֆ էթմէտիյիիդի իչիտէյիմ, Պու իսէ ոնէրէ
 հէլաք վէ սիզէ խէլաս 'ալամէթի տիր. պու տախի
 29 Ալլահտան տրը: Չիւնքի եալընրզ ֆրիստոսա իման
 էթմէք տէյիլ, անճագ անըն իչիւն էլէմ շէքմէք
 30 տախի սիզէ իհսան օլունտու. Մատամ քի սիզ
 պէնտէ կէօրմիւշ իտիյիիդ, վէ չիմտի հազգըմտա
 իչիթտիյիիդ հէման օլ ճիհատտա պուլունրօր-
 սընրզ:

ՊԱՊ 2

1 Իմտի էյեր ֆրիստոստա պիր թէսէլլի, պիր մու-
 հապպէթ մէսէրրէթի, պիր Բուհ միւշարէքէթի,
 2 վէ շէֆգաթ ու մէրհամէթ վար իսէ, Հէմէֆքեար
 վէ եէքաիլ օլուպ հէման մուհապպէթիիդ պիր
 3 վէ թէֆէքքիւրիւնիւ պիր օլսուն. Հիչ պիր շէյ
 միւնաղա'ա եա պաթըլ իֆթիխար իւզրէ օլմալպ,
 անճագ թէվաղու' իլէ պիրի պիրիիդի քէնտի նէֆ.
 սինիզտէն էֆզալ թութարագ, մէսէրրէթիմի իթ.
 4 մամ էտէսինիդ, Հէր պիրիիդ եալընրզ քէնտի
 ումուրընա տէյիլ, պաշգալարըն ումուրընա տա.
 5 խի պագսըն: Յիսուս ֆրիստոստա պուլունան էֆ.
 6 քեար հէման սիզտէ տախի պուլունսըն. Օլ քի
 Ալլահ սուրէթինտէ պուլունաղը հալտէ, Ալլահ
 7 միւսալի օլմաղը շէքեար սալմատը. Լաբին քէն-
 տինի թախիլէ էտիպ՝ գուլ սուրէթինի ալարագ
 8 ինսան միւշապէհէթինտէ օլտու: Վէ շէքլտէ ին.

- սան կիպի պուլլունուպ՝ էօլիւմէ, հաթթա խաչ էօ-
- 9 լիւմիւնէ միւթի՝ օլմաղա թէնէզդիւլ էյլէտի։ Պու-
- էճլտէն տախի Ալլահ հանը զոյցէթլէ թէրֆի՝ էտիպ՝
- 10 անա հէր իսմտէն ա՛լա պիր իսմ վէրտի։ Թա քի
- սէմտա վէ եէր եիւզիւնտէ վէ եէր ալթընտա պու-
- լունանլարըն քեաֆֆէսի Յիսուսըն իսմիւնէ տիզ չէօ-
- 11 քիւպ, փէտէր Ալլահըն մէճտի իչիւն Յիսուս ֆրիս-
- 12 տոս Բապպ իտիյինի հէր լիսան իւբար էտէ։ Պունա
- նաղարէն, էյ սէվկիւլիւլէրիմ, հէր վազըթ իթա՛աթ
- էթաիյինիզ միսիլիւ, եալընըզ հազըր պուլուն-
- տըղըմտա տէյիւ, անճագ տահա զիյատէ շիմտի
- ղա՛իպտէ օլտըղըմտա, քէնտի խէլասընըզ գօրգու-
- 13 վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էլլէյինիւ, Զիրա սիզտէ
- կերէք իթէմէյի, վէ կերէք իչլէմէյի րիպասընա կէօ-
- 14 րէ իչլէյէն՝ Ալլահ տըր։ Հէր շէյի գիյու գալ վէ
- 15 միւճատէլէ օլմագսըզըն իճրա էյլէյինիւ, Թա քի հա-
- յաթ քէլամընը գապի թուլթարագ տիւնեատա նուր-
- լար կիպի արալարընտա զիյատար օլտըղընըզ 'աքսի
- վէ ֆասիտ նէպին օրթասընտա 'այպսըզ վէ սաֆ-
- տէրոււն օլարագ, Ալլահըն գուսուրսըզ էվլասը օլա-
- 16 սընըզ։ Շէջլէ քի պէնիմ տախի պօշնա սա՛յ էթմէ-
- տիյիմէ վէ պիհուտէ եէրէ էմէք չէքմէտիյիմէ ֆրիս-
- 17 տոսը կիւնիւնտէ իֆթիսարըմ օլա։ Լաքին իմանը-
- նըզըն գուրպանը վէ խըտմէթի իւզէրինէ քէնտիմ
- թագտիմ օլունուր իսէմ տէ, սէվինիպ՝ ճիւմլէնիզ
- 18 իլէ պէրապէր մէսրուր օլուրըմ։ Քէզալիք սիզ տախի
- սէվինիպ պէնիմ իլէ պէրապէր մէսրուր օլունըզ։
- 19 Իմտի ահվալինիզի պիլիպ՝ պէնիմ տախի ֆէրահ-
- լանմագլըղըմ իչիւն թարաֆընըզա Տիմոթէոսը եա-
- գընտա կէճնտէրէճէյիմի Բապպ Յիսուստա իւմիտ

- 20 էտերիմ: Զիրա սիզին ահվալինիզէ խալիսանէ մու-
զայլէտ օլաճադ պալէս եէք տիլ պիր քիմէմ եօզ
- 21 աբը: Զիւնքի ճիւմէսի ցիրուս ֆրիստոսըն ումու-
րընը տէյիլ, անճադ քէնտի ումուրլարընը արայօր-
- 22 լար: Լաքին անըն թէճրիպէսինի, ետ'նի օղըւ-
փէտէրէ էթտիլի կիպի, պէշարէթ իչիւն պէնիմ իէ
- 23 պէրապէր խըտմէթ էթտիլինի պիլիրսինիլ: Իմտի
հայիմին նէ օլաճադընը թահգիզ էթտիլիմ կիպի
- 24 տէրհալ անը կէօնտէրմէյի իւմիտ էտէրիմ. Զա-
գաթ քէնտիմ տախի հաղընտա կէլէճէյիմէ րապպա
- 25 ի'թիմատըմ վար: Ամնա պիրատէրիմ վէ էմէքտա-
շըմ, վէ սիլահտաշըմ հէմ տախի սիզին թարաֆը-
նըզտան կէօնտէրիլմիշ վէ իհթիյաճըմա խըտմէթ
- էթմիշ օլան Էփաֆրօտիթօսը սիզէ կէօնտէրմէյի
- 26 լաղըմ 'ատտ էթտիմ: Զիրա օ սիզին *ճիւմէնիզէ
հասրէթ չէքմէքաւ օլուպ' անըն խալթա օլտըղընը
իչիթտիլինիզ իչիւն զիյատէսիլէ միւքէտտէր օլ
- 27 տու: Վագա'տ էօլիւմ տէրէճէսինէ խալթա օլ-
տու, լաքին Ալլահ անա, վէ հալընըղ անա տէյիլ
անճադ քէտէր իւզէրինէ քէտէր օլմասըն տէյիլ
- 28 պանա տախի մէրհամէթ էյլէտի: Պու սէպէպէն
սիզ անը կէօրմէքէ էինէ մէսրուր օլմանըղ իչիւն,
վէ պէնիմ հիւզնիւմ տախի տահա խաֆիֆ օլմաը
իչիւն, տահա զիյատէ 'աճէլէ իլէ կէօնտէրտիմ:
- 29 Սիզ տախի անը րապպտա քէմալը մէսէրէթէ
գապուլ էտիպ' պէօյլէ քիմսէլէրի իհթիրամա շոյան
- 30 'ատտ էտինիլ: Զիրա պանա օլան խըտմէթինիզին
նօգասանըն իքմալ էթմէք իւզրէ, նէֆսինի մուխա-

*Պա'ղըւճ՝ ճիւմէնիզի կէօրմէյի

Թարայա գոյարագ, Քրիստոսըն իշի իչիւն էօլիւմ
տէրէճէսինէ եազլաշտը :

ՊԱՊ 3

- 1 Եւ հասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպտա մէսրուր
օլունըլ. սիգէ եինէ պու շէյլէրի եապմագ պոնա
զահմէթ օլմայըպ՝ սիգէ մուճիպ ի էմնիյէթ տիր :
- 2 Քէլլլէրտէն սագընընըլ, շէրիր՝ աամէլէտէն սագընը-
- 3 նըլ, սախթէ խիթանտան սագընընըլ : Զիրա էՏԼ ի
խիթան պիզ իզ, քի Ալլահա բուհլէ՝ իպատէթ
էտիպ Զիսուս Քրիստոստա իֆթիխար էտէրէք,
- 4 Թէնէ իթիմատ էթմէյիլ : Վազա՝ա Թէնէ իթի-
մատ էթմէյէ սէպէպիմ վար : Էյեր պաշգա պիր
քիմնէ Թէնէնէ իթիմատա սէպէպիմ վար զանընտա
- 5 պուլունուր իսէ, պէնիմ տահա զէյատէ վար : Սէ-
քիզինճի կիւնտէ խիթան օլունտըմ, Իսրայէլ նէս-
լինտէն, Բիւնիամին սըպթընտան, իպրանիլէրտէն
Կոլմա՝ իպրանի օլարագ՝ շէրի՝աթ հասէպիլլէ ֆէ-
- 6 ըսի իտիմ : Ղայրէթ խուսուսընտա իսէ, քիլիսէյէ
Թէ՝ատտի էթմէքտէ օլուպ՝ շէրի՝աթտան օլան սա-
- 7 լահտա գուսուրսըզ իտիմ : Լաքին պանա քեար
օլան շէյլէրի Քրիստոս իչիւն զարար՝ատտ էթտիմ :
- 8 Ֆիլվագը՝ պէն Զիսուս Քրիստոս Բապպըմը պիլմէնին
ֆազիլէթի իչիւն : հեր շէյի տախի զարար եերինէ
՝ատտ էտէրիմ, վէ անըն իչիւն հեր շէյի զայ՝ էթ-
միշ օլուպ՝ անլէրի հիշ հիւքմիւնտէ՝ատտ էտէրիմ :
- 9 Թա քի Քրիստոսը գազանըպ շէրի՝աթտան օլան
քէնտի սալահմա տէյիլ, անճադ Քրիստոսա օլան
իման վաարթաօլլէ, եա՝նի իման Թարիգիլլէ Աւ-
լահ Թարաֆընտան օլան սալահա մալիք օլարագ :

- 40 անտէ պուլունայրմ. վէ պէն անը վէ անըն գըյա.
 մէթինին գուվվէթինի վէ էօլւմիւնէ միւշապէ՝
 գըլընարագ էլէմէրինին միւշարէքէթինի պիմէլէ.
 41 Պիր վէճճէ գըյամէթ իւլ էմվաթա վասըլ օլայրմ.
 42 Տէյիւլ քի արթըգ նա'իլ օլտըմ, եախօտ հալա քեա.
 միլ օլտըմ, Ֆագաթ Յիսուս Քրիստոս պէնի նէ
 իչիւն թուլթուու իսէ, անը թուլթամազա սա'յ էտէ.
 43 րիմ, էյ պիրատերլէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմուշ
 'ատտ էթմէյօրըմ, լաքին պիր շէյ վար, եա'նի ար.
 գատա գալան շէյլէրի ունուտուպ' իլէրիտէ օլն
 44 շէյլէրէ ուզանարագ, Ալլահն Յիսուս Քրիստոստ
 օլան 'պի տա' վէթինին միւսապագաթ նիշանը իչիւն
 45 մէնդիլէ տօղրու սէյիրտիւրիմ, իմտի պիզ, ճիւմէ
 քեամիլ օլանլար, պու էֆքեարտա օլայրմ. վէ
 էյէր պիր շէյին հագգընտա զայրի էֆքեարտա
 պուլունուր իսէնիզ, Ալլահ սիվէ պունու տա'ի
 46 քէշֆ էտէճէ տիր : Ֆագաթ վասըլ օլտըղըմըզ
 տէրէճէտէ հէման պիր գանոււն իւզրէ հարէքէթ
 47 էտէլիմ, հէման պիր էֆքեարտա օլայրմ, էյ պի-
 րատերլէր, պանա մուգթէաի օլունըզ, վէ պիզիմ
 սիզէ էօրնէք օլտըղըմըզ կիպի, պէջլէ սիւլուք է.
 48 տէնլէրէ տիգգաթլէ նազար էտինիզ, Զիրա ջոգ
 սիւլուք էտէնլէր վար տըր քի՝ հագգըլընտա ջոգ
 քէրրէ սիզէ սէջլէտիմ, վէ շիմտի տա'ի աղլայա-
 րագ սէջլէրիմ քի Քրիստոսըն խաչընըն տիւլմէն.
 49 լէրի տիրլէր. Անլէրին 'ագըպէթի հէլաք, վէ իւհ-
 լարը գարնլարը տըր, վէ 'իզզէթլէրի 'այպլարնտա
 տըր, էֆքեարլարը տա'ի ումուր ը տիւնեէվիէյէ
 20 տիր : Ամմա պիզիմ վաթանըմըզ սէմուտա օլուպ'
 օրատան տա'ի խէլաքեար Բապպ Յիսուս Քրիս-

21 տոսա մնւնթազըր ըզ : 0 տախի մէվճուտաթըն
քեաֆֆէսինի քէնտինէ թապի' էթմէյէ մնւգթէտիր
օլտըզը գուվվէթլէ , պիզիմ' էտնա ճէսէտիմիզի
քէնտի միւշէրրէֆ ճէսէտինէ միւշապի՛ճ օլմագ
իւզրէ , թէպտիլ էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 4

1 Իմտի , էյ սէվկիւլիւ վէ րաղպէթլու պիրատերլէ-
րիմ' , մէսէրրէթիմ' վէ թաճըմ' , պու վէճճ իւզրէ
րապպտա սապիթ գալընըզ , էյ սէվկիւլիւէր :

2 Բապպտա հէմէֆքեար օլմալարընը Էլօտիայա րէ-

3 ճա էտէրիմ' վէ Սինթիսէյէ րէճա էտէրիմ' , ֆէզա-
լիք , էյ խալիս րէֆիգ , սանա տախի րէճա էտէ-
րիմ' քի կղեմէս , վէ իսմէրի հայաթ քիթապըն-
տա մէվճուտ պուլուհանն սա'իր էմէքտաշլարըմ' ի-
լէ պէրապէր պէշարէթտէ պէնիմ' իլէ ճէհտ էթ-
միշ օլան մէրգուլէլէրէ մոլ'ալլէնէթ էտէսին :

4 Բապպտա տա'իմա մէսրուր օլուներզ , էինէ տէյօ-

5 ըրմ' մէսրուր օլուներզ : Սիզին լէթաֆէթինիզ
ճիւմլէ ատէմլէրէ մա'իւմ օլուռն . Բապպ Էագըն

6 տըր : Հիշ պիր շէյ իչիւն էնտիշէ էթմէյէրէք ,
խուտուսա հէր շէյ տէ տու'ա վէ նիյազլէ րէճալա-
րընըզ թէշէքքիւրլէ պէրապէր Ալլահա պիլտիրիլ-

7 սին : Վէ Ալլահըն հէր 'ազըլտան 'ալի օլան սէլա-
մէթի գալլէրինիզ իլէ ֆիքրլէրինիզ Յիսուս ֆրիս-

8 տոստա մահֆուղ էլլէյէճէք տիր : Էլ հասըլ ,
էյ պիրատերլէր , հէր նէ քի հագգ , վէ միւ'թէ-
պէր , վէ 'ատիլանէ , վէ փաք , վէ մէրդուպ , վէ
միւսթահսէն իսէ , Էս'նի էյէր պիր ֆազիլէթ , վէ
էյէր պիր մէտճ վար իսէ , հէման պու շէլլէրի թէ-

- 9 Ֆէքքիւր էտինիզ: ՕԼ թա'լիմ՝ օլունուպ գապուլ էթտիլինիզ, վէ իշիտիպ՝ պէնտէ կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի իճրա էտինիզ, վէ մէնպա՝ ր սէլամէթ օ. լան Ալլահ սիդին իլէ օլաճագ տըր:
- 10 'Ադըպէթ հագգըմտա օլան հիմմէթինիզ թազէ. լէնտիլինէ Բապպտա զիյատէսիլլէ մէսրուր օլտըմ. վազա'ա հիմմէթ էտէր իտինիզ, լաքին ֆուրսաթը.
- 11 նըզ էօգ խտի: Պէջլէ սէջլէյիշիմ զարուրէթ ճիհէ. թինտէն տէյիլ տիր. զիրա պէն պուլունտըղմ
- 12 հալտէ գանա'աթ էթմէյի եջրէնտիմ: Եօգսուլլըզ չէքմէյի տէ պիլիրիմ, պօլլուգտա պուլունմաղտա պիլիրիմ. հէր խուսուստա ճիւմլէ շէյլէրտէ, թօգ օլմաղա տա, աճ օլմաղա տա, իզտիյատ պուլմաղա տա, միւհթաճ օլմաղա տա թէրպիյէ օլունտըմ:
- 13 Պանա գուվլէթ վէրէն [Բերիստոս] իլէ հէր շէյէ
- 14 մուգթէտիր իմ: Վէ լաքին մուզայագամտա պանա
- 15 միւշարէքէթ էյլէտիլինիզէ էյի էթտինիզ: Էյ փի. լիպպէլիլէր, պէշարէթին իպթիտաօընտա Մագէտօ. նիատան չըգտըղմ զէման, ալմագ վէ վէրմէք խու. սուընտա սիզտէն զայրի հիչ պիր քելիսէնին պանա միւշարէքէթ էթմէտիլի սիդին տախի մա'լիւմիւնիւզ
- 16 տիր: Զիրա Սէլանիքտէ պո'լա'աբըզ' Էտէնթա տա. խի, իհթիյաճըմը րէֆ՝ իչիւն պիր իքի տէֆ'ա կէօն.
- 17 տէրտինիզ: Պէն 'աթիլլէ թալէպինտէ տէյիլ իմ. ամմա սիդին հիսապընըզ իչիւն իզտիյատ պուլան
- 18 սէմէրէյի թալէպ էտիյօրըմ: Լաքին հէր շէյիմ վար վէ պօլլուգտա իմ. Էփաֆրօտիթօս վասըթա. սըյլէ թարաֆընըզտան Կէն շէյլէրի ալմըշ օլլուպ մէմըւ իմ, վէ պուշլար իսէ Ալլահա խօշ վէ մագ.
- 19 պուլ գուրպան վէ խօշ րա'իհա տըր: Վէ Ալլա

- Տըմ քէնտի զանիլիինէ կէօրէ, 'իզդէթէ Յիսուս
 Քրիստոստա սիզին հէր պիր իճթէյաճընըզը իքմալ
 20 էտէճէք տիր: Փէտէրիմիզ Ալլահա էպէս: Իւլ ա-
 պատ համտ օլսուն: Ամին:
- 21 Յիսուս Քրիստոստա հէր պիր մուգատտէսէ սէ-
 22 լամ էտինիզ: Եանըմտա օլսան պիրատէրէր սիզէ
 23 սէլամ էտէրէր: Ճիւմլէ մուգատտէսէր վէ պա-
 խուսուս Գայսէրին սէրայընտան օլսնլար սիզէ սէ-
 24 լամ էտէրէր: Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ի-
 նայէթի սիզին ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕԼՕՍՍԻԼԻԼԵՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Ալլահըն իրատէթէյլէ Յիսուս Քրիստոսըն բէսու-
 ւը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր, Գօլջսսիտէ
 պուլունան մուգատտէսէրէ վէ Քրիստոսա միւմին
 2 պիրատէրէրէ: Սիզէ, Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ
 Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլա-
 մէթ օլսուն:
- 3 Տա'իմա սիզին իչիւն տու'ա էտիպ սիզին Յիսուս
 Քրիստոսա օլսան իմանընըզը վէ ճիւմլէ մուգատտէս-
 էրէ օլսան մուհապպէթինիզ իչիթմիլ օլսըագ:

- 4 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն փետերի Ալլահա,
 5 Ալեմավաթտա սիզին իչիւն մահֆուզ օլան իւմիտ.
 տէն տօլայը շիւքը էտերիզ. օլ է-սֆֆ հազգընտա
 տախի պէշարէթին հազիգաթ քէլամըյլէ էվիլէտէն
 6 իշիթտինիզ. Պու պէշուէթ տախի պիւթիւն տինն.
 էպյա վասըլ օլտըզը միսիլիւ, սիզէ տէ Լաւըլ օլ
 տու, վէ անը իշիթտիլինիզ վէ Ալլահըն 'ինայէ.
 թիննէ հազիգաթ իւզրէ վազըֆ օլտըզընըզ կիւն.
 տէն պերու սիզտէ մէյվէտար օլտըզը կիպի, ապ
 7 ասիթ *մէյվէտար տըր. Նիթէքիմ սէվիլիւլիւ իըտ.
 մէթ րէֆիգիմիզ վէ սիզին իչիւն Գրիստոսըն սատըզ
 8 խատըմը Էփաֆրաստան էջրէնտինիզ. Գէնտիսի
 տախի սիզին Բուհտա օլան մուհապպէթինիզի պիզէ
 պիլտիրտի:
 9 Պու էճլտէն պիզ տախի իշիթտիլիմիզ կիւնտէն
 պերու, սիզին իչիւն Ֆերազաթ էթմէյերէք, տուա
 վէ Նիյազ էտերիզ քի քէմսըլ ը հիքմէթ վէ րու-
 հանի ֆէհմէլէ անըն իրատէթինի պիլմէքտէ միւ
 10 քէմմէլ օլտընըզ. Վէ հէր խայր 'ամէլտէ մէյվէ-
 տար, վէ Ալլահը պիլմէքտէ թերազգը էտերէք,
 Բապպա լայըզը վէճլէ հէր խուսուստա անըն իի.
 11 զասը իւզրէ սիւլուք էտէսինիզ. Վէ անըն գուտ-
 րէթ ի ճէլիլէսինն կէօրէ մէսէրրէթլէ քէմսըլ ը սապր
 վէ թէհամմիւլտէ ճիւմէլէ գուվիլէթլէ գուվիլէթլէ.
 12 Նիպ, Պիզի նուրտա օլան մուգատտէպէրին նասի-
 պինն հիսսէտար օլաւ լայըզ գըլան փետերէ շիւքը
 13 էտէսինիզ. Օլ քի պիզի զուլմէթ թէհապիլիւթինն.
 տէն իւլլաս էտիպ. քէնտի սէվիլիւլիւ Օլլընըն մէլէ.

*Պա'ղըճ՝ մէյվէտար օլուպ իզտիյատ պուլուր

- 14 քիւթիւնէն նստցլ էյլէտի . Անտէ տախի գտնը վա-
սըթասըյլէ ֆիտիյէյէ , էա'նի կիւնահլարըն 'աֆ-
- 15 վընա մալիք իզ : Քէնտիտի տախի կէօրիւնմէզ օլան
Ալլահըն սուրէթի , վէ ճիւմլէ մախլուգաթըն իլքի
- 16 տիր : Ջիրա սէմաւաթտա վէ զէմին իւզէրինտէ
կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէրին ճիւմլէսի ,
կէրէք թախթլար , կէրէք սալթանաթլար , կէրէք
րիյասէթլէր , կէրէք հիւքիւմէթլէր , անրն էլիյլէ
խալլ օլունտու . պիւթիւն քեա'ինաթ անրն վասը-
- 17 թասըյլէ վէ անրն իչիւն խալգ օլունմը տըր : Օ
տախի քեաֆֆէսինտէն էվվէլ տիր , վէ քեաֆֆէսի
- 18 անրն իլէ գա'իմ տիր : Իպթիտա օ տըր , վէ էմ-
վաթտան գըյա' էրէնլէրին իլքի օլաւագ' ճէսէտին ,
էա'նի քիլիսէնին պաշը օ տըր . թա քի հէր խու-
- 19 սուստա թէգատտիւմ էտէն օ օլա : Ջիրա հէր պիր
- 20 քէմալըն անտէ սաքին օլմասը , վէ խաչընըն գա-
նըյլէ սուլճ էտէրէք , անրն վասըթասըյլէ կէրէք
զէմին իւզէրինտէ' կէրէք սէմաւաթտա պուլունան-
լարըն ճիւմլէսինի քէնտիտի իլէ պարըշտըրմասը ֆե-
րէրէ խօշ կէօրիւնաիւ :
- 21 վէ սիզի պիր զէման շէրիր 'ամէլլէր իլէ էֆքէար-
- 22 տա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն , Շիմտի քէնտի պէշէ-
րիյէթի ճէսէտինտէ էօլիւմ վասըթասըյլէ պարըշ-
տըրտը , թա քի սիզի քէնտի հուզուրընա մուգատ-
- 23 տէս վէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ իհզար էտէ . Պու
շարթլէ քի իմանտա թէմէլլէնմիշ վէ մէթին օլուպ'
իլիթալիյնիզ վէ կէօք ալթընտա ճիւմլէ մախլու-
գաթա վա'զ օլունան , վէ պէն Պօղոս խատըմը պու-
լունտըղըմ պէշարէթին իւմիտինտէն գըմըլտանմա-
- 24 մըշ օլասընըզ : Շիմտի սիպին իչիւն օլան էլէմլէրիմտէ

- մէտրուր օլարագ, Գրիստոսըն մնւլոյադալարընըն
 նօգասնընը՝ ճէսէտի օլան քիլիսէ իչիւն քէնտի թէ.
 25 նիմտէ թէքմիլ էտիյօրըմ. Պունա տախի պէն սիզին
 իչիւն Ալլահ թարաֆընտան պանա վէրիլէն իտա.
 րէյէ կէօրէ խատըմ օլարմ, թա քի Ալլահըն քէ.
 26 լամընը, Եա'նի տէհըրէրտէն վէ 'ասըլարտան պերու
 մաիֆի թուլթուլապ տա, շիմտի անըն մուգատ.
 տէսլէրինէ իզհար օլունան սըրըր թէմամէն վա'ղ
 27 էտէյիմ. Ալլահ անլէրէ թա'իֆէլէր արասընտա
 պու սըրըրն ճէլալինին զանիլիյի նէ օլարընը պիւ
 տիրմէյի միւրատ էյլէտի. պու տախի տէրունլէրի.
 28 նիզտէ ճէլալ իւմիտի օլան Գրիստոս տըր : Պիզ
 տախի հէր քէսի Յիսուս Գրիստոստա քէամիլ իհ-
 զար էթմէք իչիւն, հէր քէսէ նասիհաթ վէրէրէք
 վէ հէր քէսէ քէմալ ք հիքմէթլէ թա'լիմ էտէրէք
 29 անը վա'ղ էտէրիզ. Պունուն իչիւն պէն տախի տէ-
 րունիմտէ գուվվէթլէ իչլէյէն անըն թէ'սիրաթընա
 կէօրէ ճէհա էտէրէք չալըշըրըմ :

ՊԱՊ 2

- 1 Չիրա սիզին իլէ Լաւոքիկիտա պուլունանլը
 վէ էիւզիւմիւ ճէսէտտէ կէօրմէմիլ օլանլարըն
 ճիւմէօի իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլարընը պիւ
 2 մէնիզի իսթէրիմ. թա քի անլէրին գալպլէրի թէ.
 սլլի պուլա վէ մուհապպէթտէ պիրլէշէրէք, վէ
 քէմալ ք Ֆէհմին հէր պիր զանիլիյինէ, Եա'նի ֆէ-
 տէր Ալլահ վէ Գրիստոսըն սըրըրն պիւմէյէ Եա'ն
 3 օլար. Անտէ հիքմէթին վէ 'իլմին ճիւմէ խադի.
 4 նէլէրի մահֆուզ տըր : Պունու իսէ՝ քիմնէ սիզի
 իզֆալ էտիճի սէօզլէրլէ իզլալ էթմէմէսի իլիւն

- 5 սեջյէյօրըմ, Զիրա թէնճէ զա՛խպտէ իսէմ տէ,
 բուհճա սիւղին իլէ պերապէր իմ, վէ հիւսն ի նիզա-
 մընըզը վէ Քրիստոսա օլան իմանընըզըն սէպաթընը
 6 կէօրիւպ շատ օլույօրըմ, Իմտի Բապպ Յիսուս Քրիս-
 տոսը նասըլ գապուլ կթտինիզ իսէ, անտէ պօյլէ
 7 սիւլուք էտինիզ, Վէ անտէ քէօքլէնմիշ վէ իմար
 օլունմըշ, վէ թա՛լիմ օլունտըղընըզ վէճհլէ իման-
 տա սապիթ գըլընմըշ օլարագ, շիւքը իլէ պունտա
 8 թէրագզը էտինիզ: Սագընընըզ, պիր քիմնէ սիզի
 Քրիստոսա կէօրէ օլմայարագ, ինսան ըիվայէթինէ
 կէօրէ վէ տիւնեանըն էրքեանընա կէօրէ ֆէյլէսօֆ-
 9 լըզ վէ պաթըլ հիլէ իլէ էսիր ալմասըն, Զիրա Ու-
 լուհիյէթին հէր քէմալը ճէսէտճէ անտէ սաքին
 10 տիր, Վէ օ հէր ըիյասէթ վէ հիւքիւմէթին պաշը
 11 օլուպ՝ սիզ անտէ միւքէմմէլ սինիզ. Հէմ տախի
 անտէ թէնէ միւթէ՛ալլըզ կիւնասլարըն վիւճու-
 տինտէն Քրիստոսըն խիթանըյլէ սջունուպ՝ էլ իլէ
 12 օլմամըշ խիթանիլէ տախի խիթան օլունտընըզ. Վէ՞
 անընիլէ պերապէր վաֆթիզտէ կէօմիւլիւպ՝ պունտա
 տախի անը էմլաթտան իհեա էտէն Ալլահըն գուտ-
 րէթինէ օլան իման վասըթասըյլէ անըն իլէ պերա-
 13 պեր իհեա օլունտընըզ: Վէ սիզի, խաթալարտա վէ
 թէնինիզն խիթանտըղընտա էօլմիւշ իքէն, ճիւմ-
 լէ խաթալարըմըզը 'աֆվ էտէրէք՝ պերապէրինճէ
 14 իհեա էյլէտի, Վէ պիզէ գարշը օլուպ՝ պիզէ մու-
 խալիֆ օլան նիզամաթ խաթթընը րէսիտ էյլէյիպ՝
 խաշա տախի մըլըպարագ անը օրթատան գալտըր-
 15 տը: Վէ ըիյասէթլէր իլէ հիւքիւմէթլէրի սջուպ,
 անլէրէ անըն վասըթասըյլէ մուզաֆֆէր օլարագ,
 անլէրի աշիքեարէ թէշհիր էյլէտի:

- 16 Իմտի եւմէք եա իւմէք եա պայրամ եա այ պալը
 եա սէպթ կիւնլէրի խուսուսընտա քիմնէ սիզի
 17 Տիւբմ էթմէսին . Զիւնքի պուշլար կէլէճէք շէյլէ-
 րին կէօկէսի օլուպ՝ ճիւմ իսէ Գրիստոսըն տըր .
 18 Քիմնէ Թէվաղու՝ իլէ վէ մէլա՛իքէ տիյանէթիլլէ
 կէօրմէտիյի շէյլէրէ միւտախէլէ էթմէք իսթէյէրէք
 19 ՚իզի կէճրինիզտէն մահրուամ դօմասըն . Պու Դաֆալ-
 քէնտի Թէնէ Թապի՝ օլան ՚ադլը իլէ պիհօւտէ երէ
 Թէքէպպիւր էտիպ՝ Պաշա պաղլանմաղ . պիւթիւն
 ճէսէտ իսէ զյուպլար վէ պաղլար վասըթասըլլէ
 անտէն մու՛ալէնէթ ալըպ Թէքքիպ օլունարապ Ալ
 20 լահըն պէօյիւթմէսիլլէ պէօյիւր . Իմտի էյէր Քրի-
 տոս իլէ պէրապէր տիւնեանըն էրքեանընա էօլաիւ-
 նիւզ իսէ , նի՛ջիւն տիւնեատա հաշայանլար կիպի
 21 Ինսան էմրլէրինէ վէ Թա՛լիմաթընա կէօրէ՝ Տօգու՛ն-
 մա , Թաթմա , հօգլամա՝ պույուրան գանուշլարա
 22 իսթիսալ էտէրսինիլ . (Պուշլարըն քեսաֆֆէսի իսէ
 23 դուլլանմաղլէ զէվալ պուլուր .) Վադա՛ա պուշէյ-
 լէրտէ ՚իպատէթ ի նաֆիլէ վէ Թէվաղու՝ վէ ճէսէտ
 շէֆգաթսըզլըդ իլէ Տիքմէթ սուրէթի վար իսէ տէ ,
 շայան ը ի՛թիպար օլմայըպ՝ ահա՛ նէֆսի իգնա՛
 էտէր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի էյէր Քրիստոս իլէ պէրապէր գըյամ էթ-
 տինիլ իսէ , հօգարբտա օլան , եա՛նի Քրիստոս Ալ-
 լահըն սաղընտա օթուրտըղը հերին շէյլէրինի Թա-
 2 լէպ էտինիլ : Իէր իւզէրինտէքի շէյլէրէ տէյիլ
 հօգարբտա օլան շէյլէրէ սարֆ ը էֆքէար էտինիլ .
 3 Զիւրա էօլտիւնիւզ , վէ հայաթընըլ Քրիստոս իլէ

- 4 պերապեր Ալլահատա մահֆուլ տըր: Հայաթըմըզ
 օլան ֆըրիստոս իզհար օլունտըզը զենման, սիզ տախի
 սինըն իլէ պերապեր 'իզզէթէ իզհար օլունաճագ-
 սընըզ:
- 5 Պինա'էն 'ալէյհ պու զէմինի ա'զանըզը, էա'նի
 զինա վէ նափաքիք վէ հէվա ու հէվէս վէ քէօթիւ
 շէհէթ վէ փութփէրէթիք օլան թամա'քետը-
- 6 լըզը էօլտիւրիւնիւզ. ջիւնքի անլէրին սէպէպինաէն
 էհէ ի 'խսան իւզէրինէ Ալլահըն զազապը կէլիր:
- 7 Սիզ տախի պու շէյլէրտէ եաշար իքէն, պիր վազըթ
 8 անլէրին արտաընտա սիւլըք էտէր իտինիզ: Լաքին
 շիմտի սիզ տախի ճիւմլէսինի, էա'նի զազապ վէ
 իւլըմ վէ քէօթիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ ազզընըզտան
- 9 էտէպէ մուղայիր սէօզլէրի տէֆ' էտինիզ. Պիրի պի-
 րինիզէ եալան սէզլէմէյինիզ, չիւնքի էաքի ատէմի
- 10 'ամէլլէրի իլէ պերապեր ոգյունուպ, խալիգինին սու-
 րէթինէ կէօրէ' պիկիտէ եէնիլէմիշ օլան էէնի ա-
- 11 տէմի կիյմիշ սինիզ. ֆի պունտա նէ Եունանի, նէ
 Եէհուտի, նէ խիթան, նէ խիթանսըզլըզ, նէ պար-
 պար, նէ իսգութի, նէ գուլ, նէ ազատ պուլըւ-
 նուպ, անճագ հէր շէյ վէ հէր շէյտէ ֆըրիստոս տըր:
- 12 Իմտի Ալլահըն մուգատտէս վէ սէվկիւլիւ միւնթէ-
 խապլարը կիսի շէֆգաթ վէ մերհամէթ վէ լէթա-
 ֆէթ վէ թէվազու' վէ հիւմ' վէ սապը կիյինիզ:
- 13 Վէ պիրի պիրինիզէ թէհամմիւլ էտիպ' էյէր պիր
 քիմէնին պաշգասը 'ալէյհինէ պիր շիքէսյէթի վար
 իսէ, ֆըրիստոս սիզէ պազըշաաըզը միսիլիւ, սիզ
- 14 տախի պէզլէճէ պէրէ պէրէնէ պաղըշաաընըզ: Պուն-
 լարըն ճիւմլէսի իւզէրինէ տախի քէմալիյէթին իր-
- 15 թիպաթը օլան մուհապպէթի կէյնէլ: Վէ Ալլահըն

- սէլամէթի գալլէրինիզտէ հիւքիւմէթ սիւրսին,
 չիւնքի անա տախի եէք վիւճոււտտէ տա՛վէթ օլուն.
- 16 տընըզ. վէ միւթէշէքքեր օլունըզ: Գրիստուըն քէ.
 լամբ սիզտէ զանիլէք իւզրէ հէր հէքմէթ իլէ սաքին
 օլտուն. վէ պիրի պերինիզէ թա՛լիմ ու Նասիհաթ
 էտիպ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ բուհանի աղնիլէլըլէ.
 Ալլահա գալլէրինիզտէ լւթֆէ թէզաննի էյ.
- 17 լէյինիզ. Վէ կերէք գաւլէն՝ կերէք ֆէ՛լէն հէր նէ
 եափար իսէնիզ, ճիւմէսինի Բապպ Յիսուսըն իս.
 միլէ վէ անըն վասըթասըլլէ ֆէտէր Ալլահա թէ.
 շէքքիւր էտէրէք էւտէւլ:
- 18 Էյ զէվճէլէր, Բապպտա լայրգ օլտըզ վէճ
 19 իւզրէ զէվճէրինիզէ միւթի՝ օլունըզ: Էյ զէվճէր,
 զէվճէրինիզի սէվինիզ վէ անլըէ աճը մուամէլէ
- 20 էթմէյինիզ: Էյ էվլատ, վալիտէյնինիզէ հէր խու.
 սուստա իթա՛աթ էտինիզ, գիրա պու շէյ Բապպ
- 21 մագպուլ տըր: Էյ փէտէրլէր, էվլատընըզ զա.
 զապա կէթիրմէյինիզ, օլմայա քի անլէրէ ֆիւթուր
- 22 կէլին: Էյ գուլլար, հէր խուսուստա թէն հասէ.
 պիլլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա, կէօզէ կէօ.
 բիւնմէք իչիւն օլան խըտմէթլէ ինսանը խօշնու
 էտէնլէր կիպի տէյլլ, անճագ Ալլահտան գօրգա.
- 23 բագ սաֆտէրույըզլէ իթա՛աթ էտինիզ: Վէ միրա
 էճրինի Բապպտան ալաճաղընըզ պիլէրէք, հէր նէ
 քի եափար իսէնիզ, ինսան իչիւն տէյլլ, անճագ
- 24 Բապպ իչիւն կիպի ճանտան եափընըզ. Զիրա Բապպ
- 25 Քրիստոս գուլլըգ էտէրինիզ: Ամմա հագգըզլէ
 էտէն՝ էթտիյի հագգըզլըզ կէօրէ ալաճագ տըր.
 վէ խաթրա ըի սյէթ եօգ տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Եյ էֆէհտիլէր, սէմաժաթտա սիզին տախի պիր
 էֆէհտինիզ վար խտիյինի պիլէրէք, գուլլարընըզ
 հագգ վէ ինսաֆ իւզրէ մու՛ամէլէ էտինիզ:
- 2 Տու՛ատա տէվամ՝ էտիպ՝ անտէ շիւքը իլէ ույա-
 3 նըգ տուրընըզ: Վէ պիզիմ՝ իչիւն տախի տու՛ա էյ-
 լէյինիզ, Թա քի ուզըւրընա զէնճիրպէնտ օլաըղըմ՝
 Քրիստոսըն սըրընը սէջլէմէք իւզրէ: Ալլահ՝ պիզէ
 4 քէլամըն գափուսընը աչա: Վէ սէջլէմէք պանա
 նասըլ վաճիպ իսէ՝ սնը պէջլէ իզհար էտէյիմ:
- 5 Վազթը սաթըն ալարագ, խարիճտէ օլանլար իլէ
 6 'ադըլանէ հարէքէթ էտինիզ: Հէր քէսէ վաճիպ օլ-
 աըղը իւզրէ ճէվապ վէրմէյի պիլմէնիզ իչիւն, սէօ-
 զիւնիւզ Թուզլէ Թէրպիյէ օլոււնմըշ կիպի, տա՛իմա
 լուծֆլէ օլոււն:
- 7 Ահվալիմին քեաֆֆէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պիրա-
 տէր վէ սատըգ խըտմէթճի վէ Բապպտա խըտմէթ
- 8 րէֆիգիմիզ օլան թիրիգօս պիլտիրէճէք տիր: Մէր-
 գումը տա սիպտէն օլան սատըգ վէ սէվկիւլիւ պի-
 րատէր Օնէսիմօս իլէ պէրապէր սիզէ հէման պու-
 նուն իչիւն, եա՛նի ահվալինիզի էջրէնիպ՝ գալպլէ-
- 9 րինիզէ Թէսէլլի վէրմէք իչիւն կէօնտէրաիմ: Անէր
 պուրատա օլան շէյլէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիլտի-
- 10 րէճէք տիր: Պէնիմ իլէ պէրապէր մահպուս օլան
 Արիսթարիօս վէ Բառնաբասըն եէկէնի, եա՛նի
 հագգընտա Թէնպիհ ալաըղընըզ Մարկոս, (սիզէ
 11 կէլտիյի Թագտիրտէ անը գապուլ էտինիզ,) Վէ
 Եուսթօս տէնիլէն Յեսուս սիզէ սէլամ էտէրէլը:

- պունլար էհլ ի խիթանտան տըրլար, վէ Ալլահն
մէլէքիւթիւ իչիւն եալընըզ պունլար էմէքտալ
- 12 պունլունուպ՝ պանա թէսէլի օլտըլար: Սիգտէն պիրի
Քրիստոսըն գուլու Էփաֆրաս սիգէ սէլամ էտեր,
վէ Ալլահն ճիւմէ միւրատընտա քեամիլ վէ թէ.
մամ տուրասընըզ տէյիւ տու'ա իլէ տա'իմա սիգին
- 13 իչիւն ճէհտ էտեր: Զիրա սիգին իչիւն վէ Լաւս.
դիկիատա վէ Իյէրափօլիտէ օլանլար իչիւն անըն
- 14 չօզ զայրէթի օլտըղընա շէհատէթ էտերիմ: Սէվ
կիւլիւ թապիպ Ղուկաս վէ Տէմաս սիգէ սէլամ է.
- 15 տերէր: Լաւոդիկիատա օլան պիրատերլէրէ, վէ
Նիմֆուսա վէ անըն խանէսինտէ պունլունան քիլի.
- 16 սէյէ սէլամ էտինիզ: Պու ըիսայէ սիգտէ օգու.
տըգտան սօնրա՝ Լաւոդիկիա քիլիւսինտէ տաթի
օգուտուպ, սիզ տաթի Լաւոդիկիատան իլէն: օ.
- 17 գուլընըզ: Վէ Արիփիփօսա՝ Բապպտա ալտըղըն
խըտմէթէ տիգգաթ էթ, քի անը իթմամ էտէսին՝
- 18 տէյիւ սէզլէյինիզ: Պէն Պօղոսըն էլ եազըըըլէ
սէլամ, Պէնտէրիմի տէր խաթըր էտինիզ: Նիսպէթ
սիգին իլէ օլունն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԼԵՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիւվանօս վէ Տիմոթէոս փետեր Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոստա օլան Սէլանիքիլէր քիլիսէսինէ . սիգէ փետերիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան 'ինպէթ վէ սէլամէթ օլուն :
- 2 Տու'ալարըմըզտա սիգի զիքր էտերէք, ճիւմէնիզ
- 3 Հագգընտա Ալլահա տա'իմա շիւքր էտերիզ : Վէ իմանընըզըն իշինի վէ մուհապպէթինիզին էմէյինի, վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոստա օլան իւմիտինի-զին սապընը, փետերիմիզ օլան Ալլահն հուզու-րընտա ֆէրաղաթ էթմէյերէք զիքր էտերիզ :
- 4 Զիւնքի, էյ Ալլահն սէվիլիլիլէրի օլան պիրա-
- 5 տէրէր, սիգին ինթիխապընըզը պիլիբիզ . Զիրա պէ-շարէթիմիզ սիգէ էալընըզ քէլամէ տէյիլ, անճագ գուվվէթլէ վէ Բուհ իւլ Գուլապլէ վէ քեամիլ ի-թիգասուլէ կէլտի . նիթէքիմ առանըզտա սիգին իսիւն
- 6 նաորը օլարըմըզը պիլիբսինիզ : Սիզ տախի չօգ մուզպասգա առասընտա Բուհ իւլ Գուլապ մէսէր-րէթիլլէ քէլամը գապուլ էթմիշ օլարագ, պիգէ
- 7 վէ Բապպա մուզթէտի օլարընըզ . Շէջլէ քի սիզ

Մաքէտօնիատա վէ Ախայեատա ճիւղէ միւ՛մինչէրէ
 8 նիւմննէն օլտընըզ : Զիրա Բապպըն քէլամը սիզին
 թարաֆընըզտան եալընըզ Մաքէտօնիա իլէ Ախայ-
 եատա շայը՝ օլմայըպ , անճագ հէր եէրտէ տախի
 Ալլահա օլան իմանընըզ շայը՝ օլմասըլէ՛ պիր շէյ
 9 սէզլէմէմիզէ հաճէթ գալմատը : Զինքի տրանըզ
 կէլմէմիզ նասըլ օլտըղընը , վէ հայյ վէ հագգ օլան
 10 Ալլահա 'իպատէթ էթմէք , վէ էմվաթտան իհեա
 էթտիյի Օղլու , եա՛նի կէլէճէք զազապտան պիզի
 խէլաս էտէն ցիսուսը սէմատան պէքլէմէք իւզրէ ,
 սիզին փուլթարտան Ալլահա նասըլ բիւճու՛ էթ-
 տիյինիզի քէնտիլէրի հագգըմըզտա խապեր վէ-
 բիյօրլար :

ՊԱՊ 2

1 Զիրա , էյ պիրատերլէր , պիզիմ՝ սիզին տրանըզ
 կէլմէմիզ պիհուտէ օլմատըղընը քէնտինիզ պիլի-
 2 սինիզ . Ֆազալթ մա՛լիւմիւնիւզ օլտըղը իւզրէ , փի-
 լիպպետէ մուգատտէմա էզիյէթ չէքիպ շէթմ օ-
 լունտըզ իսէ տէ , Ալլահըն պէշարէթինի 'ազիմ՝
 մուխալէֆէթ իչինտէ սիզէ սէզլէմէյէ Ալլահըմըզ
 3 Գեթէվէ+տիլն ճէնարէթլէնտիք . Զիրա պիզիմ վազ
 ու նասիհալթըմըզ զէլալտէն եա նափաքլիքտէն եա
 4 հիլէ իլէ օլմայըպ , Անճագ պէշարէթին պիզէ էմա-
 նէթ օրւնմասընո Ալլահըն պիզի լայըզ կէօրտիւլիւ
 վէճհ իւզրէ , վէ ատէմլէրէ տէյիլ , անճագ գալպէ-
 բիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա մազպոււլ օլմագ
 5 իւզրէ սէզլէրիզ : Զիրա մա՛լիւմիւնիւզ օլտըղը
 իւզրէ , պիզ միւտահանէ սէօզլէրինտէ վէ եափօտ

թամա՛ պէհանէսինտէ ասլա պուլունմատըգ . Աւ-
 6 լաճ շահիտ տիր : Վէ ֆրիստաւնն ըեսուլէրի օլտը-
 ղըմըզտան եիւք օլա պիլիւր իքէն , կէրէք սիզտէն ,
 կէրէք ղսյրիլէրտէն օլտուն , ինսան թարաֆընտան
 7 'իզզէթ արամատըգ , Անճագ տայէ քէնտի եվլա-
 տընը գայըրտըղը կիպի տրանըզտա հալիմ օլտըգ :
 8 Պու վէճհլէ սիզէ միւշթագ օլտըղըմըզտան սիզի
 եալընըզ Ալլահն պէշարէթինէ տէյիւ , անճագ
 պիզէ սեվկիւլիւ օլտըղընըզտան , ճանլարըմըզա պիլէ
 9 հիսսէտար էթմէյէ բազի իտիք : Զիրա , էյ պիրա-
 տերլէր , պիզիմ էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթ-
 րընըզտա տըր , չիւնքի սիզտէն պիրինէ եիւք օլմա-
 մագ իւզրէ կէճէ կիւնտիւզ իշտէ իշլէյիպ՝ Ալլահն
 10 պէշարէթինի սիզէ վա՛զ էթտիք . Սիզ միւ՛մինլէր
 արասընտա նուսըլ գուտսիյէթ վէ սալահլէ վէ
 պիլա 'այպ մու՛ամէլէ էթտիյիմիզ սիզ շահիտ
 11 սինիզ , վէ Ալլահ շահեթ րէր : Նիթէքիմ սիզի քէնտի
 մէլէքիւթիւնէ վէ 'իզզէթինէ տա՛վէթ էտէն Աւ-
 լահա լայըգ օլտըղը վէճհ իւզրէ հարէքէթ էթմէ-
 12 նիզ իչիւն սիզտէն հէր պիրինէ , փէտէր քէնտի
 եվլատընա եթրէյէ միսիլիւ , նասիհատ վէ թէսէլլի
 13 վէրիպ՝ թէնպիհ էթտիյիմիզի պիլիրսինիզ : Պու սէ-
 պէպտէն պիզ տախի , թարաֆըմըզտան իշիթտիյի-
 նիզ քէլամ Ուլլահն ալտըղընըզտա ինսան քէլամը
 կիպի տէյիւ , անճագ՝ հագիգաթտա պէօյլէ օլտըղը
 իւզրէ , Ալլահն քէլամը կէպէ (քի սիզ միւ՛մինլէրտէ
 տախի իշլէմէքտէ տիր) գապուլ էթտիյինիզէ ֆէ-
 14 ռաղաթ էթմէյերէք Ալլահա շիւքր էտերիզ : Զիրա
 սիզ , էյ պիրատերլէր , Եհհուտիյէտէ Զիսուս ֆրիս-
 տոտա օլան Ալլահն քիլիսէլէրինէ մուգթէտի օլ-

- տընըզ . չիւնքի անլերին Եհնուտիէր Թարաֆընտան
 չէքտիքլերի շէյլերի սիզ տախի քէնտի միլլէթտաշ
 15 լարընըզտան չէքտինիզ : Անլեր Բապպ Յիսուսը վէ
 [քէնտի] փէյղամպերլերինի գաթլ էտիպ' պիզի տախի
 դօվտուլար , վէ Ալլահա մագպուլ օլմայրպ ճիւմէ
 16 ատէմլերէ մուխսպիֆ օլարագ , Թա'իֆէլեր' խէլա
 պուլմալարը իչիւն սէօյլէմէքտէն պիզի մէն' էտեր-
 լէր , Թա քի քէնտի կիւնահլարընըն էօյլէյինի հէր
 զէման մէմլու էտէլէր . լաքին անլերին իւզէրինէ
 նիհայէթ տէրէճէտէ զազապ եէթիշմիշ տիր :
 17 Պիզ իսէ , էյ պիրատերլէր , պիր ազ վազըթ
 կէօնիւլլէ տէյիլ , սնճագ տիտարլէ սիզտէն մահ-
 րում պուլունտըզմըզ հալտէ , չօգ իշթիյազլէ
 եիւզիւնիւզիւ կէօրմէյէ զիյատէ զպրէթ էթտիք :
 18 Պու էճլտէն պիզ , խուսուսա պէն Պօղոս , պիր իքի
 տէֆ'ա Թարաֆընըզա կէլմէք իսթէտիք իսէ տէ ,
 19 Շէյթան պիզի մէն' էյլէտի , Զիրա իւմիտիմիզ , եա-
 խօտ մէսէրրէթիմիզ , եախօտ իֆթիխար Թաճըմըզ
 քիմ տիր . Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս զուհուր
 էթտիքտէ անըն հուզուրընտա հէման սիզ տէյիլ
 20 մի սինիզ , Զիրա պիզիմ 'իզզէթիմիզ վէ մէսէրրէ-
 թիմիզ սիզ սինիզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էճլտէն արթըզ թէհամիւլ էտէմէյիպ'
 Աթինտա եալընըզ պրագըլմամըզը միւնտապ
 2 կէօրտիւք . վէ Ալլահըն խաուրմը վէ Գրիստոսըն
 պէշարէթինտէ էմէքտաշըմըզ օլտն պիրատերիմիզ
 Տիմիթէսը կէօնտերտիք , Թա քի սիզի սապիթ

- էթմէսի վէ իմաննըդտան տօլայր սիզէ թէսէլլի
 3 վերմէսիլէ, Պու մուզայագալարտա քիմնէ սար-
 սըլմասըն. զիրա պունուն իչիւն թա'եին օլունտը-
 4 զըմըզ քէնտինիզ պիլիրսինիզ, Զիւնքի եաննըզ-
 տա իքէն տախի մուզայագա չէքէճէյիմիզի սիզէ
 մուգատտէմա խապէր վերտիք, նիթէքիմ մա'լիւ-
 միւնիւզ օլտըզը իւզրէ վուզու' պուլմըշ տըր:
 5 Պու սէպէպտէն պէն տախի արթըգ թէհամնիւլ
 էտէմէյէրէք, իզվա էտիճի սիզի իզվա էթմէսիլէ
 էմէյիմիզ պիհուտէ չըգմասըն տէյիւ' իմաննըզ
 խուտուսընտա խապէր ալմագ իչիւն կէօնտէրտիմ:
 6 Լաքին շիմտի Տիմնթէու թարաֆընըդտան պիզէ
 վասըլ օլուպ, իման վէ մուհապպէթիմիզի, վէ
 պիզիմ' սիզի կէօրմէյէ միւշթագ պուլունտըզմըզ
 միսիլլիւ, սիզին տախի պիզէ օլան իշթիյագընըզը,
 վէ պիզի տա'իմա խայրլէ զիքը էթտիյինիզի պիզէ
 7 միւժտէ էյլէտի: Պու սէպէպտէն, էյ պիրատէր-
 լէր, պիզիմ' ճիւմլէ մուզայագա վէ զարոււրէթի-
 միլտէ իմաննըդտան տօլայր հազգընըդտա միւ-
 8 թէսէլլի օլտըգ: Զիրա սիզ Բապպտա սապիթ
 գալտըզընըզ թագատիրտէ' շիմտի պիզ սաղ գալը-
 9 ըրզ: Զիրա սիզին իչիւն Ալլահմըզըն հուզուրըն-
 տա հազգընըդտա մէսըուր օլտըզմըզ մէսէրրէթէ
 մուգապիլ Ալլահա նէ' շիւքը 'արզ էտէ պիլիրիզ:
 10 Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ իմաննըզըն նօգսանընը
 իքմալ էթմէք իչիւն, կէճէ վէ կիւնտիւզ զիյա-
 11 տէսիլլէ նիյազ էյլէմէքտէ իզ: Փէտէրիմիզ Ալլահ
 քէնտիսի վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս թարա-
 12 ֆընըզա իւլէ+ է-պրէ եօլըմըզը ասան էտէ: Վէ
 պիլիմ' սիզէ մուհապպէթիմիզ օլտըզը միսիլլիւ,

Բապպ սիզին՝ տախի պիրի պիրինիզէ վէ ճիւմէյէ օ.
 13 լան մուհապպէթինիզի չողալտըպ արթըրսըն. Թա
 քի փէտէրիմիզ Ալլահըն հուզըրընտա Բապպըմըզ
 Յիսուս Բրիստոս ճիւմէ մուգատտէսլէրի իլէ զու.
 հուր էթտիքտէ գալպլէրինիզի գուտսիյէթտէ գու.
 սուրսըզ սապիթ գըլա :

ՊԱՊ 4

- 1 Ե՛ւ հասըլ, էյ պիրատերլէր, սիզէ Բապպ Յիսուս.
 լէ րէճա վէ նաոխհաթ էտէրիզ քի՝ նէ վէճճէ
 հարէքէթ էթմէնիզ վէ Ալլահա մագպուլ օլմա.
 նըզ վաճիպ օլտըղը հագգընտա պիզտէն ալտըղը.
 նըզա կէօրէ տահա զիյատէ թէրագգի էտէսինիլ :
- 2 Զիրա Բապպ Յիսուս թարաֆընտան սիզէ նէ թէն.
- 3 պիհլէր վէրտիյիմիզի պիլիրսինիլ : Զիրա Ալլահըն
 իրատէթի պու տըր, էա՛նէ մուգատտէս օլմանըզ
- 4 տըր քի՝ զինատան իճթինապ պիրլէ, Սէզտէն հէր
 պիրի Ալլահը պիլմէյէն թա՛իֆէլէր կիպի հէվա ի
- 5 չէհվէթլէ տէյիլ, Անճագ գուտսիյէթլէ վէ իֆ.
 ֆէթլէ քէնտի * ճէսէտինէ մալիք օլմաղը պիլիլ :
- 6 Պիրի պու մատտէտէ պիրտտէրի հագգընտա հատ.
 տը թէճավըլը էտիպ զատըր էթմէսին. զիրա սիզէ
 էվվէլտէն սէջլէյիպ՝ չէհատէթ էթտիյիմիզ իւզրէ,
 պուշլարըն ճիւմլէսի իշիւն Բապպ ինթիգամ ալըճը
- 7 տըր : Զիրա Ալլահ պիզի նափաքլիյէ տէյիլ, ան.
- 8 ճագ գուտսիյէթէ տա՛վէթ էյլէտի : Պու էճլտէն
 թահգիր էտէն քիմսէ ինսանը տէյիլ, անճագ պի.

* Եւան. գապընա

զէ քէնտի : Բուհ իւլ գուտսընը վերէն Ալլահը
Թահգիր էտեր :

- 9 Գարնտաշ մուհապպէթի խուսուսընտա իսէ սի-
զէ եաղմագըղըմ իճապ էթմէզ . զիրա պիրի պիրի-
նիզի ռէվմէյի Ալլահ Թարաֆընտան քէնտինիզ
- 10 Եյրէնմիշ սինիզ . Չիւնքի պուշու սիզ պիւթիւն
Մաքետօնիատա օլան ճիւմլէ պիրատերլէրէ կէօս-
թէրիյօրընըզ . լաքին , էյ պիրատերլէր , սիզէ ռէ-
ճա էտերիզ քի պա խաւաւաւ տահա զիյատէ
- 11 Թէրադգի էտէսինիզ . Վէ սիզէ Թէնպիհ էթտիյի-
միզէ կէօրէ ասուտէհալ իւզրէ եաշայրպ՝ քէնտի
ուսուլընըզլէ մէշղուլ օլարադ , քէնտի էլլէրինիզլէ
- 12 Իլլէմէյէ զայրէթ էտէսինիզ . Թա քի խարիճտէ
օլանլարա հիւսն ի հարէքէթլէ մու'ամէլէ էտիպ՝
պիր շէյէ միւհթաճ օլմույասընըզ :
- 13 Էյ պիրատերլէր , ույուլանլար հագգընտա պի-
խապէր օլմանըզը իսթէմէմ , Թա քի իւմիտլէրի օլ-
- 14 մույան սա'իրլէրի կիպի մահղուն օլմույասընըզ . Չիրա
էյէր Յիսուսըն էօլիւպ գըյամ էթտիյինէ իման
էտեր իսէք , քէզալիք Յիսուստա ույուլանլարը
տաիի Ալլահ անըն իլէ պէրապէր կէթիրէճէք տիր :
- 15 Չիրա պիզ Բապպըն գուհուրընա տէյին հայաթտա
պագի գալանլար՝ ույուլանլարա Թէգատտիւմ էթ-
մէյէճէյիմիզի սիզէ Բապպըն քէլամըյլէ խապէր վէ-
- 16 ըրիզ . Չիրա Բապպ պիզ զաթ պիր նիտա ի էմըլէ՝
պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալլահըն սուրըյլէ սէմա-
տան նիւզուլ էտէճէք տիր , վէ Քրիստոստա վէ-
ֆաթ էթմիշ օլանլար էվիլա գըյամ էտէճէքլէր
- 17 տիր : Անտէն պիզ հայաթտա պագի գալանլար
անլէր իլէ պէրապէր Բապպը իսթիգալ իչիւն

պուլուծլարտա հափայա րեֆ՝ օլունաճաղըզ վէ
պեօյլեճէ տա՛րմա րապալ իլէ պերապեր պուլունա.
18 ճաղըզ: Իմտի պու սեօղէրլէ պիրի պիրինիզէ թէ.
սելլի վերինիզ:

ՊԱՊ 5

- 1 Լաբին, էյ պիրատերլէր, զէմանլարա վէ վազըթ.
լարա տա՛ր սիզէ հազմագլըղըմ իճապ էթմէզ.
- 2 Զիրա քէնտինիզ էյի պիլիրսինիզ քի րապպըն կիւ.
- 3 Նիւ կէճէ խըրսըղը կիպի կէլիր: Չիւնքի Սէլամէթ
վէ էմիլյէթ վար՝ տէտիքլէրինտէ, օլ վազըթ հա.
միլէ գարըյա աղըը կէլտիյի կիպի, նակեսհ իւղէր.
լէրինէ հէլաք հէթիշէճէք վէ գուրթուլմայաճազ.
- 4 Լար տըր: Սիզ իսէ, էյ պիրատերլէր, գարսնըգտա
տէյիլ սինիզ քի՝ օլ կիւն իւղէրինիզէ խըրսըզ կիպի
- 5 կէլտին: Զիրա սիզ ճիւմլէնիզ նուր օղուլլարը վէ
կիւնտիւզ օղուլլարը սընըզ. կէճէտէն, ետխօտ գա.
- 6 րանլըգտան տէյիլ իզ, Հալ պեօյլէ իքէն՝ սա՛րիլէր
կիպի ույուլմայըմ, անճազ ույանըգ տուրուպ
- 7 պըզ օլալըմ: Զիրա ույուլանլար կէճէլէյին ույուր-
լար, վէ սերիօշ օլանլար կէճէլէյին սերիօշ օլուր.
- 8 Լար: Ամմա պիզ կիւնտիւզ օղուլլարը իման վէ
մուհապպէթ զըրհընը վէ խէլաա իւմիտի օլան միզ.
- 9 Ֆէրի կիյմիշ օլարազ, պըզ օլալըմ: Զիրա Ալլահ
պիզի զազապ իչիւն տէյիլ, անճազ պիզիմ եօլը-
մըզա էօլէն րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վաալթա-
սըյլէ խէլասա նա՛րիլ օլմազ իչիւն թա՛հին էյլտի.
- 10 Թա քի կէրէք ույանըգ՝ կէրէք ույուր պուլունըր
- 11 իսէք, անըն իլէ պերապեր հայաթտա օլալըմ: Պու

- եճաւեն էտէ կէլտիյնիզ կիպի, պիրի պիրինիզէ
 Թէսէլլի վերիպ, եեքտիկէրնիզի Իմար էյլէյնիզ:
- 12 Էյ պիրատէրլէր, արանըզտա չալըշանլարը, վէ
 Բապպտա իւզէրնիզէ մէ՛մուր օլուպ սիզէ նասիհատ
- 13 վէրէնլէրի Թանըյըպ, Անլէրէ իշլէրի իշիւն մու-
 հապպէթ իւզրէ զիյատէսիյլէ ԻԹիպար էթմէնիզի
 րէճա էտէրիզ: Պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէմէթտէ
- 14 օլունըզ: Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ րէճա էտէ-
 րիզ քի՛ նիզամնըզ քիմնէլէրէ նասիհատ վէրէսի-
 նիզ, եիւրէքսիզլէրի ճէսարէթլէնտիրիպ՝ զս՛իֆլէրէ
 տէսթկիր օլասընըզ, ճիւմլէ հագգընտա Թէ՛էննի
- 15 էտէսինիզ: Սագընընըզ՝ քիմնէ քիմնէյէ քէմլիյէ
 մուգապիլ քէմլիք էթմէսին. պիլ՝աքս տա՛իմա կէ-
 րէք պիրի պիրինիզէ, կերէք ճիւմլէյէ էյիլիք էթ-
- 16 մէյէ սա՛յ էտինիզ, Տա՛իմա մէսրուր օլունըզ:
- 17 Ֆէրաղաթ էթմէյերէք տու՛ա էտինիզ: (18) Հէր
 շէյտէ շիւքր էտինիզ, զիրա Յիսուս Քրիստոստա
 հագգընըզտա Ալլահըն իրատէթի պու տըր:
- 19 Բուհու սէօնտիւրմէյինիզ: (20) Իլհամլարը Թահ-
 21 գիր էթմէյինիզ: Հէր շէյի Թէճրիպէ էտիպ էյի
 22 օլանը ԹուԹունըզ: Հէր նէվ՝ շէրրտէն իճթիհասպ
- 23 էտինիզ: Վէ սէլամէթ մէնպալ՝ օլան Ալլահ քէն-
 տիսի սիզի Թէմամիյլէ Թագտիս էյլէյէ. վէ բուհը-
 նըզ վէ ճանընըզ վէ ճէսէտինիզ քէամիլէն Բապ-
 պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրընա պիլա գու-
- 24 սուր Տըֆը օլունա: Սիզի տա՛վէթ էտէն սատըգ
 օլուպ իճրա տաթի էտէճէք տիր:
- 25 Էյ պիրատէրլէր, պիզիմ՝ իշիւն տու՛ա էտինիզ:
- 26 Ճիւմլէ պիրատէրլէրէ մուգատտէս էօփիւշլէ սէլամ
- 27 էտինիզ: Սիզէ Բապպ հագգը իշիւն եէմին վէրիրիմ

քի՛ պու ըսալէ ճիւմլէ մուգատտէս պիտտէրէրէ
 28 օգուհսուհն : Բապպըմըզ ցիսուս փրիստոսըն 'ինայէ.
 Թի սիզին իլէ օլսուհն : Ամին :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵՆԱՆԻՔԼԻԼԵՐԻ ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիլվանօս՝ վէ Տիմոթէոս՝ փետերիմիզ
 Ալլահ վէ Բապպ ցիսուս փրիստոստա օլսն Սէ.
- 2 Լանիքիլէր քիլիսէսինէ . Սիզէ փետերիմիզ Ալլահ
 վէ Բապպ ցիսուս փրիստոս Թարաֆընտան 'ինայէթ
 վէ սէլամէթ օլսուհն :
- 3 Էյ պիտտէրէր , լպրգ օլտըղը իւզրէ , տա'իմս
 սիզին իչիւն Ալլահա չիւքը էթմէյէ պօրճու իզ .
 չիւնքի իմանընըզ զիյատէսիյլէ արթըպ՝ ճիւմլէ .
 նիզտէն հէր պիրինին եէքտիկէրինէ օլսն մուհապ .
- 4 պէթի արթմադտա տըր . Շէօյլէ քի պիզ քէնսի .
 միզ Թէհամմիւլ էթտիյինիզ ճիւմլէ Թէ'ատտի վէ
 մուզայադալարընըզտա օլսն սապընըզ վէ իմս .
 նընըզտան տօլայը , Ալլահըն քիլիսէլէրինտէ սի .
- 5 զինլէ իֆթիտար էտէրիզ : Պու տախի եօլընտա
 էզիյէթ չէքմէքտէ օլտըղընըզ մէլէքիւթ Ուլլահա
 նա'իլ օլաճաղընըզա Ալլահըն 'ատիլ հիւքմիւնիւն

- 6 տէլիի տիր : Չիւնքի Ալլահն 'ինտինտէ 'ատալէթէ մութապըգ տըր քի՝ սիզի թագեիգ էտէնլէրէ մու-
- 7 զայազա էրէ, վէ սիզ մուզայագա չէքէնլէրէ պիզիմ՝ իլէ պերապեր, Բապպ Յիսուս քէնտի գուվվէթինին մէլա՝ Էքէսիլլէ սէմատան զուհուր
- 8 էտիպ, Ալլահն պիլմէյէնլէրտէն վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն պէշարէթինէ իթա՝ աթ էթմէյէնլէրտէն աթէշ 'ալէվիլլէ ինթիգամ՝ ալաճաղը
- 9 վաղըթտա րահաթ իհոսան էտէ : Բապպ քէնտի մուգատտէսլէրինտէ մու՝ ալզէզ վէ ճիւմլէ միւ՝ մինլէրտէ, (չիւնքի սիզէ օլան շէհատէթիմիզէ իման օլուհուու,) հայրէթպախշ օլմազ իւզրէ կէլտիյին-
- 10 տէ, Անըն հուզուրընտան վէ գուվվէթինին ճէլալինտէն պուճլար օլ կիւնտէ էպէտի հէլաք
- 11 հիւքմիւնիւ չէքէճէքլէր տիր : Պուհա նազարէն տախի տա՝ իմա տու՝ա էտէրիզ քի՝ Ալլահըմըզ սիզի պու տա՝ վէթէ լայըգ գըլա, վէ խոյր իչիւն քէմալ ք ըիզասընը վէ իմանըն՝ 'ամէլինի գուվվէթ-
- 12 լէ էքմալ էյլէյէ . թա քի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն իսմի սիզտէ, սիզ տախի Ալլահըմըզ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն՝ 'ինայէթինէ կէօրէ անտէ թա՝ ցիզ օլուհասընըզ :

ՊԱՊ 2

- 1 Եյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրը, վէ պիզիմ՝ անըն էանընտա
- 2 ճէմ՝ օլմամըզ խուսուսընտա, Բէճա էտէրիզ քի Քրիստոսըն կիւնիւ հազլաշմըշ տըր՝ տէյիւ կէրէք րուհ, կէրէք սէօզ, կէրէք կէօյա թարաֆըմըզտան

- յէթումպ վասըթասըյլէ 'ադլընըզ չապուգ սար.
 3 սըլմասըն, վէ յիւզթարիպ օլմայասընըզ: Պիր
 քիմսէ սիզի պիր վէճհլէ ալտաթմասըն, զիրա
 էվվէլա իրթիտատ կելիպ՝ կիւնաս առէմի, շօլ
 4 էհլ ի հէլաքըն իզհար օլաւնմասը կէրէք տիր. Օլ
 քի մուխալէֆէթ էտէր վէ հէր իլահ, եախօտ
 մա'պոււտ իսմիլլէ միւսէմմա օլանըն իւզէրինէ եիւ.
 ճէլէնիր, հաթթա քէնտինի իլահ կէօսթէրէրէք
 [իլահ կիպի] Ալլահըն հէլքելինտէ օթուրուր:
 5 Տահա եանընըզտա իքէն, պու շէյլէրի սիզէ սէօյ.
 6 լէտիլիմի խաթըրա կէթիրմէ՞լ մի սինիզ, Շիմաի
 տախի քէնտի վազթընտա իզհար օլաւնմասը իչիւն
 7 անը մէն՝ էտէն շէյի պիլիրսինիզ: Զիրա 'իսեան
 սըրըր հալա իչէմէքտէ տիր, Ֆազաթ չիմաի
 մանի՝ օլան օրթատան դալգընճայատէք մէն՝ էպիր.
 8 Օ զէման օլ 'ասը զահիր օլաճագ տըր. անը
 տախի *Բապպ քէնտի աղղընըն նէֆէսիլլէ թէլէֆ
 էտիպ, քէնտի կելիչինին թէճէլլիսիլլէ հէլաք է.
 9 տէճէք տիր: Անըն զուհուրը իսէ Շէյթանըն իւ
 լէմէսինէ կէօրէ ճիւմլէ գուվվէթ վէ 'ալամէթ վէ
 10 սաթթէ միւ՝ճիզէլէրլէ, վէ հէլաք օլմադտա օլան.
 լարտա հադգսըլըղըն հէր հիլէսիլլէ օլաճագ
 տըր, չիւնքի անլէր խելաս պուլմալարը իչիւն հա
 գիգաթ մուհապպէթինի գապուլ էթմէտիլէր:
 11 վէ պու սէպէպտէն եալանա ինանմալարը իչիւն՝
 Ալլահ անլէրէ միւ՝էոսիր զէլալէթ կէօնտերէճէք
 12 տիր. Թա քի հադիգաթա ինանմալըպ հադգսըլ
 լըղա ըրզա վէրէնլէրին ճիւմլէսի մահէիւմ օլալար:

- 43 Պիղ տախի, էյ Բապպըն սեվկիւլիւէրի պիրա-
տերէր, Ալլահա տա'իմա սիզին իչիւն շիւքը էթ-
մէյէ պօրճըւ իզ, չիւնքի Ալլահ սիզի իպթիտա-
տէն՝ Բուհըն թագտիսի վէ հագիգաթա օլան ի-
44 մանլէ խէլաս իչիւն ինթիխապ էտիպ, Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն 'իզզէթինէ նա'իլ օլմանըզ ի-
չիւն, պուռա տախի պիզիմ պէշարէթիմիպին վա-
սըթասըյլէ սիզի տա'վէթ էյլէտի :
- 45 Պինտ'էն 'ալէյհ, էյ պիրատերէր, սապիթ գա-
տէմ օլուպ՝ քէլամ ետիստ մէքթուպըմըզ վա-
սըթասըյլէ էջրէնտիյինիզ թա'լիմաթը հըֆզ է-
46 տինիզ : Վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս քէն-
տիսի, վէ պիզի սեվիպ պիզէ 'ինայէթ իլէ եպէտի
թէսէլլի վէ էյի իւմիտ վէրէն փէտէրիմիզ Ալլահ,
47 Գալլէրինիզի միւթէսէլլի, վէ սիզի հէր էյի քէ-
լամ վէ 'ամէլտէ սապիթ գըլա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէլ հասըլ, էյ պիրատերէր, պիզիմ իչիւն
տու'ա էտինիզ քի՝ Բապպըն քէլամը արանըղտա
2 օլտըզը կիպի իլէրիլէյիպ շէրէֆ պուլա . Պիղ
տախի հագգսըզ վէ քէօթիւ ատէմլէրտէն գուր-
թուլալլամ, զիրա ճիւմլէսի իման սահիպի տէյիլ
3 տիր : Լաքին Բապպ սատըգ տըր, վէ սիզի սապիթ
4 գըլարագ, շէրիրտէն սիյանէթ էտէճէք տիր : Վէ
սիզէ թէնպիհ էթտիյիմիզ շէյլէրին իճրասընտա
պուլունտըղընըզ վէ պուլունտաղընըզ Բապպտա
5 իթիմատըմըզ վար տըր : Վէ Բապպ սիզին գալլ-
լէրինիզի Ալլահըն մուհաղպէթինէ վէ Քրիստոսըն
սապընա իրշաւ էտէ :

- 6 Էյ պիրատերիւր, սիգէ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իսմիլէ թէնպիհ տէրիզ քի պիղտէն
ալարդը թա'լիսէ կէօրէ տէյիլ, անճագ նիզամըզ
սիւլուք էտէն հէր պիրատերտէն իճթինսպ էտէ.
- 7 սինիզ: Ջիրա պիղէ նասըլ մուզթէտի օլմանըզ
վաճիպ իտիյինի քէնտիսիզ պիլրսինիզ, չիւքի
արանըզտա նիզամըզ հարէքէթտէ պուլունմա.
- 8 տըդ: Վէ պիր քիմնէնին էքմէյինի մէճճանէն կէ.
մէտիք: անճագ սիղտէն պիրինէ էիւք օլմամագ
իչիւն էմէք վէ զասմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնտիւզ.
- 9 Էշ Էշէր իտիք: Պու տախի հիւքիւմէթիսիզ օլ.
մասըզընտուն տէյիլ, անճագ պիղէ մուզթէտի
օլասընըզ տէյիլ քէնտիսիզի սիգէ էօրնէք կէսու.
- 10 թէրմէմիզ իչիւն օլտու: Ջիրա եանընըզտա իքէն
տախի' Էյէր պիր քիմնէ Էշ Էշէմէք իսթէմէզէ,
էէմէք տախի էէմէսին' տէյիլ սիգէ թէնպիհ է.
- 11 տէր իտիք: Ջիրա սիզտէ պա'զը քիմնէլէր նիզամ.
սըզ հարէքէթ էտիպ' պիր Էշ Էշէմէյէրէք տիւ.
12 քինին Էշինէ գարըշըր օլտըզընը Էշտիյօրըզ: Պու
մագուլէ քիմնէլէրէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
թարաֆընտան թէնպիհ վէ րէճա էտէրիզ քի'
ուսլունճա Էշէյէրէք' քէնտի էքմէքլէրինի էէյէլէր:
- 13 Սիզ տուխի, էյ պիրատերիւր, էյիլիք էթմէքտէն
14 օսանմայընըզ: Վէ էյէր պիր քիմնէ պու ըիսպէ
վասըթասըլէ օլան քէլամըմըզա իթա'տթ էթ.
մէզսէ, խէճիլ օլմասը իչիւն անա նիշան գօյուպ
- 15 անըն իլէ իսթիլաթ էթմէյինիզ: Լաքին տիւլէն
մագամընտա թուլթմայընըզ, անճագ պիրատէր
- 16 կիպի անա նասիհաթ էտիսիզ: Վէ մէնպա'ը սէ.
լամէթ օլան Բապպ քէնտիսի սիգէ տա'իմա հէր

խուսուստա սելամէթ իհսան էյլէսին. Բապպ ճիւմէնիզ իլէ օլտուն :

- 17 Պէն Պօղոսըն էլ եազըսըյլէ սելամ. պու տախի հեր մէքթուպտա նիշան տըր. պէջլէ եազարմ :
- 18 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'իւայէթ ճիւմէնիզ իլէ օլտուն : Ամին :

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՆՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Խելասքեարըմըզ Ալլահըն վէ իւմիտիմիզ օլան [Բապպ] Յիսուս Քրիստոսըն էմրի իւզրէ Յիսուս Քրիստոսըն ըէսուլը Պօղոս իմանտա էօզ օղլըմ :
- 2 Տիմոթէոսա. Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան աան 'իւայէթ վէ մէրհամէթ վէ սելամէթ օլտուն :
- 3 Պէն Մաքէտօնիայա կիթմէք իւզրէ իքէն, պա'զը քիմսէլէրին պաշգաթ ա'լիմ էզյրէթմէմէլէրինի, վէ մոսալլարա, վէ իմանտան օլարագ Ալլահա խօպուլ օլան մա'մուրիյէթէ տէյիլ, անճագ միււ ճատէլէյէ վէսիլէ օլան տիւքէնմէզ նէսէպ սիլսիւլէլէրինէ տիգդաթ էթմէմէլէրինի թէնպիհ էտէ :
- 4 սին՝ տէյիլ, Սէնին Եփեսոստա մէքս էթմէնի ընճա

- 5 Եթտիյիմ կիպի, ղեհե եհեհեհ: Թեհպիհին նեթի.
 ճեսի փաք գալպտեն վե խալիս զամիրտեն վե ըիյա.
 6 Երգ իմանտան օլտն մուհապպեթ տիր. Պաղըլարը
 պուռնլարտան սափրպ՝ պիհուտե սեօղէրե մաիլ
 7 օլտըլար: Վէ շերի'աթ մու'ալլիմէրի օլմագ խ.
 Թեըլեր իսե տե՝ նե՝ սեօլէտիքէրի, նե՝ տե իտտի'ա
 8 Եթտիքէրի շէյլերի ալլարլար: Շերի'աթըն էրի
 օլտըղընը պիլիրիզ, պու շարթլէ քի պիր տաեմ
 9 անը շեր'էն իսթի'մալ էտե. Լաքին պուռու պիլմէի
 տիր քի՝ շերի'աթ սալիհ իչիւն օլմայըպ՝ պիլաք
 'ասիլեր վե իթա'աթսըլար վե Ֆաճիրլէր վե կիւ.
 նասքեարլար վե խապիսլեր վե Ֆասըղլար վե պա.
 10 պայը վե անայը տարպ էտենլէր, Վէ գաթիլլէր
 վե զինաքեարլար վե լութիլեր վե ինսան խըսըզ-
 լարը վե եալանճըլար վե հանիսլեր վե սահիհ թա'.
 լիմէ մուխալիֆ օլտն սա'իր հէր պիր շէյ իչիւն գօ.
 11 նուլըշ տըր: Պու տախի միւպարէք Ալլահն
 պանո էմնեթ օլունան պէշարէթ ի ճէլիլեթին
 12 մութապըգ տըր: Վէ պէնի գուվվէթէնտիրէն
 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսս միւթէշէքքիր իմ,
 չիւնքի մուգոտտեմս քիւֆը էտիճի վե թէ'ատտի
 էտիճի վե շէթմ էտիճի իքէն, պէնի սատըգ սայըզ
 13 խըտմէթէ թա'եին էյլէտի. Ամմա մէրհամէթէ
 նա'իլ օլտըմ. զիրա իմանսըղըգտա իքէն պիլմէյե.
 14 Էրք իչլէտիմ: Վէ Յիսուս Քրիստոսս օլտն իման
 վե մուհապպէթլէ Բապպըմըզըն 'ինսյէթի զայլթլէ
 15 արթտըր: Պու քէլամ սատըգ վե հէր վէճհլէ գա.
 պուլա շայան տըր քի՝ Յիսուս Քրիստոս տիւնեպա
 կիւնահքեարլարը խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի.
 16 պուռնլարըն պիրինճիսի պէն իմ: Լաքին պուռնու

- իչիւն ըրհմէթէ նա'իլ օլտըմ, թա քի Յիսուս
Քրիստոս հայաթ ը էպէտիյէ իչիւն քէնտինէ իման
էտէճէք օլանլարա էօրնէք օլմագ իւզըէ, քէմալ ը
17 սապընը իպթիտա պէնտէ իզհար էտէ: Իմտի եզէլի
վէ էպէտի փատիշահա՝ զէվալ պուլմագ վէ կէօզէ
կէօրիւնմէզ եալընըզ ['ալիմ'] Ալլահա էպէտ իւլ
ապատ 'իզզէթ վէ համտ օլտուն: Ամին:
- 18 Սանա, էյ օղըմ Տիմնթէոս, սէնին հագգընտա
«էպգաթ էտէն իլհամլարա կէօրէ շու թէնպիհի
թավսիյէ էտերիմ, թա քի անլէր իլէ էյի ճիհատա
19 իգաում էյլէյէսին. Վէ իմանը վէ խալիս զամիրի
հրֆզ էտէսին. պուլուն իտէ պա'զըլարը ըէտտ էթ-
միշ օլմալարըյլէ իման խուսուսընտա զարգ օլտը-
20 լար: Հիմէնայօս վէ իսքէնտէր պուլարտան օլտպ,
քիւֆր էթմէմէյի էօյրէնսինլէր տէյիւ անլէրի Շէյ-
թանա թէսլիմ էթտիմ:

- 1 Իմտի հէր շէյտէն էվվէլ ըէճա էտերիմ քի՝ ճիւմլէ
ատէմլէր իչիւն, փատիշահլար իլէ ճիւմլէ մանսըպ-
տա պուլունանլար իչիւն նէյազլար վէ տոն'ալար
2 վէ ըէճալար վէ շիւքըլէր 'արղ օլունա. թա քի
քէմալ ը թագվա վէ վագարլէ ասուտէ վէ ըահաթ
3 'էօմր կէչիրէլիմ, Զիրա ճիւմլէ ատէմլէրին խէլասը-
նը իսթէյէն վէ հագիգաթը պիլմէքիյէ կէլմէլէրի-
4 նի ալլա-է-թէն, իտէլասքեարըմըզ Ալլահն 'ինտին-
5 տէ պու էյի վէ մագպուլ տըր: Զիւնքի պիր Ալ-
լահ վար, Ալլահ իլէ ինսան սարաքընտա տախի պիր
Մէյանճը վար, պու տախի ինսան օլան Յիսուս

- Քրիստոս տըր, քի վագթ ը մախոուսընտա շէհա.
տէթ օլմագ իւզրէ քէնտիսինի ճիւղէնին եօլընա
6 Ֆիտիլէ վէրտի: Պէն տախի օլ շէհադէթ իշին
վախլ վէ բէսուլ, (Քրիստոստա հագգ սեղլէյօ.
7 բրմ, եալան սեղլէմէյօրըմ,) Եա'նի իման վէ հա.
գիգագթտա թա'իֆէլէրին մեւ'ալլիմի օլմագ իւզրէ
8 նասպ օլընտըմ: Իմտի էրլէր պիլա զազապ վէ պի.
լա իշթիպաճ փաք էլլէր գալտըրարագ՝ հէր եերտէ
9 տու'ա էթմէլէրինի իթէրիմ: Քէզալիք նիսա տա.
խի հիճապ վէ էտէպ իւզրէ միւնասիպ գըյաֆէթ.
տէ օլըրագ, սաչ էօրմէլէրի եա ալթու'ն եա ին.
ճուլէր եախօտ աղըր պահալը էլպիսէ իլէ տէյիլ
10 Անճագ էհլ ի թագվա օլմագլըզը իգըրա էտէն նի.
սայա եագըշտըզը կիպի՝ էյի 'ամէլլէրլէ քէնտիլէ.
11 բինի թէգէին էթսինլէր: Գարը քէմալ ը ինգիյտա.
12 լէ սիւքիւթ էտէրէք էջրէնսին: Ամնա գարընն
թա'լիմ էթմէսինէ, եախօտ էրին իւզլէրինէ հիւ.
քիւմէթ սիւրմէսինէ իզն վէրմէմ, անճագ սիւքիւթ
13 իւզրէ օլու'ն: Զիրա էվլէլա Ադամ, սօնրա Եւայ
14 խալգ օլու'նտու, վէ Ադամ ալտանմատը, անճագ
գարը ալտանրպ թէճալըզա կիրիֆթար օլու:
15 Ամնա էտէպ իւզրէ իման վէ մուհապպէթ վէ
գուտտիյէթտէ միւտալէմէթ էթտիքլէրի հալտէ,
էվլատ տօյըրմագլէ խէլաս պուլաճագ տըր:

ՊԱՊ 3

- 1 Եու քէլամ սուտըգ տըր, եա'նի էյէր պիր քիմէ
էփիսգօփօպըզա բաղիպ օլուր իսէ, կիւզէլ պիր իշ
2 արգուսընտա օլուր: Իմտի վաճիպ տիր քի էփիս.

- գօփօս գոռսուրսըզ, վէ պիր զէվճէնին զէվճի, վէ
 այրգ, 'աղիւ, էհլ ի 'ըրզ, միւսաֆիրփէրվէր վէ
 3 թա'լիմէ միւսթա'իտ օլա. վէ շերապա մէյյալ
 վէ եա վուրուճը [վէ գապիհ գազանճ թալիպի]
 4 օլմայրպ, անճագ լաթիֆ օլսուն, վէ նիզա' վէ ագ-
 չէ սէվմէքտէն պերի օլսուն. ֆէմալ ք վագարէ
 էվլատընը իթա'աթտա թուլթարագ՝ քէնտի խանէ-
 5 սինէ հիւսն ի նազարէթ էթսին. (ֆէնտի խանէսի-
 նէ նազարէթ էթմէյի պիլմէյէն քիմնէ Ալլահըն
 6 քիլիսէսինի նս'սըլ իտարէ էտէ պիլի.) թէքէպ-
 պիւր էտիպ Շէյթանըն օղտաղը հիւքմէ օղրամա-
 7 մասը իչիւն տինէ եէնի կէլմիշ օլմայա. վէ սիթէ-
 մէ վէ Շէյթանըն տուզաղընա տիւշմէմէսի իչիւն
 վաճիպ տիր քի խարիճտէ օլանլարտան հիւսն ի շէ-
 հատէթէ մազհար օլսուն:
 8 Քէզալիք շէմմասլար էհլ ի վագար օլսունլար,
 վէ իքի սէօղիւ, չօգ շերապա մէյյալ, գապիհ գա-
 9 զանճ թալիպի օլմայարագ, իմանըն սըրընը փաք
 10 զամիրէ հըֆզ էթսինլէր: Պունլար տախի էվվէլա
 թէճրիպէ օլունսունլար, պա'տէհու գոռսուրսըզ
 պուլունտըգլարը թագտիրտէ շէմմասլարը իճրա
 11 էթսինլէր: Քէզալիք գարըլարը էհլ ի վագար օլսուպ'
 իֆթիրաճը օլմայարագ, այրգ վէ հեր շէյտէ սատըգ
 12 օլսունլար: Շէմմասլար պիրեր զէվճէնին զէվճի օ-
 լուպ, էվլատլարընա վէ քէնտի խանէլէրինէ հիւսն ի
 13 նազարէթ էտէն տտէմլէր օլսուն: Չիրա շէմմաս-
 լըղը էյիճէ իճրա էտէնլէր քէնտիլէրինէ էյի մեր-
 թէպէ վէ Յիսուս Քրիստոստա օլան իմանտա չօգ
 ճէսարէթ քէսպ էտէրլէր:
 14 Թարաֆըկա եագընտա կէլմէք իւմիտինտէ իքէն՝

- 15 ասնա պու չէլէրի եաղըյօրըմ, փի կեճիքիքսեմ
պէլթ Ուլլահտա, եա'նի հայյ Ալլահըն քիլիսէսին.
տէ (քի հագիգաթըն տիրէյի վէ էսասը արը) Յէ
տուրէթլէ հարեքէթ էթմէք վաճիպ իտիլինի պիլէ.
16 սին: Ալէ թագվանըն պըրը պէօյիւք օլաըղը միւ.
"էլլէմ տիր. Ալլահ թէնտէ իգհար՝ վէ րուհէ
թասսըգ օլունուպ, մէլա'իքէյէ կէօրիւնտիւ, քէ
թա'իֆէլէր արասընտա վա'ղ օլունուպ, տիւնետա
անա իման կէթիրիլէրէք՝ ճէլալլէ 'ուրուճ էլլէտի:

ՊԱՊ 4

- 1 Լաքին րուհ աշիքեարէ սէօյլէք քի՝ սօն վագըթ.
լարտա պա'ղը քիմնէլէր՝ զամիրլէրի տաղլանմը
օլան եալանճըլարըն միւրա'իլիլի իլէ իմանտան իր.
2 Թիտատ էտիպ, իղլալ էտիճի րուհլարա վէ ճինէլը
3 Թա'լիմաթընա տիգգաթ էտէճէքլէր. Օլ եււճէլլէ
քի էվլէնմէքտէն մէն՝ էտէրլէր, վէ միւ'միլէրին
վէ հագիգաթը պիլէնլէրին թէշէք.քիւրլէ իսթի'մաթի
իչիւն՝ Ալլահըն խալգ էլլէտիլի թա'ամլարտան իճ.
4 Թինապ էթմէյի Ռէպէհ էտէրլէր: Զիւնքի Ալլահըն
հէր պիր մախլուգը էյի տիր, վէ թէշէք.քիւրլէ ա-
լընտըղը թագտիրտէ ըէտտ օլունաճագ հիւ պիր
5 չէյ եօգ տըր: Զիրա Ալլահըն քէլամըյլէ վէ տոււա
6 իլէ թագտիս օլունուր: Պիրատէրլէրէ պու չէյլի
իսթար էթմէքլէ, իմանըն վէ թապի՝ օլտըղը՞ էյի
թա'լիմին սէօլլէրիլլէ փէրվէրտէ օլունուպ, Յիսուս
7 ֆրիստոսըն էյի պիր խատըմը օլուրսըն: Ամմա գա-
պիհ վէ գօճա գարը մասալլարընտան իճթինապ
8 էտիպ՝ քէնտիկի թագվայա իտման էլլէ: Զիրա

- Թէն իտմանը ազ շէյէ ֆա'իտէլի օլուպ' Թազվա
 իսէ հէր շէյէ ֆա'իտէլի տիր. չիւնքի անտէ շիմ-
 9 տիքի վէ կէլէճէք հայաթըն վա'տը վար : Պու քե-
 լամ սատրդ վէ հէր վէճլէ գապուլա շայան տըր :
 10 Զիրա պուշա պինա'էն ճիւմլէ ատէմլէրին , խու-
 սուսա միւ'մինլէրին խելասքեարը օլան հայյ Աւ-
 լահտ իւմիտ էթտիյիմիզտէն' հէմ էմէք շէքէր
 11 հէմ տէ Թահգիր օլուսուրըզ : Պու շէյլէրի Թէն-
 պիհ վէ Թա'լիմ էյլէ :
 12 Հիւ քիմսէ կէնճիլիյի Թահգիր էթմէսին . լաքին
 քելամ վէ տիթվար վէ մուհապէթ [վէ բուհ] վէ
 13 իման վէ 'իֆֆէթտէ միւ'մինլէրէ էօրնէք օլ : Պէն
 կէլինճէյէտէք' օգուսնաղա վէ նասիհատա վէ Թա'-
 14 լիմէ մուգայյէտ օլ : Սէնին իւզէրինն իխթիյարլա-
 րըն էլ գօմասը իլէ պերապէր իլհամ վասըթա-
 սըյլէ վէրիլմիշ վէ սէնտէ պուլուսան մէվճիպէյի
 15 իհմալ էթմէ : Թէրազգի էթմէքիլիյի ճիւմլէյէ
 զահիր օլմագ իւզրէ պու շէյլէրի միւթալա'ա էյլէ ,
 16 պու շէյլէրտէ մէշղուլ օլ : Քէնտինյէ վէ Թա'լիմէ
 տիգպաթ էտիպ' անլէրտէ տէվամ էյլէ . զիրա
 պուսու եսփմաղլէ' հէմ քէնտինյի հէմ տէ սէնի
 տիլլէյէնլէրի խելաս էտէճէքսին :

ՊԱՊ 5

- 4 Իխթիյարը Թա'ղիր էթմէ , ամմա փէտէրէ նա-
 հաթ երէր կիպի , կէնճլէրէ պիրատէրլէրէ կիպի նա-
 2 սիհատ էյլէ : Իխթիյար գարըլարա վալիտէլէրէ
 կիպի , կէնճ գարըլարա քէմալ ը 'իֆֆէթլէ հէմշի-
 3 ըէլէրէ կիպի նա'հաթ էյլէ : Տուլ գարըլարա , ես'նի

- 4 Ֆիլհադիգէ տուլ օլանլարա իբրամ էյլէ: Վէ էյէր
 պիր տուլ գարընըն էվլատը եա թօրունլարը վոյ
 իսէ, էվլէլա անլէր քէնտի էՏԼ ի պէյթլէրինէ
 հիւրմէթ կէօսթէրմէյի վէ վալիտէյնլէրինէ միւ.
 քեաֆաթ իֆառընը եօյրէնիսնլէր. զիրա պու խու.
 5 սուս 'ինտ Ալլահ էյի վէ մագպուլ տրը: Լաքին
 Ֆիլհադիգէ տուլ վէ եալընըզ գալմըշ օլան գարը
 Ալլահա թէվէք.քիւլ էտիպ' կէճէ կիւնտիւզ տու՛ս
 6 վէ նիյաղա տէվամ էտէր: Ամմա էՏԼ ի զէվզ օլմ՝
 7 հայաթտա իքէն էօլմիւշ տիր: Իմտի գուսուրսըզ
 8 օլմալարը իչիւն պու շէյլէրի թէնպի՛Տ էյլէ: Ամմա
 էյէր պիր քիմսէ թէ'ալիւգաթընը, խուսուսս
 էՏԼ ի պէյթինի գայրըմաղ իսէ, իմանը ինքեար
 էթմիշ օլուպ' միւ'մին օլմայանտսն պէտթէր տիր:
 9 Տուլ գարը ալթմըշ եաշընտան տաշըր օլմայարա՛
 10 պիր զէվճին զէվճէսի պուլունմըշ օլուպ, էյի 'ս.
 մէլլէր խուսուսընտա հիւնն ի շէհատէթէ մագար
 օլմուշ, մէսէլա էվլատ պէսլէմիշ վէ միւսաֆիր գա.
 պուլ էթմիշ վէ մուգատտէսլէրին սյադլարընը երյ.
 գամըշ վէ մուգադադատա օլանլարա իմտատ վէ
 հէր էյի 'ամէլտէ տէվամ էթմիշ օլտըղը թադտիր.
 11 տէ' գայտ օլունսուն: Լաքին կէնճ տուլլարը բէտտ
 էյլէ, զիրա Քրիստոսս գարըն' զէվզէ թէսլիմ օլ.
 12 տըզլարընտա թէզէվվիւճ էթմէք իսթէյիպ, էվվէլէի
 իմանը թէրք էթտիքլէրի իչիւն հիւքմէ տիւշար օ.
 13 լուրլար: Վէ պունոււն իլէ պէրապէր էվլէրի տօլա.
 շարագ թէնպէլ օլմաղա ալըշըրլար, վէ եալընըզ
 թէնպէլ տէյիլ, անճագ կէվէզէ վէ ախէրինին ու.
 մուրըյլէ մէշղուլ օլարագ, նասէզա շէյլէրի սեյյ.
 14 լէրլէր: Իմտի իսթէրիմ քի կէնճ օլանլար էվլէնիպ

- վէ էվլատ կէթիրիպ՝ խանէ իտարէսինէ մուգայլէտ
 օլարագ, մուխալիֆ օլանա սիթէմ՝ իչիւն պիր ֆուր-
 15 սաթ վէրմէսինլէր : Զիրա հալա պա՛ղըլարը սափըպ
 16 Շէյթանա թապի՝ օլարլար : Էյէր պիր միւ՛մին եա
 պիր միւ՛մինէնին տուլլարը վար իսէ՛՛ անլէրէ ի՛անէ
 էլլէսին, վէ քիլիսէյէ պար օլմասըն, թա քի ֆիլ հա-
 գիգէ տուլ օլանլարա ի՛անէ էտէ :
- 17 Մէ՛մուրիյէթլէրինին հիւսն ի իճրասընտա պու-
 լունան իթիյարլար, խուսուսա քէլամտա վէ թա՛-
 լիմաէ էմէք չէքէնլէր իքի գաթ իքրամա լըյըգ՝ աւտա
 18 օլունսուշլար : Զիրա ֆիթապ պուլլուրըր քի՛ խաղ-
 ման տէյէն էօքիւզիւն աղղընը պաղլամայասըն,
 վէ՛ իշճի քէնտի իւճրէթինէ միւսթահագգ տըր :
 19 Իքի եա իւշ շահիտ օլմատըգճա՛ իթիյար՝ ալէյ-
 20 հինտէ շիքէայէթ գապուլ էթմէ : Գապահաթլը-
 լարը ճիւմլէնին էօնիւնտէ թա՛ղիր էյլէ, թա քի
 21 սա՛իրլէր տախի խավֆ էտէլէր : Ալլահըն վէ Բապպ
 ցիսուս ֆրիստոսըն վէ միւնթէխապ մէլա՛իքէնին
 հուզուրընտա թէնպիհ էտէրիմ՝ քի՛ պիր շէյ խաթըր
 իչիւն էթմէյէրէք, պու շէյլէրի պիղարաղանէ հըֆզ
 22 էտէսին : Պիր քիմնէնին իւզէրինէ՛՛ աճէլէ իլէ էլ գօ-
 մայըպ՝ ախերլէրին կիւնահլարընա միւշթէրիք օլմա .
 23 քէնտիկի փաք սաղլա : Արթըգ էալընըղ սու իշ-
 մէյիպ՝ մի՛տէն իչիւն վէ քէսրէթ իւզրէ վուգու՛
 պուլան զա՛իֆլիքլէրին իչիւն պիր աղ շէրապ իս-
 24 թի՛մալ էյլէ : Պա՛ղըր ատէմլէրին կիւնահլարը զա-
 հիր օլուպ՝ էօնլէրինճէ հիւքմէ կիտեր, պա՛ղըլարը-
 25 նըն իսէ արալարընճա կելիր : Քէզալիք ա՛ղլուրճ
 էլի՛՛ ամէլլէրի տախի զահիր օլուպ, պաշղա թարղ
 օլանլարըն կիզլէնմէսի զայր ի միւմքին տիր :

- 1 Պօլոսն տրորդ արժերն տա պուլունան ճիւմէ գուլ
 ար քէնտի էֆէնտիլերինի ճիւմէ իՅԹիրամն միւս.
 Թահագգ 'ատտ էթսինլէր, Թա քի Ալլահն իս.
 2 Մինէ վէ Թա'լիմինէ քիւֆր օլունմայա : Վէ միւմն
 էֆէնտիլերի օլանլար պիրատէր օլտրգլարը իչին
 աւլըրէ Թահգիր էթմէսինլէր, անճագ միւմն վէ
 սէվկիւլիւ վէ էլիլիք էթէ+լիյէ հիստտար օլտրգ
 արը իչին՝ գուլըգ էթսինլէր . պու շէյլէրի Թա'.
 3 իմ վէ նասիհատ էյլէ : Պիր քիմնէ պաշգա տիւր.
 իւ Թա'լիմ էտիպ Բապպմըղ Յիսուս Քրիստոսըն
 սահիհ սէօղլէրինէ վէ Թագվայա կէօրէ օլան Թա'.
 4 իմէ գա'իլ օլմաղ իսէ, Օ միւթէքէպպիր տիր,
 պիր շէյ պիլմէզ, անճագ միւպահէսէ վէ նիզա'ի
 լաֆգիյլէ մա'լուլ օլմուշ տրր . պուլարտան տաթի
 5 հաստ վէ նիզա' վէ քիւֆրլէր վէ սու'ի զանն, վէ
 'ազլը ֆասիտ վէ հագիգաթտան պա'իտ վէ Թագ.
 վայը քեար զանն էտէն ստէմլէրին պօշ միւպահէ.
 սէլէրի հասըլ օլուր . պու մագուլէ քիմնէրտէն
 6 իճԹինապ էյլէ : Լաքին գանա'աթլէ օլան Թագվա
 7 պէօլիւք քեար տրր : Զիրա տիւնեպա պիր շէյ կէ.
 Թիրմէտիք, վէ անտէն պիր շէյ կէօթիւրէմէյէճէլի.
 8 միզ աշիքեար տրր : Իմտի եէյէճէյիմիզ վէ էօր.
 Թիւնէճէյիմիզ վար իքէն, պուլարա գանա'աթ
 9 էտէլիմ : Ամա վէնկին օլմագ գաստրնտա պուլու.
 նանլար իղվայա վէ տուզաղա վէ չօգ սէֆիհ վէ
 մուզիրը շէհվէթլէրէ տիւշէրլէր . անլէր տաթի ա.
 տէմլէրի հէլաքա վէ խարապիյէթէ զարգ էտէրլէր'
 10 Զիրա մարփէրէսթլիք ճիւմէ քէօթիւ շէյլէրին ալը

օլուպ՝ պս՝զը քիմնէլէր անա հարիս օլմաղլէ իման-
տան սափըպ չօգ էլէմլէրէ միւպթէլա օլտըլար :

41 Լաքին, էյ Ալլահ տտէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրար էտիպ՝ սալահ վէ թադվա վէ իման վէ մու-
42 հապպէթ վէ սապը վէ հիլմէ սա՛յ էթ : Իմանն
էյի ճիհատընտա ճահիտ օլ. չօգ շահիտլէր էօ-
նիւնտէ էյի իգըարը իգըար էթմիշ օլարադ, տա՛-
վէթ օլունտըղն հայաթ ր էպէտիյէյի թութ :

43 Ճիւմլէյէ հայաթ վէրէն Ալլահն հուզըւրընտա վէ
Պոնտալը Պիղատոսըն էօնիւնտէ էյի իգըարլէ շէ-
հատէթ էտէն Յիսուս Գրիստոսըն հուզըւրընտա

44 սանա թէնպիհ էտէրիմ քի, Պու էմրի Բապպըմըզ
Յիսուս Գրիստոսըն թէճէլլիսինէ տէյին լէքէսիզ

45 վէ գուսուրսըզ հըֆզ էտէսին. Պունու տաթի
Միւպարէք վէ Գատիր ի վահիտ վէ Մէլիք իւլ

46 միւլըւք վէ Բապպ իւլ էրպապ, Էյօլմէմըլլիյէ եա-
լընըզ մալիք, վէ թէգաւրըուպ օլունմազ նուրտա
սաքին օլան Զաթ վադթ ր մախսուսընտա իզհար
էտէճէք տիր. տտէմլէրին հիշ պիրի տնը կէօրմէ-
միշ վէ կէօրէմէզ. անա 'իզզէթ վէ գուտրէթ ի է-
պէտիյէ օլունն : Ամին :

47 Պու տիւնեատա ղէնկին օլանլարա թէնպիհ էյլէ
քի՝ միւթէքէպպիր օլմնյըպ, պադաւրըզ ղէնկինլիյէ
տէյիլ, տնճադ թէմէթթիւ՝ իչիւն զանիլիք իւզրէ
պիզէ հէր շէյի իհսան էտէն հայյ Ալլահա թէ-

48 վէքքիւլ էթմիլէր. Էյիլիք էտէրէք էյի 'ամէլլէր-
տէ զանի օլուպ՝ ճէօմէրտ վէ էլի աջըզ օլունլար :

49 Վէ հայաթ ր էպէտիյէյէ նա՛իլ օլմադ իւզրէ,
տթրէթ իչիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ հազըրլա-
սընլար :

- 20 Էյ Տիմոթէոս, էմանէթի հրօշ Էտիպ' նախագ
վէ պաթըլ լաֆղլարտան վէ քիզպէն 'իւմ' թէսմէն
օլընան շէյին մոլ'արաղլարընտան իճթինուպ էյ.
21 Լէ. Քի պունա պա'զը քիմնէլը զահիպ օլմաղ
իմանտան սափտըլար : 'Ինպէթ սէնին իլէ օլըն
Ամին :

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՆՈՍԱ ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոստա օլան հայաթըն վա'տըն
Կէօրէ Ալլահըն իրատէթէյլէ Յիսուս Քրիստոս
րէսուլը Պօղոս՝ սէվկիւլիւ օղըմ Տիմոթէոս.
2 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստո
թարաֆընտան «առ» 'ինպէթ վէ մէրհամէթ վէ
3 սէլամէթ օլըոն : Կէճէ կիւնտիւզ տոլ'ալարըմ
4 սէնի պէր տէվլամ զիքը Էտէրէք, Վէ կէօզ Էալ
լարըկը խաթըրմտա թուլթարաք, փիւր սիւրու
օլմամ իչիւն, սէնի կէօրմէք արզուսընտա իմ.
5 Էվվէլա պէօյիւք վալիտէն Լօիստէ վէ վալիտէն Ե-
նիկէտէ սաքին օլըւպ, սէնտէ տախի պոլընտը
զընա իթիմատ էթտիյիմ օլ րէյասըլ իման
խաթըրմա կէթիւրտիյիմտէ, Էճտատըմտան Էպիս-
տօնի Էօրէ փաք զամիլլէ 'իպատէթ էթտիլլիմ

- 6 Ալլահա շիւքը էտէրիմ: Պոռ սէպէպտէն սանա իւ-
թար էտէրիմ քի՝ իւզէրիկէ էլլէրիմին գօնուլմա-
սըյլէ սէնտէ օլտն մէվճիպէ ի իւսհիյէյի թէշվիգ
7 էտէսին: Զիրա Ալլահ պիզէ գօրգաղլըգ բուհընը
տէյիլ, անճագ գուվվէթ վէ մուհապպէթ վէ
8 թամ 'աղլ բահէն վէրտի: Պինա'էն 'աղէյհ Րապ-
պըմըղըն շէհատէթինտէն վէ պէն մահպուսընտան
տօլսըր ութանմա. ֆագաթ պէշարէթ իշիւն մէ-
շագգաթտա Ալլահըն գուվվէթինէ կէօրէ հիսսէ.
9 տար օլ. 0 պիզի խէլաս էտիպ՝ մուգատտէս տա՝.
վէթլէ տա՝վէթ էյլէտի. պու տախի 'ամէլլէրիմիզէ
կէօրէ տէյիլ, անճագ քէնտինին թագտիրինէ կէօ-
րէ վէ էղէլի ղէմանլարտան Զիսուս Քրիստոստա
10 պիզէ իհսան օլթուուպ, Շիմտի իսէ էօլիւմիւ իպ-
թալ էտիպ՝ պէշարէթին վասըթասըյլէ հայաթ վէ
էօլմէմէղլիք զուհուրա կէթիւմիշ օլտն իօլլաքեա-
րըմը Զիսուս Քրիստոսըն զուհուրըյլէ պէյան օ-
11 լունան 'ինայէթէ կէօրէ օլտու: Պէն տախի պու
դէլարէիէն վա՛իզի վէ բէսուլը վէ թա՛իֆէլէրին
12 մու'ալլիմի նասպ օլունտըմ: Պոռ սէպէպտէն պու
մէշագգաթլարը տախի շէքիյօրըմ. վէ լաքին ու-
թանմամ, զիրա քիմէ իման էթտիյիմի պիլիւրիմ,
վէ էմանէթիմի օլ կիւնէ գատար հըֆլա գատիր
13 իտիյինէ իթիմատ էտէրիմ: Պէնտէն իշիթտիյիկ
սահիհ սէօղլէրին սուրէթ ի ապիլիսինի Զիսուս
Քրիստոստա օլտն իման վէ մուհապպէթլէ հըֆլ
14 էլլէ: Պիզտէ սաքին օլտն Բուհ իւլ Գուտս վա-
15 սըթասըյլէ օլ էյի էմանէթի հըֆլ էյլէ: Ասիա-
տա օլանլարըն ծիւմլէսի, Ֆիղէլլօս վէ Հերմօգինէս
արալարընտա օլարագ, պէնտէն էիւզ շէվիւրտիլէ-

- 16 ընդի պիւրսին : Բապպ Օնէսիֆորոսըն խանէտիկ
մերհամէթ էտէ . զիրա պէնի չօգ տէֆ'ա միււթէ .
17 ընհ էյլէտի, վէ զէնճիրիմտէն ութ անմայլապ, Պիլ'աբ
Բօմայա վիւսուլինտէ պէնի չօգ զայրէթէն արայլ
18 պուլտու . Բապպ անա օլ կիւնտէ Բապպ թարս .
Ֆրնտան մերհամէթ պուլմարնը իհսան էյլէյէ .
վէ իփեսոստա պառն նէ գատար խըտմէթ էթտիլիկ
փէք էյի պիւրսին :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի սէն, էյ օղլըմ, Յիսուս Քրիստոստա օլան
2 'ինայէթտէ քէսպ ի գուվլէթ էտիպ, Չօգ շահտ .
լէրին հուզուրնտա պէնտէն իշիթտիլիկ շէյլէթ
սատըգ վէ սա'իրլէրէ թա'լիմէ միւսթա'լտ օլան
3 ատէմլէրէ էմանէթ էյլէ : Իմտի սէն Յիսուս Քրիս-
տոսըն էյի 'ապէրի կիպի մէշադգաթա թէհամմիւլ
4 էյլէ : 'Ապէրլիք էտէն պիր քիմնէ սեր'ապէրիկ
իօշնուտ էթմէք իչիւն, պու 'էօմրիւն ումուրնտ
5 գարըշմալ : Հէմ տախի էյեր պիր քիմնէ կիւրէլի
իսէ, գանոււն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ թաճա նա'իլ
6 օլմալ : Էմէք չէքէն չիթիճի էվլէլա մահուլտան
7 հիստտար օլմագ կերէք տիր : Սէյլէտիլիմ շէյլէթ
անլա . վէ Բապպ սանա հէր շէյտէ ֆէհմ իհսան
8 էյլէսին : Պէշարէթիմէ կէօրէ Դաւիթ նէպինտէն
օլարագ էմվաթտան իհէա օլընան Յիսուս Քրիս-
9 տոսը թէգէքքիւր էյլէ : Պէն տախի պու պէշէթի
էօլընտա միւճրիմ կիպի զէնճիրպէնտ օլընճայա
գատար մէշադգաթ չէքէրիմ, ֆադաթ Ալլահն
10 քէլամը պաղլը տէյիլ տիր . Պուռնուն իչիւն միւն .

- թէխապլարըն ուղղուընա հէր շէյէ թէհամմիւլ է-
 տերիմ, թա քի անլէր տախի ֆրիստոստա
 11 էպէտի 'իզգէթլէ օլան խէլասա նա'իլ օլալար : Պու
 քէլամ սատրգ տըր քի' էյէր անըն իւէ պերապէր
 էօլտիւք իսէ, պերապէր տախի էաշսյաճաղըլ.
 12 էյէր թէհամմիւլ էտէր իսէք, պերապէր տախի
 սալթանաթ էտէճէյիլ. էյէր ինքեար էտէր իսէք,
 13 օ տախի պիզի ինքեար էտէճէք տիր : էյէր պիզ
 իման էթմէզ իսէք, օ սատրգ գալըր, քէնտի քէն-
 14 տինի ինքեար էտէմէզ : Պու խուսուսաթը իթթար
 էյլէ, վէ պիր շէյէ ֆա'իտէլի օլմայըպ, իշիտէնլէ-
 րին խարապընա սէպէպ օլան նիզա' ի լաֆզի էթմէ-
 մէլէրինի րապպըն հուղուընտա թէնպիհ էյլէ :
 15 Հագիգաթ քէլամընը տօղրու թաֆսիլ էտէրէք,
 քէնտիկի Ալլահա մագպուլ' խէճիլ օլմազ պիր իշճի
 16 տէյիւ իհզար էթմէյէ ճէհտ էյլէ : Ամմա նափաք
 վէ պաթըլ լաֆզլարտան իճթինապ էյլէ, զիրա
 17 անլէր կիտէ կիտէ ֆըսգա սէպէպ օլուր . վէ ան-
 լէրին սէօղիւ գանգըրինա կիպի հէր, քի Հիմէնսյօս
 18 վէ Ֆիլիթօս անլէրտէն օլուպ, Գըյամէթ հալա
 վուգու' պուլմուշ տըր' տէյերէք հագիգաթտան
 սափտըլար, վէ պա'ղը քիմնէլէրին իմանընը իֆսաստ
 19 էտերլէր : Երին Ալլահըն միւհքէմ էսասը գա'իմ
 օլուպ' միւհըիւ պու տըր քի' րապպ քէնտինինքի-
 լէրինի պիլիր . վէ հէր քիմ' քի Գրիստոսըն իսմինի
 զիքը էտէր իսէ, հագգաըզլըգտան իճթինապ էյլէսին :
 20 Լաքին պէօյիւք պիր խանէտէ եալընըզ ալթուն վէ
 կիւմիւլ գապլար պուլուշմայըպ' աղաճ վէ թօփ-
 րագտան տախի պուլուշուր . պա'ղըսը շէրէֆ, պա'-
 21 զըսը իսէ շէրէֆսիզլիք իշիւն տիր : Իմտի էյէր պիր

- քիմնէ քէնտինի պու շէյլէրտէն փաքլէրուէ, շէրէֆ
իչիւն վէ սահիպինին իսթիմայինէ նաֆի՝ վէ մու.
գատտէս վէ հէր էյի իշէ հաղըր պիր գապ օլաճագ
22 տըր : Սէն տախի կէնճիք շէհվէթլէրինտէն դալ,
լաքին փաք գալպտէն Բապպա տու՛ա էտէնլէր իէ
պէրապէր՝ սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ վէ սէ.
23 լամէթէ սա՛յ էյլէ : Ամմա սէֆիհանէ վէ նամմագուլ
միւճատէլէլէրտէն սագըն . չիւնքի միւնաղա՛ա հու.
24 սուլա կէթիրտիյինի պիլիրսին : Բապպըն գուլու իսէ
միւնաղա՛ա էթմէմէլի տիր, անճագ ճիւմէյէ հա.
լիմ վէ թա՛լիմէ միւսթա՛լիս վէ գուլմա սապլըլ,
25 Մուգավէմէթ էտէնլէրէ հիլմէ նասիհաթ էսինճի
օլմագ կէրէք տիր . օլա քի հադիգաթը ֆէհմ էթ.
26 մէք իչիւն, Ալահ անէրէ թէվպէ վէրէ . վէ Շէյ.
թան թարաֆընտան անըն իրատէթի իճրաար իչիւն
էսիր թուլթուլմըշ օլանլար անըն տուգաղընտան
պըլլար :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ մա՛լիւմիւն օլա քի՝ սօն կիւնլէրտէ ֆէնա վա.
2 գըթլար կէլէճէք տիր : Զիրա առէմլէր քէնտի նէֆ.
սինի սէվիճի, մալփէրէսթ, միւֆիթէխիր, մուղուր,
քիւֆրպազ, վալիտէյնէ իթա՛աթսըզ, նանքէօր,
3 խապիս, Մէվէտտէթսիզ, միւսալէհէ գապուլ էթ.
մէզ, իֆթիրաճը, գապթը նէֆս էթմէզ, աղըն,
4 սալահը սէվմէզ, խա՛ին, պի փէրվա, միւթէքպ.
պիր վէ Ալլահը սէվմէքտէն զէյատտ գէվզ ու սէ.
5 ֆա սէվէր, Տինտարլըդ սուրէթինի կէսթէրիպ
տէ գուլվէթինի ինքէար էտէր օլաճագլար տըր :

- 6 պոռնարտան իճթինապ էլէ : Զիրա խանէլէրէ կի-
րիպ՝ կիւնահլարլէ հիւքլէնմիշ տիւրլիւ տիւրլիւ
7 չէհվէթլէրէ թապի՝ օլարագ, Տա՛հմա եզրէնմէքտէ
օլուպ՝ հագիգաթը պիլմէյէ հիչ պիր վագըթ կէլէ-
մէյէն ճահիլ գարըլարը էսիր էտէն քիմնէլէր
8 պոռնարտան տըր. Ամմա Եաննիս վէ Եամպրիս
Եոպէսէ մուգալէմէթ էթտիքլէրի միսիլլիւ, պէյ-
լէճէ հագիգաթա մուգալէմէթ էտէր, վէ 'ազըլլա-
րը ֆասիտ վէ իման խուսուսընտա մէրտուտ քիմ-
9 սէլէր տիր : Լաքին տահա իլէրի կիթմէյէճէքլէր
տիր. զիրա անլէրին 'ազըլլըղըղը զահիր օլտըղը
միսիլլիւ, պոռնարընքի տախի ճիւմլէյէ զահէ օլ-
10 ճագ տըր : Ամմա սէն պէնիմ թա՛լիմիմի, էթվարը-
մը, նիյէթիմի, իմանըմը, սապըմը, մուհապպէթի-
11 մի, թէհամմիւլիւմիւ պիլիրսին. Վէ Անթաքիատա
վէ Գօնէատա վէ Լիթրատա պանա վագը՝ օլան
թէ՛ատաիլէրէ վէ էլէմլէրէ, նէ տիւրլիւ թէ՛ատտի-
լէր չէքտիյիմէ՝ վագըֆ օլտըն, վէ Բապպ պէնի ճիւմ-
12 լէսինտէն խէլաս էլլէտի : Վէ Յիսուս Քրիստոստա
թագվա իւզրէ 'էօմը կէչիրմէք իսթէյէնլէրին ճիւմ-
13 լէսի տախի թէ՛ատտի կէօրէճէք տիր : Լաքին շէրիր
վէ միւզէվիլը տտէմլէր, ալտատարագ վէ ալտա-
14 նարագ, կիթտիքճէ պէտթէր օլաճագ տըր : Սէն
խէ եզրէնտիյիլ վէ իթիգատ էթտիյին շէլլէրտէ,
15 քիմտէն եզրէնտիյիլի պիլէրէք, սապիթ օլ. Քիւ-
թիւպ ի մուգատտէսէյի տախի չօճուգըգտան պէ-
րու պիլիրսին. վէ պոռնար սէնի Յիսուս Քրիստոս-
տա օլան իման վասըթասըլլէ խէլաս իչիւն 'ալիմ՝
16 էթմէյէ գատիր տիր : Պիւթիւն Քիթապ իչհամ ը
իլահի օլուպ՝ թա՛լիմ վէ թա՛ղիր վէ իսլահ իչիւն

վէ սալահ խոսուսընտա օլան թէ'տիպ իյիւ
 17 Փա'րտէլի տիր. Թա.քի Ալլահ աստեմի քեամիլ ք
 հէր էյի իշ իչիւն միւհէյյա պուլունա:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի պէն Ալլահըն վէ քէնտի թէ'ճէլլի վէ մէլ.
 քիւթիւնտէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ էտէճէ
 օլան Բապպ ցիսուս ֆրիստոսըն հուգուրընտ
- 2 Թէնպիհ էտերիմ. ֆէլամը վա'զ էյլէ, վազըթը
 վազըթսըղ իգտամ էյլէ, քէմալը թէ'էննի ք
 թա'լիմէ թա'զիր վէ թէքտիր վէ նասիհաթ էյլէ:
- 3 Զիրա վազըթ կէլիր.քի սահիհ թա'լիմէ թէհամիլ
 էթմէյիպ, անճագ գուլագլարը կիճիշէրէք, քէնտի
 շէհվէթլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրի իչիւն մու'ալլիմէր
- 4 ճէմ' էտէճէքլէր: Վէ գուլագլարընը հագիգաթ.
 տան չէվիբիպ' մասալարա տէօնէճէքլէր տիր:
- 5 Ամմա սէն հէր շէյտէ ուլանըգ տուր, մէշագգաթա
 թէհամիլ էթ, միւպէշլիր իշինի իճրա էյլէ, իրա.
- 6 մէթիկի իթմամ էյլէ: Զիրա պէն արթըգ ֆա'դա'
 ֆէպ' թագտիմ օլունմագ իւզրէ օլուպ' ինթիգալը.
- 7 մըն վագթը կէլիշ տիր: Էյի ճիհասը պիթիրտիմ
- 8 սէֆէրի թէմամ էտիպ' իմանը հըֆղ էթտիմ: Ար.
 թըգ պէնիմ իչիւն սալահ թաճը հազըր տըր. անը
 օլ 'ատիլ Հաքիմ Բապպ օլ կիւնտէ պանա, վէ
 էալընըղ պանա տէյիլ, պէլքի թէճէլլիսինի սէվէն.
 լէրին ճիւմէսինէ տախի վէրէճէք տիր:
- 9 Եանըմա թէղ կէլիէյէ սա'յ էյլէ: (10) Զիրա
 Տէմաա պու տիւնեայը սէվմէքլէ պէնի թէրք է.
 տիպ' Սէլանիյէ կիթտի. ֆրիսքէս Գաղատիայա, վէ

- 11 Տիտոս Տալմաթիայա Կէթիէր : Եանքմտա եալընըզ
 Ղուկաս պուլընուր . Մարկոսը ալըպ՝ քէնտին իլէ
 պերապէր կէթիր . զիրա խըտմէթ իչիւն պանա
 12 Ֆա'իտէլի տիր : Վէ Թիխիդօսը Եփեսոսա կէօնտեր-
 13 տիմ : Թրօաւտա Գարփոսըն եանքնտա պրագտըղըմ
 եաղմուրըգ իլէ քիթապլարը , պախուսուս Թիրշէ-
 14 լէրի կէլտիյիկտէ կէթիր : Պագըրճը Իսքէնտէր
 պանա չօգ քէօթիւլիւք էթտի . Բապպ անա 'ամէլ-
 15 լէրինէ կէօրէ միւճաղաթ *էտէ : Անտէն սէն տախի
 սագըն . զիրա պիպիմ սէօղլէրիմիզէ զիյատէսիլէ
 16 մուգավլէմէթ էթտի : Էլվլէլքի ճէվապըմտա , պէնիմ
 իլէ պերապէր քիմնէ տուրմայըպ ճիւմլէսի պէնի
 Թէրք էլլէտիլէր . (պու 'ալէհլէրինէ սայըլմասըն.)
 17 Լաքին Բապպ եանքմտա տուրուպ պէնի գուվլէթ-
 լէնտիրտի , Թա քի պէնիմ վասըթամլէ վա'զ Թէմա-
 մէն իֆա օլընուպ՝ ճիւմլէ Թա'իֆէլէր իշիտէ . պէն
 18 տախի աղսլան ազգընտան գուրթուլտըմ : Վէ Բապպ
 պէնի հէր պիր քէօթիւ իշտէն գուրթարըպ՝ քէնտի
 սէմալի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա'իլ էտէճէք
 տիր : Անա էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն : Ամին :
 19 Պրիսկիզա իլէ Ակիւղասա վէ Օնէսիֆօրօսըն
 20 էհլ ի պէլթիինէ սէլամ էլլէ . Էրասթօս Գօրըն-
 Թօստա դալտը , Թրօֆիմօսը տախի Մէլիթօստա
 21 Խաթմա՜պրագտըմ : Գըշտան էվվէլ կէլմէյէ սա'յ
 էլլէ : Էվպուլօս վէ Փուտիս վէ Լինօս վէ Գլաւ-
 տիտ վէ ճիւմլէ պիրատերլէր սանա սէլամ էտէր-
 22 լէր : Բապպ Յիսուս Քրիստոս բուհըն իլէ պերապէր
 օլա : 'իհայէթ սիզին իլէ օլսուն : Ամին :

*Պա'ղլուրէ՝ էտէճէք տիր

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Պօղոս Ալլահին դուռը, վէ եալանտան միւնէղզէ՛ն
օլան Ալլահին էգէլի ղէմանլարտան վա՛տ էտիպ,
- 2 Լաքին խէլաքեարըմըզ Ալլահին էմի իւզրէ, պա-
նա էմանէթ էյլէտիյի վա՛ղ վասըթասըյլէ վագթը
մախսուսընտա՝ քէնտի քէլամըյլէ իզճար էթտիյի
- 3 Էպէտի հայոթ իւմիտինէ մէպնի, Ալլահին միւն-
թէխապլարընըն իմանը, վէ թագվայա մութապըզ
օլան հազիգաթը պիլէքլիք իւզրէ Յիսուս Քրիստոս.
- 4 սըն ըեսուը օլուպ, Միւշթերիք օլտըղըմըզ իման
հասէպինճէ հօզ օղլում Տիտոսա. փէտեր Ալլահ
վէ խէլաքեարըմըզ Բապպ Յիսուս Քրիստոս թա-
րաֆընտան աւա՛ն 'ինայէթ, [բահմէթ] վէ սէլամէթ
օլուուն:
- 5 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիթտէ պրագտըմ) քի
էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ էտիպ՝ սանա ըամար-
լատըղըմ կիպի հէր շէհրտէ ինթիյարլար թա՛նին
- 6 էտէսին. Պիր քիմսէ գուսուրսըզ, վէ պեր ղէվճէնին
վէվճի օլուպ, վէ ֆիւճուրտէն տօլսըր թէշէքքի օ-
լունմամըշ, վէ իթա՛ւթսըզ օլմայան միւ՛մին էվլատ

- 7 սահիպի պուլունտըդը հալտե՝ առ լա՛ւին ելլէ . Զի-
րա վաճիպ տիր քի՛ եփիսգօփօս Ալլահն քէթիւիւ-
տասը կիպի գուսուրազ օլա . խօտըէյ, զազապ-
նաք, շէրապա մէյյալ, վուրուճը, գապիճ գազանճ
- 8 Թալիպի տէյիլ, Անճադ միւսաֆիրփէրվէր վէ
էյիլիք սէվէն, վէ 'ազիլ վէ սալիճ վէ մուգատտէս
- 9 վէ փէրհիզքեսար, Թա՛լիմէ կէօրէ օլան սատըդ քէ-
լամը գափի ԹուԹար օլա . Թա քի սահիճ Թա՛-
լիմէ նասիհաթ վէրմէյէ վէ մուխալէֆէթ էտէնիլէ-
- 10 ըի Թա՛զիր էթմէյէ մուգթէտիր օլա . Զիրա նիչէ
իԹա՛աթսըզ, լաֆզէն վէ իզլալ էտիճի քիմնէլէր ,
- 11 խուսուսա է՛՛՛ ի խիթան օլանլար վար . Պուշլարըն
աղըզլարընը դափամագ կէրէք տիր . պուշլար գա-
պիճ գազանճ սէպէպինտէն՝ ճա՛իզ օլմայան շէյ-
լէրի էօյրէտէրէք , պիւթիւն խանէլէր խարապ է-
- 12 տերլէր : Անլէրտէն պիրի, քէնտիլէրինին ասըլ
փէյզամպերի օլարագ , կիրիթլիլէր տա՛րմա եա-
լանճը , քէօթիւ ճոնաւար, էքիւլ տիր՝ տէտի :
- 13 Պու շէհատէթ հագդ տըր . պուհա պինա՛էն իման-
- 14 լորը սահիճ օլուպ , Եէհուտի մասալլարընա վէ
հագիզաթտան սափան առէմլէրին Թէնպիհլէրինէ
աղգաթ էթմէմէլէրի իչիւն , առլէրի շիտտէթլէ
- 15 Թա՛զիր էյլէ : Փաք քիմնէլէրէ հէր շէյ փաք իսէ
տէ , նափաք վէ միւ՛մին օլմայանլարա պիր շէյ փաք
օլմատըգտան պաշգա՛ հէմ՝ 'աղըլլարը վէ հէմտէ
- 16 զամիրլէրի նափաք օլմուշ տըր : Ալլահը պիրիրիզ՝
տէյիւ իզրաթ էտէրլէր իքէն՝ անը 'ամէլլէրիլէ ին-
քեսար էտէրլէր , վէ մէքրուհ վէ իԹա՛աթսըզ վէ
հէր էյի՛ամէլ խուսուսընտա մէրտուտ տըրլար :

- 1 Սէն իսէ սահիճ թալիմէ լայրդ օլան շէյլէրի
 2 սեջլէ . իթիհյարլար այրդ, էՏԼ ի վադար, 'ադի,
 իման վէ մուհապղէթ վէ սապրտա սէլիմ օլալար
 3 Գեզալիք իթիհյար գարըլար գուտսիյէթէ լայրդ
 օլան հարէքէթտէ պուլընուպ՝ իֆթիրաճը, եաթօտ
 չօդ շէրապտ միւպթէլա օլմայարադ, էյիլիք մու'ալ
 4 լիմէլէրի օլալար . թա քի Ալլահն քէլամնիս
 քիւֆր օլընմամագ իչիւն, կէնճ գարըլարը զէվճ.
 5 Էրինի վէ էվլառլարընը սէվմէք, Վէ 'ադըլլը, վէ
 'իֆֆէթլի, վէ խանէլէրինէ մուգայյէտ, էՏԼ ի
 խայր, քէնտի զէվճէրինէ միւթի' օլմագ խուսու.
 6 սընտա թերպիյէ էտէլէր : Գեզալիք նէվճիվանլարա
 7 'ադիլ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէր : Վէ հեր
 խուսուստա քէնտիլի էյի 'ամէլլէրտէ էօրնէք
 8 վէ 'էօղիւրսիւզ քէլամ իպրազ էյլէ . թա քի
 մուխայէֆէթ էտէն՝ հադգընդա սեջլէյէճէք պիր
 9 քէթթիւ շէյ պուլամայարադ մահճուպ օլա : Գուլ
 լարա նուէհ-թէ էյլէ քի քէնտի էֆէնտիլէրինէ միւ
 թի' օլարադ հեր շէյտէ անլէրի խօշնուտ էտէլէր .
 10 Շէջլէ քի գարշը սէջլէմէյիպ վէ սըրգաթ էթմէ.
 յիպ, անճագ հեր վէճճէ սատագաթ ը քետմիլէ
 կէօթէրմէլէրիլէ խէլաքարըմը Ալլահն թա'ի-
 11 մինի հեր շէյտէ թէղելն էտէլէր : Զիրա Ալլահն
 խէլասա պա'իս օլան 'ինայէթի ճիւմլէ տտէմլէրէ
 12 զահիր օլուպ՝ պիղի թերպիյէ էտէր քի, Նըսդ
 վէ տիւննա շէհվէթլէրինի բէտտ էտէլիմ, վէ պու-
 տիւննատա 'ադիլանէ վէ սալիհանէ վէ թագվա

13 իւզրէ եաշայալըմ, վէ օլ միւպարէք իւմիտէ վէ
 'աղիմ Սլլահն, վէ պիղի հէր տիւրլիւ 'իսեան-
 տան խելաս էթմէք, վէ քէնտինէ էյի 'ամէլլէրէ
 զայրէթքէշ վէ խասս գալմ թադտիւն էթմէք իւզ-
 14 րէ, քէնտինի պիղիմ իչիւն վէրէն խելասքեարը-
 մըղ Յիսուս Քրիստոսըն ճէլալինին թէճէլլիսինէ
 15 մունթաղըր օլալըմ: Պու շէյլէրի սէգյլէյիպ նասի-
 հաթ էյլէ, վէ չօդ թէ'քիտլէ թա'ղիր էյլէ. քիմսէ
 սէնի թահգիր էթմէսին:

ՊԱՊ 3

1 Անլէրէ իթար էյլէ քի' սալթանաթ վէ հիւքիւ-
 մէթլէրէ թապի' օլուպ իթա'տթ էթսինլէր, վէ հէր
 2 էյի իշէ հաղըր պուլունսունլար: Քիմսէյէ սէպպ
 էթմէյէլէր, էհլ ի նիզա' օլմայըպ լաթիֆ օլալըր,
 ճիւմէ տտէմլէրէ քէմուլը հիլմ կէօսթէրէլէր:
 3 Զիրա պիր վազըթ պիղ տախի 'ազըլըղ, իթա-
 'աթսըղ վէ զէլալէթտէ իտիք, վէ տիւրլիւ տիւր-
 լիւ շէհվէթ վէ զէզզլէրէ էսիր օլուպ՝ շէրր վէ հա-
 սէտտէ եաշար իտիք. մէքըուհ իտիք, վէ պիրի
 4 պիրիմիզէ պուղղ էտէր իտիք: Լաքին խելասքեա-
 րըմըղ Սլլահն լութֆու վէ ինսանա օլան մուհապ-
 5 պէթի զահիր օլտըղը զէման, իճրա էթտիյիմիզ
 սալահ 'ամէլլէրինտէն օլմայարադ, անճագ քէնտի
 մէրհամէթինէ կէօրէ, եէնի տօղմա եըյգամասը,
 6 վէ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ իւզէրիմիզէ
 զանի զանի տէօքտիւյիւ Բուհ իւլ Գուտսըն եէնի-
 7 լէթմէսիյլէ պիղի խելաս էյլէտի. թա քի անըն 'ի-
 նայէթիյլէ թէպրիր օլունարադ, հայաթը եպէտիյէ

- 8 Իւմիտի մուճեպինճէ վարկալէր օլալըմ: Պու քէլամ սատըգ տըր, վէ իսթէրիմ քի՝ Ալլահա իման է. տէնլէր էյի 'ամէլլէր իճրասընա մուգայլէտ պու լունմալարը իչիւն, պու շէյլէրի սապիթ էտէոին էյի վէ ատէմլէրէ Ֆա'իտէլի շէյլէր պուճլար տըր:
- 9 Ամմա սէֆիհանէ մուպահէսէլէրտէն վէ նէսէպ սիլ սիլէլէրինտէն վէ նիզա'լար վէ շէրի'աթ մուճատէ. լէլէրինտէն իճթինապ էյլէ. զիրա անլէր Ֆա'իտէ.
- 10 սիզ վէ լալթըլ տըր: Է՛՛՛՛՛ ի պիտ'աթ օլան պիր ատէմտէն, պիրինճի վէ իքինճի նասիհաթտան
- 11 սոկրա, իճթինապ էյլէ: Զիրա պիլիրսին քի պու մագուլէ քիմնէ գէլալէթէ տիւշար օլուպ' քէնտին. տէն մահքիւմ օլարագ կիւնահ իշլէր:
- 12 Արթիմասը ետիօտ թիխիգօսը սանա կէօնտէր. տիլիմ գէման, Նիգօփօլիսէ եանըմա կէլմէյէ զպրէթ էյլէ, զիրա օրատա գըշը կէշիրմէյէ գա.
- 13 ըար վէրտիմ: Էրպապ ը շէրի'աթտան օլան Զինա. սը վէ Ափօլլօսը պիր իճթիյաճլարը օլմայարագ:
- 14 տիգգալթլէ Կօլա չըգար: Վէ պիգիմքիլէր տաթի մէյվէսիզ պուլլունմամագ իւզրէ, զարուրի իճթի. յաճլար իչիւն էյի 'ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմարը էջլ.
- 15 րէնսինլէր: Պէնիմ իլէ պէրապէր օլունլարըն ճիւմ. լէսի սանա սէլամ էտէրլէր. պիզի իմանտա սէվէն. լէրէ սէլամ էյլէ: 'Ինայէթ ճիւմլէնիզ իլէ օլուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՄՕՆԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Բրիստոս իչիւն մահպուս Պօղոս վէ Տիմո-
թէոս պիրատէր՝ սէվկիւլիւսիւզ վէ էմէքտաշըմըզ
2 Յիւլիմօնոս, վէ սէվկիւլիւ Ափֆիայա, վէ սիլահ-
տաշըմըզ Արեւիփօսա վէ սէնին խանէնտէ պու-
3 լունան քիլիսէյէ. Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Բապպ Յիսուս Բրիստոս Թարաֆընտան 'իւնայէթ
վէ սէլամէթ օլսուն :
- 4 Սէնին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմլէ մուգատտէս-
լէրէ օլան մուհապպէթիլի վէ իմանընը իշիտիր ի-
5 քէն, Տա'իմս Ալլահըմս շիւքը էտէրէք, տու'ա-
6 լարըմտա զիքը էտէրիմ քի, իմանընըն միւշարէքէ-
թի Յիսուս Բրիստոս իչիւն սիզտէ օլան հէր էյիլիյի
7 պիլմէրիքտէ 'ամիլ օլա : Զիրա, էյ պիրատէր,
մուգատտէսլէրին դալպլէրի սէնին վասըթանլէ
միւսթէրիհ օլտըղընտան, սէնին մուհապպէթիւ-
տէն տօլայը չօգ մէսէրրէթ վէ Թէսէլիմիլ վար :
- 8 Պու էճլտէն լայըգ օլանը սանա էմը էթմէյէ Բրիս-
9 տոստա չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ, Եինէ պէն
պու մահուլէ պիր քիմսէ, եա'նի իխթիյար Պօղոս
վէ շիմտի իսէ Յիսուս Բրիստոս իչիւն մահպուս օ-
լարաք, մուհապպէթէ պինա'էն ըէճա էթմէյի

- 10 Թէրճի՛հ էտէրիմ: Մահպուսիյէթիմտէ թէվլիտ էյ.
 Լէտիյիմ օլլըմ Օնէսիմնս իչիւն սանա ըէճա էտէ.
 11 րիմ: Մէրգուճըն պիր վազըթ սանա Փա'իտէսի
 հօգ իտի իսէ տէ, շիմտի սանա վէ հէմ տէ պանա
 12 Փա'իտէլի օլարագ, անը կէրի կէօնտէրտիմ: Իմտի
 սէն անը պէնիմ ճիյէրիմ կիպի գապուլ էյլէ:
 13 Պէշարէթ իչիւն օլան մահպուսիյէթտէ՝ պանա սէ.
 նին եէրինտէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ պէն անը ետ.
 14 Նըմնու ալը գօմագ իսթէտիմ իսէ տէ, Սէնին ըյլին
 օլմատըգճա պիր շէյ ետիմագ իսթէմէտիմ, թա քի
 սէնին խոյրըն զարուրի օլմայըպ՝ ըրզա իլէ օլա:
 15 Զիրա պէլքի պիր միւտտէթ սյըլմատը պոնոն
 16 իչիւն, եա'նի արթըգ գուլ կիպի տէյիլ, Անճագ
 գուլա Փա'իգ օլարագ, խուսուտա պանա վէ նէ
 գատար զիյատէ սանա հէմ թէնտէ հէմ տախի
 Բապպտա սէվկիլիլ պիր պիրատէր կիպի անը իլ
 17 էլ էպէտ գապուլ էթմիշ օլասըն: Իմտի էյէր պէնի
 շէրիք 'ատտ էտէր իսէն, անը պէնիմ կիպի գապուլ
 18 էյլէ: Վէ էյէր սանա պիր հագգարզլըգ էթտի, եա.
 խօտ պօրճու վար իսէ, անը պանա մահսուպ էյլէ:
 19 Պէն Պօղոս քէնտի էլիմլէ եազտըմ. պէն էտա է.
 տէրիմ. զաթըկը պանա պօրճըւ սըն՝ սանա տէ.
 20 մէյէլիմ: Պէլի, էյ պիրատէր, Բապպտա սէնտէն
 Փա'իտէմէնտ օլայըմ, գալլիմի Գրիստոստա միւս.
 21 Թէրիհ էյլէ: Սէնին իթա'աթընա ի'թիմատլէ, տէ.
 տիյիմտէն զիյատէ տախի էտէճէյիլի պիլէրէք
 22 սանա եազտըմ: Հէմ տախի պանա պիր գօնագ
 հազըլա, զիրա սիգին տու'ալարընըզ վասըթա.
 23 "ըյլէ սիգէ պաղըշլանաճաղըմը ումարըմ: Յիւսուս
 24 Քրիստոստա հապս ըէֆիդիմ օլան Էփաֆրաս, վէ

էմէքտուշլարըմ՝ Մարկոս վէ Արիսթարխոս վէ Տէմնաս
 25 վէ Ղուկաս սանա սէլամ էտէր : Բապպըմըզ Յի-
 սուս Գրիստոսըն 'ինայէթի բուհընըզ իլէ օլտուհ :
 Ամին :

[ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ]

'ԻՊՐԱՆԻԼԵՐԷ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Այլա՜ զէման ը գատիմտէ, նիչէ գըթ'ալար վէ
 նիչէ թարղլարտա, փէյղամպերէր վասըթասըյլէ
 էճտատա սէօյլէմիշ օլարագ, պու սոն կիւնլէրտէ
 2 տախի, Հէր շէյէ վարիս նասպ էյլէյիպ՝ 'ալէմիյնի
 տախի վասըթասըյլէ խալդ էյլէտիյի Օղլու իլէ
 3 պիզէ սէօյլէտի : Պու տախի անըն ճէլպլինին զիյասը
 վէ ճէվլէրինին բէոմ ի զաթիսի օլուպ՝ մէվճուտա-
 թըն քեաֆֆէսինի քէնտի գուտըթիին քէլամըյլէ
 վիգայէ էտէրէք, քէնտիսի վասըթասըյլէ կիւնա՜-
 լարըմըզըն թաթհիւրի թէտարիքինի էթտիքտէն
 սօկրա, 'ալի մահալլէրտէ 'ազամէթին սաղընտա
 4 ճիւլուս էթտի : Ալէ վարիս օլտըղը իամ մէլա'իքէ
 իսմինտէն նէ գատար էֆղալ իսէ, Ղաշէ տախի օլ
 5 գատար ա՛զամ օլտու : Զիրա մէլէքլէրին հա՛նկը-

- պնա պիր զէման տէմիշ տիր քի՝ Սէն Օղլամ սըն,
պէն սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ. վէ եինէ
Պէն անպ փէտէր օլաճաղըմ, օ տախի պանա Օղըվ
- 6 օլաճաղ տըր : Վէ եինէ իւք Օղլու տիւննայա իտ.
իաւ էթտիլի վաղըթ տէր քի՝ Վէ Ալլահըն ճիւմէ
- 7 մէլա՝իքէսի անա սէճտէ էթսինլէր : Վէ մէլէքէր
հազգընտա պուլուրըր քի՝ փէնտի մէլա՝իքէսինի
բուհլար՝ վէ խատէմէսինի աթէշ 'ալէվի էտէր :
- 8 Լաքին Օղլա՝ Եա Ալլահ, սէնին թախթըն էպէտ
իւլ ապատ տըր, սէնին մէլէքիւթիւնիւն 'աստը
- 9 իսթիֆամէթ 'աստըր տըր. Սալահը սէվիպ Ֆըդ-
տան իբրահիմ էթտին. պու սէպէպտէն, Եա Ալլահ,
սէնին Ալլահըն սէնի շէրէքէրիկտէն զէյատէ շատ.
- 10 լըֆ Եաղըյլէ մէսհ էյլէտի. Հէմ՝ Եա Բապպ, իպ.
թիտատէ զէմինին թէմէլինի սէն գուրտըն, վէ սէ.
- 11 մալաթ էյլէրիկին իշի տիր. Պուշլար զէվալ պու-
լուր, ամմա սէն պազի սին. ճիւմէսի իկաս կիպի
Էսքիյիպ, անլէրի գաֆլթան կիպի տիւրէճէքսին,
- 12 վէ աէյիշէճէքէր. Լաքին սէն հէման օ զաթ սըն.
սէնէքէրին տախի նիհայէթ պուլմաղ՝ տէյիւ պուլու-
- 13 ըրը : Վէ մէլէքէրին հաճնկըսընա պիր զէման՝ Սէ-
նին տիւշմէնլէրինի սյազլարընկա պասամազ գոյուն.
- 14 ճայատէք, սէն սաղըմտա օթուր՝ տէմիշ տիր : Ան.
լէրին ճիւմէսի՝ խէլասա վարիս օլաճաղ քիմնէլէրէ
խըտմէթ իշիւն իրաւ օլունան խատըմ՝ բուհլար
տէյիլլէր մի :

ՊԱՊ 2

1 Պու սէպէպտէն՝ իշիթտիյիմիզ շէյլէրի պիր վէճէ.

- 1 Եւ ֆէվթ եթմէմէք իչիւն անլէրէ տաճա զիյատե
 2 տիգգաթ եթմէլիյիզ, Զիրա էյէր մէլա'իքէ վասը-
 3 թասըյլէ սէջլէնիլէն քէլամ' սապիթ օլլապ, հէր
 4 պիր թէճազուզ վէ իթա'աթսըզլըզ լայըզ օլան
 5 ճէզասընը պուլտու իսէ, իպթիտա Բապպըն վասը-
 6 թասըյլէ պուլուրուլուպ' իշիտէնլէր թարաֆընասն
 7 պիզէ թասսըզ օլլանարազ, Ալլահ տաիի քէնտի
 8 իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիզէլէր վէ
 9 տիւրլիւ տիւրլիւ գուզվէթլէր վէ Բուհ իւլ Գուա-
 10 սըն մէվհիպէլէրիլէ շէհատէթ էյլէտիյի պէջլէ
 11 'ազիմ' խէլասը իհմալ էթտիյիմիզ թագտիրտէ,
 12 պիզ նա'սըլ նէճաթ պուլաճաղըզ,
 13 Զիրա հագգընտա սէջլէտիյիմիզ շօլ կէլէճէք
 14 'ալէմի մէլա'իքէ հիւքմիւ ալթընա գոմասըր, Ամմա
 15 պիր զաթ պիր եէրտէ շէհատէթ էտիպ' ինսան նէ՞
 16 տիր քի տնը զիքը էտէսին, էախօտ ինսան օղլու նէ՞
 17 տիր քի տնը զիյարէթ էտէսին. Անը մէլէքլէրտէն
 18 պիր ազ աշաղը գօտըն, տնը ճէլալ ու 'իզգէթլէ
 19 թաճլանտըրտըն, վէ տնը սէնին էյլէրինին իշլէրի
 20 իւզէրինէ նասպ էթտին. Ղիւմլէ մէվճուտաթը տնըն
 21 այագլարը ալթընա գօտըն' տէտի. չիւնքի ճիւմլէ
 22 մէվճուտաթը տնըն հիւքմիւ ալթընա գոմասըյլէ,
 23 հիւքմիւ ալթընա գօնուլմամըլ պիր շէյ պրագմա-
 24 տը. շիմտի իսէ տաճա ճիւմլէ մէվճուտաթը տնըն
 25 հիւքմիւ ալթընտա կէօրմէյօրըզ. Լաքին մէլէքլէր-
 26 տէն պիր ազ աշաղը գըլընմըլ Յիսուսը Ալլահն
 27 'ինայէթիլէ ճիւմլէ իչիւն էօլիւմ' թաթմագ իւզ-
 28 րէ, էօլիւմ էլէմի սէպէպինտէն, ճէլալ ու 'իզգէթ-
 29 10 Եւ թաճլանմըլ կէօրիւյօրըզ, Զիրա հէր շէյ քէն-
 30 տի իչիւն վէ հէր շէյ քէնտի էլիլէ օլանա, ճօգ օ.

ըւշաւոր ճեղալէ կէթիրտիլնտէ, անլերին խելար
նըն Բէ'իսինի էլէմլէր վասըթասըյլա քէմալէ իսալ
էթմէք լայըգ իտի :

- 41 Զիրա կերէք թագտիս էտէն՝ կերէք թագտիս օ.
լունանլարրն ճիւմլէսի պիր զաթտան տըր : պու
սէպէպտէն անլերէ պիրատեր տէմէյէ հիճապ էթ.
- 42 մէյիպ, տեր քի, Սէնին իսմինի պիրատէրէրի.
մէ պէյան էյլէյէճէյիմ, քիլիսէնին օրթասընտա
- 43 սանա թէսպիհ էտէճէյիմ. վէ էինէ՝ Պէն տնա
թէվէքքիւլ էտէճէյիմ. վէ էինէ՝ իշթէ պէն, վէ
- 44 Ալլահըն պանա վէրտիյի էվլատ : իմտի էվլատ
թէնտէն վէ գանտան միւշթերիք պուլունտըզլա.
րընտան, քէնտիսի տաթի պի'այնիհի հէման պու
շէյլէրէ հիսսէտար օլտու, թա քի էօյիւմ վա.
սըթասըյլէ էօյիւմիւն գուվլէթինէ մալիք օլանը,
- 45 եա'նի շէյթանը իպթալ էտիպ, Պիւթիւն 'էօմլէ.
րինտէ էօյիւմ գօրգուսու սէպէպիլէ գուլլըզ
- 46 միւպթէլա օլանլարը աղատ էտէ : Զիրա մէլա'իքէյի
ասլա տէսթկիր օլմազ, անճագ Արրահամ նէպինէ
- 47 տէսթկիր օլուր : Պու էճլտէն գաւմըն կիւնահլու.
րընա քէֆարէթ էթմէք իշիւն, Ալլահա միւթ'էպլ.
լըգ շէյլէրտէ քէնտիսի րահիմ վէ սատըգ քեա.
հին ի ա'գամ օլմագ իւզրէ, հեր շէյտէ պիրատեր.
- 48 լէրինէ միւշապիհ օլմագ լազըմ կէլտի : Զիրա
քէնտիսի թէճրիպէյէ տիւշար օլարագ, էլէմ չէք.
միշ օլարղընտան՝ թէճրիպէ չէքմէքտէ օլանլարու
եարըրմ էթմէյէ գատիր տիր :

ՊԱՊ 3

1 Պինա'էն 'ալէյհ, էյ սէմալի տա'վէթին հիսսէ.

- տարլարը օլան մնւգատտէս պիրատերէր, իգրարը-
մըզըն Բէսուպը վէ Գեահին ի ա'վամը Յիսուս Գրիս-
2 տոստ նազար էտինիզ. Օլ քի քէնտինի նասպ է-
տէնէ, Մովսէս անըն պիւթիւն խանէսինտէ սատըգ
3 պուլուհտըղը կիպի սատըգ տըր: Ջիրա խանէյի
պինա էտէնին՝ խանէտէն նէ գատար զիյատէ ի'թի-
պարը վար իսէ, պու զաթ Մովսէստէն օլ գատար
4 զիյատէ 'իզգէթէ լայըգ՝ տոտ օլուհտու: Ջիրա
հէր խանէ պիր քիմսէ թարաֆընտան պինա օլու-
հուր. լաքին հէր շէյի պինա էտէն՝ Ալլահ տըր:
5 Վէ Մովսէս անըն պիւթիւն խանէսինտէ, սէջլէնի-
լէճէք շէյլէրէ շէհատէթ իշիւն խըտմէթքեար մա-
գամընտա սատըգ պուլուհտու իսէ տէ, Գրիստոս
Օղուլ սըֆէթիյլէ քէնտի խանէսի իւզլէրինտէ ա-
6 րէֆ տըր: Վէ ճէսարէթի վէ իւմիտին իֆթիխարը-
նը նիհայէթէ գատար գալի թուլթաղըմըզ հուլ-
տէ, անըն խանէսի պիզ իզ:
7 Պու էճլտէն Բուհ իւլ Գուտսըն սէջլէտիյի իւզ-
րէ՝ Էյէր պու կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէ-
8 նիզ, Պէրրիյէտէ թէճրիպէ կիւնիւնտէ Ալլահ զա-
ղապա կէթիրտիքլէրինտէ օլտըղը կիպի, գալպլէրի-
9 նիդի գաթըլաշտըրմայընըզ: Օրատա էճտատընըզ
պէնի թէճրիպէ վէ իմթիհան էյլէյիպ, էֆալըմը
10 գըրգ սէնէ կէօրտիւլէր: Պու էճլտէն օլ նէսլտէն
պիզար օլարագ, տէտիմ քի՝ Տա'իմ գալպլէրինտէ
ղէլալէթէ տիւշէրլէր, թարիզլէրիմ տախի պիլմէ-
11 տիլէր. Հաթթա զաղապըմտա՝ Բահաթըմս կիրմէ-
12 յէճէքլէր՝ տէյիւ եէմին կէտիմ: Պագընըզ, էյ
պիրատերէր քի սիզտէն պիրինտէ հայյ Ալլահտան
իթիտատ էթմէքտէ իմանըզ վէ քէօթիւ գալպ

- 13 պուլունմասըն . Ամմա սիզտէն պիրի կիւնահըն իդ
լպլըյէ գաթըլաշմամսըն իշիւն՝ Պու կիւն՝ տէնիլ
տիքճէ, հէր կիւն պիրի պիրինիդէ նասիհատ էտի.
14 նիդ : Զիրա իթիմաստըն իպթիտասընը նիհայէթէ
տէյին միւհքէմ՝ թութարղըմըզ թագաիրտէ՝
15 ֆրիտտասըն շէրիքլէրի օլմուշ օլարգ . Նիթէքիմ՝
Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը իշիտիր իսէնիլ
ղազսպա կէթիրտիքլէրինտէ օլարղը կիպի գալպլէ.
16 ընիկի գաթըլաշաւըմսընըզ : Զիրա պա՛ղըլարը ի.
շիթմիշ օլարագ զազսպա կէթիրտիլէր, լաքին
պուլնլար Մովսէս վասրթասըյլէ Մըսըրտան չըգան.
17 լարըն ճիւմլէսի տէյիլ իտի : Վէ գըրգ սէնէ քիմ.
լէրտէն պիզար օլտու . կիւնահ էտիպ ճէսէտլէրի
18 պէրըրէտէ տիւշէնլէրտէն տէյիլ մի իտի . Վէ քէն.
տի ըսհատընա կիրմէյէճէքլէր տէյիւ, իթա՛տթ
էթմէյէնլէրտէն զսյրի քիմլէ՞ր հագգընտա եէմին
19 էթտի . Վէ կէօրէյօրըզ քի՝ իմանսըղըզ սէպէ.
պինտէն կիրէմէտիլէր,

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի գօրգալըմ, օլմայա քի անըն ըսհատընա
կիրմէյէ վա՛տ պադի գալմըշ իքէն, սիզտէն պիրի
2 մահրոււմ գալմըշ պուլունա : Զիրա անլէրէ Բեպիւ
օլա՛ւալէ կիպի՝ պէշարէթ պիդէ տոտի թէպշիր օ-
լունաու, լաքին իշիթտիքլէրի քէլամ իշիտնլէրտէ
իմանէ իմթիդաճ էթմէտիյինտէն, անլէրէ ֆա՛խտէ
3 էթմէտի : Զիրա պիզ քի իման էթմիշ իզ, ըսհա-
թա կիրէրիզ, նիթէքիմ՝ ըսհատըմա կիրմէյէճէք-
լէր տիր՝ տէյէրէք, զազսպըմտա եէմին էթտիմ՝
տէյիւ պուլունմըշ տըր . վազսա՛տ տիւնեա գու-

- 4 Զիրա պիր եերտէ եէտինճի իւն հազգընտա պէջլէ
 սեյլէտի, եա'նի՝ Վէ եէտինճի կիւնտէ Ալլահ քէն
 5 տինին ճիւմէ իշէրինտէն իսթիրահաթ էթտի: Վէ
 թէքրար պուրատա՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէքէր
 6 տիր՝ Գէր: Իմտի պա՝ղըլարըն ահա կիրմէլէրի էմր ի
 միւսպէթ օլուպ՝ մուգատտէմա քէնտիլէրինէ պէ-
 շարէթ թէպշիր օլունանլար իմանարղըգտան տօլայը
 7 կիրմէտիքլէրի էճլտէն, թէքրար պիր կիւն թա'եին
 էտիպ՝ պուլ գատար վազըթտան սօկրա Դաւիթ
 վասըթասըյլէ՝ Պու կիւն տէյօր, նիթէքիմ՝ Էյէր
 պու կիւն անըն սէտասընը իշտիր իսէնիզ, գալպլէ-
 8 ընիզի գաթըլաշտըրմայընը՝ տէնիլիշ տիր: Զիրա
 էյէր Յեսու անլէրի Բահաթա եէթիշտիրմիշ օլու
 իտի, պունտան սօկրա պաշգա պիր կիւն հազգընտա
 9 սէյլէմէզ իտի: Էյլէ իսէ Ալլահն գալմը ժիշիւն
 10 պիր Բահաթ պաղի տիր: Զիրա Ալլահ քէնտի իշ-
 լէրինտէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի, անըն Բա-
 հաթընա կիրէն տաիի քէնտի իշլէրինտէն իսթի-
 11 Բահաթ էթմիշ տիր: Իմտի օլ Բահաթա կիրմէյէ
 ճէհտ էաէլիմ, օլմայա քի պիր քիմնէ հէման օլ
 12 իմանարղըղըն նիւմուէնէսի իւզըէ տիւշէ. Զիրա Ալ-
 լահն քէլամը հայյ վէ միւ'էսսիր տիր, վէ հէր
 իքի աղըղը գըլըճտան քէսքին տիր, վէ ճան իլէ
 Բուհ վէ ղնազլար իլէ իլիյին թագսսիմինէ գատար
 նաֆըղ տըր, վէ գալպին էֆքեար վէ նիյէթլէրինի
 13 թէմիիզ էտէր: Վէ անըն հուզըլընտա զահիր
 օլմայան պիր մախլուգ եօգ տըր, Ֆադաթ հէր շէյ

Եւն. սէպլթ Բահաթը

- պիղիմ՝ հիսապ վերեճեցիմիզ Զաթըն նազարընտա
'իւրեան վէ աչըգ տըր :
- 14 Իմոի պիղիմ սեմավաթա կեմիշ պեյլիւք ֆեա.
հին ի ա՛ղամըմըզ Իպն Ուլլահ Յիսուս վար իքէն,
- 15 Իգրարը գալի թուլալըմ : Զիրա ֆեահին ի ա՛ղա.
մըմըզ զա՛իֆլիքլէրիմիզէ հեմտէրտ օլմաղա զայր ի
մուգթէտիր տէյիլ տիր, անճադ կիւնահտան պէրի
օլուպ՝ հեր խուսուստա պէպի՛ կիպի թէճրիպէ օ.
- 16 Լունմըշ տըր : Պունա պինա՛էն մէրհամէթէ նա՛իլ
օլմագ, վէ լազըմ՝ օլան իմոատ իչիւն ինպէթ
պուլմագ իւզրէ, ինպէթին թախթընա ճէսարէթէ
եազլաշալըմ :

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա հեր քեահին ի ա՛ղամ՝ ինսանլարտան ալ.
նարագ, կիւնահլար իչիւն թագտիմէ վէ զէպիհէլէր
թագտիմ էթմէք իւզրէ, Ալլահա միւթէ՛ալլըգ ու.
- 2 մուրա ինսանլար իչիւն թա՛իին օլունուր. Վէ ճէ.
հալէթ վէ զէլալէթտէ օլանլարա շէֆգաթըլ օլմաղա
գատիր օլուր. չիւնքի քէնտիսի տախի զա՛իֆլիքլէ
- 3 Իհաթա օլունմըշ տըր : Վէ պու սէպէպտէն գալմ
իչիւն էթտիյի կիպի, քէնտիսի իչիւն տախի կիւ.
նահլարտան տօլպը գուրպան թագտիմ էթմէսի
- 4 վաճիպ տիր. Վէ պու շէրէֆի պիր քիմնէ քէնտի.
լիյինտէն ալմազ, անճադ Ալլահ թարաֆընտան
- 5 Ահարոն կիպի տա՛վէթ օլունան զաթ ալլը : Քէ.
ղալիք ֆրիտոս տախի ֆեահին ի ա՛ղամ օլմագ
'իզգէթինի քէնտի քէնտինէ ալմատը, անճադ՝
Սէն Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէ.

- 6 տիմ՝ տէյէն անա 'եղէն Կերտի. Նիթէքիմ պաշգա
պիր եերտէ տախի՝ Սէն Մելքիսեդեկ Թերթիպի
իւզրէ իլ էլ էպէտ քեաճին սին՝ տէյիւ պուլուրըր :
- 7 0 տախի ճէսէտտէ պուլունտըրըր զէման, քէնտինի
էօիւմտէն խէլաս էթմէյէ գատիր օլսնա 'ազիմ՝
Ֆերեատ վէ կէօզ եաշլարըյէ նիյազ վէ բէճալար
'արզ էտիպ՝ Թագվասը սէպէպինտէն միւթէճապ
- 8 օլարագ, Հէր նէ գատար Օղուլ պուլունտու իսէ
9 տէ, չէքտիյի էլէմէրտէն իթա՛աթ էօյրէնտի. Վէ
քէմալէ վասըլ օլմասըյլէ քէնտինի իթա՛աթ է-
տէնյէրին ճիւմէսի իչիւն էպէտի խէլասա սէպէպ
- 10 օլտու. Վէ Ալլաճ Թարաֆընտան Մելքիսեդեկ
Թերթիպի իւզրէ Քեաճին ի տ՛ղամ Թէսմիյէ օլուն-
- 11 տու : Պունսն Տագդընտա տախի սէօյլէյէճէք ջօգ
սէօղիւմիւզ վար իսէ տէ, գուլագլարընըրդ աղըր-
- 12 լաշմըշ օլտըրընտան Թէֆսիրի միւշքիլ տիր : Զիրա
վագթա նազարէն մոլ՛ալլիմ օլմանըլ լազըմ իքէն,
պիր քիմնէնին սիգէ Ալլաճըն քէլամլարընըն էրքեա-
նընըն իպթիտասը նէ օլտըրընըր Թէքրտըր Թա՛լիմ
էթմէսինէ միւճթաճ սընըզ. վէ գուվլէթլի Թա՛ամա
տէյիլ, անճագ սիւտէ միւճթաճ օլսնլար օլտընըզ :
- 13 Զիրա հէր սիւտլէ պէսլէնէն քիմսէ սալաճ քէլամը
Տագդընտա պիխապէր տիր, զիրա ջօճուգ տըր :
- 14 Ամա գուվլէթլի Թա՛ամ Տասսէլէրի 'ատէթ սէ-
պէպինտէն էյիյի վէ քէօթիւյիւ Թէմեիզ էթմէյէ
Թա՛լիմ օլունմըշ օլան քեաճիլլէրէ մախսուս
տըր :

- 1 Պու էճլտէն Գրիստոս Տագգընտա օլան մէպտէ ի քէլամտան սարֆը նաղար էտիպ՝ քէմալէ տօղրու իլէրիէյէլիմ՝ վէ թէքրար էօլիւ 'ամէլլէրտէն թէվպէ
- 2 վէ Ալլահա իման, վէ վաֆթիվլէր թա'լիմի վէ էլէր գօմնսը վէ գըյամէթ իւլ էմլաթ վէ էպէտի
- 3 Տիւքմէն թէմէլ պրագմայալըմ՝ վէ Ալլահ ին
- 4 վէրիւ իսէ, պուռնու եափաճաղըզ՝ Զիրա պիւր քէրէ նուրա նա'իլ օլանլար վէ սէմավի 'աթիյէլի թա. տանլար վէ Բուհ իւլ Գուտսա Տիսսէտար օլանլար,
- 5 վէ Ալլահն էյի քէլամընը վէ կէլէճէք 'ալէմին
- 6 գուվվէթլէրինի թաթմըլ օլանլար, իրթիտասա կթ. տիքլէրի թագտիրտէ, պէ թէքրար թէվպէ իլին թէճտիտ օլունմալարը զայր ի միւմքին տիր. չինքի քէնտիլէրինէ իպն Ուլլահն թէքրար սալպ էտիպ՝
- 7 ըլսավայը 'ալէմ էտէրլէր, Զիրա թօփրագ չօդ տէֆ'ա իւղէրինէ կէլէն եաղմուրը իլիպ՝ քիմլէր իլին թիմար օլունուր իսէ, անլէրէ Ֆա'իտէլլի նէ. պաթաթ հուսուլէ կէթիրտիլինտէ՝ Ալլահ թարա.
- 8 Ֆընտան պէրէքէթէ նա'իլ օլուր, Ամնա տիքէն վէ չալլար հուսուլէ կէթիրէն մէքտուտ վէ լա'նէթ
- 9 եագըն օլուպ՝ 'ագըպէթի եանմագ տըր, Լաքին, էյ սէվկիւլիւլէր, պէզլէ սէզլէր իսէք տէ, սիլին հագգընըգտա տահա խայրը վէ մուճիպ ի խէլա
- 10 օլան շէյլէրէ իթիմատըմըզ վար, Զիրա Ալլահ 'ատալէթսիզ տէյիլ տիր քի էմէլինիզի վէ մու. գատտէսլէրէ կէթիլինիզ վէ էթմէքտէ պուլն. տըղընըզ խըտմէթլէ իսմինէ կէօսթէրտիլինիզ մու. հապպէթի ունդուտա :

- 11 Ամմա թէքեասիւլ էթմէյիպ՝ իման վէ սապր վա-
սրթաւըյլէ վա՛տլարա վարիս օլանլարա մուգթէտի
12 օլմանըլ իչիւն, Սիդին հէր պիրինիզ իւմիտին քե-
մալէ էրմէսի խուսուսընտա նիհայէթէ տէյին հէ-
ման պու ճէհտի իպրազ էթմէնիզի արզու էտէրիզ :
13 Զիրա Ալլահ Աբրահամա վա՛տ էթտիյինտէ, հազգը
իչիւն եէմին էտէճէք քէնտինտէն պէօյիւք պիր զաթ
պուլունմատըրընտան, քէնտի զաթը հազգը իչիւն
14 եէմին էտիպ, Հազիգաթէն սէնի զիյատէսիյլէ պե-
րէքէթլէյէճէյիմ, վէ սէնի զիյատէսիյլէ չօղալտա-
15 ճաղըմ՝ տէտի : Օ տախի պու վէճհլէ սապր էթ-
16 տիքտէն պօյրա վա՛տա նա՛իլ օլտու : Զիրա ստէմ-
լէր քէնտիլէրտէն պէօյիւյիւն հազգը իչիւն եէմին
էտէրլէր, վէ ՚ինտլէրինտէ իսպաթ իչիւն հէր միւ-
37 նազա՛անըն նիհայէթի եէմին տիր : Պու ճիհէթլէ
Ալլահ վա՛տըն վարիսլէրինէ քէնտի թէտպիրինին
թէզպլիւրիւ զայր ի միւմքին իտիյինի տահա զիյա-
տէ կէօսթէրմէք միւրատընտա օլարագ, պիր եէմին
18 ՚իլավէ էյլէտի : Թա քի անլէրտէ Ալլահըն եալան
սէօյլէմէսի մուհալ օլան՝ թէզպլիւր էթմէզ իքի
շէյին վասըթաւըյլէ պիզ, էօնիւմիւղէ գօնուլան
իւմիտէ նա՛իլ օլմագ իչիւն իլթիճա էտէնլէր գազի
19 թէսէլլիէ մալիք օլալըմ : Պու ի-ձէթի տախի ճանը-
մըզա միւհքէմ վէ սապիթ լէնկէր մագամընտա
թուլթարըզ . օ տախի փէրտէնին իչ թարաֆընա,
20 Եա՛նի Յիսուս Մեղքիսեգեկ թէրթիպի իւզրէ իլ
էլ էպէտ Բեասին ի ա՛զամ օլարագ, պիզիմ իչիւն
միւրչիտ օլմագ իւզրէ կիրտիյի մահալէ կիրէր :

- 4 Զիրա պու Մելքիսեդեկ Սալիմ մելիյի օլուպ՝ Ալլահ ը միւթա՛ւալըն քեահինի օլարադ, Աբրահամը, մելիքլերին գաթլինտէն ՝ապտեթ էտեր իքէն, իս.
- 2 Թիգպալ էտիպ անա խպր տու՛ա էլլէտի. Աբրահամ տախի անա էշեանըն քեաֆֆէտինտէն ՝իւլլ վէրտի. անըն էաֆնէն թերճէմէսի էվվէլա սատա, գաթ մելիյի վէ սանիյէն սէլամէթ մելիյի մա՛նա.
- 3 արնտա՛ Սալիմ մելիյի տախի օլարադ, Պապառը, վէ անասըղ, վէ նէսէպսիղ, վէ կիւնլերինին իպթի տասը վէ ՝էօմրիւնիւն նիհայէթի օլմայըպ՝ անճադ իպն Ուլլահա միւշապիհ օլարադ, տէվամ իւղէ քեահին գալըր:
- 4 Վէ պագընըղ, պու նէ գատար պէջիւք պիլ քիմնէ իտի քի՛ անա խանէտան ճէտտի օլան Աբրահամ տախի զանիմէթտէն ՝իւշը վէրտի. վէ պէնի Լէվիտէն օլարադ, քեահինիյի ալանարա գալմտան, էա՛նի քէնտի գարնտաշլարընտան, հէր նէ գատար անլէր Աբրահամըն սուլպընտան կէլ տիլէր իսէ տէ, շէրի՛աթ միւճէպինճէ ՝իւշը ալ.
- 6 մաղա թէնպիհ վար տըր: Ամմա պուշլարըն նէս լինտէն օլմայտն քիմնէ Աբրահամտան ՝իւշը ալըպ՝ վա՛տլարա մաղճար օլանա խպր տու՛ա էլլէտի:
- 7 Լաքլին պիլա իիթիլաֆ խպր տու՛ա պէջիւքտէն քիւլիւյէ օլըր:
- 8 Վէ պուրատա էօլէճէք ատէմլէր ՝իւշը ալըր, ամմա օրատա հպաթտա օլըրղընա շէհատէթ օ.
- 9 Լունան զաթ ալլէ: Վէ ՝իւշը ալան Լէվի տախի Աբրահամ վասըթասըլլէ ՝իւշը վէրտի տէնիլա ճա՛ղ.

- 10 տիր: Զիրա Մեղքիսեդեկ՝ Լեվիէն փետերինի իս-
թիգպալ էթտիյի զէման, քէնտիսի տաճա անըն
սուլպընտա իտի:
- 11 Իմտի էյեր Լեվիի քեաճինիք վասըթասըյլէ
քէմալ օլտա իտի, (չիւնքի պուհա մէպնի իսալգա
շէրի'աթ տախի վէրիլիշ իտի,) արթըգ Աճարոն
թէրթիպինճէ տէնիլմէյիպ Մեղքիսեդեկ թէրթի-
պինճէ պաշգա պիր քեաճինին զուհուր էթմէսի
- 12 Նէ լաղըմ իտի: Զիւնքի քեաճինիք թէպտիլ օ-
լունարըր թագտիրտէ, շէրի'աթըն թէպտիլի տախի
- 13 իգթիզա էտէր: Զիրա ճագգընտա պու շէյլէրին
զիքը օլունարըր զաթ՝ ճիչ պիր քիմէսինին մէգ-
պաճա միւլազէմէթ էթմէմիշ օլտըր տիկէր պիր
- 14 սըպթտան իտի: Զիւնքի Րապպըմըրն Յուդատան
նէշէթ էթտիյի զաճիր տիր. պու սըպթ ճագգըն-
տա իսէ Մովսէս քեաճինիք ճիճէթինտէն պիր շէյ
- 15 սէյլէմէտի: Վէ Մեղքիսեդեկ միւլապէճէթինճէ
օլտրագ, էմը ի ճիսմանիտէն՝ իպարէթ օլան շէրի'ա-
- 16 թա կէօրէ տէյիլ, Անճագ զէվալ պուլմագ ճայա-
թըն գուվիլէթինէ կէօրէ օլան զայրի պիր քեաճին
զուհուր էթտիյի ճալտէ, տաճա զիյատէ աշիքեար
- 17 տըր: Զիրա՝ Սէն Մեղքիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ
իլ էլ էպէտ քեաճին սին՝ տէյիւ շէճատէթ էտէր:
- 18 Զիրա շէրի'աթ ճիչ պիր շէյի թէքմիլ էթմէմէտիյ-
լէ սէպգաթ էտէն էմը զա'իֆ վէ ֆա'իտէսիլ օլ-
- 19 տըրընտան՝ լաղվ օլունուպ, Անըն հէրինէ էֆզալ
պիր իւմիտ կիրտի. պուհուն վասըթասըյլէ Ալա-
ճա թէգարրուպ էտէրիլ:
- 20 Վէ հէմին օլմագորըրն իւհիլիյէ օլմատըր ճի-
- 21 ճէթլէ, (Զիւնքի անլէր պիլա հէմին, լաքին պու

- Յէսուս եկմինչէ օլուպ՝ քէնտինէ Ռապպ՝ Սէն Մել
քիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեաճին սին՝
տէյիւ եէմին էթտի, վէ փէշիման օլմազ՝ տէյէ.
- 22 Նին թարաֆընտան քեաճին նասպ օլունտու,) Յի.
սուս օլ գատար էֆզալ պիր 'աճտըն քէֆիլի
օլտու:
- 23 Վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մանի
օլտըղընտան, քեաճին նասպ օլունանլար ջօգ իտի.
- 24 Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն
- 25 Ինթիգալ էթմէզ քեաճիյիլէ մալիք տիր, Պու
էճլտէն անըն վասըթասըյլէ Ալաճա թէգարըուպ
էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր
տիր. չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'իմա
ճայաթասա տըր:
- 26 Զիրա պու միսիլլիւ, ետ'նի մուգատտէս վէ սուէ
սըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնաճքեարլարտան միւթէ.
- 27 Ֆերրիզ, վէ կէօքտէն միւրթէֆի', Վէ օլ քեաճին ի
ա'զամլար կիպի էվվէլա քէնտիսինին, պա'տէճու
գալմըն կիւնաճլարը իչիւն ճէր կիւն գուրպանլը
թադտէմ էթմէյէ իճթէյաւը օլմայան Քեաճին ի
ա'զամ պիղէ մուգթաղի իտի. զիրա քէնտինի
թադտիմ էթմէքլէ պուճու պիր տէֆ'ատա իճրա
- 28 Էյլէտի: Զիրա շէրի'աթ զա'իֆլէյէ միւպթէլա օլան
ստէմլէրի քեաճին ի ա'զամլար, լաքին շէրի'աթ.
տան սօկրա օլան եէմին քէլամը իլ էլ էպէտ միւ.
քէմմէլ օլան Օղլու նասպ էտէր:

ՊԱՊ 8

1 Վէ սէօյլէտիյիմիզ շէյլէրին խիւլասատը պու տըր

քի սէմովաթտա՝ ազամէթ թախթընըն սաղընտա
 օթուրան պեջլէ պիր քեահին ի ա՛զամըմըզ վար
 2 տըր . Պու տախի մագտիսին , վէ ինսանըն տէյիլ ,
 անճագ Բապպըն գուրտըղը հագիգի մէսքէնին խա-
 3 տըմը տըր : Զիրա հէր քեահին ի ա՛զամ թագտիմէ-
 լէր իլէ գուրպանլար թագտիմ էթմէք իչիւն նասպ
 օլունտըղընտան , պունսւն տախի թագտիմ էտէ-
 4 ճէք պիր շէյի օլմասը լազըմ կէլիր : Զիրա էյէր
 եէր իւզէրինտէ օլսա իտի , շէրի՛աթ մուճէպինճէ
 թագտիմէլէրի թագտիմ էտէն քեահինլէր պու-
 5 լունտըղճա՝ քեահին օլմազ իտի . (Անլէր իսէ սէ-
 մատաքի շէյլէրին նիւմունէ վէ կէօլկէսինէ կէօրէ
 խըտմէթ էտէրլէր . նիթէքիմ Մոզսէսէ մէսքէնի
 ինչա էտէճէյի վագըթ վահի օլունտու , զիրա անա՝
 Պագ , ճիւմլէսինի սանա տաղտա կէօթէրիլէն րէսմէ
 6 կէօրէ եափասըն՝ տէտի .) Լաքին շիմաի նէ գատար
 էֆղալ վա՛տլարլէ սապիթ գըլընմըշ օլան էֆղալ
 պիր ՛ահտըն միյանճըսը օլմուշ իսէ , օլ գատար
 ա՛լա պիր մէ՛մուրիէթէ նա՛իլ օլտու :
 7 Զիրա էյէր օլ էվվէլքիտի գուսուրսըզ օլսա իտի ,
 8 իքինճիտի իչիւն մահալ արանըլմազ իտի : Զիւնքի
 անլէրէ ՛իթապլէ տէր քի՝ իշթէ պէյթ ի իսրպլէ
 իլէ վէ պէյթ ի Յուգա իլէ եէնի պիր ՛ահտ ՛ագտ
 էտէճէյիմ կիւնլէր կէլիր՝ տէյիլ Բապպ պուլուրըր :
 9 Պու տախի անլէրի Մըսըր տիյարընտան չըգարմագ
 իչիւն էճտատլարընըն էլլէրինտէն եափըտըղըմ
 կիւնտէ անլէր իլէ էթտիյիմ ՛ահտ կիպի օլմոյա-
 ճագ տըր . չիւնքի անլէր ՛ահտըմտա տէվամ էթ-
 մէտիլլէր , պէն տախի անլէրտէն գաթ՝ ի նագար
 10 էթտիմ՝ տէյիլ Բապպ պուլուրըր : Զիրա օլ կիւն-

- լերտէն ոճիրա, պէյթի Խարայէլ իլէ 'ադտ էտէ.
 ճէյիմ 'աճտ պու տըր, ես'նէ շէրի'աթըմը զիճնէ.
 րինէ գոյուպ' գալպլէրի իւզէրինէ ետզաճաղըմ, վէ
 պէն անլէրէ Ալլաճ օլաճաղըմ, անլէր տախի պանա
 41 գալվիմ օլաճաղ տըր: Վէ ճէր քէս քէնտի գօնը.
 սընա, վէ ճէր քէս քէնտի գարնտաշընա՝ Բապալ
 պիլ՝ տէյերէք թա'լիմ էթմէյէճէք տիր. զիրտ քիւ-
 չիւք, պէօյիւք, անլէրին ճիւմլէսի պէնի պիլէճէք
 42 տիր. Զիրա ճագգարզլըգլարընա զաֆուր օլաճաղըմ
 վէ անլէրին կիւնաճլարը իլէ ֆըսգլարընը ալթըզ
 խաթըրմա կէթիւմէյէճէյիմ՝ տէյիւ Բապպ պույու-
 րըր:
 43 Իճնի տէմէսիյլէ եվվէթիյի եսքի գըլըշ, վէ եսքի
 վէ փիր օլանըն զէվլալը եագըն տըր:

ՊԱՊ 9

- 1 Իմտի օլ եվվէթի 'ահրը՝ 'իպատէթ ֆէրիզէլէրի վէ
 2 զէմինի մագտիսի վար իտի: Զիրա պիրինճի մէսքէն
 ինչա օլունուպ՝ պունտա շէմ՝ տուն վէ ոսֆրա վէ
 ճուզուր էքմէքլէրի պուլունարագ, պունա Գուտ
 3 Թէսմիյէ օլունուր: Վէ իքինճի փէրտէնին աբտըն.
 տա Գուտս իւլ ագտաա թէսմիյէ օլունան մէսքէն
 4 պուլունուպ, Անտէ ալթուն պուլունարտան վէ ճէր
 թարաֆը ալթուն գափլը թապուլթ իւլ 'աճտ վար
 իտի. պունտա տախի մէննի ճափի օլան ալթուն
 տէսթի վէ Աճարոնըն ֆիլիսլէնմիշ օլան 'աաաթը
 5 վէ 'աճտըն լէվճալարը պուլունուր իտի. Վէ
 իւսթիւնտէ քէֆարէթկեաճա կէօյկէ էտէն ճէլի
 քէրուպիլէր վար իտի, պուլ շէյլէրին ճագգընտա

խէ շիմտի Թաֆսիլէն սէջլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր :

- 6 Վէ պուշլար պէջլէ Թէրթիպ օլունմը իքէն , խըտմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեահինլէր հէր
- 7 զէման պիրինճի մէսքէնէ կիրէրլէր իտի : Ֆադաթ իքինճիսինէ սէնէտէ պիր քէրրէ հալընըղ քեահին ի ա'զամ իէէր . տմնա դան կէօթիւրմէյէրէք կիրմէղ իտի . վէ օլ քաշ տախի քէնտիսի իչիւն վէ գալմըն
- 8 խոթալարը իչիւն Թագտիմ էտէր իտի . Բուհ իւլ Գուտսս պու վէճճլէ պէյան էտէր քի' էվվէլքի մէսքէն տուրտըգճա , մագտիսին էօլու տահա իզհար
- 9 օլունմումըլ տըր : Պու տախի օ զէման իչիւն պիր միտալ իտի . չիւնքի անաէ 'իպատէթ էտէնի զամիրճէ քէմնյէ իսալ էթմէյէ գատիր օլմոյան Թագտիմլէր վէ զէպիհէլէր Թագտիմ օլունուր իտի :
- 10 Վէ պուշլար հալընըղ եէյէճէք վէ իչէճէք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ երյգանմալար վէ Թէնէ միւթէ'ալլըգահ քեամս տա'իր իսլահ վագթը օլունճայա գատար
- 11 օլան ալինլէրտէն 'իպարէթ իտի : Ամնա կէլէճէք նի'մէթլէրին քեահին ի ա'զամը օլան ֆրիստոս զուհուր էտիպ' էլ իլէ հափըլմամըլ տահա պէօյիւք վէ տահա միւքէմմէլ , հա'նի պու խիլգաթտան օլ
- 12 մայան մէսքէնտէն իէլէրէ , իքքէճլէր վէ պուզտղըլար գանըյլէ տէյիլ , անճագ քէնտի գանըյլէ Ֆիտիյէ ի էպէտիյէ Թէտարիք էտիպ' մագտիսէ պիր
- 13 քէրրէ կիրտի : Զիրա էյէր պուղալար վէ էրքէճլէր գանը վէ ինէք քիւլիւ նափաք օլտըլար իւզէրինէ սէրփիլինճէ , Թէնին փաքիլի ճիհէթիլլէ Թագտիս
- 14 էտէր իտէ , իզէլի Բուհ վատըթասըյլէ զաթընը լէքէսիղ օլարագ Ալլահա Թագտիմ էթմիլ օլան

Քրիստոսը՝ գանը՝ զամերինիզի, հպչ օլան Ալլահ
'իպատէթ էթմենիզ իչիւն, էօլիւ 'ամէլլէրտէն նէ
գատար զիյատէ փաքէյէճէք տիր:

- 15 Պու սեպէպտէն հէնի 'ահտըն միյանճըր տըր,
թա քի էվլէլքի 'ահտըն հէ-հէ- ալթընտա օլան
թէճապուղաթըն ֆիտիյէսի իչիւն էօլիւմ վուգու՝
պուլմուշ օլարագ, տա՝վէթ օլունանլար էպէտի մի.
16 րասըն վա՝տընա նա՝իլ օլալար: Զիրա վասիյէթ
պուլունտըղը հէրտէ, վասիյէթ հտէնին էօլիւմիւ.
17 նիւն վուգու՝ը լաղըմ տըր: Վասիյէթ էտէն ոաղ
գալորդէճա էսէյէթի հիւքմիւ օլմատըղընտան՝ վա.
18 սիյէթ մէվլթա իւզէրինէ սապիթ օլուր: Պու սէ.
պէպտէն էվլէլքիսի տախի գան օլմագսըղըն թագ.
19 տիս օլունմատը. Զիրա Մոսէս պիւթիւն գալմա
շէրի՝աթ մուճէպինճէ ճիւմլէ էմրլէրի սէօյլէտիքտէն
սօկրա, պուզուղըլարըն վէ երքէճլէրին գանընը ա.
լըպ՝ սու իլէ վէ գըրմըղը հափաղը իլէ վէ զուֆա
թու իլէ հէմ նէֆա ի քիթապա վէ հէմ տախի
20 ճիւմլէ գալմա սերփիպ, Պու Ալլահն սիզէ էմր
24 էթտիյի 'ահտըն գանը տըր՝ տէտի: Քէզալիք օլ
գանտան մէսքէնէ վէ ճիւմլէ 'իպատէթ էտէվա.
22 թընա սերփտի. Վէ շէրի՝աթ մուճէպինճէ հէման
հէր շէյ գան վասըթասըյլէ փաքէնիր, վէ գան
տէգըիւլմէյինճէ մաղֆէրէթ օլմազ:
23 Իմտի աէմալաթտա պուլունան նէսնէլէրին նիւ
մունէլէրինին պունլար վասըթտըյլէ, ֆագաթ սէ-
մալի նէսնէլէրին պունլարտան էֆզալ զէպիհէլէրլէ
24 փաքէնմէսի իճապ էտէր: Զիրա Քրիստոս էլ իլէ
հափըմըշ օլուպ՝ հագիգինին շէպիհի օլան մաղտի-
սէ տէյիլ, անճագ շիմտի պիղիմ իչիւն Ալլահն

25 հուշուրընա քէնտինի իհզար էթմէք իւզրէ, ասը
 սէմայա կիրտի: Լաքին քեահին ի ա'զամըն հէր
 սէնէ աիէրին գանըլէ մագտիսէ կիրտիյի կիպի,
 պուհուհն քէնտի քէնտինի չօգ տէֆ'ա թագտիմ
 26 էթմէսի էթմէ էթմէզ. Զիւնքի տիւննանըն թէ'սի-
 սինտէն պերու անըն չօգ տէֆ'ա էլէմ չէքմէսի լա-
 զըմ կէլիւր իտի. շիմտի իսէ 'ասըլարըն խիթամըն-
 տա քէնտիսի զէպիհէ օլմաղլէ, կիւհասըն տէֆ'ի
 27 իչիւն պիր քէրրէ զահիր օլմուշ տըր: Վէ տտէմ-
 լէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ պա'տէհու հիւքմ թագ-
 28 տիր օլուհտըղը միսիլլիւ, Քէզալիք Քրիստոս չօգ
 քիմնէլէրին կիւհասըլարընը դալտըրմագ իչիւն, պիր
 քէրրէ թագտիմ օլուհմըշ օլուպ, քէնտինէ մուհ-
 թագըր օլանըլարա խէլաս իչիւն կիւհասըղ օլարագ
 իքինճի տէֆ'ա զուհուր էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 10

1 Զիրա շերի'աթ կէլէճէք նի'մէթլէրին սուրէթ ի
 ասիլէսինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կէօլկէսի-
 նէ մալիք օլտըղը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ միւտա-
 վէմէթ իւզրէ թագտիմ օլուհան հէման օլ զէպի-
 հէլէրլէ թէգարրուպ էտէնլէրի քէմալէ էրտիրմէյէ
 2 աղա գատիր տէյիլ տիր: Եօգսա 'իպատէթ է-
 տէլէր պիր քէրրէ փաքլէնմիշ օլարագ, արթըդ
 կիւհաս խուսուհընտա զամիր թարաֆընտան թա'-
 զիւլէրի օլմատըղը իչիւն, թագտիմ օլուհմուլարը
 3 թէրք էտիլմէ՞ղ մի իտի: Լաքին պուհուլարլէ սէնէ
 4 պէ սէնէ կիւհասըլարըն պիքրի օլուր: Զիրա պուհա-
 լար վէ էրքէճլէր գանընըն կիւհասըլար տէֆ' էթմէ-

- 5 սի զայր ի միւմքին տիր : Պու էճլտէն տիւնեայս
կիրէր իքէն պուլուրը քի՝ Զէպիճէ վէ թագտիմէ
իսթէմէտին, լաքին պանա պիր ճէսէտ հազըրլատըն :
- 6 Մուհրապալարտան վէ կիւնահ գուրպանլարընտան
- 7 խօշնուտ օլմատըն : Օ ղէման քիթապըն թուամ.
ընտա հազգըմտա մուհարէր օլտըզը իւզըն՝ Ես
Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն իչ
8 թէ պէն կէլյօրըմ՝ տէտիմ : Պալատէ, շէրի՛տթ
մուճէպինճէ թագտիմ օլուանլար հազգընտա՝
Զէպիճէ վէ թագտիմէ վէ մուհրապալար վէ կիւ.
նահ գուրպանլարը իսթէմէտին, վէ ալէրտէն խօշ
9 նուտ օլմատըն՝ տէտիքտէն սօկրա, Ես Ալլահ,
սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն կէլյօրըմ՝
տէմէսիյլէ էվէլէքիյի դալտըրըր, քի սօկրաքիյի
10 սապիթ էտէ : Պու իրատէթլէ պիզ Յիսուս Քրիս.
տոպըն ճէսէտինին պիր քէրրէ թագտիմի վասըթա.
ւըյլէ թագտիւ օլուտըգ :
- 11 Վէ հէր պիր քեահին կիւնտէն կիւնէ իըրտէթ
էտէրէք տուրուպ, կիւնահլար տէֆ՝ էթմէյէ առ.
լա մուգթէտիր օլմայան հէման օլ ղէպիճէլէրի
12 տէֆ՝աթլէ թագտիմ՝ էտէր : Լաքին պու զաթ
կիւնահլար իչիւն պիր ղէպիճէ թագտիմ էթմիլ
օլուպ, իլ էլ էպէտ Ալլահն սաղընտա օթուրմիլ
13 տըր : Վէ պունտան պէօյլէ տիւշմէնլէրինին քէնտի
պագալարը ալթընա պասամագ դօնուլմասընա մուն.
14 թազըր տըր : Զիրա թագտիւ օլուանլարը պիր
գուրպանլէ իլ էլ էպէտ քէմալէ էրտիրմիշ տիր :
15 Վէ Բուհ իւլ Գուտս տախի շահիտիմիզ տիր :
16 Զիրա՝ Օլ կիւնլէրտէն սօկրա անլէր իլէ՝ ագտ է.
տէճէյիմ՝ ահտ պու տըր, (տէլիւ Բապպ պուլու.

- բերոյ) եա'նի շէրի'աթըմը գալլալէրինէ գոյուպ զիհն-
 17 լէրի իւզէրինէ եազաճաղըմ' տէյիւ մուգատտեմա
 17 սէյլէտիքտէն սօկրա, վէ անլէրին կիւնաճլարընը
 վէ ֆըսգլարընը արթըգ թէզէքքիւր էթմէյէճէյիմ'
 18 Կէր: Իմտի պունլարըն 'աֆվը պուլունտըղը թագ-
 տիրտէ, արթըգ կիւնաճ իչիւն գուրպանա հաճէր
 եօգ տըր:
 19 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Յիսուսըն գանըյլէ' փէր-
 տէտէն, եա'նի քէնտի թէնինտէն պիզիմ' իչիւն
 հազըրլատըղը օլ եէնի վէ տիրի թարիգ իւզրէ,
 20 Մագտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիզ վէ պէյթ Ուլ-
 լաճ իւզէրինտէ Քեաճին ի ա'ղամըմըզ վար իքէն,
 21 Գալլալէրիմիզ ֆասիտ զամիրտէն փաքլէնմիշ, վէ
 ճէսէտիմիզ փաք սու իլէ եըյգանմըշ օլարագ,
 22 Միւսթագիմ' գալլ վէ միւքէմմէլ իմանլէ թէգար-
 23 րուպ էտէլիմ': Իւմիտիմիզին իգրարընը միւճքէմ'
 24 Թուլթալըմ', զիրա վա'տ էտէն սատըգ տըր. վէ
 մուհապպէթ վէ էյի 'ամէլլէրէ թէշվիգ էթմէք ի-
 25 չիւն պիրի պիրիմիզի միւլաճազա էտէլիմ'. վէ պա-
 ղըլարըն 'ատէթի իւզրէ թէճէմմիւ' էթմէմիզի
 թէրք էթմէյիպ, պա խուսուս կիւնիւն եազաշտը-
 ղընը կէօրտիւքճէ, պիրի պիրիպէ նասիհաթ էտէլիմ':
 26 Զիրա հագիգաթը պիլմէքլիյէ նա'իլ օլտըգտան
 սօկրա գաստէն կիւնաճ էտէրսէք, արթըգ կիւնաճ-
 27 լար իչիւն ղէպիհէ գալմազ. Սնճագ հիւքմ' իչիւն
 տէհէթլի պիր ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ էտէնլէ-
 րի թէլէֆ էտէճէք օլան աթէշ զազապը Գուր:
 28 Մուսէսին շէրի'աթընը թահգիր էթմիշ օլան ս-
 տէմ' իքի եա իւշ քիմնէնին շէհատէթիլլէ պիլա
 29 մէրհամէթ էօլիւր. Իպն Ուլլաճը սյագ ալթընա

- այմըշ վէ վասըթասըյէ թադտիս օլունտըղը 'աստ
գանընը նափաք սայմըշ վէ 'ինայէթ Բուհընա շէթմ
էթմիշ օլան քիմնէ նէ՞ գատար տահա շիտտէթի
պիր 'ազտպա միւսթահազգ սայըլաճագ տըր՝ պանն
- 30 էտէրսինիզ. Զիրա՝ ինթիգամ պէնիմ տիր, ճէզպը
պէն վէրերիմ՝ տէյիւ Բապպ պուշուրըր. վէ թէք.
բար՝ Բապպ քէնտի գավմընը հիւքմ էտէճէք տիր՝
- 31 տէյէնի պիլերիզ, Հսյո Ալլահըն էլինէ տիւշմէք
գօրգուլը պիր շէյ տիր:
- 32 Իմտի էվվէլքի կիւնլէրի, եա՛նի թէնվիր օլուն.
տըգտան սօնրա շիտտէթի էլէմլէրէ կերիֆթար օ.
- 33 լուպ, Պա՛գէն սիթէմլէր վէ մուզսյադալարլէ 'տէ.
մէ թամաշա օլարագ, պա՛ղէն պու միսիլիւ հալտէ
պուլունանլարա շէրիք օլտըղընըզ վազլթը խաթըր.
- 34 նըզա կէթիրինիզ: Զիւնքի մահպուսիյէթիմտէ պա.
նա հէմտէրտ օլուպ՝ սէմավաթտա ալլա վէ պագի
պիր մաղինիզ մէվճուտ օլտըղքնը պիլէրէք, էմվա.
լինիզին եաղմա օլունմասընա մէսէրրէթլէ բազի օլ.
- 35 տընըզ, Իմտի 'ազիմ միւքեաֆաթըր օլան պու թ.
- 36 թիմատընըղը թէրք էթմէլինիզ, Զիրա սապը էթ.
մէնիզ լաղըմ տըր, թա քի Ալլահըն իրատէթիինի
- 37 իճրա էտիպ՝ վա՛տա նա՛իլ օլաւընըզ, Զիւնքի պիր
ազաճըգ վազըթտան սօնրա, կէլէճէք օլան կէլըր
- 38 վէ թէ՛էխսուր էթմէզ, վէ Սայիհ իմանլէ եա.
շայաճագ տըր. հէմ տէ՛ Էյէր պիրի կէրի չէքիլիւ
- 39 իսէ, ճանըմ անտէն խօշնուտ օլմազ, Լաքին պիլ
հէլաք իչիւն կէրի չէքիլմէքիքտէն տէյիլ, սոնճագ
ճոն խէլասը իչիւն իմանտանըզ:

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի իման՝ իւմիա օլունան շէյլերին տալը վէ կէօ-
 2 ըիւնմէյէն նէանէլերին տելիլի տիր : Զիրա միւթէ-
 գատտիմին պունուելէ հիւսն ի շէհատէթէ մաղհար
 օլտըլար :
- 3 Իմանլէ ֆէհմ էտերիլ քի Ալլահըն քելամըյլէ
 'ալէմիյն թէ'' սիս օլունտու , շէյլէ քի կէօրիւնէն
 շէյլէր զահիր օլանտան վիւճուտէ կելմէտի :
- 4 Իմանլէ Հարէլ Ալլահա Կայէնին Բ-գոթէ երգէին-
 րէն էֆղալ պիր գուրպան թագաթիմ էյլէտի , վէ
 անըն վասըթաւըյլէ սաղիհ իտիյինէ շէհատէթ օ-
 լունտու , չիւնքի անըն թագաթիմէլերի հագգընտա
 Ալլահ շէհատէթ էյլէտի . վէ օլմիւշ իքէն անըն
 վասըթաւըյլէ տահա սէյլէյօր :
- 5 Իմանլէ Ենուլք էօրիւմ կէօրմէմէք իւզրէ նազլ օ-
 լունտու , վէ Ալլահ անը նազլ էթմիշ օլտըղընտան
 պուլունմուգ իտի . զիրա նազլ օլունմուղտան էվվէլ
 Ալլահա մագպուլ տըր՝ տէյիւ հագգընտա շէհա-
- 6 տէթ օլունտու : Լաքին իման օլմաւըղը հալտէ
 մագպուլ օլմագ զայր ի միւմքին տիր . զիրա Ալլա-
 հա թէգաւրուպ էտէնին , անըն մէվճուտ իտիյինէ ,
 վէ քէնտինի թալէպ էտէնլէրէ միւքեւֆաթ էտիւճի
 իտիյինէ իման էթմէտի կերէք տիր :
- 7 Իմանլէ Նոյ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագգըն-
 տա վահիլլէ խապէր ալմաղլէ , խալֆ էտիպ քէնտի
 խանէսինին իւլասը իչիւն պիր սէֆինէ ինշա իլլէտի .
 վէ անըն վասըթաւըյլէ տիւնեա 'ալէյհինէ հիւքմ
 էյլէյիպ՝ իմանա կէօրէ օլան սալահըն վարիտի օլտու :
- 8 Աքրահամ վարիպ օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ

- տա՛վէթ օլունարդընտա, իմանլէ իթա՛աթ էլլէտի
վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չոգբայ կիթաի:
- 9 Վա՛տ օլունան տէյարտա զուրպէթաէ կիպի իման.
լէ միւսաֆիր օլարագ, հէման օլ վա՛տըն միրա
շէրիքլէրի օլան իսահակ վէ Յակոբ իլէ չատըրլաք:
- 10 տա սաքին օլտու, Զիրա թէմէլլի շէհրէ մունթաղը
իտի, քի պունուն մի՛մար վէ պանիսի Ալլահ տըր:
- 11 իմանլէ Սարա քէնտիսի տաիսի համիլէ գալմազ
իչիւն գուվվէթ պուլտու, վէ վա՛տ էտէնի սատը
՛ատտ էլլէտիյինտէն սիննի կէչմիշ իքէն տողոթ:
- 12 տու: Պու էճլտէն տաիսի էօլմիւշ հիւքմիւնա
պուլունան պիր զաթտան, քէսրէթ ծի հէթիլլէ կե.
յիւն երլորդլարը գատար, վէ տէնիլ քէնարընտ
օլան սայլըմալ գում գատար զիւրիլլէթ օլտու:
- 13 Պունլարըն ծիւմլէսի վա՛տլարա նա՛իլ օլմամլ
օլուպ, Ֆագաթ անլէրի ուզագտան կէօրիւպ [թ.
թիգատ] վէ մէմնունիլլէթլէ գապուլ էտէրէք, ղէ.
մին իւզէրինտէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլտըզլարըն:
- 14 իգրարլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր, Զիրա պեց.
լէ շէյլէրի տէօյլէյէնլէր պիր վաթան արատըզլա:
- 15 րընը կէօլթէրիլէր. Վապա՛ա էյէր չըգտըզլալ
էէրի թէղէքքիւր էթսէլէր իտի, ՛ալտէթ էթմէլէ:
- 16 վագըթլարը օլուր իտի: Վէ լոքին շիմտի ա՛լտընա,
եա՛նի սէմսվիլէ բաղիպ օլուրլար. պու էճլտէն Ա.
լահ անլէրին Ալլահը տէնիլմէքտէն հիճապ էթմէլ.
զիրա անլէրէ պիր շէհր հագըրլատը:
- 17 իմանլէ Աբրահամ թէճրիպէ օլունորգտա իսա.
հակը թագտիմ էլլէտի, վէ վա՛տլարը ալմըշ օլան:
- 18 Սէնին նէպին իսահակլէ եատ օլունաճագ տըր՝
տէյիւ հագգընտա պուլտըրլարըն պիրիճիք օղլընը

- 19 Թողտիմ էյլէտի : Զիրա Ալլահն աւել տաւ ինչպէս էթմէյէ գաւառի տիր՝ տէյիւ տիւշիւն տիւ վէ օրատան տախի տնը Թէմսիլէն ալտը :
- 20 Իմանլէ Իսահակ կէլէճէք շէյլէր հազգընտա
- 21 Յակոբս վէ Խաւա խայր տու'ա էյլէտի : Իմանլէ Յակոբ վէֆաթ էտէր իքէն , Յովսէփին օղուլլա-
րընըն հէր պիրինէ խայր տու'ա էյլէտի . վէ քէն-
տի տէյնէյինին ուճընա Դաշաւա սէճտէ էյլէտի :
- 22 Իմանլէ Յովսէփ վէֆաթ էտէր իքէն պէնի Խորայէ-
լին խաւըճընը դիքր էթտի , վէ քէնտի քէմիքլէրի
հազգընտա վասիլլէթ էյլէտի :
- 23 Մովսէս Թէվէլլիւտ էթտիքտէ վալիտէյնի չօճու-
ղըն կիւղէլ իտիյինի կէօրմէլէրիյլէ , մէլիյին ֆեր-
մանընտան գօրգմայըպ՝ Իմանլէ իւչ այ տնը սադ-
- 24 լատըլար : Մովսէս քէմանլէ վասըլ օլաւդտա , Իմանլէ
փարաւտըն գըղընըն օղու Թէսմիյէ օլուհմագտան
- 25 իմթինա՝ էյլէտի . Զիւնքի կիւնահըն Փանի սէֆասընը
սիւրմէքտէն իսէ , Ալլահըն գալմը իլէ պէրսպէր
- 26 էգիյէթ չէքմէյի Թէրճիհ էյլէտի : Վէ Գըրիստսըն
սիթէմինի Մըսրըն խազինէլէրինտէն տահա պէյիւք
ղանիլիք 'ատա էյլէտի . զիրա միւքէաֆաթա մուն-
- 27 Թազըր իտի : Իմանլէ մէլիյին զալլապընտան գօրգ-
մայըպ՝ Մըսրը տիյարընը Թէրք էյլէտի , չիւնքի
օլ կէօրիւհմէյէն Զաթը կէօրիւր կիպի սէպաթ
- 28 էթտի : Իմանլէ Ֆըսհը վէ գան սէրփմէսինի իճրա
էյլէտի , Թա քի իլք տօղտնլարը հէլաք էտէն առ-
լէրէ տօգուհմայ :
- 29 Իմանլէ Պահը Ահմէրտէն գարատան Էլէ-
կէն կէշտիլէր . Մըսրիլէր տախի պունա գալգըշարգլա-
րընտա զարգ օլտըլար :

- 30 Իմանիլէ Երիքովըն սուրլարը, էթրաֆը Էէտի կիւն
 31 տօլաշըլարդտան սօյրա երգըլար: Իմանիլէ ֆաշիլէ
 Բահայ ճասուլարը սէլամէն գապուլ էթմիշ օլտը.
 զընտան, իմանիլար իլէ պերապեր հէլաք օլմտը:
 32 Վէ տահա նէ՞ սէյլէյէյիմ. զիրա Գեդէնն վէ
 Պարաֆ վէ Սամֆուռն վէ Յիփթայէ վէ Դաւիթ վէ
 Սամուէլ վէ փէյղամպերլէրտէն պահս էտէճէք օլտը
 33 Իսէմ, պանա վազըթ Էէթիշմէզ, Անլէր քի իման
 վասըթասըլլէ մէմէքէթլէր ֆէթհ էթտիլէր, սալա
 իշլէտիլէր, վա՛տլարյո նա՛իլ օլտըլար, աբսուլլըրն
 34 աղըզլարընը գափասըլար, Աթէշին շիտտէթիթ
 սէօնտիւրտիւլէր, գըլըճ աղընտան գուրթուլարըլար,
 զա՛իֆիլքտէն գուլվիլթլէնտիլէր, ճէնքտէ գուլվիլթի
 օլտըլար, էճնէպիլէրին օրտուլարընը պօլարըլար:
 35 Նիսվան քէնտի էօլիւլէրինի գըյամ էթմիշ ալալէ
 լար. պա՛գըլարը իսէ էֆզալ գըյամէթէ նա՛իլ օլ
 մուգ իւզրէ՝ նէճաթը գապուլ էթմէյիպ՝ իշքէնճէ
 36 չէքտիլէր. Պաշգալարը իաթիհզա վէ տարալար,
 հէմ տէ պէնտլէր վէ մահպուսիյէթ թէճըրպէլէրին
 37 տիւչար օլտըլար, Թաշլանտըլար, տէպթէրէ իլէ
 պիշլիտիլէր, թէճըրպէ օլունտըլար, գըլըճէ գաթլ
 օլունարաֆ էօլտիւլէր, Եօգսուլլըգ վէ մուզայաֆ
 վէ ճէֆայա տիւչար օլարաֆ, գըյուն փօթլարը վէ
 38 քէշի տէրիլէրի կիլէրէք տօլաշտըլար. (Տիւնէա առ
 լէրէ լայըգ տէյիլ իտի.) վէ չէօլլէրտէ վէ տաղլար
 տա վէ մաղարալարտա վէ Էէրին ինլէրինտէ ալարէ
 կէզտիլէր:
 39 Վէ պուշլարըն ճիւմէսի իման վասըթաղլէ
 հիւնն իչէհատէթէ մուլիք օլտըլար իսէ տէ, վա՛.
 40 տա նա՛իլ օլմատըլար. Զիրա Ալլահ պիղիմ հաֆ.

գըմըդ տա էֆզալ պիր շէյ թէ տարիք էթմիշ տիր,
թա քի անէր պիզ օլմայընճա քէմալէ վասըլ օլ-
մայալար:

ՊԱՊ 12

1 Դմտի պու գատար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլուլթ
կիպի ալմըշ օլմաղլէ, հէր աղըրըղը վէ Պէրէ գօ-
լայճա իհաթա էտէն կիւնասը թէրք էտիպ, էօնիւ-
միւղէ գօնուլան էարըշտա, իմանը պաղլայան վէ
թէքմիլ էտէն Յիսուսա նազար էտէրէք՝ սապըլէ
2 գօշալըմ, Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան մէսէրրէթ իշիւն
հագարէթի պիր շէյ՝ ատտ էթմէյերէք, խաչա թէ-
համմիւլ էյլէտիքտէն սօնրա՝ Ալլահըն թախթընըն
սաղընտա օթուրտու:

3 Լմտի կիւնահքեարլար թարաֆընտան քէնտի
'ալէյհինտէ վուգու՝ պուլան պու միսիլիւ մուխա-
լէֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքքիւր էտի-
նիզ քի ճանլարընըզ՝ աճիզ վէ եօրզուն օլմայա:

4 Կիւնահա գարշը ճիհատ էտէրէք, գան ԽէօԳէԿ
տէրէճէսինէ գատար տահա մուգալէմէթ էթմէ-

5 տիհիզ՝ Վէ՝ Էյ օղլըմ, Բապպըն թէ՛ տիպինի թահ-
գիր էթմէ, վէ անըն թարաֆընտան թէքտիր օ-

6 լուհաղըղտա՝ աճիզ գալմա. Զիրա Բապպ սէվտիյինի
թէ՛ տիպ էտեր, վէ գապուլ էթտիյի հէր օղլու

տարպ էտեր տէյերէք, օղլուլարա Դօյլէր կիպի սի-

7 զէ վէրիլէն նասիհաթը ունուլթաղըզ: Էյեր թէ՛-
տիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիզ, Ալլահ սիզէ օղլուլ

լարա կիպի մուլամէլէ էտեր. վիրա հա՞նկը օղլուլ

8 վար քի փէտէրի անը թէ՛ տիպ էթմէզ: Ամմա էյեր

- Ճիւմէնին հիսսէտար օլտրղը թէ՛ տիպաէն մահրում
 իսէնիզ, օլ թագաւորտէ օղուլ օլմայըպ՝ հարամ:
 9 Ղատէ սննիզ, Հէմ տասի ճէսէտիմիզին փէտէրէ-
 րի պիզըմ՝ միւ՛հտասիպիմիզ օլտրղլարը հայտէ ա-
 լբէ հէրմէթ էտէր իտիք. նէ՛ գատար ղիյատէ
 եաշամագ իչիւն բուհլարըն փէտէրինէ իթա՛ւթ
 10 էթմէլի իզ, Զիրա պուշլար քէնտիլէրինէ խօշ կէօ-
 րիւնտիւյիւնէ կէօրէ պիր ազ վագըթ թէ՛ տիպ է-
 տէրէր իտի, լաքին Ալլահ գուտսիյէթինէ հիսսէ-
 տար օլալըմ տէյիւ մէնֆա՛ւթ իչիւն էտէր:
 11 Վազա՛ւա հիչ պիր թէ՛ տիպ քէնտի վագթընտա
 մուճիպ ի մէսէրէթ տէյիլ, անճագ մուճիպ ի հիւն
 կէօրիւնիւր. տամն սօկրա, անընլէ թէրպիյէ օլուն.
 մըշ օլմայարա սալահըն սէլամէթ սէմէրէսինի հու-
 սուլէ կէթիրիր:
 12 Պու էճտէն ղա՛իֆ էլլէրի վէ թագաթսըզ տիզ-
 13 լէրի գուվվէթլէնտիրնիզ, Վէ սյագլարընը իչիւն
 տօղրու եօլլար եափընըզ, թա քի թօփալ օլմ
 14 սափմայըպ՝ անճագ շիֆա պուլա: Ճիւմէ իլէ Թէ-
 լամէթ իւզրէ պուլուճմաղա վէ գուտսիյէթէ սայ
 էտինիզ, չիւնքի պու օլմագսըզըն հիչ պիր քիմնէ
 15 Բապպը կէօրմէյէճէք տիր: Վէ տիգգաթ էտինիզ,
 օլմայա քի պիր քիմնէ Ալլահըն՝ ինայէթինտէն մահ-
 րում գալա. օլմայա քի պիր աճը քէօք ֆիլիսէն-
 րէք, իզթիրապ վէրէ, վէ նիչէլէր անըն վաարթա-
 16 սըյլէ իֆսատ օլունա. Օլմայա քի պիր քիմնէ վի-
 նաքեար, վէ եախօտ պիր թա՛ւամ պէտէլինէ պիւ-
 քուրիյէթ հագգընը սաթան խսաւ կիպի թագվա-
 17 սըզ օլա. Զիրա պիլիրսինիզ քի սօկրատան պէրէ-
 քէթէ վարիս օլմագ իսթէտի իսէ տէ՛ ըէտտ օլուն:

տոււ. չիւնքի կէօզ եաշարըյլէ արտառ իսէ տէ,
 Թէպտիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթ պուլմատը :

18 Զիրա սիզ տօգուհըլըր վէ աթէշլէ եանար պիր
 տաղա վէ տիւմանա վէ զուլմէթէ վէ գասըրդայա ,

19 Վէ սուր սէտասընա վէ իշիաէն քիմնէլէր արթըգ
 քէնտիլէրէ քէլամըն սէջլէնիլմէմէսի իշիւն եալվար-
 տըղլարը սէօղլէրին սէտասընա եազլաշմատընըզ :

20 Զիրա՝ Էյէր տաղա ճանավար պիլէ տօգուհա ,
 բէճմ՝ օլունսուն [եախօտ օգ իլէ վուրուլըն ,] տէյիւ

21 պույուրըլան էմրէ Թէհամմիւլ էտէմէտիլէր : Վէ
 միւշահատէ օլունսն՝ օլ տէրէճէ հէյպէթլի իտի քի

Մովսէս՝ Ղայէթլէ գօրգար վէ Թիթրէրիմ՝ տէտի :

22 Լաքին սիզ Սիօն տաղընա , վէ հայյ Ալլահըն շէհրի
 օլան սէմավի Երուսաղէմէ , վէ նիչէ պնիլէրճէ մէ-

23 լա՛իքէյէ , Վէ սէմավաթտա դայտ օլունմըշ իլք
 տօղմուշարըն ճէմա՛աթ ը 'աղիմէ վէ քիլիսէսինէ ,
 վէ ճիւմլէնին Հաքիմի օլան Ալլահա , վէ քէմավէ

24 վասըլ օլմուշ սալիհլէրին բուհլարընա , Վէ 'ահտ ը
 ճէտիտին Միյանճըսը Յիսուսա , վէ Հաբէլին Գանըն-
 տան էֆզալ շէյլէր սէջլէյէն սէրփմէքլիք գանընա
 եազլաշտընըզ :

25 Սաղընընըզ սէջլէյէնի բէտտ էթմէյէսինիզ ,
 դիրա անլէր եէր իւզէրինտէ իլհամլէ սէջլէյէնի
 բէտտ էթտիքլէրի հալտէ դուրթուլմատըլար իսէ ,
 նէ՛ գատար զիյատէ պիզ սէմավաթտան սէջլէյէն-
 տէն եիւզ չէվիրտիյիմիզ հալտէ Գաբրիւս-Լալաշաղըզ :

26 Քի անըն սէտասը օ զէման զէմինի սարստը . շիմտի
 իսէ՛ Պէն պիր տէֆա տահա եալընըզ զէմինի տէյիւլ ,
 անճազ սէմայը տախի սարսարըմ՝ տէյէրէք վա՛տ

27 պույուրտու : Վէ պու՛ Պիր տէֆա տահա՝ Դէրէյէ

սարսըմազ շէյլերին պագի գալմասը իչիւն, ետիբը մըշ կիպի սարսըլըր շէյլերին թաղեիրինն տէլալէթ
 28 էտէր: Պու էճլտէն սարսըմազ պիր մէլէքիւթ ալ մըշ օլարագ, օլ 'ինսյէթէ նա'իլ օլալըմ, քի տնըն վասըթասըյէ Ալլահա մագպուլ թարզ իւզրէ
 29 հիւրմէթ վէ թագվա իլէ 'իպտտէթ էտէլիմ. Չիւնքի Ալլահըմըզ իֆնա էտէր աթէշ տիր:

ՊԱՊ 43

- 1 Գարնտաշ մուհապպէթի տա'իմի օլտուն, (2) Միւսաֆիրփէրվէրլիյի ունութմայընըզ. զիրա պու եօլ իլէ պա'ղը քիմնէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր գապուլ
- 3 էթտիլէր: Մահպուսլարը՝ անլէր իլէ հապս օլուն մըշ կիպի, վէ ճէֆաքեար օլանլարը, քէնտիհիզ տաիի ճէսէտտէ պուլընանլար կիպի, թէգէքքիւր
- 4 էտիհիզ, թէգէվվիւճ հէր վէճհլէ միւթէպէր տիր, վէ ետթագ լէքէսիզ տիր. լաքին զէնփարէ վէ զի
- 5 նաքեարլարը Ալլահ հիւքմ էտէճէք տիր. թալը ու հարէքէթինիզ ազչէ սէվմէքլիքտէն պէրի օլուն. էլինիզտէ պուլընան շէյլէրէ գանա'աթ էտիհիզ. զիրա քէնտիսի՝ Սէնի սսլա պլագմամ, վէ սէնի
- 6 ապա թէրք էթմէմ՝ տէմիշ տիր. Շէյլէ քի ճէսարէթլէ՝ Բապպ պոնա եարտըմճը տըր, գօրգմայա՝ ճաղըմ. ինսան պանա նէ՝ եափաճագ տըր՝ տէյէլիմ:
- 7 Սիզէ Ալլահըն քէլամընը սէյլէմիշ օլուն միւրշտ. լէրինիզի տէր խաթըր էտիպ, թալը ու հարէքէթլէրինին նէթիճէսինէ տիգգաթ էթմէքլէ՝ իմանլա.
- 8 ընա իգթիտա էտիհիզ: Յիսուս Քրիստոս տիւն վէ պու կիւն վէ իլէլէպէտ հէման օ տըր:
- 9 Մուսթէլիֆ վէ զարիպ թա'լիմաթլէ էօթէ պէրի

- սիւրիւքէնմէյիւնիզ . զիրա թալիպ օլմուշ օլանլարըն
 իսթիֆատէ էթմէտիքլէրի թա'ամլարլէ տէյիլ , աւ-
 ճագ 'ինայէթլէ գալպին սապիթ գըլընմասը էյի
 10 տիր : Պիր մէզպահճըմըզ վար տըր քի մէսքէնէ խըտ-
 մէթ էտէնլէրին անտէն եէմէյէ սէլուհէյէթլէրի
 11 եօգ տըր : Զիրա քեահին ի ա'զամըն էլիլէ մագա-
 սէ կիւնահ իչիւն գանը կէօթիւրիւլմիւշ օլան հայ-
 վանլարըն ճէսէտլէրի օրաուըն խարիճինտէ եագը-
 12 լըր : Պու էճլտէն Զիսուս տախի քէնտի գանըլլէ
 գազմը թագաթիս էթմէք իչիւն , գափուըն խարի-
 13 ճինտէ էլէմ չէքտի : Իմտի անըն սիթէմինի իւզէ-
 րիմիզէ ալարագ , օրաուըն խարիճինէ անըն եանը-
 14 նա չըգալըմ : Զիրա պուրատա պագի գալըր շէհրի-
 միզ եօգ տըր , լաքին կէլէճէք օլանը արայօրըզ ,
 15 Իմտի անըն վասըթասըլլէ Ալլահա տա'իմա թէս-
 պիհաթ գուրպանը , եա'նի անըն իսմինի իգրար է-
 տէն տուտագլարըն սէմէրէսինի թագաթիմ էտէլիմ ,
 16 վէ էյիլիք էթմէյի վէ ֆուտույա ի'անէ էյլէմէյի
 ունուլթմայընը . զիրա Ալլահ պու միսիլիւ գուր-
 17 պանլարտան րագի տիր : Միւրշիտլէրինիզի տինլէ-
 յիպ' անլէրէ իթա'աթ էտինիզ . զիրա անլէր հիսապ
 վէրէճէք քիմնէլէր միսիլիւ ճանլարընը իչիւն ու-
 յանըգ տուրուրլար , թա քի պուսու ահ վահ իլէ
 տէյիլ , (զիրա օ սիզէ ֆա'իտէսիզ օլուր ,) անճագ
 18 մէսէրրէթլէ էտէլէր : Պիզիմ իչիւն տու'ա էյլէյի-
 նիզ . զիրա հէր խուսուստա հիւսն ի մու'ամլէ
 էթմէք մագսէտինտէ պուլուհարագ , սալիհ զամի-
 19 րիմիզ օլտըզընա ի'թիմատըմըզ վար : Խուսուսա
 պուսու էթմէնիզի րէճա էտէրիմ , թա քի հանընը-
 զա պիր ան էվվէլ ի'ատէ օլուհայըմ :

- 20 Վէ մէնպա՛ ը սէլամէթ օլան Ալլահ՝ քի էպէտի
'աճտըն դանըյլէ գոյունլարըն՝ 'ազիմ՝ Զօպանը օլան
Բապպըմըզ ցիսուսը էմվաթտան իհիա էյլէտի,
21 Քէնտի իրատէթիհի իճրա էթմէնիզ իչիւն, 'իզի
հէր էյի 'ամէլտէ քեամիլ գըլըպ, քէնտի հուզու
ընտա մագպուլ օլանը սիզտէ ցիսուս Քրիստոս
վատըթասըյլէ իճրա էյլէյէ. անա էպէտ իւլ տպտտ
մէճտ օլունն : Ամին :
- 22 Վէ, էյ պիրատերլէր, 'իզէ եպվարըրըմ՝ պու
նասիհաթ քէլամընա թէհամմիւլ էտինիզ, զիրա
23 սիզէ մոսթթասարճա եազտըմ : Տիմթէոս պիրա
տէրին սալը վէրիտիյի մա՛լիւմիւնիւզ օլունն. եա
գընտա կէլտիյի թագտիրտէ՝ անըն իլէ պէրապէր
24 սիզի կէօրէճէյիմ, ճիւմլէ միւրչիտէրինիզ վէ մու
գտտաէպէրին ճիւմլէսինէ սէլամ էտինիզ. իթա
25 լիատան օլանլար սիզէ սէլամ էտերլէր : 'Ինայէթ
ճիւմլէնիզ իլէ օլունն : Ամին :

ՅԱԿՈԲՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԵՄԻ

ՊԱՊ 4

- 4 Ալլահն Վէ Բապպ ցիսուս Քրիստոսըն գուլը ցա
կոբոս տաղըլմըշ օլան օն իքի սըպթա սէլամ էտեր՝
2 Էյ պիրատերլէրիմ, տիւրիւ տիւրիւ թէճրիպէ-

- 3 Լէրէ տիւշար օլտըղընըզ զէմանն՝ անը քիւլլիյէն մէ-
 թիհանը սապը հուսուլէ կէթիւտիյինի պիլիւսինիզ.
 4 Ամմո պիր շէյտէ նօգսանընըզ օլմայարադ, քեւ-
 միլ վէ թամմ օլմանըզ իչիւն՝ սապընն 'ամէլի քէ-
 մալ իւղրէ օլսուն:
 5 Վէ էյեր սիզտէն պիրինին հիքմէթտէ նօգսանը
 վար իսէ, թա'եիպ էթմէյէրէք՝ ճիւմէյէ զանիլիքէ
 իհասն էտէն Ալլահտան տիլէսին, վէ անա վէրիլէ-
 6 ճէք տիր: Ֆազալթ ասլա շիւպհէ էթմէյէրէք ի-
 մանլէ տիլէսին. զիրա շիւպհէ էտէն քիմնէ ըիւզ-
 կեարլէ սիւրիւլիւպ՝ չալգանան տէնիլ տալլասընա
 7 պէչդեր: Պու մնագուլէ աստէմ Բապպ թարաֆըն-
 տոն պիր շէյ ասլաճաղը զաննընտա պուլունմասըն:
 8 Իքի ֆիքրլի աստէմ ճիւմէլէ Խօլլարընտա սէպալթսըզ
 տըր:
 9 Հադիր օլտն պիրասէր քէնտի եիւքսէլիյիյլէ,
 10 Զէնկին օլտն իսէ քէնտի հադիրլիյիյլէ իֆթիսար
 էթսին, զիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր:
 11 Զիւնքի կիւնէշ շիտտէթլի հերարէթլէ տօղունճա,
 օթու գուրուտըր, վէ չիչէյի տէօքիւլիւպ՝ շէքլինին
 կիւզէլլիյի զայ՝ օլուր. քէզայիք զէնկին տասի
 քէնտի թարիզլէրինտէ սօլաճագ տըր:
 12 Նէ՝ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիւլ էտէն
 աստէմ, զիրա թէճրիպէտէ մնգպուլ պուլունտըրը
 հալտէ, Բապպըն քէնտինի սէվէնլէրէ վա'տ էյլէ-
 13 ալիյի հայալթ թամընը ասլաճագ տըր: Հիչ պիր
 քիմնէ իղվայա տիւշար օլտըղընտա, Ալլահ թարա-
 ֆընտան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին. զիրա Ալլահ
 քէօթիւ շէյլէրլէ նէ իղվա օլունուր, նէ տէ քէն-

- 14 տիտի պիրինի իղվա էտեր : Լաբին հեր քես քէնտի
 շէհվէթինտէն ճէգպ օլունուպ ալտանմասըյլէ իղ-
- 15 վայա տիւշէր : Պա'տէհու շէհվէթ համիլէ օլուպ'
 կիւնահ տողուրուր , վէ կիւնահ քէմալինի պուշ-
- 16 տըգտա , էօլիւմ տողուրուր : Էյ սէվկիւլիւ պիրու-
- 17 տերլէրիմ , ալտանմայլնըգ , Հէր էյի 'աթէյէ վէ հէր
 քէամիլ մէվհիպէ եօգարըտան օլուպ' Էպ իւլ էն-
 վարտան նիւզուլ էտէր . անտէ Թէղպլիւր , եախտ
- 18 զըլլ ք Թէպէտտիւլ եօգ տըր . Օ տախի միւրատընա
 կէօրէ , քէնտի մախլուգաթընն պիր նէվ' Թուր-
 ֆանտասը օլմամըղ իչիւն պիզի հագիգաթ քէլու-
 մըյլէ Թէվլիտ էյլէտի :
- 19 Իմտի , էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , հէր առէմ'
 իշիթմէքտէ չապուգ , սէօյլէմէքտէ եավաշ , զազապ-
- 20 տու եավաշ օլունու : Զիրա առէմին զազապը Ալլա-
- 21 հըն սալահընը իծրա էթմէղ : Պու էճտէն հէր նա-
 փաքլիյի վէ շէրին քէսրէթինի Թէրք էտիպ' տէ-
 րունինիզտէ էքիլմիշ վէ ճանընըգ խէլաւ էթմէյէ
 գատիր օլան քէլամը հիլմէ գապուլ էտինիլ :
- 22 Լաբին քէնտի քէնտինիզի ալտատարագ' քէլամին
 եալընըղ իշիտիճիլէրի օլմայըպ' անըն իծրա էտիճի-
- 23 լէրի օլունըղ : Զիրա էյէր պիր քիմնէ քէլամըն ի-
 շիտիճիսի օլուպ տա իծրա էտիճիսի տէյիլ իսէ ,
 ալինէտէ քէնտի ասըլ եիւզիւնէ պազան առէմէ
- 24 պէնկէր : Զիւնքի քէնտի քէնտինէ պազըպ կիթտիք-
 տէն սօհրա , տէր' ազապ նէ շէքլ իտիյինի ունուլթ-
- 25 տու : Լաբին հուրրիյէթին քէամիլ շէրի'աթընա
 տիգգաթ էտիպ' միւտալէմէթ էտէն քիմնէ իշիտի
 ունուտըր օլմայըպ , անճապ 'ամէլի իծրա էտէն օլ-
 մաղլէ , քէնտի 'ամէլինտէ միւպարէք օլաճագ տըր :

- 26 Էյեր [մարանդատ] պիր քիմսէ քէնտինի տինտար
զանն էտէր տէ, քէնտի տիլինի զապթ էթմէյիպ՝
քէնտի գալպինի ալտատըր իսէ, պուհուռն տիյանէթի
27 պաթըլ տըր: Փէտէր Ալլահճըն 'ինտինտէ փաք վէ
լէքէսիզ տիյանէթ պու տըր, ետ'նի եէթիմէր իլէ
տուլ գարըլարը մուզայագալարընտա զիյարէթ
էթմէք, վէ քէնտի նէֆսինի տիւնեատան լէքէսիզ
ճըֆզ էթմէք տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ պիրատէրլէրիմ, զուլ ճէլալ Բապպըմըզ Յի-
տուս ֆրիստոսըն իմանընը խաթըրա ըի'այէթ էտէ-
2 րէք թութմայընըզ: Զիրա էյեր ճէմա'աթընըզա
ալթուռն եիւզիւքիւ վէ միւզէյյէն էլպիսէլի պիր
ատէմ կիրիպ տէ, քիրլի էլպիսէլի պիր Ֆազիր տախի
3 կիրէճէք օլուր իսէ, վէ սիզ միւզէյյէն էլպիսէլի
կիյմիշ օլանա ըի'այէթ էտէրէք՝ Սէն պուրտտա
իզզէթլէ օթուր տէյիպ տէ, օլ Ֆազիրէ՝ Սէն օրա-
տա տուր, ետխօտ շուրատա պաասմաղըմըն ետ-
4 նընտա օթուր տէյէճէք օլուր իսէնիզ, Պէյնինիզտէ
թէֆրիգ էթմէ՞զ մի սինիզ, վէ քէօթիւ էֆքեարըլ
5 հաքիմէր օլմա՞զ մը սընըզ: Տինկէյինիզ, էյ սէվ-
կիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Ալլահ պու տիւնեանըն ֆա-
գիրլէրինի իմանտա զէնկին վէ քէնտինի սէվէնլէրէ
վա'տ էթտիյի մէլէքիւթիւն վարիսլէրի օլաճազ
6 օլանլարը ինթիխապ էթմէտի մի: Սիզ իսէ ֆա-
գիրլ թասգիր էթտինիզ. սիզէ մուսալլաթ օլան-
լար զէնկինլէր տէյի՞լ մի տիր, վէ սիզի մոհքէմէ-
7 լէրէ չէքէնլէր անլէր տէյի՞լ մի տիր: Թէսմիյէ օ-
լուտըղընըզ իսմ ի շէրիֆէ քիւֆր էտէն անլէր

- 8 տէյիլէ՞ր մի : Իմտի էյէր Գիթապա կէօրէ՛ Գօն-
 շըկը քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէյիւ պուլուրլան
 միւլիւքէանէ շէրի՛աթը իճրա էտէր իսէնիզ, էյի
 9 էտերինիզ : Ամնո էյէր խաթըրա բի՛այէթ էթմէք-
 տէ պուլունուր իսէնիզ, կիւնա՛հ իշլէյիպ՝ շէրի՛աթ
 թարաֆընտան գապա՛հաթը կիպի թա՛ղեր օլու-
 10 նուրընըզ : Զիրա ճէր քիմ՝ պիւթիւն շէրի՛աթը
 ճըֆզ էտիպ՝ պիր շէյտէ խաթա էտէճէք օլուր իոէ,
 11 ճիւմէսինէ սուլու օլմուշ օլուր : Զիրա՛ Զինա էթ-
 մէյէսին՝ տէյէն քէզալիք՝ Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի.
 Իմտի էյէր զինա էթմէյիպ տէ գաթլ էտէր իսէն,
 12 շէրի՛աթը թէճալուզ էթմիշ օլուրըն : Հուրլէյէթ
 շէրի՛աթը մո՛ճէպլնճէ մո՛հաքէմէ օլունաճազ քիմ-
 13 սէլէր կիպի սէշլէյինիզ վէ իշլէյինիզ : Զիրա մեր-
 ճամէթ էթմէմիշ օլանա պիլա մերճամէթ ճիւքմ՝
 օլաճագ տըր . վէ մերճամէթ ճիւքմ՝ ՝ալէյճինէ իֆ-
 թիխար էտէր :
- 14 Էյ պիրատերլէրիմ, էյէր պիր քիմնէ՛ Իմանըմ՝
 վար՝ տէյիպ տէ ՝ամէլլէրի օլմազ իսէ, նէ՞ ֆա՛խտէ
 15 օլուր . օլ իման անը գուրթարա պիլի՛ր մի : Վէ
 էյէր պիր պիրատէր եա ճէմշիրէ չըպլագ վէ եէվի
 16 թէ՛պյիւշէ միւ՛հթաճ օլտըղը ճալտէ, Սիզտէն պիրի
 անլէրէ՛ Սէլամէթլէ կիտինիզ, ըսըմըշ վէ տոյմըշ
 օլսաընըզ՝ տէյիպ տէ ճէսէտէ իգթիզա էսէն շէյ-
 17 լէրի անլէրէ վէրմէզ իսէնիզ, նէ՞ ֆա՛խտէ օլուր :
 18 Պէշլէճէ իման տախի ՝ամէլլէրի օլմատըգճա զա-
 թընտա էօլիւ տիր : Լաքին պիրի տէյէճէք տիր քի՛
 Սէնին իմանըն վար, վէ պէնիմ՝ ՝ամէլլէրիմ՝ վար .
 սէն պանա իմանընը ՝ամէլլէրին օլմագսըղըն կէօ-
 19 թէր, պէն տախի սանա իմանըմը ՝ամէլլէրիմտէն

- 19 կէօսթէրէյիմ: Անն Ալլահ վահիտ իտիյինէ ինա-
 նըրսըն, էյի էատերսին. Շէյթանըար տախի ինանըր-
 20 լար վէ թիթրերէրէ: Ամմա, էյ պաթըլ տտեմ,
 իմանըն 'ամէլսիզ օլտըղը հալտէ էօյիւ իտիյինի
 21 պիլմէք իսթէ՞ր մի սին: Փէտերիմիզ Աբրահամ
 օղուլ իսահակը մէզպահ իւղէրինտէ թագտիմ էթ-
 22 աիյինտէ 'ամէլլէրլէ թէպրիր օլո՞ւնմատը մը: Իման
 'ամէլլէրիլէ պերապեր իշլէտիյինի, վէ իման 'ամէլ-
 23 լէրլէ իքմալ օլունտըղընը կէ՞օրմէյօր մը սըն: Վէ
 Աբրահամ Ալլահ ինանար, վէ տնա սալահ 'ատտ
 օլունտո՞ւ տէյիւ պուլլըրան քէլամ իթմամ օլու-
 24 նուպ, իսալիլ Ուլահ թէսմիյէ օլունտու: Իմտի
 տտեմ էալընըզ իմանլէ տէյիլ, ֆագաթ 'ամէլլէրլէ
 25 թէպրիր օլունտըղընը կէ՞օրմէյօր մը սընըզ: Քէզալիք
 ֆահիշէ Բահապ տախի ճասուսլարը գապուլ էտիպ
 պաշգա եօլտան կէօնտէրտիյինտէ, 'ամէլլէրլէ թէպ-
 26 րիր օլո՞ւնմատը մը. Զիրա ճէսէտ՝ ըուհ օլմատըգճա
 էօյիւ օլտըղը միսիլլիւ, իման տախի 'ամէլ օլմա-
 տըգճա էօյիւ տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ պիրատերէրիմ, չօղընըզ մու'ալլիմ օլմայընըզ.
 չիւնքի տահա պէօյիւք ճէզայա տիւշար օլաճա-
 2 ղըմըզը պիլիրսինիզ: Զիրա ճիւմլէմիզ չօգ քերրէ
 խաթա էտերիզ. էյէր պիր քիմնէ քէլամտա խաթա
 էթմէպէ, օլ քիմնէ քիսմիլ տտեմ օլուպ՝ պիւ-
 թիւն ճէսէտինին զտպթընա տախի մուգթէտիր
 3 տիր: Իշթէ աթլարըն պիզէ իթա'աթ էթմէլէրի
 իչիւն, աղըզլարընա կէմ վուրուպ՝ պիւթիւն ճէ-
 4 սէտլէրինի չէվիրիրիզ: Իշթէ կէմիլէր տախի օլ գա-

- տար պէջյիւք օլուպ՝ շիտտէթլի բիւզկէարլարլէ սիւ-
րիւքլէնիր իքէն, փէք քիւչիւք պիր տիւմէն վասը-
թասըյլէ տիւմէնճինին կէօնլիւ իսթէտիյի թարա-
- 5 Փա չէվրիլը : Պէյլէճէ տիլ տախի քիւչիւք պիր
'ազվ իսէ տէ, զայէթ պէջյիւք սէյլէր . իշթէ
ճիւզի' արթէշ նէ գատար օտու՛ն թուլթուշորըր :
- 6 Տիլ տախի արթէշ վէ 'ալէմ ի Ֆէստա տըր . տիլ
ա'զամըզտա պէյյլէ եէր թուլթմըշ տըր քի' պիւ-
թիւն ճէսէտի նտփաք էտէր, վէ քեա'նիւթըն
տա'իրէսինի 'ալէվլէնտիրիպ' քէնտիսի տախի ճէճէն-
- 7 Նէմտէն 'ալէվլէնիր : Զիրա Տէր նէվ' վասճի հայվան
վէ գուշ վէ հաշէրարթ իլէ տէնիզտէ պուլընիւնլար
նէվ' ի պէշէր վասըթասըյլէ զապթ օլընիւր, վէ
- 8 զապթ օլընիւր տըր : Ամնա հիչ պիր ատէմ տիլին
զապթընա մուզթէտիր տէյիլ տիր . մէն' օլընիւմազ
պիր շէրր օլուպ՝ Տէլաք էտիճի զէհրլէ տօլու տըր :
- 9 Անընլէ Փէտէր Ալլահա համտ էտէրիզ . վէ անընլէ
տախի Ալլահըն միւշտպէճէթինէ կէօրէ խալգ օլըն-
- 10 մըշ ինսանա պէտ տու'ա էտէրիզ : Հէման պիր ա-
ղըզտան խայր տու'ա վէ պէտ տու'ա չըգար . էյ
պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէր պէյլէ օլմամալը տըր :
- 11 Հիչ պիր փուչար Տէման պիր կէօզտէն թարթլը վէ
- 12 աճը սու չըգարըր մը : Էյ պիրատէրլէրիմ, ինճիր
ազաճը զէյթու՛ն, վէ եա ասմա ինճիր հուսուլէ
կէթիրէ պիլլը մի . քէզալիք հիչ պիր փուչար թուզ-
- 13 լու վէ թարթլը սու վէրէմէզ : Արանըզտա հէքմէթ
վէ մա'իւմաթ սահիպի քիմ իսէ, հիւսն ի հարէ-
քէթիլլէ քէնտի 'ամէլլէրինի հէքմէթ հիլմինտէ
- 14 կէօթէրսին : Ամնա էյեր գալալլէրինիզաէ աճը հա-
սէտ վէ միւնազա'ա վար իսէ, հագիգալթըն 'ալէյ-

հինէ թէֆախուր էտիպ՝ եալան սեօյլէմէյէսինիզ :
 15 Պու հիքմէթ եօգարըտան էմէյիպ, անճագ տիւն-
 16 եէվի վէ նէֆսանի վէ շէյթանի տիր : Զիրա հասէտ
 վէ միւնագա՝ա նէրէտէ իսէ, նիզամնըզլըզ վէ հեր
 17 քէօթիւ շէյ օրատա պուլըւնուր : Ամմա եօգարը-
 տան օլան հիքմէթ էվվէլա փաք տըր, սօկրա միւս-
 լիհ, լաթիֆ, հալիմ, մերհամէթ վէ էյի մէյվէլէրլէ
 18 մէմլու, զարազըզ վէ ըիյասըզ տըր : Վէ սալահըն
 սէմէրէսի սուհհ էտիճիլէր իչիւն սէլամէթլէ էքիլիր :

ՊԱՊ 4

1 Արանըզտա ճէնքլէր վէ զավզալար նէրէտէն օլուր .
 պուրատան, էսնէ տ'զանըզտա մուհարէպէ էտէն
 2 շէհվէթլէրինիգտէն տէյի՛լ մի տիր : Թամմա՝ էտէր-
 սինիզ վէ մալիք օլմազսընըզ . գաթլ էտէրսինիզ
 վէ հասէտ էտէրսինիզ, վէ նա՛իլ օլամազսընըզ,
 զավզա վէ ճէնք էտէրսինիզ, վէ մալիք օլմազսընըզ,
 3 չիւնքի թալէպ էթմէզսինիզ . Թալէպ էտէրսինիզ,
 վէ ալամազսընըզ, զիրա շէհվէթլէրինիզէ սարֆ
 էթմէք իւզրէ, ֆէնա եօլտա թալէպ էտէրսինիզ :
 4 Էյ զանի վէ զանիլէլէր, տիւնեայա օլան մուհտապ-
 պէթ Ալլահա՝ տառավէթ օլտըղընը պիլմէ՞զ մի
 սինիզ . իմտի հեր քիմ տիւնեայա տօսթ օլմագ
 5 իսթէր իսէ, Ալլահա տիւշմէն օլմուշ օլուր : Պիզտէ
 սաքին օլան բուհ հասէտէ միւշթագ տըր՝ պու-
 յուրան ֆիթապ պիհուտէ՞ մի սեօյլէր զանն է-
 6 տէրսինիզ : Լաքին տահա պէօյիւք 'ինոյէթ վէրիր .
 պու էճլտէն պույուրըր քի՝ Ալլահ միւթէքէպ-
 պիրլէրէ մուգավէմէթ էտէր, լաքին միւթէվալը՝

- 7 Լարա 'ինայեթ իհասն էտեր: Իմտի Ալլահա միւթի
օրունըզ. Շէյթունա մուգապէմէթ էտինիզ, օ տա-
- 8 խի սիզտէն Ֆիրար էտէճէք տիր: Ալլահա թէգար-
րուպ էտինիզ, օ տախի սիզէ թէգարրուպ էտէճէք
տիր. էյ կիւնասքեարլար, էլլէրինիզի փաքէլինիզ,
վէ էյ իքի Ֆիրլիլէր, գալպլէրինիզի թաթհիր է-
- 9 տինիզ. Միւքէտտեր վէ մահզուն օրուպ աղլայը-
նըզ. սիզին կիւլիւշիւնիւզ հիւզնէ, վէ մէսէրրէ-
- 10 թինիզ զամա թէհապիւլ էթսին: Բապպըն հու-
զուրընտա թէվազըւ' էտինիզ, օ տախի սիզի թէր-
ֆի' էտէճէք տիր:
- 11 Էյ պիրատէրլէր, պիրի պիրինիզի զէմմ' էթմէ-
յինիզ. պիրատէրինի զէմմ' էտէն, վէ պիրատէրինի
հիւքմ' էտէն' շէրի'աթը զէմմ' էտէր վէ շէրի'աթը
հիւքմ' էտէր. Իմտի էյէր շէրի'աթը հիւքմ' էտէր
իսէն, շէրի'աթլէ 'ամիլ տէյիլսին, անճագ հա-
- 12 քիմ սին: Խէլաս վէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլան
*Վաղը' ք շէրի'աթ" պիր տիր. սէն քիմ սին քի'
ախէրի հիւքմ' էտէրսին:
- 13 Շիմաի կէլինիզ, էյ սիզ քի' Պու կիւն եախստ
եարըն Ֆիլան շէհրէ վարալըմ, վէ օրատա պիր երլ
մէքս էաէլիմ, վէ թիճարէթ էտիպ քեար էտէլիմ"
- 14 տէյօրսընըզ. (Հալ պու քի' եարըն նէ վուգու'
պուլլաճաղըն պիլմէզսինիզ. զիրա 'էօմրիւնիւզ նէ՞
տիր. հաքիգաթէն պիր աղ վազըթ կէօրիւնիւպ'
պա'տէհու նապէտիտ օլուր պիր պուխար տըր.)
- 15 Անըն եէրինէ' Բապպ իսթէր տէ սաղ գալըր իսէք,
16 պունու եա շունու եափալըմ" տէմէլի սինիզ, Շիմ-

*Պա'ղու Վաղը' ք շէրի'աթ վէ Հաքիմ

տի իսէ քէնտի թէքէպիւրիւնիւզ սէպէպիյլէ
 թէֆտիսուր էտէրտինիզ . պու միսիլլիւ թէֆտիսուր
 17 քէտաֆֆէթէն քէօթիւ տիր . իմտի հէր քիմ խայր
 իլլէմէյի պիլիպ տէ իճրա էթմէզ իսէ , էլլէֆէֆէ
 տիւ կիւնաս տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Շիմտի կէլինիզ , էյ զէնկինլէր , իւզէրինիզէ կէլէ-
- 2 ճէք պէլլաւար իչիւն ֆիզան էտիպ աղլալընըզ : Մա-
- 3 լինիզ չիւրիւմիւշ վէ էսվապընըզ կիւվէ եէմիշ
- 4 տիր . Ալթուն իլէ կիւմիւշիւնիւզ փասլանմըշ տըր ,
 վէ անլէրին փասը տախի 'ալէյհինիզէ շէհատէթ ի-
 չիւն օլուպ թէնլէրինիզի աթէշ կիպի եէյէճէք տիր .
- 5 Դսն կիւնլէր իչիւն խապինէ երզալընըզ : Իշթէ թար-
- 6 լալարընըզ պիչէն իշճիլէրին' թարաֆընըզտան ալը
 դօնուլան իւճրէթի ֆէրեատ էտիյօր , վէ օրադճը-
 լարըն ֆէրեատը Բապպ իւլ ճիւնուտըն գուլաղընա
- 7 վասըլ օլտու : Ջէմին իւզէրինտէ զէվգ ու սէֆա իլէ
 եաշատընըզ , գալպլէրինիզի զէպհ կիւնիւնտէ օլտըզը
- 8 կիպի պէսլէտինիզ : Սալիհ 'ալէյհինէ հիւքմ' էտիպ'
 տըր գաթլ էթտինիզ , էէ օ սիզէ մուգալէմէթ
 էթմէզ :
- 9 Իմտի , էյ պիրատէրլէր , Բապպըն զուհուրընա
 տէյին սապըր էտինիզ . իշթէ չիֆթճի եէրին գըյ-
 մէթլի մահսուլընա մոնթթազըր օլուպ , տըն իչիւն
 թա իլք վէ սօն եաղմուրա հա'իլ օլուհնայատէք
- 10 սապըր էտէր : Սիլ տախի սապըր էտիպ' գալպլէրի-
- 11 նիզի սապիթ գըլընըզ . զիրա Բապպըն զուհուրու
- 12 եագըն տըր : Էյ պիրատէրլէր , եէքտիկէրինիլտէն

- չիքեսցել թէ թմեյինիզ, քի հիւքմ թահթընա տիւշ-
մէյէսինիզ. իշթէ Հաքիմ գափուներն էօնիւնտէ
10 տուրույօր: Եյ պիրատերլէրիմ, Բապպըն իսմիլէ
սէյլէյէն փէյղամպերլէրի մէշագգաթ շէքմէք վէ
11 սապր խուսուսընտա էօրնէք թուլթընըզ. իշթէ
սապր էտէնլէրէ միւպարէք տերիզ. Յորըն սապ-
րընը իշիթտինիզ, վէ Բապպըն Բէթիւր Էիթիյէ 'ա-
գըպէթի կէօրտիւնիւզ. չիւնքի՝ Բապպ չօգ մէր-
համէթիլի վէ րա'ուֆ տըր:
- 12 Իմտի հէր շէյտէն Էվլէլ, Էյ պիրատերլէրիմ, նէ
սէմա, նէ գէմին հագգը իշիւն, նէ տէ պաշգա պիր
Էէմինլէ Էէմին էտինիզ, քի հիւքմ ալթընա տիւշ-
մէյէսինիզ. անճագ սիլին Էվլէթ Բէթիյէնիւ Էվլէթ
օլտուն, վէ սիլին խայր Բէթիյէնիւ խայր օլտուն:
- 13 Արանըլտա պիր քիմնէ մէշագգաթտոմ մը տըր,
տու'ա էթսին. պիր քիմնէնին գալպի շէ'ն մի տիր,
14 մէզմուր օգուսուն: Արանըլտա պիր քիմնէ խասթա'
մը տըր, քիլիսէնին իիթիյարլարընը տա'վէթ էթսին,
վէ Բապպըն իսմիլէ անը Էազ իլէ մէս հտէրէք՝
15 անըն իշիւն տու'ա էթսինլէր. վէ իմանլէ օլան տու'ա
խասթայը գուրթարըր, Բապպ տախի անը պաղա
գալտըրաճագ տըր. վէ Էյէր կիւնահ իշլէմիշ օլա
տախի, անա 'աֆվ օլունաճագ տըր:
- 16 Պիրի պիրինիզ խաթալարընըզը իգրար, վէ պիրի
պիրինիզ իշիւն տու'ա Էյլէյինիզ, թա քի շիֆա
պուլասընըզ. սալիհին հէրարէթլի տու'ասընըն չօգ
17 թէ'սիրի վար, Եղիս պիլիմ իլէ հէմհալ պիր սաէմ
իքէն, Էազմուր Էազմամասը իշիւն տու'ա Էյլէտի,
վէ գէմին իւզէրինէ իւշ սէնէ ալթը պյ միւստէթ
18 Էազմուր Էազմուտը: վէ թէքրար տու'ա Էյլէտի:

վէ կէօք եաղմուր վէրիպ , եէր տախի մահսուլընը
եէթիշտիրտի :

- 19 Էյ պիրատէրէր , էյէր արանըղտան պիրի հագի-
գաթտան զէլալէթէ տիւշէր տէ՝ պիր քիմնէ տնը
20 Ի՛տտէ էտէր իսէ , Պիլսին քի կիւնահքեարը քէնտի
զէլալէթ եօլընտան ի՛տտէ էտէն քիմնէ էօլիւմտէն
ճան գուրթարըր , վէ պիր խալլի կիւնահ սէթր էթ-
միշ օլուր :

ՊԵՏՐՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՂԻՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն ըեսուլը Պետրոս՝ փէտէր Ալլա-
հըն ՚իւմ ի էղէլիսի մաւճէպինճէ , Բուհըն թագտի-
սիլլէ իթա՛ւթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսըն գանը-
2 նըն սէրփիլմէսի իչիւն ինթիխապ օլունուպ , Պոնտոս
վէ Գաղատիա վէ Նապագովկիա վէ Ասիա վէ Բիւ-
թանիատա տաղըլմըշ օլան զարիպլէրէ . սիղէ ՚ի-
3 նայէթ վէ սէլամէթ իղտիյատ պուլա : Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի Ալլահ միւպարէք օլ-
սուն քի չօգ մէրհամէթինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստո-
սըն էմվլաթտան գըյամ էթմէսիլլէ տիրի պիր իւ-

- 4 յիտ իջին, Սոն վագրթտա քէշֆ օլունմաղա հա-
զըր օլան խէլասա նա'իլ օլմագ իւզըէ, Ալլահն
գուվվէթիյլէ իման վասըթասըյլէ հըֆզ օլունան-
5 լարա, Եա'նի *սիզէ սէմավաթտա մահֆուզ օլան
զէվալ պուլմազ, լէքէսիզ վէ ոլմազ յիրաս իջին
6 էէնիտէն պիզի թէվլիտ էյլէտի, Վէ պունտա մես-
րուր օլուրսընզ, վագա'ա հալին իգթիզասընտան
պիր ազ վագրթ տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէր սէ-
7 պէպիյլէ մահզըն պուլունուրսընզ, Թա քի իմա-
նընըն իմթիհանը՝ աթէշլէ գալ օլունմըշ իսէ տէ՝
էինէ ֆանի օլան ալթունտան զիյատէ գըյմէթի
օլարագ, Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլլիսինտէ մէտհ
8 վէ 'իզզէթ վէ ճէլալ իջին պուլունա, Անը տաիի
կէօրմէմիշ իքէն սէվէրսինիզ, հէմ տաիի շիմտի
9 կէօրմէզ իքէն պիլէ անա ինանարագ, Իմանընըն
նէթիճէսի օլան ճանլարընըզն խէլասընա նա'իլ օլ-
մաղլէ, Թա'րիֆէ կէլմէզ վէ մոճագզէզ պիր մէ-
10 սէրրէթլէ մեսրուր օլուրսընզ, Պու խէլասըն խու-
սուսընտա տաիի սիզէ օլաճագ 'ինայլէթին հագ-
զընտա վահիյլէ սէօյլէյէն փէյղամպէրլէր թէֆթիշ
11 վէ թէֆասհուս էթտիլէր, Տէրունլէրինտէ պուլու-
նան Քրիստոսըն Բուհու Քրիստոսըն էլէմ չէքմէ-
սինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ օլմասընա էվվէլ-
տէն շէհատէթ էթմէսիյլէ, նէյէ վէ նասըլ վագթա
12 տէլալէթ էթտիյինի թէֆթիշ էտէրլէր իտի, Վէ
օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, անճագ պիզէ թէպ-
լիզ էթտիլէրի անլէրէ պէյան օլունտու, պու շէյ-
լէր իսէ սէմատան իրասլ օլունան Բուհ իւլ Գուսս

- վասըթասըյլէ սիզէ պէշարէթի թէպչիբ էտէնդերին
էլիյլէ շիմտի սիզէ իսպար օլունմըշ տըր . պու շէյ-
լէրէ տախի նազար էթմէյի մէլէբլէր արզու էտէրլէր :
- 13 Իմտի վիհնինիզին պէլինի գուշատըպ պըդ տու-
րարագ , Ֆիսուս Բրիստոսըն թէճէլլիսինտէ սիզէ
իհոան օլունաճագ 'ինայէթէ քեամիլէն իւմիտ է-
- 14 տինիզ : Ճէհալէթինիզ վագթընտա օլան շէհվաթ բ
սապըգայա ույմոյարագ , անճագ իթա'աթլը էվլատ
- 15 միսլիւ , Սիդի տա'վէթ էտէն գուտտուս օլտըրը
կիպի , սիզ տախի հէսի հարէքէթլէրինիզտէ մու-
- 16 գատտէս օլունըզ . Չիւնքի' Մուգատտէս օլունըզ ,
զիրա պէն գուտտուս իմ' տէյիւ մուհարրէր տիր :
- 17 Վէ էյեր հէր քէսին 'ամէլինէ կէօրէ իսթըրա
րի'այէթ էթմէյերէք հիւքմ' էտէնէ Փէտէր թէս-
- 18 միյէ էտէր իսէնիզ , զուրպէթինիզ կիւնդէրինի գօր-
19 գու իլէ կէչիրինիզ . Վէ պիլինիզ քի էճատտան
գալմա պաթըլ մէսլէքտէն , Ֆանի կիւմիւշ վէ տլ-
- 20 թունէ տէյիւ , Անճագ գուսուրսըզ վէ լէքէսիզ
Գուզըւնըն , Էա'նի Բրիստոսըն զի գըյմէթ գանը
- 21 Ֆիտիյէսիյլէ խէլաս պուլտընըզ . Օլ քի տիւնեանըն
թէ'սիսինտէն ագտէմ' Ալլահ մա'լիւմ իտի իսէ տէ ,
իմանընըզ վէ իւմիտինիզ Ալլահ օլուն տէյիւ ,
- 22 սոն վագթթլարտա սիզին իչիւն , Եա'նի անը էմվաթ-
տան իհէա էտէն վէ անա 'իզգէթ մէրէն Ալլահ
անըն վասըթասըյլէ իմոն էտէնդէր իչիւն պէյան
- 23 օլունտու : Բիյասըզ գարնտաշ մուհապպէթի իչիւն'
Բուհըն վասըթասըյլէ հագիգաթա միւթի' օլարագ ,
ճանլարընըզ փաքլէմիշ օլուպ' պիրի պիրինիզէ փաք
- 24 գալպտէն զիյատէսիյլէ մուհապպէթ էտինիզ , Չիւնքի'
Ֆանի թօխումտան տէյիւ , անճագ Ֆանի օլմոյան-

- տան, Ալլահըն հայտ վէ [իւ էլ էպէտ] պագի օլան
 24 քէլամը վասըթասըյլէ եէնիտէն սողտընըզ, Զիրա
 հէր թէն օթ կիպի, վէ ատէմին ճիւմէլէ շէրէֆի
 օթըն չիէյի կիպի տիր. օթ գուրուր, վէ չիէյի
 25 տէօթիւիւր. Լաքին Բապպըն քէլամը իւ էլ էպէտ
 պագի տիր. վէ սիզէ թէպշիր օլունան քէլամ պու
 տըր:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր տիւրլիւ շէրբի վէ հէր տիւրլիւ հիլէ վէ
 ըիյալար իլէ հասէտլէրի վէ հէր տիւրլիւ զըյպէթի
 2 թէրք էտիպ, Հէնուզ սողմուշ մա'ուսմար կիպի
 3 խալիս ըուհանի սիւտէ արզուքէշ օլունըզ. Թա քի
 Բապպըն լաթիֆ օլտըղընը թաթտըղընը թագտիր-
 4 տէ, տնըն վասըթասըյլէ *պէյիւյէսինիզ. Անա,
 ետ'նի ինսան թարաֆընտան մէրտուտ իսէ տէ 'ինտ
 Ալլահ մունթէխապ վէ զի գըյմէթ օլան տիրի թա-
 5 շա թէգարրուպ էտիպ, Սիզ տախի տիրի թաշլար
 կիպի պիր պէյթի ըուհանի' Ալլահա Յիսուս ֆրիս.
 սոս վասըթասըյլէ մագպուլ օլան ըուհանի զէպի-
 հէլէրի թագտիմ իչիւն պիր մուգատտէս քեահին.
 6 լիք օլմագ իւզրէ պինա օլունուրսընըզ: Պինա'էն 'ու-
 լէյհ' իշթէ Սիօնտա պիր քէօշէ թաշը, միւնթէխապ
 վէ զի գըյմէթ պիր թաշ գօրըմ, վէ անա իման է-
 տէն տալա խէճիլ օլմայաճագ տըր՝ տէյիւ ֆիթապ-
 7 տա պուլունուր: Իմտի սիզ միւ'մինլէրէ պու զի
 գըյմէթ տիր, ամմա իթա'աթսըլլարա՝ Եսափըճը-
 ւարըն ըէտտ էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու,

*Պա'զուլ՝ խէլաս իչիւն պէյիւյէսինիզ

- 8 Վէ ինանմայրս քելամ խուսուսընտա սիւրչէնէրէ
թէօքէզ թաշը վէ սիւրչմէք գայասը տըր . պունս
- 9 տախի թագտիր օլունտըլար : Լաքին սիզ միւնթէ-
խապ պիր նէսլ վէ միւլիւքեանէ քեհհինիք վէ
մուգատտէս իւմմէթ վէ խասս պիր գավմ սընըզ .
թա քի սիզի գուլմէթտէն քէնտի 'աճիպ նուրընա
տա' վէթ էտէնին ֆագիլէթլէրինի իլան էտէսինիզ :
- 10 Սիզ պիր զէման գավմ տէյիլ իտինիզ , ամմա շիմտի
Ալլահըն գավմը սընըզ . մէրհամէթէ նա'իլ օլմումըշ
իտինիզ , շիմտի իսէ մէրհամէթէ նա'իլ օլտընըզ :
- 11 Էյ սէվկիւլիւլէր , սիզէ րէճա էտէրիմ քի զարիպ-
լէր վէ միւսսաֆիլլէր կիպի՝ ճանա գարշը մուհարէ-
պէ էտէն նէֆսանի շէհվէթլէրտէն իճթինապ էտէ-
- 12 սինիզ : Վէ թա'իֆէլէր արասընտա հիւան ի հարէ-
քէթտէ պուլլունտսընըզ , թա քի սիզի՝ Շէրը իշլէյէն՝
տէյիւ զէմմ էթտիքլէրի եէրտէ , էյի 'ամէլլէրի-
նիզի միւշահէտէ էթմէլլէրիյլէ՝ զիյարէթ կիւնիւնտէ
- 13 Ալլահը թէմճիտ էտէլէր : Իմտի Բապպ իշիւն թան-
զիմաթը պէշէրիյէնին հէր պիրինէ , կէրէք փատի-
- 14 շահա՝ ճիւմլէյէ ֆա'իգ օլտըղընտան , կէրէք վալի-
լէրէ՝ շէրը իշլէյէնլէրին միւճազաթը վէ խայր իշ-
լէյէնլէրին մէտհի իշիւն անըն թարաֆընտան իր-
սալ օլլանանլար պուլլունտըզլարընտան իթա'աթ
- 15 էտինիզ : Զիրա Ալլահըն իրատէթի պու տըր քի
- 16 հուրըլէր կիպի , Ամմա հուրըրիյէթինիզի շէրրէ էօրթիւ
թուլմայրս , անճագ Ալլահըն գուլլարը կիպի օլա-
րագ , ճահիլ տտէմլէրին ճէհալէթինի խայր իշլէ-
- 17 մէքլէ իսքէաթ էտէսինիզ : Ճիւմլէյէ հիւրմէթ էտի-
նիզ . պիրատէրլէրի սէվինիզ . Ալլահտան գօրղընըզ .
փատիշահա հիւրմէթ էտինիզ :

- 18 Էյ խրտմէթքեարլար, էֆէնտիւրինիզէ քէմալը խալֆիէ՝ հալընըզ էյի վէ հալիմ՝ օլանլարա տէյիլ, անճագ պէտխույ օլանլարա տախի միւթի՝ օլանըզ:
- 19 Զիրա պիր քիմնէնին նահագգ ետրէ էլէմ չէքեր ի-քէն՝ Ալլահ հուլուրընտա օլան զամիր սէպէպինտէն մէշտգգաթա թէհամմիւլ էթմէսի ֆազիլէթ տիր:
- 20 Զիրա գապահաթ իշլէյիպ՝ տարպ օլանտըղընըզ հալտէ սապր էտէր իսէնիզ, նէ՞ շէրէֆինիզ օլուր, վէ լաքին իսյր իշլէյերէք էլէմ չէքտիյինիզտէ սապր էտէր իսէնիզ, Ալլահըն՝ ինտինտէ պու ֆազիլէթ
- 21 տիր: Զիրա պուհա տա՝ վէթ օլանտընըզ. չիւնքի Գրիստոս տախի սիպին իշիւն էլէմ չէքիպ՝ իզլէրինտէ եիւրիւմէնիզ իշիւն սիզէ էօրնէք պրագտը:
- 22 Վէնտիսի կիւնահ իշլէմէտի, վէ լիսանընտա հիլէ
- 23 պուլուհմատը. Շէթմ օլուտըղընտա անա մուգա-պիլ շէթմ էթմէզ իտի. էլէմ չէքեր իքէն թէհ-տիտ էթմէյիպ, անճագ հագգ իւզրէ հիւքմ էտէնէ
- 24 քէնտինի հէվալէ էտէր իտի. Ալէ քէնտիսի քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմըզ աղաճ իւզլէրինտէ եիւքլէնտի. թա քի պիլ կիւնահլարա էօլմիւշ օ-լարագ սալահա եաշայալըմ. անըն պերէսիյլէ շիֆա
- 25 պուլտընըզ: Զիրա եօլու շաշըմըշ գօյուհլար կիպի իտինիզ, լաքին շիմտի ճանլարընըզըն Զօպանընա վէ Նազըրընա տէօնտիւնիւզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Քէզպիք, էյ զէվճէլէր, քէնտի վէվճէրինիվէ միւթի՝ օլանըզ, թա քի պա՝ զըլարը քէլումա ի՛թի-
- 2 գատ էթմէզլէր իսէ տէ, Սիզին խալֆիէ օլան ի՛ֆ-ֆէթի հարէքէթլէրինիզի կէօրմէլէրիյլէ, զէվճէլէ-

- րինին հարեքէթլէրի վասըթասըյլէ քելամ օլմագ-
 3 սըզըն դազանըլալար . վէ սիզին զէյնէթինիզ զա-
 հիրտէ օլան սաչ էօրմէք վէ արթուն թագընմագ
 4 եա էսվապ կէյմէքտէն 'իպարէթ օլմայըպ, Մախֆի
 օլան պաթընի ինսանտա հալիմ վէ սէլիմ բուհըն
 ֆէսատտան միւպէրրա օլան զէյնէթինիք 'իպարէթ
 օլտուն . պունուն տախի 'ինտ Ալլահ գըլմէթի չօգ
 5 տըր: Զիրա զէման ը գատիմտէ Ալլահա թէվէքքիւլ
 էտէն մուգատտէս նիսվան տախի՝ քէնտի զէվճլէ-
 րինէ միւթի՝ օլարագ, քէնտիլէրինի պէջլէ թէվէնին
 6 էտէրլէր իտի. Նիթէքիմ Սարա Աբրահամա էֆէն-
 տի տէյերէք՝ սնա իթա'աթ էտէր իտի. սիզ տախի
 խայր իշլէյերէք, հիչ պիր գօրգուտան խալֆ էթ-
 մէտիլինիզ հալտէ, անըն էվլատը օլուրսընըզ,
 7 Քէզալիք, էյ զէվճլէր, սիզ տախի զէվճլէրինիզի
 տահա զա'իֆ զարֆ մագամընտա թութարագ, ան-
 լէր իլէ պէրապեր՝ ագըլանէ կէչինիպ, հայաթ 'ինայէ-
 թինէ միրաս շէրիքէլէրի պուլունտըզլարը միւնասէ-
 պէթլէ՝ անլէրէ իքրամ էսինիզ, թա քի տու'ալա-
 րընըզա մանի՝ օլմայա:
 8 Նիհայէթ իւլ էմը, ճիւմէնիզ հէմէֆքետար,
 հէմտերտ, գարնտաշ սէվիճի, շէֆիգ վէ լաթիֆ
 9 օլունըզ: Քէմլիյէ քէմլիք, ետխօտ շէթմէ շէթմ իլէ
 մուգապէլէ էթմէյերէք, պիլ'աքս խայր տու'ա էտի-
 նիզ, չիւնքի պունուն իչիւն, եա'նի պէրէքէթէ վա-
 րիս օլմագ իչիւն տա'վէթ օլունտըզընըզը պիլիրսի-
 10 նիզ: Զիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր կէօրմէք
 իոթէյէն քէնտի տիլինի քէօթիւլիւքտէն վէ տու-
 11 տագլարընը հիլէ սէջլէմէքտէն զապթ էթսին: Քէօ-
 թիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ՝ էյիլիք էթսին. սէ-

- 12 լամետի արայրայ՝ անա սայ էթոին: Զիրա Բապպըն
կեօղէրի սալիհէր իւզէրինէ, վէ գուլազարը ան-
լէրին նիյազընա, ամմա Բապպըն եիւղիւ . բէօթիւ-
- 13 լիւք էտէնէր 'ալէյհինէ տիր: Վէ խայրա մուգ-
թէտի օլարգընը հայտէ, քիմ սիղէ եկիյէթ է-
- 14 տէճէք տիր: Վէ լաքին էյէր սալահ իչիւն էլէմ
չէքէր իսէնիզ, նէ՝ միւպարէք սինիզ, վէ անլէրին
խալֆընտան խալֆ էտիպ միւզթարիպ օլմայասընըզ:
- 15 Լաքին քէնտի գալլէրինիզտէ Բապպ Ալլահը թագ-
տիս էյլէյինիզ, վէ զամիրինիզ փաք օլարադ, տէ-
րուինիլտէ օլան իւմիտին սէպէպինի հէր պիր թա-
լէպ էտէնէ, հիլմէ վէ խալֆիլէ ճէվապ վէրմէյէ հա-
- 16 զըր պուլունասընըզ, թա քի՝ Շէրը իլէյէն՝ տէյիւ
սիզի զէմմ էթտիլլէրի խուսուսաա Քրիստոստա
օլան էյի հարէքէթլէրինիզէ պիւհթան էտէնէր
- 17 խէճիլ օլալար: Զիրա Ալլահն իրատէթի պէզյէ
թէ՛ալլիւզ էտէր իսէ, էյիլիք էտէր իքէն էլէմ չէք-
մէք՝ բէօթիւլիւք էտէր իքէն էլէ՛ Վէտէն էվա
- 18 տըր: Զիրա Քրիստոս տախի պիզի Ալլահա թէգար-
րուպ էթտիրմէք իւզրէ, հա՛նի սայիհ՝ ֆարգլարըն
հօլընա կիւնահ իչիւն պիր քէրրէ էլէմ չէքաի, վէ
ճէսէտճէ էօլտիւրիւլտիւ իսէ տէ, րուհճա իհէա
- 19 օլունտու: Պունուն իլէ տախի կիտիպ՝ զընտանտա
օլան րուհլարա վա՛զ էյլէտի . պունլար տախի պիր
վազըթ Նշըն կիւնլէրինտէ, սէֆինէ ինշա օլուն-
մադտա իքէն, Ալլահն սապրը պէքլէտիյի վազըթ-
- 20 տա՝ ասի օլմուշլար իտի: Օլ -էֆէտէ տախի պիր
գաչ, հա՛նի սէքիզ ճան սուտան գուրթուլարըր:
- 21 Պունա միւշապէհէթէն վաֆթիզ, (քի ճէսէտին քի-
րինին տէֆի տէյիլ, անճազ էյի զամիրին Ալլահ

օլան իգրարը տըր,) Յիսուս Քրիստոսըն գըյամէթի
 22 վասըթասըյլէ պիզի շիմտի խէլաս էտեր. Օլ քի
 սէմայա կիթմիշ օլուպ, մէլէքլէր վէ հիւքիւմէթլէր
 վէ գուտրէթլէր քէնտիսինէ միւթի' օլարագ Ալլա-
 հըն սաղընտա տըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի Քրիստոս պիզիմ իչիւն ճէսէտտէ էլէմ չէք-
 միշ օլմողլէ, սիզ տախի հէման օլ նիյէթլէ սիւհ-
 լանընը. (զիրա ճէսէտտէ էլէմ չէքէն' կիւնաստան
- 2 Ֆերաղատ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտտէ գալտը-
 ղընը միւտտէթի արթըգ ինսան շէհվէթլէրի մու-
 ճէպինճէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն իրատէթի մուճէ-
- 3 պինճէ կէչիւրէսինիզ. Զիրա 'էօմիւմիւղիւն կէչմիշ
 ղէմանը քեաֆի տիր քի թա'իֆէլէրին միւրատընը
 ֆի'իլէ կէթիւմէքլէ, ֆըսգ ու ֆիւճուր վէ շէհվաթ
 վէ մէյիսըլըգ վէ մասիսարալըգ վէ պէքըիլէք վէ հա-
 րամ օլան փուլթիւրէսթիլէրտէ սիւլուք էթտիք :
- 4 Վէ անլէր իլէ պերապէր ֆիւճուրըն հէման օլ իֆ-
 րաթընա սէյիթթմէտիյինիզտէ, պուհու ղարիպ կէօ-
- 5 ըրէք սէպպ էտերլէր. Անլէր տիրի իլէ էօլիւ օլան-
 լարը մուհաքէմէ էթմէյէ հաղըր օլանա հիստպ վէ-
- 6 ըճէքլէր տիր. Զիրա պու մագսէտ իւզըէ, եա'նի
 ատէմլէրէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ' օլուհուպ' Ալլահա
 կէօրէ բուհճա եաշայալար' տէյիլ էօլիւլէրէ տախի
 պէշարէթ թէպշիր օլուհտու :
- 7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եագլաշմըշ տըր .
- 8 Իմտի 'աղիլ օլուպ' տու'այա պըգ տուրընըզ, Վէ
 հէր շէյտէն էվլէլ պիրի պիրինէ օլան մուհապպէ-
 թինիլ քէմալ ը կէրմիլլէ օլուհն. զիրա մուհապ-

- 9 պէթ չօգ կիւնասլար սէթր էտէր : Սէօյլէնմէյէրէք
 եէք տիկէրինիզ հազգընտա միւսաֆերփէրվէր օլու-
- 10 նըզ, Հէր պիւրինիզ Ալլահըն միւթէնէվլի' նիմէ-
 թինին սաուրգ քէթխիւտալարը կիպի, հէր նէ մէվ-
 հիպէյի ալմըշ իսէ, եէք տիկէրինիզին խըտմէթինէ
- 11 սարֆ էտինիզ, Պիւր քիմնէ քէլամ էտէր իսէ, Ալլա-
 հըն քէլամլարը կիպի, պիւր քիմնէ խըտմէթ էտէր իսէ,
 Ալլահըն իհսան էյլէսիյի գուվվէթէ կէօրէ էթսին,
 թա քի Ալլահա Յիսուս ֆրիստոս վասըթասըյլէ
 հէր շէյսէ թէմճիտ օլունա. մէճտ ու գուտրէթ
 էպէտ իւլապրատ ահա մախսուս տըր : Ամին :
- 12 Էյ սէվկիւլիւէր, կէօյա զարիպ պիւր շէյ սիզէ
 իսապէթ էթմիշ տէյիւ թէճրիպէնիզ իչիւն վուգու'
 պուլան աթէշէ գուլ օլունմանըզըն վուգու'ընը զու-
- 13 ըիպ պիւր շէյ սայմայընըզ, Լաքին մատամ քի
 ֆրիստոսըն էլէմլէրինէ միւշթէրիք սինիզ՝ մէսրուր օ-
 լունըզ, թա քի տինըն ճէլալինին զուհուրընտա տախի
- 14 շատ ու մէսրուր օլաւընըզ : ֆրիստոսըն իսմի ի-
 չիւն սիթէմ չէքտիյինիզտէ, նէ՝ միւպարէք սինիզ.
 չիւնքի ճէլալին *վէ Ալլահըն Բուհու իւլէրինիզտէ
 սաքին օլուր. տնլէրին թարաֆընտան տնա սէպպ
 օլունուր իսէ աէ, սիզին թարաֆընըզտան տնա
- 15 թէմճիտ օլունուր : Վէ Լաքին սիզտէն պիւրի գա-
 թիլ եա խըրսըզ եա շէրր իշլէյէն կիպի, եախտ
 պաշգալարըն ումաւընա միւտախէլէ էտէն կիպի
- 16 էլէմ չէքմէսին. Ամնա էյէր խրիթիյան պաւլաթը-
 ղէ իչիւն իսէ, իէճիլ օլմայըպ՝ տնճադ պու խու-
- 17 սուստա Ալլահը թէմճիտ էյլէսին : Զիրա հիւքմիւն՝

* Պա՛ղը՛ւ՛ վէ գուտրէթին վէ

- պէլթ Ուլլահատան պաշլամասընրն վագթը տըր . վէ
էյէր էվվէլա պիզտէն պալլէր էւէ . Ալլահըն պէշարէ-
թինէ իթա'աթ էթմէյէնլէրին 'ազըպէթի նէ՞ օլա-
- 18 ճագ տըր : Վէ էյէր սալիճ կիւճլէ գուրթուլուր
խէ , ֆասըգ վէ կիւնահքեար նէ՞րէտէ պուլըւնուր :
- 19 Իմտի Ալլահըն իրաւթի իւզրէ էլէմ չէքէնլէր
խայր իշլէմէթլէ՝ քէնտի ճանլարընը աւա Խալիգ ի
սատըգ տէյիւ էմսնէթ էթսինլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Արանըզտա պուլունան իսթիյարլարա , պէն քի
անլէր կիպի իսթիյար , վէ ֆրիտոսըն էլէմլէրինին
շահխտի , վէ զահիր օլաճագ ճէլալին ճիսսէտարը
- 2 Իմ , Բէճա էտէրիմ՝ Ալլահըն սիզին արանըզտա
պուլունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիզ , վէ մէճպու-
րիյէթտէն տէյիլ , անճագ ճիւսն ի իրաւթիլէ՝
հէմ գապիճ գազանճ իջիւն տէյիլ , ֆագաթ ճան
- 3 ու տիլտէն նազարէթ էտինիզ . Վէ *ճէմա'աթլարա
մուսալլաթ օլուր կիպի տէյիլ , անճագ սիւրիւյէ
- 4 էօրնէք օլունըզ : Վէ Պաշ Զօպան զուհուր էթ-
տիլի զէման , ճէլալին սօլմազ թաճընա նա'իլ
օլաճագսընըզ :
- 5 Քէզալիք սիզ , էյ կէնճլէր , իսթիյարլարա միւ-
թի՝ օլունըզ . վէ ճիւմլէնիզ պիրի պիրինիզէ միւթի՝
օլուպ թէվազու՝ գուշանընըզ , զիրա Ալլահ միւթէ-
քէպպիրլէրէ մուգալէմէթ էտիպ՝ միւթէվազըլլարա
- 6 'ինայէթ իհսան էտէր : Իմտի Ալլահըն գուտրէթլի

*Եւա . ճիսսէլէրէ

- էլի ալթընտա միւթէվազը՝ օլունըզ, թա՛ քի սիզի
 7 վազթընտա թէրֆի՛ էտէ : Ճիւմլէ էնտիշէնիզի ա-
 նըն իւզէրինէ պրազընըզ, զիրա՛ օ սիզի գայըրըր :
 8 Այլզ վէ ույանըգ տուրընըզ, չիւնքի խասմինիզ
 Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արալան կիպի քիմի եռւթ-
 9 սուն տէյիւ արայարազ տօլաշըր : Պունա տաթի
 իմանտա գազի օլարագ՝ գարշը սուրընըզ, չիւնքի
 տիւնեատա օլան սիզին պիրատէրլէրինիզին Տէման
 օլ էլէմլէրի չէքմէքտէ իտիլինի պիլիթսինիզ :
 10 Լաքին Յիսուս Քրիստոստա պիզի քէնտի էպէտի
 'իզզէթինէ տա՛ վէթ էտէն վէ Ճիւմլէ 'իւայլէթլէրին
 մէնպա՛ը օլան Ալլա՛Տ՝ սիզ պիր միւտտէթ էլէմ
 չէքտիլինիզտէն սօնկրա, քէնտիսի սիզի քեռմիլ
 11 վէ սապիթ վէ գապի վէ միւ՛էսսէս գըլա : Անա
 էպէտ իւլ ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլուն :
 Ամին :
 12 Զաննըմա կէօրէ սատըգ պիրատեր օլան Սիվա-
 նոս վաաըթաաըյլէ սիզէ մուխթաաարճա թասըրլէ
 նասիհատ էտէրէք, շէհատէթ էթտիմ քի՛ պու
 գա՛իմ պուլունտըղընըզ հալ Ալլա՛Տն սասի՛Տ 'ի-
 13 նայլէթի տիր : Պապէլտէ պուլունան սիզին իլէ պէ-
 րապէր մունթէխապէ իլէ-է վէ օղլըմ Մարկոս սի-
 14 զէ սէլամ էտէրլէր : Պիրի պիրինիզէ մուհապպէթ
 էօփիւշիւյլէ սէլամ էտինիզ. սիզ քի Յիսուս Քրիս-
 տոստա սընըզ՝ Ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլուն : Ամին :

ՊԵՏՐՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս ֆրիստոսըն գուլու վէ բէսուլու Սիմոն Պետրոս՝ Ալլահըմըզըն վէ խէլաաքեար Յիսուս ֆրիստոսըն էնհ-բէ իյէ-քէյի սալահ վասըթասըյլէ պիզիմ իլէ պերապէր հէմանն ոլ գըյմէթլի իմանա նա'իլ
- 2 ոլանլարա . Սիզէ Ալլահը վէ Բապպըմըզ Յիսուսու պիլմէքլէ 'ինպէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա :
- 3 Մատամ քի անըն գուտրէթ ի իլահիյէսի հայաթա վէ թազվայա միլթէ'ալլըզ ճիւմլէ շէյլէրի , պիզի 'իզզէթ վէ ֆազիլէթլէ տա'վէթ էտէնի պիլ
- 4 մէքլէ , պիզէ իհսան էյլէմիշ ոլուպ , Անլէր իլէ տախի պիզէ զայէթ 'ազիմ' վէ գըյմէթլի վա'տլար վէրիլմիշ տիր , թա քի պուլարըն վտարթասըյլէ տիւննատա շէհվէթտէն նէշ'էթ էտէն ֆէսատտան գուրթուլմըշ ոլուպ թապի'աթ ը իլահիյէյէ հիսսէ-
- 5 տար ոլտաընըզ : Սիզ տախի 'հէմանն պու շէյէ զայրէթ ի քեոմիլէ կէօթէրէրէք իմանընըզա ֆազի-
- 6 լէթ , վէ ֆազիլէթէ 'իլմ' , վէ 'իլմէ զապթ ը նէֆս ,
- 7 վէ զապթ ը նէֆս սապր , վէ սապրա թազվա , վէ թազվայա գարնտաշ մուհապպէթի , վէ գարնտաշ
- 8 մուհապպէթինէ մուհապպէթ զամմ' էտինիլ , Զիրա

- պու շէյլէր սիգտէ պուլունուպ՝ արթտըգճա, «էգի
 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը պիմէք խուսուսըն-
 9 տա պօշ վէ սէմերէսիզ պրաքմալար: Լաքին
 քիմոէ պու շէյլէր եօգ իսէ, օլ քիմնէ քէօր օլուպ՝
 ուզադտան կէօրմէզ վէ քէնտի էսքի կիւնաճլարըն-
 10 տան թաթճիրինի ունուլթմըշ տըր: Պու էճլտէն,
 էյ պիրատէրէր, տա՝ վէթ վէ ինթիխապընըզը սապիթ
 գըլմաղա տաճա զիյատէ ճէճտ էտինիզ. չիւնքի
 11 պոււնու եափմաղլէ ապա տիւշմէյէճէքսինիզ: Զիրա
 պու վէճճլէ Բապպ վէ խէլասքէտըրմըզ Յիսուս
 Քրիստոսըն էպէտի մէլէքիւլթիւնէ կիրմէնիզ զանի-
 լիքլէ իճանն օլունաճագ տըր:
- 12 Պու էճլտէն, էյերչի պու շէյլէրի պիլիպ ճաղըր
 պուլունան ճագիգաթտա սապիթ օլմուշ իսէնիզ
 տէ, անլէրի տա՛իմա խաթըրնըզա կէթիւրմէյի իճ-
 13 մալ էթմէյէճէյիմ: Վէ պէն պու մէսքէնտէ գաւ-
 տըգճա, սիգի իխթար էտէրէք՝ ոյյանտըրմաղը լա-
 14 յըգ՝ 'ատտ էտէրիմ: Զիրա պիլիւրիմ՝ քի՝ Բապպը-
 մըզ Յիսուս Քրիստոսըն պանա պէյանն էյլէտիյի
 կիպի մէսքէնիմի թէրք էթմէքիյիմ եագըն տըր:
 15 Իմոի ինթիգալմոտան սօկրա տա՛իմա պու շէյլէ-
 րի տէրխաթըր էթմէնիզ իչիւն ճէճտ էտէճէյիմ:
- 16 Զիրա պիզ սախթէ մասալլարա թապի՝ օլմուշ տէ-
 յիւ, պէլքի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն՝ ազա-
 մէթինի բէյ էլ՝ 'այն միւշաճատէ էթմիշ օլարագ,
 անըն գուտրէթինի վէ զուճուրընը սիգէ պիլտիր-
 17 տիք: Զիրա ճէլալ ը ա՛զամ թարաֆընտան պէօյ-
 լէ, եա՛նի՝ Պէնիմ սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր,
 պէն անտէն բազի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտիյի-
 տէ, փէտէր Ալլաճ թարաֆընտան՝ 'իզզէթ վէ ճէ-

- 18 լալ սլտը : Վէ սէմնտան կէլէն պոն սէտայը պիզ
աննն իլէ պերապեր մոզգատտէս տաղտա պուլուն-
19 տըղըմըղ հալտէ իշիթտիք : Վէ պիզտէ տահա
սապիթ օլան նիւպուվվէթ քէլամը վար տըր քի'
սիզ տախի կիւն աղարըպ սապահ երտըղը գալպ-
լէրինիլտէ տօղունճայտէք , գարանլըգ եերտէ
վիյաաար չըրաղ կիպի' անա տիգգաթ էյլէմէնիլէ
20 էյի էտէրսինիզ : էվվէլա պիլիրսինիզ քի' ֆիթա-
պըն հիչ պիր նիւպուվվէթ Իէլմէ թապիր ի մախ-
21 սուստան օլմալ : Ջիրա հիչ պիր վազըթ պիր նիւ-
պուվվէթ ինոան իրատէթիլէ կէլմէտի , անճագ
Ալլահըն մոզգատտէս առէմլէրի Բուհ իւլ Գուտս
թարաֆընտան թէշվիգ օլունարագ սէօյլէտիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին դավմ արասընտա եալանճը փէյլամպերլէր
տախի պուլունտու , նիթէքիմ սիզտէ տախի հէլաք
էտիճի պիտ'աթլար կիզլիճէ իչէրէյէ կէթիրէն վէ
քէնտիլէրինի սաթըն սլան Բապպը ինքեար էտիպ ,
քէնտի իւզէրլէրինէ թէղ հէլաք կէթիրէն եալանճը
2 մա'ալլիմլէր պուլունաճագ տըր : Վէ պունլարըն
հէլաք հօլլարընա չօգ քիմնէլէր թապի' օլուպ ,
անլէրին սէպէպիլլէ թարիգ ի հագիգաթա քիւֆր
3 օլունաճագ տըր : Վէ թամա'տան նաշի տիւզմէ
սէօլլէրլէ սիզի թիճարէթ իչիւն գուլլունաճագլար
տըր , անլէրին ճէզարը գատիմտէն պերու թէ'էի-
4 խուր էթմէղ վէ հէլաքլարը ույուգլամագ , Ջիրա
էյէր Ալլահ կիւնահ իշլէյէն մէլա'իքէյի էտիլէմէ-
յիպ' անճագ հիւքմ իչիւն մահֆուլ օլարագ վուլ-
մէթ պէնտլէրիլլէ ճէհէննէմէ իլգա վէ թէրէ էյլէ-

- 5 տի իսէ, Վէ էյեր գատիմ տիւնեայր Եօրկէմէ-
յիպ՝ պիլ 'աքս ֆաւրգլարըն տիւնեասը իւզերինէ
Թուֆան կէթիրիպ՝ սալահ վա'իզի Նոյը սէքիզինծի
- 6 օլարագ Ետի Կէն Եի Տըֆզ էյլէտի իսէ, Վէ էյեր
սօկրա ֆըսգ իճրասընտա պուլունաճագ օլանլարա
'իպրէթ իչիւն, Սոգում վէ Գոմոր շէհրլերին քիւլ
- 7 Ետիպ, Խարապ օլմալարընը հիւքմ էթմէսիյէ պէ-
րապէր սալիհ օլան Ղովտը ֆաճիրլերին հարա-
քեաթը ը շէնի'եսինտէն տերտմէնտ օլտըզը հալտէ
- 8 Իւլլա էյլէտի իսէ, (Չիւնքի օլ սալիհ արալարըն-
տա սաքին օլմաղլէ, կէօրիւպ իշիտէրէք՝ կիւնտէն
կիւնէ քէնտի սալիհ ճանընա անլերին գապիհ 'ա-
- 9 մէլլերիյլէ 'ազապ էյլէր իտի,) Բապպ հէլ ի Թագ-
վա օլանլարը Թէճրիպէտէն Իւլլա էյլէմէյի վէ
հագգսըզլարը վէ պախուսուս նափաքիյէ իշթիհա
իլէ Թէնէ Թապի' օլուպ՝ հիւքիւմէթի Թահգիբ Ե-
տէնլերի հիւքմ ի 'ալապ Թահթընտա բուզ ի ճէ-
- 10 զա իչիւն մուհաֆուզա էթմէյի պիլիր: Պուշլար
փերվասըզ վէ խօտրէյ օլարագ՝ էշրաֆա սէպպ
- 11 էթմէքտէն գօրգմազլար: Հալ պու քի մէլէքլը
գուվլէթ վէ գուտրէթտէ անլերտէն ա'գամ իքէն,
Բապպըն հուզուրընտա անլերին 'ալէյհինէ սէպպ
- 12 Ետէրէք հիւքմ էթմէզլէր: Լաքին պուշլար Թա-
պի'աթըյլէ ավանբպ Թէլէֆ օլմագ իչիւն տօղմուշ
օլան իտրաքսըզ հայվանլար կիպի, պիլմէտիքլըրի
շէյլէրէ սէպպ Ետէրէք, հագգսըզլըղըն Եճրինի ալ-
- 13 մաղլէ, Քէնտի Ֆէսաալարընտա Ֆէնայա վարա-
ճագլար տըը պուշլար կիւնտիւզիւն վէֆզ ու սէ-
ֆայը խօշ 'ատտ Ետէրլէր, վէ սիվին իլէ Եէյիպ
իչէրլէր իքէն՝ քէնտի հիլէլէրի իլէ Թէլէզզիւպ Ետէ-

- 14 րէք լէքէ վէ 'այս տըրլար . վէ կիւնահտան ֆէ-
րաղաթ էթմէզ, վէ զինա իլէ տօլու կեօզլէրի օլուպ'
սապիթ օլմայան ճանլարը իզլալ էտէրլէր . վէ գալպ-
լէրի թամա'ա իտման օլունան է՛՛՛ ի լա'նէթ տիր-
- 15 լէր . թարիզ ի միւսթագիմի թէրքլէ հագգսըզլըղն
իւճրէթինի սէվէն Պա'ուր օղլու Պալ'ամ էօլնա
- 16 զահիպ օլարագ զէլալէթէ տիւշտիւլէր : Օ տախի
ֆըսգը իչիւն թա'զիր օլունուպ , տիւթիզ մէրքէպ
ինսան սէսիյլէ սէօյլէյերէք՝ փէյղամպերին համա-
- 17 զաթընը մէն' էթտի . Պունլար սուսըզ փուկարլար,
վէ շիտտէթի ըիւզկեարլէ սիւրիւքլէնէն պուլութ-
լար օլարագ , գօյու գարանլըզ իլ էլ էպէտ անլէր
- 18 իչիւն սագլանլըմըշ տըր : Զիրա պութլանն մաղ-
րուրանէ սէօզլէրինի սէօյլէմէլէրիյլէ՝ զէլալէթտէ
սիւրւք էտէնլէրտէն հէնուզ գուրթուլմըշ օլան
քիմնէլէրի շէհվաթ ը նէֆսանիյէտէ ֆըսգ ու ֆիւ-
- 19 ճուրլէ իզլալ էտէրլէր : վէ անլէրէ հուրրիյէթ
վա'տ էտէր իքէն քէնտիլէրի ֆէսատըն գուլլարը
պուլունուրլար . զիրա պիր քիմնէ քէնտիլէն զալիպ
- 20 կէլէնին գուլու օլուր . Զիրա էյէր Բապպ վէ խէ-
լա'քեար Յիսուս ֆրիստոսը պիլմէքլէ տիւնհա-
նըն նափաքիլէրինտէն գուրթուլարգտան սօկրա ,
պէ թէքրար օլ շէյլէրլէ թութուլարագ մաղլուպ
օլուրլար իսէ , սօկրաքի հալլէրի էվվէլքինտէն պէտ-
- 21 թէր օլուր : Զիրա անլէր իչիւն սալահ թարիզինի
պիլմէմէք , անը պիլտիքտէն սօկրա քէնտիլէրինէ
թէսիթ' օլունան էմը ի մուգատտէստէն էիւզ չէ-
- 22 վիրմէքտէն էվլա օլուր իտի : Լաքին՝ ֆէօփէք քէնտի
գայ էթտիյի շէյէ , վէ երյգանմըշ խընզիր չամուր-
տա եուվարլանմաղա տէօնտիւ՝ տէյիւ սահիհ մէ-

սելին ֆէճվարնճա անլէրին հազգընտա վազը՝
օլտու :

ՊԱՊ 3

- 1 Եւ սեվկիւլիւլէր, շիմտի պու իքինճի ըրսալէյի սիգէ եսպըպ՝ իքիսինտէ սիգին սաֆի զիհնինիզի
- 2 իկթար թարիգէյլէ ուշանտըրըրմ, ֆի մուգատ. տէս փէյղամպէրլէր թարաֆընտան մուգատտէմա թէպիղ օլունան սէօլլէրի վէ պիգիմ, էա՛նի Բապպ վէ խէլաքեարըն ըէսուլլէրինին թէնպիհինի տէր
- 3 խաթըր էտէսինիզ, Էվվէլ էմրտէ մա՛լիւմիւնիւլ օլտուն քի՝ սօն կիւնլէրտէ շէճվէթլէրինէ կէօրէ
- 4 սիւլուք էտէն միւթէճիլէր կէլիպ, Անըն զուհու. ընըն վա՛տը նէ՞րէտէ տիր, զիրա էճտատըն ուշու. տըգլարը վազըթտան պէրու, հէր շէյ խիլգաթըն իպթիտասորնտան պէրու օլտըղը կիպի գալլըյօր՝
- 5 տէյէճէքլէր տիր: Զիրա անլէր պունտան գաստէն պիխապէր տուրույօրլար քի սէմաւաթ իպթիտա. տէն օլուպ՝ գէմին Ալլահըն քէլամըյլէ սուտան վէ
- 6 սու իլէ գա՛իմ տիր. Պունլարլէ օլ վազըթտա պուլունան տիւնեւ սուլըն թուղեանըյլէ հէլաք
- 7 օլտու: Շիմաիքի սէմաւաթ վէ գէմին իսէ հէման օլ քէլամլէ մահֆուղ օլուպ՝ հիւքմ վէ ֆասըգատէմլէրին հէլաքը կիւնիւնէտէք աթէշ իլին
- 8 սազլանըմըշ տըլար: Վէ լաքին, էյ սեվկիւլիւլէր, շու պիր շէյտէն, էա՛նի Բապպըն ՚ինտին. տէ պիր կիւն պին երլ կիպի վէ պին երլ պիր կիւն կիպի օլտըղընտան պիխապէր օլմալասընը՝
- 9 Բապպ՝ պա՛ղըլարըն թէ՛էխսուր էթմիշ տիր զանն էթտիքլէրի կիպի վա՛տընտա թէ՛էխսուր էթմէզ:

- լաքին պիր քիմնէնին հէլաք օլմասընը տէյիլ, ան-
ճագ ճիւմլէնին թէվպէյէ կէլմէսինի իսթէմէսիյլէ,
10 հագգըմըզտա թէ'էննի էյլէր: Վէ լաքին Բապպըն
կիւնիւ [կէճէտէ] խըրսըզ կիպի կէլէճէք. անտէ
տախի սէմավաթ կիւրիւթիւ իլէ զա'իլ օլարագ,
'անասըր եանմաղլէ հալլ օլունաճագ տըր, վէ զէ-
մին իլէ անտէ եաիւրլմըշ պուլունան շէյլէր եանա-
11 ճագ տըր: Իմտի պունլարըն ճիւմլէսի հալլ օլու-
նաճաղընտան՝ սիզ Ալլահըն կիւնիւնիւն վիւրու-
տինէ մունթաղըր օլարագ իսթի'ճալ էտիպ՝ մու-
գատտէս հարէքէթլէրտէ վէ թագվատա նաֆըլ
12 քիմնէլէր օլմանըզ կերէք տիր: Օլ իւն քի անտէ
սէմավաթ թուլթուշուպ՝ հալլ օլունաճագ վէ 'ա-
13 նասըր եանըպ էրէյէճէք տիր: Լաքին անըն վա'տը
իւզըէ՝ սալահըն սաքին օլաճաղը եէնի սէմավաթ
վէ եէնի զէմինէ մունթաղըր ԸՎ:
14 Պու եճլտէն, էյ սէվկիւլիւլէր, պու շէյլէրէ
մունթաղըր օլտըղընըզ հալտէ, անըն 'ինտինտէ
սէլամէթլէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ պուլունմանը-
15 զա՝ ճէհտ էյլէյինիզ: Վէ Բապպըմըզըն թէ'էննի-
սինի խէլաս 'ատտ էտինիզ. նիթէքիմ՝ սէվկիւլիւ
պիրատէրիմիզ Պօղոս տախի քէնտինէ իհասան պու-
16 յուրըլան հիքմէթէ կէօրէ, ճիւմլէ ըիսալէլէրին-
տէ պու շէյլէրտէն պա՛հ՝ էթաիյի միսիլիւ, սիզէ
տախի եազմըշ տըր. պունլարտա պա'զը կիւճ սի-
լաշըլըր շէյլէր օլմաղլէ, ճահիլ վէ սէպաթսըզ
քիմնէլէր սա'իր քիթապլար հագգընտա էֆտիլէրէ
կիպի քէնտի հէլաքլարը իչիւն պունլարըն մա'նասը-
17 նը տախի թաղէիր էտէրլէր. Իմտի սիզ, էյ սէվ-
կիւլիւլէր, պունլարտէն սէվկիւլիւլէ պագընընըզ,

- օլմայա քի ֆասրդլարն հիլէսինէ թութուլարագ
 18 քէնտի սէպաթընդլտոն տիւշէսինիլ : Ամմա Բապպ
 վէ խէլաքէարըմը Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթին-
 տէ վէ 'իլմինտէ նէմա պուլունը : Անա հէմ շիմտի
 հէմ տէ *էպէտէ տէք համտ օլտուն : Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՕԼ իպթիտստէն մէվճուտ օլան , օԼ իշիթմիշ , օԼ
 կէօզլէրիմիզէ կէօրմիւշ օլտըղըմըզ , օԼ միւշահէ-
 տէ էտիպ էլլէրիմիզին լէմն էթտիյի Հայաթ Բէ-
 2 լամնա տա'իր Խալէր լէրէրէզ . (վէ հայաթ իզհար
 օլունտու , պիզ տախի աշը կէօրտիւք , վէ շէհա-
 տէթ էտէրէք Փէտէրին նէզտինտէ պուլունմըշ
 օլուպ' պիզէ իզհար օլունտն օԼ էպէտի հայաթը
 3 սիզէ ի'լան էտէրիզ .) ՕԼ կէօրտիւյիւմիւզիւ վէ Ի-
 շիթտիյիմիզի սիզէ ի'լան էտէրիզ , թա քի սիզին
 տախի պիզիմ իլէ միւշարէքէթինիզ օլտուն . վէ
 պիզիմ միւշարէքէթիմիզ տախի Փէտէր իլէ վէ
 4 Օղըւ Յիսուս Գրիստոս իլէ տիր : Վէ սիզին մէ-
 սէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն պունյարը
 սիզէ եաղարըզ :

*Եւան . եէվմ' իւլ էպէտէ տէք

- 5 Վէ անտէն իշիտիպ սիղէ վերտիյիմիզ խապէր
պու տըր քի՝ Ալլահ նուր տըր, վէ անտէ հիշ պիր
6 զուլմէթ եօգ տըր: Էյէր՝ Անըն իլէ միւշարէքէթի-
միզ վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէթտէ սիւլուք էտէր
իսէք, եալան սէջլէյիպ՝ հագիգաթըն իճրասընտա
7 պուլունմայըզ: Ամմա էյէր անըն նուրտա օլտըզը
կիպի՝ նուրտա սիւլուք էտէր իսէք, պիրի պիրիմիզ
իլէ միւշարէքէթիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս
Քրիստոսըն գանը պիգի հէր կիւնաստան թաթհիր
8 էտէր: Էյէր՝ կիւնասըմըզ եօգ տըր՝ տէր իսէք, քէն-
տիմիզի ալտատըրըզ, հագիգաթ տախի պիգաէ
9 տէյիլ տիր: Էյէր կիւնասլարըմըզը իգրար էտէր
իսէք, կիւնասլարըմըզը 'աֆվ էտիպ' պիգի հէր
հագգըզըզգտան թաթհիր էյլէմէք իշիւն Օ սատըգ
10 վէ 'ատիլ տիր: Էյէր՝ կիւնաս իշլէմէմիշ իլ՝ տէր
իսէք, անը եալանճը չըգտըրըզ, վէ անըն քէլամը
պիգտէ տէյիլ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ չօճուգլարըմ, սիղէ պու շէյլէրի եազըյօրըմ՝ քի
կիւնաս իշլէմէյէտիւնիզ, վէ էյէր պիր քիմնէ կիւնաս
իշլէյէճէք օլուր իսէ, փէտէրին նէզտիւնտէ շէֆա՝ աթ-
2 ճըմըզ սալիհ Յիսուս Քրիստոս վար տըր: Օ տախի
կիւնասլարըմըզա, վէ եալընըզ պիգիմքիլէրէ տէյիլ,
անճագ պիւթիւն տիւնեանըն կիւնասլարըն տախի
քէֆարէթ տիր:
3 Վէ անը պիլտիյիմիզի էմըլէրինի հըֆզ էթտիյի-
4 միզտէն պիլիրիզ: Անը պիլիրիմ՝ տէյիպ տէ էմըլէ-
րինի հըֆզ էթմէյէն քիմնէ եալանճը տըր, վէ հա-

- 5 գիգաթ տնտէ տէյիլ տիր : Լաքին հէր քիմ քի
 անըն քէլամընը հըֆզ էտէր իսէ, ֆիլ հագիգէ պու
 քիմնտէ Ալլահ մուհապպէթի քէմալ պուլմուշ
 տըր : տնտէ պուլունտըղըմըլը պունունէ պիլիբիլ :
 6 Անտէ գալըրըմ տէյէն քիմնէ անըն սիւլուք էյլէ-
 տիլի միսիլիւ, քէնտիսի տախի էյլէ սիւլուք էթ-
 մէք կէրէք տիր :
 7 Էյ պիրատէրէր, սիգէ եէնի պիր էմը տէյիլ
 տնճագ իպթիտատէն սիգտէ օլան էմը ի գատիմի
 եաղըյօրըմ : իշպու էմը ի գատիմ իպթիտատէն ի-
 8 շիթտիյինիլ քէլամ տըր : Ելնէ սիգէ եէնի պիր էմը
 եաղըյօրըմ : օ տախի տնտէ հէմ սիգտէ հագգ տըր :
 զիրա զուլմէթ կէչմէքտէ վէ նուրը հագիգի հալլ
 9 զէյս վէրմէքտէ տիր : Նուրտա իմ տէյիլ տէ պի-
 րատէրինէ պուղզ էտէն շիմիլէ գատար զուլմէթ-
 10 տէ տիր : Պիրատէրինի սէվէն նուրտա գալըր, վէ
 11 տնտէ սիւրչմէ սէպէպի եօգ տըր : Լաքին պիրատէ-
 րինէ պուղզ էտէն՝ զուլմէթտէ տիր, վէ զուլմէթտէ
 կէզիպ՝ ներէյէ կիթտիյինի պիլմէզ, չիւնքի զուլմէթ
 անըն կէօզէրինի քէօր էթմիշ տիր :
 12 Էյ չօճուգլար, սիգէ եաղըյօրըմ, չիւնքի անըն
 13 իամի իչիւն կիւնահլարընը՝ աֆվ օլունտու : Էյ
 փէտէրէր, սիգէ եաղըյօրըմ, չիւնքի իպթիտատէն
 օլանը պիլտինիլ : Էյ նէվճիվանլար, սիգէ եաղըյօ-
 րըմ, չիւնքի շէրիբ զալիպ օլտընըզ : Էյ սիւպեսն,
 14 սիգէ եաղըյօրըմ, չիւնքի փէտէրի պիլտինիլ : Էյ
 փէտէրէր, սիգէ եաղըմ, չիւնքի իպթիտատէն օ-
 ւանը պիլտինիլ : Էյ նէվճիվանլար, սիգէ եաղըմ,
 չիւնքի գուվվէթլի սինիլ, վէ Ալլահըն քէլամը սիգ-
 15 տէ գալըր, վէ շէրիբ զալիպ օլտընըզ : Տիւնեսյը

- վէ տիւնեատա օլան շէյլէրի սէվմէյինիզ . էյէր պիր
քիմնէ տիւնեայր սէվէրսէ անտէ փէտէրէ մուհապ-
- 16 պէթ հօգ տըր : Զիրա տիւնեատա օլան հէր շէյ ,
հա'նի թէն շէհվէթի վէ կէօզ շէհվէթի վէ 'էօմրիւն
թէքէպպիւրիւ փէտէրտէն տէյիլ , անճագ տիւնեա-
- 17 տան տըր : Վէ տիւնեա վէ անըն շէհվէթի զա'իլ
օլուր . լաքին Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտէն
իլէլէպէտ գալըր :
- 18 Էյ չօճուղլար , տիւրը զէման տըր , վէ Տէճճալ
կէլիր տէյիլ իշիթտիյինիզ միսիլիւ , շիմտի տախի
չօգ տէճճալար կէլմիշ տիրլէր , պու սէպէպտէն
- 19 տիւրը զէման օլտըղընը անկայօրըզ : Պիզտէն չըգտը-
լար իսէ տէ , պիզտէն տէյիլէր իտի . զիրա էյէր
պիզտէն օլսալար իտի , պիզիմ' իլէ գալմըշ օլուր-
լար իտի . ամմա չէֆաւըր անլէրին ճիւմլէսինին
պիզտէն օլմատըզլարը աշիքեար օլմագ իչիւն օլ-
- 20 տու : Սիզին իսէ Մուգատտէս թարաֆընտան մես-
- 21 հինիզ օլմաղլէ , հէր շէյի պիլիրսինիզ : Հագիգա-
թը պիլմէտիյինիզ իչիւն սիզէ եազմատըմ , անճագ
անը պիլտիյինիզ վէ հիչ պիր եալան հագիգաթ-
- 22 տան օլմատըղը իչիւն է-զըլ' : Յիսուսըն Մէսիհ
իտիյինի ինքեար էտէնտէն զայրի եալանճը քիմ'
տիր . փէտէրի վէ Օղլու ինքեար էտէն Տէճճալ
- 23 օ տըր : Օղլու հէր ինքեար էտէն' փէտէրէ տախի
մալիք տէյիլ տիր . [Օղլու իգրար էտէն' փէտէրէ
- 24 տախի մալիք տիր .] Իմտի իպթիտատէն իշիթտիյի-
նիզ շէյ սիզտէ գալըրն . էյէր իպթիտատէն իշիթ-
տիյինիզ շէյ սիզտէ գալըր իսէ , սիզ տախի Օղլու-
- 25 տա վէ փէտէրտէ գալաճագընըզ : Վէ քէնտինին
պիզէ էթտիյի վա'տ պու տըր , էպ'նի հայաթը

- 26 եպետիյէ տիր : Սիրի եղալ էտէնէր հագգընտա
 27 պու շէյէրի սիգէ եազտըմ : Վէ սիգին անըն թա-
 րաֆընտան ալտըղընը մէս հիգտէ գալըր , վէ պիր
 քիմնէնին թա'լիմ էթմէսինէ իհթիյաճընը եօգ
 տըր , սնճագ մատամ քի օլ մէս հիգէ հէր շէյ
 հագգընտա թա'լիմ էտէր , վէ հագգ օլուպ եալան
 տէյիլ տիր . վէ նիճէ քի սիգէ թա'լիմ էթտի իսէ'
 անտէ գալընը :
- 28 Վէ շիմտի , էյ չօճուգլար , անտէ գալընը , թա
 քի օ իգհար օլունտըղը գէման ճէսարէթիմիլ օլ-
 սուն , վէ զուհուրընտա անտէն խէճիլ օլմայալըմ :
- 29 Էյէր անըն սալիհ օլտըղընը պիրի իսէնիլ , հէր
 սալահը իշլէյէն քիմնէնին անտէն տօղտըղընը պի-
 լիրսինիլ :

ՊՍՊ 3

- 1 Պաղընը , փէտէր պիգէ նէ կէօնէ մուհապպէթ
 իհսան էթմիշ տիր քի' եվլատ Ուլլահ թէսմիյէ օ-
 լունալըմ . պունուն իչիւն տիւնիւս պիգի թանրմալ
- 2 չիւնքի անը թանրմատը : Էյ սէվկիւլիւէր , շիմտի
 եվլատ Ուլլահ ըլ , վէ նէ օլաճաղըմըլ տահա իլ-
 հար օլունմատը իսէ տէ օ իգհար օլունտըղընտա
 անա միւշապիհ օլաճաղըմըլը պիրիլիլ , զիրա անը
 հէման օլտըղը կիպի կէօրէճէյիլ :
- 3 Վէ հէր քիմին անտէ պէօլլէ իւմիտի վար իսէ ,
 անըն փաք օլտըղը միսիլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-
- 4 լէր : Հէր քիմ կիւնահ իշլէր իսէ , շէրի'աթը տաիի
 թէճալուլ էթմիշ օլուր , վէ կիւնահ շէրի'աթը
- 5 թէճալուլ էթմէք տիր : Վէ պիրիրսինիլ քի' օ
 պիգիմ կիւնահլարըմըլը րէֆ' էթմէք իչիւն իգհար

- 6 օրուհտուռ . վէ անտէ կիւնաս եօգ տըր : Հէր քիմ
անտէ գալըր իսէ , կիւնաս իշլէմէզ . հէր կիւնաս
իշլէյէն քիմնէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիւմիշ տիր :
- 7 Էյ չօճուգլար , սիզի քիմնէ ուլտաթմաւորն . սալաս
իշլէյէն անըն սալիհ օլտըզը միսիլիւ սալիհ տիր :
- 8 կիւնաս իշլէյէն Շէյթանտան տըր . զիրա Շէյթան
իպթիտատէն պէրու կիւնաս իշլէր . իպն Ուլլաս
պոռնուռն իջիւն , եա'նի Շէյթանըն իշլէրինի իպթալ
- 9 էթմէք իջիւն իզհար օլընտուռ : Ալլահտան հէր
սօղմուշ օլան' կիւնաս իշլէմէզ , չիւնքի անըն թօխ-
մը անտէ գալըր , վէ Ալլահտան սօղմուշ օլտըզը
- 10 էճլտէն կիւնաս իշլէյէմէզ : Ալլահն էվլատը իլէ
Շէյթանըն էվլատը պու վէճՏլէ զահիր օլուր . սա-
լաս իշլէմէյէն հէմ տախի քէնտի պիրատերինի
- 11 սէվմէյէն' Ալլահտան տէյիլ տիր : Զիրա իպթի-
տատէն իշիթտիյինիզ թէնպիհ պու տըր քի' պիրի
- 12 պիրիմիզի սէվէլիմ' Շէրիրտէն օլարագ' քէնտի գա-
րընտաշընը գաթլ էտէն կայէն կիպի օլմայալմ .
վէ անը նէ' սէպէպտէն գաթլ էթտի . քէնտի ա'-
մայը քէթիւ վէ գարնտաշընըն ա'խլ սալիհ օլտը-
- 13 զը իջիւն Գաթլ էթտի : Էյ պիրատերլէրիմ , տիւնեա
սիզէ պուզզ էտէր իսէ , թէ'աճճիւպ էթմէյինիզ :
- 14 Էյիւմտէն հայաթա ինթիգալ էթտիյիմիզի պի-
րատերլէրի սէվտիյիմիզտէն պիլիրիզ . պիրատերինի
- 15 սէվմէյէն' Էյիւմտէ գալըր : Քէնտի պիրատերինէ
հէր պուզզ էտէն' գաթիլ տիր . վէ հիչ պիր գա-
թիլին տերուինտէ հայաթ քէպէտիյէ պուլըն-
- 16 մատըղընը պիլիրսինիզ : Մուհապպէթի պոռնտան ,
եա'նի Քէնտի ճանընը եօլըմըլա Ֆէտու
էթտիյինտէն պիլտիք , պիզիմ տախի պիրպտերլէր

- եօլընա ճանալարըմըզը ֆէտա եթմէմիզ կէրէք տիր .
- 17 Ամնա հէր քիմ տիւնեա մալինէ մալիք օլտըզը
հալտէ՝ պիրատերինին միւհթաճ օլտըզընը կէօրիւր
տէ , շէֆգաթընը անտէն տիրիզ էտէրսէ , Ալլահ
- 18 մուհապպէթի անտէ նաօրը գալըր : Էյ չօճուգլա-
րըմ , լաֆղէն եա լիսանէն տէյիլ , անճագ ֆիլիէն
վէ հագիդաթէն սէվլէլիմ :
- 19 Պուհուհնլէ տախի հագիդաթտան օլտըզըմըզը պի-
լիրիզ , վէ անըն հուզուրընտա գալպլէրիմիզի թէ՛ :
- 20 մին էտէրիզ : Զիրա էյէր գալպլէրիմիզ պիզի թա՛ .
զիր էտէր իսէ , Ալլահ գալպիմիզտէն պէցյիւք օլուպ՝
- 21 հէր շէյէ 'ալիմ տիր : Էյ սէվկիւլիւլէր , էյէր գալ-
պիմիզ պիզի թա՛զիր եթմէզ իսէ , Ալլահըն հուզու-
- 22 րընտա ճէսարէթիմիզ վար . վէ հէր նէ տիլէր
իսէք , անտէն ալըրըզ : չիւնքի անըն էմրլէրինի հըֆզ
էտէրիզ , վէ անըն 'ինտինտէ մագպուլ օլան շէյ-
- 23 լէրի իշլէրիզ : վէ անըն էմրի պու տըր քի՝ Օղլը
Յիսուս ֆրիստոսըն իսմինէ ինանալըմ , վէ պիզէ
- 24 էմր եթտիյի կիպի պիրի պիրիմիզի սէվլէլիմ : վէ
անըն էմրլէրինի հըֆզ էտէն անտէ , օ տախի
պուհտա գալըր : վէ անըն պիզտէ գալտըզընը
պուհտան , եա՛նի պիզէ վէրտիյի րուհտան պի-
լիրիզ :

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ սէվկիւլիւլէր , հէր պիր րուհա ինանմայընըզ .
լաքին րուհլարըն Ալլահ թարաֆընտան օլուպ օլ-
- 2 չօգ եալանճը փէյղամպէրլէր չըգմըշ տըր : Ալլահըն
րուհընը պուհուհնլէ պիլինիզ . Յիսուս ֆրիստոսըն

- Թէնտէ կէլմիշ իտիյինի իդրար էտէն հէր բուհ
- 3 Ալլահտան տրր . վէ Յիսուս Գրիստոսըն Թէնտէ
կէլմիշ իտիյինի իդրար էթմէյէն հէր բուհ Ալլահ-
տան տէյիլ տիր . վէ Տէճճալըն Դահապու տրր ,
քի անըն կէլէճէյինի իշիթտինիզ , վէ էլ ան պիլէ
- 4 տիւնետատա տրր : Էյ չօճուզլար , սիզ Ալլահտան
որնըզ վէ անլէրէ զալիպ օլտընըզ , զիրա սիզտէ օ .
- 5 լան՝ տիւնետատա օլանտան պէջիւք տիր : Անլէր
տիւնետատան տրրլար . պու սէպէպտէն տիւնետատան
պահա էտէրլէր . տիւնետա տախի անլէրի տինլէր :
- 6 Պիզ Ալլահտան ըզ . Ալլահը պիլէն պիզի տինլէր ,
Ալլահտան օլմայան պիզի տինլէմէզ . հագիգաթ
բուհընը վէ զէլալէթ բուհընը պանտան պիլիրիզ :
- 7 Էյ սէվկիւլիւլէր , պիրի պիրիմիզի սէվկիմ , զիրա
մուհապպէթ Ալլահտան տրր . վէ հէր մուհապ-
պէթ էտէն Ալլահտան տօղմուշ տրր , վէ Ալլահը
- 8 պիլիր . Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլմէմիշ
9 տիր , զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր : Ալլահըն պի-
զէ օլան մուհապպէթի պունունէ , ես'նի Ալլահըն
քէնտի իպն ի վահիտինի , անըն վասըթասըյլէ հա-
յաթա մալիք օլմամըզ իշիւն տիւնետայա կէօնտէր-
- 10 մէսիյէ իզհար օլունտու : Մուհապպէթ պունտա
տրր , տէյիլ քի պիզ Ալլահը սէվտիք , անճագ օ
պիզի սէվտի , վէ քէնտի Օղլընը կիւնահլարըմըզ ի-
- 11 շիւն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի : Էյ սէվ-
կիւլիւլէր , Ալլահ պիզի պէջլէ սէվտի իսէ , պիզիմ
- 12 տախի պիրի պիրիմիզի սէվմէմիզ կէրէք տիր : Ալ-
լահը ալլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր . պիրի պի-
րիմիզի սէվտիյիմիզ թադտիրտէ՝ Ալլահ պիզտէ
գալըր , վէ անըն մուհապպէթի պիզտէ քէմալ

- 13 պուլմնւշ օլսւր: Անտէ գալտըղըմըղը վէ անըն
պիզտէ գալտըղընը պուհուհլէ, ետ'նի պիզէ քէնտի
14 Բուհընտան վերմիշ օլտըղընտան պիլիբիզ: Վէ
պիզ կէօրտիւք, վէ շէհատէթ էտէրիզ քի՝ փէտէր
Օղլու տիւնեանըն իւլլասքետըրը օլմագ իւլլէ կէօն.
15 տերտի: Հէր քիմ քի Յիսուսըն իպն Ուլլահ ի-
տիլինի իգըար էտէր իսէ, Ալլահ սնտէ՝ օ տախի
16 Ալլահտա գալլըր: Պիզ տախի Ալլահըն պիզէ օլան
մուհապպէթինի պիլտիք վէ ինանտըգ. Ալլահ մու-
հապպէթ տիր, վէ մուհապպէթտէ գալլան՝ Ալլահ-
17 տա, Ալլահ տախի անտէ գալլըր: Մուհապպէթ
պիզտէ շուհուհ իլէ քէմալ պուլմնւշ տըր քի՝
բուզ ի ճէվատա ճէսարէթիմէղ օլա. զիրա օ
նաղլ իսէ, պիզ տախի պու տիւնեատա պէզլէ իզ:
18 Մուհապպէթտէ գօրգու եօգ տըր, անճագ մուհապ-
պէթ ի քիտմիլէ գօրգույու տէֆ՝ էտէր. զիրա գօր-
գուտա 'ազապ վար, վէ գօրգան քիմնէ մուհապ-
19 պէթտէ քէմալ պուլմամըշ տըր: Պիզ անը սէվէրիզ,
20 չիւնքի էվվէլա օ պիդի սէվտի: Պիր քիմնէ Ալլահը
սէվէրիմ տէյիպ տէ, քէնտի պիրատէրինէ պուղզ
էտէր իսէ, եալանճը տըր. զիրա կէօրտիւյիւ պիրա-
տէրինի սէվմէյէն քիմնէ՝ կէօրմէտիլի Ալլահը նո՞-
21 սըլ սէվէ պիլի: Վէ անըն թարաֆընտան շու էմ-
րիմիզ վար տըր քի Ալլահը սէվէն քէնտի պիրա-
տէրինի տախի սէվէ:

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Քրիստոս իտիլինէ ինանըր
իսէ, Ալլահտան տօղմնւշ տըր, վէ հէր քիմ քի

- Թեպիտ Էտէնի սեփէր իսէ, անտէն Թեպիտ օլու-
- 2 նանը տախի սեփէր. Էպլատ Ուլաճը սեփտիյիսիզի
պուռնտան, եա'նի Ալլաճը սեփիպ անըն էմըլէրինի
- 3 Տըֆլ Էթտիյիմիզտէն պիլիւրիզ, Զիրա Ալլաճ մու-
հապպէթի պու տըր քի էմըլէրինի Տըֆլ Էտէլիմ.
- 4 անըն էմըլէրի տախի աղըր տէյիլ տիր, Զիրա Ալ-
լաճտան տօղան հէր քիմաէ տիւնեպյա զալիպ օլուր,
- 5 վէ տիւնեպյա զալէպէ Էտէն իմանըմըղ տըր, Յի-
սուսըն իպն Ուլլաճ իտիյինէ ինանան քիմաէտէն
զայրի տիւնեպյա զալէպէ Էտէն քի՞մ տիր:
- 6 Սու վէ դան իլէ, եալընըզ սու իլէ տէյիլ, ան-
ճագ սու հէմ տէ դան իլէ կէլէն պու տըր, եա'նի
Յիսուս ֆրիստոս տըր, վէ շէհատէթ Էտէն Բուճ
- 7 տըր, զիրա Բուճ հագիգաթ տըր: Զիրա [սէմտա
շէհատէթ Էտէնլէր իւչ տիր, ֆէտէր, ֆէլտմ վէ
- 8 Բուճ իւլ Գուտս. վէ պու իւչ պիր տիր. Վէ զէ-
մինտէ] շէհատէթ Էտէնլէր իւչ տիր, Բուճ վէ սու
վէ դան, իւչիւ տախի պիրտէ միւթթէֆիզ. տիրլէր:
- 9 Էյէր ինան շէհատէթինի գապուլ Էտէր իսէք, Ալ-
լաճըն շէհատէթի տահա պէօյիւք տիր. զիրա Ալ-
լաճըն քէնտի օղլու հագգընտա վէրտիյի շէհատէթ
- 10 պու տըր: Իպն Ուլլաճա իման Էտէն քէնտի տէ-
րունինտէ օլ շէհատէթէ մալիք տիր. Ալլաճա ի-
ման էթմէյէն անը եալանճը չըգարմըշ օլուր. զի-
րա Ալլաճըն քէնտի Օղլու հագգընտա վէրտիյի շէ-
- 11 հատէթէ ինանմամըշ տըր: Վէ շէհատէթ շու
տըր քի Ալլաճ պիզէ հայաթ ը Էպէտիյէ իհսան
էթմիշ տիր, վէ պու հայաթ անըն Օղլընտա տըր:
- 12 Օղլա մալիք օլան՝ հայաթա մալիք տիր. Իպն Ուլ-
լաճա մալիք օլմիյան հայաթա մալիք տէյիլ տիր:

- 13 Պու շէյլէրի սիգ Իպն Ուլլահն իսմինէ իման է-
տէնլէրէ եազտըմ քի՝ էպէտի հայաթա մալիք օլտը-
ղընըզը պիլէսինիզ, [վէ Իպն Ուլլահն իսմինէ իման
14 էտէսինիզ,] վէ անըն 'իստինտէ մալիք օլտըղըմըզ
ճէսարէթ պու տըր քի՝ պիր շէյ անըն իրատէթինէ
15 կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալաէ, պիզի տիլլէր : Մաթ-
լուպըմըզ նէ իսէ՝ պիլի տիլլէտիյինի պիլիր իսէք,
անըն թարաֆընտան տիլէտիյիմիզ մաթլուպլարը
ալմագտա օլտըղըմըզը պիլիրիզ :
- 16 Էյէր պիր քիմանէ պիրատերինին էօլիւմէ սէպէպ
օլմայան պիր կիւնահ իշլէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւր
իսէ, տիլէսին, վէ անա, եա՛նի էօլիւմէ սէպէպ օլ-
մայան կիւնահն իշլէյէնլէրէ հայաթ վէրէճէք տիր .
էօլիւմէ սէպէպ օլան կիւնահ վար տըր, անըն իշլին
17 ըէճա էթսին տէմէյօրըմ, Հէր հազգսըղըզ կիւնահ
տըր, վէ էօլիւմէ սէպէպ օլմայան կիւնահ վար տըր :
- 18 Ալլահտան հէր պիր թէվլիտ օլունանըն կիւնահ
իշլէմէյէճէյինի պիլիրիզ . ֆագաթ Ալլահտան թէվ-
լիտ օլունան քիմանէ քէնտի նէֆսինի հըֆզ էտէր
19 վէ շէրիր անա տօգուլմազ : Պիլիրիզ քի՝ Ալլահ-
տան ըզ, պիւթիւն տիւնէա տախի շէրիրին զապ-
20 թընտա տըր : Հէմ պիլիրիզ քի Իպն Ուլլահ կէլտի,
վէ Հադգը պիլմէմիզ իշլին պիզէ իսրաք վէրտի .
վէ պիզ հազգ օլանտա, եա՛նի անըն Օղլու Յիսուս
Քրիստոստա իզ . հազգ Ալլահ վէ հայաթ ը էպէ-
21 տիյէ պու տըր : Էյ չօճուգլար, քէնտինիլի փութ-
լարտան հըֆզ էտինիզ, [Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

- 1 Պէն իխթիյարտան, հագիգաթտա սեվտիյիմ,
- 2 վէ եալընըզ պէնիմ տէյիլ, անճագ հագիգաթը
պիէնլէրին ճիւմլէսինին՝ պիզտէ գալըպ իլէլէպէտ
պիզիմ իլէ պուլունաճագ հագիգաթ սէպէպինտէն
սեվտիքլէրի միւնթէխապ խաթուն իլէ էվլատընա.
- 3 Փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ փէտէրին Օղլու
րապպ Յիսուս ֆրիստուս թարաֆընտան հագիգաթ
վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէ-
լամէթ սիզին իլէ օլտուն:
- 4 Փէտէրտէն ալտըղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվլա-
տընտան հագիգաթտա սիւլուք էտէնլէր պուլտը-
- 5 զըմտա զիյատէսիլլէ մէսրուր օլտըմ: վէ շիմտի,
էյ խաթուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի
տէյիլ, անճագ իպթիտատէն մալիք օլտըղըմըզը
էալըգ, սանա րէճա էտէրիմ քի պիրի պիրիմիզի
- 6 սէվէլիմ: վէ մուհապպէթտէ անըն էմրլէրինէ կէօրէ
սիւլուք էթմէմիզ տիր. էմր պու տըր քի՝ իպթի-
տատէն պէրու իշիթտիյինիզէ կէօրէ անտէ սիւլուք
- 7 էտէսինիզ, Զիրա տիւնեայա Յիսուս ֆրիստուսըն
թէնտէ կէլտիյինի իգրար էթմէյէն չօգ իզլալ էտի-
ճիլէր կէլտի, ալտատըճը վէ Տէճճալ պու տըր:

- 8 Էմէյիմիդի զայ՝ էթմէյիպ, անճագ էճր ի թամմէ
նա'իլ օլմամըզ իչիւն քէնտինիզէ տիգգաթ էտի.
9 նիզ, Հէր քիմ քի թէճազուզ էտիպ տէ Գրիստոս.
սըն թա'լիմինտէ գալմազ իսէ Ալլահա մալիք տէյիլ
տիր. Գրիստոսըն թա'լիմինտէ գալան քիմնէ հէմ
10 Փէտէրէ հէմ տախի Օղլա մալիք տիր, Էյէր եա.
նընզա պիր քիմնէ կէլիր տէ, պու թա'լիմի կէ.
թիրմէզ իսէ, անը էվէ գապուլ էթմէյիպ՝ անա
11 սէլամ տախի վէրմէյինիզ, Զիրա անա սէլամ վէրէն
անըն քէօթիւ 'ամէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլուր.
12 Սիզէ եազաճագ չօզ շէյլէրիմ վար իսէ տէ, քեա.
ղըտ վէ միւրէքքէպլէ Եւմֆ իսթէմէտիմ, լաքին
մէսէրրէթիմիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն եանընզա
13 կէիպ՝ շիֆահէն սէզլէմէյէ իւմիտիմ վար, Սէնին
միւնթէխապ հէմշիրէնկին էվլատը սանա սէլամ է.
տէրէր, [Ամին.]

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Պէն իիթիյարտան հազիգաթտա սէվտիյիմ սէվ.
2 կիւլիւ Գալիոսա, Էյ սէվկիւլիւմ, ճանըն սա'ա.
տէթ ի հալտէ օլտըղը կիպի սէնին հէր շէյտէ սա'ա.
տէթ ի հալին վէ 'աֆիլէթտէ պուլունմաղըղըն
3 իչիւն տու'ա էտէրիմ, Զիրա պա'զը պիրատէրէր

- կելիպ՝ հազիգաթտա սիւլուք էթմէքտէ օլտըղըն
 կիպի, սէնտէ պուլունան հազիգաթա շէհատէթ
 4 էթտիքէրինտէ զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտըմ: Պուն-
 տան, եա'նի էվլատըմըն հազիգաթտա սիւլուք էթ-
 տիքէրինի իշիթմէքտէն զիյատէ պէջիւք մէսէրէ-
 5 թիմ եօգ տըր: Էյ սէվկիւլիւմ, պիրատերէրէ վէ
 զարիպլէրէ հէր նէ էտէր իսէն, սատըգտնէ էտէրսին:
 6 Անլէր քիլիսէնին հուզուրընտա մուհապպէթիկէ
 շէհատէթ էթտիլէր. անլէրի տախի Ալլահըն բի-
 զասը իւզրէ կէօնտէրտիլին հալտէ, էյի էթմիշ օ-
 7 լուրըն: Զիրա թա'իֆէլէրտէն պիր շէյ ալմույարաֆ,
 8 անըն իսմի իչիւն եօլա ըէվան օլտըլար: Իմտի պիզ
 պէջլէ քիմնէլէրի գապուլ էթմէյէ պօրճուլ իզ,
 թա քի հազիգաթտա էմէքտաշ օլալըմ:
 9 Քիլիսէյէ եազտըմ իսէ տէ, արալարընտա պի-
 րինճի օլմագ սէվտասընտա օլան Տիօթրէֆէ" պիզի
 10 գապուլ էթմէզ: Պու սէպէպտէն կէլտիլիմ թագ-
 տիրտէ, էթտիլի 'ամէլլէրինի, եա'նի 'սուէյհիմիգտէ
 քէօթիւ սէօլլէրլէ իթալէ ի լիսան էթտիլի, վէ պու-
 նունլէ իքթիֆա էթմէյէրէք, պիրատերէրի քէն-
 տիսի գապուլ էթմէտիքտէն մա'տա, իսթէյէնլէրի
 մէն' իլէ քիլիսէտէն չըգարտըղընը խաթրա կէթի-
 11 ըէճէյիմ: Էյ սէվկիւլիւմ, շէրրէ տէյիլ, անճագ
 խայրա մուգթէտի օլ. խայր իշլէյէն Ալլահտան տըր,
 12 տամա շէրր իշլէյէն Ալլահը կէօրմէմիշ տիր: Տիմիթ-
 րիոս ճիւմէնին վէ ասըլ հազիգաթըն տախի հիւան ի
 շէհատէթինէ մուհար տըր. պիզ տախի շէհատէթ
 էտէրիզ, վէ շէհատէթիմիզ հազգ օլտըղընը պի-
 լիրսինիզ:
 13 Եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իտի իսէ տէ, պանա

- 14 միւրեքքէպ վէ գալէմէ եազմագ իսթէմէմ: Լաքին
սէնին իլէ եազընտա կէօրիշիւպ շիֆասէն սէօյլէ.
15 մէք իւմիտինտէ իմ: Սանա սէլամէթ օլսուն. տօսթ.
լար սանա սէլամ էտէրլէր. տօսթլարա պիրէր պի.
րէր սէլամ էյլէ:

ՅՈՒԴԱ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԵՍԱԼԵՍԻ

- 1 Յիսուս Բրիստոսըն գուլու վէ Յակօբոսըն գարն.
տաշը Յուգա, փետէր Ալլահտա թագտիս վէ Յի-
սուս Բրիստոստա մահֆուզ գըլլընան տա՛վէթլի-
2 լէրէ. Սիգէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապ-
պէթ արթսըն:
- 3 Եյ սէվկիւլիւլէր, միւշթէրէք օլան խէլաս խու-
սուսընտա սիգէ եազմագ իւզրէ ղայրէթ ի քեամի-
լէտէ օլարագ, մուգատտէսլէրէ պիր տէֆա թէս-
լիմ օլունմըշ օլան իման իչիւն միւճահէտէ էտէ-
սինիլ տէյիւ նասիհատ էտէրէք եազմամը լազրմ
4 կէօրտիմ: Զիրա պու հիւքմ իչիւն գատիմտէն
թագտիր օլունմըշ պա՛յը ֆասըգ քիմսէլէր խա-
ֆիյյէ կիրպ' Ալլահըմըզըն 'ինայէթինի ֆիւճուրա
թէպտիլ իլէ Սահպ ի վահիտ օլան [Ալլահը] վէ
Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսը ինքեար էտէրլէր:

- 5 Վէ հէր նէ գատար մա'լիւմիւնիւզ իսէ տէ, սիղէ
 իրթար էթմէք իսթէրիմ' քի' Բապպ գաւմը Մըւըր
 տիյարընտա՛, գուրթարտըգտան սօհրա, եհնէ իման
 6 էթմէյէնլէրի հէլաք էյլէտի, Հէմ քէնտիլէրին ըիյա-
 սէթինի հըֆզ էթմէյիպ' մէքեանլարընը թէրք էտէն
 մէլէքլէրի եէվմ' ի 'ազիմին հիւքմիւ իչիւն էպէտի
 7 պէնտլէրլէ զուլմէթ ալթընտա հըֆզ էյլէտի. Նիճէ
 քի Սոդոմ վէ Գոմոր վէ էթրաֆլարընտա պուլու-
 նուպ, անլէրին էմնալի իւզրէ իրթիքեապ ը զինա
 էտէրէք, պաշգա ճէսէտ արտընտ տիւշէն շէհըրէր
 էպէտի ամթէչին 'ազապընտ տիւշար օլմնշ օլտրագ,
 8 'այլմէ իպրէթ օլտըլար: Քէզալիք պու խիւլէա
 սահիպլէրի տախի ճէսէտի մուրտար էտէրլէր, վէ
 հիւքիւմէթի թահգիր էտիպ' էշրաֆա սէպպ էտէր-
 9 լէր: Ամնա պաշ մէլէք Միքայէլ Շէյթանա մու-
 խալէֆէթ էտիպ' Մուսէսին ճէսէտինէ տա'իր միւ-
 ճատէլէ էտէր իքէն, 'այլհիսնտէ սէպպ իլէ հիւքմ'
 էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյիպ, սնճագ' Սէնի Բապպ
 10 թա'գիր էթսին' տէտի: Պուշլար իսէ պիլմէտիքլէրի
 շէյլէրէ սէպպ էտէրլէր, վէ լաքին զայր ի նաթըգ
 հայվանլար միսիլիւ պիթ թապի' անլատըգլարը շէյ-
 11 լէրտէ ֆասիտ օլտըլար: Վա՛յ անլէրէ, զիրա Կայէ-
 նին մէպլէյինտէ սիւլուք էթտիլէր, վէ իւճրէթ իչիւն
 Պալ'ամըն զէլալէթի արտը սըրա գօշտըլար, վէ Գօ-
 րահըն էթտիյի իւլի մուխալէֆէթտէ հէլաք օլտը-
 12 լար: Պուշլար սիզին մուհապպէթ զիյաֆէթլէրի-
 նիզտէ լէքէլէր օլուպ' սիզին իլէ եէյիպ իչէրէք,
 նէֆսլէրինի գօրգուսըզ պէսլէրլէր. ըիւզկէարլար-
 տան էօթէ պերի սիւրիւքլէնէն սուսըզ պուլուլթ-
 լար, չըպլագ վէ մէյվէսիզ, իքի քէրրէ գուրուսըշ,

- 13 քեզքտէն դօժարըմբշ աղաճլար տըրլար . փէօրիւք
կիպի քէնտի 'այլալարընը չըգարան շիտտէթի տէ-
նիզ տալղալարը տըրլար . ավարէ ելլալղար տըր,
քի շիտտէթլի զուլմէթ անկեր իչիւն իլ էլ էպէտ
հըֆզ օլունմըշ տըր :
- 14 Վէ պունլարըն հագգընտա Սգամտան եէտինճի
օլան Ենովք տախի վահէյլէ սէօյլէյիպ տէտի քի'
իշթէ Բապպ ճիւմէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմէ
ֆաարղլարը իրթիքեապ էթտիքլէրի ֆաարգանէ 'տ-
15 մէլլէրինին քեաֆֆէսի իչիւն, Վէ ֆաարգ կիւնաս-
քեառլարըն քէնտի 'ալէյհինտէ սէօյլէտիքլէրի ճիւմէ
տէրթ շէլլէրտէն տօլայը իլլամ էթմէք իչիւն՝ օն պին-
16 լէրճէ մուգատտէսլէրի իլէ կէլտի, Պունլար մըրըլ-
տանըճըլար, քէնտի հալլէրինտէն թէշէքքի էտիճի-
լէր, քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ սիւլուք էտիպ՝
աղըղլարը պէօյիւք սէօյլէյէրէք, քեառ իչիւն թէ-
17 մէլլուք էտերլէր : Լաքին սիղ, էյ սէվկիւլիւլէր,
Բապպըմըղ Յիսուս ֆրիստոսըն ըէսուլլէրի թարա-
ֆընտան մուգատտէմա «իգէ թէպիղ օլունան
18 սէօլլէրի, էա'նի, Ախըր զէմանտէ քէնտի ֆըսգա-
լընըն շէհվէթլէրինճէ սիւլուք էտէն միւսլթէհգիլէր
օլաճագլար տըր՝ տէտիքլէրինի խաթըրնըղա կէթի-
րինիղ :
- 19 Պունլար այրըլանլար, վէ նէֆտանիլէր վէ Բուհա
20 մալիք օլմնյան քիմէլէր տիր : Սիղ իսէ, էյ սէվ-
կիւլիւլէր, քէնտիլէրինիղի ագտէս իմանընըղ իւղէ-
րինէ պինա էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուտսլէ տու'ա էտէ-
21 ըէք, ֆէնտիլէրինիկի Ալլահըն մուհապպէթինտէ
հըֆզ էտիպ՝ հայաթը էպէտիյէ իչիւն Բապպըմըղ
Յիսուս ֆրիստոսըն մէրհամէթինէ մունթաղըր օ-

- 22 լուսնը, Վէ թէֆրիգ ետերէք պա՛ղըլարընա մեր-
 23 համէթ ետինիզ. Պա՛ղըլարընը իսէ աթէշտէն գա-
 փարադ գորգու իլէ գուլթարընըզ. վէ թէն իլէ
 լէքէլէնմիշ իրպաստան պիլէ իքրա՛հ էտինիզ,
 24 Վէ սիզի լէքէսիզ սագլամաղա վէ քէնտի ճէլա-
 ինին հուզուրընաա շատլըզլէ գուսուրսըզ իհզար
 25 էթմէյէ գատիր օլանա, խէլապէսըմըզ եպլընըզ
 [՝ալիմ] Ալլահա *հէմ շիմտի հէմ տէ էպէտ իւլ
 ապատ 'իզգէթ վէ 'ազամէթ, գուտրէթ վէ հիւ-
 քիւմէթ օլսուն: Ամին:

ՎԱՀԻ Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ

ՊԱՊ 4

- 1 Յիսուս ֆրիստոսըն Վահէի տիր, եա՛նի եագընտա
 մութլագա վուդու՝ պուլաճագ շէյլերի քէնտի գուլ-
 լարընա կեօթէրմէք իւզրէ, Ալլահըն տնա վէրտիյի
 վէ քէնտի մէլէյի վաարթասըլլէ կեօնտերիս՝ գուլու
 2 Յովհաննէսէ պէյան էյլէտիյի իւհէ տիր: Օ տախի
 Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս ֆրիստոսըն շէհա-
 տէթինէ հէման ճիւմլէ կեօրտիւյիւ շէյլերէ շէհա-
 3 տէթ էյլէտի: Նէ՛ միւպարէք տիր պու նիւպուվվէ-
 թին սէօզլերինի օգույան, վէ տինլէյիպ իչինտէ եա-

*Պա՛ղըլարըն՝ Բապըլմըզ Յիսուս ֆրիստոսըն վաար-
 թասըլլէ էզէլտէն հէմ

զըմբշ օլան շէյլէրի հըֆղ էտէնլէր. դերա վազըթ
հազըն տըր:

- 4 Յովհաննէս՝ Ասիատա պուլունան եւտի քիլիսէ-
լէրէ. մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ թարա-
ֆընտան, վէ Անրն թախթը էօնիւնտէ պուլունան
5 եւտի Բուհ թարաֆընտան, վէ սատըզ շահիտ օ-
լուպ՝ էմվաթտան Էւյս՝ Էպէլէրէն իլքի վէ տիւնեա
մէլիքլէրինին ըէ'իսի օլան Յիսուս Բրիստոս թարա-
ֆընտան սիզէ 'ինսյէթ վէ սէլամէթ օլուն. պիզի
սէվիպ՝ քէնտի գանըլլէ կիւնահլարըմըզտան երյ-
6 գայարագ, վէ Փէտէրի Ալլահա մէլիքլէր վէ քեա-
հինլէր նասպ էտէնէ էպէտ իւլ սպատ 'իզզէթ վէ
գուտրէթ օլուն: Ամին:
- 7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէրիյօր, վէ հէր կէօզ, վէ
անը տէրէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր. վէ անըն
սէպէպինտէն զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէղիւ-
8 նէճէքլէր տիր: Պէլի. Ամին: Մէվճուտ օլան վէ օլ-
մուշ վէ օլաճագ վէ հէր շէյէ գոտիր *Բապպ պուլու-
րըր քի՝ Ալֆա վէ Օմէղա [Իպթիտա վէ Ինթիհա]
պէն իմ:
- 9 Պէն Յովհաննէս, քի սիզին պիրատէրինիզ վէ
Յիսուս Բրիստոսըն մուզայագտըր վէ մէլէքիւթիւ
վէ սապընտա շէրիքինիզ իմ, Ալլահըն քէլամը վէ
Յիսուս Բրիստոսըն շէհատէթի իչիւն Պատմոս տէնի-
10 լէն ատատա պուլունտըմ. վէ Բապպըն կիւնիւնտէ
իւզէրիմէ Բուհ կէլիպ արտըմտան պօրու. Էփէ կիպի,
11 [Ալֆա վէ Օմէղա՝ Էվվէլ վէ Ախըր պէն իմ, վէ]
կէօրտիւյիւկիւ պիր քիթապա հազըպ [Ասիատա

- օլան] եկտի քիլիսէյէ, եա'նի Եփեսոսա վէ իղմիրէ
 վէ Փերղամսյա վէ Թիաթիրէյէ վէ Սարտիսէ վէ
 Ճիլատելֆիսյա վէ Լաւոգիկիտյա կէօնտէր՝ տէյիւ
 42 պէօյիւք պիր սէս իշիթտիմ: Վէ պանա սէօյիւյէն
 սէս ԺԺն Խիյնի կէօրմէք իշիւն տէօնտիւմ, վէ
 43 տէօնտիւյիւմտէ, եկտի ալթոււն շէմ'տուն, Վէ եկտի
 շէմ'տանըն օրթաւսնտա իպն իւլ ինստա պէնղէր,
 վէ այաղընտ գատար պիր էսվապ կիյմիշ, վէ կէօք-
 սիւնէ պիր ալթոււն գուշագ գուշանմըշ օլան պիր
 44 զաթ կէօրտիւմ: Վէ պաշը իլէ սաչարը պէյազ
 եափաղը միսիլիւ, գար կիպի պէյազ իտի, վէ կէօղ-
 45 լէրի աթէշ 'ալէվի կիպի իտի: Վէ սյադլարը Ֆու-
 րուտա գըզտրմըշ խաոս փիրինճէ պէնղէր օլարագ,
 46 սէսի տախի չօգ սուլարըն սէսի կիպի իտի: Վէ սաղ
 էլինտէ եկտի երլտըզ պուլոււնուպ՝ աղգընտան իքի
 աղըզը քէսքին պիր գըլըճ չըգար իտի, չէհրէսի
 տախի գուլվէթիյլէ ղիյա վէրէն կիւնէշ կիպի իտի:
 47 Վէ անը կէօրտիւյիւմտէ, սյադլարընա էօլիւ կիպի
 տիւշտիւմ: Օ տախի սաղ էլինի իւղէրիմէ գօյարագ
 48 տէտի քի՝ Գօրգմա, Էվվէլ վէ Ախըր, Վէ հայաթտա
 օլան պէն իմ. վէ էօլմիւշ իտիմ, վէ իշթէ էպէտ
 իւլ ապատ հայաթտա իմ. [Ամին.] վէ հափիյէ իլէ
 49 էօլիւմիւն անաթթարլարը պէնտէ տիր: Կէօրտիւյիւն
 վէ հաղըր օլան վէ պոււնտան սօկրա վուգու՝ պու-
 20 լաճագ շէյլէրի, Սաղ էլիմտէ կէօրտիւյիւն եկտի
 երլտըզըն սըրըրնը վէ եկտի ալթոււն շէմ'տունը եազ.
 օլ եկտի երլտըզ եկտի քիլիսէնին մէլէքլէրի օլուպ՝
 [կէօրտիւյիւն] եկտի շէմ'տուն տախի եկտի քիլիսէ
 տիր:

- 1 Եփեսոստա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ. եւտի
 ելտըզը սաղ. էլինտէ ԹուԹուպ՝ եւտի ալթուն
 շէմ՝ տանըն օրԹասընտա կեզէն Ջաթ պէօլէ պոչու-
- 2 բըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ էմէյինի վէ սապընը
 վէ շէրիլէրէ Թէհամմիւլ էտէմէտիյինի վէ բեհ-
 ւէր տէյիլ իքէն՝ Բեսուլլէր իզ տէյէնլէրի Թէճըպէ
- 3 էտիպ՝ անլէրի եալանճը պոլտըզընը, Վէ սապը ե-
 տերէք Թէհամմիւլ էթտիյինի վէ իսմիմ իչիւն
- 4 [էմէք չէքերէք] կէվշէմէտիյինի պիլիրիմ, Պու
 ճիւմէ իլէ 'ալէյհիտէ տէյէճէյիմ վար. չիւնքի
- 5 էվվէլէրի մուհապպէթիյի Թէրք էթտին, Իմոի նէ.
 րէսէն տիւշմիւլ օլտըզընը իսթըրըն կէթիւր, վէ
 Թէվպէ էյլէ, վէ էվվէլէրի 'ամէլլէրի իլլէ. եօգսա
 Թէվպէ էթմէզ իսէն, սանա Թէզ կէլիւր վէ շէմ՝.
- 6 տանընը եէրինտէն գալտըրըրմ: Լաքին սէնտէ պու
 վար քի՝ Նիգօլալիլէրին 'ամէլլէրինտէն իքրահ է.
 տերսին, պէն տախի անլէրտէն իքրահ էտերիմ:
- 7 Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօլէ-
 տիլինի իչիթսին. զալիպ օլանա Ալլահըն ճէննէթի
 օրԹասընտա օլան հսյաթ աղաճընտան եւմէյի իհ-
 սան էտէճէյիմ:
- 8 Վէ իզմիրտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ.
 Էօլմիւլ օլուպ տա տիրիլմիշ օլան՝ օլ էվվէլ վէ
- 9 Աիւր պէօլէ պոչուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ
 մուզսյադանը վէ ֆազիրլիյինի, (տամա վէնկին սին)
 վէ Եէհապի տէյիլ, անճազ Շէյթանըն ճէմմաթը
 իքէն, Եէհուտի իզ՝ տէյէնլէրին քիւֆըլիւլ պիլի-
- 10 րիմ: Չէքէճէյին շէյլէրին պիրինտէն գօրգմա. իշթէ

- թէճրիպէ օլունմանըդ իչիւն՝ Շէյթան սիղտէն պա-
 ղէւընը հապսա աթաճագ, վէ օն կիւն գատար
 մուզայագանըդ օլաճագ տըր. էօլիւմէ տէյին սա-
 տըգ օլ, պէն տախի սանա հայաթ թաճընը վէրի-
 11 բիմ: Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյ-
 լէտիյինի իշիթսին. զալիպ օլան՝ իքինճի էօլիւմտէն
 զիյան չէքմէյէճէք տիր:
- 12 Վէ փերղամստա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
 իքի աղըզը քէսքին գըլըճըն սահիպի պէօյլէ պույու-
 13 բըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ սէնին նէրէտէ, եա'նի
 Շէյթանըն թախթը պուլունորըդ եէրտէ սաքին օլ-
 տըղընը պիլիրիմ, վէ իամիմի գապի թուլթարսըն, վէ
 արանըզտա Շէյթանըն սաքին օլտըղը եէրտէ օլ
 սատըգ չէհիաիմ օլան Անթիփաս գաթլ օլունտըղը
 կիւնլէրտէ պիլլէ, պանա օլան իմանընը ինքեար էթ-
 14 մէտին: Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհիլտէ պիր ազ տէյէ-
 ճէյիմ վար. չիւնքի օրատա, եանընտա փուլթ գուր-
 պանընտան եէմէլէրի վէ զինա էթմէլէրի իչիւն՝ պէնի
 իսրայէլին էօնիւնէ թէօքէզ գօմաղը Պալագա էօյ-
 15 րէտէն Պալամըն թա'լիմինի թուլթանլար վար: Քէ-
 զալիք սէնին եանընտա տախի պէնիմ իքրաճ էթ-
 տիյիմ Նիգօլապիլէր թա'լիմինի թուլթանլար վար:
- 16 *Թէվպէ էյլէ. եօգսա սանա թէզ կէլիպ՝ աղըլմըն
 17 գըլըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք. էտէրիմ: Գուլաղը օլան
 քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին.
 զալիպ օլանա մահֆուզ մէննտէն եէմէյի իհսան
 էտիպ՝ անա պիր պէյազ թաշ վէրէճէյիմ, օլ թա-
 շըն իւզէրինտէ տախի անը ալանտան մա'տա քիմ
 սէնին պիլմէտիյի պիր եէնի իւմ եազըլը տըր:

*Պա'ղըն՝ իմտի թէվպէ

- 48 Վէ թիաթիրէտէ օլտն քիլիսէնին մէլէյինէ ետզ-
կէօզլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ' այադարը
խասս փիրինճէ պէնդէր օլտն իպն Ուլլահ պէօլէ
49 պուչուրըր։ Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուհապպէթինի
վէ խըտմէթինի վէ իմանըլը վէ սապընըր հէմ սօթ-
րաքի 'ամէլլէրինի կվվէլքիլէրտէն զիյատէ օլտըղըր
20 պիլիրիմ։ Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհէկտէ [պիր ազ]
տէյէճէյիմ վար։ չիւնքի հէպիյէ իմ' տէյէն գարը
Եէզապէլ զինա էթմէյի վէ փութ գուրպաննտոն
Եէմէյի թա'լիմ էտէրէք, գուլլարըմը իզլալ էթմէ-
21 սինէ պրազըրսըն։ Վէ պէն անա քէնտի զինասըն-
տան թէվպէ իչիւն միւհլէթ վէրտիմ իսէ տէ, թէվպէ
22 էթմէտի։ Իշթէ անը պիր էաթաղա, վէ տնըն իլէ
զինա էտէնլէրի քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթ-
մէտիքլէրի թադտիրտէ' պէօլիւք մուզայագայա
23 պրազաճաղըմ, Վէ էվլատըրը Էօլիւմլէ գաթլ է-
տէճէյիմ։ վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր պէօպրէքլէր իլէ
գալլլլէրի թէֆթիշ էտէն պէն իտիյիմի պիլէճէքլէր-
վէ հէր պիրինիզէ 'ամէլլէրինիզէ կէօրէ վէրէճէյիմ։
24 Ամմա սիզ թիաթիրէտէ պուլունան սա'իրլէրէ հէ-
ման պու թա'լիմի գապուլ էթմէյէն վէ Շէյթանըն
տէրին ումուրը 'ատտ էթտիքլէրի շէյլէրի պիլմէյէն-
լէրէ տէրիմ քի' Իւզէրինիզէ պաշգա Էիւք գօմնյա-
25 ճաղըմ, Մէյեր քի մալիք օլտըղըրըլ շէյի թա պէն
26 կէլինճէյէ տէյին գալի թուլթասընըլ։ Վէ զալիպ
օլուպ' 'ամէլլէրիմի նիհայէթէ տէյին հըֆօ էտէն
քիմնէյէ' պէն ֆէտէրիմ թարաֆընտան պալըղըմ
կիպի միլլէթլէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրէճէյիմ։
27 Օ տախի անլէրէ տէմիր 'ասա իլէ *հիւքիւմէթ է-
*Եւն. կիւտէճէք

տէճէք,՝ վէ անդէր չեօմէքճի գապլարը կիպի փա-
 28 րէլէնէճէք տիր, վէ անա սապահ երլտըզընը վէ-
 29 րէճէլիմ, Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհըն քիլիսէլէրէ
 սէջլէտիլինի իշիթսին :

ՊԱՊ 3

1 Վէ Սարտիստէ օլան քիլիսէնին մէլէլինէ եազ.
 Ալլահըն եէտի Բուհընա վէ եէտի երլտըզա մալիք
 օլան պէօլէ պուլուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի, եա'նի
 տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն՝ էօլիւ օլտըզընը
 2 պիլիրիմ, Ույանըզ օլ, վէ պազըյյէ գալըպ էօլմէք
 իւզրէ օլան շէյլէրի գուլվէթլէնտիր. զիրա սէնին
 'ամէլլէրինի Ալլահըն հուզուրընտա միւքէմմէլ
 3 պուլմուտըմ, իմտի նաաըլ ալտըզընը վէ իշիթտիլինի
 խաթընկա կէթիր, վէ հըֆզ էտէրէք՝ թէվպէ էյ-
 լէ. ույանըզ օլմաաղըն թազտիրտէ սէնին իւզէ-
 րինէ խըրսըզ կիպի կէլէճէլիմ, վէ իւզէրինէ հանկը
 4 սա'տթտա կէլէճէլիմի պիլմէյէճէքսին. Ֆազաթ
 Սարտիստէ պիլէ էլպիսէլէրինի քիրլէթմէմիշ սէնին
 պիր գաշ քիմսէլէրին պուլուլուպ, պուլար պէ-
 նիմ իլէ պէրապէր պէյազ էլլի-է իլէ կէզէճէքլէր,
 5 չիւնքի լլըբ գորըլար, Ղալիպ օլան քիմսէ պէյազ
 էլպիսէլի կիլէճէք տիր, պէն տախի իսմինի հայաթ
 քիթապընտան աալա մահվ էթմէյէճէլիմ, վէ ա-
 նըն իսմինի փէտէրիմին վէ մէլա'իքէսինին հուզու-
 6 րընտա իգրար էտէճէլիմ, Գուլաղը օլան քիմսէ
 Բուհըն քիլիսէլէրէ սէջլէտիլինի իշիթսին :
 7 Վէ Ֆիլատէլֆիատա օլան քիլիսէնին մէլէլինէ
 եազ, Գուլտուրա վէ հազգ, վէ Դաւիթին տնտիս

- Թարբնա մալիք օլուպ՝ աչտըղընը քիմնէ գափայա-
 մազ, վէ գափատըղընը քիմնէ աչամազ օլան Զաթ
 8 պէջլէ պոչլուրըր։ Սէնին 'ամէլլերինի պիլիբիմ-
 իշթէ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափայամայաճա-
 ղը պիր աչք գափու գօտըմ, զիրա պիր ազ գուվ-
 վէթիկ օլարագ քէլամըմը Տըֆզ էյլէտին, վէ իս-
 9 միմի ինքեար էթմէտին։ Իշթէ Եէհա-տէ տէյլլ ի-
 քէն անճագ եալան եէրէ Եէհա-տի իզ՝ աէյէրէք,
 Շէյթանըն ճէմա'աթընտան օլանլարը կէթիբէճէ-
 յիմ։ Իշթէ անլէրի կէթիբիպ այագլարընըն էօնիւն-
 տէ սէճտէ գըլտըրարագ անլէրէ սէնի սէվտիյիմի
 10 պիլտիբէճէյիմ։ Սապըրմըն քէլամընը Տըֆզ էյլէ-
 տիյին սէպէպտէն՝ պէն տախի սէնի ղէմին իւզէ-
 րինտէ սաքին օլանլարը թէճրիպէ իչիւն պիլթիւն
 տիւնեա իւզէրինէ կէլմէք իւզրէ օլան թէճրիպէ
 11 սա'աթընտան Տըֆզ էտէրիմ։ Իշթէ թէզ կէլի-
 րիմ, սէնտէ պուլունանը գալի թուլթ, օլմայա քի
 12 պիրի թաճընը ալա։ Ղալիպ օլան քիմսէյի Ալլա-
 Տըմըն Տէյթէլինտէ տիրէք եափաճաղըմ, վէ արթըգ
 տըշարը չըգմայաճագ տըր։ վէ անըն իւզէրինէ Ալ-
 լաՏըմըն իսմինի, վէ ԱլլաՏըմ թարաֆընտան սէ-
 մաւտան նիւզուլ էտէն ԱլլաՏըմըն շէհրի՝ եէնի
 Երուսաղէմին իսմինի, վէ պէնիմ եէնի իսմիմի եա-
 13 զաճաղըմ։ Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէ-
 րէ սէջլէտիյինի իշիթսին։
 14 Վէ Լաւոգիկիսաւա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
 եազ. օլ Ամին՝ օլ սատըգ վէ հագգ Շահիտ, Ալ-
 լաՏըն խիւաթընըն իպթիսաւը պէջլէ պոչլու-
 15 րըր։ Սէնին 'ամէլլերինի պիլիբիմ քի՝ նէ սողուգ
 նէ տէ սըճագ սըն։ քեաշքի եա սողուգ եա սըճագ

- 16 օլա իտին: իմտի նէ սօղուգ, նէ սըճադ օլուպ՝ ըլլդ
 օլտըղըն իչիւն սէնի աղղըմտան իսթիֆրաղ էտէ-
 17 ճէյիմ: Զէնկին իմ վէ մալտար օլտըմ վէ պիր շէյէ
 միւհթամ տէյիլ իմ՝ տէյիպ սէն պիչարէ վէ սէֆիլ
 վէ ֆագիր վէ քէօր վէ չըպլագ օլտըղըն պիլմէտիյին
 18 էճլտէն, Սանա նասիհամ էտերիմ քի զէնկին օլ-
 մագ իչիւն աթէշտէ գալ օլունմըշ ալթուն, վէ
 կիյինիպ չըպլագըղընն՝ 'այպ կէօրիւնմէմէսի իչիւն
 պէյագ էլլիսէ պէնտէն սաթըն ալտարն, վէ կէօր-
 19 մէն իչիւն կէօղլէրիկէ 'իլաճ գոյասըն: Պէն ճիւմէ
 սէվտիյիմ քիմնէլէրի թա՝գիր վէ թէ՝տիպ էտերիմ.
 20 իմտի զայրէթլի օլուպ՝ թէվպէ էլլէ: իշթէ գա-
 փուտա տուրուպ չալըյօրըմ. էյէր պիր քիմնէ սէ-
 սիմի իչիտիր տէ գափուլը աչար իսէ, անըն էանընա
 կիրէրիմ, վէ պէն անըն իլէ՝ օ տաթի պէնիմ իլէ
 21 ագչամ թա՝ամը էտէճէյիլ: Ղալիպ օլանա պէնիմ
 իլէ թաթթըմտա օթուրմաղը իհսան էտէճէյիմ,
 նիթէքիմ պէն տաթի զալիպ օլուպ՝ ֆէտէրիմ իլէ
 22 անըն թաթթընտա օթուրարմ: Գուլաղը օլան քիմնէ
 Բուհըն քիլիսէլէրէ սէգլէտիյինի իչիթսին:

- 1 Պու շէյլէրտէն սօկրա կէօրտիւմ քի սէմտա ա-
 չըմըշ պիր գափու վար իտի, վէ պօրու սէտաար
 կիպի պէնիմ իլէ սէյլէշտիյինի իչիթմիշ օլտըղըմ
 էվվէլքի սէտա՝ Պուրայա չըգ, վէ պունտան սօկրա
 վագը՝ օլաճագ շէյլէրի սանա կէօթէրէյիմ՝ տէ-
 2 տի: Վէ տեր՝ագապ իւզէրիմէ Բուհ կէլտի, վէ իշ-
 թէ սէմտա գուրուլմըշ պիր թաթթ վէ թաթթըն

- 3 Իւզէրինտէ պիր օթուրան վար խոի: Վէ օլ օթու-
րան կէօրիւնիւշտէ եէշիմ վէ գըրմըզը 'ազիգ թա-
շընա պէհզէր իաի: վէ թախթըն էթրաֆընտա
կէօրիւնիւշտէ զիւմրուտէ պէհզէր գալսը գուզաճ
- 4 վար խոի: Վէ թախթըն էթրաֆընտա եիրմի տէօրթ
թախթ պսւլունուպ՝ օլ թախթլար իւզէրինտէ տա-
խի պէյազ էլպիսէ կիյմիշ վէ պաշլարընտա ալ-
թուն թաճլարը օլան եիրմի տէօրթ իխթիյար օ-
թուրմըշ [կէօրտիւմ]:
- 5 Վէ թախթտան շիմէքլէր վէ կիւրիւլթիւլէր վէ
սէտալար չըգըյօր իաի: վէ թախթըն էօնիւնտէ՝
Ալլահըն եէտի Բուհու օլան՝ եանըպ 'ալէվլէնէն
- 6 եէտի գանաիլ վար խոի: Վէ թախթըն էօնիւնտէ
պիլլուրա պէհզէր սըրչատան պիր տէնիլ օլուպ՝
թախթըն օրթաարնտա վէ թախթըն էթրաֆընտա
էօնիւ վէ արգասը կէօզլէրլէ տօլու տէօրթ գիրուճ
- 7 վար խոի: Վէ պիրինճի գիրուճ արպանա պէհզէր,
վէ իքինճի գիրուճ պսւզադըյա պէհզէր, վէ իւ-
ջիւնճիւ գիրուճըն եիւզիւ ինսան էէ-վէ- կիպի, վէ
տէօրտիւնճիւ գիրուճ ուշան գարթալա պէհզէր ի-
- 8 տի: Վէ տէօրթ գիրուճըն հէր պիրինին էթրաֆըն-
տա ալթըշար գանատը պսւլունուպ՝ իշ թարաֆ-
տան կէօզլէրլէ տօլու իտիլէր, վէ կէճէ կիւնտիւզ
ֆէրազաթ էթմէյէրէք՝ Գուտաուս, Գուտուուս,
Գուտուուս, մէվճուտ օլմուշ վէ օլան վէ օլաճագ,
վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ՝ տէրլէր իտի:
- 9 Վէ զիրուճլար թախթըն իւզէրինտէ օթուրան վէ
իլ էլ եպէտ հալլ օլանա համտ վէ 'իզգէթ վէ
- 10 շիւքը 'արդ էթաիքլէրինտէ, Օլ եիրմի տէօրթ իխ-
թիյար թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն հուզու-

ըրնտա եերէ գափանըպ, իւ էլ էպէտ հայր օլանա
սէճտէ գըլարըլար, վէ թաճլարընը թախթըն էօնիւ-
11 նէ պրազըպ, իա Բապպ, համա ու 'իզգէթ վէ
գուտրէթ տըմաղա լայըգ սըն, զիրա հէր շէյի սէն
խալգ էյլէտին, վէ սէնին իրատէթինլէ մէվճուտ
տըր, վէ խալգ օլունտըլար՝ տէրլէր իտի:

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէ իչէրիտի
վէ արգասը կազըլմըշ վէ եէտի միւհըրլէ միւհըրլէն-
- 2 միշ պիր քիթապ կէօրտիւմ: Վէ ֆիթապը աչըպ
միւհըրլէրինի չէօզմէյէ լայըգ քիմ տիր՝ տէյիւ
եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէն պիր գուվլէթլի մէլէք
- 3 կէօրտիւմ: Վէ կէրէք սէմտա վէ կէրէք զէմինտէ
վէ զէմին ալթընտա՝ քիթապը աչմաղա, եախօտ
անա նազար գըլմաղա քիմնէ մոգթէտիր տէյիւ
- 4 իտի: Վէ քիթապը աչմաղա [վէ օգուճաղա,] եախօտ
անա նազար գըլմաղա քիմնէ լայըգ պուլունմտը-
- 5 շը իչիւն՝ պէն զիյատէսիլլէ տղայօր իտիմ: Վէ
իխթիյարըլարտան պիրի պանա տէտի քի Աղլամա,
իչթէ Դաւիթին ապը օլուպ Յուգա սըպթընտան
օլտն Արսլտն քիթապը աչըպ եէտի միւհըրլէնիւ
- 6 չէօզմէյէ զուֆէրեապ օլտու: Վէ թախթ իլէ տէօրթ
զիրուհըն օրթասընտա վէ իխթիյարըլարն օրթա-
սընտա եէտի պուշնուգա, վէ Ալլահըն պիւթիւն
զէմինէ իրաւ օլունտն եէտի Բուհու օլան եէտի
կէօզէ մալիք օլարազ, կէօյա զէպհ օլունմըշ պիր
- 7 Գուլըւ տուրմադտա կէօրտիւմ: Օ տախի կէլիպ
թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէն քիթապը ալ-

- 8 տը : Վէ քիթապը ալտըղը կիսի , օլ տէօրթ զի-
րուհ Վէ հէր պիւրիսին ելինտէ պիւր թանպուր վէ
մուգատտէսլէրին տու'ալարը օլան պուխուրլէ տօ-
լու ալթուռն թասար պուլունան օլ եիրմի տէօրթ
իիթիյար Գուզուռնն հուզուրընտա եէրէ գափան-
- 9 ալլար : Վէ պիւր եէնի թէսպիհ թէրէննիւմ էտէ-
րէք' Գիթապը ալըպ միւհըրլէրինի աչմաղա լայըգ
սըն . չիւնքի զէպհ օլունտըն , վէ գանընլէ պիզի
Ալլահա հէր գապիլէ վէ լիսան վէ գավմ վէ միլ-
- 10 լէթ իչինտէն սաթըն ալտըն , Վէ պիզի Ալլահըմը-
զըն հուզուրընտա մէլիքլէր վէ քեսհինլէր էլլէտին ,
պիզ տախի զէմին իւզէրինտէ սալթանաթ էտէճէ-
- 11 յիզ' տէրլէր իտի : Վէ կէօրտիւմ , վէ թախթ իլէ
զիրուհլար վէ իիթիյարլարըն էթըաֆընտա չօգ
մէլէքլէրին սէսինի իչիթտիմ . անլէրին միգտարը
տախի օն պիկ քէրրէ օն պիկլէր վէ պիկլէրճէ պիկ-
- 12 լէր օլուպ' եիւքսէք սէսլէ , Զէպհ օլունմըշ օլան
Գուզու գուտրէթ վէ զընա վէ հիքմէթ վէ գուվ-
վէթ վէ 'իզզէթ վէ համա վէ պէրէքէթի ալմաղա
- 13 լայըգ տըր' տէրլէր իտի : Վէ սէմատա վէ զէմին
տէ վէ զէմին ալթընտա պուլունան հէր պիւր մախ-
լուգըն , վէ տէնիզտէ օլանլարըն , վէ անլէրտէ պու-
լունան ճիւմլէ մէվճուտաթըն' թախթտա օթու-
րան իլէ Գուզույա պէրէքէթ վէ 'իզզէթ վէ համա
վէ գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ մախսուռ տըր' տէ-
- 14 տիքլէրինի իչիթտիմ : Օլ տէօրթ զիրուհ տախի'
Ամին' տէտիլէր , վէ օլ [եիրմի տէօրթ] իիթիյար-
լար եէրէ գափանըպ [էպէտ իւլ ապատ հայկ օ-
լանա] սէճտէ գըլտըլար :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ Գուգու միւհրէրտէն պիրինի աշտըղընտա
կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զիրուհլարտան պիրինին
կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի պիր սէպէ՝ կէլ տէ պապ՝
- 2 տէտիյինի իշիթտիւմ, վէ կէօրտիւմ քի պիր պէյազ
աթ վար իտի, վէ անա բաքիպ օլանըն պիր եսյը
օլուպ՝ անա պիր թաճ վէրիլտի, վէ զալէպէ էտէ-
րէք վէ զալէպէ էթմէք իւղրէ չըգտը կիթտի :
- 3 Վէ իքինճի միւհրիւ աշտըղընտա, իքինճի զիրու-
հլարտէն կէլ [վէ պապ՝] տէտիյինի իշիթտիւմ, վէ պաշգա
պիր ալ աթ չըգտը . վէ անա բաքիպ օլան քիմսէ
ադէյէրէն պիրի պիրինի գաթլ էթմէլէրի իշիւն, վէ-
մինտէն ասայիշի գալտըրմոզա մէ՛մուր օլտու, վէ
անա պէօյիւք պիր գըլըճ վէրիլտի :
- 5 Վէ իւշիւնճիւ միւհրիւ աշտըղընտա, իւշիւնճիւ
զիրուհլարտէն կէլ տէ պապ՝ տէտիյինի իշիթտիւմ, վէ
կէօրտիւմ քի պիր սիյաս աթ, վէ անա բաքիպ օ-
լանըն էլինտէ պիր թէրազի վար իտի : Վէ՝ Պիր
էօլէք պուղտոյ պիր տինարա, վէ իւշ էօլէք արփա
պիր տինարա օլտու. վէ զէթուն եաղը իլէ շէրապա
զարար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ զիրուհլ արա-
սընտան պիր սէս իշիթտիւմ :
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհրիւ աշտըղընտա՝ տէօր-
տիւնճիւ զիրուհլարտէն կէլ տէ պապ՝ տէտիյինի իշիթ-
տիւմ : Վէ կէօրտիւմ քի պիր ասըր աթ վար իտի,
վէ անա բաքիպ օլանըն ատը Խօլիւմ իտի, վէ Հա-
վիյէ անըն արտը սըրա կիտիյօր իտի, վէ գըլըճէ
վէ գըթլըգլէ վէ էօլիւմէ վէ եէրին վուհուլըյլէ

էօլտիւրմէք իչիւն՝ անլէրէ զէմինին պիր բուպ'ը իւ-
զէրինէ գուարէթ վէրիւտի :

- 9 Վէ պէշինճի միւհրիւ աշտըղընտա՝ Ալլահն քե-
լամը վէ քէնտիլէրինտէ պուլունան շէհտաթի իչիւն
գաթլ օլունմըշլարըն ճանլարընը մէզպահն ալթըն-
10 տա կէօրտիւմ՝ Վէ եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտիպ՝
էյ Գուտտուս վէ Հագգ Բապպ, նէ՞ վտգթա գա-
տար հիւքմ էթմէզսին, վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին
օլանլարտան գտնըմըզըն ինթիգամընը ալմուզսն՝
11 տէրլէր իտի : Վէ անլէրին հէր պիրինէ պէյաղ
իիլաթ վէրիլիպ՝ քէնտիլէրի կիպի գաթլ օլունաճագ
օլան ըէֆիգլէրի վէ պիրատէրլէրինին 'ապէս տախի
թէմամ օլունճայա տէյին տահա պիր միւտտէթ
իսթիրահաթ էթսինլէր՝ տէնիլտի :
- 12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աշտըղընտա՝ կէօրտիւմ քի
պիր պէյիւք զէլվէլէ օլուպ, կիւնէշ պիր գըլ շու-
վալ կիպի սիյահ օլարագ, այ *տախի գան կիպի
13 օլտու : Վէ սէմանըն երլտըղլարը, շիտտէթլի ըիւզ-
կեարտան սալլանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ
ինճիրլէրինի տէօքտիւյիւ կիպի, եերէ տիւշտիւլէր .
14 Վէ սէմա պիր տիւրիւլիւր թումոր կիպի չէքիլտի .
հէր տաղ վէ տաա տախի եերլէրինտէն հարէքէթ
15 էյլէտի : Վէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ պէյիւքլէր վէ
զէնկինլէր վէ պինպաշըլար վէ գուտրէթ սահիպլէրի
վէ հէր գուլ վէ հէր հուր մաղաւարարտա վէ տաղ-
16 լարըն գապարարընտա կիզէնիպ, Տօղլարա վէ գոյա-
լարա՝ իւզէրիմիլէ տիւշիւպ պիզի թախթտա օթու-
րանըն հօւզընընտան վէ Գուզուներն զաղապընտան

*Պա'պըն՝ տախի քիւլլէյէն

17 կիզէյինիզ . Զիրա անքն զազապրնքն 'աղիմ' կիւնիւ
կէտի , վէ քիմ տուրա պիլիւր՝ տէրէր իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա գարա իւղէրինէ վէ տէ-
նիզ իւղէրինէ վէ հիչ պիր ազաճ իւղէրինէ բիւզ-
կեսար էսմէմէսի իչիւն , ղէմինին տէօրթ քէօշէսինտէ
տուրուպ՝ ղէմինին տէօրթ բիւզկէարլարընր թաւթ .
- 2 մագտա օլան տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ . վէ հայլ
Ալլահն միւհրիւնիւ համիլ օլարագ՝ շարգ թարա .
ֆընտան չըգմագտա օլան պաշգա պիր մէլէք կէօր-
տիւմ . պու տախի գարայա վէ տէնիզէ զիյան վէր-
մէյէ մէ՛մուր պուլուռնան օլ տէօրթ մէլէյէ եիւքսէք
- 3 սէպէ չաղըրարագ , թա պիզ Ալլահըմըզն գուլլա-
րընըն սլընլարը իւղէրինէ միւհր վուրուռնայա տէյին
սիզ գարայա վէ տէնիզէ վէ ազաճլարա զիյան վէր-
մէյինիզ՝ տէտի . վէ միւհրլէնէն քիմսէլէրին միգ-
տարընը իշիթտիւմ . պէնի իարայէլին ճիւմէ սըպթ-
լարընտան եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմսէ միւհր-
- 5 լէնտի . Եա՛նի Յուգա սըպթընտան օն իքի պին
քիմսէ միւհրլէնտի . Ռուբէն սըպթընտան օն իքի
պին քիմսէ միւհրլէնտի . Ճատ սըպթընտան օն իքի
պին քիմսէ միւհրլէնտի . Աշէր սըպթընտան օն իքի
պին քիմսէ միւհրլէնտի . Նէֆթալի սըպթընտան
օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Մանասէ սըպ-
- 7 թընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Շմաւոն
սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Լէվի
սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Իաա-
քար սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի .

- 8 Ձէպուլօն սրպթընտան օն իքի պինջ քիմնէ միւհը-
լէնտի . Յովսէփ սրպթընտան օն իքի պինջ քիմնէ
միւհըլէնտի . Բենիամին սրպթընտան օն իքի պինջ
քիմնէ միւհըլէնտի :
- 9 Պու շէյլէրտէն սօնրա կէօրտիւմ քի ճիւմլէ միւ-
լէթլէր վէ գապիլէլէր վէ գաւմլար վէ լիսանլարտան
օլարադ քիմնէնին սպլամատըղը պէջիւք պիր ճէ-
մա'աթ պէյազ խիլ'աթլար կիյմիշ, վէ էյլէրինտէ
խուրմա տալլարը պուլլուտըղը հալտէ' թախթըն
էօնիւնտէ վէ Գուզուշըն հուզուրընտա տուրուպ ,
- 40 Եիւքսէք սէպլէ' խէլաս թախթտա օթուրան Ալլա-
հըմըզա վէ Գուզուշա մախսուս տըր' տէյիւ նիտա
- 41 Էտիյօրլար իտի : Վէ մէլա'իքէնին ճիւմլէսի թախ-
թըն վէ իխթիյարլարըն վէ տէօրթ զիրուհըն էթրա-
ֆընտա տուրույօրլար իտի, վէ թախթըն էօնիւնտէ
Եիւզ իւսթիւ գափանարադ , Ալլահա սէճաէ գը-
- 42 լըպ, Ամին . պէրէքէթ վէ համտ վէ հիքմէթ վէ շիւքը
վէ 'իզզէթ վէ գուտրէթ վէ գուվվէթ Էպէտ իւլ
տպատ Ալլահըմըզա մախսուս տըր . Սմին' տէտի-
- 43 լէր : Վէ իխթիյարլարտան պիրի պանա խիթապէն'
Պէյազ խիլ'աթլարը կիյմիշ պու քիմնէլէր քիմլէր
- 44 տիր , վէ նէրէտէն կէլտիլէր' տէտի : Պէն տախի
անա' էյ էֆէնտիմ' սէն պիլիսին' տէտիմ' . վէ
պանա տէտի քի' Պուշլար օլ պէջիւք մուզայագա-
տան կէլէնլէր տիր , վէ խիլ'աթլարընը Երյապըպ'
- 45 Գուզուշըն գանընտա պէյազ էթտիլէր : Պու սէ-
պէպտէն Ալլահըն թախթըն էօնիւնտէ տիրլէր , վէ
հէյքէլինտէ կէճէ կիւնտիւզ անա 'իպատէթ Էտէր-
լէր . թախթտա օթուրանըն մէսքէնի տախի իւզէր-
- 46 լէրինտէ սպլէպան օլաճադ տըր : Արթըք նէ աճը-

գաճազլար, նէ տէ սուսայաճազլար տըր. անլէրի
 նէ կիւնէշ, նէ տէ պիր նէվ' հէրարէթ վուրաճազ
 17 տըր. Զիրա թախթըն օրթասընտա օլան Գուզու
 անլէրի կիւտիւպ անլէրի տիրի սու փուկարլարընա
 կէօթիւրէճէք տիր. Ալլահ տախի կէօզլէրինտէն
 հէր կէօզ եաշընը սիլէճէք տիր:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ եէտինճի միւհրիւ աշտըղընտա սէմատա եա-
 րմ սա'աթ գատար սիւքիւթ վազը' օլտու:
- 2 Վէ Ալլահըն հուզուրընտա տուրան եէտի մէլէյի
- 3 կէօրտիւմ, վէ անլէրէ եէտի պօրու վէրիլտի: Վէ
 էլինտէ պիր ալթուն պուխուրտան օլարագ տիկէր
 պիր մէլէք կէլիպ մէզպահըն եանընտա տուրտու.
 վէ ճիւմէ մուգատտէպլէրին տու'ալարը իլէ պերա-
 պէր թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուն մէզպահըն
 իւզէրինտէ 'արղ էթմէք իւզրէ անա չօգ պուխուր
- 4 վէրիլտի: Վէ պուխուրըն տիւմանը մուգատտէպլէ-
 րին տու'ալարը իլէ պերապէր մէլէյին էլինտէն
- 5 Ալլահըն հուզուրընա չըգտը: Վէ մէլէք պու-
 խուրտանը ալըպ' անը մէզպահըն ալթէշինտէն
 տօլտուրարագ, զէմին իւզէրինէ ալթուր, վէ սէ-
 տալար վէ կիւրիւլթիւէր վէ շիմէքէր վէ զէլ-
- 6 զէլէ վուգու' պուլտու: Վէ էլլէրինտէ եէտի պօ-
 րու պուլտուան եէտի մէլէք պօրու չալմուղա հու-
 ղըրլանտըլար:
- 7 Վէ պիրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, գան իլէ
 գարըշմըշ տօլու վէ ալթէշ չըգըպ' զէմինէ ալթու-

տը . վէ՛ աղաճլարն իւչտէ պիրի եանտը վէ եէչիւ
օթըն քեաֆֆէսի եանտը :

- 8 Վէ իբինճի մէլէք պօրու չալարգտա , կեցյա ա-
թէչտէ եանան պէցիւք պիր տաղ տէնիլզէ աթըլըպ՝
- 9 տէնիլին իւչտէ պիրի գան քէսիլտի : Վէ տէնիլզ-
տէքի զիրուճ մախլուգաթըն իւչտէ պիրի էօլիւպ
կէմիլէրին տախի իւչտէ պիրի թէլէֆ օլտու :
- 10 Վէ իւչիւնճիւ մէլէք պօրու չալարգտա , սէմա-
տան մէշ'ալէ կիպի եանար պէցիւք պիր երլարզ
սիւշիւպ՝ բումագլարըն իւչտէ պիրի իւզէրինէ վէ
- 11 սու փուկարլարը իւզէրինէ տիւշտիւ : Վէ օլ երլ-
արզըն տտընա փէլին տէնիլիր . վէ սուլարըն իւչտէ
պիրի փէլին օլուպ՝ օլ սուլար տճը օլարզլարը ի-
չիւն , սնլէրին սէպէպիլլէ չօդ տտէմ էօլտիւ :
- 12 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալարգտա , կիւ-
նէչին իւչտէ պիրի վէ այըն իւչտէ պիրի վէ երլարզ-
լարըն իւչտէ պիրի վուրուլտու , շէցլէ քի տնլէրին
իւչտէ պիրի գարարըպ կէճէ իլէ կիւնտիւղիւն իւչ-
տէ պիրինին սլարնլըզը օլմայա :
- 13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր իմէլէյին սէմա օրթա-
սնտա ուչուպ , եիւքսէք սէսլէ՝ Օլ չալաճագ օլան
իւչ մէլէյին պագի գալան պօրու սէտալարը սէպէ-
պինտէն վա՛յ , վա՛յ , վա՛յ եէր իւզէրինտէ սաքին
օլանլարա՝ տէտիլինի իշիթտիմ :

*Պա՛ղաճ՝ զէմինին իւչտէ պիրի եանտը , վէ աղաճ-
լարըն

†Պա՛ղաճ՝ գարթալըն

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ պէշինճի մէլէք պօրու չալտրգտա, պիր երւ-
տրզըն սէմատան զէմին իւզերինէ տիւշմիւշ իտի-
յինի կէօրտիւմ, անա տախի հապիլէնին գուլուսը-
2 նըն անսաթարը վէրիլտի: Վէ հապիլէնին գու-
լուսընը սչարգտա, գուլուստան պէօյիւք քիւլխան
թիւթիւնիւ կիպի պիր տիւման չըգտը. վէ գու-
լուսըն տիւմանընտան կիւնէշ վէ հապա գարարտը:
3 Վէ օլ տիւմանտան զէմին իւզերինէ չէքիրկէլէր
չըգըպ, անլէրէ զէմինին 'ազրէպլէրինտէ օլան գուս-
4 ըթ կիպի գուտրէթ վէրիլտի: Վէ անլէրէ էմր օ-
լունտու քի' եերին օթընա վէ հիչ պիր եէշիլիյէ
վէ հիչ պիր աղաճա տէյիլ, անճագ ուրնլարը իւ-
զերինտէ Ալլահըն միւհըիւ պուլունմայսան ատէմ-
5 լէրէ դիյան վէրէլէր: Վէ գաթլ էթմէլէրինէ տէ-
յիլ, անճագ պէշ այ գատար 'աղապ վէրմէլէրինէ
անլէրէ բաթաթ վէրիլտի, վէ էթտիքլէրի 'աղապ
'ազրէպին պիր ատէմի սօգտըղընտա հասըլ օլան
6 'աղապ կիպի իտի: Վէ օլ կիւնլէրտէ ատէմլէր
էօյիւմ տրայաճագլար, ամմա պուլմայաճագլար
տըր. վէ էօլմէյի սըգուլ էտէճէքլէր, ամմա էօյիւմ
7 անլէրտէն գաչաճագ տըր: Վէ չէքիրկէլէրին չէքի
ճէնկէ հաղըրլանմըշ աթլարա պէկզէր իտի, վէ
պաշլարընտա 'ալթոււնա պէկզէր' թաճլար կիպի
պիր շէյ պուլլունուպ' եիւզլէրի ատէմ' եիւզլէրի կի-
8 պի իտի. Վէ սաշլարը նիսա սաչը կիպի օլուպ
9 տիշլէրի արսլան Դէյի կիպի իտի. Վէ տէմիր զըրհ

*Պա'չըւ' ալթոււն

- կիպի զըրհլարը վար իտի . վէ գանատլարըննի սէ-
տասը ճէնկէ գօշար պիր խայլը աթ 'արապալարը-
40 նըն կիւրիւթիւսիւ կիպի իտի . վէ 'ազրէպլէրէ
պէնզէր գոչրուգլարը վէ գոչրուգլարընտա տի-
քէնլէրի պուլունուպ' ատէմլէրէ պէշ այ զարար
44 վէրմէյէ գուտրէթլէրի վար իտի . վէ պունլար իւ-
զէրինէ փատիշաս վար տըր , եա'նի հազիյէնին
մէլէյի , անըն իամի տալիս 'իպրանիճէ Ապատտօն
42 վէ Խունանիճէ Ափօլէօն տըր : Պիրինճի վայ կէշ-
տի . իշթէ պունտան սօնրա իքի վայ տահա կէլիր :
43 վէ ալթընճը մէլէք պօրու չալտրգտա , էլինտէ
44 պօրու օլան ալթընճը մէլէյէ խիթապէն , Օլ պօ-
յիւք Ֆրաթ ըրմաղընտա պաղլը օլան տէօրթ մէ-
լէյի չէօլ' տէյիւ Ալլահն հուգուրընտա օլան ալ-
թուէն մէգպահն տէօրթ պոչնուգընտան կէլէն
45 պիր սէս իշիթտիմ : վէ ատէմլէրին իւշտէ պիրինի
էօլտիւրմէք իւզրէ , սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ
իշիւն հաղըրլանմըշ օլան օլ տէօրթ մէլէք չէօ-
46 զիւտիւ : վէ սիւվարի 'առքերին միգտարը իքի
տէֆ'ա օն պին քէրրէ օն պին օլտրագ , անլէրին
47 միգտարընը իշիթտիմ : վէ ըիւյատա աթլարը վէ
իւզէրլէրինէ ըաքիպ օլանլարը պէջլէ կէօրտիւմ
քի աթէշ վէ մօր եագութ վէ քիւքիւրտ բէնիս֊
ղըրհլարը վար իտի , վէ աթլարըն պաշլարը արալան
պաշլարը կիպի օլուպ , աղըղլարընտան աթէշ վէ
48 տիւման վէ քիւքիւրտ չըգըյօր իտի : Պու իւշտէն ,
եա'նի անլէրին աղըղլարընտան չըգան աթէշ վէ
տիւման վէ քիւքիւրտտէն ատէմլէրին իւշտէ պիրի
49 հէլաք օլտու : Զիրա անլէրին գուտրէթի աղըղլա-
րընտա վէ գոչրուգլարընտա տըր , չիւնքի գոչյ-

- րուգլարը երևանա պէնզէյիպ, պաշլարը վար տըր,
 20 վէ պուշլարլէ զարար էտէրլէր: Ալէ պագի գալան
 առէմլէր, քի պու պէլլարտան հէլաք օլմատը-
 լար, ճիննլէրէ, վէ կէօրմէյէ վէ իշիթմէյէ վէ երւ-
 րիւմէյէ մուգթէտիր օլմայան ալթուն վէ կիւմիւշ
 վէ պագրը վէ թաշ վէ սղաճտան օլան փուլթլա-
 րա սէճտէ էթմէմլէրի իշիւն՝ էլլէրինին՝ 'ամէլլէ-
 21 րինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. Հէմ տէ քէնտի
 գաթլ վէ սիհր վէ զինա վէ սըրգաթլարընտան
 թէվպէ էթմէտիլէր:

ՊԱՊ 40

- 1 Ալէ պուլուլթ կիյմիշ վէ պաշընտա գալս ը գու-
 զահ օլուպ՝ եիւզիւ կիւնէշ կիպի, այագլարը աա-
 խի աթէշ տիրէքլէրի կիպի օլարագ, սէմատան
 նապիլ օլմագտա օլան տիկէր գուվվէթլի պիր մէ-
 2 լէք կէօրտիւմ. Ալէ էլինտէ աչըգ պիր քիւչիւք քի-
 թապ թուլթարագ՝ սաղ այագընը տէնիզ իւզէրի-
 3 նէ, սօլընը տախի գարա իւզէրինէ գոյուպ, Արսլա-
 նըն կէօմիւրտէմէսի կիպի եիւքսէք սէպլէ նիտա էյ-
 լէտի. վէ նիտա էյլէտիյինտէ եէտի կէօք կիւրիւլ-
 4 թիւսիւ քէնտի սէտալարըյլէ սէյլէտիլէր: Ալէ եէ-
 տի կիւրիւլթիւլէր [քէնտի սէտալարըյլէ] սէյլէ-
 տիքտէ, պէն եազաճագ օլտըմ. վէ [պանա]՝ Եէտի
 կիւրիւլթիւնիւն սէյլէտիքլէրինի միւհրլէ, վէ անլէ-
 րի եազմա տէյէրէք՝ սէմատան պիր սէս իշիթտիմ:
 5 Ալէ տէնիզ իւզէրինտէ վէ գարա իւզէրինտէ տուր-
 մագտա կէօրտիւլիւմ օլ մէլէք *էլինի սէմայա

*Պա'լուշ՝ սաղ էլինի

- 6 գալտըրըպ, Սէմայը վէ անտէ օլան շէյլէրի, վէ զէ-
մինի վէ անտէ օլան շէյլէրի, վէ տէնիզի վէ անտէ
օլան շէյլէրի խալգ էտէն վէ էպէտ իւլ ապուտ
հոյյ օլանն հագգը իչիւն եէմին էթտի քի ալթըգ
7 վագըթ օլմայաճագ տըր. Լաքին եէտինճի մէլէյին
սալթը կիւնյէրինտէ, ետ'նի պօրուսընը չալաճաղը
վագըթտա, Ալլահնը սըրըր՝ քէնտի գուլլարը օլան
փէյղամպէրլէրէ թէպչիւր էյլէտլի իւզրէ իթմամ
օլունաճագ տըր:
- 8 Վէ օլ սէմատան իշիթտիլիմ սէս եինէ պանա
խիթապէն՝ Կիթ, տէնիզ վէ գարա իւզէրինտէ տու-
րան մէլէյին էլինտէ օլան օլ աչըգ քիւչիւք քի-
9 թապը սլ տէտի: Վէ մէլէյին եանընա կիտիպ անա՝
Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ. օ տախի
պանա՝ Ալ վէ եէ, վէ սէնին գարնընտա աճըլըգ
հասըլ էտէճէք իսէ տէ, աղգընտա պալ կիպի
10 թաթըլը օլաճագ տըր՝ տէտի: Վէ օլ քիւչիւք քի-
թապը մէլէյին էլինտէն ալըպ եէտիմ, վէ աղգըմաա
պալ կիպի թաթըլը իտի իսէ տէ, անը եէտիքտէն
11 սօնրա գարնըմաա աճըլըգ օլտու: Վէ պանա՝ Եինէ
չօգ գալմար վէ միլէթլէր վէ լիսանլար վէ մէլիք-
լէր հագգընտա փէյղամպէրլէք էթմէն կերէք տիւր՝
տէտի:

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ պանա՝ տապա պէնգէր պիւր գամըլ վէրիտի.
վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալգ, վէ Ալլա-
հն ճէյքէլինի վէ մէզապհը վէ իչինտէ սէճտէ է-
2 տէնլէրի էօլլ: Վէ ճէյքէլին խարիճինտէ օլան հալ-

- լույսը պրագըրպ՝ անը էօլչմէ, զիրա օ՝ թա՛իֆէլէրէ
վերիմիշ տիր. անլէր տախի մուգատտէս շէհրի
- 3 գըրգ իբի այ փայիմալ էտէճէքլէր տիր : Պէն տախի
իբի շահիաիմէ Գապրէի վերէճէյիմ, անլէր տախի
շուլ կիյմիշ օլտըգլարը հալաէ՝ պին իբի եիւզ ալթ-
- 4 մըշ կիւն փէյղամպէրլիք էտէճէքլէր տիր. Զէմինին
Բապպը հուզըլընտա օլ տուրան իբի զէյթաւն ա-
- 5 ղաճը վէ իբի շէմ՝ տան պուշլար աըր : Աէ էյէր
անլէրէ պիր քիմնէ զարար վէրմէք իթէր իսէ, սն-
լէրին աղզընտան ալթէշ չըգըպ՝ տիւշմէնլէրինի թէ-
լէֆ էտէր : վէ էյէր անլէրէ պիր քիմնէ զարար վէր-
մէք իթէր իսէ, պէօյլէճէ գաթլ օլուշմաը լազըմ
- 6 տըր : Պուշլարըն քէնտի փէյղամպէրլիքլէրի կիւնլէ-
րինտէ կաղմուր եաղմամաը իչիւն՝ կէօյիւ գափա-
մաղա գուարէթի վար, վէ սուլար իւզէրինէ՝ տն-
լէրի գանա թահվիլ էթմէյէ վէ հէր իթէտիքլէրի
վազըթ զէմինի հէր նէվ՝ պէլսյա օղրաթմաղտ
- 7 գուարէթլէրի վար աըր : Աէ քէնտի շէհատէթլէ-
րինի իթմամ էթտիքլէրի զէման, հավիյէտէն չըգան
ճանալտը անլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ ղալիպ կէ-
- 8 լէրէք, անլէրի գաթլ էտէճէք տիր : Աէ ճէսէտ-
լէրի բուհանիճէ՝ Սոգոմ վէ Մըրըր տէնիլիպ՝ Բապ-
պըմըզըն տախի սալպ օլուշտըղը պէօյիւք շէհրին
- 9 մէյտանընտա Եաֆաթլար Դըր : Աէ գալմլար վէ
գապիլէլէր վէ լիսանլար վէ միլլէթլէրտէն պա՛զը
քիմնէլէր ճէսէտլէրինի իւշ պուշուգ կիւն սէյը
էտիպ՝ ճէսէտլէրինին գապրա գօնսւլմաընա բուխ-
- 10 սաթ վէրմէյէճէքլէր տիր : Աէ պու իբի փէյղամ-
պէր զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա՝ աղապ էթ-
տիքլէրի իչիւն, զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլար

- անլերտէն տօլայը շատ ու մէսրուը օլուպ' պիրի պի-
րինէ հէտիլէլէր տախի կէօնտէրէճէքլէր տիր :
- 41 Վէ օլ իւշ պուշուգ կիւնտէն սօկրա, տէրունլէ-
րինէ Ալլահ թարաֆընտան հայաթ րուհու կիր-
մէքլէ այադա գալգտըլար . վէ անլէրի կէօրէնլէր
- 42 իւզէրինէ պէջիւք դօրգու տիւշտիւ : Վէ՛ Պուրայա
'ոլրուճ էտինիլ' տէյիւ սէմատան պիր պէջիւք
ոէս իջիտիպ, պիր պուլուլթլէ սէմայա 'ոլրուճ էթ-
տիլէր, տիւշմէնլէրի տախի անլէրի կէօրտիւլէր :
- 43 Վէ օլ սա'աթտա պէջիւք պիր զէլզէլէ վուգու'
պուլուպ' շէհրին օնտա պիրի երգըլտը, վէ զէլզէլէ-
տէ եէտի պինկ նուֆուս թէլէլէֆ օլարագ, պագիլէրի
տախի դօրգուպ սէմանըն Ալլահընա համտ էթտի-
- 44 լէր : Իքինճի վայ կէշտի . իշթէ իւշիւնճիւ վայ թէլ
կէլիր :
- 45 Վէ եէտինճի մէլէք պօրու չալտըգտա՝ Տիւնիտնըն
մէմալիքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու, վէ
էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէք տիր՝ տէյե-
րէք, սէմատա պէջիւք սէտալար վուգու' պուլտու :
- 46 Վէ Ալլահըն հուզուլընտա քէնտի թաթթալար իւ-
զէրինտէ օթուրուն օլ եիրմի տէօրթ իթթիյար եիւզ
իւսթիւ գափանտըլար, վէ Ալլահա սէճտէ գըլըպ
- 47 տէտիլէր քի, Խա մէվճուտ օլան վէ օլմուշ [վէ օ-
լաճագ] վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ, սանա
շիւքը էտէրիվ քի՝ 'աղիմ՝ գուտրէթինի այլըպ սալ-
- 48 թանաթ էթտին : Վէ թա'իֆէլէր զազապլանտըլար,
սէնին զազապըն տախի կէլտի, վէ էօլիւլէրին հիւքմ՝
օլունաճաղը լուգը, վէ սէնին գուլլարըն փէյլամ-
պէրլէրէ վէ մուգատտէսլէրէ վէ սէնին իսմինտէն
գօրգան քիւշիւքլէրէ վէ պէջիւքլէրէ էճը վէրմէ-

նին, վէ զէմինի խարապ էտէնէրի խարապ էթմէնին վազթը իւրի :

- 19 Վէ սէմատա Ալլահն հէյքէլի ալըլըպ, հէյքէլինտէ անըն թապուլթ իւլլ 'ահտը կէօրիւնտիւ, վէ շիմէքլէր վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ զէլլէլէ վէ պէօյիւք տօլու վազը՝ օլտու :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ սէմատա պէօյիւք պիր 'ալաւթ կէօրիւնտիւ, պու տախի կիւնէշ կիյմիշ, այ տախի պազլարը ալթընտա վէ օն իքի ելլարզտան պիր թաճ պա-
2 շընտա օլտըզը հալտէ պիր գարը իտի : Վէ համիլէ օլմաղլէ՝ աղըր չէքիպ տօղուրմադ իւզըրէ զիյատէ-
սիլլէ էզիյէթտէ օլարադ ֆէրեատ էտէր իտի :
3 Վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալաւթ կէօրիւնտիւ, վէ իշթէ եէտի պաշը վէ օն պույնուզը վէ պաշլարը իւզէրինտէ եէտի թաճ պուլտահան պիր պէօյիւք
4 դըզըլ էթտէր վար իտի : Վէ անըն գույրուզը սէմա ելլարզլարընըն իւշտէ պիրինի սիւրիւքլէյիպ՝ անլէրի զէմինէ ալթար . վէ էթտէր, տօղուրմադ իւզըրէ օլան գարընըն տօղուրտըզը կիպի չօճուզընը եուլթմադ
5 իշիւն էօնիւնտէ տուրույօր իտի . վէ մերգումէ ճիւմլէ թա'իֆէլէրէ տէմիր 'ասա իլէ *հիւքիւմէթ էտէճէք՝ պիր էրքէք չօճուգ տօղուրտու . վէ չօ-
ճուզը Ալլահն վէ թախթընըն հուզուրընա ալընըպ,
6 Գարը տախի Ալլահ թարաֆընտան պէրրիյէտէ հա-
զըլանմըշ մահալէ ֆիրար էյլէտի, քի օրատա պին կքի եիւզ ալթմըշ կիւն անը պէսլէյէլէր :

- 7 Վէ սեմատա ճէնք վազը՝ օլուպ՝ Միքայէլ վէ
մէլա՝իքէսի էժտէր իլէ ճէնք էթտիլէր . էժտէր վէ
8 մէլա՝իքէսի տախի ճէնք էթտիլէր իսէ տէ , Նէ զա-
լէպէ էտէ պիլտիլէր վէ նէ տէ աթթըգ սեմատա մէ-
9 քեանլարը պուլունտու : Վէ Խպլիս վէ Շէյթան
թէսմիյէ օլունան օլ պէջիւք էժտէր , օլ գատիմ
եըլան քի պիլթիւն տիւնիպը իզլալ էտէր , զէմինէ
աթըլտը , մէլա՝իքէսի տախի անըն իլէ պէրապէր
10 աթըլտըլար : Վէ սեմատա պէջիւք պիր սէտտ ի-
շիթտիմ՝ քի՝ Շիմաի Ալլահմըզըն խէլտը վէ գու-
րէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւքիւմէթի
վուգու՝ա կէլտի . զիրա պիրատէրլէրիմիլ 'ալէյհին-
տէ կէճէ կիւնտիւզ Ալլահմըզըն հուզուրընտա
շիքէպէթ էթմէքտէ օլան շիքէպէթճի աշաղը ա-
11 թըլտը : Անէր տախի՝ Գուզընըն գանըյլէ վէ քէն-
տի շէհատէթլէրինին քէլամըյլէ անա զալիպ օլուպ՝
12 ճանլարընը *էօլիւմէն պիլէ էսիրկէմէտիլէր : Պու
սէպէպտէն , էյ սէմուվաթ վէ անտէ սաքին օլանլար ,
մէսրուր օլունըզ . վաճ սիզէ քի զէմինտէ վէ տէ-
նիլտէ [ուքըն սինիլ ,] շիւնքի Խպլիս ազ վազթը
օլտըզընը պիլէրէք , 'ազիմ հիտտէթլէ հանընըզա
էնտի՝ տէտի :
- 13 Վէ էժտէր քէնտիին զէմինէ աթըլտըզընը կէօր-
տիւքտէ , օլ էրքէք չօճուզը տօղուրան գարըյա
14 թէ՛ տատի էյլէտի : Վէ գարըյա պէրիյէտէ զէման
վէ զէմանլար վէ նըսֆը զէման քէնտի պէսլէնէ-
ճէյի մահալէ , եըլանըն էօնիւնտէն ուչմագ իչիւն
պէջիւք պիր գարթալըն իքի գանատը վէրիլտի :

*Եւս . էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր

- 15 Վէ ելլան դարըյը սէյլ կէօթիւրսիւն տէյիւ,
անըն արտընճա աղզընտան ըրմագ կիպի պիր սու
16 չըգարտը: Վէ ղէմին դարըյա եարտըմ էթտի,
չէյլէ քի ղէմին աղզընը աչըպ՝ էթտէրին քէնտի
17 աղզընտան չըգարտըղը ըրմաղը եութտու: Վէ էթ-
տէր դարըյա զապապլանըպ, Ալլահըն էմրէրինի
հըֆզ էթմէքտէ վէ Յիսուս [Քրիստոսըն] շէհատէ-
թինի թութմագտա օլան պագըյյէ ի վիւրրիյէթի
իլէ մուհարէպէ էթմէք իչիւն չըգար:

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ տէնիղին գումու իւզէրինտէ տուրարմ, վէ
էէտի պաշը վէ օն պույնուզը վէ պույնուզլարը իւ-
զէրինտէ օն թաճը վէ պաշլարը իւզէրինտէ քիւֆր
իամէրի պուլունարագ, տէնիզտէն չըգան պիր ճա-
2 նավար կէօրտիւմ: Վէ օլ կէօրտիւլիւմ ճանավար
գափլանա պէկզէյիպ՝ այագլարը այընըն աթէլարէ կի-
պի, վէ աղզը արսլանըն աղզը կիպի իտի. վէ էթտէր
անա քէնտի գուվլէթինի վէ թախթընը վէ 'աղիմ'
3 հիւքիւմէթ վէրտի: Վէ անըն պաշլարընտան պի-
րինի, կէյա էօլէճէք տէրէճէտէ մէճրուհ [կէօր-
4 տիւմ,] վէ անըն միւհլիք եարսար էյի օլտու: Վէ
պիւթիւն ղէմին ճանավարըն արտընտան թէ'աճ-
ճիւպ էլլէյիպ՝ ճանավարա հիւքիւմէթ վէրէն էթ-
տէրէ սէճտէ գըլարըլար. վէ ճանավարա տախի սէճտէ
գըլարագ՝ ճանավարա պէկզէր քի՞մ վար, վէ անըն
5 իլէ քի՞մ մուհարէպէ էտէ պիլիր՝ տէտիլէր: Վէ
անա պէյիւք սէօզլէր վէ քիւֆր սէյլէյէն պիր աղզը
վէրիլիպ՝ անա գըրգ իքի սյ ի-Քի-Գիյիէ եափմաղա

- 6 գուտրեթ վերիտի : Վէ Ալլահա գարշը քիւֆը իլէ ,
էս'նի սնըն իսմինէ վէ մէսքէնինէ վէ սէմաստա սա-
քին օլանլարա քիւֆը էթմէք իչիւն ազգընը աշտը :
- 7 Վէ մուգատտէսլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ սնլէրէ
զայիպ կէմէյէ տնա Գասթըթ վերիտի . վէ անա'
հէր գապիլէ *վէ լիսան վէ միլլէթ իւզէրինէ հիւ-
- 8 քիւմէթ վերիտի : Վէ զէպհ օլունմըշ Գուզունըն
հայաթ քիթապընտա իսմլէրի տիւնէա գուրուլայը-
տան պերու մուհարրէր օլմայարագ' զէմինտէ սաքին
օլանլարըն ճիւմլէսի անա սէճտէ գըլաճագլար տըր :
- 9 Գուլաղը օլան իչիթսին : (10) Էսիրիյէ կէթիւրէն'
էսիրիյէ կիտէր . գըլըճլէ գաթլ էտէն' գըլըճլէ
գաթլ օլունմագ կէրէք տիր . մուգատտէսլէրին
սապըր վէ իմանը պունտա տըր :
- 41 Վէ զէմինտէն չըգան պաշգա պիր ճանապար կէօր-
տիւմ, վէ գուզու կիպի իքի պուշնուզը օլուպ' էթ-
- 42 տէր կիպի սէջլէր իտի : Վէ էվլէլքի ճանապարըն
հուզուրընտա անըն պիւթիւն հիւքիւմէթինի իճրա
էտէր , վէ զէմինի վէ անտէ սաքին օլանլարը' միւհ-
լէք եարասը էյի օլմուշ օլան էվլէլքի ճանապարա
- 43 սէճտէ գըլաղըրըր իտի : Վէ պէջիւք 'ալամէթլէր
իճրա էտիպ' հաթթա տտէմլէրին էօնիւնտէ սէմա-
- 44 տան զէմինէ աթէշ պիլէ էնտիրիր իտի : Վէ ճա-
նապարըն էօնիւնտէ իճրա էթմէք իչիւն էլինէ վէ-
րիլէն 'ալամէթլէրլէ եէր էիւզիւնտէ սաքին օլան-
լարը իվալ էտիպ , եէր էիւզիւնտէ սաքին օլան-
լարա' իւզէրինտէ գըլըճ եարասը օլուպ տա սաղ
գալան ճանապարըն սուրէթինի եափմալարընը թէն-

*Պա'ղը'Շ' վէ գաթմ վէ

- 15 պիճ էտէր իտի : Վէ անա՝ ճանաւարըն սուրէթինէ
 րուճ վերմէյէ Գ-ԳրէԹ վերիլտի , Թա քի ճանաւա-
 րըն սուրէթի Թէքէլլիւմ էտէ վէ ճանաւարըն սու-
 16 րէթինէ սէճտէ էթմէյէնլէրի գաթլ էթտիրէ : Վէ
 քիւչիւք իլէ պէոյիւքլէր , վէ զէնկին իլէ Փագիրլէր ,
 վէ Տուրր իլէ գուլլարըն ճիւմլէսինէ սաղ էլլէրի ,
 եախօտ ալընլարը իւզէրինէ տամղա գապուլ էթ-
 17 տիրիր իտի : Վէ տամղայա , եախօտ ճանաւարըն
 իսմինէ եախօտ իսմինին 'ատէտինէ մալիք օլտն քիմ-
 սէտէն զայրինին ալըշ վէրիշ էտէմէմէսինէ սէպէպ
 18 օլուր իտի : Հիքմէթ պուշտա տըր . 'ազլա մալիք
 օլտն քիմնէ ճանաւարըն 'ատէտինի Տիսապ էթսին ,
 զիրա ինսան 'ատէտի օլարագ՝ անըն 'ատէտի ալթը
 եիւզ ալթմիշ ալթը տըր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուզու Սիօն տաղը իւզէրին-
 տէ տուրուպ , անըն իլէ պէրապէր *անըն Փէտէրի-
 նին իսմի ալընլարընտա եազըլմըշ օլտն եիւզ գըրգ
 2 տէօրթ պինկ քիմնէ վար իտի : Վէ չօգ սուլար սէ-
 տասը կիպի վէ պէոյիւք կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի
 սէմատան պիր սէտա իշիթտիմ . վէ քէնտի Թան-
 պուրլարընը չալտն Թանպուրճըլարըն սէտասընը ի .
 3 շիթտիմ : Վէ պուշտը Թախթըն էօնիւնտէ վէ
 տէօրթ զիրուճըն վէ իիթիյարըն էօնիւնտէ
 [կէօյա] եէնի պիր Թէսպիճ Թէրէննիւմ էտիյօրլար
 իտի . օլ Թէսպիճի տախի զէմինտէն սաթըն ալը-

*Պա'ղըս' անըն վէ

- նան օլ երևզ գըրգ տէօրթ պի՛ն քիմնէտէն զայրի
 4 քիմնէ էօյրէնմէյէ գատիր տէյիլ խի : Պուշլար
 նիսա իլէ նափաք օլմամըշ օլարագ , թահիր տիր-
 լէր . պուշլար Գուզուհն Տէր կիթտիյի եերէ ար-
 տընճա կիտէնլէր տիր . պուշլար ատէմլէր արասըն-
 տան Ալլահա վէ Գուզուշա թուրքսնտա օլմագ
 5 իզրէ սաթըն ալընանլար տըր : Վէ պուշլարըն
 ազընտա Տիլէ պուլընմաուր , չիւքի Ալլահըն
 թաթըր էօնիւնտէ] գուսուրըզ տըրլար :
- 6 Վէ վէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա , էտ'նի
 Տէր միլլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ գազմա պէշա-
 րէթ ի էպէտիյէյի թէպշիլէ մէմուր օլարագ , սէմա
 օրթասընտա ուշան տիկէր պիր մէլէք կէօրտիւմ .
- 7 Վէ երևքսէք սէպլէ՝ Ալլահտան գօրգուհըզ , վէ
 անա համո էյլլէյինիզ , զիրա հիւքմիւնիւն սաթթը
 կէլտի . վէ սէմա իլէ գէմինի վէ տէնիզի վէ սուլա-
 րըն փուշլարլարընը խալգ էտէնէ սէճտէ գըլընըզ
 տէր իտի :
- 8 Վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ'
 Երգըլուր , օլ պէշիւք [չէ՛հր] Պապէլ երգըլուր ,
 չիւքի քէնտի զինասընըն ազընլըզը շէրապընտան
- 9 Ճիւմլէ միլլէթլէրէ իչիրտի՝ տէտի , Վէ անլէրին
 արտընճա իւչիւնճիւ պիր մէլէք կէլիպ երևքսէք
 սէպլէ տէտի քի՝ Հէր քիմ ճանափարա վէ սուրէ-
 թինէ սէճտէ գըլըզ տամըպըր քէնտի ալըն իւզէրի-
- 10 նէ էա էլի իւզէրինէ գապուլ էտէրսէ , Օլ քիմնէ
 Ալլահըն զազապընրն քէասէսինէ տօլտուրըմըշ
 խըշմընըն սաֆի շէրապընտան իչէճէք . վէ մուգատ-
 տէս մէլա՝իքէնին հուզուրընտա վէ Գուզուհն հու-
 զուրընտա աթէշ վէ քիւքիւրալէ 'աղապ օլունա .

- 41 ճագ տըր: Վէ տնդէրին 'աղապընն տիւմանը իլ
էլ էպէտ եօգարը չըգար. վէ ճանսվարա վէ սննն
ոուրէթինէ սէճտէ գըլանլարն վէ աննն իսմինին
տամղասընը հէր պիր գապուլ էտէնին կէճէ կիւն-
- 42 տիւլ րահաթը օլմաղ: Մուգատտէսլէրին սապը
պունտա տըր. Ալլահըն էմրլէրինի վէ Յիսուսա օ-
- 43 լան իմանը հըֆղ էտէնլէր [պունտա տըր]: Վէ
սէմատան պիր սէս իշիթտիմ, օ տախի [պանա] տէ-
տի քի՝ Եազ, պունտան պէզլէ նէ՝ միւպարէք տիր
օլ էմվաթ քի Բապպտա վէֆաթ էտէրլէր. Բուհ՝
Պէլի, թա քի անլէր քէնտի չէքտիքլէրի էմէքլէր-
տէն իսթիրահաթ էտէլէր, վէ 'ամէլլէրի յորտլա-
րննճա կիտէր՝ տէյօր:
- 44 Վէ կէօրտիւմ քի պէյազ պիր պուլուլթ վար
իտի, վէ իւղէրինտէ պաշընտա ալթուն թաճ վէ
էլինտէ քէսքին պիր օրագ պուլունարագ՝ Իպն իւլ
- 45 ինսանա պէնկէր պիր զաթ օթուրույօր իտի: Վէ
հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չըգըպ՝ պուլուլթ իւ-
ղէրինտէ օթուրանա՝ Օրագընը սալըպ պիչ. զիրա
ղէմինին պիչինի եէթիշմիշ օլմաղլէ, [սանա] պիչէճէք
վագըթ կէլտի՝ տէյիւ եիւքսէք սէսլէ նիտա էյ-
- 46 լէտի: Վէ պուլուլթ իւղէրինտէ օթուրան՝ զէմին
իւղէրինէ օրագընը սալտը վէ զէմին պիչիլտի:
- 47 Վէ տիկէր պիր մէլէք սէմատա օլան հէյքէլտէն
չըգըպ, աննն տախի քէսքին պիր օրագը վար իտի:
- 48 Վէ աթէշ իւղէրինէ գուտրէթի օլան տիկէր պիր
մէլէք մէզպահատն չըգըպ, օլ քէսքին օրագը օլա-
նա՝ Բէսքին օրագընը սալըպ զէմինին պաղընն
սաղգըմլարընը քէս, զիրա իւղիւմլէրի եէթիշտի՝
- 49 տէյիւ 'ազիմ՝ սէտա իլէ նիտա էյլէտի: Վէ օլ

մէլէք քէնտի օրադընը զէմինէ սալըպ զէմինին պա-
ղընը քէսէրէք Է-զէ-Է- Ալլահն զազապընըն պէօ-
20 յիւք մասէրէսինէ աթտը : Վէ մասէրէ շէհրին
խարիճինտէ պառըլլպ՝ մասէրէտէն պին պլթը եիւզ
օգ աթթմը մէսաֆէյէտէք աթլարըն կէմլէրինէ եէ-
թիշիր տէրէճէտէ գան չըգտը :

ՊԱՊ 15

1 Վէ սէմատա պաշգա պէջիւք վէ 'աճիպ պիր 'ա-
լամէթ , Է-ն'ի եէտի սօն պէլալարը թութան եէտի
մէլէք կէօրտիւմ , չիւնքի պու Ղեւլ-լէ Ալլահն
2 զազապը իթմամ օլուհուր : Վէ կէջա աթէշէ
գարըշմըլ սըրչատան պիր տէնիզ , հէմ ճանապա-
րա վէ սուրէթինէ վէ [տամղասընա վէ] իսմինին
'աւտէտինէ զալիպ կէլէնլէրի , էլլէրինտէ Ալլահն
թանպուրլարը օլարագ , սըրչա տէնիզինին իւզէրին-
3 տէ տուրուր կէօրտիւմ : Վէ Ալլահն գուլու Մով-
սէտին թէսպիհինի վէ Գուզուհըն թէսպիհինի թէ-
րէննիւմ էտիպ՝ Եա հէր շէյէ գատիր օլան Բապպ
Ալլահ , իշլէրին պէջիւք վէ 'աճա'իպ տիր . էյ մու-
գատտէսլէրին փատիշահը , թարիգլէրին միւսթա-
4 գիմ վէ հազգ տըրլուր : Եա Բապպ , սէնտէն քիմ
գօրգմայըպ իսմինէ համտ էթմէյէ , զիրա եալընըլ
սէն գուտտուս սըն . չիւնքի հազգ հիւքմլէրին իզ-
հար օլուհարըլարընտան , ճիւմլէ միլլէթլէր կէլիպ
սէնին հուզուրընտա սէճաւ գըլաճազլար տըր
տէրլէր իտի :

5 Պաս'տէհու կէօրտիւմ քի սէմատա շէհատէթ

6 մէսքէնինին հէյքէլի աշըլտը : Վէ օլ եէտի պէլայը

- Թուժան եկտի մէլէք փաք վէ փարլագ քէթէն
կիյիշ, վէ կէօքսլէրինէ ալթուն գուշագլար գու-
7 շանմըշ օլարագ, հէյքէլտէն չըգտըլար: Ալէ տէօրթ
զիրուհտան պիրի եկտի մէլէյէ՝ էպետ իւլ ապատ
հայկ օլան Ալլահըն խըշմըյէ տօլու եկտի ալթուն
8 Թաս վէրտի: Ալէ հէյքէլ Ալլահըն ճէլալ ու գուտ-
րէթինտէն տիւմանլէ մէմլու օլուպ, եկտի մէլէյին
եկտի պէլասը իթմում օլունճայտտէք հէյքէլէ պիր
քիմնէ կիրէմէտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Ալէ հէյքէլտէն եկտի մէլէյէ խիթապէն՝ կիտի-
նիզ, վէ Ալլահըն խըշմընըն *Թասլարընը զէմինէ
պօշալտընըլ՝ տէյիւ պէզյիւք պիր սէտա իշիթտիմ:
2 Ալէ էվլէլքիսի կիտիպ քէնտի Թասընը գարա իւ-
զէրինէ պօշալթտըգտա, ճանափարըն տամըլասըյէ
տամըլանան վէ սուրէթինէ սէճտէ էտէն ատէմ-
լէրտէ փէք Ֆէնա չըպան չըգտը:
3 Ալէ իքինճի մէլէք քէնտի Թասընը տէնիզէ պօ-
շալթտըգտա, Գէնիւ էօլիւնիւն գանը կիպի Գան
օլտու, վէ տէնիզ իչինտէ հաշայանլարըն ճիւմլէսի
էօլաիւ:
4 Ալէ իւչիւնճիւ մէլէք քէնտի Թասընը ըրմագլա-
րա վէ սու փուկարլարընա պօշալթտըգտա՝ գան
5 օլտըլար: Ալէ սուլար մէլէյինին՝ Ես մէվճուտ օ-
լան վէ օլմոնշ վէ գուտտուա [Բապպ], պու շէյլէրի
6 հիւքմ՝ էթտիյինտէ՝ 'ատիլ սին. Զիրա տնլէր մու-
գատտէպլէրին վէ փէյղամպլէրլէրին գանընը տէօք-

*Պա'ղը'ն՝ եկտի Թասլարընը

- տիւլէր . սէն տախի անլէրէ գան իշիրտին , չիւնքի
 7 միւսթահագգ տըրլար՝ տէտիլինի իշիթտիմ : Վէ
 մէզպահատան [տիկէրինին] Պէլի , եա հէր շէյե գա-
 տիր Բապպ Ալլահ , սէնին հիւքմլէրին հագգ վէ
 'տտալէթ տիր՝ տէտիլինի իշիթտիմ :
- 8 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը կիւնէշ
 իւզէրինէ պօշալթտըգտա , անա տտէմլէրի աթէշլէ
 9 եսպմաղա գուտրէթ մէրիտի : Վէ տտէմլէր պիր
 շիտտէթլի հէրարէթլէ եանտըլար , վէ պու պէլա-
 լար իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահըն իսմինէ
 քիւֆր էթտիլէր , վէ անա համա էլլէմէք իշիւն
 թէվպէ էթմէտիլէր :
- 10 Վէ պէշինճի մէլէք քէնտի թասընը ճանավա-
 րըն թախթը իւզէրինէ պօշալթտըգտա , անըն փա-
 տիշահըղը գարանլըգ օլտու , վէ աղըր սէպէպին-
 11 տէն տիլլէրինի չիյնէյիպ , Քէնտի աղըրլարը վէ չը-
 պանլարը սէպէպինտէն սէմանըն Ալլահընա քիւֆր
 էթտիլէր , վէ քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթ-
 մէտիլէր :
- 12 Վէ ալթընճը մէլէք քէնտի թասընը պէջիւք
 Ֆրաթըրմաղը իւզէրինէ պօշալթտըգտա՝ անըն
 սուլու չէքիլտի , թա քի շարգտան օլան մէլիքէ-
 13 րին եօլու հագըրլանա : Վէ էթտէրին աղզընտան
 վէ ճանավարըն աղզընտան վէ եալանճը փէյղամ
 պէրին աղզընտան գուրպաղըլար միսիլիւ իւշ նա-
 14 փաք ըուհըն չէթուշէ կէօրտիւմ , Զիրա պուշլար
 'ալամէթլէր կէօթէրէն ճինն ըուհլարը օլուպ [զէ-
 մինին վէ] պիւթիւն տիւնէանըն մէլիքէրինի հէր
 շէյե գատիր Ալլահըն օլ պէջիւք կիւնիւնիւն մու-
 հարէպէսինէ ճէմ՝ էթմէք իշիւն , անլէրին եանընա

- 15 կիտերէր : (Եւթէ խըրսըզ կիպի կելիբիմ, նէ՛ միւ-
պարէք տիր ույանըգ տուրուպ, չըպլազ կեղմէմէ-
սի վէ 'այպը կեօրիւնմէմէսի իչիւն քէնտի էսվապը-
16 նը հըֆզ էտէն քիմսէ :) Վէ տնէրի 'իպրանիճէ
Արմանճէտտօն տէնիլէն մահալէ ճէմ՝ էթտիլէր :
- 17 Վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թտարնը հաժայտ
պօշայթտըգտա՝ թէմամ օլտու՝ տէյերէք սէմանըն
հէյթէլինտէն՝ թաթթտան պիր պէօյիւք սէտա կել-
18 տի : Վէ սէտալար վէ կեօք կիւրիւլթիւլէրի վէ շիմ-
շէքլէր վազու՝ պուլտու, վէ շիտտէթճէ վէ 'տզա-
մէթճէ գէմին իւզէրինտէ ինտան մէվճուտ օլալը-
տան պերու միսի վազու՝ պուլմամըչ պէօյիւք
19 պիր գէլգէլէ օլուպ, Պէօյիւք շէհը իւչէ միւնշագգ
օլտու, վէ թա՛իֆէլէրին շէհըլէրի երգըլար, վէ
պէօյիւք Պապէլ Ալլահն հուզուրընտա զիքը օ-
լուհտու, թա քի շիտտէթլի զազապընըն շէրապը-
20 նըն քեսասէսի սնա վէրիլէ : Վէ հէր տառ գաշտը,
24 վէ տաղլար պուլուհմազ օլտըլար : Վէ սէմտտան
տտէմլէր իւզէրինէ պիր թալանթ ազըրլըզընտա իրի
տօլու եաղտը . տտէմլէր տաթի տօլուհըն պէլասը
ոէպէպինտէն Ալլահա քիւֆը էթտիլէր . զիրա տնըն
պէլառը զայէթ պէօյիւք իտի :

- 1 Վէ եէտի թասը թուլթան եէտի մէլէքտէն պիրի
2 կելիպ, պանա խիթապէն, կէլ, չօգ սուլար իւզէ-
րինտէ օթուրան, վէ տիւնեա մէլիքլէրի տնըն իլէ
զինա էտիպ՝ գէմինին սէքէնէսի տնըն զինտարնըն
շէրապըյի մէսթ օլտըգլարը պէօյիւք փահիջէ 'ալէյ-

- Հինտէ օլան հիւքմիւ սանա կէօսթէրէյիմ՝ տէյէ-
 3 րէք, Բուհատա պէնի պէրրիյէյէ կէօթիւրտիւ . վէ
 եէտի պաշը իլէ օն պուշնուզը օլարագ, իւզէրի
 քիւֆը իսմիլէրիյէ տօլու գըրմըզը պիր ճանաւարա
 4 րաքիպ օլան պիր գարը կէօրտիւմ . վէ օլ գարը
 էրլավանի վէ գըրմըզը խիլաթ կիյիշ իտի, վէ
 ալթուռն վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճուլէրլէ տօնան-
 մըշ օլարագ՝ էլինտէ մէքուհատթլէ վէ զինասընըն
 նափաքիլէրիյէ տօլու պիր ալթուռն քեսուէսի օ .
 5 լուպ, Անը իւզէրինտէ՝ Սըրը, Պէշիւք Պապէլ, զէ-
 մինին Ֆահիլէրինին վէ մէքուհատթլէն տնասը՝
 6 տէյիւ պիր իսմ հաղըլը իտի : վէ օլ գարըյը մու-
 գատտէսլէրին գանըյլէ վէ Յիսուսըն շէհիտէրինին
 գանըյլէ մէսթ օլմագտա կէօրտիւմ . վէ անը կէօր-
 7 տիւյիւմտէ զիյատէսիյլէ թէ՛ աճճիւպ էթտիմ : վէ
 մէլէք պանա տէտի քի՝ Նի՛շիւն թէ՛ աճճիւպ էթ-
 տին . գարընըն վէ անը կէօթիւրէն եէտի պաշը վէ
 օն պուշնուզը ճանաւարըն սըրընը պէն սանա սէյ-
 8 լէյէճէյիմ, կէօրտիւյիւն ճանաւար մէվճուտ իտի,
 վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հավիյէտէն չըգաւագ
 վէ հէլաքա կիտէճէք տիր . վէ զէմինին սէքէնէսին-
 տէն օլուպ՝ իսմիլէրի տիւնեա գուրուլայըտան պէրու
 հոյաթ քիթապընտա հաղըլմըշ օլմայան քիմսէլը
 օլ մէվճուտ օլմուշ վէ մէվճուտ տէյիլ իսէ տէ,
 եինէ հաղըր օլան ճանաւարը կէօրտիւքլէրինտէ
 9 թէ՛ աճճիւպ էտէճէքլէր տիր : Հիքմէթէ վագըֆ
 օլան ՝ազլ պուհտա լուլը՝ տըր . եէտի պաշ օլ գա-
 րընըն իւզէրլէրինտէ օթուրտըզը եէտի տաղ տըր .
 10 վէ եէտի սէլիք տիր . պուհլարըն պէշի տիւշմիւշ
 վէ պիրի մէվճուտ տըր, վէ օլ պիրի տահա կէլմէ-

- տի, վէ կէտիյի զէման ազ միւտտէթ գալմասը
- 11 կերէք տիր: Վէ օլ մէվճուտ օլմուշ օլան վէ մէվ-
ճուտ օլմայան ճանաւար քէնտիսի տախի սէքիզինճի
- 12 տիր, վէ եէտիտէն օլուպ հէլաքա կիտեր: Վէ կէօր-
տիւյիւն օն պույնուզ օն մէլիք օլուպ՝ տահա սալ-
թանաթը էլէ ալմատըլար իսէ տէ, ճանաւար իլէ
պերապէր պիր սա'աթ գատար մէլիքէր կիպի հիւ-
- 13 քիւմէթ էլէ ալըրլար: Պուշլարըն միւրատը պիր
օլուպ՝ գուվվէթ վէ հիւքիւմէթէրինի ճանաւարա
- 14 թէպիմ էտէրլէր: Պուշլար Գուզու էլէ մուհարէպէ
էտիպ՝ Գուզու անլէրէ զալիպ կէլէճէք տիր. զիրա Օ
Բապպ իւլ էրպապ վէ մէլիք իւլ միւլուք՝ տըր. վէ
անըն իլէ պերապէր օլանլար տախի տա'վէթլի վէ
- 15 միւնթէխապ վէ սատըգ տըրլար: Վէ պանա տէտի
քի՝ Սէնին կէօրտիւյիւն վէ Ֆահիշէնին իւզէրլէրին-
տէ օթուրտըղը սուլար՝ գալմար էլէ ճէմա'աթլար
- 16 վէ միլլէթէր վէ լիսանլար տըր: Վէ ճանաւար իւ-
զէրինտէ կէօրտիւյիւն օն պույնուզ, Ֆահիշէյէ
պուզգ էտիպ՝ անը փերիշան վէ չըպլագ էտէճէք,
վէ անըն էթինի եէյիպ՝ անը աթէշէ հադաճադլար
- 17 տըր: Զիրա Ալլահն սէօզլէրի իթմամ օլունճայա
գատար Ալլահ գալպլէրինէ գօտու քի քէնտի միւ-
րատընը իճրա էտէլէր վէ միւրատլարը պիր օլուպ
սալթանաթլարընը ճանաւարա թէպիմ էյլէյէլէր:
- 18 Վէ օլ կէօրտիւյիւն գալը տիւնեա մէլիքլէրի իւ-
զէրինէ սալթանաթ էտէն օլ պէզյիւք շէհր տիր:

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօհրա 'աղիմ հիւքիւմէթ սա-

- Հիպի օլարագ սէմուտան նազիլ օլմագտա պիր *մէ-
լէք կէօրտիւմ. գէմին տախի անըն ճէլայիլլէ միւ-
2 նէվլէր օլտու: Վէ [գուվլէթլէ վէ] պէօյիւք սէսլէ
նիտա էտէրէք տէտի քի՝ Երգըլտը, պէօյիւք Պա-
պէլ Երգըլտը, վէ ճիննլէրին մէքեանը վէ հէր նա-
փաք րուհն մաֆէզի վէ հէր նափաք վէ մէքրուհ
3 գուհն գաֆէսի օլտու: Զիւնքի անըն զինասընըն
աղղընլըղը շէրապընսան ճիւմլէ միլլէթլէր իշտիլէր,
վէ տիւնեա մէլլըլէրի անըն իլէ զինա էթտիլէր, վէ
տիւնեանըն թիւճճարը անըն քէտրէթ ի իօրաֆրի-
4 տան զէնկին օլտըլար: Վէ սէմուտան տիկէր պիր
սէտա իշիթտիւմ, օ տախի տէտի քի՝ Ե, գալմըմ,
անըն իշինաէն չըգընըզ, թա քի կիւնաճլարընա շէ-
րիք վէ անըն պէլալարընա կիրիֆթար օլմայաւընըզ,
5 Զիրա կիւնաճլարը սէմայա գատար եէթիշիպ՝ Աւ-
6 լտհ հազգսըղըղլարընը թէգէքքիւր էլլէտի: Անըն
[տիգէ] էթտիլի միսիլլիւ, սիզ տախի անա մուգա-
պէլէ էտինիզ, վէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ անա իքի գա-
թընը էտա էլլէյիպ՝ տօլտըրտըղը քէսսէյի անա
7 իքի գաթ տօլտըրընըզ: Քէնտի քէնտինի հէր նէ
գատար 'իզգէթլէտի վէ զէվզ էթտի իսէ, անա օլ
գատար 'ազապ վէ հիւզն վէրինիզ. զիրա քէնտի
գալպինտէ՝ Պէն մէլիքէ օլարագ օթորուէյօրըմ, վէ
տուլ տէյիլ իմ, վէ ապա հիւզն կէօրմէյէճէյիմ՝
8 տէյօր: Պու սէպէպտէն անըն պէլալարը, հա'նի
էօլիւմ վէ հիւզն վէ աճլըզ պիր կիւն իշինտէ կէ-
լէճէք, օ տախի աթէշէ հազըլաճագ տըր, զիրա
անը հիւքմ էտէն Բապպ Ալլահ գուտրէթլի տիր:

*Պա'ղըււ՝ տիկէր մէլէք

- 9 Վէ աննն իլէ զինա էտիպ զէվգ էտէն տիւնեա մէլիք-
լէրի եանմասրնն տիւմաննը կէօրտիւքլէրինտէ,
10 իւզէրինէ աղայրպ տէօյիւնէճէքլէր տիր: Վէ աննն
'ազապըննն գօրգուսընտան ուզադտա տուրուպ՝
Վսյ, վսյ սան, էյ պէյիւք շէհր Պապէլ, էյ
գուվվէթլի շէհր, չիւնքի 'ալէյհիկէ օլան հիւքմ
11 պիր սա'աթտա կէլտի' տէյէճէքլէր տիր: Վէ տիւն-
եաննն թիւճճարը աննն իւզէրինէ աղայրպ մահ-
12 ղուն օլուրլար, չիւնքի էմթը'ալարընը, Ես'նի ալ-
թուն վէ կիւմիւշ վէ միւճէվճէրաթ վէ ինճու վէ
զարիֆ գումաշ վէ երղավանի վէ իփէք վէ գըրմըղը
մաթա'ընը, վէ հէր կէօնէ պուխուր ազաճը վէ հէր
կէօնէ ֆիլտիշի գապլար վէ հէր կէօնէ փէք գըյ-
մէթլի աղաճ վէ պադըր վէ տէմիր վէ մէրմէրտէն
13 օլան գապլար, Վէ տարչին վէ պուխուրլար վէ *խօշ
րա'իհալը եաղ վէ քիւնիւք վէ շէրապ վէ գէյթուն
եաղը վէ խասս ուն վէ պուղտայ վէ սըղըրլար վէ
գօյունլար վէ ալթլար վէ 'արապալար վէ ճէսէտլէր
14 վէ ինսան ճանլարընը քիմնէ սաթըն ալմաղ: Վէ
նէֆսիկին արգու էթտիյի մէյվէլէր էլինտէն կիթտի,
վէ նէֆիս վէ զարիֆ էշեանըն ճիւմէսի էլինտէն
կիթտի, վէ անլէրի արթըգ պուլամայաճագըն:
15 Պու շէյլէրին թաճիրլէրի, քի աննն սէպէպիլլէ
զէնկին օլտըլար, աննն 'ազապըննն գօրգուսընտան
ուզադտա տուրուպ աղայրաբազ վէ մահզուն օլա-
16 րաբ տէյէճէքլէր քի, Վսյ, վսյ զարիֆ գումաշ
վէ երղավանի վէ գըրմըղը էլլիսէ կիլիպ՝ ալթուն
վէ միւճէվճէրաթ վէ ինճու իլէ տօնանմըշ օլան

*Պա'ղըն՝ պահարաթ վէ խօշ

- օլ պեղյիւք շէհրէ . չիւնքի պու գատար զէնկինիք
 17 պիր սա'աթտա խարապ օլտու : Վէ հէր կէմի րէ'խի
 վէ կէմի իլէ կիտէնլէրին ճիւմլէսի վէ կէմիճիլէր վէ
 տէնիզտէ իշ կէօրէնլէրին ճիւմլէսի ուզագտա տու
 18 րուպ , Անըն եանմասընըն տիւմանընը կէօրտիւքէ-
 րինտէ , ֆիզան էտիպ Պու պեղյիւք շէհրէ պէնզէր
 19 հա'նկը շէհր վար տըր' տերլէր իտի : Վէ պաշլարը
 իւզէրինէ թօփրազ սաջըպ' աղլպարազ վէ մոհզըն
 օլարազ , ֆերեստլէ՝ Վա'յ, վա'յ օլ պեղյիւք շէհրէ ,
 քի զի զըյմլէթ էմթը'տսը վասըթասըյլէ տէնիզտէ
 ճիւմլէ կէմի սահիպլէրի զէնկին օլտըլար . չիւնքի
 20 պիր սա'աթտա խարապ օլտու : Լյ սէմա , վէ էյ
 մուգատտէս րէսուլլար վէ փէյզամպէրլէր , տնտէն
 տօլսյը մէսըուր օլունըվ , զիրա Ալլահ անտէն ին-
 թիգամընըպը ալտը' տերլէր իտի :
 21 Վէ պիր գուվվէթլի մէլէք պիր պեղյիւք տէյիր-
 մէն թաշը կիպի պիր թաշ գալսըրըպ տէնիզէ ա-
 թարազ , տէտի քի՝ Օլ պեղյիւք շէհր Պապէլ
 պէյլէ շիտտէթլէ աթըրըպ արթըգ հիշ պուլուռ-
 22 մայաճազ տըր , Վէ սէնտէ թանպուրճըլար վէ
 խանէնտէլէր վէ նէյզէնլէր վէ պօրուզէնլէր սէտասը
 արթըգ իշիտիլմէյէճէք տիր , վէ սէնտէ արթըգ
 հիշ պիր սէն'աթըն պիր ուսթատը պուլուռմայըպ'
 սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր :
 23 Վէ սէնտէ արթըգ գանտիլ զիյասը կէօրիւնմէյէ-
 ճէք , վէ սէնտէ արթըգ կիւվէյի վէ կէլին սէսի ի-
 շիտիլմէյէճէք տիր , չիւնքի սէնին թաճիրլէրին զէ-
 մինիս պեղյիւքլէրի իտիլէր . զիրա սէնին սիհըրլէրին-
 24 լէ ճիւմլէ միլլէթլէր իզլալ օլուստըլար : Վէ փէյ-
 զամպէրլէր իլէ մուգատտէսլէրին վէ զէմին իւզէ-

րինտէ ճիւմէ գաթլ օլունանլարըն գանը անըն ի-
չինտէ պուլունտու :

ՊԱՊ 49

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօկրա սէմատու խայլի ճէ-
մա'աթըն պէջիւք սէսինի իշիթտիմ՝ վէ տէրէր ի-
տի քի՝ Հալլէլուեա . իւլաս վէ համա վէ 'իզզէթ
վէ գուտրէթ [Բապպ] Ալլահըմըղա մոխսուս տըր .
- 2 Զինքի անըն հիւքմէրի հագդ վէ 'ատալէթ տիր ,
զիրա քէնտի զինասըյլէ զէմինի իֆսատ էտէն
պէջիւք ֆահիշէ 'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ՝ քէն-
տի գուլլարընըն գանընըն ինթիգամընը *անտէն
- 3 ալտը : Վէ իքինճի տէֆ'տ՝ Հալլէլուեա՝ տէտիլէր .
վէ անըն տիւմսնը էպէտ իւլ ապատ եօգարը չըգպը :
- 4 Վէ եիրմի տէօրթ ինթիյար իլէ տէօրթ զիրո՞հ
եերէ գափանըպ՝ թախթտա օթուրան Ալլահա տէճ-
տէ գըլարադ՝ Ամին . հալլէլուեա՝ տէտիլէր : Վէ
թախթտան՝ էյ ճիւմէ գուլլարը վէ անտէն գօր-
գանլար , քիւչիւքլէր վէ պէջիւքլէր , Ալլահըմըղա
համա ու սէնա էյլէյինիդ՝ տէյիւ պիր սէս չըգաը :
- 6 Վէ խայլի ճէմա'աթըն սէտուսը , վէ չօդ սուլարըն
սէտուսը , վէ գուվվէթի կէօք կիւրիւլթիւլէրինին
սէտուսը կիպի՝ Հալլէլուեա , զիրա հէր շէյէ գա-
տիր Բապպ Ալլահ սալթանաթ էտիյօր : Շատ ու
մէսրուր օլուպ՝ անա համա էտէլիմ . զիրա Գաւզու-
նըն տիւյիւնիւ կէլտի , անըն զէվճէսի տախի հա-
- 8 զըրլանտը՝ տէյիւ երաւը իշիթտիմ : Վէ փաք վէ

* Եւան . էլինտէն

- փարլագ զարիֆ գումաշ կէյմէք անա իհսան օլուն-
տու, չիւնքի զարիֆ գումաշ մուգատտէսլէրին սա-
9 լահը տըր: Վէ պանա տէտի քի՝ Եադ, նէ միւ-
պարէք տիր Գուզընըն տիւյիւն զէյաֆէթինէ
տա՛վէթ օլընմըշ քիմնէլէր. հէմ պանա տէտի
10 քի՝ Պունլար Ալլահըն հագգ սէօղլէրի տիր: Վէ ա-
նա սէճտէ գըլմագ իչիւն անըն սյադլարընա գա-
փանտըղըմտա, պանա՝ Սագըն էթմէ, պէն սէնին
խըտմէթ րէֆիգին վէ Յիսուսըն շէհատէթինի
թուլթմագտա օլան սէնին պիրատէրլէրինին Էւր֊
րէֆէֆէ իմ. Ալլահա սէճտէ էյլէ՝ տէտի. զիրա Յի-
սուսըն շէհատէթի նիւպուլվէթին բուհու տըր:
11 Վէ սէմայը աշըլմըշ կէօրտիւմ. վէ իշթէ պիր
պէյադ աթ վար իտի, վէ անա բաքիպ օլանա՝
Սատըգ վէ Հագգ տէնիլիր. վէ 'ատալէթլէ հիւքմ
12 վէ հարպ էտէր. Վէ կէօղլէրի աթէշ 'սլէվի կիպի
օլուպ՝ պաշը իւզլէրինտէ չօգ թաճլար պուլունա-
րագ, քէնտիսինտէն մա՝տա քիմնէնին պիլմէտիյի
13 մուհարրէր պիր իսմի վար իտի. Վէ գանա պօ-
յանմըշ պիր լիպտա կէյմիշ օլուպ, ֆէլամ Ուլլահ
իսմիյլէ հատ օլընուր:
14 Վէ սէմատա պուլունան ճիւնուտ պէյադ աթ-
լարա բաքիպ վէ պէյադ վէ փաք զարիֆ գումաշ
կէյմիշ օլարագ, անըն արտընճա կիտիյօրլար իտի:
15 Վէ անըն ազղընտան թա՛իֆէլէրի վուրմագ իչիւն
պիր քէպքին գըլըճ չըգըյօր իտի. քէնտիսի տաիի
անլէրէ տէմիր 'ասա իլէ *հիւքիւմէթ էտիպ՝, հէր
շէյէ գատիր Ալլահըն խըշմ ու զաղուպը շէրապը-

- 46 նրն մա'սէրէսինտէ պոսսաճագ տըր : վէ լիպասը
իւզէրինտէ վէ պուտու իւզէրինտէ՝ Մէլիֆ իիւ
ՄիիւՈիֆ վէ ՐԱՊՊ իիւ էրՊԱՊ՝ տէյիւ մու-
հարրէր իսմի վար իտի :
- 47 վէ կիւնէշտէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ . օ
տաիի եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէրէք սէմանրն օր-
թասընտա ուչան ճիւմլէ գուշարա՝ կէլինիզ , 'ա-
- 48 զիմ Ալլահն զիյաֆէթինէ ճէմ՝ օլունըզ . թա քի
մէլիքլէրին էթինի վէ պինկ պաշըլարն էթինի վէ
գուվլէթլիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ անլէրէ րա-
քիպ օլանլարն էթինի վէ հուրր իլէ գուլ վէ
քիւչիւք իլէ պէջիւք , ճիւմլէսինին էթինի եէյէսի-
նիզ՝ տէտի :
- 49 վէ ճանավար իլէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ անլէ-
րին ճիւնուտլարընրն աթա րաքիպ օլան իլէ վէ ա-
նրն ճիւնուտի իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ՝ օլ-
- 20 տըգլարընր կէօրտիւմ : վէ օլ ճանավար վէ անրն
էօնիւնտէ 'ալամէթլէր իճրաւ էտիպ՝ անլէր վա-
սըթասըլլէ ճանավարն տամղասընր գապուլ է-
տէնլէրի վէ անրն սուրէթինէ սէճտէ էյլէյէնլէրի
իզլալ էտէն եսլանճը փէյղամպէր անրն իլէ պէրա-
պէր թութուլտու . իքիսի տէ քիւքիւրտլէ եանան
- 21 աթէշ կէօլիւնէ տիրի տիրի աթըլտըլտը : վէ պա-
գըյէսի աթա րաքիպ օլանրն ազգընտան չըգան
գըլըճլէ գաթլ օլունտըլար , վէ անլէրին էթինտէն
ճիւմլէ գուշար տօյարլար :

- 4 վէ էլինտէ հավիյէնին անախթարը վէ պիր պէօ-
յիւք զէնճիր պուլունարագ՝ սէմուտան նիւզուլ է-

- 2 տէն պիր մէլէք կէօրտիւմ : Վէ էժտէրի՝ օլ գատիմ
երլանը , քի իպլիս վէ Շէյթան տըր , թուլթուպ
- 3 անը պին սէնէ միւտտէթ իչիւն պաղլատը : Վէ տ-
նը հապկէյէ աթըպ վէ գափաշըպ իւզէրինի միւհը-
լէտի . թա քի արթըգ պին սէնէ թէմամ օլմայըն-
ճա թա՛իֆէլէրի իզլալ էթմէյէ . վէ անտէն սօհրա
պիր ալ վադըթ իչիւն չէօղիւլէ կէրէք տիր :
- 4 Վէ թախթլար կէօրտիւմ , վէ իւզէրլէրինտէ օւ
թուրարլար , վէ անլէրէ հիւքմ սէլահիյէթի վէ-
րիլտի , վէ ճանապարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ
էթմէյիպ՝ ալընլարընտա վէ էլլէրի իւզէրինտէ
տամալը գապուլ էթմէյէրէք , Յիսուսըն շէհատէ-
թի վէ Ալլահըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան
քիմսէլէրին ճանլարընը կէօրտէմ : պունլար եաշալըպ
Քրիստոս իլէ պէրապէր օլ պին սէնէ միւտտէթ
- 5 սալթանաթ էթտիլէր : Լաքին էմվաթըն պադըյ-
յէսի օլ պին սէնէ թէմամ օլմայընճա տիրիլմէտի-
- 6 լէր . պիրինճի գըյամէթ պու տըր : Պիրինճի գըյա-
մէթտէ հիսսէսի օլան քիմսէ միւպարէք վէ մու-
գատտէս տիր . պունլար իւզէրինէ իքինճի էօղիւ-
միւն հիւքիւմէթի եօգ տըր . անճազ անլէր Ալլա-
հըն վէ Քրիստոսըն քեահիյէրի օրւպ՝ անըն իլէ
պէրապէր պին սէնէ սալթանաթ էտէճէքլէր տիր :
- 7 Վէ պին սէնէ թէմամ օլարգատ՝ Շէյթան քէն-
- 8 տի զընտանընտան սալը վէրիլիպ , Չէմինին տէօրթ
քէօշէսինտէ օլան թա՛իֆէլէրի , էւնէ չուճ վէ
Մաճուճը , (քի միգտարը տէնիզ գումու կիպի
տիր .) իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ՝ էթմէյէ չը-
- 9 գաճազ տըր : Վէ եէք եիւզիւնն չըգըպ մուգատ-
տէսլէրին օրտուսընը վէ սէվկիւլիւ շէհրէ իհաթա

- էթտիլէր . վէ Ալլահ թարաֆընտան սէմատան ա-
- 10 թէշ էնիպ անլէրի թէլէֆ էթտի : Վէ անլէրի իզ-
լալ էտէն իպլիս՝ ճանաւար իլէ հալանճը փէյղամ-
պէրին պուլունտըզլարը աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօ-
լիւնէ աթըլտը , վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ ա-
պատ 'ազապ օլունաճագլար տըր :
- 11 Վէ պիր պէօյիւք պէյազ թախթ վէ իւղէրինտէ
օթուրանը կէօրտիւմ . անըն հուզուրընտան զէմին
իլէ սէմա ֆիրար էտիպ՝ անլէրէ պիր մահալ պու-
- 12 լունմատը : Վէ էմվաթը , քիւչիւքլէրի վէ պէօյիւք-
լէրի , Ալլահըն հուզուրընտա տուրուր կէօրտիւմ .
վէ քիթապլար աչըլտը , վէ հայաթ Էն-պը օլան
տիկէր պիր քիթապ աչըլըպ՝ էմվաթ քիթապլարտա
մահարրէր օլան շէյլէր իւզէրինէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ
- 13 հիւքմ օլունտըլար : Վէ տէնիզ քէնտի տէրունին-
տէ պուլունտն էմվաթը թէսլիմ էթտի , էօլիւմ
վէ հավիյէ տախի քէնտիլէրտէ պուլունտն էմվաթը
թէսլիմ էյլէտիլէր . վէ հէր քէս 'ամէլլէրինէ կէօրէ
- 14 հիւքմ օլունտու : Վէ էօլիւմ իլէ հավիյէ աթէշ
15 կէօլիւնէ աթըլտըլար . իքինճի էօլիւմ պու տըր : Վէ
հէր քիմ քի հայաթ քիթապընտա գսյտ օլուն-
մըշ պուլունմատը իսէ , աթէշ կէօլիւնէ աթըլտը :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօր-
տիւմ , չիւնքի էվվէլքի սէմա իլէ էվվէլքի զէմին
- 2 կէշտի իտի , վէ արթըգ տէնիզ եօգ իտի : Վէ [պէն
Յովհաննէս] մուգատտէս շէհրի , էա՛նի եէնի Երու-
սաղէմի , զէվճի իչիւն միւղէյէն պիր կէլին կիպի

- Հազարընամըշ օլարագ, Ալլահ թարաֆընտան սէ-
 3 մատան էնմէքտէ կէօրտիւմ: Վէ սէմատուն պիր
 պէջիւք սէտա իշիթտիմ քի՝ իշթէ Ալլահըն մէս-
 քէնի ինսան իլէ օլուպ՝ Օ անէր իլէ սաքին օլաճագ
 տըր, վէ անէր անըն գալմը օլուպ՝ Ալլահ քէնտիսի
 անէրին Ալլահը օլարագ, անէր իլէ պերապեր օ-
 4 լաճագ տըր: Վէ [Ալլահ] անէրին կէօղէրինտէն
 ճիւմլէ կէօղ եաշլարընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ ար-
 թըգ օլմայաճագ, վէ արթըգ հիւղն վէ ֆերեատ
 վէ աղըր պուլունմայաճագ տըր. զերա էվվէլքի շէյ-
 5 լէր կէշտի՝ տէր իտի: Վէ թախթտա օթուրան
 իշթէ հէր շէյի եէնի եափարըմ՝ տէտի. վէ պանա
 տէտի քի՝ Եազ, զերա պու սէօղէր հադգ վէ սա-
 6 տըգ տըր: Վէ պանա տէտի քի՝ Թէմամ օլտու.
 Ալֆա վէ Օմէղա, իպթիտա վէ ինթիհա պէն իմ.
 պէն սուսայան քիմսէյէ հայաթ սուլունըն փուկա-
 7 ընտան մէճճանէն վէրէճէյիմ: Ղալիպ օլան ճիւմլէ
 շէյլէրէ վարիս օլաճագ, վէ պէն անըն Ալլահը օ-
 լաճագըմ, օ տախի պէնիմ օղլըմ օլաճագ տըր:
 8 Լաքին գօրդագ վէ իմանըզ վէ մէքրուհ վէ դա-
 թիլ վէ զինաքեար վէ սիհրպազ վէ փութփէրէսթ
 վէ ճիւմլէ եալանճը օլանլարըն հիտէսի աթէշ վէ
 քիւքիւրտլէ եանան կէօլիւն իշինտէ օլաճագ տըր.
 իքինճի էօլիւմ պու տըր:
 9 Վէ եէտի սօն պէլալարլէ սօլու եէտի թաք
 թութան եէտի մէլէքաէն պիրի հանըմա կէլիպ,
 պանա խիթապէն՝ կէլ, սանա Գուղունըն գէվճէսի
 10 օլան կէլինի կէօթէրէյիմ՝ տէտի: Վէ րուհտա
 պէնի պէջիւք վէ եիւքսէք պիր տաղա կէօթիւ-
 րիւպ, օլ [պէջիւք] շէհրի, եա՛նի մուգատտէս

- Երուսաղէմի Ալլահ թարաֆընտան սէմատան նիւ-
 11 զուլ էթմէքտէ պանա կէօսթէրտի: Վէ իւզէրինտէ
 Ալլահն ճէլալի պուլունուպ՝ նուրու փէք գըլմէթլի
 թաշա, եա՛նի պիլլուր կիպի բուշէն եէշիմ՝ թաշնա
 12 պէկզէր իտի: Վէ անըն պէոյիւք վէ եիւքսէք պիր-
 սուրու վէ օն իքի գափուսը վէ գափուլար իւզէ-
 րինտէ օն իքի մէլէք վէ եազըլը իսմէր վար իտի,
 պուշլար տախի պէնի իսրայէլին օն իքի սըպթընըն-
 13 իսմէրի իտի: Շարգ թարաֆընտան իւչ գափու,
 վէ շիմալ թարաֆընտան իւչ գափու, վէ ճէնուպ
 թարաֆընտան իւչ գափու, վէ դարպ թարաֆըն-
 14 տան իւչ գափու վար իտի: Վէ շէհրին սուրընըն
 օն իքի թէմէլի օլուպ՝ անլէրտէ Գուզունըն օն իքի
 15 բէսուլընըն *իսմէրի վար իտի: Վէ պանա խիթապ
 էտէնին էլինտէ՝ շէհրի վէ գափուլարընը վէ սուրընը
 16 էօլլմէք իչիւն՝ պիր ալթուն գամըշ վար իտի: Վէ
 շէհր միւրէպպա՝ օլուպ՝ ուզունըղը էնինէ միւսալի
 տիր. վէ Ֆէլէ՝ շէհրի օլ գամըշլէ էօլլտիւքտէ, օն
 իքի պինգ օգ աթըմը կէլտի. ուզունըղը վէ էնի վէ-
 17 եիւքսէքլիյի միւսալի տիր: Վէ անըն սուրընըն էօլլ-
 տիւքտէ՝ ինսան էօլլիւսիւ, եա՛նի մէլէլին էօլլե-
 18 սիւլէ եիւզ գըրգ տէօրթ գըրա՝ կէլտի: Վէ սու-
 րընըն պինասը եէշիմտէն օլուպ՝ շէհր փաք սըրչայա-
 19 պէկզէր խալիս ալթուն իտի: Վէ շէհրին սուրընըն
 թէմէլլէրի էնվա՛ի զի գըլմէթ թաշլարլէ միւզէյէն
 օլուպ՝ պիրինճի թէմէլ եէշիմ, իքինճիսի կէօք եա-
 գութ, իւչիւնճիւսիւ պալղամի, տէօրտիւնճիւսիւ
 20 զիւմրիւթ, Պէշինճիսի՝ ագիգ, ալթընճըսը գըրմըզը

*Պա՛ղաւ՝ օն իքի իսմէրի

- 'ադիգ, եւտինճիսի զէպերճէա, սէքիզինճիսի պէ-
զատի, տօգուզընճըսը սարը եագութ, օնսւնճըսը
սարըճա զիւմիւտ, օն պիրինճիսի մօր եագութ,
21 օն իբինճիսի ճէպէլլէգում իտի: Վէ օն իբի գա-
փուլարը օն իբի ինճու իտի, վէ հէր պիր գափու
պիր ինճուտէն 'իպարէթ իտի: շէհրին մէյտանը
տախի շէֆֆաֆ սըրշտյա պէհզէր խալիս սլթուն
22 իտի: Վէ իչինտէ հէյքէլ կէօրմէտիմ, գիրա հէր
շէյէ գատիր Բապպ Ալլաճ վէ Գուզու անըն հէյ-
23 քէլի տիր: Վէ շէհրին քէնտիսինէ զիյա վէրմէլէրի
իչինէ կիւնէշէ եա այա իհթիյաճը եօգ տըր: զիրա
Ալլահըն ճէլալի անը թէնպիր էտէր, վէ գանտիլի
24 տախի Գուզու տըր: Վէ [խէլաս պուլան] թա'իֆէ-
լէր անըն նուրըյլէ կէզէճէքլէր, տիւնեա մէլիքլէրի
տախի շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իչինէ կէթիրէ-
25 ճէքլէր տիր: Վէ գափուլարը կիւնտիւզիւն ասլա
գափանմայաճագլար: չիւնքի օրատա կէճէ օյմայա-
26 ճագ տըր: Վէ թա'իֆէլէրին շան ու շէօհրէթլէ-
27 րինի անըն իչինէ կէթիրէճէքլէր տիր: Վէ անըն
իչինէ նափաք պիր շէյ էտէն, եախօտ մէքրուհաթ
վէ եալանը իրթիքեապ էտէն ասլա կիրմէյիպ' ան-
ճագ Գուզունըն հայաթ քիթապընա գայտ օլու-
նանլար իէրէէէէր տէր:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պանա պիլուր կիպի պէրրագ օլարագ, Ալլա-
հըն վէ Գուզունըն թախթընտան ագար հայաթ
2 սուլունըն [փաք] ըրմաղըն կէօսթէրտի: Օլ լէհրին
մէյտանընտա վէ ըրմաղըն իբի թաղաֆընտա օն իբի

- մահաուլ վերիւր վէ հէր այ մէյվէսինի կէթիրիր
հայաթ աղաճը վար իտի . վէ օլ աղաճըն հափրագ-
- 3 լարը թա'իֆէլերին շիֆասը իջիւն տիր : վէ արթըգ
հիւ պիր լա'նէթ օլմոյաճագ տըր . վէ Ալլահըն վէ
Գուզըւնըն թախթը անտէ օլուպ' գուլլարը տախի
- 4 անա 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր : վէ անըն տիտա-
րընը կէօրէճէքլէր , իսմի տախի անլէրին ալընլարը
- 5 իւղէրինտէ օլաճագ տըր : վէ օրատա կէճէ օլմոյա-
ճագ տըր . վէ գանտիլէ հա կիւնէշ զիյասընա իհ-
թիյաճլարը հօգ տըր . զիրա անլէրի Բապպ Ալլահ
թէնփիր էտէր , վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ
էտէճէքլէր տիր :
- 6 վէ պանա տէտի քի' Պու սէօղլէր սասըգ վէ
հագգ տըր . վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին Աւ-
լահը Բապպ' հագընտա մութլագա վուգու' պու-
լաճագ շէյլէրի գուլլարընա կէօթէրմէք իջիւն'
- 7 քէնտի մէլէյինի իրսալ էյլէտի : իշթէ թէղ կէլի-
րիմ' . նէ միւպարէք տիր պու քիթապըն նիւպուվ-
վէթ սէօղլէրինի հըֆղ էտէն քիմնէ :
- 8 վէ պէն Յովհաննէս պու շէյլէրի կէօրէն վէ իշի-
տէն իմ' , վէ կէօրիւպ իշիթտիյիմտէ' պանա պու
շէյլէրի կէօթէրէն մէլէյէ սէճտէ գըլմագ իջիւն
- 9 սյագլարընա գափանտըմ' : Օ տախի պանա տէտի
քի' Սագըն էթմէ , զիրա պէն սէնին վէ պիրատէր-
լէրին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապըն
սէօղլէրինի հըֆղ էտէնլէրին խըտմէթ րէֆիգի իմ' .
- 10 Ալլահա սէճտէ էյլէ : վէ պանա տէտի քի' Պու
քիթապըն նիւպուվվէթինին սէօղլէրինի միւհըլէմէ ,
- 11 զիրա վագըթ հագըն տըր : Հագգսըղլըգ էտէն եիննէ
հագգսըղլըգ էթսին , վէ մուրտար օլան եիննէ մուր-

- տար օլուն, վէ սալիճ օլուն երնէ սալիճ օլուն,
 վէ մուգատտէս օլուն երնէ մուգատտէս օլուն :
- 42 Իշթէ թէզ կէլորիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի 'ամէլինէ
 կէօրէ վէրմէք իշիւն միւքեաթաթըմ' եանըմտա տըր :
- 43 Ալֆա վէ Օմէզա, Իպթիտա վէ Ինթիհա, Էվվէլ
 44 վէ Ալըր պէն իմ: Նէ միւպարէք տիր անընէմը-
 լերինի իծրա էտէնլէր քի հոյաթ աղաճընա հագգ-
- 45 լարը օլուպ' գափուլարտուն շէհրէ կերէլէր: Ամմա
 քէօփէքլէր վէ սիհրպապլար վէ զինաքեարլար վէ
 գաթիլլէր վէ փութփէրէսթէր վէ եալանը սէվիպ
 իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի խարիճ տրլէր :
- 46 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէրտէ շէ-
 հատէթ էթմէք իշիւն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ.
 պէն Դոււիթին Ալըր վէ Նէպի օլուպ' օլ բուշէն
- 47 սապահ երլարզը իմ: Վէ Բուհ վէ Կէլին' կէլ տեր-
 լէր. վէ իշիտէն' կէլ տէսին. վէ սուսոյան կէլին,
 վէ իսթէյէն' հայաթ ոույընսան մէճճանէն ալսըն:
- 48 [Զիրա] պէն պու քիթապըն նիւպուվվէթ սէօզ-
 լերինի իշիտէն հէր պիր քիմնէյէ շէհատէթ էտէ-
 ըիմ քի' Էյեր պիր քիմնէ պուշլարա զումմ' էտէր
 իսէ, Ալլահ օլ քիմնէյէ պու քիթապտա մուհար-
- 49 ըրէր օլան պէլլալարը զումմ' էտէճէք տիր: Վէ էյեր
 պիր քիմնէ պու նիւպուվվէթ քիթապընըն սէօզ-
 լերինտէն չըգարըր իսէ, Ալլահ անըն նասիպինի
 հայաթ քիթապընտան վէ մուգատտէս շէհրտէն
 վէ պու քիթապտա մուհարըր օլան շէյլէրտէն չը-
- 20 գարաճագ տըր: Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն'
 Պէլի, թէզ կէլորիմ' տէյօր: Ամին, եա Բապպ Յի-
- 21 սուս, կէլ, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի
 ճիւմլէնիզ իլէ օլուն: Ամին:

